

## Bundel van de PS van 23 april 2018

### Agenda bijlagen

besluitenlijst PS 23 april 2018

verworpen amendementen en moties

notulen PS 23-04-2018 def

- 1 Opening en mededelingen.  
Uitnodiging Statenvergadering 23 april 2018.pdf
- 2 Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden.  
*Voordracht 28-2018 is verschoven naar de hamerstukken als punt 8 a, tevens is de vergaderduur (en daarmee de spreektijden) aangepast.*  
Gewijzigde agenda PS 23-04-2018 -met AANGEPAST overzicht van spreektijden-
- 2.a Actualiteiten (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten).
- 3.a Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding.
- 3.b Lijst geheimhouding PS.  
Lijst geheime stukken PS 23-04-2018.docx  
Lijst geheime stukken -aangevuld na PS 23-04-2018.docx
- 4 Vaststelling notulen van de vergadering van 26 maart 2018.  
notulen PS 26-03-2018 def.docx
- 5 Vaststelling Strategische Statenagenda.  
Strategische agenda M&F.pdf  
StrA NLWM na cie. 16-04-2018.docx  
Strategische Statenagenda R&W per 29-3-2018.docx  
StrA EEB april 2018.docx
- 6 Vaststelling lijst ingekomen stukken.  
lijst ingekomen stukken maart  
lijst ingekomen stukken tot en met 11 april
- 7 Voortganglijst van moties.  
lijst moties PS 23-04-2018.docx  
memo PS lijst moties PS 23-04-2018.docx
- 8 Voorlopig aangemerkt als hamerstuk (indien de commissie besluit dat het stuk geen hamerstuk is, dan wordt het als volledig agendapunt aan de agenda toegevoegd):
- 8.a Zienswijze financiële stukken Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds (VD-28).  
Brief Waddenfonds aan PS met aanbieding ontwerp Jaarstukken en concept Begroting.pdf  
Ontwerp-jaarstukken 2017 Waddenfonds.pdf  
Begrotingswijziging 2018 Waddenfonds.pdf  
Concept Begroting Waddenfonds 2019.pdf  
Voordracht 28-2018 zienswijze financiële stukken Waddenfonds.docx  
Advies cie NLWM over voordracht Zienswijze financiële stukken Waddenfonds.docx  
Beantwoording openstaande vragen PvdD uit NLWM 16-4-18 over voordracht Zienswijze Waddenfonds.pdf
- 9 Verhogen exploitatiebijdrage OV-concessies Noord-Holland Noord (VD-27, punt 12 is eerst behandeld).  
Brief verhogen exploitatiebijdrage OV-concessie.pdf  
Voordracht 27-2018 verhogen exploitatiebijdrage OV-concessie NHN.docx  
Advies M&F Voordracht Verhogen exploitatiebijdrage OV-concessie.docx  
Beantwoording nagekomen technische vraag cie M&F 09-04-2018 mbt OV-concessies.pdf
- 10 Investerings ten behoeve van oplossen fietsknelpunten (VD-26).

- [Brief investeringen ten behoeve van oplossen fietsknelpunten.pdf](#)  
[Voordracht 26-2018 investeringen ten behoeve van oplossen fietsknelpunten.docx](#)  
[Advies M&F Voordracht Investeringen ten behoeve van oplossen fietsknelpunten.docx](#)
- 11 Aanbevelingen commissie Jansen inzake financiële problematiek provincie Zeeland (VD-25).  
[Rapport Aanbevelingen commissie Jansen inzake financiële problematiek provincie Zeeland.pdf](#)  
[Voordracht 25-2018 aanbevelingen commissie Jansen inzake financiële problematiek provincie Zeeland.docx](#)  
[Advies M&F Voordracht Aanbevelingen commissie Jansen inzake financiële problematiek provincie Zeeland.docx](#)
- 12 [Beantwoording nagekomen technische vragen cie M&F 09-04-2018.pdf](#)  
Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening (VD-23, behandeld voor punt 9).  
[Aanbiedingsbrief GS aan PS Wijziging PRV.pdf.pdf](#)  
[Nota van Beantwoording bij de statenvoordracht.pdf](#)  
[Kaart 4 ECOLOGIE.pdf](#)  
[Kaart 5A UNESCO - erfgoederen met uitzonderlijke universele waarde.pdf](#)  
[Kaart 7 LANDBOUWCLUSTERS.pdf](#)  
[Bijlage Versie A PRV tekst met 'wijzigingen bijhouden.pdf](#)  
[Versie B PRV Tekst Geconsolideerd Werkdocument Provinciale ruimtelijke.pdf](#)  
[Bijlage Zienswijzen PRV.pdf](#)  
[Extra: Beantwoording openstaande vragen uit de vergadering van de commissie R&W 12 maart 2018.pdf](#)  
[Voordracht 23-2018 Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening.docx](#)  
[Advies cie R&W inzake Wijziging PRV.docx](#)  
[Beantwoording openstaande vragen uit cie R&W van 16 april 2018.pdf](#)  
[Beantwoording resterende vragen fractie CDA cie R&W 16-04-2018.pdf](#)  
[Beantwoording vraag D66 Middelie m.b.t. PRV.pdf](#)  
[A20B-2018 aangenomen en A20A-2018 verworpen; waarden Landschap en Cultuurhistorie](#)
- 13 Vaststellen Referendumverordening Noord-Holland 2018 en intrekken oude referendumverordening (VD-24).  
[Brief GS aan PS inz. Advies over nieuwe referendumverordening.pdf](#)  
[Voordracht 24-2018 \(voordracht\) Referendumverordening Noord-Holland 2018.docx](#)  
[besluit 24-A vaststellen referendumverordening NH.docx](#)  
[besluit 24-B intrekken referendumverordening NH.docx](#)  
[Advies EEB 9 april 2018 bij voordracht Referendumverordening N-H 2018.docx](#)  
[A25 GL - Geen uitzondering PIP.pdf](#)
- 14 Benoeming lid commissie Coördinatie Overleg Europa (VD-22).  
[Voordracht 22-2018 Benoemen lid commissie Coördinatie Overleg Europa.docx](#)
- 15 Vragenuur. (Het Statenlid dat tijdens dit vragenuur mondelinge vragen wil stellen, meldt dit onder aanduiding van het onderwerp uiterlijk een werkdag voor aanvang van de vergadering bij de voorzitter met een afschrift aan de statengriffier.)  
[Mondelinge vragen fractie PvdA inzake broedkolonie grote sterns in het natuurgebiedje Wagejot Texel.docx](#)
- 16.\* Indien aan de orde: stemming motie(s) Vreemd aan de Orde van de Dag.
- 16 Sluiting.



# Besluitenlijst PS

■ ■ ■ ■ ■

Datum vergadering : **23 april 2018**  
Voorzitter : *dhr. J.W. Remkes*  
Griffier : *mw. K. Bolt*

## 1. **Opening en mededelingen.**

- Gedeputeerde Tekin zal de vergadering rond 13.30 uur verlaten en later weer aansluiten.
- Gedeputeerde Bond zal de vergadering rond 16.00 uur verlaten.
- De heer Hietbrink (GroenLinks) en de heer Deen (PVV) zijn afwezig.
- Dhr. Van Straaten (VVD) arriveert wat later.
- In de hal van het Provinciehuis is Artikel 1 Grondwet aan de muur bevestigd ter uitvoering van een advies bij een drietal aangehouden moties (nrs. M128/129/130-2018).

## 2. **Vaststelling agenda en regeling werkzaamheden.**

- Agendapunt 12 wordt voor agendapunt 9 behandeld.
- De door fractie PvdA in het weekend ingediende actualiteit inzake een broedkolonie grote sterns op Texel, zal bij het vragenuur (punt 15) worden behandeld.

De agenda is met deze wijziging en aanvulling vastgesteld.

## 2a. **Actualiteiten (onder voorbehoud van instemming PS).**

Er is geen actualiteit door de Staten ingediend.

## 3a. **Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding.**

Gedeputeerde Staten hebben op 10 april 2018 op grond van artikel 25, tweede lid, van de Provinciewet geheimhouding gelegd op de adviezen van Pels Rijcken betreffende de bestuurlijke afspraken “wonen en vliegen”, wegens het belang genoemd in artikel 10, tweede lid, sub b, en sub g, van de Wet openbaarheid van bestuur.

Deze adviezen zijn voor PS ter inzage gelegd. De geheimhouding geldt voor een periode van vijf jaar (tot april 2023).

## 3b. **Lijst geheimhouding PS.**

De lijst wordt voor kennisgeving aangenomen.

## 4. **Vaststelling notulen van de vergadering van 26 maart 2018.**

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

## 5. **Vaststelling Strategische Statenagenda.**

De Strategische Statenagenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

6. **Vaststelling lijst Ingekomen stukken.**  
De lijst ingekomen stukken wordt vastgesteld.
7. **Vaststelling lijst moties.**  
De lijst moties wordt vastgesteld.
8. **Hamerstukken.**
- 8a. **Zienswijze financiële stukken Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds.**  
**Voordracht 28.**

**Provinciale Staten besluiten:**

Geen gebruik te maken van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen bij het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds, betreffende de conceptbegroting 2019 en de conceptwijziging begroting 2018 mutatie reserve.

12. **Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening.**  
**Voordracht 23.**

**Provinciale Staten besluiten geamendeerd (A20b-2018):**

2. Artikel 15, derde lid, luidende “De toelichting van een bestemmingsplan bevat een motivering dat voldaan is aan het bepaalde in het tweede lid.”

**wordt gewijzigd in:**

“De toelichting van een bestemmingsplan bevat een motivering **waaruit moet blijken** dat voldaan is aan het bepaalde in het tweede lid.”

**Artikel I**

De Provinciale Ruimtelijke Verordening wordt als volgt gewijzigd:

**A**

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder verlettering van de overige onderdelen vervallen de volgende onderdelen:
  - g. bebouwingskarakteristiek
  - p. gecombineerde landbouw
  - s. grootschalige landbouw
  - gg. ontwikkelingsgeschiedenis
  - jj. ordeningsprincipe
2. Onder verlettering van de overige onderdelen worden de volgende nieuwe onderdelen ingevoegd, luidende:
  - p. *gebruiksgerichte paardenhouderij*: een voorziening gericht op het houden van paarden waarbij het rijden met of menen van paarden primair gericht is op gebruik door de ruiter, amazone of menner, niet zijnde een manege;
  - x. *kas*: bouwwerk van hoofdzakelijk glas of ander lichtdoorlatend materiaal, bedoeld voor de teelt van plantaardige producten;

- cc. *manege*: een bedrijf gericht op het lesgeven in paardrijden aan derden en daarvoor paarden houdt;
- ll. *productiegerichte paardenhouderij*: een agrarisch bedrijf gericht op het houden van paarden, waarbij uitsluitend of in hoofdzaak handelingen aan en met paarden worden verricht die primair gericht zijn op het voortbrengen, africhten, trainen en verhandelen van paarden;
- rr. *vitale of kwetsbare functies*: functies die cruciaal zijn voor de rampenbeheersing bij overstromingen of functies die bij een overstroming ernstige schade met zich mee kunnen brengen voor mens, milieu of economie;
- aaa. *zaadveredeling*: activiteiten gericht op het verbeteren van erfelijke eigenschappen van cultuurgewassen;
- bbb. *zaadveredelingsbedrijf*: een bedrijf gericht op zaadveredeling en de gecertificeerde vermeerdering van plantaardig uitgangsmateriaal, zoals zaden en stekken.

3. Onderdeel d komt te luiden:

- d. *agrarisch bedrijf*: een bedrijf gericht op het voortbrengen van producten door het telen van gewassen of het houden van dieren, daaronder begrepen een productiegerichte paardenhouderij, houtteelt, zaadveredeling en de teelt van watergebonden organismen als planten, algen, weekdieren, schelpdieren en vissen;

4. Onderdeel g komt te luiden:

- g. *cultuurhistorische waarden*: de fysieke overblijfselen van de historie, zowel bovengronds (gebouwde monumenten) en ondergronds (archeologie) als het cultuurlandschap met zijn historische landschapselementen;

5. Onderdeel q komt te luiden:

- q. *glastuinbouwbedrijf*: een agrarisch bedrijf waarbij de teelt van plantaardige producten in een kas plaatsvindt onder gecontroleerde omstandigheden

6. Onderdeel bb komt te luiden:

- bb. *landschappelijke waarden*: de essentiële elementen en kenmerken van landschappen, fysiek van aard zoals beschreven in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie;

7. Onderdeel qq komt te luiden:

- rr. *teeltondersteunend glas*: kassen dienstbaar aan een vollegronds landbouwbedrijf en bestemd voor het broeien of opkweken van plantmateriaal;

## B

Artikel 5d, onderdeel a, wordt als volgt gewijzigd:

Onderdeel a komt te luiden:

- a. toepassing wordt gegeven aan artikel 13a, artikel 16, artikel 17, of artikel 26c, of de nieuwe bebouwing of functieverandering past binnen de in artikel 5a bedoelde schriftelijke afspraken en de locatie direct aansluit op bestaand stedelijk gebied en niet is gelegen in glastuinbouwconcentratiegebied of tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan, of;

## C

Artikel 5e, tweede lid, wordt als volgt gewijzigd:

Het tweede lid komt te luiden:

2. In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan buiten bestaand stedelijk gebied voorzien in nieuwe woningen op de gronden binnen de 20 Ke-contour, zoals aangegeven op kaart 11 en de digitale verbeelding ervan:
  - a. die tot stand komen door toepassing van artikel 5c, artikel 13a, artikel 16, artikel 17 of artikel 26, eerste lid, onder c, of;
  - b. waarvoor een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in artikel 8.9 van de Wet Luchtvaart in samenhang met artikel 2.2.1e, vijfde lid, van het Luchthavenindelingbesluit Schiphol is verleend, of;
  - c. die mogelijk worden gemaakt binnen de verstedelijkingslocaties als bedoeld in artikel 2.2.1e, derde lid, van het Luchthavenindelingbesluit Schiphol.

## D

Artikel 8 komt te luiden:

### Artikel 8 Aardkundige waarden

Onverminderd het bepaalde in hoofdstuk 6 van de Provinciale Milieuverordening wordt in de toelichting van een bestemmingsplan aangegeven in hoeverre rekening is gehouden met de in het gebied, zoals aangegeven op kaart 10 en op de digitale verbeelding ervan, voorkomende bijzondere aardkundige waarden zoals beschreven in het bijlage-rapport Actualisatie Intentieprogramma Bodembeschermingsgebieden (vastgesteld door Provinciale Staten d.d. 12 januari 2004, nr. 68).

## E

Artikel 8a komt te luiden:

### Artikel 8a Overstromingsrobuust inrichten

1. De toelichting van een bestemmingsplan dat nieuwbouw ten behoeve van vitale of kwetsbare functies mogelijk maakt of dat herstructurering van of transformatie naar vitale of kwetsbare functies mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met:
  - a. de risico's van en bij overstroming, en;
  - b. indien het buitendijkse gebieden betreft langs het IJsselmeer, Markermeer, Gooimeer en Eemmeer, toekomstige peilverandering en actuele peilfluctuaties.
2. De toelichting van een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid bevat tevens een beschrijving van de maatregelen en voorzieningen die worden getroffen om de in het eerste lid omschreven risico's te voorkomen of te beperken.

F

Artikel 15 komt te luiden:

**Artikel 15 Ruimtelijke kwaliteitseis ingeval van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied**

1. Gedeputeerde Staten stellen de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie vast, die de provinciale belangen beschrijft ten aanzien van landschappelijke en cultuurhistorische waarden.
2. Een bestemmingsplan kan voorzien in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied, indien gelet op de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie:
  - a. rekening wordt gehouden met:
    - i. de ambities en ontwikkelprincipes van het toepasselijke ensemble, en;
    - ii. de ambities en ontwikkelprincipes van de toepasselijke provinciale structuren, en;
  - b. hierbij worden betrokken:
    - i. de kansen zoals beschreven bij de ambities en ontwikkelprincipes;
    - ii. de ontstaansgeschiedenis en de kernwaarden van het toepasselijke ensemble, en;
    - iii. de ontstaansgeschiedenis en de kernwaarden van de toepasselijke provinciale structuren.
3. De toelichting van een bestemmingsplan bevat een motivering waaruit moet blijken dat voldaan is aan het bepaalde in het tweede lid.
4. Gedeputeerde Staten kunnen de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO) om advies vragen over ontwikkelingen die een grote impact kunnen hebben op de landschappelijke en cultuurhistorische waarden of indien wordt afgeweken van de ontwikkelprincipes als bedoeld in het tweede lid onder a.

G

Na artikel 15 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

**Artikel 15a Ruimtelijke kwaliteitseis voor windturbines**

1. Een bestemmingsplan dat voorziet in bestemmingen en regels die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines binnen de op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven herstructureringsgebieden mogelijk maken voldoet aan de uitgangspunten voor ruimtelijke kwaliteit zoals vermeld in het beleidskader wind op land (PS 15 december 2014).
2. Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van het bepaalde in het eerste lid.

H

Artikel 17 wordt als volgt gewijzigd:

1. De aanhef van het eerste lid komt te luiden:

1. In afwijking van het bepaalde in artikel 5c kan een bestemmingsplan voorzien in de mogelijkheid dat de bestaande bebouwing op het voormalig agrarisch bouwperceel, inclusief de agrarische bedrijfswoning(en) en uitgezonderd kassen, wordt gebruikt voor kleinschalige vormen van bijzondere huisvesting, werken, recreatie, gebruiksgerichte paardenhouderij of zorgfuncties indien:

2. Onderdeel c van het eerste lid komt te luiden:

- c. buitenopslag buiten het bouwvlak niet is toegestaan;

3. Het tweede lid komt te luiden:

- 2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid, onder a, kan een bestemmingsplan voorzien in een functiewijziging naar burgerwoning indien:
  - a. de burgerwoning wordt gesitueerd in de voormalige agrarische bedrijfswooning, en;
  - b. de woning niet is gelegen in glastuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan, en;
  - c. de woning de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omringende agrarische bedrijven niet beperkt.

I

Artikel 17a komt te luiden:

#### **Artikel 17a Agrarisch aanverwante bedrijven**

- 1. In afwijking van artikel 5a en artikel 5c kan een bestemmingsplan de uitbreiding van een reeds fysiek bestaand agrarisch aanverwant bedrijf mogelijk maken in het landelijk gebied, mits:
  - a. de noodzaak tot uitbreiding gemotiveerd is aangetoond, en;
  - b. buitenopslag buiten het bouwvlak wordt verboden.
- 2. In afwijking van artikel 5a en artikel 5c kan een bestemmingsplan een nieuw bouwperceel voor de verplaatsing van een reeds fysiek bestaand agrarisch aanverwant bedrijf mogelijk maken in het landelijk gebied, mits:
  - a. de noodzaak tot verplaatsing gemotiveerd is aangetoond;
  - b. er geen reëel alternatief beschikbaar is op een bedrijventerrein in de regio;
  - c. er geen geschikte vrijkomende agrarische bouwpercelen beschikbaar zijn, en;
  - d. buitenopslag buiten het bouwvlak wordt verboden.
- 3. Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste en tweede lid voorziet in een bouwperceel van maximaal 2 hectare.
- 4. Op een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste en het tweede lid is artikel 15 van toepassing.

J

Het opschrift van titel 1 van hoofdstuk 5 De groene ruimte komt te luiden: Natuurnetwerk Nederland.

K

Artikel 19 wordt als volgt gewijzigd:

- 1. Het opschrift komt te luiden: Natuurnetwerk Nederland en natuurverbindingen.
- 2. De zinsnede “*de Ecologische Hoofdstructuur*” wordt steeds vervangen door: het Natuurnetwerk Nederland.
- 3. De zinsnede “*Ecologische Verbindingszone*” wordt steeds vervangen door: natuurverbindingen.

**L**

Artikel 20 wordt als volgt gewijzigd:

Onder vervanging van de puntkomma aan het slot van onderdeel c door een punt vervalt onderdeel d.

**M**

Artikel 22 wordt als volgt gewijzigd:

In het tweede lid, onderdeel b vervalt de zinsnede ‘de “Amsterdamse grachtengordel”’.

**N**

Artikel 26 komt te luiden:

**Artikel 26 Agrarische bedrijven in landelijk gebied**

1. Voor een bestemmingsplan dat betrekking heeft op landelijk gebied, geldt het volgende:
  - a. agrarische bebouwing wordt geconcentreerd binnen het bouwperceel;
  - b. in afwijking van onderdeel a geldt dat buiten het bouwperceel gaas- en boogkassen kunnen worden toegestaan, mits deze na het groeiseizoen worden verwijderd;
  - c. ten behoeve van een volwaardig agrarisch bedrijf is maximaal één agrarische bedrijfswoning toegestaan. Het bestemmingsplan kan met een omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 3.6 van de wet, één extra bedrijfswoning mogelijk maken mits dit noodzakelijk is voor het toezicht op de bedrijfsvoering en de betreffende gronden niet zijn gelegen in een glastuinbouwconcentratiegebied of een tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan;
  - d. een agrarisch bouwperceel heeft een omvang van maximaal 2 hectare;
  - e. in afwijking van onderdeel d kan een agrarisch bouwperceel een omvang van meer dan 2 hectare hebben, mits de uitbreiding noodzakelijk is voor het primaire productieproces en de uitbreiding geen afbreuk doet aan de landschappelijke waarden van de betreffende omgeving.
  - f. in de huisvesting van tijdelijke werknemers kan worden voorzien, indien:
    - 1° de huisvestingsvoorziening wordt gesitueerd binnen het agrarisch bouwperceel;
    - 2° de huisvesting plaatsvindt ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering, en;
    - 3° het een ondergeschikte functie ten opzichte van een volwaardig agrarisch bedrijf betreft.
2. Artikel 15 is van toepassing op een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid.
3. Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien het bepaalde in het eerste lid, onderdelen e en f.
4. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op veenpolderlandschappen bevat geen regels die voorzien in het scheuren van grasland.

**O**

Artikel 26a wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder vernummering van het navolgende lid komt het derde lid te vervallen.

2. Het derde lid komt te luiden:
3. Voor zover een bestemmingsplan bestemmingen of regels bevat voor bestaande intensieve veehouderijen, al dan niet als neventak, geldt dat bij uitbreiding ten hoogste één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren.

**P**

Artikel 26b wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:
  1. Een bestemmingsplan bevat uitsluitend bestemmingen of regels die voorzien in het mogelijk maken van groundbewerkingen als bezanden, omzetten en opspuiten ten behoeve van permanente bollenteelt, indien de betrokken gronden zijn gelegen in bollenconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan.
  2. Na het tweede lid wordt een nieuw lid ingevoegd luidende:
  3. Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van het bollenconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de verbeelding ervan, wijzigen.

**Q**

Artikel 26c wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid wordt na 'glastuinbouwbedrijven' ingevoegd: waardoor de totale omvang van het agrarisch bouwperceel meer dan 2 ha gaat bedragen
2. Onder vernummering van de navolgende leden wordt een nieuw derde lid ingevoegd, luidende:
  3. In afwijking van het tweede lid kan een bestemmingsplan voorzien in de uitbreiding van een glastuinbouwbedrijf tot een totale omvang van meer dan 2 ha, mits het bedrijf grenst aan bestaand stedelijk gebied, niet grenst aan andere glastuinbouwbedrijven, sprake is van grondgebonden teelt en de uitbreiding leidt tot een verbeterde duurzame bedrijfsvoering, waarbij het bedrijf een aantoonbare duurzame synergie heeft met de aangrenzende stedelijke functies.
3. In het vierde lid wordt de zinsnede "die zijn gelieerd aan glastuinbouw" vervangen door: met kassen gericht op zaadveredeling, plantenveredeling, scholing en onderzoek
4. In het vijfde lid wordt "bedrijven" steeds vervangend door: activiteiten
5. In het zesde lid wordt "onderdelen d en f" vervangen door: onderdeel d
6. Het zevende lid wordt vervangen door:
  - "7. Indien sprake is van verplaatsing van een glastuinbouwbedrijf naar glastuinbouwconcentratiegebied en er op de bestaande locatie geen sprake is van een opvolgend glastuinbouwbedrijf, dient zeker te worden gesteld dat de kassen worden gesloopt."



7. In het achtste lid wordt na “glastuinbouwconcentratiegebied” ingevoegd: en tuinbouwconcentratiegebied.

## R

Artikel 26d wordt als volgt gewijzigd:

1. In het vierde lid wordt “artikel 26, eerste lid” vervangen door: artikel 26, eerste lid, onder d.
2. Na het vierde lid wordt een nieuw lid ingevoegd luidende:
  5. Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van zaadveredelingsconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de verbeelding ervan, wijzigen.

## S

Artikel 26e wordt als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef van het eerste lid wordt na “recreatie” ingevoegd: ,gebruiksgerichte paardenhouderij.
2. In onderdeel b van het eerste lid wordt na “toegestaan” ingevoegd: buiten het bouwvlak.

## T

Artikel 27 komt te luiden:

### Artikel 27 Landbouweffecten

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op landelijk gebied gaat vergezeld van een landbouw effect rapportage, indien sprake is van:
  - a. een MER-plichtige activiteit als bedoeld in het Besluit MER;
  - b. overige ingrepen die een aanzienlijk effect hebben op gronden met een agrarische bestemming, of;
  - c. een vermindering van het areaal landbouwgrond met minimaal 100 ha.
2. De toelichting van een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid bevat de resultaten van de landbouw effect rapportage en bevat de motivering hoe rekening is gehouden met deze resultaten in de belangenafweging.
3. De toelichting van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op landelijk gebied, waarop het eerste lid niet van toepassing is, maar dat een functiewijziging bevat van een agrarische functie naar een niet-agrarische functie bevat een motivering hoe rekening is gehouden met de effecten op de agrarische structuur van het betreffende gebied.
4. Het bepaalde in de voorafgaande leden is niet van toepassing op de gronden aangeduid op kaart 4 en op de digitale verbeelding ervan als Natuurnetwerk Nederland of als natuurverbinding.
5. Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van de inhoud van een landbouw-effectrapportage als bedoeld in het eerste lid.

## U

Artikel 29a vervalt.

**V**

Artikel 32 wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 32 wordt “de Ecologische Hoofdstructuur” steeds vervangen door: het Natuurnetwerk Nederland.
2. In artikel 32 wordt “ecologische verbindingszone” steeds vervangen door: natuurverbinding.
3. In het vijfde lid wordt “artikel 15, eerste tot en met vierde lid” vervangen door: artikel 15 en artikel 15a.
4. In het achtste lid, onderdeel e wordt “artikel 15” vervangen door: artikel 15 en artikel 15a.

**W**

Artikel 32a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid, wordt “Ecologische Hoofdstructuur” vervangen door: “Natuurnetwerk Nederland”.
2. In het tweede lid, wordt “Ecologische Verbindingszone” vervangen door: “natuurverbinding”.

**X**

Artikel 46a wordt als volgt gewijzigd:

In het eerste en tweede lid wordt “1 maart 2017” vervangen door: “1 mei 2018”.

**Artikel II**

Bijlage 1 Kernkwaliteiten erfgoederen De Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Beemster wordt vervangen door bijgaande bijlage 1 Kernkwaliteiten UNESCO-erfgoederen.

**Artikel III**

**A**

In bijlage 2 wordt kaart 4: Ecologie en de digitale verbeelding ervan vervangen door bijgaande kaart 4: Ecologie en de digitale verbeelding ervan.

**B**

In bijlage 2 wordt kaart 5A: UNESCO-erfgoederen met uitzonderlijke universele waarde en de digitale verbeelding ervan vervangen door bijgaande kaart 5A: UNESCO-erfgoederen met uitzonderlijke universele waarde en de digitale verbeelding ervan.

**C**

In bijlage 2 vervalt kaart 6: Landbouwgebieden en de digitale verbeelding ervan.

D

In bijlage 2 wordt kaart 7: Landbouwclusters en de digitale verbeelding ervan vervangen door bijgaande kaart 7: Landbouwclusters en de digitale verbeelding ervan.

**Artikel IV**

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciale blad waarin het wordt geplaatst.

**Tegen amendement A20b-2018** stemmen de fracties: VVD, D66, PVV en 50PLUS.

**Tegen voordracht 23-2018** stemmen de fracties: PVV, SP, GroenLinks, PvdD, 50PLUS en ChristenUnie-SGP.

Mw. Van Langen (VVD) en dhr. Leever (ONH) hebben zich van stemming onthouden bij dit agendapunt.

**9. Verhogen exploitatiebijdrage OV-concessies Noord-Holland Noord.  
Voordracht 27.**

**Punt 3: Projecten**

1. Scholieren verbindingen  
Aanpassen scholierenlijnen op de vraag vanuit de scholen.
2. Lijn 164 Egmond aan Zee – Castricum  
Lijn 164 door de week in de spits te laten rijden (ma-vr, ochtend- en middagspits) en te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor extra bussen in het zomerseizoen/het weekend.
3. Lijn 152/652 Julianadorp –Schagen  
Twee extra reismogelijkheden aan de scholierenlijn 652 toe te voegen in de ‘scholierenspits’ op de maandag-vrijdag die beter aansluiten op de lestijden van de scholieren.
4. Lijn 150/250 Nieuwe Niedorp – Alkmaar  
Extra ochtendrit op de maandag-vrijdag Nieuwe Niedorp – Alkmaar op lijn 250 toe te voegen.
5. Lijn 30 Julianadorp – Den Helder  
De frequentie overdag op zondag op lijn 30 uit te breiden naar twee keer per uur.

**Provinciale Staten besluiten:**

Voor de in punt 3 omschreven projecten een bedrag beschikbaar te stellen van €3,15 miljoen met dekking uit de reserve OV.

**Voordracht 27-2018** is unaniem aangenomen.

**Fractie SP** wenst aantekening voor de voordracht te stemmen, maar het voorstel geen verbetering te vinden, maar het iets minder erg maken van een verslechtering.

**10. Investerings ten behoeve van oplossen fietsknelpunten.  
Voordracht 26.**

**Provinciale Staten besluiten:**

1. Voor het oplossen van de in bijlage 1 omschreven fietsknelpunten op eigen areaal en voor het oplossen van de in bijlage 2 omschreven fietsknelpunten op areaal van de gemeenten € 23 miljoen beschikbaar te stellen uit de reserve fietsinfrastructuur.

2. De projecten voor het oplossen van de fietsknelpunten op eigen areaal toe te voegen aan de PMI.

**Voordracht 26-2018** is unaniem aangenomen.

**11. Aanbevelingen commissie Jansen inzake financiële problematiek provincie Zeeland. Voordracht 25.**

**Provinciale Staten besluiten:**

1. In te stemmen met de aanbevelingen van de Commissie G.J. Jansen over de financiële positie van de provincie Zeeland.
2. In de begrotingsjaren 2018, 2019 en 2020 een tijdelijke financiële bijdrage te leveren aan de provincie Zeeland van € 600.000 per jaar.
3. Als voorwaarde aan de bijdrage te verbinden dat de provincie Zeeland elk jaar haar verplichtingen die voortvloeien uit de adviezen van de commissie Jansen nakomt.
4. De jaarlijkse bijdrage van € 600.000 over 2018 als begrotingswijziging in de zomernota 2018 te verwerken met als dekking de algemene reserve.
5. De jaarlijkse bedragen in de meerjarenbegroting voor de jaren 2019 en 2020 te verwerken en daarbij als dekking de algemene reserve te hanteren.

**Tegen voordracht 25-2018** stemmen de fracties: PVV, ONH en 50PLUS.

**Fractie D66** wenst aantekening voor de voordracht te stemmen, maar het niet eens te zijn met de argumentatie.

**12. (Punt 12 is voor agendapunt 9 behandeld.)**

**13. Vaststellen Referendumverordening Noord-Holland 2018 en intrekken oude referendumverordening.**

**Voordracht 24.**

**Provinciale Staten besluiten (2018-24A):**

vast te stellen:

**Referendumverordening Noord-Holland 2018**

HOOFDSTUK 1 Algemene bepalingen

**Artikel 1**

Deze verordening verstaat onder:

- a. referendum: raadgevend correctief referendum over een besluit van Provinciale Staten;
- b. referendumcommissie: een referendumcommissie, als bedoeld in artikel 11.

**Artikel 2**

In de in deze verordening omschreven gevallen wordt een referendum gehouden, indien na een kennisgeving van ten minste vijfhonderd kiesgerechtigden en een inleidend verzoek van ten minste tienduizend kiesgerechtigden, ten minste vijfenveertigduizend kiesgerechtigden daartoe bij een definitief verzoek, de wens kenbaar hebben gemaakt.

### Artikel 3

Gedeputeerde Staten kunnen bepalen dat verzoeken tot het houden van een referendum op elektronische wijze kunnen worden ingediend indien verzekerd is dat die wijze van indiening van verzoeken geen afbreuk doet aan de vereisten van toezicht en betrouwbaarheid.

### Artikel 4

De uitslag van een referendum geldt als een geldige raadgevende uitspraak, indien een meerderheid zich daarvoor uitspreekt en deze meerderheid tenminste dertig procent bedraagt van het totale aantal kiesgerechtigden voor dit referendum.

## HOOFDSTUK 2 Voorwerp van het referendum

### Artikel 5

1. Onderwerp van een referendum kunnen alleen besluiten van Provinciale Staten zijn.
2. Geen referendum kan worden gehouden over een besluit:
  - a. over individuele kwesties, zoals benoemingen, ontslagen, schorsingen, kwijtscheldingen en schenkingen;
  - b. over de hoogte van geldelijke voorzieningen voor ambtsdragers, gewezen ambtsdragers en hun nabestaanden;
  - c. over de vaststelling, wijziging of intrekking van de arbeidsvoorwaardenregeling en daaruit voortvloeiende besluiten met betrekking tot de griffier en de medewerkers van de griffie;
  - d. over de organisatie van de provincie;
  - e. over de vaststelling van de provinciale begroting en de rekening;
  - f. over de vaststelling van provinciale tarieven en belastingen;
  - g. over het voor kennisgeving aannemen van nota's en rapporten;
  - h. in het kader van deze verordening;
  - i. ter uitvoering van een besluit van een hoger bestuursorgaan of de wetgever;
  - j. dat naar het oordeel van Provinciale Staten zijn grondslag vindt in een eerder genomen besluit waarover een referendum is gehouden of kon worden gehouden;
  - k. dat strekt tot uitvoering van verdragen of besluiten van volkenrechtelijke organisaties;
  - l. dat uitsluitend strekt tot uitvoering van een wet of besluit voor zover die wet of dat besluit uitsluitend strekt tot uitvoering van verdragen of besluiten van volkenrechtelijke organisaties;
  - m. betreffende een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.26 van de Wet ruimtelijke ordening;
  - n. waarvan de inwerkingtreding of uitvoering niet kan worden uitgesteld vanwege de ermee gemoeide spoedeisende of dringende provinciale belangen.
3. Evenmin kan een referendum worden gehouden over besluiten waarbij het belang van een referendum niet opweegt tegen de verantwoordelijkheid van Provinciale Staten voor kwetsbare groepen in de samenleving.

## HOOFDSTUK 3 De kiesgerechtigdheid

### Artikel 6

1. Kiesgerechtigd voor het referendum zijn diegenen die kiesgerechtigd zijn voor de verkiezing van de leden van Provinciale Staten.
2. Voor de beoordeling of aan de vereisten voor het kiesrecht is voldaan, is de toestand op de vierenveertigste dag voor de dag van stemming bepalend. Het vereiste van het hebben bereikt van de achttienjarige leeftijd wordt beoordeeld naar de toestand op de dag van de stemming.

#### **Artikel 7**

Artikel B 6 van de Kieswet is van overeenkomstige toepassing.

#### **Artikel 8**

De registratie van de kiesgerechtigdheid van de ingezetenen van de gemeente voor de verkiezingen van Provinciale Staten, geldt tevens als registratie van de kiesgerechtigdheid voor een referendum.

### HOOFDSTUK 4 Kennisgeving van een referendumverzoek en inwerkingtreding besluit

#### **Artikel 9**

1. Een inleidend en definitief verzoek om een referendum te houden over een door Provinciale Staten genomen besluit, wordt voorafgegaan door een kennisgeving aan Provinciale Staten.
2. Een kennisgeving tot het houden van een referendum wordt gedaan door ten minste 500 kiesgerechtigden en wordt gevormd door het totale aantal geldige verzoeken tot het houden van een referendum.

#### **Artikel 10**

1. Een kennisgeving dient ten minste drie werkdagen vóór de behandeling van het besluit in een vergadering van Provinciale Staten door de voorzitter van die vergadering te zijn ontvangen.
2. Een kennisgeving is voorzien van een dagtekening en vermeldt om welk besluit het gaat.
3. Een kennisgeving wordt ingediend door het plaatsen van de voornaam, de achternaam, het adres, de geboortedatum, de geboorteplaats en de handtekening op een lijst of een fotokopie daarvan.
4. Op de lijst kunnen verzoeken van één of meerdere kiesgerechtigden staan.
5. De lijst wordt kosteloos beschikbaar gesteld door de griffie en is voorzien van een benaming van het besluit waarop de kennisgeving betrekking heeft. Gedeputeerde Staten stellen het model voor de lijst vast.
6. Een verzoeker mag niet meer dan één verzoek tot het houden van een referendum over hetzelfde besluit indienen.
7. Een ingediend verzoek kan niet worden ingetrokken.

#### **Artikel 11**

1. In een vergadering als bedoeld in artikel 10, eerste lid, waarin een kennisgeving is geagendeerd, beslissen Provinciale Staten of gelet op artikel 5 over het desbetreffende besluit een referendum kan worden gehouden en of de kennisgeving voldoet aan artikelen 9 en 10.

2. Als Provinciale Staten de beslissing nemen dat de kennisgeving is toegelaten, vervalt hetgeen in het besluit is geregeld omtrent de inwerkingtreding van rechtswege.
3. Indien de inwerkingtreding van een besluit waarover een referendum kan worden gehouden, geen uitstel kan lijden, kunnen Provinciale Staten de inwerkingtreding in afwijking van het vorige lid bepalen, onverminderd de mogelijkheid over het besluit een referendum te houden.
4. De beslissing van Provinciale Staten wordt zo spoedig mogelijk bekend gemaakt door kennisgeving van de beslissing op de voor de provincie Noord-Holland gebruikelijke wijze.
5. Indien na een besluit als bedoeld in artikel 16 of artikel 26 onherroepelijk is vastgesteld dat geen referendum zal worden gehouden of dat een referendum niet heeft geleid tot een raadgevende uitspraak tot afwijzing, wordt de inwerkingtreding van het besluit opnieuw geregeld.

#### HOOFDSTUK 5 Referendumcommissie

##### Artikel 12

1. Na een beslissing als bedoeld in artikel 11, tweede lid, stellen Gedeputeerde Staten een referendumcommissie in.
2. De referendumcommissie bestaat uit een voorzitter en vier andere leden.
3. Leden van Provinciale Staten van Noord-Holland en personen werkzaam onder de verantwoordelijkheid van het provinciaal bestuur van Noord-Holland zijn uitgesloten van lidmaatschap van de commissie.
4. De leden worden benoemd voor de duur van het referendum en kunnen worden herbenoemd.

##### Artikel 13

1. Een referendumcommissie heeft een secretaris.
2. Aan de secretaris kunnen andere medewerkers worden toegevoegd.
3. De secretaris en de andere medewerkers zijn geen lid van de referendumcommissie.
4. Gedeputeerde staten benoemen de secretaris en de medewerkers voor de duur van het referendum.

#### HOOFDSTUK 6 Inleidend verzoek tot het houden van een referendum

##### Artikel 14

Het inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt gedaan door ten minste 10.000 kiesgerechtigden en wordt gevormd door het totale aantal geldige verzoeken tot het houden van een referendum.

##### Artikel 15

1. Een kiesgerechtigde kan een verzoek om een referendum te houden bij de voorzitter van de referendumcommissie indienen. Het verzoek dient binnen een termijn van vier weken na het tijdstip van bekendmaking van de beslissing als bedoeld in artikel 11, tweede lid, door de voorzitter te zijn ontvangen.
2. Voor de beoordeling of aan de vereisten voor het kiesrecht is voldaan, is bepalend of dit op enig tijdstip binnen de in het eerste lid bedoelde termijn het geval was.
3. Een verzoek is voorzien van een dagtekening en vermeldt om welk besluit het gaat.

4. Een verzoek wordt ingediend door het plaatsen van de voornaam, de achternaam, het adres, de geboortedatum, de geboorteplaats en de handtekening op een lijst of een fotokopie daarvan.
5. Op de lijst kunnen verzoeken van één of meerdere kiesgerechtigden staan.
6. De lijst wordt kosteloos beschikbaar gesteld door de griffie en is voorzien van een benaming van het besluit waarop de kennisgeving betrekking heeft. Gedeputeerde Staten stellen het model voor de lijst vast.
7. Een door de voorzitter van de referendumcommissie aan te wijzen persoon tekent bij ontvangst van een lijst hierop de datum van ontvangst aan.
8. Een verzoeker mag niet meer dan één verzoek tot het houden van een referendum over hetzelfde besluit indienen.
9. Een ingediend verzoek kan niet worden ingetrokken.

#### **Artikel 16**

1. De referendumcommissie besluit, uiterlijk binnen twee weken na afloop van de termijn bedoeld in artikel 15, eerste lid, of een inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt toegelaten.
2. De voorzitter van de referendumcommissie besluit slechts dat het inleidend verzoek niet wordt toegelaten, indien het aantal ingediende verzoeken minder bedraagt dan tienduizend, dan wel, indien toepassing is gegeven aan artikel 17, tweede lid, het aantal geldige verzoeken minder bedraagt dan tienduizend.

#### **Artikel 17**

1. De voorzitter van de referendumcommissie stelt het aantal ingediende verzoeken vast.
2. Indien er tienduizend of meer verzoeken zijn ingediend, stelt de voorzitter tevens vast:
  - a. het aantal geldige verzoeken;
  - b. het aantal ongeldige verzoeken.
3. Ongeldig zijn de verzoeken die:
  - a. zijn ingediend op een lijst die door de voorzitter van de referendumcommissie is ontvangen voordat de termijn, bedoeld in artikel 15, eerste lid, is begonnen;
  - b. zijn ingediend op een lijst die door de voorzitter van de referendumcommissie is ontvangen nadat de termijn, bedoeld in artikel 15, eerste lid, is verstreken;
  - c. niet zijn ingediend op een lijst, bedoeld in artikel 15, vierde lid;
  - d. niet alle gegevens bevatten die op grond van artikel 15, derde en vierde lid, op het formulier moeten worden geplaatst;
  - e. de gegevens bevatten van een persoon die niet kiesgerechtigd is;
  - f. onjuiste gegevens bevatten;
  - g. afkomstig zijn van personen die meer dan één verzoek tot het houden van een referendum over hetzelfde besluit hebben ingediend.

#### **Artikel 18**

1. De controle van de verzoeken die niet reeds op grond van artikel 17, derde lid, onder a tot en met c ongeldig zijn verklaard, kan geschieden door middel van een steekproef.
2. Gedeputeerde staten stellen regels vast betreffende de wijze waarop de steekproef wordt uitgevoerd. Deze regels hebben ten minste betrekking op de omvang van de steekproef, de kenmerken op basis waarvan de selectie voor de steekproef wordt bepaald en de vaststelling van het totaal aantal geldige verzoeken op basis van de uitkomst van de steekproef.



#### **Artikel 19**

1. Indien de voorzitter van de referendumcommissie besluit een verzoek ongeldig te verklaren, wordt dit met een vermelding van de reden op het formulier aangetekend.
2. De voorzitter van de referendumcommissie legt een kopie van het formulier waarop één of meer verzoeken ongeldig zijn verklaard gedurende twee weken na de dag waarop hij het besluit, bedoeld in artikel 16, heeft genomen voor een ieder ter inzage.

#### **Artikel 20**

1. Nadat de werkzaamheden, bedoeld in de artikelen 17 tot en met 19 zijn beëindigd, worden de formulieren in een pak gedaan. Het pak wordt verzegeld.
2. Op het pak wordt vermeld:
  - a. het aantal ingediende verzoeken;
  - b. het aantal geldige en ongeldige verzoeken;
  - c. een aanduiding van het besluit waarop de verzoeken betrekking hebben.

#### **Artikel 21**

1. Nadat alle werkzaamheden zijn beëindigd, wordt door de referendumcommissie daarvan direct proces-verbaal opgemaakt.
2. Het proces-verbaal wordt spoedig daarna gezonden aan de voorzitter van Provinciale Staten.
3. Gedeputeerde staten stellen voor het proces-verbaal een model vast.

#### **Artikel 22**

1. De voorzitter van de referendumcommissie maakt het besluit inzake de toelating of afwijzing van het inleidende verzoek zo spoedig mogelijk bekend door kennisgeving van het besluit op de voor de provincie Noord-Holland gebruikelijke wijze. Een afschrift van het proces-verbaal wordt voor een ieder ter inzage gelegd.
2. De voorzitter doet van het besluit inzake de toelating of afwijzing van het inleidend verzoek mededeling aan de voorzitter van Provinciale Staten en aan Gedeputeerde Staten.

#### **Artikel 23**

1. De voorzitter van de referendumcommissie draagt er zorg voor dat het verzegelde pak, bedoeld in artikel 20, wordt vernietigd drie maanden nadat onherroepelijk is vastgesteld dat geen referendum zal worden gehouden of, indien de officier van justitie of de rechter-commissaris in het kader van een strafrechtelijk onderzoek een verzoek heeft gedaan tot overdracht van het verzegelde pak, nadat dit onderzoek is afgerond, of, indien strafvervolging is ingesteld of grond van deze verordening, nadat er een onherroepelijke rechterlijke uitspraak is. Van deze vernietiging wordt proces-verbaal opgemaakt.
2. De voorzitter is, nadat onherroepelijk is vastgesteld dat geen referendum zal worden gehouden, bevoegd het verzegelde pak, bedoeld in artikel 20, ten dienste van een onderzoek naar enig strafbaar feit over te dragen aan de officier van justitie.

### HOOFDSTUK 7 Het definitieve verzoek tot het houden van een referendum

#### **Artikel 24**

Het definitieve verzoek tot het houden van een referendum wordt gevormd door het totale aantal geldige verklaringen ter ondersteuning van het inleidend verzoek.

#### **Artikel 25**

1. Binnen zes weken na de bekendmaking van het besluit van de referendumcommissie dat het inleidend verzoek is toegelaten, dan wel van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State dat een beroep tegen het besluit van de referendumcommissie dat het inleidend verzoek niet wordt toegelaten gegrond wordt verklaard, kan iedere kiesgerechtigde bij de voorzitter van de referendumcommissie een verklaring tot ondersteuning van het inleidend verzoek afleggen. De verklaring tot ondersteuning dient binnen de termijn van zes weken door de voorzitter te zijn ontvangen.
2. Op een definitief verzoek is artikel 15, tweede tot en met negende lid, van overeenkomstige toepassing.

#### **Artikel 26**

1. De referendumcommissie besluit binnen twee weken na afloop van de termijn, bedoeld in artikel 25, eerste lid, of het definitieve verzoek tot het houden van een referendum wordt toegelaten.
2. De referendumcommissie besluit slechts dat het definitieve verzoek niet wordt toegelaten, indien het aantal afgelegde ondersteuningsverklaringen minder bedraagt dan vijfenveertigduizend, dan wel, indien toepassing is gegeven aan artikel 27, tweede lid, het aantal geldige ondersteuningsverklaringen minder bedraagt dan vijfenveertigduizend.

#### **Artikel 27**

1. De referendumcommissie stelt, indien er ondersteuningsverklaringen zijn afgelegd, het aantal afgelegde ondersteuningsverklaringen vast.
2. Indien er vijfenveertigduizend of meer ondersteuningsverklaringen zijn afgelegd, stelt de referendumcommissie tevens vast:
  - a. het aantal geldige ondersteuningsverklaringen,
  - b. het aantal ongeldige ondersteuningsverklaringen.
3. Ongeldig zijn de ondersteuningsverklaringen die:
  - a. zijn ingediend op een lijst die door de voorzitter van het centraal stembureau is ontvangen voordat de termijn, bedoeld in artikel 25, eerste lid, is aangevangen;
  - b. zijn ingediend op een lijst die door de voorzitter van het centraal stembureau is ontvangen nadat de termijn, bedoeld in artikel 25, eerste lid, is verstreken;
  - c. niet zijn ingediend op een lijst als bedoeld in artikel 15, vierde lid;
  - d. niet alle gegevens bevatten die op grond van artikel 15, derde en vierde lid, op de lijst moeten worden geplaatst;
  - e. de gegevens bevatten van een persoon die niet kiesgerechtigd is;
  - f. onjuiste gegevens bevatten;
  - g. afkomstig zijn van personen die meer dan één verzoek tot het houden van een referendum over hetzelfde besluit hebben ingediend.

#### **Artikel 28**

1. De controle van de ondersteuningsverklaringen die niet reeds op grond van artikel 27, derde lid, onder a tot en met c, ongeldig zijn verklaard, kan geschieden door middel van een steekproef.
2. Gedeputeerde Staten stellen regels over de wijze waarop de steekproef wordt uitgevoerd. Deze regels hebben in ieder geval betrekking op de omvang van de steekproef, de kenmerken op basis waarvan de selectie voor de steekproef wordt bepaald en de vaststelling van het totaal aantal geldige ondersteuningsverklaringen op basis van de uitkomst van de steekproef.

#### **Artikel 29**

1. De referendumcommissie houdt op de tweede dag na afloop van de termijn van twee weken, bedoeld in artikel 26, eerste lid, om tien uur een openbare zitting.
2. Dag en uur van de zitting van de referendumcommissie worden door de voorzitter tijdig bekendgemaakt. De wijze van bekendmaking geschiedt op de voor de provincie gebruikelijke wijze.
3. De voorzitter is belast met de handhaving van de orde tijdens de zitting.
4. Door de aanwezige kiesgerechtigden kunnen mondeling bezwaren worden ingebracht.

#### **Artikel 30**

Op de zitting maakt de voorzitter van de referendumcommissie aan de aanwezige kiezers bekend:

- a. het aantal afgelegde ondersteuningsverklaringen;
- b. het aantal geldige en ongeldige ondersteuningsverklaringen, indien artikel 27, tweede lid, is toegepast;
- c. het besluit, bedoeld in artikel 26, eerste lid.

#### **Artikel 31**

1. Bij twijfel over de geldigheid van de verklaring en bij ongeldigheid van de verklaring maakt de voorzitter de redenen hiervoor, alsmede de beslissing daaromtrent, onmiddellijk bekend.
2. Indien een van de aanwezige kiezers dit verlangt, wordt de betreffende lijst getoond.
3. Indien wordt besloten een verklaring ongeldig te verklaren, wordt dit met opgave van redenen op de lijst aangetekend.
4. De voorzitter van de referendumcommissie legt een kopie van een lijst waarop één of meer ondersteuningsverklaringen ongeldig zijn verklaard gedurende twee weken na de dag van de openbare zitting, bedoeld in artikel 29, eerste lid, voor een ieder ter inzage.

#### **Artikel 32**

Het besluit tot toelating van een definitief verzoek houdt tevens de vaststelling in dat een referendum zal worden gehouden.

#### **Artikel 33**

1. Nadat de werkzaamheden, bedoeld in artikel 30 en 31, eerste tot en met derde lid, zijn beëindigd, worden de formulieren in een pak gedaan. Het pak wordt verzegeld.
2. Op het pak wordt vermeld:
  - a. het aantal afgelegde ondersteuningsverklaringen;

- b. het aantal geldige en ongeldige ondersteuningsverklaringen indien artikel 27, tweede lid, is toegepast;
- c. een aanduiding van het besluit waarop de ondersteuningsverklaringen betrekking hebben.

#### **Artikel 34**

1. Nadat alle werkzaamheden zijn beëindigd, wordt daarvan direct proces-verbaal opgemaakt.
2. Het proces-verbaal wordt door de voorzitter van de referendumcommissie ondertekend.
3. Gedeputeerde Staten stellen voor het proces-verbaal een model vast.

#### **Artikel 35**

1. De voorzitter van de referendumcommissie maakt het besluit inzake de toelating of afwijzing van het definitieve verzoek zo spoedig mogelijk openbaar door mededeling van het besluit op de voor de provincie Noord-Holland gebruikelijke wijze.
2. De voorzitter doet van het besluit inzake de toelating of afwijzing van het definitieve verzoek mededeling aan de voorzitter van Provinciale Staten en aan Gedeputeerde Staten.

#### **Artikel 36**

1. De voorzitter van de referendumcommissie draagt er zorg voor dat het verzegelde pak, bedoeld in artikel 33, wordt vernietigd drie maanden nadat onherroepelijk is vastgesteld dat geen referendum zal worden gehouden of, indien de officier van justitie of de rechter-commissaris in het kader van een strafrechtelijk onderzoek een verzoek heeft gedaan tot overdracht van het verzegelde pak, nadat dit onderzoek is afgerond, of, indien strafvervolging is ingesteld of grond van deze verordening, nadat er een onherroepelijke rechterlijke uitspraak is. Van deze vernietiging wordt proces-verbaal opgemaakt.
2. De voorzitter is, nadat onherroepelijk is vastgesteld dat geen referendum zal worden gehouden, bevoegd het verzegelde pak, bedoeld in artikel 33, ten dienste van een onderzoek naar enig strafbaar feit over te dragen aan de officier van justitie.

### HOOFDSTUK 8 Stembureaus

#### **Artikel 37**

1. Burgemeester en wethouders stellen één of meer stembureaus in de gemeente in.
2. Elk stembureau bestaat uit tenminste drie leden, van wie er één voorzitter is. In het geval er een combinatie van stemmingen plaatsvindt, kan het aantal leden worden gewijzigd.
3. Burgemeester en wethouders benoemen tijdig voordat de stemming voor een referendum wordt gehouden de leden van elk stembureau en een voldoende aantal plaatsvervangende leden.

### HOOFDSTUK 9 De stemming

#### **Artikel 38**

1. Binnen een week nadat het besluit van de referendumcommissie dat een referendum zal worden gehouden, onherroepelijk is geworden, stelt de referendumcommissie, na overleg met Gedeputeerde Staten, de dag van de stemming vast. De bekendmaking van het besluit geschiedt op de voor de provincie Noord-Holland gebruikelijke wijze.
2. Als dag van de stemming wordt een woensdag aangewezen binnen een termijn die aanvangt op de vijftentachtigste dag en eindigt zes maanden na de dagtekening van het besluit.
3. Voor de berekening van de termijn van zes maanden wordt de periode van 1 juli tot en met 31 augustus niet meegeteld.

#### **Artikel 39**

1. Indien binnen de in artikel 38, tweede lid, bedoelde termijn een of meer stemmingen voor een verkiezing van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Provinciale Staten, de gemeenteraden of het Europese Parlement plaatsvinden, of een ander referendum op basis van deze verordening, kan als dag van de stemming voor het referendum worden aangewezen de dag van die stemming, onderscheidenlijk één van die stemmingen.
2. Bij toepassing van het eerste lid zijn de krachtens artikel J 6 van de Kieswet bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gegeven voorschriften voor combinatie van stemmingen van overeenkomstige toepassing.

#### **Artikel 40**

1. De tekst van een aan een referendum onderworpen besluit is gedurende vier weken voorafgaande aan de stemming kosteloos op het gemeentehuis van elke gemeente in Noord-Holland verkrijgbaar. De burgemeester brengt dit ter openbare kennis.
2. De referendumcommissie verschaft informatie over een aan een referendum onderworpen besluit.

#### **Artikel 41**

1. Provinciale Staten stellen op voorstel van de referendumcommissie de vraagstelling voor het referendum vast.
2. Op het bij de stemming te gebruiken stembiljet wordt de vraag vermeld of de kiezer voor of tegen het aan het referendum onderworpen besluit is, tenzij Provinciale Staten anders besluiten. Op de achterzijde wordt de handtekening van de voorzitter van Provinciale Staten afgedrukt.

#### **Artikel 42**

Ten aanzien van de stemming zijn de artikelen J 1, tweede tot en met vijfde lid, J 4 tot en met J 8, J 10, J 11, eerste en tweede lid, J 12 tot en met J 19, J 21 tot en met J 31 en J 35 tot en met J 38 van de Kieswet van toepassing, met dien verstande dat:

- a. in de artikelen J 5 en J 7 in plaats van «dag van de kandidaatstelling» wordt gelezen: vierenveertigste dag voor de dag van de stemming;
- b. in artikel J 11, eerste lid, in plaats van «het orgaan waarvoor de verkiezing wordt gehouden» wordt gelezen: het referendum;
- c. in plaats van «de verkiezing» wordt gelezen: het referendum;
- d. in artikel J 26, eerste lid, in plaats van «de kandidaat van zijn keuze» wordt gelezen: zijn keuze inzake het besluit.

#### Artikel 43

1. Met toepassing van hoofdstuk K van de Kieswet kan gestemd worden in een andere gemeente in de provincie Noord-Holland met een kiezerspas.
2. Bij de toepassing van hoofdstuk K van de Kieswet wordt het volgende in acht genomen:
  - a. in artikel K 1 blijft de zinsnede «binnen het gebied van het orgaan waarvoor de verkiezing wordt gehouden,» buiten toepassing;
  - b. in de artikelen K 3, eerste en tweede lid, en K 8, tweede lid, wordt in plaats van «dag van de kandidaatstelling» gelezen: vierenveertigste dag voor de dag van de stemming.

#### Artikel 44

1. Met toepassing van hoofdstuk L van de Kieswet kan bij volmacht worden gestemd.
2. Bij de toepassing van hoofdstuk L van de Kieswet wordt in de artikelen L 7, L 8, eerste en tweede lid, en L 11, eerste lid, in plaats van «dag van de kandidaatstelling» gelezen: vierenveertigste dag voor de dag van stemming.

#### HOOFDSTUK 10 De stemopneming door het stembureau

#### Artikel 45

1. Onmiddellijk nadat de stemming is geëindigd, vindt de stemopneming plaats.
2. De artikelen N 1 tot en met N 5 van de Kieswet zijn van toepassing, met dien verstande dat in artikel N 5 de woorden «en voegen deze lijstgewijze bijeen» buiten toepassing blijven.

#### Artikel 46

1. Het stembureau stelt vast:
  - a. het aantal stemmen dat voor het aan het referendum onderworpen besluit is uitgebracht;
  - b. het aantal stemmen dat tegen het aan het referendum onderworpen besluit is uitgebracht;
  - c. het aantal stemmen dat blanco is uitgebracht;
  - d. de som van de onder a, b en c bedoelde aantallen stemmen, zijnde het aantal geldig uitgebrachte stemmen;
  - e. het aantal ongeldige stemmen.
2. De artikelen N 6 en N 7 van de Kieswet zijn van toepassing, met dien verstande dat:
  - a. in artikel N 6, derde lid, in plaats van «op kandidaten» gelezen wordt: voor en tegen het aan het referendum onderworpen besluit;
  - b. in artikel N 7, derde lid, in plaats van «op welke kandidaat hij zijn stem uitbrengt» gelezen wordt: welke keuze hij doet.

#### Artikel 47

1. Direct nadat de stemmen zijn opgenomen, maakt de voorzitter van het stembureau de in artikel 46 bedoelde aantallen stemmen bekend. Door de aanwezige kiezers kunnen mondeling bezwaren worden ingebracht.
2. Artikel N 9, tweede, derde en vierde lid, van de Kieswet is van toepassing, met dien verstande dat in artikel N 9, derde lid, in plaats van «lijstgewijs gerangschikt» gelezen wordt: verdeeld in stemmen voor en stemmen tegen het besluit.

#### **Artikel 48**

De artikelen N 10 en N 11, eerste lid, van de Kieswet zijn van toepassing.

#### **Artikel 49**

1. Nadat de burgemeester van alle in zijn gemeente gevestigde stembureaus het proces-verbaal van de stemming en de stemopneming heeft ontvangen, stelt hij voor zijn gemeente de totalen van de in artikel 46 bedoelde aantallen stemmen, het aantal stemmen dat bij volmacht is uitgebracht en het verschil tussen het aantal kiezers dat tot de stemming is toegelaten en het aantal stemmen dat is geteld vast. Voor zover mogelijk geeft de burgemeester een verklaring voor het in de vorige volzin bedoelde verschil. Tevens stelt hij op basis van de registratie als bedoeld in artikel 8 het aantal kiesgerechtigden in de gemeente vast.
2. Voor de in het eerste lid bedoelde vaststelling wordt gebruik gemaakt van een door Gedeputeerde Staten vastgesteld model-formulier.

#### **Artikel 50**

De burgemeester draagt er zorg voor dat de processen-verbaal, met daarbij gevoegd de opgaven van de door hem vastgestelde aantallen stemmen onverwijld worden overgebracht naar de voorzitter van de referendumcommissie. Tevens legt hij een afschrift van deze stukken onverwijld voor een ieder ter inzage op het gemeentehuis totdat de uitslag van het referendum is vastgesteld.

#### **Artikel 51**

De artikelen N 12, tweede, derde en vierde lid, en N 13 tot en met N 21 van de Kieswet zijn van toepassing, met dien verstande dat:

- a. in artikel N 12, derde lid, in plaats van «nadat over de toelating van de gekozenen is beslist» gelezen wordt: nadat de uitslag van het referendum is vastgesteld;
- b. in artikel N 12, derde lid, in plaats van «in de Kieswet, op grond van de artikelen 125 tot en met 129 van het Wetboek van Strafrecht of de artikelen 131 tot en met 135 van het Wetboek van Strafrecht BES» gelezen wordt: in deze verordening;
- c. in artikel N 13 in plaats van «Nadat is beslist over de toelating van de gekozenen» gelezen wordt «Nadat de uitslag van het referendum is vastgesteld» en in plaats van «de afschriften, bedoeld in artikel N 12, eerste lid» gelezen wordt: de afschriften, bedoeld in artikel 50.

### HOOFDSTUK 11 De vaststelling van de uitslag van het referendum

#### **Artikel 52**

Nadat de afschriften van de processen-verbaal van alle burgemeesters van de gemeenten in de provincie Noord-Holland zijn ontvangen, gaat de referendumcommissie over tot het verrichten van de werkzaamheden ter vaststelling en bekendmaking van de opkomst en de uitslag van het referendum.

#### **Artikel 53**

1. De referendumcommissie onderzoekt de geldigheid van de stemming en de juistheid van de vaststelling van de uitkomsten van de stemming door de stembureaus en beslist over de geschillen die te dien aanzien rijzen. Het neemt daartoe kennis van de

- processen-verbaal van de stembureaus en de door de burgemeesters van de gemeenten vastgestelde aantallen als genoemd in artikel 46.
2. Ten behoeve van het onderzoek, bedoeld in het eerste lid, kan de referendumcommissie tot een nieuwe opneming van stembiljetten, zowel uit alle als uit een of meer stembureaus besluiten. De burgemeester die de desbetreffende stembiljetten onder zich heeft, doet deze op verzoek van de referendumcommissie onverwijld naar dat orgaan overbrengen. Na ontvangst van de stembiljetten, gaat de referendumcommissie onmiddellijk tot de opneming over. Het is bevoegd daartoe de verzegelde pakken te openen en de inhoud te vergelijken met de processen-verbaal van de stembureaus. Bij deze opneming is hoofdstuk N, paragraaf 1, van de Kieswet van overeenkomstige toepassing.
  3. Ten behoeve van het onderzoek, bedoeld in het eerste lid, is de referendumcommissie tevens bevoegd de verzegelde pakken, bedoeld in artikel N 2 van de Kieswet, te openen. De burgemeester die de desbetreffende pakken onder zich heeft, doet deze op verzoek van de referendumcommissie onverwijld naar dat orgaan overbrengen. Na beëindiging van het onderzoek worden de bescheiden uit de geopende pakken opnieuw ingepakt en verzegeld op de in artikel N 2 van de Kieswet voorgeschreven wijze.

#### **Artikel 54**

De uitslag van het referendum wordt, onverminderd het bepaalde in artikel 4, berekend op basis van de gewone meerderheid van het totaal aantal uitgebrachte stemmen.

#### **Artikel 55**

1. Indien de referendumcommissie besluit dat het referendum ongeldig is wegens de ongeldigheid van de stemming in één of meer stembureaus, geeft de voorzitter daarvan onverwijld kennis aan Gedeputeerde Staten.
2. Uiterlijk op de dertigste dag nadat deze kennisgeving is ontvangen, vindt in de in het eerste lid bedoelde stembureaus een nieuwe stemming plaats en wordt de uitslag van het referendum opnieuw vastgesteld. De dag van de stemming wordt door Gedeputeerde Staten vastgesteld.
3. Artikel V 7 van de Kieswet is van toepassing.

#### **Artikel 56**

De referendumcommissie stelt vast:

- a. het totale aantal stemmen dat voor het aan het referendum onderworpen besluit is uitgebracht;
- b. het totale aantal stemmen dat tegen het aan het referendum onderworpen besluit is uitgebracht;
- c. de som van de onder a, b en c bedoelde aantallen stemmen, zijnde het totale aantal geldig uitgebrachte stemmen;
- d. het totale aantal ongeldige stemmen;
- e. het totale aantal kiesgerechtigden.

#### **Artikel 57**

De referendumcommissie stelt de opkomst vast door de som van het totale aantal geldige en het totale aantal ongeldige stemmen te delen door het totale aantal kiesgerechtigden.



#### **Artikel 58**

De referendumcommissie stelt vervolgens vast hoeveel procent van de kiezers die een geldige stem hebben uitgebracht zich voor, en hoeveel procent van de kiezers die een geldige stem hebben uitgebracht zich tegen het aan het referendum onderworpen besluit hebben uitgesproken.

#### **Artikel 59**

1. De voorzitter van de referendumcommissie maakt de opkomst en de voorlopige uitslag van het referendum zo spoedig mogelijk bekend. De bekendmaking geschiedt in een openbare zitting van de referendumcommissie.
2. Dag en uur van de zitting worden door de voorzitter tijdig bekend gemaakt. De wijze van bekendmaking wordt geregeld op de voor de provincie Noord-Holland gebruikelijke wijze.
3. De aanwezige kiezers kunnen mondeling bezwaren inbrengen.
4. De voorzitter is belast met de handhaving van de orde tijdens de zitting.

#### **Artikel 60**

1. Nadat alle werkzaamheden zijn beëindigd, wordt daarvan direct proces-verbaal opgemaakt. In dit proces-verbaal worden de opkomst en de voorlopige uitslag van het referendum, alle ingebrachte bezwaren, alsmede de gerezen geschillen en de beslissingen die te dien aanzien zijn genomen, vermeld.
2. Het proces-verbaal wordt door de voorzitter van de referendumcommissie getekend.
3. Gedeputeerde Staten stellen voor het proces-verbaal een model vast.

#### **Artikel 61**

1. De voorzitter van de referendumcommissie doet een afschrift van het proces-verbaal spoedig toekomen aan de voorzitter van Provinciale Staten.
2. Provinciale Staten stellen vervolgens in hun eerstvolgende vergadering de uitslag van het referendum vast, op basis van het proces-verbaal van de referendumcommissie.

#### **Artikel 62**

Provinciale Staten maken de opkomst en de uitslag van het referendum zo spoedig mogelijk bekend op de bij de provincie gebruikelijke wijze.

#### **Artikel 63**

1. De voorzitter van de referendumcommissie draagt zorg voor de bewaring van de verzegelde pakken met stembiljetten die op grond van artikel 53, tweede lid, naar de referendumcommissie zijn overgebracht.
2. Hij vernietigt deze pakken, alsmede de processen-verbaal van de stembureaus en de opgaven, bedoeld in artikel 50, nadat de uitslag van het referendum onherroepelijk is vastgesteld. Van deze vernietiging wordt proces-verbaal opgemaakt.

#### **Artikel 64**

Indien onherroepelijk is vastgesteld dat een referendum heeft geleid tot een raadgevende uitspraak tot afwijzing, wordt door Gedeputeerde Staten zo spoedig mogelijk bij Provinciale Staten een voorstel voor een besluit ingediend dat uitsluitend strekt tot intrekking van het besluit of tot regeling van de inwerkingtreding van het besluit.

## HOOFDSTUK 12 Strafbepalingen

### Artikel 65

Met een hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie wordt gestraft degene die:

- a. meer dan één verzoek indient of meer dan één ondersteuningsverklaring aflegt voor het houden van een referendum over hetzelfde besluit;
- b. stembiljetten, volmachtbewijzen of stempassen namaakt of vervalst met het oogmerk deze als echt en onvervalst te gebruiken of door anderen te doen gebruiken;
- c. stembiljetten, volmachtbewijzen of stempassen die hij zelf heeft nagemaakt of vervalst of waarvan de valsheid of vervalsing hem, toen hij deze ontving, bekend was, opzettelijk als echt en onvervalst gebruikt of door anderen doet gebruiken, dan wel deze met het oogmerk om deze als echt en onvervalst te gebruiken of door anderen te doen gebruiken, in voorraad heeft met het oogmerk deze wederrechtelijk te gebruiken of door anderen te doen gebruiken;
- d. als gemachtigde stemt voor een persoon, wetende dat deze is overleden;
- e. bij een verkiezing door gift of belofte een kiezer omkoopt om volmacht te geven tot het uitbrengen zijn stem;
- f. stelselmatig personen aanspreekt of anderszins persoonlijk benadert ten einde hen te bewegen het formulier op hun oproepingskaart, bestemd voor het stemmen bij volmacht, te ondertekenen en deze kaart af te geven.

## HOOFDSTUK 13 Slot- en overgangsbepalingen

### Artikel 66

1. Wanneer bij of krachtens deze verordening voorgeschreven verrichtingen op een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag zouden vallen, treedt de eerstvolgende dag, geen zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag zijnde, daarvoor in de plaats.
2. Voor zover de bepaling van de tijd voor die verrichtingen aan het openbaar gezag is opgedragen, worden daarvoor geen zaterdagen, zondagen of algemeen erkende feestdagen aangewezen.
3. Onder algemeen erkende feestdagen worden verstaan de in artikel 3 van de Algemene termijnenwet als zodanig genoemde en de bij of krachtens dat artikel daarmee gelijkgestelde dagen.

### Artikel 67

Gedeputeerde Staten zenden binnen zes maanden na afloop van de periode waarin een eerste referendum is gehouden, aan Provinciale Staten een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze verordening in de praktijk.

### Artikel 68

De bepalingen van de Kieswet en het Kiesbesluit zijn op de gang van zaken bij het referendum van overeenkomstige toepassing voor zover deze verordening daar niet zelf in heeft voorzien.

### Artikel 69

De Referendumverordening voor de provincie Noord-Holland wordt ingetrokken.

**Artikel 70**

Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin zij wordt geplaatst.

**Artikel 71**

Deze verordening wordt aangehaald als: Referendumverordening Noord-Holland 2018.

**Provinciale Staten besluiten (2018-24B):**

**ARTIKEL I**

De Referendumverordening voor de provincie Noord-Holland wordt ingetrokken.

**ARTIKEL II**

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin het wordt geplaatst.

**Tegen voordracht 24-2018** stemmen de fracties: VVD, CDA en ChristenUnie-SGP.

- 14. Benoemen lid commissie Coördinatie Overleg Europa (COE).  
Voordracht 22.**

**Provinciale Staten besluiten bij acclamatie:**

Mw. W. Koning-Hoeve (CDA) te benoemen als lid van de commissie Coördinatie Overleg Europa.

- 15. Vragenuur.**

De door fractie PvdA ingediende actualiteit inzake een broedkolonie grote sterns in het natuurgebied Wagejot Texel zijn als mondelinge vragen behandeld en zijn door gedeputeerde Tekin beantwoord.

- 16. Sluiting.**

De voorzitter sluit de vergadering.



A 21 / 23 - h - 2018  
punt 12

VERWORPEN

### Amendement PRV: vaststellen Leidraad Landschap en Cultuurhistorie (15.1)

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 23 april 2018, ter behandeling van de Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening, voordracht 2018 | 23

#### besluiten:

In het voorliggende (ontwerp)besluit, artikel 15, eerste lid, 'Gedeputeerde Staten' te wijzigen in 'Provinciale Staten', waardoor dit artikellid als volgt komt te luiden:

"Provinciale Staten stellen de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie vast, die de provinciale belangen beschrijft ten aanzien van landschappelijke en cultuurhistorische waarden."

#### Toelichting:

In de geldende PRV moet een bestemmingsplan dat voorziet in een nieuwe stedelijke ontwikkeling in landelijk gebied voldoen aan een aantal voor de provincie belangrijke uitgangspunten. GS stelt nu voor deze ruimtelijke ankers uit de verordening te verwijderen en alleen nog te verwijzen naar een afgezwakte<sup>1</sup>, door GS vast te stellen Leidraad Landschap en Cultuurhistorie. Een ingrijpende wijziging, waarvan niet alle consequenties lijken te worden overzien (zie amendement 'waarde Landschap en Cultuurhistorie'). Als Provinciale Staten niet volledig buitenspel willen staan, moet de bevoegdheid tot vaststelling van de Leidraad bij PS liggen. Daarin worden de waarden vastgelegd waar de provincie aan vast wil houden bij ontwikkelingen in landelijk gebied.

Fred Kramer (GroenLinks)  
Marnix Bruggeman (SP)

<sup>1</sup>Een bestemmingsplan moet niet meer 'voldoen aan', maar 'rekening houden met' ...



A 22/23-4-2018  
punt 12

VERWORPEN

### **Amendement PRV: (geen) grotere agrarische bedrijven in landelijk gebied (26d en e)**

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 23 april 2018, ter behandeling van de Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening, voordracht 2018 | 23

#### **besluiten:**

In het voorliggende (ontwerp)besluit, in artikel 26, eerste lid, de onderdelen d en e, de omvang van '2 hectare' te wijzigen in '1,5 hectare', waardoor deze als volgt komen te luiden:

Artikel 26, eerste lid, onderdeel d: "een agrarisch bouwperceel heeft een omvang van maximaal 1,5 hectare;"

Artikel 26, eerste lid, onderdeel e: "in afwijking van onderdeel d kan een agrarisch bouwperceel een omvang van meer dan 1,5 hectare hebben, mits de uitbreiding noodzakelijk is voor het primaire productieproces en de uitbreiding geen afbreuk doet aan de landschappelijke waarden van de betreffende omgeving;"

#### Toelichting

Het debat over eventuele schaalvergroting moet gevoerd worden in het kader van de omgevingsvisie en omgevingsverordening. Wij verzetten ons tegen een tussentijdse wijziging van de PRV die erin voorziet dat alle (gecombineerde) landbouwbedrijven met een maximale perceel-omvang van 1,5 hectare standaard met een halve hectare kunnen worden uitgebreid, zonder b.v. te beoordelen of daarmee ontwikkelingen worden gehonoreerd of gestimuleerd die afbreuk doen aan de landschappelijke waarden van de omgeving.

Mochten GS, gesteund door PS, vast willen houden aan het opheffen van het onderscheid tussen gecombineerde landbouw en grootschalige landbouw, dan moet de maximale omvang van een agrarisch bedrijf worden afgegrensd op 1,5 hectare, met de mogelijkheid tot afwijking.

Fred Kramer (GroenLinks)  
Marnix Bruggeman (SP)



A23/23-4-2018  
punt 12

VERWORPEN

### **Amendement PRV: (geen) uitbreiding glastuinbouw buiten concentratiegebieden (26c)**

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 23 april 2018, ter behandeling van de Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening, voordracht 2018 | 23

#### **besluiten:**

In het voorliggende (ontwerp)besluit artikel 26c, derde lid, te schrappen, luidende:

“In afwijking van het tweede lid kan een bestemmingsplan voorzien in de uitbreiding van een glastuinbouwbedrijf tot een totale omvang van meer dan 2 ha, mits het bedrijf grenst aan bestaand stedelijk gebied, niet grenst aan andere glastuinbouwbedrijven, sprake is van grondgebonden teelt en de uitbreiding leidt tot een verbeterde duurzame bedrijfsvoering, waarbij het bedrijf een aantoonbare duurzame synergie heeft met de aangrenzende stedelijke functies.”

#### Toelichting:

Het voorstel om mogelijkheden te creëren voor uitbreiding van glastuinbouwbedrijven buiten de daarvoor bestemde concentratiegebieden betreft geen simpel tussendoortje en hoort thuis bij het debat over omgevingsvisie en omgevingsverordening.

Echter, reeds nu kan worden geconstateerd dat een dergelijke verruiming in strijd is met het concentratiebeleid en dat niet aannemelijk is gemaakt dat de ruimtelijke effecten op het landelijk én het stedelijk gebied, onder meer vanwege (licht)hinder van kassen, gediend is met een schaalvergroting van bedrijven op de grens van bestaand stedelijk gebied.

Fred Kramer (GroenLinks)  
Marnix Bruggeman (SP)

A24/23-4-2018  
punt 12



**Partij voor  
de Dieren**

Statenfractie Noord-Holland

Christen Unie SGP

**VERWORPEN**

## **Amendement: Nee tegen megastallen in heel NH**

Provinciale staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 23 april 2018  
ter behandeling van de Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening (VD-23),

besluiten:

- Uit het besluit behorende bij de voordracht te schrappen N en O

Linda Vermaas

Partij voor de Dieren

Michel Klein

Christen Unie - SGP



VERWORPEN

A 25/23-4-2018  
punt 13

### **Amendement Referendumverordening NH 2018: (geen) uitzondering PIP**

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 23 april 2018, ter behandeling van Referendumverordening Noord-Holland 2018, besluit 2018 | 24A

#### **besluiten:**

In artikel 5, tweede lid, het onderdeel m, luidende "betreffende een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.26 van de Wet ruimtelijke ordening", te schrappen.

#### Toelichting:

GS adviseren PS om het provinciaal inpassingsplan (PIP) uit te zonderen van de mogelijkheid van een referendum. Ter onderbouwing wijst GS erop 'dat dergelijke plannen al een zeer lange doorlooptijd kennen met voldoende mogelijkheden tot inspraak en de mogelijkheid tot rechtelijke toetsing (beroepsprocedure)' en dat zo'n plan 'op veel weerstand uit de lokale omgeving kan stuiten'.

Deze overwegingen overtuigen niet. Inspraak en juridische mogelijkheden doen niets af aan het belang van een correctief referendum. En maatschappelijk weerstand is de reden bij uitstek waarom burgers zich tegen een bepaald besluit verzetten en een referendum aanhangig maken. Dat pleit er voor om het PIP juist niet uit te sluiten van het referendum. Er is ook géén provincie met een referendumverordening die het PIP heeft uitgesloten!

Verder wordt door GS aangevoerd dat 'een PIP meestal gericht is op lokale initiatieven waarbij lokale belangen zijn betrokken' en dat 'kaping van het referendum op lokaal niveau' moet worden voorkomen. Van lokale belangen kan natuurlijk altijd sprake zijn, maar als het *overwegend* om lokale belangen gaat dan is de kans op 'lokale kaping' verwaarloosbaar, gezien de strenge vereisten in de verordening.

Mochten PS in een specifiek geval van mening zijn dat er dwingende, zwaarwegende belangen van de provincie in het geding zijn dan kunnen zij altijd nog aan de noodrem trekken, door gebruikmaking van artikel 5, tweede lid, onderdeel n.

**Conclusie:** generieke uitsluiting van het PIP is niet gewenst en niet nodig.

Fred Kramer (GroenLinks)





M11 / 23-4-2018  
punt 9

VERWORPEN

## Motie

Vergadering Provinciale Staten van 23 april 2018,  
agendapunt 9

Voordracht 2018 | 27

Verhogen exploitatiebijdrage OV-concessies Noord-Holland Noord

Instandhouding buslijnnet Noord-Holland Noord

## Toelichting

Als het aan gedeputeerde staten ligt zullen met ingang van de nieuwe ov-concessie Noord-Holland Noord per 22 juli 2018 een flink aantal reguliere buslijnen geheel of gedeeltelijk worden opgeheven dan wel in frequentie verlaagd.

Gedeputeerde staten hebben de voorgenomen opheffingen en frequentieverlagingen tot op heden niet openbaar willen maken. De plannen zijn echter wel voorgelegd aan de gemeentebesturen. Verder valt ook uit het openbare document 'Addendum vervoerplan Noord-Holland Noord 22-7-2018' van Connexion van 17 februari te reconstrueren op welke lijnen de dienst per 22 juli zal verslechteren.

De aldus bekend geworden verslechtingen hebben geleid tot veel protesten en bezwaren van gebruikers van het openbaar vervoer. In veel gevallen zijn ze afkomstig van mensen die geen alternatief hebben wanneer hun bus zou worden opgeheven. Dit betreft mensen die niet kunnen autorijden, omdat ze geen rijbewijs hebben of geen geld voor een auto. Ze reizen meestal over afstanden waarvoor de fiets voor hen geen alternatief is. Tot de gedupeerden horen ook mensen die geen auto willen bezitten omdat zij autogebruik niet duurzaam vinden. Voor hen is openbaar vervoer ook alleen bruikbaar als netwerk. Buslijnen zijn niet uitsluitend van belang voor mensen die in het directe verzorgingsgebied wonen en werken. Ze zijn als onderdeel van het netwerk ook onmisbaar voor autolozers van elders.

Voordracht 2018 | 27 beoogt een klein gedeelte van de voorgenomen verslechtingen terug te draaien. "Extra investeren" lijkt dan ook niet helemaal de juiste omschrijving voor het voorstel. De voordracht spreekt bijvoorbeeld over 'extra ritten', terwijl het gaat om ritten die op dit moment nog in de dienstregeling staan.

Volgens de tot nu toe bekend geworden plannen zullen er ook enkele verbeteringen in de dienstregeling worden doorgevoerd en zullen in bepaalde gebieden belbussen worden geïntroduceerd. Gedeputeerde staten gaan er van uit dat deze verbeteringen budgetneutraal moeten worden doorgevoerd, en dat daarom elders verslechtingen onvermijdelijk zijn. Lastenverhogingen worden hier gecompenseerd met lastenverlagingen, dat wil zeggen: budgetverhogingen voor verbeteringen worden mogelijk gemaakt door bezuinigingen elders.

Tot de verbeteringen behoort ook de inzet van elektrische bussen. In het Bestuursakkoord Zero Emissie Regionaal Openbaar Vervoer Per Bus van 22 maart 2016, waarin de provincie via het IPO partij is, is afgesproken dat de transitie naar Zero Emissie Busvervoer niet ten koste mag gaan van de reiziger en de dienstverlening in het regionale busvervoer. Anders gezegd, voor investeringen in elektrische bussen moeten extra middelen buiten het bestaande budget worden gevonden en beschikbaar gesteld.

In herinnering wordt tenslotte gebracht dat in Noord-Holland Noord in de afgelopen jaren eerder al verschillende buslijnen zijn opgeheven, waaronder laatstelijk lijn 138 van Enkhuizen naar Bovenkarspel-Grootebroek, Andijk en Wervershoof en lijn 161 van Alkmaar naar Ursem.

Wij stellen u voor het volgende besluit te nemen:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 23 april 2018,

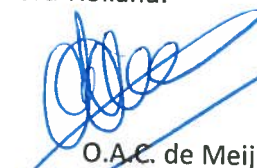
overwegende dat:

- vanwege de sociale en economische betekenis en met het oog op duurzaamheid verdere verslechtingen in het aanbod van regionaal busvervoer niet langer verantwoord zijn ;
- voor een eerlijke individuele keuzevrijheid het aanbod van regionaal busvervoer op zijn minst gelijke tred zou moeten houden met de vergroting van het provinciaal wegennet in Noord-Holland Noord ;
- inzet van elektrische bussen niet ten koste mag gaan van de dienstverlening ;

**verzoeken gedeputeerde staten:**

1. te onderzoeken hoeveel budget beschikbaar kan komen door bijvoorbeeld:
  - besparing op geplande belbussen door het niet opheffen van bestaande reguliere buslijnen
  - besparing op het budget voor nieuwe investeringen in uitbreiding van het provinciale wegennet
  - besparing op de uitgaven van dienstauto's en huurauto's voor het vervoer van de leden van het college van gedeputeerde staten
  - financiering van elektrische bussen uit afzonderlijke aanvullende middelen ;
2. aan de hand daarvan een plan uit te werken voor een beter dekkend netwerk van reguliere buslijnen in Noord-Holland.

  
J.M. Bruggeman

  
O.A.C. de Meij

VERWORPEN

M12/23-4-2018  
punt g



Partij voor  
de Dieren  
Statenfractie Noord-Holland



Ouderenpartij NH  
Sinds 1995

### Motie "Verhogen exploitatiebijdrage OV-concessie Noord-Holland Noord"

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 23 april 2018, ter bespreking van de verhoging exploitatiebijdrage OV concessie NHN

Constaterende dat:

- Over het concept vervoerplan voor het OV in NHN veel maatschappelijke discussie is;
- De fractie van de PvdA is gekomen met een aantal aanpassingen die een verhoging van de exploitatiebijdrage noodzakelijk maken;
- Ook met die aanpassingen het aanbod van het OV in Noord-Holland Noord op een aantal plekken verder verschaalt;

Van mening dat:

- Een aantal aanvullende aanpassingen wenselijk zijn, te weten:
  - (1) Het toevoegen van een tweetal ritten aan scholieren lijn 652;
  - (2) Het in stand houden van de bestaande verbinding tussen Egmond aan Zee en Castricum (lijn 164);
  - (3) Het bieden van een gelijkwaardige oplossing voor de huidige lijn 1 en 5 in Alkmaar;
- De extra exploitatiebijdrage voor deze aanpassingen (ongeveer 7 miljoen euro voor een periode van 10 jaar) redelijk is en de provincie over voldoende middelen beschikt om deze investering te plegen;

Draagt het college op:

- Het concept vervoerplan in lijn met bovenstaande aanvullende aanpassingen te wijzigen;
- De noodzakelijke verhoging van de exploitatiebijdrage te financieren uit de algemene reserve;

En gaat over tot de orde van de dag.

F. Kramer (GroenLinks) O. de Meij (50PLUS) F. Zoon (Partij voor de Dieren) J. Leever (ONH)

## Notulen

### Provinciale Staten van Noord-Holland

|                        |   |   |
|------------------------|---|---|
| Datum                  | : | 23 april 2018   |
| Voorzitter             | : | dhr. J.W. Remkes  |
| Griffier               | : | mw. K. Bolt   |
| Contactpersoon griffie | : | mw. C. Frijns 023-514 4186 statengriffie@noord-holland.nl |

5

**Aanwezig:** Mw. R. Alberts (SP), dhr. E. Annaert (VVD), Dhr. W. Bakker (D66), mw. I.A. Bezaan (PVV), mw. C. Boelhouwer (SP), dhr. J.M. Bruggeman (SP), dhr. T.M. Buijtendorp (D66), mw. S.S. Doevendans (PvdA), mw. M. van Duijn (PvdA), dhr. H.J. de Graaf (CDA), mw. J.M.E. de Groot (SP), dhr. F. de Groot (D66), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. J. Haijen (SP), dhr. J.J.A.M. van Hooff (PVV), dhr. W. Hoogervorst (SP), mw. A.A.J. Jellema (PvdA), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. P.J. de Kam (CDA), dhr. N. Kaptheijns (PVV), mw. H. Keur-Polman (CDA), mw. P.E. Kirch-Voors (VVD), mw. S. Klaassen (D66), dhr. M.C.A. Klein (CU-SGP), mw. R.P.M. Kocken (GL), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), dhr. F. Kramer (GL), dhr. J. Kramer (VVD), mw. F.M. Lagerveld (VVD), mw. A. van Langen-Visbeek (VVD), dhr. J.H. Leever (ONH), dhr. A.E. van Liere (PvdD), dhr. M.S. Ludriks (PVV), mw. O.A.C. de Meij (50PLUS), dhr. N. Papineau Salm (PvdA), mw. Z. Pels (GL), mw. E.A.S. Rommel (VVD), mw. C.W.M. van Rooij (PvdA), dhr. P.P.J. Slettenhaar (VVD), dhr. D.J. van der Sluijs (PVV), dhr. J.P.M. van Straaten (VVD), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. H.W. Struben (D66), dhr. A.E. Tijssens (D66), dhr. X.J. den Uyl (PvdA), mw. L.D. Vermaas (PvdD), dhr. L.Hj. Voskuil (PvdA), mw. C. Weemhoff (D66), dhr. M.R.F. Wieseahn (VVD), dhr. A.J.C. de Wit (VVD), dhr. Z. Yurdakul (D66), mw. I. Zaal (D66), dhr. F.A.S. Zoon (PvdD)

20

**Afwezig:** dhr. M. Deen (PVV), dhr. A. Hietbrink (GL)

#### Agenda

#### Paginanummer

|    |      |  |    |
|----|------|--|----|
| 25 | 1.   | Opening en mededeling  | 03 |
|    | 2.   | Vaststelling agenda, vaststellen van primus bij hoofdelijke stemming en regeling van werkzaamheden | 03 |
|    | 2.a. | Actualiteiten  | 03 |
|    | 3.a. | Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding                           | 03 |
| 30 | 3.b. | Lijst geheimhouding PS   | 03 |
|    | 4.   | Vaststelling notulen van de openbare vergadering van 26 maart 2018                                 | 04 |
|    | 5.   | Vaststelling Strategische Statenagenda   | 04 |
|    | 6.   | Vaststelling lijst ingekomen stukken   | 04 |
| 35 | 7.   | Voortganglijst van moties  | 04 |
|    | 8.   | Hamerstukken   | 04 |
|    | 8.a. | Statenvoordracht 28 Zienswijze Financiële Stukken Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds          | 04 |
|    | 12.  | Statenvoordracht 23 Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening                                  | 04 |
| 40 | 9.   | Statenvoordracht 27 Verhogen exploitatiebijdrage OV-concessies Noord-Holland-Noord                 | 29 |
|    | 10.  | Statenvoordracht 26 Investerings ten behoeve van oplossen Fietsknelpunten                          | 42 |
|    | 11.  | Statenvoordracht 25 Aanbevelingen commissie Jansen inzake financiële                               |    |

|     |   |    |
|-----|---|----|
| 45  | problematiek provincie Zeeland  | 48 |
| 13. | Statenvoordracht 24 Vaststellen referendumverordening Noord-Holland<br>2018 en intrekken oude referendumverordening | 52 |
| 14. | Benoeming lid commissie Coördinatie Overleg Europa  | 58 |
| 15. | Vragenuur   | 59 |
| 50  | 16. Sluiting  | 59 |

## 1. Opening en mededelingen

55

De **VOORZITTER**: Dames en heren, van harte welkom. De vergadering is geopend. Ik verzoek u uw mobiele telefoons tijdens de vergadering uit te zetten. Bericht van verhindering is ontvangen van dhr. Hietbrink (GL) en dhr. Deen (PVV). Gedeputeerde Tekin zal vanwege een afspraak met de minister de vergadering rond 13.30 uur verlaten en later weer aansluiten. Gedeputeerde Bond zal  
60 onze vergadering rond 16.00 uur verlaten vanwege verplichtingen elders. De heer Van Straaten zal rond 13.30 uur arriveren. Ik heet vanzelfsprekend de mensen die te gast zijn bij onze Statenvergadering, van harte welkom. Dat zijn de leden van het CDA in Purmerend en leden van de Protestants-Christelijke Ouderenbond. Wie goed heeft opgelet heeft kunnen zien en dat is het resultaat van aangehouden moties in de Staten, dat in de hal van het provinciehuis inmiddels  
65 artikel 1 aan de muur is gespijkerd.

## 2. Regeling van werkzaamheden, vaststellen primus bij hoofdelijke stemming en vaststelling agenda

70

De **VOORZITTER**: De primus. Op grond van artikel 18 van het Reglement van Orde is het lotnummer gevallen op nummer 16, de heer Den Uyl. Een gewijzigde agenda is als nazending bij de stukken gepubliceerd. Voordracht 28 is toegevoegd aan de hamerstukken en staat nu als agendapunt 8.a. op de agenda. De vergaderduur is verlengd van 4 naar 5 uur omdat er toch wat meer praat in de lucht leek te zitten dan aanvankelijk was ingeschat, maar het betekent wel dat  
75 vanaf 17.30 uur hiernaast de borrel klaarstaat en het diner daarna is geregeld. Namens het presidium stel ik voor agendapunt 12 te verheffen tot agendapunt 9, de PRV. Moties Vreemd zijn er ook niet. Wenst iemand het woord over de agenda? Dat is niet het geval. Dan is de agenda gewijzigd conform het voorstel van het presidium vastgesteld.

80

### 2.a. Actualiteiten

De **VOORZITTER**: Er zijn geen actualiteiten aangemeld, maar er is wel een mondelinge vraag van de PvdA over de broedkolonie Grote Sterns op Texel.

85

### 3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding

De **VOORZITTER**: Er is een geheim stuk ter bekrachtiging binnengekomen. Wenst u daar procedureel het woord over? Inhoudelijke bespreking zal achter gesloten deuren moeten geschieden maar dat is niet het geval, zodat het besluit daarmee is bekrachtigd.

90

### 3.b. Lijst geheimhouding PS

De **VOORZITTER**: Door de griffie zijn geen opmerkingen ontvangen. Wenst iemand over deze lijst het woord? Dat is niet het geval, dan stel ik voor de lijst voor kennisgeving aan te nemen.

95

#### **4. Vaststellen notulen van de openbare vergadering van 26 maart 2018**

100 De **VOORZITTER**: Hierover zijn door de griffie tot dusver geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de notulen het woord? Dat is niet het geval, dan zijn de notulen ongewijzigd vastgesteld.

#### **5. Vaststellen Strategische Statenagenda**

105 De **VOORZITTER**: Wenst iemand daarover het woord? Dat is niet het geval. Dan is de Strategische Statenagenda vastgesteld.

#### **6. Vaststellen lijst ingekomen stukken**

110 De **VOORZITTER**: Hierover zijn door de griffie tot op heden geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de ingekomen stukken het woord? Dat is niet het geval. Dan is voor wat betreft de afdoening van de brieven conform het voorstel van het presidium besloten.

#### **7. Voortgangslijst van moties**

115 De **VOORZITTER**: Verlangt iemand over de voortgangslijst moties het woord? Dat is niet het geval. Dan stel ik u voor de lijst aldus gewijzigd vast te stellen.

#### **8. Hamerstukken**

120 **8.a. Statenvoordracht 28 Zienswijze financiële stukken Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds**

De **VOORZITTER**: Wenst iemand over de voordracht het woord of aantekening? Dat is niet het geval, dan is het besluit aanvaard.

125 **12. Statenvoordracht 23 Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening**

130 De heer **SLETTENHAAR** (VVD): Voorzitter. Het is van belang om de juiste balans en omgang met beleidswijzigingen in dit stadium van de PRV te hebben op alle voorliggende thema's en het is ook van belang dat de PRV up to date is, zodat beleid op tijd vertaald kan worden richting de Omgevingsvisie. Deze belangen moeten goed tegen elkaar afgewogen worden en begrepen worden door mensen die daar later mee moeten gaan werken, zowel hier als in de regio. Dit proces richting de Omgevingsvisie is een bijzonder moment, omdat wij ook bij de Omgevingsvisie zeer intensief samenwerken en participatie met allerlei krachten en partijen, zowel bestuurders als mensen die er op een of andere manier mee te maken hebben richting de provincie en bijeenkomsten organiseren. De VVD wil liever geen zaken vaststellen die bij de Omgevingsvisie tijdig aan de orde kunnen komen. Dat is een belangrijk uitgangspunt. Ik denk dat het goed is dat zorgvuldige proces te respecteren. De VVD wil daar kritisch over zijn. In de commissievergadering waren er insprekers namens Greenport, Amstelland en Haarlemmermeer.

140 Het zou verstandig zijn om te kijken of daar meer mee doorgepraat kan worden of in ieder geval  
meer comfort kan worden geboden dat de wijzigingen op het gebied van glastuinbouw nog een  
keer besproken kunnen worden. Ik zie de heer Bond knikken. Er is een briefwisseling op gang  
gekomen die afgelopen vrijdag een laatste vervolg had, dus de VVD overweegt een motie in te  
dienen maar wacht eerst het antwoord van GS af, om daar nog een keer met elkaar over door te  
praten. In onze beleving is het zo dat door Greenport en Amstelland en Haarlemmermeer  
145 gevreesd wordt dat op bepaalde plekken geen maatwerk mogelijk zou zijn, terwijl wij dat heel  
erg belangrijk vinden. Een ander belangrijk punt is het mogelijk maken van grootschaligheid dat  
hand in hand gaat met duurzaamheid, dat was mooi om mee te maken, een goede wijziging in de  
PRV. Over het algemeen is het zo dat deze wijzigingen in de PRV noodzakelijk en zorgvuldig zijn  
en het is goed als wij daar vandaag mee instemmen. Ik heb nog een vraag over het nieuwe  
150 regiem open landschap dat wordt toegevoegd, maar in hoeverre gaat dit beperkingen opleveren  
voor wenselijke stedenbouwkundige ontwikkelingen? Mocht dat zo zijn, in hoeverre is dit dan het  
juiste moment?

155 Mevrouw **STRENS** (D66): Ik hoor u zeggen, een nieuw regiem open landschap, maar volgens mij  
hebben wij geen nieuw regiem open landschap.

De heer **SLETTENHAAR** (VVD): Ik ben blij dat u dat zegt, dat er wat betreft de  
weidevogelgebieden geen uitbreidingen zijn, dus dat dat blijft wat het is. Als de gedeputeerde  
dat zo meteen ook bevestigt, dan zijn wij allemaal heel tevreden. Mocht dat niet zo zijn, dan zou  
160 het kunnen dat er in tweede termijn een verdere beraadslaging op volgt. Goed dat u mij zo helpt.

Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter. Wij zitten in een transitiefase. Enerzijds wordt er hard  
gewerkt aan de provinciale Omgevingsvisie en anderzijds moeten wij het huidige instrument, de  
PRV, ook blijven onderhouden, zodat in tussentijd gewenste ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk  
165 blijven. De wijzigingen die voorliggen, gaan hoofdzakelijk over het verankeren van de Leidraad  
Landschap en Cultuurhistorie, het handhaven van de weidevogelleefgebieden en de regels  
omtrent landbouw. Over de eerste twee onderwerpen kan ik kort zijn. D66 is blij met deze  
wijzigingen omdat ze beide toezien op de ruimtelijke kwaliteit en openheid van het mooie Noord-  
Hollandse landschap. Het advies van de PARC om de weidevogelleefgebieden die geen  
170 kerngebieden meer zijn, voorlopig te handhaven, vinden wij op dit moment de enige en juiste  
keuze. In het proces van de Omgevingsvisie beschouwen wij deze gebieden graag in zijn totaliteit  
en kunnen wij integraal bekijken welk beschermingsregiem hier passend is. De voorstellen voor  
de nieuwe regels voor landbouw zijn wat gecompliceerder. Het voorstel is om het huidige  
onderscheid tussen grootschalige en gecombineerde landbouw op te heffen. Kunnen GS  
175 aangeven wat het voornaamste doel is van deze aanpassing en op welke wijze GS betrokken zijn  
bij mogelijke plannen die zien op een uitbreiding van het agrarische bouwperceel van 1,5 naar 2  
ha? Hebben wij straks voldoende grip op mogelijk leegkomende agrarische bebouwing? De  
argumentatie voor het schrappen van eisen over dierenwelzijn en milieu voor intensieve  
veehouderijen is uitlegbaar en begrijpelijk. D66 zou in het proces van de Omgevingsvisie graag  
180 nadenken over de wijze waarop deze onderwerpen een plek kunnen krijgen in de visie en de  
onderliggende verordening. In de provincies Zuid-Holland en Gelderland zijn hier goede



voorbeelden van te vinden. In artikel 26.c. zijn de nieuwe regels rondom glastuinbouw opgenomen. Wat ons betreft is het niet wenselijk dat er buiten de glastuinbouwconcentratiegebieden solitaire kassen in het landschap verschijnen. Is de aanname  
185 juist dat een uitbreiding van meer dan 2 ha buiten concentratiegebieden alleen mogelijk is bij bestaande bedrijven en als deze uitbreiding leidt tot een verbeterde duurzame bedrijfsvoering? Tot slot, het proces rondom deze PRV-wijziging heeft met name op het laatste onderdeel, de glastuinbouw, stof doen opwaaien. Insprekers in de commissievergadering, een heldere toelichting van GS per brief en vrijdag een reactie van de wethouder uit Haarlemmermeer. D66  
190 hoort graag een reactie van de gedeputeerde die de overleggen heeft gevoerd op dit laatste bericht.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Als snotneus kon ik helaas niet aanwezig zijn bij de commissiebehandeling, gelukkig krijgen wij daar voortreffelijke verslagen van en ik vraag de  
195 griffier weer een keer om daar de complimenten aan de notuliste voor over te brengen. Het lezen van zo'n verslag is misschien wel een betere manier om op zo'n onderwerp als de PRV-wijziging te reflecteren. De heer Slettenhaar en mevrouw Vermaas vroegen zich in de commissie af waarom met een aantal wijzigingen niet gewacht kon worden tot de Omgevingsvisie en mijnheer Slettenhaar heeft dat net weer herhaald. De heer Klein stelde dat de opheffing van het verschil  
200 tussen groot- en kleinschalige landbouw geen goede motivatie had, ik zie hem knikken. Bij het voorbereiden van deze stukken begin ik eerst met de voorgestelde wijzigingen in de tekst van de verordening goed te lezen. Dat is helemaal handig als er een bestandje met 'wijzigingen bijhouden' wordt bijgeleverd zoals hier, waarvoor mijn dank. Daarna ga je op zoek naar de motivering van de voorstellen en die bleek in veel gevallen armzalig beknopt. Bijvoorbeeld voor  
205 de opheffing van het verschil tussen grootschalige en gecombineerde landbouw is de motivering uitsluitend: het staat in het coalitieakkoord en dat is het dan. Als de coalitie binnenskamers iets heeft afgesproken is het kennelijk niet nodig om andere fracties in hun motieven te laten delen, terwijl er bij zo'n wijziging toch echt wel wat uitleg nodig is, ook gezien het recente advies van de Raad voor de Leefomgeving dat het maar eens afgelopen moet zijn met het eten van vlees. In  
210 de verordening van 2013 was het bouwvlak agrarische gronden ook nog 2 ha wat wij nu weer zouden moeten willen, maar dat is in 2015 bewust met een goede onderbouwing teruggedraaid naar 1,5 ha. Dat is overigens nog altijd zes keer meer oppervlak dan ons provinciehuis inclusief nieuwe vleugel. Zes keer zoveel. Voor de omgekeerde beweging om terug te gaan van 1,5 naar 2 zoals ooit in het verleden, mis ik nu wel een goede motivering. Bij veel wijzigingsvoorstellen is  
215 het eigenlijk allemaal gissen wie of wat daarachter zit. Bij het wijzigingsvoorstel voor uitbreiding van solitaire glastuinbouwbedrijven kregen wij te horen dat naar aanleiding van een technische vraag van mijn collega mevrouw De Groot er een casus in Medemblik bekend is. Is dat een nuchtere constatering of was dat de aanleiding voor het wijzigingsvoorstel? Kortom, hier wordt wat mij betreft te hard gelopen. De heer Kramer senior zal straks mede namens de SP een aantal amendementen indienen om een aantal wijzigingsvoorstellen te elimineren omdat wij van de  
220 noodzaak hiervan op dit moment niet overtuigd zijn, omdat het gaat om wijzigingen die de verdere verrommeling van de provincie in de hand zullen werken. Rest mij de vraag, hoe staat het met de toezegging van de gedeputeerde om te onderzoeken of de overgangstermijn

225 waarbinnen gemeenten hun bestemmingsplannen moeten aanpassen aan de PRV, korter kan worden dan tien jaar?

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Voorzitter. Bij wijzigingen in regelgeving moet je altijd behoedzaam opereren, want elke wijziging kan aanleiding geven tot onduidelijkheid bij onze inwoners en dat moeten wij te allen tijde willen voorkomen. Zeker met de komst van de Omgevingsvisie op basis waarvan wij de PRV moeten aanpassen en herzien, is terughoudendheid op dit moment geboden. 230 Als ik nu kijk naar het voorstel, dan zit hier een aantal zaken in dat kan doorgaan, wel altijd met het uitgangspunt van de PvdA dat wij het open landschap in Noord-Holland willen koesteren. Mede om die reden zijn wij blij dat het behoud van de weidevogelleefgebieden nog even geborgd wordt. Een onderdeel waar wij heel tevreden over zijn, is de mogelijkheid om te bouwen in 20KE- 235 gebied, ja, wij zijn ons bewust van de gezondheids- en andere risico's, maar de woningnood is heel hoog en in de afweging tussen beide lijkt het ons wenselijk dat wij woningen kunnen gaan bouwen. Wij hebben naar aanleiding van de wijzigingsvoorstellen een paar vragen aan GS. De keuze om van 1,5 naar 2 ha bebouwd oppervlakte te gaan. Waarom is er niet voor gekozen om 1,5 ha te handhaven met een afwijkingsbevoegdheid voor waar dat echt nodig is? Dat is meer in 240 lijn met maatwerk. Van de limitatieve formulering die u geeft voor gelieerde bedrijven bijvoorbeeld in het gebied van Greenport bij de glastuinbouw, begrijpen wij de achtergrond, maar onze zorg is dat je daardoor extra vervoersbewegingen gaat krijgen, nu andere maar wel glastuinbouwgerelateerde bedrijven ergens anders naartoe moeten gaan. Is het niet wenselijker om deze wel bij elkaar te houden en deze bepaling meer rek te geven? De derde vraag gaat over 245 de solitaire glastuinbouw. U kiest voor een algemene regel dat dat kan, zij kunnen groeien tot boven de 2 ha onder voorwaarden die wij overigens erg prettig vinden gelet op de aandacht voor duurzaamheid, maar waarom kiest u voor een algemene regel in plaats van voor een incidentele uitzonderingsbevoegdheid? Dat is toch de basis voor maatwerk? Het laatste is meer een cri de coeur dan dat het een groot punt is, maar u haalt in artikel 26.a. het duurzaamheids- en 250 dierenwelzijnsvereiste eruit omdat dat Rijks- of gemeentebesluit is en tegelijkertijd zouden wij gelet op het belang dat wij in PS hechten aan duurzaamheid, het toch wel prettig vinden als u dit er op een of andere manier in zou willen houden, ook al gaan wij er niet over, dat wij blijven benadrukken dat het voor ons iets is dat onlosmakelijk verbonden is met iedere ontwikkeling.

255 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Wij kunnen niet instemmen met de voorgelegde wijzigingen van de PRV, met name om kaart 4, buiten het feit dat ons de enorme haast tot het vaststellen ervan totaal ontgaat. Wij zien niet in waarom gronden die in het Natuurbeheerplan niet langer zijn aangewezen als weidevogelleefgebied in de zin van artikel 25 PRV, dit blijven vanwege de waarde als open landschap en pas bekeken gaan worden bij de Omgevingsvisie. Dit 260 terwijl GS hieraan geen enkel beleid ten grondslag hebben gelegd. Nu vindt uitbreiding plaats van het weidevogelleefgebied middels een onduidelijke landschappelijke constructie die uit de hoge hoed wordt getoverd. Dit kan niet, vinden wij. Bij de presentatie van PARC vorig jaar kon ik al precies voorspellen wat er zou gebeuren. Dit betekent dat deze coalitie willens en wetens kleinschalige woningbouwplannen in kleine kernen blijft tegenhouden die dringend nodig zijn. 265 Graag herinner ik u aan de woningbouwplannen die ik de afgelopen jaren aan de orde heb gesteld, Kwadijk en Middellie. Wij hebben hierover in de laatste commissie enkele insprekers

gehad. Aan beide plannen heeft de provincie meegewerkt en zelfs een forse financiële bijdrage geleverd aan het beeldkwaliteitsplan. Zelfs ARO was het met beide woningbouwplannen eens. Vervolgens heeft de gemeente Edam-Volendam – inmiddels ook met de gemeente Zeevang –  
270 nooit meer iets vernomen van GS, dit terwijl er een bestuurlijke overeenkomst is getekend over Waterlands Wonen. Wij vinden dit een bestuurlijke misser. Tot slot, wij zien geen heil in uitbreiding van glastuinbedrijven buiten het concentratiegebied.

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter. In de voordracht staat te lezen: “Wij proberen bij de  
275 wijziging van de PRV zoveel mogelijk rekening te houden met de nog door PS vast te stellen Omgevingsvisie en verordening” en toen brak onze klomp, want in dit wijzigingsvoorstel wordt voorgesteld om het onderscheid tussen grootschalige en gecombineerde landbouw op te heffen en het zo mogelijk te maken dat in onze hele provincie megastallen van 2 ha of groter verrijzen. Dat verbaasde ons enorm, want tijdens het debat over de Koers NH 2050 stelde gedeputeerde  
280 Bond dat een toename van de biodiversiteit een randvoorwaarde en een eis voor agrarische ontwikkeling zou worden. Tijdens de werksessie over de Omgevingsvisie van 29 maart werd dit nog een keer herhaald. Kortom, de groei van de landbouw zou onderworpen worden aan strenge eisen op het gebied van duurzaamheid en dierenwelzijn en nu lezen wij dat het geen enkele eis  
285 meer is. De eisen voor dierenwelzijn en milieu worden zelfs uit de verordening geschrapt en bedrijven mogen ongebreideld groeien in de hele provincie. Dit kan niet de bedoeling zijn. Daarom sluiten wij aan bij eerdere vragen over de noodzaak van deze wijziging want daarmee gaan wij tegen de koers in die wij zelf hebben vastgesteld en daarom overwegen wij in tweede termijn een amendement in te dienen.

Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. In grote lijnen zijn wij blij met deze PRV-wijzigingen en met  
290 de meeste wijzigingen kunnen wij akkoord gaan. Deze PRV bevat ook de realisatie van een aantal afspraken die in het coalitieakkoord zijn vastgelegd. Wij zijn blij dat die nu effectief worden en omgezet worden in beleid. Complimenten aan GS en de ambtenaren. In veel gevallen is deze PRV tot stand gekomen na goed overleg met betrokken gemeenten en stakeholders uit de gebieden  
295 waar de regelingen impact zullen hebben. Wij hebben helaas ook gehoord dat het overleg niet altijd heeft plaatsgevonden of dat het niet aan de verwachtingen voldeed. Kan de gedeputeerde toezeggen dat gehoor wordt gegeven en dat er een extra overleg komt met de wethouders die hun ongenoegen hebben geuit in de commissie R&W? Het grootste vraagteken ligt bij de  
300 aanpassing van kaart 4, behorende bij artikel 25, weidevogelleefgebieden. Er ontstaan twee problemen. Wij constateren in kaart 4 bij artikel 25 dat weidevogelleefgebieden die niet meer tot de kerngebieden behoren, toch worden gehandhaafd op de kaart. Zij zouden eigenlijk ontgrensd moeten worden. Als redenatie geven GS aan dat het PARC heeft geadviseerd het beschermingsregiem in deze gebieden te handhaven op basis van de kwaliteit van open  
landschap. De vergoedingen zijn geschrapt, maar het beperkende regiem blijft wel gelden voor  
305 ca. 20.000 ha. Dat vinden wij niet terecht. Ten tweede concluderen wij dat op kaart 4 ca. 1350 ha nieuw weidevogelkerngebied wordt toegevoegd met als redenatie dat de aanvullende weidevogelleefgebieden nu nog niet beschermd worden en mogelijk risico lopen onderdeel te worden van nieuwe stedelijke ontwikkeling. Dat vinden wij vreemd. De 1350 ha is voor een groot deel gelegen in gebieden die niet kansrijk zijn voor de weidevogels, onder andere in Heemskerk.

310 Dat hebben wij van deskundigen van natuurverenigingen gehoord. De toevoeging wordt niet  
beargumenteerd door aan te geven dat dit kansrijke gebieden zijn voor weidevogels maar houdt  
verband met bescherming tegen stedelijke ontwikkelingen. Dit vinden wij oneigenlijk gebruik van  
de weidevogelleefgebiedenkaart. Het eerste probleem doet zich gelijk voor. De broodnodige  
woningbouw in bijvoorbeeld Middellie komt in het geding, terwijl deze locatie wel staat  
315 ingetekend in de MRA Planviewer voor realisatie in 2017-2019. Hier kan volgens gedeputeerde  
Geldhof de schop zo de grond in. Wij zitten krap in onze plancapaciteit en GS willen zoveel  
mogelijk binnenstedelijk bouwen, maar het CDA wil niet dat elk open plekje binnenstedelijk  
wordt volgebouwd. Soms is een klein plan buiten BSG nodig. Hoeveel plannen op de MRA-viewer  
komen in het geding door dit oneigenlijk behoud van het weidevogelleefregiem? Dat willen wij  
320 graag vernemen. Wij zijn van mening dat zowel het niet van de kaart verwijderen van de  
weidevogelleefgebieden die niet meer tot de kerngebieden behoren, als het toevoegen van 1350  
ha nieuw gebied worden beargumenteerd met argumenten die niet stroken met de doelstelling  
van het weidevogelkerngebied.

325 Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter, ik ben benieuwd of mevrouw Koning bekend is met het feit  
dat ook al is het geen weidevogelleefgebied meer, het niet een-op-een betekent dat wij daar dan  
kunnen bouwen, want dan nog is het buitenstedelijk gebied.

Mevrouw **KONING** (CDA): Ik snap dat het niet een-op-een kan, maar als het regiem erop blijft  
330 liggen kan er sowieso niets, want dan gelden er heel veel beperkingen en dat vinden wij niet  
terecht. Wij zijn niet akkoord met het opvoeren van het regiem open Noord-Hollands landschap  
waarmee dit wordt beargumenteerd zonder dat daarover door PS een besluit is genomen en het  
is nog niet in discussie geweest binnen PS. Vooruitlopend in de PRV op deze discussie vinden wij  
niet terecht. Graag zouden wij zien dat de weidevogelleefgebieden die niet tot de kerngebieden  
335 behoren, worden ontgrensd. Wij hebben daarvoor eventueel een amendement klaarliggen maar  
wachten eerst op de reactie van GS. Wij willen dat er alleen gebieden aan kaart 4 worden  
toegevoegd die daadwerkelijk gebruikt worden als weidevogelleefgebied. Kunt u dat toezeggen?  
Tot slot, als u per se die weidevogelleefgebieden zou willen behouden op de kaart, dan zou het  
mogelijk ook nog kunnen door ze wel te behouden maar te zorgen dat er geen planologische  
340 beperkingen op gelden.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. In dit voorstel wordt parallel aan onze lopende discussie  
over de Omgevingsvisie, een aantal wijzigingen in de PRV voorgesteld en een deel daarvan is het  
logische gevolg van eerder ingezet beleid, bijvoorbeeld door de Leidraad voor Landschap en  
345 Cultuurhistorie een plek te geven en het aanwijzen van de weidevogelkerngebieden. Wij  
ondersteunen de keuze van GS om voorlopig de oude weidevogelleefgebieden in stand te houden  
tot wij een nieuwe manier hebben gevonden om de waarde van dit landschap te beschermen. Een  
aantal wijzigingen met name voor de landbouw lijkt ons overhaast. Wij snappen niet dat terwijl  
wij nu aan het nadenken zijn over de Omgevingsvisie, wij allerlei wijzigingen gaan doorvoeren die  
350 helemaal niet urgent zijn. Wij hebben in de commissie een aantal vragen gesteld die nog niet  
allemaal beantwoord zijn. Ten eerste, waarom wilt u eigenlijk het verschil tussen groot- en  
kleinschalige landbouw opheffen? Zoals de heer Bruggeman al aangaf, de enige motivatie die

wordt genoemd is het coalitieakkoord, maar dat is slechts hooguit de aanleiding. Wij beslissen hier op basis van inhoudelijke argumenten. Graag hoor ik alsnog van GS welke argumenten er  
355 aan deze wijziging ten grondslag liggen. Ook hoor ik graag welk effect u verwacht, wat gaat er veranderen als wij dit onderscheid verwijderen op deze manier. Ten tweede, artikel 26.a. gaat over de intensieve veehouderij en het is al eerder gezegd, tot nu staat er dat uitbreiding slechts mag plaatsvinden wanneer voldaan is aan wettelijke milieu- en dierenwelzijnseisen en dat is een belangrijke richting die wij hebben uitgesproken in de koers. U wilt die zin schrappen omdat het  
360 niet via het ruimtelijk spoor loopt. Dat kan zo zijn, maar het is een belangrijk principe voor een groot deel van PS. Op welke manier gaat u borgen dat schaalvergroting slechts mag als het een bijdrage levert aan de duurzaamheid als wij die tekst uit de PRV halen? Graag horen wij het antwoord van GS voordat wij ons standpunt innemen over deze PRV-wijzigingen.

365 De **VOORZITTER**: Dan de heer Kramer Groen. Senior roept vrij gemakkelijk het beeld op van leeftijdsdiscriminatie en daar doen wij niet aan.

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. De PRV moet af en toe aangepast worden, zo ook vandaag. De meeste voorstellen hebben onze instemming, maar in enkele kunnen wij ons in het geheel niet  
370 vinden, omdat deze vergaand ingrijpen op de mogelijkheden van de provincie en PS om ongewenste ontwikkelingen in landelijk gebied tegen te gaan en ervoor te zorgen dat de wezenlijke kenmerken en waarden – deze heb ik geleend van de natuurportefeuille – van het landschap en cultuurhistorie in de gemeentelijke bestemmingsplannen in acht worden genomen. Dergelijke voorstellen behoren niet thuis in een tussentijdse aanpassing van de PRV, maar  
375 behoeven maatschappelijk en politiek debat in het kader van de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening. Nu nog moet een bestemmingsplan dat voorziet in nieuwe stedelijke ontwikkeling in landelijk gebied, voldoen aan uitgangspunten ten aanzien van de kernkwaliteiten landschapstypen, dorpsstructuren en aardkundige waarden, evenals open landschap, waaronder stilte en duisternis, historische structuurlijnen en cultuurhistorische objecten. GS stellen voor  
380 deze kaderstellende bepalingen te laten vervallen en te bepalen dat gemeentelijke bestemmingsplannen rekening moeten houden met ambities en ontwikkelprincipes die door GS worden vastgelegd in de leidraad Landschap en Cultuurhistorie. De voorgestelde wijziging van artikel 15 leidt ertoe dat PS geen zeggenschap meer hebben over het kader waarbinnen ruimtelijke ontwikkelingen in landelijk gebied kunnen plaatsvinden en waar de provincie  
385 expliciete handvatten ontbeert om de daarin vervatte provinciale waarden en belangen veilig te stellen. Volgens GS is dat niet nodig, omdat gemeenten daar zelf voor zorgen. PS zijn wettelijk bevoegd om bij verordening kaders te stellen en zullen minimaal moeten aangeven – dat is althans onze opstelling – aan welke ruimtelijke, maatschappelijke en culturele waarden niet getornd mag worden. De voorgestelde wijziging is daarom ondoordacht en bovendien strijdig  
390 met de sturingsfilosofie, lokaal wat kan en regionaal wat moet. Als je niet benoemt wat moet, dan kom je er als provincie niet meer aan te pas. Het zou van de zotte zijn als de provincie door eigen toedoen de mogelijkheden om provinciale waarden te borgen, teniet doet. Wij roepen GS en PS op artikel 15 nu niet te wijzigen. Voor het geval hier geen gehoor aan wordt gegeven, dienen GL en de SP een amendement in dat ziet op minimale verankering van provinciale waarden in de  
395 verordening en een amendement dat expliciet vastlegt dat de Leidraad wordt vastgesteld door PS,

waarmee PS grip blijven houden op de waarden die zij koesteren. Wij dienen nog een amendement in dat moet voorkomen dat gecombineerde landbouwbedrijven standaard met een halve hectare kunnen worden uitgebreid zonder toetsing aan de daarvoor nu nog geldende vereisten, zoals de landschappelijke waarden van de omgeving. Dat is in ieder geval de  
400 consequentie van de tekst die nu voorligt. Tenslotte een amendement om te voorkomen dat het mogelijk wordt om solitaire glastuinbedrijven buiten glastuinbouwconcentratiegebieden uit te breiden met 2 ha, grenzend aan BSG. Ook hier spelen inbreidingen in het landelijk gebied en eventuele aantasting van landschappelijke en cultuurhistorische waarden geen enkele rol. Kijkt u naar de tekst die voorgesteld wordt. Wonen binnen de 20KE-contour, u kent ons standpunt, maar  
405 omdat het hier gaat om technische bijstellingen van een reeds opgenomen artikel wijd ik daar nu niet verder over uit. Hierbij dien ik de vier amendementen in.

### **Amendement 20/23-04-18**

Waarden landschap en cultuurhistorie

410

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 23 april 2018*

*Besluiten in het voorliggende (ontwerp)besluit de volgende wijzigingen aan te brengen:*

- 415 1. *De aanhef van artikel 15, 2<sup>e</sup> lid, luidende: "Een bestemmingsplan kan voorzien in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied, indien gelet op de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie" wordt gewijzigd in:*  
*"Een bestemmingsplan kan voorzien in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied als deze in overeenstemming is met de waarden zoals vastgelegd in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie en indien gelet op deze leidraad".*
- 420 2. *Artikel 15, 3<sup>e</sup> lid, luidende: "De toelichting van een bestemmingsplan bevat een motivering dat voldaan is aan het bepaalde in het 2<sup>e</sup> lid" wordt gewijzigd in:*  
*"De toelichting van een bestemmingsplan bevat een motivering waaruit moet blijken dat voldaan is aan het bepaalde in het 2<sup>e</sup> lid."*

425 *Toelichting*

*In de geldende PRV moet een bestemmingsplan dat voorziet in een nieuwe stedelijke ontwikkeling in landelijk gebied voldoen aan uitgangspunten t.a.v. de kernkwaliteiten van landschapstypen, dorpstructuren en aardkundige waarden, alsmede t.a.v. het open landschap (stilte en duisternis inbegrepen), de historische structuurlijnen en de cultuurhistorische objecten. GS stellen voor deze  
430 in acht te nemen bepalingen te laten vervallen en te vervangen door een verwijzing naar de ambities en ontwikkelprincipes in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie waar gemeenten rekening mee moeten houden. De voorgestelde wijziging van artikel 15 leidt ertoe dat PS geen zeggenschap meer hebben over de provinciale waarden en belangen die in het geding zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied en de provincie expliciet handvatten ontbeert  
435 om die waarden en belangen veilig te stellen. Volgens GS is dat ook niet nodig, daar zorgen de gemeenten zelf wel voor. PS zijn wettelijk bevoegd om bij verordening kaders te stellen en zullen minimaal moeten aangeven aan welke ruimtelijke landschappelijke en cultuurhistorische waarden niet getornd mag worden. De voorgestelde wijziging is om die reden ondoordacht en*

440 *bovendien strijdig met de sturingsfilosofie 'lokaal wat kan, regionaal wat moet'. Als je niet  
benoemt wat moet, dan kom je er als provincie niet meer aan te pas. Het is een niet te delegeren  
verantwoordelijkheid van de provincie om waarden van het landelijk gebied te verankeren en  
erop toe te zien dat deze worden gerespecteerd. Dit amendement ziet erop dat een  
bestemmingsplan in overeenstemming moet zijn met de provinciale waarden, vastgelegd in de  
445 door PS vast te stellen Leidraad, zodat het provinciaal bestuur greep blijft houden op de  
landschappelijke en cultuurhistorische waarden die zij wil koesteren en zo nodig verdedigen.*

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties GL, SP*

450 **Amendement 21/23-04-18**

Vaststellen Leidraad Landschap en Cultuurhistorie

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 23 april 2018*

455 *Besluiten:*

*In het voorliggende (ontwerp)besluit, artikel 15, 1<sup>e</sup> lid, 'Gedeputeerde Staten' te  
wijzigen in 'Provinciale Staten', waardoor dit artikellid als volgt komt te luiden:*

*"Provinciale Staten stellen de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie vast, die de provinciale  
belangen beschrijft ten aanzien van landschappelijke en cultuurhistorische waarden."*

460

*Toelichting:*

*In de geldende PRV moet een bestemmingsplan dat voorziet in een nieuwe stedelijke ontwikkeling  
in landelijk gebied, voldoen aan een aantal voor de provincie belangrijke uitgangspunten. GS  
stellen nu voor deze ruimtelijke ankers uit de verordening te verwijderen en alleen nog te  
465 verwijzen naar een afgezwakte door GS vast te stellen Leidraad Landschap en Cultuurhistorie.*

*Een ingrijpende wijziging, waarvan niet alle consequenties lijken te worden overzien (zie  
amendement 'waarde Landschap en Cultuurhistorie). Als Provinciale Staten niet volledig  
buitenspel willen staan, dan moet de bevoegdheid tot vaststelling van de Leidraad bij PS liggen.*

470 *Daarin worden de waarden vastgelegd waar de provincie aan vast wil houden bij ontwikkelingen  
in landelijk gebied*

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties GL, SP*

475 **Amendement 22/23-04-18**

(Geen) grotere agrarische bedrijven in landelijk gebied (26d en e)

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 23 april 2018*

480 *Besluiten in het voorliggende (ontwerp)besluit, in artikel 26, eerste lid, de onderdelen d en e, de  
omvang van '2 hectare' te wijzigen in '1,5 hectare', waardoor deze als volgt komen te luiden:*

Artikel 26, eerste lid, onderdeel d: "een agrarisch bouwperceel heeft een omvang van maximaal 1,5 hectare;"

485 Artikel 26, eerste lid, onderdeel e: "in afwijking van onderdeel d kan een agrarisch bouwperceel een omvang van meer dan 1,5 hectare hebben, mits de uitbreiding noodzakelijk is voor het primaire productieproces en de uitbreiding geen afbreuk doet aan de landschappelijke waarden van de betreffende omgeving;"

Toelichting

490 Het debat over eventuele schaalvergroting moet gevoerd worden in het kader van de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening. Wij verzetten ons tegen een tussentijdse wijziging van de PRV die erin voorziet dat alle (gecombineerde) landbouwbedrijven met een maximale perceelsomvang van 1,5 hectare standaard met een halve hectare kunnen worden uitgebreid, zonder b.v. te beoordelen of daarmee ontwikkelingen worden gehonoreerd of gestimuleerd die  
495 afbreuk doen aan de landschappelijke waarden van de omgeving. Mochten GS, gesteund door PS, vast willen houden aan het opheffen van het onderscheid tussen gecombineerde landbouw en grootschalige landbouw, dan moet de maximale omvang van een agrarisch bedrijf worden afgeregendeld op 1,5 hectare, met de mogelijkheid tot afwijking

500 en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties GL, SP

#### **Amendement 23/23-04-18**

(Geen) uitbreiding glastuinbouw buiten concentratiegebieden (26c)

505

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 23 april 2018

Besluiten:

In het voorliggende (ontwerp)besluit artikel 26c, derde lid, te schrappen, luidende:

510 "In afwijking van het tweede lid kan een bestemmingsplan voorzien in de uitbreiding van een glastuinbouwbedrijf tot een totale omvang van meer dan 2 ha, mits het bedrijf grenst aan bestaand stedelijk gebied, niet grenst aan andere glastuinbouwbedrijven, sprake is van grondgebonden teelt en de uitbreiding leidt tot een verbeterde duurzame bedrijfsvoering, waarbij het bedrijf een aantoonbare duurzame synergie heeft met de aangrenzende stedelijke functies."

515

Toelichting:

Het voorstel om mogelijkheden te creëren voor uitbreiding van glastuinbouwbedrijven buiten de daarvoor bestemde concentratiegebieden betreft geen simpel tussendoortje en hoort thuis bij het debat over Omgevingsvisie en Omgevingsverordening. Echter, reeds nu kan worden  
520 geconstateerd dat een dergelijke verruiming in strijd is met het concentratiebeleid en dat niet aannemelijk is gemaakt dat de ruimtelijke effecten op het landelijk én het stedelijk gebied, onder meer vanwege (licht)hinder van kassen, gediend zijn met een schaalvergroting van bedrijven op de grens van bestaand stedelijk gebied



525 *en gaan over tot de orde van de dag.*  
*Fracties GL, SP*

De **VOORZITTER**: De vier amendementen maken deel uit van de beraadslagingen.

530 Gedeputeerde **GELDHOF**: Kunnen we even schorsen?

De **VOORZITTER**: Wij schorsen voor tien minuten. Ik heropen de vergadering.

535 Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter. Voor ons ligt de wijziging van de PRV, aanpassing. Het gaat vooral om het actueel en kloppend houden van de PRV en dat ons ruimtelijk beleid en kaders helder zijn voor de buitenwereld. De Omgevingswet brengt ons tot de Omgevingsvisie, het transitieproces waar wij in zitten, maar tijdens de verbouwing moet je de winkel openhouden en de winkel is in dit geval de PRV waaraan iedereen op dit moment wordt geacht het beleid te toetsen als er mensen zijn met plannen en ontwikkelingen. Grote beleidskeuzes die  
540 samenhangen met de Omgevingsvisie, maken hier geen deel vanuit. Wel worden eerder genomen GS-besluiten bijvoorbeeld over het loslaten van het onderscheid tussen grootschalige en gecombineerde landbouwgebieden, in de PRV verwerkt en mijn collega Bond zal op de specifieke vragen over landbouw ingaan. Daarnaast worden de weidevogelkerngebieden uit het Natuurbeheerplan die nog niet ruimtelijk worden beschermd, toegevoegd als  
545 weidevogelleefgebied in de PRV. Na deze ronde van de PRV zal er afhankelijk van hoe snel het gaat met de Omgevingsverordening, nog een wijziging van de PRV moeten zijn want nogmaals, de winkel moet openblijven tijdens de verbouwing. De strandzoning die wij in de vorige vergadering hebben vastgesteld, en het bieden van meer duidelijkheid en afwegingsruimte met betrekking tot NNN zullen deel uitmaken van de volgende wijzigingen. Nu ligt de Greenportvisie  
550 2015 voor, het Natuurbeheerplan 2016, en met een leidraad actualisatie zijn wij al gestart in 2016 en het LIB, het Luchthavenindelingsbesluit van 2018 dat 1 januari dit jaar van kracht is geworden. Die wijzigingen worden hierin verwerkt. Vanwege afwezigheid van collega Tekin beantwoord ik de vragen over de weidevogelleefgebieden. Er komt geen nieuw regiem, want het regiem is weidevogelleefgebieden. In 2016 is ervoor gekozen om meer geconcentreerd geld uit  
555 te geven voor het beheer van de weidevogels en is gekozen voor zogeheten weidevogelkerngebieden. Dat is nog steeds binnen de weidevogelleefgebieden, zijn de weidevogelkerngebieden gekomen. Van de weidevogelkerngebieden zijn in totaal 3.000 ha bijgekomen waarvan 1650 ha al binnen NNN lag en 1350 ha wordt als nieuw weidevogelleefgebied aangegeven en dat zijn die plekken waar nu al actief weidevogels beheerd  
560 kunnen worden. Dat zijn geen plekken die op de een of andere manier raken aan intensieve plannen, maar dat is de wijziging die wordt voorgesteld.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter. De gedeputeerde zei, binnen het weidevogelleefgebied hebben wij 3000 ha als weidevogelkerngebied aangewezen. Daarbinnen. Ik wil begrijpen hoe het  
565 zit.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Dat is in 2016 gebeurd toen u het Natuurbeheerplan heeft vastgesteld. In 2016 is de omvang van de weidevogelleefgebieden, daar zijn kerngebieden benoemd. Dat zijn de plekken waar met behulp van subsidie extra beheer kan plaatsvinden en dat is een kleiner  
570 gebied dan wat voorheen de weidevogelleefgebieden in totaliteit zijn. Het zijn nog steeds weidevogelleefgebieden, alleen voor een deel daarvan is kerngebied geworden waar subsidie voor is en het andere deel is nog steeds weidevogelleefgebied, alleen daar wordt geen extra geld gefourneerd om te kunnen beheren.

575 De heer **SLETTENHAAR** (VVD): Wat in 2016 is vastgesteld qua omvang van gebied is precies wat in deze wijzigingen wordt vastgelegd, daar zit geen verschil in. Dus het aantal ha van 2016 is precies wat hier nu wordt vastgesteld.

Gedeputeerde **GELDHOF**: In 2016 is het Natuurbeheerplan vastgesteld. De  
580 weidevogelleefgebieden zijn nog steeds weidevogelleefgebieden, er is alleen een toevoeging aan de PRV-kaart omdat er enkele nieuwe weidevogelleefgebieden bijgekomen zijn. Dat zijn kerngebieden, waar met behulp van subsidie extra beheer kan plaatsvinden. Dat gaat om 1350 ha en met deze aanpassing worden die kansrijke gebieden waar extra subsidie voor beschikbaar is, planologisch beschermd. Dit zijn geen gebieden waar belangrijke ruimtelijke initiatieven  
585 lopen. Het zijn juist plekken die kansrijk zijn en waar actief geld aan het beheer wordt besteed. Zo heeft u dat afgesproken in 2016 en deze gebieden worden toegevoegd als weidevogelleefgebied.

De heer **SLETTENHAAR** (VVD): De enige vraag die ik stelde was, wij vertalen beleid in de PRV  
590 zodat het voorzienbaar is. Was dit gebied dat nu voor de PRV wordt ingevuld als weidevogelleefgebied, ook in 2016 het gebied of zijn er tussendoor nog wat gebiedjes tussen gekomen? Het is dus gewoon een-op-een 2016 en nu vertaald in de PRV.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Het gaat om de gebieden die in 2016 zijn vastgesteld waarvoor het  
595 beheer is geregeld, dat is 1350 groter omdat het kerngebieden zijn en dat wordt nu planologisch beschermd middels de PRV. In deze gebieden lopen geen belangrijke ruimtelijke initiatieven voor zover wij weten, en ook van gemeenten is daar geen enkel verzet op gehoord.

Mevrouw **KONING** (CDA): Van de 20.000 ha is iets van 17.000 ha afgevallen en dat is  
600 weidevogelleefgebied en u zegt, er zijn geen vergoedingen meer voor. Waarom handhaaft u dat wel op de kaart? Dan moet het toch van de kaart af?

Gedeputeerde **GELDHOF**: Dat is gedaan omdat het nog steeds weidevogelleefgebied is maar voor  
605 deze plekken wordt geen vergoeding voor beheer gegeven. Tegelijkertijd hebben wij gezegd, het is belangrijk - en dat hebben wij ook met u gewisseld - dat wij opnieuw gaan kijken op welke wijze wij de planologische beschermingsregiems waarvan er meerdere vormen zijn, zodanig kunnen inrichten dat het eenduidiger en eenvoudiger wordt. Twee maanden geleden hebben wij opdracht gegeven om deze vereenvoudiging op gang te gaan brengen en dat wordt meegenomen in het hele proces van de Omgevingsverordening.

610

Mevrouw **KONING** (CDA): Dan constateer ik dat het niet meer met weidevogels te maken heeft maar met andere planologische plannen.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Waarop baseert u zich?

615

Mevrouw **KONING** (CDA): Ze zijn afgevallen als kerngebieden omdat er niet genoeg weidevogels zitten, er zijn geen vergoedingen meer, maar u wilt ze om andere redenen op de kaart handhaven.

620

Gedeputeerde **GELDHOF**: Wij hebben dit al vanaf 2016 met u gewisseld dat het niet betekent dat de weidevogelleefgebieden geen weidevogelleefgebieden meer zijn op het moment dat het geen kerngebied meer is en wij kijken nu wat die gebieden betekenen als wij gaan naar een vereenvoudiging van de beschermingsregiems, dat het gemakkelijk toegankelijk is, op sommige plekken liggen wel vijf beschermingsregiems overheen, en hoe je dat moet vereenvoudigen en dat deze gebieden daarin meegenomen moeten worden.

625

Mevrouw **KONING** (CDA): Ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag of u het planologische regiem van de weidevogelleefgebieden af kunt halen van delen die geen kerngebied zijn.

630

De **VOORZITTER**: Daar heeft de gedeputeerde wel iets over gezegd.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Volgens de gedeputeerde liep er geen enkel woningbouwinitiatief in enkele kernen die worden geraakt omdat GS blijven weigeren om de weidevogelleefgebieden te ontgrenzen, maar volgens mij is dat niet waar.

635

Gedeputeerde **GELDHOF**: Ik heb iets anders gezegd, namelijk dat de 1350 ha kerngebied die nu worden toegevoegd omdat het kerngebied is, geen gebieden zijn waar belangrijke ruimtelijke initiatieven lopen.

640

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Dan wil ik u graag wijzen op het feit dat er al jarenlang, twaalf jaar lang woningbouwplannen bij Middellie en Kwadijk lopen.

645

Gedeputeerde **GELDHOF**: Dat klopt en dat was in 2010 ook al weidevogelleefgebied. Dat is niet een gebied wat vandaag voorligt en waarvan ik net zei dat het een deel is van de 1350 ha dat wordt toegevoegd. Ik denk dat u het bandje moet terugluisteren en goed moet luisteren wat ik heb gezegd. Het gaat niet om Kwadijk of Middellie. Dat was al weidevogelleefgebied en wordt ook niet toegevoegd. U hebt het gehad of Middellie, het stuk is afgelopen vrijdag met een uitleg aan u toegestuurd over Middellie en sindsdien is er geen definitief plan voorgelegd of zijn er besluiten genomen door de provincie over dit plan. Ondanks de officiële vooroverlegreactie van de provincie heeft de gemeente het in 2017 toch ter inzage gelegd en daarom hebben wij in april 2017 een zienswijze ingediend vanwege strijdigheid met de PRV voor wat betreft het weidevogelleefgebied. Het feit dat toen al een reactie is gegeven, geeft aan dat het niet een van

650

de gebieden is die vandaag worden toegevoegd. Dan A20 over de waarde van het landschap en cultuurhistorie. Het amendement stelt voor dat ontwikkelingen in overeenstemming met de waarden in de leidraad moeten zijn maar de 'waarden' is geen expliciet genoemde categorie in de Leidraad, zoals ambities of ontwikkelprincipes. De leidraad gaat niet over wat, waar, het bevat ook geen normstellende elementen die als norm in de PRV worden verankerd. De wat-waar vraag wordt geregeld in andere artikelen in de PRV, zoals de planologische regiems als een bufferzone of weidevogelleefgebied en de regels met betrekking tot verstedelijking. Ambities en ontwikkelprincipes voor ruimtelijke inpassing, het hoe, deze als norm opleggen past niet bij de doelstelling en opbouw van de leidraad. De provincie heeft allerlei instrumenten om de belangen uit de leidraad veilig te stellen. Wij kunnen bijvoorbeeld de ARO laten adviseren, wij kunnen zienswijzen indienen, beroep instellen of een reactieve aanwijzing geven als de gemeente niets doet met de leidraad. De verankering zou u ook een verzwaring kunnen noemen, aangezien die van toepassing is op alle ruimtelijke ontwikkelingen en de oude leidraad was alleen van toepassing op nieuwe stedelijke ontwikkelingen. Wij zullen het eerste besluit dat die in overeenstemming moet zijn met de waarden zoals vastgelegd, zeker ontraden. Het tweede deel waarin u vraagt 'de toelichting van de bestemmingsplannen bevat een motivering' en dan wilt u toevoegen 'waaruit moet blijken dat voldaan is aan de bepaling in het tweede lid', dat is een mooie aanvulling, maar dan zou u hem gescheiden in stemming moeten brengen, misschien in overleg met de voorzitter bespreken. Het tweede amendement gaat over het vaststellen van de leidraad Landschap en Cultuurhistorie, A21. PS stellen de kaders over het ruimtelijk beleid in de structuurvisie en straks in de Omgevingsvisie en over dat beleid stellen PS ook instructieregels aan gemeenten vast in de PRV en straks in de Omgevingsverordening, maar de leidraad is een nadere uitwerking van ruimtelijk beleid en ruimtelijke kwaliteit en die wordt door GS vastgesteld en ook andere instrumenten op het gebied van ruimtelijke kwaliteit liggen op het niveau van GS, ARO, Ruimte voor Ruimte, PARC, al dat soort adviezen op het gebied van ruimtelijke kwaliteit liggen bij GS en uiteraard na bespreking van de leidraad in de Statencommissie zoals dat ook met de nieuwe leidraad van 2018 is gebeurd. Wij ontraden deze.

680

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Voorzitter, de leidraad lijkt toch wel zeker kaderstellend. Zou er bezwaar tegen zijn als de leidraad vastgesteld wordt door PS?

Gedeputeerde **GELDHOF**: Daarmee gaat u dwingend voorschrijven hoe iets eruit moet zien op basis van beelden, en dwingend in de zin van het moet hier aan voldoen, maar wij kunnen niet alles tekenen of schetsen. De leidraad is juist bedoeld als inspiratie voor waar je aan moet denken. Wij moeten motiveren waarom een plan eruit ziet zoals het eruit ziet en als het onvoldoende is, dan sturen wij het terug, het past niet in de omgeving. U moet het anders uitleggen, toelichten en motiveren en ervoor zorgen dat het er beter uit komt te zien. Wanneer u het echt voorschrijft, dan moet tot in detail aangegeven worden hoe een huis of gebouw eruit moet zien en dat kan nooit de bedoeling van de leidraad zijn. De leidraad is een beeld, kwaliteit, inspiratiedocument dat schoonheid meegeeft.

685  
690

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Dat deel ik ook, maar zou er bezwaar tegen zijn als de inspiratie  
695 vergezeld gaat van een besluit van PS dat wij inspiraties willen meegeven voor het ontwikkelen  
van onze mooie provincie of moet dat wat u betreft per se via GS?

Gedeputeerde **GELDHOF**: Doordat u nu deze wijziging vaststelt, verankert u al de geactualiseerde  
Leidraad van Landschap en Cultuurhistorie 2018 in de brede PRV, want dat is het document  
700 waaraan getoetst moet worden, dus u doet het al.

De **VOORZITTER**: U zou misschien een keer aan de hand van een aantal concrete  
praktijkvoorbeelden in de commissie een oriënterende gedachtewisseling kunnen hebben hoe GS  
dat toetsingsbeleid uitvoeren. Langs die lijn kun je ook invloed hebben zonder dat je dat in  
705 formele zin doet. U heeft daar niet op te reageren, het is slechts een suggestie.

De heer **KRAMER** (GL): Als uw verhaal klopt, wat moet er dan getoetst worden aan de leidraad?  
Als u spreekt over inspiratiebron. Misschien bent u het met mij eens dat het niet helemaal klopt,  
want ook al vind ik dat je het in acht nemen op een aantal onderdelen zou moeten handhaven.  
710

De **VOORZITTER**: Wat is uw vraag?

De heer **KRAMER** (GL): Of de gedeputeerde het met mij eens is, de huidige leidraad bevat  
richtlijnen. Dat is nog altijd meer dan een inspiratiebron.  
715

Gedeputeerde **GELDHOF**: Ik begrijp wat u zegt en misschien heb ik niet de juiste woorden  
gebruikt. De leidraad 2018 is een verbetering en aanscherping van de leidraad die er lag, wij  
hebben er twee jaar over gedaan om dat voor elkaar te krijgen met het werkveld. Hij is  
opgebouwd uit ensembles en structuren waarin ambities staan beschreven en waar ambities zijn  
720 omschreven en waar ontwikkelprincipes aan gekoppeld zijn. Dat is een hele andere opbouw dan  
de leidraad uit 2010 en vergt een andere verankering in de PRV. Gemeenten moeten bij  
planwijzigingen rekening houden met de ambities en ontwikkelprincipes en afwijking is mogelijk  
mits je dat goed motiveert. Gemeenten moeten bij plannen de kansen betrekken, de  
725 kernwaarden, ontstaansgeschiedenis en gemeenten moeten in hun afweging dit als belang  
meewegen. Als je dit als norm aan gemeenten gaat opleggen, dat past niet bij de doelstelling en  
opbouw van de leidraad. Ik blijf het amendement ontraden.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. Over een paar maanden gaan wij allemaal weer campagne  
voeren en gaat het feest beginnen, na de zomer en dan zullen veel partijen het over maatwerk  
730 hebben en over het schrappen van overbodige regels. Daar hebben wij het vanmiddag met elkaar  
over. Een aantal fracties vraagt, verliezen wij niet de grip en waarom doen wij dit? Waarom deze  
PRV-wijziging? In het coalitieakkoord staat vermeld dat wij het verschil tussen 1,5 en 2 ha voor  
een deel van de provincie willen laten vallen, omdat sprake is van een bepaalde willekeur. Dat  
wordt overigens meer gemotiveerd dan door sommigen werd gesuggereerd. Waar ik mij als  
735 gedeputeerde Landbouw gigantisch voor inzet, is de toekomst van de sector en laat ik beginnen  
met de glastuinbouw. Wij weten wat er in Groningen aan de hand is en wij weten dat de minister

van Economische Zaken zegt, wij willen van het gas af en deze sector heeft hij eruit gelicht als voorbeeld, want dat is 3 miljard kubieke meter op jaarbasis. Als je dit vergelijkt met het Spaanse boertje in de zon, is dit vele malen duurzamer, veel meer productie per vierkante meter, weinig watergebruik en hergebruik en op weg naar de emissieloze kassen. Op het beleid van de glasconcentratiegebieden waren wij als provincie voorloper, want wij hebben al een tijdje geleden gezegd en dat hebt u gezien in de visies voor de Greenports, wij moeten die glastuinbouwgebieden concentreren want anders kunnen zij de slag van verduurzaming niet maken en dat betekent investeringen. Ik noem als voorbeeld het Altongebied. Vijf, zes jaar geleden ten dode opgeschreven en nu wordt er nee verkocht aan bedrijven die daar willen zitten. Er wordt een CO2-leiding aangelegd vanuit de HVC en ze gaan een aansluiting maken op het warmtenet van Heerhugowaard. Dat is de glastuinbouw van de toekomst en daarvoor moet je concentreren, anders kunnen die investeringen niet gedaan worden. Bij de Greenport Aalsmeer idem dito. Ook daar wordt nu een OCAP-leiding aangelegd met CO2, waardoor de aantrekkelijkheid van het gebied maar ook het voortbestaan van bedrijven gewaarborgd is. Er is daar een groot ondernemersonderzoek gedaan want ondernemers willen naar die concentratiegebieden toe omdat er investeringen gedaan kunnen worden voor de langere termijn en dan hebben wij het over geothermieboringen, bodemonderzoek, aanleg van CO2-leidingen en de aansluiting op warmtenetten in de omgeving van de glasconcentratiegebieden. Dat is de toekomst, daar zijn wij volop mee bezig en wij zien bepaalde locaties in Noord-Holland waar wij heel goed bezig zijn. De Greenport Aalsmeer, de visie is daar goedgekeurd zonder enig probleem. Er is aan de visie op de glastuinbouw veel voorbereiding voorafgegaan en wat wij zien, want daar zit de spanning op, bij de glasconcentratiegebieden zijn er gebieden die daar niet onder vallen. Daar zijn wij heel duidelijk over geweest dat wij hierin niet gaan investeren. Wij hebben nog een provinciale regeling waarbij wij die bedrijven kunnen helpen met de verplaatsing naar een concentratiegebied, dat is de 10 miljoen euro TWIN-H en wij hebben geld begroot voor het opruimen van verspreid en oud glas. Dat heeft te maken met het landschap, wat laat je achter als die bedrijven weggaan. Wij hebben daarvoor goed beleid in de provincie. Maar wat zie je, in sommige gebieden zitten caravanstallingen of willen ze bedrijfswoningen of zitten gerelateerde bedrijven aan de glastuinbouw, maar niet direct aan de concentratieopgave. Daar hebben wij PLABEKA voor, het Platform Bedrijventerreinen en Kantoren, want dat soort bedrijven kunnen gewoon op een bedrijventerrein. Daar zit de spanning met name in de Greenport Aalsmeer. Wij hebben verschillende keren overleg gehad - u heeft die brief van mij gehad - in verschillende vormen, ook bilateraal. De wethouder Uithoorn is de voorzitter van de werkgroep Ruimte. In februari 2018 hebben wij het er in de stuurgroep nog over gehad, maar ik zet hem op de agenda van de eerstvolgende stuurgroepvergadering om hem te bespreken, want ik vind dat ik de brief van mijn collega-bestuurders serieus moet nemen. Als het gaat om de PRV-wijziging voor de Omgevingsvisie, als daar inderdaad valide argumenten tussen zitten, ik zal het verslag van die Greenportvergadering met u delen, dan kunnen wij dat op dat moment mogelijk herstellen, maar op dit moment zit de spanning vooral op wat ik net heb geschetst. Ik heb ook daar tegen mijn collega's gezegd, het gaat ook om de Greenport Noord-Holland-Noord en om andere bedrijven.

De heer **SLETTENHAAR** (VVD): In grote lijnen voldoet het, het ging om het maatwerk. Hoor ik u nu duidelijk zeggen, wij gaan nog een keer praten op het moment dat wij dingen tegenkomen die

780 wij niet van elkaar gehoord hebben, dit is een misverstand en ik kan ruimte bieden, dan kom ik dus bij u terug en dan zorg ik dat dat opgelost wordt.

Gedeputeerde **BOND**: Ja.

785 De heer **SLETTENHAAR** (VVD): Dan kunnen wij de motie in onze zak houden.

Gedeputeerde **BOND**: Deze wordt op de eerstvolgende vergadering van de Greenport Aalsmeer gepland en dan gaan wij het er inhoudelijk over hebben. Dan een ander deel, de zogenaamde grondgebonden bedrijven. Dat zijn bedrijven die enorme investeringen hebben gedaan en daarom niet verplaatst kunnen worden naar een glasconcentratiegebied, maar het zijn er niet al te veel in de provincie. Die kan ik u met name noemen. Dat zijn inderdaad bedrijven dat als ze dat gaan doen, wij als provincie daar voorwaarden aan kunnen stellen. Inderdaad de landschappelijke inpassing, hoe ziet het bedrijf eruit aan de buitenkant en hoe gaan zij dat landschappelijk in het gebied inpassen, want dat zijn best wel grote bedrijven. Daar hebben wij grip op en wij hebben het instrument van het gemeentelijk bestemmingsplan waarop wij zienswijzen kunnen indienen. Dus ook daar hebben wij grip op en dat is heel vaak maatwerk, want dat was de vraag van D66. Ook de vraag, waarom wij dit doen heb ik al gedeeltelijk beantwoord, maar het gaat met name om de ruime interpretatie van gelieerde bedrijvigheid, want dat leidt soms tot ongewenste bedrijvigheid in zo'n glasconcentratiegebied. Ik heb u uitgelegd waarom wij dat niet moeten willen. In de PRV geven wij nu duidelijkheid waaraan die gelieerde bedrijvigheid moet voldoen en daar heb ik het voorbeeld van Alton genoemd. Als je planologische duidelijkheid geeft, dan zien we in Alton dat het ook werkt, want de ondernemers weten waar zij aan toe zijn en zij weten dat als zij in dit gebied gaan investeren en dat zijn echt pittige investeringen, dan kan ik van het gas af maar dan voldoe ik ook aan alles wat ik moet doen voor de productie van mijn product. Dan kijken wij ook naar plantenveredeling, onderwijs met glasopstanden, ik verwijs u naar de opsomming die in de uitvoeringsagenda van de Greenport Aalsmeer genoemd staat. Wij kiezen er met deze PRV-wijzigingen voor om duidelijkheid te bieden, met name naar dat soort bedrijven. Dus geen omzetting naar burgerwoningen en helderheid over gelieerde bedrijvigheid en dan verwijzen naar bedrijventerreinen in de buurt. Daarom zijn wij er zo strikt mee omdat wij zien dat het werkt en omdat wij ervan overtuigd zijn dat het moet als wij de opgave voor de sector willen halen. Ik heb al antwoord gegeven op de vraag van de PvdD die mij citeert en waarin duidelijk wordt dat dit afkomstig is van het debat dat wij hadden over de Omgevingsvisie, maar ik ben ervan overtuigd dat de sector het weet en dat wij een belangrijke rol spelen bij voedselproductie en de manier waarop wij dat over dertig jaar nog steeds moeten kunnen doen, dat wel gebeurt op een manier die wij met de PRV-wijziging willen bereiken, maar dan moeten wij die bedrijven wel faciliteren. De grip erop is heel belangrijk en het verschil wegnemen tussen 1,5 en 2 heeft op zich weinig effect op, laten wij een enorme verrommeling toe. Het antwoord is nee.

820 Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter. Ik herinner mij het debat over de koers heel goed en ook de toezeggingen. U zei toen dat u het belangrijk vindt dat als wij schaalvergroting stimuleren, dat er eisen aan zitten op het gebied van toename biodiversiteit als eis en als voorwaarde. Verbaast

het u dan dat wij het niet vinden passen dat u nu die schaalvergroting stimuleert zonder enige van die eisen? Dat is toch niet te rijmen met elkaar?

825

Gedeputeerde **BOND**: Ik denk dat u twee debatten over de Omgevingsvisie door elkaar haalt, hoe ziet het er over dertig jaar uit en dat wij het hebben over de sector zoals die nu moet functioneren, want daar zitten grote verschillen in. Met wat u suggereert, ben ik het niet eens, want ik denk dat het met name in de glasconcentratiegebieden gaat leiden tot enorme verduurzaming, juist door geothermieboringen en het gebruik van water, de combinatie met warmtenetten want de concentratiegebieden ligt juist in de gebieden waar dat kan. Ik ben het niet met u eens dat dat nu niet gebeurt, het gebeurt nu al, alleen een aantal komt er nu achter en dat vergt wat meer tijd.

830

835 Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Bent u het met mij eens dat als wij over dertig jaar willen dat er inderdaad een grote toename van biodiversiteit is in de landbouw, wij nu moeten beginnen en niet de deur moeten openzetten voor schaalvergroting zonder enige eis op dat vlak?

840

Gedeputeerde **BOND**: Het enige punt waarover wij van mening verschillen en dat zal ook zo blijven, is dat ik zeg dat schaalvergroting niet per se leidt tot minder maar juist tot meer verduurzaming en dat klein niet per se goed is, daar zullen wij over van mening blijven verschillen. Ik zie dat bedrijven die u megabedrijven noemt, wel de bedrijven zijn die dat soort investeringen doen en ook voldoen aan alle nationale en Europese regels voor dierenwelzijn en alles wat erbij komt kijken. Sterker nog, het zijn vaak voorbeeldbedrijven die zelfs meer doen dan wettelijk verplicht is omdat zij die investering kunnen doen. Wij hebben ook nog een andere opgave en ik wil hem toch noemen. In het artikel in de Groene Amsterdammer van vorige week staat een andere opgave, namelijk voeding, groei van de wereldbevolking in relatie tot voeding die geproduceerd moet worden. Wij kunnen allerlei ambities hebben maar als er intussen mensen doodgaan door honger, dan hebben wij een andere discussie. Ik denk dat er Nederlandse bedrijven zijn die voorloper kunnen zijn in de oplossingen voor dat probleem, zoals zaadveredeling en glastuinbouw. A22 ontraden wij op basis van mijn betoog, want in de praktijk blijkt dat sturing op de maximale bouwperceelgrootte niet automatisch leidt tot dat een goede ruimtelijke kwaliteit wordt gewaarborgd, de inpassing en ligging van percelen in het landschap maar ook het gebruik van landschapsinpassingen en gebruik van landschapselementen, zoals beplanting en een goede inrichting zijn gewaarborgd als het gaat om gemeentelijke eisen en onze mogelijkheden voor zienswijzen en wij hebben het al gehad over de ambities en ontwikkelprincipes in de Leidraad voor Landschap en Cultuurhistorie als het gaat om inpassing van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied. Uitbreidingen worden altijd ruimtelijk ingepast zoals beschreven in de leidraad. Verder zijn er nog andere beschermingsregiems om u helemaal gerust te stellen, zoals de bufferzone die ook in onze PRV verankerd is. Het loslaten van onderscheid in gebieden leidt tot een gelijk spelveld voor agrarische ondernemers, want dat werd als enigszins willekeurig ervaren. Zij moeten in de gehele provincie voldoen aan dezelfde voorwaarden voor schaalgrootte. A23 wordt ontraden. Het uitgangspunt is dat het vigerende provinciale beleid betreffende concentratiegebieden niet ondermijnd wordt en daarom is bij het formuleren van die afwijzingsregel zoveel mogelijk

845

850

855

860

865



rekening gehouden met de twee pijlers van het concentratiebeleid, namelijk behoud van ruimtelijke kwaliteit en voorkoming van verspreid liggend glas met daaraan verbonden de verduurzamingsambities en -eisen. In uitzonderlijke gevallen kan de provincie het onder  
870 randvoorwaarden mogelijk maken dat de gemeente in het bestemmingsplan ruimte kan geven aan een bestaand enkel solitair bedrijf om toch in het buitengebied uit te breiden, maar dit zijn uitzonderingen voor bedrijven die uniek zijn en al grote investeringen hebben gedaan. Ik kan verschillende voorbeelden noemen.

875 De heer **VOSKUIL** (PvdA): Vanzelfsprekend willen wij bedrijven die zich hard inzetten voor duurzame bedrijfsvoering, ook graag steunen. De vraag die ik had gesteld was waarom u kiest voor een algemene regel en niet de algemene regel hanteert dat het niet mag tenzij. Dus dat u het omdraait en daarmee in de maatwerkdiscussie komt, omdat u dan heel specifiek voor die bedrijven die aan die voorwaarden voldoen, een ontheffing moet geven.

880 Gedeputeerde **BOND**: Dat heeft te maken met een gelijk speelveld voor iedereen in Noord-Holland. Ik vind dat een belangrijk argument. Waar het om gaat is en dat hoorde ik in uw betoog en dat van anderen, heb je grip om dingen te voorkomen die je niet wilt en daarop is het antwoord volmondig ja, dat hebben wij. Dat is de crux. Dan is het een beetje een kip-eidiscussie, doe je dat met een algemene regel of met een uitzonderingsprincipe. Het kan allebei maar wij  
885 kiezen voor deze werkwijze, omdat het helder en duidelijk is. Ik heb het gezegd, de solitaire glastuinbouwbedrijven die grondgebonden zijn en die ook hun eigen energiehuishouding vaak hebben waardoor die verplaatsing niet mogelijk is, is ook een argument om deze te ontraden. Wij herhalen nogmaals dat een gemeentelijk besluit om een dergelijke uitbreiding daadwerkelijk toe te staan, echt moet voldoen aan alle gestelde eisen en dat wij dan een zienswijze zullen indienen.  
890 De criteria duurzaam karakter, energetische koppeling als het gaat om de omgeving, grondgebonden karakter en de afwezigheid van grondkwaliteit en de ligging op bestaande stedelijke gebieden zijn de argumenten, dus ook deze wordt door ons ontraden.

895 Mevrouw **KONING** (CDA): Mogen wij even schorsen?

De **VOORZITTER**: Dan gaan wij vijf minuten schorsen. Ik heropen de vergadering.

#### *Tweede termijn*

900 De heer **SLETTENHAAR** (VVD): Voorzitter. Ik ben blij met de antwoorden van de heer Bond en ik denk dat ze in de Greenportregio ook blij zijn. Het is goed om dat teruggekoppeld te krijgen, die toezegging heb ik ook gehoord, dus in die zin is er geen noodzaak om daarover een motie in te dienen. Wij vertrouwen de gedeputeerde daarin. Wel zijn er een aantal amendementen ingediend en die zullen wij niet steunen, wij volgen het preadvies. Er is een amendement ingediend dat de  
905 VVD regardeert, dat gaat over glastuinbouw buiten concentratiegebieden, maar dat gaat een andere richting op. Bovendien is dat voor ons voldoende besproken, dus wij steunen dit amendement niet. Dan het punt weidevogelleefgebieden. Tussendoor zal gekeken moeten worden hoe dat gaat. Noord-Hollands Landschap wordt toch vastgesteld, begreep ik en dan volgt

er een nieuw moment. Ik meende te horen van de gedeputeerde dat er nog een PRV-wijziging  
910 aankomt. Als dat zo is dan hebben wij een ander toetsmoment, maar het gaat er vooral om dat er  
bij de Omgevingsvisie een goede afweging wordt gemaakt en daar mag dit niet aan in de weg  
staan en volgens mij is dat ook niet zo. In die zin denken wij dat dat voor nu afdoende is en is  
het goed om er op deze manier over beraadslaagd te hebben.

915 Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter, eerst over de weidevogelleefgebieden. Wij zijn blij dat de  
meerderheid van de Staten een zorgvuldig proces wil volgen, zodat wij de gebieden nu  
handhaven en in zijn totaliteit bekijken bij de Omgevingsvisie en dan bekijken welk  
beschermingsregiem passend is. De glastuinbouw, onze vragen over de  
920 uitbreidingsmogelijkheden van grondgebonden bedrijven zijn beantwoord en wij zijn blij dat er  
nadrukkelijk randvoorwaarden worden gesteld aan landschappelijke inpassing en verduurzaming.  
Fijn dat de gedeputeerde opnieuw in gesprek wil om te kijken hoe ze verder kunnen. Het  
onderscheid gecombineerde en grootschalige landbouw, wij snappen de wens die er is en in het  
Koersdebat is besproken, is het wat ons betreft niet zo dat groot altijd niet duurzaam betekent  
en klein duurzaam, dus dat er bedrijven zijn die willen kijken hoe zij duurzaamheid in hun  
925 bedrijfsvoering willen opnemen, heel graag. Wel in het verlengde van het Koersdebat denk ik dat  
het goed is om met elkaar te kijken hoe wij dat soort randvoorwaarden die wij wel opnemen bij  
grondgebonden glastuinbouw, ook een plek kunnen geven in onze Omgevingsvisie dat ook daar  
landschappelijke, dierenwelzijns- en duurzaamheidswaarden wel op een juiste manier verankerd  
worden.

930 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Ik wil nog een keer terugkomen op het gebrek aan motivering. De  
gedeputeerde Ruimte heeft gezegd dat deze wijzigingen alleen maar nodig zijn omdat je de  
winkel moet openhouden tijdens de verbouwing of nog belangrijker, het gaat om het kloppend  
houden van de regeling. Wat heeft het verhogen van het bouwvlak van 1,5 naar 2 ha te maken  
935 met kloppend houden? Temeer omdat de gedeputeerde Landbouw zei, die wijziging van 1,5 naar  
2 is om willekeur te voorkomen. Ik wil graag uitgelegd krijgen waarom 1,5 wel willekeur is en 2  
geen willekeur. Het viel ons op dat in de beantwoording het grootste deel van de spreektijd van  
GS werd ingenomen door de gedeputeerde Landbouw, wat onzes inziens benadrukt dat het  
vooral gaat om de agrarische sector, wat niet wil zeggen dat dit slecht is. Ik stel het alleen maar  
940 vast.

De **VOORZITTER**: De ene gedeputeerde kan woordkariger zijn dan de andere gedeputeerde.

945 De heer **BRUGGEMAN** (SP): U hebt gelijk, kwantiteit en kwaliteit zijn twee geheel verschillende  
begrippen. Wij vragen ons wel af wie er voordeel heeft bij de maatregelen onder het motto de  
winkel openhouden, kloppend houden. De glastuinbouw buiten concentratiegebieden wordt als  
volgt gemotiveerd, er zijn grote investeringen gedaan en daarom mag je uitbreiden, maar ik ken  
veel bedrijfstakken waarin ontzettend grote investeringen worden gedaan maar waar we niet  
zonder meer altijd zeggen, omdat u veel heeft geïnvesteerd, mag u in strijd met alle geldende  
950 regels daarom uitbreiden. Het is geen deugdelijke motivering. Er is gezegd, de PRV-wijzigingen

zijn in goed overleg met gemeenten en stakeholders tot stand gekomen, maar met wie is er precies overlegd? Voor ons nog een hele hoop openstaande vragen.

955 De heer **VOSKUIL** (PvdA): Voorzitter, dank voor de verhelderende antwoorden die als ik het zo mag samenvatten, misschien een verschil in politieke stijl aan het licht hebben gebracht waar wij uit behoedzaamheid eerder redeneren bijvoorbeeld de solitaire kassen en vergroten van de bouwoppervlakten vanuit de 'nee, tenzij' en laat de aanvrager maar motiveren waarom hij aan de voorwaarden voldoet, lijkt het erop en dat kan ook dat het college vooral vanuit de ja, mits versie redeneert. Wat ons betreft zou dat de motivatie waarom iets niet kan, bij ons neerleggen. Dat 960 draait het een beetje om maar het is een keuze, het doel is hetzelfde, dus dat kunnen wij volgen. Ik sluit mij aan bij de opmerkingen van D66 over het terugbrengen of weer opnemen van de duurzaamheidsvereisten als wij straks met de Omgevingsvisie aan de slag gaan.

965 Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Vindt u niet dat beleid op de toekomst gericht moet zijn?

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Volgens mij is alle beleid op de toekomst gericht, want anders hebben wij het over verslaglegging en geschiedschrijving.

970 Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Volgens mij hoorden wij de gedeputeerde net zeggen dat dit beleid niet op de toekomst is gericht, omdat hij vindt dat in de toekomst meer aan biodiversiteit in de landbouw moet worden gedaan, maar dat het op dit moment nog niet de bedoeling is. Wat vindt u daarvan?

975 De heer **VOSKUIL** (PvdA): Volgens mij hoorde ik de gedeputeerde zeggen dat wij op dit moment de winkel open moeten houden en ervoor zorgen dat de boel in lijn blijft totdat we in de Omgevingsvisie veel verder gaan kijken dan dit moment. Dat is het moment waarop duurzaamheid terug op de agenda moet komen.

980 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik heb de gedeputeerde verschillende keren horen zeggen, wij houden de winkel open, maar ik versta daar heel iets anders onder, want wij hadden zelf een winkel. De gedeputeerde heeft ons niet kunnen overtuigen van het feit waarom gronden die nu in het natuurbeheerplan niet langer zijn aangewezen als weidevogelleefgebied, niet ontgrensd kunnen worden. Wij blijven bij ons besluit en zullen tegen stemmen. Voor het overige kunnen wij ons niet aan de indruk onttrekken dat in deze Staten het dualisme volledig zoek is. 985

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter. Groot is niet per se minder duurzaam hoorde ik de gedeputeerde zeggen, maar dat is vaak wel het geval, zoals keer op keer uit onderzoek blijkt. De enorme afname van de biodiversiteit is met name het gevolg van de intensivering van de landbouw en daarom is het zo belangrijk dat de toename van biodiversiteit een voorwaarde wordt 990 voor agrarische ontwikkeling, een eis, zegt de gedeputeerde zelf. Maar nu komt hij daarop terug en zet de deur wagenwijd open voor de intensieve veehouderij die niet duurzaam is. Wat nu gaat gebeuren is dat in de komende jaren totdat wij de Omgevingsverordening vaststellen, in het zuidelijke deel van de provincie enorme schaalvergroting zal plaatsvinden, en dat wij vervolgens

995 als mosterd na de maaltijd in de verordening met regels komen, maar dan is het te laat. Als wij over dertig jaar een duurzame landbouw willen, dan moeten wij daar nu mee beginnen en niet in tussentijd besluiten nemen die dat doel nog verder wegdrijven. Daarom een amendement.

**Amendement 245/23-04-18**

Nee tegen megastallen

1000

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 23 april 2018*

*Besluiten uit het besluit behorende bij de voordracht te schrappen N en O*

1005

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties PvdD, CU/SGP*

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

1010

Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Dank GS voor de beantwoording. Ik neem aan dat de gedeputeerde gelijk heeft als zij zegt dat de toevoegde 1350 ha weidevogelkerngebied al in 2016 als kerngebied was benoemd in het Natuurbeheerplan. Ik kon dat zelf niet terugvinden, maar als dat echt zo is, dan accepteren wij dat. Wat betreft het behoud van het regiem weidevogelleefgebieden op de gebieden buiten de kerngebieden, het mag duidelijk zijn dat wij dat niet willen en dat regiem moet eraf op de plekken waar geen vergoedingen gelden. Wij begrijpen dat GS dit op een volgend moment gaan aanpassen en over andere regiems gaan praten. Het mag duidelijk zijn dat wij geen voorschot willen nemen op open Noord-Hollands landschap. Wij stemmen daar nu uitdrukkelijk niet mee in, maar wij begrijpen dat de discussie bij de Omgevingsvisie wordt gevoerd en dat dan de regiems worden gewijzigd op kaart 4.

1015

1020

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Wij zijn overtuigd door de antwoorden van de gedeputeerde over de gelieerde bedrijvigheid en goed dat u dat in de Greenport wilt agenderen. Over de grootschalige landbouw zijn wij wat minder overtuigd. U heeft gezegd, in het coalitieakkoord worden allerlei argumenten genoemd, dat heb ik even nagekeken en er staat: "Een mooie mix van verschillende bedrijfsstijlen en groottes zal de leefbaarheid en diversiteit van het platteland vergroten." Dat is een mooi statement, maar dat moeten wij waarmaken en dat is nou precies wat hier niet gebeurt in de voorliggende PRV. Misschien zijn er bij de formatie van deze coalitie allerlei geheime memo's geschreven waarin argumenten zijn genoemd.

1025

1030

De **VOORZITTER**: Die zijn er niet geschreven.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): U kunt het zich niet herinneren?

1035

De **VOORZITTER**: Nee, er behoort niks geheims, dus er is geen sideletter, om die beladen term in dit verband maar even te noemen.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Daar ben ik ontzettend blij mee.

De **VOORZITTER**: Maar die indruk moet dus ook niet gewekt worden.

1040

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik vind het belangrijk dat wij de argumenten borgen, maar dat gebeurt nu niet. U zegt, wij willen onnodige regels afschaffen – daar kan niemand het mee oneens zijn – maar wel zo dat we negatieve consequenties voorkomen. Als je iets afsprekt in de Koers 2050 dan moet je wel beginnen met lopen. De gedeputeerde zegt nu dat er een verschil is tussen het

1045 beleid voor de korte termijn en de ambities voor de toekomst. Dat vind ik nogal kortzichtig en ik vind het heel jammer dat D66 nu akkoord gaat met zo'n stap om die eisen weg te laten. U heeft de consequentie van dit betoog al kunnen zien. Omdat de duurzaamheid op geen enkele wijze geborgd is in de nieuwe versie, willen wij artikelen 26 en 26.a. uitstellen bij de vaststelling van de wijziging totdat wij onze visie in de Omgevingsvisie hebben kunnen vaststellen.

1050

De heer **KRAMER** (GL): A20 over de waarden van landschap en cultuurhistorie. Mevrouw Geldhof zegt dat die waarden nu niet in de leidraad zitten, dat zou mogelijk kunnen zijn gezien de manier waarop dat ding is opgesteld, maar dan zitten wij wel met een probleem. Ik citeer even de

1055 definitie in het begin van onze verordening: "Landschappelijke waarden, de essentiële elementen en kenmerken van landschappen fysiek van aard, zoals beschreven in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie." Des te meer reden om artikel 15 vandaag niet te wijzigen. Het systeem is nog niet helemaal rond, moet ik constateren. De suggestie van mevrouw Geldhof om de twee besluiten apart in stemming te brengen, neem ik graag over als de voorzitter mij dat toestaat. Dan A21.

1060

De **VOORZITTER**: Ik moet precies voorgelegd krijgen van wat er in stemming gebracht moet worden en wat niet.

De heer **KRAMER** (GL): Dat ligt er ook.

1065

De **VOORZITTER**: Het is mij niet duidelijk wat u nou apart in stemming wilt brengen.

De heer **KRAMER** (GL): Mijn voorstel is om van A20 eerst te stemmen over het eerste lid en daarna over het tweede lid.

1070

De **VOORZITTER**: Nou goed, ik ben vandaag in een soepele bui, maar formeel kan het niet. Er hadden gewoon twee gescheiden amendementen moeten zijn. Maar dan doen we het maar een keer zo.

1075

De heer **KRAMER** (GL): Fijn, dank u wel. Ik kom over het principe graag een keer met u te spreken. A21, gaat over het vaststellen van de Leidraad door PS. Als de kernkwaliteiten die nu nog in artikel 15 staan, er niet zouden worden uitgesloopt, dan hoefde die bepaling niet maar dat gebeurt wel. Daarom vind ik het essentieel zeker als die waarden alsnog in dat stuk worden opgenomen, want daar gaan wij over, dat zijn de belangrijkste ankers die wij in de verordening

1080 willen leggen, die komen dan in de bijlage en die moet worden vastgesteld door PS. Ik merk trouwens op dat wij als PS wel meer stukken vaststellen waar een kader in zit maar een heleboel andere zaken en dat hoeft op zich niet erg te zijn. Ik hoorde net de vraag, wat wil je nou eigenlijk met de huidige leidraad. Ik kan mij voorstellen dat dit ingaat bij de eerstvolgende bespreking van de leidraad. Ik denk dat het handig is omdat de leidraad intussen alweer gewijzigd is, dat dat  
1085 ding nog een keer in de commissie wordt besproken en dan kunnen wij het er nog over hebben of wij tot een gemeenschappelijk standpunt kunnen komen, maar in formele zin van toepassing voor de volgende periode. A22, grotere agrarische bedrijven. Tegen de samenvoeging van grootschalige bedrijven en gecombineerde bedrijven hebben wij geen bezwaar, het gaat erom of je dit op 1,5 of 2 ha zet. Als je op dit moment bij huidige uitbreiding van bedrijven moet kijken  
1090 volgens onze huidige verordening dat er geen afbreuk wordt gedaan aan landschappelijke waarden van de omgeving, dat element in ieder geval geborgd moet zijn en dat je niet naar 2 ha toe moet. Anders zeg je, al die jaren is dat criterium waardeloos geweest. De heer Bond heeft het over landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit garanderen, los van het feit dat dat niet zo gemakkelijk via de leidraad kan worden opgelegd, maar dat gaat door en dan kijken wij naar  
1095 de landschappelijke inpassing en de ruimtelijke kwaliteit, maar hier gaat het om de beoordeling of de uitbreiding wel kan op die plek gezien de kwaliteit van de omgeving. Daar neem je automatisch afstand van als het voorstel van GS wordt overgenomen. Iets dergelijks geldt ook voor het laatste amendement, grenzend aan het stedelijk gebied – de vraag is of de kwaliteit van het stedelijk gebied dat kan hebben – een ontwikkeling toestaan van 2 ha of meer, dan ga je  
1100 bedrijven uitbreiden in het landelijke gebied en dan hoor je niet alleen naar landschappelijke inpassing te kijken of ruimtelijke kwaliteit, dan moet je kijken of dat kan. Ik handhaaf mijn amendementen.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter. Nog even ingaand op de weidevogelleefgebieden waarvan  
1105 het nog steeds weidevogelleefgebieden zijn. Wij hebben opdracht gegeven over hoe je tot een versimpeling van beschermingsstructuren kunt komen, waardoor het sneller helder is wat ergens als regiem geldt. Dat loopt. Ik heb zowel VVD als CDA horen zeggen, dat beslissen wij bij de Omgevingsvisie maar dat proces loopt enige tijd. Wij zullen het er bij de Omgevingsvisie ongetwijfeld over hebben, maar wat er precies uit het onderzoek komt, is iets dat eigenlijk  
1110 verankerd moet worden in de Omgevingsverordening. Het is dus niet zo dat als wij het er vandaag over hebben en voor de zomer gaat de Omgevingsvisie ter visie, dat u na de zomer ineens een compleet nieuw regiem heeft, want het is een complex geheel en het moet integraal en in samenhang bekeken worden, dus zorgvuldig omgaan met beschermingsregiems. Hoe u dat wilt zien en wat verschillende partijen daarover gezegd hebben en of u er wel of niet voor bent,  
1115 wordt een aparte discussie over de beschermingsregiems, daar komen wij ongetwijfeld mee bij u terug. Er wordt inderdaad veel over landbouw gezegd en dat is terecht vanwege vele veranderingen in de landbouwsector waarvan wij vinden dat die goed geregeld moeten worden, dus terecht dat hier veel aandacht voor is. De vraag uit eerste termijn of wij willen onderzoeken hoe het in het kader van de PRV-wijziging om de termijn, bestemmingsplannen zouden moeten  
1120 worden aangepast om die korter te maken dan tien jaar. Daar heb ik inderdaad een en ander over gezegd dat het eigenlijk bij de voorliggende PRV-wijziging zou moeten zijn, maar bij nader inzien is het beter dat wij dit meenemen – dat is gaande de rit geweest en dat had ik u wellicht eerder

1125 moeten doorgeven - bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie en vertaling daarvan in de  
verordening. Het gaat om een fundamentele wijziging van de regels met betrekking tot de  
1130 vertaling van de verordening in bestemmingsplannen, dus dat vooral te doen bij de discussie  
over de sturingsfilosofie die wij in het kader van de Omgevingsvisie hebben. Een wijziging van  
artikel 44 past daarom minder goed bij de wijzigingen van de PRV die nu in ontwerp voorligt en  
meer beleidsarm is en meer het noodzakelijke onderhoud betreft. GL heeft gevraagd hoe het zit  
1135 met de Leidraad Cultuurhistorie 2018. Die is door GS vastgesteld en besproken in de commissie  
R&W en de opmerkingen uit deze vergadering op de leidraad zijn verwerkt in de definitieve versie  
die door GS op 10 april jl. is vastgesteld en inmiddels is gepubliceerd. Ik stel voor om bij de  
volgende aanpassing van de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie het proces zodanig in te  
steken dat wij deze samen met u als PS vaststellen.

1135 Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. Nog even ter geruststelling en de inbreng van de heer Kramer,  
artikel 15 juncto artikel 26 lid 2 blijft van toepassing waarin de bevoegdheid van de provincie zit  
in het kader van uw zorg over voldoende grip. Er zit verschil tussen korte en lange termijn. Je  
hebt dat wat er nu speelt en waarbij je moet voorsorteren op datgene wat je wilt, maar wij gaan  
1140 het met elkaar nog uitgebreid hebben over de middellange en lange termijn bij de  
Omgevingsvisie.

De **VOORZITTER**: Wij zijn gekomen bij het moment van stemming.

1145 Mevrouw **VAN LANGEN** (VVD): Voorzitter. Ik wil melden dat ik mij onthoud van stemming over de  
aangekondigde amendementen en de PRV vanwege mijn positie in de raad van Medemblik.

De **VOORZITTER**: A20 in twee gescheiden stellingen. Stemverklaringen?

1150 De heer **LEEVER** (ONH): Hetzelfde argument geldt ook voor mij in verband met mijn positie  
binnen de gemeenteraad.

De **VOORZITTER**: Mag ik de voorstanders van lid 1 van A20 vragen de hand op te steken? Dat  
zijn de fracties GL, SP en PvdD, de overige leden daartegen, zodat dat deel van het amendement  
is verworpen. Dan lid 2. Voorstanders handopsteken. De voorstanders zijn de fracties D66, PvdA,  
1155 SP, CDA, GL, PvdD, CU/SGP, de overige leden tegen, zodat dat deel van het amendement is  
aanvaard. Dan A21. Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de  
hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PVV, PvdD en CU/SGP, de overige leden tegen,  
zodat het amendement is verworpen. Dan A22. Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de  
1160 voorstanders vragen de hand op te steken. Dat zijn de fracties GL, SP, de PvdD, de overige leden  
tegen, zodat het amendement is verworpen. Dan A23. Stemverklaringen? Dat is niet het geval.  
Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, 50plus, de  
overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. Dan A24. Stemverklaringen? Dat is niet  
het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties GL, SP, PVV,  
1165 PvdD, CU/SGP, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. Dan de voordracht.  
Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken?

Dat zijn de fracties SP, GL, PVV, PvdD, 50plus, CU/SGP, de overige leden voor, zodat de voordracht is aanvaard.

## 9. Statenvoordracht 27 Verhogen exploitatiebijdrage OV-concessies Noord-Holland-Noord 2018-2028

1170

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter. Openbaar vervoer is een kerntaak, dat geldt voor de hoofdlijnen van het R-Net maar zeker ook voor de fijnmaziger verbindingen. Omdat Noord-Holland-Noord omvangrijk en relatief dun bevolkt is, zal het altijd lastig blijven het concessiegebied goed te bedienen en tegelijkertijd de kosten onder controle te houden. D66 onderstreept het belang van het sociale aspect van openbaar vervoer, keuzevrijheid impliceert dat zij die niet over een auto beschikken, ook in staat moeten zijn om te werken, te recreëren of te zorgen in onze mooie provincie. Deze voordracht versterkt die mobiliteit en daar is voor geknokt. Wij danken GS voor de voordracht en geven complimenten aan de PvdA voor haar inzet. Het toont aan dat meedoen, besturen en verantwoordelijkheid nemen ook de kans geeft om de prioriteit te voorzien van een extra. D66 houdt de komende periode oog op de implementatie van de concessie Noord-Holland-Noord, omdat bereikbaarheid voor iedereen een kerntaak is, maar ook een uitdaging.

1175

1180

1185

1190

De heer **VAN HOOFF** (PVV): Voorzitter. Ik ga de tekst voorlezen van mijn collega Marco Deen, die vanwege ziekte thuiszit. Mijn fractie steunt het verhogen van de exploitatiebijdrage met als doel een aantal verbeteringen en aanpassingen in het voorliggende conceptvervoersplan. Een kritische noot blijft wel dat wij de specifieke pilot Huizen voor deelfietsen niet kunnen steunen, omdat wij dit een te groot bedrag vinden en dit soort initiatieven wat ons betreft door de markt moeten worden opgepakt en niet door de provincie. Het niet steunen van de pilot Huizen is echter geen kritiekpunt om voordracht 27 niet te steunen, wij steunen hem dus.

1195

1200

1205

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Wij ronden vandaag een lang en soms ook heftig debat af over de OV-concessie Noord-Holland-Noord. Allereerst dank aan al degenen die hier nauw bij betrokken zijn geweest, zowel aan degenen die de plannen hebben uitgelegd als aan degenen die hun zorgen over het nieuwe lijnennet hebben geuit. Tijdens twee avonden in Schagen georganiseerd door de provincie en Connexxion, is een goede toelichting gegeven op het toekomstige vervoersplan. Veel lijnen worden versterkt, maar helaas moeten sommige lijnen vaak gedeeltelijk verdwijnen, meestal omdat uit reisdata blijkt dat er maar vier personen per dag gebruik maken van de bus. In de periode van terinzagelegging heeft Connexxion veel verbeteringsuggesties binnengekregen en deze waar budgetneutraal en passend binnen het beleid, al overgenomen. Dat is mooi. Er waren ook een paar verbeteringsuggesties die wel binnen het beleid passen, maar niet budgetneutraal zijn. Hier verdient de PvdA complimenten, deze voorstellen zijn door hen gecategoriseerd en er is aangegeven om welk bedrag het ongeveer gaat. Mijn fractie ondersteunt dat van harte en stemt in met het voorstel om extra financiële middelen beschikbaar te stellen. Is daarmee alles opgelost? Nee, helaas zullen sommige reizigers hun reguliere buslijn gaan missen, dat hoort helaas bij het maken van keuzes als de financiële middelen schaars zijn. Maar mijn fractie is er wel van overtuigd dat er een goed alternatief is, tijdens de



1210 informatieavonden is ook de werking van het OV Flexsysteem toegelicht. Met de introductie van dit systeem is in de regio toch een dekkend netwerk van OV. Ik snap heel goed dat het even wennen is, maar met de juiste hulp en toelichting moet dat goed komen. Ik roep de provincie en met name Connexxion dan ook op hierover goed te communiceren en hulp te bieden waar nodig.

1215 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. In de laatste commissievergadering is hier uitvoerig over gesproken, er is een intensief traject aan voorafgegaan van overleggen met diverse betrokkenen in geheel Noord-Holland-Noord. De PvdA is tevreden over de voordracht waarin onze verbetervoorstellen zijn verwerkt, dank daarvoor, en de extra aandacht voor het voor- en natransport bij het OV, waar de PVV niets voor voelt, maar dat vinden wij een belangrijk item. Wij realiseren ons terdege dat met dit vervoersplan niet alle wensen van reizigers zijn gehonoreerd.

1220 Dat bleek in de laatste commissievergadering en vorige week nog uit mails van ondernemers uit Schoorl. Wat betreft de route door Schoorl hopen wij dat Connexxion nog een keer wil overleggen met de betrokken ondernemers of zij iets kunnen oplossen, maar wij moeten kijken of dat binnen het budget zal kunnen. Wij vinden dat door de provincie en Connexxion op basis van de gegevens en het beschikbare budget een goede dienstregeling is samengesteld, waarbij wij blij

1225 zijn dat het systeem vraag gestuurd vervoer op steeds meer routes wordt toegepast. Wij hopen dat dat nog meer gaat gebeuren, want dat is de toekomst om iedereen zoveel mogelijk van OV te voorzien. Terecht wordt in de voordracht gesteld dat de middelen gedurende de concessies anders kunnen worden ingezet. Het vervoersplan is een levend document en dat moet het ook zijn, dat op basis van ervaringen bijgesteld moet worden. Hoe krijgt de tussentijdse evaluatie

1230 vorm en waar kunnen reizigers terecht met hun suggesties als een bepaalde lijn niet goed loopt? De PvdA zal de uitwerking van het vervoersplan in de praktijk actief volgen en daarbij de praktijk van buurtbussen en een betere combinatie met OV betrekken en zo mogelijk komen met verbetervoorstellen.

1235 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Voorzitter. Als het aan GS ligt, zal met ingang van de nieuwe OV-concessie Noord-Holland-Noord per 22 juli 2018 een flink aantal reguliere buslijnen geheel of gedeeltelijk worden opgeheven dan wel in frequentie verlaagd. GS hebben de voorgenomen opheffingen en frequentieverlagingen tot op heden niet openbaar willen maken. De plannen zijn echter wel voorgelegd aan de gemeentebesturen en verder valt uit het openbare document

1240 Addendum Vervoersplan Noord-Holland-Noord 2017-2018 van Connexxion van 17 februari jl. te reconstrueren op welke lijnen de dienst per 22 juli a.s. zal verslechteren. Toen wij in de commissie vroegen naar de opheffing van lijn 5 in Alkmaar kregen wij het verwijt dat wij nodeloos onrust veroorzaakten en dat wij passagiers op die lijn op het verkeerde been hebben gezet. Toen GL vervolgens – volkomen terecht – vroeg wat de meerkosten van handhaving van

1245 lijn 5 zijn, kregen ze daarop gewoon een concreet antwoord. Dan is de conclusie toch helder dat GS lijn 5 willen opheffen. Uit het voorstel van de PvdA dat nu aan de orde is, valt gewoon te concluderen dat lijn 164 buiten de spits op zaterdag en zondag verdwijnt. Nog op de valreep kregen wij een brief van de ondernemers uit Schoorl-Centrum waarin zij hun zorgen uiten over het verdwijnen van buslijn 151 uit Schoorl-Centrum, ook natuurlijk de schuld van de SP dat wij

1250 dat gelekt hebben want ze weten het wel dat 151 daar weggaat. Wij hebben in de commissie in totaal 24 insprekers gehad die met hart en ziel hebben gepleit voor behoud van hun buslijnen en

zij vertolkten nog eens de boosheid van vele anderen die geen auto hebben, omdat zij geen rijbewijs hebben of geld voor een auto. Zij reizen meestal over afstanden waarvoor de fiets voor hen geen alternatief is. Tot de gedupeerden behoren ook mensen die geen auto willen bezitten, omdat zij autogebruik niet duurzaam vinden. Voor hen als autolozen is OV alleen bruikbaar als netwerk. Buslijnen zijn niet uitsluitend van belang voor de mensen die in de directe omgeving van een buslijn wonen en werken. Zij zijn onderdeel van het netwerk en als zodanig onmisbaar voor autolozen van elders. De voordracht beoogt een klein gedeelte van de voorgenomen verslechtingen terug te draaien, een klein minimaal gedeelte van alle verslechtingen. Extra investeren lijkt ons niet helemaal de juiste omschrijving voor het voorstel, niet de vlag die de lading dekt. De voordracht spreekt over extra ritten die erbij komen, terwijl deze ritten vandaag gewoon in de dienstregeling staan. Voor de SP is het voorstel van de PvdA bij lange na niet genoeg en dat is onze kritiek op deze voordracht. Volgens de tot nu toe bekende plannen zullen er enkele verbeteringen in de dienstregeling worden doorgevoerd en zullen daarnaast op sommige plaatsen belbussen worden geïntroduceerd. GS gaan ervan uit dat deze verbeteringen bij elkaar budgetneutraal moeten worden doorgevoerd en daardoor elders verslechtingen onvermijdelijk zijn. Lastenverhogingen worden hier gecompenseerd met lastenverlagingen elders. Anders gezegd, budgetverhogingen voor verbeteringen worden wel degelijk mogelijk gemaakt door bezuinigingen elders. Dan zegt de heer Heijnen, met de schaarse middelen kunnen wij niet anders, maar u hebt als coalitie net vorige maand nog 60 miljoen euro verdeeld aan van alles en nog wat, dus zo schaars zijn de middelen niet. Tot de verbeteringen die nu worden doorgevoerd, behoort ook de inzet van elektrische bussen. In het bestuursakkoord Zero Emissie regionaal openbaar vervoer per bus van 22 maart 2016 waarin de provincie via IPO partij is, is afgesproken dat de transitie naar zero emissie busvervoer niet ten koste mag gaan van de reiziger en niet ten koste van de dienstregeling van het regionale busvervoer. Anders gezegd, voor de investering in elektrische bussen moeten extra middelen buiten het bestaande budget worden gezocht, gevonden en beschikbaar gesteld. Ik heb nog steeds niet gezien uit welk budget de meerkosten van elektrische bussen afkomstig zijn. Dit zijn helaas niet de eerste opheffingen van bussen in Noord-Holland-Noord in de korte recente periode. Eerder besloten GS ook al tot opheffing van de reguliere lijnen 138 van Enkhuizen naar Bovenkarspel, Grootebroek Andijk en Wervershoof en lijn 161 van Alkmaar naar Ursum. Mijn fractie keert zich nu tegen de volgende ronde in de afbraak van het regionale busvervoer. Omdat wij het voorstel van de PvdA volstrekt onvoldoende vinden en dat heb ik al beargumenteerd en gemotiveerd, dienen wij een motie in.

1285 **Motie 11/230418**

Instandhouding buslijnnet Noord-Holland-Noord

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 23 april 2018*

1290 *Wij stellen u voor het volgende besluit te nemen:*

*Overwegende dat:*

- *Vanwege de sociale en economische betekenis en met het oog op duurzaamheid verdere verslechtingen in het aanbod van regionaal busvervoer niet langer verantwoord zijn;*

- 1295 - *Voor een eerlijke individuele keuzevrijheid het aanbod van regionaal busvervoer op zijn minst gelijke tred zou moeten houden met de vergroting van het provinciaal wegennet in Noord-Holland-Noord;*
- *Inzet van elektrische bussen niet ten koste mag gaan van de dienstverlening.*

1300 *Verzoeken GS:*

- *Te onderzoeken hoeveel budget beschikbaar kan komen door bijvoorbeeld besparing op geplande belbussen door het niet opheffen van bestaande reguliere buslijnen, besparing op het budget voor nieuwe investeringen in uitbreiding van het provinciale wegennet, besparing op de uitgaven van dienstauto's en huurauto's voor het vervoer van de leden van het college en financiering van elektrische bussen uit afzonderlijke aanvullende middelen;*
- 1305 - *Aan de hand daarvan een plan uit te werken voor een beter dekkend netwerk van reguliere buslijnen in Noord-Holland*

1310 *en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties SP, 50plus*

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Gaat u tegen de voordracht stemmen?

1315 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Dat hangt af van of onze motie wel of niet wordt aangenomen, maar ik zal u een heldere en duidelijke stemverklaring geven over ons standpunt bij de voordracht.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Of u voor of tegen gaat stemmen, daar geeft u nog geen duidelijkheid over.

1320

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Daar geef ik nog geen duidelijkheid over. Dat heeft u goed begrepen.

Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Voorzitter. U geeft van de week ook al in de krant aan dat het college voortaan met een 2<sup>e</sup> klas OV-kaart moet gaan reizen. Is dat landelijk of provinciaal beleid van de SP?

1325

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Daar heb ik werkelijk geen idee van. Ik constateer alleen dat de provincie een tamelijk groot bedrag aan dit vervoer uitgeeft en dat de provincie tegelijkertijd niet de mensen die afhankelijk zijn van de bus – daar ben ik er als autoloze en rijbewijsloze zelf een van – niet van dienst wil zijn. Dat is de controverse die ik schets en die wij als SP ook landelijk schetsen. Als je wel bestuurders op een zeer comfortabele maar ook dure manier laat vervoeren, dan moeten wij dat met onze buspassagiers ook doen. Dat is landelijk SP-beleid.

1330

Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): U zegt dat u niet weet of dat landelijk of provinciaal beleid is. Uw gedeputeerde in Zuid-Holland rijdt gewoon in een dienstwagen en uw gedeputeerde in Noord-Brabant ook. Ik zou u willen meegeven dat de PVV-gedeputeerden in Limburg in 2011 hebben gezegd, wij gaan alleen nog maar met het OV en na vier maanden met hangende pootjes

1335

1340 terugkwamen omdat zij niet voldoende tijd hadden om dat te gaan doen. Als u zegt, onze gedeputeerden moeten voortaan met het OV, dan moet u zich ook realiseren dat wij meer gedeputeerden nodig hebben dan nu. Bent u het met mij eens dat wij dan meer kosten moeten maken?

1345 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Dat ben ik helemaal niet met u eens. Als u zegt dat een PVV-gedeputeerde al na vier maanden niet uit de dienstregeling van het busvervoer kwam, dan zeg ik twee dingen, laat hem bij mij in de leer komen, dan laat ik hem zien hoe ik mij uitstekend per OV kan verplaatsen maar tegelijkertijd dat het heel leerzaam is omdat je dan aan den lijve ondervindt wat de tekortkomingen, hiaten en gebreken van ons huidige regionaal OV zijn.

1350 De heer **TIJSSENS** (D66): De heer Bruggeman beheerst de kunst van het debat door wat spanning in de lucht te laten hangen, maar het lijkt mij volstrekt evident dat als de SP straks omdat haar motie niet is aangenomen, de voordracht verwerpt, u bevestigt dat het betere de vijand is van het goede en u schiet uzelf in de voet. Ik begrijp dat niet, licht u dat eens toe?

1355 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Er zijn natuurlijk grenzen. Het voorstel dat er nu ligt, ik zeg niet dat dit onze definitieve motivering is om voor of tegen de voordracht te stemmen, maar het voorstel dat gepresenteerd wordt als investeren in het OV terwijl het niks anders is dan een enorme verschraling van het OV waarbij elf buslijnen geheel of gedeeltelijk zullen worden opgeheven en met dit voorstel wordt gezegd, laten we op een paar van de elf buslijnen nog een paar ritjes rijden, als je dat verkoopt als investeren in OV, dan vraag ik mij af of wij aan dit soort misbruik van woorden onze steun moeten geven.

1365 De heer **TIJSSENS** (D66): Investeren is een economisch begrip. Wij hebben in de commissie vastgesteld dat het geen bezuinigingsronde is. Wij stellen vast dat er extra geld bijkomt. Wanneer mag het dan wel een investering heten?

1370 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Dan moet u het antwoord op mijn technische vragen even nalezen waarin GS erkennen dat dit helemaal geen investering is en zeker niet in de zin van het Bbv. Ik had ook nog gevraagd, als wij als SP voorstellen doen om de jaarlijkse exploitatielasten van wat dan ook te mogen verhogen, dat is wat wij hier doen, mogen wij dat dan voortaan als investeren verkopen? Nou, daar hadden GS een heel kort antwoord op, nee dat mogen jullie niet en dat mogen jullie dus ook niet.

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

1375 De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter, hoewel de PvdD vertrouwen heeft dat de aankomende concessie NHN een correcte invulling is van het programma van eisen dat wij eerder hebben opgesteld, en wij geloven dat meer mensen de bus zullen nemen, zien wij ook dat er niet voldoende geld richting OV gaat. De vandaag voorgestelde extra exploitatiebijdrage is slechts een klein stapje in de goede richting, maar eentje die wij wel zullen steunen. Daarom dienen wij 1380 mede de motie in die GL zo meteen indient.

- 1385 Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Voorzitter. Deze verhoging geeft de mogelijkheid om op het conceptvervoersplan dat in onze ogen een prima vertaling is van het programma van eisen, een aantal verbeteringen door te voeren met dank aan de PvdA, heel veel complimenten want ik weet hoeveel werk en hoeveel tijd u dat gekost heeft om het allemaal uit te zoeken. De PvdA heeft de juiste dekking gevonden om de gewenste wijzigingen door te voeren. Zou de gedeputeerde na deze vergadering zo snel mogelijk het vervoersplan beschikbaar willen stellen zodat iedereen erbij kan en graag een duidelijke uitleg van wat het flexsysteem inhoudt?
- 1390 De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter, ik vervang de woordvoerder verkeer van GL. In mei 2017 is de concessie NHN 2018-2028 gegund aan Connexxion. Het concept-Vervoersplan heeft aanleiding gegeven tot veel discussie. De PvdA heeft op basis van reacties van inwoners en gemeenten een aantal aanpassingsvoorstellen gedaan die vandaag ter besluitvorming voorliggen. GL wil de PvdA, met name de heer Papineau Salm, complimenteren met zijn inzet. De voorstellen zijn echte
- 1395 verbeteringen van het concept-Vervoersplan en GL voelt geen enkele behoefte daar iets aan af te doen. Een spitsbus tussen Egmond aan Zee en Castricum is beter dan geen bus en het toevoegen van ritten aan de scholierenlijn van Schagen naar Julianadorp heeft het leed voor deze doelgroep zeker verzacht. GL constateert ook dat er een onderliggend probleem is dat vandaag niet op de agenda staat, maar wel bepalend is voor de discussie. Dat probleem is dat er in de provincie
- 1400 structureel te weinig geld gereserveerd wordt voor OV. Met investeringen die noodzakelijk zijn voor het verduurzamen van het wagenpark en die wij van harte ondersteunen, betekent dat bij gelijkblijvende middelen een verschraling van het aanbod met alle gevolgen van dien voor de inwoners van de Noordkop. Wij hebben daarom herhaaldelijk gepleit voor extra middelen, helaas zonder resultaat. Onze inbreng vandaag is kleiner en praktischer.
- 1405
- De heer **BRUGGEMAN** (SP): U bent blij met de voorstellen van de PvdA, wat hebben de gebruikers van lijnen 5, 9, 10, 11, 28, 30, 32, 31, 34, 131, 132, 150, 151, 155 en 157 en 158 en 163 daaraan, die allemaal hun bus geheel of gedeeltelijk kwijtraken? Hoe gaat u aan hen vertellen dat u zo blij bent met het voorstel van de PvdA?
- 1410
- De heer **KRAMER** (GL): Wat wij delen met de SP is de gedachte dat er veel meer moet worden geïnvesteerd in het OV en dat dat moet leiden tot een dekkend OV-systeem waarbij het niet alleen gaat om de bus. Dat kan niet van de een op de andere dag en daarom onderschrijven wij het initiatief van de PvdA, maar wij willen dat wel graag opplussen. Dat kunnen wij wel degelijk
- 1415 verantwoord naar de bevolking. Wij steunen de voorstellen die voorliggen, alle kleine beetjes helpen. Inwoners en scholieren zijn echt beter af met de voorgestelde aanpassingen als het concept-Vervoersplan je referentie is. Maar dat is natuurlijk ook waar de schoen wringt. In de echte wereld is dat namelijk niet de referentie van onze inwoners. Zij pakken nu een bus die straks verdwijnt, zij pakken een bus die straks veel minder gaat rijden. Wij dienen daarom een
- 1420 motie in om in aanvulling op de voorstellen van de PvdA, de aanpassingen nog iets te verruimen. Concreet stellen wij voor om aan scholierenlijnen in overleg met de scholen twee ritten per dag toe te voegen, de lijn tussen Egmond aan Zee en Castricum in stand te houden zoals zij nu is en voor de inwoners uit De Hoef in Alkmaar een oplossing te zoeken die gelijkwaardig is aan de

1425 huidige verbinding van De Hoef naar het ziekenhuis. In totaal is daarmee voor de gehele concessieperiode een bedrag van 7 miljoen euro gemoeid. Daar hebben wij vrijdag informatie over ontvangen. Als dekking stellen wij u voor middelen beschikbaar te stellen vanuit de algemene reserve.

**Motie 12/230418**

1430

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 23 april 2018*

*Constaterende dat:*

- *Over het concept-Vervoersplan voor het OV in NHN veel maatschappelijke discussie is;*
- 1435 - *De fractie van de PvdA is gekomen met een aantal aanpassingen die een verhoging van de exploitatiebijdrage noodzakelijk maken;*
- *Ook met die aanpassingen het aanbod van het OV in Noord-Holland-Noord op een aantal plekken verder verschaalt.*

1440 *Van mening dat:*

*Een aantal aanvullende aanpassingen wenselijk zijn, te weten:*

*(1) Het toevoegen van een tweetal ritten aan scholierenlijn 652;*

*(2) Het in stand houden van de bestaande verbinding tussen Egmond aan Zee en Castricum (lijn 164);*

1445 *(3) Het bieden van een gelijkwaardige oplossing voor de huidige lijnen 1 en 5 in Alkmaar; De extra exploitatiebijdrage voor deze aanpassingen (ongeveer 7 miljoen euro voor een periode van 10 jaar) redelijk is en de provincie over voldoende middelen beschikt om deze investering te plegen.*

1450 *Dragen het college op:*

- *Het concept -Vervoersplan in lijn met bovenstaande aanvullende aanpassingen te wijzigen;*
- *De noodzakelijke verhoging van de exploitatiebijdrage te financieren uit de algemene reserve*

1455

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties GL, 50plus, PvdD, ONH*

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

1460

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. Als eerste opnieuw complimenten aan de heer Papineau Salm want het college heeft niet veel meer gedaan dan op zijn initiatiefvoorstel een voordracht voor u te maken. Ik dank de heer Tijssens voor zijn bijdrage, ik heb daar niet direct vragen aan ons uit gedestilleerd. Ik ben enigszins verrast door de bijdrage van de PVV zeg ik heel eerlijk, maar wel opgewekt verrast, omdat het onderdeel deelfietsen geen deel uitmaakt van deze voordracht. Dat  
1465 onderwerp is al anderhalf jaar geleden besloten en op dit moment zijn wij bezig met een

1470 evaluatie van het project. Nogmaals, ondanks dat u heeft aangegeven dat dat niet van materiële invloed zal zijn op de besluitvorming over de voordracht, maar dit is niet expliciet onderwerp daarvan. Het CDA geeft aan, communiceer heel goed over wat er precies gaat gebeuren en dat is  
1475 uiteraard de bedoeling. Wij hebben aangegeven dat wij de extra inzet wel evalueren, omdat wij denken dat het goede aanvullingen zijn, maar proof of the pudding is in the eating en in de praktijk moet het zich nog bewijzen. Wanneer er weinig reizigers gebruik van maken, dan is het zonde om dat in stand te houden en is het misschien verstandiger om uw extra bijdrage op enig moment op een andere wijze in te zetten en die ruimte hebben wij zo besproken in de  
1480 commissie. Als er zaken zijn waar mensen nader bij betrokken willen worden of als mensen klachten of voorstellen tot verbetering hebben, dan kunnen zij terecht bij Connexxion, bij de provincie of ROCOV. Er zijn voldoende adressen om hun opmerkingen en ideeën te bespreken en daar zullen wij zoveel mogelijk rekening mee proberen te houden. De SP heeft een exposé gehouden waarin geen vragen aan mij gesteld zijn, maar ik spreek de verwachting uit dat wij het  
1485 niet snel eens zullen worden over het OV in Noord-Holland, ook niet in Noord-Holland-Noord. Maar u maakte een opmerking waarvan ik uitdrukkelijk afstand neem, namelijk dat wij zaken niet openbaar hebben willen maken. Het klopt dat er onderwerpen zijn waarover wij vanwege de concurrentiegevoeligheid geheimhouding opleggen, maar hier spraken wij over de publieksvriendelijke versie van de dienstregeling. Het is niet zo dat ik gezegd heb dat het college  
1490 die niet openbaar wil maken. Ik heb aangegeven dat wanneer de voltallige commissie van oordeel zou zijn dat er vandaag niets meer zou wijzigen, wij dan twee weken geleden een publieksvriendelijke versie van de dienstregeling openbaar hadden kunnen maken. Dat was niet het geval en dat snap ik heel goed, natuurlijk wacht je het debat af, maar dan is het ook niet logisch dat je een dienstregeling openbaar maakt op het moment dat die nog aan wijzigingen  
1495 onderhevig kan zijn, want dat leidt alleen maar tot meer verwarring omtrent de definitieve dienstregeling. Dat is de opmerking die ik in de commissie gemaakt heb.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Mijn vraag was en is, waarom is niet op het moment dat u al wist wat Connexxion voorstelde en waarop u bent ingegaan, waarom heeft u dat toen niet vrijgegeven? Ik  
1495 heb een hele hoop sprekers horen zeggen, we gaan dadelijk evalueren, mag iedereen meepraten. Waarom heeft het afgelopen jaar niemand mogen meepraten over waar wij nu mee geconfronteerd worden?

Gedeputeerde **POST**: Dat is helemaal niet waar. Iedereen heeft mee mogen praten, er zijn  
1500 avonden georganiseerd voor gemeenten en voor reizigers. De aanbidding van Connexxion heeft voor u ter vertrouwelijke inzage gelegen. Het is flauwekul dat niemand heeft mogen meepraten. U kunt elke maand opnieuw uw gedachten en ideeën over OV in de commissie kenbaar maken. En zoals u en ik weten, daar maakt u ook gretig gebruik van elke maand.

1505 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Was het nou vertrouwelijk of niet?

Gedeputeerde **POST**: Het aanbod van Connexxion is inderdaad vertrouwelijk en dat heeft voor u als Staten ter inzage gelegen. Overigens, op grond van de Provinciewet kunt u altijd alle informatie krijgen die u wenst. Dat u niet mee hebt kunnen praten, is aperte nonsens. Ten slotte,

1510 ik heb de SP er nog nooit op kunnen betrappen dat zij een voorstel over het OV dat tot doel had om het voor de reiziger beter, sneller en betrouwbaarder te maken, steunde, dus ik verwacht niet dat dat vandaag anders zal zijn. Als u het er nou over heeft, wie er nou goed is voor het OV, dan kan dat niet de SP zijn, want nogmaals, u heeft nog nooit voorgestemd. Dan de moties. De vraag van GL om de noodzakelijke verhoging van de exploitatiebijdrage te financieren uit de algemene  
1515 middelen. Ik moet deze motie ontraden. Eerst de inhoudelijke kant en dan kom ik straks op het financiële. U vraagt om het toevoegen van extra ritten scholierenlijn 652. De twee extra ritten in het voorstel van de PvdA zijn tot stand gekomen na overleg tussen Connexxion en het Regiuscollege en in dit overleg is naar voren gekomen dat het verwachte aantal scholieren niet zodanig is dat nog meer ritten te rechtvaardigen zijn. De extra lunchritten die passen bij het  
1520 gegeven dat leerlingen steeds meer halve dagen les gaan hebben, en daarnaast kan men ook nog gebruik maken van de trein. Het college heeft aangegeven begrip te hebben waarom meer ritten vervoerskundig niet veel soelaas zouden bieden.

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Zou u het een goed idee vinden om dat nog even te verifiëren  
1525 bij de scholen, want mijn informatie is dat ze het net te beperkt vinden.

Gedeputeerde **POST**: Ik heb geen enkel probleem om dat alsnog te verifiëren, maar dat is wel wat er tussen het college en Connexxion is besproken. Dan lijn 164. De meerkosten bedragen ongeveer 310.000 euro per jaar, maar die bedragen zijn wel indicatief. Dat stond volgens mij ook  
1530 in de beantwoording. Het gemiddeld aantal reizigers per rit bedraagt buiten de spits ongeveer twee of drie en daarom wegen de meerkosten niet op tegen het extra aantal reizigers dat je daarmee bedient, te meer omdat er voor reizigers tussen Egmond aan Zee en Castricum een alternatief is om met de bus naar Alkmaar te reizen en vervolgens met de trein naar Castricum. Dan lijn Alkmaar 1 - Vijfde Hoef. Stelt u voor zeven dagen in de week, een rechtstreekse  
1535 verbinding De Hoef Ziekenhuis Centrum vervalt, rechtstreeks De Hoef Station blijft en dat is met lijn 1. De verbinding naar andere bestemmingen in Alkmaar kan via Station Alkmaar. Lijn 1 rijdt in de spits ieder half uur, daarbuiten ieder uur. Vanaf het station naar bijvoorbeeld het ziekenhuis kan straks met bijvoorbeeld lijn 2, maandag tot en met zaterdag elk kwartier overdag en in de avond en op zondag ieder half uur. Dan is een extra aandachtspunt van uw motie dat de meerkosten aanzienlijk zijn en dat betekent dat op het moment dat wij daarin zouden bewilligen,  
1540 er sprake is van een wezenlijke wijziging ten opzichte van de aanbesteding en daar komen wij juridisch gewoon niet mee weg. Dat betekent dat wij opnieuw de aanbesteding voor het totale OV in Noord-Holland-Noord zouden moeten ingaan en dat wil ik u ten zeerste, ten zeerste ontraden. Dan de motie van de SP en 50plus. Daar geldt voor wat betreft een beter dekkend netwerk  
1545 mutadis mutandis als het gaat om de kosten, min of meer hetzelfde als wat ik net in de richting van GL heb aangegeven. Ook deze motie wordt ontraden. In de offerte van Connexxion worden überhaupt geen belbussen aangeboden. Connexxion biedt flexvervoer aan en zij maken gebruik van bestaande taxiondernemingen. Zij investeren niet in eigen materieel en dat is bij belbussen wel het geval. Daarom is het jaarbedrag van Connexxion in haar offerte relatief laag – ik kan in  
1550 openbaarheid uiteraard geen mededelingen doen over de concrete cijfers – ten opzichte van het reguliere OV en het volledig terugbrengen van de verdwenen reguliere buslijnen kost aanzienlijk meer. Dat staat niet in verhouding tot de kosten van het aangeboden flexvervoer. Dat is geen



optie vanwege eerder genoemde juridische overwegingen. De financiering van elektrisch vervoer is niet te kwantificeren, de bussen zijn besteld en in productie. Wij hebben daar ook geen bedrag  
1555 aan gehangen. De besparingen op eventuele nieuwe investeringen in uitbreidingen van het provinciale wegennet. Daarmee zou u ons opdragen om ons niet te houden aan de kaders die eerder door u zijn vastgesteld en daar heb ik veel moeite mee en lijkt het mij geen zinvolle exercitie. Voor de besparing op uitgaven van dienst- en huurauto's, ik kan daar niet direct een antwoord op bedenken, maar in ieder geval geldt daarvoor wat ook door mevrouw Kaamer van  
1560 Hoegee is aangegeven. Wij hebben eerder daar de discussie over gevoerd en volgens mij was een van de belangrijkste argumenten. Overigens constateer ik dan maar dat de SP-collega's in Amsterdam terwijl daar toch een aanzienlijk beter dekkend netwerk OV is dan bijvoorbeeld in Noord-Holland-Noord in uw beleving, wel degelijk gebruik maken van de dienstauto, dus daar is dat kennelijk niet zo'n probleem. Maar hoe dan ook, dat voor ons college een dienstauto niet een  
1565 vervoermiddel is maar een verlengstuk van ons kantoor en dat betekent dat wij daar bellen en dat is niet handig als je in het OV zit, omdat wij vaak vertrouwelijke zaken bespreken. Ik kijk met een schuin oog naar de commissaris, volgens mij ziet hij en ook wij een dienstauto als een stuk veiligheid voor ons. Wanneer je 's nachts om een uur naar huis rijdt, dan ben je niet altijd meer even helder en ik geloof dat er ervaringen zijn met mensen die zich op dat moment in de vangrail  
1570 hebben gereden. Daarmee heb ik vrij uitgebreid antwoord gegeven op de reden waarom wij als college deze moties beide ontraden.

De **VOORZITTER**: Er is even naar mij gehint. Het is een beetje een evergreen van de SP, de dienstauto's. U gaat eraan voorbij dat een viertal jaren geleden een aanzienlijke besparing op het  
1575 gebruik van dienstauto's heeft plaatsgevonden in deze provincie en daar was alle aanleiding voor, moet ik eerlijk zeggen. De gedeputeerde heeft het argument al genoemd en dat reken ik ook tot mijn zorg, en dat is veiligheid. Ik zou het volstrekt onverantwoord vinden als er nog een verdere substantiële bezuiniging op dienstauto's zou plaatsvinden, omdat dat rechtstreeks ten koste gaat van de veiligheid van de gedeputeerden en ik vind dat PS daar enig open oog voor  
1580 mogen hebben.

#### *Tweede termijn*

De heer **TIJSENS** (D66): Voorzitter. Het lijkt mij heel goed dat u opkomt voor het college en voor  
1585 hen het besloten vervoer als optie in de lucht houdt. De concessie duurt tenminste tien jaar en in die periode staat Noord-Holland-Noord niet stil. Er kan aanleiding komen om naar de lijnvoering te kijken als voor een knelpunt geen realistische oplossing ontstaat. Voor nu willen wij het Vervoersplan de kans geven zich te bewijzen. D66 staat zeker open voor verbetervoorstellen die onderweg ontstaan, maar dan moeten die wel op deugdelijke wijze gefinancierd worden.

1590 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Voorzitter. Het is bekend dat elektrische bussen in de aanschaf aanzienlijk duurder zijn dan dieselbussen. Dat is nou eenmaal zo, daar is niks mis mee. Ook in de exploitatie blijkt inmiddels, want in de regio Amstelland Meerlanden blijken ze langzamer te rijden dan dieselbussen, dus je hebt meer bussen nodig vanwege het opladen en dat kost meer  
1595 geld en dat weet iedereen die ook maar een beetje verstand van busvervoer heeft. De

gedeputeerde maakt mij niet wijs dat zij geen bedrag heeft gekregen voor de inzet van elektrische bussen. Dat zal zij misschien niet gekregen hebben, maar dat zit natuurlijk wel verstopt in het aanbod van Connexxion. Laten wij dat nog maar eens een keer goed uitzoeken en wat mij betreft gewoon navragen bij Connexxion, hoe hebben jullie dat gedaan. Mijn hoofdpunt is dat wij vandaag staan aan de vooravond van echt een kaalslag in het regionale busvervoer van Noord-Holland-Noord. Elf lijnen die geheel of gedeeltelijk verdwijnen en de SP probeert te redden wat er te redden valt. Dan krijgen wij te horen van de gedeputeerde, jullie doen nooit voorstellen voor verbetering van het OV. Nee, daar komen wij niet eens aan toe, want wij moeten hier continu aan de slag zijn met het tegengaan van ...

1600  
1605 Gedeputeerde **POST**: Ik maak hier bezwaar tegen want voor de tweede keer worden mijn woorden onjuist weergegeven. Ik hecht eraan dat de afgevaardigde van de SP mij letterlijk citeert en niet een eigen interpretatie daaraan geeft.

1610 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Ik heb meegeschreven en u zegt: "De SP doet nooit voorstellen voor verbeteringen." Dat gaan wij in het verslag wel een keer nazoeken.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, ik heb aangegeven dat de SP nog nooit een voorstel voor OV gesteund heeft en dat is wezenlijk iets anders.

1615 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Dat geef ik u toe maar mijn verweer blijft hetzelfde. Het klopt dat wij in veel gevallen kritisch geweest zijn over investeringen in HOV, omdat wij zeiden, wij zien het nut er niet van in – en dat is inmiddels bijvoorbeeld in IJmuiden wel bewezen – en je legt allemaal busbanen neer voor een heleboel geld en vervolgens moeten vanwege budgettaire redenen de bussen worden opgeheven. En dan nog een voorbeeld, wij steunen nooit voorstellen voor verbetering, wij hebben ooit na de moedwillige ondergang van de Fast Flying Ferry een lijvig rapport gemaakt waarin wij aangeven hoe de boot kon blijven varen zonder of met nauwelijks subsidie. Dat is gewoon van tafel geveegd, daar is nooit een serieuze bespreking van geweest. Dus dat wij geen voorstellen steunen voor verbeteringen, ik hoop dat ik u nu wel citeer, dat is niet waar en waar slaat het op, terwijl wij hier alleen maar het ene na het andere verslechteringsvoorstel over ons heen krijgen. In de interrupties is ook gezegd, we gaan dadelijk evalueren met inspraak. Ik stel vast dat het uitsluitend aan de SP te danken is geweest dat mensen in ieder geval in al die plaatsen, Callantsoog, Bakkum, noem maar op, waar ze allemaal vandaan kwamen, dat het uitsluitend aan de SP te danken is geweest dat ze inderdaad wisten wat er gebeurde.

1620  
1625  
1630 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Hoe kijkt de SP aan tegen vervoer op maat en de groei? U haalt nu niet de winst binnen, maar het gaat de komende tijd wel gebeuren. Op Texel is dat gebeurd, dit plan zit er vol van, daar willen wij mee doorgaan. Bent u bereid om aan de mensen die u vertegenwoordigt, uit te leggen dat dat een vorm van vervoer is waarvan je het moet hebben? Daar mag wat mij betreft in de toekomst meer geld naartoe. U heeft het alleen over de grote bussen die leegrijden.

1640 De heer **BRUGGEMAN** (SP): De bussen rijden niet leeg, ik zit er zelf vaak genoeg in om te constateren dat dat niet waar is. Als u zegt, er moet meer geld komen voor belbussen, flexibel vervoer of hoe u het ook noemt, dan zijn wij het eens, want u kent ons standpunt. Wij zijn ontzettend groot voorstander van flexibel vervoer, vervoer op maat, belbussen, als het maar in aanvulling is op het bestaande reguliere hoofdlijnnet. Maar hier worden gewoon buslijnen geschrappt en als schaamlap wordt een belbusje aangeboden. Ik zou u graag mijn recente eigen  
1645 ervaringen met de belbus een keer willen vertellen maar mijn spreektijd is op, maar dat zou ik u niet willen aandoen.

1650 De heer **ZOON** (PvdD): In de motie die u heeft ingediend, staat een heel lijstje met dingen, onder andere investeringen uitbreiding wegennet waar wij natuurlijk zeer voor zijn om daar het geld uit te halen, maar ook dienstauto's, een zeer specifiek lijstje. Is het een specifiek lijstje of kan ook gezocht worden naar andere middelen?

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Het antwoord is ja.

1655 Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Voorzitter. U heeft het steeds over eigenlijk oneigenlijke belbussen. Daar was u ook bij Texel heel erg tegen. De Texelhopper zou nooit wat worden. Bent u het met mij eens dat er nog nooit zoveel mensen in het OV hebben gezeten sinds daar maatwerk wordt aangeboden?

1660 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Dat weet ik niet meer, want ik heb gisteren even op de website van de Texelhopper gekeken en daar staat: "Met ingang van 1 januari 2018 publiceren wij in opdracht van Connexxion geen vervoerscijfers meer." Dus ik weet helemaal niet of dat zo'n succes geworden is, dat vond ik wel verdacht. U heeft overigens wel gelijk dat het aantal buspassagiers, er zitten nu jaarlijks 110.000 mensen in de Texelhopper, dat is ietsje meer dan ooit in de  
1665 opgeheven bus 29. Maar ik stel een aantal dingen vast. In de verkiezingscampagne van Texel was het hoofdthema de enorm hinderlijke toename van het autoverkeer op Texel en dat is kennelijk niet verminderd door de Texelhopper. U weet ook dat de toename van het busvervoer voornamelijk veroorzaakt is door de toename van toerisme. Het belangrijkste wat u er vergeet bij te vertellen, is dat wij in totaal 1,8 miljoen euro in de Texelhopper hebben gestopt. Als wij dat in  
1670 regulier busvervoer hadden gestopt, dan was het aantal nieuwe reizigers nog veel groter geweest.

1675 Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Maatwerk is voor de VVD een goede optie en ik vind het jammer dat de SP daar tegenstander van blijft. U zegt net nog, er zijn nog nooit zoveel auto's op Texel geweest, maar ze hebben ook nog nooit zoveel toeristen gehad. Ik woon in Den Helder en ik zie ze gaan, dus ik weet hoeveel verkeer daar plaatsvindt. Ik vind het jammer dat u zo negatief bent over de belbus, want juist hiermee blijven er meer OV-mogelijkheden voor de mensen die met het OV willen reizen. Ik hoop dat u het met mij eens bent dat Connexxion geen lege bussen laat rondrijden als het niet nodig is. Als u zegt dat die bussen normaal gesproken vol zouden  
1680 zitten, dan vraag ik mij af waarom ze door Connexxion geschrappt zouden worden.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. In de richting van de heer Bruggeman, investeringen in het HOV en de bussen die daar rijden. Volgens de heer Bruggeman worden er dure investeringen gepleegd om vrijliggende busbanen aan te leggen en worden vervolgens de bijbehorende bussen  
1685 opgeheven, maar niets is minder waar. In Velsen in de vrijliggende infrastructuur is absoluut niet geschrappt in de lijnvoering en in Noord-Holland-Zuid is er niet geschrappt in de lijnvoering. Dat is ook weer aperte flauwekul en het gaat niet alleen om reistijdwinst, het gaat ook om de betrouwbaarheid van aankomsttijden, het kunnen halen van de volgende aansluiting, het gaat om comfort en de verhoging van frequentie en daarom investeren wij in hoogwaardig OV, R-Net en  
1690 dat was in Noord-Holland zo succesvol dat de productformule zelfs is overgenomen in de hele Randstad, Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland. Als u zegt, wij zijn voor een goed OV, dan antwoord ik u met: u heeft nog nooit in de afgelopen zeven jaar, in de afgelopen periode in deze collegeperiode een voorstel op het gebied van OV en de verbetering daarvan gesteund. Niet een voorstel.

1695 De **VOORZITTER**: Wij zijn bij de stemming aangekomen. M11, bestaat er behoefte aan stemverklaringen?

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Als wij het zo mogen lezen dat het een voorbeeld is om budget  
1700 te zoeken, dan zullen wij voor stemmen.

De heer **KRAMER** (GL): Wij zullen voor stemmen met de kanttekening dat wij de motie uitleggen als een zoektocht naar meer geld voor OV en dat wij ook streven naar een beter netwerk inclusief flexvervoer.  
1705

De **VOORZITTER**: Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, ONH, 50plus, de overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. M12. Stemverklaringen.

1710 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Wij zijn positief over de verbeteringen die de PvdA realiseert en goed dat er extra budget komt voor extra knelpunten. GL doet een voorstel om nog een aantal knelpunten op te lossen, wij zijn er niet van overtuigd dat die op dit moment heel urgent zijn, maar wij vinden het goed om in de toekomst te kijken hoe wij vaker op basis van feedback van inwoners een oorspronkelijk voorstel kunnen verbeteren met extra budget. Ik stem tegen deze  
1715 motie en voor het voorstel.

De **VOORZITTER**: Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PVV, ONH, 50plus, PvdD, de overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. Dan de voordracht.  
1720

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Het voorstel wordt gepresenteerd als verbetering en dat is het niet, het is het iets minder erg maken van een verslechtering, maar om verwijten te voorkomen zullen wij ondanks dat wij dit binnenskamers pure volksverlakkerij vinden, met de grootst mogelijke tegenzin voor stemmen.

1725

De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Die zijn er niet, zodat de voordracht unaniem is aanvaard.

#### **10. Statenvoordracht 26 Investerings ten behoeve van oplossen Fietsknelpunten**

1730

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter. Wij zijn heel blij met deze voordracht, want het maakt middelen vrij die gereserveerd staan voor de broodnodige versterking van de fietsinfrastructuur in Noord-Holland. De financiële injectie omvat twee componenten, 16 miljoen euro wordt gestoken in het oplossen van knelpunten in de eigen provinciale fietsinfrastructuur. Ik verwacht

1735

dat alle partijen voor deze investering zijn, maar daardoor rest een bedrag van 7 miljoen euro voor de andere componenten, de subsidies voor gemeenten waarbij de provincie de helft bijdraagt aan verbetering van de gemeentelijke fietsinfrastructuur door het oplossen van het benoemde knelpunt. Stel dat gemeenten met heel veel goede projecten komen en de subsidiepot heel snel leeg is, dan gaat D66 ervan uit dat GS dit tijdig bespreken met PS en op dat moment zal er meer inzicht zijn in het fietsmobiliteitsplan en het provinciale hoofdfietsnetwerk die in wording zijn. Op dat moment kunnen PS afwegen waar de provincie staat en wat er nog nodig is.

1740

1745

De heer **VAN HOOFF** (PVV): Voorzitter. Ook deze tekst is van de heer Deen. Deze voordracht is het voorstel om de komende twee jaar tot 2020 te investeren in het oplossen van de meest urgente fietsknelpunten op provinciaal en gemeentelijk gebied. Er worden twee bedragen genoemd, 16 miljoen euro om het provinciaal areaal op te lossen en 7 miljoen euro voor gemeentelijke knelpunten. Dat vinden wij een goede zaak, mede omdat de focus op provinciale knelpunten ligt, de 16 miljoen euro. Wij zijn blij dat de gedeputeerde heeft aangegeven dat knelpunt ZKL251, het wegvak Vogelenzang-Bloemendaal niet op de lange baan wordt geschoven maar dat er meer tijd nodig is om in te passen. Zoals ook in de commissie al aangegeven, wij steunen deze voordracht.

1750

1755

Mevrouw **VAN DUIJN** (PvdA): Voorzitter. De PvdA staat achter deze plannen om een impuls te geven aan het fietsnetwerk van Noord-Holland. Wij willen voor uitvoering wel een oproep doen aan GS om burgers en stakeholders actief te betrekken. Dit zijn de mensen of groepen die bij wijze van spreken elke stoeptegels in het gebied kennen, mensen die zich vrijwillig inzetten om de uitvoering van beleid te verbeteren en draagvlak in de samenleving te vergroten. Maar vrijwillig is niet vrijblijvend, dus laten wij er binnen de provincie voor kiezen om de inbreng van stakeholders serieus te betrekken bij de uitwerking van het beleid. Hoe gaan wij dit borgen? De

1760

oplossingsrichtingen voor de knelpunten op provinciaal areaal worden in de reguliere PMI-cyclus opgenomen. De PvdA zou graag zien dat dit ook op een interactieve kaart wordt gezet en dat hier ook alle plannen van de verschillende overheden op komen of vergeleken kunnen worden, evenals de stand van zaken. Het is immers een proces dat altijd in beweging is. De PvdA vindt het belangrijk dat fietsknelpunten en hiermee ook het fietsnetwerk blijvend verbeterd kunnen worden voor jong en oud en voor alle andere doelgroepen toegankelijk is. Een interactieve kaart met de fietsplannen en de stand van zaken zou hierbij behulpzaam zijn.

1765

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Het is goed dat wij als provincie nu daadwerkelijk werk gaan maken van het verbeteren van de fietsinfrastructuur in Noord-Holland. Het is tijd dat wij in  
1770 Nederland de fietsinfrastructuur echt serieus gaan nemen. Nog al te vaak lijkt het erop dat  
wegbeheerders de ambitie voor fietsers wat lager leggen dan voor automobilisten. Zo is het op  
veel plaatsen nog heel gebruikelijk om gaten in het asfalt te dichten met betonklinkers, op  
fietspaden worden kruisingen aangelegd met haakse bochten en gaan verkeerslichten voor  
1775 fietsers pas op groen als je eerst op een knopje drukt. Allemaal zaken die voor de auto-  
infrastructuur ondenkbaar zouden zijn. Wij ondersteunen het voorstel om te gaan investeren om  
onze eigen infrastructuur te verbeteren en ook om gemeenten te ondersteunen bij de knelpunten  
op hun grondgebied. Wij willen u vragen daarbij zoveel mogelijk gebruik te maken van lokale  
expertise en denkkraft van omwonenden. Kunt u ons aangeven hoe u van plan bent dat te gaan  
doen? Kunt u toezeggen dat u de Fietsersbond om advies vraagt over voorlopige ontwerpen voor  
1780 onze eigen infrastructuur? Wij maken ons wel zorgen over de realisatie. In het verleden bleek  
vaak dat gemeenten niet voldoende geld hadden, waardoor provinciale gelden ook niet besteed  
konden worden. Het is daarom goed dat GS vooraf hebben geïnventariseerd hoe groot de  
bereidheid van de gemeenten is. Toch vinden wij het belangrijk om de vinger aan de pols te  
houden. Op welke manier willen GS de voortgang monitoren en PS op de hoogte houden? Wij  
1785 willen namelijk kunnen bijsturen als blijkt dat projecten toch niet gerealiseerd gaan worden.  
Tenslotte, in de commissie hebben wij ook gesproken over het rechte trekken van de tunnel onder  
de N525 bij Laren. GS konden toen niet antwoorden omdat er schriftelijke vragen waren gesteld.  
Inmiddels zijn de antwoorden op die vragen binnengekomen en hebben GS aangegeven nog geen  
besluit te hebben genomen over het rechte trekken.

1790

De heer **DE GRAAF** (CDA): Bij de betrokkenheid van gemeenten bij projecten die mogelijk niet  
gerealiseerd kunnen worden, denkt u dan ook aan verhoging van de subsidie van 50%?

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik heb in de commissie aangegeven dat wij onze middelen moeten  
1795 afstemmen op wat wij willen bereiken. Als blijkt dat het percentage een bottleneck is voor  
gemeenten, zou dat een van de opties kunnen zijn maar daar wil ik nu niet op vooruitlopen. Ik  
roep op om te monitoren en kom bij ons terug zodat wij kunnen bijsturen als het nodig is. Mijn  
vraag is, kan de gedeputeerde aangeven welk besluit u gaat nemen over het rechte trekken van de  
tunnel, wanneer u het gaat nemen en welke informatie van PS nodig is om dat een positief besluit  
1800 te laten zijn?

De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter. Wij gaan investeren ten behoeve van het oplossen van  
fietsknelpunten. Nog enkele opmerkingen over dit onderwerp en drie vragen. Het fietsverkeer zit  
in de lift. Vooral de opkomst van de elektrische fiets speelt een grote rol. Het wordt daardoor  
1805 drukker op de fietspaden met als gevolg dat het aantal knelpunten aanzienlijk toeneemt.  
Nederland telt inmiddels meer fietsen dan inwoners. Uit onderzoek van de BOVAG blijkt dat  
Nederland vorig jaar naar schatting 22,7 miljoen aan fietsen telt. Onderzoek van Veilig Verkeer  
Nederland geeft aan dat het daardoor steeds onveiliger wordt op de Nederlandse fietspaden.  
Daar draagt natuurlijk de opmars van de elektrische fiets ook een steentje aan bij. Hierdoor is de  
1810 drukte op de fietspaden de laatste jaren enorm en ook speelt de diversiteit aan fietsen een

enorme rol. Allerlei soorten fietsen krijgen op hetzelfde stukje weg met behoorlijke snelheidsverschillen met elkaar te maken. Dat is mede dankzij de speciale elektrische fiets, die wij de speed pedelec noemen. De hoge snelheid en daardoor korte reisduur maken fietsverbindingswegen zeer interessant. De combinatie van fietssnelwegen en de daarbij

1815 behorende speed pedelecs hebben de potentie om mensen eindelijk uit de auto te krijgen en daardoor de druk op de wegen te verminderen. Dat heeft grote voordelen voor vermindering van files, lagere onderhoudskosten van wegen, luchtkwaliteit en gezondheid van de fietsers. Het is niet zo vreemd dat de specifieke doelgroep van 50-plussers voor de snelle fiets kiest. Op een dag ben je de dagelijkse files gewoon spuugzat en aangezien de auto best comfortabel is, duurt het

1820 soms nog veel langer om met je auto bij je werk te komen dan met de fiets. De Fietsersbond heeft een zeer gedetailleerd onderzoek uitgevoerd naar de knelpunten op het fietsnetwerk en komt op een totaal van 308 knelpunten op provinciaal en gemeentelijk niveau. Zonder de Fietsersbond hierover te raadplegen, maakt u hieruit een eigen selectie zowel voor provincie als gemeenten. Mijn vraag is, had dit niet iets correcter gekund? Wel gebruik maken van de kennis

1825 van de Fietsersbond, maar bij de selectie zo bleek tijdens het inspreken van de Fietsersbond in de commissie, zijn geen plannen gemaakt over samenwerking met de Fietsersbond. Voor de komende twee jaar tot 2020 stelt u uit de reserve Fietsinfrastructuur 23 miljoen euro beschikbaar, voor de provincie 16 miljoen en voor de gemeenten 7 miljoen euro. Voor dit laatste bedrag komt er een subsidieregeling met het principe: op is op. 23 miljoen euro zit nu nog

1830 precies in de reserve. In de begroting lezen wij dat de reserve Fietsinfrastructuur per 31 december 2019 wordt opgeheven. Een vraag aan de portefeuillehouder, gaat u in 2020 verder met het oplossen van fietsknelpunten en zo ja, hoe wordt dat daarna dan gefinancierd? Wij lezen dat u gaat werken aan een beleidsstuk over het oplossen van knelpunten, maar als wij de knelpunten bekijken, dan zien wij dat die vooral technisch zijn gekarakteriseerd. Te smal, te

1835 weinig capaciteit, te druk en te lange wachttijden. Op zich is dit bruikbaar maar is het niet gewenst vanuit de gebruikers te werken en rekening houdend met de burgers in dit proces? Daar horen ook de kinderen en ouderen bij en wat veilig is voor kinderen, is ook veilig voor ouderen. Bent u bereid in het nieuwe fietsknelpuntenbeleidsstuk ook van deze groepen gebruik te maken?

1840 De heer **DE GRAAF** (CDA): Voorzitter. Het CDA hecht veel belang aan het verbeteren en vergroten van de fietsvoorzieningen in Noord-Holland, waar deze investeringsplannen voor bedoeld zijn van 23 miljoen euro. Wij hebben echter zorgen over de betrokkenheid van de gebruikers en de potentiële gebruikers. Dat is op basis van recente ervaringen zoals de communicatie rond de nieuwe brug bij Ouder-Amstel en het verplaatsen van vervuilde grond vanaf de HOV Schiphol

1845 Oost in de Haarlemmermeer. De motie waarnaar in de voordracht wordt verwezen, vraagt niet voor niets om een betere vermarkting van de provinciale inzet bij dit soort projecten. Daarom vragen wij GS wat wordt bedoeld met: "Bij de verdere voorbereiding zal de omgeving worden betrokken"? Ik neem aan dat dit maatwerk wordt per provinciaal project. Mogen wij ervan uitgaan dat dit verder gaat dan dat betrokken burgers mogen meekijken? Echte betrokkenheid zoals

1850 betoond bij de Vogelenzangseweg, project 5 in dit voorstel, moet worden gewaardeerd, zoveel mogelijk betrokken en gehonoreerd.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Fietsen is samen met lopen de meest duurzame vorm van vervoer, aldus de opening in het gezamenlijke Position Paper van VNG en IPO van vorige week. De  
1855 PvdD is groot voorstander van uitstekende fietsverbindingen, het oplossen van knelpunten is de eerste stap in een daadwerkelijk en krachtig fietsbeleid, maar wij zijn er nog niet. Wij zien dit als een opmaat voor het serieus nemen van fietsmobiliteit in Noord-Holland. Dat is niet raar. In Nederland geven wij op dit moment tien keer zoveel geld uit aan autowegen dan aan fietspaden. Daarentegen zien wij dat in Nederland drie keer zoveel fietsers zijn dan auto's of als je kijkt naar  
1860 de verkoop van 2017, dat er twee keer meer fietsen zijn verkocht dan auto's. Men wil wel fietsen, kun je hieruit concluderen. Wij zijn blij met deze opknopbeurt dat voor ons het startsein is voor het oppakken van daadwerkelijk en goed provinciaal fietsbeleid.

Mevrouw **KIRCH** (VVD): Voorzitter. Voor ons ligt het voorstel voor investeringen voor het  
1865 oplossen van knelpunten op het regionale fietsnetwerk, knelpunten die de Fietsersbond in een eerder stadium heeft geïnventariseerd en waarvan wij nu een groot aantal kunnen oplossen. In commissieverband hebben wij al laten weten met dit voorstel in te stemmen, maar omdat het voorstel betrekking heeft op een groot bedrag van 23 miljoen euro, willen wij hier toch even bij stilstaan. Op het provinciaal areaal betreft het 14 fietsknelpunten die voor 16 miljoen euro snel  
1870 opgelost kunnen worden. Hiermee wordt geïnvesteerd in het veilig maken van ons regionale fietsnetwerk en dat is een goede zaak. Om ook gemeenten aan te sporen fietsknelpunten binnen gemeentelijk areaal aan te pakken, behelst deze voordracht een voorstel voor een subsidieregeling cofinanciering van 50% voor het oplossen van 39 knelpunten van de inventarisatielijst van de Fietsersbond. Voorgesteld wordt de resterende 7 miljoen euro hiervoor  
1875 beschikbaar te stellen. Deze 39 projecten komen voort uit meegegeven prioriteitstelling. De VVD staat nog steeds achter de criteria voor deze prioriteitstelling en wij gaan akkoord met de lijst van projecten die hieruit voortkomen. Dat wil niet zeggen dat er geen aandacht is voor de overige 13 fietsknelpunten op provinciaal areaal, maar zoals door de gedeputeerde aangegeven, kosten deze knelpunten meer tijd om ze voor aanpassing gereed te krijgen. Ze verdwijnen dus niet van  
1880 de radar. De VVD gaat graag akkoord met het voorstel.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. Ik begin bij de heer Leever. Ik merkte dat ik mij daar toch een beetje over zat op te winden, want hij zegt, had het nou niet beter gekund met de Fietsersbond en wel gebruik maken van hun kennis maar ze niet raadplegen over de prioritering. Ik geef tekst  
1885 en uitleg hoe dat proces gelopen is. Wij hebben aan de Fietsersbond inderdaad gevraagd de inventarisatie te maken, wij hebben hen niet aangegeven dat ze niet mochten prioriteren, met andere woorden, als men dat nodig had gevonden, had men die prioriteitstelling aan ons kunnen meegeven maar zij hebben ervoor gekozen om dat niet te doen. Ten tweede, wij hebben niet zomaar gebruik gemaakt van de kennis van de Fietsersbond, wij hebben er ordentelijk een  
1890 opdracht voor gegeven en wij hebben daar ook voor betaald en als je ergens voor betaalt, bepaal jij wat je doet met de resultaten van hetgeen je gekregen hebt. Ik vind dat wij de Fietsersbond uitstekend hebben behandeld en zij ons. Die nuance wilde ik even meegeven, anders merk ik dat mij dat toch dwars blijft zitten. De meesten van u stellen de vraag hoe de omgeving hierbij betrokken wordt. Ik worstel daarmee in de zin van, natuurlijk betrek je de omgeving erbij op het  
1895 moment dat je ergens maatregelen gaat nemen en als mensen goede ideeën hebben, dan luister



je daarnaar en als het mogelijk is, dan worden die meegenomen in het ontwerp. Tegelijkertijd heeft u ons een kader meegegeven, bijvoorbeeld dat wij de ERBI-richtlijnen hanteren, dat wij onze wegen duurzaam en veilig inrichten en dat geldt net zo goed voor fietspaden als voor wegen waar alleen maar auto's overheen rijden. Die kaders hebben wij te handhaven en als u zegt, u moet alles doen wat de omgeving zegt, dan moet u mij een ander budget ter beschikking stellen want dan ga ik het niet redden met 23 miljoen euro. Dat is de spagaat waar ik in zit. Ik wil met alle plezier de omgeving betrekken en dat doen wij ook. De omgevingsmanager van de projecten informeert de omgeving en natuurlijk worden er informatieavonden gehouden, maar als u zegt, je moet alle wensen die daar op tafel gemikt worden, even meenemen, dan zeg ik, zo werkt het volgens mij niet. Dan zult u zelf iets moeten doen aan de kaders die u heeft vastgesteld. Wij willen graag de randvoorwaarden hanteren waardoor wij zeker weten dat op grond van de ervaring van bijvoorbeeld het kennisplatform Verkeer en Veiligheid en het CROW onze wegen veilig worden ingericht. Als u daar andere ideeën over heeft, dan moeten wij met elkaar daarover de discussie voeren, maar dan wel in de commissie en niet hier. Ik interpreteer het zo dat u zegt, hou rekening met wensen die binnen de budgetten gehonoreerd kunnen worden en als het daarbuiten gaat, dan snappen wij dat dat iets is waar je geen rekening mee houdt, maar zorg er altijd voor dat de kaders die wij hebben vastgesteld, gehandhaafd blijven, want als u zegt, daar gaan wij ook van abstraheren, wordt het erg ingewikkeld. De heer Tijssens zegt, stel nu dat het geld op is, gaan wij dat dan horen. Ik stel voor dat wij u op de reguliere momenten in de planning- en control cyclus informeren over de voortgang, met name op financieel gebied en met alle plezier wil ik als het veel harder gaat dan wij gedacht hadden, u tussentijds daarover informeren. Wij hebben nu een lijstje met projecten die wij binnen de prioritering hebben vastgesteld, en op het moment dat die projecten niet worden uitgevoerd, dan kom ik uiteraard bij u terug en gaan wij met elkaar praten wat dan de volgende batch zou moeten zijn. Wat ik niet ga doen is wat de heer Leever vroeg, gaat u in 2020 verder met knelpunten oplossen en dat heeft er simpelweg mee te maken dat er in 2019 verkiezingen, dat de begroting in november van dat jaar wordt vastgesteld en ik op dit moment nog niet kan overzien of ik op dat moment op deze plek sta. Ik vind dat een nieuw college daar een uitspraak over moet doen en dat u als PS de begroting voor 2020 moet goedkeuren. Het is prematuur als dit college daar nu op vooruit gaat lopen. Ik zeg niet dat het niet kan, maar het moet op dat moment aan de orde komen en niet nu. Dat zou ook niet elegant zijn in de richting van een volgend college. Mevrouw Van Duijn vraagt naar een interactieve kaart met alle plannen van alle overheden en het antwoord is nee. Wij kunnen dat hooguit voor ons als provincie, maar ik ga niet over de plannen en projecten van gemeenten en kan dat dus ook niet op een interactieve kaart zetten. Zo simpel is het.

1930

Mevrouw **VAN DUIJN** (PvdA): Voorzitter. De vraag was nadrukkelijk of dat wij als provincie onze plannen daarop kunnen zetten, waarmee andere overheden dat kunnen vergelijken. Wat ik nu hoor is dat er voor bepaalde fietswegen verschillende plannen zijn die allemaal hetzelfde heten, maar die in de uitvoering toch weer net even anders zijn. Het zou zonde zijn als wij

1935

voorbereidend werk zouden doen en aan de slag gaan met iets waarbij iedereen net weer een andere weg aanlegt. Het is een interactieve kaart waarop wij de voortgang kunnen zien, waarbij andere betrokken stakeholders de boel kunnen monitoren en het is gewoon leuk om te laten zien hoe hard wij met elkaar aan de slag zijn.

1940 Gedeputeerde **POST**: Zo werkt het in de praktijk niet, omdat in de regel de wegbeheerder degene is die het aanpakt en niet een ander. Dat kan hooguit betekenen dat de ander daar subsidie voor verstrekt zoals wij dat doen aan gemeenten, maar daarmee blijft het een gemeentelijk project. Ik voorzie niet dat wij in staat zijn dan wel dat wij het initiatief moeten nemen tot een interactieve kaart die wij moeten ontwikkelen en betalen, waar derde partijen gegevens op moeten invullen. Ik  
1945 zou daar even langer over willen nadenken dan het hier zomaar in de Staten te introduceren. Ik vind dat even te veel commissie en te weinig Staten.

De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter. Om een tweede termijn te voorkomen, het antwoord op mijn vraag over het vaststellen van 2020, wat wij daarna met het fietsnetwerk zouden kunnen doen,  
1950 wij hebben nog zoveel andere projecten die wij over onze verkiezingsperiode vaststellen en in een nieuwe termijn van anderen ook al vastgesteld hebben. De HOV, Westfriesland zijn projecten die in het verleden vastgesteld zijn en nu in deze periode pas in werking komen. Is het niet mogelijk om voor de fietsinfrastructuur ook budgetten te stellen die wij dan over de verkiezingen heen vastgelegd hebben?

1955 Gedeputeerde **POST**: In formele zin kan dat, maar u vroeg mij om de financiering te regelen voor na 2020 en daarop is mijn antwoord nee, want dat is niet aan dit college en deze Staten, dat is aan de Staten die er in november 2019 zitten want die zullen die begroting moeten vaststellen. Dat betekent dat je van alles en nog wat kunt reserveren als je dat wilt. Je kunt het idee hebben  
1960 dat het misschien een goed idee zou zijn voor een volgend college, de volgende coalitie. Maar de concrete vraag was: gaat u in 2020 verder met het oplossen van knelpunten en hoe wordt dat gefinancierd? Die antwoorden zijn voor een volgende coalitie en Staten. De heer Klein, de tunnel bij de N525, welk besluit gaat u nemen. Daar heb ik geen flauw idee van, want daar beslist het college over en niet de gedeputeerde. Ik heb nog geen idee wat mijn collegae vinden van het  
1965 voorstel dat ik hen ga doen en wanneer dat is, weet ik ook nog niet precies en wat ik nodig heb van u, weet ik ook niet, want ik weet niet welke vragen zij gaan stellen aan de hand van het voorstel dat op dat moment voorligt. Ik stel voor dat u rustig het besluit van het college afwacht.

*Tweede termijn*

1970 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Ik kan het niet nalaten mijn bewondering uit te spreken voor de gedeputeerde, want zij weet niet welk besluit zij gaat of wanneer en niet wat ze nodig heeft, en toch lukt het haar om deze provincie zo mooi te besturen.

1975 De **VOORZITTER**: Dat kan de gedeputeerde in haar zak steken.

De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter. Wellicht is het de gedeputeerde ontschoten, maar op 18 april jl. stond er in de Volkskrant een mooi artikel dat het kabinet eenmalig 100 miljoen euro uittrekt om de cofinanciering voor provinciale en gemeentelijke fietsinfrastructuur en knelpunten te  
1980 ondersteunen. Er ligt een pot van 100 miljoen euro maar ik heb nog niet gehoord wat wij daarmee gaan doen.

1985 Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. In de richting van de heer Klein heb ik toch de behoefte om aan zijn schertsende woorden enige verduidelijking te geven. Wij hebben als college het goede gebruik om eenheid van bestuur te bewaren, dat klinkt vaag, maar in de praktijk betekent dat dat wij niet uit het college klappen voordat een besluit genomen is. Ik weet natuurlijk goed welk voorstel ik ga voorleggen aan mijn collega's, maar tot het moment dat wij daarover besloten hebben past het mij niet om daar mededelingen over te doen. Stel nou dat ik zoals altijd, een goed voorstel doe maar mijn collega's zijn het niet met mij eens, dan heb ik u al verteld wat ik van plan ben en dan zeggen zij, nou Post, het gaat niet door. Dat lijkt mij voor eenheid van bestuur niet bevorderlijk. Vandaar dat ik wel weet wat ik zelf ga doen maar nog niet weet wat mijn collega's gaan doen. In de richting van de heer Leever, ik moet er even naar kijken, ik weet niet wat er in de Volkskrant staat, ik heb over dat artikel heen gelezen. Ik neem het met alle plezier in ontvangst en kan u daar wellicht op een later moment antwoord op geven.

1990  
1995 De **VOORZITTER**: Dan komen wij bij de stemming. Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Die zijn er niet, dus de voordracht is unaniem aanvaard.

## 2000 **11. Statenvoordracht 25 Aanbevelingen commissie Jansen inzake financiële problematiek provincie Zeeland**

2005 De heer **YURDAKUL** (D66): Voorzitter. Uit de beantwoording van onze technische vragen blijkt dat de provincie juridisch niet verplicht is om een bijdrage te leveren aan een oplossing van de financiële problemen van Zeeland. De weeffouten in de verdelingsystematiek van het Provinciefonds zijn voor ons geen reden om een bijdrage te leveren, want dit zou een mogelijke precedentwerking kunnen scheppen. De verdeelsleutel is in 2015 vastgesteld en toen was al bekend dat de provincies geen aandelen meer hadden in de energiebedrijven met uitzondering van Zeeland. Wij hebben waardering voor de commissie Jansen, maar helaas moeten wij concluderen dat de commissie met de kennis van nu een haakje probeert te vinden om een bijdrage van de overige provincies te rechtvaardigen. Wij kunnen niet anders concluderen dan dat de commissie Jansen geen grondslag heeft geleverd voor een ordentelijke werkwijze om bij te kunnen dragen aan de oplossing van de financiële problemen van Zeeland. Het komt erop neer dat wij uit solidariteit met Zeeland een eenmalige gift toekennen. Zijn GS dat met D66 eens? Kunnen GS bevestigen dat wij dit besluit zien als een eenmalige gift zonder precedentwerking?

2015  
2020 De heer **VAN HOOFF** (PVV): Voorzitter. Er wordt gestreefd naar een realistische oplossing voor Zeeland en die is gevonden. Het Rijk, de belastingbetaler, u en ik, betalen 28 miljoen euro en er wordt gezorgd voor een zichtbare eigen bijdrage van de provincie Zeeland, maar die wordt behaald door het met 8,5% verhogen van de opcenten. Wie betaalt die opcenten? Jawel. De overige provincies worden gevraagd om een bijdrage te leveren. Noord-Holland bijvoorbeeld, drie maal 600.000 euro, 2018, 2019 en 2020. En wie betaalt die? De belastingbetaler. Als Zeeland een bedrijf was en wij de aandeelhouders, dan zou er een goed gesprek plaatsvinden over de oplossing, gaan wij de prijzen verhogen of gaan wij snijden in de kosten, maar daar is geen sprake van, want ik lees nergens dat er honderd ambtenaren worden ontslagen, dat er panden

2025 worden verkocht, salarissen bevroren. Helemaal niets. Er gebeurt maar een ding om Zeeland uit de misère te halen, en dat is de belastingbetaler te laten betalen. Ook die van Noord-Holland. Ons zuur betaalde belastinggeld en daar werken wij niet aan mee.

2030 De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Dit is toch wel een bijzondere situatie. IPO heeft lang onderzoek gedaan naar een nieuwe verdeelsleutel, die is er ook en nu komt Zeeland 10 miljoen euro te kort door het wegvallen van inkomsten uit dividend. Dit terwijl hier wel rekening mee was gehouden. Als elke provincie toch evenveel geld zou moeten blijven krijgen, waarom dan een nieuwe verdeelsleutel afspreken en waarom moeten wij dat oplossen? Ook onze provincie kent financiële tegenslagen. Met de 1,8 miljoen euro die wij over drie jaar moeten bijdragen, kunnen  
2035 wij geen Noord-Hollandse burgers ondersteunen en daarvoor zitten wij hier wel. Uit solidariteit met het mooie Zeeland zullen wij hiermee instemmen, maar het is niet zoals het hoort. Hoe voorkomen wij precedentwerking?

2040 De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter. Collega Heijnen zegt, dit is niet zoals het hoort, maar wij vinden dat dit is zoals het hoort. Wij hebben met elkaar een fout gemaakt in de systematiek en Zeeland is daarvan de dupe. In redelijkheid moet je dan een oplossing vinden en die is gevonden door andere provincies te laten bijdragen, ook Noord-Holland. Wij geven het geld ook liever ergens anders aan uit, maar wij moeten ons wel realiseren dat als Zeeland te weinig heeft gekregen, de andere provincies te veel hebben gekregen, want het komt wel uit een pot. Met  
2045 andere woorden, voor ons geldt het uitgangspunt, solidariteit heeft een prijs en die betalen wij graag.

2050 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Ik hoor het CDA zeggen, het is niet zoals het hoort, maar wij doen het toch. Er zijn dagen dat ik 1,8 miljoen euro niet in mijn zak heb zitten. 50plus kan niet instemmen met drie keer 600.000 euro aan belastinggeld om Zeeland uit de brand te helpen. Wij vinden dat het Rijk moet bijspringen naast de sanering van het Thermosterrein. Het doet ons deugd te constateren dat er altijd een potje is bij dit college uit de algemene reserves. Dit moeten wij onthouden als de oppositie een keer met een plan komt.

2055 De heer **VAN STRAATEN** (VVD): Voorzitter. Wij staan achter de onverkorte doorvoering van de nieuwe verdeelsystematiek van het Provinciefonds. Wij onderkennen dat Zeeland door de keuze van peiljaar voor eigen inkomsten binnen de verdeling wordt geconfronteerd met een forse daling van de totale inkomsten. Zeeland lost dit voor een belangrijk deel zelf op door het verhogen van de opcenten. Wij kunnen vanwege de eigen bijdrage van de provincie aan de  
2060 oplossing en het tijdelijke karakter en de beperkte hoogte van de bijdragen die van de andere provincies wordt gevraagd, instemmen met het voorstel. Het had echter de voorkeur genoten dat Zeeland de problematiek helemaal zelf had opgelost. Dat moet immers het uitgangspunt zijn bij problemen ten gevolge van de verdeelsystematiek.

2065 Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. Om te beginnen een aantal mythes even over boord. Het is niet zo dat Zeeland zelf niets heeft gedaan. Zeeland heeft zelf wel degelijk bezuinigd en zij bezuinigen de komende jaren bijvoorbeeld op het noodzakelijke onderhoud van groene en grijze

infrastructuur, dat betekent dat er vrij weinig wordt gedaan aan de verplichte ontwikkeling van natuurgebieden en het beheer daarvan, aan het onderhoud van wegen zoals wij dat wel kunnen.

2070 Dus dat Zeeland niets gedaan heeft, wil ik verre van mij werpen. Hoe gaat zo iets nou? Er wordt door een aantal van u gerefereerd aan de nieuwe verdeelsystematiek die in 2015 is bepaald. Daarbij is nadrukkelijk – nog voordat wij begonnen met kijken naar hoe je de verdelingssystematiek in elkaar zou kunnen steken – door de meeste provincies aangegeven dat een discussie over de overige eigen middelen niet aan de orde was op dat moment en dat de

2075 nieuwe systematiek eenvoudiger zou zijn, maar dat er vooral geen herverdeeleffecten zouden moeten optreden. Met andere woorden, het betekende dat er geen geld van Groningen, Friesland of Noord-Holland of andere provincies naar Zeeland mocht gaan, terwijl op dat moment al bekend was dat Zeeland een probleem had, zij het nog niet in de omvang waarop die nu aan de orde is. Wij hebben toen als provincies welbewust afgezien van het corrigeren van eventuele weeffouten die nu genoemd worden in het rapport van de commissie Jansen. Wij hebben heel

2080 nadrukkelijk afgezien van het corrigeren van dat soort elementen. D66 zegt dat die weeffout geen reden is voor een bijdrage en dat kan ik mij voorstellen. Ik zal het niet zo stellig zeggen als de heer Bruggeman net heeft gezegd bij het OV, maar het enthousiasme bij deze gedeputeerde was beperkt, omdat er een aantal redenen was waarom je het niet zou moeten doen. Zonder daar

2085 nu al te diep op in te gaan, ik begrijp het sentiment heel goed, maar dat neemt niet weg dat Zeeland op een aantal onderdelen een probleem heeft dat zich in andere provincies niet zo snel zal voordoen, zoals de fosforfabriek die voor enorme milieuvervuiling heeft gezorgd, die failliet is gegaan en waarvoor op wettelijke gronden Zeeland plotseling aansprakelijk werd met een enorme saneringsproblematiek tot gevolg. Wij zijn er met het IPO geweest, ik weet niet of u daar

2090 weleens geweest bent in Zeeland bij Thermfos. Daar word je niet vrolijk van en het is echt een dijk van een probleem en alle inwoners van Zeeland verdienen het dat die problematiek snel aangepakt en opgelost wordt. Zeeland had er tot voor kort het geld niet voor. Betekent dat dan dat de andere provincies moeten zeggen, jullie hebben een probleem en wij lossen het wel even op? Nee, zo is het ook niet gegaan. Wij hebben onderkend op het moment dat de nieuwe

2095 verdeelsystematiek in de Tweede en Eerste Kamer moest worden vastgesteld, dat er in Zeeland sprake was van een probleem. Wij hebben als provincies gezegd, wij kennen geen artikel 12-status en het is ook niet zo dat Zeeland nu zo dichtbij de afgrond staat dat er sprake is van een virtueel faillissement of woorden van gelijke strekking, maar wij zien wel dat er een probleem is en wij vinden dat wij gezamenlijk dat probleem moeten proberen op te lossen, dus zowel het Rijk

2100 als Zeeland en de overige provincies moeten bereid zijn om financieel in de bres te springen onder een aantal voorwaarden, namelijk Zeeland moet aantoonbaar zelf ook maatregelen treffen. Dat hebben zij gedaan door recent te besluiten tot het verhogen van de opcenten. Het moet ook zo zijn dat er in de begroting geen rariteiten zijn begroot met leuke dingen die niet direct tot de kerntaken van de provincie worden gerekend en ook het Rijk zal een flinke duit in het zakje

2105 moeten doen en als aan een van die voorwaarden niet meer wordt voldaan, dan voelen wij ons als Noord-Holland – dat ligt voor iedere provincie anders – niet meer gehouden om die bijdrage te leveren. Veronderstel in het extreme geval dat na de verkiezingen in 2019 de nieuwe Staten in Zeeland besluiten om de opcentenverhoging ongedaan te maken, dan ligt daar voor ons, omdat wij het IPO de kassiersfunctie hebben toegedicht, een mogelijkheid om te zeggen, dan betalen

2110 wij als Noord-Holland ook niet. Dat alles tezamen, de bereidheid van Zeeland om zelf zeer

- impopulaire maatregelen te nemen, de bereidheid van het Rijk om bij te dragen en de onderkenning dat het wel zuur is dat voor wat betreft de peildatum nou net het jaar met de hoogste dividendopbrengsten gekozen is tot peildatum, heeft ons ertoe doen besluiten om bereid te zijn dat bedrag voor Zeeland te honoreren. Iedereen die zegt, dat heb ik niet in mijn
- 2115 zak, dat ben ik met iedereen eens. Ik heb het ook niet in de zak, althans niet privé, maar tegelijkertijd geef ik mee dat dit 1% van onze begroting is en daarom wil ik u meegeven dat ervoor over te hebben met in het achterhoofd dat als Noord-Holland een keer in de rats zou zitten, de andere elf provincies ook de bereidheid hebben om ons bij te staan.
- 2120 De heer **YURDAKUL** (D66): Ook wij zijn voorstander van een solidariteitsbijdrage in de vorm van een gift en u hangt het nog steeds wel aan de verdeelsleutel die niet zou kloppen. Is er een manier om dat ervan af te halen en te zeggen, hier is een eenmalige gift en daar kunt u hetzelfde mee doen dan wanneer het gekoppeld zou worden aan de verdeelsleutel die niet zou kloppen?
- 2125 Gedeputeerde **POST**: Ik heb niet aangegeven dat het een gift is, omdat sprake is van een fout in de verdeelsleutel. Men heeft gekozen voor een peildatum die achteraf gezien bijzonder ongunstig is geweest en dat leidt er automatisch toe dat ervan uitgegaan wordt dat Zeeland een bepaald rendement zou krijgen wat zich in de praktijk niet voordoet en waardoor men over de periode van drie jaar een tekort heeft van een kleine 10 miljoen euro. Tegelijkertijd is met de Eerste
- 2130 Kamer afgesproken dat voor 2020 een herijking van de verdeelsystematiek plaatsvindt, waarbij nadrukkelijk gekeken wordt naar de economische potentie van verschillende regio's. Daar zijn wij op dit moment mee bezig om dat op de rit te zetten samen met het Ministerie van BZK. De verwachting is dat na 2020 dat verhaal ertoe gaat leiden dat de rariteit die er nu in zit, tot het verleden zal behoren en dat dan de discussie over de overige eigen middelen wel gevoerd moet
- 2135 gaan worden. Vandaar dat het voor een periode van drie jaar is. Richting de PVV heb ik al aangegeven dat het niet zo is dat Zeeland helemaal niets gedaan heeft. Wij hebben hier geen fosforfabriek die failliet is gegaan en waarvoor wij ineens aan de lat staan om de rotzooi op te ruimen, sterker nog, wij hebben helemaal niets wat daar in enigerlei mate op lijkt. Dat is ook het antwoord aan degenen die gevraagd hebben of sprake is van een precedent, want juist die
- 2140 bijzondere situatie leidt ertoe dat er niet zo heel erg snel sprake zal zijn van een vergelijkbare situatie waarin je vergelijkbaar zou handelen, wat natuurlijk niet wegneemt dat wij geen artikel 12-status kennen in provincieland en dat het kan voorkomen dat een provincie toch problemen krijgt, want wij weten allemaal dat er provincies zijn waar de opcenten nog steeds hoger zijn dan straks in Zeeland en dat is natuurlijk niet voor niets. Daar heeft men de hogere
- 2145 belastingopbrengsten nodig simpelweg om de kerntaken uit te kunnen voeren.
- De heer **LEEVER** (ONH): Wij hebben niets van dergelijke milieuaspecten die spelen, maar wat gaat het kernafval in Petten ons kosten?
- 2150 Gedeputeerde **POST**: Ook dat is voor Zeeland weer anders dan bij ons. Volgens mij is het nu zo dat de Rijksoverheid daarvoor opdraait, maar voor wat betreft de kerncentrale in Dodewaard niet alleen het Rijk maar ook Delta in Zeeland moet bijdragen aan de ontmantelingskosten van Dodewaard. Die betalen straks niet alleen voor de ontmanteling van de eigen kerncentrale in

2155 Borssele, maar straks ook nog voor Dodewaard, dus Zeeland betaalt omdat zij eigenaar zijn van  
Delta, in feite twee keer mee aan de ontmanteling van kerncentrales in Nederland. Ook dat maakt  
dat hun situatie niet direct een-op-een te vergelijken is met die van ons. Bij ons geldt dat het Rijk  
daarvoor de kosten draagt, dus daar draagt u als provincie ook niet aan bij, terwijl men in  
Zeeland dat tot twee keer doet. Ik ben het eens met de heer Van Straaten die zegt dat het fijner  
2160 zou zijn geweest als Zeeland de eigen problemen had opgelost. Daar kunnen wij van alles aan toe  
of afdoen en ik ben bereid om dat onder het genot van een glas nog een keer te doen, maar het  
is wat het is. Volgens mij moeten wij dit probleem met elkaar oplossen.

De **VOORZITTER**: Kunnen wij met een termijn volstaan over deze exoot in het binnenlands  
bestuur? Geen behoefte meer aan een tweede termijn? Stemverklaringen.  
2165

De heer **YURDAKUL** (D66): Voorzitter. Wij zijn op zich het wel eens dat er een bijdrage wordt  
geleverd. De grondslag daarvan is voor ons niet valide genoeg en wij worden geacht op dat  
gebied met frisse tegenzin mee te stemmen. Niet tegen het voorstel, maar tegen de argumentatie  
op grond waarvan wij dit bedrag toekennen.  
2170

De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties PVV,  
ONH, 50plus, de overige leden voor, zodat de voordracht is aanvaard.

### 2175 **13. Statenvoordracht 24 Vaststellen referendumverordening Noord-Holland 2018 en intrekken oude referendumverordening**

De **VOORZITTER**: Dit is niet zozeer een discussie met het college, maar eigenlijk is dit een keer  
een gelegenheid voor de Staten om onderling met elkaar in discussie te gaan en daar is vaak om  
gevraagd.  
2180

Mevrouw **VAN ROOIJ** (PvdA): Voorzitter. Al drieëntwintig jaar kent deze provincie een  
verordening, maar tot op heden hebben wij daar nog geen ervaring mee opgedaan. De huidige  
referendumverordening wordt als onuitvoerbaar gekenmerkt. Een werkgroep van de Staten heeft  
zich daarover gebogen en een advies uitgebracht met een aantal voorwaarden waar de nieuwe  
2185 verordening aan zou moeten voldoen. Daarmee is een ambtelijke werkgroep aan de slag gegaan  
en het resultaat ligt vandaag ter besluitvorming voor. Een woord van dank aan beide  
werkgroepen voor al hun inspanningen. Wij zijn blij dat er met veel partijen is overlegd, het  
ministerie, gemeenten, met de provincie Utrecht, een brede oriëntatie en dat maakt dat tot een  
goede en evenwichtige afweging kan worden gekomen waarbij voor- en nadelen van verschillende  
2190 uitgangspunten zijn gewogen en beoordeeld. De PvdA is voorstander van het raadgevend  
referendum, maar wij hebben veel moeite met de enorme kosten van het referendum, zeker als  
het niet gelijktijdig met de verkiezingen wordt gehouden. De argumenten die worden genoemd  
om het los van de verkiezingen te houden, vinden wij geenszins steekhoudend: dubbele  
bezetting, invloed opkomst, verwarring kiezer et cetera. Als jarenlange voorzitter van een  
2195 stembureau heb ik hier al de nodige ervaring opgedaan en van deze argumenten blijft voor mij  
niet veel overeind. Organisatorisch is het gelijktijdig houden van een referendum en de

verkiezing dus prima te doen. Het liefst zouden wij standaard kiezen voor deze optie, maar wij realiseren ons dat dit niet altijd mogelijk zal zijn dat vanwege de tijdsperiode. In de evaluatie na een referendum zal dit punt zeker meegenomen moeten worden. Artikel 67 van de verordening  
2200 garandeert in ieder geval dat er binnen zes maanden na een referendum een evaluatie zal worden gehouden. Wij vinden voornamelijk de mogelijkheid van een referendum zwaarder wegen dan de hoge kosten die ermee zijn gemoeid en zullen dan ook over dit bezwaar heenstappen. Het aangekondigde actieplan van het ministerie van BZK voor versterking van de lokale democratie vinden wij in tegenstelling tot GS, niet een reden om te wachten met het besluit over een  
2205 raadgevend referendum. Wij kijken ernaar uit waar het Rijk mee komt, maar implementatie van nieuw beleid zal ongetwijfeld tijd kosten en daar willen wij niet op wachten. De PvdA stemt in met de nieuwe verordening en intrekking van de oude.

De heer **BUIJTENDORP** (D66): Voorzitter. Bijna drie jaar geleden zijn we met de referendum werkgroep begonnen aan de referendumverordening. Het lijkt lang dat we nu pas het resultaat bespreken, te meer omdat we in de provincie niet te maken hebben met complicerende elementen, zoals internationale verdragen en invloedrijke landelijke groepen die een referendum kunnen kapen. Gezien de brede bijdrage aan de werkgroep, bestond en bestaat er in deze Staten dan ook een ruim draagvlak voor de mogelijkheid om de Noord-Hollandse burger achteraf over  
2210 een door ons als PS genomen besluit een referendum te laten aanvragen. Maar grote specifieke zorg was er in deze Staten dat de provincie, anders dan landelijk en gemeenten, niet over de structuur beschikt waarop een referendum eenvoudig kan aanhaken. Daarom ook de op zich begrijpelijke oproep om het provinciale referendum aan andere verkiezingen te koppelen; het is net nog genoemd. Maar als D66 hebben we ons er scherp tegen verzet om deze koppeling altijd  
2220 zo te laten zijn, dus het als een voorwaarde te stellen waarmee je het instrument onwerkbaar maakt. Dus als er toevallig verkiezingen zijn, is het uiteraard goed te combineren, maar als dat er niet is, moet je toch ook een referendum kunnen houden. Het referendum is in onze ogen een noodrem, maar geen belemmerende handrem. Dat betekent dat je het instrument in uitzonderlijke gevallen snel moet kunnen inzetten. In zo'n situatie kun je dus niet wachten tot er  
2225 een keer verkiezingen zijn. Als er toevallig verkiezingen zijn is het handig, maar anders vinden wij dat je altijd een referendum moet kunnen houden. Het betekent dat het logistieke traject diepgaand afgestemd zou moeten worden met de gemeenten van wie we voor de uitvoering afhankelijk zijn. Ingegeven door ervaring in de provincie Utrecht, hebben we ons daarom in de werkgroep hard gemaakt voor het betrekken van de gemeenten en het benutten van de kennis en  
2230 ervaring van onze buurprovincie Utrecht. Wij zijn daarom blij dat GS ruim de tijd hebben genomen om inderdaad het gesprek met Utrecht en de gemeenten te voeren en aanvullende informatie op te halen, ook met een enquête waarop ruim de helft van de gemeenten heeft geantwoord. Dank wat dat betreft ook aan de ambtenaren die hier veel tijd in hebben gestoken met een heel goed resultaat. Er bestond ook wat zorg over het effect van de opkomsthempel die strategisch stemgedrag uitlokt en zo het referendum intransparant maakt. Geïnspireerd door een  
2235 D66-symposium in Tilburg, hebben we daarom in de werkgroep als alternatief het meerderheidsquorum aangedragen waarin eenvoudig de meerderheid beslist. Wij zijn als fractie blij dat dit idee in de verordening is overgenomen. Zoals in de werkgroep en de commissie al aangegeven, heeft D66 op termijn de voorkeur voor de bindende vorm. Niet als doel op zich,



- 2240 maar om het instrument geloofwaardig te houden. Een handrem waarvan je bij ieder gebruik de kabel losknipt, heeft immers weinig zin. Wij graven een kanaal naar de macht, zo zijn we een paar jaar geleden de discussie begonnen en we willen voorkomen dat het kanaal weer dichtslibt. Wetend dat bindendverklaring alleen via een grondwetswijziging mogelijk is, hebben we als fractie de afweging gemaakt dat we - gezien het draagvlak dat er in deze Staten is - erop kunnen
- 2245 vertrouwen dat uitkomsten van een referendum in deze provincie zeer serieus zullen worden genomen. Dat is cruciaal voor de geloofwaardigheid en dus werking van het instrument. Daarom steunen wij de voorliggende referendumverordening voor de provincie Noord-Holland ten volle. Hopelijk is dit stukje Noord-Hollandse bestuurlijke vernieuwing inspiratie voor andere provincies.
- 2250 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. De PvdD is groot voorstander van het raadgevend referendum. Het geeft mensen een middel om te demonstreren dat een besluit niet gedragen wordt door de bevolking. In de ideale wereld nemen wij, volksvertegenwoordigers, natuurlijk nooit zo'n besluit, maar de praktijk blijkt anders en daarom is het goed dat er een mogelijkheid is voor mensen om de politiek te corrigeren. Daarom hebben wij graag meegewerkt aan behoud
- 2255 van het referendum voor Noord-Holland. De D66-fractie heeft zich bij dit onderwerp van zijn beste kant laten zien. De eigen opvatting over het referendum werd consequent uitgedragen en volgehouden, los van sommige coalitiepartners en ook toen D66 Den Haag coalitiecompromis bedreef en de eigen principes opgaf. Hulde.
- 2260 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. De democratie is van grote waarde en de vraag voor ons is of een raadgevend referendum daaraan een extra bijdrage levert. Wij zijn groot voorstander van een vertegenwoordigende democratie en door complexe besluiten te laten nemen door mensen die daarvoor gekozen zijn om vanuit hun eigen principes alle facetten van de afwegingen mee te nemen, dragen wij bij aan zorgvuldige besluitvorming. Het idee achter referenda is op zich mooi,
- 2265 maar in de praktijk zien wij vaak dat het niet uitpakt zoals wij hopen. Dat is niet zomaar een gevoel, dat is ook erkend door de commissie Toekomstgericht lokaal bestuur van de VNG die onder leiding van de Commissaris van de Koning Wim van der Donk aan het werk is geweest en in 2016 het rapport Op weg naar een meervoudige democratie presenteerde. Daarin schreef zij en ik citeer: "Onze tijd vraagt meer dan ooit om nieuwe verbindingen tussen politieke en steeds
- 2270 meer verschillende vormen van maatschappelijke democratie. Het lijkt dan verleidelijk om terug te grijpen naar eenvoudige remedies, zoals vormen van directe democratie maar het referendum lijkt, zeker tegenwoordig, meer op een projectiescherm van maatschappelijk ongenoegen dan dat het een wezenlijke bijdrage levert aan prudente en gedragen besluitvorming. De korte termijn dringt zich automatisch voor op de lange termijn. Op deze manier versplintert het referendum
- 2275 meer dan dat het samenbrengt." Wij onderschrijven deze visie. Al met al lijkt het op dit moment niet verstandig de nieuwe verordening aan te nemen. Het kost veel geld en wij hebben geen aanleiding te denken dat het een positieve bijdrage levert aan de provinciale democratie. Wij zien wel uit naar de inhoud van het actieplan Versterking lokale democratie dat momenteel wordt gemaakt, want een goed functionerende democratie is essentieel in een samenleving. Het is ook
- 2280 goed om af en toe te bekijken of maatschappelijke ontwikkelingen vragen om aanpassing daarvan.

Mevrouw **KEUR** (CDA): Voorzitter. Het CDA is nooit voorstander geweest van het houden van referenda. Met referenda worden complexe zaken gereduceerd tot een zwart-wit afweging en wordt ieder compromis doodgeslagen. Dit doet volgens het CDA geen recht aan de vaak uitgebreide belangenafwegingen die moeten worden gemaakt. Daarnaast zijn wij van mening dat de parlementaire democratie waarbij gekozen volksvertegenwoordigers besluiten nemen namens de kiezers die hen daartoe hebben gemandateerd, in principe een goed systeem is. De gekozen volksvertegenwoordigers kunnen worden aangesproken op de genomen besluiten en kunnen hierover verantwoording afleggen. Natuurlijk is het daarbij belangrijk dat er volop aan de voorkant input gevraagd wordt van betrokken personen en instellingen en van de volksvertegenwoordigers mag worden verwacht dat zij hun oor te luisteren leggen. Wij zijn tegen een referendumverordening. Zoals ook uitgesproken in de commissie, kiezen wij voor optie b van de voordracht, wij pleiten dus voor intrekking van de referendumverordening.

2295

Mevrouw **LAGERVELD** (VVD): Voorzitter. "De volksvertegenwoordiging is bij uitstek de stem van het volk. Ik ben het niet altijd met hem eens." Een quote van Maarten van Rossem. De referendumverordening, een instrument dat de inwoners van Noord-Holland een directe stem moet geven en de democratie zou moeten vergroten, is in de praktijk vooral een speeltje van de oppositie, belangengroepen en lobbyisten. Vandaag gaan wij opnieuw een besluit nemen over dit middel, een middel dat dubieus en bovendien erg duur is. Een gemiddeld provinciaal referendum kost minstens 5 miljoen euro per keer en de rekening leggen wij gemakshalve bij de gemeenten neer. De afgelopen vijfhonderd jaar zijn de onderwerpen waar wij als Statenleden mee te maken krijgen, behoorlijk toegenomen. Waar onze verre voorvaders tijdens de eerste vrije Statenvergadering in 1572 hoofdzakelijk over belastingzaken vergaderden, hebben wij het tegenwoordig over zaken zoals infrastructuur, natuurbeheer, woningbouw en werkgelegenheid. De eerste vrije Statenvergadering was overigens niet zo vrij als de naam doet vermoeden. Alleen edelen en speciale afgevaardigden mochten meepraten over het landsbelang. Hoeveel beter hebben wij het nu? Wij leven in een tijd waarin wij elke laag van onze democratie mogen kiezen en onze volksvertegenwoordigers bij slechte resultaten ook weer kunnen wegstemmen. Alleen daarom is het stelsel van volksvertegenwoordigende partijen bij uitstek de stem van het volk. Beter dan Van Rossem kunnen wij het bijna niet verwoorden. Wij geloven in de vertegenwoordigende democratie waarbij het goed is dat er aan de voorkant ruimte is voor burgerparticipatie en dus niet een referendum achteraf, dat in de praktijk vooral een middel is van de hardst roepende partijen. Het lijkt zo mooi, alle inwoners van Noord-Holland direct invloed laten uitoefenen op het overheidsbeleid. Het middel dus om het volk te raadplegen is een middel waarmee de gekozen volksvertegenwoordiger plaats moet maken voor de lobbyisten, protesterende organisaties en pressie- en belangengroepen. Waar bij de gekozen volksvertegenwoordiging sprake is van debat, bestuderen van het vraagstuk en weging van alle belangen, ook die van de minderheid, wordt bij een referendum de materie platgeslagen. Wij verwachten van alle stemgerechtigden dat zij een ingewikkeld vraagstuk beantwoorden met een simpel ja of nee. Hiermee doen wij de stemmers te kort. Je ziet ook voorbeelden in Californië waar grootschalig met het referendum wordt geëxperimenteerd. De meest directe vorm van democratie kun je daar vinden, terwijl ondertussen de publieke sector zich in erbarmelijke staat bevindt, het ooit beste onderwijssysteem is nu het slechtste van het land, snelwegen zakken weg

2325

- en de elektriciteit valt geregeld uit en tegenstrijdige wetgeving is het resultaat. Gelukkig zijn dit soort toestanden in ons land en provincie niet aan de orde, maar de recente referenda in eigen land hebben niet gebracht wat ervan werd verwacht. Dit geldt niet alleen voor de voorstanders maar ook voor de tegenstanders. Democratie mag wat kosten, maar het moet wel een zinvolle besteding zijn en dat is een referendum helaas niet. Het middel is vaak gebaseerd op angst en wantrouwen en negativiteit en daar zouden wij geen 5 miljoen euro belastinggeld per referendum aan moeten uitgeven. Laten wij dit geld besteden aan zinvolle en waardevolle projecten en een stem van het volk elke vier jaar duidelijk laten horen bij de verkiezingen.
- 2330
- 2335 De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Voorzitter. Zoals ik namens mijn fractie al in de commissie EEB heb gezegd, heeft mijn fractie met genoeg kennisgenomen van het voorstel dat GS aan PS doen over een nieuwe referendumverordening, die weer helemaal up to date is. Ook de figuurlijke piketpalen die zijn geslagen, kunnen bijna onze goedkeuring krijgen. Zoals u weet ben ik persoonlijk al een aardige tijd met een nieuwe referendumverordening bezig. Zo'n zes jaar
- 2340 geleden deed ik namens mijn fractie een eerste voorstel om de referendumverordening aan te passen en later heeft mijn fractie met medewerking van de vorige griffier gepoogd om een referendum over windmolens op land te starten. Wij liepen meteen tegen allerlei problemen aan. Er moesten onder andere intekenlijsten voor de eerste fase worden verspreid over verschillende gemeenten. Dit was bij de provincie onder de oude verordening nog niet geregeld, dus moest
- 2345 mijn fractie zelf in de auto stappen om die per stuk genummerde handtekeningenlijsten weg te brengen en later weer op te halen. Ik zal hier verder kort over zijn door te zeggen, dat was een hele rompslomp en als mijn fractie ergens niet van houdt, dan is van het rompslomp en windmolens uiteraard. De eerste vijfhonderd handtekeningen hebben wij opgehaald, maar het was meteen duidelijk dat op deze manier fase 2 met 10.000 handtekeningen toch nog een brug
- 2350 te ver was en hebben wij het proces stopgezet. De kennis die wij hiermee hebben opgedaan, heeft wel geleid tot een initiatiefvoorstel. Na een eerste behandeling in het presidium is toen besloten om niet met het initiatiefvoorstel door te gaan, maar om een werkgroep op te richten vanuit alle fracties. Reden hiervoor was dat het dan een breed gedragen stuk zou worden en dat het voorstel niet alleen aan de voorkant, maar ook aan de achterkant gedragen zou zijn. Dit
- 2355 laatste betekent dat de provincie de uitvoering van een eventueel te houden referendum regelt met de gemeente en dat de kosten hiervoor door de provincie zouden worden gedragen, dus de rekening wordt niet bij de gemeenten neergelegd. Anders zou het net als de oude verordening uit 1996, weer een onwerkbaar stuk worden. Dit alles heeft ertoe geleid dat wij vandaag besluiten over het wel of niet aannemen van de nieuwe verordening, maar zoals het zich in de commissie
- 2360 liet aanzien, gaat dat hoogstwaarschijnlijk gebeuren. U kunt zich voorstellen dat mijn fractie daar behoorlijk blij mee is. Zoals in de commissie EEB is besproken, een referendum moet los van bestaande verkiezingen kunnen worden georganiseerd. Terecht wordt door u als voorzitter in de begeleidende brief bij de verordening aan PS aangegeven dat de kosten voor een te houden referendum in dat geval erg hoog zullen zijn. Mijn fractie is er groot voorstander van om een
- 2365 referendum te koppelen aan bestaande verkiezingen, want dit verhoogt de kostenefficiëntie en de opkomst maar wij zijn ons ervan bewust dat dit niet altijd zal lukken en in dat geval zal de democratie iets duurder zijn. Maar laten wij wel in het achterhoofd houden dat er tot op heden nog nooit een provinciaal referendum is geweest. Wij moeten dus ook niet meteen zenuwachtig

2370 worden van de kosten. Als het even mogelijk is, koppelen aan bestaande verkiezingen maar als  
het niet mogelijk is, los organiseren als er een verzoek met voldoende handtekeningen ligt  
uiteraard. De kosten kunnen wij dan bij de evaluatie over het referendum bespreken. Nu zet ik  
even de pet op als voorzitter van de referendumwerkgroep. Wij zijn verheugd dat vrijwel alle  
adviezen van de werkgroep en PS zijn verwerkt. Door alle leden van de fracties die eraan  
2375 deelnamen, is flink gediscussieerd en constructief bijgedragen, ook door partijen die direct  
aangaven dat ze er niet mee zouden instemmen, ook zij hartelijk dank. Toch heeft ook hun  
kritische bijdrage bijgedragen aan een nieuwe verordening. Ik dank iedereen die een bijdrage aan  
de nieuwe verordening heeft geleverd, hartelijk, ook het ambtelijk apparaat.

2380 De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. GL beschouwt het raadgevend correctief referendum als een  
instrument dat hoort bij een goed werkende democratie. Participatie en inspraak voorafgaande  
aan besluitvorming is geen substituut voor dit type referendum. Het correctief referendum biedt  
de burgers de mogelijkheid zich achteraf over een kennelijk maatschappelijk omstreden besluit  
uit te spreken. Voorwaarden en regels garanderen dat er niet lichtvaardig mee wordt  
omgesprongen en het raadgevende karakter zorgt voor conformiteit met de  
2385 vertegenwoordigende democratie. Een geldige referendumuitslag dwingt tot heroverweging en  
die is ter beoordeling van PS. Er is degelijk werk verricht, onze complimenten voor het  
voorliggende stuk. Op een onderdeel komen wij met een amendement dat gaat over het in de  
referendumverordening uitsluiten van een PIP, want dat zien wij als onwenselijk en onnodig.  
Onwenselijk omdat dit juist besluiten betreft die er voor de burgers toe doen, reden om een  
2390 referendum aanhangig te maken. Onnodig omdat PS altijd kunnen besluiten om in geval van  
dringende provinciale belangen een onderwerp niet referendabel te verklaren, dat zit ook in de  
regeling. Als deze uitsluiting in stand blijft, dan is Noord-Holland de enige provincie die PIP-  
besluiten uitsluit van het referendum.

2395 **Amendement 25/23-04-18**

Geen uitzondering PIP

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 23 april 2018*

2400 *Besluiten:*

*In artikel 5, tweede lid, het onderdeel m, luidende "betreffende een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.26 van de Wet ruimtelijke ordening" te schrappen.*

*Toelichting:*

2405 *GS adviseren PS om het provinciaal inpassingsplan (PIP) uit te zonderen van de mogelijkheid van een referendum. Ter onderbouwing wijzen GS erop 'dat dergelijke plannen al een zeer lange doorlooptijd kennen met voldoende mogelijkheden tot inspraak en de mogelijkheid tot rechterlijke toetsing (beroepsprocedure) en dat zo'n plan 'op veel weerstand uit de lokale omgeving kan stuiten'. Deze overwegingen overtuigen niet. Inspraak en juridische mogelijkheden doen niets af*  
2410 *aan het belang van een correctief referendum. En maatschappelijke weerstand is*

de reden bij uitstek waarom burgers zich tegen een bepaald besluit verzetten en een referendum aanhangig maken. Dat pleit er voor om het PIP juist niet uit te sluiten van het referendum. Er is ook geen provincie met referendumverordening die het PIP heeft uitgesloten. Verder wordt door GS aangevoerd dat 'een PIP meestal gericht is op lokale initiatieven waarbij lokale belangen zijn  
2415 betrokken' en dat 'kaping van het referendum op lokaal niveau' moet worden voorkomen. Van lokale belangen kan natuurlijk altijd sprake zijn. Als het overwegend om lokale belangen gaat, dan is de kans op 'lokale kaping' verwaarloosbaar, gezien de strenge vereisten in de verordening. Mochten PS in een specifiek geval van mening zijn dat er dwingende, zwaarwegende belangen van de provincie in het geding zijn, dan kunnen zij altijd nog aan de noodrem trekken door  
2420 gebruikmaking van artikel 5, tweede lid, onderdeel n. Conclusie: generieke uitsluiting van het PIP is niet gewenst en niet nodig

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie GL

2425

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. Er zal geen antwoord van een gedeputeerde komen. Ik heb eigenlijk de indruk dat we wel kunnen stemmen. Het amendement is op zichzelf wel helder. Laten wij een rondje stemverklaringen doen, want u hebt allemaal wel op het netvlies waar het amendement over gaat. Stemverklaringen over de  
2430 voordracht hoeven niet, want die hebben wij net al gehoord. Stemverklaringen over het amendement?

De heer **BUIJTENDORP** (D66): Voorzitter. Hoewel sympathiek steunen wij het amendement niet omdat wij toch bang zijn dat je iets creëert dat heel regionaal is en dan in de loop van het proces het referendum niet haalt en dat je daarmee juist de naam van het instrument aantast. Wij volgen de voordracht volledig.  
2435

De **VOORZITTER**: Andere stemverklaringen?

2440 Mevrouw **LAGERVELD** (VVD): Het moge duidelijk zijn, wij steunen het amendement niet en wij onderschrijven de uitleg van GS.

De **VOORZITTER**: Ik heb de indruk dat wij, ook al is de tekst van het amendement nog niet verspreid maar het zit allemaal wel in de digitale omgeving, wel kunnen stemmen. De heer Den  
2445 Uyl controleert nog even of het ook op het scherm staat. Het staat al op het scherm. Mag ik de voorstanders van het amendement vragen om de hand op te steken? Dat zijn de fracties GL, SP, PVV, PvdD, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. Dan de stemming over de voordracht 24.a. Dat is vaststellen en intrekken. Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties van CDA, VVD en CU/SGP, de overige leden voor, zodat de  
2450 voordracht is aanvaard.

#### 14. Statenvoordracht 22 Benoeming lid commissie Coördinatie Overleg Europa

2455 De **VOORZITTER**: Mevrouw Koning, er is gesondeerd of dat bij acclamatie kan en dat heeft een ja opgeleverd. Het voorstel is dat voordracht 22 gewoon bij acclamatie kan worden aanvaard. Dan is dat besloten.

## 15. Vragenuur

2460 De **VOORZITTER**: De PvdA heeft mondelinge vragen ingediend.

2465 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Dank aan het presidium die mijn verzoek om een actualiteit heeft gehonoreerd in de vorm van een rondvraag. In het radioprogramma Vroege Vogels van zondagmorgen van 22 april was de heer Marnix Leopold aan het woord. Hij is vogelaar op Texel. Hij maakt zich nu aan het begin het broedseizoen ernstig zorgen over de broedkolonie van grote sterns in het natuurgebiedje Wagejot. Dit ligt achter de dijk aan de waddenkant. Deze dijk wordt op dit moment versterkt. Er zijn werkzaamheden met draglines en vrachtwagens. De heer Leopold ziet dat de komst van de sterns ernstig stagneert. Vorig jaar waren er 4400 paren en nu zijn er het slechts 200, terwijl het er in deze fase al 2000 hadden moeten zijn. Volgens hem 2470 komen de sterns niet vanwege de activiteiten. Bij de gemeente Texel heeft hij uitgezocht dat de provincie enkele jaren geleden keurig de vergunning voor de werkzaamheden heeft verleend, maar toen broedde de kolonie sterns daar nog niet, die zijn er later gekomen. De gemeente wil de werkzaamheden wel stilleggen of naar een ander deel van het traject verplaatsen, maar zo'n besluit moet worden genomen door het bevoegd gezag en dat is onze provincie. Het verzoek om 2475 in actie te komen is afgelopen woensdag bij de provincie neergelegd, maar er is nog geen besluit genomen. Ik ben het met de heer Leopold eens dat er haast is geboden. Mijn vragen bij deze actualiteit zijn: zijn GS op de hoogte van deze situatie? Zo ja, wanneer denken GS een besluit te nemen waarbij de beschermde sterns de ruimte krijgen om in het natuurgebiedje Wagejot te broeden?

2480

Gedeputeerde **TEKIN**: Voorzitter. Het klopt dat wij het bevoegd gezag zijn en dat deze casus bij de RUD Noord-Holland-Noord bekend is en deze wordt door de afdeling Handhaving behandeld. Wij moeten controles in het veld uitvoeren om te kijken of de voorwaarden voor een ontheffing goed nageleefd worden. Dat gaat heel snel gebeuren, in ieder geval nog deze week. Morgen vindt 2485 een controle plaats op de vergunning en de ontheffing voor verstoring van de soorten. En inmiddels is een gesprek ingepland met de projectleider van het werk. Als dit is afgerond komt het project via de RUD terug bij mij en zullen wij heel snel in overleg met Texel een besluit nemen.

2490 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Ik ben blij met het antwoord en de snelle aanpak.

## 17. Sluiting

2495 De **VOORZITTER**: Dan zijn wij aan het einde van de vergadering gekomen onder dankzegging, keurig op tijd. De volgende vergadering vindt plaats op 11 juni a.s. Er staan in het A-gebouw een borrel en maaltijd voor u klaar. Wel thuis. De vergadering is gesloten om 17.27 uur.

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

De leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

**Provinciale Staten**  
**Uw contactpersoon**  
M.C.F.R. Frijns / V. Mulder  
AD/STG

Doorkiesnummer (023) 514 4186  
mulderv@noord-holland.nl

1 | 1

**Betreft: uitnodiging Statenvergadering 23 april 2018**

**Datum**  
**12 april 2018**

**Kenmerk**  
823951/106755

Geachte dames en heren,

Hierbij nodig ik u uit tot het bijwonen van de vergadering van Provinciale Staten die zal plaatsvinden op **maandag 23 april a.s.** De Statenvergadering begint om **13.00 uur**.

De lunch wordt u vanaf 12.00 uur aangeboden in zaal 003 van de nieuwe vleugel. De agenda met de betreffende stukken treft u hierbij aan.

Het Presidium verwacht dat de afhandeling van de agenda de middag in beslag zal nemen. Vanwege de verwachte vergaderduur wordt er geen maaltijd geserveerd na afloop.

Hoogachtend,



J.W. Remkes  
voorzitter Provinciale Staten

Postbus 3007  
2001 DA Haarlem  
Telefoon (023) 514 3143  
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33  
Haarlem [2012 DE]  
[www.noord-holland.nl](http://www.noord-holland.nl)

# Agenda PS - gewijzigd -

■ ■ ■ ■ ■

Datum vergadering : 23 april 2018  
Vergaderlocatie : Statenzaal, Dreef 3, 2012 MD Haarlem  
Aanvangstijd : 13:00 uur  
Voorzitter : dhr. J.W. Remkes  
Griffier : mw. K. Bolt  
Telefoonnummer/e-mail : (023)5144755 [statengriffie@noord-holland.nl](mailto:statengriffie@noord-holland.nl)

*Gewijzigde agenda: voordracht 28 (voorheen agendapunt 13) is na behandeling in cie NLWM van 16-04-2018 toegevoegd aan de hamerstukken als punt 8a.*

1. Opening en mededelingen.
2. Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden.
  - 2a. Actualiteiten (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten).
  - 3a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding.
  - 3b. Lijst geheimhouding PS.
4. Vaststelling notulen van de vergadering van 26 maart 2018.
5. Vaststelling Strategische Statenagenda.
6. Vaststelling lijst ingekomen stukken.
7. Voortganglijst van moties.
8. Voorlopig aangemerkt als hamerstuk (indien de commissie besluit dat het stuk geen hamerstuk is, dan wordt het stuk als volledig agendapunt aan de agenda toegevoegd):
  - 8a. Zienswijze financiële stukken Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds.  
Voordracht 28  
Cie NLWM
9. Verhogen exploitatiebijdrage OV-concessies Noord-Holland Noord.  
Voordracht 27  
Cie M&F
10. Investerings ten behoeve van oplossen fietsknelpunten.  
Voordracht 26  
Cie M&F
11. Aanbevelingen commissie Jansen inzake financiële problematiek provincie Zeeland.  
Voordracht 25  
Cie M&F



## ■ Provinciale Staten

12. Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening.  
Voordracht 23  
Cie R&W
13. Vaststellen Referendumverordening Noord-Holland 2018 en intrekken oude referendumverordening.  
Voordracht 24  
Cie EEB
14. Benoeming lid commissie Coördinatie Overleg Europa.  
Voordracht 22
15. Vragenuur.  
(Het lid van Provinciale Staten dat tijdens dit vragenuur vragen wil stellen, meldt dit onder aanduiding van het onderwerp uiterlijk een werkdag voor aanvang van de vergadering bij de voorzitter met een afschrift aan de statengriffier.)
16. Sluiting.

### Spreektijdverdeling

Het presidium heeft besloten de spreektijdverdeling te baseren op 5 uren vergaderen.  
De vergadering van 23 april zal aanvangen om 13.00 uur.

**Gezien de verwachte duur van de vergadering is er in tegenstelling tot eerdere berichtgeving wel voor een avondmaaltijd gezorgd.**

**Voor de vergadering van 23 april 2018 wordt de volgende verdeling gehanteerd:**

|                       |                 |
|-----------------------|-----------------|
| VVD                   | 27 min.         |
| D66                   | 25 min.         |
| PvdA                  | 19 min.         |
| PVV                   | 17 min.         |
| SP                    | 17 min.         |
| CDA                   | 15 min.         |
| GroenLinks            | 13 min.         |
| Partij voor de Dieren | 11 min.         |
| 50PLUS                | 10 min.         |
| ChristenUnie-SGP      | 10 min.         |
| ONH                   | 10 min.         |
| <i>Totaal PS</i>      | <i>174 min.</i> |
|                       |                 |
| Spreektijd GS         | Ca. 70 min.     |
| Technische tijd       | 56 min.         |
| <i>Totaal</i>         | <b>300 min.</b> |

## Lijst geheime stukken PS 23 april 2018 (bekrachtiging geheimhouding in PS)

(bijgewerkt t/m GS-besluitenlijst van 03-04-2018 en PS-vergadering van 26-03-2018)

| ID-nr   | Onderwerp   | Datum opgelegde geheimhouding door GS | Datum bekrachtiging in PS | Motivering  | Voorstel of besluit GS opheffing geheimhouding                                       | Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding                                 |
|---------|---|---------------------------------------|---------------------------|---|--|--|
| 2018-02 | SSK-raming (Standaard Systematiek voor Kostenramingen) en andere ingeschatte kosten voor Variant I binnen project N236 Franse Kampweg (1027121/ 1027124). | 30-01-2018                            | 12-02-2018                | De geheimhouding duurt voort totdat het project N236 is afgerond.   |  |  |
| 2018-01 | Rapportage van PWC, behorende bij de openbare Statenvoordracht nr. 03-PS12-02-2018, inzake aandeelhouderslening voor SADC (905620/1033755).               | 09-01-2018                            | 12-02-2018                | Bevat vertrouwelijke bedrijfsgegevens. De geheimhouding duurt voort gedurende de looptijd van de te verstrekken lening, maximaal 9 jaar.  |  |  |
|         |   |                                       |                           |   |  |  |
| 2017-07 | Offerte Connexxion m.b.t. OV-concessie Noord-Holland Noord (714608-1018469).  | 28-11-2017                            | 18-12-2017                | Concurrentiegevoelige informatie. Niet openbaar op grond van de Aanbestedingswet en de WOB.   |  |  |
| 2017-06 | Verslag vergadering van Stuurgroep Verbinding A8-A9 van 24 maart 2017 (94721/947211).   | 16-05-2017                            | 29-05-2017                | Artikel 10, tweede lid, sub b en g, Wob Geheimhouding duurt voort totdat besluitvorming over het project heeft plaatsgevonden. Vroegtijdige openbaarmaking kan onderhandelingen schaden. Het gaat verder om een intern document, openbaarmaking zou er tevens toe kunnen leiden dat de deelnemers aan de vergadering niet langer vrijuit hun gedachten willen uitspreken. | 01-01-2023 of zoveel eerder als mogelijk is.   |  |
| 2017-05 | De bedragen en data vermeld in de Vaststellingsovereenkomst (930794-940884) met Heijmans over de N23, alsmede bijlage 1 (930794-939935) en bijlage 3      | 18-04-2017                            | 29-05-2017                | Omdat de geheimhouding van de MoU is komen te vervallen is het wenselijk om ook de geheimhouding van de VOK en bijlage 1 op te heffen. De geheimhouding van bijlage 3 dient   | Zie voordracht 10-2018 van GS d.d. 30 januari, kenmerk 1038469/1038470 geheimhouding | Besluit PS 12-02-2018 opheffen geheimhouding VOK en bijlage 1 per 1 maart 2018 |

| ID-nr   | Onderwerp  | Datum opgelegde geheimhouding door GS | Datum bekrachtiging in PS                           | Motivering  | Voorstel of besluit GS opheffing geheimhouding   | Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding       |
|---------|--|---------------------------------------|---|---|--|--|
|         | (930794-939942).   |                                       |   | voort te dueren omdat openbaarmaking van deze bijlage de positie van Heijmans zou kunnen schaden. Artikel 10, tweede lid, sub b en g, Wob.  | opheffen per 1 maart 2018 <b>(uitgezonderd bijlage 3)</b><br>Geheimhouding van bijlage 3 dient voort te dueren totdat de werkzaamheden volledig zijn afgerond. | <b>Op bijlage 3 blijft geheimhouding van kracht.</b> |
| 2016-02 | Voordracht 18, brief GS, advies M&F inzake SHIP (Sluis en Haven Informatiepunt) te IJmuiden (762435-762445). | 23-02-2016                            | 04-04-2016 <sup>1</sup>                             | Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob Het is noodzakelijk dat de geheimhouding voortduert tot er zicht is op totale financiering en gemaakte kosten. Voortijdige openbaarmaking kan onderhandelingspositie van de provincie schaden.   | 01-01-2023 of zoveel eerder als mogelijk is.   |  |
| 2016-01 | Voordracht 09-2016 en verslag vertrouwenscommissie inzake aanbeveling herbenoeming CdK.                      | n.v.t.                                | PS hebben op 07-03-2016 met geheimhouding ingestemd | O.b.v. artikel 61C van de Provinciewet en de verordening op de vertrouwenscommissie inzake herbenoeming CdK zijn de stukken geheim.<br>De stukken zijn overgebracht naar het provinciaal archief en blijven gedurende 75 jaar geheim op basis van art 15 van de Archiefwet 1995 en op grond van de in lid 1, sub a en c van dat artikel genoemde gronden. | n.v.t.   | Geheimhouding gedurende 75 jaar                      |
| 2015-05 | Besluit, voordracht en alle onderliggende stukken m.b.t. de Toekomst RON/Hoogtij                             | 29-09-2015                            | 09-11-2015  | Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob. Geheimhouding opgelegd tot het einde van de exploitatie van HoogTij,  | 01-01-2035 of zoveel eerder als mogelijk is.   |  |

<sup>1</sup> Eerder stond ten onrechte aangegeven op de lijst geheimhoudingen PS, dat de geheimhouding met de opening van het SHIP gebouw is komen te vervallen. Bij het besluit van 4 april 2016 hebben PS de geheimhouding van GS echter voor onbeperkte tijd bekrachtigd. Handhaven van de geheimhouding is ook wenselijk omdat er nog geen zicht is op de totale financiering van het project, niet alleen van het gebouw en de tentoonstellingen maar ook van de exploitatie. Daar worden nog sponsors voor gezocht. De exploitatie van het gebouw loopt af in 2022.

| ID-nr   | Onderwerp   | Datum opgelegde geheimhouding door GS | Datum bekrachtiging in PS   | Motivering   | Voorstel of besluit GS opheffing geheimhouding | Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding |
|---------|---|---------------------------------------|---|--|--|--|
|         | (702724/681248).  |                                       |   | welke wordt voorzien in 2035, dan wel zoveel eerder als het project is afgerond.   |  |  |
| 2015-04 | Consultatie Pallas (verseonnr. 648323/666397).  | 15-09-2015                            | 28-09-2015  | Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob Het genoemde belang bestaat eruit dat vroegtijdige openbaarmaking van deze informatie een vertekend beeld zou kunnen opleveren en de voortgang van het project ernstig zou kunnen belemmeren. Het is wenselijk dat de geheimhouding voortduurt totdat onderhandelingen met partijen ten behoeve van de bouw en exploitatie zijn afgerond. | 01-01-2023 of zoveel eerder als mogelijk is.   |  |
| 2015-02 | Aanvullend rapport second opinion (Zaanstad) inzake de RON (375176/537299).                           | 03-02-2015                            | 02-03-2015  | Artikel 10, eerste lid, sub c en tweede lid, sub b, Wob Het rapport bevat bedrijfsgevoelige informatie. Openbaarmaking kan de onderhandelingspositie van de provincie schaden. De geheimhouding is opgelegd tot aan het moment van de definitieve besluitvorming inzake de toekomst van RON/Hoogtij.   | 01-01-2035 of zoveel eerder als mogelijk is.   |  |
| 2015-01 | GS brief d.d. 15 december 2014, inzake de Second Opinion RON/Hoogtij (375176/522583).                 | 25-11-2014                            | 02-02-2015  | Artikel 10, eerste lid, sub c en tweede lid, sub b, Wob. De geheimhouding is opgelegd totdat definitieve besluitvorming inzake de toekomst van RON/Hoogtij heeft plaatsgevonden, naar verwachting niet vóór 2035.  | 01-01-2035 of zoveel eerder als mogelijk is.   |  |
| 2014-06 | 2 Bijlagen bij voordracht 94-2014 inzake herbenoeming bestuurder/directeur Randstedelijke Rekenkamer. | n.v.t.                                | <i>Bekrachtiging PS n.v.t. Er is wel door PS geheimhouding op de bijlagen</i> | Artikel 10, tweede lid, sub e, bescherming persoonlijke levenssfeer. Het gaat om gespreksverslagen over functioneren van bestuurder/directeur. Omdat over vijf jaar de privacy nog   | 01-01-2035 of zoveel eerder als mogelijk is.   |  |

| ID-nr   | Onderwerp  | Datum opgelegde geheimhouding door GS         | Datum bekrachtiging in PS    | Motivering  | Voorstel of besluit GS opheffing geheimhouding      | Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding |
|---------|--|---|------------------------------|---|---|--|
|         |  |   | <i>gelegd op 15-12-2014.</i> | steeds een zwaarwegend belang zal zijn wordt de geheimhouding opgelegd voor langere duur.   |   |  |
| 2014-04 | Brief seniorenconvent provincie Flevoland d.d. 28 mei 2014 (kenmerk 1620294) m.b.t. Randstedelijke Rekenkamer.   | Geheimhouding opgelegd door CdK op 05-06-2014 | 23-06-2014                   | Artikel 10, tweede lid, sub e, Wob De brief bevat privacy gevoelige gegevens over de bestuurder-directeur van de randstedelijke rekenkamer. Omdat over vijf jaar de privacy nog steeds een zwaarwegend belang zal zijn wordt de geheimhouding opgelegd voor langere duur.                             | 01-01-2035  |  |
| 2014-02 | Het onderzoeksrapport "notitie financiële analyse van de Fast Flying Ferry" kenmerk 311187/312241.   | 28-01-2014                                    | 03-02-2014                   | Artikel 10, tweede lid, sub g en sub e, Wob Het is een intern stuk met persoonlijke beleidsopvattingen. Het dossier is nog steeds niet helemaal afgerond. Openbaarmaking zou gevolgen kunnen hebben voor de interne advisering. Ambtenaren zouden zich niet langer vrij voelen advies uit te brengen. | 01-01-2023 of zoveel eerder als mogelijk is         |  |
|         |  |   |                              |   |   |  |
| 2012-20 | De juridische bijlage 2 van 10-12-2012 bij nota GS en de brief van Pels Rijcken van 10-12-2012, met als onderwerp Second Opinion juridische analyse Vos & Vennoten (18404/123180). | 11-12-2012                                    | 17-12-2012                   | Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob Er lopen nog juridische procedures, vroegtijdige openbaarmaking kan deze procedures frustreren.  | 01-01-2019  |  |
| 2012-19 | De brief van Pels Rijcken van 22-11-2012, met als onderwerp onderzoek risicoanalyse (81404/111663).  | 27-11-2012                                    | 17-12-2012                   | Financiële en economische belangen provincie  | In 2018 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |
| 2012-15 | De bijlagen 1, 2 en 3 bij de Risico-analyse Wind op Land (81404-83688).  | 04-09-2012                                    | 24-09-2012                   | Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob Deze documenten bevatten informatie over projectrisico's, openbaarmaking kan de financiële en economische belangen van de provincie schaden. Er lopen nog procedures.  | In 2019 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |

| ID-nr   | Onderwerp   | Datum opgelegde geheimhouding door GS | Datum bekrachtiging in PS | Motivering   | Voorstel of besluit GS opheffing geheimhouding         | Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding |
|---------|---|---------------------------------------|---------------------------|--|--|--|
| 2012-12 | Bijlagen over Pallas Kernreactor:<br>- Businessplan Pallas, versie 2.0<br>- Assesment Booz & Co 5 juni 2012 (2012-23938).   | 12-06-2012                            | 25-06-2012                | Artikel 10, eerste lid, sub c, en tweede lid, sub b, Wob. De stukken bevatten concurrentiegevoelige informatie. Er zijn onderhandelingen gaande. Openbaarmaking kan financiële en economische belangen van de provincie en van derden schaden.     | 01-01-2023 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |
| 2012-8  | Brief GS als reactie op brief van minister BZK d.d. 13 maart 2012 over Herindeling Gooi en Vechtstreek (2012-15911).  | 04-04-2012                            | 07-05-2012                | Artikel 10, tweede lid, sub b en g, Wob Arhi procedure is gestart. Vroegtijdige openbaarmaking kan leiden tot onnodige vertraging en financiële en economische schade toebrengen aan betrokken partijen.   | 01-01-2023 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |
| 2012-4  | Geheimhouding opgelegd t.a.v. 2 bijlagen (2012-1145):<br><ul style="list-style-type: none"> <li>• bijlage "lijst van projecten met initiatiefnemers/uitvoerders, geraamde kosten per project"</li> <li>• bijlage "vervaldata betaling bijdragen van de samenwerkingsovereenkomst Ruimtelijke kwaliteit zwakke schakels".</li> </ul> | 31-01-2012                            | 05-03-2012                | Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob. Projecten zijn nog niet afgerond en er lopen nog juridische procedures. Vroegtijdige openbaarmaking kan de financiële en economische belangen van de provincie schaden, mede gelet op aanbestedingsprocedures. | 01-01-2020 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |
| 2011-3  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aandeelhoudersovereenkomst Provincie NH, gem. Amsterdam en gem. Zaanstad inzake Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor Noordzeekanaalgebied</li> </ul>   | 31-05-2011                            | 27-06-2011                | Artikel 10, eerste lid, sub c en tweede lid, sub b, Wob. De geheimhouding is opgelegd totdat definitieve besluitvorming inzake de toekomst van RON/Hoogtij heeft plaatsgevonden, naar verwachting niet vóór 2035                                   | 01-01-2035 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |

| ID-nr   | Onderwerp   | Datum opgelegde geheimhouding door GS | Datum bekrachtiging in PS | Motivering  | Voorstel of besluit GS opheffing geheimhouding         | Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding |
|---------|---|---------------------------------------|---------------------------|---|--|--|
|         | (RON);<br><ul style="list-style-type: none"> <li>• Ondernemingsplan RON;</li> <li>• Samenvatting Businesscase RON;</li> <li>• Term scheidt Hoogtij.</li> </ul>                    |                                       |                           |   |  |  |
| 2010-9  | Bijlage 5 "werkplan en begroting Pallas" behorende bij de openbare voordracht "behoud onderzoeksreactor Pallas te Petten en verzoek NRG verstrekken van een financiële bijdrage". | 25-05-2010                            | 27-09-2010                | Artikel 10, eerste lid, sub c, en tweede lid, sub b, Wob De stukken bevatten concurrentiegevoelige informatie. Er zijn onderhandelingen gaande. Openbaarmaking kan financiële en economische belangen van de provincie en van derden schaden. | 01-01-2023 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |
| 2010-5  | Notitie over Eikenrode (kenmerk besluit GS 2010-15795). Agendering van deze notitie op 26-04-2010 t.b.v. cie FEPO.  | 16-03-2010                            | 12-04-2010                | Artikel 10, tweede lid, sub e, Wob Wegens bescherming persoonlijke levenssfeer van betrokkenen is openbaarmaking niet gewenst. Omdat de privacy ook over langere tijd nog in het geding is dient de geheimhouding langer voort te duren.      | 01-01-2035 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |
| 2009-13 | Achtergrondnotitie vaststellings-overeenkomst in relatie tot de N201 en de vaststellings-overeenkomst m.b.t. de overeenkomst tussen de provincie en de Chipshol-groep.            | 24-11-2009                            | 07-12-2009                | Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob. Openbaarmaking kan de onderhandelingspositie van de provincie schaden. Er lopen nog juridische procedures.  | 01-01-2023 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |
| 2009-10 | Businesscase SADC.  | 22-09-2009                            | 28-09-2009                | Artikel 10, eerste lid, sub c, Wob. Het document bevat bedrijfsgevoelige informatie. Openbaarmaking kan concurrentiepositie van derden schaden.   | 01-01-2023 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |
| 2009-7  | Toelichting bij het besluit van GS inzake Landgoed Eikenrode (kenmerk GS 2009-47179).   | 18-8-2009                             | 28-09-2009                | Artikel 10, tweede lid, sub e, Wob Wegens bescherming persoonlijke levenssfeer van betrokkenen is openbaarmaking niet gewenst. Omdat de privacy ook over langere tijd nog in het geding is dient de   | 01-01-2035 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |

| ID-nr  | Onderwerp   | Datum opgelegde geheimhouding door GS                 | Datum bekrachtiging in PS | Motivering  | Voorstel of besluit GS opheffing geheimhouding         | Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding |
|--------|---|---|---------------------------|---|--|--|
|        |   |   |                           | geheimhouding langer voort te duren.  |  |  |
| 2009-4 | Brief BJZ d.d. 21-01-2009 (2009-5959) en de adviezen van PricewaterhouseCoopers en PelsRijcken (2009-17776) behorende bij het besluit over de kosten overdracht Lokaal jeugdbeleid.   | 14-04-2009  | 15-06-2009                | Artikel 10, tweede lid, sub e, Wob In deze stukken komt het functioneren van medewerkers aan de orde. Openbaarmaking van deze stukken schaadt de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen. Anonimisering voorkomt niet dat de informatie te herleiden is tot de desbetreffende medewerkers. Omdat de privacy ook over vijf jaar nog aan de orde zal zijn wordt de geheimhouding voor langere tijd vastgelegd. | 01-01-2035 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |
| 2009-3 | Onderzoekscommissie:<br>1. Brieven van GS aan de onderzoekscommissie met daarbij verstrekte documenten onder het opleggen van geheimhouding door GS, waaronder afschriften van geheime besluitenlijsten van GS en het werkplan en voortgangsverslag van de treasurer over 2007.<br>2. De uitnodigingsbrieven van de onderzoekscommissie aan de geïnterviewden voor vertrouwelijke informatieve voorgesprekken, tenzij betrokkenen instemt met openbaarmaking.<br>3. De verslagen van de vertrouwelijke informatieve voorgesprekken evenals de geluidsbestanden, tenzij betrokkene instemt met openbaarmaking. | Door onderzoekscommissie:<br>13-11-2008<br>15-06-2008 | 15-06-2009                | Artikel 10, tweede lid, sub e, Wob De documenten bevatten privacy gevoelige informatie. Omdat de privacy ook over vijf jaar nog aan de orde zal zijn wordt de geheimhouding voor langere tijd vastgelegd.   | 01-01-2035   |  |



| ID-nr  | Onderwerp   | Datum opgelegde geheimhouding door GS | Datum bekrachtiging in PS                            | Motivering  | Voorstel of besluit GS opheffing geheimhouding         | Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding |
|--------|---|---------------------------------------|--|---|--|--|
|        | 4. De opdrachtverleningen aan derden en correspondentie met de treasurer, tenzij betrokkene instemt met openbaarmaking.<br>(beheerder dossier: statengriffie) |                                       |  |   |  |  |
| 2009-1 | Aantal geheime bijlagen bij Statenvoordracht 14-2009, Life Science Fund (2008-53600).   | 03-02-2009                            | 16-03-2009   | Artikel 10, eerste lid, sub c en tweede lid, sub b, Wob. Het fonds is nog actief, de participaties daaruit ook. Zolang deze niet verkocht zijn is geheimhouding wenselijk. Het gaat om concurrentiegevoelige informatie.  | 01-01-2023 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |
|        |   |                                       |  |   |  |  |
| 2008-4 | Aanbesteding openbaar vervoer Noord-Holland (2008-46377).   | Door GS aan te geven                  | 22-09-2008   | Artikel 10, eerste lid, sub c en tweede lid, sub b, Wob Het gaat om stukken die in het kader van een aanbestedingsprocedure door inschrijvers aan GS zijn aangeboden. Deze stukken zijn per definitie vertrouwelijk gelet op de Aanbestedingswet. Openbaarmaking schaadt de concurrentiepositie van de desbetreffende inschrijvers. | 01-01-2035   |  |
| 2008-1 | Verslag van de vertrouwenscommissie inzake herbenoeming CdK (voordracht 12-2008).   | n.v.t.                                | PS hebben op 11-02-2008 met geheimhouding ingestemd. | De stukken zijn overgebracht naar het provinciaal archief en blijven gedurende 75 jaar geheim op basis van art 15 van de Archiefwet 1995 en op grond van de in lid 1, sub a en c van dat artikel genoemde gronden. Daarnaast zijn de stukken ook geheim op basis van artikel 61C van de Provinciewet.                               | n.v.t.   | Geheimhouding gedurende 75 jaar                |

## Lijst geheime stukken PS 23 april 2018 (bekrachtiging geheimhouding in PS)

(bijgewerkt t/m GS-besluitenlijst van 17-04-2018 en *aangevuld na* PS-vergadering van 23-04-2018)

| ID-nr   | Onderwerp  | Datum opgelegde geheimhouding door GS | Datum bekrachtiging in PS | Motivering   | Voorstel of besluit GS opheffing geheimhouding | Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding |
|---------|--|---------------------------------------|---------------------------|--|--|--|
| 2018-03 | Adviezen van Pels Rijcken betreffende de bestuurlijke afspraken "wonen en vliegen" (910083/1064974).   | 10-04-2018                            | 23-04-2018                | De geheimhouding geldt voor een periode van vijf jaar (tot april 2023).  |  |  |
| 2018-02 | SSK-raming (Standaard Systematiek voor Kostenramingen) en andere ingeschatte kosten voor Variant I binnen project N236 Franse Kampweg (1027121/1027124). | 30-01-2018                            | 12-02-2018                | De geheimhouding duurt voort totdat het project N236 is afgerond.  |  |  |
| 2018-01 | Rapportage van PWC, behorende bij de openbare Statenvoordracht nr. 03-PS12-02-2018, inzake aandeelhouderslening voor SADC (905620/1033755).              | 09-01-2018                            | 12-02-2018                | Bevat vertrouwelijke bedrijfsgegevens. De geheimhouding duurt voort gedurende de looptijd van de te verstrekken lening, maximaal 9 jaar.   |  |  |
|         |  |                                       |                           |  |  |  |
| 2017-07 | Offerte Connexxion m.b.t. OV-concessie Noord-Holland Noord (714608-1018469).   | 28-11-2017                            | 18-12-2017                | Concurrentiegevoelige informatie. Niet openbaar op grond van de Aanbestedingswet en de WOB.  |  |  |
| 2017-06 | Verslag vergadering van Stuurgroep Verbinding A8-A9 van 24 maart 2017 (94721/947211).  | 16-05-2017                            | 29-05-2017                | Artikel 10, tweede lid, sub b en g, Wob Geheimhouding duurt voort totdat besluitvorming over het project heeft plaatsgevonden. Vroegtijdige openbaarmaking kan onderhandelingen schaden. Het gaat verder om een intern document, openbaarmaking zou er tevens toe kunnen leiden dat de deelnemers aan de vergadering niet langer vrijuit | 01-01-2023 of zoveel eerder als mogelijk is.   |  |

| ID-nr   | Onderwerp  | Datum opgelegde geheimhouding door GS | Datum bekrachtiging in PS                           | Motivering  | Voorstel of besluit GS opheffing geheimhouding  | Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding  |
|---------|--|---------------------------------------|---|---|---|---|
|         |  |                                       |   | hun gedachten willen uitspreken.  |   |   |
| 2017-05 | De bedragen en data vermeld in de Vaststellings-overeenkomst (930794-940884) met Heijmans over de N23, alsmede bijlage 1 (930794-939935) en bijlage 3 (930794-939942). | 18-04-2017                            | 29-05-2017  | Omdat de geheimhouding van de MoU is komen te vervallen is het wenselijk om ook de geheimhouding van de VOK en bijlage 1 op te heffen. De geheimhouding van bijlage 3 dient voort te duren omdat openbaarmaking van deze bijlage de positie van Heijmans zou kunnen schaden. Artikel 10, tweede lid, sub b en g, Wob. | Zie voordracht 10-2018 van GS d.d. 30 januari, kenmerk 1038469/1038470 geheimhouding opheffen per 1 maart 2018 ( <b>uitgezonderd bijlage 3</b> ) Geheimhouding van bijlage 3 dient voort te duren totdat de werkzaamheden volledig zijn afgerond. | Besluit PS 12-02-2018 opheffen geheimhouding VOK en bijlage 1 per 1 maart 2018 <b>Op bijlage 3 blijft geheimhouding van kracht.</b> |
| 2016-02 | Voordracht 18, brief GS, advies cie M&F inzake SHIP (Sluis en Haven Informatiepunt) te IJmuiden (762435-762445).   | 23-02-2016                            | 04-04-2016 <sup>1</sup>                             | Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob Het is noodzakelijk dat de geheimhouding voortduurt tot er zicht is op totale financiering en gemaakte kosten. Voortijdige openbaarmaking kan onderhandelingspositie van de provincie schaden.   | 01-01-2023 of zoveel eerder als mogelijk is.  |   |
| 2016-01 | Voordracht 09-2016 en verslag vertrouwenscommissie inzake aanbeveling herbenoeming CdK.  | n.v.t.                                | PS hebben op 07-03-2016 met geheimhouding ingestemd | O.b.v. artikel 61C van de Provinciewet en de verordening op de vertrouwenscommissie inzake herbenoeming CdK zijn de stukken geheim. De stukken zijn overgebracht naar het provinciaal archief en  | n.v.t.  | Geheimhouding gedurende 75 jaar   |

<sup>1</sup> Eerder stond ten onrechte aangegeven op de lijst geheimhoudingen PS, dat de geheimhouding met de opening van het SHIP gebouw is komen te vervallen. Bij het besluit van 4 april 2016 hebben PS de geheimhouding van GS echter voor onbepaalde tijd bekrachtigd. Handhaven van de geheimhouding is ook wenselijk omdat er nog geen zicht is op de totale financiering van het project, niet alleen van het gebouw en de tentoonstellingen maar ook van de exploitatie. Daar worden nog sponsors voor gezocht. De exploitatie van het gebouw loopt af in 2022.

| ID-nr   | Onderwerp   | Datum opgelegde geheimhouding door GS | Datum bekrachtiging in PS | Motivering   | Voorstel of besluit GS opheffing geheimhouding | Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding |
|---------|---|---------------------------------------|---------------------------|--|--|--|
|         |   |                                       |                           | blijven gedurende 75 jaar geheim op basis van art 15 van de Archiefwet 1995 en op grond van de in lid 1, sub a en c van dat artikel genoemde gronden.  |  |  |
| 2015-05 | Besluit, voordracht en alle onderliggende stukken m.b.t. de Toekomst RON/Hoogtij (702724/681248). | 29-09-2015                            | 09-11-2015                | Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob. Geheimhouding opgelegd tot het einde van de exploitatie van HoogTij, welke wordt voorzien in 2035, dan wel zoveel eerder als het project is afgerond.  | 01-01-2035 of zoveel eerder als mogelijk is.   |  |
| 2015-04 | Consultatie Pallas (verseonnr. 648323/666397).  | 15-09-2015                            | 28-09-2015                | Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob Het genoemde belang bestaat eruit dat vroegtijdige openbaarmaking van deze informatie een vertekend beeld zou kunnen opleveren en de voortgang van het project ernstig zou kunnen belemmeren. Het is wenselijk dat de geheimhouding voortduurt totdat onderhandelingen met partijen ten behoeve van de bouw en exploitatie zijn afgerond. | 01-01-2023 of zoveel eerder als mogelijk is.   |  |
| 2015-02 | Aanvullend rapport second opinion (Zaanstad) inzake de RON (375176/537299).                       | 03-02-2015                            | 02-03-2015                | Artikel 10, eerste lid, sub c en tweede lid, sub b, Wob Het rapport bevat bedrijfsgevoelige informatie. Openbaarmaking kan de onderhandelingspositie van de provincie schaden. De geheimhouding is opgelegd tot aan het moment van de  | 01-01-2035 of zoveel eerder als mogelijk is.   |  |

| ID-nr   | Onderwerp  | Datum opgelegde geheimhouding door GS         | Datum bekrachtiging in PS   | Motivering   | Voorstel of besluit GS opheffing geheimhouding | Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding |
|---------|--|---|---|--|--|--|
|         |  |   |   | definitieve besluitvorming inzake de toekomst van RON/Hoogtij.   |  |  |
| 2015-01 | GS brief d.d. 15 december 2014, inzake de Second Opinion RON/Hoogtij (375176/522583).                          | 25-11-2014                                    | 02-02-2015  | Artikel 10, eerste lid, sub c en tweede lid, sub b, Wob. De geheimhouding is opgelegd totdat definitieve besluitvorming inzake de toekomst van RON/Hoogtij heeft plaatsgevonden, naar verwachting niet vóór 2035.  | 01-01-2035 of zoveel eerder als mogelijk is.   |  |
|         |  |   |   |  |  |  |
| 2014-06 | 2 Bijlagen bij voordracht 94-2014 inzake herbenoeming bestuurder/directeur Randstedelijke Rekenkamer.          | n.v.t.  | <i>Bekrachtiging PS n.v.t. Er is wel door PS geheimhouding op de bijlagen gelegd op 15-12-2014.</i> | Artikel 10, tweede lid, sub e, bescherming persoonlijke levenssfeer. Het gaat om gespreksverslagen over functioneren van bestuurder/directeur. Omdat over vijf jaar de privacy nog steeds een zwaarwegend belang zal zijn wordt de geheimhouding opgelegd voor langere duur. | 01-01-2035 of zoveel eerder als mogelijk is.   |  |
| 2014-04 | Brief seniorenconvent provincie Flevoland d.d. 28 mei 2014 (kenmerk 1620294) m.b.t. Randstedelijke Rekenkamer. | Geheimhouding opgelegd door CdK op 05-06-2014 | 23-06-2014  | Artikel 10, tweede lid, sub e, Wob De brief bevat privacy gevoelige gegevens over de bestuurder-directeur van de randstedelijke rekenkamer. Omdat over vijf jaar de privacy nog steeds een zwaarwegend belang zal zijn wordt de geheimhouding opgelegd voor langere duur.    | 01-01-2035                                     |  |
| 2014-02 | Het onderzoeksrapport "notitie financiële analyse van de Fast Flying Ferry" kenmerk 311187/312241.             | 28-01-2014                                    | 03-02-2014  | Artikel 10, tweede lid, sub g en sub e, Wob Het is een intern stuk met persoonlijke beleidsopvattingen. Het dossier is nog steeds niet helemaal afgerond.  | 01-01-2023 of zoveel eerder als mogelijk is    |  |

| ID-nr   | Onderwerp  | Datum opgelegde geheimhouding door GS | Datum bekrachtiging in PS | Motivering   | Voorstel of besluit GS opheffing geheimhouding         | Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding |
|---------|--|---------------------------------------|---------------------------|--|--|--|
|         |  |                                       |                           | Openbaarmaking zou gevolgen kunnen hebben voor de interne advisering. Ambtenaren zouden zich niet langer vrij voelen advies uit te brengen.  |  |  |
|         |  |                                       |                           |  |  |  |
| 2012-20 | De juridische bijlage 2 van 10-12-2012 bij nota GS en de brief van Pels Rijcken van 10-12-2012, met als onderwerp Second Opinion juridische analyse Vos & Vennoten (18404/123180). | 11-12-2012                            | 17-12-2012                | Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob Er lopen nog juridische procedures, vroegtijdige openbaarmaking kan deze procedures frustreren.   | 01-01-2019   |  |
| 2012-19 | De brief van Pels Rijcken van 22-11-2012, met als onderwerp onderzoek risicoanalyse (81404/111663).  | 27-11-2012                            | 17-12-2012                | Financiële en economische belangen provincie   | In 2018 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is.    |  |
| 2012-15 | De bijlagen 1, 2 en 3 bij de Risico-analyse Wind op Land (81404-83688).  | 04-09-2012                            | 24-09-2012                | Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob Deze documenten bevatten informatie over projectrisico's, openbaarmaking kan de financiële en economische belangen van de provincie schaden. Er lopen nog procedures.                                       | In 2019 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is.    |  |
| 2012-12 | Bijlagen over Pallas Kernreactor:<br>- Businessplan Pallas, versie 2.0<br>- Assesment Booz & Co 5 juni 2012 (2012-23938).  | 12-06-2012                            | 25-06-2012                | Artikel 10, eerste lid, sub c, en tweede lid, sub b, Wob. De stukken bevatten concurrentiegevoelige informatie. Er zijn onderhandelingen gaande. Openbaarmaking kan financiële en economische belangen van de provincie en van derden schaden. | 01-01-2023 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |
| 2012-8  | Brief GS als reactie op brief  | 04-04-2012                            | 07-05-2012                | Artikel 10, tweede lid, sub b  | 01-01-2023 of zoveel                                   |  |

| ID-nr  | Onderwerp  | Datum opgelegde geheimhouding door GS | Datum bekrachtiging in PS | Motivering   | Voorstel of besluit GS opheffing geheimhouding         | Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding |
|--------|--|---------------------------------------|---------------------------|--|--|--|
|        | van minister BZK d.d. 13 maart 2012 over Herindeling Gooi en Vechtstreek (2012-15911).   |                                       |                           | en g, Wob Arhi procedure is gestart. Vroegtijdige openbaarmaking kan leiden tot onnodige vertraging en financiële en economische schade toebrengen aan betrokken partijen.   | eerder als daartoe aanleiding is.                      |  |
| 2012-4 | Geheimhouding opgelegd t.a.v. 2 bijlagen (2012-1145): <ul style="list-style-type: none"> <li>• bijlage "lijst van projecten met initiatiefnemers/uitvoerders, geraamde kosten per project"</li> <li>• bijlage "vervaldata betaling bijdragen van de samenwerkingsovereenkomst Ruimtelijke kwaliteit zwakke schakels".</li> </ul> | 31-01-2012                            | 05-03-2012                | Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob. Projecten zijn nog niet afgerond en er lopen nog juridische procedures. Vroegtijdige openbaarmaking kan de financiële en economische belangen van de provincie schaden, mede gelet op aanbestedingsprocedures. | 01-01-2020 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |
|        |  |                                       |                           |  |  |  |
| 2011-3 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aandeelhoudersovereenkomst Provincie NH, gem. Amsterdam en gem. Zaanstad inzake Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor Noordzeekanaalgebied (RON);</li> <li>• Ondernemingsplan RON;</li> <li>• Samenvatting Businesscase RON;</li> <li>• Term sheet Hoogtij.</li> </ul>               | 31-05-2011                            | 27-06-2011                | Artikel 10, eerste lid, sub c en tweede lid, sub b, Wob. De geheimhouding is opgelegd totdat definitieve besluitvorming inzake de toekomst van RON/Hoogtij heeft plaatsgevonden, naar verwachting niet vóór 2035                                   | 01-01-2035 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |
|        |  |                                       |                           |  |  |  |
| 2010-9 | Bijlage 5 "werkplan en begroting Pallas" behorende bij de openbare voordracht "behoud onderzoeksreactor  | 25-05-2010                            | 27-09-2010                | Artikel 10, eerste lid, sub c, en tweede lid, sub b, Wob De stukken bevatten concurrentiegevoelige   | 01-01-2023 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |

| ID-nr   | Onderwerp  | Datum opgelegde geheimhouding door GS | Datum bekrachtiging in PS | Motivering   | Voorstel of besluit GS opheffing geheimhouding         | Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding |
|---------|--|---------------------------------------|---------------------------|--|--|--|
|         | Pallas te Petten en verzoek NRG verstrekken van een financiële bijdrage".  |                                       |                           | informatie. Er zijn onderhandelingen gaande. Openbaarmaking kan financiële en economische belangen van de provincie en van derden schaden.   |  |  |
| 2010-5  | Notitie over Eikenrode (kenmerk besluit GS 2010-15795). Agendering van deze notitie op 26-04-2010 t.b.v. cie FEPO.   | 16-03-2010                            | 12-04-2010                | Artikel 10, tweede lid, sub e, Wob Wegens bescherming persoonlijke levenssfeer van betrokkenen is openbaarmaking niet gewenst. Omdat de privacy ook over langere tijd nog in het geding is dient de geheimhouding langer voort te duren. | 01-01-2035 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |
|         |  |                                       |                           |  |  |  |
| 2009-13 | Achtergrondnotitie vaststellingsovereenkomst in relatie tot de N201 en de vaststellingsovereenkomst m.b.t. de overeenkomst tussen de provincie en de Chipshol-groep. | 24-11-2009                            | 07-12-2009                | Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob. Openbaarmaking kan de onderhandelingspositie van de provincie schaden. Er lopen nog juridische procedures.   | 01-01-2023 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |
| 2009-10 | Businesscase SADC.   | 22-09-2009                            | 28-09-2009                | Artikel 10, eerste lid, sub c, Wob. Het document bevat bedrijfsgevoelige informatie. Openbaarmaking kan concurrentiepositie van derden schaden.  | 01-01-2023 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |
| 2009-7  | Toelichting bij het besluit van GS inzake Landgoed Eikenrode (kenmerk GS 2009-47179).  | 18-8-2009                             | 28-09-2009                | Artikel 10, tweede lid, sub e, Wob Wegens bescherming persoonlijke levenssfeer van betrokkenen is openbaarmaking niet gewenst. Omdat de privacy ook over langere tijd nog in het geding is dient de geheimhouding langer voort te duren. | 01-01-2035 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |
| 2009-4  | Brief BJZ d.d. 21-01-2009  | 14-04-2009                            | 15-06-2009                | Artikel 10, tweede lid, sub e,   | 01-01-2035 of zoveel                                   |  |



| ID-nr  | Onderwerp  | Datum opgelegde geheimhouding door GS                 | Datum bekrachtiging in PS | Motivering   | Voorstel of besluit GS opheffing geheimhouding | Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding |
|--------|--|---|---------------------------|--|--|--|
|        | (2009-5959) en de adviezen van PricewaterhouseCoopers en PelsRijcken (2009-17776) behorende bij het besluit over de kosten overdracht Lokaal jeugdbeleid.  |   |                           | Wob In deze stukken komt het functioneren van medewerkers aan de orde. Openbaarmaking van deze stukken schaadt de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen. Anonimisering voorkomt niet dat de informatie te herleiden is tot de desbetreffende medewerkers. Omdat de privacy ook over vijf jaar nog aan de orde zal zijn wordt de geheimhouding voor langere tijd vastgelegd. | eerder als daartoe aanleiding is.              |  |
| 2009-3 | <p>Onderzoekscommissie:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Brieven van GS aan de onderzoekscommissie met daarbij verstrekte documenten onder het opleggen van geheimhouding door GS, waaronder afschriften van geheime besluitenlijsten van GS en het werkplan en voortgangsverslag van de treasurer over 2007.</li> <li>2. De uitnodigingsbrieven van de onderzoekscommissie aan de geïnterviewden voor vertrouwelijke informatieve voorgesprekken, tenzij betrokkenen instemt met openbaarmaking.</li> <li>3. De verslagen van de vertrouwelijke informatieve voorgesprekken evenals</li> </ol> | Door onderzoekscommissie:<br>13-11-2008<br>15-06-2008 | 15-06-2009                | Artikel 10, tweede lid, sub e, Wob De documenten bevatten privacy gevoelige informatie. Omdat de privacy ook over vijf jaar nog aan de orde zal zijn wordt de geheimhouding voor langere tijd vastgelegd.  | 01-01-2035                                     |  |

| ID-nr  | Onderwerp  | Datum opgelegde geheimhouding door GS | Datum bekrachtiging in PS                            | Motivering  | Voorstel of besluit GS opheffing geheimhouding         | Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding |
|--------|--|---------------------------------------|--|---|--|--|
|        | de geluidsbestanden, tenzij betrokkene instemt met openbaarmaking.<br>4. De opdrachtverleningen aan derden en correspondentie met de treasurer, tenzij betrokkene instemt met openbaarmaking.<br><i>(beheerder dossier: statengriffie)</i> |                                       |  |   |  |  |
| 2009-1 | Aantal geheime bijlagen bij Statenvoordracht 14-2009, Life Science Fund (2008-53600).  | 03-02-2009                            | 16-03-2009   | Artikel 10, eerste lid, sub c en tweede lid, sub b, Wob. Het fonds is nog actief, de participaties daaruit ook. Zolang deze niet verkocht zijn is geheimhouding wenselijk. Het gaat om concurrentiegevoelige informatie.  | 01-01-2023 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is. |  |
|        |  |                                       |  |   |  |  |
| 2008-4 | Aanbesteding openbaar vervoer Noord-Holland (2008-46377).  | Door GS aan te geven                  | 22-09-2008   | Artikel 10, eerste lid, sub c en tweede lid, sub b, Wob Het gaat om stukken die in het kader van een aanbestedingsprocedure door inschrijvers aan GS zijn aangeboden. Deze stukken zijn per definitie vertrouwelijk gelet op de Aanbestedingswet. Openbaarmaking schaadt de concurrentiepositie van de desbetreffende inschrijvers. | 01-01-2035   |  |
| 2008-1 | Verslag van de vertrouwenscommissie inzake herbenoeming CdK (voordracht 12-2008).  | n.v.t.                                | PS hebben op 11-02-2008 met geheimhouding ingestemd. | De stukken zijn overgebracht naar het provinciaal archief en blijven gedurende 75 jaar geheim op basis van art 15 van de Archiefwet 1995 en op grond van de in lid 1, sub a en  | n.v.t.   | Geheimhouding gedurende 75 jaar                |

| ID-nr | Onderwerp | Datum opgelegde geheimhouding door GS | Datum bekrachtiging in PS | Motivering  | Voorstel of besluit GS opheffing geheimhouding | Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding |
|-------|-----------|---------------------------------------|---------------------------|---|--|--|
|       |           |                                       |                           | c van dat artikel genoemde gronden.<br>Daarnaast zijn de stukken ook geheim op basis van artikel 61C van de Provinciewet. |  |  |

## Notulen

### Provinciale Staten van Noord-Holland

|                        |   |   |
|------------------------|---|---|
| Datum                  | : | 26 maart 2018   |
| Voorzitter             | : | dhr. J.W. Remkes  |
| Griffier               | : | mw. K. Bolt   |
| Contactpersoon griffie | : | mw. C. Frijns 023-514 4186 statengriffie@noord-holland.nl |

5

**Aanwezig:** Mw. R. Alberts (SP), dhr. E. Annaert (VVD), Dhr. W. Bakker (D66), mw. I.A. Bezaan (PVV), mw. C. Boelhouwer (SP), dhr. J.M. Bruggeman (SP), dhr. T.M. Buijtendorp (D66), dhr. M. Deen (PVV), mw. S.S. Doevendans (PvdA), mw. M. van Duijn (PvdA), dhr. H.J. de Graaf (CDA), mw. J.M.E. de Groot (SP), dhr. F. de Groot (D66), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. J. Haijen (SP), dhr. A. Hietbrink (GroenLinks), dhr. J.J.A.M. van Hooff (PVV), dhr. W. Hoogervorst (SP), mw. A.A.J. Jellema (PvdA), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. P.J. de Kam (CDA), dhr. N. Kaptheijns (PVV), mw. H. Keur-Polman (CDA), mw. P.E. Kirch-Voors (VVD), mw. S. Klaassen (D66), dhr. M.C.A. Klein (CU-SGP), mw. R.P.M. Kocken (GroenLinks), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), dhr. F. Kramer (GroenLinks), dhr. J. Kramer (VVD), mw. F.M. Lagerveld (VVD), mw. A. van Langen-Visbeek (VVD), dhr. A.E. van Liee (PvdD), dhr. M.S. Ludriks (PVV), mw. O.A.C. de Meij (50PLUS), dhr. N. Papineau Salm (PvdA), mw. Z. Pels (GL), mw. E.A.S. Rommel (VVD), mw. C.W.M. van Rooij (PvdA), dhr. P.P.J. Slettenhaar (VVD), dhr. D.J. van der Sluijs (PVV), dhr. J.P.M. van Straaten (VVD), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. H.W. Struben (D66), dhr. A.E. Tijssens (D66), dhr. X.J. den Uyl (PvdA), mw. L.D. Vermaas (PvdD), dhr. L.Hj. Voskuil (PvdA), mw. C. Weemhoff (D66), dhr. M.R.F. Wieseahn (VVD), dhr. Z. Yurdakul (D66), mw. I. Zaal (D66), dhr. F.A.S. Zoon (PvdD)

20

**Afwezig:** dhr. J.H. Leever (ONH), dhr. A.J.C. de Wit (VVD)

#### Agenda

#### Paginanummer

25

|         |  |    |
|---------|--|----|
| 1.      | Opening en mededeling  | 03 |
| 2.      | Vaststelling agenda, vaststellen van primus bij hoofdelijke stemming en regeling van werkzaamheden | 03 |
| 2.a.    | Installatie en beëdiging Statenlid GL  | 05 |
| 30 2.b. | Installatie en beëdiging duo-commissielid GL   | 07 |
| 2.c.    | Actualiteiten  | 07 |
| 3.a.    | Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding                           | 07 |
| 3.b.    | Lijst geheimhouding PS   | 07 |
| 35 4.   | Vaststelling notulen van de openbare vergadering van 12 februari 2018                              | 07 |
| 5.      | Vaststelling Strategische Statenagenda   | 08 |
| 6.      | Vaststelling lijst ingekomen stukken   | 08 |
| 7.      | Voortgangslijst van moties   | 08 |
| 8.      | Hamerstukken   | 08 |
| 40 8.a. | Statenvoordracht 13 Eerste begrotingswijziging 2018  | 08 |
| 8.b.    | Statenvoordracht 15 Eerste begrotingswijziging 2018 Randstedelijke Rekenkamer                      | 08 |
| 8.c.    | Statenvoordracht 17 Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap Luchthaven Schiphol          | 08 |
| 45 8.d. | Statenvoordracht 18 Implementatie Wet normalisering rechtspositie                                  |    |

|    |   |    |
|----|---|----|
|    | Ambtenaren  | 08 |
| 9. | Statenvoordracht 14 Tweede begrotingswijziging 2018; aanvullende voorstellen uitvoering motie 10                | 08 |
| 50 | 10. Statenvoordracht 16 Onderzoeksrapport Noordelijke en Randstedelijke Rekenkamer 'Het Waddenfonds gemonitord' | 50 |
|    | 11. Statenvoordracht 19 Vaststelling Toekomstperspectief Kust 2040 en Strandzoning 2025                         | 56 |
|    | 12.a. Statenvoordracht 20 Benoemen voorzitter Statencommissie Economie, Energie en Bestuur                      | 76 |
| 55 | 12.b. Statenvoordracht 21 Benoemen lid commissie Coördinatie overleg Europa                                     | 76 |
|    | 13. Vragenuur   | 76 |
|    | 14. Sluiting  | 76 |

60

## 1. Opening en mededelingen

De **VOORZITTER**: Dames en heren, van harte welkom. De vergadering is geopend. Ik verzoek u uw mobiele telefoons tijdens de vergadering uit te zetten. Ik heet vanzelfsprekend de mensen die te gast zijn bij onze Statenvergadering, van harte welkom. Dit zijn de leerlingen van de  
65 middelbare school Spring High uit Amsterdam. Bericht van verhindering is ontvangen van dhr. Leever (ONH) en de heer De Wit (VVD). U moet niet vreemd opkijken als u ziet dat er gefilmd wordt. Dat is voor ons personeelsblad Op Dreef en de bodes staan deze keer in het centrum van de belangstelling. De stemming zit er goed in. Dat kan vanmiddag niet fout gaan. Mevrouw  
70 Jellema heeft mij gevraagd of zij u als lid van de algemene vergadering van het IPO een vraag mag stellen onder het motto 'Consultatie van de Staten'.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter. Na het vertrek van mevrouw Bijleveld naar Den Haag – zij is immers minister geworden – zaten bestuur en algemene vergadering van het IPO vrij plotseling  
75 zonder voorzitter. Uzelf heeft als interim-voorzitter de honneurs waargenomen gedurende een poosje, dank daarvoor. Het IPO heeft een nieuwe voorzitter op het oog, mijnheer Bovens, Commissaris van de Koning in Limburg en hij wil de functie van voorzitter graag op zich nemen. Op 5 april zal een afvaardiging van de algemene vergadering een kennismakingsgesprek met de heer Bovens voeren. Aan de Staten wil ik vragen of PS enige vorm van bezwaar hebben tegen de  
80 voorgenomen benoeming van de heer Bovens, want dan hoor ik dat graag en met mij, Michel Klein, medeafgevaardigde, zodat wij dit kunnen terugnemen naar Den Haag. Samenvattend, zoals men zich in het Angelsaksisch pleegt uit te drukken, speak now or forever hold your peace.

De **VOORZITTER**: Zijn er protesten tegen de beoogde voorzitter of zegt u, wij vertrouwen de leden van de algemene vergadering dat zij in wijsheid zullen handelen gelet ook op datgene wat mevrouw Jellema net heeft gezegd?

De heer **VAN HOOFF** (PVV): Voorzitter, ik heb er geen bezwaar tegen, ik zou het op prijs stellen als wij hem gouverneur noemen, want zo heet hij officieel.

90

De **VOORZITTER**: Ik heb zelf kunnen vaststellen dat de heer Bovens op een hele goede wijze algemeen beschaafd Nederlands spreekt, dus dat is niet nodig.

De heer **VAN HOOFF** (PVV): Ik zeg dat als Maastrichtenaar.

95

De **VOORZITTER**: Mevrouw Jellema, veel succes op 5 april. Dan nog een mededeling mijnerzijds. Er zijn nieuwe microfoons en als u wilt spreken moet u het rode knopje ingedrukt houden tijdens het spreken. Zodat u het maar weet.

100 **2. Regeling van werkzaamheden, vaststellen primus bij hoofdelijke stemming en vaststelling agenda**

De **VOORZITTER**: De primus. Het lotnummer is gevallen op nummer 4, de heer Kaptheijns (PVV). Van harte gelukkigewent. Er is geen actualiteit aangekondigd, zodat agendapunt 2.c. komt te vervallen. Er is wel een motie Vreemd aangekondigd door de PvdA over het thema Partnerschap Statiegeldalliantie. Mevrouw De Meij heeft naar aanleiding van de discussie in het presidium vanochtend haar motie Vreemd even aangehouden, complimenten daarvoor.

Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): Voorzitter. Enige tijd geleden zat ik naar een natuurdocumentaire te kijken met een prachtige voice-over van David Attenborough en dat ging over de oceanen. Eigenlijk raakte ik heel erg ontroerd en best wel verdrietig en deze keer niet door de pracht van de natuur, maar vooral door het effect wat wij als mensen op de oceanen kunnen hebben. Er was namelijk een moedergriem, dat is een soort dolfijn, en zij had al dagen haar babykalfje bij zich, dat was al overleden en zij kon geen afscheid nemen. Dat was overleden omdat de moedermelk vergiftigd was door het gif dat vrijkomt bij het deels afbreken van plastic in de oceanen. Daarom denk ik dat het goed is dat wij het zwerfafval tegengaan. Als dit geen reden voor u is om mee te stemmen, dan zijn het wellicht de kosten van de Noord-Hollandse gemeenten om zwerfafval tegen te gaan. Vandaar de motie Vreemd.

**Motie Vreemd aan de orde van de dag 8/260318**  
Partnerschap Statiegeldalliantie

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

125 *Constateernde dat:*

- *De Statiegeldalliantie zich inzet om het statiegeldsysteem in 2018 uit te breiden tot grote en kleine petflessen en blikjes in Nederland;*
- *Er jaarlijks in Nederland circa 1,5 miljard PET-flessen en 1,8 miljard blikjes worden verkocht;*
- 130 - *Uit onderzoek dat onderzoeksbureau CE Delft vorig jaar deed namens het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, blijkt dat er jaarlijks zo'n 50-100 miljoen flesjes en 100-160 miljoen blikjes bij het zwerfafval terecht komen;*
- *Dit zo'n 40% van het zwerfafval langs onze wegen, straten en in onze natuurgebieden en wateren betreft;*
- 135 - *In Nederland slecht 58% van de plastic flesjes wordt gerecycled in tegenstelling tot Duitsland, dat wel een uitgebreider statiegeldsysteem kent en waar 98% van de petflesjes gerecycled wordt;*
- *Vergelijkbare statiegeldsystemen in Denemarken, Zweden, Finland, IJsland en andere Europese landen aantoonbaar werken tegen het terugdringen van zwerfafval;*
- 140 - *Dit zwerfafval een grote CO<sub>2</sub>-voetdruk heeft op het moment dat het niet (goed) wordt gerecycled;*
- *Onze gemeenten jaarlijks veel geld kwijt zijn aan het opruimen van zwerfafval en het ledigen van prullenbakken;*
- *Deze gemeenten volgens het onderzoek van CE Delft gezamenlijk wel tot € 80 miljoen kunnen besparen bij een nieuw statiegeldsysteem;*
- 145

*Overwegende dat:*

- *De provincie Noord-Holland staat voor duurzaamheid, circulaire economie en een schone leefomgeving;*
- 150 - *Zo'n 60% van onze Noord-Hollandse gemeenten zich inmiddels al hebben aangesloten bij de Statiegeldalliantie;*
- *Uit onderzoek van EenVandaag zo'n 78% van de Nederlanders voorstander is voor het uitbreiden van het statiegeldsysteem;*
- *Ook de provincies Limburg en Noord-Brabant aangesloten zijn bij de Statiegeldalliantie;*
- 155 - *De provincie Noord-Holland een belangrijk signaal zou afgeven als zij de rekening van de vervuiling niet meer bij de burger legt, maar bij de producent.*

*Verzoeken het college om:*

160 *Namens de provincie Noord-Holland steun uit te spreken voor de Statiegeldalliantie door zich hierbij aan te sluiten en het kabinet op te roepen nu echt werk te maken van statiegeld op flesjes en blikjes*

*en gaan over tot de orde van de dag.*

165 *Fracties PvdA, GL, D66, CDA, CU/SGP, SP*

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Voorzitter, mijn fractie wil ook iets doen aan die rotzooi in de oceaan, alleen ik vind het jammer dat deze motie niet eerst in de commissie is besproken. In de commissie zouden wij daar iets uitgebreider over kunnen praten dan dat het er nu even doorheen wordt gejaagd om ons uit te spreken voor een statiegeldalliantie of iets dergelijks. Waarom is dit  
170 eerst niet even in de commissie behandeld? Zo'n haast zit er nou ook weer niet op.

De heer **DOEVENDANS** (PvdA): Wellicht kunt u die documentaire terugkijken op NPO Start en dan ziet u in dat er haast geboden is, maar waarvan acte.

175 Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Het is in de commissie NLWM geweest, dus niets aan de hand.

Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): Erg bedankt voor de aanvulling. Het is vorige week maandag in de commissie geweest bij de rondvraag.

180 De **VOORZITTER**: De motie komt aan het eind van de vergadering in stemming. Wenst iemand over de agenda het woord? Dat is niet het geval, dan is de agenda vastgesteld.

## **2.a. Installatie en beëdiging Statenlid GL**

185 De **VOORZITTER**: Voordat wij overgaan tot de beëdiging van het nieuwe Statenlid en duo-lid voor GL wil ik gaarne het woord richten tot de heer Van Berkum. De heer Van Berkum heeft laten weten dat hij afscheid neemt als Statenlid, hij heeft een nieuwe baan als programmamaker Mobiliteit en Technologie bij Pakhuis de Zwijger in Amsterdam en kan dit naar zijn oordeel niet



combineren met het Statenlidmaatschap. Mijnheer Van Berkum, wij gaan u missen. U bent in de  
190 vorige periode vier jaar Statenlid geweest en u haalt in deze Statenperiode net de eindstreep niet.  
Daarom een paar woorden van afscheid. Wij kennen u als een bevlogen en betrokken Statenlid, u  
stond voor uw zaak, u zocht altijd de discussie in de commissie Mobiliteit en Financiën waar u lid  
van was en wist ook de discussie in de vergaderingen van PS soms zeer te verlevendigen.  
Regelmatig waren wij daarbij getuige van de discussie met de coalitiepartijen en GS, met name  
195 met de gedeputeerde Mobiliteit en Financiën, en met resultaat. Uw initiatiefvoorstel Fiets, 22  
miljoen euro voor fietsknelpunten en een provinciaal fietsnetwerk, het fonds Duurzame  
Zeehavens en de bundeling van het tracé van HOV in 't Gooi over Anna's Hoeve in Hilversum kunt  
u voor een belangrijk deel op uw conto schrijven. Als voorzitter van de commissie EEB zagen wij  
wederom uw vakmanschap. U wist de debatten op rustige wijze in goede banen te leiden en het  
200 debat te stimuleren. U wilde graag groeien in uw rol als voorzitter en daarom stimuleerde u  
mensen om u heen om u feedback te geven. U was niet bang om u daarbij kwetsbaar op te  
stellen. Ik wil hier ook niet onvermeld laten dat u naast het Statenwerk ook actief was in de  
agendacommissie, de werkgroep Arondéuslezing en het Coördinatieoverleg Europa. Dank voor  
uw enthousiaste bijdrage de afgelopen zeven jaren en uw bijdrage aan de provinciale democratie.  
205 Ik wens u namens de Staten alle succes in uw nieuwe functie bij Pakhuis de Zwijger. U schrijft in  
uw afscheidsbrief om na zeven jaar afscheid te nemen van de Noord-Hollandse politiek valt mij  
niet licht. Ik heb al die jaren met veel plezier gewerkt met de griffie, de vele belanghebbenden en  
betrokken partijen, mijn collega Statenleden en leden van GS. Ik ben zeer dankbaar voor het  
vertrouwen dat de kiezer en mijn partij tweemaal in mij hebben gesteld en wij danken u. Wij  
210 schorsen pas als wij de andere formaliteiten hebben gedaan. Dan is aan de orde de beëdiging en  
installatie van het Statenlid van GL, mevrouw Pels. Overeenkomstig artikel 10 van het Reglement  
van Orde voor de vergadering en andere werkzaamheden van de Staten heb ik tot lid van de  
commissie Onderzoek geloofsbrieven benoemd de heer De Groot (D66), de heer De Graaf (CDA)  
en de heer Haijen (SP). Ik geef het woord aan de voorzitter van de commissie.

215  
De heer **DE GRAAF** (CDA): Voorzitter. Ter voldoening aan uw opdracht hebben wij onderzocht de  
geloofsbrieven en de daarbij behorende bescheiden die het benoemd verklaarde lid, mevrouw Z.  
Pels van GL, aan uw vergadering heeft toegezonden. Dat onderzoek heeft aangetoond dat  
blijkens het in gevolge artikel W 7, tweede lid Kieswet aan PS toegezonden afschriften van de  
220 besluiten van de voorzitter van het centraal stembureau voor de verkiezing van leden van PS van  
Noord-Holland van 26 maart 2018 als lid van PS benoemd is verklaard mevrouw Z. Pels van GL.  
Wij stellen u dan ook voor mevrouw Pels als lid van PS van Noord-Holland toe te laten.

De **VOORZITTER**: De commissie adviseert u toe te laten als lid van PS. Verlangt iemand daarover  
225 het woord? Dat is niet het geval. Dan is door u unaniem besloten om mevrouw Pels als lid van PS  
toe te laten. Ik ontbind de commissie Onderzoek geloofsbrieven onder dankzegging voor de  
verrichte werkzaamheden. Ik verzoek mevrouw Zita Pels naar voren te treden en ik verzoek u  
allen te gaan staan. De Staten hebben zojuist besloten u toe te laten als lid van PS. Ik stel u  
daarom thans in de gelegenheid de in artikel 14 van de Provinciewet bedoelde eed in mijn  
230 handen af te leggen. Nu zal ik eerst de formules voorlezen. "Ik zweer dat ik om tot lid van  
Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks nog middellijk onder welke naam of

235 voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks nog middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van Provinciale Staten naar eer en geweten zal vervullen.” Ik verzoek u onder het opsteken van de voorste twee vingers van uw rechterhand, mij na te zeggen: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

240 Mevrouw **PELS** (GL): Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De **VOORZITTER**: Ik wil u van harte gelukwensen met bloemen. Heel veel succes.

### **2.b. Installatie en beëdiging duo-commissielid GL**

245 De **VOORZITTER**: Ik lees eerst de formule voor. Ik heb begrepen dat u de belofte wenst af te leggen. Ik verzoek de heer Grienhuis naar voren te treden en ik verzoek u allen te gaan staan. “Ik verklaar dat ik om tot lid van een commissie benoemd te worden, rechtstreeks nog middellijk onder welke naam of voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en belof dat ik om iets in deze functie te doen of te laten, rechtstreeks nog middellijk enig  
250 geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik belof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als adviseur van het provinciaal bestuur naar eer en geweten zal vervullen.”

255 De heer **GRIENHUIS** (GL): Dat verklaar en belof ik.

De **VOORZITTER**: Ik schors de vergadering. Ik heropen de vergadering.

### **2.c. Actualiteiten**

260 De **VOORZITTER**: Er zijn geen actualiteiten aangemeld.

### **3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding**

265 De **VOORZITTER**: Er zijn geen geheime stukken ter bekrachtiging binnengekomen. Wenst u over deze stukken te spreken? Ik concludeer dat dat niet het geval is. Dan is de lijst daarmee bekrachtigt.

### **3.b. Lijst geheimhouding PS**

270 De **VOORZITTER**: Door de griffie zijn geen opmerkingen ontvangen. Wenst iemand over deze lijst het woord? Dat is niet het geval, dan stel ik voor de lijst voor kennisgeving aan te nemen.

## **4. Vaststellen notulen van de openbare vergadering van 12 februari 2018**

275 De **VOORZITTER**: Hierover zijn door de griffie tot dusver geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de notulen het woord? Dat is niet het geval, dan zijn de notulen ongewijzigd vastgesteld.

#### 5. Vaststellen Strategische Statenagenda

280

De **VOORZITTER**: Wenst iemand daarover het woord? Dat is niet het geval. Dan is de Strategische Statenagenda vastgesteld.

#### 6. Vaststellen lijst ingekomen stukken

285

De **VOORZITTER**: Hierover zijn door de griffie tot op heden geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de ingekomen stukken het woord? Dat is niet het geval. Dan is voor wat betreft de afdoening van de brieven conform het voorstel van het presidium besloten.

#### 7. Voortganglijst van moties

290 De **VOORZITTER**: Verlangt iemand over de voortganglijst moties het woord? Dat is niet het geval. Dan stel ik u voor de lijst aldus gewijzigd vast te stellen.

#### 8. Hamerstukken

295

**8.a. Statenvoordracht 13 Eerste begrotingswijziging 2018**

**8.b. Statenvoordracht 15 Eerste begrotingswijziging 2018 Randstedelijke Rekenkamer**

**8.c. Statenvoordracht 17 Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap Luchthaven Schiphol**

300

**8.d. Statenvoordracht 18 Implementatie Wet normalisering rechtspositie ambtenaren**

De **VOORZITTER**: Wenst iemand over de voordrachten het woord?

305 De heer **VAN HOOFF** (PVV): Voorzitter. In voordracht 13, 8.a. staan drie besluiten. Met besluiten 1 en 2 gaan wij akkoord maar niet met besluit nummer 3.

310 De heer **HOOGERVORST** (SP): Voorzitter. De SP stemt in met de voordracht als geheel, maar wij hebben al vaker aangegeven dat wij moeite hebben met de manier waarop de lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling wordt vastgesteld. In mijn termijn bij de tweede begrotingswijziging zal ik daar iets meer over zeggen.

De **VOORZITTER**: Dat staat genoteerd. Ik constateer dat voordracht 13 met de kanttekeningen van de PVV, de overige voordrachten unaniem en voordracht 13 ook is aanvaard.

#### 315 9. Statenvoordracht 14 Tweede begrotingswijziging 2018; aanvullende voorstellen uitvoering motie 110

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter. Het onderwerp is weliswaar de tweede begrotingswijziging, maar de sub-aanduiding uitvoering motie 110 doet het meest recht aan dit onderwerp, want de  
320 begrotingswijziging is niets meer dan een technische vertaling van datgene wat wij in motie 110 met elkaar hebben vastgelegd. Motie 110 van 6 november vorig jaar doet een aantal constateringen, namelijk dat toen de midterm review liet zien dat het college goed op weg is met de uitvoering van het coalitieakkoord Ruimte voor Groei, op dat moment er ook een nieuwe regeringscoalitie was gevormd en het regeerakkoord waarschijnlijk ook financiële gevolgen voor  
325 de provincie zou hebben. Dat leidde ertoe dat wij naast de constateringen, een aantal overwegingen hadden en een verzoek hebben gedaan. De overwegingen haal ik nog even terug, want daar stond namelijk dat de ambities van de Staten verder reiken dan de ambities in het coalitieakkoord Ruimte voor Groei. Wij kunnen constateren dat deze coalitie barst van de ambities en wij zijn goed op weg, maar door de brede steun voor de motie, kunnen wij  
330 constateren dat de hele Staten een ambitieus karakter hebben en dat is toe te juichen, want het gaat goed in dit land en dat vraagt om doen. Dat was ook het thema van mijn partij bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen en doen vertaalt zich in datgene wat nu voorligt. Ik kan daar een lang verhaal over houden, maar dat doe ik niet. Ik kijk naar wat GS hebben voorgelegd op basis van wat wij destijds als motie hebben aangenomen. Ik realiseer mij dat partijen verschillend  
335 kunnen denken over ambities, maar dan hebben wij de afweging gemaakt, zit er wat ons betreft alle ambities bekijkend, voldoende balans in om alle ambities te kunnen clusteren in hoofdthema's waarvan wij denken dat die op brede steun in de Staten kunnen rekenen. Complimenten aan GS want naar ons oordeel zijn zij daar prima in geslaagd. Ik ben heel benieuwd hoe er vanuit PS op gereageerd wordt, maar het zou mij persoonlijk erg verbazen dat er geen brede steun voor zou zijn. GS hebben voldaan aan het verzoek van de motie en daarom  
340 antwoordt de VVD bevestigend op de vraag of de motie als afgedaan kan worden beschouwd. De methodiek waarlangs het college tot deze voorstellen is gekomen, is uitvoerig besproken in diverse commissies. 69 miljoen euro uitgeven in een lopende coalitieperiode is niet iets wat vaak voorkomt. In die zin zitten wij in een unieke en bijzondere situatie. Wij waren eerlijk gezegd  
345 verrast over de hoogte van het bedrag dat vrijgekomen is na een exercitie van alle reserves. Je hoort regelmatig geluiden, de provincie is rijk zat en er kan best wat meer. In die zin kan ik die mensen niet helemaal ongelijk geven, want de exercitie toont dat er geld op de plank ligt waar geen concrete plannen voor zijn en waren. Dan kun je twee dingen doen, dat laten wij liggen, maar dan bevestig je het beeld dat veel mensen hebben, of je kunt denken, er zijn voldoende  
350 aanleidingen om daarmee aan de slag te gaan en een extra impuls te geven aan verschillende beleidsterreinen. Kijkend naar het totale pakket, niet in onbelangrijke mate een hele grote bijdrage aan het thema duurzaamheid want dat staat ook bij ons bovenaan de agenda en dat geeft aan dat er een goede balans in het voorstel zit. De VVD stemt in met de voordracht, dankt het college en het ambtelijke apparaat voor de zorgvuldige wijze waarop wij zijn meegenomen in  
355 de afwegingen en het proces, dus nu aan de slag.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter. Drie jaar is de coalitie op weg en Ruimte voor Groei is voor een groot deel uitgevoerd. Voor D66 zijn in de provincie vooral het landschap en klimaat erg belangrijk en de afgelopen jaren zijn er op dat terrein flinke stappen gezet. De 685,5 MW is  
360 ingevuld, er is nieuw beleid op het gebied van opwekking van grootschalige zonne-energie, de

duurzaamheidsfondsen zijn ingericht en de omgevingsvisie geeft weer wat wij op het gebied van ruimte gaan doen de komende jaren. Een coalitieakkoord sluit je een keer in de vier jaar, als het goed is, maar intussen staat de tijd niet stil, zeker niet in Noord-Holland. De economie groeit en er wordt flink geïnnoveerd en ook een nieuw kabinet legt weer nieuwe accenten. Tijd om te  
365 kijken of we niet een stapje bij moeten doen. Voor nieuw beleid moet wel geld zijn en gelukkig was dat er in Noord-Holland omdat niet alleen de economie gegroeid was, maar ook de provinciale reserves. In onze visie moet geld niet op de plank blijven liggen indien er nog voldoende uitdagingen zijn op het gebied van onze kerntaken, zoals natuur, infrastructuur en klimaat. De overheid moet flexibel zijn, inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen en kansen  
370 grijpen als zich die voordoen en deze kansen grijpen wij met de uitvoering van deze motie. De provincie is geen bank, maar een overheidsorganisatie die haar kerntaken moet verrichten. In motie 110 hebben de coalitiepartijen een aantal belangrijke onderwerpen genoemd: bodemdaling veenweidegebieden, transitie naar CO2-neutrale provincie dat door het Klimaatakkoord van Parijs bevestigd is, en natuurlijk wonen, een van de thema's die ons in de afgelopen periode aanzienlijk  
375 heeft beziggehouden. Dat geld wordt met deze motie voorzien voor belangrijke impulsen op deze terreinen. Het bedrag voor de verbinding Haarlemmermeer is voor ons een goede besteding. Er zal een PIP moeten komen en vervolgens is misschien nog sprake van compensatie en dat geld kan daarvoor gebruikt worden. D66 is erg blij met het geld voor de natuur en natuurinclusieve landbouw. GS hebben de motie terecht niet opgevat als een limitatieve  
380 opsomming, zo is die niet bedoeld en de toevoeging van 7,7 miljoen euro voor wonen en de voortzetting van de regeling voor Rijksmonumenten ondersteunt D66. Ik sluit af. Er ligt een pakket aan maatregelen dat correspondeert met de uitdagingen van dit moment. Bij de behandeling van het koersdocument en van de begroting is met grote meerderheid uitgesproken dat maatregelen moeten worden getroffen op de onderwerpen die wij terugvinden in de  
385 uitvoering van deze motie, woningbouw, bodemdaling, ik heb ze allemaal genoemd. Met deze motie is het mogelijk gemaakt dat die ambities ook vertaald kunnen worden naar concrete investeringen waarvan meer dan de helft een groen karakter draagt. D66 is hier trots op en kijkt uit naar nog een jaar waarin wij mooie dingen kunnen doen voor onze inwoners.

390 De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter. De PvdA is tevreden met de voorstellen. Dat betekent dat wij na drie jaar van dit college door kunnen gaan met dit afgewogen pakket. Dat dit er ligt, is een rechtstreeks gevolg van de unaniem door PS aangenomen motie 110, waarin wij GS vragen om te komen met voorstellen voor uitvoeringsgerede projecten op een achttal terreinen. Wij zijn ook geholpen met de door PS gevraagde doorlichting van de reserves. Door reserves vrij te spelen  
395 waarvoor geen bestedingsplannen aanwezig zijn of op korte termijn te verwachten zijn, is 69 miljoen euro beschikbaar gekomen. Dat is veel geld waarmee wij goede dingen voor de burgers van Noord-Holland kunnen doen. Wij vinden het wel in zekere zin jammer dat de vrijval van deze reserves vooral komt uit vrijval van gelden die waren gereserveerd voor investeringen in de OV-  
400 infrastructuur. Maar in de commissie M&F is uitgelegd dat het mede komt door forse meevallers bij het tot stand brengen van de OV-infrastructuur, met name HOV Velsen, maar ook het feit dat Amstelveen nooit met voorstellen is gekomen, maakt in feite dat dat geld allang ongebruikt lag te verstoffen in de kast en dat is niet de bedoeling. De PvdA kan instemmen met het principe hoe wij naar de reserves hebben gekeken en met de uitkomst. Mocht zich onverhoopt een

405 investeringsvraag in het OV voordoen, dan vragen wij GS zich in te willen spannen om in  
redelijkheid te kijken of wij daar als provincie een positief antwoord op kunnen vinden, mocht dat  
aan de orde zijn. Een afgewogen pakket waarin de prioriteiten van de PvdA voor een belangrijk  
deel aan bod komen, zoals duurzaamheid, gelden voor energietransitie en het tegengaan van  
bodemdaling in de veenweidegebieden, maatregelen voor een gezonde leefomgeving, meting  
410 luchtkwaliteit, terugdringing geluidsoverlast, versterking toezicht in de natuur en  
natuurintensieve landbouw, wonen, versnellen van de woningbouwproductie, cultuur,  
Rijksmonumenten, mobiliteit, een relatief beperkt bedrag voor de fiets maar daar gebeurt al het  
nodige en ook de verbetering van de bereikbaarheid in Duin- en Bollenstreek. Wij vinden wel dat  
er helderheid moet komen over hoe dat geld precies besteed gaat worden en wij horen graag  
415 hebben geen behoefte aan wijzigingen op onderdelen van dit pakket. Immers bij de discussie in  
november had iedereen de ruimte en wat ons betreft is dit het.

420 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. Dit is het, zegt de PvdA, wij gaan geen wijzigingen  
steunen onafhankelijk van wat er nog ter tafel gaat komen. Wat voor zin heeft het debat dan nog?

De heer **DEN UYL** (PvdA): Dat is aan u om dat te beoordelen. Er ligt een unanieme motie van de  
Staten en het antwoord van het college voldoet aan de motie. Vindt u het dan raar dat ik zeg, dit  
is het? Dat is volgens mij politiek een heldere boodschap.

425 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik vind het nogal een boude uitspraak en erg arrogant. Alles waar de  
oppositie mee komt, moet nog besproken worden. Ik vind het heel onaardig dat u als  
coalitiepartner in principe alles afwijst.

430 De heer **DEN UYL** (PvdA): Als de vraag is, wijst u alles af wat er nog op tafel komt, dan zeg ik, dit  
is het antwoord van GS op motie 110, en dit is het antwoord van de PvdA. Komen er nog mooie  
voorstellen die passen bij motie 110, dan zullen wij ze tegen dit moeten afwegen. Van alles wat  
er buiten motie 110 valt, heb ik op voorhand de neiging om te zeggen, we waren er toch allemaal  
bij in november.

435 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik vind het heel erg dat u nu zegt dat u niet weet wat er komt, want  
alles is toegemild. Ik roep al drie jaar lang dat u niks leest of reageert. Dit bevestigt dat mijn  
vermoedens juist zijn.

440 De heer **DEN UYL** (PvdA): Dit irriteert een beetje, want een motie is pas een motie op het moment  
dat hij is ingediend.

445 De heer **HOOGERVORST** (SP): Voorzitter. De heer Den Uyl schermt met de uitspraak 'Dit is motie  
110', dat is nog maar de vraag. Wij waren beiden bij de laatste commissievergadering M&F  
waarbij u ook hebt gemerkt dat er bij de oppositiepartijen toch wel verbazing was over het feit  
dat er een kant en klare lijst met voorstellen lag. Bent u het met mij eens dat op die

commissievergadering de indruk werd gewekt dat er in deze Statenvergadering openheid zou zijn over mogelijk aanvullende voorstellen?

450 De heer **DEN UYL** (PvdA): Dan moet ik u helaas teleurstellen want ik was niet bij die vergadering, dat was de heer Papineau Salm. Ik was op huwelijksreis, dertig jaar getrouwd, maar daar gaat het nu niet over. Wij zijn aan het begin van het debat, maar ik mag hier toch mijn politieke opvattingen melden? Als u prachtige voorstellen heeft die passen in het kader van motie 110, dan kunnen wij daar het gesprek over voeren, maar wat ons betreft is motie 110 het kader, dat was de uitspraak van PS.

455

De heer **HOOGERVORST** (SP): Bent u het met mij eens dat dit al anders klinkt dan voordat ik hier naartoe liep?

460 De heer **DEN UYL** (PvdA): Het komt uit dezelfde mond. Ik probeer altijd helder te zijn en als u vraagt iets te specificeren, dan doe ik dat graag. Bij deze. Geen misverstand, ik heb ook gezegd, deze voorstellen zijn wat ons betreft een prima invulling van motie 110, maar wij wachten de rest van het debat af. Wij zijn tevreden met de gelden die uitgetrokken zijn voor de energietransitie en klimaatrisico's. Er zijn inmiddels afspraken gemaakt tussen het Rijk en andere overheden over de aanpak van klimaat, maar de onderhandelingen zijn nog niet definitief afgerond en dat er nog 465 een stukje uitwerking moet komen. Dat betekent dat wij verwachten dat op die punten meer nodig is. Wij gaan ervan uit dat de discussie gevoerd kan worden bij de kadernota of begroting 2019.

470 Mevrouw **KEUR** (CDA): Voorzitter. In motie 110 hebben PS het college verzocht inzicht te verschaffen in de nu bekende financiële gevolgen van het regeerakkoord, evenals in de financiële mogelijkheden die uit het doorlichten van bestaande reserves en voorzieningen voortkomen. Deze verzoeken zouden moeten leiden tot het kunnen maken van een integrale afweging van prioriteiten die in 2018 aanvullend op het huidige uitvoeringsprogramma Ruimte voor Groei tot uitvoering kunnen komen. Het college heeft dit voortvarend opgepakt door een degelijke analyse 475 te maken van de financiële middelen. Er bleek nog 69 miljoen euro op de plank te liggen, een verrassend hoog bedrag. De provincie is er niet voor om te potverteren maar ook niet om op te potten. Wij zijn tevreden met de voortvarendheid van het college waarmee zij de plannen heeft aangedragen om tot besteding van deze miljoenen te komen. Dit heeft geleid tot goede en mooie voorstellen op het gebied van natuur, energietransitie, infrastructuur, woningbouw en economie 480 die volgens ons grotendeels Statenbreed gedragen zouden kunnen worden. In het bijzonder is het CDA tevreden over de voorstellen over de ontwikkeling van een Energy and Health campus in Petten, een internationaal centrum voor innovaties op het gebied van gezondheid en energie. Belangrijk want daarmee halen wij meer hoogwaardige werkgelegenheid naar de regio. Ook over de investeringen in geothermie is mijn fractie tevreden. Realistische duurzaamheid noemen wij 485 dat bij het CDA. Eerlijk gezegd hadden wij nog liever gezien dat het college de motie had opgevat als een uitnodiging om met PS het gesprek aan te gaan om samen eens flink te grasduinen door de verschillende beleidsterreinen op zoek naar de meest geschikte bestedingsdoelen. Het was mooi geweest als wij daar een open debat over hadden kunnen voeren, grote kans dat wij dan op

490 dezelfde bestedingsdoelen waren uitgekomen, maar wij hadden dan wel een meer transparant en  
meegegeven, begrijpen wij ook dat het college niet voor deze weg heeft gekozen. Hopelijk  
komen er in de toekomst meer momenten waarop wij dergelijke keuzes kunnen maken en mogen  
wij aan het college meegeven dat een integrale afweging doelt op een brede discussie. Hoe dan  
495 ook, er is door deze coalitie de afgelopen jaren hard gewerkt en het is fijn om weer eens op zoek  
te gaan naar extra bestedingsdoelen in plaats van op zoek te moeten gaan naar geld of  
vergaande bezuinigingen te moeten doorvoeren. Mooi om het laatste jaar van deze Statenperiode  
nog zo'n extra boost te kunnen geven aan onze provincie.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Pels houdt haar maidenspeech.

500 Mevrouw **PELS** (GL): Voorzitter. Soms kwam er een envelop met 50 gulden van opa en oma en  
dan werd er pizza besteld en gedanst op liedjes van de radio en was het een avond lang feest.  
Vaker dan dat er een envelop kwam waren er zorgen, want als je in de bijstand zit, dan is het een  
uitdaging om de eindjes aan elkaar te knopen. Er waren grote zorgen over rekeningen,  
505 belastingen en toeslagen en of de kapotte wasmachine wel vervangen kon worden. Deze  
herinnering van mijn jeugd en de strijd van mijn moeder om voor ons tweeën de eindjes aan  
elkaar te knopen kwam als eerste in mij op toen uit ambtelijk onderzoek bleek dat er nog 69  
miljoen euro in onze reserves zitten, waarvan wij niet wisten dat wij dit geld aan een nieuw doel  
konden uitgeven. Dit geld is over, 69 miljoen euro. Wat kunnen wij een positieve impact hebben  
510 op het leven van de Noord-Hollanders door dit geld goed te besteden en wat dragen wij als PS  
een verantwoordelijkheid, als overheid om dit geld met de grootste zorg uit te geven. Het is  
jammer dat zo'n groot bedrag aan belastinggeld jarenlang op de plank is blijven liggen. Dit is  
onwenselijk en GL roept GS op jaarlijks aan PS te rapporteren over de ruimte binnen de reserves  
zodat wij hier beter op kunnen gaan sturen. GS hebben een plan gemaakt voor de besteding van  
515 deze middelen maar de toelichting op deze plannen is minimaal. Op onze vragen om de plannen  
concreter te maken, volgde een summiere uitleg. Enkele van de doelen van GS onderschrijven wij  
en achten wij haalbaar, zoals het extra geld voor stiltegebieden, toezicht in natuurgebieden en de  
oprichting van een living lab voor een natuurinclusieve landbouw. GS willen ook inzetten op het  
versnellen van de woningbouw en het versnellen van de energietransitie en reserveren hier 32  
520 miljoen euro voor. Wij onderschrijven deze doelen, maar maken ons zorgen over hoe weinig  
concreet de plannen zijn en achten het noodzakelijk dat GS alle plannen aan PS voorleggen ter  
besluitvorming. GS hebben in onze ogen de plannen te haastig gemaakt. Ieder jaar ten slotte  
realiseren GS de begroting niet en hebben wij te kampen met een flinke onderbesteding. Om dit  
verschijnsel een positieve wending te geven zal de PvdD een motie in stemming brengen mede  
525 namens GL die hij verder zal toelichten. Noord-Holland koos vorige week voor groenere en  
socialere gemeenten met GL als tweede landelijke partij binnen onze provincie. Voor de inwoners  
van Noord-Holland is het tijd voor verandering en wat GL betreft begint die vandaag. Daarom  
hebben wij de samenwerking opgezocht met de PvdD, de CU/SGP, 50plus en de SP om met een  
alternatief te komen voor de instelling van een reserve voor de Duinpolderweg. Deze partijen zijn  
530 het met ons eens dat het aanleggen van nog meer asfalt niet tot de grote opgave in Noord-  
Holland behoort en samen hebben wij een pakket maatregelen opgesteld, die een impuls geven



aan groen, openbaar vervoer en cultuur. De bijdrage van GL is een amendement gericht op het verhogen van de jaarlijkse middelen voor weidevogelbeheer door agrariërs en weidevogelgebieden binnen en buiten NNN voor totaal 5 miljoen euro voor drie jaar. GS stelden zelf al in een persbericht dat het alle hens aan dek is voor de weidevogel. Wij betreuren het zeer dat de noodklok dan kan luiden voor deze vogel, maar de coalitiepartijen liever een reserve instellen voor een weg die er misschien niet komt dan het redden van deze vogels, belangrijk voor de biodiversiteit. Wij roepen alle leden van PS en GS op om op zo'n manier verantwoordelijkheid te dragen over ons geld dat wij recht doen aan de waarde die het geld heeft voor de gemiddelde Noord-Hollander. Wij moeten handelen met de grootst mogelijke zorgvuldigheid. Mensen vragen mij geregeld wat mijn financiële achtergrond is. Het is niet MBA, geen studie econometrie, mijn moeder leerde mij dat elke euro telt en dat elke euro je een keuze geeft. Laten wij vandaag en de dagen die komen met deze zorgvuldigheid en dit gevoel van verantwoordelijkheid te werk gaan.

545

### **Amendement 3/26-03-18**

Weidevogels en biodiversiteit

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

550

*Besluiten in het ontwerpbesluit in de bovengenoemde voordracht toe te voegen als besluit:*

- 1. 5 miljoen euro te reserveren voor het verhogen van de SVNL voor een periode van 3 jaar (2018-2020) met 1 miljoen euro per jaar voor weidevogelbeheer in agrarisch landschap en biodiversiteit. Daarnaast het verhogen van de uitvoeringsregeling Groen voor 3 jaar (2018- 2021) met in totaal 2 miljoen euro voor weidevogelgebieden binnen en buiten de NNN.*
- 2. 5 miljoen euro te onttrekken aan de middelen die in de tweede begrotingswijziging 2018, zoals die door GS aan PS is verzonden, zijn toebedeeld aan het project 2.10: Duinpolderweg.*

555

#### *Toelichting*

*Dit amendement regelt dat er 5 miljoen euro beschikbaar komt om de uitvoeringsregeling Groen en SVNL te verhogen in de periode 2018-2020 gericht op weidevogelbeheer in agrarisch landschap en het verbeteren van weidevogelgebieden, zowel binnen als buiten het Natuurnetwerk Nederland. Tevens regelt dit amendement dat de dekking van deze middelen wordt gehaald uit de middelen (van een totaal van 25 miljoen euro) die in het ontwerpbesluit, zoals dat door GS aan PS is verzonden, worden gereserveerd voor de Duinpolderweg. Indieners onderschrijven de stelling van GS dat het "Alle hens aan dek is" voor de weidevogel en dat extra geld hard nodig is. Echter, hebben GS op dit moment onvoldoende middelen om boeren goed te ondersteunen in weidevogelbeheer en terreinbeheerders in het ontwikkelen van weidevogelgebieden. Indieners zijn van mening dat als men werkelijk tot actie wil overgaan en het behoud van de weidevogel wil veiligstellen, het plafond van de uitvoeringsregeling Groen en SVNL verhoogd moet worden.*

570

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties GL, SP, PvdD, CU/SGP, 50plus*

575 De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Mevrouw Zaal van D66 zegt iedere keer weer dat voor deze coalitie alleen bepaalde beleidsspeerpunten van belang zijn. Toch is dit jammer als je ziet dat de provincie daar rigide mee omgaat in relatie tot andere provincies. Over projecten die  
580 worden uitgevoerd in het kader van motie 110 steken de coalitiepartijen een hallelujaverhaal af waar de oppositie helaas op geen enkele wijze bij betrokken was. Maar gezien het feit hoe de coalitie met de oppositie omgaat, is dit erg jammer maar komt niet als een verrassing.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Ik heb twee vragen. De eerste gaat over het eerste deel van uw betoog.  
585 Bent u het met mij eens dat zolang wij grote uitdagingen hebben op onze kerntaken die ook door u steeds naar voren worden gebracht, zoals wonen, dat wij dan vooral ons geld vooral daaraan moeten uitgeven en niet aan allerlei zaken die primair tot het niveau van een ander overheidsorgaan behoren? Mijn tweede vraag is, kunt u zich herinneren dat motie 110 met de daarin opgenomen onderwerpen unaniem is aangenomen in PS en dat de oppositie op dat terrein  
590 toch wel betrokken is geweest?

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik had niet anders verwacht van u. De eerste vraag. U vindt dat alleen maar geld moet gaan naar speerpunten van beleid. Ik ben het daar absoluut niet mee eens, want in de afgelopen jaren hebben diverse oppositiepartijen voor minimale bedragen voorstellen  
595 gedaan en 70% daarvan is afgewezen en dat blijf ik jammer vinden. Ik gaf zojuist aan dat er wel degelijk provincies zijn die niet zo rigide omgaan met die standpunten als deze coalitie waar u onderdeel van bent. Vraag 2, u kunt zeggen dat de motie unaniem is aangenomen, maar het was vriendelijker geweest als u de uitwerking van de voorstellen Statenbreed had voorgelegd en oppositiepartijen de kans te geven om voorstellen te doen die konden bijdragen aan de  
600 ondersteuning van motie 110 en dat is helaas niet gebeurd. 69 miljoen euro vind ik heel veel geld en u krijgt straks alle amendementen van de oppositiepartijen voor u en ik hoop dat u ook andere partijen wat gunt.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Bent u het met mij eens dat wij in het kader van het indienen van de motie en de reactie van GS daarop, het tijdstip van het aansluiten en het indienen van initiatieven op het  
605 moment van het indienen van de motie is niet het moment dat GS dat uitvoeren, want volgens mij keren wij dan de verantwoordelijkheid van GS en PS om.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik ben het niet met u eens. Daar houd ik het bij. Dat het niet als een verrassing komt, wij zien dit echter als een gemiste kans. Wij zijn als oppositiepartij blij dat wij dan ook ieder voor zich met goede voorstellen komen om tot een zeer afgewogen pakket te komen om deze 69 miljoen euro of althans een deel ervan, te besteden. Wij kunnen niet akkoord gaan met de tweede begrotingswijziging, met het gros wel maar met twee uitvoeringsvoorstellen niet en dat is 800.000 euro vrijmaken voor versterking integriteit lokaal bestuur ten gunste van  
615 een aanjaagteam bestuurlijke weerbaarheid. Wij hebben onderzoek gedaan en hebben gezien dat de VNG op dit gebied vrijwel alles al doet en zeer veel kennis en kunde in huis heeft op dit vlak, dus wij vinden hem overbodig. Tevens stemmen wij niet in met de reservering van 25 miljoen

620 euro voor de Duinpolderweg. Wij vinden het niet noodzakelijk dat de Duinpolderweg in de toekomst wordt doorgetrokken. Wij dienen een amendement in samen met SP en GL voor het maken van een woonzorgwijzer.

#### **Amendement 4/26-03-18**

Ontwikkelen woonzorgwijzer

625 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

*Overwegende dat:*

- 630 - *Er binnen de provincie Noord-Holland geen cijfers bekend zijn over de behoefte van wonen en zorg, terwijl die cijfers van groot belang zijn in relatie tot de vergrijzing binnen Noord-Holland en het bieden van goede zorg en het opplussen van woningen;*
- *Er in de RAPS goede cijfers ontbreken over het opplussen van woningen en het wonen met zorg;*
- *Er een groot tekort is aan seniorenwoningen en daardoor geen doorstroming plaatsvindt.*

635 *Besluiten in bovengenoemd ontwerpbesluit:*

1. *Toe te voegen als besluit "€ 50.000,- te reserveren voor het ontwikkelen van een WoonZorgwijzer en applicatie voor de Provincie Noord-Holland";*
  2. *Toe te voegen als besluit € 50.000,- te onttrekken aan de middelen die in de tweede begrotingswijziging zoals die door GS aan PS is verzonden, zijn toebedeeld aan het project '2.10: Duinpolderweg'.*
- 640

*Dit amendement regelt dat er € 50.000,- beschikbaar komt om dit jaar te starten met het ontwikkelen van een WoonZorgwijzer en applicatie voor de provincie Noord-Holland. Tevens regelt dit amendement dat de dekking voor dit project wordt gehaald uit de middelen (van een totaal van 25 miljoen euro) die in het ontwerpbesluit, zoals dat door GS aan PS is verzonden, worden gereserveerd voor de Duinpolderweg. De indiener beoogt daarmee alvast financiële middelen beschikbaar te krijgen voor de ontwikkeling van een WoonZorgwijzer en applicatie voor de Provincie Noord-Holland.*

645

650 *Toelichting*

*De komende jaren verandert er veel binnen het zorglandschap, vanwege stelselwijzigingen vanuit het Rijk en demografische ontwikkelingen. Deze veranderingen bieden ook kansen voor economische impulsen. Deze ontwikkelingen vragen om innovatieve oplossingen in samenwerking met het MKB, kennisinstellingen, het veld, gemeenten en de zorgsector om betaalbare, adequate en beschikbare gezondheidszorg voor de inwoners van Noord-Holland te realiseren, en ook een stimulans te bieden voor de werkgelegenheid. Innoveren en verbinden met de zorg, om zodoende te komen tot een succesvolle zorgeconomie. Het bevorderen van een publiek-private samenwerking van zorg/welzijn, bedrijven, onderwijs, kennisinstellingen en burgers om te komen tot innovaties in het MKB en in de zorgsector met als effect een economische spin-off voor het Noord-Hollandse MKB. De provincie Noord-Holland doet in tegenstelling tot andere provincies*

655

660

niets in het kader van wonen en zorg, simpelweg omdat het geen speerpunt van beleid is voor de huidige coalitie. Naar voorbeeld van de provincie Zuid-Holland zien wij graag een onderzoek naar het ontwikkelen van een WoonZorgwijzer voor de provincie Noord-Holland (www.woonzorgwijzer.info). De WoonZorgwijzer is de afgelopen jaren ontwikkeld door Stichting In  
665 Fact en Rigo. Het model is ontwikkeld in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse zaken en vervolgens omarmd door de provincie Zuid-Holland. De gedetailleerde uitsplitsing in zorggroepen in combinatie met het lage geografisch schaalniveau maken de WoonZorgwijzer tot een toevoeging aan het bestaande instrumentarium. Door gebruik te maken van een verzameling van openbare data wordt door slim combineren een beeld verkregen welke zorgdoelgroepen waar  
670 wonen. Het koppelen van data uit de WoonZorgwijzer aan andere databestanden, zoals Wmo-indicaties, heeft in Zuid-Holland tot nieuwe inzichten en mogelijkheden geleid. Een WoonZorgwijzer-applicatie kan worden gebruikt door gemeenten, regio's, zorgverzekeraars, MKB, zorginstellingen, corporaties en andere samenwerkingspartners die actief zijn op de beleidsterreinen van wonen en zorg. Het maakt inzichtelijk waar de behoefte aan wonen en zorg  
675 groot is, en verschaft inzicht in welke doelgroepen in een gebied of regio binnen de provincie Noord-Holland wonen en waar beperkingen of opgaven zijn voor een gebied

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties 50plus, SP, GL

680

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Het tweede amendement betreft subsidieregeling Holocaust Namenmonument Amsterdam.

685

#### **Amendement 5/26-03-18**

Subsidieregeling Holocaust Namenmonument in Amsterdam

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

690

*Overwegende dat:*

- *De gemeenteraad van Amsterdam reeds heeft besloten dat er een Holocaust Namenmonument moet komen in de groenstrook naast de Weesperstraat (grenzend aan de Hoftuin) te Amsterdam;*
- 695 - *Er geruime tijd een lobby in gang is gezet om geld bijeen te brengen voor dit Namenmonument, waarbij bedrijven, de Rijksoverheid, fondsen en gemeenten bijdragen hebben gestort;*
- *Er volgens de voorzitter van het Nederlands Auschwitz comité nog een tekort van 3 miljoen euro is voor dit Namenmonument;*
- 700 - *De provincie Noord-Holland niet kan achterblijven door een substantieel bedrag bij te dragen aan dit geweldige initiatief.*

*Besluiten in bovengenoemd ontwerpbesluit:*

- 705 1. *Toe te voegen als besluit: "€ 50.000,- te reserveren als subsidiebijdrage ten gunste van het Holocaust Namenmonument te Amsterdam";*
2. *Toe te voegen als besluit "€ 50.000,- te onttrekken aan de middelen die in de tweede begrotingswijziging zoals die door GS aan PS is verzonden, zijn toebedeeld aan het project 2.10 Duinpolderweg'.*

710 *Toelichting:*

*Al jaren lagen er plannen voor een Holocaust Namenmonument in de groenstrook naast de Weesperstraat (grenzend aan de Hoftuin) te Amsterdam. De gemeenteraad van Amsterdam heeft besloten dat het Namenmonument met de namen van de 102.000 Holocaustslachtoffers op voornoemde plek moet komen. Alleen al in Amsterdam er 60.000 joden zijn weggehaald en nimmer teruggekeerd. De beroemde architect Daniel Libeskind heeft al een ontwerp gemaakt voor het monument. Bedrijven, fondsen, de Rijksoverheid en vele gemeenten hebben namen geadopteerd ad € 50,- per steen. Het de hoogste tijd ervoor te zorgen dat het monument er nu komt. Volgens het Nederlands Auschwitz Comité is er nog een tekort van 3 miljoen euro. Het zou mooi zijn als de provincie Noord-Holland ook een bijdrage levert aan dit geweldige initiatief. De*

715 *zwarte geschiedenis dient tastbaar en zichtbaar gemaakt te worden in het centrum van Amsterdam*

720

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties 50plus, SP, CU/SGP, PvdD, GL*

725

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Voorzitter. De tweede begrotingswijziging is nodig omdat er na zorgvuldig pluizen in blijkbaar stoffige reserves 69 miljoen euro beschikbaar is voor

730 herbesteding en herijking. Motie 110 uit 2017 met als opdracht, zoek geld dat onnodig en ongebruikt in reserves ligt. GS hebben dit op eigen initiatief uitgelegd als een uitnodiging om ons als PS een aantal mogelijke beleidsinitiatieven voor te leggen, voorstellen die in 2018 nog tot uitvoering zouden moeten komen maar wel in hoge mate gekleurd door de coalitiepartijen. Als er door de coalitie wordt geschermd met het unaniem aannemen van motie 110, dan is het toch niet

735 zo vreemd dat ook de oppositie voorstellen wil inbrengen? In de tweede begrotingswijziging worden de voorstellen van de coalitie nader toegelicht. In het aan ons voorgelegde overzicht staan voorstellen die onze steun wel degelijk verdienen maar ook voorstellen waar wij echt moeite mee hebben. Dat krijg je als je zelf met voorstellen komt en dan weet je ook dat een voorstel van 25 miljoen euro in een reserve voor de Duinpolderweg weleens op weerstand kan

740 rekenen. Dat is dan ook zo. Ook andere partijen vinden op dit moment het instellen van die reserve voorbarig. Er zijn ook wat ons betreft, zaken die dit geld beter kunnen gebruiken op dit moment. Wij willen graag van de mogelijkheid gebruik maken om andere keuzes te maken. Er zijn al voorstellen gedaan en ook wij willen een aantal voorstellen doen. Allereerst is het niet op dit moment inrichten van een reserve voor de Duinpolderweg een uitgelezen kans om een extra

745 investering te doen in ons openbaar vervoer in het algemeen en in het bijzonder in Noord-

Holland-Noord. Veel reguliere buslijnen dreigen daar te worden opgeheven en met een jaarlijkse impuls van 1 miljoen euro kunnen deze lijnen behouden blijven. Vandaar een amendement.

**Amendement 6/26-03-18**

750 Investering in openbaar vervoer in Noord-Holland-Noord

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

*Overwegende dat:*

- 755 - *GS met persbericht van 14 maart 2018 bekend hebben gemaakt dat de provincie Noord-Holland ruim 3 miljoen euro extra vrijmaakt om de komende tien jaar te investeren in het openbaar vervoer in Noord-Holland Noord;*
- *Daarbij is verzuimd te vermelden dat ondanks deze investering per 22 juli 2018 elf buslijnen in Noord-Holland-Noord geheel of gedeeltelijk zullen worden opgeheven en*
- 760 *verschillende andere lijnen in frequentie worden verlaagd;*
- *Openbaar vervoer in Noord-Holland-Noord van belang is voor de inwoners van dit deel van de provincie, maar ook deel uitmaakt van een netwerk dat elders voor omwonenden noodzakelijk is om zich per openbaar vervoer te verplaatsen;*
- *Uit de doorlichting reserves is gebleken dat in de reserve Openbaar vervoer voor*
- 765 *projecten voor € 3,5 miljoen geen concreet bestedingsplan aanwezig is of zicht is op een bestedingsplan en dit bedrag kan vrijvallen (vrijval reserve Openbaar Vervoer projecten, € 3,5 miljoen);*
- *Duurzaamheid en energietransitie tot de kerndoelen behoren van het provinciaal beleid;*
- *Het niet in dit beleid past wel te investeren in wegen en niet in openbaar vervoer dat per*
- 770 *personenverplaatsing energiezuiniger is dan de auto.*

*Besluiten in het ontwerpbesluit van bovengenoemde voordracht:*

1. ... toe te voegen als besluit "€ 5 miljoen euro te storten in de reserve OV-Noord-Holland, waardoor de komende vijf jaar per jaar tenminste € 1 miljoen besteed kan worden aan het in
- 775 *standhouden van het bestaande buslijnnet in Noord-Holland-Noord";*
2. ... toe te voegen als besluit "€ 5 miljoen te onttrekken aan de middelen die in de tweede begrotingswijziging 2018, zoals die door GS aan PS is verzonden, zijn toebedeeld aan het project '2.10: Duinpolderweg'".

780 *en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties SP, GL, 50plus, CU/SGP*

Eind 2016 kozen PS voor een pilot burgerparticipatie bij het project 2<sup>e</sup> fase verbetering N236. Hoewel het proces door iedereen als prettig werd ervaren en ik verwijs naar de

785 commissiebehandeling onlangs, bleek dat echte inspraak niet kon resulteren in een duurdere oplossing dan al van tevoren vaststond. In de commissie is daar ook al veel over gezegd. Daarom een amendement.

**Amendement 7/26-03-18**

790 Pilot burgerparticipatie 2<sup>e</sup> fase verbetering N236 tussen Nieuwe 's Gravelandseweg en Loodijk

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

795 Vaststellend dat PS op 27 juni 2016 een motie hebben aangenomen waarmee GS werden verzocht:

1. Zo spoedig mogelijk een pilot burgerparticipatie N236 2e fase voor de aanbesteding van dit deel van de weg te starten;
  2. Daartoe in overleg met betrokkenen een stappenplan te maken en
  3. De leden van de Commissie Mobiliteit en Financiën over het stappenplan alsmede de bereikte resultaten te informeren.
- 800

*Overwegende dat:*

- Blijkens brief van GS van 13 november 2017 het proces burgerparticipatie N236 2e fase / Franse Kampweg in een constructieve sfeer heeft plaatsgevonden;
- 805 - De deelnemers aan de pilot burgerparticipatie en het grootste deel van de overige betrokkenen een aanbeveling hebben gedaan voor variant 1, rotonde, waarvan de kosten van uitvoering volgens GS € 1.000.000 exclusief grondkosten bedragen;
- PS hadden verzuimd aan te geven hoeveel de eventuele meerkosten zouden mogen bedragen voor uitvoering van een vanuit de burgerparticipatie aanbevolen variant;
- 810 - Hieruit lering moet worden getrokken in die zin dat bij volgende burgerparticipaties vooraf een financieel kader moet worden gesteld, maar de gerechtvaardigde verwachtingen van de deelnemers aan de pilot "burgerparticipatie N236 2e fase" niet mogen worden gefrustreerd door het verzuim van PS;
- Buurtcomité N236 Verkeersveiliger en Fietsersbond met brief van 19 maart 2018 hebben 815 voorgesteld het participatieproject voort te zetten als ultieme poging om ruime draagkracht te verkrijgen voor een uit te voeren optimale variant en het Buurtcomité en de Fietsersbond te betrekken bij de uitwerking van het definitieve ontwerp.

*Besluiten in het ontwerpbesluit van bovengenoemde voordracht:*

- 820 1. Toe te voegen als besluit "€ 1 miljoen te reserveren voor de trajectbenadering Franse Kampweg (N236) en N524 in de gemeenten Gooise Meren en Hilversum ten behoeve van uitvoering van variant 1 uit de pilot "Burgerparticipatie N236 - 2<sup>e</sup> fase";
  2. Toe te voegen als besluit "€ 1 miljoen te onttrekken aan de middelen die in de tweede begrotingswijziging van het ontwerpbesluit, zoals dat door GS aan PS is verzonden, zijn toebedeeld aan het project '2.10 Duinpolderweg'."
- 825

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties SP, 50plus GL*

830 Daaraan gekoppeld de volgende motie, want wij willen de pilot burgerparticipatie echt laten slagen.

**Motie 9/26-03-18**

Pilot burgerparticipatie 2<sup>e</sup> fase verbetering N236 tussen Nieuwe 's Gravelandseweg en Loodijk

835

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

*Gelezen de e-mail van het Bewonerscomité N236 verkeersveiliger en de Fietsersbond Hilversum aan PS van 24 maart 2018 waarin mailschrijvers verzoeken teneinde de impasse in het proces van aanpak van de 'N236 verkeersveiliger' te doorbreken, nader te mogen overleggen met de provincie over een optimale variant.*

840

*Vaststellend dat PS op 27 juni 2016 een motie hebben aangenomen waarmee GS werden verzocht:*

845

- 1. Zo spoedig mogelijk een pilot burgerparticipatie N236 2e fase voor de aanbesteding van dit deel van de weg te starten;*
- 2. Daartoe in overleg met betrokkenen een stappenplan te maken en*
- 3. De leden van de Commissie Mobiliteit en Financiën over het stappenplan alsmede de bereikte resultaten te informeren.*

850

*Overwegende dat:*

855

- Blijkens brief van GS van 13 november 2017 het proces burgerparticipatie N236 2e fase / Franse Kampweg in een constructieve sfeer heeft plaatsgevonden;*
- Alle betrokkenen een andere variant adviseren dan de 0-variant, en de deelnemers aan de pilot burgerparticipatie en het grootste deel van de overige betrokkenen een aanbeveling hebben gedaan voor variant 1, rotonde, waarvan de kosten van uitvoering volgens GS € 1.000.000 exclusief grondkosten bedragen;*
- PS hadden verzuimd aan te geven hoeveel de eventuele meerkosten zouden mogen bedragen voor uitvoering van een vanuit de burgerparticipatie aanbevolen variant;*
- Hieruit lering moet worden getrokken in die zin dat bij volgende burgerparticipaties vooraf een financieel kader moet worden gesteld, maar de gerechtvaardigde verwachtingen van de deelnemers aan de pilot "burgerparticipatie N236 2e fase" niet mogen worden gefrustreerd door het verzuim van PS;*
- Buurtcomité N236 Verkeersveiliger en Fietsersbond met brief van 19 maart 2018 hebben voorgesteld het participatieproject voort te zetten als ultieme poging om ruime draagkracht te verkrijgen voor een uit te voeren optimale variant en het Buurtcomité en de Fietsersbond te betrekken bij de uitwerking van het definitieve ontwerp;*
- Het mogelijk is onderdelen uit de ontwikkelde varianten te gebruiken voor het ontwikkelen van een optimale variant.*

860

865

870

*Verzoeken GS:*

- Te onderzoeken welk budget er binnen het totale project "Trajectbenadering N236 Franse Kampweg" vrijgemaakt kan worden voor optimalisaties op het onderhavige trajectdeel;*
- PS hierover zo spoedig mogelijk te rapporteren;*



- 875 - *De pilot "burgerparticipatie N236 2e fase" voort te zetten, zodat er alsnog met betrokkenen binnen heldere financiële kaders gezocht kan worden naar een optimale variant*

*en gaan over tot de orde van de dag.*

880 *Fracties SP, 50plus, CU/SGP, GL*

Met het schaamrood op de kaken moesten wij twee jaar geleden constateren dat GS gesteund door de coalitie, de provinciale bijdrage van 5.000 euro aan de herdenking van de Februaristaking wilden beëindigen. Meerdere partijen hebben een poging gedaan om deze steun  
885 in stand te houden. Nu hebben wij de mogelijkheid om het schrappen van de bijdrage terug te draaien. Daarom het volgende amendement.

**Amendement 8/26-03-18**

Subsidie Comité Herdenking Februaristaking 1941

890

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

*Overwegende dat:*

- 895 - *De provincie de jaarlijkse subsidie aan het Comité Herdenking Februaristaking 1941 met ingang van 2016 heeft willen beëindigen;*
- *PS op 9 november 2015 unaniem met amendement A12 hebben besloten voor het jaar 2016 alsnog eenmalig een subsidie van € 5.000 beschikbaar te stellen aan het Comité Herdenking Februaristaking 1941;*
- 900 - *Het levendig houden van de waakzaamheid tegen dictatuur en onderdrukking behoort tot de kerntaken van elke democratische overheid;*
- *Het in de geest van het amendement A12 09/11 wenselijk is ook in de komende vijf jaren bij te dragen aan de organisatie van de Herdenking Februaristaking 1941.*

*Besluiten in het ontwerpbesluit van bovengenoemde voordracht:*

- 905 1. *... toe te voegen als besluit "€ 25.000,-geormerkt te reserveren in de Algemene Reserve en in de begroting ten behoeve van het jaarlijks met € 5.000,- ondersteunen van de Herdenking Februaristaking 1941 voor de periode 2019-2023";*
2. *... toe te voegen als besluit "€ 25.000,- te onttrekken aan de middelen die in de tweede begrotingswijziging 2018, zoals die door GS aan PS is verzonden. zijn toebedeeld aan het*  
910 *project '2.10: Duinpolderweg'"*

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties SP, GL, 50plus, CU/SGP*

915 Dat de energietransitie ook van onze provincie een fikse investering zal vragen, lijkt ook de SP duidelijk. Er moet echt heel veel gebeuren. Wel zouden wij graag zien dat het accent meer komt te liggen op het bijdragen aan daadwerkelijke maatregelen en minder op het nog meer

920 ondersteunen van nog meer onderzoek. Zijn GS bereid te onderzoeken in hoeverre wij als provincie financiële steun kunnen geven aan maatregelen die direct voor grote groepen inwoners kunnen leiden tot een lager energieverbruik, juist voor inwoners met een lager inkomen of in lastige woonsituaties? Welke kansen zien GS op dit gebied? Tot slot, enige opmerkingen over de bij de begrotingswijziging behorende lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling. Al meerdere malen is in PS gesproken over het ontbreken van de nodige transparantie in deze lijst. Ook nu worden weer bedragen toegevoegd, gewijzigd of verwijderd zonder dat ons duidelijk is waarom.

925 Inhoudelijk wil ik iets zeggen over de aansluiting A9 bij Heiloo. In de eerste begrotingswijziging wordt een bedrag van 1,5 miljoen euro als nieuw bestempeld. Dat bedrag kunnen wij nog wel terugvinden in eerdere stukken maar dat bedrag staat nu betiteld als 'gewijzigd'. Waarom is dat? Ook is een nieuw bedrag toebedeeld aan de gemeente Texel in het kader van de tweede fase van het project de Texelhopper. Klopt het dat de Texelhopper nu 1,1 miljoen euro per jaar kost?

930 Alkmaar krijgt een kleine 1,5 miljoen euro voor OV. Gaat er iets gebeuren met het stationsgebied en gaat de provincie nu ook zorgen dat zij zicht houdt op de besteding van het geld? Wij zien dat er veel nieuwe bedragen beschikbaar worden gesteld voor het verbeteren van de digitale bereikbaarheid in de buitengebieden. Op zich is dat een goede zaak. De SP wil graag op niet al te lange termijn een notitie van GS ontvangen over de stand van zaken aanleg digitale infrastructuur

935 in de provincie, waarin ook opgenomen is in hoeverre marktpartijen gesubsidieerd worden voor activiteiten die zij liever niet zelf deden of doen.

De **VOORZITTER**: De amendementen maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

940 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Wij zijn blij met de resultaten van het onderzoek van GS en het inzicht in de financiële ruimte van de provincie, maar zoals al eerder gezegd, het is ook wel wat gênant als blijkt dat er zoveel geld ligt te verstoffen. Het is bovendien jammer als blijkt dat het komt voor een groot deel omdat OV-doelen niet gerealiseerd zijn.

945 De heer **DEN UYL** (PvdA): Welke OV is niet gerealiseerd?

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Wij hebben geld beschikbaar gesteld voor OV-projecten en een deel daarvan is niet tot besteding gekomen.

950 De heer **DEN UYL** (PvdA): De heer Klein weet toch ook dat het grootste deel 26 miljoen euro, komt omdat wij een meevaller hebben bij de HOV Velsen die inmiddels rijdt en wij de gemeente Amstelveen hebben gevraagd om voorstellen in te dienen en dat hebben ze niet gedaan. Welke projecten van de provincie zijn er niet uitgevoerd?

955 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Als ze geen voorstellen hebben gedaan, zijn er dingen niet gerealiseerd die wij wel gehoopt hadden en dat is het punt dat ik wil maken. Dat is helaas een probleem dat wij breder zien in de provincie, ook vaak bij de jaarrekening. Het is moeilijk om alle goede plannen daadwerkelijk te realiseren. Er ligt nu een aantal goede en zinvolle voorstellen om dat geld in reactie op motie 110 te besteden. Wij hadden het chiquer gevonden als GS ons een keuze

960 had voorgelegd of samen met ons was gaan kijken naar manieren hoe wij dat geld goed konden

besteden, grasduinen in beleidsterreinen zoals het CDA dat noemde. Pas dan had u PS echt uitgedaagd om prioriteiten te stelen en te kiezen waar wij als provincie op willen inzetten. Dat is dualisme. Wij ondersteunen van harte de besteding van het geld aan een pilot luchtkwaliteit, aan het toezicht houden in natuurgebieden, aan natuurinclusieve landbouw, aan het tegengaan van bodemdaling en versnelling van de woningbouw.

De heer **ANNAERT** (VVD): De heer Klein spreekt over grasduinen en alles doornemen met PS. Denkt u dat er iets heel anders uitgekomen was dan GS nu gedaan hebben? Wij hebben namelijk als voorwaarde gesteld dat het moet gaan om uitvoerbare plannen in 2018/2019. Bent u het met mij eens dat als er een partij is die weet hoe het daarmee staat, dat het college van GS is met de ambtelijke organisatie en dat dat nu juist voorligt. Wat wilt u nog meer dan dat?

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Mijnheer Annaert, als u tot nu toe geluisterd hebt, dan hebt u gezien dat er breed draagvlak is voor een heel aantal alternatieve plannen en u weet ook dat wij in de commissie gevraagd hebben in hoeverre bepaalde dingen uitvoerbaar zijn. Laten wij daar met elkaar over praten, dan kunnen wij met elkaar de prioriteiten stelen. Door dit nu als GS te doen en het wensenlijstje op te tellen tot 69 miljoen euro wordt het ons heel moeilijk gemaakt om in deze afweging mee te beslissen.

De heer **ANNAERT** (VVD): Dan blijven wij in een cirkelredenering hangen. Ik denk dat GS hebben gedaan waartoe de motie oproept, dat inzichtelijk heeft gemaakt en daar kun je nog wat van vinden ja of nee. U doet net alsof de exercitie die u voorstelt, een heel ander plaatje zou laten zien en daar geloof ik niet in. Bent u dat met mij eens?

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Nee, dat ben ik het niet mee eens, want u heeft gezien welke voorstellen er nu liggen en welke nog gaan komen in mijn bijdrage. Dan is het op voorhand helemaal niet duidelijk dat daar hetzelfde uitkomt.

De heer **ANNAERT** (VVD): Dus u weet dat die allemaal uitvoerbaar zijn.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Een deel daarvan is zeker uitvoerbaar, een deel daarvan is misschien niet direct uitvoerbaar, maar ik zou u er voorzichtig op willen wijzen dat dat ook geldt voor een deel van de bestedingen die door GS worden voorgesteld.

De heer **HOOGERVORST** (SP): De heer Klein gaf aan dat de doelen voor een goed OV niet gehaald zijn op sommige fronten. Bent u het met mij eens dat als je doelstelling is een goede bereikbaarheid in de provincie waaronder goed openbaar vervoer, dat het wegvallen van reguliere buslijnen daarbij een aderlating is?

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Om dit in zijn algemeenheid te beantwoorden, vind ik wel erg vergaand maar het feit dat er buslijnen wegvallen waar mensen van afhankelijk zijn en die hier hun onvrede komen uiten, een signaal is dat er mogelijkheden zijn om te verbeteren, is zonder meer waar. Ik ga verder met mijn betoog. Ik heb verteld dat ik het met een aantal dingen heel erg eens ben. Een

1005 bijzondere besteding is het voorstel voor de energietransitie. Van dit geld is immers nog slechts  
in globale termen bekend waar het aan besteed gaat worden. Wij vragen het college om vaart te  
maken met de uitwerking, want wij zien voldoende mogelijkheden om in deze periode tot  
besteding te komen, bijvoorbeeld door als launching customer op te treden bij innovatieve  
projecten, door te investeren in de warmtetransitie en daarmee ervoor te zorgen dat elke inwoner  
van Noord-Holland straks duurzaam kan wonen. Echter, een deel van de keuzes die worden  
1010 gemaakt, is in tegenspraak met de voorwaarden van motie 110 en dan hebben wij het over de  
reservering van 25 miljoen euro voor de bereikbaarheid van de Duin- en Bollenstreek. Dat is  
namelijk een reservering voor toekomstige uitgaven en deze zal niet in deze periode tot  
uitvoering komen. Met dit onderdeel wordt daarom niet volledig recht gedaan aan de behoefte  
die in motie 110 is uitgesproken om aanvullende initiatieven te nemen. Daarom een amendement  
1015 dat regelt dat de voorgenomen extra reservering achterwege blijft en in plaats daarvan gestort  
wordt in een nieuw te vormen reserve.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Ik ben enigszins in de war. Volgens mij hebben wij hier een breed  
gesteunde opdracht aan GS gegeven om juist de reserve te ontstoffen en nu stelt u voor om een  
1020 hele grote megareserve zonder concrete doelen in te stellen. Hoe voorkomen wij dan dat wij over  
een paar jaar niet weer tegen hetzelfde probleem aanlopen?

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Omdat wij als Staten en als GS in het komende jaar allerlei mooie  
plannen gaan uitwerken zoals er hier al een heel aantal op tafel liggen, daarmee zouden we 15  
1025 van de 25 miljoen euro al besteed hebben om te besteden in lijn met motie 110. Met andere  
woorden, van de 69 miljoen euro die wij gevonden hebben, besteden wij 59 nu en 10 in het  
komende jaar. Dat lijkt mij helemaal in lijn met deze motie.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Staat in motie 110 niet heel kort gezegd, zoek geld?  
1030

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Die heb ik hier even niet voor mij liggen.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Ik ga u helpen. In de commissiebehandeling van dit stuk hebben  
wij samen geconstateerd dat in principe in die motie staat: zoek in de reserves naar geld dat is  
1035 blijven liggen. Volgens mij had u ook de indruk dat wij daarna gezamenlijk zouden kijken hoe wij  
dat geld zouden kunnen gaan besteden.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Dat kan ik bevestigen.

1040 De heer **DEN UYL** (PvdA): Ik heb de tekst van motie 110 voor mij en dat helpt ons allemaal:  
“Overwegende dat de ambities van de Staten verder reiken dan het coalitieakkoord enzovoorts en  
er ruimte is om aanvullende initiatieven te nemen op de acht terreinen, en dat er dan vervolgens  
aan GS wordt gevraagd – ik sla een groot deel van de tekst over – zo spoedig mogelijk inzicht te  
verschaffen in de nu bekende financiële gevolgen van het regeerakkoord, en zo spoedig mogelijk  
1045 inzicht te verschaffen in de financiële mogelijkheden die uit het doorlichten van bestaande  
reserves en voorzieningen komen. Het is toch klip en klaar dat de Staten hier acht terreinen

noemen en twee financieringsbronnen. Ik vraag mij af wie die andere discussies voert, want dit is de opdracht van PS waar wij unaniem voorgestemd hebben.

- 1050 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Twee keer is het dictum, inzicht geven. Dat is gedaan en daarbij zijn GS een stap verder gegaan, dat is hun goed recht, maar het is ook ons goed recht om nu te discussiëren over hoe wij dat geld willen uitgeven en of wij dat misschien deels op een andere manier willen uitgeven. Het feit dat in de overwegingen staat dat er een aantal doelen zijn waar wij allemaal achter staan, dat is prima, maar dat betekent niet dat wij nu een handtekening  
1055 hoeven te zetten onder het lijstje dat wij van GS hebben gekregen.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Is de heer Klein het met mij eens dat wij niet een handtekening zetten onder een lijstje dat wij van GS hebben gekregen, maar onder een lijstje waartoe de Staten unaniem toe besloten hebben op 6 november.?

1060

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Dat ben ik pertinent niet met u eens!

De heer **DEN UYL** (PvdA): Dan heeft u gestemd voor een motie waarvan u de inhoud niet kende.

- 1065 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Dat is absoluut niet waar.

De **VOORZITTER**: Door de stem te verheffen wordt de kwaliteit van de argumentatie niet automatisch beter.

- 1070 De heer **HOOGERVORST** (SP): U gaat toch niet zeggen, soms wel? Mijnheer Klein, bent u het met mij eens dat als wij een motie aannemen waar ruwweg de lijnen in staan die de heer Den Uyl benoemde, dat wij het dan hebben over wat globale denkrichtingen maar dat de term Duinpolderweg veel te specifiek is om nu al in dit lijstje op te nemen?

- 1075 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ja. Wat ik nog wil herhalen zowel in reactie op uw vraag als van de heer Den Uyl, en ik zal dat doen zonder stemverheffing en hopelijk komt dat de kwaliteit van mijn argumenten ten goede, is dat in de overwegingen van de motie de richtingen staan aangegeven. In het lijstje van GS is voor een deel die richting gevolgd. Ik vind dat GS daarmee een prima voorzet hebben gedaan maar wat de motie sec vraagt in het dictum, dat is, maak de financiën  
1080 inzichtelijk en dan is het aan ons als Staten om te bedenken hoe wij dat willen besteden. Ik vind dat GS daar een stap te hard hebben gelopen door een lijstje te geven dat precies uitkomt op 69 miljoen euro en waarin nul keuze zit. Wij gaan dat hier corrigeren want wij hebben als oppositie een heel aantal aanvullende voorstellen, die voor een deel een stuk beter zijn dan de voorstellen van GS.

1085

De **VOORZITTER**: Volgens mij is deze thematiek voldoende uitgediscussieerd. Dat geldt ook voor de heer Den Uyl. De heer Klein vervolgt zijn betoog tenzij de heer Den Uyl een totaal ander punt heeft.

1090 De heer **DEN UYL** (PvdA): Dit is zo'n wezenlijk punt, daar zou ik nog uren over kunnen spreken.

De **VOORZITTER**: Er komt nog een tweede termijn.

1095 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Nog even voor de duidelijkheid, over 44 miljoen euro bestaat weinig discussie, dus daar volgen wij de voorstellen van GS. Daar is een goede invulling gegeven aan de richting die in de motie is gegeven. Ik dien graag een amendement in.

1100 De heer **ANNAERT** (VVD): Nog even een vraagje aan de heer Klein, want als hij nu aan het eind van bijna zijn betoog zegt dat hij het met heel veel dingen eens is, hij dus geen probleem heeft met hoe het hier gegaan is.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Mijnheer Annaert, tussen zwart en wit zitten heel veel tinten grijs en sommige mensen denken zelfs 50. Ik ga verder met het indienen van het amendement.

1105 **Amendement 10/26-03-18**

Aanvullende voorstellen motie 110

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

1110 *Besluiten in het besluit behorende bij deze voordracht de tekst:  
"De tweede begrotingswijziging 2018 vast te stellen."*

*Te vervangen door:*

*"De tweede begrotingswijziging 2018 gewijzigd vast te stellen, zodanig dat:*

- 1115
- *De storting de reserve infrastructuur van 25 miljoen euro voor het voorkeursalternatief 'Duinpolderweg' daar geen onderdeel van is;*
  - *Een reserve 'Duurzame initiatieven' wordt ingesteld waarin het resterende bedrag wordt gestort."*

1120 *En als extra besluit toe te voegen:*

*"Onderbestedingen op de in deze voordracht voorgestelde initiatieven zullen worden gestort in bovengenoemde reserve 'Duurzame initiatieven'."*

*Toelichting:*

1125 *Indieners constateren dat PS in motie 110 het college van GS hebben verzocht inzicht te verschaffen in de financiële mogelijkheden als gevolg van het regeerakkoord en de doorlichting van de reserves en voorzieningen. In deze motie spreken PS de behoefte uit om aanvullende initiatieven te nemen. De voorwaarde is daarbij dat de initiatieven "voldoende uitvoering gerede plannen voor activiteiten, die in 2018 ook daadwerkelijk tot besteding van middelen zullen leiden". Aanvullend voorstel 10 "Duinpolderweg" in de begrotingswijziging voldoet echter niet aan deze voorwaarde. Met dit onderdeel wordt daarmee niet volledig recht gedaan aan de behoefte van de Staten om aanvullende initiatieven te nemen. Dit amendement regelt dat deze*

1130

voorgenomen extra reservering achterwege blijft en gestort wordt in een nieuw te vormen reserve. De middelen blijven daardoor beschikbaar voor initiatieven op het gebied van waterrecreatie, infrastructuur, terugdraaien bodemdaling in veenweidegebieden, ecologische oevers, handhaving in natuur- en stiltegebieden, fietsinfrastructuur, versterking van de regionale (duurzame) economie door aanleg van snel internet en CO2-leidingen en andere zinvolle investeringen die bijdragen aan duurzaamheid. Voorstellen hiertoe kunnen in de komende tijd door GS of PS worden gedaan zodat PS hierover een besluit kunnen nemen. Het amendement regelt bovendien dat onverhoopte onderbestedingen op de in deze begrotingswijziging voorgestelde initiatieven terugvloeien naar deze reserve, zodat PS kunnen besluiten om deze gelden op een andere manier voor de genoemde doelen in te zetten.

en gaan over tot de orde van de dag.  
1145 Fracties CU/SGP, SP, PvdD, GL, 50plus

Voor een deel van de nieuw te vormen reserve van 25 miljoen euro hebben wij dan al staande deze vergadering een aantal goede voorstellen om ze te besteden in lijn met motie 110, daarom denken wij dat de coalitie daar prima bij kan aansluiten. Zo hebben wij samen met de SP, GL en 50plus een amendement waarin wij extra geld willen reserveren voor het OV, zodat de door inwoners ervaren knelpunten in de toekomst kunnen worden opgelost, zodat wij bij aanbestedingen als we merken dat er knelpunten zijn, wat ruimte hebben om daar de scherpe kantjes af te halen. Ook dienen wij samen met GL, SP, PvdD en 50plus een amendement in om 5 miljoen euro te investeren in het ondersteunen van boeren voor het vergroten van biodiversiteit en het bevorderen van weidevogels. Gisteren hoorde ik een interview op de radio met de voorzitter van Boer en Natuur, dat is de vereniging voor agrarische collectieven en een wetenschapper van de Wageningen Universiteit en ze zeiden, boeren, natuurorganisaties en wetenschappers zitten op een lijn, wij willen hier heel graag aan werken, het moment is nu. Laat de overheid en in het bijzonder de provincies zorgen dat er mogelijkheden en geld komen. Dit amendement is daar een mooie eerste stap voor. Ten slotte, vorige maand hebben PS wat geld ter beschikking gesteld voor natuurvriendelijke oevers. Uit de kanskaart die door het college is vastgesteld, blijkt dat het op nog meer plekken zinvol en haalbaar is. Voor een deel van deze projecten is echter nog geen dekking beschikbaar, hebben wij vorige maand gezien. Gelukkig hebben wij nu wat extra ruimte, dus hier ligt een prachtig uitvoeringsgereed project waarmee wij beter invulling geven aan motie 110, want daarin wordt letterlijk gesteld om initiatieven te nemen op het terrein van ecologische oevers en kijken wij naar het lijstje van GS, dan zitten de ecologische oevers daar niet in. Het wordt wel twee keer genoemd als onderdeel van natuurinclusieve landbouw en van veenbodemdaling tegengaan, maar dat is toch wel een rare interpretatie. Met de herallocatie die wij in het amendement voorstellen, zijn er wel voldoende middelen om alle projecten die voorbij de studiefase zijn, te realiseren.

**Amendement 9/26-03-18**  
Natuurvriendelijke oevers

1175 Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018

*Besluiten in het ontwerpbesluit behorende bij bovengenoemde voordracht:*

*1. toe te voegen als besluit: "€ 875.000,- te heralloceren voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers in provinciale vaarwegen";*

1180 *2. toe te voegen als besluit: "€ 875.000,- te onttrekken aan de middelen die in de Tweede Begrotingswijziging, zoals die door GS aan PS is verzonden, zijn toebedeeld aan het project '2.10: Duinpolderweg'"*

*Toelichting*

1185 *In de voordracht 2018 VD-1 van 19 december 2017 heeft het college van GS een Kansenskaart vastgesteld waarin beschreven is waar in het provinciaal vaarwegareaal de aanleg van natuurvriendelijke oevers mogelijk en ecologisch effectief is. Dat blijkt op in totaal 30 locaties het geval te zijn. Deze zijn gegroepeerd in acht projecten. Voor 5 van deze projecten die in uitvoering of voorbereiding zijn, worden de totale aanlegkosten globaal geraamd op € 1.450.000. Tijdens*

1190 *haar vergadering op 12 februari jl. hebben PS hiervoor € 695.500,- ter beschikking gesteld ten laste van de reserve TWIN-H, compartiment GR/3 Integrale ILG-projecten. Dit bedrag was echter nog niet voldoende om alle projecten in de voorbereidingsfase te financieren. Met de herallocatie die wordt voorgesteld in dit amendement, zijn daarvoor wel voldoende middelen beschikbaar. Het eventuele restant kan worden besteed om de 3 projecten in de studiefase verder te ontwikkelen.*

1195 *Met dit amendement wordt een betere invulling gegeven aan motie 110, waarin wordt voorgesteld om initiatieven te nemen op o.a. het terrein van ecologische oevers. In de voornoemde begrotingswijziging worden ecologische oevers alleen genoemd in de context van veenbodemdaling en natuurinclusieve landbouw, hier worden echter geen gelden voor gereserveerd.*

1200 *en gaan over tot de orde van de dag.*  
*Fracties CU/SGP, PvdD, GL, SP, 50plus*

1205 Tenslotte wil ik nog kort spreken over de burgerparticipatie Franse Kampweg. Wij vinden het jammer dat de burgerparticipatie niet heeft geleid tot aanpassing van het ontwerp Franse Kampweg. Wij vinden het eenmalig ter beschikking stellen van extra geld om de duurste variant uit te voeren op dit moment nog niet beargumenteerbaar, maar er zijn wel mogelijkheden om ook met minder geld goede elementen uit het burgerparticipatietraject in te voegen in het ontwerp. Daarom vragen wij samen met SP, GL, 50plus u om te zoeken naar ruimte in het budget

1210 voor de hele N236 en als u daarmee bij ons terugkomt, vragen wij u om daarna met heldere financiële kaders het burgerparticipatietraject voor te zetten. Graag horen wij u reactie op onze voorstellen.

1215 De **VOORZITTER**: De beide amendementen maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. De PvdD vindt dat het college motie 110 redelijk goed heeft uitgevoerd. Er is een goede doorlichting van de reserves gedaan en er is 69 miljoen euro gevonden die maar niet tot besteding kwamen voor provinciale doelen. Goed dat wij die nog dit



1220 jaar kunnen investeren in een duurzame provincie. Dat is ten slotte hard nodig. Wij gaan  
grotendeels akkoord met de voorgestelde bestedingen zoals het voorkomen van veenafbraak,  
natuurinclusieve landbouw, investeren in natuurgebieden en de energietransitie, allemaal  
onderwerpen waar de PvdD eerder voorstellen voor deed. Wij betreuren het wel dat het college na  
een uitgebreide notitie over de eiwittransitie daar – althans nu – niet in wil investeren. Deze  
onvolkomenheid willen wij vandaag herstellen met het volgende amendement.

1225

**Amendement 11/26-03-18**

Grootschalige eiwittransitie

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

1230

*Besluiten in het ontwerpbesluit behorende bij bovengenoemde voordracht:*

*1. Toe te voegen als besluit: “€ 2 miljoen te reserveren voor investeringen in de groene  
eiwittransitie;”;*

1235

*2. Toe te voegen als besluit: “€ 2 miljoen te onttrekken aan de middelen die in de tweede  
begrotingswijziging 2018, zoals die door GS aan PS is verzonden, zijn toebedeeld aan het project  
‘2.10: Duinpolderweg’;”*

*Toelichting:*

1240

*Dit amendement regelt dat er in de lopende begroting 2018 2 miljoen euro beschikbaar wordt  
gesteld voor de grootschalige eiwittransitie. Om onze ambitie tot verduurzaming van de  
landbouw te realiseren zal € 2 miljoen euro worden gereserveerd voor het op gang brengen van  
een grootschalige transitie naar de teelt en consumptie van plantaardige eiwitten in plaats van  
dierlijke eiwitten. De noodzaak hiertoe is in de commissie NLM van 4 december 2017 uitvoerig  
besproken. Met dit budget kan onder andere een proef met de teelt van Azolla en Lisdodde in de  
veenweidegebieden worden gestart en kan er een extra impuls worden gegeven aan de  
zeewierteelt*

1245

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties PvdD, GL.*

1250

Met de toevoeging ‘grootschalig’ hopen wij ook de VVD op haar wenken te bedienen. Ons  
initiatiefvoorstel ‘Groen doet kinderen goed’ past uitstekend in de voorwaarden van motie 110.  
Hierin willen wij 1 miljoen euro beschikbaar maken om basisscholen te helpen hun grijze  
schoolpleinen om te toveren in groene natuurtuinen. Contact met de natuur leidt tot minder  
1255 depressie, pesten, obesitas en ADHD en meer concentratie, creativiteit en zelfstandigheid. In een  
tijd dat kinderen steeds minder natuur in hun leven hebben, garandeert een groen schoolplein  
dagelijks toegang tot de natuur voor alle kinderen, juist voor hen die het het hardst nodig  
hebben. Natuur is een kerntaak van de provincie en mensen in aanraking brengen met de natuur  
hoort daarbij. Wij boeken dubbele winst, want ieder grijs plein dat groen wordt, zorgt direct voor  
1260 gelukkiger kinderen en met de keuzes die kinderen op latere leeftijd maken. Kinderen die op  
jonge leeftijd veel in contact zijn gekomen met natuur, natuur- en milieueducatie hebben gehad,

kiezen later voor een duurzamere leefstijl en een gezonder voedingspatroon. Dat is kiezen voor openbaar vervoer in plaats van de auto, voor groene in plaats van grijze energie. Een gezonder voedingspatroon is een dieet rijk aan plantaardige in plaats van dierlijke eiwitten. Groene schoolpleinen zijn een concrete, effectieve investering in een groener Noord-Holland. Dat is een gemakkelijke kans om Noord-Holland flink groener achter te laten en dat is hard nodig. Daarom het volgende amendement.

**Amendement 12/26-03-18**

1270 Subsidieregeling groene schoolpleinen

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

*Besluiten in het ontwerpbesluit behorende bij bovengenoemde voordracht:*

- 1275 1. toe te voegen als besluit: "€ 1 miljoen te reserveren voor investeringen in groene schoolpleinen;"
2. toe te voegen als besluit: "€ 1 miljoen te onttrekken aan de middelen die in de tweede begrotingswijziging 2018, zoals die door GS aan PS is verzonden, zijn toebedeeld aan het project '2.10: Duinpolderweg';"

1280

*Toelichting:*

*Dit amendement regelt dat er 1 miljoen euro beschikbaar komt om dit jaar te starten met het ondersteunen van het vergroenen van schoolpleinen. Tevens regelt dit amendement dat de dekking voor dit project wordt gehaald uit de middelen (van een totaal van 25 miljoen euro) die in het ontwerpbesluit, zoals dat door GS aan PS is verzonden, worden gereserveerd voor de Duinpolderweg. De indiener beoogt daarmee alvast financiële middelen beschikbaar te krijgen voor een snellere uitvoering van het ingediende initiatiefvoorstel "Groen doet kinderen goed." Het voorstel zal voor de zomer inhoudelijk worden besproken met het advies van GS. Als er dan nog gewacht zou moeten worden voor de volgende begrotingswijziging voor het voorstel uitgevoerd kan worden, wordt kostbare tijd verloren. Het initiatiefvoorstel beoogt kinderen meer in contact te brengen met natuur. Natuur is een kerntaak van de provincie. Er verdwijnt steeds meer natuur uit het leven van Noord-Hollandse kinderen. Enerzijds omdat groen dicht bij het huis verdwijnt, anderzijds omdat kinderen minder ver buiten komen. Door het ondersteunen van de aanleg van groene schoolpleinen wordt de natuur teruggebracht in het leven van alle kinderen, ook zij die het het hardst nodig hebben. Bovendien blijken kinderen die natuur- en milieueducatie hebben gekregen, later duurzamere keuzes te maken. Daarmee is dit voorstel ook een investering in de samenleving*

*en gaan over tot de orde van de dag.*

1300 *Fracties PvdD, CU/SGP, SP, GL, 50plus*

Het is misschien goed om op te merken dat een van de mede-indieners basisschooldirecteur is en al zes jaar geleden tot zo'n besluit is gekomen om een grijs schoolplein te vergroenen en dat dat vooral tot zeer positieve reacties heeft geleid. Iedereen wordt daar beter van. Met de tweede

1305 begrotingswijziging wordt heel veel geld dat oorspronkelijk voor openbaar vervoer was bedoeld,  
naar kapitaallasten wegen overgeheveld. OV-geld naar de autotak van de Duinpolderweg en er  
gaat al veel geld naar asfaltprojecten. De balans in deze provincie is zoek. En dan voldoet dit  
project ook nog eens niet aan de kaders van 110. De oproep tot uitvoering wordt hier omgezet  
1310 naar een extra storting zonder resultaat op korte termijn. Het ligt dus voor de hand om dit  
project uit de lijst te schrappen en in een reserve te storten conform de kaders van 110.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Ik wil de PvdD uitdagen om er iets anders naar te kijken. In de commissie  
heeft de heer Van Straaten een heel mooi rekensommetje gemaakt, die heeft geconstateerd dat  
1315 80% van het geld uit infrastructuur komt en in ieder geval meer dan de helft op dit moment naar  
groene investeringen gaat, zoals duurzame energie, natuurinclusieve landbouw en natuur. Zijn  
we gezien de brede ondersteuning voor deze motie niet al heel erg de goede kant opgeschoven?

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Zoals u in mijn betoog hebt kunnen horen, kunnen wij goedkeuring  
geven aan het merendeel van de voorstellen die gedaan zijn, alleen zijn er 25 miljoen euro die wij  
1320 denken nog beter te kunnen investeren en daar hebben wij een aantal amendementen voor  
ingediend.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Dat begrijp ik en dat is uw goed recht, maar de motie is unaniem  
aangenomen. Wij zitten hier met veel verschillende partijen in de Staten, is dit niet gewoon een  
1325 heel mooi afgewogen pakket?

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Er is een nog mooier afgewogen pakket mogelijk. Daar kunt u ook  
voorstemmen. Als u verwijst naar de kaders van 110, dan heb ik duidelijk gezegd, strikt  
1330 genomen voldoen de 25 miljoen euro hier niet aan en als u dan heel consequent bent, dan moet  
u zeggen, helaas GS, dit is niet waar wij toe besloten hebben. Dit zullen wij anders moeten gaan  
investeren. Gelukkig liggen er een paar amendementen die dat nog vandaag kunnen regelen, dus  
ik zou zeggen, pak uw kans. Dan kunnen nog dit jaar projecten worden ingediend en ingevoerd  
met deze middelen, zoals de groene schoolpleinen en eiwittransitie. Ik vervolg mijn betoog. Dat  
1335 er jaarlijks een onderbesteding is hoort voor een deel bij de provincie. Tegelijkertijd hebben wij  
een lange termijn tekort op de reserve groen, terwijl wij zoveel meer natuur nodig hebben.  
Daarom stellen wij samen met GL voor om niet bestede middelen niet meer meteen vrij te laten  
vallen naar de algemene reserve, maar naar de reserve Groen. Daarmee dichten wij  
hoogstwaarschijnlijk op lange termijn het gat in de natuurbegroting. Daarom de volgende motie.

1340 **Motie 10/26-03-18**  
Onderbesteding wordt groen

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

1345 *Constateerende dat:*  
- *Zowel PS als GS ernaar streven het Natuurnetwerk Nederland (de Ecologische  
Hoofdstructuur) in 2027 af te ronden;*

- Volgens het Provinciale Meerjarenprogramma Groen de verwachting is dat er in 2025 een financieel tekort zal ontstaan om de NNN-taakstelling te realiseren;
- 1350 - Onderbestedingen structureel zijn;
- Geld dat niet uitgegeven wordt uiteindelijk vrijvalt naar de algemene reserve.

*Van mening dat:*

1355 *Het van groot belang is dat het Natuurnetwerk Nederland (de Ecologische Hoofdstructuur) in 2027 is gerealiseerd.*

*Gehoord de discussie, dragen het College van GS op:*

1360 *Geld dat vrijvalt, te reserveren voor de Reserve Groen tot het moment dat er voldoende middelen zijn om het NNN/EHS in 2027 af te ronden*

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties PvdD, GL*

1365 Er is al genoeg dat deze Staten verdeelt. Motie 110 is unaniem aangenomen, laten wij dit traject dan ook gezamenlijk afronden, oppositie en coalitie, en niet slechts het voorstel van GS volgen.

De **VOORZITTER**: De amendementen en motie maken onderdeel uit van de beraadslagingen. Ik stel voor te schorsen tot 14.50 uur. Ik heropen de vergadering.

1370 Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. Ik begin met een korte toelichting op het proces van de afgelopen weken, maanden, omdat ik merk dat dat hier en daar tot verwarring heeft geleid. U heeft ons gevraagd inzicht te verschaffen in de gevolgen van het regeerakkoord en zo spoedig mogelijk inzicht te verschaffen in de financiële mogelijkheden die uit een doorlichting van bestaande reserves en voorzieningen voortkomen. Daarbij heeft u aangegeven dat aan die voorstellen een aantal voorwaarden zijn verbonden, namelijk dat er voldoende middelen ter beschikking zijn, dat er voldoende uitvoeringsgerede plannen zijn voor activiteiten en dat er voldoende ambtelijke capaciteit is. Onze taxatie is geweest dat toen de motie werd aangenomen, u nog niet over die informatie beschikte of er voldoende plannen waren, of er voldoende ambtelijke capaciteit was en of er voldoende middelen ter beschikking waren. Op die vragen  
1375 hebben wij u antwoord gegeven met een algemeen voorstel in eerste instantie. Onze bedoeling was om in de commissie met u te discussiëren, maar vervolgens is ons door de agendacommissie opgedragen om met een concrete begrotingswijziging te komen. Dat heeft ons verrast, want wij gingen ervan uit dat u de discussie wilde voeren, maar juist omdat door PS is gevraagd – sterker nog opgedragen – om met een concrete begrotingswijziging te komen, ligt die vandaag voor. Zo  
1380 is het gegaan en ik ga ervan uit dat u als PS de agendacommissie daarin heeft gesteund. Anders kan ik de vraag van de agendacommissie niet verklaren.  
1385

1390 De heer **HOOGERVORST** (SP): Voorzitter. Begrijp ik het goed dat de gedeputeerde ook liever eerst had gediscussieerd met elkaar over mogelijke bestedingsrichtingen voor de 69 miljoen euro, maar dat u daarin belemmerd bent door de agendacommissie.

Gedeputeerde **POST**: Dat heeft u mij niet horen zeggen. Het college voert uit wat u graag wilt en wat wij zelf willen doet niet ter zake. Wij hebben antwoord gegeven op de door u gestelde vragen maar wij hadden daar in eerste instantie geen concrete begrotingswijziging bij zitten, waar wel  
1395 naar verwezen is in motie 110 want daar staat 'Zo nodig in de vorm van'. In eerste instantie hebben wij dat niet nodig geacht, maar de agendacommissie heeft aangegeven dat dat wel nodig was. Het college heeft over de moties en amendementen gesproken en de afspraak gemaakt dat ik het woord voer over de dekking van de amendementen en moties en andere collegeleden komen daarop terug met betrekking tot de hen regarderende amendementen. Alle  
1400 amendementen kennen dezelfde dekkingsbron van 25 miljoen euro voor de Duinpolderweg en ons college is van oordeel dat het voorstel een evenwichtig pakket maatregelen biedt waarbij aan alle onderdelen die in 110 genoemd zijn, invulling is gegeven en dat wij daarom de dekkingsbron ontraden waardoor de dekkingsbron onder alle amendementen komt te vervallen, zou u daarin meegaan. Dan een aantal specifieke vragen en de tot mij gerichte moties en amendementen. Ik  
1405 dank D66, VVD, CDA, PvdA voor hun steun. Ik ben het ermee eens dat het geld niet op de plank moet blijven liggen. Wij zijn inderdaad geen spaarbank, wij hebben uitsluitend liquiditeiten omdat wij provinciale doelen willen bereiken, dus is het een goede zaak dat de doorlichting heeft plaatsgevonden en dat wij dat geld daadwerkelijk tot besteding kunnen laten komen. Natuurlijk zijn wij bereid om daar welwillend naar te kijken in onze P&O-cyclus. De heer Den Uyl zegt, ja  
1410 maar wat nou, want ik vind het toch wel jammer dat het geld voor openbaar vervoer nu besteed gaat worden, niet dat het besteed gaat worden maar wel jammer dat het niet concreet besteed gaat worden aan openbaar vervoer, maar wat nou als we toch nog met goede voorstellen komen. Natuurlijk zijn wij altijd bereid om daar welwillend naar te kijken en het hangt ervan af wat voor voorstel het is, op welke termijn het uitgevoerd kan worden en hoeveel geld ervoor nodig is. Wij  
1415 zullen dan moeten proberen of en op welke manier wij dat kunnen inpassen in onze lopende planning en control cyclus. U vraagt, hoe zit het met de uitwerking van het Klimaatakkoord? Wij hadden verwacht en bij het integraal bestuursprogramma gehoopt dat er concretere afspraken over gemaakt zouden zijn en dat is niet gebeurd. Dat is het proces en de specifieke milieukant berust bij verschillende gedeputeerden. De afspraak is nu gemaakt dat er een zestal tafels komt  
1420 waar de verschillende onderdelen van het Nationaal Energieakkoord worden uitgewerkt. Er zijn tafels voor mobiliteit, industrie, duurzaamheid, kortom, op allerlei onderwerpen vinden gesprekken plaats. Daar zijn inmiddels zes onafhankelijke voorzitters voor aangewezen en als het goed is, dan komen die voor de zomer met een uitwerking van het Nationale Energieakkoord en dan kunnen wij dat meenemen bij de begroting maar niet meer bij de kaderbrief. Bij de  
1425 kaderbrief zullen wij de bedragen die genoemd staan in de begrotingswijziging, laten staan, omdat je anders de bodem onder eventuele nadere afspraken uithaalt. Mevrouw Pels vindt het te gehaast en zij wil meer plannen voordat het geld besteed mag worden. Voor wat nu op tafel ligt, zijn de plannen ofwel klaar of zijn in een ver uitgewerkt stadium of er is zicht op het uitgeven van bepaalde gelden omdat bepaalde projecten al lopen. De Duinpolderweg is er daar een van. Daar  
1430 zijn wij al geruime tijd mee bezig en daar komen de voorbereidingskosten ten laste van de provincie, want die zijn de afgelopen periode steeds voorgeschoten door de vervoersregio Amsterdam. Jaarlijks rapporteren wij over de vrije ruimte in de reserves. Wij doen een keer per twee jaar een doorlichting per reserve en eventuele vrije ruimte die er dan in zit, zou behoren vrij

1435 te vallen in de algemene reserve. Als het goed is, is de vrije reserve aan het eind van het jaar vrij  
beperkt, maar daarover zijn nadere afspraken gemaakt met de Rekeningencommissie Plus. Ik  
denk dat ik van mening blijf verschillen met mevrouw De Meij over de Duinpolderweg. U hebt  
heel specifiek gezegd, ik vind de doortrekking niet noodzakelijk. Dat is een ander stuk dan het  
totaal van de Duinpolderweg, want het ene stuk zou nu al ter hand genomen kunnen worden en  
het andere stuk pas later en dat is de doortrekking, dus ik ga ervan uit dat u met het eerste deel  
1440 wel akkoord bent en ook daar zou die 25 miljoen euro voor nodig zijn. De SP zegt, als de motie  
unaniem is aanvaard, is het toch niet vreemd dat de oppositie met voorstellen komt. Nee, dat is  
niet vreemd en daar heeft u vandaag ontzettend uw best voor gedaan, alleen vrees ik dat u en ik  
het niet eens gaan worden over die voorstellen. Dat neemt niet weg dat u dat recht altijd heeft en  
dat er in de commissie uitgebreid over gediscussieerd kan worden. U heeft een aantal hele  
1445 specifieke vragen gesteld over de subsidies buiten de uitvoeringsregeling.

De heer **HOOGERVORST** (SP): De gedeputeerde geeft aan dat zij blij is dat wij met voorstellen  
komen maar in het begin van de discussie werd toch wel duidelijk dat dat eigenlijk niet wenselijk  
was of onnodig, want het lag min of meer al vast. Ik krijg de indruk dat de verdeling van 69  
1450 miljoen euro al door de coalitie in samenwerking met GS is vastgelegd.

Gedeputeerde **POST**: Ik ga niet over hoe u in de Staten met elkaar discussieert, ik ga alleen maar  
over het voorstel dat wij aan PS hebben voorgelegd en hoe ik aankijk tegen de amendementen als  
lid van het college en hoe het college aankijkt tegen de dekking van alle amendementen. Daarvan  
1455 zeggen wij als college, dat vinden wij onwenselijk, om die reden valt daarmee de dekking onder  
alle amendementen weg, indien en voor zover uw Staten in die redenatie meegaan. Maar daarmee  
ontzeggen wij u op geen enkele wijze het recht om met aanvullende voorstellen te komen maar  
wij zeggen dat wij ons niet kunnen vinden in de dekkingsbron die u gevonden heeft.

1460 De heer **HOOGERVORST** (SP): Bent u het met mij eens dat de dekkingsbron 25 miljoen euro  
reserve Duinpolderweg niet in de motie stond en wij daar nooit mee ingestemd hebben en bent u  
het ook met mij eens dat het noemen van de dekkingsbron Duinpolderweg 25 miljoen euro de  
discussie een beetje vertroebelt, want u gaat ervan uit dat die dekkingsbron er al is.

1465 Gedeputeerde **POST**: Nee, daar ga ik niet vanuit. Ik heb expliciet aangegeven indien en voor  
zover uw Staten daarmee instemmen. Volgens mij heb ik daarmee de besluitvorming geheel en al  
bij u neergelegd. Ik heb verschillende partijen ook horen zeggen dat zij dit een evenwichtig  
pakket vinden waar voor elk wat wils in zit en dat zij met het totaal kunnen instemmen. Dat heb  
ik in eerste termijn een aantal partijen horen zeggen. Ik heb ook een enkele partij helemaal niets  
1470 horen zeggen, dus ik ben benieuwd hoe die zich opstellen in de besluitvorming, maar dat is  
afwachten. Dat betekent niet dat ik het met u eens ben dat deze bron gebruikt zou moeten  
worden, daarvan heb ik gezegd, ons college ontraadt die bron, maar dat laat onverlet dat u alle  
vrijheid heeft om allerlei voorstellen in te dienen, maar dat laat ook onverlet dat ons college de  
vrijheid heeft om dat te ontraden als wij de dekkingsbron niet correct vinden of omdat wij het  
1475 oneens zijn met de inhoud van uw amendementen of moties.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. Volgens mij staat het woord evenwichtig niet in motie 110 maar wel dat er voor uitvoering gereede plannen en dan niet 2018/2019 maar 2018 moeten klaarliggen. Nou heb ik stellig de indruk dat dat niet het geval is voor de 25 miljoen euro voor de Duinpolderweg. Waarom dan toch dit grote bedrag voor dit doel reserveren terwijl dat niet voldoet aan de kaders van motie 110?

Gedeputeerde **POST**: Omdat er ook in de motie staat, misschien niet evenwichtig maar wel integraal, en dit is een integrale prioritering geweest van alle zaken die spelen in het college. Voor een deel hebben wij zaken laten voorfinancieren door de Vervoersregio Amsterdam. Ik zou het wel chique vinden als wij op een gegeven moment de onbetaalde rekeningen gewoon oppakken.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik ben toch wel een beetje verbaasd. Wij hebben 69 miljoen euro gevonden met elkaar als Staten. U doet daar een voorstel voor en wij doen daar een voorstel voor. U zegt u, ik ontraad het, want jullie voorstellen komen aan de 25 miljoen euro voor de Duinpolderweg, maar wat is die vrijheid waard?

Gedeputeerde **POST**: Volgens mij besluiten wij bij meerderheid van de Staten en die vrijheid wordt bepaald door de helft plus een en daar ga ik verder niet over. Wij kunnen alleen aangeven wat wij als college wel of niet verstandig vinden. Dat u dit niet verstandig vindt, is evident anders had u het voorstel niet gedaan, maar omgekeerd geldt ook dat het vrije woord in dit huis heel veel waard is en dat wij als college mogen aangeven dat wij dit wel een verstandig pakket aan maatregelen vinden.

1500

Mevrouw **PELS** (GL): Hoeveel hebben wij laten voorschieten door de Vervoersregio?

Gedeputeerde **POST**: Tot op de dag van vandaag zou ik dat niet precies kunnen zeggen, maar dat loopt wel op tot 2 tot 3 miljoen euro sinds de start van dit project.

1505

Mevrouw **PELS** (GL): Wij komen dit jaar nooit of zelfs niet in deze collegeperiode aan 25 miljoen euro die nu gereserveerd worden.

Gedeputeerde **POST**: Dat staat ook niet in het voorstel en u kunt lezen hoe daarmee omgegaan wordt.

1510

Mevrouw **PELS** (GL): Maar wel in motie 110.

Gedeputeerde **POST**: De heer Hoogervorst heeft nog drie vragen gesteld die ingaan op de subsidie buiten uitvoeringsregeling. Dat zijn hele technische vragen die op het niveau van de commissie beantwoord zouden moeten worden en ik heb daar ter plekke ook geen antwoord op. Ik stel voor dat als de heer Hoogervorst een antwoord op wil hebben, hij hier in de commissie op terugkomt. Dan de specifieke moties en amendementen. M9, burgerparticipatie tweede fase. Het antwoord op het verzoek in het dictum om te onderzoeken welk budget in de projectbenadering

1515

- 1520 Franse Kampweg vrijgemaakt kan worden, is nul omdat dit onderdeel uitmaakt van een overeenkomst met de aannemer, dus dat bedrag is al vast en besteed. Het derde dictum luidt dat wij de burgerparticipatie voortzetten, maar vanmorgen is in het presidium besloten en zojuist bij agendapunt 7 om de motie als afgedaan te beschouwen. Dat betekent dat wij geen uitvoering kunnen geven aan deze motie en daarom dien ik de motie te ontraden. M10, onderbesteding
- 1525 wordt groen, weliswaar valt dit onder de portefeuille van de heer Tekin, maar u draagt het college op geld dat vrijvalt, te reserveren voor de reserve en dat is technisch niet mogelijk, omdat u daarmee regeert over de besluitvorming van een volgend college/Statenvergadering. U kunt nu niet bepalen dat in 2020 door het dan vigerende college van GS niet meer besloten kan worden over de besteding van resterende gelden, daar zullen echt die Staten over moeten besluiten.
- 1530 Technisch gezien kan dit op deze manier niet. A6, ik heb al iets gezegd over de dekking, maar er staat 'uit de doorlichting reserve is gebleken dat in de reserve openbaar vervoerprojecten voor 3,5 miljoen euro geen concreet bestedingsplan aanwezig is'. Dit is ingevuld door het recente voorstel van de heer Papineau Salm. Ik ben wel verrast door het dictum, want dat is niet concreet en u geeft aan dat wij concreter hadden moeten zijn in onze opmerkingen. Hoe dan ook, met het
- 1535 wegvallen van de dekking is dit een onmogelijke zaak als uw Staten zo zouden besluiten. Dan het burgerparticipatie-amendement, daar heb ik bij de motie al wat over gezegd en ook die wordt ontraden. Dan de motie ingediend door de CU/SGP om het restant van de onderbesteding in te zetten voor een grote reserve. Op grond van de maatregelen die geadviseerd zijn door de Rekeningencommissie Plus en die door PS zijn aangenomen, kan ook dat niet omdat een reserve
- 1540 technisch gezien alleen gekoppeld kan worden aan een operationeel doel en daar is bij deze motie geen sprake van. Ook die dienen wij te ontraden.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Ik reageer op A4, ontwikkelingen WoonZorgwijzer. Wij kennen de Zuid-Hollandse WoonZorgwijzer en in zoverre is het amendement niet nodig, want dat zou goed

1545 kunnen passen in onze kennisrol in het woonzorgdomein of het woondomein. Wij hebben in de planning staan een inventarisatie van de behoefte in Noord-Holland aan een WoonZorgwijzer. Op basis daarvan besluiten wij over het vervolg en of er aanvullend budget nodig is en zo ja, waar dit vandaan moet komen. Dus uw wens wordt al ingevuld en is het amendement overbodig.

- 1550 Gedeputeerde **TEKIN**: Voorzitter. A3 weidevogels en A12, initiatiefvoorstel PvdD. A3, ik heb vorig jaar een debat gehad met uw collega, de heer Hietbrink, over het rapport over de weidevogels. Inmiddels zijn wij met de extra middelen van het Rijk al ver op stoom en samen met boeren, natuur en de Vogelbescherming verdere actieplannen aan het ontwikkelen. Wij hebben al 22 miljoen euro landelijk opengesteld voor boerenlandvogels. Ik ga donderdag a.s. met mijn
- 1555 collega's de 9 miljoen euro die wij voor weidevogels in gedachten hebben, bespreken. Ik wil dit eerst afwachten voordat wij nu een grote stap voorwaarts gaan maken voor inrichting en beheer zoals u wilt. Ik wil het in de juiste volgorde doen en ik heb hier vorig jaar al de discussie met de heer Hietbrink over gehad. Buiten het feit dat mevrouw Post dit ontraadt in verband met de dekking, heb ik een inhoudelijke opmerking en dat is te wachten waar de provincies mee komen.
- 1560 Met de 9 miljoen euro landelijk kom ik dit jaar in ieder geval erg goed door en na donderdag zal ik u via de reguliere weg in de commissie informeren over hoe wij met dit dossier verder willen. A12, in de vorige commissievergadering heeft de heer Van Liere het initiatiefvoorstel



overhandigd. U schrijft in uw toelichting dat u vaart wilt maken en niet wilt wachten tot er voor de zomer een preadvies van het college ligt, maar ik hecht aan deze procedure die wij met elkaar  
1565 hebben afgesproken, dat wij ook de tijd krijgen om dat initiatiefvoorstel goed te kunnen beoordelen. U loopt daarop vooruit, dat is uw goed recht, maar ik wil deze ontraden in verband met de afspraken die wij daarover in dit huis hebben.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. A9, eigenlijk staat die synoniem voor een aantal andere  
1570 amendementen en moties als het gaat om onderdelen die wij vanuit andere invalshoeken op beleid al doen. Dit vind ik er een mooi voorbeeld van en ik zal er een aantal noemen. U heeft een initiatiefvoorstel ingediend dat nog de routing in moet. U noemt met name het Azolla onderzoek en in de 1,58 miljoen euro voor bodemdaling is een bedrag van 1 miljoen euro voor het  
1575 innovatieprogramma Veen gereserveerd. Met dit bedrag kunnen wij met name het Lisdodde en het Azolla-onderzoek volledig, dus 100% bekostigen. Azolla is daarbij het gewas voor de groene eiwittransitie. Ik wijs u ook op de brede verduurzaming van de landbouw in de circulaire economie waarvan het onderwerp duurzame eiwitproductie en consumptie een integraal onderdeel uitmaakt. En ik wijs u op het project dat loopt met zeewier vanuit Greenport Noord-Holland-Noord waarvan eiwit een belangrijk bestanddeel is. Ik heb nog een paar voorbeelden,  
1580 maar mijn boodschap is dat wij daarom het amendement ontraden, los van de dekking, want er zit dus al veel in het integrale beleid dat de eiwittransitie stimuleert. De routing van uw initiatiefvoorstel zal ik met veel belangstelling volgen, want dat is er een die wij ook willen.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Dank aan de CU/SGP, PvdD, GL, SP en 50plus voor het  
1585 ruimhartig toebedelen aan deze portefeuillehouder als het gaat om de natuurvriendelijke oevers. Maar helaas, het is niet nodig, want wij voorzien al met 500.000 euro middels een bijdrage vanuit de natuurinclusieve landbouw en bodemdaling, daar lopen grote parallellen en door een plus een drie te laten zijn, kunnen wij in samenhang, het laat ook zien dat de drie portefeuillehouders daarin optrekken. Daarmee wil ik dit amendement ontraden.

1590 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Betekent dat dat alle projecten die in het voorstel genoemd worden, die niet meer in de studiefase zaten, betaald en uitgevoerd kunnen worden?

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter, wij hebben geredeneerd vanuit het kader wat in 2018 en  
1595 begin 2019 uitgegeven kan worden, als het verder strekt dan dat, moet er nog aanvullend gedekt worden, maar daar zullen wij u later over informeren als dat aan de orde mocht zijn.

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Voorzitter, van reserve naar concrete bestedingen zei D66 op  
1600 basis van inzicht in de reserve en stand van zaken bestuursakkoord. Veel tevredenheid hoor ik over het initiatief energie en klimaat en daar zijn een aantal opmerkingen over gemaakt. Het zou vaag zijn, nee het is niet vaag, maar wij kunnen nog niet concreter zijn, omdat wij de onderhandelingen nog hebben met het Rijk. Collega Post is er al op ingegaan, regiotafels, sub-tafels en satellietafels die over het deelgebied NZKG gaan. Daar moeten wij eerst kijken hoe ver wij komen met het Rijk en dan kunnen wij gericht aangeven welk geld we waarvoor willen  
1605 inzetten. De SP doet er een stapje bovenop. Die zegt, kunt u geen besluiten nemen die

- daadwerkelijk tot maatregelen leiden met resultaat. Dat is uiteindelijk wel de bedoeling dat wij dat gaan doen, dat is ook de inzet van het kabinet om juist te komen tot uitvoering en niet alleen maar tot beleidsstukken. Als u bedoelt met uw vraag dat uiteindelijk wordt gestreefd naar onderbesteding per inwoner, dan zie ik daar geen directe rol voor de provincie. Dat is niet onze
- 1610 taak en dat is financieel niet mogelijk. Wij doen wel pilots met gemeenten maar laten wij eerst kijken waar wij in dit traject uitkomen. De concrete vraag die daarbij hoorde, was, als wij dan de concrete uitwerking van de programma's krijgen, komen daar dan opnieuw de voorstellen specifiek voor terug bij PS. Het antwoord daarop is ja, dan kom ik bij u terug voor die besluiten. Als wij het hebben over nader inzicht, het is goed om u te melden in het kader van de actieve
- 1615 informatieplicht. Ik ben blij met uw steun voor de monumenten, ik heb tenminste geen andere geluiden gehoord. Ik heb eerder gemeld dat in IPO-verband daar al een besluit over is genomen. Dat is ook zo, maar de nadere uitwerking komt specifiek op basis van de monitor van de provincie. Dan kunnen wij de precieze aantallen vaststellen. Daar is wat vertraging opgetreden, zodat die klap nog niet gemaakt is. Het zou kunnen dat wij in 2018 nog niet tot besteding komen
- 1620 en dat wij pas in 2019 het geld nodig hebben. Mocht dat het besluit worden, dan zal ik u daarover informeren. Dan de opmerking over de Februaristaking, A8. Volgens mij hebt u als PS besloten om dat niet meer als kerntaak te beschouwen en dat er eenmalig geld in 2015 aan zou worden uitgegeven. Als PS daar vandaag een andere mening over hebben, dan wachten GS dat af.
- 1625 De **VOORZITTER**: Dan A5, het Holocaustmonument. Daarover is in de kring van Commissarissen gesproken en wij waren eensluidend van oordeel dat dit een Rijksverantwoordelijkheid is en dan moet je je in die lijn voegen. De tweede vraag/opmerking van mevrouw De Meij over weerbaarheid en ondermijning van onze democratie. Het is juist dat op koepelniveau van de VNG daarover ook discussies aan de orde zijn, maar dat is iets heel anders dan de concrete behoefte
- 1630 die leeft bij gemeenten. Anderhalve week geleden had ik hier een groot aantal burgemeesters en een aantal politieofficieren en officieren van justitie en mij is duidelijk geworden dat er op de concrete werkvloer van de gemeenten nog wat moet gebeuren. De bedoeling van dit bedrag is dat er eenmalig – en ik bedoel dat vriendelijk – een figuurlijke zweepslag nodig is om de gemeenten te helpen. Ik heb in de commissie toegezegd dat over de concrete uitwerking PS nog
- 1635 een brief krijgen.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Is het niet gewoon de taak van gemeenten om hier geld voor uit te trekken?

- 1640 De **VOORZITTER**: Jazeker, ook. Dat gebeurt in een groot aantal gevallen. Het is u misschien ontgaan, maar de Commissaris als Rijksorgaan heeft waar het gaat om de kwaliteit van het openbaar bestuur, een verantwoordelijkheid, ook in de richting van de gemeenten.

*Tweede termijn*

- 1645 De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter. Ik begon mijn betoog in eerste termijn dat wat mijn fractie betreft, er een evenwichtig voorstel van GS ligt en alle maatregelen die voorliggen, zouden brede steun kunnen krijgen en ik concludeer dat dat zo is. Ik heb veel partijen die destijds de motie niet

1650 mee ingediend maar wel ondersteund hebben, in veel gevallen horen zeggen dat zij heel tevreden zijn met hetgeen wat voorligt, op een ding na en dat is kennelijk alles wat met de Duinpolderweg te maken heeft en dat moet dan de voorzienende reserve zijn die gebruikt gaat worden om alle andere ideeën volgens de amendementen en moties te bekostigen.

1655 De heer **HOOGERVORST** (SP): Mijnheer Annaert, dat verbaast u toch niet dat wij daar niet zo blij mee zijn.

1660 De heer **ANNAERT** (VVD): Ik heb niet over verbazing gesproken, sterker nog, ik heb gezegd dat in lijn met mijn betoog in eerste termijn ik bevestigd ben in dat oordeel en daar ben ik heel erg blij mee. U hebt in feite allen voor een heel groot deel datgene wat voorligt, omarmt en daar ben ik heel blij mee, maar over een ding bent u wat minder tevreden met zijn allen, althans een groot deel van deze Staten en dat is alles wat met de Duinpolderweg of beter gezegd, de bereikbaarheid van de Duin- en Bollenstreek te maken heeft. Wat ons betreft ligt er een evenwichtig voorstel en als dit onderdeel eruit gehaald wordt, dan wordt het evenwicht zodanig verstoord dat wij hier niet mee in kunnen stemmen. Wij volgen de adviezen van het college van  
1665 GS over de ingediende amendementen.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Dan is het waarschijnlijk ook zo dat u dit voornemen, mocht de reserve Duinpolderweg eruit vallen, dat ook de andere coalitiepartijen dan wel wat problemen hebben?  
1670

De heer **ANNAERT** (VVD): Dat weet ik niet, volgens mij heb ik de coalitiepartijen in dezelfde lijn horen spreken als ik heb gedaan, dus ik verwacht er helemaal geen problemen mee.

1675 Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter. Mijn fractie heeft de schorsing gebruikt om nog eens het debat te evalueren en serieus naar alle voorstellen te kijken, maar ik moet constateren dat bijna alle partijen grotendeels kunnen instemmen met het voorstel. Een partij met zes zetels heeft niet eens de moeite genomen om deel te nemen aan het debat. Ik vind het beschamend als je niet meedoet aan een debat over 69 miljoen euro, maar wellicht gaat de PVV ons straks verrassen en instemmen met dit voorstel, waaronder 24 miljoen euro voor duurzame energie. Het zou mijn  
1680 dag helemaal goedmaken. Als je de fracties allemaal 69 miljoen euro geeft, dan komen wij tot uitvoering van ons partijprogramma. Ik denk zelfs dat als je ons alle 55 69 miljoen euro geeft, dat wij alle 55 andere prioriteiten stellen, maar zo zit de politiek niet in elkaar. Deze motie is ingediend door vier partijen en ondersteund door elf partijen. Als ik vanuit vogelvlucht kijk naar het pakket, dan denk ik dat er voor iedereen wat wils in zit. Dat denk ik niet alleen, dat kan ik  
1685 ook onderbouwen met bijvoorbeeld de amendementen en moties die de afgelopen drie jaar door alle partijen inclusief de oppositie zijn ingediend bij de begroting, Omgevingsvisie, wat u allen heeft ingebracht. Natuurlijk kan de Duinpolderweg of verbinding Duin- en Bollenstreek niet ieders instemming hebben, maar wel van de meerderheid van PS. Daarom denk ik dat wij hier te maken hebben met een afgewogen pakket.

1690

Mevrouw **PELS** (GL): Bent u het met ons eens dat het niet alleen gaat over of wij nieuw asfalt willen of niet, maar dat het ook gaat of het financieel technisch netjes is en past binnen motie 110?

1695 Mevrouw **ZAAL** (D66): Daar gaat het zeker om maar volgens mij past het binnen motie 110.

De **VOORZITTER**: Ik wil de heer Hoogervorst adviseren het aantal interrupties te beperken. U bent nog een keer in de gelegenheid.

1700 De heer **HOOGERVORST** (SP): Bent u het met mij eens dat door in te stemmen met het instellen van een reserve Duinpolderweg, u eigenlijk zegt, ik ben het met die verbinding wel eens.

Mevrouw **ZAAL** (SP): Ik denk dat wij verschillende fasen moeten onderscheiden. Wat er ook besloten wordt, er moeten in ieder geval lokale oplossingen komen. Dat moet voorbereid worden, er moet een PIP komen, dat zijn kosten die wij op korte termijn willen maken en hoe die weg er precies uit gaat zien, weten wij nog niet. Daar moeten wij het nog uitgebreid over hebben. Maar wat er ook besloten zal worden, er zullen daar in ieder geval maatregelen genomen moeten worden. Dat is de visie van mijn partij en die staat in ons partijprogramma en in het coalitieakkoord.

1710

De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter. Dit debat was en is af en toe wat stevig maar ik ben wel blij met de bijdragen van de heer Klein en de heer Van Liere, omdat zij heel helder maken, en mijnheer Klein zei, met 44 miljoen euro zijn wij het eens maar niet met de 25 miljoen euro. Mijn woorden, maar zo kwam het op mij over. Dat is heldere taal. Mijn partij vindt het goed om 25 miljoen euro opzij te zetten voor de bereikbaarheid van de Duin- en Bollenstreek. De voorlopige voorkeursvariant gaat uit van een groot aantal maatregelen die gericht zijn op verbetering van de doorstroming, die leiden tot verbetering van de infrastructuur in de Haarlemmermeer maar ook tussen Haarlemmermeer en de Duin- en Bollenstreek. Waar mijn college Papineau Salm in de commissie ook gezegd heeft, aandacht voor fietsveiligheid en fietsverkeer, waarin het ook mogelijk wordt om afspraken rond de HOV Lisse - Schiphol tot een goed einde te brengen. Wat in de voorlopige voorkeursvariant niet zit, is de Duinpolderweg. Want er zit geen doorsteking van het bollengebied in. Weliswaar wordt die optie voor de toekomst opengehouden en sommigen zeggen, hij wordt in ieder geval planologisch niet onmogelijk gemaakt zoals dat heet dacht ik, anders word ik wel gecorrigeerd, maar hij zit er niet in op dit moment en dat maakt dat mijn fractie zegt, wij vinden het heel verstandig dat wij geld reserveren voor dat pakket maatregelen om de bereikbaarheid van de Duin- en Bollenstreek te verbeteren.

1720

1725

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik heb net de heer Den Uyl horen zeggen dat in de discussie in de commissie er absoluut niet gesproken is over een reservering voor de toekomst voor een doortrekking van de N206 naar de 208 en ik heb mevrouw Post heel duidelijk horen zeggen dat ze het asociaal vindt van 50plus dat ze geen reservering wil doen voor de toekomst omdat al die bewoners al zo vreselijk lang wachten op een besluit. Ik hoor de heer Den Uyl iets zeggen wat niet waar is.

1730

- 1735 De heer **DEN UYL** (PvdA): Ik maak nou toch bezwaar, wat is er niet waar van wat ik gezegd heb?
- Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Omdat wel degelijk aan de orde is gekomen dat die 25 of die miljoen die nu wordt gereserveerd, gebruikt gaan worden voor die doortrekking.
- 1740 De heer **DEN UYL** (PvdA): Ik word graag gecorrigeerd door de gedeputeerde dan wel anderen, voor zover ik weet heeft het college gezegd, de maatregelen in de voorlopige voorkeursvariant leiden ertoe dat er naar schatting 200 miljoen euro nodig is, 70 miljoen euro meer dan tot nu toe geraamd. Daarvan is het logisch dat de provincie 25 miljoen euro voor haar rekening neemt. Ik zou graag willen weten waar ik lieg. In de politiek mag alles, maar toch met mate, mevrouw De
- 1745 Meij. Ik wil graag horen of ik nou een onwaarheid spreek of niet. Dat horen wij straks? Oké. Er liggen meerdere amendementen en ik heb geprobeerd uit te leggen waarom mijn fractie die niet gaat steunen, niet omdat ze niet sympathiek zijn maar omdat ze niet passen in het kader van motie 110 dan wel dat wij vinden dat dat een evenwichtig pakket is en ik heb net uitgelegd waarom wij vinden dat de bereikbaarheid van Duin- en Bollenstreek daar ook in past. Je kunt geld
- 1750 maar een keer uitgeven en dat betekent dat A7 over de N236 niet door ons gesteund kan worden. Wij zitten wel met het volgende. Er is door allerlei mensen, buurtcomité N236, Fietzersbond een hele belangrijke bijdrage geleverd aan de voorbereidingen en zij zijn bereid om die rol te blijven vervullen. Er komen nieuwe colleges na de recente gemeenteraadsverkiezingen en misschien zou het nieuwe college bereid willen zijn om een bijdrage te leveren aan de
- 1755 oplossing van de problematiek, dus onze vraag is aan het college, zou u bereid zijn om de definitieve besluitvorming over de N236 op te houden totdat er helderheid is over of er bereidheid is bij het nieuwe college om daar ook een rol in te spelen, zodat het gesprek kan worden voortgezet met alle betrokkenen.
- 1760 Mevrouw **KEUR** (CDA): Voorzitter. Ik zie niet zo goed wat ik nog uitgebreid moet toevoegen aan mijn eerste termijn waarin ik heb gezegd dat het heeft geleid tot mooie en goede voorstellen op gebied van natuur, energietransitie, infrastructuur, woningbouw en economie, die volgens ons grotendeels Statenbreed gedragen zouden kunnen worden en ik kan concluderen dat dat ook zo is. Net als voorgaande sprekers zie ik ook wel dat wij verschillen van inzicht hebben op een
- 1765 aantal politieke onderwerpen, dat zal zo blijven, daarom gaan wij hier met elkaar in debat en dat hebben wij ook gedaan. U zult begrijpen dat wij de uitvoering van motie 110 zullen ondersteunen.
- Mevrouw **PELS** (GL): Voorzitter. Het mooie aan financiën is dat de uitkomsten misschien heel
- 1770 politiek zijn, maar het opstellen van een lijstje – gelukkig misschien maar – heel vaak niet. Daarom vallen wij niet alleen over de 25 miljoen euro voor nieuw asphalt en kunnen wij daar als GL niet achter staan, maar ook omdat wij vinden dat het financieel technisch niet goed in elkaar zit als je kijkt naar motie 110. Wij denken niet dat de 25 miljoen euro in deze periode tot besteding zullen komen. Laten wij dat gewoon vaststellen. Die 25 miljoen euro maken wij in deze periode
- 1775 niet meer op. Daarom doe ik een beroep op u om nog eens naar onze amendementen te kijken, naar de amendementen van de gehele oppositie en doe ik een beroep op onze groene en rode

collega's om nog een keer goed te kijken naar wat wij willen. Willen wij een reserve voor asfalt dat er misschien niet komt of voor de weidevogels aan de gang aan? Waarom zouden wij nog wachten, gedeputeerde? Wij wachten al zolang. Vorig jaar bij de kadernota vroegen wij ook al om  
1780 geld, toen was het, nee, wacht, ik ben ermee bezig. U schrijft zelf het is twee voor twaalf. Laten wij er dan nu daadwerkelijk iets aan gaan doen.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Toch wel een belangrijke vraag. Stel dat de amendementen van GL het niet allemaal halen, gaat u dan het totaalpakket waarin niet alleen 25 miljoen euro voor de  
1785 Bollenstreek maar ook 24 miljoen euro voor duurzame energie en 1,5 miljoen euro voor natuur zit, niet steunen?

Mevrouw **PELS** (GL): In mijn eerste betoog gaf ik al aan dat wij de duurzame energietransitie steunen, daar zullen wij niet op tegen zijn. Het is niet alleen de vraag voor ons maar ook voor de  
1790 partners in de samenwerking met de andere oppositiepartijen, wat wil je met de 25 miljoen euro? In de zaal lijkt het alsof op het moment dat je zegt, ik ga akkoord met 69 miljoen euro, je ook akkoord bent met de Duinpolderweg en dat zijn wij absoluut niet.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Ik sluit aan bij mijn collega Pels, als wij zijn het ook niet eens met het in de reserve stoppen van de 25 miljoen euro Duinpolderweg. Als ik even op  
1795 persoonlijke titel over mijn twee amendementen mag praten, mijnheer Remkes heeft net gezegd dat het een Rijksverantwoordelijkheid is om bij te dragen voor het Holocaust Namenmonument. Dat kan zo zijn maar dat laat onverlet dat ook de provincie een bijdrage van 50.000 euro kan doen. Ik zie de relatie niet. Over de WoonZorgwijzer, het doet mij zeer veel deugd dat de  
1800 gedeputeerde heeft gezegd dat er wordt gewerkt aan een eventuele WoonZorgwijzer, alleen er wordt aan gewerkt en wij zijn ermee bezig, vinden wij een beetje vaag, dus wij horen graag de toezegging van de gedeputeerde dat hij er daadwerkelijk komt voor Noord-Holland.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Voorzitter. Even terug naar het proces. In motie 110 uit 2017  
1805 worden globale denkrichtingen genoemd, misschien iets concreter dan dat, maar zeker is dat de reserve Duinpolderweg er niet in stond. Ik schat GS en de coalitiepartijen toch wel zo slim in dat als die genoemd zou zijn, wij nooit de motie unaniem hadden aangenomen. Dat wist u en het lijkt er een beetje op dat GS en de coalitie deze kansen hebben gegrepen om nu een substantieel bedrag direct te lozen richting de Duinpolderweg.

1810 De heer **DEN UYL** (PvdA): Ik wil niet flauw doen, er staat niet de Duinpolderweg maar wel expliciet infrastructuur.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Daarom kan ik mij niet voorstellen dat als wij het over  
1815 infrastructuur hebben, het enige waar u aan kunt denken, de Duinpolderweg is.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Ik heb net gezegd dat het niet gaat over de Duinpolderweg. Bent u het met mij eens dat het hier gaat over verbetering van de bereikbaarheid van de Duin- en

1820 Bollenstreek en de Haarlemmermeer? Er staat inderdaad infrastructuur, dat is wat er door GS uiteindelijk is neergelegd.

1825 De heer **HOOGERVORST** (SP): Ik ben het met u eens dat er infrastructuur staat, maar als er Duinpolderweg had gestaan, was die motie nooit unaniem aangenomen en misschien zelfs helemaal niet aangenomen. Een collega van mij zegt net, 25 miljoen euro in een reserve stoppen, die worden dit jaar niet besteed en passen dus niet binnen de criteria van de motie. Wij vinden als SP dat wanneer je alle ingebrachte wijzigingsvoorstellen van de oppositie vergelijkt met een dekkingspot die er nog niet is, die moet nog worden vastgesteld, dat vind ik een beetje scheef, daardoor staan wij automatisch op achterstand en volgens mij is dat geen correcte manier van politiek bedrijven. De gedeputeerde had het over mijn vragen over de lijst subsidies buiten  
1830 uitvoeringsregeling. Ik ben het met u eens dat het wat technische vragen zijn, dus ik kom daar later op terug. Ons probleem zit hem in het feit dat politieke besluiten worden weggeschreven in deze subsidielijst en daar maken wij ons zorgen over want dat is niet transparant. De burgerparticipatie N236. De gedeputeerde zegt, er is aan de motie voldaan, dat mag zo zijn, daarom komen wij met een nieuwe motie om het proces voort te zetten omdat wij met zijn allen  
1835 – dat is duidelijk in de commissie aangegeven – een goede afloop willen en die kansen zijn er wel degelijk. Misschien is er nog wel geld binnen het project zelf te vinden. Ik zou zeggen, waarom niet. De PvdA gaf ook aan, verder praten. Goed om te horen dat ook de PvdA in principe mee kan gaan in de motie, dus dat gaan wij zo zien.

1840 De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter. Hoe kunt u de conclusie trekken uit mijn bijdrage dat wij de motie gaan ondersteunen die volstrekt iets anders wil?

1845 De heer **HOOGERVORST** (SP): Ik wil toegeven, de wens is de vader van de gedachte, maar ik hoor zeker wel aanknopingspunten, want verder praten kan met een motie en als je het dan hebt over belanghebbenden, daar zou de gemeente ook bij kunnen worden betrokken.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Bent u het met mij eens dat er soms betere manieren zijn dan een motie om een gesprek op gang te brengen?

1850 De heer **HOOGERVORST** (SP): Soms is dat zo maar in dit geval niet denk ik. Tot slot zijn wij positief over de mededeling van gedeputeerde Van der Hoek dat wij even gaan afwachten of wij als PS de subsidie voor de Februaristaking weer willen herinvoeren. Daar zouden wij blij mee zijn. Dat is zeker niet negatief en daar zijn wij voorzichtig optimistisch over.

1855 Mevrouw **ZAAL** (D66): Wat is uw integrale afweging? Als die amendementen en moties niet worden aangenomen, wat gaat u dan doen? Ik hoorde van mevrouw Pels dat voorstemmen wordt beschouwd als voorstemmen voor de Duinpolderweg. Kunnen wij het ook omkeren? Tegenstemmen betekent dat u tegen 24 miljoen euro voor duurzame energie bent.

1860 De heer **HOOGERVORST** (SP): Laat ik de opmerking teruggeven, het wordt ons natuurlijk wel heel moeilijk gemaakt, want ik ben het met mevrouw Pels eens dat als wij instemmen met deze

1865 tweede begrotingswijziging, u vooral niet de indruk moet hebben dat wij instemmen met de Duinpolderweg en dat wij onze ernstige bezwaren zullen blijven houden bij het instellen van een reserve. Daar kunnen wij niks aan doen, dat is de manier waarop GS en de coalitie dit proces met ons willen voeren en daar ben ik zeer ongelukkig over.

1870 De heer **ANNAERT** (VVD): Ik heb de heer Hoogervorst zich vandaag al een aantal keren horen uiten tegen de Duinpolderweg, want dat schijnt een verschrikkelijk ding te zijn in uw ogen. Als u daarop tegen bent, wij hebben hier al tig keer het PMI voorbij zien komen, maar nog nooit een amendement van de SP om de Duinpolderweg eruit te halen.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Dan heeft u echt niet goed opgelet.

1875 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. De gedeputeerde begon met de dekking voor de vele amendementen die niet paste en daarmee ontraadde zij de amendementen. Dat snap ik vanuit het oogpunt van de gedeputeerde en de VVD voegde daaraan toe, dan zou het evenwicht verstoord worden. Op zich kan ik mij ook dat voorstellen, maar ik vind het wel jammer als wij al deze voorstellen van tafel zouden halen met twee toch wat procedurele argumenten. Het leidt de aandacht af van de inhoud van de voorstellen en daar zou ik graag over willen discussiëren.

1880 Vandaar een procedurevoorstel. Ik stel voor de tweede begrotingswijziging nu niet vast te stellen maar mee terugnemen naar de commissie en laten wij dan gaan discussiëren over deze voorstellen, over de voorstellen van GS en met elkaar een evenwichtig voorstel maken om de 69 miljoen euro te verdelen.

1885 De **VOORZITTER**: Betekent dit dat u nu een ordevoorstel doet?

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ja, dat is een ordevoorstel.

1890 De **VOORZITTER**: Dan breng ik dat ordevoorstel nu in stemming.

De heer **ANNAERT** (VVD): Nog even een vraag. Volgens mij zitten bij de stukken alle verslagen van de commissies en ik moet mij toch sterk vergissen dat ik daarin hele discussies heb kunnen teruglezen over alle stukken die nu ook voorliggen. Een herhaling van zetten lijkt mij overbodig, dus ik kan u nu reeds mededelen dat de VVD dat ordevoorstel niet zal steunen.

1895 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Mag ik nog toelichten op het ordevoorstel, voorzitter? In de commissie konden wij nog niet inschatten waar de uitvoeringsgereedheid zat en wat de status was. Wij hebben nu een aantal concrete voorstellen op tafel gelegd. Wij hebben feedback gehoord van het college, dat kunnen wij meenemen in de discussie, wij kunnen eventueel ambtelijk advies vragen

1900 om te zorgen dat de voorstellen echt voldoen aan de gestelde criteria in motie 110, wij kunnen zorgen dat er evenwicht gerealiseerd wordt en daarmee kunnen wij als geheel PS een prachtige besteding van de 69 miljoen euro realiseren.



1905 De **VOORZITTER**: Wij gaan even stemmen over dit ordevoorstel. Behoeftte aan stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties GL, SP, PvdD, PVV, 50plus, CU/SGP de overige leden tegen, zodat het ordevoorstel is verworpen.

1910 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Dat is een gemiste kans. Met betrekking tot het amendement over de natuurvriendelijke oevers, de gedeputeerde was er erg enthousiast over en ik begreep uit zijn antwoord dat hij nog niet alle financiën rond had, dus ik denk dat hij begrijpt dat wij het amendement graag in stemming brengen. Wat ook jammer is, als wij nou deze discussie hadden kunnen voeren, dan hadden wij ook kunnen zeggen wat wij met de burgerparticipatie over de N236 zouden willen, of wij daar nog een beetje geld voor konden vinden in de 69 miljoen euro maar dat heeft u net weggestemd. Dat geldt ook voor het ondersteunen van boeren bij het  
1915 bevorderen van biodiversiteit waar iedereen zo reikhalzend naar uitziat. Het is een gemiste kans.

De **VOORZITTER**: U hebt voor de agendapunten 10 en 11 nog precies 20 seconden.

1920 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. In reactie op de amendementen en voordracht hoorde ik een bloemlezing van GS en de coalitie, dit is een evenwichtig pakket. Dit past bij de prioriteiten van dit college. Mijnheer Van Straaten heeft een mooi sommetje gemaakt in de commissie. Er zit voor ieder wat wils in, dit is een afgewogen pakket, wat daarvan waar mag zijn, het is geen solide reden om tegen een amendement te stemmen en er liggen er nogal wat. Dan verwacht ik een inhoudelijke argumentatie waarom een amendement dan niet aangenomen zou moeten worden.  
1925 Wij hebben een paar argumenten gehoord, 'wij doen het al' was de meest voorkomende maar nooit heeft een indiener van een amendement betoogt dat er helemaal niets gebeurde op dit vlak, maar wel dat er aanvullende voorstellen waren die tot meerwaarde konden leiden voor de provincie. Waarom zou je daartegen zijn? Als je als partij of als meerderheid van deze Staten tegen deze voordracht zou stemmen, dan betekent dat niet dat er tegen alle voorstellen gestemd  
1930 wordt, dat betekent dat 69 miljoen euro nader ingevuld kan worden om een nog evenwichtiger pakket te krijgen. Volgens mij moeten wij niet gaan voor, ach een zes is ook mooi genoeg, wanneer wij veel hoger kunnen scoren.

1935 Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, ik heb nog een beperkt aantal vragen. Eerst over de verbetering bereikbaarheid Duin- en Bollenstreek en Haarlemmermeer om het dan maar helder te maken waar de heer Papineau Salm wel bij heeft gezeten. Waar het om gaat is dat je nu een gedeelte vastlegt planologisch en uitvoert en een gedeelte op het moment dat dat noodzakelijk is. Ik heb niet het woord asociaal gebruikt, ik heb gezegd, ik vind het niet sociaal als je dat planologisch nu niet vastlegt om dat daar waar er een streepje op de kaart loopt, de waarde van de huizen van  
1940 mensen per direct keldert en op het moment dat je dat planologisch ongewijzigd laat, hebben mensen geen recht op het indienen van een planschadeclaim en dat betekent dat de mensen voor de daling van de waarde van hun huis op geen enkele wijze gecompenseerd worden en als zij dan toch hun huis willen verkopen, staan ze gigantisch onder water en dat vind ik inderdaad niet sociaal.

1945

De **VOORZITTER**: We gaan interrumpen als de gedeputeerde het hele cluster heeft gedaan.

1950 Gedeputeerde **POST**: Hoe zit het dan verder met de verbinding? Op dit moment is er binnen de provinciale begroting bij mijn weten geen cent expliciet gereserveerd voor de verbinding Duin- en Bollenstreek en daarom wordt het zo langzamerhand tijd – juist omdat er anderen zijn die voor ons betalen op dit moment – dat wij dat wel doen. Aangezien wij de komende periode nog een aantal onderzoeken moeten doen, MER met de daarbij behorende economische effectrapportages, de voorbereiding voor het IPIP, is het logisch dat je daarvoor een bedrag reserveert. Nee, het komt inderdaad niet in totaliteit dit jaar tot volledige besteding, maar ja, het

1955 maakt wel dat het pakket zoals het nu voorligt, een evenwichtig pakket is waarin ook infrastructuur een plaats heeft en dat is precies de reden waarom het college dat aan u heeft voorgesteld. Ik hoop dat ik daarmee ook antwoord heb gegeven op de vraag over de doortrekking. Gebruik je daarmee de 25 miljoen euro voor de doortrekking? Nee, maar je moet hem wel planologisch mogelijk maken wil je ervoor zorgen dat mensen het recht krijgen waar zij

1960 recht op hebben. N236, misschien dat een nieuw college daaraan wel zou willen bijdragen en zou je dat willen afwachten. Ik zeg erbij, niet tot in de eeuwigheid. Ik weet niet hoe lang men in Gooische Meren en Hilversum van plan is om de collegeonderhandelingen te laten duren. Ik zou mij kunnen voorstellen dat wij twee maanden de tijd nemen, ik ga er toch vanuit dat we dan wel een heel eind op streek zijn, maar om te zeggen, wij wachten net zo lang tot, we moeten op een

1965 gegeven moment ermee door, dus als ze met een maand of twee tot een college zijn gekomen, dan ga ik nog een keer een rondje langs de velden maken, want ik neem aan dat u dat van mij verlangt met alle plezier. Daar zal ik u daarover terugkoppelen wat de effecten daarvan zijn, alhoewel ik eerlijk gezegd denk dat een nieuw college niet volkomen anders in een wedstrijd staat omdat je ook van een nieuw college enige consistentie van beleid mag verwachten. Nee, ik

1970 ben het met de heer Hoogervorst eens dat in de motie niet stond dat er een reserve Duinpolderweg zou komen, maar er stond wel in dat er geld besteed zou kunnen worden aan infrastructuur en op die manier hebben wij daar invulling aan gegeven. Er stond ook niet dat er een specifiek project oeverbescherming opgenomen moest worden, maar ook daarvoor is nu geld ter beschikking en we weten allemaal om welke projecten dat gaat. Dat betekent dat wij heel

1975 goed hebben gekeken naar, wat zijn de noden die er op de verschillende projecten leven. In de richting van de heer Van Liere, u zegt, het meest gehoorde argument is, wij doen het al en u zegt eigenlijk, dan kun je toch nog wel meer doen, maar er is een grens aan wat je voor bepaalde doelen per jaar kunt uitgeven. Ik hoor de gedeputeerde zeggen, wij hebben op dit moment voldoende om voor 2018 en zelfs voor 2019 voor een deel uit de voeten kunnen. Wat u in feite

1980 doet als u zegt, maar wij gaan er toch meer aan uitgeven, is dat u nu alvast bepaalt dat het geld aan het eind van het jaar alsnog op de plank blijft liggen en dat is nou precies wat wij niet willen bereiken met elkaar.

1985 De **VOORZITTER**: De eerste en laatste interruptie van de heer Van Liere.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Dan moet ik alles combineren maar ik ga mijn best doen. Allereerst over de projecten, dat sommige al volledig gefinancierd zijn is voor ons nieuw, dat was nog niet eerder naar voren gebracht, maar wij weten wel dat er veel meer projecten mogelijk zijn op dat gebied en heel specifiek voor de natuurvriendelijke oevers, daar vind ik hem echt tekort door de

- 1990 bocht, want in de commissie is geconstateerd dat er een tekort resteert. Ik heb de gedeputeerde zelfs op de vraag van de heer Klein niet horen zeggen dat is nu opgelost, er staat nog steeds, wij hebben daar een bedrag voor beschikbaar, maar niet dat dat bedrag voldoende is. Als u nu bevestigt dat dat bedrag helemaal voldoende is, dan hebben wij iets nieuws gehoord. Klopt dat?
- 1995 Gedeputeerde **POST**: Volgens mij moet de vakgedeputeerde voor zichzelf aangeven of dat wel of niet geldt voor zijn of haar portefeuille. U gaf aan, ik hoor alleen maar, we doen het al en u zegt, je kunt altijd meer doen, maar dat is niet in alle gevallen het geval. Het kan zo zijn dat je per jaar niet meer kunt wegzetten, het kan ook zijn dat er niet voldoende ambtelijke capaciteit is om het op te pakken. Als dat het geval is, dan zorg je er nu voor door er meer geld aan toe te bedelen,
- 2000 dat er aan het eind van het jaar geld overblijft en dat was nou precies niet de bedoeling. Dus in algemene zin zeg ik, meer geld betekent niet altijd meer uitvoering. Ik ben verrast dat de heer Hoogervorst zegt, misschien dat er binnen het project N236 zelf nog geld over is, maar volgens mij heb ik die vraag in eerste termijn al vrij uitgebreid beantwoord. Het antwoord en dan zal ik het nu heel kort doen, was: nee.
- 2005 Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter, mevrouw De Meij vraagt een toezegging of de WoonZorgwijzer er komt of niet. Misschien dat u in mijn eerste termijn even schrok van het feit dat ik positief reageerde op uw vraag, want ik heb gezegd, wij kennen de Zuid-Hollandse WoonZorgwijzer, wij vinden dat die goed kan passen bij onze kennisrol in het woondomein en wij
- 2010 hebben in de planning staan dat er een inventarisatie van de behoefte gaat plaatsvinden, is er in de regio behoefte aan de WoonZorgwijzer en op basis van die inventarisatie gaan wij besluiten hoe wij verder gaan en als er aanvullend budget nodig is, waar het dan vandaag moet komen, dus dan komen wij terug. Dus een garantie komt hij er nu of niet, daarvan heb ik in eerste termijn gezegd, de inventarisatie staat in de planning en op basis daarvan gaan wij besluiten.
- 2015 De **VOORZITTER**: Dan zijn wij aangekomen bij de stemming.
- De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Wij willen graag even kort schorsen.
- 2020 De **VOORZITTER**: Ik schors tot 16.15 uur. Ik heropen de vergadering. Wij beginnen met de stemming over A10 omdat daar het financiële kader in wordt gecreëerd. Stemverklaringen?
- De heer **HOOGERVORST** (SP): Voorzitter, misschien niet het goede moment maar alvorens wij aan de stemming gaan beginnen willen wij M9 aanhouden. Dan hoeven we daar vandaag niet
- 2025 over te stemmen.
- De **VOORZITTER**: M9 wordt aangehouden. Zijn er nog andere amendementen of moties die aangehouden of ingetrokken worden? Dat is niet het geval. Dan gaan wij naar A10. Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat
- 2030 zijn de fracties SP, GL, PvdD, CU/SGP, 50plus, de overige leden tegen, zodat A10 is verworpen. Dan keren wij terug naar A3. Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, CU/SGP, 50plus, de overige leden

2035 tegen zodat A3 is verworpen. A4. Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, CU/SGP, 50plus, de overige leden tegen, zodat A4 is verworpen. Dan A5. Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, PVV, CU/SGP, 50plus, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A6. Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, CU/SGP, 50plus, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A7.

2040 Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, 50plus, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A8. Stemverklaringen?

2045 De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter. Dit onderwerp gaat mijn fractie nauw aan het hart, maar wij hebben twee jaar geleden in deze Staten een besluit genomen dat wij dat eenmalig zouden doen en verder nooit weer. Daar voelen wij ons aan gebonden, tegelijkertijd voelt het niet gemakkelijk en dat is voor ons aanleiding om daar nog een keer op terug te komen, niet op dit moment want wij zijn gebonden aan een uitspraak van de Staten waar wij zelf voor gestemd hebben, maar wij zien dat het nodig is om daar nog een keer over te spreken.

2050 De **VOORZITTER**: Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, PVV en 50plus, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A9. Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, CU/SGP, 50plus, de overige leden tegen zodat het amendement is verworpen. A11. Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, CU/SGP, 50plus, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A12. Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, CU/SGP, 50plus, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. Dan M10. Stemverklaringen? Dat is niet het geval.

2055 Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, de overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. Dan komen wij bij de stemming over de voordracht. Stemverklaringen?

2060

2065 De heer **VAN HOOFF** (PVV): Voorzitter. Wij stemmen over voordracht 14 en daar staan drie zaken in. A, de tweede begrotingswijziging vast te stellen. Qua vorm willen wij dat best doen. B, de tweede begrotingswijziging gewijzigde programmabudgetten vast te stellen, daar hebben wij gezien de inhoud over de energietransitie, CO2-reductie, luchtkwaliteit en de Duinpolderweg zo onze mening over, daar gaan wij niet mee akkoord en ook niet met 3, dus wij stemmen tegen.

2070 Mevrouw **PELS** (GL): GL is blij met het extra geld voor de energietransitie, maar het totale gebrek aan inschikkelijkheid op alle voorstellen, hoe klein ook, maakt dat wij niet kunnen instemmen met de voorgestelde bestedingen.

2075 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik sluit mij aan bij mevrouw Pels en wij kunnen niet instemmen met de begrotingswijziging.

2080 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter, wij kunnen ons vinden in alle voorstellen van GS behalve in de reservering voor de Duinpolderweg omdat die nog niet uitvoeringsgereed is en wij als Staten nog niet besloten hebben over onze voorkeur. Dat zou normaal gesproken betekend hebben dat wij zouden instemmen met de aantekening dat wij het op dit onderdeel niet eens zijn, maar gezien het feit dat er geen enkele mogelijkheid is geweest om met elkaar te spreken over een evenwichtige invulling van de 69 miljoen euro, hebben wij besloten tegen te stemmen met de aantekening dat wij wel voor zijn voor de paar onderdelen die niet door mij genoemd zijn.

2085 De heer **HOOGERVORST** (SP): Ik sluit mij hierbij aan. Wij vinden het jammer dat het zo gelopen is.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Ik sluit mij hier ook bij aan.

2090 De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PVV, PvdD, 50plus, CU/SGP, de overige leden voor, zodat de voordracht is aanvaard.

#### **10. Statenvoordracht 16 Onderzoeksrapport Noordelijke en Randstedelijke Rekenkamer 'Het Waddenfonds gemonitord'**

2095 De **VOORZITTER**: Mijn verzoek is om het wat kort en puntig te houden, want de tijd schrijdt voort.

2100 Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter, het rapport van de Rekenkamer bevat verontrustende conclusies. Het is onduidelijk hoe projecten bijdragen aan de Waddenfondsdoelen en de onafhankelijkheid van de besluitvorming over de Waddenfondsmiddelen is in het geding. Dit is zorgelijk, zeker gezien het feit dat het om grote bedragen en ook grote belangen gaat. De situatie in de Waddenzee is verre van goed en de natuur heeft er flink te lijden onder de druk van visserij en andere vervuilende industrie. Gelukkig nemen GS de aanbevelingen van de  
2105 Rekenkamer serieus en wij zijn content dat de intentie er is om de aanbevelingen over te nemen. Wat betreft de eerste aanbeveling, kondigde de gedeputeerde in de commissievergadering aan om in gesprek te gaan over het borgen van de onafhankelijkheid in de besluitvorming. Wij menen dat dat gesprek moet leiden tot een concreet voorstel over hoe de onafhankelijkheid geborgd kan worden zodat PS zich hierover kunnen uitspreken. Daarom het volgende amendement.

2110 **Amendement 13/26-03-18**  
Borgen onafhankelijkheid

2115 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

*Besluiten in de voordracht de tekst onder besluit 3:*

3. Ten aanzien van aanbevelingen 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 en 1.8a en 1.8b, het algemeen bestuur van het Waddenfonds te verzoeken om te bevorderen dat uitvoering wordt gegeven aan deze aanbevelingen en PS van de Waddenprovincies hierover te informeren

2120

*Te wijzigen in:*

3. Ten aanzien van aanbevelingen 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 en 1.8a en 1.8b, het algemeen bestuur van het Waddenfonds te verzoeken om uitvoering te geven aan deze aanbevelingen en aan PS van de Waddenprovincies een voorstel voor te leggen hoe de onafhankelijke besluitvorming over de

2125

Waddenfondsmiddelen gegarandeerd kan worden

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties PvdD, CU/SGP*

2130

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Ziet u dat zo voor zich dat dat voorstel ook na het BOT-overleg zou kunnen komen dat is toegezegd door de gedeputeerde? In dat geval zijn wij ook voor.

2135

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): In dat geval is mijn antwoord ja.

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Voorzitter. Mijn fractie was content met het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer. Het gaf ons een goed beeld van wat er gaande is. Ik heb de Randstedelijke Rekenkamer daar in de commissie een compliment voor gegeven. In de commissie is over de inhoud gesproken en ik heb aan gedeputeerde Loggen gevraagd om ons over de misstanden die het rapport aanduidt bij het Waddenfonds en de daarop genomen maatregelen naar aanleiding van de adviezen, op de hoogte te houden. Het blijkt dat er bij het Waddenfonds toch nog wat losse eindjes zijn. Inhoudelijk is er dus best nog wel wat van te vinden. De voordracht vraagt ons of wij kunnen instemmen met de adviezen van de Randstedelijke

2140

Rekenkamer en dat kunnen wij. Gedeputeerde Loggen heeft van ons het vertrouwen dat hij de zaken snel weer op het goede spoor krijgt. Ik wil hem wel vragen of het mogelijk is geen geld meer te spenderen aan idiote projecten zoals een kaarsrechte weg die ook niet de bolling van de aarde volgt en zes kilometer lang is. Ik kan mij niet voorstellen dat dat een enorme publiekstrekker zal zijn of worden voor de regio en ik heb het echt geprobeerd. Die 450.000 euro die het Waddenfonds daaraan heeft besteed, hadden volgens mijn fractie wel op een andere manier besteed kunnen worden. Rest mij nog wel te melden dat wij het jammer vinden dat er niet direct wederhoor met de colleges van Noord-Holland, Friesland en Groningen en ook het algemeen bestuur heeft plaatsgevonden maar ik heb begrepen dat dat nog wel gaat gebeuren, in elk geval met de colleges. In de commissie zal het Waddenfonds nog regelmatig onderwerp van gesprek zijn.

2145

2150

2155

Mevrouw **VAN LANGEN** (VVD): Voorzitter. De VVD hecht veel waarde aan de rapporten van de Rekenkamer. In dit onderzoek over de periode tot 2016 is gekeken naar de aanbevelingen die zijn gedaan in 2012. In 2017 zijn besluiten genomen die een aantal van de aanbevelingen van de

2160 Rekenkamer overbodig maken. Andere zaken zoals de monitoring, komen er nu echt aan. Sommige dingen duren wat langer dan wij zouden willen. Het goede nieuws is dat er dingen aangepakt worden. De VVD betreurt het dat noch het DB noch het AB of een aantal Statenleden uit de deelnemende provincies zijn gehoord, terwijl dit wel gepland stond. Dat neemt niet weg dat de VVD de aanbevelingen kan volgen. Twee punten springen eruit: de onafhankelijkheid en

2165 de monitoring. Ten aanzien van de monitoring is afgesproken dat in het eerste half jaar van 2018 een besluit wordt genomen en dat wachten wij graag af. In de commissievergadering hebben wij begrepen dat dit punt prioriteit heeft en elke vergadering onder de aandacht van het AB is geweest. Dat is voor ons voldoende. Dan de onafhankelijkheid. De Rekenkamer heeft aangegeven dat die niet ter discussie staat, maar dat men daar in de huidige structuur een mogelijk risico

2170 ziet. Wij hebben in de commissievergadering begrepen dat de gedeputeerde daarover in gesprek gaat met de Rekenkamer en daarna een terugkoppeling geeft. Wij horen graag een bevestiging van de gedeputeerde. De VVD hecht veel waarde aan onze democratische vertegenwoordiging in de besluitvorming van het Waddenfonds en is ervan overtuigd dat deze hiermee aan de slag gaan. Wij steunen het amendement van de PvdD en de CU/SGP dan ook niet. Ik sluit af met

2175 hetgeen voor de VVD het allerbelangrijkste is, namelijk dat het geld van het Waddenfonds zoveel en zo snel mogelijk wordt besteed aan concrete projecten en niet aan overhead. Het unieke Waddengebied is het waard.

De heer **KRAMER** (GL): Wij sluiten ons aan bij de PvdD.

2180 Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter. In de commissie heeft gedeputeerde Loggen gezegd dat hij de uitkomst van het gesprek met de Rekenkamers wil afwachten en dat hij de uitkomsten vervolgens zal delen met PS. De gedeputeerde heeft ook gezegd dat dit kan leiden tot verdere discussie. De PvdA is van mening dat dit moet leiden tot verdere discussie en wij geven de

2185 gedeputeerde in overweging om na zijn gesprek met de Rekenkamers een BOT-overleg in gedachten te houden. Ik hoorde de heer Kramer zeggen, een BOT-overleg, maar dat bleef een beetje boven de markt hangen tijdens de commissievergadering, dus wij horen graag van de gedeputeerde of hij dat voornemens is. Het amendement van de PvdD, het lijkt mij opmerkelijk dat je amendeert op een aanbeveling van de Rekenkamer.

2190 Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Dat is inderdaad opmerkelijk en dat doen wij ook niet. Wat wij doen is amenderen op het besluit dat nu voorligt op basis van de aanbevelingen, namelijk wat wij met die aanbevelingen gaan doen. En ons voorstel is om niet met de aanbevelingen alleen te kijken of wij er iets mee gaan doen, want er nu een beetje staat, maar om concreet tot een voorstel te

2195 komen wat aan ons wordt toegezonden.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Daar ligt een wereld tussen, namelijk eerst even kijken wat de gedeputeerde zegt over het BOT-overleg om ons als PS echt mee te nemen. Ik blijf erbij, je kunt een advies van de Rekenkamers niet amenderen maar zo zie ik dat wel. Het lijkt er een beetje op

2200 dat je het plot van een goede thriller gaat herschrijven, dat moeten we eerst even afwachten. Graag de reactie van de gedeputeerde.

De **VOORZITTER**: De heer De Kam houdt zijn maidenspeech.

2205 De heer **DE KAM** (CDA): Voorzitter. Het is voor mij een prachtig moment om vandaag voor het  
eerst in een Statenvergadering het woord te mogen doen. Dit is tenslotte de plek waar  
belangrijke besluiten worden genomen voor het Noord-Holland van morgen. Dan denk ik meteen  
aan mijn zoontje van 1. Kan hij onbezorgd buitenspelen in de frisse lucht? Kan hij rekenen op  
2210 goed onderwijs en werk? Is er nog plek om te wonen in Noord-Holland en kan hij later mooie  
verre reizen maken? Mag ik even eerlijk met u zijn. Dit is niet wat mijn vrienden tegen mij zeiden  
toen ik vertelde van mijn Statenlidmaatschap. "Wat is dat? Oh, en leuk. Ik heb je installatie gezien  
hoor maar daarna ben ik afgehaakt." Het geluid in deze Statenzaal is voor de kijkers en  
toehoorders dan ook vrij braaf en voorspelbaar. De coalitie volgt de voorstellen van GS en  
daarmee eindigt het debat. Ik zie hier vandaag bevlogen collega's die spreken uit hun hart en ik  
2215 sluit mij graag bij hen aan met mijn idealen. Ik wil mij graag uitspreken voor een dynamiek in  
deze Staten waarbij idealen van volksvertegenwoordigers hun weg vinden in concrete voorstellen.  
Is het juist niet prachtig dat u als Statenlid in deze zaal kunt spreken met uw hart? Waarom bent  
u begonnen als Statenlid en wanneer komt u tevreden thuis na een Statenvergadering?

2220 De **VOORZITTER**: Mijn voorstel is om die discussie niet nu te voeren.

De heer **DE KAM** (CDA): Daarom is het mijn maidenspeech. Samen met u wil ik graag een  
bevlogen Statenlid zijn en plezier hebben in het debat. Ik vind het zelf ook spannend maar ik zie  
er graag naar uit om samen met u deze uitdaging aan te gaan. Dan het Waddenfonds. Ik denk dat  
2225 wij er allemaal van balen dat het rapport van de Rekenkamer voor ons ligt over het Waddenfonds.  
Liever hadden wij die lovende woorden gelezen over het functioneren van het fonds dat op  
krachtige wijze haar doelen nastreeft en resultaten boekt waar Noord-Hollanders, Groningers en  
Friezen blij mee zijn. Helaas lazen wij dat niet in het rapport van de Rekenkamer. Het is  
belangrijk dat het belastinggeld nuttig wordt besteed en dat de resultaten meetbaar te toetsen  
2230 zijn aan de waddendoelen. Het CDA steunt de aanbevelingen van de Rekenkamer en is blij dat  
deze in de voordracht worden overgenomen. Ook zijn wij blij dat het bestuur al enkele van de  
aanbevelingen heeft geïmplementeerd. Ik zou het bestuur graag toewensen dat u zich door onze  
Staten gesteund weet in de aanpak om van het Waddenfonds een succes te maken. Wat volgens  
mij in de voordracht nog ontbreekt, is een moment waarop het bestuur aan de Staten een  
2235 terugkoppeling geeft over de implementatie van de maatregelen en het lijkt mij goed als dat zou  
kunnen gebeuren voor de verkiezingen van 2019. Ik hoop dat de gedeputeerde hier een  
toezegging op zou kunnen geven.

De **VOORZITTER**: Gelukgewenst met uw maidenspeech.

2240

Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter. Het Waddengebied is een prachtig gebied met veel potentie  
zowel qua ecologische ontwikkeling als qua economische mogelijkheden. D66 is positief over de  
samenwerking binnen het Waddenfonds zodat wij gezamenlijk kunnen werken aan het realiseren  
van de gemeenschappelijke doelen en majeure opgaven. Een samenwerking die sinds de  
2245 decentralisatie in 2012 in ontwikkeling is. Wij zijn dan ook blij met het rapport van de



Noordelijke en Randstedelijke Rekenkamer die een aantal aanbevelingen doen om de uitvoeringspraktijk van het Waddenfonds nog verder te verbeteren en te professionaliseren. Goed om te zien dat het DB van het Waddenfonds heeft aangegeven dat zij de verschillende aanbevelingen overneemt. Zo kunnen wij een lerende samenwerking blijven en de slagkracht vergroten. Op een tweetal punten wil ik verder ingaan. In de eerste plaats de onafhankelijke besluitvorming. In dat kader wordt de aanbeveling gedaan om de kwaliteitscommissie een bindend advies te laten uitbrengen over de ingediende subsidieaanvragen. D66 is hier geen voorstander van. Op dit moment is het al zo dat er alleen gemotiveerd van een advies van de kwaliteitscommissie kan worden afgeweken. Een bindend advies van de commissie is in onze ogen te zwaar, mede gezien het feit dat deze commissie geen democratische legitimatie kent. Het AB van het Waddenfonds bestaat uit Statenleden van de drie provincies, Statenleden die democratisch gekozen vertegenwoordigers zijn, juist daar ligt de mogelijkheid om als Staten zelf een stevige positie in te nemen in het Waddenfonds. Transparante, open en onafhankelijke besluitvorming moet uiteraard het uitgangspunt zijn. D66 ziet graag dat wij binnen de kaders van de gemeenschappelijke regeling bekijken welke mogelijkheden er zijn om onze rol te verstevigen. Ziet de gedeputeerde ook mogelijkheden in die richting en is zij bereid dit punt in het overleg met de Rekenkamers verder te bespreken? Als laatste punt kan ik aangeven dat D66 blij is dat er gewerkt wordt aan adequate monitorings- en evaluatiesystemen en dat bekeken gaat worden op welke wijze PS inhoudelijk worden geïnformeerd over de output en outcome van de projecten. Ook dat verstevigt onze positie als PS en geeft ons de noodzakelijke informatie om op te sturen. D66 kijkt uit naar het vervolgoverleg en ziet zeker kans om de samenwerking binnen het Waddenfonds verder te verbeteren.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Wij vinden het heel zinvol dat de gedeputeerde met het Waddenfondsbestuur in gesprek gaat en wij vinden het belangrijk om de concrete uitkomsten te borgen door het besluit zoals voorgesteld door onze commissievoorzitter wat aan te scherpen en dat is in het amendement verwoord.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Laten wij maar meteen 'the elephant in the room' benoemen zoals de Engelsen zeggen. Dat gaat met name over de zorgen die u heeft geuit in navolging van de Rekenkamer over de onafhankelijkheid van het Waddenfonds. Ik heb in de commissie toegezegd dat wij daarover het gesprek gaan voeren met de Rekenkamers op 26 april a.s. en zo snel mogelijk na afloop geef ik u daarvan een terugkoppeling en tegelijkertijd maak ik voor u inzichtelijk hoe hebben wij het op dit ogenblik geregeld met elkaar en wat voegt een gesprek met de Rekenkamer daaraan toe en hoe kunnen wij dat in een mooi voorstel of een nieuwe werkwijze als dat ertoe leidt, gieten. Dat brengt mij bij het amendement van de PvdD. Volgens mij is die gedachte niet zo gek ver van wat hierin beschreven staat, alleen het pragmatische probleem dat ik heb, is dat dit niet is afgestemd met de andere Waddenprovincies, dus als wij dit hier aannemen, dan vind ik dat lastig. Ik denk dat de beste route is in deze, laten wij dat gesprek afwachten en kijken hoe wij de positie van PS kunnen verstevigen en vervolgens met die uitkomst ervoor te zorgen dat er afstemming binnen de andere Waddenprovincies plaatsvindt. In het beste geval hebben wij in Noord-Holland helder hoe wij dat hier doen, volgens mij is het al helder, maar dat wil ik graag met u delen. Als wij dit amendement nu zouden aannemen, ik weet niet hoe de

2290 discussies op dit moment in de andere provincies gevoerd worden maar als wij het zouden aankleden zoals ik net heb voorgesteld, dan komen wij beter beslagen ten ijs.

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter, als de gedeputeerde kan toezeggen dat hij na dat gesprek met een voorstel richting PS komt om de onafhankelijkheid beter te borgen, dan trek ik uiteraard mijn amendement in als ik met die mooie toezegging naar huis kan gaan.

2295

Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik heb gezegd dat onze inzet richting het Waddenfonds en de werkwijze die wij in Noord-Holland geïmplementeerd hebben, garant staan voor onafhankelijkheid. Ik wil graag weten wat de Rekenkamer op die werkwijze aan te merken heeft want dat hebben zij in het rapport niet gedaan. Dat wil ik graag in een BOT-overleg of commissievergadering met u doen en delen en als dat leidt tot aanscherping, dan sta ik daarvoor open, ook met versterking van de rol van PS en dat zou kunnen leiden tot een gewijzigde procedure. Dat wordt dan de inzet ook richting de andere provincies. Volgens mij zitten wij heel dicht tegen elkaar aan. Een amendement kun je niet aanhouden, maar ik stel voor eerst het gesprek en de discussie in de commissie af te wachten en als wij dan nog vinden dat de onafhankelijkheid onvoldoende geborgd is, dan nemen wij daar actie op en zullen wij zorgen dat die zo spoedig mogelijk geïmplementeerd wordt. Laten wij nu eerst op de inhoud eerst met de Rekenkamer spreken.

2300

2305

De **VOORZITTER**: Nou is mij gemeld dat mevrouw Rommel en de heer Bakker als leden van het algemeen bestuur van het Waddenfonds ook nog in willen gaan op nadere vragen. Die zijn er volgens mij niet echt veel gesteld.

2310

Mevrouw **ROMMEL** (VVD): Een punt waar ik wel op in wilde gaan is, wij hebben na de commissievergadering nog een overleg gehad in het Waddenfonds en hebben wij als AB-leden een voorstel gedaan voor een juridische aanpassing om de onafhankelijkheid te waarborgen. Dat gaat terugkomen in de Staten, hebben wij aangegeven binnen het AB. Wij hebben gesproken over de monitoring dat wij daar in juni een voorstel voor krijgen, dus het amendement van de PvdD en CU/SGP aan te geven, ik ben blij dat u het terug wilt trekken want ik ga ervan uit dat het voorbarig is.

2315

2320 De **VOORZITTER**: Dat is nog niet gezegd. Mijnheer Bakker, nog aanvullingen daarop?

De heer **BAKKER** (D66): U kunt ook van mij aannemen als uit het gesprek er mogelijkheden komen om de onafhankelijkheid verder te versterken waar wij zelf al gedachten over hebben gehad zoals mevrouw Rommel aangeeft, dan vind ik dat wij dat met elkaar moeten bespreken. Dan wil ik niet eens als AB dat bespreken. Ik zit namens u in het Waddenfondsbestuur, dan wil ik dat met u bespreken.

2325

#### *Tweede termijn*

2330 Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter. Ik wil de PvdA eraan herinneren dat zij zelf vorig jaar precies hebben gedaan wat wij nu doen. Dat u dat een gekke figuur vindt, vind ik heel vreemd.

Wij zijn blij met de woorden van de gedeputeerde, met de toezegging dat er serieus gekeken wordt naar hoe de onafhankelijke besluitvorming verbeterd kan worden en daarom zijn wij bereid het amendement in te trekken.

2335

De **VOORZITTER**: Het amendement is ingetrokken.

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Voorzitter. Ik wil collega De Kam feliciteren met zijn Statenlidmaatschap en zijn maidenspeech. Wij danken de gedeputeerde en wachten de terugkoppeling van zijn gesprek af.

2340

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Net zoals de gedeputeerde net heeft gezegd dat hij niet precies weet hoe de andere Waddenprovincies er precies over denken, wil ik toch even reflecteren op de woorden van mevrouw Rommel, heeft u dan enig idee, gaat u dat dan ook in gezamenlijkheid doen met de andere Provinciale Staten, dat u dat in het gremium van het Waddenfonds doet begrijp ik, maar ook met de andere provincies?

2345

De heer **DE KAM** (CDA): Voorzitter. Ik had nog geen reactie gekregen of er een terugkoppeling wordt gegeven na implementatie van alle maatregelen en of dat voor de verkiezingen van 2019 kan.

2350

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Dat is wel het streven, want wij zijn gemaand door de Rekenkamer om deadlines na te streven. Dat zou in eerste instantie maart zijn maar dat gaat ons niet lukken voor een aantal zaken, alleen al vanwege het feit dat wij al in maart zijn, maar dat wij het voor de zomer afgerond willen hebben. Ik heb begrepen dat wij daar prima uit zijn gekomen. Een belangrijk deel van de aanbevelingen zullen voor de zomer afgerond zijn. Dan resteert alleen nog het hele stuk over de onafhankelijkheid. Volgens mij is dan de Koninklijke weg, BOT-overleg, dan in de commissie erover spreken en dan in het AB. Daar zijn wij zelf bij hoe snel wij daar invulling aan willen geven. Mijn streven is om het voor de zomer af te ronden, dus ruim voor de verkiezingen. Mijnheer Van der Sluijs, dank voor het compliment. Ik hoop dat u mij vergeeft dat als er projecten voor liggen, ik dan wel het advies van de deskundigen ook betrek bij het eindoordeel over hoe zinvol bepaalde projecten zijn.

2355

2360

Mevrouw **ROMMEL** (VVD): Voorzitter. Als antwoord, het ging over het amendement. Als er hier een amendement wordt ingediend of een motie, dan moet dat ook in de andere Staten ingediend worden. Ik had het over het voorstel dat wij in het AB hebben gedaan en dat is met de andere provincies erbij. De AB-leden van de andere provincies waren het daarmee eens.

2365

De **VOORZITTER**: Wij komen bij de stemming. Stemverklaringen? Geen. Mag ik de tegenstanders van de voordracht vragen de hand op te steken? Die zijn er niet, zodat de voordracht unaniem is aanvaard.

2370

## 11. Statenvoordracht 19 Vaststelling Toekomstperspectief Kust 2040 en Strandzoning 2025

2375

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Voor GL is de centrale vraag of de maatschappelijk gewenste bescherming van natuur, landschap en ruimtelijke kwaliteiten in de kustzone afdoende is vastgelegd, in de strandzoning en het toekomstperspectief. Als PS op inhoudelijke gronden niet volmondig ja kunnen zeggen op die vraag, dan moeten zij hun verantwoordelijkheid nemen en

2380

de stukken aanpassen. Eerst onze complimenten voor het degelijke handwerk. Beide stukken hebben qua systematiek en op hoofdlijnen onze instemming, maar de uitwerking schiet op onderdelen te kort. Zo vinden wij dat het belang van extra ontwikkelruimte in de kustzone pas beoordeeld kan worden als er goed zicht is op de impact van de zogenaamde pijplijnprojecten.

2385

Op dit moment beperken wij ons tot wijzigingen in totaal vijf, die zich vrij eenvoudig laten inpassen. Een, kustzoning Zandvoort. Een recreatiestrand van meer dan 5 km lang waar bebouwing en activiteiten volop geïntensiveerd kunnen worden, is buiten proportie en draagt het gevaar in zich van disbalans in ruimte en functie. De gemeenteraad van Zandvoort heeft wel op de rem getrapt maar niet de ultieme conclusies getrokken. Laten wij dat als provincie wel doen door overeenkomstig het voorstel van het Platform Leefbare Kust het zuidelijke strand te zoneren

2390

als seizoenstrand. Zo doen wij recht aan het karakter van dit deel van het strand, volgen wij de Structuurvisie en Strategische agenda Kust en bieden wij de zekerheid dat op termijn niet het hele strand zich als pretpark kan en zal ontwikkelen. Dat is de strekking van het amendement.

#### **Amendement 14/26-03-18**

2395

Nieuwbouw in de duinen

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

*Besluiten: Het Toekomstperspectief Kust 2040 als volgt te wijzigen:*

2400

*1. Op pagina 25 wordt in de paragraaf 'Kaders vanuit het Kustpact' de zin: "Nieuwe recreatieve bebouwing op het strand en in de duinen wordt geconcentreerd in reeds bebouwde gebieden en reeds vergunde ontwikkellocaties." gewijzigd in: "Nieuwe recreatieve bebouwing op het strand wordt geconcentreerd in reeds bebouwde gebieden en reeds vergunde ontwikkellocaties. In de*

2405

*duinen is nieuwe recreatieve bebouwing niet toegestaan, behoudens op reeds vergunde ontwikkellocaties."*

2410

*2. Op pagina 33 wordt in de paragraaf 'Contouren/hoofdprincipes' de zin: "Geen grootschalige versterking, geen grootschalige nieuwbouw- en uitbreidingsplannen op het strand en in de duinen" gewijzigd in: "Geen verdere versterking, geen grootschalige nieuwbouw- en uitbreidingsplannen op het strand."*

#### *Toelichting*

2415

*Vanwege de natuur, het landschap en de ruimtelijkheid die de duinen zo waardevol en bijzonder maken, moet voorkomen worden dat daar nieuwe projecten voor recreatieve bebouwing worden gerealiseerd. In de commissievergadering RW van 12 maart 2018 heeft de gedeputeerde bevestigd dat nieuwbouw in de duinen ook niet de bedoeling is. Echter, de huidige tekst op pagina*

2420 *25 en 33 laat daarvoor te veel ruimte. Het amendement ziet erop dat nieuwe bouwontwikkelingen in de duinen – anders dan ‘vervangende nieuwbouw’ – niet zijn toegestaan en dat er, ook in geval van kleinschalige nieuwbouw- en uitbreidingsplannen, geen sprake moet zijn van verdere versterking van het strand*

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties GL, 50plus, SP, CU/SGP*

2425

Ruimtelijkheid strandzone. De gemeenten krijgen alle vrijheid om zelf te besluiten hoe zij omgaan met recreatieve bebouwing, zoals jaarrondstrandpaviljoens op de recreatiestranden. De provincie ziet voor zichzelf geen rol weggelegd, alsof er door de zonering geen provinciale waarden meer in het geding zijn. De provincie zal er echter te allen tijde voor moeten waken dat het open karakter van het strand, de ruimtelijkheid en de lange zichtlijnen al te veel geweld wordt aangedaan. Daarom een amendement.

2430

#### **Amendement 15/26-03-18**

Rust en reuring

2435

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

*Besluiten de strandzonering 2025 als volgt te wijzigen:*

2440 *Op pagina 11 wordt in de paragraaf ‘Uitgangspunten’ na de zin “Daarnaast gaat het ook om het vermijden van de verstoring van de rust en ruimte voor de landschappelijke beleving” de volgende zinsnede ingevoegd: “en om het voorkomen dat onevenwichtig afbreuk wordt gedaan aan het woongenot en de leefbaarheid van de bewoners van de kustplaatsen.”*

*Toelichting*

2445 *De strandzonering zegt dat intensivering van recreatieve bebouwing ‘niet onevenredig afbreuk’ mag doen ‘aan het woongenot en leefbaarheid van de bewoners van de kustplaatsen’ (pag. 7 linker kolom). Woongenot en leefbaarheid moeten vanzelfsprekend ook een rol spelen bij de beoordeling van activiteiten en evenementen. Dit amendement voorziet daarin en biedt tevens een handvat om daar vorm aan te geven bij het maken van procesafspraken voor het strandgebruik en het opstellen van een gedragscode*

2450

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties GL, 50plus, SP*

2455 Strandhuisjes Petten: Dat strandhuisjes seizoensgebonden moeten zijn is geen punt van discussie en ook niet dat er in Petten jaarrond beachhouses zullen komen als de Raad van State dat toestaat, maar om in dit geval gelijk door te pakken en het hele strand tot recreatiestrand te maken is veel te voorbarig. GL bepleit er nu geen uitspraak over te doen en de uitspraak van de Raad van State af te wachten. Daarom een amendement.

2460

**Amendement 16/26-03-18**

Beachhouses Petten

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

2465

*Besluiten in het Ontwerpbesluit, nr. 19-2018, punt 3 te vervangen door de punten 3 en 4, luidende:*

*3. De strandzoning vast te stellen met uitzondering van de tekst over de beachhouses in Petten;*

2470

*4. Kennis te nemen van de tekst van de Strandzoning 2025 over de beachhouses in Petten.*

*Toelichting*

*De indieners onderschrijven het algemene (ontwikkel)principe dat strand(slaap)huisjes (beachhouses) altijd seizoensgebonden zijn en dat jaarrond overnachtingen op het strand niet zijn toegestaan i.v.m. waterveiligheid, ongewenste precedentwerking en bedreiging voor bestaande logies in het achterland (Strandzoning pag. 5). Het is niet gewenst om daar uitzonderingen op te maken. Echter, het bestemmingsplan van Petten ligt anno 2017 onder de Raad van State. Indien dat plan wordt goedgekeurd, kunnen de daarin opgenomen jaarrond beachhouses worden gerealiseerd. Dat brengt niet onlosmakelijk met zich mee dat dan ook allerlei andere recreatieve bebouwing moet worden toegestaan. Het nu al vastleggen dat het strand van Petten na bedoelde goedkeuring wordt gezoned als recreatiestrand is tenminste prematuur. Om voldoende ruimte te creëren voor analyse van de uitspraak en overleg met de gemeente Schagen is het gewenst om over de zoning nu niet te besluiten. In lijn daarmee dienen PS zich in dit stadium te beperken tot het kennis nemen van de betreffende tekst. Dit is conform de systematiek die GS hanteren ten aanzien van het hoofdstuk V van het Toekomstperspectief Kust.*

2475

2480

2485

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties GL, CU/SGP*

2490

Rust en reuring. In de paragraaf uitgangspunten ten behoeve van het strandgebruik en de gedragscode worden criteria geformuleerd om rekening mee te houden. Zo wordt genoemd kwetsbare natuur en de landschapsbeleving, maar wat er ontbreekt, zijn woongenot en leefbaarheid, niet de minste criteria om mee te wegen bij activiteiten en evenementen. Dat wordt in het stuk wel meegenomen als het gaat om nieuwe bouwontwikkelingen. Daarom een amendement.

2495

**Amendement 17/26-03-18**

Ruimtelijkheid strandzone

2500

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

*Besluiten: De Strandzoning 2025 als volgt te wijzigen:*

2505 *Op pagina 7 wordt in de paragraaf 'Recreatiestrand (rood)' de zin "Binnen de zonering 'recreatiestrand (rood)' is het aan de gemeente om de exacte locaties voor jaarrondexploitatie aan te wijzen." gewijzigd in: "Binnen de zonering 'recreatiestrand (rood)' is het aan de gemeente om de exacte locaties voor jaarrondexploitatie aan te wijzen, met inachtneming van de voor het strand karakteristieke waarden als ruimtelijkheid en lange zichtlijnen."*

2510

*Toelichting*

*De strandzonering ziet primair op het indelen van het strand in zones met verschillende karakteristieken en mogelijkheden. Door te benadrukken dat de invulling van het recreatiestrand aan de gemeente is, lijkt de provincie zich daar op geen enkele wijze mee te willen bemoeien. De provincie moet er echter op toe (kunnen) zien dat algemeen erkende waarden van de langgerekte stranden aan de Noordzeekust zoals ruimtelijkheid en lange zichtlijnen, worden gerespecteerd. Natuurlijk mag verwacht worden dat gemeenten zelf ook oog hebben voor die waarden, maar garanties zijn er niet. Zo valt in de tekst over Zandvoort (pag. 9) te lezen dat het in het intensiveringsgebied "veel meer gaat om een verkleuring of transformatie van de bestaande strandbebouwing dan om het toevoegen van extra bebouwing." Maar de gemeente zou zomaar kunnen kiezen voor het handhaven van de bestaande strandhuisjes en het uitbreiden en toevoegen van jaarrondpaviljoens en -voorzieningen, met als gevolg dat genoemde waarden in het gedrang (kunnen) komen. De gewijzigde tekst biedt een niet vrijblijvend handvat om daar zo nodig, over in gesprek te gaan met de gemeente*

2520

*En gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties GL, 50plus, CU/SGP*

2530 *Nieuwbouw duinen. Bescherming van de duinen als waardevolle natuur en bijzonder landschap kan niet duidelijk genoeg worden vastgelegd. De huidige tekst van het toekomstperspectief Kust biedt te veel ruimte voor nieuwe recreatieve bebouwing in de duinen. Daarnaast moet scherper worden ingezet op het voorkomen van verdere verstening die afbreuk doet aan de informele uitstraling van het strand. Daarom een amendement.*

2535 **Amendement 18/26-03-18**

**Strand Zandvoort**

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

2540 *Besluiten De strandzonering 2025 als volgt te wijzigen:*

*1. Op pagina 9 wordt in de paragraaf 'Zandvoort' na de zin "Zowel in het zuiden als voor het centrum is op de stranden geen nieuwe recreatieve bebouwing meer mogelijk en wenselijk." de volgende zin ingevoegd: "Op het zuidelijke stranddeel vanaf het Badhuisplein tot en met strandpaviljoen Havana (Boulevard Paulus Loot 1C) is het omzetten van bestaande seizoensgebonden strandpaviljoens naar jaarrondpaviljoens niet toegestaan.";*

2545

2. In de verbeelding wordt voor zover het betreft de strandzone vanaf het Badhuisplein tot en met strandpaviljoen Havana (Boulevard Paulus Loot 1C) de aanduiding zoneringsstype "Recreatiestrand" gewijzigd in: "Seizoenstrand".

2550 Toelichting

In de voorliggende Strandzoning 2025/verbeelding is voor het zuidelijke deel van het strand in de gemeente Zandvoort zoneringsstype 'Recreatiestrand' vermeld. Dit zoneringsstype is strijdig met het gestelde in de 'Structuurvisie Zandvoort Parel aan Zee Plus 2025 - 2040' (verder

Structuurvisie), waarin voor dit deel van het strand is bepaald dat dit gekenmerkt wordt door:

2555 "rust en natuur" respectievelijk "Toeristische voorzieningen die hier gevestigd zijn, vinden een meerwaarde in deze natuurlijke ligging en verstoren het niet." Niettemin wil de gemeenteraad Zandvoort alle opties openhouden maar dat is strijdig met zowel de inhoud als het zelfbindende karakter van de eerder vastgestelde structuurvisie. Door, zoals in dit amendement voorgesteld, vanaf het Badhuisplein t/m Boulevard Paulus Loot 1C het zoneringsstype Recreatiestrand te

2560 wijzigen in Seizoenstrand, wordt de strijdigheid met het bepaalde in de structuurvisie opgeheven. Mede omdat er gerekend vanaf het Badhuisplein t/m Boulevard Paulus Loot 1C reeds drie jaarrondpaviljoens zijn gevestigd is er door de gemeenteraad van Zandvoort op 20 februari 2018

een motie aangenomen om op dit deel van het strand geen nieuwe jaarrondpaviljoens toe te staan. Als gevolg daarvan er materieel gezien geen sprake meer is van Recreatiestrand, omdat

2565 dit zoneringsstype meer jaarrondpaviljoens mogelijk maakt. Inmiddels hebben bewoners zich meermaals door inspreken met een raadsadres tot zowel gemeenteraad van Zandvoort (raadscommissie) als de provincie (Statencommissie) gewend maar dat, geen recht doende aan de aangevoerde argumenten, is tot dusver zonder resultaat gebleven. Daardoor verkeren bewoners in het onzekere en kunnen er niet gerust op zijn dat in weerwil van het bepaalde in de

2570 structuurvisie er in de toekomst geen sprake kan zijn van intensieve recreatie en/of omzetting van seizoensgebonden strandpaviljoens in jaarrondpaviljoens. Citaat Strategische Agenda Kust: "zonering van rust en reuring noord-zuid richting, met aandacht voor behoud van voldoende brede ecologische noord-zuid verbindingen en voldoende lokale afwisseling". Van die lokale afwisseling is in de Strandzoning geen sprake. Afgezien van het Natuurstrand en 500 meter

2575 Seizoenstrand geldt er vanaf Bloemendaal aan Zee t/m de zuidelijke bebouwing in Zandvoort over een afstand van ruim 5 kilometer slechts één zoneringsstype 'Recreatiestrand'. Het is gewenst om, conform de Strategische Agenda Kust, meer doelgroepen faciliteiten en waarborgen te creëren voor meer gedifferentieerde zonering van het strand. Dit amendement voorziet daarin.

2580 Resumerend: Een besluit tot wijziging van Recreatiestrand in Seizoenstrand voor een deel van het Zandvoortse strand is in lijn met het bepaalde in de structuurvisie met de op 20 februari 2018 jl. door de gemeenteraad van Zandvoort aangenomen motie; biedt bewoners zekerheid waar die ontbreekt; benadeelt de overige convenantpartners op geen enkele wijze; voorziet conform de Strategische Agenda Kust gewenste maar nu ontbrekende waarborgen voor een meer gedifferentieerde zonering

2585

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties GL, 50plus, PvdD, SP, CU/SGP



De **VOORZITTER**: De vijf amendementen maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

2590

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. De portee van de stukken is een goede balans te hebben en te behouden in het kustgebied tussen natuur en recreatieve bebouwing. Het is dus een gezamenlijk gedragen perspectief en zonering waarin alle partijen zich kunnen vinden. Dat staat er in de aanbiedingsbrief. Ik moest wel even mijn wenkbrauwen fronsen, want zijn er niet heel  
2595 veel mensen en organisaties in het kustgebied te vinden die zich verzetten tegen allerlei soorten bebouwing, bijvoorbeeld tegen commerciële strandhuisjesboeren, hotels in de duinen en stilte en rust vervangen door een eeuwigdurende kermis? Volgens mij hebben GS een hele andere voorstelling van balans en van een gezamenlijk gedragen perspectief dan de SP. In het voorjaar van 2017 werden alle Nederlanders opgetrommeld door de natuurorganisaties. Zij wezen erop  
2600 dat de Nederlandse kust verkwanseld werd om er commercieel vastgoed op te zetten en vonden volkomen terecht dat er een kustpact moest komen. Nederland was in rep en roer en wij werden met zijn allen baywatchers. Veel mensen bespraken de gang uittentreuren en organiseerden allerlei activiteiten om de kust leeg en stil te houden, ook voor de natuur natuurlijk. Al dat strandwachtersgedoe zorgde er niet voor dat de natuurorganisaties een vuist konden maken en  
2605 eisen dat het strand leger en stiller werd. Er bestonden immers al heel veel plannen en die moesten uitgevoerd worden, anders zouden de projectontwikkelaars heel boos worden. Want geld gaat voor natuur. Daarom vindt de SP dat de natuurorganisaties heel slecht onderhandeld hebben en al die goedwillende Nederlanders het nakijken hebben gegeven. Maar ik dwaal af. De SP kan er in twee gevallen voor proberen te zorgen dat recht wordt gedaan aan de natuur en de  
2610 omwonenden. Het eerste geval is het Zuidstrand van Zandvoort, tot nu toe redelijk stil, in de toekomst een permanente kermis. Samen met een van de bewoners van nabij het Zuidstrand maakte de heer Kramer van GL een amendement. Omdat dit amendement blijkbaar gemeenschappelijk tot stand is gekomen, zet de SP er een handtekening onder. In geval het strand van Petten vinden wij ook dat dit geen permanente kermis hoeft te worden en dat krijg je  
2615 wel met een recreatiestrand. De commissie MER heeft in een voorlopig toetsingsadvies aan de gemeente Schagen laten weten dat er essentiële informatie in de MER ontbreekt met betrekking tot het bestemmingsplan Kustzone Petten en bovendien de in de MER gebruikte afbeeldingen een verkeerd beeld geven. Er loopt ook nog een bodemprocedure met betrekking tot het bestemmingsplan Kustzone Petten bij de Raad van State, waarvoor eerst antwoorden moeten  
2620 worden verkregen op de prejudiciële vragen over het PAS aan het Hof van Justitie in Luxemburg. Het is dus uiterst onzeker of in het bestemmingsplan Kustzone Petten in de toekomst intensivering, nieuwe ontwikkelingen en nieuwe strandbebouwing kunnen worden toegestaan. Het is daarom niet zinvol en zelfs dom om van het strand in Petten een recreatiestrand te maken. Voor dit strand hebben wij een amendement.

2625

**Amendement 19/26-03-18**

Petten seizoenstrand

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 26 maart 2018*

2630

*Aan beslispunt 3 na 'vast te stellen' toevoegen: 'en het strand van Petten in te richten als seizoenstrand.'*

*Toelichting*

2635 *Het strand van Petten staat met een rode ster op de verbeeldingskaart. In de toekomst worden*  
*op het strand van Petten dus intensivering, nieuwe recreatieve ontwikkelingen en*  
*strandbebouwing toegestaan. Ook wordt dit strand een recreatiestrand. De commissie MER heeft*  
*in een voorlopig toetsingsadvies aan de gemeente Schagen laten weten dat er essentiële*  
2640 *informatie in het MER met betrekking tot het bestemmingsplan Kustzone Petten ontbreekt en*  
*bovendien de in het MER gebruikte afbeeldingen een verkeerd beeld geven. Er loopt bovendien een*  
*bodemprocedure met betrekking tot het bestemmingsplan Kustzone Petten bij de Raad van State,*  
*waarvoor eerst antwoorden moeten worden verkregen op de prejudiciële vragen over het PAS aan*  
*het Hof van Justitie in Luxemburg. Het is dus uiterst onzeker of in het bestemmingsplan Kustzone*  
2645 *Petten in de toekomst intensivering, nieuwe ontwikkelingen en nieuwe strandbebouwing kunnen*  
*worden toegestaan. Het is daarom prematuur en dus onverstandig om vooruitlopend op de*  
*lopende procedures van het strand van Petten een recreatiestrand te maken*

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fractie SP*

2650 Wij maken ons zorgen over de duinen en de binnenduinrand. Ook daarvoor moeten snel  
maatregelen genomen worden, zodat de natuur gerespecteerd wordt, want de ondernemers  
denken alleen aan winst en veel wethouders alleen aan het spekken van de gemeentekas. Wij  
dienen daarom samen met GL en andere partijen nog een aantal amendementen in en wij hopen  
2655 dat het goed komt voor de natuur en ook voor de gezelligheid rustzoekende medemens.

De **VOORZITTER**: De amendementen maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

2660 Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter. De PvdD is voor een open kust waar bebouwing tot een  
minimum wordt beperkt en waar natuur de boventoon voert. Het voorliggende kustpact had wat  
ons betreft minder rode zones en minder rode sterren mogen bevatten. Wel onderschrijven wij  
dat het nieuwe pact winst oplevert voor natuur en milieu en ook het feit dat er minder bebouwing  
zal worden toegestaan dan nu in de huidige PRV mogelijk is. Dat vinden wij een stap in de goede  
2665 richting. Wel delen wij de zorgen over het Zuidstrand bij Zandvoort. De rode zone is  
buitenproportioneel groot en er is onvoldoende rekening gehouden met het karakter van het  
Zuidstrand. Wij ondersteunen het amendement om de functie van dit strand te wijzigen naar  
seizoenstrand in plaats van recreatiestrand.

2670 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Vandaag praten wij over de drie-eenheid, strand  
duinen en binnenduinrand. Dit betreft een relevant en een mooi deel van onze provincie, ook wel  
genoemd de gouden rand. Belangrijk voor bescherming van het land achter de duinen waar  
miljoenen mensen wonen en droge voeten willen houden, belangrijk voor de natuur en  
biodiversiteit en heel belangrijk als recreatiegebied voor velen, ondernemers en recreanten. Als

2675 reactie op het signaal van vele mensen al eerder genoemd door de SP, die zich druk en zorgen  
maken over de toekomst, is er een proces op gang gekomen van overleg om te kijken hoe wij dat  
beter kunnen gaan beschermen. Nu liggen er twee documenten waarover wij vandaag praten. Een  
knappe prestatie voor de betrokken partners en complimenten voor gedeputeerde Geldhof. De  
PvdA kan zich goed vinden in beide documenten. Wij hebben de volgende opmerkingen en  
2680 vragen. De duinen als zeewering, natuurgebied zijn goed beschreven en hebben nu een stevige  
beschermingsstatus. Betekent dat er niet op en in de duinen gebouwd mag worden. Ook krijgen  
de duinen aan de strandkant ruimte om te groeien, te stuiven.

2685 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Hoor ik dat nou goed? Is de PvdA echt voor het verruïneren van het  
strand van Petten en is de heer Papineau Salm echt voor een grote drukte op het Zuidstrand van  
Zandvoort?

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Over Petten ben ik het volledig niet met u eens. Het  
bewonersplatform en de gemeente willen dolgraag dat er op het strand van Petten intensievere  
recreatie komt.

2690 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Heeft de heer Papineau Salm daadwerkelijk met alle bewoners langs  
het strand van Petten gesproken? Want een substantieel deel van de bewoners is het daar niet  
mee eens.

2695 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Ik heb gesproken met het bewonersplatform dat de bewoners  
vertegenwoordigt en namens hen spreekt. Op Zandvoort kom ik zo meteen terug. Ook krijgen de  
duinen aan de strandkant ruimte om te groeien en te stuiven. Strandpaviljoens die te dicht bij de  
duinvoet staan, moeten worden verplaatst richting het water. Wij gaan ervan uit dat het  
waterschap op basis van deze documenten strenger gaat handhaven en de paviljoens laat  
2700 verplaatsen richting het zeewater, wat bij Castricum hard nodig is. Omdat de duinen ook natuur  
zijn en een bijdrage leveren aan de biodiversiteit, moet er goed worden gemonitord. Kan de  
gedeputeerde Natuur aangeven of de nieuwe duinen bij de Hondsbossche zeewering onderdeel  
zijn geworden van het provinciale monitoringsprogramma? Dan kunnen wij kijken of de duinen  
zich ontwikkelen richting natuur. De kustzoning. De indeling in natuur- en seizoenstrand en  
2705 recreatiestrand zijn duidelijk en goed op de kaart aangegeven. Worden de harde grenzen  
opgenomen in de PRV? Dat kan ik niet afleiden uit dit document. Kan de gedeputeerde Natuur  
aangeven wanneer er duidelijkheid is over de vragen of de natuurstranden onderdeel worden van  
Natuur netwerk Nederland? Dat wordt wel gesuggereerd maar er staat niet bij wanneer dat gaat  
gebeuren. Nu kom ik bij Zandvoort. In eerdere besprekingen heeft de PvdA consequent gevraagd  
2710 en aangegeven dat wij ons grote zorgen maken over het grote Zuidstrand bij Zandvoort. Het deel  
van het seizoenstrand is daar erg klein en heeft het recreatiestrand juist veel ruimte en zijn  
nieuwe ontwikkelingen mogelijk zoals jaarrondpaviljoens. Natuurorganisaties geven ons aan dat  
de kwetsbare natuurwaarden in de directe omgeving sterk onder druk komen te staan door deze  
ontwikkelingen. Bewoners geven aan dat het belangrijk is dat het Zuidstrand het rustige karakter  
2715 behoudt. In de aangenomen motie van de gemeenteraad van Zandvoort van 20 februari wordt  
opgeroepen om voorlopig geen extra jaarrondpaviljoens toe te staan. Ook staat er dat in het

2720 kader van de nog te voeren discussie over het omgevingsplan van Zandvoort de toekomst van het deel van dit strand opnieuw aan de orde moet komen. Kijkend naar deze signalen, vragen wij aan GS of zij nog een keer met de partners van het convenant om de tafel willen gaan zitten om te kijken of er een andere verdeling kan komen tussen recreatiestrand en seizoenstrand.

2725 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Mag ik de PvdA vragen of zij het oordeel van de gemeenteraad van Zandvoort vertrouwen, nu de gemeenteraad ook graag wil dat de Formule 1 naar Zandvoort komt. Dat is toch enigszins tegenstrijdig met elkaar.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Het gaat over de motie die de gemeenteraad heeft aangenomen en daar staat dit in.

2730 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Vindt u dat voldoende garantie?

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Daarom vraag ik aan GS om met het gemeentebestuur van Zandvoort in overleg te gaan over de signalen. Het heeft weinig zin als wij een amendement aannemen, dan ontstaat er geen overleg, dan heb je alleen een boze partij en daar voel ik niets voor.

2735 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik heb de heer Papineau Salm horen zeggen dat hij in principe ook wil dat het strand een seizoenstrand blijft, maar waarom stemt u dan niet gewoon mee met het amendement want alleen vragen aan de gedeputeerde of zij nog een keer wil overleggen, daar zie ik weinig heil in. Wat doet u dan als ze nee zeggen?

2740 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Wat doet u als de gemeente Bergen besluit om hun natuurstrand in te korten?

2745 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Geen idee, maar ik stelde u net een andere vraag. Zou u daarop willen antwoorden?

2750 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Ik vind dat dit proces iets anders is, dan alleen, wij zijn de baas en wij dicteren. Er zijn 25 partners die hebben overlegd en compromissen gesloten. Die hebben bijvoorbeeld bij Den Helder gewonnen. Ik maak mij zorgen omdat daar niet goed over is nagedacht en daarom vraag ik GS om met het nieuwe gemeentebestuur, natuurorganisaties en recreatieondernemers rond de tafel te gaan zitten om een nieuwe verdeling te maken van het strand. Ik waarschuw alle Statenleden ervoor dat dit soort processen veel meer gaan gebeuren en dan moeten wij goed kijken wat onze rol erbij is. Je kunt niet aan het eind eenzijdig bepaalde dingen gaan besluiten. Dat is mijn stelling daarover. U denkt er blijkbaar anders over. Verzoek  
2755 om nog een keer in overleg te gaan met de gemeente Zandvoort en in het verlengde daarvan vragen wij of GS kunnen bevestigen dat er nooit vergunningen voor jaarrondpaviljoens worden verleend op het Zuidstrand. Dan het laatste onderdeel, de binnenduinstrand, het derde element van de drie-eenheid. De binnenduinstrand heeft een belangrijke functie voor natuur, recreatiegebied, gebruikers en ondernemers. Tot nu toe is er erg versnipperd ruimtelijk beleid gevoerd met als

2760 gevolg op vele plekken een veel te dicht bebouwde duinrand en die staat er slecht voor. Goed dat daar met dezelfde partners nu over wordt gesproken. Als voorzet geven wij mee dat er geen ruimte is voor nieuwe bebouwing en dat de bestaande bebouwing van huisjes, caravans beschikbaar moet blijven voor mensen met een laag inkomen. Kan de gedeputeerde aangeven  
2765 bespreken? Voordat u de onderhandelingen ingaat, wil ik eerst weten welke richting wij aan GS meegeven voor het onderhandelingsproces.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Ik houd het heel kort. 50plus vindt dat er sprake moet zijn van een open kust want de kust moet voor iedereen toegankelijk blijven. Dat betekent met zo  
2770 min mogelijk bebouwing. Wij steunen de amendementen van GL, die al zijn besproken door de heer Kramer. Zandvoort, alleen de naam Amsterdam Beach zegt eigenlijk alles. Het is al een enorme grote kermis en laten wij er niet voor zorgen dat het op het Zuidstrand een nog grotere kermis wordt. Ik weet niet of u allemaal op een drukke dag weleens met de auto naar Zandvoort bent geweest, en als u dat wel heeft gedaan, ook met de trein, uitpuilende treinen, dan kunt u  
2775 niet anders dan het amendement van GL en 50plus steunen.

Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Het CDA is verheugd dat wij vandaag het toekomstperspectief Kust en de strandzoning kunnen vaststellen. Er is veel overleg geweest met de betrokken organisaties waaronder de kustgemeenten, waterschappen, LTO, RECRON en  
2780 de TBO's. Wij complimenteren GS met de werkwijze en het behaalde resultaat. In het voortraject hadden wij nog wat vraagtekens bij de plannen rond Den Helder, maar de gedeputeerde is er ook met Den Helder uitgekomen. Er ligt nu een plan dat een mooie toekomst biedt voor de Noord-Hollandse kust. Een stuk dat ruimte biedt aan ondernemers en recreatiemogelijkheden, maar ook de unieke natuurwaarden van de kust behoudt. Vijfendertig overheden en andere instanties gaan  
2785 akkoord met dit plan. Dat is echt een compliment waard. Het CDA zal dit breed gedragen plan dan ook steunen. Het toekomstperspectief Kust kent drie uitwerkingen: strand, duinen en de binnenduinrand. De voorliggende strandzoning is de eerste uitwerking en de rest komt later. Wij gaan ervan uit dat dan opnieuw met alle betrokken partijen wordt overlegd, klopt dat?

2790 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Hoe ziet u de toekomst voor de Noord-Hollandse kust als er al zoveel wordt gebouwd en gelegenheid wordt gegeven om nog meer te bouwen? Bent u niet bang dat onze mooi kust in handen komt van de projectontwikkelaars en horecaondernemers?

Mevrouw **KONING** (CDA): Ik ben daar helemaal niet bang voor, want dit stuk stelt juist  
2795 bescherming. Er zijn nog een paar plaatsen waar nog iets gebouwd mag worden en verder niet meer. Dus dit is nou juist heel duidelijk van, dit mag nog en daar is de grens, verder niet. Daarbij komt dat dit in overleg met alle betrokken organisaties is besproken, iedereen heeft zijn inbreng geleverd en is het daarmee eens. Aan dit plan hebben veel mensen bijgedragen, ook de natuurorganisaties, om uit te werken.

2800 De heer **KRAMER** (VVD): Voorzitter. Hier ligt een gezamenlijk gedragen perspectief en zoning waarin alle partijen zich kunnen vinden. Een kleine greep uit de ondertekenaars.

Staatsbosbeheer, Landschap Noord-Holland, Natuurmonumenten, Stichting Duinbehoud, et cetera et cetera. In totaal hebben 26 partijen dit akkoord ondertekend. Toch is er een partij die zich niet  
2805 kan vinden in het resultaat, te weten GL. Zoveel amendementen indienen doet geen recht aan het  
gevolgde proces. De gedeputeerde verdient juist een compliment. Wij spreken hier over een  
package deal waarin ruimte is voor rust en reuring. Dat betekent niet een hek om het strand  
zetten, maar de belangen van natuur en economie in balans brengen. Tot slot. In de commissie  
hebben wij aandacht gevraagd voor de kustveiligheid in relatie tot het eventueel verplaatsen van  
2810 strandbebouwing. Wij zijn blij met de toezegging van de gedeputeerde dat op het moment dat  
dat speelt, door de samenwerkingsagenda naar een oplossing wordt gezocht.

Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter. Wij sluiten met deze bespreking van het toekomstperspectief  
2040 en de zonering Kust een intensief traject af. Een traject dat begon toen toenmalig minister  
2815 Schulz aankondigde het bouwverbod aan de kust los te willen laten. Dit besluit zorgde voor veel  
maatschappelijke onrust en de Nederlandse baywatchers kwamen massaal in het verzet. Dit geeft  
wel aan hoezeer onze prachtige kust wordt gewaardeerd en hoeveel mensen zich hierbij  
betrokken voelen. Een landelijk covenant Kustpact in 2017 was de eerste stap om gezamenlijk  
afspraken te maken over de toekomst van onze kust. De provincie heeft de regie op zich  
2820 genomen en is gestart met de regionale uitwerking van dit landelijke Kustpact. Een mooi proces  
en complimenten aan eenieder die hieraan heeft bijgedragen. Een proces van cocreatie waarbij  
niet alleen medeoverheden aan tafel zaten, maar ook de diverse natuurorganisaties,  
waterbeheerders en partijen namens de recreatiesector. De uitkomst van dit intensieve  
onderhandelingsproces ligt nu voor. D66 kan zich goed vinden in het onderscheid dat is gemaakt  
2825 tussen de natuur, seizoens- en recreatiestrand en de voorgestelde locaties. Het blijft een  
constante zoektocht naar balans tussen rust en reuring, maar wat ons betreft, is die hiermee op  
dit moment gevonden. Het wijzigen van onderdelen van dit totaalpakket zoals een aantal partijen  
nu bij Zandvoort voorstelt, past niet bij het gevolgde proces. In theorie kan het natuurlijk, wij zijn  
als Staten bevoegd onderdelen aan te passen als er provinciale belangen in het geding zijn, maar  
2830 gezien de bespreking die in de gemeenteraad van Zandvoort heeft plaatsgevonden en de  
aangenomen motie, zien wij geen enkele noodzaak om iets van bovenaf te wijzigen. Los durven  
laten, dat is best spannend, maar laten wij vertrouwen hebben in al die 27 partijen die hun  
handtekening hebben gezet onder dit covenant Kustpact. Zijn wij nu helemaal klaar met de  
kust? Nee, nog niet. De kwaliteit van de kust wordt niet alleen bepaald door de ontwikkelingen op  
2835 het strand zelf, het is een samenspel tussen strand, duinen en binnenduintrand. Wij zijn blij met  
de toezegging van de gedeputeerde in de commissie om de ontwikkelingen in de duinen en  
binnenduintrand mee te nemen in het proces van de Omgevingsvisie. Wij zijn benieuwd wanneer  
wij hierover in de commissie komen te spreken. De openheid van het landschap, juist ook in de  
kwetsbare gebieden aan de kust is iets waar wij zuinig op zijn, zodat de kust als gouden rand van  
2840 onze provincie ook in de toekomst kan blijven schitteren.

De heer **KRAMER** (GL): Het valt mij op dat u niet ingaat op de amendementen die wij hebben  
ingediend. Ik heb wel uw procedurele bezwaren gehoord, maar ik ben nieuwsgierig of D66 de  
amendementen inhoudelijk beschouwt als een verslechtering of dat het niet uitmaakt.  
2845

Mevrouw **STRENS** (D66): Ik ben wel degelijk ingegaan op het feit dat voor ons de openheid van de kust van belang is en blijft. En qua Zandvoort is er in de gemeenteraad van Zandvoort een motie aangenomen die volgens mij voldoende beperkingen geeft op dit moment en als onderhandelingsresultaat wij geen enkele noodzaak zien om daar aanpassingen op te doen.

2850

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Wij zijn blij dat er een breed gedragen akkoord over de kust ligt, complimenten voor GS over het proces en dit resultaat. De heer Kramer heeft na zorgvuldige bestudering nog een aantal zinvolle aanscherpingen voorgesteld die wij mede indienen en die ons passend lijken bij onze provinciale rol.

2855

Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter. Nog een minuutje.

De **VOORZITTER**: Eerst gedeputeerde Tekin.

2860

Gedeputeerde **TEKIN**: Voorzitter. Twee vragen van de PvdA, over de Hondsbossche zeewering. Ik ben bezig met het ontwerp natuurbeheerplan 2019, daar begin ik al vroeg in 2018 mee. Ik kan niet vooruitlopen op een besluit dat het college nog moet gaan nemen, maar ik ben van zins om voor te stellen dit aan NNN toe te voegen, die zal dan zijn plek krijgen in de PRV. En als die is meegenomen in NNN, dan wordt ook automatisch de monitoring geregeld maar tot dat moment worden ontwikkelingen in het duin al gemonitord in het kader van de afronding van de aanleg, wordt nu ook al gemonitord. Dus ik kom binnenkort terug met u over de Hondsbossche zeewering. U hebt gevraagd wanneer duidelijk is of de natuurstanden onderdeel worden van NNN. U weet dat wij bezig zijn met een onderzoek en ik hoop daarop vlak voor de zomer bij u terug te komen. Ik weet nog niet of dat in RWW is en dat ik daarvoor word uitgenodigd. Er loopt een onderzoek waarbij wij kijken naar het toevoegen van delen van natuurstrand en stranden met een groene ster of dat meerwaarde oplevert voor de natuur. Nog even geduld, maar ik ben er druk mee bezig en wij komen daar voor de zomer op terug.

2865

2870

2875

Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter. Ik heb zes amendementen, klopt dat? Ja. Dat wij vandaag dit mooie toekomstperspectief Kust en strandzoning 2025 mogen bespreken. Bij mijn aantreden als gedeputeerde Ruimtelijke Ordening heb ik gelijk gezegd, er zijn allerlei ontwikkelingen op het gebied van strandbeleving, kustbeleving, wij moeten een actualisatie hebben van ons kustgebied en beleid. Uiteindelijk kwam er in december 2015 landelijk rumoer waardoor er ook vanuit het Rijk landelijk de behoefte ontstond aan een kustpact. Dat heeft uiteindelijk geresulteerd in twee trajecten. In eerste instantie het landelijke Kustpact dat in februari 2017 is ondertekend en parallel daaraan want in dit kustpact stond dat er afspraken moesten worden gemaakt over recreatieve bebouwing op het strand met respect voor bestaande rechten. Uiteindelijk heeft dat in Noord-Holland geresulteerd in een plan van aanpak waar wij met alle belanghebbenden aan zijn begonnen. Uiteindelijk heeft dat geleid tot het provinciale kustoverleg, een cocreatie in een nieuwe vorm, geheel in de geest van de Omgevingswet. Het was intensief en interactief, in totaal waren wij met 27 partijen. Dat is best wel een klus geweest. Het heeft niet zomaar geleid tot wensbeelden. Het resultaat mag er echt zijn, wij hebben ruim een jaar samengewerkt met alle kustpartners, want de kust is niet alleen van de gemeenten en niet alleen voor de mensen die

2880

2885

rust zoeken, het is ook voor mensen die ontspanning en gezelligheid zoeken. Het is belangrijk  
2890 dat wij een goede balans hebben weten te vinden tussen recreatieve bebouwing en de natuur. Het  
is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid. De complimenten voor het proces in cocreatie geef ik  
direct door aan het ambtelijk apparaat, niet alleen van Noord-Holland omdat wij als penvoerder  
en regisseur hebben opgetreden, maar ook aan de ambtenaren van andere organisaties,  
gemeenten, natuurbeheerders en waterbeheerders, die ervoor hebben gezorgd dat hier een  
2895 gezamenlijk gedragen stuk ligt. Het is een samenhangend stuk waar veel over gesproken is en  
waar alle partijen met plezier mee hebben ingestemd. Nu liggen er toch een aantal  
amendementen voor om hier wijzigingen in aan te brengen. Ik loop er samen met u even  
doorheen. A14 over nieuwbouw in de duinen. Uw opmerking over de duinen begrijp ik wel, maar  
wat voorligt is het toekomstperspectief Kust en de zonering tot 2025 van het strand en over de  
2900 duinen moeten wij het nog gaan hebben met alle betrokken partijen. Uw voorstellen wat u wilt  
wijzigingen, doet ook een inhoudelijke uitspraak over de duinen, want beslispunt 1 van het  
voorstel zegt dat het beperkingen gaat geven voor vigerende bestemmingsplannen en dat  
betekent dat ook eventueel dorpen of kernen die in de duinen liggen en waar men binnen  
bestaand stedelijk gebied iets zou willen organiseren of willen doen, worden geraakt. Dat is niet  
2905 de bedoeling van deze afspraken. Wij willen sowieso met elkaar in gesprek over wat dit betekent.  
Het tweede beslispunt zet de stranden op slot en dat is ook niet de bedoeling, want er is ruimte  
nodig voor kwaliteitsverbetering of het verplaatsen van eventuele strandpaviljoens als dat nodig  
is vanuit de watervergunning. Ik snap dat u zegt, ik wil iets met die duinen, ik wil een  
amendement indienen, maar ik zal hem zeker ontraden, juist omdat wij dat gesprek nog met  
2910 elkaar moeten voeren. Het tweede amendement 15 over rust en reuring. U zegt in feite dat ook  
de bewoners van de kustplaatsen moeten worden meegenomen in het leefgenot. De gemeente is  
de eerste overheid voor de belangenbehartiging van haar inwoners en wij vertrouwen erop dat  
onze partners hiermee zorgvuldig omgaan in hun afwegingen over vergunningverlening voor  
activiteiten. Ook dit amendement zal ik u ontraden. A16 over de beachhouses van Petten.  
2915 Bestaand beleid en bestaande rechten zijn vertrekpunt geweest bij het opstellen van de  
strandzonering en de rode ster bij Petten staat voor de ontwikkelingen die nu in het  
bestemmingsplan kustzone Petten staan opgenomen en die rode ster staat niet voor extra  
intensivering bovenop het bestemmingsplan. De Raad van State moet nog een besluit nemen over  
hoe het verder allemaal moet en dat moeten wij afwachten, maar wij hebben bestaand beleid en  
2920 bestaande rechten vastgelegd. Om het nu anders te gaan doen door een tekst eruit te schrappen  
terwijl het om bestaand beleid gaat, moet ik u ontraden. Dan A17, ruimtelijkheid strandzone. In  
het huidige beleid zijn recreatiestranden al aangewezen voor jaarrondexploitatie. Als provincie  
bemoeien wij ons niet met de transformatie van seizoenen naar jaarrondpaviljoens. Wij vertrouwen  
erop dat gemeenten net zoals nu al het geval is, heel zorgvuldig omgaan met hun  
2925 recreatiestranden. Het in standhouden van de karakteristieke waarden van de kust is immers ook  
in hun belang, dat willen zij ook. Als ik terugga naar de PS-vergadering van december 2017, de  
koers heeft u vastgesteld voor Noord-Holland 2050, het Koersdocument Omgevingsvisie. Daarin  
heeft u als PS een sturingsfilosofie meegegeven, met het principe lokaal wat kan en regionaal wat  
moet. U hebt uitgesproken dat u groot vertrouwen hebt in andere overheden en terughoudend  
2930 wilt zijn met het opstellen van regels. Met wat nu voorligt het toekomstperspectief Kust, sluit je  
volledig aan bij de kaders en sturingsfilosofie die u ons hebt meegegeven en die u heeft



vastgesteld. De provincie gaat over de zonering en de gemeente bepaalt wat er binnen de zonering kan en het vragen om extra regels is daarmee in strijd. Daarom ontraden wij A17. Dan A18, strand Zandvoort. Een aantal partijen heeft aangegeven dat het totale pakket een  
2935 totaalpakket is, een package deal. Je gaat met elkaar in gesprek met wat kan waar, wat kan waar mogelijk worden gemaakt en alle partners, ook de natuurorganisaties die breed vertegenwoordigd zijn. Ik heb in de commissie ook gezegd, mevrouw De Groot van de SP, u zegt, de natuurorganisaties hebben slecht onderhandeld maar daar doet u hen heel erg mee te kort. Ze hebben het heel goed gedaan, ze hebben uitstekend gekeken wat er wel kan, wat de  
2940 mogelijkheden zijn, ze hebben voordeel behaald. De PvdD heeft gezegd, er is winst voor natuur en milieu, en u zegt, ze hebben slecht onderhandeld. U zet ze totaal verkeerd neer.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Wij zijn hier niet om de natuurorganisaties te bediscussiëren maar laten wij het zo zeggen, met alle acties die natuurorganisaties hebben georganiseerd en waar veel goedwillende mensen aan hebben meegedaan, hadden zij meer verwacht. Dat is onze mening.  
2945

Gedeputeerde **GELDHOF**: Dat is een mening. Ik weet dat Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Landschap Noord-Holland, PWN, iedereen heeft hier volmondig ja tegen gezegd en ook zij zien geen aanleiding en ook wij vertrouwen Zandvoort dat zij juist zullen handelen conform hun eigen beleid en rekening houdend met hun inwoners. Onder het huidige provinciale beleid gebeurt het immers ook al. Dit amendement wil ik dus ook ontraden, want het is niet nodig. De PvdA vraagt of wij wederom in gesprek willen gaan met betrokken partners over Zandvoort-Zuid, maar dat gesprek hebben wij de afgelopen 15 maanden gevoerd. Niet alleen over Zandvoort-Zuid maar  
2955 over de hele kust. Wij hebben alles met elkaar besproken, Zandvoort heeft gezegd, wij willen niet een ander gebruik dan wij op dit moment doen. Daar hebben ze een uitspraak over gedaan en daar ga ik ze ook aan houden. Als zij zeggen opeens, wij gaan het toch allemaal anders doen, dan komen ze ons tegen, want wij hebben afspraken gemaakt dat dit het gebruik is zoals met elkaar afgesproken. En de zonering die wij hebben afgesproken, geldt tot 2025.

2960 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Hoe interpreteert u dan de motie die de gemeenteraad van Zandvoort heeft aangenomen, ze gaan straks weer met elkaar praten en dan gaan ze wel besluiten om jaarrond te gaan doen. Wat gaat u dan doen? Want wij gaan over de zonering, zegt u. De gemeenteraad zegt wij gaan de status quo handhaven, wij gaan geen jaarrondpaviljoens doen op het Zuidstrand. Dat is voorlopig staat hier. We hebben een nieuwe raad en die kan besluiten tot een nieuwe indeling en wij gaan het wel doen. Wat kunt u dan doen als  
2965 gedeputeerde?

Gedeputeerde **GELDHOF**: Ik houd ze aan de afspraken. Als zij zeggen, wij zijn niet voornemens, wij willen dat handhaven zoals het nu is, wij zijn niet voornemens om daar veranderingen aan te brengen, dus daar houd ik ze aan. Men heeft met elkaar een samenwerkingsagenda ondertekend waarin wij uitvoering gaan geven aan, alle partijen onderschrijven het toekomstperspectief en de strandzonering en gaan zich inzetten voor de uitvoering daarvan. Daar hoort ook dit onderdeel bij.  
2970

2975

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Als ze een ander besluit nemen, dan gaat u in beroep.

Gedeputeerde **GELDHOF**: In beroep gaan is iets anders maar wij gaan onmiddellijk aan de bel trekken. Dat geldt voor iedereen die iets anders gaat doen dan wij nu met elkaar afgesproken hebben.

2980

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Daar maken de meeste mensen zich zorgen over. U houdt ze aan de situatie zoals die nu is. Dat wil ik nogmaals herhaald hebben.

2985

Gedeputeerde **GELDHOF**: Ja, daar houd ik ze aan. A19, Petten seizoenstrand. Ook dit amendement ontraad ik. Dit gaat vooral over een aantal aspecten rond het seizoenstrand. De status van het bestemmingsplan kustzone Petten is nog onzeker omdat het bij de Raad van State ligt en het Europese Hof er nog een uitspraak over moet doen. Wij kunnen en willen niet vooruitlopen op de uitspraak van de Raad van State en wij respecteren het vastgestelde bestemmingsplan Kustzone Petten en de daarin opgenomen mogelijke ontwikkelingen. Wij hebben met alle partners afgesproken dat wij niet tornen aan bestaande rechten en

2990

bevoegdheden. De binnenduinrand. Hoe gaat dat verder verlopen? Ik heb in de commissie al toegezegd dat de binnenduinrand sowieso nu verder gaat in de ontwikkelprincipes voor de Omgevingsvisie, daarin wordt meegenomen, maar de verdere uitwerking daarvan op basis van de ontwikkelprincipes, dat zal weer met alle partners zijn met wie wij de samenwerkingsagenda hebben getekend, dat wij uitvoering gaan geven aan niet alleen de zonering van het strand maar ook duinen en binnenduinrand. Dus dat volgt. Komende donderdag is er een bijeenkomst over de Omgevingsvisie, daar zult u zien wat met ontwikkelprincipes bedoeld wordt. Ik denk dat het goed is om op basis daarvan even te kijken wat er nodig is om verder bij u te horen wat u zou willen meegeven over de binnenduinrand. Dat is iets wat in de samenwerkingsagenda zal worden opgepakt op basis van de ontwikkelprincipes die u vanuit de Omgevingsvisie meegeeft. De samenwerkingsagenda is sowieso, wij stoppen niet bij vandaag. Zaken als waterveiligheid, natuur en drinkwatervoorzieningen zijn sowieso absolute randvoorwaarden maar de samenwerkingsagenda is een levend document om onderwerpen te agenderen en bespreekbaar te maken met onze partners. Die agenda is 22 februari al ondertekend en partijen willen graag met elkaar verder om ervoor te zorgen dat wij een mooie en goede kust hebben die voor elk wat wils biedt, zowel rust als reuring en een goede balans voor natuur en recreatie.

2995

3000

3005

#### *Tweede termijn*

3010

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Wij onderschrijven van harte de complimenten van de gedeputeerde voor alle betrokken ambtenaren bij het proces. Ik wil mij beperken tot een reactie op wat u heeft gezegd over de amendementen die door GL en andere partijen zijn ingediend. Ik doe het op volgorde waarin ze geniet zijn. Nieuwbouw in de duinen. Bestaande rechten staan wat ons betreft niet ter discussie en alles wat wordt voorgeschreven – ondanks dat ik daar weleens kritiek op heb uitgeoefend – in het nationale pact geldt ook voor onze provincie. Daar komen wij niet aan. Het gaat zuiver om nieuwe recreatieve bebouwing, die wij eigenlijk allemaal onwenselijk

3015

vinden en dat zou duidelijker kunnen en moeten in het stuk. Rust en reuring, het vertrouwen in de gemeente hebben wij ook wel, maar toch gaat het af en toe fout. Wij kennen diverse  
3020 praktijken waar de provincie ook niet blij mee is geweest. Het gaat om hoeverre een stuk helder genoeg is om een gemeente daar eventueel aan te houden. Het feit dat leefbaarheid en woongenot worden meegenomen bij beoordelingen die aan de gemeente zijn, geloof ik graag maar het staat niet in het stuk. Als dit het stuk is van de gemeenten en provincie en nog een aantal partijen, waarom dat daar niet gewoon noemen? Dan is er geen misverstand over mogelijk.  
3025 Beachhouses Petten, hetzelfde verhaal dat wij bestaande rechten niet willen aantasten. Dat staat trouwens ook helder beschreven in het amendement en dat heb ik net duidelijk toegelicht. Waar u niet op bent ingegaan en dat is nou precies waar het om draait, is dat wij hier geen verandering voorstellen, maar dat wij zeggen, zet dit even buiten haakjes zoals wij dat met hoofdstuk 5 van het toekomstperspectief hebben gedaan. Dan besluiten wij daar even niet over en dan hebben wij  
3030 de ruimte om de uitspraak van de Raad van State te bestuderen. Lijkt mij toch wel een verbetering. Ruimtelijkheid strandzone, mevrouw Geldhof zegt dat de provincie zich hier niet mee wil bemoeien. Dat is aan de gemeente. Maar hier geldt hetzelfde verhaal. Je kunt een sturingsfilosofie hebben, maar het gaat erom dat wanneer er ontwikkelingen zijn die je als provincie niet ziet zitten die wel degelijk provinciale waarden raken, je dan iets hebt om op terug  
3035 te grijpen, dus dat moet je in deze stukken opnemen. De sturingsfilosofie lokaal wat kan en regionaal wat moet, ik zeg het nu voor de eerste keer en onderschrijven wij zelf ook, maar het gaat er wel om wat je eronder verstaat. Regionaal wat moet is wat mij betreft, als je zou kunnen spreken van verrommeling van het kustgebied ook al betreft dat bijvoorbeeld het strand van Zandvoort. Dan ben ik bij het strand van Zandvoort beland. De gedeputeerde heeft gezegd dat  
3040 met dit amendement het strand op slot wordt gezet. Nou me dunkt, ruim 5 km recreatiestrand, dat is toch echt de ontwikkeling van Amsterdam waar het Amsterdamse bestuur gelukkig lessen uit heeft getrokken. Een stormachtige ontwikkeling van het toerisme in Amsterdam wat nu getracht wordt te temperen. Zo'n ontwikkeling wordt hier door ons als provincie wagenwijd opengezet. Mevrouw Geldhof gaat de gemeente houden aan de toezegging dat de situatie blijft  
3045 zoals die is, maar op basis van welke termen? Dat moet je dan toch gewoon opnemen in je stukken?

Mevrouw **STRENS** (D66): Ik heb geluisterd naar de reactie van de heer Kramer op de amendementen, maar ik ben benieuw hoe de heer Kramer erbij komt dat er zoveel misgaat bij  
3050 gemeenten. Er ligt een hele mooie samenwerkingsagenda waar de gemeenten hun handtekening onder hebben gezet. Op basis waarvan denkt u dan toch dat het nodig is om al die extra waarborgen in te bouwen?

De heer **KRAMER** (GL): Ik ga niet van wantrouwen uit maar van feiten, er zijn diverse  
3055 ontwikkelingen waar ook GS de gemeenten tot de orde roepen en waar na advisering door de ARO gewoon gezegd wordt, daar en daar voldoet het niet aan, komt u met een nieuw plan. Dan houden ze uiteindelijk rekening met die opmerkingen en wordt het geaccepteerd. Dat is een hele gebruikelijke manier. Dat betekent dus bemoeienis van de provincie en beoordeling van bestemmingsplannen en plannen die daarin zitten. Heeft niets met wantrouwen te maken,  
3060 praktijk, en op dit punt zou dat ook moeten kunnen.

Mevrouw **STRENS** (D66): De ARO blijft en de leidraad blijft, dus u schetst een beeld van gemeenten die maar wat kunnen doen en daar ben ik het echt niet mee eens.

3065 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. De gedeputeerde had het over lokaal wat kan en regionaal wat moet. Het gebeurt wel eens - heel zelden denk ik - dat iets lokaal niet kan en dat het echt regionaal opgelost moet worden. In die zin moeten PS dus blijven controleren of het lokaal wel kan ja of nee. Het vertrouwen? Er is vertrouwen in de gemeenten, maar als wij blijven controleren geven wij tevens blijk van onze alertheid of wij wel akkoord gaan met lokaal wat kan. Nu heb ik  
3070 de indruk dat er zo nu en dan iets gebeurt in de kustzone wat eigenlijk niet kan. Iedereen is voor rust aan de kust, voor reuring op zeer bepaalde plekken en daar moeten wij dan maar van uitgaan. Nog een opmerking voor de gedeputeerde. De gedeputeerde spreekt over gezelligheid als het gaat over drukte, maar er zijn natuurlijk ook mensen die rust heel gezellig vinden. Dat is wat mij betreft ook gezelligheid. Als u nou aan mij vraagt van, kan er op het strand op dit  
3075 moment voldoende? Dan ben ik van mening dat er op dit moment op het strand voldoende kan vooral omdat het op Zandvoort en IJmuiden heel druk is en de rest mag overgelaten worden aan de natuur en de rustzoekende medemens.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Ik begin met een uitnodiging aan mevrouw De Groot  
3080 van mijn collega uit Den Helder. U bent van harte welkom op de rust op het strand daar. Daar kunt u veel rust aantreffen en zij betaalt ook het treinkaartje erheen. Dat doen we namens de PvdA-fractie.

De **VOORZITTER**: Is dit overeenkomstig de subsidieregels eigenlijk?  
3085

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Beide gedeputeerden dank voor de uitvoerige beantwoording. Mijnheer Tekin, heel tevreden met uw antwoord over de monitoring over het Natuurnetwerk. Ik hoop dat het gaat lukken om de groene stranden onder te brengen bij het Natuurnetwerk Nederland. Richting mevrouw De Groot over de natuurorganisaties. Ik ben naar twee van die  
3090 avonden geweest, die hebben zij georganiseerd naar aanleiding van de eerste avond. Mensen hebben er uitvoerig over gesproken en aan het eind van de avond geconcludeerd dat zij namens de aanwezigen konden instemmen. U doet onrecht aan de mensen die twee avonden zijn geweest en daar hebben gesproken en ingestemd. Ik vind dat u raar omgaat met hoe organisaties hun werk doen. Zonering, heel helder van mevrouw Geldhof dat u de huidige situatie van Zandvoort-  
3095 Zuid handhaaft, dus geen toestemming geeft voor jaarrondpaviljoens en als dat wel gaat gebeuren, komt u bij ons terug om het daarover te hebben. Als voorbeeld richting gemeenten, we hebben allemaal gezien dat Den Helder heeft ingezet om een rode ster in hun gebied te krijgen. Een gemeente wilde dat, in gemeenschappelijk overleg is dat niet doorgegaan. Daar zie je dat gemeenten ook bereid zijn om in overleg tot andere keuzes te komen. Dat wil ik als  
3100 voorbeeld noemen richting de heer Kramer, dat gemeenten wel hun eigen zorg serieus nemen en goed gehoor kunnen krijgen bij andere partijen. Dank voor de toezegging om het binnenkort over de ontwikkelprincipes te hebben, want die moeten wel besproken worden voordat u gaat onderhandelen met de partners over de binnenduinrand.

- 3105 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Ik ben blij met de toezegging van de PvdA voor de gratis treinkaartjes. Ik wil de PvdA wel vragen of ze dan wel de bonnetjes bewaren. Wat betreft het amendement strand Zandvoort, ik ken iemand die daar woont en die kreeg plotseling een Rad van Fortuin voor zijn deur die daar twee maanden bleef staan. Dat mevrouw Strens zegt, dat zij zo enorm veel vertrouwen heeft in de gemeente Zandvoort, dan denk ik dat dit een voorbeeld is
- 3110 van hoe het niet moet, want de bewoners is in ieder geval niets gevraagd. Daarnaast heeft de gemeente Zandvoort enorme plannen om het centrumgebied en de boulevard op te knappen, en daar is veel geld voor nodig. Je kunt je voorstellen dat ze erop uit zijn om de kermis aan het Zuidstrand zo groot mogelijk te maken. Daarom kunnen wij dit voorstel nog steeds steunen.
- 3115 Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. De beachhouses in Petten, waarom wij zoals het nu in het voorstel staat, wel steunen. Voor de vitaliteit van zo'n kleine gemeente is die ontwikkelmogelijkheid nodig. Daarom kunnen wij daarmee instemmen. Wij hebben begrepen dat de provincie het bestemmingsplan heeft goedgekeurd, dus als het door de Raad van State wordt toegestaan, dan vinden wij dat dat moet kunnen.
- 3120 Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter. Ik constateer dat zowel GL als SP zeggen, het gaat af en toe fout en dan zeg ik, maar geef dan voorbeelden maar die komen er niet. Waar gaat het dan fout op het strand? Ik ken ze niet en u benoemt ze ook niet, dus dan zijn ze er ook niet of ze zijn opgelost.
- 3125 De heer **KRAMER** (GL): Ik ben benieuwd of u kunt verklaren hoe het komt dat u nu in de stukken zet dat u tegen jaarrondslaaphuisjes bent, maar dat Petten dat op de een of andere manier wel in zijn plan gerealiseerd heeft. Daar hadden GS een stokje voor moeten steken en dat is niet gebeurd.
- 3130 Gedeputeerde **GELDHOF**: Zeker niet. Bij Petten is er een compleet nieuw strand ontstaan, Het Pettemer strand dat voorheen de Hondsbossche en Pettemer zeekering was, dat betekende dat er nieuwe kansen voor recreatieontwikkeling waren passend bij de tijd. Vanuit de gemeente is gevraagd om dit mogelijk te maken. Wij hebben dit getoetst bij de ARO en die was daar heel
- 3135 positief over. Die zagen dat in de beperkte vorm die er was met alle voorwaarden die erbij golden, dat als inderdaad het strand eromheen openbaar blijft en het niet jaarrond bewoond maar verhuurd wordt, dat dan zeker een mogelijkheid is. En het buiten haakjes zetten zolang er geen uitspraak is van de Raad van State, zou geen recht doen aan hoe wij als provincie voor de mogelijkheid op dit nieuwe strand hebben gekozen en het is by the way de enige plek waar dit
- 3140 kan in Noord-Holland en ook dat hoort bij de gewenste kwaliteitsverbetering en verhoging en ook kunnen wij voldoen aan de gewijzigde vraag van de consument. Dus buiten haakjes zetten, nee, dat ga ik u nogmaals ontraden. U noemde het op slot zetten, dat heb ik niet gezegd bij A18, maar bij A14, het tweede bolletje, beslispunt. Daarbij zet u de stranden op slot en dat is niet de bedoeling. Ik ben ervan overtuigd dat als u hiermee instemt, wij een fantastisch mooi strand
- 3145 hebben wat alle kansen voor alle bewoners, of je nou rust of reuring zoekt, zult gaan vinden.

- De **VOORZITTER**: Dan komen wij bij de stemming. A14, Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, 50plus, CU/SGP, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A15. Stemverklaringen?
- 3150 Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, 50plus, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A19 stel ik eerst aan de orde omdat die verder gaat dan A16. Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A16. Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik
- 3155 de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, 50plus, CU/SGP, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A17. Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, CU/SGP, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A18. Stemverklaringen?
- 3160 De heer **KRAMER** (VVD): Voorzitter. Ik zou aangetekend willen hebben dat ik niet heb meegestemd over dit amendement omdat ik nog twee dagen raadslid ben in de gemeente Zandvoort.
- De **VOORZITTER**: Goed afscheid. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn
- 3165 de fracties SP, GL, PvdD, 50plus, CU/SGP, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. Daar moeten de Staten zich echt een keer goed op beraden en de heer Papineau Salm had daar in zijn eerste termijn een aantal uitstekende opmerkingen over, dat als je dit soort processen ingaat met cocreatie en veel betrokken partijen, dan heeft dat consequenties voor wat de Staten nog kunnen en uit een oogpunt van proces moeilijker kunnen, laat ik het zo maar
- 3170 formuleren. Dat is misschien een thema en wij hebben daar vaker over gesproken, om nog eens wat explicieter bij stil te staan, want misschien moet je wat meer dingen aan de voorkant organiseren. Dat uitsluitend als waarneming. De stemming over de voordracht. Stemverklaringen?
- Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter, wij zitten hier als Statenleden om de belangen van de
- 3175 inwoners van Noord-Holland en ook de belangen van de natuur voor onze rekening te nemen, te verdedigen en wij vinden dat er met dit voorstel onvoldoende recht gedaan wordt aan de bewoners en de natuur en vooral waar het gaat om Petten en Zandvoort, daarom stemmen wij tegen dit voorstel.
- 3180 De heer **KRAMER** (GL): Wij kunnen vergaand meegaan met wat er door de SP is ingebracht, maar wij komen net tot een andere conclusie. Wij zullen voor stemmen maar met de aantekening dat wij geacht worden niet akkoord te zijn met de teksten waarvoor wij amendementen hebben ingediend.
- 3185 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik zal ook voor stemmen maar ik sluit mij volledig aan bij GL, dat wat die teksten betreft, wij absoluut geen voorstander zijn.
- De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat is de fractie SP, de overige leden voor, zodat de voordracht is aanvaard.

3190

**12.a. Statenvoordracht 20 Benoemen voorzitter Statencommissie Economie, Energie en Bestuur**

**12.b. Statenvoordracht 21 Benoemen lid commissie Coördinatie overleg Europa**

3195 De **VOORZITTER**: Er is gesondeerd door de griffie of er gestemd zou moeten worden en dat heeft tot de conclusie geleid – het is vanmorgen ook even in het presidium aan de orde geweest – dat beide voordrachten 20 en 21 bij acclamatie kunnen worden besloten. Dan hebben wij dat besloten.

3200 **13. Vragenuur**

De **VOORZITTER**: Er zijn geen verzoeken voor mondelinge vragen ingediend.

**14. Sluiting**

3205

De **VOORZITTER**: Dan de stemming over de Motie Vreemd. Ik vraag gedeputeerde Van der Hoek om daar commentaar op te leveren.

3210

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Voorzitter. Het college staat positief tegenover deze motie. Het past bij ons beleid voor circulaire economie voor wat betreft het hergebruik en het verlies van goed herbruikbare grondstoffen in de vorm van zwerfafval hoort daar niet bij. Het scheelt ook een grote kostenpost voor de provincie, want wij moeten nu opruimen terwijl het geen afval hoeft te zijn. Er is een risico voor het vee, de voedsel- en waterkwaliteit en tot slot, de logistiek voor de inzameling bestaat al. Het is zaak om die op te schalen naar kleine PET-flessen en blikjes.

3215

De **VOORZITTER**: Stemverklaringen?

3220

Mevrouw **LAGERVELD** (VVD): Voorzitter. De VVD wil zich niet standaard richten tot de landelijke overheid over allerlei zaken, maar in dit geval aangezien er ook flesjes en blikjes langs de provinciale wegen in bermten liggen, zullen wij voor de motie stemmen.

3225

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Voorzitter. Blijkbaar hebben de fracties CDA en D66 weinig vertrouwen in hun eigen regering. Dat er aan zwerfafval iets gebeurt, vind ik prima, dat moet je handhaven. Echter, de staatssecretaris heeft met de verpakkingindustrie afgesproken dat voor het najaar 2020 zij erin moet slagen de hoeveelheid plastic flesjes in het zwerfafval met 70 tot 90% te verminderen. In dat geval gaat dus het plan wat er nu ligt, niet door. De staatssecretaris is er dus nog mee bezig. Daarom zullen wij deze motie niet steunen.

3230

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Wij zullen hem ook niet steunen. Wij horen al drie jaar lang dat waar de provincie niet over gaat, het lekker zo moet blijven. Hier gaat het Rijk over, dus wij zullen niet instemmen.

3235 De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties PVV, 50plus, de overige leden voor, zodat de motie is aanvaard. Dan zijn wij aan het einde van de vergadering gekomen. De volgende vergadering vindt plaats op 23 april a.s. Wij hebben als experiment ingericht dat er voorafgaande aan de maaltijd die om 18.30 begint, er op dezelfde locatie een borrel wordt gedronken. Dat is meer voor het onderlinge verkeer, dus wij zien elkaar zo meteen in het andere pand. Wel thuis. De vergadering is gesloten om 17.07 uur.

3240

\*\*\*



Strategische Statenagenda Commissie M&F mei 2018

Beeldvorming (fase 1, bijvoorbeeld dmv een benen-op-tafeloverleg of technische briefing)

Oordeelsvorming (fase 2, dmv bespreking in de commissie)

Besluitvorming (fase 3, dmv een voordracht die voorgelegd wordt aan PS)

|  | (Q)<br>18.2 |             |             | 18.3       |             | 18.4         |              | (Q)<br>19.1 | 19.2 | PFH    | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|--|-------------|-------------|-------------|------------|-------------|--------------|--------------|-------------|------|--------|----------|--|
| <b>Commissie M&amp;F</b>   | <b>17/5</b> | <b>18/6</b> | <b>21/6</b> | <b>6/9</b> | <b>17/9</b> | <b>15/10</b> | <b>26/11</b> | -           | -    |        |          |  |
| PIP N247   |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post   |          | Op dit moment wordt gewerkt aan ontwerp-PIP. Vaststelling van PIP in PS staat gepland voor 12 november.  |
| Verkeersbeleid in relatie tot de Omgevingsvisie  |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post   |          | 28 mei 2018: Concept-omgevingsvisie wordt besproken in commissie R&W met uitnodiging EEB, M&F en NLWM<br>11 juni 2018: Terinzagelegging omgevingsvisie<br>Oktober/november 2018: Definitieve besluitvorming in PS<br><br>Extra bespreking RW en andere commissies over Mobiliteit binnen de Omgevingsvisie heeft plaatsgevonden op 22 maart.   |
| Perspectief Fiets en uitwerking motie 31/2017, aangenomen in de vergadering van 10 juli 2017 |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post   |          | In de commissievergadering van 17 mei zal het Perspectief Fiets besproken worden. De input die vanuit het thema Fiets aan de Omgevingsvisie wordt geleverd wordt samengevat in het Perspectief Fiets. Met het Perspectief Fiets als basis kan vervolgens verder gewerkt worden aan de opgaven die plaats krijgen in een beleidsrijke Agenda Mobiliteit, waarin alle activiteiten met betrekking tot de mobiliteit zullen worden geagendeerd en in de tijd worden geprogrammeerd. Ook bestaand beleid zoals het aanpakken van de fietsknelpunten krijgt een plek in dit programma.<br><br>De voordracht investeringen tbv oplossen fietsknelpunten wordt 9 april in de commissie besproken.<br><br>Op 25 januari 2018 is er een technische briefing gehouden over welke kant de uitvoering uit gaat. Uiteindelijk komt de uitwerking terug in de Omgevingsvisie, deze wordt 22 maart in een extra vergadering besproken.<br>BOT overleg 5 oktober 18.30 uur.<br>'verzoeken het college het fietsbeleid een extra impuls te geven door:<br>- te onderzoeken hoe een herkenbaar provinciaal hoofdfietsnetwerk vorm kan krijgen, waarbij harmonie gezocht wordt met de ontwikkeling van het fietsnetwerk van de Vervoersregio Amsterdam;<br>- in dit onderzoek specifiek meenemen hoe de vermarkting van een hoofdfietsnetwerk kan worden opgepakt;<br>- een model te ontwikkelen voor (cofinanciering van) het oplossen van zwakke schakels n gemeentelijke fietspaden in het hoofdfietsnetwerk;<br>- voor de vaststelling van de begroting 2018 een tussenrapportage te geven over bovenstaande en deze rapportage zo goed mogelijk aan te laten sluiten aan de in ontwikkeling zijnde provinciale fietsvisie; |
| Bereikbaarheid Broek in Waterland  |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post   |          | Ambtelijk vernomen dat er nog een MKBA (maatschappelijke kosten-baten analyse) wordt gemaakt. Planning loopt daardoor minimaal 3 maanden uit. Zodat het vervolg in het derde kwartaal van 2018 in de commissie wordt verwacht.<br><br>3 <sup>e</sup> atelier: 30 oktober<br>3 <sup>e</sup> inloopavond (presentatie resultaten studie): 21 november<br><br>9 mei 2016 Tijdens en extra vergadering van de commissie 9 mei 2016 is een technische toelichting gegeven op de variant van de Dorpsraad. Bereikbaarheid Broek in Waterland/N247. Tijdens de vergadering 9 mei is gesproken over de brief van GS waarin wordt aangegeven dat de variant van de Dorpsraad tot een vergelijkbaar niveau uit te laten werken als de Stuurgroep varianten. Begin 2017 worden de resultaten verwacht van de nadere uitwerking.<br>13 oktober 2016 Voorstel aan commissie om begin november een informeel overleg te houden over het participatieproces studie Broek in Waterland.<br>7 november 2016 Op 10 november 2016 informeel overleg.<br>2 februari 2017: in overleg met de dorpsraad is besloten de komende ateliers en inloopavonden uit te stellen. GS komen begin 2017 met een nieuwe planning.  |
| Randstadstrategie Europa   |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Loggen |          | Komt in mei in alle commissies (17 mei M&F)  |

Strategische Statenagenda Commissie M&F mei 2018

Beeldvorming (fase 1, bijvoorbeeld dmv een benen-op-tafeloverleg of technische briefing)

Oordeelsvorming (fase 2, dmv bespreking in de commissie)

Besluitvorming (fase 3, dmv een voordracht die voorgelegd wordt aan PS)

|   | (Q)<br>18.2 |             |             | 18.3       |             | 18.4         |              | (Q)<br>19.1 | 19.2 | PFH  | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding   |
|---|-------------|-------------|-------------|------------|-------------|--------------|--------------|-------------|------|------|----------|---|
| <b>Commissie M&amp;F</b>                  | <b>17/5</b> | <b>18/6</b> | <b>21/6</b> | <b>6/9</b> | <b>17/9</b> | <b>15/10</b> | <b>26/11</b> | -           | -    |      |          |   |
| Smart Mobility                            |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post |          | <p>5 maart BOT-overleg gehad</p> <p>30 november 2017 uitvoeringsprogramma besproken in cie.</p> <p>Inmiddels is een Uitvoeringsprogramma Smart Mobility beschikbaar. Zie B-agenda 27 november 2017.</p> <p>De commissie M&amp;F heeft 12 juni een eerste BOT overleg gevoerd over het Smart Mobility . Afgesproken is dat hier een vervolg aan wordt gegeven. In overleg met de afdeling wordt naar een geschikt moment gekeken.</p>  |
| Verbreiding Solaroadexperiment            |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post |          | <p>17 mei wordt een technische briefing over resultaten en ontwikkelingen gehouden</p> <p>GS hebben op 19 februari brief 967149/967211 gestuurd over verbreding van het experiment naar zwaar verkeer</p> <p>2 maart 2017: er kan nog geen harde datum gegeven worden, omdat de vervolgstappen van SolaRoad op dit moment worden uitgezocht. Hieraan zitten een aantal financieel-economische aspecten als ook juridische. Zodra hier duidelijkheid over is wordt een moment gepland voor een presentatie.</p> <p>In overleg met de griffie wordt bekeken of het mogelijk is een presentatie over SolaRoad aan de commissie te geven. Verwachting 2e kwartaal 2017.</p>   |
| Voorkeursalternatief Verbindingsweg A8-A9 |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post |          | <p>Na het ICOMOS-advies in de cie van 30 nov te hebben besproken, heeft de ged. toegezegd met het ministerie in gesprek te gaan over het vervolg. Zodra het vervolgproces duidelijk is, zal ged. de cie hierover informeren.</p> <p>13092017: in de commissie van 11 september is de stand van zaken en de PlanMER besproken. Besluitvorming over voorkeursalternatief wordt eind 2017/begin 2018 verwacht.</p> <p>Besluit GS 5 juli 2016 over toevoegen Golfbaanvariant.</p> <p>9 mei 2016 is in de commissie gesproken over de stand van zaken. Twee varianten worden nader onderzocht. Wanneer na afronding van de aanvullende onderzoeken het voorlopig voorkeursalternatief wordt gekozen volgt een inspraakprocedure. Omstreeks maart 2017 wordt een nader voorstel verwacht. Voorkeursalternatief 11 april 2016 in commissie. Ligt dan ook ter inzage voor zienswijzen(wellicht rol burgerparticipatie). Na 3 oktober 2016 start de planuitwerkingsfase ( deze is naar verwachting eind 2017 gereed. Aansluitend wordt PIP opgesteld. 9 februari 2016: Informatie over besluit minister inzake opstel terrein sprinterterreinen komt richting commissie(s).</p> <p>2 februari 2017: Planstudie Verbinding A8-A9: voorkeursontwerpen voor Nulplus-, Golfbaan- en Heemskerkalternatief staat op 13 februari 2017 op de B-agenda.</p> <p>2 maart 2017: vervolg behandeling van 13 februari 2017 op 2 maart 2017.</p> <p>Planning: vaststelling voorlopig voorkeursalternatief op 30 mei 2017 in GS. Woensdag 31 mei aanlevering stukken. Dinsdag 6 juni: technische briefing. Maandag 12 juni: commissiebehandeling M&amp;F, besluit voorlopig voorkeursalternatief (gedurende inspraakperiode)</p> <p>Het vaststellen van het voorkeursalternatief: eind 2017.</p> <p>Op 10 maart hebben GS een brief aan PS gestuurd over het opnemen van een extra variant in de MER studie. Dit houdt ook in dat de behandeling in GS op 30 mei niet gehaald wordt, evenals de technische briefing op 6 juni. Een nieuwe planning volgt, waarin een GS besluit is voorzien na de zomer.</p> |

Strategische Statenagenda Commissie M&F mei 2018

Beeldvorming (fase 1, bijvoorbeeld dmv een benen-op-tafeloverleg of technische briefing)

Oordeelsvorming (fase 2, dmv bespreking in de commissie)

Besluitvorming (fase 3, dmv een voordracht die voorgelegd wordt aan PS)

|   | (Q)<br>18.2 |             |             | 18.3       |             | 18.4         |              | (Q)<br>19.1 | 19.2 | PFH  | Werkvorm  | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding   |
|---|-------------|-------------|-------------|------------|-------------|--------------|--------------|-------------|------|------|-----------|---|
| <b>Commissie M&amp;F</b>  | <b>17/5</b> | <b>18/6</b> | <b>21/6</b> | <b>6/9</b> | <b>17/9</b> | <b>15/10</b> | <b>26/11</b> | -           | -    |      |           |   |
|   |             |             |             |            |             |              |              |             |      |      |           | Op 24 maart hebben GS een persbericht verstuurd met de mededeling dat de Stuurgroep Verbinding A8-A9 tegen het toevoegen van de tunnelvariant is. In PS van 10 april jl. is het onderwerp aan de orde geweest tijdens een interpellatiedebat. 13 jul 2017: zie brief over GS besluit d.d. 11 juli 2017. Bespreking in commissie in september. Nadere invulling volgt zo spoedig mogelijk.   |
| Evaluatie Verbonden partijen  |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post |           | Eens in de 4 jaar wordt het beleid Verbonden partijen geëvalueerd. De Nota Verbonden partijen 2014 is door PS vastgesteld februari 2015. In 2016 zijn 6 Stichtingen onderzocht. Bij brief van 23 juni 2016 is PS hierover geïnformeerd. De algemene conclusies en aanbevelingen worden verwerkt in de eerstvolgende herijking van de nota verbonden partijen.   |
| Bereikbaarheid Haarlemmermeer-Bollenstreek (voorheen Duinpolderweg)             |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post |           | 20 april 2018: Werkbezoek Duinpolderweg (georganiseerd door Zuid-Holland)<br>6 September 2018: Bespreken voorkeursalternatief<br><br>Besproken in cie 25 januari<br><br>GS heeft besluit over voorkeursalternatief genomen op 19 december en gepubliceerd op 20 december. 22 Januari zal dit besluit besproken worden in de cie.<br><br>3 februari 2017: verwachting GS-besluit circa december 2017   |
| Integrale studie bereikbaarheid Den Helder                                      |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post |           | Vervolg niet bekend   |
| Pilot Fiets als natransport (motie 64-2015 OV-fietsvoorzieningen bij bushaltes) |             |             |             |            |             |              |              |             |      |      |           | De pilot loopt nu ongeveer een half jaar, hij is in september gestart. In september 2018 wordt de pilot geëvalueerd.<br><br>Brief met informatie over de aanpak is besproken in de commissie van 6 juni 2016. Start pilot (januari 2017). Voorstel voor vervolg (1e kwartaal 2018)  |
| Inventarisatie knelpunten fietsnetwerk/Prioritering                             | 23/4 PS     |             |             |            |             |              |              |             |      | Post |           | Voordracht investeringen tbv oplossen fietsknelpunten is besproken in de commissievergadering van 9 april en wordt besproken in de PS-vergadering van 23 april 2018. Daarna afvoeren van de lijst.<br><br>In de eerste actualisering van de PMI staat: 'Er wordt een studie uitgevoerd'. Nadere informatie over de uitkomsten is niet bekend.<br>Het is de verwachting dat in december 2017 een definitief voorstel voor de aanpak van knelpunten door middel van een voordracht aan PS wordt voorgelegd. Inplannen voor januari 2017.<br>Agendering 11 september 2017.<br>Brief d.d. 31052017 met kenmerk 713772-952346 stand van zaken C-agenda 12 juni<br>De inventarisatie van de knelpunten levert de ENFB in het 3e kwartaal 2016 op. Relatie: amendement A13-14/12-2015<br>2 februari 2017: op 13 februari technische briefing rapport Fietsersbond en in commissie op 13 februari op de B-agenda. |
| Jaarstukken 2017/Kaderbrief 2019 (tevens Rekeningencommissie)                   |             | 9/7 PS      |             |            |             |              |              |             |      | Post |           | 4 juni 2018: Behandeling in de Rekeningencommissie. Rekeningencommissie brengt advies uit aan de commissie M&F.<br>18 juni 2018: Behandeling in de commissie M&F.<br>9 juli 2018: Behandeling in PS.  |
| Zomernota 2019  |             |             |             |            | 8/10 PS     |              |              |             |      | Post |           | 17 september 2018: Behandeling in de commissie M&F.<br>8 oktober 2018: Behandeling in PS.   |
| Begroting 2019  |             |             |             |            |             | 12/11 PS     |              |             |      | Post |           | 15 oktober 2018: Behandeling in de commissie M&F.<br>12 november 2018: Behandeling in PS.   |
| Actualisatie Provinciaal Grondbeleid  |             |             |             |            | 8/10 PS     |              |              |             |      | Post | BOB-model | 18 juni 2018: technische briefing over de denkrichtingen gehouden<br>17 september 2018: Behandeling in de commissie M&F.<br>8 oktober 2018: Behandeling in PS.  |

Strategische Statenagenda Commissie M&F mei 2018

Beeldvorming (fase 1, bijvoorbeeld dmv een benen-op-tafeloverleg of technische briefing)

Oordeelsvorming (fase 2, dmv bespreking in de commissie)

Besluitvorming (fase 3, dmv een voordracht die voorgelegd wordt aan PS)

|  | (Q)<br>18.2 |             |             | 18.3       |             | 18.4         |              | (Q)<br>19.1 | 19.2 | PFH                 | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding   |
|--|-------------|-------------|-------------|------------|-------------|--------------|--------------|-------------|------|---------------------|----------|---|
| <b>Commissie M&amp;F</b>                                       | <b>17/5</b> | <b>18/6</b> | <b>21/6</b> | <b>6/9</b> | <b>17/9</b> | <b>15/10</b> | <b>26/11</b> | -           | -    |                     |          |   |
|  |             |             |             |            |             |              |              |             |      |                     |          | BOT-overleg 5 maart 2018 gehad<br>PvA voor actualisatie is 25 januari 2018 in de cie besproken. Daarna volgt BOT-overleg over inhoud.   |
| OV Toekomstbeeld   |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post                |          | 21 juni: vervolgoverleg over verschillende netwerkscenario's.<br><br>Technische briefing 5 maart gehad.<br>29 mei 2017: de evaluatie van begin 2017 was de eindevaluatie van de uitvoeringsregeling die liep t/m 2015.  |
| Voortgangsrapport Westfrisiaweg N23                            |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post                |          | Komt regelmatig ter kennisgeving terug in de cie.   |
| Voortgangsrapport HOV in 't Gooi                               |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post                |          | Komt regelmatig ter kennisgeving terug in de cie.   |
| Voortgangsrapport age HOV Velsen                               |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post                |          | Komt regelmatig ter kennisgeving terug in de cie.   |
| Initiatiefvoorstel anoniem solliciteren                        | 11/6 PS     |             |             |            |             |              |              |             |      | Loggen              |          | Advies van GS wordt na GS-vergadering van 24 april verwacht en kan vervolgens besproken worden in de vergadering van de commissie M&F van 17 mei 2018.<br>Ged. heeft voorgesteld informatie van pilots af te wachten.<br>Juni 2017: 18 mei 2017: Ambtelijk vernomen dat reactie naar verwachting begin juni in GS komt. Dit betekent behandeling in de commissie van september.<br>13 juli 2017: In de commissie van 12 juni heeft de gedeputeerde het volgende meegedeeld: 'Anoniem solliciteren' dat de landelijke pilots deels zijn uitgevoerd. Een reactie op de resultaten zal door Gedeputeerde Staten worden verwoord in een nota. |
| Discussienota Groen Links 'outsourcing en goed werkgeverschap' |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Loggen-<br>V.d.Hoek |          | Fractie Groenlinks beraadt zich op het vervolg<br>16 Oktober 2017 besproken in cie, beantwoording openstaande vraag op c-agenda van 22 jan.   |
| Initiatiefvoorstel CDA 'Autodelen'                             |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post                |          | Fractie CDA beraadt zich op het vervolg<br>Besproken in cie 25 jan<br>Ingekomen 19 mei<br>Uiterste termijn reactie GS i.v.m. reces gesteld op 23 augustus.<br>14092017 uitstelbriefje ontvangen.  |
| Nota Reserves en Fondsen                                       |             | 9/7 PS      |             |            |             | 12/11 PS     |              |             |      | Post                |          | 16 en 18 januari zijn een drietal brieven ontvangen over een onderzoek dat GS gedaan heeft naar de huidige reserves. Deze brieven worden besproken in de cie MF van 19 februari (en eventueel in andere commissies). De geactualiseerde nota reserves en fondsen zal in twee delen besproken worden, parallel aan de behandeling van Kaderbrief en Begroting 2019. Bij de Kaderbrief worden de kaders voor de nota besproken, bij de Begroting de indeling van de reserves aan de hand van de nieuwe kaders.  |
| PIP N241 trajectbenadering                                     |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post                |          | Startnotitie ontvangen op 20 december. PIP wordt eind 2018 verwacht.  |
| IPO begroting  |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post                |          | Komt jaarlijks terug in de commissie.   |
| P&C-stukken Randstedelijke Rekenkamer                          | 11/6 PS     |             |             |            |             |              |              |             |      | Remkes              |          | 17 mei 2018: Behandeling in de commissie M&F.<br>11 juni 2018: Behandeling in PS.<br>Komt jaarlijks terug in de commissie.  |
| Initiatiefvoorstel Pilot Doelgroepenvervoer Schagen            |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post                |          | Wordt opnieuw geagendeerd voor 17 mei, daarna afvoeren van de lijst.<br><br>Was geagendeerd voor cie 9 april, maar is niet besproken.   |

Strategische Statenagenda Commissie M&F mei 2018

Beeldvorming (fase 1, bijvoorbeeld dmv een benen-op-tafeloverleg of technische briefing)

Oordeelsvorming (fase 2, dmv bespreking in de commissie)

Besluitvorming (fase 3, dmv een voordracht die voorgelegd wordt aan PS)

|  | (Q)<br>18.2 |             |             | 18.3       |             | 18.4         |              | (Q)<br>19.1 | 19.2 | PFH  | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding   |
|--|-------------|-------------|-------------|------------|-------------|--------------|--------------|-------------|------|------|----------|---|
| <b>Commissie M&amp;F</b>                           | <b>17/5</b> | <b>18/6</b> | <b>21/6</b> | <b>6/9</b> | <b>17/9</b> | <b>15/10</b> | <b>26/11</b> | -           | -    |      |          |   |
| Bijpraatmoment ROCOV                               |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post |          | 2x per jaar is er een bijeenkomst met de leden van de commissie voorafgaand aan een vergadering. Aan de hand van een presentatie door ROCOV, vindt dan een discussie plaats over wat er zoal speelt. Eerstvolgende datum is nog onbekend. |
| Jaarlijks overleg met cie A'dam en Vervoersregio   |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post |          | Eens per jaar is er een bijeenkomst met de leden van de commissie, leden van de raadscommissie verkeer van Amsterdam en de Vervoerregio. Eerstvolgende datum is nog onbekend.   |
| Initiatiefvoorstel Modernisering Tankstationbeleid |             |             |             |            |             |              |              |             |      | Post |          | Begin 2019 brandstoffenmixbeleid gereed. Op basis daarvan wordt een nieuw tankstationbeleid opgesteld.  |

Strategische Statenagenda Commissie NLWM per 17-04-2018

|  |
|--|
| Beeldvorming (Fase 1)                    |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                 |
| Besluitvorming. Voordracht + PS (Fase 3) |

|  | 2018<br>(d.d.) |        |        |        |        |        |       | 2019<br>(Q) |    | GS    | Werkvorm                       | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding   |
|--|----------------|--------|--------|--------|--------|--------|-------|-------------|----|-------|--------------------------------|---|
| Commissie NLWM                                     | 12 mrt         | 16 apr | 28 mei | 25 jun | 24 sep | 29 okt | 3 dec | 1e          | 2e |       |                                |   |
| <b>Natuur</b>                                      |                |        |        |        |        |        |       |             |    |       |                                |   |
| Provinciaal meerjarenprogramma Groen               |                |        |        | TB     |        |        |       |             |    | Tekin | Gedeeltelijk Bob               | Jaarlijks vast te stellen door PS   |
| Toekomst Goois Natuurreservaat                     |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Tekin | Gedeeltelijk Bob               | Eind 2015 begin 2016 besluitvorming over GNR verwacht. Evaluatie 1 jaar na invoering transitie. 1-6-2016 brief ontvangen GNR aangepast transitieplan nav zienswijzen ter besluitvorming in AB GNR op 23-06-2016<br>November 2017: Transitie is in volle gang, naar verachting kan in maart 2018 een evaluatie in de commissie besproken worden.   |
| Programma Groen Kapitaal en Biodiversiteit         |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Tekin | Geen Bob model, GS besluiten   | 11-1-16 BOT-overleg op locatie. In februari 2016 zal een eerste discussiestuk ter bespreking worden voorgelegd aan de Statencommissie NLM. Met medeneming van de uitkomsten daarvan zal het e.e.a. verder worden vormgegeven.<br>15-05-2017: Bespreking Rapport biodiversiteit in Noord-Holland<br>Biodiversiteit is onderdeel van de expertmeeting over NNN op 12 oktober<br>November 2017: Doorlopend programma met regelmatig bijeenkomst en informatie voor commissie via C-agenda  |
| Groene Hart Visie                                  |                | 27-3   |        |        |        |        |       |             |    | Tekin | Gedeeltelijk BOB, 3 provincies | Startnotitie 2e helft 2016 besproken, visie (gedeelde visie met ZH en Utrecht).<br><u>Woensdag 20 september 2017 gezamenlijke bijeenkomst UT, ZH en NH.</u><br>De visie als bouwsteen is door provincies afzonderlijk vastgesteld (oktober-november 2017).<br>In de volgende fase moet aan de slag gegaan worden om visie te concretiseren. Er volgt afstemming tussen de griffies hoe de Statencommissies gezamenlijk betrokken kunnen worden bij het vervolg.<br>Een overleg met drie Statencommissies Groen is gepland op dinsdagavond 27 maart 2018 |
| Collectief agrarisch natuurbeheer / NNN begrenzing |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Tekin |                                | 27-02-2017: Transitie naar collectieven: er is een evaluatie van PBL ontvangen. Gedeputeerde Tekin stelt voor deze evaluatie gezamenlijk met de NNN-begrenzing te agenderen voor de commissievergadering van mei 2017.<br>Op 12 oktober 2017 wordt voor de commissie NLM een expertmeeting georganiseerd over NNN, biodiversiteit en de rol van agrariërs<br>November 2017: Motie aangenomen in PS 13-11 voor een verkenningsjaar (M126-2017).  |
| Natuurbeheerplan                                   |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Tekin | Jaarlijks vast te stellen/ BOB | Komt jaarlijks terug. Naar aanleiding van PS 14-11-2016 wens cie NLM voor een 'beeldvormende oriëntatie met TBO's en technische toelichting op natuurbeheerplan op 15 mei 2017.<br>Oordeelsvorming met concept-natuurbeheerplan in juni 2017.<br>Besluitvormend in NLM oktober 2017 en PS november 2017.<br>(Onderwerp komt jaarlijks terug)  |
| Metropolitaan landschap                            |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Tekin |                                | Op verzoek PvdA (ook RWW). Komt medio 2017 een Actieplan.<br>Er is een werkbezoek met TBO's aan Amsterdamse bos geweest in 2016.<br>Zit in Agenda MRA, informatie voor commissie via C-agenda   |

Strategische Statenagenda Commissie NLWM per 17-04-2018

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|  | 2018<br>(d.d.) |        |        |        |        |        |       | 2019<br>(Q) |    | GS    | Werkvorm         | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|--|----------------|--------|--------|--------|--------|--------|-------|-------------|----|-------|------------------|--|
| Commissie NLWM                                       | 12 mrt         | 16 apr | 28 mei | 25 jun | 24 sep | 29 okt | 3 dec | 1e          | 2e |       |                  |  |
| Toekomst Recreatieschappen (EEB/NLWM)                |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Tekin | BOB              | De discussie over de toekomst van de recreatieschappen en de natuurwaarden in deze recreatiegebieden wordt gezamenlijk opgepakt door de commissies EEB en NLWM.  |
| Initiatiefvoorstel 'Groen doet kinderen Goed'        |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Tekin |                  | <b>Van de PvdD fractie</b>   |
| <b>Milieu</b>  |                |        |        |        |        |        |       |             |    |       |                  |  |
| Luchtkwaliteit                                       |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Tekin |                  | <b>Technische briefing op 25-06-2018</b>   |
| Actieplan geluid                                     |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Tekin | Gedeeltelijk BOB | Oordeelsvorming over ambitieniveau nieuw vast te stellen Actieplan geluid (B-agenda 25-06-18) en bespreken conept-Actieplan geluid (B-agenda 24-09-18)   |
| PMV wijziging  |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Tekin |                  | Besluitvorming over nieuwe tranche PMV (technische wijziging)  |
| Luchthaven-besluiten                                 |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Tekin |                  | Besluiten over Loodswezen (verwacht 2 <sup>e</sup> helft 2017), VUmc (nog niet bekend) en Westpoort (medio 2018)<br>4-12-17: Voordracht Luchthavenbesluit Middenmeer<br>29-01-18: Voordracht helihaven Loodswezen IJmuiden   |
| Zienswijzen op financiële stukken Omgevings-diensten |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Tekin |                  | Jaarlijks ontvangen PS de financiële stukken van de 4 Noord-Hollandse omgevingsdiensten voor zienswijzen op de Jaarrekening * bestemmingsresultaat en op de (meerjaren)Begroting.<br>Het gaat om:<br>- Omgevingsdienst IJmond<br>- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied<br>- Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland noord<br>- Omgevingsdienst Flevoland, Gooi & Vechtstreek  |
| Actualisatie/ herijking beleid stiltegebieden        |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Tekin | Bob-model        | In cie. Januari 2016 t.k.n. onderzoeksrapport. Medio 2017 vervolg.<br><br>Over Stiltegebieden is ook een onderzoeksrapport van de Randstedelijke Rekenkamer verschenen. Presentatie november 2016. Inhoudelijke behandeling Rekenkamerrapport 27 maart in NLM en 10 april PS.<br>Beleidsstuk GS wordt eind 2017 verwacht (o.v.b.)<br>November 2017: Beleidsstuk wordt naar verwachting 1 <sup>e</sup> kwartaal 2018 opgeleverd en vervolgens besproken in de commissie<br><b>Beeldvorming over de voorgestelde maatregelen n.a.v. de uitkomsten van de stiltetafels. (B-agenda 29-10-18)</b> |
| Schiphol   |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Tekin |                  | 27-02-2017: Gedeputeerde Tekin stelt voor om in maart een technische briefing te geven over de lopende dossiers en de inzet van de provincie. Het bestuurlijke standpunt volgt zo snel mogelijk.<br><br>Tech briefing geweest, in 4 <sup>e</sup> kwartaal 2017 notitie met bestuurlijk standpunt.<br><br>November 2017: Met het nieuwe kabinet en regeerakkoord is het dossier Schiphol in beweging. Bestuurlijk standpunt GS wordt in 1 <sup>e</sup> kwartaal 2018 verwacht. In 2018  |



Strategische Statenagenda Commissie NLWM per 17-04-2018

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|   | 2018<br>(d.d.) |        |        |        |        |        |       | 2019<br>(Q) |    | GS     | Werkvorm       | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|---|----------------|--------|--------|--------|--------|--------|-------|-------------|----|--------|----------------|--|
| Commissie NLWM                                  | 12 mrt         | 16 apr | 28 mei | 25 jun | 24 sep | 29 okt | 3 dec | 1e          | 2e |        |                |  |
|   |                |        |        |        |        |        |       |             |    |        |                | technische briefing stand van zaken.<br><br><b>Maart 2018: De MER procedure is uitgesteld (met drie maanden). Net voor of net na de zomer 2018 wordt de commissie verder geïnformeerd.</b>   |
| Discussienota provinciale milieuzone            |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Tekin  |                | <b>Discussienota PvdD</b>  |
| <b>Landbouw/ Fauna</b>                          |                |        |        |        |        |        |       |             |    |        |                |  |
| Wijziging PRV onderdeel Landbouw                |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Bond   |                | PRV wijzigingen vallen primair onder de RW en worden daar inhoudelijk behandeld.   |
| Innovatieve ganzenverjaging                     |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Bond   |                | Aangehouden initiatiefvoorstel PvdD  |
| Grondgebonden melkveehouderij met koe in de wei |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Bond   |                | Initiatiefvoorstel PvdD  |
| Pilot Natuurinclusieve landbouw                 |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Bond   |                | N.a.v. in PS aangenomen motie.<br>Er is een BOT-overleg op 16 november 2017. Op basis daarvan vervolg voor uitvoering motie.   |
| <b>Water</b>                                    |                |        |        |        |        |        |       |             |    |        |                |  |
| Ruimtelijk programma Markermeerdijken           |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Loggen | Geen BOB-model | Werkbezoek op 28 september 2017.<br>Behandeling Verklaring van geen bedenkingen (VVGB) in RWW van 19-10-2017 en PS van 13-11-2017<br><br>Informatiesessie op 15-01-2018<br><b>Inhoudelijke bespreking VVGB najaar 2018 (oktober)</b>   |
| Aangepaste Reglementen waterschappen            |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Loggen |                | Reglement Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) komt op 19 oktober 2017 naar de commissie.<br>Het reglement AGV is vorig jaar al behandeld.<br>Het reglement Rijnland moet nog worden gepland (in overleg met de provincie Zuid-Holland)<br><br><b>Voor de Aanpassing reglementen waterschappen is de planning voor Waterschappen Rijnland en HHNK:</b><br>- <b>behandeling in de commissie van oktober 2018. Het is ter besluitvorming (voordracht voor PS)</b> |
| Implementatie Kaderrichtlijn Water              |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Loggen |                | PS worden in het tweede kwartaal van 2018 geïnformeerd over de voortgang   |



Strategische Statenagenda Commissie NLWM per 17-04-2018

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|  | 2018<br>(d.d.) |        |        |        |        |        |       | 2019<br>(Q) |    | GS                | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|--|----------------|--------|--------|--------|--------|--------|-------|-------------|----|-------------------|----------|--|
| Commissie NLWM   | 12 mrt         | 16 apr | 28 mei | 25 jun | 24 sep | 29 okt | 3 dec | 1e          | 2e |                   |          |  |
| Aangepaste Waterverordening Rijnland met een wijziging inzake peilbesluiten. |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Loggen            |          | Is uitgesteld tot nader order.   |
| NH vaarverbinding IJsselmeer – Amstelmeer                                    |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Loggen            |          | Afdoen van motie M43-2016, bespreken op B-Agenda<br>Wordt verwacht in 1 <sup>e</sup> kwartaal 2018.  |
| Naardertrekvaart   |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Tekin /<br>Loggen |          | N.a.v. toezegging in cie NLWM 29-01 om onderwerp op de B-agenda te bespreken.  |
| Visiedocument Water als Defensie   |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Loggen            |          | Ingekomen stuk, op verzoek SP/50+  |
| Verdroging/<br>Bodemdaling   |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Loggen /<br>Tekin |          | Voorstel: technische briefing RWW en NLM (medio september).<br>Bij dit onderwerp ook het door de gemeente Amsterdam opgedragen onderzoek, genaamd Inklinking veen in Waterland meenemen.(Valt ook onder portefeuillehouder Water, cie RWW)<br>I.v.m. andere tech. briefing tussen NLM en RWW (over MRA) is deze verschoven naar september 2017.<br>Thema wordt ook opgepakt binnen de Omgevingsvisie Noord-Holland<br><br><b>11 t/m 13 april Buitenlands werkbezoek over o.a. Bodemdaling<br/>Conferentie volgt daarna. Bespreking uitkomsten werkbezoek t.z.t. B-agenda</b> |
| Stand van zaken Watervisie   |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Loggen            |          |  |
| <b>Algemeen</b>  |                |        |        |        |        |        |       |             |    |                   |          |  |
| Jaarstukken  |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Heel GS           |          |  |
| Kaderbrief   |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Heel GS           |          |  |
| Begroting  |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Heel GS           |          |  |
| Omgevingsvisie NH2040 en invoering Omgevingswet (Cie R&W leidend)            |                |        |        |        |        |        |       |             |    | Heel GS           | BOB      | De Omgevingsvisie NH 2040 raakt de beleidsthema's van de diverse Statencommissies, waaronder die van NLWM.<br>Door het presidium is gekozen om de commissie R&W de leidende commissie voor dit traject te maken.<br><u>Planning:</u><br>7 december 2017, extra gezamenlijke commissievergadering over voordracht Koers NH2050.<br>18 december 2017, besluitvorming in PS over voordracht Koers NH2050<br>December 2017 t/m mei 2018: opstellen ontwerp omgevingsvisie<br>8 februari 2018: participatiebijeenkomst met gemeenteraden en leden AB van waterschappen.           |

Strategische Statenagenda Commissie NLWM per 17-04-2018

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|                | 2018<br>(d.d.) |           |           |           |           |           |          | 2019<br>(Q) |    | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding   |
|----------------|----------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|----------|-------------|----|----|----------|---|
| Commissie NLWM | 12 mrt         | 16<br>apr | 28<br>mei | 25<br>jun | 24<br>sep | 29<br>okt | 3<br>dec | 1e          | 2e |    |          |   |
|                |                |           |           |           |           |           |          |             |    |    |          | 11 juni 2018: terinzagelegging omgevingsvisie<br>Oktober/november 2018: definitieve besluitvorming PS |

Strategische Statenaenda Commissie Ruimte & Wonen per 5-2-2018

|  |
|--|
| Beeldvorming (Fase 1)                    |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                 |
| Besluitvorming. Voordracht + PS (Fase 3) |

|  | 2018 (Q)          |                                 |    |    | 2019 (Q) |    | GS              | Werkvorm                                 | Procesafspraken / Wensen t.a.v. de voorbereiding  |
|--|-------------------|---------------------------------|----|----|----------|----|-----------------|--|---|
|  | 1e                | 2e                              | 3e | 4e | 1e       | 2e |                 |  |   |
| <b>Commissie R&amp;W</b>                                 |                   |                                 |    |    |          |    |                 |  |   |
| <b>Ruimte</b>  |                   |                                 |    |    |          |    |                 |  |   |
| Kustpact-Toekomstperspectief                             |                   |                                 |    |    |          |    | Geldhof         | BOB                                      | Bespreking van het toekomstperspectief Kust en strandzoning in commissie R&W 4 december 2017.<br>Naar verwachting kunnen GS de definitieve stukken in het voorjaar 2018 ter besluitvorming voorleggen. [Wordt verwijderd na commissie R&W 16 april]   |
| WOL-WP Spuisluis   | PS<br>12-2-<br>18 |                                 |    |    |          |    | Vd Hoek         | BOB                                      | Behandeling in de commissie van 29 januari 2018 en PS van 12 februari 2018. [Wordt verwijderd na commissie R&W 16 april]  |
| MRA agenda   |                   |                                 |    |    |          |    | Geldhof         |  | De concept MRA Agenda is op 18 oktober 2015 bij de technische briefing en 29 oktober 2015 in de commissie R&W besproken. De bestuurlijke vaststelling in MRA verband heeft plaatsgevonden op 17 december 2015. Op 18 februari 2016 is er een MRA congres over de MRA Agenda. Vervolgens is de MRA Agenda aan PS aangeboden. PS kunnen de inhoud van de MRA gebruiken als basis bij de op te stellen Omgevingsvisie.   |
| Koers NH2050 in Statencommissie / Omgevingsvisie NH 2050 |                   | PS<br>medio<br>2018             |    |    |          |    | Geldhof<br>e.a. | BOB                                      | 1 <sup>e</sup> werksessie koersdocument 22 juni 2016, 2 <sup>e</sup> werksessie, 6 juli 2017.<br>Extra Statenvergadering ingevoegd om Koersdocument te bespreken op 9 oktober 2017<br>7 december 2017, extra gezamenlijke commissievergadering over voordracht Koers NH2050.<br>18 december 2017, besluitvorming in PS over voordracht Koers NH2050<br>December 2017 t/m mei 2018: opstellen ontwerp omgevingsvisie<br>8 februari 2018: werkcongres omgevingsvisie.<br><b>29 maart 2018: werksessie PS omgevingsvisie</b><br><b>28 mei 2018: behandeling concept Omgevingsvisie NH2050 in commissie R&amp;W met uitnodiging EEB, M&amp;F en NLWM</b><br>11 juni 2018: terinzagelegging omgevingsvisie<br>Oktober/november 2018: definitieve besluitvorming PS |
| OV-knooppunten communicatiestrategie                     |                   |                                 |    |    |          |    | Geldhof         | Bij besluitvorming TWIN-H Bob gebruiken. | Commissie-overstijgend: M&F wordt ook uitgenodigd. Uitgangspunt is de planning van UVP Zaancorridor (18 april 2016 in de commissie R&W). Voorafgaand wordt een toelichting gegeven op het programma OV Knooppunten. De voordracht TWIN-H komt in PS volgens de Bob-systematiek, wanneer is nog niet duidelijk. Het schema zal nader worden ingevuld als we de verder zijn in het programma.<br>Na doorschuiven data niet bekend   |
| Initiatiefvoorstel GroenLinks schuilstallen              | -                 | -                               | -  | -  | -        | -  | Geldhof         | -  | Initiatiefvoorstel is aangehouden.<br><b>Op 29 januari 2018 heeft de commissie op verzoek van GroenLinks besloten om een gewijzigde versie van het initiatiefvoorstel direct te agenderen in PS van 12 februari 2018. GL</b> [Wordt verwijderd na commissie R&W 16 april]   |
| PRV: Leidraad Landschap en cultuurhistorie               |                   | PS<br>voor<br>zome<br>f<br>2018 |    |    |          |    | Geldhof         |  | Op de C-agenda van commissie R&W van 15 mei 2017 was als agendapunt 12h een brief met de gewijzigde planning opgenomen. Leidraad Landschap en Cultuurhistorie,<br>Behandeling in de commissie van 29 januari 2018. [Wordt verwijderd na commissie R&W 16 april]   |

Strategische Statenagenda Commissie Ruimte & Wonen per 5-2-2018

|  |
|--|
| Beeldvorming (Fase 1)                    |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                 |
| Besluitvorming. Voordracht + PS (Fase 3) |

|  | 2018 (Q) |                    |    |    | 2019 (Q) |    | GS      | Werkvorm       | Procesafspraken / Wensen t.a.v. de voorbereiding  |
|--|----------|--------------------|----|----|----------|----|---------|----------------|---|
| Commissie R&W  | 1e       | 2e                 | 3e | 4e | 1e       | 2e |         |                |   |
| Kwaliteitsbeeld NH2050   |          | PS voor zomer 2018 |    |    |          |    | Geldhof |                | Op de C-agenda van commissie R&W van 15 mei 2017 was als agendapunt 12h een brief met de gewijzigde planning opgenomen. Op 19 oktober 2017 gaf Jandirk Hoekstra een technische briefing over het Kwaliteitsbeeld NH2050. Op 20 december 2017 ontvangen. In commissie 16 april 2018 op de C-agenda. [Wordt verwijderd na commissie R&W 16 april]   |
| Nominatiedossier Nieuwe Hollandse Waterlinie als uitbreiding op de Stelling van Amsterdam (UNESCO-status). |          |                    |    |    |          |    | Geldhof |                | Hoeft niet ter vaststelling naar PS, maar wel een mooi onderwerp om eens over te discussiëren in een PS-commissie. 9 november 2017 brief GS aan PS ontvangen over UNESCO nominatie Nieuwe Hollandse Waterlinie als uitbreiding van de Stelling van Amsterdam. Staat op C-agenda van R&W van 4-12-2017   |
| Uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam 2017-2020.   |          |                    |    |    |          |    | Geldhof |                | Uitvoeringsprogramma 2017. Omdat er geen nieuw geld wordt gevraagd/geclaimd, hoeft UP niet perse naar PS ter vaststelling. Naast het nieuwe uitvoeringsprogramma zal PS ter kennisname de halfjaarlijkse update krijgen over de voortgang projecten van de stelling van Amsterdam. [Wordt verwijderd na commissie R&W 16 april]   |
| Definitief rapport ruimtelijke verkenningen NH Noord   |          |                    |    |    |          |    |         |                | 12 maart 2018 in de commissie besproken [Wordt verwijderd na commissie R&W 16 april]  |
| <b>Wonen</b>   |          |                    |    |    |          |    |         |                |   |
| Stimuleringsregeling Binnenstedelijk bouwen  | -        | -                  | -  | -  | -        | -  | Geldhof | Geen BOB-model | Op 9 november 2017 was er een themasessie over de resultaten van de woononderzoeken. <b>Op 1 februari 2018 in de commissie besproken. Besluitvorming in PS van 12 februari 2018.</b> [Wordt verwijderd na commissie R&W 16 april]   |
| Motie Stads- en dorpsontwikkeling  |          |                    |    |    |          |    | Geldhof |                | Na doorschuiven data niet bekend  |
| RAP's 2.0 vaststellen  | -        | -                  | -  | -  | -        | -  | Geldhof | -              | De RAP's worden door GS vastgesteld. PS worden per brief worden geïnformeerd. [Wordt verwijderd na commissie R&W 16 april]  |
| Vervolgactiviteiten Waterlands wonen   |          |                    |    |    |          |    | Geldhof |                | De commissie wordt geïnformeerd als daar aanleiding voor is.  |
| Programma leefbaarheid/vitaliteit  | -        | -                  | -  | -  | -        | -  | Geldhof | -              | De verwachting is dat in april, na het afronden van de ambtelijke verkenning leefbaarheid en vitaliteit, informatie kan worden gegeven over de procedure en planning richting Staten. [Wordt verwijderd na commissie R&W 16 april]  |
| Regeling Verduurzaming van bestaande woningvoorraad  | -        | -                  | -  | -  | -        | -  | Geldhof | -              | Onderdeel van Beleidskader Duurzame Energie. In PS 10 juli 2017: wij zijn reeds voornemens om eind dit jaar (2017) een beleidsvoorstel aan u voor te leggen en daarbij zullen wij de gemeenten, de woningbouwcorporaties en iedereen betrekken. 23 november 2017: BOT overleg voor R&W en EEB over verduurzaming van bestaande woningvoorraad. Behandeling in commissie van 29 januari 2018 en PS van 12 februari 2018 [Wordt verwijderd na commissie R&W 16 april] |

Strategische Statenagenda Commissie Ruimte & Wonen per 5-2-2018

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|   | 2018 (Q) |    |    |    | 2019 (Q) |    | GS      | Werkvorm            | Procesafspraken / Wensen t.a.v. de voorbereiding   |
|---|----------|----|----|----|----------|----|---------|---------------------|--|
| Commissie R&W   | 1e       | 2e | 3e | 4e | 1e       | 2e |         |                     |  |
| Woningbouw in Schipholregio en de luchtvaart toets: SMASH. Vooralsnog alleen fase 1/ 'beschouwing'. | -        | -  | -  | -  | -        | -  | Geldhof | Eventueel Bob-model | Provincie NH is in gesprek met de regio en de luchtvaartsector over het dossier wonen vliegen. Er wordt gewerkt aan een gezamenlijk voorstel voor de staatssecretaris. Bob-model kan van toepassing zijn indien er een akkoord komt met regio, rijk en luchtvaartsector. |

**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|                                 | 2017<br>(d.d) |        | 2018<br>(Q) |        |         |        |         | 2018<br>(Q) |    | 2019<br>(Q) |    | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|---------------------------------|---------------|--------|-------------|--------|---------|--------|---------|-------------|----|-------------|----|----|----------|--|
| Commissie EEB                   | 16 okt        | 27 nov | 22 jan      | 19 feb | 9 april | 24 mei | 18 juni | 3e          | 4e | 1e          | 2e |    |          |  |
| <b>Economie</b>                 |               |        |             |        |         |        |         |             |    |             |    |    |          |  |
| Gevolgen regeerakkoord voor N-H |               |        |             |        |         |        |         |             |    |             |    |    |          | Behandeld in EEB 22-1-2018<br>Toezeggingen gedaan bij de behandeling:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>• GS zullen de rijksnotitie over de bestuurskracht en het aangepast beleidskader toesturen, zodra dit beschikbaar is.</li> </ul>   |
| Gevolgen Brexit voor N-H        |               |        |             |        |         |        |         |             |    |             |    |    |          | Behandeld in EEB 22-1-2018<br>Toezeggingen gedaan bij de behandeling:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>• In de volgende notitie zal breder worden ingezet op de Brexit waarbij ook de bereikbaarheid en mobiliteit – ook op provinciale wegen – arbeidsplaatsen en personeelstekorten aan de orde komen.</li> </ul> Vergadering EEB19/2/2018:<br>rondvraag hr. Tekin:<br>Mw. Lagerveld (VVD) refereert aan de door de staatssecretaris aangekondigde werving van 930 extra douanebeambten vanwege |

**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|               | 2017<br>(d.d) |        | 2018<br>(Q) |        |         |        |         | 2018<br>(Q) |    | 2019<br>(Q) |    | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|---------------|---------------|--------|-------------|--------|---------|--------|---------|-------------|----|-------------|----|----|----------|--|
| Commissie EEB | 16 okt        | 27 nov | 22 jan      | 19 feb | 9 april | 24 mei | 18 juni | 3e          | 4e | 1e          | 2e |    |          |  |
|               |               |        |             |        |         |        |         |             |    |             |    |    |          | <p>het tekort aan douanespecialisten dat ontstaat bij handels- en productiebedrijven ten gevolge van de Brexit. Ook Inspectie- en controle-instanties moeten extra mensen gaan aannemen en opleiden. Kan de werkambassadeur inzichtelijk maken in welk vakgebieden extra mensen nodig zijn en om hoeveel fte het gaat? Kan hij aangeven of hierbij ondersteuning van de provincie en/of overheid nodig is?</p> <p>Gedeputeerde Tekin meldt dat de werkambassadeur een flinke werkagenda heeft en bovendien niet fulltime werkt. Daarom is het niet eenvoudig om de werkambassadeur ook nog hiervoor in te zetten. In de notitie over de Brexit van dhr. Loggen staat een aantal vervolgacties van het college vermeld en de vragen van de VVD vallen binnen dit kader. De gedeputeerde zegt toe de vragen van de VVD voor te</p> |

**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|   | 2017<br>(d.d) |        | 2018<br>(Q) |        |         |        |         | 2018<br>(Q) |    | 2019<br>(Q) |    | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|---|---------------|--------|-------------|--------|---------|--------|---------|-------------|----|-------------|----|----|----------|--|
| Commissie EEB                                     | 16 okt        | 27 nov | 22 jan      | 19 feb | 9 april | 24 mei | 18 juni | 3e          | 4e | 1e          | 2e |    |          |  |
|   |               |        |             |        |         |        |         |             |    |             |    |    |          | leggen aan dhr. Loggen, die tevens verzocht zal worden aan te geven wanneer de notitie voor PS beschikbaar komt.   |
| Programma investeringsgeredheid<br>Innovatief MKB |               |        |             |        |         |        |         |             |    |             |    |    |          | Programma helpt MKB en startups om tot gerichte ontwikkeling te komen. Deze resultaten zijn concreet meetbaar. T.z.t. wordt de evaluatie van de resultaten van deze programma's aan de commissie toegestuurd.<br><b>Voortgang PIM en andere MKB instrumenten loopt via de voortgangsrapportage Economie (eerstvolgende: oktober 2018).</b> |
| Breedband   |               |        |             |        |         |        |         |             |    |             |    |    |          | 12 juni 2017 Visie en uitvoeringsstrategie behandeld in commissie EEB nav motie 68 van 14 november 2016;<br>11 september 2017: C-agenda EEB: uitvoeringsregeling en het toetsingskader<br>22 januari 2018: C-agenda EEB:   |



**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|   | 2017<br>(d.d) |        | 2018<br>(Q)             |        |         |        |         | 2018<br>(Q) |    | 2019<br>(Q) |    | GS | Werkvorm                                       | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|---|---------------|--------|-------------------------|--------|---------|--------|---------|-------------|----|-------------|----|----|--|--|
| Commissie EEB   | 16 okt        | 27 nov | 22 jan                  | 19 feb | 9 april | 24 mei | 18 juni | 3e          | 4e | 1e          | 2e |    |  |  |
|   |               |        |                         |        |         |        |         |             |    |             |    |    |  | stand van zaken brief GS.<br>In juni 2018 waarschijnlijk nieuwe stand va zaken brief.<br>Eventuele nieuwe middelen moeten via begroting.   |
| Proof of concept (MKB fondsen                                 |               |        | PS<br>Februa<br>ri 2018 |        |         |        |         |             |    |             |    |    | Gedeeltelij<br>k Bob<br>model, GS<br>besluiten | Uitgangspunten MKB fondsen zijn eerder in de commissie besproken.<br>Besproken in EEB 22 januari 2018<br>Toezeggingen gedaan bij de behandeling: <ul style="list-style-type: none"> <li>• PS zal geïnformeerd worden over de voortgang</li> <li>• Gedeputeerde Van der Hoek zal aan de fondsmanager als notie meegeven om bij aanvragers aandacht te vragen voor goed werkgeverschap en inclusiviteit</li> </ul> |
| Voortgangsrapportage/actualisatie economisch uitvoeringsbelei |               |        |                         |        |         |        |         |             |    |             |    |    |  | Jaarlijkse update van het uitvoeringsprogramma Economie (uitvoering van het strategisch beleidskader economie zoals behandeld in EEB van 11/4/2016   |

**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|               | 2017<br>(d.d) |        | 2018<br>(Q) |        |         |        |         | 2018<br>(Q) |    | 2019<br>(Q) |    | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|---------------|---------------|--------|-------------|--------|---------|--------|---------|-------------|----|-------------|----|----|----------|--|
| Commissie EEB | 16 okt        | 27 nov | 22 jan      | 19 feb | 9 april | 24 mei | 18 juni | 3e          | 4e | 1e          | 2e |    |          |  |
| d/Dashboard   |               |        |             |        |         |        |         |             |    |             |    |    |          | <p>en vastgesteld in PS van 23 mei 2016).</p> <p>1<sup>e</sup> uitvoeringsprogramma is behandeld in de cie EEB van 12 september 2016.</p> <p>1<sup>e</sup> Voortgangsrapportage is behandeld in de cie EEB van 16 oktober 2017, toezeggingen hierbij:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- van de volgende barometer zal ook levensgeluk uitmaken;</li> <li>- de barometer wordt jaarlijks geagendeerd als instrument voor het integrale beleid van de provincie, niet alleen economie maar ook andere portefeuilles;</li> <li>- Gedeputeerde bond zal een expertmeeting organiseren;</li> <li>- Het woningtekort/expats zullen toegevoegd worden aan de 5 thema's voor het vestigingsklimaat</li> </ul> <p style="color: red;">15 oktober 2018 wordt de 2<sup>e</sup></p> |

**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|               | 2017<br>(d.d) |        | 2018<br>(Q) |        |         |        |                        | 2018<br>(Q) |    | 2019<br>(Q) |    | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|---------------|---------------|--------|-------------|--------|---------|--------|------------------------|-------------|----|-------------|----|----|----------|--|
| Commissie EEB | 16 okt        | 27 nov | 22 jan      | 19 feb | 9 april | 24 mei | 18 juni                | 3e          | 4e | 1e          | 2e |    |          |  |
|               |               |        |             |        |         |        |                        |             |    |             |    |    |          | voortgangsrapportage behandeld in EEB (incl. voortgang PIM en andere MKB instrumenten).  |
| Pallas        |               |        |             |        |         |        | 3 <sup>e</sup> tranche |             |    |             |    |    |          | <p>Conform amendement A18-2 van 16 juli 2012 wordt de commissie geconsulteerd bij het vrijgeven van een tranche.</p> <p>De commissie is op 14 december 2015 akkoord gegaan met de uitbetaling van de tweede tranche in delen (zie stukken EEB van 14 december 2015:<br/> <a href="https://ibabsonline.eu/Agenda.aspx?site=noordholland&amp;agendaid=926&amp;FoundIDs=&amp;year=2015">https://ibabsonline.eu/Agenda.aspx?site=noordholland&amp;agendaid=926&amp;FoundIDs=&amp;year=2015</a>.</p> <p>Uitbetaling 2<sup>e</sup> deel tranche 2 is behandeld in EEB 19 februari 2018 samen met presentatie Jaarplan 2019</p> <p style="color: red;">3<sup>e</sup> tranche wordt naar alle waarschijnlijkheid in juni 2018 behandeld.</p> |

**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|               | 2017<br>(d.d) |        | 2018<br>(Q) |        |         |        |         | 2018<br>(Q) |    | 2019<br>(Q) |    | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding   |
|---------------|---------------|--------|-------------|--------|---------|--------|---------|-------------|----|-------------|----|----|----------|---|
| Commissie EEB | 16 okt        | 27 nov | 22 jan      | 19 feb | 9 april | 24 mei | 18 juni | 3e          | 4e | 1e          | 2e |    |          |   |
| HIRB          |               |        |             |        |         |        |         |             |    |             |    |    |          | EEB 20 maart 2017 behandeling<br>Uitvoeringsprogramma<br>toekomstbestendige werklocaties<br>en Evaluatie HIRB:.<br>Hr. Bond zegt toe:<br>- De rol van de ambassadeur en<br>aanjager<br>parkmanagement wordt<br>meegenomen in de<br>volgende evaluatie<br>- Op verzoek van dhr. Hietbrink<br>wordt leegstand<br>gemonitord en een 0 meting<br>uitgevoerd<br>- Het onderdeel glasvezel wordt<br>bij breedband<br>meegenomen (zie C-agenda EEB<br>11-9-2017: Brief<br>GS inz. Wijziging<br>Uitvoeringsregeling<br>toekomstbestendige<br>werklocaties N-H 2017<br>- Er wordt een overzicht gestuurd<br>met<br>bedrijventerreinen die zijn<br>geherstructureerd (zie:<br><a href="http://www.nhwerklocaties.nl">http://www.nhwerklocaties.nl</a> ) |

**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|   | 2017<br>(d.d) |        | 2018<br>(Q) |        |         |        |  | 2018<br>(Q) |    | 2019<br>(Q) |    | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|---|---------------|--------|-------------|--------|---------|--------|--|-------------|----|-------------|----|----|----------|--|
| Commissie EEB   | 16 okt        | 27 nov | 22 jan      | 19 feb | 9 april | 24 mei | 18 juni  | 3e          | 4e | 1e          | 2e |    |          |  |
|   |               |        |             |        |         |        |  |             |    |             |    |    |          | Evaluatie HIRB na 2 jaar (maart 2019). In september 2018 zal de commissie een overzicht ontvangen van de toegekende projecten binnen de subsidies en de resultaten van de ambassadeurs tot nu toe.   |
| Jaarprogramma van De Kop Werkt! (wensen en bedenkingen’). |               |        |             |        |         |        | economische en maatschappelijke effect rapportage samen met de voortgangsrapportage. |             |    |             |    |    |          | Cie EEB 8 mei 2017 is de Samenwerkingsovereenkomst en Jaarprogramma 2017 De Kop Werkt behandeld.<br>Hr. Bond heeft toegezegd: PS wordt op de hoogte gehouden van het nieuwe jaarplan en van hetgeen gerealiseerd gaat worden.<br>27-11-2017: Jaarprogramma 2018 in EEB.<br>Juni 2018: economische en maatschappelijke effect rapportage samen met de voortgangsrapportage.<br>Okt/nov 2018 komt het Jaarplan 2019. |
| Voorstel herstructure-                                    |               |        |             |        |         |        |  |             |    |             |    |    |          | Komt voort uit de afgedane motie 45 van 9 november 2015: pilot   |

**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|                     | 2017<br>(d.d) |        | 2018<br>(Q) |        |         |        |         | 2018<br>(Q) |    | 2019<br>(Q) |    | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|---------------------|---------------|--------|-------------|--------|---------|--------|---------|-------------|----|-------------|----|----|----------|--|
| Commissie EEB       | 16 okt        | 27 nov | 22 jan      | 19 feb | 9 april | 24 mei | 18 juni | 3e          | 4e | 1e          | 2e |    |          |  |
| ring Winkelgebieden |               |        |             |        |         |        |         |             |    |             |    |    |          | herstructurering, herverkaveling of transformatie winkelstraat of buurtwinkelcentrum.<br>Cie 16-10-2017:<br>De suggestie om de verduurzamingsvraag van het CDA en VVD in de verdieping te betrekken, neemt de gedeputeerde graag over, want dit betekent besparing op kosten van energie waardoor de positie van de ondernemers verstevigd wordt. Op het moment dat met de gemeenten de verdiepingsslag is gemaakt, zal het onderwerp terugkomen bij de commissie.<br>- Dhr. Haijen (SP) vraagt naar de criteria voor de evaluatie, waar wordt op gelet en wanneer is sprake van een succes?<br>Gedeputeerde Bond zegt |

**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|   | 2017<br>(d.d) |        | 2018<br>(Q) |        |         |        |         | 2018<br>(Q) |    | 2019<br>(Q)        |    | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|---|---------------|--------|-------------|--------|---------|--------|---------|-------------|----|--------------------|----|----|----------|--|
| Commissie EEB                                       | 16 okt        | 27 nov | 22 jan      | 19 feb | 9 april | 24 mei | 18 juni | 3e          | 4e | 1e                 | 2e |    |          |  |
|   |               |        |             |        |         |        |         |             |    |                    |    |    |          | <p>toe dat hij de criteria zal bespreken met PS.</p> <p style="color: red;">De uitvoeringsregelingen en evaluatiecriteria zullen op 24 mei in de commissie worden behandeld.</p>   |
| Continuering regionale economische samenwerking NHH |               |        |             |        |         |        |         |             |    | rapp<br>ortag<br>e |    |    |          | <p>23 maart 2017 in commissie EEB behandeld.</p> <p>Hr. Bond zegt toe:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- het uitvoeringsprogramma waarin de acties zijn opgenomen wordt tzt aan PS gestuurd (najaar 2018)</li> <li>- functieboek kan desgewenst aan PS worden gestuurd (zie brief C-agenda EEB 9-4-2018))</li> <li>- Elk jaar wordt een rapportage aan PS voorgelegd (1<sup>e</sup> rapportage\; jan/febr. 2019)</li> <li>- Halverwege de 7 jarige overeenkomst zal een tussenevaluatie worden uitgevoerd waarbij de inzet van ieders rol wordt geëvalueerd om zo de</li> </ul> |

**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|  | 2017<br>(d.d) |        | 2018<br>(Q) |        |   |        |         | 2018<br>(Q) |    | 2019<br>(Q) |    | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding   |
|--|---------------|--------|-------------|--------|---|--------|---------|-------------|----|-------------|----|----|----------|---|
| Commissie EEB  | 16 okt        | 27 nov | 22 jan      | 19 feb | 9 april   | 24 mei | 18 juni | 3e          | 4e | 1e          | 2e |    |          |   |
|  |               |        |             |        |   |        |         |             |    |             |    |    |          | gerealiseerde effecten te kunnen meten (over ongeveer 3,5 jaar).  |
| PDENH fonds  |               |        |             |        |   |        |         |             |    |             |    |    |          | Cie 16-10-2017: stand van zaken komt jaarlijks terug in de jaarrekening (participaties).  |
| RON  |               |        |             |        |   |        |         |             |    |             |    |    |          | Cie EEB 12 juni 2017:<br>Op verzoek van de hr. De Groot (D66) zal –in overleg met de hr. Bond- de RON voor bespreking in de commissie worden geagendeerd.<br>Jaarplan RON zal naar alle waarschijnlijkheid mei 2018 in de commissie geagendeerd worden. |
| <b>Duurzame Energie</b>                                    |               |        |             |        |   |        |         |             |    |             |    |    |          |   |
| Stand van zaken programma energietransitie en grondstoffen |               |        |             |        | Technische briefing voorafgaande aan de vergadering |        |         |             |    |             |    |    |          |   |
| uitvoeringsprogramma Energietransitie                      |               |        |             |        | tkn   |        |         |             |    |             |    |    |          | Zie C-agenda EEB 9 april 2018   |



**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|   | 2017<br>(d.d) |               | 2018<br>(Q)   |               |                |               |                | 2018<br>(Q) |           | 2019<br>(Q) |           | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|---|---------------|---------------|---------------|---------------|----------------|---------------|----------------|-------------|-----------|-------------|-----------|----|----------|--|
| <b>Commissie EEB</b>                      | <b>16 okt</b> | <b>27 nov</b> | <b>22 jan</b> | <b>19 feb</b> | <b>9 april</b> | <b>24 mei</b> | <b>18 juni</b> | <b>3e</b>   | <b>4e</b> | <b>1e</b>   | <b>2e</b> |    |          |  |
| Economische verkenningen energietransitie |               |               |               |               |                |               |                |             |           |             |           |    |          |  |
| Routekaart                                |               |               |               |               |                |               |                |             |           |             |           |    |          | Routekaart is op 9 april 2018 in de commissie behandeld.<br>Toezeggingen:<br>-een tijdschema zal worden opgesteld voor de eerstvolgende routeplanner   |
| Warmteplan                                |               |               |               |               |                |               | Of Q3          |             |           |             |           |    |          |  |
| Jaarlijkse staat van de transitie         |               |               |               |               |                |               |                |             |           |             |           |    |          | Is op 9 april 2018 in de commissie behandeld.<br>Toezeggingen:<br>-signaal aan CBS zal afgegeven worden om sneller cijfers beschikbaar te stellen;<br>-IPO voortgangsbrief zal met de commissie worden gedeeld;<br>- dashboard zal worden voorgelegd dat een simpel maar representatief beeld geeft van de ontwikkelingen en aan te geven wanneer dit wordt gepresenteerd. |
| Stand van zaken Circulaire Economie       |               |               |               |               |                |               |                |             |           |             |           |    |          | Ontwikkelperspectief behandeld in EEB 12 juni 2017.<br>Hr. Van der Hoek zegt toe dat   |

**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|                             | 2017<br>(d.d) |        | 2018<br>(Q) |        |         |        |         | 2018<br>(Q) |    | 2019<br>(Q) |    | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|-----------------------------|---------------|--------|-------------|--------|---------|--------|---------|-------------|----|-------------|----|----|----------|--|
| Commissie EEB               | 16 okt        | 27 nov | 22 jan      | 19 feb | 9 april | 24 mei | 18 juni | 3e          | 4e | 1e          | 2e |    |          |  |
|                             |               |        |             |        |         |        |         |             |    |             |    |    |          | de voortgang en de rapportage over de ambitie jaarlijks aan PS worden voorgelegd.  |
| Notitie Vanguard Initiative |               |        |             |        |         |        |         |             |    |             |    |    |          | <p>Is een toezegging gedaan bij de behandeling van de NH Europastrategie in PS van 6 februari 2017. De hr. Loggen: het punt over duurzaamheid en de circulaire economie staat niet in de Strategie omdat het al in de onderliggende stukken, in de P4-programma en het werkplan van het HNP, staat. Het Vanguard Initiative ligt op het snijvlak. De gedeputeerde wil het echter nog niet in deze Strategie opnemen omdat het nog nieuw is en omdat hij wil bekijken wat de positie van Europa is. Hij komt hierover met een notitie om met de commissie van gedachten te wisselen.</p> <p>Een brief/notitie wordt in Q2 verwacht.</p> |

**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|   | 2017<br>(d.d) |        | 2018<br>(Q) |        |         |                                 |         | 2018<br>(Q) |    | 2019<br>(Q)      |    | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding   |
|---|---------------|--------|-------------|--------|---------|---------------------------------|---------|-------------|----|------------------|----|----|----------|---|
| Commissie EEB                                       | 16 okt        | 27 nov | 22 jan      | 19 feb | 9 april | 24 mei                          | 18 juni | 3e          | 4e | 1e               | 2e |    |          |   |
| Cultuur/Inkoop /Social Return/Bestuur /communicatie |               |        |             |        |         |                                 |         |             |    |                  |    |    |          |   |
| Notitie en actieprogramma duurzaam inkopen          | C- agenda     |        |             |        |         |                                 |         |             |    |                  |    |    |          |   |
| Voortgang Social Return                             |               |        |             |        |         | <i>Voortgangsrapportage tkn</i> |         |             |    | <i>Evaluatie</i> |    |    |          | Het periodiek leveren van voortgangsinformatie aan GS/PS is vastgelegd in besluitvorming van GS d.d. 8 december 2015  |
| Arhi procedure Gooi- en Vecht                       |               |        |             |        |         |                                 |         |             |    |                  |    |    |          | Zie brief GS bij de ingekomen stukken PS van september 2017 inz. Arhi procedure.<br>GS hebben op 7 november een besluit genomen. Dit besluit is besproken in de cie EEB van 27 november 2017. |
| Fonds Herbestemming                                 |               |        |             |        |         | <i>tkn</i>                      |         |             |    |                  |    |    |          | Cie 16-10-2017:<br>Gedeputeerde Van der Hoek zegt toe in antwoord op de vraag over de revolverende werking dat PS in april 2018 worden geïnformeerd over de Stand van zaken van               |



**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|                                 | 2017<br>(d.d) |               | 2018<br>(Q)   |               |                |               |                | 2018<br>(Q) |           | 2019<br>(Q) |           | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|---------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|----------------|---------------|----------------|-------------|-----------|-------------|-----------|----|----------|--|
| <b>Commissie EEB</b>            | <b>16 okt</b> | <b>27 nov</b> | <b>22 jan</b> | <b>19 feb</b> | <b>9 april</b> | <b>24 mei</b> | <b>18 juni</b> | <b>3e</b>   | <b>4e</b> | <b>1e</b>   | <b>2e</b> |    |          |  |
| Modernisering recreatieschappen |               |               |               |               |                |               |                |             |           |             |           |    |          | <p>In EEB van 21 november 2016 zijn het initiatiefvoorstel van de SP, de discussienotitie van de PvdA en de het advies van GS behandeld.</p> <p>Naar aanleiding hiervan is Motie 76 van 12-12-2016 aangenomen : PS verzoeken het College van GS om:</p> <p>* in het MRA proces als vervolg op de actie agenda metropolitaan landschap een voorstel in te brengen waarin:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- de kwaliteit van recreatieterreinen wordt vergroot door, op basis van onderzoek, duidelijke grenzen te bepalen tussen natuur en recreatie; - alle gebruikers meer worden betrokken bij de inrichting en het gebruik van de recreatiegebieden;</li> <li>- de inverdieneffecten voor de financiering van de recreatieschappen binnen de bestaande randvoorwaarden maximaal worden benut; * na uitwerking van dit voorstel in goed</li> </ul> |

**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|               | 2017<br>(d.d) |        | 2018<br>(Q) |        |         |        |         | 2018<br>(Q) |    | 2019<br>(Q) |    | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|---------------|---------------|--------|-------------|--------|---------|--------|---------|-------------|----|-------------|----|----|----------|--|
| Commissie EEB | 16 okt        | 27 nov | 22 jan      | 19 feb | 9 april | 24 mei | 18 juni | 3e          | 4e | 1e          | 2e |    |          |  |
|               |               |        |             |        |         |        |         |             |    |             |    |    |          | <p>overleg met alle betrokken de bestaande gemeenschappelijke regelingen in deze lijn bij te stellen.</p> <p>StvZ:<br/> Het advies bureau Tauw heeft ecologische verkenningen uitgevoerd. Op basis van deze verkenningen wordt een provinciaal standpunt ingenomen met het doel de bestaande verhouding tussen natuur en recreatie te optimaliseren. Finale besluitvorming zal op grond van de huidige inschatting plaats vinden bij de vaststelling van het volgende Natuurbeheerplan in het najaar van 2018. Het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer naar de o.a. de financiële situatie van het recreatieschap Spaarnwoude is op 27-11-2017 in EEB en op 18-12-2017 in PS besproken en is ook besproken bij de conferentie modernisering van</p> |

**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|               | 2017<br>(d.d) |        | 2018<br>(Q) |        |         |        |         | 2018<br>(Q) |    | 2019<br>(Q) |    | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding   |
|---------------|---------------|--------|-------------|--------|---------|--------|---------|-------------|----|-------------|----|----|----------|---|
| Commissie EEB | 16 okt        | 27 nov | 22 jan      | 19 feb | 9 april | 24 mei | 18 juni | 3e          | 4e | 1e          | 2e |    |          |   |
|               |               |        |             |        |         |        |         |             |    |             |    |    |          | <p>de recreatieschappen. Op deze conferentie is ook aandacht besteed - conform de wens van de Staten aan burgerparticipatie door de toekomstvisies van diverse belanghebbende te inventariseren. Op 27-11 2017 is ook de stand van zaken brief GS over modernisering recreatieschappen besproken. Hr. Tekin zal na bespreking van het rapport in het AB van het recreatieschap Spaarnwoude in januari een tijdschema en de prioritering van de aanbevelingen aan de commissie sturen. Ook uitkomsten van bespreking in AB zullen teruggekoppeld worden. BOT overleg recreatie/natuur 22-1-2018 en 5-2-2018.</p> <p style="color: red;">Nieuw BOT overleg: 5 april 2018<br/>Wijzigingstraject PRV:<br/>                     . wijzigingsvoorstel PRV: mei 2018<br/>                     . terinzagelegging: juli-sept 2018<br/>                     . PS vaststelling: december 2018</p> |

**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|   | 2017<br>(d.d) |               | 2018<br>(Q)   |               |                |                        |                | 2018<br>(Q) |           | 2019<br>(Q) |           | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|---|---------------|---------------|---------------|---------------|----------------|------------------------|----------------|-------------|-----------|-------------|-----------|----|----------|--|
| <b>Commissie EEB</b>  | <b>16 okt</b> | <b>27 nov</b> | <b>22 jan</b> | <b>19 feb</b> | <b>9 april</b> | <b>24 mei</b>          | <b>18 juni</b> | <b>3e</b>   | <b>4e</b> | <b>1e</b>   | <b>2e</b> |    |          |  |
| Voordracht wijziging Gemeenschappelijke Regeling Loosdrecht e.o.                                |               |               |               |               |                | <i>PS 11 juni 2018</i> |                |             |           |             |           |    |          |  |
| Arbeidsmarkt: presentatie werkambassadeur en visie arbeidsmarkt – onderwijs en cijferrapportage |               |               |               |               |                |                        |                |             |           |             |           |    |          | Visie en cijfers zijn behandeld in EEB van 11 september 2017.<br>Hr. Tekin zegt toe:<br>- De regio's krijgen de mogelijkheid om aanvragen en voorstellen in te dienen zodat er maatwerk kan worden aangeboden, want er bestaat geen traditionele subsidieregeling meer met sterk afgebakende kaders. De gedeputeerde zal de commissie hierover blijvend informeren.<br>- De gedeputeerde is nog niet in overleg met de ROC's – dat geldt al wel voor de techniekraad – want de focus is met name gericht op de mbo-campusvorming, maar hij constateert vanavond dat daar |



**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|               | 2017<br>(d.d) |        | 2018<br>(Q) |        |         |        |         | 2018<br>(Q) |    | 2019<br>(Q) |    | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|---------------|---------------|--------|-------------|--------|---------|--------|---------|-------------|----|-------------|----|----|----------|--|
| Commissie EEB | 16 okt        | 27 nov | 22 jan      | 19 feb | 9 april | 24 mei | 18 juni | 3e          | 4e | 1e          | 2e |    |          |  |
|               |               |        |             |        |         |        |         |             |    |             |    |    |          | <p>wel behoefte aan blijkt te bestaan. Dus ook de gedeputeerde zal vanuit zijn verantwoordelijkheid met ROC's in gesprek gaan, zoals over het wegbezuinigen van techniekopleidingen waardoor er in de kop van Noord-Holland nauwelijks nog technische opleidingen kunnen worden aangeboden.</p> <p>-In de praktijk blijkt dat met de arbeidsmarktdashboards van de provincie weinig wordt ondernomen, maar mochten de uitgangspunten van de arbeidsmarktanalyse door de partijen in de regio worden overgenomen en gedragen, dan is hij zeker bereid om een dashboard in het leven te roepen zodat de specifieke krachten per regio zichtbaar worden. Hij hoopt hier binnenkort op terug te kunnen komen.</p> <p>- Hij zegt toe om met de commissieleden een werkbezoek te brengen aan het House of Skills</p> |

**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|   | 2017<br>(d.d) |        | 2018<br>(Q) |        |         |        |                | 2018<br>(Q) |    | 2019<br>(Q) |    | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding   |
|---|---------------|--------|-------------|--------|---------|--------|----------------|-------------|----|-------------|----|----|----------|---|
| <b>Commissie EEB</b>  | 16 okt        | 27 nov | 22 jan      | 19 feb | 9 april | 24 mei | 18 juni        | 3e          | 4e | 1e          | 2e |    |          |   |
|   |               |        |             |        |         |        |                |             |    |             |    |    |          | zodra dit meer vorm heeft gekregen.   |
| Arbeidsmarkt: verlenging contract werkambassadeur en werkplan |               |        |             |        |         |        |                |             |    |             |    |    |          | Betreft een toezegging uit de commissie EEB van 16-10-2017 Zie ook brief C-agenda EEB 27-11-2017. Heeft op agenda EEB 22-1-2018 gestaan |
| Financiële stukken recreatieschappen                          |               |        |             |        |         |        | PS 9 juli 2018 |             |    |             |    |    |          |   |
| <b>Algemeen</b>   |               |        |             |        |         |        |                |             |    |             |    |    |          |   |
| <b>Kaderbrief 2019</b>  |               |        |             |        |         |        | PS 9 juli 2018 |             |    |             |    |    |          |   |
| <b>Jaarstukken 2017</b>                                       |               |        |             |        |         |        | PS 9 juli 2018 |             |    |             |    |    |          |   |



**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|   |
|---|
| Beeldvorming (Fase 1)                     |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                  |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase 3) |

|  | 2017<br>(d.d) |               | 2018<br>(Q)   |               |                |               |                | 2018<br>(Q) |           | 2019<br>(Q) |           | GS | Werkvorm | Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding  |
|--|---------------|---------------|---------------|---------------|----------------|---------------|----------------|-------------|-----------|-------------|-----------|----|----------|--|
| <b>Commissie EEB</b>                         | <b>16 okt</b> | <b>27 nov</b> | <b>22 jan</b> | <b>19 feb</b> | <b>9 april</b> | <b>24 mei</b> | <b>18 juni</b> | <b>3e</b>   | <b>4e</b> | <b>1e</b>   | <b>2e</b> |    |          |  |
| IPO begroting                                |               |               |               |               |                |               |                |             |           |             |           |    |          | PS december 2017: in vervolg zal IPO begroting in alle commissies worden behandeld.  |
| MRA begroting 2019 en werkplan 2019          |               |               |               |               |                |               |                |             |           |             |           |    |          | Agendacommissie heeft op 2 -10-2017 besloten dat MRA begroting en werkplan - net zoals de provinciale begroting- in alle commissies zal worden behandeld.<br><b>September 2018 in commissies en oktober PS</b>   |
| MRA verantwoording en globale begroting 2019 |               |               |               |               |                |               |                |             |           |             |           |    |          | <b>TBV input regiegroep 13 april 2018</b><br><b>Toezeggingen:</b><br>-over onduidelijkheden in het kleurenschema zullen nadere vragen gesteld worden;<br>- tegengaan verspilling bouwmaterialen zal de hr. Van der Hoek agenderen op het portefeuillehoudersoverleg duurzaamheid;<br>- opmerking om aan dashboard economie toe te voegen welke knelpunten worden opgelost en met welke prioriteit neemt de hr. Bond mee naar het PRES. |

**Strategische Statenagenda Commissie EEB april  
2018**

|  |
|--|
| Beeldvorming (Fase 1)                        |
| Oordeelsvorming (Fase 2)                     |
| Besluitvorming. Voordracht + PS ( Fase<br>3) |

## Lijst ingekomen stukken voor PS 23 april 2018

### MAAND MAART

| Kenmerk | Omschrijving   |
|---------|--|
| 1       | (heel PS): Maandelijks MRA Raads en Statenleden bericht - editie 12 (c-agenda M&F en EEB 9-4-2018 en NLWM en R&W 16-4-2018)  |
| 2       | Economie: Brief GS aan PS inz. Brief GS aan PS inz. Wob Distriport (C-agenda EEB 9-4-2018)   |
| 3       | Economie: Brief GS aan PS inz. Wijziging Uitvoeringsregeling HIRB 2017 (C-agenda EEB 9-4-2018)   |
| 4       | M&F: Beantwoording vragen SP SHIP (C-agenda M&F 9 apr 2018)  |
| 5       | Milieu: Adviezen Mijnbouwwet Slootdorp en Middenmeer (C-agenda NLWM 16-04-2018)  |
| 6       | Milieu: Proef gebruik vliegveld Hilversum buiten uniforme daglichtperiode voor maatschappelijke helikoptervluchten (C-Agenda NLWM 16-04-2018)  |
| 7       | Mobiliteit: Adviezen PAL, ARO en commissie MER tav Duinpolderweg (C-agenda M&F 17 mei 2018)  |
| 8       | Mobiliteit: Zienswijzen Duinpolderweg (C-agenda M&F 17 mei 2018)   |
| 9       | Mobiliteit: Zwerfvuil N239 (C-agenda M&F 9 apr 2018)   |
| 10      | Water: Agenda IJsselmeergebied 2050 (C-agenda NLWM 16-04-2018)   |
| 11      | Water: Uitvoeringsprogramma Watervisie 2021, voortgangsverslag maart 2018 (B-agenda NLWM 16-04-2018)   |
| 12      | Algemeen: Presentatie november 2017 bezoek aan Curacao (C-Agenda R&W 16 april 2018)  |
| 13      | Milieu: Discussienotitie 50PLUS Gebruik gegevens sateliet Tropomi (B-agenda NLWM 16-04-2018). Zie discussienota 50+  |
| 14      | Ruimte: Afschrift brief effectuering en monitoring afspraken 'wonen' (C-Agenda R&W 16 april 2018)  |
| 15      | Ruimte: Beantwoording openstaande vragen inzake de PRV uit de vergadering van R&W van 12 maart 2018 (C-Agenda R&W 16 April 2018)   |
| 16      | Ruimte: Regioadvies net op zee Hollandse Kust (C-Agenda R&W 16 April 2018)   |
| 17      | Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening (A-Agenda R&W 16 April)  |
| 18      | (heel PS) Maandelijks MRA Raads en Statenleden bericht - editie 13 (c-agenda M&F en EEB 9-4-2018 en NLWM en R&W 16-4-2018)   |
| 18      | Wonen: Vaststelling uitvoeringsregeling subsidie innovatieve financiering (C-agenda R&W 16 april 2018)   |
| 19      | Ontwerpbesluit ontheffing tijdelijke supermarkt bedrijfsterrein Galgeriet Monnickendam gemeente waterland (C-Agenda R&W 16 april 2018)   |
| 20      | Samenwerkingsagenda Zaanstad-Midden (C-Agenda R&W 16 april 2018)   |
| 21      | Wob-verzoek inzake Elswouthoek (C-Agenda R&W 16 april 2018)  |
| 22      | Water: Brief GS aan PS. Monitor Waterrecreatie 2018 (C-agenda NLWM 16-04-2018)<br>De monitor is interactief beschikbaar via de volgende link:<br><a href="https://maps.noordholland.nl/kaartenportaal/apps/MapSeries/index.html?appid=7f7bc399eaf54f4ab4df3935f4b25021">https://maps.noordholland.nl/kaartenportaal/apps/MapSeries/index.html?appid=7f7bc399eaf54f4ab4df3935f4b25021</a> |
| 23      | Water: wijziging van de Uitvoeringsregeling subsidie Water als Economische Drager, Waterrecreatie NH 2017 (C-agenda NLWM 16-04-2018)   |
| 24      | Mobiliteit: Bestuursovereenkomst Realisatiefase Uithoornljn (C-agenda M&F 9 apr 2018)  |
| 25      | Bestuur: brief van GS aan PS inz. Uitvoeringsplan interbestuurlijk toezicht 2018 (c-agenda EEB 9-4-2018)   |
| 26      | Economie: brief GS aan PS inz. regionaal economische samenwerking NHN (c-agenda EEB 9-4-2018)  |
| 27      | Arbeidsmarkt: Brief GS aan PS inz. vervolg nieuw west airport express werk en de luchthaven (C-agenda EEB 9-4-2018).   |
| 28      | Energie: Brief Randstedelijke Rekenkamer inz. Onderzoeksopzet Energietransitie (c-agenda EEB 9-4-2018).  |
| 29      | Milieu/Economie: Brief GS aan PS inz. circuit Zandvoort (onderwerp staat naar alle waarschijnlijkheid op B-agenda NLWM 16 april 2018).   |
| 30      | (heel ps): Advies Raad voor het Openbaar Bestuur inz. Voor de publieke zaak. Over een aantrekkelijk perspectief voor de decentrale volksvertegenwoordigers (c-agenda EEB 9-4-2018).  |

|    |   |
|----|---|
| 31 | Energie: Brief van GS aan PS inz. Staat van de Energietransitie en Routeplanner 2050 (behandelvoorstel volgt).  |
| 32 | Mobiliteit: Beantwoording brief over NS-dienstregeling NHN (C-agenda M&F 9 apr 2018)  |
| 33 | Mobiliteit: Burgerparticipatie N236 verkeersveiliger (C-agenda M&F 9 apr 2018)  |
| 34 | Mobiliteit: investeringen ten behoeve van oplossen fietsknelpunten (A-agenda M&F 9 apr 2018)  |
| 35 | Besluit kwaliteitsbeeld Noord-Holland 2050 (C-Agenda R&W 16 April)  |
| 35 | Water: Ingekomen brief SAMIJ. Adhesiebetuiging betreffende 'Regionaal voorstel aanpak waterplantenoverlast Markermeer, IJmeer en Randmeren (C-agenda NLWM 16-04-2018)   |
| 36 | Div. onderwerpen: Brief GS aan PS inz. Verhoging subsidieplafonds LEADER en instellingsbesluit adviescie EIP POP3 (c-agenda NLWM 16-4-2018 en EEB 9-4-2018).  |
| 37 | Erfgoed: Brief GS aan PS inz. voornemen tot herijking provinciaal erfgoedregister in de gemeente Hollands Kroon (c-agenda EEB 9-4-2018).  |
| 38 | Fauna: Goedkeuring ganzenbeheerplan omgeving Schiphol 2018-2024 (C-agenda NLWM 16-04-2018)  |
| 39 | Financiën: Auditjaarplan 2018 onderzoeken Gedeputeerde Staten (C-agenda M&F 9 apr 2018)   |
| 40 | Mobiliteit: Brief Rover uitbreiden van de P+R bij stations (C-agenda M&F 9 apr 2018)  |
| 40 | Water: Voordracht met zienswijze financiële stukken GR Waddenfonds (A-agenda NLWM 16-04-2018)<br>Voordracht volgt nog   |
| 41 | Mobiliteit: Halfjaarrapportage HOV in 't Gooi aug 2017 tm jan 2018 (C-agenda M&F 9 apr 2018)  |
| 42 | Mobiliteit: Verbinding A8-A9 wijzigingsovereenkomst planstudiefase (C-agenda M&F 9 apr 2018)  |
| 43 | Mobiliteit: verhogen exploitatiebijdrage OV-concessie (A-agenda M&F 9 apr 2018)   |
| 44 | Natuur: Ingekomen mail. Politieke partijen gemeente Bergen tegen boskap in duingebied (C-agenda NLWM 16-04-2018)  |
| 45 | Economie: brief GS aan PS inz. Wob verzoek Pallas (c-agenda EEB 9-4-2018).  |
| 46 | Milieu/Mobiliteit: Discussienota PvdD over Milieuzones in de provincie (B-agenda NLWM of M&F)   |
| 47 | Milieu: Ingekomen mail. De slachtoffers van houtstook (C-agenda NLWM 16-04-2018)  |
| 48 | Milieu: Ingekomen mail. Zwembaden op biomassa onnodig (C-agenda NLWM 16-04-2018)  |
| 49 | Milieu: Voortgang Bestuurlijk Akkoord RUD NHN+ (C-agenda NLWM 16-04-2018)   |
| 50 | Natuur: Initiatiefvoorstel PvdD Groen doet kinderen goed (t.z.t. A-Agenda NLWM)   |
| 51 | Bestuur: Brief GS aan PS inz. beantwoording brief van B&W van Laren inz. arhi-procedure Gooi en Vecht (c-agenda EEB 9-4-2018).  |
| 52 | Recreatieschappen: agenda extra vergadering AB Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer op 14 maart 2018 (C-agenda EEB 9-4-2018; de openbare stukken die bij deze vergadering horen kunt u downloaden op de site van het recreatieschap). |
| 53 | Ruimte: Inbreng Nederlandse Kitevereniging op het dossier Kustzoning 2040   |
| 54 | Mobiliteit: Evaluatie Tankstationbeleid/Brandstoffenmix (B-agenda M&F 9 apr 2018)   |
| 55 | Mobiliteit: Strategie voor de OV-knooppunten aan de Kennemerlijn (C-agenda's M&F 9 april en RW 16 april)  |
| 56 | Economie: Brief GS aan PS inz. vaststelling uitvoeringsregeling MKB innovatie stimulering topsectoren (MIT) 2018 (c-agenda EEB 9-4-2018).   |
| 57 | Algemeen: Brief GS aan PS inzake verantwoording MRA 2017 (Alle MRA commissies: M&F, NLWM, R&W)  |
| 58 | Heel PS: Ontslagbrief Statenlid S. van Berkum (GroenLinks)  |
| 59 | Heel PS: Persbericht Pletterij debat democratie het beste wat we hebben op 8 maart 2018   |
| 60 | Mobiliteit: Zienswijze Duinpolderweg (C-agenda M&F 9 apr 2018)  |
| 61 | Ruimte: Definitieve vergunning voor het herstructureren van het windpark Spuisluis  |
| 62 | Mobiliteit: Jaaroverzicht 2017 OV Loket (C-agenda M&F 9 apr 2018)   |
| 63 | Mobiliteit: Regiorijder Zuid Kennemerland (C-agenda M&F 9 apr 2018)   |

## Lijst ingekomen stukken voor PS 23 april 2018

### MAAND APRIL t/m 11 april

| Kenmerk | Omschrijving  |
|---------|---|
| 1       | Mobiliteit: Lightrailnetwerk MRA (C-agenda M&F 17 mei 2018, B-agenda M&F 18 juni 2018)  |
| 2       | Brief van de Commissaris van de Koning waarin hij zijn terugreden aankondigt.   |
| 3       | Water: Bezoek gedeputeerde Loggen aan Singapore International Waterweek (SIWW2018) (C-agenda NLWM 28-05-2018)   |
| 4       | Water: Reactie GS n.a.v. toezegging Water als defensie (Betrekken bij B-agenda 9.b. NLWM 16-04-2018)  |
| 5       | Mobiliteit: NIEUW VERSIE Werkprogramma MRA-Elektrisch 2018 (C-agenda M&F 17 mei 2018)<br>De op 4/4 gepubliceerde versie van bijgevoegd werkprogramma bevatte een fout en is daarom verwijderd en opnieuw gepubliceerd.  |
| 6       | Natuur: Natura 2000 beheerplan Kennemerland-Zuid 2018-2024 (C-agenda NLWM 28-05-2018)   |
| 7       | Cultuur: verzoek Stichting Haarlemmermeermuseum De Cruquius voor een eenmalige investeringsbijdrage Haarlemmermeermuseum De Cruquius (c-agenda EEN 24-5-2018).<br>Een eerder bij GS gedaan verzoek is afgewezen omdat hiervoor geen provinciale regeling is. Wel hebben GS hierbij aangegeven dat er een aantal subsidiemogelijkheden open staan waarop aanvrager voor onderdelen van de plannen een beroep zou kunnen doen. Per uitvoeringsregeling zou aanvrager moeten nagaan of onderdelen van de aanvraag in aanmerking kunnen komen voor deze subsidiemogelijkheid. Het gaat om de volgende regelingen:<br>- De uitvoeringsregeling "Restauratie Rijksmonumenten NH2017"<br>- De uitvoeringsregeling subsidie "Herbestemming, restauratie en verduurzaming monumenten Noord-Holland 2017" |
| 8       | Mobiliteit: Reactie op inspraak Burger Fietspad Vogelenzangseweg (N206) (B-agenda M&F 9 apr 2018)   |
| 9       | Natuur: Verslag gezamenlijke Statenbijeenkomst Groene Hart 27-03-18 en bijbehorende notitie over Perspectief (C-agenda NLWM 28-05-2018)   |
| 10      | Recreatieschappen: agenda vergadering AB Groengebied Amstelland 19 april 2018 (C-agenda EEB 24-5-2018; de openbare stukken die bij deze vergadering horen kunt u downloaden op de site van het groengebied).  |
| 11      | Ruimte: Brief Inveniam aan de commissie R&W inzake aanpassing van het wijzigingsvoorstel PRV ten behoeve van bufferwoningen   |
| 12      | Mobiliteit: Brief fietsersbond tunnel N525 Oude Postweg (B-agenda M&F 9 apr 2018)   |
| 13      | Economie: Brief GS aan PS inz. Marktruimteonderzoek Detailhandel Provincie Noord-Holland (c-agenda EEB 24-5-2018)   |
| 14      | Economie: Brief GS aan PS inz. Oprichtingsbesluit Innovatiefonds Noord-Holland BV (c-agenda EEB 24-5-2018).   |
| 15      | Mobiliteit: Verlenging OV-concessie Gooi en Vechtstreek (C-agenda M&F 17 mei 2018)  |
| 16      | Mobiliteit: Kleinschalig OV met de Noordkophopper (C-agenda M&F 9 april 2018)   |
| 17      | Mobiliteit: Voortgangsbericht MIRT-verkenning Corridorstudie Amsterdam-Hoorn (CAH) (C-agenda M&F 17 mei 2018)   |
| 19      | Ruimte: Verzoek van gemeente Amsterdam tot gedeeltelijke vernietiging door Kroon van de PRV (C-Agenda R&W 16 april 2018)  |
| 20      | Water: Regionaal aanbod waterplanten zuidelijk IJsselmeergebied (C-agenda NLWM 16-04-2018)  |
| 21      | Economie: Brief GS aan PS inz. Uitvoeringsregeling subsidie toekomstbestendige winkelgebieden en evaluatiecriteria (B-agenda EEB 24 -5-2018)  |
| 22      | Financiën: Jaarstukken 2017 Randstedelijke Rekenkamer (C-agenda M&F 17 mei 2018)  |
| 23      | Financiën: Eerste begrotingswijziging 2018 Randstedelijke Rekenkamer (C-agenda M&F 17 mei 2018)   |
| 24      | Mobiliteit: Ook Spitspont dreigt te zinken (C-agenda M&F 17 mei 2018)   |
| 25      | Mobiliteit: Start project Verkenning A4 Burgerveen-N14 (C-agenda M&F 17 mei 2018)   |



## Lijst moties PS 23 april 2018

| Nummer  | Datum PS   | Onderwerp   | Inhoud  | Fractie                                  | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS | Voorstel Presidium   |
|---------|------------|---|---|--|-----|--------------------|--------------------|--|
| M9-2018 | 26-03-2018 | Afronding Pilot burgerparticipatie 2e fase verbetering N 236 tussen Nieuwe 's Gravelandseweg en Loodijk.<br><br>AANGEHOUDEN | PS verzoeken GS:<br>- te onderzoeken welk budget er binnen het totale project "trajectbenadering N 236 Franse Kampweg" vrijgemaakt kan worden voor optimalisaties op het onderhavige "trajectdeel"<br>- PS hierover zo spoedig mogelijk te rapporteren<br>- de pilot "burgerparticipatie N 236 2e fase" voort te zetten, zodat er alsnog met betrokkenen binnen heldere financiële kaders gezocht kan worden naar een optimale variant. | SP, 50PLUS, ChristenUnie-SGP, GroenLinks | M&F | Post, E.           |                    | 06-04-2018: reden aanhouden motie uit notulen PS 26-03-2018: "Gedeputeerde POST: .....Het antwoord op het verzoek in het dictum om te onderzoeken welk budget in de projectbenadering Franse Kampweg vrijgemaakt kan worden, is nul omdat dit onderdeel uitmaakt van een overeenkomst met de aannemer, dus dat bedrag is al vast en besteed. Het derde dictum luidt dat wij de burgerparticipatie voortzetten, maar vanmorgen is in het presidium besloten en zojuist bij agendapunt 7 om de motie als afgedaan te beschouwen. Dat betekent dat wij geen uitvoering kunnen geven aan deze motie en daarom dien ik de motie te ontraden."..... "De heer HOOGERVORST (SP): Voorzitter, misschien niet het goede moment maar alvorens wij aan de stemming gaan beginnen willen wij M9 aanhouden." |

| Nummer    | Datum PS   | Onderwerp   | Inhoud   | Fractie  | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS | Voorstel Presidium   |
|-----------|------------|---|--|--|-----|--------------------|--------------------|--|
| M8-2018   | 26-03-2018 | Motie partnerschap Statiegeldalliantie  | PS verzoeken GS om: Namens de provincie Noord-Holland steun uit te spreken voor de Statiegeldalliantie door zich hierbij aan te sluiten en het kabinet op te roepen nu echt werk te maken van statiegeld op flesjes én blikjes.  | PvdA, GroenLinks, CDA, D66, ChristenUnie-SGP, SP | EEB | Hoek van der, J.   |                    |  |
| M 01-2018 | 12-02-2018 | Motie vreemd aan de orde van de dag inzake verkenning grasmengsels voor de paardenhouderij.<br><br>AANGEHOUDEN                      | PS dragen Gedeputeerde Staten op om: Een verkenning op te stellen naar de mogelijkheden om paardenhouders te ondersteunen in het omschakelen naar een bloemrijk graszaadmengsel.   | GroenLinks                                       | NLM | Bond, J.           |                    | 20-02-2018: reden aangehouden motie uit notulen PS 12-02-2018: "De heer KRAMER (GL): Dit gehoord hebbende, wil ik hem aanhouden en dat hij terugkomt op het moment dat wij over natuurinclusieve landbouw praten."   |
| M130-2017 | 18-12-2017 | Muurschildering artikel 1 uit de Grondwet in de Statenzaal of anderszins op een goede plek in het Provinciehuis.<br><br>AANGEHOUDEN | Roept het College op om: stappen te ondernemen die ertoe leiden dat ook op een goede plek in het Provinciehuis van de Provinciale Staten Noord-Holland, er een muurschildering of anderszins komt van artikel 1 van de Grondwet. | 50PLUS, SP                                       |     | Remkes, J.         |                    | 06-04-2018: Uit besluitenlijst Presidium d.d. 26-03-2018 m.b.t. moties 128/129/130-2018: 7. Afhandeling moties over vlaggen en artikel 1 het Presidium neemt kennis van het advies van de ambtelijk-bestuurlijke adviescommissie Paviljoen Welgelegen over de moties die in PS van 18 december 2017 zijn ingediend over het in de Statenzaal plaatsen van de |

| Nummer    | Datum PS   | Onderwerp  | Inhoud   | Fractie | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS | Voorstel Presidium   |
|-----------|------------|--|--|---------|-----|--------------------|--------------------|--|
|           |            |  |  |         |     |                    |                    | Nederlandse, Europese en Noord-Hollandse vlaggen en artikel 1 van de Grondwet. Het presidium besluit dat de vlaggen niet zullen worden geplaatst en volgt het advies om de tekst van artikel 1 in de entree ruimte van het Paviljoen aan te brengen.<br>08-01-2018: Reden aanhouden motie uit notulen PS 18-12-2017: "De VOORZITTER: Dan ligt er de toezegging van de voorzitter van de commissie om nader te rapporteren in de richting van de Staten over de vlaggen en artikel 1."<br>(m.b.t. moties M128, M129 en M130-2017, aangehouden door de respectievelijke fracties PVV, D66 en 50PLUS/SP). |
| M129-2017 | 18-12-2017 | Belangrijke vlaggen prominent in de Statenzaal.<br><br>AANGEHOUDEN | Motie Vreemd a/d Orde verzoek de provinciale commissie paviljoen Welgelegen om:<br>de mogelijkheden voor het plaatsen van de drie vlaggen in de Statenzaal te onderzoeken en daar een keuze in te maken. | D66     |     | Remkes, J.         |                    | 06-04-2018: Uit besluitenlijst Presidium d.d. 26-03-2018 m.b.t. moties 128/129/130-2018: 7. Afhandeling moties over vlaggen en artikel 1 het Presidium neemt kennis van het advies van de ambtelijk-bestuurlijke adviescommissie Paviljoen Welgelegen over de moties die in PS van 18 december   |

| Nummer    | Datum PS   | Onderwerp   | Inhoud   | Fractie | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS | Voorstel Presidium  |
|-----------|------------|---|--|---------|-----|--------------------|--------------------|---|
|           |            |   |  |         |     |                    |                    | 2017 zijn ingediend over het in de Statenzaal plaatsen van de Nederlandse, Europese en Noord-Hollandse vlaggen en artikel 1 van de Grondwet. Het presidium besluit dat de vlaggen niet zullen worden geplaatst en volgt het advies om de tekst van artikel 1 in de entreeruimte van het Paviljoen aan te brengen. 08-01-2018: Reden aanhouden motie uit notulen PS 18-12-2017: "De VOORZITTER: Dan ligt er de toezegging van de voorzitter van de commissie om nader te rapporteren in de richting van de Staten over de vlaggen en artikel 1." (m.b.t. moties M128, M129 en M130-2017, aangehouden door de respectievelijke fracties PVV, D66 en 50PLUS/SP). |
| M128-2017 | 18-12-2017 | Provinciale en nationale vlag prominent in de Statenzaal<br><br>AANGEHOUDEN | Roept het College op om: stappen te ondernemen die ertoe leiden dat ook in de vergaderzaal van de Provinciale Staten Noord-Holland, zowel de provinciale als de nationale vlag | PVV     |     | Remkes, J.         |                    | 06-04-2018: Uit besluitenlijst Presidium d.d. 26-03-2018 m.b.t. moties 128/129/130-2018: 7. Afhandeling moties over vlaggen en artikel 1 het Presidium neemt kennis van het advies van de ambtelijk-bestuurlijke  |

| Nummer    | Datum PS   | Onderwerp                          | Inhoud   | Fractie                                   | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium  |
|-----------|------------|------------------------------------|--|---|-----|--------------------|--|---|
|           |            |                                    | duidelijk zichtbaar worden geplaatst.  |   |     |                    |  | adviescommissie Paviljoen Welgelegen over de moties die in PS van 18 december 2017 zijn ingediend over het in de Statenzaal plaatsen van de Nederlandse, Europese en Noord-Hollandse vlaggen en artikel 1 van de Grondwet. Het presidium besluit dat de vlaggen niet zullen worden geplaatst en volgt het advies om de tekst van artikel 1 in de entreerimte van het Paviljoen aan te brengen.<br>08-01-2018: Reden aanhouden motie uit notulen PS 18-12-2017: "De VOORZITTER: Dan ligt er de toezegging van de voorzitter van de commissie om nader te rapporteren in de richting van de Staten over de vlaggen en artikel 1." (m.b.t. moties M128, M129 en M130-2017, aangehouden door de respectievelijke fracties PVV, D66 en 50PLUS/SP). |
| M126-2017 | 13-11-2017 | overlegjaar agrarisch natuurbeheer | PS verzoeken GS: * in het komende verkenningsjaar in overleg te treden met de agrarische collectieven en TBO's over hoe de | D66, CDA, PvdA, VVD, ChristenUnie-SGP, SP | NLM | Tekin, A.          | 22-02-2018: uit besluitenlijst GS d.d. 20-02-2018: Het college besluit: Provinciale Staten door middel van brief te informeren over de |   |

| Nummer | Datum PS | Onderwerp | Inhoud   | Fractie | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium |
|--------|----------|-----------|--|---------|-----|--------------------|--|--------------------|
|        |          |           | <p>biodiversiteitsdoelen en beheerdoelen binnen het NNN gehaald zouden kunnen worden (zoals al door de gedeputeerde toegezegd in de expert-bijeenkomst) en daarvoor een neutrale procesbegeleider aan te trekken</p> <p>* hiervan regelmatig een terugkoppeling te geven aan de commissie NLM</p> <p>* te onderzoeken welke andere werkwijzen en/of financiële of juridische instrumenten er nodig zijn om de provinciale doelen op dit gebied te behalen met inzet van samenwerkende agrarische collectieven en TBO's en de resultaten van het onderzoek zo mogelijk in te zetten om de bestaande instrumentenkoffer ten behoeve van de realisatie van NNN te vergroten</p> |         |     |                    | <p>voortgang bij de uitvoering van motie M126 (aangenomen door PS op 13 november 2017) inzake het verkenningsjaar biodiversiteitsdoelen en beheerdoelen binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN).</p> <p>8-1-2018 Een extern procesbegeleider is ingeschakeld en deze procesbegeleider voert oriënterende gesprekken met vertegenwoordigers van de agrarische collectieven en de terreinbeheerders. Wanneer deze oriënterende gesprekken leiden tot consensus over de aanpak van het verkenningsjaar, zal de opdracht aan de extern procesbegeleider door GS worden vastgesteld en ter kennisname aan uw Statencommissie NLWM worden gezonden.</p> |                    |

| Nummer   | Datum PS   | Onderwerp                     | Inhoud  | Fractie                             | Cie | Portefeuillehouder               | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium   |
|----------|------------|-------------------------------|---|-------------------------------------|-----|----------------------------------|--|--|
| M96-2017 | 13-11-2017 | Groei Schiphol binnen grenzen | PS verzoeken GS:<br>* de geluidsproductie, uitstoot en vervuiling veroorzaakt door Schiphol niet verder mag toenemen<br>* binnen deze voorwaarden groei van Schiphol mogelijk is  | ChristenUnie-SGP                    | RWW | Tekin, A.                        | 10-01-2018 Na bespreking in de commissie R&W op 7 december 2017 verwerkt in het Koersdocument NH2050 dat op 18 december 2017 is vastgesteld in PS. | 30-03-2018: Koersdocument is vastgesteld in PS van 18-12-2017. Voorstel: motie afdoen. |
| M92-2017 | 13-11-2017 | Klimaatverandering            | PS verzoeken GS: zorg te dragen dat in het koersdocument opgenomen wordt dat de huidige evaluatie van het effect van beleid op de klimaatverandering voortgezet wordt als sturingsinstrument om de klimaatdoelstellingen in 2050 te realiseren              | ChristenUnie-SGP                    | RWW | Geldhof, J. Hoek van der, J.     | 10-01-2018 Na bespreking in de commissie R&W op 7 december 2017 verwerkt in het Koersdocument NH2050 dat op 18 december 2017 is vastgesteld in PS. | 30-03-2018: Koersdocument is vastgesteld in PS van 18-12-2017. Voorstel: motie afdoen. |
| M90-2017 | 13-11-2017 | Omgevingswaarden              | PS verzoeken GS:<br>* in de Omgevingsverordening omgevingswaarden op te nemen, in ieder geval voor lucht, water, bodem en geluid<br>* bij het vaststellen van deze waarden de normen van de WHO voor luchtkwaliteit en geluid en de KRW voor waterkwaliteit | PvdD, ChristenUnie-SGP, 50PLUS, ONH | RWW | Geldhof, J. Loggen, C. Tekin, A. | 10-01-2018 Na bespreking in de commissie R&W op 7 december 2017 verwerkt in het Koersdocument NH2050 dat op 18 december 2017 is vastgesteld in PS. | 30-03-2018: Koersdocument is vastgesteld in PS van 18-12-2017. Voorstel: motie afdoen. |

| Nummer   | Datum PS   | Onderwerp   | Inhoud  | Fractie             | Cie | Portefeuillehouder    | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium   |
|----------|------------|---|---|---------------------|-----|-----------------------|--|--|
|          |            |   | als uitgangspunt te nemen<br>* te streven naar realisatie van deze normen uiterlijk per 2050  |                     |     |                       |  |  |
| M85-2017 | 13-11-2017 | Groei Schiphol van de baan  | PS verzoeken GS: in de Omgevingsvisie de wens van de inwoners van Noord-Holland ten aanzien van de groei van Schiphol te respecteren  | PvdD                | RWW | Geldhof, J. Tekin, A. | 10-01-2018 Na bespreking in de commissie R&W op 7 december 2017 verwerkt in het Koersdocument NH2050 dat op 18 december 2017 is vastgesteld in PS. | 30-03-2018: Koersdocument is vastgesteld in PS van 18-12-2017. Voorstel: motie afdoen.                                 |
| M73-2017 | 13-11-2017 | Participatie bijeenkomst gemeenteraden, waterschapsbesturen t.b.v. Omgevingsvisie | PS verzoeken GS:<br>* een participatiebijeenkomst te organiseren voor gemeenteraden, waterschapsbesturen over de Omgevingsvisie voor Noord-Holland voor behandeling van de concept-Omgevingsvisie in de commissie en de Staten<br>* bij deze participatie bijeenkomsten gemeenteraden, waterschapsbesturen in delegatie in de gelegenheid te stellen hun suggesties en vragen rechtstreeks aan Provinciale Staten en Gedeputeerde | VVD, CDA, D66, PvdA | RWW | Geldhof, J.           | 10-01-2018 Op 8 februari was het congres Omgevingsvisie.   | 10-04-2018: PS organiseren twee participatiebijeenkomsten op 22&23 mei 2018 voor gemeenteraden en waterschapsbesturen. |



| Nummer    | Datum PS   | Onderwerp  | Inhoud   | Fractie  | Cie | Portefeuillehouder     | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium  |
|-----------|------------|--|--|--|-----|------------------------|--|---|
|           |            |  | Staten kenbaar te maken<br>* het College van Gedeputeerde staten te verzoeken om de benodigde middelen vrij te maken voor de onkosten van deze participatie bijeenkomst.                               |  |     |                        |  |   |
| M66-2017  | 13-11-2017 | Ambitie bodemdaling                                    | PS verzoeken GS: in het koersdocument t.b.v. het opstellen van de omgevingsvisie de ambitie op te nemen om verdere bodemdaling in veenweidegebieden te stoppen en waar mogelijk te herstellen          | D66, PvdD, ChristenUnie-SGP, PvdA, ONH, GroenLinks | RWW | Geldhof, J. Loggen, C. | 10-01-2018 Na bespreking in de commissie R&W op 7 december 2017 verwerkt in het Koersdocument NH2050 dat op 18 december 2017 is vastgesteld in PS. | 30-03-2018: Koersdocument is vastgesteld in PS van 18-12-2017. Voorstel: motie afdoen.  |
| M114-2017 | 06-11-2017 | Begroting 2018: Benuttingsstrategie<br><br>AANGEHOUDEN | PS verzoeken GS: een integrale strategie te ontwikkelen voor het optimaal benutten van mobiliteitsinvesteringen, rekening houdend met leefbaarheid, duurzaamheid, milieu en toekomstige ontwikkelingen | PvdD   | M&F | Post, E.               |  | 4-12-2017: Reden aanhouden motie uit notulen PS 06-11-2017: "De heer ZOON (PvdD): Ik wil toch even ingaan op de heer Tijssens, uw punt over mobiliteit onderschrijf ik met het risico dat ik u te kort doe en dat is niet mijn bedoeling. Richt u zich vooral op het verschuiven binnen mobiliteit en om te zien waar wij moeten investeren, onze motie richt zich meer op het beter benutten van bestaande investeringen |

| Nummer    | Datum PS   | Onderwerp   | Inhoud  | Fractie             | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium  |
|-----------|------------|---|---|---------------------|-----|--------------------|--|---|
|           |            |   |   |                     |     |                    |  | in bredere zin dan alleen infrastructuur. Ik zie ook dat onze bijdragen in elkaars verlengde zitten en wellicht overlappen. Ik verheug mij dan ook op een fijne discussie samen met de gedeputeerde en zou de motie graag aanhouden."   |
| M110-2017 | 06-11-2017 | Begroting 2018: Financiële gevolgen regeerakkoord provincie | PS verzoeken GS:<br>* zo spoedig mogelijk inzicht te verschaffen in de nu bekende financiële gevolgen van het regeerakkoord<br>* zo spoedig mogelijk inzicht te verschaffen in de financiële mogelijkheden die uit een doorlichten van bestaande reserves en voorzieningen voortkomen | PvdA, VVD, D66, CDA | M&F | Post, E.           | 08-02-2018 Deze motie bestaat uit 3 delen. Op 21 november 2017 zijn PS per brief geïnformeerd over de gevolgen van het Regeerakkoord. Vervolgens zijn PS in januari 2018 op de hoogte gesteld over de ruimte in de reserves en mogelijk nieuwe voorstellen. PS besluiten op 26 maart 2018 of de motie hiermee is afgedaan.<br><br>29-01-2018: uit besluitenlijst GS d.d. 16-01-2018: Het college besluit:<br>1. de ontwerp-Eerste begrotingswijziging 2018 vast te stellen<br>2. de Statenvoordracht en het ontwerpbesluit voor de laatste begrotingswijziging vast te stellen | 10-04-2018: Cie M&F heeft op 22-01-2018 voorgesteld om het eerste deel van de motie af te doen. Tweede deel van deze motie is behandeld in de PS-vergadering van 26 maart 2018 en kan daarmee ook worden afgedaan.<br>Voorstel: motie afdoen.<br><br>13-03-2018: behandeling uitwerking tweede deel van deze motie in PS van 26-03-2018 (voordracht 14-2018 Tweede Begrotingswijziging 2018).<br><br>01-02-2018: Over het eerste deel van de motie gaat brief 915999/1010666 van GS aan PS. Deze brief is besproken in Cie MF 22 januari 2018. De commissie adviseert dit |

| Nummer | Datum PS | Onderwerp | Inhoud | Fractie | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium  |
|--------|----------|-----------|--------|---------|-----|--------------------|--|---|
|        |          |           |        |         |     |                    | <p>3. de EBW 2018 en Statenvoordracht met brief aan Provinciale Staten toe te zenden</p> <p>4. de portefeuillehouder Financiën te machtigen voor het uitvoeren van redactionele aanpassingen en zo nodig aanpassingen naar aanleiding van de besluitvorming m.b.t. de afhandeling van motie 110.</p> <p>Het college besluit:</p> <p>1. PS door middel van brief te informeren over de uitvoering van motie 110/2017</p> <p>2. de geprioriteerde voorstellen te beschouwen als een besluit op hoofdlijnen, dat verwerkt wordt in een aparte begrotingswijziging, die zo spoedig mogelijk ter besluitvorming aan de Staten wordt voorgelegd</p> <p>3. PS te verzoeken de voorstellen in de Statenvergadering te bespreken</p> <p>4. PS voor te stellen de motie als afgedaan te beschouwen.</p> <p>22-01-2018 In de MRA is in het afgelopen halfjaar</p> | <p>deel af te doen. Over het tweede deel van de motie zijn de brieven 1016028/1016030, 1016028/1020773 en 984451/1027172 ontvangen, deze zullen in de commissievergaderingen van februari worden behandeld. Daarna volgt voorstel voor presidium.</p> |

| Nummer | Datum PS | Onderwerp | Inhoud | Fractie | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS  | Voorstel Presidium |
|--------|----------|-----------|--------|---------|-----|--------------------|---|--------------------|
|        |          |           |        |         |     |                    | <p>gewerkt aan het opstellen van een plan van aanpak voor een klimaatbestendig programma MRA (in lijn met uitgangspunten van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie). Deze wordt besproken en vastgesteld in het platform Ruimte op 7 februari 2018. Trekkers van dit programma zijn de gemeente Haarlem en waterschap AGV. De provincie heeft een belangrijke rol bij verschillende acties die in dit programma zullen worden uitgevoerd, waaronder de analyse van vitaal en kwetsbaar functies in de MRA. Bij deze analyse wordt gebruik gemaakt van de programmatische aanpak en inzichten uit de pilot Waterbestendig Westpoort. Hieruit volgt een strategie om ook in de MRA-regio tot een betere bescherming van de vitale en kwetsbare infrastructuur te komen. Uit deze analyse volgen mogelijk ook nieuwe pilots die kunnen bijdragen aan een geschikte strategie.</p> |                    |

| Nummer | Datum PS | Onderwerp | Inhoud | Fractie | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium |
|--------|----------|-----------|--------|---------|-----|--------------------|--|--------------------|
|        |          |           |        |         |     |                    | <p>Daarnaast ligt momenteel de herziening van de provinciale ruimtelijke verordening ter inzage. Daarbij zal artikel 8a "Meerlaagsveiligheid" wijzigen. Momenteel verplicht dit artikel gemeenten om in de in de toelichting van alle bestemmingsplan de overstromingsrisico's en daarvoor getroffen maatregelen te benoemen. Met de beoogde wijziging wordt een focus gelegd op bestemmingsplannen met vitale en kwetsbare functies. In de door de provincie opgestelde Handreiking Overstromingsrobuust inrichten is een voorlopige lijst van regionale vitale en kwetsbare functies opgenomen. Deze lijst wordt in afstemming met verschillende partijen nader uitgewerkt</p> <p>10-01-2018: Uit besluitenlijst GS d.d. 9-1-2018: Het college besluit: 1. de vrije ruimte in de doorgelichte bestemmingsreserves vast te stellen op €69 miljoen</p> |                    |

| Nummer    | Datum PS   | Onderwerp  | Inhoud  | Fractie | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS  | Voorstel Presidium |
|-----------|------------|--|---|---------|-----|--------------------|---|--------------------|
|           |            |  |   |         |     |                    | <p>2. PS door middel van brief te informeren over de uitvoering van motie 110/2017 voor wat betreft de doorlichting van de reserves en de financiële gevolgen regeerakkoord</p> <p>3. PS voor te stellen motie 110 voor wat betreft de financiële gevolgen regeerakkoord en doorlichting reserves als afgedaan te beschouwen</p> <p>4. De gedeputeerde te machtigen voor redactionele aanpassingen.</p> |                    |
| M109-2017 | 06-11-2017 | Begroting 2018: opvolging rapport waterbestendig Westpoort                 | <p>PS verzoeken GS:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>* de regierol op te pakken om te komen met alle betrokken partijen tot concrete plannen voor een betere bescherming van vitale en kwetsbare infrastructuur</li> <li>* te onderzoeken of er voor andere regio's in Noord-Holland ook pilots "vitaal en kwetsbaar" nodig zijn</li> </ul> | D66     | NLM | Loggen, C.         |   |                    |
| M104-2017 | 06-11-2017 | Begroting 2018: Totale projectkosten vermelden op borden van projecten met | PS verzoeken GS: bij projecten waarbij meerdere stakeholders zijn betrokken bij de  | PVV     | M&F | Post, E.           | 12-02-2018 Momenteel is er een inventarisatie gaande om te onderzoeken hoe er   |                    |

| Nummer   | Datum PS   | Onderwerp  | Inhoud   | Fractie                            | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium   |
|----------|------------|--|--|------------------------------------|-----|--------------------|--|--|
|          |            | meerdere stakeholders.   | uitvoering in overleg te gaan met betreffende stakeholders om (na hun goedkeuring) ook daar de totale projectkosten op de borden te vermelden. |                                    |     |                    | uitvoering gegeven zal worden aan deze motie.<br><br>14-1-2018 Het rapport van de milieufederatie zal binnenkort in GS behandeld worden en ter beschikking worden gesteld aan PS. GS werken aan een Living Lab voor Natuurinclusieve Landbouw. |  |
| M57-2017 | 02-10-2017 | Stop bodemdaling in het Groene Hart.<br><br>AANGEHOUDEN                                | PS verzoeken het College van GS:<br>* beleid te ontwikkelen waarin gestreefd wordt de bodemdaling in het Groene Hart te stoppen.               | PvdD, ChristenUnie-SGP, GroenLinks | NLM | Tekin, A.          |  | 12-10-2017: Reden aanhouden motie uit notulen PS 02-10-2017: "De heer VAN LIERE (PvdD): Ik heb helaas nog niet met al mijn mede-indieners kunnen overleggen, maar ik zie de heer Klein in ieder geval aanschuiven. Mij heeft het verzoek bereikt om de motie aan te houden tot volgende week om integraal mee te kunnen wegen bij de Omgevingsvisie. Dat is een week uitstel en dat kan ik billijken, dus ik houd de motie aan." |
| M53-2017 | 02-10-2017 | Motie Vreemd a/d Orde In de bres voor BTW-vrijstelling Waddenveren.<br><br>AANGEHOUDEN | PS roept het College op om:<br>* zo snel mogelijk contact op te nemen met de andere Waddenprovincies om al dan niet in IPO-                    | PVV, ONH                           | M&F | Post, E.           |  | 12-10-2017: reden aanhouden motie uit notulen PS 02-10-2017: "Gedeputeerde BOND: Voorzitter. Sympathieke motie, maar in de vergadering van het   |

| Nummer   | Datum PS   | Onderwerp  | Inhoud  | Fractie                       | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS | Voorstel Presidium   |
|----------|------------|--|---|-------------------------------|-----|--------------------|--------------------|--|
|          |            |  | verband te lobbyen bij staatssecretaris Dijksma van Infrastructuur en Milieu om waddenveerboten te vrijwaren van een verhoogd BTW-tarief * hangende een maatwerkregeling voor (Wadden)veerboten, het bestaande BTW-regime niet per 1 januari 2018 op te heffen. |                               |     |                    |                    | regiocollege Wadden heeft gedeputeerde Loggen dit onderwerp reeds ingebracht. Verder is het zo dat de rederijen nu in beeld aan het brengen zijn wat daadwerkelijk de effecten zijn, dus het verhaal klopt. De betrokken gemeenten wachten de resultaten van die verkenning af, maar wij hebben met Friesland - de provincie Groningen heeft geen veren - afgesproken dat op het moment dat de uitslagen van de verkenningen van de rederijen er zijn, wij gezamenlijk zullen optrekken en in IPO-verband zullen inbrengen. Dat maakt deze motie sympathiek maar op dit moment overbodig en misschien iets te snel. Wij ontraden hem op dit moment. ... Mevrouw BEZAAN (PVV): Ik wil hem graag aanhouden." |
| M45-2017 | 10-07-2017 | Kadernota 2018 Realiseren van 2 fietssnelwegen voor 2020.<br><br>AANGEHOUDEN | PS verzoeken GS: * in de begroting 2018 een beleidsambitie "Realiseren twee extra fietssnelwegen voor 2020" op te nemen   | ChristenUnie-SGP, GroenLinks. | M&F | Post, E.           |                    | 24-07-2017: Uit notulen PS 10-07-2017, reden aanhouden motie: "De heer KLEIN (CU/SGP): Motie 45 over twee fietssnelwegen. Ik interpreteer de reactie van de gedeputeerde zo dat  |



| Nummer   | Datum PS   | Onderwerp  | Inhoud   | Fractie                     | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium   |
|----------|------------|--|--|-----------------------------|-----|--------------------|--|--|
|          |            |  | en doen daarbij het voorstel:<br>* de kosten daarvan te dekken vanuit de bestaande reserves rondom fietsinfrastructuur / fietsimpuls.  |                             |     |                    |  | zij haar best gaat doen om dit doel in de beleidsvisie te realiseren. Daarom willen wij de motie aanhouden."   |
| M40-2017 | 10-07-2017 | Kaderbrief 2018 Pilot Natuurinclusieve Landbouw. | PS verzoeken het college van GS om: in 2018 een pilot naar Gronings voorbeeld proberen te starten met natuurinclusieve landbouw.   | PvdD, GroenLinks.           | NLM | Bond, J.           | 06-11-2017: Op 16 november staat een BOT overleg gepland met de commissie over Natuurinclusieve Landbouw.  | 14-1-2018 Het rapport van de milieufederatie zal binnenkort in GS behandeld worden en ter beschikking worden gesteld aan PS. GS werken aan een Living Lab voor Natuurinclusieve Landbouw.<br><br>4-12-2017: Het BOT-overleg is op 16 november geweest. De presentatie van de Noord-Hollandse Natuur- en milieufederatie over natuurinclusieve landbouw is gepubliceerd bij de ingekomen stukken voor PS. |
| M31-2017 | 10-07-2017 | Jaarrekening 2016 hoofdfietsnetwerk.             | PS verzoeken het college van GS het fietsbeleid een extra impuls te geven door:<br>* te onderzoeken hoe een herkenbaar provinciaal hoofdfietsnetwerk vorm kan krijgen, waarbij harmonie gezocht wordt met de | D66, PvdA, CDA, GroenLinks. | M&F | Post, E.           | 24-10-2017: Op 5 oktober jl. is een BOT overleg geweest met de cie M&F waar enerzijds gemeld is dat GS zijn gestart met de uitvoering van de motie en anderzijds extra informatie bij PS is opgehaald als input voor de Verkenning Fiets. Eind 2017/begin 2018 is de |  |

| Nummer   | Datum PS   | Onderwerp  | Inhoud   | Fractie                   | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium |
|----------|------------|--|--|---------------------------|-----|--------------------|--|--------------------|
|          |            |  | <p>ontwikkeling van het fietsnetwerk van de Vervoersregio Amsterdam</p> <p>* in dit onderzoek specifiek meenemen hoe de vermarkting van een hoofdfietsnetwerk kan worden opgepakt</p> <p>* een model te ontwikkelen voor (cofinanciering van) het oplossen van zwakke schakels in gemeentelijke fietspaden in het hoofdfietsnetwerk</p> <p>* voor de vaststelling van de begroting 2018 een tussenrapportage te geven over bovenstaande en deze rapportage zo goed mogelijk aan te laten sluiten aan de in ontwikkeling zijnde provinciale fietsvisie.</p> |                           |     |                    | <p>Verkenning Fiets gereed als input voor de agenda Mobiliteit / Omgevingsvisie. Tevens verwachten wij eind december een voordracht gereed te hebben voor het oplossen van een aantal knelpunten (provinciaal areaal) van de fietsersbond. Tenslotte is gestart met ontwikkelen van een provinciaal hoofdfietsnetwerk waarbij ook de vermarkting wordt meegenomen. Bij het hoofdfietsnetwerk zal een Uitvoeringsprogramma worden opgenomen om de knelpunten van het hoofdfietsnetwerk en het restant van de knelpuntenlijst fietsersbond aan te pakken. E.e.a. afhankelijk van de beschikbare budgetten.</p> |                    |
| M30-2017 | 10-07-2017 | Motie Vreemd a/d Orde tegemoetkoming preventie wildschade. | <p>PS verzoeken het College van GS:</p> <p>* vaart te zetten via het IPO achter het onderzoek naar regelgeving voor gecoördineerd en gebiedsgericht beleid voor faunabeheer met</p>  | VVD, CDA, D66, GroenLinks | NLM | Bond, J.           | <p>10-01-2018: In de commissievergadering Natuur, Landschap, Milieu en Water van 4 december 2018 heeft gedeputeerde Bond de commissieleden op de hoogte gesteld van de voortgang van de verschillende</p>  |                    |

| Nummer   | Datum PS   | Onderwerp  | Inhoud   | Fractie                      | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium  |
|----------|------------|--|--|------------------------------|-----|--------------------|--|---|
|          |            |  | daarin een tegemoetkoming aan boeten- en tuinders ten behoeve van het nemen van preventieve maatregelen tegen wildschade<br>* PS regelmatig (minimaal elk kwartaal) te informeren via de commissie over de voortgang van dit onderzoek.  |                              |     |                    | onderzoeklijnen. Hierin werd onder andere genoemd dat in januari/februari 2018 het eindrapport van de proef met de agrilaser zal worden opgeleverd. Hier zal de commissie te zijner tijd over geïnformeerd worden<br><br>24-10-2017: het IPO is bezig met een onderzoek, de commissie wordt hiervan op de hoogte gehouden. |   |
| M26-2017 | 10-07-2017 | Motie Vreemd a/d Orde Stimuleren verduurzamen woningvoorraad in de sociale sector Noord-Holland. | PS verzoeken het College van GS:<br>* gemeenten en woningcorporaties aan te sporen de sociale huurvoorraad voor 2020 te verduurzamen en te voorzien van minimaal label B en in 2030 van label A<br>* een bijeenkomst te organiseren in het najaar van 2017 bij de provincie voor alle betrokken partijen die zich bezighouden met verduurzaming van de sociale voorraad, zodat dit urgente onderwerp door de provincie | 50PLUS, ONH, GroenLinks, SP. | RWW | Geldhof, J.        |  | 24-07-2017: Uit notulen PS 10-07-2017 reden aanhouden motie: "Gedeputeerde GELDHOF: .....De motie is derhalve overbodig. Wij zijn reeds voornemens om eind dit jaar een beleidsvoorstel aan u voor te leggen en daarbij zullen wij de gemeenten, de woningbouwcorporaties en iedereen betrekken." "Mevrouw DE MEIJ (50plus): Voorzitter. Wij stemmen in met wat de gedeputeerde heeft toegezegd, dus wij houden hem even aan tot het eind van het jaar en totdat zij met een voorstel komt. " |

| Nummer  | Datum PS   | Onderwerp   | Inhoud   | Fractie   | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS | Voorstel Presidium   |
|---------|------------|---|--|-----------|-----|--------------------|--------------------|--|
|         |            |   | <p>Noord-Holland op de kaart wordt gezet</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>* alle communicatiemiddelen daarvoor te gebruiken en waar mogelijk samenwerking te zoeken met andere betrokken partners</li> <li>* daarvoor aansluiting te zoeken met <a href="http://www.duurzamehuizenroute.nl">www.duurzamehuizenroute.nl</a>, voor praktijkvoorbeelden voor particuliere woningbezitters, woningbouwcorporaties en gemeenten</li> </ul> <p>* Provinciale Staten een terugkoppeling te geven over de vorderingen op dit gebied.</p> |           |     |                    |                    |  |
| M1-2017 | 06-02-2017 | <p>Motie Vreemd a/d Orde Toegankelijkheid Buurtbussen.</p> <p>AANGEHOUDEN</p> | <p>Verzoeken het College van Gedeputeerde Staten om:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>* het principe van de inclusieve samenleving in acht te nemen en de mogelijkheden te onderzoeken of het provinciale buurtbusbeleid dusdanig aangepast kan</li> </ul>   | PvdA, CDA | M&F | Post, E.           |                    | <p>16-02-2017: Reden aanhouden motie vanuit Notulen PS 06-02-2017: "Mevrouw VAN DUIJN (PvdA): Voorzitter. Dank voor de antwoorden. Er ligt nu zoveel informatie op tafel dat het goed is om er in de commissie verder over te praten, dus wij houden hem aan."</p> |

| Nummer     | Datum PS   | Onderwerp  | Inhoud   | Fractie             | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium  |
|------------|------------|--|--|---------------------|-----|--------------------|--|---|
|            |            |  | worden dat buurtbussen binnen redelijke termijn ook toegankelijk worden voor rolstoelgebruikers.   |                     |     |                    |  |   |
| M76 - 2016 | 12-12-2016 | Motie Vreemd a/d Orde toekomst recreatieschappen in het Metropolitane Landschap. | <p>PS verzoeken het College van GS om:</p> <p>* in het MRA proces als vervolg op de actie agenda metropolitaan landschap een voorstel in te brengen waarin:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- de kwaliteit van recreatieterreinen wordt vergroot door, op basis van onderzoek, duidelijke grenzen te bepalen tussen natuur en recreatie</li> <li>- alle gebruikers meer worden betrokken bij de inrichting en het gebruik van de recreatiegebieden</li> <li>- de inverdieneffecten voor de financiering van de recreatieschappen binnen de bestaande randvoorwaarden maximaal worden benut</li> </ul> <p>* na uitwerking van dit voorstel in goed</p> | PvdA, CDA, D66, VVD | EEB | Tekin, A.          | <p>1-2-2018: BOT overleg vindt plaats op 29 januari en 5 februari. Tijdens dit overleg vindt een gedachtenwisseling plaats met de Statenleden over de balans tussen natuur en recreatie in het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De discussie en gedachtewisseling kan dan op een open en informele manier gevoerd worden op basis van de voorliggende en gepresenteerde informatie door de aanwezigen</p> <p>14-11-2017: Deze brief is op 31 oktober door GS vastgesteld en verstuurd aan PS. BOT-overleg gaat december/januari plaatsvinden.</p> <p>23-10-17: Deze zomer zijn de laatste twee ecologische verkenningen van Tauw naar de recreatieschappen afgerond. Op de Staten en</p> | <p>27-03-2018 op 5 april vindt het volgende BOT overleg plaats</p> <p>07-02-2018: Aanbevelingen RR over Recreatieschap Spaarnwoude overgenomen PS</p> <p>18-12-2017. Op 22 januari 2018 en 5 februari BOT overleg over natuur/recreatie plaatsgevonden met commissies EEB en NLWM</p> <p>14-11-2017: Rapport van de Randstedelijke Rekenkamer is behandeld in EEB van 27-11-2017, evenals de brief van GS inz. stand van zaken modernisering recreatieschappen.</p> <p>3-10-2017: Raden- en Statenconferentie heeft op 20 september plaatsgevonden.</p> |

| Nummer | Datum PS | Onderwerp | Inhoud   | Fractie | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS  | Voorstel Presidium  |
|--------|----------|-----------|--|---------|-----|--------------------|---|---|
|        |          |           | overleg met alle betrokken de bestaande gemeenschappelijke regelingen in deze lijn bij te stellen. |         |     |                    | <p>Radenconferentie van 20 september jl. hebben wij globaal aangegeven hoe wij bestuurlijk met deze vijf rapporten om willen gaan. Wij constateren dat er bij de op de conferentie aanwezige partijen draagvlak bestaat voor de door ons in te zetten koers, maar dat deze wel kritisch gevolgd wordt. Wij zullen u binnenkort door middel van een brief informeren over de door ons te genomen stappen in het kader van de modernisering van de recreatieschappen. Daarbij zullen wij in deze brief ook nader aangeven welke stappen wij willen nemen om de ecologische verkenningen Tauw rapporten een bestuurlijke vertaling te geven en daarmee de balans tussen natuur en recreatie te optimaliseren. Ook stellen wij voor over dit onderwerp op korte termijn een BOT te organiseren, zodat u goed zicht krijgt op de vervolg stappen wij voor ogen hebben. Wij hopen dat u deze mening deelt en het agenda technisch</p> | 06-04-2017: Resultaten TAUW en hoe Raden en Statenconferentie eruit moet komen te zien zijn orienterend besproken in een (besloten) BOT overleg met de commissies EEB en NLM op 3 april 2017. |

| Nummer | Datum PS | Onderwerp | Inhoud | Fractie | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS  | Voorstel Presidium |
|--------|----------|-----------|--------|---------|-----|--------------------|---|--------------------|
|        |          |           |        |         |     |                    | <p>mogelijk is hiervoor tijd vrij te maken. Op de Staten en Radenconferentie van 20 september is ook het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer gepresenteerd naar het bestuurlijk en financieel opereren van het recreatieschap Spaarnwoude. Zonder heel diep op de statenbehandeling van dit rapport te willen vooruitlopen gaan wij in bovengenoemde brief ook beknopt op dit rapport in. Door de volle agenda van de Raden en Statenconferentie is het onderwerp burgerparticipatie slechts zijdelings aan de orde gekomen. Wij gaan er vanuit dat o.a. door de aanbeveling in rapport van de Randstedelijke Rekenkamer dit onderwerp in de komende periode wel de nodige aandacht zal krijgen.</p> <p>27-06-2017: Het advies bureau Tauw heeft inmiddels de eerste drie ecologische verkenningen</p> |                    |

| Nummer | Datum PS | Onderwerp | Inhoud | Fractie | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium |
|--------|----------|-----------|--------|---------|-----|--------------------|--|--------------------|
|        |          |           |        |         |     |                    | <p>opgeleverd. De resterende twee verkenningen worden eind juli afgerond. Conform onze handelswijze bij het rapport van Tauw over het recreatieschap Spaarnwoude sturen wij de Staten deze rapporten ter kennisname toe. Op basis van deze verkenningen zullen wij een provinciaal standpunt innemen met het doel de bestaande verhouding tussen natuur en recreatie te optimaliseren. Finale besluitvorming zal op grond van de huidige inschatting plaats vinden bij de vaststelling van het volgende</p> <p>Natuurbeheerplan in het najaar van 2018. Wij verwachten dat het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer naar de o.a. de financiële situatie van het recreatieschap Spaarnwoude volgens planning eind augustus gereed zal zijn. De uitkomsten van dit rapport zullen o.a. besproken worden op 20 september tijdens de Staten- en Radenconferentie over de</p> |                    |



| Nummer | Datum PS | Onderwerp | Inhoud | Fractie | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium |
|--------|----------|-----------|--------|---------|-----|--------------------|--|--------------------|
|        |          |           |        |         |     |                    | <p>modernisering van de recreatieschappen. Op deze conferentie besteden wij conform daar de daarover met de werkgroep uit de Staten gemaakte afspraak ook aandacht aan burgerparticipatie door de toekomstvisies van diverse belanghebbende te inventariseren. Daarnaast verwachten wij na de zomer een overzicht van Recreatie Noord-Holland over de activiteiten die in de afgelopen periode zijn ondernomen om gebruikers meer te betrekken bij inrichting van de recreatieterreinen en welke activiteiten op dit vlak in de komende periode zullen plaats vinden.</p> <p>22-03-2017: Het adviesbureau Tauw heeft opdracht gekregen om tot een ecologisch onderzoek in de recreatieschappen uit te voeren. Op basis van deze onderzoeken willen wij de spanning tussen recreatie en natuurbelangen beter reguleren. Het eerste rapport over het</p> |                    |

| Nummer | Datum PS | Onderwerp | Inhoud | Fractie | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium |
|--------|----------|-----------|--------|---------|-----|--------------------|--|--------------------|
|        |          |           |        |         |     |                    | recreatiegebied Spaarnwoude is afgerond en wordt eind maart ter kennisname aan de Staten toegezonden. De rapporten over de vier andere recreatieschappen zullen voor de zomer worden opgeleverd. In de begeleidende brief waarmee wij het rapport over het recreatiegebied Spaarnwoude aan de Staten hebben doen toekomen zijn wij uitgebreid ingegaan op de hierna te nemen stappen om op basis van dit onderzoek te komen tot een goede balans tussen recreatieve mogelijkheden en ecologische bescherming in de recreatieschappen. Met betrekking tot de optimalisering van de financiën zijn wij in afwachting van het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer over Spaarnwoude. In dit rapport wordt de financiële situatie van Spaarnwoude vergeleken met de andere recreatieschappen. Volgens planning komt het rapport van de |                    |

| Nummer | Datum PS | Onderwerp | Inhoud | Fractie | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS  | Voorstel Presidium |
|--------|----------|-----------|--------|---------|-----|--------------------|---|--------------------|
|        |          |           |        |         |     |                    | <p>Randstedelijke Rekenkamer eind augustus uit. Verder zijn wij in overleg met Recreatie NH over de betrokkenheid van gebruikers bij de inrichting en het gebruik van recreatievoorzieningen. Tot slot willen we na de zomer een Raads- en Statenconferentie over de modernisering van de recreatieschappen organiseren, waarin deze onderwerpen ook een plaats zullen krijgen.</p> <p>07-02-2017: Het adviesbureau Tauw heeft opdracht gekregen om tot een zonering van de gebieden in de recreatieschappen te komen. Deze zonering willen wij gebruiken om de spanning tussen recreatie en natuurbelangen beter te reguleren. Deze methodiek is bijna gereed en wordt nu als eerste in het recreatieschap Spaarnwoude toegepast en zal daarna in de overige recreatieschappen worden uitgerold. In het voorjaar worden deze</p> |                    |

| Nummer  | Datum PS   | Onderwerp   | Inhoud  | Fractie          | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium  |
|---------|------------|---|---|------------------|-----|--------------------|--|---|
|         |            |   |   |                  |     |                    | resultaten bekend. Hierbij willen we ook het onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer in Spaarnwoude betrekken . Verder zijn wij in overleg met Recreatie NH over de betrokkenheid van gebruikers bij de inrichting en het gebruik van recreatievoorzieningen. Tot slot willen we na de zomer een Raads- en Statenconferentie over de modernisering van de recreatieschappen organiseren |   |
| M1-2016 | 08-02-2016 | Motie Vreemd a/d Orde Handhaving Broerdijk als weidevogelgebied.<br><br>AANGEHOUDEN | PS verzoekt het College om: de Broerdijk te handhaven als weidevogelgebied. | PVV, 50PLUS, ONH | NLM | Tekin, A.          |  | 10-04-2018: Per brief is ingegaan op de aangehouden motie inzake de handhaving van het weidevogelleefgebied, deze brief is ter kennisname aangenomen op 21 maart 2016 in de vergadering van de commissie R&W. Voorstel is om deze aangehouden motie af te voeren na de PS van 23 april 2018.<br><br>12-06-2017 de motie zal aan de orde komen in de vergadering van cie RWW van september wanneer ook de leidraad landschap |

| Nummer   | Datum PS   | Onderwerp  | Inhoud   | Fractie        | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS | Voorstel Presidium  |
|----------|------------|--|--|----------------|-----|--------------------|--------------------|---|
|          |            |  |  |                |     |                    |                    | <p>en cultuurhistorie op de agenda staat.</p> <p>15-02-2016: Reden aanhouden motie uit notulen PS 08-02-2016: "De VOORZITTER: .... overigens heeft de gedeputeerde zojuist een brief toegezegd. Die kan in de commissie geagendeerd worden."</p>  |
| M64-2015 | 09-11-2015 | <p>Begroting OV-fietsvoorzieningen bij bushaltes.</p> <p>AANGEHOUDEN</p> | <p>PS dragen het college op:<br/> * te onderzoeken welke busstations en haltes het meest kansrijk zijn voor realisatie van een OV-fiets voorziening<br/> * met de Stadsregio Amsterdam in gesprek te gaan om te bezien of zij hierbij willen aanhaken.</p> | D66, CDA, PvdA | M&F | Post, E.           |                    | <p>10-10-2016: De fractie houdt de motie nog aan. Er loopt nu een aanbesteding. Zolang deze nog niet afgerond is wordt de motie aangehouden.</p> <p>31-11-2015: Reden aanhouden motie vanuit notulen PS 9 en 16 november 2015: "Gedeputeerde POST:....Waar ik wel goed mee uit de voeten zou kunnen, is om verder na te gaan naast het halte uitvoeringsprogramma dat wij al hebben gerealiseerd, welke faciliteiten men wel graag op bepaalde busknooppunten zou zien. Daarmee zou ik uit de voeten kunnen, maar een onderzoek dat zich toespitst op een enkel</p> |

| Nummer   | Datum PS   | Onderwerp                                 | Inhoud  | Fractie   | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS  | Voorstel Presidium   |
|----------|------------|---|---|-----------|-----|--------------------|---|--|
|          |            |   |   |           |     |                    |   | bedrijf, is geen handige route om op te gaan. Ik kan mij voorstellen dat wij hier nader van gedachten over wisselen in de commissie."  |
| M60-2014 | 15-12-2014 | Motie Vreemd a/d Orde businesscase Pallas | PS verzoeken Gedeputeerde Staten:<br>* Provinciale Staten voorafgaand aan het besluit over het vrijgeven van een volgende tranche een ge-update businesscase voor te leggen, met een overzicht van geïnteresseerde private partijen die bereid zijn om in te stappen. | PvdA, D66 | EEB | Bond, J.           | <p>11-01-2018 Op 9-01-2018 hebben GS besloten het tweede deel van de Tweede Tranche toe te kennen en PS hierover te informeren. Medio 2018 wordt het volgende go/no go moment m.b.t. Pallas verwacht dat samenhangt met de indiening door Pallas van het Conceptual Safety Document bij de ANVS en de aanvraag voor de Derde Tranche bij de provincie</p> <p>25-10-2017: In oktober 2017 wordt de aanvraag van de Stichting Pallas verwacht voor het tweede deel van de Tweede Tranche. De statencie EEB heeft op 14 december 2015 ingestemd met de betaling van de Tweede Tranche. Bij de besluitvorming zal de stand van zaken van de businesscase betrokken worden. In 2018 wordt de aanvraag voor de derde,</p> | <p>19-2-2018: bij de behandeling van de uitbetaling van het 2e deel van de 2e tranche in EEB van 19-2-2018 heeft de hr. Bond toegezegd: De derde tranche van 17,5 miljoen euro zal te zijner tijd aan PS in een besloten vergadering voorgelegd en toegelicht worden. Tevens zal alsdan een update van de actuele businesscase gegeven worden.</p> <p>07-02-2018: uitbetaling 2e deel tranche 2 wordt in de commissie EEB van 19-2-2018 behandeld.</p> <p>14-11-2017: de aanvraag van de Stichting Pallas verwacht voor het tweede deel van de Tweede Tranche zal in januari 2018 aan de commissie worden gestuurd.</p> <p>16-01-2016: Commissie EEB is op 14 december 2015 geconsulteerd over de uitbetaling van de</p> |

| Nummer | Datum PS | Onderwerp | Inhoud | Fractie | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium   |
|--------|----------|-----------|--------|---------|-----|--------------------|--|--|
|        |          |           |        |         |     |                    | <p>en laatste, tranche verwacht.</p> <p>15-06-2017: In oktober 2017 wordt de aanvraag van de Stichting Pallas verwacht voor het tweede deel van de Tweede Tranche. De statencie EEB heeft op 14 december 2015 ingestemd met de betaling van de Tweede Tranche. Bij de besluitvorming zal de stand van zaken van de businesscase betrokken worden. In 2018 wordt de aanvraag voor de derde, en laatste, tranche verwacht.</p> <p>22-03-2017: Op 16-1-2017 zijn PS geïnformeerd over het Jaarplan Pallas 2017. De aanvraag voor het tweede deel van de Tweede Tranche van Pallas wordt verwacht in het derde kwartaal van 2017.</p> <p>21-11-2016: De eerstvolgende momenten dat PS betrokken worden hebben betrekking op het Jaarplan 2017 en op de aanvraag van Pallas voor het tweede deel van de tweede tranche die in het</p> | <p>tweede tranche. Toegezegd is dat PS van elke stap op op de hoogte worden gehouden. Uitbetaling 2e deel 2e tranche zal in het voorjaar 2017 aan de commissie worden aangeboden.</p> <p>28-07-2015: Behandeling in commissie EEB van 5 oktober 2015 heeft in besloten vergadering plaatsgevonden.</p> |

| Nummer | Datum PS | Onderwerp | Inhoud | Fractie | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS   | Voorstel Presidium |
|--------|----------|-----------|--------|---------|-----|--------------------|--|--------------------|
|        |          |           |        |         |     |                    | <p>voorjaar van 2017 verwacht wordt.</p> <p>25-07-2016: De eerstvolgende momenten dat PS betrokken worden in 2016 hebben betrekking op het Jaarplan 2017.</p> <p>11-02-2016: Tijdens de bespreking in de cie EEB op 14 december 2015 zijn (nieuwe) afspraken gemaakt voor het informeren en betrekken van PS bij besluitvorming omtrent Pallas. De eerstvolgende momenten dat PS betrokken worden bij Pallas hebben in 2016 in elk geval betrekking op het Jaarplan 2016 en op de betaling van het tweede deel van de tweede tranche t.b.v. de activiteiten in 2017. In 2017 zullen PS betrokken worden bij het go/no-go besluit over de derde tranche.</p> <p>19-11-2015: Op 5 oktober 2015 is de commissie EEB (in besloten deel) geconsulteerd over het voorgenomen besluit van GS over de ingediende businesscase.</p> |                    |



| Nummer | Datum PS | Onderwerp | Inhoud | Fractie | Cie | Portefeuillehouder | Stand van zaken GS  | Voorstel Presidium |
|--------|----------|-----------|--------|---------|-----|--------------------|---|--------------------|
|        |          |           |        |         |     |                    | <p>15-10-2015: Consultatie van de commissie EEB heeft plaatsgevonden op 5 oktober 2015</p> <p>20-08-2015: De aanvraag voor de volgende tranche wordt verwacht rond de zomer van 2015.</p> <p>23-04-2015: Geen wijzigingen.</p> <p>06-02-2015: De externe partijen zijn over deze motie geïnformeerd. Deze motie kan pas bij de volgende tranche worden afgehandeld.</p> |                    |

**Aan**  
Provinciale Staten

**Uw contactpersoon**  
V. Mulder  
AD/STG

**Bijlage**  
Lijst moties

Doorkiesnummer 023-514 4186  
mulderv@noord-holland.nl

**Betreft** lijst moties ten behoeve van PS 23 april 2018

**Memo**

11 april 2018

1|1

**Inleiding:**

Hierbij treft u de vernieuwde lijst moties aan. De kolommen "Stand van zaken GS" en "Voorstel Presidium" zijn op een aantal punten verder geactualiseerd.

**Voorstel:**

Instemmen met de nieuwe afdoeningsvoorstellen bij de volgende moties:

| Motienummer | PS-datum   | Onderwerp  | Paginanr. |
|-------------|------------|--|-----------|
| M 110-2017  | 06-11-2017 | Begroting 2018: Financiële gevolgen regeerakkoord provincie  | pag.10    |
| M 96-2017   | 13-11-2017 | Groei Schiphol binnen grenzen  | pag. 7    |
| M 92-2017   | 13-11-2017 | Klimaatverandering   | pag. 7    |
| M 90-2017   | 13-11-2017 | Omgevingswaarden   | pag. 7    |
| M 85-2017   | 13-11-2017 | Groei Schiphol van de baan   | pag. 8    |
| M 66-2017   | 13-11-2017 | Ambitie bodemdaling  | pag. 9    |
| M 1 -2016   | 08-02-2016 | Motie Vreemd a/d Orde Handhaving Broerdijk als weidevogelgebied<br>(betreft een aangehouden motie) | pag.28    |

Instemmen leidt tot opschoning van de lijst moties na vaststelling in PS van 23 april 2018.

---

**Toelichting m.b.t. aangehouden moties:**

*Aangehouden moties kunnen alleen met een inhoudelijke motivering worden afgedaan. Weging van de motivering vindt plaats in het Presidium. Daarnaast benadrukt het Presidium de verantwoordelijkheid van de indieners om **tijdig de voortgang van toezeggingen rondom een aangehouden motie in de functionele Statencommissie aan de orde te stellen.***

Provinciale Staten van Noord-Holland, Fryslân  
en Groningen

Leeuwarden, 19 maart 2018

Betreft. Toezending conceptbegroting 2019 Waddenfonds, concept wijziging begroting 2018 Waddenfonds mutatie reserves en ontwerp jaarstukken 2017 Waddenfonds

Kenmerk: 01499837

Geachte Statenleden,

Bijgevoegd treft u de concept begroting 2019 Waddenfonds, concept wijziging begroting 2018 Waddenfonds mutatie reserves en de ontwerp Jaarstukken 2017 Waddenfonds (ter kennisname) aan.

Op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen stelt het Algemeen Bestuur de begroting van de gemeenschappelijke Waddenfonds vast. Alvorens dit te doen dienen de Staten van de deelnemende provincies in de gelegenheid te worden gesteld hun zienswijze op de conceptbegroting kenbaar te maken. Daarom leggen wij de conceptbegroting 2019 Waddenfonds nu aan u voor.

In de toelichting op de begroting wordt in paragraaf 3.2 onder meer ingegaan op de verdeling van de inzet van middelen. Daarbij wordt dezelfde indicatie gehanteerd als in de vastgestelde begroting 2018, namelijk dat eenderde van de voor subsidies bestemde middelen beschikbaar voor reguliere openstellingen kan worden aangewend en twee derde voor majeure projecten, met dien verstande dat enkele majeure projecten in principe al vastgesteld zijn als begrotingssubsidie en daarom een meerjarig beslag op de (meerjaren-) begroting voor majeure projecten leggen.

#### *Wijziging van de begroting 2018 Waddenfonds mutatie reserve*

De colleges van GS hebben het Meerjarenprogramma Investeringskader begin 2018 vastgesteld. Op basis van dat Meerjarenprogramma ligt het in de lijn der verwachting dat nog dit jaar een groot aantal projectaanvragen gereed wordt geacht voor uitvoering en derhalve bij het Waddenfonds voor subsidie wordt ingediend. De ruimte op de (meerjaren) begroting Waddenfonds 2018 voor majeure projecten én de bestemmingsreserve majeure projecten zijn lang niet voldoende om de verwachte aanvragen van een subsidie te kunnen voorzien bij een positief besluit van het DB.

Om vlot te kunnen inspelen op subsidieaanvragen voor majeure projecten in het kader van het Investeringskader Waddengebied is het nodig dat de middelen reeds vanuit de algemene reserve naar de bestemmingsreserve voor majeure projecten zijn overgeheveld. Daarom wordt bijgevoegde conceptwijziging van de begroting 2018 Waddenfonds voor zienswijze aan u voorgelegd.



In de algemene reserve is bijna 45 mln aanwezig (exclusief het weerstandsvermogen van bijna 6 mln). Sinds 2016 is in de begroting steeds tweederde van de beschikbare ruimte voor majeure projecten bestemd, de overige eenderde is bestemd voor thematische openstellingen. Nu de voorgestelde onttrekking uit de algemene reserves een onttrekking betreft ten behoeve van de bestemmingsreserve majeure projecten, gaat het om een bedrag van 30 mln. (tweederde van 45 mln.). Wij zijn voornemens het Algemeen Bestuur voor te stellen de onderhavige wijziging vast te stellen, nadat u uw zienswijze hebt gegeven.


Wij verzoeken u om uiterlijk 24 mei 2018 uw zienswijze op de concept begroting 2019 Waddenfonds, aan ons kenbaar te maken zodat het Algemeen Bestuur in zijn vergadering van 29 juni 2018 de begroting 2019 definitief kan vaststellen.

Wij verzoeken u tevens om uiterlijk 24 mei 2018 uw zienswijze op de concept wijziging begroting 2018 Waddenfonds mutatie reserve, aan ons kenbaar te maken zodat het Algemeen Bestuur in zijn vergadering van 29 juni 2018 de wijziging van de begroting 2018 definitief kan vaststellen.

Met vriendelijke groet,



Henk Staghouwer  
voorzitter



Marre Walter  
Plaatsvervangend secretaris/directeur

# **Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds**

## **Jaarstukken 2017**

Verslagperiode 1 januari tot en met 31 december 2017

Ontwerp-jaarstukken

Ontwerp-jaarstukken

# Inhoud

|       |  |    |
|-------|--|----|
| 1     | JAARVERSLAG .....  | 5  |
| 1.1   | Inleiding .....  | 5  |
| 1.2   | 2017 in vogelvlucht.....   | 6  |
| 1.3   | Grote/majeure projecten .....                                    | 11 |
| 1.3.1 | Eems-Dollardgebied .....   | 11 |
| 1.3.2 | Ontwikkelingen Viswad .....                                      | 12 |
| 1.4   | Jaarcijfers 2017 .....   | 13 |
| 1.4.1 | Beschikte subsidies.....   | 14 |
| 1.4.2 | Gereserveerde en verleende subsidie grote projecten.....         | 15 |
| 1.4.3 | In 2017 vastgestelde projecten .....                             | 16 |
| 1.5   | Bijdragen projecten aan doelen Waddenfonds.....                  | 17 |
| 1.5.1 | Kennishuishouding .....  | 17 |
| 1.5.2 | Verhouding ecologie/economie:.....                               | 18 |
| 1.6   | Organisatie en uitvoering .....                                  | 19 |
| 1.7   | Beheer en controle .....   | 21 |
| 1.7.1 | beheerorganisatie .....  | 21 |
| 1.7.2 | Controle.....  | 22 |
| 1.8   | Voorlichting en publiciteit .....                                | 23 |
| 2     | Paragrafen .....   | 25 |
| 2.1.1 | Paragraaf 1 Bedrijfsvoeringskosten.....                          | 25 |
| 2.1.2 | Paragraaf 2 Financiering.....                                    | 25 |
| 2.1.3 | Paragraaf 3 Weerstandvermogen en risicobeheersing .....          | 27 |
| 2.1.4 | Paragraaf 4 Onderhoud kapitaalgoederen.....                      | 29 |
| 2.1.5 | Paragraaf 5 Grondbeleid .....                                    | 29 |
| 2.1.6 | Paragraaf 6 Lokale Heffingen .....                               | 29 |
| 2.1.7 | Paragraaf 7 Verbonden partijen.....                              | 29 |
| 3     | Jaarrekening .....   | 30 |
| 3.1   | Balans per 31 december 2017 .....                                | 30 |
| 3.2   | Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2017 ..... | 31 |
| 3.3   | Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling .....           | 31 |
| 3.4   | Toelichting op de balans per 31 december 2017 .....              | 33 |
| 3.5   | Toelichting op het overzicht van baten en lasten over 2017 ..... | 36 |
| 4     | Publicatie Wet Normering Topinkomens .....                       | 39 |
| 5     | Overige gegevens .....   | 41 |
| 5.1   | Resultaatbestemming.....   | 41 |

Ontwerp-jaarstukken



# 1 JAARVERSLAG

## 1.1 Inleiding

Het Waddenfonds verstrekt subsidies voor extra investeringen in het Waddengebied. Hiermee wordt bijgedragen aan de duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en aan het behoud van het unieke open landschap. Tegelijkertijd stimuleert het Waddenfonds ook de duurzame economische ontwikkeling van het waddengebied.

De verantwoordelijkheid voor het Waddenfonds is door de rijksoverheid per 1 januari 2012 overgedragen aan de Waddenprovincies. De voorwaarden voor deze overdracht zijn vastgelegd in het bestuursakkoord decentralisatie Waddenfonds dat op 14 september 2011 in Harlingen is ondertekend door de Minister van Infrastructuur en Milieu en de provincies Fryslân, Groningen en Noord-Holland. Met dit bestuursakkoord zijn het beheer en de besteding van de middelen van het Waddenfonds een autonome en ondeelbare taak geworden van de Waddenprovincies.

De Waddenprovincies hebben voor de uitvoering van deze taak het openbaar lichaam Waddenfonds opgericht op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Het openbaar lichaam Waddenfonds is op 9 juni 2012 door middel van de vaststelling van de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds ingesteld. Vanaf 1 oktober 2012 zijn subsidieaanvragen in behandeling genomen. Subsidieaanvragen worden beoordeeld op basis van de Algemene Subsidieverordening Waddenfonds 2017, het uitvoeringskader en/of het uitvoeringsprogramma. In 2017 zijn het 'Uitvoeringskader Waddenfonds 2017-2026' en het 'Uitvoeringsprogramma Waddenfonds 2017-2026' van kracht geworden met daarin de uitwerking van de vier hoofddoelen van het Waddenfonds:

- 1. Het vergroten en versterken van de natuur- en landschapswaarden van het Waddengebied;**
- 2. Het verminderen of wegnemen van externe bedreigingen van de natuurlijke rijkdom van de Waddenzee;**
- 3. Een duurzame economische ontwikkeling in het Waddengebied dan wel gericht zijn op een substantiële transitie naar een duurzame energiehouding in het Waddengebied en de direct aangrenzende gebieden;**
- 4. Het ontwikkelen van een duurzame kennishouding ten aanzien van het Waddengebied.**

Programmatische afstemming tussen projecten gericht op natuur- en landschapswaarden, duurzame economische ontwikkeling, transitie naar duurzame energiehouding en de ontwikkeling van de kennishouding van het Waddengebied leidt tot een samenhangende en evenwichtige bijdrage aan het Waddengebied. Daarbij dient gestreefd te worden naar een gelijke verdeling tussen 'ecologische' en 'economische' investeringen in het Waddengebied.

Programmatische afstemming vindt plaats bij de thematische subsidieregelingen. En sinds in het najaar 2016 het Investeringskader Waddengebied is vastgesteld door de provinciale staten van de Waddenprovincies, worden majeure projecten in zes opgaven programmatisch afgestemd.

## 1.2 2017 in vogelvlucht

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste ontwikkelingen geschetst die zich in 2017 hebben voorgedaan bij het Waddenfonds.

### **Uitvoeringskader Waddenfonds: de basis 'drie subsidiesporen'**

Nadat Provinciale Staten van de Waddenprovincies het Investeringskader Waddengebied<sup>1</sup> vaststelden, heeft het Waddenfonds in 2017 aan Provinciale Staten het Uitvoeringskader Waddenfonds voorgelegd. Daarin wordt het kader gesteld voor de sporen waarlangs subsidieaanvragen kunnen worden ingediend en hoe deze worden voorbereid. Grofweg is er sprake van een driedeling: (1) een traject voor het indienen van aanvragen voor het budget lokale innovaties (beoordeling op basis van volgorde van ontvangst); (2) een traject voor thematische subsidieregelingen (voorheen openstellingen genoemd; indiening en beoordeling als 'tender') en (3) een traject voor majeure projecten (grote projecten met veelal meerjarig beslag op begrotingen; voordracht voor begrotingssubsidie via Waddenprovincies).

### **Algemene subsidieverordening 2017 en Uitvoeringsprogramma voor thema's**

Nadat Provinciale Staten het Uitvoeringskader Waddenfonds in het voorjaar van 2017 vaststelden heeft het algemeen bestuur Waddenfonds voor thematische subsidieregelingen en het budget lokale innovaties het Uitvoeringsprogramma Waddenfonds vastgesteld. Daarnaast heeft het algemeen bestuur de Algemene Subsidieverordening in juni 2017 vastgesteld. Ten opzichte van de Subsidieverordening 2014 zijn de regels vereenvoudigd. Hiermee zijn de regels duidelijker en zijn de administratieve lasten (informatieverplichtingen die de overheid aan burgers, bedrijven en instellingen oplegt) verkleind. Daarbij zijn de Europese verplichtingen waar aanvragers mee kunnen worden geconfronteerd in een bijlage opgenomen.

### **Subsidieverlening**

Eind 2016 heeft het Waddenfonds een specifieke subsidieregeling opengesteld voor het indienen van aanvragen voor een film over de interactie tussen natuurlijke dynamiek en menselijk gebruik in het Waddengebied. Deze subsidieregeling wordt uitgevoerd door het Filmfonds en heeft in 2017 geleid tot de verlening.

In het najaar van 2016 is de openstelling voor duurzame recreatie en duurzaam toerisme aangekondigd. Aanvragen konden worden ingediend tot 2 februari 2017. Deze zijn als tender beoordeeld. Een deskundigencommissie heeft het dagelijks bestuur geadviseerd over de rangschikking van zeventien complete en ontvankelijke aanvragen en daarbij het dagelijks bestuur geadviseerd aan acht projecten subsidie toe te kennen. Het dagelijks bestuur heeft dit advies gevolgd.

De deskundigencommissie vond een aantal projecten potentie hebben maar nog onvoldoende (uitdagend) uitgewerkt. Het dagelijks bestuur heeft op basis van de aanbevelingen van de commissie

---

<sup>1</sup> waarmee in zes opgaven de voordracht door de Waddenprovincies van majeure projecten bij het Waddenfonds wordt geregeld.

besloten in 2017 de aanvragers in deze tender een herkansing te geven waarbij een verbeterde versie van de aanvraag kon worden ingediend. De indiening voor deze ronde heeft in het najaar van 2017 plaatsgevonden, waarbij de beoordeling en het verleningsbesluit door het dagelijks bestuur plaatsvindt in 2018.

Ook heeft het dagelijks bestuur in het najaar 2017 besloten tot een nieuwe subsidieregeling voor alle acht thema's. In het najaar 2017 heeft het Waddenfonds hieraan bekendheid gegeven en drie (goed bezochte) voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd. De indiening voor deze tender is op 25 januari 2018 gesloten. Bij de aankondiging is aangegeven, dat in het najaar van 2018 nogmaals een soortgelijke tender zal plaatsvinden.

In 2017 vond een herbezinning plaats op de inrichting van de subsidieregeling budget lokale innovaties (BLI). Gezocht wordt naar een vereenvoudiging en naar een betere afstemming op regionaal verschillende subsidieregelingen ter stimulering van de leefbaarheid. Naar verwachting leidt dit in het voorjaar 2018 tot een nieuwe subsidieregeling voor BLI.

De programmering van majeure projecten waarmee invulling wordt gegeven aan de zes opgaven van het Investeringskader Waddengebied (IKW) verloopt via de Waddenprovincies. Voor de programmering en uitwerking van deze projecten hebben de Waddenprovincies een afzonderlijke organisatiestructuur ingericht. Het Waddenfonds de rol van adviseur binnen deze organisatiestructuur, omdat voor delen van deze projecten een aanspraak op het Waddenfonds kan worden gedaan. Op deze wijze worden de aanstaande aanvragers geïnformeerd over de Waddenfonds procedures en inhoudelijke grondslagen voor mogelijke subsidieverlening.

### **Implementatie Dashboard Waddenfonds**

In 2017 heeft het Waddenfonds een digitaal dashboard laten bouwen met als doel de informatie uit verschillende procesmatige en financiële systemen te kunnen gebruiken om het bestuur, Provinciale Staten en via de website het publiek beter van informatie te kunnen voorzien over de voortgang van het fonds. Een belangrijke nevenfunctie is dat informatie uit de systemen ook vergeleken en bewaakt kan worden. Het dashboard is op 1 november opgeleverd en is vanaf 1 december in gebruik. Onder andere de gegevens voor het jaarverslag kunnen via dit dashboard worden verzameld. Het Waddenfonds werkt nog aan de koppeling geografische gegevens en hoopt zo spoedig mogelijk projectinformatie ook op kaart via de website te kunnen ontsluiten.

### **Toelichting Waddenfilm**

Van 14 december 2016 tot 6 januari 2017 konden subsidieaanvragen worden ingediend voor het maken van een film die de uitzonderlijke kwaliteiten van het Waddengebied laat zien. Het dagelijks bestuur van het Waddenfonds wil daarmee stimuleren dat een breed (internationaal) publiek kennis kan maken met de vele gezichten van het wad. Er is ruimte voor één filmproductie waarmee een breed (internationaal) publiek in bioscopen en met behulp van andere media het wad kan ervaren. De Waddenfilm is een samenwerking van het Waddenfonds en het Filmfonds<sup>2</sup>. De uitvoering is door het dagelijks bestuur van het Waddenfonds opgedragen aan het Filmfonds, omdat zij beschikken

---

<sup>2</sup> Stichting Nederlands Fonds voor de Film.

over specifieke kennis van de filmwereld. Voor de film is maximaal € 800.000 beschikbaar gesteld. De bijdrage zal worden verleend in de vorm van een subsidie met terugbetalingsverplichting tot maximaal 50% van de subsidiabele projectkosten.

De door het Filmfonds ingestelde adviescommissie Waddenfilm 2017 heeft uiteindelijk uit vier aanvragen gekozen voor de productie van *Silence of the Tides*, een productie van Windmill Film bv met als scenarist/regisseur Pieter-Rim de Kroon en als producent Annemiek van der Hell.

Naar verwachting zal er in mei 2018 een preview beschikbaar komen. De productie van de film vergt enkele jaren.

Ontwerp-jaarstukken

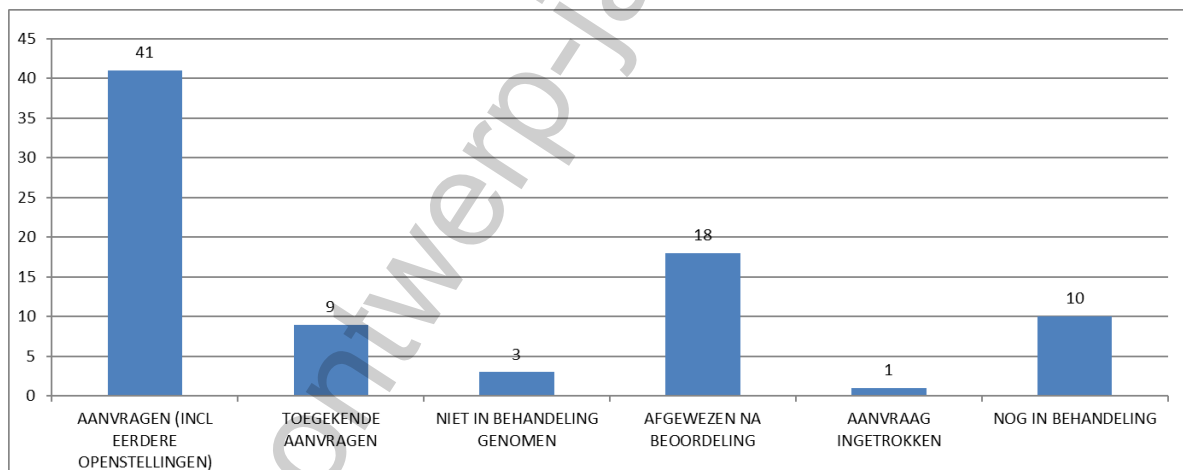
## Subsidie plafonds 2017

Het dagelijks bestuur van het Waddenfonds maakte voor het jaar 2017 de verdeling van de budgetten in de vorm van subsidieplafonds als volgt:

| OPENSTELLING  | THEMA'S  | BUDGET       |
|---|--|--------------|
| Openstelling Herkansingsronde Duurzame recreatie en toerisme 2017 / nr. 1 |  | € 4.000.000  |
|   | Duurzame recreatie en toerisme                           |              |
| Subsidieregeling Brede openstelling 2017 / nr. 2                          |  | € 9.458.000  |
|   | Natuur   |              |
|   | Werelderfgoed, cultuurhistorie en landschapsontwikkeling |              |
|   | Bodem, water, licht en geluid                            |              |
|   | Duurzame recreatie en duurzaam toerisme                  |              |
|   | Verduurzaming energiehuishouding                         |              |
|   | Duurzame waddenhavens                                    |              |
|   | Duurzame visserij  |              |
|   | Duurzame agrarische sector                               |              |
| totaal beschikbaar gesteld budget in 2017                                 |  | € 13.458.000 |

## Subsidieaanvragen

In 2017 heeft het Waddenfonds totaal 41 subsidieaanvragen ontvangen of behandeld. 26 aanvragen uit de openstelling in 2016 en 13 nieuwe aanvragen in 2017. Daarnaast zijn nog twee aanvragen afgerond uit een openstelling in 2015. In grafiek 1 is bovenstaande informatie grafisch weergegeven.



Het dagelijks bestuur heeft aan negen subsidieaanvragen op basis van de reguliere openstelling in totaal € 3.023.518 subsidie verleend. Achttien aanvragen zijn afgewezen, een aanvraag is ingetrokken en drie aanvragen zijn niet in behandeling genomen. Van de openstelling 2017 / nr. 1 zijn nog tien aanvragen in behandeling. Daarnaast is er een openstelling voor de productie van een Waddenfilm geweest; het totaal aan beschikte subsidies komt daarmee op € 3.818.518.

Een aantal aanvragen is afgewezen, niet behandeld of ingetrokken. De redenen daarvoor zijn:

- Tien aanvragen hebben onvoldoende punten gekregen van de externe deskundige commissie;
- Acht aanvragen zijn afgewezen, omdat deze niet aan de vereisten voldeden. Hiervan zijn er zes afgewezen, omdat er in ieder geval gegronde reden was dat de financiering niet haalbaar was. Bij vier van deze zes waren daarnaast nog meer afwijzingsgronden. Een aanvraag voldeed niet aan de inhoudelijke vereisten en een aanvraag voldeed niet aan één van de overige subsidie-technische vereisten.
- Drie aanvragen zijn buiten een openstellingsperiode ingediend en derhalve niet in behandeling genomen;
- Een aanvraag is door de aanvrager zelf ingetrokken.

Naast de subsidieaanvragen in het kader van de reguliere openstellingen heeft het dagelijks bestuur subsidie verleend aan de Waddenacademie voor het boekjaar 2018 en aan drie werkplannen 2017 en 2018 van grote/majeure projecten. Een aanvraag voor een werkplan 2018 is nog in behandeling.

De subsidieregeling 2017/2, de brede openstelling, sloot begin 2018 en is daarom niet in bovenstaand schema verwerkt.

Ontwerp-jaarstukken

## 1.3 Grote/majeure projecten

In de eerste helft van 2017 heeft het Waddenfonds het Uitvoeringskader Waddenfonds voorgelegd aan Provinciale Staten van de Waddenprovincies. Het uitvoeringskader kent twee uitwerkingssporen; één voor thematische openstellingen en één voor majeure projecten. De programmering van majeure projecten waarmee invulling wordt gegeven aan de zes opgaven van het Investeringskader Waddengebied (IKW) verloopt via de Waddenprovincies. Daartoe legt de Stuurgroep Waddenprovincies een meerjarenprogrammering voor aan de Gedeputeerde Staten van de Waddenprovincies. Het Waddenfonds adviseert over de inhoudelijke en procedurele kanten van (de onderdelen van) de majeure projecten voor zover deze aanspraak willen gaan maken op een bijdrage van het Waddenfonds. Majeure projecten zijn veelal complex en behoeven een meerjarige aanpak. Dit vergt een stevige inzet in het voortraject. Ook de omvang van de financiële bijdrage(n) is over het algemeen groot. Op voordracht van het dagelijks bestuur kan het algemeen bestuur Waddenfonds besluiten tot een meerjarig beslag op begrotingsruimte van het Waddenfonds. Ook heeft het Waddenfonds een specifieke reserve ingesteld om besluitvorming over meerdere majeure projecten financieel mogelijk te maken.

### 1.3.1 Eems-Dollardgebied

In 2016 heeft het DB van het Waddenfonds voor het programma Vitale kust in het Eems-Dollardgebied maximaal € 23,6 miljoen gereserveerd en een beschikking afgegeven voor uitvoering van het werkplan 2016 met een subsidie van € 1.766.944. Uitvoering van maatregelen is gekoppeld aan aanbestedingsprocedures van onder meer de dijkversterkingsoperatie die door het waterschap Noorderzijlvest wordt uitgevoerd. Een zorgvuldige aanpak daarvan heeft meer tijd gekost dan in 2016 was ingeschat en daardoor is de uitvoering van de deelprojecten vertraagd.

In 2017 heeft de provincie Groningen als aanvrager daarom intensief overlegd met het Waddenfonds om te komen tot geactualiseerde werkplannen voor 2017 en 2018 en tot een vaststelling van de subsidie voor het jaar 2016. Eind 2017 heeft het bestuur van het Waddenfonds beschikkingen verleend voor de werkplannen van 2017 en 2018 en de subsidie voor 2016 vastgesteld op een bedrag van € 34.052,-.

De activiteiten in 2017 betroffen vooral voorbereidende werkzaamheden voor de fysieke deelprojecten. Alleen voor het deelproject Rijke Dijk heeft fysieke uitvoering plaats gevonden in de vorm van de realisatie van een getijdepoel en een palenbos. In de subsidieverleningsbeschikking voor het werkplan 2018 heeft het Waddenfonds de verplichting opgenomen dat de provincie Groningen uiterlijk 1 maart een 0-meting oplevert en op 1 juli 2018 een meetplan dat uiterlijk 31-12-2018 operationeel moet zijn. Daarmee is geborgd dat voordat verdere fysieke uitvoering van maatregelen in 2019 plaats gaat vinden, deze goed gevolgd kunnen worden. Op basis daarvan kunnen aan het eind van het programma de effecten van de uit te voeren maatregelen worden bepaald.

### **1.3.2 Ontwikkelingen Viswad**

Op dit moment (december 2017) ligt een tenderregeling voor het innemen van Gk-vergunningen ter goedkeuring bij de Europese Commissie (DG Mare). De basis hiervoor is de sluiting van gebieden voor garnalenvisserij opdat deze worden gevrijwaard van bodemberoerende activiteiten omwille van natuurherstel en –ontwikkeling en het voorkomen dat elders de visserijdruk toeneemt. Aan DG Mare is uitgelegd dat het Convenant Viswad een combinatie van maatregelen betreft (verduurzaming, visplan, sluiten van gebieden, schrappen vergunning om extra druk elders te voorkomen). DG Mare wil nu diepgaander weten wat de relatie is tussen het gesubsidieerd schrappen van vergunningen en (de ligging, de omvang en de ecologische betekenis van) de gesloten gebieden. Ook zijn er vragen gesteld over de effecten op de garnalenmarkt en de overige plannen die in het kader van het Convenant worden uitgewerkt. De werkgroep Viswad en de visserijsector hebben hier in 2017 aan gewerkt, maar zijn nog niet tot een definitieve aanpak gekomen. Ondertussen wordt met de betrokken ministeries gewerkt aan beantwoording van de vragen van DG Mare.

Afhankelijk van de voortgang bij zowel de werkgroep Viswad als de ministeries zal in 2018 een reactie op de vragen van DG Mare worden gegeven.

Ontwerp-jaarstukken



## 1.4 Jaarcijfers 2017

In dit hoofdstuk wordt een financieel beeld geschetst van het Waddenfonds over 2017. De vermelde bedragen zijn afkomstig uit de jaarrekening 2017 van het Waddenfonds waarin het bestuur financiële verantwoording aflegt over het gevoerde beleid.

In het overzicht van baten en lasten van de jaarrekening van het Waddenfonds over 2017 zijn de baten en lasten en het financieel resultaat opgenomen (raming en realisatie). Bij de realisatie over 2017 gaat het onder andere om de volgende posten die in de paragrafen 3.4 en 3.5 nader worden toegelicht:

|   |                   |
|---|-------------------|
| <b>Baten</b>                                      |                   |
| Decentralisatie-uitkering                         | 28.878.000        |
| Rente   | 424.500           |
| Onttrekking OP door vrijval projecten             | 2.035.227         |
| Ontvangst lager vastgestelde projecten            | 266.353           |
|   | <b>31.604.080</b> |
| <b>Lasten</b>                                     |                   |
| Beschikte subsidies (toegevoegd aan OP)           | 3.818.518         |
| Majeure projecten                                 | 1.024.032         |
| Waddenacademie                                    | 1.200.000         |
| Monitoring  | 75.866            |
| Ontwikkelbudget                                   | 53.670            |
| Organisatiekosten                                 | 1.559.991         |
|   | <b>7.732.077</b>  |
|   |                   |
| <b>Saldo van baten en lasten</b>                  | <b>23.872.003</b> |
| Ontrekking aan de algemene reserve                | 10.000.000        |
| Ontrekking aan overloop bestemmingreserve         | 5.112.887         |
| Mutatie reserves naar Majeure projecten           | -15.235.968       |
| Mutatie reserves naar overloop bestemmingsreserve | -9.458.000        |
| <b>Gerealiseerde resultaat</b>                    | <b>14.290.922</b> |

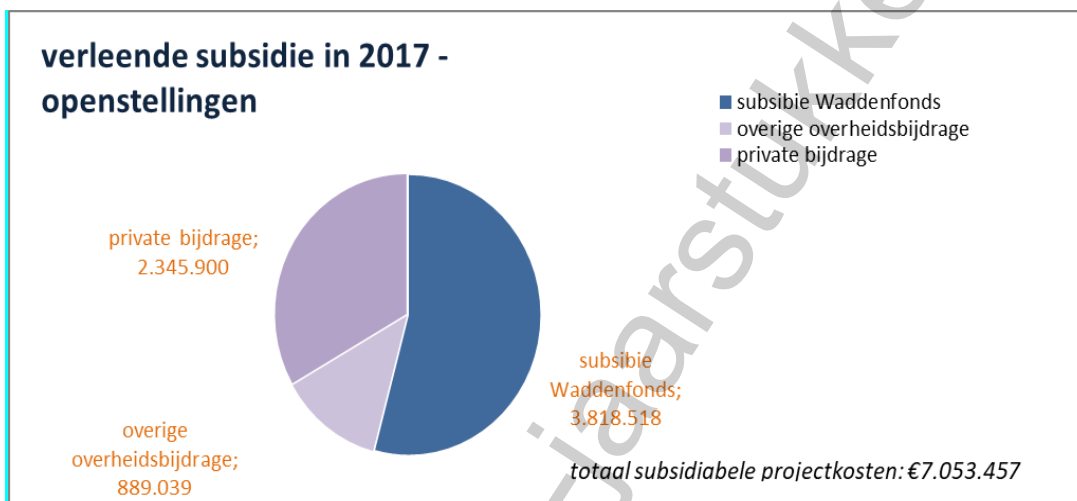
### Resultaat

Het resultaat over 2017 bedraagt ruim € 14 miljoen. Daarvan is ruim € 10 (10,24) miljoen het bedrag dat in 2017 nog op de begroting stond voor majeure projecten. In 2017 is er hard gewerkt aan het meerjarenprogramma Investeringskader, maar de daar aan de orde zijnde projecten zijn nog niet dusdanig uitgewerkt dat er in 2017 beschikt kon worden. Bij de bestemming van het resultaat wordt voorgesteld het bedrag toe te voegen aan de reserve Majeure Projecten. Van het resultaat is ruim € 2 miljoen ontstaan door vrijval op vastgestelde projecten. Bij de bestemming van het resultaat zal worden voorgesteld dit bedrag aan de Algemene Reserve toe te voegen. Ten slotte is nog een bedrag van € 0,6 miljoen niet besteed op de begrotingsposten Monitoring, Ontwikkelbudget en Organisatiekosten. Ook dit bedrag vloeit naar de Algemene Reserve. In totaal vloeit een bedrag van € 4.050.922 een bedrag naar de Algemene Reserve.

### 1.4.1 Beschikte subsidies

In 2017 heeft het Waddenfonds aan tien projecten subsidie verleend voor in totaal € 3,8 miljoen. Hiermee is een totale investering mogelijk gemaakt met een omvang aan subsidiabele projectkosten van € 7,05 miljoen in het Waddengebied. De subsidietoekenningen hadden vooral betrekking op de openstellingen voor het thema Duurzame recreatie en toerisme. Bij deze projecten waren veelal ondernemers betrokken die een private bijdrage leveren aan de desbetreffende projecten.

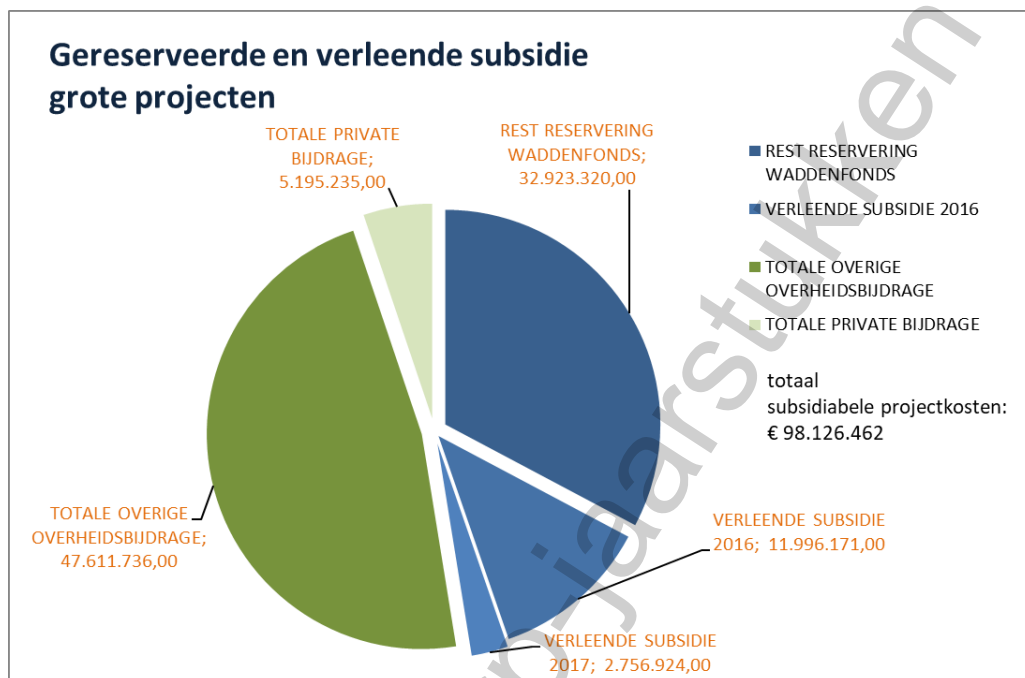
Grafiek 1: verleende subsidie 2017 openstellingen



### 1.4.2 Gereserveerde en verleende subsidie grote projecten

Het Waddenfonds heeft vijf majeure projecten in het kader van het Investeringskader in beheer. Twee daarvan worden beheerd via een subsidiebeschikking per werkplan, het gaat om Vitale kust Eems Dollard en de Vismigratierivier De Nieuwe Afsluitdijk. In 2017 heeft het Waddenfonds subsidie verleend voor de werkplannen voor 2017, voor een totaal van € 2.756.924. Aan één werkplan voor 2018 is inmiddels ook subsidie verleend, één is nog in behandeling. Van de totaal gereserveerde subsidie voor deze twee projecten zal nog maximaal € 32.923.320 verleend worden in de komende jaren.

Grafiek 2:



### 1.4.3 In 2017 vastgestelde projecten

De onderstaande vijftien projecten zijn in 2017 door het Waddenfonds vastgesteld:

|    | PROJECTNAAM                                    | SUBSIDIE<br>WADDENFONDS | VASTGESTELDE<br>SUBSIDIE | VRIJVAL PER<br>PROJECT |
|----|--|-------------------------|--------------------------|------------------------|
| 1  | Naar buiten Holwerd                            | € 926.275               | € 388.727                | € 537.548              |
| 2  | Zeegras: herstel biobouwer van de Waddenzee    | € 277.100               | € 185.280                | € 91.820               |
| 3  | Veilig en verlicht Texel                       | € 1.349.848             | € 1.349.848              |                        |
| 4  | Pilotproject Fleet Cleaner                     | € 268.750               | € 268.750                | € -                    |
| 5  | Zilte aardappelketen in de Waddenregio         | € 857.611               | € 785.504                | € 66.107               |
| 6  | Duurzame garnalenverwerking *)                 | € 374.213               | € -                      | € 374.213              |
| 7  | Biomassacentrale Burdaard                      | € 99.590                | € -                      | € 99.590               |
| 8  | Proeftuin voor een lokaal economisch model     | € 99.150                | € 99.150                 |                        |
| 9  | Blacklight Golf Terschelling                   | € 96.500                | € -                      | € 96.500               |
| 10 | Wadden Van Delta naar Kathedraal               | € 96.558                | € 96.558                 |                        |
| 11 | Elzensingels Terschelling                      | € 99.698                | € 77.027                 | € 22.671               |
| 12 | Kwelderherstel project Balgzand                | € 2.182.037             | € 1.092.762              | € 1.089.275            |
| 13 | Stelling Den Helder - Poort naar de Wadden     | € 2.975.835             | € 2.975.835              |                        |
| 14 | Vismigratierivier De Nieuwe Afsluitdijk        | € 200.000               | € 200.000                |                        |
| 15 | Waddenacademie 2016 **)                        | € 1.200.000             | € 1.099.463              |                        |
| 16 | Vitale kustontwikkeling Eems-Dollard 2016 ***) | € 1.766.944             | € 34.052                 | € 1.732.892            |
|    |  | € 12.870.109            | € 8.652.956              | € 4.110.616            |

#### Noten

\*) Van dit bedrag is € 76.144 al in het boekjaar 2016 verantwoord

\*\*\*) voor deze subsidie is geen vrijval geregistreerd. Hierover is een overeenkomst met de Waddenacademie gesloten

\*\*\*) de vrijval van 2016 valt terug naar de totale reservering voor dit project

## 1.5 Bijdragen projecten aan doelen Waddenfonds

In het najaar van 2016 is het Investeringskader Waddengebied 2016 – 2026 vastgesteld door Provinciale Staten van de provincies Fryslân, Groningen en Noord-Holland. De drie waddenprovincies willen de komende tien jaar € 150 miljoen uit het Waddenfonds inzetten voor het aanjagen van investeringen in zes grote opgaven in het Waddengebied. Op deze manier willen de provincies specifieke problemen oplossen en bijdragen aan een verdere ecologische en duurzame economische ontwikkeling van het waddengebied. De € 150 miljoen uit het Waddenfonds zal worden ingezet voor projecten die passen in een of meer van de volgende zes majeure opgaven:

1. Waddenzee;
2. Havenontwikkeling en natuurverbetering;
3. Het versterken en vermarkten van werelderfgoed;
4. Vitale kust en Afsluitdijk;
5. Eems-Dollard gebied in balans;
6. Eilanden op eigen kracht.

### 1.5.1 Kennishuishouding

De Waddenacademie speelt een agenderende, programmerende en informerende rol bij het onderzoek in de Waddenregio. Er zijn vijf onderzoeksgebieden: klimaatwetenschappen, ecologie, geologie, economie en sociaal-culturele onderwerpen. Het werkprogramma van de Waddenacademie richt zich op het realiseren van het vierde hoofddoel van het Waddenfonds, namelijk 'het ontwikkelen van een duurzame kennishuishouding van het Waddengebied'. Uit het vierde hoofddoel van het Waddenfonds, volgen drie kerntaken voor de Waddenacademie:

1. Het identificeren van domeinoverstijgende kennisleemtes voor de duurzame ontwikkeling van het waddengebied en het formuleren van voor het waddengebied relevante onderzoeksvragen (agenderen);
2. Het bevorderen van een samenhangende onderzoeksprogrammering op regionaal, nationaal en internationaal niveau (programmeren);
3. Het bevorderen van informatievoorziening en kennisuitwisseling in en tussen de kenniswereld, overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisatie (informereren).

De Waddenacademie ontvangt jaarlijks een budgetsubsidie van het Waddenfonds. De verleende subsidie bedroeg in 2017 maximaal € 1,2 miljoen op basis van het door het dagelijks bestuur van het Waddenfonds goedgekeurde werkprogramma 2017 van de Waddenacademie. Dit werkprogramma voorziet voor een deel in de inzet van kennis voor het Waddenfonds.

In 2017 zijn door de Waddenacademie op verzoek van het Waddenfonds twee adviezen uitgebracht:

1. Systematiek voor de bescherming van sublitorale natuur in de Waddenzee- perspectieven voor het Convenant Viswad.
2. Contouren Monitoringplan Eems-Dollard 2050

Op 18 december 2017 heeft het dagelijks bestuur het werkprogramma 2018 van de Waddenacademie beoordeeld en een subsidieverleningbeschikking afgegeven voor 2018.

### 1.5.2 Verhouding ecologie/economie:

Het dagelijks bestuur van het Waddenfonds stuurt sinds de decentralisatie met subsidieplafonds per openstellingsperiode op artikel 3 uit het bestuursakkoord: "De gelijke verdeling van de middelen aan het einde van de periode (2026) uit het Waddenfonds tussen duurzame economie en ecologie wordt in stand gehouden". In 2017 levert dat het volgende beeld op:

#### Beschikbare budgetten

| <b>Subsidieplafonds verdeeld naar:</b> | <b>Ecologie</b> | <b>Economie</b> |
|--|-----------------|-----------------|
| 2012/2013                              | 45%             | 55%             |
| 2014                                   | 52%             | 48%             |
| 2015                                   | 40%             | 60%             |
| 2016                                   | 0               | 100%            |
| 2017                                   | 35%             | 65%             |
| <b>Gemiddeld vanaf 2012 tot heden</b>  | <b>34%</b>      | <b>66%</b>      |

De subsidieplafonds zijn in het jaar van openstelling opgenomen, de daadwerkelijke verlening van subsidie kan later zijn. De brede openstelling 2017/ nr. 2 is voorlopig als 50/50 verdeeld. Na verlening kan deze verhouding echter anders liggen.

#### Verleende subsidies

| <b>Verleende subsidie verdeeld naar:</b> | <b>Ecologie</b> | <b>Economie</b> |
|--|-----------------|-----------------|
| 2012/2013                                | 50%             | 50%             |
| 2014                                     | 69%             | 31%             |
| 2015                                     | 75%             | 25%             |
| 2016                                     | 11%             | 89%             |
| 2017                                     | 28%             | 72%             |
| <b>gemiddeld vanaf 2012 tot heden</b>    | <b>51%</b>      | <b>49%</b>      |

In bovenstaand overzicht zijn ook de grote/majeure projecten meegenomen.

#### Vastgestelde subsidies

| <b>Subsidievaststellingen verdeeld naar:</b> | <b>Ecologie</b> | <b>Economie</b> |
|--|-----------------|-----------------|
| 2013   | 81%             | 19%             |
| 2014   | 20%             | 80%             |
| 2015   | 76%             | 24%             |
| 2016   | 49%             | 51%             |
| 2017   | 43%             | 57%             |
| <b>gemiddeld vanaf 2012 tot heden</b>        | <b>54%</b>      | <b>46%</b>      |

## 1.6 Organisatie en uitvoering

In mei/juni 2012 hebben Provinciale Staten van de provincies Fryslân, Groningen en Noord-Holland besloten tot het instellen van het openbaar lichaam Waddenfonds op basis van een gemeenschappelijke regeling.

### Dagelijks bestuur en algemeen bestuur

Het dagelijks bestuur van het Waddenfonds bestaat uit drie leden, die eveneens gedeputeerde zijn in de eigen Waddenprovincie. Het algemeen bestuur heeft negen leden. Naast de drie gedeputeerden zijn vanuit Fryslân, Groningen en Noord-Holland ieder twee leden van Provinciale Staten afgevaardigd. Voor elk van de bestuursleden is een plaatsvervanger aangewezen. Het algemeen bestuur is als volgt samengesteld:

### Samenstelling algemeen bestuur in 2017

|                                  |   |                         |
|----------------------------------|---|-------------------------|
| Dhr. H. Staghouwer               | Gedeputeerde (ook lid dagelijks bestuur WF), voorzitter | Provincie Groningen     |
| Dhr. K. Kielstra                 | Gedeputeerde (ook lid dagelijks bestuur WF)             | Provincie Fryslân       |
| Dhr. C. J. Loggen                | Gedeputeerde (ook lid dagelijks bestuur WF)             | Provincie Noord-Holland |
| Dhr. M. de Roo (tot 05-09-2017)  | Lid Provinciale Staten                                  | Provincie Fryslân       |
| Dhr. P. Kraaima                  | Lid Provinciale Staten                                  | Provincie Fryslân       |
| Dhr. T. Voigt (vanaf 20-12-2017) | Lid Provinciale Staten                                  | Provincie Fryslân       |
| Dhr. J.K. Star                   | Lid Provinciale Staten                                  | Provincie Groningen     |
| Dhr. H. Miedema                  | Lid Provinciale Staten                                  | Provincie Groningen     |
| Dhr. W. Bakker                   | Lid Provinciale Staten                                  | Provincie Noord-Holland |
| Mw. E.A.S. Rommel                | Lid Provinciale Staten                                  | Provincie Noord-Holland |

### Uitvoeringsorganisatie

Ter ondersteuning van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van het Waddenfonds is medio 2012 een kleine uitvoeringsorganisatie ingericht. Daarnaast vindt inhuur plaats voor de beheerfunctie.

### Commissie Kwaliteitstoetsing Waddenfonds

Het algemeen bestuur van het Waddenfonds heeft de Commissie Kwaliteitstoetsing Waddenfonds ingesteld. Deze commissie bestaat uit onafhankelijke deskundigen op het terrein van economie, ecologie, energie, toerisme, landschap en cultuurhistorie, bestuurlijk- en bedrijfsmatige processen en controling & accountancy.

De adviescommissie adviseert het bestuur van de gemeenschappelijke regeling over:

- het ontwerp-Uitvoeringskader, het ontwerp-Uitvoeringsprogramma en het ontwerp Jaarverslag;

- de monitoring en periodieke evaluatie van het beheer van het Waddenfonds en de besteding van de middelen ten laste van dit fonds;

En voorts adviseert de commissie gevraagd en ongevraagd over andere aangelegenheden die het Waddenfonds betreffen. De adviezen die de Commissie in 2017 heeft uitgebracht kunt u downloaden vanaf de website [www.waddenfonds.nl](http://www.waddenfonds.nl).

#### **Adviescommissie rechtsbescherming Waddenfonds**

Ten behoeve van de behandeling van bezwaarschriften en klachten heeft het algemeen bestuur van het Waddenfonds de Adviescommissie rechtsbescherming Waddenfonds ingesteld. Deze adviescommissie bestaat uit een voorzitter en ten minste twee leden, die geen deel uitmaken van of werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van de deelnemers aan, dan wel het bestuur van de gemeenschappelijke regeling.

Ontwerp-jaarstukken



## 1.7 Beheer en controle

### 1.7.1 beheerorganisatie

De werkzaamheden van de beheerorganisatie zijn verdeeld in de volgende drie hoofdtaken:

1. Beoordeling van subsidieaanvragen;
2. Beheer van subsidieprojecten en programma's;
3. Ondersteuning van de uitvoeringsorganisatie en de directeur van het Waddenfonds.

Bij de beoordeling van de aanvragen gaat het primair om de vraag of de projecten voldoen aan alle geldende subsidiecriteria en wet- en regelgeving. De uitkomsten van deze technische toets worden vastgelegd in een beoordelingschecklist. Daarnaast maakt de programmaregisseur een inhoudelijke toets. Deze twee toetsen vormen de basis voor het beleidsadvies van de directeur, dat wordt aangeboden aan het dagelijks bestuur.

In de fase waarin subsidies zijn toegekend en de projecten van start zijn gegaan, is het van groot belang om goed te monitoren of het project conform de gestelde voorwaarden wordt uitgevoerd. Ieder jaar dienen subsidieontvangers daartoe minimaal één voortgangsrapportage in. Op die manier doen zij verslag van hun activiteiten en kunnen zij nieuwe financiële voorschotten aanvragen op basis van gerealiseerde doelen. Daarnaast vinden op reguliere basis startgesprekken, voortgangsgesprekken en locatiebezoeken plaats.

De beheerorganisatie ondersteunt daarnaast de directeur en de programmaregisseurs met kennis en expertise. Het gaat dan over advies voor complexe subsidie technische en juridische zaken en toetsing van het beleid aan diverse (Europese) regelgeving. Ook ondersteunt de beheerorganisatie de uitvoeringsorganisatie bij bezwaarprocedures en verzoeken in het kader van de Wet Openbaarheid Bestuur (WOB).

#### **Bezwaar en beroep**

Een belanghebbende kan bezwaar maken tegen een besluit van het bestuur van het Waddenfonds. Daarnaast kan een ieder een klacht indienen over de wijze waarop een bestuursorgaan zich jegens hem of een ander heeft gedragen. Voor de advisering over bezwaarschriften en klachten heeft het bestuur een onafhankelijke adviescommissie ingesteld. Standaardprocedure is dat het Waddenfonds altijd eerst via een minnelijke weg tot een oplossing probeert te komen. In 2017 zijn zes bezwaarschriften ingediend en zijn geen klachten ontvangen. Alle ingediende bezwaarschriften hadden betrekking op subsidieverstrekking. In vijf gevallen, waarin geen subsidie werd verleend, zijn de bezwaarschriften ingetrokken na overleg met vertegenwoordigers van het Waddenfonds. Eind 2017 is nog één bezwaar in behandeling waarvoor begin 2018 de hoorzitting staat gepland.

#### **Verzoeken Wet Openbaarheid Bestuur (WOB)**

In 2017 zijn twee WOB verzoeken ingediend bij het Waddenfonds. Eén formeel WOB verzoek is formeel (en binnen de wettelijke termijn) afgehandeld. Het andere WOB verzoek betrof een verzoek "om informatie" en is via de mail afgehandeld.

## 1.7.2 Controle

Eind 2017 heeft het Waddenfonds 112 projecten in beheer. Daarvan hebben 31 projecten een einddatum in 2017. De daadwerkelijke afrekening van deze projecten loopt door in 2018. In 2017 zijn negentig voortgangs- of tussenrapportages ontvangen en behandeld. De achterstand die de beheerorganisatie had, is weggewerkt. Naar schatting leidt ongeveer een derde van deze tussenrapportages tot kleine of grote wijzigingen in de uitvoering van een project. In totaal zijn zestig verzoeken tot een voorschot en eindbetalingen behandeld, voor totaal ruim € 20 miljoen.

In 2017 zijn 48 wijzigingsverzoeken ontvangen en behandeld. Uiteenlopend van kleine administratieve wijzigingen tot wijzigingen in looptijd of over een vervangende output die aan het dagelijks bestuur zijn voorgelegd. Omdat het Waddenfonds als ontwikkelings- en investeringsfonds vaak bewust in een vroeg stadium subsidie verleent, komt het geregeld voor dat de looptijd van een project moet worden verlengd of dat projecten anderszins moeten worden gewijzigd. De beheerorganisatie beoordeelt de wijzigingen op twee hoofdvoorwaarden.

- De mate waarin de subsidieontvanger wijzigingen heeft kunnen of moeten voorzien
- En de mate waarin hij daar invloed op kan uitoefenen.

De beheerorganisatie probeert de uitvoeringsrisico's vooral vroegtijdig te herkennen. Dit doet zij door een actief contact te zoeken en te houden met de subsidieontvangers. De beheerorganisatie vraagt naar voortgangsrapportages, voert voortgang- en voorlichtingsgesprekken en heeft veelvuldig telefonisch contact. Op die manier lukt het de uitvoerings- en vooral financiële risico's voor het Waddenfonds beperkt te houden. Het komt voor dat een subsidie lager moet worden vastgesteld of zelfs moet worden ingetrokken. Deze besluiten legt de beheerorganisatie voor aan de directeur en het dagelijks bestuur van het Waddenfonds.

In 2017 heeft de beheerorganisatie ruim tweehonderd keer telefonisch en ongeveer even zoveel keer per e-mail contact gehad over voortgang, tussenrapportages en betalingen, vaststellingen en andere vragen. Er zijn tientallen gesprekken gevoerd, zowel op locatie als op kantoor. Er zijn dertien locatiebezoeken afgelegd en met de verleende projecten is een startgesprek gevoerd, deels op locatie.

In de voorlichtingstrajecten naar nieuwe aanvraagrondes en openstellingen is de beheerorganisatie nauw betrokken. De medewerkers geven voorlichting over diverse subsidietechnische en projectmatige onderwerpen en schuiven aan bij voorlichtingsgesprekken met programmaregisseurs om diverse nationale en Europese regelgeving nader toe te lichten.

## 1.8 Voorlichting en publiciteit

De professionalisering van de communicatie heeft in 2017 verder handen en voeten gekregen. De ontwikkeling van een Geografisch Informatie Systeem (GIS) voor de website is in volle gang. Ook is er veel energie gestoken in de communicatie voor de nieuwe subsidieregeling, die in december 2017 gestart is.

### Website

Het afgelopen jaar is gewerkt aan de verdere uitbouw van de website. Zo is er gestart met de ontwikkeling van een Geografisch Informatie Systeem (GIS). Op een geografische kaart van het waddengebied toont het GIS op de site de locaties van alle projecten, die met een subsidie van het Waddenfonds worden gerealiseerd. De bezoekers van de site kunnen zo op een toegankelijke en snelle wijze informatie krijgen over de ruim tweehonderd projecten, waar het Waddenfonds in heeft geïnvesteerd. De implementatie van het GIS op de website is in het voorjaar van 2018 voorzien.

### Informatiebijeenkomsten

Het Waddenfonds heeft de ambitie om bedrijven, maatschappelijke organisaties en lokale overheden in een vroeg stadium uitgebreid te informeren over nieuwe subsidieregelingen. In het najaar van 2017 zijn daarom drie informatiebijeenkomsten georganiseerd voor de nieuwe subsidieregeling, die het Waddenfonds halverwege december gestart is voor alle acht thema's. In de aanloop naar deze brede openstelling is er veel publiciteit gegenereerd (nieuwsbrief, persbericht, advertentiecampagne in regionale dag- en weekbladen) rond de nieuwe subsidieregeling en de bijeenkomsten. Begin november hebben meer dan 160 geïnteresseerden de drie bijeenkomsten in Noord-Holland (Hippolytushoef), Fryslân (Dokkum) en Groningen (Leegkerk) bezocht. Naast algemene informatie, was er de mogelijkheid voor belangstellenden om in een speeddate specifiek over de eigen projecten door te praten met vertegenwoordigers van het Waddenfonds. De reacties van de belangstellenden op de voorlichtingssessies waren overwegend zeer positief.

### Nieuwsbrief

De digitale nieuwsbrief was ook het afgelopen jaar een belangrijk communicatiemiddel om stakeholders, marktpartijen en overheden te informeren over subsidieregelingen en beleidsontwikkelingen bij het Waddenfonds. Uit het digitale registratiesysteem blijkt dat de abonnees de nieuwsbrieven van het Waddenfonds goed lezen.

### Free publicity

Met de verspreiding van persberichten onder regionale, lokale en landelijke media genereert het Waddenfonds met enige regelmaat free publicity. Het beleid is erop gericht om met name de publiciteit te zoeken als melding kan worden gemaakt van nieuwe investeringen van het Waddenfonds in projecten in het Waddengebied.

## **Waddendag**

Het Waddenfonds heeft het afgelopen jaar geen Waddendag georganiseerd. Het jaarlijkse congres, dat traditioneel eind november voor stakeholders en relaties wordt gehouden, is verplaatst naar 17 mei 2018. De locatie voor de Waddendag volgend jaar is Leeuwarden, in 2018 Culturele Hoofdstad van Europa. Het congres wordt dan gecombineerd met de trilaterale regeringsconferentie van de drie Waddenzeelanden Duitsland, Denemarken en Nederland. Regeringsdelegaties van de drie landen komen een dag later eveneens in Leeuwarden bijeen om nieuwe internationale afspraken te maken over de Waddenzee voor de komende vier jaar. De organisatie van de Waddendag zal dit jaar een co-productie zijn van de drie waddenprovincies, de Waddenacademie, het Regiecollege Waddengebied en het Waddenfonds.

Ontwerp-jaarstukken

## 2 Paragrafen

### 2.1.1 Paragraaf 1 Bedrijfsvoeringskosten

In het overzicht van baten en lasten is de post organisatiekosten weergegeven. Deze post bestaat uit personeelskosten en bedrijfsvoeringskosten.

Ter ondersteuning van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur is een kleine organisatie ingericht. Er is sprake van een directeur/secretaris, programmamanager, controller, drie programmaregisseurs en ondersteuning.

Overige substantiële personeelskosten betreffen inhuur van de beheerfunctie. Deze functie wordt uitgevoerd door de afdeling Financieringen en Subsidies van de provincie Fryslân. De overige ondersteunende diensten op het gebied van financiën, personeel, archief, communicatie, informatie en juridische zaken zijn structureel ingehuurd van de provincie Fryslân (als gevolg van art. 9 bestuursakkoord).

Ten slotte zijn in de bedrijfsvoeringskosten opgenomen de kosten van werkplekken, huisvestingskosten en bureaunkosten en ook externe inhuur voor specifieke en specialistische advisering.

De organisatiekosten bedragen maximaal 5% van het gemiddelde van de rijks(jaar)dotaties tot het einde van de looptijd van het Waddenfonds (2026). Daarbij is afgesproken dat er prudent met de beschikbare ruimte voor bedrijfsvoeringskosten wordt omgegaan. Het niet bestede deel (positief resultaat) vloeit aan het einde van het jaar in de Algemene Reserve. In 2017 is er een positief resultaat van ruim € 190.000-- behaald op de organisatiekosten. Dat resultaat valt grotendeel te verklaren met een besparing van € 99.000,-- op de personeelskosten en van € 91.000,-- op de kosten van bedrijfsvoering.

Bij de jaarstukken 2016 heeft de accountant adviezen gegeven om de organisatie te verbeteren. Dat proces heeft grotendeels plaatsgevonden. Afronding daarvan is in 2018 voorzien.

### 2.1.2 Paragraaf 2 Financiering

Deze paragraaf gaat over het beheer van de financiële middelen. De kaders voor het op een verantwoorde manier beheren van de financiële middelen worden gevormd door de Financiële Verordening en de wet Financiering decentrale overheden (Fido).

## Ontwikkeling financieringssaldo

Dit betreft het saldobedrag dat het Waddenfonds ontvangen heeft tot ultimo 2017 maar nog niet heeft uitgegeven. Het saldo aan liquide middelen en deposito's bedroeg begin 2017 € 177 miljoen positief. Het saldo is gedurende het jaar verder gestegen tot € 183 miljoen eind 2017. Medio december 2013 is de Wet Schatkistbankieren van kracht geworden. Dit houdt in dat decentrale overheden hun overtollige geldmiddelen verplicht bij het Ministerie van Financiën dienen onder te brengen. Ultimo 2017 stond er een bedrag van € 153 miljoen in rekening-courant en een bedrag van € 30 miljoen in twee deposito's bij het Agentschap van Financiën.

## Beleggingen/ontvangen rente

Het grootste gedeelte van de tijdelijk overtollige geldmiddelen wordt op rekening-courant bij het Agentschap van Financiën aangehouden. De rentevergoeding hierop is gebaseerd op eonia, het eendaags interbancaire rentetarief. Het eonia% was in heel 2017 negatief, echter het Agentschap hanteert een minimaal rentetarief van 0%.

Daarnaast wordt er sinds eind april 2014 belegd in twee langlopende deposito's van elk € 15 miljoen bij het Agentschap van Financiën. Rente Totaal 2017: 424.500

Overzicht deposito's:

| Bedrag       | Looptijd | Datum ingang | Datum afloop | Rente% | Rente 2017 |
|--------------|----------|--------------|--------------|--------|------------|
| € 15.000.000 | 7 jaar   | 30-04-2014   | 30-04-2021   | 1,22   | € 183.000  |
| € 15.000.000 | 9 jaar   | 30-04-2014   | 02-05-2023   | 1,61   | € 241.500  |

## Ontwikkeling financiële markten

De ECB heeft in 2017 de refirente op 0,00% gehouden. De renteniveaus op de geld- en kapitaalmarkt zijn ook in 2017 onverminderd laag. Zolang de economie geen robuustere vormen van herstel laat zien, zullen de rentes naar verwachting laag blijven.

## Risicobeheer treasury

De belangrijkste risico's voor de GR Waddenfonds zijn: renterisico en kredietrisico. De volgende maatregelen zijn genomen om deze risico's te beheersen.

### Renterisicobeheer

Vanuit de wet Fido worden richtlijnen gegeven voor het renterisico voor korte- en lange termijnfinanciering. Het renterisico op kortlopende financieringen wordt beperkt door een zogenaamde kasgeldlimiet, 8,2% van de begroting. De GR Waddenfonds heeft overtollige liquiditeiten en maakt geen gebruik van kortlopende financieringen.

Voor de lange termijnfinancieringen geldt de renterisiconorm, die is van toepassing op vaste schulden en aangetrokken geldleningen. De GR Waddenfonds heeft geen langlopende schulden.

### *Kredietrisicobeheer*

Het kredietrisico van de GR Waddenfonds is zeer gering. Tijdelijk overtollige geldmiddelen worden op basis van de Wet Schatkistbankieren uitsluitend en verplicht belegd bij het Ministerie van Financiën. De GR maakt geen gebruik van derivaten.

### **2.1.3 Paragraaf 3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing**

Het weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin de GR Waddenfonds in staat is om financiële risico's op te vangen zonder dat wijziging van beleid noodzakelijk is.

In de werkwijze voor de subsidies worden beschikte subsidies tevens gereserveerd als verplichtingen waarmee de uitgaven één op één lopen. Door met subsidieplafonds te werken kan het bestuur sturing houden en een programma voor dat jaar limiteren op het moment dat het bereiken van de doelen van het Waddenfonds in gevaar komen. Daarmee worden risico's als minimaal ingeschat.

Er bestaat echter wel een risico dat een subsidieaanvrager een bezwaar- en beroep procedure instelt tegen een afgewezen aanvraag. Om een eventuele honorering van bezwaar- en beroepschriften te kunnen dekken wordt 20% van het gedecentraliseerde jaarbudget als weerstandsvermogen aangehouden. Voor de berekening van het weerstandsvermogen wordt het jaarbudget vanaf 2017 van bijna € 29 miljoen gehanteerd. Hiermee wordt het weerstandsvermogen op € 5,8 miljoen berekend. Dit bedrag wordt binnen de algemene reserve afgezonderd van de vrij aanwendbare middelen. In 2020/2021 zal worden bekeken of het weerstandsvermogen naar beneden kan worden bijgesteld.

Bij de organisatiekosten (onvoorzien) betreft het de materiële risico's (als huurcontract of personele conflicten). De materiële risico's worden als marginaal ingeschat. Uitgangspunt is dat eventuele risico's binnen de begrote organisatiekosten kunnen worden opgelost.

| <b>Financiële kengetallen Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds</b>   |                             |                       |                          |
|---|-----------------------------|-----------------------|--------------------------|
|   |                             |                       |                          |
| <b>1A. Netto schuldquote</b>  |                             |                       |                          |
|   | <i>(bedragen x € 1.000)</i> |                       |                          |
| <i>Bij jaarrekening ultimo jaar</i>   | <i>jaarrekening 2016</i>    | <i>begroting 2017</i> | <i>jaarrekening 2017</i> |
| A. Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)   | -                           | -                     | -                        |
| B. Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)   | 1.318                       | 1.318                 | 1.585                    |
| C. Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)  | 97.956                      | 97.956                | 80.545                   |
| D. Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)  | 30.000                      | 30.000                | 30.000                   |
| E. Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)  | 147.312                     | 147.312               | 153.710                  |
| F. Liquide middelen (cf art. 40 BBV)  | 26                          | 26                    | 70                       |
| G. Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)  | -                           | -                     | 286                      |
| H. Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (excl. mutaties reserves)  | 29.304                      | 29.308                | 31.604                   |
| <b>Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%</b>   | <b>-266%</b>                | <b>-266%</b>          | <b>-323%</b>             |
| Toelichting: een negatieve schuldquote geeft aan dat er per saldo sprake is van een overschot aan middelen.   |                             |                       |                          |
| Aanzien het Waddenfonds alleen middelen besteed die ze ontvangt van het Rijk in het kader van het Bestuursakkoord Decentralisatie Waddenfonds en de provincies geen middelen beschikbaar stellen, zal het Waddenfonds niet meer geld uitgeven dan dat ze uiteindelijk van het Rijk zal ontvangen. |                             |                       |                          |
| <b>1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen</b>   |                             |                       |                          |
|   | <i>(bedragen x € 1.000)</i> |                       |                          |
| <i>Bij jaarrekening ultimo jaar</i>   | <i>jaarrekening 2016</i>    | <i>begroting 2017</i> | <i>jaarrekening 2017</i> |
| A. Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)   | -                           | -                     | -                        |
| B. Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)   | 1.318                       | 1.318                 | 1.585                    |
| C. Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)  | 97.956                      | 97.956                | 80.545                   |
| D. Financiële activa (cf. art. 36 lid b, c, d, e en f)  | 30.000                      | 30.000                | 30.000                   |
| E. Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)  | 147.312                     | 147.312               | 153.710                  |
| F. Liquide middelen (cf art. 40 BBV)  | 26                          | 26                    | 70                       |
| G. Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)  | -                           | -                     | 286                      |
| H. Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (excl. mutaties reserves)  | 29.304                      | 29.308                | 31.604                   |
| <b>Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%</b>   | <b>-266%</b>                | <b>-266%</b>          | <b>-323%</b>             |
| Toelichting: een negatieve schuldquote geeft aan dat er per saldo sprake is van een overschot aan middelen.   |                             |                       |                          |
| De quote is hetzelfde als bij 1A, het Waddenfonds verstrekt tot op heden geen leningen.   |                             |                       |                          |



| <b>2. Solvabiliteitsratio</b>  |                          |                       |                          |
|--|--------------------------|-----------------------|--------------------------|
| <i>(bedragen x € 1.000)</i>  |                          |                       |                          |
| <i>Bij jaarrekening ultimo jaar</i>  | <i>jaarrekening 2016</i> | <i>begroting 2017</i> | <i>jaarrekening 2017</i> |
| A. Eigen vermogen (cf. art. 42 BBV)  | 78.064                   | 78.064                | 101.936                  |
| B. Balanstotaal  | 177.339                  | 177.339               | 184.066                  |
| <b>Solvabiliteit (A/B) x 100%</b>  | <b>44%</b>               | <b>44%</b>            | <b>55%</b>               |
| Toelichting:   |                          |                       |                          |
| Hoe hoger de solvabiliteit van een onderneming, hoe gezonder het bedrijf. Een solvabiliteitsratio van 25% – 40% wordt als gezond gezien. Het Waddenfonds is een tijdelijke regeling tot en met het jaar 2026 die tot doel heeft de middelen van het Waddenfonds te besteden in de Waddenprovincies. Aan het eind van de regeling zal de solvabiliteit de 0% nade |                          |                       |                          |
| <b>3. Kengetal grondexploitatie</b>  |                          |                       |                          |
| Niet van toepassing bij GR Waddenfonds   |                          |                       |                          |
| <b>4. Structurele exploitatieruimte</b>  |                          |                       |                          |
| <i>(bedragen x € 1.000)</i>  |                          |                       |                          |
| <i>Bij jaarrekening ultimo jaar</i>  | <i>jaarrekening 2016</i> | <i>begroting 2017</i> | <i>jaarrekening 2017</i> |
| A. Totale structurele lasten   | 24.794                   | 48.421                | 7.732                    |
| B. Totale structurele baten  | 34.294                   | 29.308                | 31.604                   |
| C. Totale structurele toevoegingen aan de reserves   | 6.433                    | -                     | 24.694                   |
| D. Totale structurele onttrekkingen aan de reserves  | 11.468                   | 19.113                | 15.113                   |
| E. Totale baten  | 45.762                   | 48.421                | 46.717                   |
| <b>Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E x 100%</b>  | <b>32%</b>               | <b>0%</b>             | <b>31%</b>               |
| Toelichting:   |                          |                       |                          |
| De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de jaarrekening is.  |                          |                       |                          |
| <b>5. Belastingcapaciteit</b>  |                          |                       |                          |
| Niet van toepassing bij GR Waddenfonds   |                          |                       |                          |

### 2.1.4 Paragraaf 4 Onderhoud kapitaalgoederen

In de paragraaf kapitaalgoederen dient inzicht te worden gegeven in het onderhoudsprogramma van de kapitaalgoederen (zoals wegen, gebouwen en openbare ruimte), de financiële consequenties en de vertaling hiervan in de begroting. Deze paragraaf is voor de GR Waddenfonds niet van toepassing.

### 2.1.5 Paragraaf 5 Grondbeleid

Deze paragraaf is niet van toepassing.

### 2.1.6 Paragraaf 6 Lokale Heffingen

Deze paragraaf is niet van toepassing.

### 2.1.7 Paragraaf 7 Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn vennootschappen, stichtingen of verenigingen waarin de GR Waddenfonds deelneemt. Deze zijn niet aan de orde.

### 3 Jaarrekening

#### 3.1 Balans per 31 december 2017

| <b>Activa</b>   | <b>31 december 2017</b> | <b>31 december 2016</b> |
|---|-------------------------|-------------------------|
| <b>Financiële vaste activa</b>  |                         |                         |
| <i>Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i> | 30.000.000              | 30.000.000              |
| <b>Vlottende activa</b>   |                         |                         |
| <i>Voorraden</i>  |                         |                         |
| Vooruitbetalingen   | 2.500                   | 2.500                   |
| <i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>                          |                         |                         |
| Rekening courant met het Rijk   | 153.141.482             | 146.551.982             |
| Overige vorderingen   | 566.258                 | 472.680                 |
| <i>Liquide middelen</i>   |                         |                         |
| Banksaldi   | 70.013                  | 26.244                  |
| <i>Overlopende activa</i>   |                         |                         |
| Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid   | 286.101                 | 286.101                 |
|   | <b>184.066.355</b>      | <b>177.339.508</b>      |
| <b>Passiva</b>  | <b>31 december 2017</b> | <b>31 december 2016</b> |
| <b>Vaste passiva</b>  |                         |                         |
| <i>Eigen vermogen</i>   |                         |                         |
| Algemene reserve  | 45.947.653              | 45.784.075              |
| Bestemmingsreserve  | 41.697.797              | 17.745.943              |
| Gerealiseerde resultaat   | 14.290.922              | 14.534.350              |
| Totaal algemene reserve   | 101.936.372             | 78.064.368              |
| <b>Vlottende passiva</b>  |                         |                         |
| <i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>              |                         |                         |
| Overige schulden  | 1.231.905               | 1.058.004               |
| <i>Overlopende passiva: Nog te betalen subsidies</i>  | 80.544.754              | 97.956.263              |
| Facturen onderweg   | 353.324                 | 260.871                 |
|   | <b>184.066.355</b>      | <b>177.339.507</b>      |
| <b>Niet uit de balans blijvende verplichtingen</b>  |                         |                         |
| huurovereenkomst Huis van de Wadden   | 70.000                  | 70.000                  |
| IK project vismigratie  |                         | 400.000                 |
| IK project Vitale kust Eems-Dollard   | 8.784.046               |                         |
| Boekjaarsubsidie Waddenacademie 2018  | 780.000                 |                         |

### 3.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2017

|  | Realisatie<br>vorig<br>begrotingsjaar | Raming<br>begrotingsjaar | Realisatie<br>begrotingsjaar |
|--|---------------------------------------|--------------------------|------------------------------|
| <b>Baten</b>                                   |                                       |                          |                              |
| Decentralisatie-uitkering                      | 28.878.000                            | 28.878.000               | 28.878.000                   |
| Rente  | 426.820                               | 430.000                  | 424.500                      |
| Onttrekking OP door vrijval projecten          | 4.889.914                             | 0                        | 2.035.227                    |
| Bate lager vastgestelde projecten              | 99.482                                |                          | 266.353                      |
|  | <b>34.294.216</b>                     | <b>29.308.000</b>        | <b>31.604.080</b>            |
| <b>Lasten</b>                                  |                                       |                          |                              |
| Beschikte subsidies (toegevoegd aan OP)        | 8.926.262                             | 18.570.887               | 3.818.518                    |
| Majeure projecten (toegevoegd aan OP)          | 11.996.171                            | 26.500.000               | 1.024.032                    |
| Waddenacademie                                 | 1.200.000                             | 1.200.000                | 1.200.000                    |
| Monitoring                                     | 27.825                                | 100.000                  | 75.866                       |
| Ontwikkelbudget                                | 134.935                               | 300.000                  | 53.670                       |
| Bezwaarschriften                               | 899.799                               |                          |                              |
| Organisatiekosten                              | 1.609.551                             | 1.750.000                | 1.559.991                    |
|  | <b>24.794.543</b>                     | <b>48.420.887</b>        | <b>7.732.077</b>             |
| <b>Saldo van baten en lasten</b>               | <b>9.499.672</b>                      | <b>-19.112.887</b>       | <b>23.872.003</b>            |
| Onttrekking aan de algemene reserve            |                                       | 10.000.000               | 10.000.000                   |
| Onttrekking aan overloop bestemmingreserve     | 11.467.734                            | 9.112.887                | 5.112.887                    |
| Toevoeging aan reserves naar Majeure projecten | -2.133.056                            |                          | -15.235.968                  |
| Toevoeging aan overloop bestemmingsreserve     | -4.300.000                            |                          | -9.458.000                   |
| <b>Gerealiseerde resultaat</b>                 | <b>14.534.350</b>                     | <b>0</b>                 | <b>14.290.922</b>            |

### 3.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

#### Inleiding

Deze jaarrekening dient als financiële verantwoording over het boekjaar 2017 van de Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds en is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen daarvoor geeft.

#### Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegelden en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

## **Balans**

### **Financiële vaste activa**

#### *Uitzettingen in 's Rijks schatkist*

De uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd van langer dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

### **Vlottende activa**

#### *Vorderingen en overlopende activa*

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

#### *Liquide middelen en overlopende posten*

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

#### *Vlottende passiva*

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

#### *Overlopende passiva*

De in 2017 beschikte subsidies zijn in het boekjaar volledig als last verantwoord en toegevoegd aan de overlopende passiva (OP) 'Nog te betalen subsidies'. De onttrekking aan de overlopende passiva betreft de in 2017 daadwerkelijk uitbetaalde subsidies (voorschotten en afrekeningen). Vrijval van subsidies door lagere afrekeningen of het vervallen van projecten worden ten gunste van de programmarekening gebracht. De overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde

### 3.4 Toelichting op de balans per 31 december 2017

#### Activa

31-12-2017 31-12-2016

#### Financiële vaste activa

*Uitzettingen met een rentetypische looptijd langer dan één jaar*

|  |            |            |
|--|------------|------------|
| Ministerie van Financiën, deposito's<br>(voor een nadere toelichting op de deposito's wordt verwezen naar de paragraaf Financiering) | 30.000.000 | 30.000.000 |
|--|------------|------------|

#### Vlottende activa

*Voorraden*

|                   |       |      |
|-------------------|-------|------|
| Vooruitbetalingen | 2.500 | 2500 |
|-------------------|-------|------|

*Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar*

|  |             |             |
|--|-------------|-------------|
| Ministerie van Financiën, rekening courant | 153.141.482 | 146.551.982 |
|--|-------------|-------------|

*Overige vorderingen*

|   |                |                |
|---|----------------|----------------|
| Nog te ontvangen BTW                    | 241.421        | 276.919        |
| Nog te verrekenen subsidies             | 229.953        | 99.482         |
| Nog te verrekenen huur en energielasten | 82.564         | 0              |
| Overige vorderingen                     | 12.124         | 96.279         |
| At te dragen premie soc.Vz              | 137            | 0              |
| Declaraties personeel via salarisadm    | 59             | 0              |
|   | <u>566.258</u> | <u>472.680</u> |

*Liquide middelen*

|                            |        |        |
|----------------------------|--------|--------|
| Rabobank, rekening courant | 70.013 | 26.244 |
|----------------------------|--------|--------|

*Overlopende activa*

|   |         |         |
|---|---------|---------|
| Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid | 286.101 | 286.101 |
|---|---------|---------|

*Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren*

|  |            |
|--|------------|
| Begrotingsbedrag verslagjaar             | 29.308.000 |
| Drempelbedrag 0,75% van begrotingsbedrag | 219.810    |
| Minimaal drempelbedrag                   | 250.000    |

|  | Kwartaal 1 | Kwartaal 2 | Kwartaal 3 | Kwartaal 4 |
|--|------------|------------|------------|------------|
| Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden | 53.813     | 36.636     | 29.874     | 45.048     |
| Ruimte onder het drempel bedrag                                  | 196.186    | 213.363    | 220.125    | 204.951    |

- In beginsel moeten alle overtollige middelen in de schatkist worden aangehouden, tenzij deze middelen onder het drempelbedrag gerekend kunnen worden. De hoogte van het drempelbedrag hangt af van de omvang van de begroting. De drempel is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. Indien het begrotingstotaal hoger is dan € 500 miljoen is de drempel gelijk aan € 3,75 miljoen plus 0,2% van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat. De drempel is nooit lager dan € 250.000.

**Passiva****31-12-2017 31-12-2016***Algemene reserve Waddenfonds*

|                                |                   |                   |
|--------------------------------|-------------------|-------------------|
| Beginsaldo 1 januari           | 45.784.075        | 45.784.075        |
| af: onttrekking                | -10.000.000       |                   |
| bij: bestemming resultaat 2016 | 10.163.578        |                   |
| Saldo 31 december              | <u>45.947.653</u> | <u>45.784.075</u> |

De algemene reserve bedraagt ultimo 2017 € 45,9 miljoen. Rekening houdende met het weerstandsvermogen van € 5,8 miljoen bedraagt de vrije algemene reserve per 31 december 2017 € 40,1 miljoen. Dit is exclusief het nog te bestemmen resultaat over 2017. De vrije algemene reserve is nader in te zetten voor de doelstellingen van het Waddenfonds.

*Bestemmingsreserve*

|   |            |           |
|---|------------|-----------|
| Overloopreserve subsidieplafonds/tenders  | 13.458.000 | 5.612.887 |
| De overloopreserve is ingesteld om de in het boekjaar opengestelde subsidieplafonds en tenders in het nieuwe boekjaar af te kunnen ronden. Het betreft het doorschuiven van subsidiebudgetten die het dagelijks bestuur als subsidieplafonds/tenders heeft opgenomen in openstellingsbesluiten waarvoor nog geen subsidieverlening (toekenningsbeschikkingen) in hetzelfde boekjaar kon plaatsvinden. |            |           |

Voor de volgende thema's zijn budgetten doorgeschoven naar 2017:

|                                     |  |           |
|-------------------------------------|--|-----------|
| Duurzame havens                     |  | 1.312.887 |
| Duurzame recreatie en toerisme 2016 |  | 3.500.000 |
| Waddenfilm                          |  | 800.000   |

Voor de volgende thema's zijn de budgetten doorgeschoven naar 2018:

|  |                   |                  |
|--|-------------------|------------------|
| Duurzame recreatie en toerisme 2016 (herkansing) | 4.000.000         |                  |
| Brede openstelling 2017                          | 9.458.000         |                  |
|  | <u>13.458.000</u> | <u>5.612.887</u> |

*Reserve majeure projecten*

|   |            |            |
|---|------------|------------|
| De reserve Majeure projecten is ingesteld projecten uit het Investeringskader meerjarig te kunnen financieren | 28.239.797 | 12.133.056 |
|---|------------|------------|

Specificatie reserve majeure projecten:

|  |                   |  |
|--|-------------------|--|
| Vrij te besteden aan toekomstige majeure projecten | 13.003.829        |  |
| IK Vitale Kust Eems-Dollard                        | 5.235.968         |  |
| IK Viswad  | 10.000.000        |  |
|  | <u>28.239.797</u> |  |

|                               |            |            |
|-------------------------------|------------|------------|
| <i>Gerealiseerd resultaat</i> | 14.290.922 | 14.534.350 |
|-------------------------------|------------|------------|

| Eigen vermogen              | Boekwaarde per 31-12-2016 | Boekwaarde per 31-12-2017 |
|-----------------------------|---------------------------|---------------------------|
| Algemene reserve            | 45.784.075                | 45.947.653                |
| <i>Bestemmingsreserve:</i>  |                           |                           |
| Overloop bestemmingsreserve | 5.612.887                 | 13.458.000                |
| Reserve majeure projecten   | 12.133.056                | 28.239.797                |
| Gerealiseerd resultaat      | 14.534.350                | 14.290.922                |
| <b>Totaal</b>               | <b>78.064.368</b>         | <b>101.936.372</b>        |

Het verloop in 2017 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven

|                             | Boekwaarde per 31-12-2016 | Toevoeging        | Onttrekking       | Bestemming resultaat vorig boekjaar | Boekwaarde per 31-12-2017 |
|-----------------------------|---------------------------|-------------------|-------------------|-------------------------------------|---------------------------|
| Algemene reserve            | 45.784.075                |                   | 10.000.000        | 10.163.578                          | 45.947.653                |
| <i>Bestemmingsreserve:</i>  |                           |                   |                   |                                     |                           |
| Overloop bestemmingsreserve | 5.612.887                 | 9.458.000         | 5.112.887         | 3.500.000                           | 13.458.000                |
| Reserve majeure projecten   | 12.133.056                | 15.235.968        |                   | 870.773                             | 28.239.797                |
| Gerealiseerd resultaat      | 14.534.350                | 14.290.922        | 14.534.351        |                                     | 14.290.922                |
| <b>Totaal</b>               | <b>78.064.368</b>         | <b>38.984.890</b> | <b>29.647.238</b> | <b>14.534.351</b>                   | <b>101.936.372</b>        |

*Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar*

*Overige schulden*

|   |                  |                  |
|---|------------------|------------------|
| Crediteuren                                     | 1.214.596        | 1.037.534        |
| Nog af te dragen loonheffing en pensioenpremies | 17.309           | 20.470           |
| Vooruit ontvangen bedragen                      |                  | 0                |
|   | <u>1.231.905</u> | <u>1.058.004</u> |

*Overlopende passiva*

*Nog te betalen subsidies*

|   |                   |                   |
|---|-------------------|-------------------|
| Beginsaldo 01 januari                                   | 97.956.263        | 100.428.129       |
| Uitbetaalde subsidies                                   | -20.218.832       | -19.404.184       |
| Beschikte subsidies, toegevoegd aan overlopende passiva | 6.575.442         | 20.922.433        |
| Toegekende bezwaarschriften                             | 0                 | 899.799           |
| Vrijval subsidies door lagere definitieve beschikkingen | -3.768.119        | -4.889.914        |
| Saldo 31 december                                       | <u>80.544.754</u> | <u>97.956.263</u> |

|                   |         |         |
|-------------------|---------|---------|
| Facturen onderweg | 353.324 | 260.871 |
|-------------------|---------|---------|

### 3.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten over 2017

|   | <b>Raming</b> | <b>Realisatie</b> |
|---|---------------|-------------------|
| <b>Baten</b>  |               |                   |
| <i>Decentralisatie-uitkering Rijk</i><br>Decentralisatie-uitkering 2017   | 28.878.000    | 28.878.000        |
| <i>Rente</i><br>rente schatkistbankieren<br>Voor een nadere toelichting op de rente wordt verwezen naar<br>de paragraaf financiering  | 430.000       | 424.500           |
| <i>Onttrekking overlopende passiva door vrijval projecten</i><br>In 2017 zijn diverse projecten definitief vastgesteld. Bij 8 van die projecten is de subsidie lager vastgesteld dan de toegekende beschikking. Hierdoor is in totaal een bedrag van € 2.035.227 vrijgevallen uit de overlopende passiva. Bij 2 projecten is er teveel aan voorschotten uitgekeerd. Hierop is € 266.353 terug gevorderd | 0             | 2.035.227         |
| Ontvangst lager vastgestelde projecten  |               | 266.353           |
| <b>Lasten</b>   |               |                   |
| <i>Beschikte subsidies, toegevoegd aan overlopende passiva</i>  |               |                   |
| <i>Reguliere openstellingen</i>   |               |                   |
| Brede openstelling 2017   | 9.458.000     | 0                 |
| <i>Duurzame havens 2015</i>   | 1.312.887     | 121.736           |
| <i>Duurzame recreatie en toerisme 2016</i>  | 7.000.000     | 2.901.782         |
| <i>Waddenfilm 2016</i>  | 800.000       | 795.000           |
|   | 18.570.887    | 3.818.518         |
| <i>Majeure projecten</i>  |               |                   |
| <i>subsidie Vismigratierivier Afsluitdijk DNA</i>   | 400.000       | 400.000           |
| <i>subsidie Vitale Kust Eems-Dollard (deel 2017)</i>  | 5.860.000     | 2.356.924         |
| <i>budget viswad</i>  | 10.000.000    | 0                 |
| Vrijval IK Vitale Kust Eems-Dollard   |               | <b>-1.732.892</b> |
| Niet opengesteld budget   | 10.240.000    | 0                 |
|   | 26.500.000    | 1.024.032         |
| In 2017 zijn voor bovengenoemde thema's subsidieplafonds en tenders opengesteld. Voor een nadere toelichting op de beschikte subsidies wordt verwezen naar het jaarverslag.   |               |                   |
| <i>Subsidie Waddenacademie</i>  | 1.200.000     | 1.200.000         |
| Met ingang van 1 juli 2014 is aan de Waddenacademie een budgetsubsidie  |               |                   |



toegekend van jaarlijks € 1,2 miljoen.

|  | <b>Raming</b> | <b>Realisatie</b> |
|--|---------------|-------------------|
| <i>Monitoring</i>  | 100.000       | 75.866            |
| Voor het onderdeel 'Monitoring' zijn in 2017 voor € 75.866 aan uitgave geweest. Dit onderdeel is bedoeld om vanuit het Waddenfonds de door de Waddenacademie te ontwikkelen en onderhouden Monitor structureel te vullen met Waddenfonds-specifieke gegevens.  |               |                   |
| <i>Ontwikkelbudget</i>   | 300.000       | 53.670            |
| Vanaf medio 2015 is door wijziging van de begroting een budget beschikbaar gesteld om – voorafgaand aan subsidieaanvragen – het Waddenfonds de kwaliteit van aanvragen voor complexe vraagstukken te laten bevorderen. Middelen in dit kader kunnen bijvoorbeeld worden ingezet om vooronderzoek, haalbaarheidsonderzoek en coalitievorming te realiseren.   |               |                   |
| <i>Organisatiekosten</i>   |               |                   |
| Organisatiekosten 2017   | 1.750.000     | 1.559.991         |
| Voor een nadere toelichting op de organisatiekosten wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering.  |               |                   |
| <b>Saldo van baten en lasten</b>   |               |                   |
| Het saldo van de totale baten en totale lasten bedraagt € positief   | 0             | 23.872.003        |
| <i>Onttrekking aan algemene reserve.</i>   |               |                   |
| In 2017 is budget viswad onttrokken aan de algemene reserve  | 10.000.000    | 10.000.000        |
| <i>Onttrekking aan overloop bestemmingreserve</i>  | 0             | 5.112.887         |
| In 2017 is er geen besteding geweest op de brede openstelling 2017. In 2018 worden deze middelen weer toegevoegd aan de begroting  |               |                   |
| <i>Mutatie reserves Majeure en overloop</i>  | 0             | -24.693.968       |
| De mutatie in de reserves betreft een doorschuiving van subsidiebudgetten die het dagelijks bestuur in 2017 als subsidieplafonds/tenders heeft opgenomen in openstellingsbesluiten maar waarvoor nog geen subsidieverlening (toekenningsbeschikkingen) in 2017 kon plaatsvinden. Afronding van het openstellingsbesluit vindt in het nieuwe boekjaar plaats. Dit geldt ook voor de toegekende majeureprojecten waarvan een deel niet beschikt is |               |                   |
| Voor een specificatie van de doorgeschoven budgetten naar de diverse thema's wordt verwezen naar de toelichting op de balans.  |               |                   |

**Gerealiseerde resultaat**

14.290.922

Ontwerp-jaarstukken

## 4 Publicatie Wet Normering Topinkomens

| Naam                      | Functie                              |   | Duur dienstverband in het verslag-jaar                 | Omvang dienstverband                       | Gewezen topfunctionaris?   | Fictieve Dienstbetrekking?                    | Beloning                         | belastbare en variabele onkostenvergoeding | Beloningen betaalbaar op termijn | Totaal bezoldiging | Individueel toepasselijke besoldigingsmaximum |
|---------------------------|--------------------------------------|---|--|--|----------------------------|---|----------------------------------|--|----------------------------------|--------------------|---|
| <b>Dagelijks Bestuur</b>  |                                      |   |  |  |                            |   |                                  |  |                                  |                    |   |
| Henk Staghouwer           | Gedeputeerde provincie Groningen     | DB lid (Voorzitter)   | 29-04-2015 / 31-12-2017                                | n.v.t.                                     | n.v.t.                     | Nee   | 0                                | 0  | 0                                | 0                  | 27.150  |
| Klaas Kielstra            | Gedeputeerde Provincie Fryslân       | DB lid  | 20-05-2015 / 31-12-2017                                | n.v.t.                                     | n.v.t.                     | Nee   | 0                                | 0  | 0                                | 0                  | 18.100  |
| Cees Loggen               | Gedeputeerde Provincie Noord-Holland | DB lid  | 26-05-2015 / 31-12-2017                                | n.v.t.                                     | n.v.t.                     | Nee   | 0                                | 0  | 0                                | 0                  | 18.100  |
| <b>Directie</b>           |                                      |   |  |  |                            |   |                                  |  |                                  |                    |   |
| Drs. A.F. van de Klundert | Waddenfonds                          | Directeur / secretaris  | 01-11-2012 / 31-12-2017                                | 1 fte                                      | Ja                         | Ja  | 72.011,64                        | 5.000,04                                   | 17.647,92                        | 94.659,60          | 181.000                                       |
| Dick Hamhuis              | Waddenfonds                          | Waarnemend Directeur / secretaris<br><br>Directeur / Secretaris | 01-04-2016 / 01-07-2017<br><br>01-07-2017 / 31-12-2017 | 1 fte                                      | nee                        | Ja  | 103.554,66                       | -  | 15.283,56                        | 118.838,22         | 181.000                                       |
| Naam                      | Functie                              |   | Motivering indien overschrijding : zie                 | Aanvang en einde functievervulling in 2016 | Deeltijdfactor 2016 in fte | Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen | Beloningen betaalbaar op termijn |  |                                  |                    |   |
| <b>Dagelijks Bestuur</b>  |                                      |   |  |  |                            |   |                                  |  |                                  |                    |   |
| Henk Staghouwer           | Gedeputeerde provincie Groningen     | DB lid (Voorzitter)   | n.v.t.   | 29-04-2015 / 31-12-2016                    | n.v.t.                     | 0   | 0                                |  |                                  |                    |   |
| Klaas Kielstra            | Gedeputeerde Provincie Fryslân       | DB lid  | n.v.t.   | 20-05-2015 / 31-12-2016                    | n.v.t.                     | 0   | 0                                |  |                                  |                    |   |
| Cees Loggen               | Gedeputeerde Provincie Noord-Holland | DB lid  | n.v.t.   | 26-05-2015 / 31-12-2016                    | n.v.t.                     | 0   | 0                                |  |                                  |                    |   |
| <b>Directie</b>           |                                      |   |  |  |                            |   |                                  |  |                                  |                    |   |
| Drs. A.F. van de Klundert | Waddenfonds                          | Directeur / secretaris  | n.v.t.   | 1/1/2016 - 31/12/2016                      | 1 fte                      | 95164,73                                      | 14656,74                         |  |                                  |                    |   |
| Dick Hamhuis              | Waddenfonds                          | Waarnemend Directeur / secretaris<br><br>Directeur / Secretaris | n.v.t.   | 1/4/2016 - 31/12/2016                      | 1 fte                      | 77333,15                                      | 10159,56                         |  |                                  |                    |   |

| Naam                       | Functie                                    |                            | Duur dienst-<br>verband in<br>het verslag-<br>jaar | Deeltijdfact<br>or<br>in FTE | Gewezen<br>topfunctiona<br>ris? | (Fictieve)<br>Dienstbete<br>kking? | Beloning | belastbare<br>en variabele<br>onkosten<br>vergoeding | Beloningen<br>betaalbaar<br>op termijn | Totaal<br>bezoldiging | Individueel<br>toepasselijk<br>e<br>besoldigings<br>maximum | Motivering<br>indien<br>overschrijdi<br>ng : zie | Aanvang en<br>einde<br>functievervu<br>ling in 2016 | Deeltijdfact<br>or 2016 in<br>fte | Beloning<br>plus<br>belastbare<br>onkostenver<br>goedingen | Beloningen<br>betaalbaar<br>op termijn |
|----------------------------|--|----------------------------|--|------------------------------|---------------------------------|------------------------------------|----------|--|--|-----------------------|---|--|---|-----------------------------------|--|--|
| <b>Algemeen Bestuur</b>    |  |                            |  |                              |                                 |                                    |          |  |  |                       |   |  |   |                                   |  |  |
| Henk Staghouwer            | Gedeputeerde<br>provincie<br>Groningen     | AB lid (Voorzitter)        | 29-04-2015 /<br>31-12-2017                         | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 27.150  | n.v.t.   | 29-04-2015 /<br>31-12-2016                          | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Klaas Kielstra             | Gedeputeerde<br>Provincie<br>Fryslân       | AB lid                     | 20-05-<br>2015/31-12-<br>2017                      | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | 20-05-<br>2015/31-12-<br>2016                       | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Cees Loggen                | Gedeputeerde<br>Provincie<br>Noord-Holland | AB lid                     | 26-05-<br>2015/31-12-<br>2017                      | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | 26-05-<br>2015/31-12-<br>2016                       | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Mark de Roo                | Statenlid<br>Provincie<br>Fryslân          | AB lid                     | 20-05-<br>2015/05-09-<br>2017                      | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | 20-05-<br>2015/31-12-<br>2016                       | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Pieter Kraaima             | Statenlid<br>Provincie<br>Fryslân          | AB lid                     | 20-05-<br>2015/31-12-<br>2017                      | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | 20-05-<br>2015/31-12-<br>2016                       | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Tjerk Voigt                | Statenlid<br>Provincie<br>Fryslân          | AB lid                     | 20-12-<br>2017/31-12-<br>2017                      | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | n.v.t.  | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Jacob Star                 | Statenlid<br>Provincie<br>Groningen        | AB lid                     | 01-07-2016 /<br>31-12-2017                         | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | 01-07-2016 /<br>31-12-2016                          | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Harrie Miedema             | Statenlid<br>Provincie<br>Groningen        | AB lid                     | 29-04-2015 /<br>31-12-2017                         | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | 29-04-2015 /<br>31-12-2016                          | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Wim Bakker                 | Statenlid<br>Provincie<br>Noord-Holland    | AB lid                     | 08-02-2016 /<br>31-12-2017                         | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | 08-02-2016 /<br>31-12-2016                          | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Esther Rommel              | Statenlid<br>provincie<br>Noord-Holland    | AB lid                     | 08-02-2016 /<br>31-12-2017                         | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | 08-02-2016 /<br>31-12-2016                          | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Nienke Homan -<br>Brinkman | Gedeputeerde<br>provincie<br>Groningen     | Plaatsvervangend<br>AB lid | 29-04-2015 /<br>31-12-2017                         | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | 29-04-2015 /<br>31-12-2016                          | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Johannes Kramer            | Gedeputeerde<br>Provincie<br>Fryslân       | Plaatsvervangend<br>AB lid | 20-05-<br>2015/31-12-<br>2017                      | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | 20-05-2015 /<br>31-12-2016                          | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Jack van der<br>Hoek       | Gedeputeerde<br>Provincie<br>Noord-Holland | Plaatsvervangend<br>AB lid | 26-05-<br>2015/31-12-<br>2017                      | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | 26-05-<br>2015/31-12-<br>2016                       | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Wanda Ottens               | Statenlid<br>Provincie<br>Fryslân          | Plaatsvervangend<br>AB lid | 20-05-2015 /<br>25-01-2017                         | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | 20-05-2015 /<br>31-12-2016                          | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Tjerk Voigt                | Statenlid<br>Provincie<br>Fryslân          | Plaatsvervangend<br>AB lid | 25-01-2017 /<br>20-12-2017                         | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | n.v.t.  | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Sietze Schukking           | Statenlid<br>Provincie<br>Fryslân          | Plaatsvervangend<br>AB lid | 20-12-2017 /<br>31-12-2017                         | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | n.v.t.  | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Rinie van der<br>Zanden    | Statenlid<br>Provincie<br>Fryslân          | Plaatsvervangend<br>AB lid | 20-05-2015 /<br>31-12-2017                         | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | 20-05-2015 /<br>31-12-2016                          | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Geert Kamminga             | Statenlid<br>Provincie<br>Groningen        | Plaatsvervangend<br>AB lid | 29-04-2015 /<br>22-03-2017                         | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | 29-04-2015 /<br>31-12-2016                          | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Hilma Oudman -<br>Dam      | Statenlid<br>Provincie<br>Groningen        | Plaatsvervangend<br>AB lid | 22-03-2017 /<br>31-12-2017                         | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | n.v.t.  | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Raymond Jousma             | Statenlid<br>Provincie<br>Groningen        | Plaatsvervangend<br>AB lid | 29-04-2015 /<br>31-12-2017                         | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | 29-04-2015 /<br>31-12-2016                          | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Willemie Koning-<br>Hoeve  | Statenlid<br>provincie<br>Noord-Holland    | Plaatsvervangend<br>AB lid | 26-05-2015 /<br>31-12-2017                         | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | 26-05-2015 /<br>31-12-2016                          | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |
| Rina van Rooij             | Statenlid<br>provincie<br>Noord-Holland    | Plaatsvervangend<br>AB lid | 26-05-2015 /<br>31-12-2017                         | n.v.t.                       | n.v.t.                          | Nee                                | 0        | 0  | 0                                      | 0                     | 18.100  | n.v.t.   | 26-05-2015 /<br>31-12-2016                          | n.v.t.                            | 0  | 0                                      |

## 5 Overige gegevens

### 5.1 Resultaatbestemming

Het dagelijks bestuur van het Waddenfonds stelt voor om het gerealiseerde resultaat over 2017 als volgt te bestemmen:

|  |                     |
|--|---------------------|
| Gerealiseerd resultaat 2017                            | <u>€ 14.290.922</u> |
| <b>Toe te voegen aan reserves:</b>                     |                     |
| Toe te voegen aan bestemmingsreserve majeure projecten | € 10.240.000        |
| Toe te voegen aan de algemene reserve Waddenfonds      | <u>€ 4.050.922</u>  |
| Totaal   | <u>€ 14.290.922</u> |

Ontwerp-jaarstukken

## Begrotingswijziging 2018 Waddenfonds mutatie reserves

**Onderwerp : Aanwenden algemene reserve t.b.v. bestemmingsreserve Majeure projecten**

**Toelichting:** In de loop van dit jaar verwacht het bestuur van het Waddenfonds dat op basis van het Meerjarenprogramma Investeringskader Waddengebied een substantieel bedrag nodig is voor subsidieaanvragen voor majeure projecten. Om vlot te kunnen inspelen op subsidieaanvragen voor majeure projecten is het nodig dat de middelen reeds vanuit de algemene reserve naar de bestemmingsreserve voor majeure projecten zijn overgeheveld.

**Voorstel:**  
Conform onderstaande tabel €30.000.000 onttrekken aan de algemene reserve tbv de reserve Majeure projecten

bedragen afronden op honderdtallen

### Exploitatie

| Progr.        | Omschrijving         | 2018     | 2019     | 2020     | 2021     | 2022     |
|---------------|----------------------|----------|----------|----------|----------|----------|
| <b>Baten</b>  |                      |          |          |          |          |          |
|               |                      |          |          |          |          |          |
|               | <b>Totaal baten</b>  | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> |
| <b>Lasten</b> |                      |          |          |          |          |          |
|               |                      |          |          |          |          |          |
|               | <b>Totaal lasten</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> |

### Reserves/voorzieningen/overlopende passiva

| Progr.        | Omschrijving                      | 2018              | 2019     | 2020     | 2021     | 2022     |
|---------------|-----------------------------------|-------------------|----------|----------|----------|----------|
| <b>Baten</b>  |                                   |                   |          |          |          |          |
|               | Vorming reserve majeure projecten | 30.000.000        |          |          |          |          |
|               | <b>Totaal baten</b>               | <b>30.000.000</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> |
| <b>Lasten</b> |                                   |                   |          |          |          |          |
|               | Onttrekking uit algemene reserve  | 30.000.000        |          |          |          |          |
|               | <b>Totaal lasten</b>              | <b>30.000.000</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> |

# **Begroting Waddenfonds 2019**

Voor zienswijze aan PS verstuurd op 19 maart 2018  
Vast te stellen door het Algemeen Bestuur Waddenfonds op 29 juni 2018





## Inhoudsopgave

|          |   |           |
|----------|---|-----------|
| <b>1</b> | <b>INLEIDING</b>  | <b>5</b>  |
| <b>2</b> | <b>INRICHTING GR WADDENFONDS</b>                                  | <b>7</b>  |
| 2.1      | GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING                                       | 7         |
| 2.2      | SAMENSTELLING BESTUUR EN ORGANISATIE                              | 7         |
| <b>3</b> | <b>PROGRAMMA'S</b>  | <b>8</b>  |
| 3.1      | INLEIDING   | 8         |
| 3.2      | ALGEMENE FINANCIËLE EN BELEIDSMATIGE KADERS                       | 9         |
| <b>4</b> | <b>FINANCIËN</b>  | <b>12</b> |
| <b>5</b> | <b>PARAGRAFEN</b>   | <b>13</b> |
| 5.1      | INLEIDING   | 13        |
| 5.2      | BEDRIJFSVOERING (UITVOERINGSORGANISATIE INCLUSIEF BEHEERFUNCTIES) | 13        |
| 5.3      | FINANCIERING  | 13        |
| 5.4      | WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING                            | 14        |
| 5.5      | ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN  | 16        |
| 5.6      | GRONDBELEID   | 16        |
| 5.7      | LOKALE HEFFINGEN  | 16        |
| 5.8      | VERBONDEN PARTIJEN  | 16        |
| <b>6</b> | <b>FINANCIËLE BEGROTING.</b>                                      | <b>17</b> |
| 6.1      | RECAPITULATIE PROGRAMMABEGROTING EN MEERJAREN-PERSPECTIEF         | 17        |
| 6.2      | TOELICHTING BEGROTING 2019  | 18        |
| 6.2.1    | BEGROTINGSPROGRAMMA SUBSIDIETHEMA'S EN -PROGRAMMA'S               | 18        |
| 6.2.2    | BEGROTINGSPROGRAMMA BEDRIJFSVOERING                               | 19        |
| 6.2.3    | BEGROTINGSPROGRAMMA ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN                     | 20        |
| 6.2.4    | RESULTAATBESTEMMING   | 20        |
| 6.3      | 2020 EN VERDER  | 20        |



# 1 Inleiding

Het Dagelijks Bestuur biedt u hierbij de conceptbegroting 2019 van het Waddenfonds aan.

Het Waddenfonds geeft uitvoering aan een gedecentraliseerde taak van de rijksoverheid. Deze taak is aan de drie Waddenprovincies gezamenlijk overgedragen per 1 januari 2012. Eén en ander is vastgelegd in het Bestuursakkoord van 14 september 2011. Met de decentralisatie hebben de drie Waddenprovincies een belangrijk instrument in handen voor het in stand houden en ontwikkelen van het Waddengebied.

In mei 2012 hebben de Gedeputeerde Staten en de Provinciale Staten van de provincies Fryslân, Groningen en Noord-Holland besloten tot het instellen van de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds in de vorm van een openbaar lichaam. Op 9 juni 2012 heeft daartoe de constituerende vergadering plaatsgevonden te Texel.

Met de overdracht van de middelen door de provincie Fryslân aan het Waddenfonds per 1 oktober 2012 is het Waddenfonds ook daadwerkelijk als zelfstandige organisatie van start gegaan. Vanaf oktober 2012 en in 2013 heeft het Waddenfonds subsidies verstrekt op basis van het Pionierprogramma 2012-2013.

In 2014 is het nieuwe Uitvoeringsplan Waddenfonds 2014-2017 door Provinciale Staten van de provincies Noord-Holland, Fryslân en Groningen vastgesteld en daarna in werking getreden. Op basis van het Uitvoeringsplan heeft het Algemeen Bestuur van het Waddenfonds op 30 juni 2014 het Jaarprogramma 2014-2015 vastgesteld en op 26 november 2015 het Jaarprogramma 2016 vastgesteld.

Eind 2016 hebben de Provinciale Staten van de drie GR-provincies het Investeringskader Waddengebied 2016-2026 vastgesteld. Op basis daarvan heeft het Waddenfonds een Uitvoeringskader Waddenfonds 2017-2026 opgesteld. In het Uitvoeringskader Waddenfonds is enerzijds de inzet van het Waddenfonds voor de majeure opgaven bepaald en anderzijds de aanpak met de thematische openstellingen. Dit kader is vastgesteld door de staten van de drie GR-provincies en vormde de basis voor het door het Algemeen Bestuur vastgestelde Uitvoeringsprogramma 2017-2026.

Bij het opstellen van de begroting 2019 wordt de – in de Wet gemeenschappelijke regeling en in de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds – voorgeschreven cyclus gevolgd en is vaststelling voor de zomer van 2018 voorzien. In deze begroting is een paragraaf opgenomen met daarin de algemene financiële en beleidsmatige kaders. Daarnaast is in deze begroting 2019 een onderverdeling in programma's opgenomen. Ook bevat de begroting een nadere specificatie van de besluiten van het Algemeen Bestuur die een meerjarige doorwerking kennen.

In de begroting 2016 is geïntroduceerd dat het Waddenfonds een deel van de jaarlijkse rijksdotaties kan inzetten voor majeure projecten. Subsidies aan majeure projecten kunnen grote bedragen betreffen. In de financiële verordening is de basis gelegd om voor dergelijke projecten meerjarig begrotingsmiddelen te reserveren. Het al eerder hierboven genoemde Investeringskader bevat een zestal grote opgaven die met majeure, meerjarige projecten zullen worden ingevuld en waarvoor veelal meerjarige financiering nodig is.

Consequentie van het meerjarig reserveren van middelen in begrotingen is dat dit doorwerkt in volgende begrotingsjaren, terwijl in de jaarcyclus elk jaar de begroting voor het daaropvolgende jaar voor zienswijze aan provinciale staten wordt voorgelegd en door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Zoals hiervoor is aangegeven heeft het Algemeen Bestuur van het Waddenfonds in de zomer van 2016, vanwege het Investeringskader, voor enkele projecten een meerjarige reservering in (de meerjarenraming van) begrotingswijzigingen vastgelegd. In de meerjarenraming van deze begroting 2019 ziet u deze projecten en de financiële meerjarige doorwerking opgenomen.

In 2017 is er verder gewerkt aan het programmeren van grote projecten. In 2017 heeft dit proces echter nog niet tot nieuwe investeringen geleid. Wel hebben gedeputeerde staten van de drie GR

provincies inmiddels een meerjarenprogramma met daarin opgenomen een programmeringslijst met projecten vastgesteld. Naar verwachting zullen er in de loop van 2018 besluiten worden genomen tot forse meerjarige investeringen. Om daarvoor op tijd middelen beschikbaar te hebben wordt separaat aan deze begroting 2019 een begrotingswijziging Waddenfonds 2018 voorgelegd. Met deze wijziging wordt voorgesteld een substantieel bedrag uit de algemene reserve van het Waddenfonds beschikbaar te stellen voor majeure meerjarige investeringen. Zie hiervoor ook de toelichting in hoofdstuk 4 en 6.2.1.

## 2 Inrichting GR Waddenfonds

### 2.1 Gemeenschappelijke Regeling

Mei 2012 heeft de besluitvorming plaatsgevonden over het treffen van de gemeenschappelijke regeling in Provinciale Staten.

Daarbij hebben de volgende overwegingen een rol gespeeld:

- *het Kabinet heeft besloten het Waddenfonds te decentraliseren naar de Waddenprovincies;*
- *ten behoeve van deze decentralisatie het Rijk en de Waddenprovincies op 14 september 2011 het Bestuursakkoord Decentralisatie Waddenfonds hebben ondertekend;*
- *met deze decentralisatie het beheer over het Waddenfonds en de besteding van middelen ten laste van dit fonds een autonome taak van de Waddenprovincies is;*
- *in voormeld Bestuursakkoord is opgenomen dat de Waddenprovincies zorg dragen voor een professionele uitvoeringsorganisatie voor het beheer van het Waddenfonds en in gezamenlijkheid beschikken over de gelden van dit fonds.*

Na de constituerende vergadering van 9 juni 2012 is opdracht gegeven voor de aanstelling van de onafhankelijke kwaliteitscommissie en de werving van de directeur Waddenfonds. De directeur Waddenfonds is per 1 december 2012 begonnen.

Naar aanleiding van de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen is door de Waddenprovincies in november 2015 de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds gewijzigd.

### 2.2 Samenstelling Bestuur en organisatie

Het Dagelijks Bestuur van het Waddenfonds bestaat uit drie leden (van elke waddenprovincie de gedeputeerde die het Waddenfonds in portefeuille heeft).

Het Algemeen Bestuur bestaat uit negen leden. Naast de drie portefeuille houdende gedeputeerden, zijn van elke waddenprovincie twee statenleden aangesteld. Voor elk van de bestuursleden zijn plaatsvervangers aangesteld.

Ter ondersteuning van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur is een kleine, professionele organisatie ingericht. Het betreft de functies secretaris/directeur, plaatsvervangend directeur/controller, programmamanager, programmaregisseur en juridisch-financiële en administratief-secretariële ondersteuning. De toetsing van aanvragen aan de Subsidieverordening Waddenfonds en het beheer van toegekende subsidies is uitbesteed aan een beheerorganisatie.

## 3 Programma's

### 3.1 Inleiding

De hoofddoelstellingen van het Waddenfonds zijn:

- Het vergroten en versterken van de natuur- en landschapswaarden van het Waddengebied;
- Het verminderen of wegnemen van externe bedreigingen van de natuurlijke rijkdom van de Waddenzee;
- Een duurzame economische ontwikkeling in het Waddengebied dan wel gericht zijn op een substantiële transitie naar een duurzame energiehouding in het Waddengebied en de direct aangrenzende gebieden;
- Het ontwikkelen van een duurzame kennishouding ten aanzien van het Waddengebied.

In het Bestuursakkoord is bepaald dat de vier hoofddoelstellingen nevensgeschikt zijn. Het Waddenfonds zet zich in voor een samenhangende ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden, duurzame economische ontwikkeling, verduurzaming van de energiehouding en een duurzame kennishouding van het Waddengebied. Tevens is bepaald dat de middelen uit het Waddenfonds op programmatische wijze zullen worden ingezet.

In mei 2017 hebben de Provinciale Staten van de Waddenprovincies het Uitvoeringskader Waddenfonds 2017-2026 vastgesteld.

Als bouwstenen voor de programmering is de volgende thema-indeling gehanteerd:

| Hoofddoelen   | Thema's                                     |
|---|---|
| <b>A. Het vergroten en versterken van de natuur- en landschapswaarden van het waddengebied</b>  |   |
|   | Waddenzee en Eems-Dollard estuarium         |
|   | Randen van het wad                          |
|   | Werelderfgoed, landschap en cultuurhistorie |
| <b>B. Het verminderen en wegnemen van externe bedreigingen van de natuurlijke rijkdom van de Waddenzee</b>  |   |
|   | Bodem, water, licht en geluid               |
| <b>C. Een duurzame economische ontwikkeling in het waddengebied, dan wel gericht zijn op een substantiële transitie naar een duurzame energiehouding in het waddengebied en de direct aangrenzende gebieden</b> |   |
|   | Duurzame recreatie en duurzaam toerisme     |
|   | Duurzame energiehouding                     |
|   | Duurzame waddenhavens                       |
|   | Duurzame visserij                           |
|   | Duurzame landbouw                           |

Met een budgetsubsidie aan de Waddenacademie wordt invulling gegeven aan de hoofddoelstelling 'ontwikkelen duurzame kennishuishouding Waddengebied'.

Daarnaast is er een budget voor Lokale Innovaties. Het Budget Lokale Innovaties wordt ingezet om de vitaliteit van dorpen en de kwaliteit in de directe omgeving te verbeteren door middel van sociaaleconomische activiteiten van de dorpsgemeenschap

Op basis van het Uitvoeringsprogramma Waddenfonds 2017-2026 vastgesteld door het Algemeen Bestuur in juni 2017 stelt het Dagelijks Bestuur subsidieregelingen vast. De subsidieregelingen kunnen aanvullend c.q. complementair worden toegepast ten opzichte van het Investeringskader Waddengebied. Indien er aanleiding voor is kan bijstelling van het Uitvoeringsprogramma door het Algemeen Bestuur plaatsvinden.

In de begroting wordt gewerkt met drie begrotingsprogramma's. Daarnaast zijn expliciet de verleende begrotingssubsidies met haar meerjarige doorwerking opgenomen. De drie programma's die in deze begroting staan zijn:

- Subsiethema's en -programma's,
- Bedrijfsvoering en
- Algemene Dekkingsmiddelen.

Deze drie programma's maken het enerzijds mogelijk om nadrukkelijker de bestemming van middelen af te bakenen. Anderzijds biedt het mogelijkheden om bevoegdheden tot het bestemmen van middelen, binnen het vastgelegde programma, over te dragen aan het Dagelijks Bestuur. De kaders hiervoor liggen vast in de Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds, de Financiële Verordening en de Nota Toelichting Begroting en worden nader toegelicht in paragraaf 3.2.

Het Algemeen Bestuur heeft in het Uitvoeringsprogramma 2017-2026 inhoudelijke accenten gesteld en tevens een onderverdeling aangegeven binnen het begrotingsprogramma Subsiethema's. Het is aan het Dagelijks Bestuur om – binnen het door het Algemeen Bestuur vastgestelde uitvoeringsprogramma – met Subsidieregelingen subsidieplafonds en inschrijvingstermijnen voor de subsiethema's vast te stellen.

### **3.2 Algemene financiële en beleidsmatige kaders**

De per 1 januari 2015 gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen schrijft in artikel 47b voor dat het Dagelijks Bestuur vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders voorlegt aan provinciale staten van de deelnemende provincies. Zodoende kan de Gemeenschappelijke regeling tijdig – voor behandeling van de voorjaars(kader)nota – bij de deelnemende provincies kenbaar maken of en hoe het werken van de GR de bijdragen van de deelnemers beïnvloedt. Bij de behandeling van de voorjaars(kader)nota kunnen de deelnemers op basis van deze informatie sturing geven aan hun bijdragen aan de gemeenschappelijke regeling. Aangezien de GR Waddenfonds alleen en rechtstreeks wordt gefinancierd met rijksdotaties via het Provinciefonds zijn de beleidsmatige en financiële kaders van het Waddenfonds niet van invloed op de begrotingen van de Waddenprovincies. De GR ontvangt jaarlijks van het Rijk haar dotatie en dat is het budget waarmee de GR werkt, de provincies dragen niet bij uit eigen middelen.

Het Waddenfonds benut deze paragraaf in de begrotingstoelichting om de relatie tussen de inhoudelijke en financiële inzet van het Waddenfonds toe te lichten, alsmede de bandbreedtes waarbinnen de GR de middelen inzet om uitvoering te geven aan de Waddenvisie ('Wadden van allure!') en het Investeringskader Waddengebied. Deze documenten kunnen worden betrokken bij de behandeling van de conceptbegroting voor zienswijze in Provinciale Staten.

Het Waddenfonds hanteert als vast uitgangspunt een gelijke verdeling van middelen uit het Waddenfonds aan het eind van de periode (t/m 2026) tussen duurzame economie en ecologie (de zogenaamde 50%-50% verdeling). De waddenprovincies hebben zich in artikel 3 van het Bestuursakkoord met de minister van IenM verplicht om deze verdeling in stand te houden na de decentralisatie van de middelen uit het Waddenfonds.

*Transparant meerjarig begroten als gevolg van wijziging gemeenschappelijke regeling Waddenfonds*

In 2015 hebben Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten naar aanleiding van de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr) de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds (Gr Waddenfonds) gewijzigd. Enerzijds zijn daarmee wettelijke bepalingen van de Wgr geïmplementeerd. Dit leidt er onder andere toe dat voor 15 april de concept-begroting voor zienswijze aan Provinciale Staten wordt voorgelegd gelijktijdig met de (ontwerp)Jaarrekening van het voorgaande jaar. Anderzijds is in de Gr Waddenfonds de basis gelegd voor het flexibeler en transparant inzetten van middelen. Als uitwerking van de Gr Waddenfonds is daarbij door het Algemeen Bestuur de Financiële Verordening in 2015 vastgesteld waarin het mogelijk is gemaakt om met overloopbestemmingsreserves te werken waardoor subsidiebeschikkingen kunnen worden afgegeven in het volgende boekjaar die voortvloeien uit openstellingen uit het voorgaande boekjaar.

Daarnaast maakt de gewijzigde Gr Waddenfonds en de Financiële Verordening het mogelijk om resultaten uit het afgesloten boekjaar te plaatsen in de zogenaamde bestemmingsreserve voor majeure projecten. Middelen uit deze bestemmingsreserve kunnen worden aangewend voor majeure projecten als daartoe met een (technische) begrotingswijziging door het bestuur wordt besloten.

Deze instrumentele flexibilisering kan worden ingezet om majeure projecten met Waddenfondsmiddelen te kunnen (co)financieren op basis van het investeringskader dat door de deelnemende provincies is vastgesteld. Vanaf de begroting 2016 wordt als vuistregel aangehouden dat 1/3 deel van de jaarlijks te besteden rijksdotaties wordt ingezet voor openstellingen en 2/3 kan worden ingezet voor (meerjarige financiering van) majeure projecten. Veelal zal de uitvoering van majeure projecten een meerjarig karakter hebben. In de betreffende begrotingen worden de meerjarige financiële implicaties in beeld gebracht.

Het Algemeen Bestuur heeft naast de financiële verordening ook de Nota Toelichting Begroting vastgesteld. Deze nota vormt het procedurele kader voor het Dagelijks Bestuur in het omgaan met de begroting. Daarbij is tevens vastgelegd op welke wijze het Dagelijks Bestuur kan omgaan met de middelen die zijn geraamd in de drie begrotingsprogramma's.

Het bestuur van het Waddenfonds hanteert het uitgangspunt dat zo veel mogelijk middelen moeten worden ingezet voor het bereiken van de doelen van het Waddenfonds. Derhalve is er een maximum gesteld van 5% van de rijksdotaties voor de bedrijfsvoeringskosten.

*Uitvoeringskader Waddenfonds*

Met het vaststellen van het Uitvoeringskader Waddenfonds 2017-2026 (voorgedragen door het Algemeen Bestuur Waddenfonds) door Provinciale Staten zijn de kaders gegeven voor de inzet van het Waddenfonds voor de majeure opgaven van het Investeringskader en voor de thematische openstellingen. Het Uitvoeringskader Waddenfonds is hét inhoudelijke kader voor subsidieverlening door het Waddenfonds aan majeure projecten die uit het Investeringskader voortvloeien en voor thematische openstellingen van het fonds. De verdeling over duurzame economie en ecologie voor majeure projecten wordt ingekaderd door de indicatieve middelenverdeling zoals aangegeven in het investeringskader.

Zoals te doen gebruikelijk, legt het bestuur Waddenfonds nu tevens aan Provinciale Staten ter kennisname ook de (ontwerp)Jaarrekening en -Jaarverslag 2017 voor opdat deze informatie kan worden betrokken bij de zienswijze-behandeling van de conceptbegroting. Provinciale Staten van de Waddenprovincies zijn daarmee in staat in de vergadering van mei 2018 een en ander in samenhang te beschouwen en te besluiten over het indienen van een zienswijze op de conceptbegroting.

In het Uitvoeringsprogramma Waddenfonds is een directe koppeling gelegd tussen de voor de thema's gespecificeerde doelen en de hoofdoelen (gekoppeld aan duurzame economie en ecologie). Het Dagelijks bestuur stuurt vervolgens met subsidieplafonds en vereisten voor de thema's in de jaarlijkse openstellingen, opdat aan het einde van de looptijd van het Waddenfonds de beoogde gelijke verdeling kan worden gerealiseerd. In de Jaarverslagen wordt gerapporteerd over de stand van zaken ten aanzien van dit uitgangspunt.



Zowel voor Waddenfondsbijdragen aan majeure projecten als de inzet van waddenfondsmiddelen bij thematische openstellingen vormt de Algemene subsidieverordening Waddenfonds 2017 het juridisch kader voor subsidieverlening.

De inhoudelijke kaders (Uitvoeringskader en Uitvoeringsprogramma Waddenfonds) en de budgettaire kaders van de begroting zijn bepalend voor de subsidieregelingen (openstellingsbesluiten) van het Dagelijks Bestuur. In de openstellingsbesluiten en met daarin gestelde subsidieplafonds worden inhoudelijke vereisten en criteria gesteld. Tijdens openstellingsperioden kunnen subsidieaanvragen worden ingediend. Het Dagelijks Bestuur beschikt uiteindelijk over aanvragen die zijn getoetst aan de bepalingen van het openstellingsbesluit en de subsidieverordening. Aanvullend kan een ingesteld subsidieplafond er voor zorgen dat een project niet voor subsidieverlening in aanmerking komt. Het subsidieplafond is het sturingsinstrument waarmee overschrijding van de begroting wordt beheerst. Zoals vastgelegd in het Uitvoeringskader zal bij de openstellingen het tenderprincipe de leidende wijze van verdeling van de middelen zijn, maar ook andere wijzen van verdeling blijven echter mogelijk, zoals het molenaarsprincipe of het uitschrijven van prijsvragen. In een tender worden alle aanvragen na sluiting van een openstellingsperiode, gelijkelijk beoordeeld en gewogen: rangschikking naar de mate waarin aanvragen voldoen aan de gestelde subsidiecriteria. Daartoe wordt het Dagelijks Bestuur indien het een openstelling volgens het tenderprincipe betreft, bij haar besluitvorming geadviseerd door een zogenaamde commissie van deskundigen: een tendercommissie.

Naast de programmering (inhoudelijke sturing en sturing met middelen en qua verdeelwijze) met openstellingen voor de thema's bestaan (op basis van artikel 6 van het bestuursakkoord) er twee budgetten. Een budget is gericht op de hoofddoelstelling van het Waddenfonds t.a.v. de kennishuishouding. Het andere budget betreft Lokale Innovaties. Het budget kennishuishouding wordt ondermeer ingezet ter financiering van de activiteiten van de Waddenacademie. Het budget lokale innovaties (BLI) wordt ingezet om vernieuwende lokale initiatieven te stimuleren die bijdragen aan de vitaliteit van het Waddengebied. Openstellingen in het kader van BLI volgen nog wel het molenaarprincipe.

De bepalingen in de openstellingsbesluiten zijn tevens gericht op stimulering van meervoudige doelrealisatie en op stimulering van samenwerking bij de uitvoering van gesubsidieerde projecten. In de openstellingsperioden is er een gelijk speelveld voor aanvragers.

#### *Reeds verleende begrotingssubsidies voor majeure projecten*

In de zomer van 2016 is besloten twee projecten te subsidiëren die budgettair een meerjarig beslag op de middelen 2019 en volgende jaren leggen. Het gaat om:

- 1) Vismigratierivier Afsluitdijk (deel 2) en
- 2) Vitale kustontwikkeling Eems Dollard

De effecten hiervan zijn in de financiële tabellen in hoofdstuk 6 verwerkt.

## 4 Financiën

De geschiedenis van het Waddenfonds is te verdelen in drie perioden. Tot 1 januari 2012 was het Rijk verantwoordelijk voor de uitvoering van het Waddenfonds. Tussen 1 januari 2012 en 30 september 2012 had de provincie Fryslân de verantwoordelijkheid voor de begeleiding van uitvoering/monitoring van de lopende projecten. Met ingang van 1 oktober 2012 is deze verantwoordelijkheid overgedragen aan de GR Waddenfonds. Vanaf 1 oktober 2012 werd de GR Waddenfonds verantwoordelijk voor zowel de lopende beschikkingen als de door de GR Waddenfonds te verstrekken nieuwe beschikkingen. De financiële beheersing en de controle daarop zijn in de 'Financiële Verordening Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds', de 'Nota Toelichting Begroting' en de 'Controle Verordening Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds' en de 'Uitvoeringsregeling Treasury' geregeld.

De decentralisatie is verwerkt in de septembercirculaire provinciefonds 2011. In totaal is er met de decentralisatie een bedrag gemoeid van ruim € 562 miljoen.

Op grond van het Bestuursakkoord is het volgende betalingsritme voor de decentralisatie bepaald:

|               | bedragen x € 1.000 |   |
|---------------|--------------------|---|
| 2011          | 33.000             |   |
| 2012          | 28.878             |   |
| 2012          | 66.491             | overheveling middelen i.v.m. beschikkingen voorgaande jaren |
| 2013          | 36.824             |   |
| 2014          | 38.690             |   |
| 2015          | 40.499             |   |
| 2016 t/m 2026 | 28.878             | Jaarlijks   |

Het budget voor 2019 bedraagt € 29.308.000,-- (dit bedrag bestaat uit de Rijksdotatie 2019, € 28.878.000,-- en een verwachte bate aan rente-inkomsten van € 430.000).

De overlopende passiva (eerder aangegane subsidieverplichtingen) bedragen per 31 december 2016 € 80.545.754 en zijn toereikend voor verplichtingen per 1-1-2018.

De algemene reserve bedraagt ultimo 2017, met de toevoeging van het rekening resultaat 2017, ongeveer 50 mln. Gelijk met deze begroting wordt een voorstel gedaan tot wijziging van de begroting 2018. Omdat het meerjarenprogramma Investeringskader Waddengebied, vastgesteld in de drie GSen van de GR Waddenfonds een substantiële vraag naar subsidie in 2018 kan opleveren, wordt separaat aan deze conceptbegroting 2019 een wijziging van de begroting 2018 voorgesteld met als doel een substantieel deel van de algemeen reserve te onttrekken ten behoeve van de bestemmingsreserve majeure projecten. Zie ook Hoofdstuk 6.2.1.

## 5 Paragrafen

### 5.1 Inleiding

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is bepaald dat in de begroting zeven verplichte paragrafen worden opgenomen, waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten. Het doel van de paragrafen is om onderwerpen die verspreid in de begroting staan, gebundeld weer te geven. Wanneer een paragraaf niet aan de orde is, wordt dit bij de betreffende paragraaf nader toegelicht.

### 5.2 Bedrijfsvoering (Uitvoeringsorganisatie inclusief beheerfuncties)

In voorgaande jaren is de begroting voor de bedrijfsvoeringskosten opgebouwd op basis van 5% van gemiddelde jaardotaties over de looptijd. Hiermee is het budget voor bedrijfsvoeringskosten gemaximeerd op € 1,75 mln. Voor zover dit budget niet voor de bedrijfsvoeringskosten wordt ingezet, vloeit het restant aan het einde van het jaar in de Algemene Reserve.

Specifiek is de Commissie Kwaliteitstoetsing Waddenfonds (de Kwaliteitscommissie bestaat uit onafhankelijke deskundigen) nog te vermelden. Deze is aangesteld door het Algemeen Bestuur van het Waddenfonds en adviseert het Algemeen Bestuur. Het betreft vijf leden. De vergaderfrequentie is begroot op vijf keer per jaar.

Zie overigens paragraaf 6.2.2

### 5.3 Financiering

De financiering van de subsidies vindt plaats op basis van de gedecentraliseerde middelen die door het Rijk via het Provinciefonds jaarlijks worden gedoteerd. Voor de periode 2012 tot en met 2026 betreft dit een totaalbedrag van € 562 miljoen. De Gemeenschappelijke Regeling heeft geen leningenportefeuille. De renterisiconorm is derhalve niet van toepassing voor de GR.

**Kasgeldlimiet:**

|  |                | (bedragen x € 1.000) |
|--|----------------|----------------------|
| <b>Omvang kasgeldlimiet</b>                    |                | Begroot              |
| 1 Toegestane kasgeldlimiet                     |                |                      |
| in procenten van de grondslag                  |                | 8,2%                 |
| in een bedrag                                  |                | 2.403                |
| 2 Omvang vlottende korte schuld                |                | 0                    |
| Opgenomen gelden korter dan 1 jaar             |                |                      |
| Schuld in rekening-courant                     |                |                      |
| Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar  |                |                      |
| Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld |                |                      |
| 3 Vlottende middelen                           | (per 1-1-2018) | 153.141              |
| Contante in kas                                |                | 0                    |
| Tegoeden in rekening-courant                   |                | 70                   |
| Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar    |                | 153.211              |
| 4 Toets kasgeldlimiet                          |                |                      |
| Totaal netto-vlottende schuld (2-3)            |                | -153.211             |
| Toegestane kasgeldlimiet                       |                | 2.403                |
| Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)             |                | + 150.808            |

De geldmiddelen die niet direct nodig zijn voor de financiering van de subsidieprojecten en/of de bedrijfsvoering zijn op grond van de Wet Schatkistbankieren per 20 december 2013 verplicht bij het Ministerie van Financiën ondergebracht. Overigens is de Uitvoeringsregeling Treasury van toepassing. De regeling is door het Dagelijks Bestuur vastgesteld in zijn vergadering van 17 december 2015 en vindt zijn basis in de Financiële Verordening Waddenfonds.

## 5.4 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin de GR Waddenfonds in staat is om financiële risico's op te vangen zonder dat wijziging van beleid noodzakelijk is. In de werkwijze voor de subsidies worden beschikte subsidies tevens gereserveerd als verplichtingen in het jaar waarin de beschikking is verstrekt, waarmee de uitgaven één op één lopen. Door met indicatieve subsidieplafonds te werken kan het bestuur sturing houden en een programma voor dat jaar limiteren.

Er bestaat echter wel de kans dat een subsidieaanvrager een bezwaar- of beroep procedure instelt tegen de afwijzing van een aanvraag of tegen de condities waaronder een aanvraag is beschikt. Hierover wordt geadviseerd door de onafhankelijke commissie rechtsbescherming. Om een eventuele honorering van bezwaar- en beroepschriften te kunnen dekken wordt 20% van het gedecentraliseerde jaarbudget als weerstandsvermogen aangehouden. Voor de berekening van het weerstandsvermogen wordt het jaarbudget vanaf 2017 van ongeveer € 29 miljoen gehanteerd. Hiermee wordt het weerstandsvermogen op € 5,8 miljoen berekend. Dit bedrag wordt binnen de algemene reserve afgezonderd van de vrij aanwendbare middelen. In de begroting 2016 is opgenomen dat in 2020/2021 wordt bekeken of het weerstandsvermogen naar beneden kan worden bijgesteld.

Indien en voor zover door het DB een (positieve) beslissing op bezwaar volgt, dan wel een beroepsprocedure tot een uitkering van een bedrag aan middelen gaat leiden, wordt een dergelijk bedrag ten laste van het toereikend jaarresultaat gebracht. Mocht het jaarresultaat niet toereikend zijn, zal voorgesteld worden hiertoe de Algemene Reserve in te zetten. Zonodig zal een dergelijk besluit de procedure van een begrotingswijziging doorlopen.

| <b>Financiële kengetallen Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds</b>  |                          |                       |                       |
|--|--------------------------|-----------------------|-----------------------|
| <b>1A. Netto schuldquote</b>   |                          |                       |                       |
| <i>(bedragen x € 1.000)</i>  |                          |                       |                       |
| <i>Bij jaarrekening ultimo jaar</i>  | <i>jaarrekening 2017</i> | <i>Begroting 2018</i> | <i>Begroting 2019</i> |
| A. Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)  | -                        | -                     | -                     |
| B. Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)  | 1.585                    | 1.318                 | 1.585                 |
| C. Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)   | 80.545                   | 97.956                | 80.545                |
| D. Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)   | 30.000                   | 30.000                | 30.000                |
| E. Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)   | 153.710                  | 147.312               | 153.710               |
| F. Liquide middelen (cf art. 40 BBV)   | 70                       | 26                    | 70                    |
| G. Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)   | 286                      | -                     | 286                   |
| H. Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (excl. mutaties reserves)   | 31.604                   | 29.304                | 31.604                |
| <b>Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%</b>  | <b>-323%</b>             | <b>-266%</b>          | <b>-323%</b>          |
| Toelichting: een negatieve schuldquote geeft aan dat er per saldo sprake is van een overschot aan middelen.  |                          |                       |                       |
| Aangezien het Waddenfonds alleen middelen besteed die ze ontvangt van het Rijk in het kader van het Bestuursakkoord Decentralisatie Waddenfonds en de provincies geen middelen beschikbaar stellen, zal het Waddenfonds niet meer geld uitgeven dan dat ze uiteindelijk van het Rijk zal ontvangen.  |                          |                       |                       |
| <b>1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen</b>  |                          |                       |                       |
| <i>(bedragen x € 1.000)</i>  |                          |                       |                       |
| <i>Bij jaarrekening ultimo jaar</i>  | <i>jaarrekening 2017</i> | <i>Begroting 2018</i> | <i>Begroting 2019</i> |
| A. Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)  | -                        | -                     | -                     |
| B. Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)  | 1.585                    | 1.318                 | 1.585                 |
| C. Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)   | 80.545                   | 97.956                | 80.545                |
| D. Financiële activa (cf. art. 36 lid b, c, d, e en f)   | 30.000                   | 30.000                | 30.000                |
| E. Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)   | 153.710                  | 147.312               | 153.710               |
| F. Liquide middelen (cf art. 40 BBV)   | 70                       | 26                    | 70                    |
| G. Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)   | 286                      | -                     | 286                   |
| H. Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (excl. mutaties reserves)   | 31.604                   | 29.304                | 31.604                |
| <b>Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%</b>  | <b>-323%</b>             | <b>-266%</b>          | <b>-323%</b>          |
| Toelichting: een negatieve schuldquote geeft aan dat er per saldo sprake is van een overschot aan middelen.  |                          |                       |                       |
| De quote is hetzelfde als bij 1A, het Waddenfonds verstrekt tot op heden geen leningen.  |                          |                       |                       |
| <b>2. Solvabiliteitsratio</b>  |                          |                       |                       |
| <i>(bedragen x € 1.000)</i>  |                          |                       |                       |
| <i>Bij jaarrekening ultimo jaar</i>  | <i>jaarrekening 2017</i> | <i>Begroting 2018</i> | <i>Begroting 2019</i> |
| A. Eigen vermogen (cf. art. 42 BBV)  | 101.936                  | 78.064                | 101.936               |
| B. Balanstotaal  | 184.066                  | 177.339               | 184.066               |
| <b>Solvabiliteit (A/B) x 100%</b>  | <b>55%</b>               | <b>44%</b>            | <b>55%</b>            |
| Toelichting:   |                          |                       |                       |
| Hoe hoger de solvabiliteit van een onderneming, hoe gezonder het bedrijf. Een solvabiliteitsratio van 25% – 40% wordt als gezond gezien. Het Waddenfonds is een tijdelijke regeling tot en met het jaar 2026 die tot doel heeft de middelen van het Waddenfonds te besteden in de Waddenprovincies. Aan het eind van de regeling zal de solvabiliteit de 0% naderen. |                          |                       |                       |
| <b>3. Kengetal grondexploitatie</b>  |                          |                       |                       |
| Niet van toepassing bij GR Waddenfonds   |                          |                       |                       |

| <b>4. Structurele exploitatieruimte</b>   |                             |                       |                       |
|---|-----------------------------|-----------------------|-----------------------|
|   | <i>(bedragen x € 1.000)</i> |                       |                       |
| <i>Bij jaarrekening ultimo jaar</i>   | <i>jaarrekening 2017</i>    | <i>Begroting 2018</i> | <i>Begroting 2019</i> |
| A. Totale structurele lasten  | 7.732                       | 29.308                | 29.308                |
| B. Totale structurele baten   | 31.604                      | 29.308                | 29.308                |
| C. Totale structurele toevoegingen aan de reserves  | 24.694                      | -                     | -                     |
| D. Totale structurele onttrekkingen aan de reserves   | 15.113                      | -                     | -                     |
| E. Totale baten   | 46.717                      | 29.308                | 29.308                |
| <b>Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E x 100%</b>   | <b>31%</b>                  | <b>0%</b>             | <b>0%</b>             |
| Toelichting:  |                             |                       |                       |
| De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de jaarrekening is. |                             |                       |                       |
| <b>5. Belastingcapaciteit</b>   |                             |                       |                       |
| Niet van toepassing bij GR Waddenfonds  |                             |                       |                       |

## 5.5 Onderhoud kapitaalgoederen

In de paragraaf kapitaalgoederen dient inzicht te worden gegeven in het onderhoudsprogramma van de kapitaalgoederen (zoals wegen, gebouwen en openbare ruimte), de financiële consequenties en de vertaling hiervan in de begroting. Deze paragraaf is voor de GR Waddenfonds niet van toepassing.

## 5.6 Grondbeleid

Deze paragraaf is niet van toepassing.

## 5.7 Lokale Heffingen

Deze paragraaf is niet van toepassing.

## 5.8 Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn vennootschappen, stichtingen of verenigingen waarin de GR Waddenfonds deelneemt of anderszins samenwerkt. Deze zijn niet aan de orde.

## 6 Financiële begroting.

### 6.1 Recapitulatie programmabegroting en meerjarenperspectief

bedragen x € 1.000

| Programma                                  | realisatie 2017 |               |               | Geactualiseerde begroting 2018 |               |                | begroting 2019 |             |        | begroting 2020 |             |         |
|--|-----------------|---------------|---------------|--------------------------------|---------------|----------------|----------------|-------------|--------|----------------|-------------|---------|
|  | lasten          | baten         | saldo         | lasten                         | baten         | saldo          | Lasten         | baten       | saldo  | lasten         | baten       | saldo   |
| <b>1. Subsidies thema's/programma's</b>    |                 |               |               |                                |               |                |                |             |        |                |             |         |
| budgetten thema's/programma's              | 3.819           |               | -3.819        | <b>22.916</b>                  |               | <b>-22.916</b> | 9.458          |             | -9.458 | 9.458          |             | -9.458  |
| budget majeure projecten                   | 0               |               | 0             | <b>11.845</b>                  |               | <b>-11.845</b> | 3.350          |             | -3.350 | 11.400         |             | -11.400 |
| subsidie Viswad                            | 0               |               | 0             | <b>10.000</b>                  |               |                |                |             |        |                |             |         |
| subsidie Vismigratierivier Afsluitdijk DNA | 400             |               | -400          | <b>1.000</b>                   |               | <b>-1.000</b>  | 4.000          |             | -4.000 | 4.000          |             | -4.000  |
| subsidie Vitale Kust Eems-Dollard          | 624             |               | -624          | <b>8.784</b>                   |               | <b>-8.784</b>  | 9.150          |             | -9.150 | 1.100          |             | -1.100  |
| budget Waddenacademie                      | 1.200           |               | -1.200        |                                |               |                |                |             |        |                |             |         |
| budget kennishuishouding                   | 0               |               | 0             | <b>1.200</b>                   |               | <b>-1.200</b>  | 1.200          |             | -1.200 | 1.200          |             | -1.200  |
| budget monitoring                          | 76              |               | -76           | <b>100</b>                     |               | <b>-100</b>    | 100            |             | -100   | 100            |             | -100    |
| ontwikkelbudget                            | 54              |               | -54           | <b>300</b>                     |               | <b>-300</b>    | 300            |             | -300   | 300            |             | -300    |
|  |                 |               | 0             |                                |               |                |                |             |        |                |             |         |
| <b>2. Bedrijfsvoering</b>                  |                 |               |               |                                |               |                |                |             |        |                |             |         |
| bedrijfsvoering                            | 1.560           |               | -1.560        | <b>1.750</b>                   |               | <b>-1.750</b>  | 1.750          |             | -1.750 | 1.750          |             | -1.750  |
|  |                 |               | 0             |                                |               |                |                |             |        |                |             |         |
| <b>3. Algemene dekkingsmiddelen</b>        |                 |               |               |                                |               |                |                |             |        |                |             |         |
| gedecentraliseerde middelen Rijk           |                 | 28.878        | 28.878        | <b>28.878</b>                  | <b>28.878</b> |                | 28.878         | 28.878      |        | 28.878         | 28.878      |         |
| Overloop bestemmingsreserve                |                 |               | 0             |                                |               |                |                |             |        |                |             |         |
| renteopbrengsten                           |                 | 425           | 425           | <b>430</b>                     | <b>430</b>    |                | 430            | 430         |        | 430            | 430         |         |
| vrijval voorzieningen                      |                 | 2.302         | 2.302         | <b>p.m.</b>                    | <b>p.m.</b>   |                | <b>p.m.</b>    | <b>p.m.</b> |        | <b>p.m.</b>    | <b>p.m.</b> |         |
|  |                 |               |               |                                |               |                |                |             |        |                |             |         |
| <b>Saldo van baten en lasten</b>           | <b>7.733</b>    | <b>31.605</b> | <b>23.872</b> | <b>57.895</b>                  | <b>29.308</b> | <b>-18.587</b> | 29.308         | 29.308      | 0      | 29.308         | 29.308      | 0       |
| Mutatie reserves                           | 24.694          | 15.113        | -9.581        | <b>0</b>                       | <b>28.587</b> | <b>28.587</b>  | 0              | 0           | 0      | 0              | 0           | 0       |
| <b>Totaal saldo</b>                        | <b>32.427</b>   | <b>46.718</b> | <b>14.291</b> | <b>57.895</b>                  | <b>57.895</b> | <b>0</b>       | 29.308         | 29.308      | 0      | 29.308         | 29.308      | 0       |

bedragen x € 1.000

| Programma                                  | begroting 2021 |               |          | begroting 2022 |               |          | begroting 2023 |               |          |
|--|----------------|---------------|----------|----------------|---------------|----------|----------------|---------------|----------|
|  | lasten         | baten         | saldo    | lasten         | baten         | saldo    | lasten         | baten         | saldo    |
| <b>1. Subsidies thema's/programma's</b>    |                |               |          |                |               |          |                |               |          |
| budgetten thema's/programma's              | 9.416          |               | -9.416   | 9.416          |               | -9.416   | 9.416          |               | -9.416   |
| budget majeure projecten                   | 12.015         |               | -12.015  | 16.354         |               | -16.354  | 16.193         |               | -16.193  |
| subsidie Vismigratierivier Afsluitdijk DNA | 4.400          |               | -4.400   |                |               |          |                |               |          |
| budget kennishuishouding                   | 1.200          |               | -1.200   | 1.200          |               | -1.200   | 1.200          |               | -1.200   |
| budget monitoring                          | 100            |               | -100     | 100            |               | -100     | 100            |               | -100     |
| ontwikkelbudget                            | 300            |               | -300     | 300            |               | -300     | 300            |               | -300     |
| budget bezwaarschriften                    | 0              |               | 0        | 0              |               | 0        | 0              |               | 0        |
|  |                |               |          |                |               |          |                |               |          |
| <b>2. Bedrijfsvoering</b>                  |                |               |          |                |               |          |                |               |          |
| bedrijfsvoering                            | 1.750          |               | -1.750   | 1.750          |               | -1.750   | 1.750          |               | -1.750   |
|  |                |               |          |                |               |          |                |               |          |
| <b>3. Algemene dekkingsmiddelen</b>        |                |               |          |                |               |          |                |               |          |
| gedecentraliseerde middelen Rijk           |                | 28.878        | 28.878   | 28.878         | 28.878        |          | 28.878         | 28.878        |          |
| renteopbrengsten                           |                | 303           | 303      | 242            | 242           |          | 81             | 81            |          |
| vrijval voorzieningen                      |                | p.m.          | p.m.     | p.m.           | p.m.          |          | p.m.           | p.m.          |          |
|  |                |               |          |                |               |          |                |               |          |
| <b>Saldo van baten en lasten</b>           | <b>29.181</b>  | <b>29.181</b> | <b>0</b> | <b>29.120</b>  | <b>29.120</b> | <b>0</b> | <b>28.959</b>  | <b>28.959</b> | <b>0</b> |
| Mutatie reserves                           | 0              | 0             | 0        | 0              | 0             | 0        | 0              | 0             | 0        |
| <b>Totaal saldo</b>                        | <b>29.181</b>  | <b>29.181</b> | <b>0</b> | <b>29.120</b>  | <b>29.120</b> | <b>0</b> | <b>28.959</b>  | <b>28.959</b> | <b>0</b> |

## 6.2 Toelichting begroting 2019

### 6.2.1 Begrotingsprogramma Subsidiethema's en -programma's

#### *Budgetten thema's/programma's*

Voor het jaar 2019 is een bedrag van € 25,958 miljoen beschikbaar voor subsidiëring en financiering van projecten. Op basis van het nieuwe Uitvoeringskader Waddenfonds 2017-2026 en Uitvoeringsprogramma Waddenfonds 2017-2026 worden middelen gekoppeld aan de uitvoering van het Investeringskader en zal het Dagelijks Bestuur van het Waddenfonds subsidieplafonds voor thematische openstellingen vaststellen, uiteraard binnen het met deze begroting vast te stellen budget voor thema's en de uitgangspunten 50% voor ecologie en 50% voor economie.

Naast de reguliere subsidieverlening via 'molenaarsprincipe' en/of tenders voor thematische openstellingen worden Waddenfondssubsidies dus ook ingezet voor 'majeure projecten'. Majeure projecten leveren een substantiële bijdrage aan het doelbereik van het Waddenfonds. Dergelijke aanvragen kunnen een subsidieomvang aannemen die de jaarlijks beschikbare subsidiebudgetten benaderen of overschrijden. Om subsidies te kunnen toekennen op grond van het investeringskader is in technisch-financiële zin een stelsel ontwikkeld (door Waddenprovincies in de GR en door AB uitgewerkt in de Financiële Verordening en Nota Toelichting Begroting) waarmee de verplichtingen meerjarig kunnen worden gespreid (gekoppeld aan het kasritme van de uitvoeringsfasen).

Het bestuur voorzag dat er in de eerste jaren na het vaststellen van het Investerings- en Uitvoeringskader voor majeure projecten een piek in aanvragen zou ontstaan, waardoor dan een groot beslag op de dan beschikbare middelen nodig zou zijn (meer dan er op jaarbasis op grond van de rijksdotaties én meer dan de gevormde bestemmingsreserve beschikbaar zou zijn). Daarom is er tot begin 2018 een behoorlijke algemene reserve opgebouwd. Onder het Investeringskader zijn inmiddels een aanzienlijk aantal majeure projecten in ontwikkeling. De projecten zijn opgenomen in het Meerjarenprogramma Investeringskader Waddengebied (MJP), dat begin 2018 door de drie GS-en is vastgesteld. Het MJP bevat ook een aantal projecten waarvan in de loop van 2018 de uitvoeringsrijpheid verwacht wordt. Indien het Waddenfondsbestuur daarvoor de gevraagde bijdragen beschikbaar zou stellen, is er onvoldoende ruimte in de reguliere (meerjaren)begroting en de bestemmingsreserve. Daarom wordt parallel aan deze concept begroting 2019 in een wijziging van de begroting 2018 een substantiële onttrekking aan de algemene reserve voorgesteld, nl € 30 mln, ten gunste van de bestemmingsreserve majeur. Zie ook hoofdstuk 4.

In beginsel is 2/3 (16,5 miljoen) van het jaarlijkse subsidiebudget inzetbaar voor majeure projecten. In 2016 zijn er al enkele besluiten genomen die ook een toekomstige reservering op dit budget hebben gelegd. Die besluiten zijn in het (meerjaren)overzicht verwerkt. Voor de reguliere subsidieverlening is 1/3 van de jaarlijks beschikbare middelen (ruim 9,5 miljoen per jaar) beschikbaar.

| Bedragen x € 1.000                             | 2019          | 2020          | 2021          | 2022          | 2023          |
|--|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Subsidies o.b.v. molenaars-principe of tenders | 9.458         | 9.458         | 9.458         | 9.458         | 9.458         |
| Subsidiëring grote projecten (meerjarig)       | 16.500        | 16.500        | 16.500        | 16.500        | 16.500        |
| <b>Totaal</b>                                  | <b>25.958</b> | <b>25.958</b> | <b>25.958</b> | <b>25.958</b> | <b>25.958</b> |

#### *Duurzame kennishuishouding*

Hoofddoelstelling 4 bevat de opdracht aan het Waddenfonds om te investeren in duurzame kennishuishouding.

In de tijd dat het Waddenfonds onder Rijksverantwoordelijkheid viel, is bij ministeriële regeling geld beschikbaar gesteld voor de onafhankelijke kennisinstelling Waddenacademie. De financiering hiervan liep per juli 2014 af. De Waddenprovincies hebben de wens uitgesproken dat de financiering van de Waddenacademie voortgezet, wordt in de vorm van een budgetsubsidie vanuit het Waddenfonds.



Tot en met 2017 is daaraan voldaan door een budgetsubsidie van € 1,2 miljoen aan de Waddenacademie te verstrekken. Eind 2017 heeft het Dagelijks Bestuur een aantal aanvullende voorwaarden in de beschikking aan de Waddenacademie opgenomen. De voorwaarden zijn gericht op het overeenkomen van nadere productafspraken. Zodra daar invulling aan gegeven is, wordt er een meerjarenbeschikking afgegeven. Vooralsnog wordt in de begroting 2019 (en latere jaren) een bedrag van 1,2 mln voor kennishuishouding opgenomen.

#### *Budget monitoring*

Evenals in eerdere begrotingen voorziet de begroting in een budget monitoring. Deze is aangewend om enerzijds de Waddenacademie in staat te stellen een prototype voor een gebiedsmonitor te ontwikkelen (zgn. Waddenbarometer) waarmee periodiek de duurzaamheid van het waddegebied kan worden gemeten. Daarnaast heeft het Waddenfonds in 2015 gewerkt aan een scan van alle toegekende projecten waarmee de effectiviteit van gesubsidieerde projecten wordt geregistreerd. In 2017 is het zogenaamde dashboard gerealiseerd. Dit dashboard is bedoeld om informatie over de voortgang van het fonds vanuit verschillende systemen te bundelen en duidelijk (grafisch) weer te geven. Om alle verwachtingen omtrent het monitoren van waddenfondsprojecten een gelijke richting te geven heeft het Dagelijks Bestuur een task force ingesteld. Deze taskforce heeft de opdracht om duidelijk te maken wat er uiteindelijk wel en niet gemonitord kan gaan worden alsmede te adviseren omtrent de in te richten monitor. De samenhang met de Waddenbarometer is daarin een belangrijk aandachtspunt.

#### *Ontwikkelbudget*

Om tot gedegen subsidieaanvragen te komen is dit budget beschikbaar voor instrumentontwikkeling en om bepaalde complexe situaties te ondersteunen dan wel vooronderzoek, haalbaarheidsonderzoek of coalitievorming te bekostigen. Hiervoor is € 0,3 miljoen op jaarbasis geraamd.

## **6.2.2 Begrotingsprogramma Bedrijfsvoering**

#### *Uitvoeringsorganisatie en beheerfuncties:*

In totaal is € 1.750.000 beschikbaar voor:

#### *Personele inzet:*

De personele inzet bestaat uit personeel dat in vaste dienst dan wel op detacheringbasis in de uitvoeringsorganisatie werkt. Daarnaast wordt er op ad hoc basis door de provincie Fryslân specifieke en specialistische kennis geleverd. Op aandringen van de accountant is er een intern controller aangesteld.

#### *Huisvesting:*

Het Huis voor de Wadden wordt gehuurd van het Oud Burger Weeshuis. De Waddenacademie en het Regionaal College voor de Wadden onderhuren hun ruimte van het Waddenfonds. Het contract is in 2015 verlengd en loopt tot einde 2019.

#### *Externe expertise:*

De organisatie maakt gebruik van externe (contra) expertise wanneer het niet via de vaste (gedetacheerde) bezetting beschikbaar is en ook het kennisnetwerk van de beheersorganisatie er niet in kan voorzien of wanneer het buiten de reguliere contracten valt. Het gaat vooral om specialistische expertise op financieel, juridisch gebied.

#### *Beheerorganisatie:*

Met ingang van 1 september 2014 wordt de beheerfunctie niet meer door Dienst Landelijk Gebied uitgeoefend. De betrokken medewerkers zijn overgegaan naar de Provincie Fryslân. De Provincie Fryslân heeft per september 2014 de beheerfunctie overgenomen. De beheerstaak is inmiddels uitgebouwd omdat processen rond beheer, voortgang en verantwoording, eindafrekening en veldinspecties van verstrekte subsidies robuuster worden ingericht. De overeenkomst met de Provincie Fryslân liep in principe tot september 2016 maar ten behoeve van de continuïteit heeft er inmiddels een tussentijdse evaluatie plaatsgevonden en is besloten de overeenkomst te verlengen tot september 2018.

#### *Organisatiekosten:*

Onder organisatiekosten vallen onder andere uitgaven voor: het organiseren, houden en bezoeken van de Waddendagen en andere bijeenkomsten; accountantskosten; communicatie (website, formats, content); huisstijl (formats, briefpapier); digitalisering; telefoonkosten; representatie en kantoorkosten bestuursvergaderingen (reiskosten, versnapering, werkbezoeken); verzekeringen, inschrijving KvK, belastingen e.d.; vacatievergoeding en reiskosten onafhankelijke kwaliteitscommissie.

### **6.2.3 Begrotingsprogramma Algemene dekkingsmiddelen**

#### *Gedecentraliseerde middelen Rijk*

Op grond van het Bestuursakkoord ontvangt de Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds voor het jaar 2018 via het Provinciefonds een decentralisatie-uitkering van € 28,878 miljoen.

#### *Rente*

Met ingang van 2014 worden de geldmiddelen die nog niet direct uitbetaald hoeven te worden op grond van de Wet Schatkistbankieren verplicht bij het Ministerie van Financiën gestald. Van het Ministerie wordt hierop een rentevergoeding ontvangen die gelijk ligt aan de Nederlandse staatsrente. Op grond van de liquiditeitsprognoses worden de gelden langer of korter in deposito's weggezet. Voor het jaar 2018 en verder wordt een bedrag van ruim € 0,4 miljoen geraamd als te ontvangen rente.

#### *Vrijval overlopende passiva door vrijval projecten*

Soms vallen er bij het vaststellen van de definitieve subsidiebeschikking van een project middelen vrij, bijvoorbeeld doordat de subsidiabele kosten van het project lager uitvallen of doordat het project geen doorgang heeft gevonden. In dergelijke gevallen worden de vrijgevallen middelen aan de algemene dekkingsmiddelen toegevoegd.

### **6.2.4 Resultaatbestemming**

In beginsel valt het jaarresultaat toe aan de Algemene Reserve. Bewuste keuzes hebben ervoor gezorgd dat deze reserve ultimo 2017 ongeveer 50 miljoen bedroeg. De reservevorming was nodig met het oog op te realiseren investeringen die met het Investeringskader Waddengebied worden beoogd. In de voorgaande hoofdstukken 4 en 6 is uitgebreid ingegaan op de aanwending en besluitvorming over deze reserve.

## **6.3 2020 en verder**

De begroting 2020 geeft hetzelfde perspectief voor de jaren 2020 tot en met 2023. Na introductie van het Investeringskader en het stelsel waarmee projecten meerjarig gefinancierd kunnen worden, kan een beslag ontstaan op de ruimte van komende begrotingen. Dit kan het hierboven geschetste meerjarenperspectief voor begrotingsjaren 2020 en volgende doen wijzigen. Indien een intentie tot gevolg heeft dat er een beslag wordt gelegd op de begrotingsruimte van komende begrotingen wordt daarmee het 'vrij' beschikbaar budget voor subsidiethema's en -

programma's in die komende jaren verlaagd. Dat daartoe aanleiding kan zijn is nader toegelicht in hoofdstuk 4 en 6.2.1.

Zoals in hoofdstuk 3 al is aangegeven met betrekking tot de reeds vastgestelde majeure projecten Vismigratierivier Afsluitdijk (deel 2) en Vitale kustontwikkeling Eems Dollard, kunt u in het schema hierboven constateren wat de meerjaren doorwerking van deze projecten is.

Financieel gezien gelden voornamelijk de volgende jaarschijven (rijks dotaties) die aan het Waddenfonds zullen worden toegevoegd:

2020 t/m 2026 (jaarlijks): € 28.878.000,-

Vastgesteld in het Algemeen Bestuur Waddenfonds van 29 juni 2018.

Voorzitter

secretaris

H. Staghouwer

D. Hamhuis

## Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 3 april 2018

**Onderwerp:** conceptbegroting 2019, conceptwijziging begroting 2018 mutatie reserve en ontwerp-jaarstukken 2017 gemeenschappelijke regeling Waddenfonds

**Bijlage:** ontwerpbesluit

### 1. Inleiding

Op grond van artikel 27 van de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds, worden Provinciale Staten van de drie deelnemende provincies in de gelegenheid gesteld zienswijzen kenbaar te maken over de conceptbegroting 2019 en de conceptwijziging begroting 2018 mutatie reserve. Dit gebeurt gelijktijdig in de drie betrokken Waddenprovincies. Vanuit bestuurlijk, beleidsmatig en financieel oogpunt is het van belang dat er aandacht is voor verbonden partijen waar de provincie een financiële en/of bestuurlijke relatie mee heeft.

Uw Staten hebben van het Dagelijks Bestuur van het Waddenfonds een aanbiedingsbrief ontvangen d.d. 19 maart 2018 met als bijlage de conceptbegroting 2019 en de conceptwijziging begroting 2018 mutatie reserve van de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds.

Wij hebben kennisgenomen van beide documenten en bieden u deze nu aan voor het kenbaar maken van uw eventuele zienswijzen bij het Dagelijks Bestuur van het Waddenfonds.

Bij de hierboven genoemde brief van het Dagelijks Bestuur van het Waddenfonds zijn ook de ontwerp-jaarstukken 2017 ter kennisname meegestuurd.

### 2. Indienen van een zienswijze

Provinciale Staten hebben als deelnemer in de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds een kaderstellende en toezichhoudende rol. Vanuit die verantwoordelijkheid kunnen PS zienswijzen kenbaar maken aan het Dagelijks Bestuur van het Waddenfonds. Het Dagelijks Bestuur voegt de commentaren, waarin deze zienswijzen zijn vervat, bij de conceptbegroting 2019 en de conceptwijziging begroting 2018 mutatie reserve, zoals deze aan het Algemeen Bestuur worden aangeboden. Het Algemeen Bestuur stelt beide documenten vast, in haar vergadering d.d. 29 juni a.s. Het Dagelijks Bestuur zendt de begroting 2019 binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

### 3. Financiering en communicatie

De begroting van het Waddenfonds staat geheel los van de begroting van de provincie Noord-Holland en heeft hier ook geen invloed op. De provincie brengt ook geen eigen middelen in. De gelden van het Waddenfonds worden door het Rijk in jaarlijkse tranches via het Provinciefonds aan het openbaar lichaam Waddenfonds overgeheveld.

De provincie heeft wel een eigen Uitvoeringsregeling voor de cofinanciering van Waddenfondsprojecten (GS besluit 18 februari 2014/kenmerk 314425-314435), maar financieel gezien staat deze regeling los van de begroting van het Waddenfonds.

De doelstellingen van de uitvoeringsregeling 'Cofinanciering Waddenfonds Noord-Holland 2014' zijn gekoppeld aan de doelstellingen en criteria van de subsidieverordening en het Uitvoeringskader Waddenfonds 2017-2026. De provincie Noord-Holland kan subsidie verstrekken voor activiteiten die passen binnen het Uitvoeringsplan van de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds, die wordt uitgevoerd binnen het Noord-Hollands waddengebied, dan wel voor zover het project naar het oordeel van Gedeputeerde Staten in overwegende mate is gericht op of ten goede komt aan de provincie Noord-Holland.

#### **4. Proces en procedure**

Na het vaststellen van dit besluit wordt het Dagelijks Bestuur van het Waddenfonds hier per brief van op de hoogte gesteld.

#### **5. Relatie met Investeringskader Waddengebied 2016-2026**

In het najaar van 2016 hebben uw Staten het Investeringskader Waddengebied 2016-2026 vastgesteld. Hierin zijn zes majeure opgaven beschreven en daarover is afgesproken dat deze ook met middelen uit het Waddenfonds betaald kunnen worden. Hiermee is in deze begroting, net als in de laatste twee begrotingen rekening gehouden, met als systematiek dat 1/3 deel van de middelen wordt ingezet voor zogeheten jaarlijkse thematische openstellingen en 2/3 kan worden ingezet voor (meerjarige financiering van) majeure opgaven, als uitwerking van het Investeringskader Waddengebied.

De uitwerking van dit Investeringskader staat beschreven in het door ons vastgestelde Investeringsprogramma voor diezelfde periode. Hierover bent u begin dit jaar geïnformeerd.

#### **6. Voorstel**

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

J.W. Remkes, voorzitter

mw. mr. R. M. Bergkamp, provinciesecretaris

**Ontwerpbesluit**

Nr. 28-2018

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 3 april 2018;

gelet op artikel 27 van de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds;

**besluiten:**

Geen gebruik te maken van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen bij het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds, betreffende de conceptbegroting 2019 en de conceptwijziging begroting 2018 mutatie reserve.

Haarlem, 23 april 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier

## Advies aan Provinciale Staten

Uw contactpersoon

E. Krijgsman  
AD/STG

Doorkiesnummer +31235143288  
krijgsmane@noord-holland.nl

Tbv Statenvergadering d.d. 23-04-2018

Commissie

Datum commissievergadering 16-04-2018

17 april 2018

1|2

Onderwerp: Voordracht zienswijze financiële stukken  
Waddenfonds

Advies commissie NLWM:

De *Voordracht zienswijze financiële stukken GR Waddenfonds* kan als hamerstuk worden doorgeleid naar PS van 23 april.

Uittreksel van het concept-verslag NLWM 16-04-2018:

### **8. A-agenda Water**

#### **8a. Water: Voordracht zienswijze financiële stukken GR Waddenfonds**

De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft het in bespreking.

De heer **De Kam** (CDA) vraagt of mevrouw Rommel duidelijk wil aangeven of zij namens de VVD of namens het AB van het Waddenfonds spreekt.

Mevrouw **Rommel** (VVD) merkt op dat mevrouw Van Langen de VVD-woordvoerder op dit dossier is.

#### COMMISSIEBEHANDELING

Mevrouw **Van Langen** (VVD) geeft aan dat de voordracht als hamerstuk naar PS kan worden doorgeleid.

De heer **Rook** (D66) ziet graag meer concrete en inhoudelijke toelichting bij de 30 miljoen overhevelingen en de verschillende beoordelingsregimes voor de thematische en de majeure projecten.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) is akkoord met de voordracht, met in achtneming van de opmerkingen in het recente Rekenkamerrapport.

De heer **De Kam** (CDA) vraagt of de voordracht is opgesteld door het DB of het AB van het Waddenfonds en of het zorgelijk is dat maar een derde van het budget is uitgegeven in 2017. Hij wil weten of het in 2018 wel wordt uitgegeven en wat er met het geld dat overblijft gebeurt.

De heer **Van der Sluijs** (PVV) betreurt de uitgave voor het project De Rechte Weg. Hij hoopt dat GS ook zelf dit soort aanvragen blijven beoordelen en niet alles overlaten aan experts. De PVV had dit geld graag uitgegeven aan natuur of dieren en vertrouwt erop dat GS leren van het verleden. De voordracht kan als hamerstuk worden doorgeleid naar PS.

Mevrouw **De Groot** (SP), de heer **Kramer** (GroenLinks), de heer **Klein** (CU/SGP) en mevrouw **De Meij** (5OPLUS) geven aan dat de voordracht als hamerstuk kan worden doorgeleid naar PS.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) is blij met het pleidooi van de PVV om meer te doen voor dieren en natuur. Naar aanleiding van de jaarstukken vraagt ze naar de vertraging in het project VisWad, dat beoogt garnalenbevissing te verminderen door het opkopen van vergunningen. Omdat de PvdD door de spreektijd heen is, kan ze haar twee resterende vragen niet stellen.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) doet de suggestie aan de voordracht toe te voegen dat de provincie geen zienswijze indient, ervan uitgaande dat de aanbevelingen van de Rekenkamers in 2018 en 2019 worden geïmplementeerd.

De heer **Loggen** (ged.) zegt toe de vraag over de stand van zaken van het project VisWad schriftelijk te beantwoorden. Hij vraagt mevrouw Vermaas haar andere twee vragen te mailen en zal deze ook schriftelijk beantwoorden.

Het Waddenfonds is overgestapt op "Grote Stenen" en meerjarige programmering. Daar is volume voor nodig, vandaar het budget van 30 miljoen. Er vloeit geen geld weg en er wordt geen geld teruggestort. Een derde van het budget gaat via de reguliere manier van openstellingen, twee derde gaat via het investeringskader. Dat heeft een eigen dynamiek. Er is geen verschil in toetsing van projecten, wel in de aanloop. Soms zijn er te weinig aanvragen, dan valt het overblijvende geld terug in de algemene reserve voor bijvoorbeeld een extra of een nieuwe openstelling. Dit is niet zorgelijk, want het is niet ieder jaar het geval. De Rekenkamer heeft hierover ook geen opmerking gemaakt.

De Kwaliteitscommissie beoordeelt de projectaanvragen. Daarna volgt een ambtelijke toets en behandeling in het DB. Dit alles leidt tot het definitieve oordeel. Gedeputeerde verlaat zich daarin op het oordeel van de experts. Persoonlijke smaak weegt hierin niet mee, alleen onderbouwde argumenten kunnen tot afwijzing leiden.

De heer **Van der Sluijs** (PVV) herhaalt dat een project zoals De Rechte Weg geen enkel doel dient en dat het geld beter aan het opkopen van garnalenrechten kan worden besteed.

De heer **Loggen** (ged.) legt uit dat de provincie Groningen een ander probleem heeft dan Noord-Holland: er zijn weinig toeristen en projecten. Een aardkundig monument met internationale uitstraling is een mooie trekpleister en stimulans voor de economie. Er zijn nu nog geen cijfers over het effect van dit project.

Gedeputeerde verwijst inzake de aanvulling die ONH voorstelt naar het antwoord van GS. Alle aanbevelingen moeten voor de zomer ingevoerd zijn. Over het enige nog openstaande punt 1a is op 26 april een gesprek met de Rekenkamer.

De **voorzitter** concludeert dat de *Voordracht zienswijze financiële stukken GR Waddenfonds* als hamerstuk wordt doorgeleid naar PS van 23 april.



## Beantwoording openstaande vragen PvdD uit NLWM 16-04-2018 over voordracht Zienswijze financiële stukken GR Waddenfond

1. In de stukken staat dat het project Viswad vertraging opgelopen. Op welke termijn zullen de eerste visrechten worden opgekocht?

Antwoord:

In verband met de uitvoering van het convenant Viswad heeft het Waddenfonds op verzoek van de waddenprovincies (als convenantpartners) een tenderregeling ontwikkeld. Deze tenderregeling ligt momenteel voor goedkeuring bij de Europese Commissie in verband met geoorloofde staatssteun.

De Europese Commissie heeft in de pré-notificatie diverse vragen gesteld aan de Nederlandse autoriteit. De beantwoording is in handen gesteld van het ministerie van LNV. Voor de beantwoording heeft LNV aanvullend onderzoek laten verrichten. De antwoorden zullen z.s.m. worden ingebracht in de notificatieprocedure van de EC.

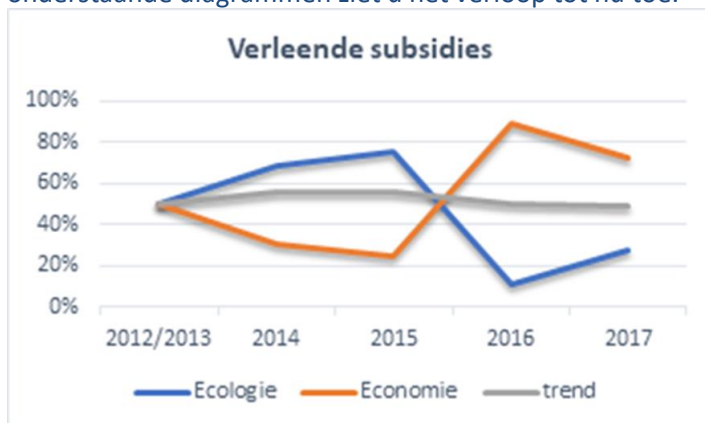
Zo gauw de Europese Commissie de tenderregeling goedkeurt kan het Waddenfonds de tenderregeling openen, waarmee garnalenvissers met een Gk-vergunning kunnen intekenen om hun vergunning te laten schrappen.

De termijn waarop de tenderregeling kan worden opengesteld is afhankelijk van de goedkeuring door de Europese Commissie. Gehoopt wordt op een goedkeuring in 2018.

2. De verdeling ecologie-economie was in 2017 nogal scheef ten nadele van ecologie, ondanks onderzoeksuitslagen in dat jaar over de zorgwekkende ecologische toestand van Waddenzee. Hoe kan dat?

Antwoord:

Het Waddenfonds heeft op basis van het bestuursakkoord de opdracht om uiteindelijk (2026) de subsidies voor 50% aan economie en voor 50% aan ecologie toegedeeld te hebben. Met bijvoorbeeld (gerichte) openstellingen wordt er zo nodig bijgestuurd tijdens de 'rit'. In onderstaande diagrammen ziet u het verloop tot nu toe.





3. Kan er, het Rapport van de Randstedelijke Rekenkamers indachtig, in het overzicht van de gesubsidieerde projecten uit 2017 een kolom worden toegevoegd met daarin aangegeven aan welk Waddenfondsdoel het betreffende project bijdraagt?

Antwoord:

Het Waddenfonds heeft een zogenaamd 'Dash Board' ontwikkeld waarin gegevens uit diverse registratiesystemen worden ontsloten rondom projecten c.q. verleende subsidies. Het ligt in de bedoeling informatie uit het dashboard voor iedereen via de website van het Waddenfonds te ontsluiten. Zodra dit wordt gerealiseerd wordt dit bekendgemaakt.

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland  
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt  
Dreef 3, tweede etage  
2012 HR Haarlem

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

dhr R. Postma

BEL/MOB

Telefoonnummer +31235143404

postmar@noord-holland.nl

**INGEKOMEN 14 MAART 2018**

111

**Betreft: Voordracht verhogen exploitatiebijdrage OV-concessie  
NHN 2018-2028**

Verzenddatum

**14 MAART 2018**

Geachte leden,

Kenmerk

1044868/1044875

Hierbij ontvangt u ter besluitvorming de bijgaande statenvoordracht met het bijbehorende ontwerpbesluit, met bijlagen, over het verhogen van het exploitatiebudget NHN 2018-2028.

Uw kenmerk

Op basis van het Programma van Eisen hebben wij op 23 mei 2017 de concessie Noord-Holland Noord 2018 - 2028 aan Connexxion gegund. Het gepresenteerde concept vervoerplan van Connexxion voldeed ruimschoots aan de gestelde eisen. De PvdA-fractie Noord-Holland zag echter, mede op basis van reacties van inwoners en gemeenteraden, nog kansen voor een aantal verbeteringen/aanpassingen in het voorliggende concept vervoerplan. Deze plannen zijn in uw commissie Mobiliteit & Financiën op 22 januari jl. besproken en een ruime meerderheid heeft haar steun aan deze voorstellen uitgesproken.

In de bijgevoegde statenvoordracht wordt u het voorstel voorgelegd hiervoor budget beschikbaar te stellen uit EHBOV die in het coalitieakkoord Noord-Holland 2015-2019 'Ruimte voor Groei' is vrijgemaakt.

Hoogachtend,  
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

  
provinciesecretaris  
**R.M. Bergkamp**

  
voorzitter

**J.W. Remkes**

2 bijlage(n)

- Voordracht
- Ontwerpbesluit

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl

**Provinciale Staten van Noord-Holland**

**Haarlem, 13 maart 2018**

**Onderwerp: verhogen exploitatiebijdrage OV-concessies Noord-Holland Noord.**

**Kenmerk: 1044868**

**Bijlagen: 1**

## **1. Inleiding**

In het Coalitieakkoord 2015-2019 'Ruimte voor de Groei' is € 3,73 miljoen gereserveerd voor verbetervoorstellen openbaar vervoer (EHBOV).

Op basis van het Programma van Eisen hebben wij op 23 mei 2017 de concessie Noord Holland Noord 2018 – 2028 aan Connexxion gegund. Het concept vervoerplan is een goede uitwerking van het opgestelde Programma van Eisen. De PvdA-fractie Noord-Holland ziet, mede op basis van reacties van inwoners en gemeenteraden, nog kansen voor een aantal verbeteringen/aanpassingen in het voorliggende concept vervoerplan.

Gezien de brede steun van partijen in de vergadering van de commissie Mobiliteit & Financiën van 22 januari jl., stellen wij voor de voorstellen van de PvdA verder uit te werken met Connexxion en Connexxion op te dragen deze op te nemen in het vervoerplan 2018-2019. Het is onze intentie om met het opnemen van deze voorstellen in het vervoerplan 2018-2019, deze structureel onderdeel uit te laten maken van het bod van Connexxion. Echter in de concessie is ingebouwd dat er voor de start van de dienstregeling 2019-2020 een uitgebreid onderzoek naar de diverse kenmerken van de vervoerstromen in het Concessiegebied zal worden gehouden. De uitkomst daarvan kan ertoe leiden dat de middelen gedurende de concessie, anders ingezet zullen worden voor meer tevreden reizigers. Als dit de voorstellen betreft zoals genoemd onder punt 3, dan worden de leden van Provinciale Staten in de commissie Mobiliteit & Financiën hierover geïnformeerd.

Met deze voordracht wordt voorgesteld om de komende tien jaar (2018-2028) extra te investeren in het openbaar vervoer in Noord-Holland-Noord. In 2016/2017 is € 665.000 gereserveerd uit de coalitieakkoord middelen 2015-2019 voor EHBOV om ingezet te worden voor de pilot Texel en € 60.000 is gereserveerd voor een pilot deelfietsen (Fiets als natransport – pilot Huizen). Van de € 665.000 was tot een maximum van € 150.000 gereserveerd voor de introductie van de OV-chipkaart op Texel. Deze post wordt niet uitgegeven (verbeterde software in de backoffice Connexxion) waardoor dit bedrag wederom beschikbaar is voor andere EHBOV-voorstellen. Derhalve is er € 3,15 miljoen beschikbaar voor het verhogen van het exploitatiebudget van de OV-concessie Noord-Holland Noord.

## 2. Doelstellingen en evaluatiecriteria

De doelstelling is om in te zetten op meer (gemeten in reizigerskilometers) en meer tevreden reizigers (gemeten in klanttevredenheid met de OV-Klantenbarometer) in het openbaar vervoer in Noord-Holland Noord. Dit doet de provincie door enerzijds in te zetten op de stroomlijnen (snelle en betrouwbare verbindingen voor de grootste groepen reizigers) en anderzijds op andere vormen van vervoer die beter en flexibel inspelen op de reisbehoeften van reizigers in landelijke gebieden.

## 3. Projecten

1. Scholieren verbindingen  
Aanpassen scholierenlijnen op de vraag vanuit de scholen.
2. Lijn 164 Egmond aan Zee – Castricum  
Lijn 164 door de week in de spits te laten rijden (ma-vr, ochtend- en middagspits) en te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor extra bussen in het zomerseizoen/het weekend.
3. Lijn 152/652 Julianadorp –Schagen  
Twee extra reismogelijkheden aan de scholierenlijn 652 toe te voegen in de 'scholierenspits' op de maandag-vrijdag die beter aansluiten op de lestijden van de scholieren.
4. Lijn 150/250 Nieuwe Niedorp – Alkmaar  
Extra ochtendrit op de maandag-vrijdag Nieuwe Niedorp – Alkmaar op lijn 250 toe te voegen.
5. Lijn 30 Julianadorp – Den Helder  
De frequentie overdag op zondag op lijn 30 uit te breiden naar twee keer per uur.

## 4. Financiering, communicatie en (burger)participatie

De investeringen worden bekostigd uit de financiële middelen die gereserveerd zijn bij het coalitieakkoord 2015-2019 'Ruimte voor Groei' van in totaal € 3,73 miljoen en worden gestort in de Reserve Openbaar Vervoer. Op basis van het overzicht bij punt 3 genoemde voorstellen is per project een schatting gemaakt welke investering nodig is. Om de gehele periode dit extra vervoer te kunnen inkopen, dient het bedrag jaarlijks geïndexeerd te worden met de Landelijke Bijdrage-index (één landelijke indexering voor de jaarlijkse aanpassing van de vergoedingen van alle concessieovereenkomsten). Uitgaande van het nog resterende budget van € 3,15 miljoen en een gemiddelde indexering van 2%, kan er voor circa € 285.000 per jaar aan extra openbaar vervoer ingekocht worden.

Zodra PS financiële bijdrage toekennen, wordt dit via diverse kanalen gecommuniceerd aan betrokken partijen, inwoners en andere partijen.

## **5. Proces en procedure**

Na behandeling en besluitvorming worden de projecten in het vervoerplan 2018/2019 opgenomen. Hierover zullen, vooruitlopend op het besluit van PS, afspraken worden gemaakt met Connexxion onder voorbehoud van het PS besluit.

Wat betreft de daadwerkelijke uitvoering van de onder 3 genoemde projecten, wordt u op de hoogte gehouden middels terugkoppeling in de commissie Mobiliteit & Financiën op 9 april 2018.

## **6. Voorstel**

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. J.W. Remkes, voorzitter

mw. mr. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

**Ontwerpbesluit**

Nr. 27-2018

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 13 maart 2018;

gelet op ,

1. dat de provincie Noord-Holland extra wil investeren in openbaar vervoer;
2. dat het verhogen van de exploitatiebijdrage in Noord-Holland Noord bijdraagt aan een betere mobiliteit van de inwoners in Noord-Holland Noord;
3. dat € 3,73 miljoen coalitieakkoord middelen 2015-2019 binnen de Reserve OV voor het verbeteren van het openbaar vervoer bestemd is, waarvan € 3,15 miljoen nog niet is geormerkt voor specifieke projecten;
4. dat voor het verbeteren van het gebruik van het OV het voor- en natransport erg belangrijk is en derhalve een pilot met deelfietsen belangrijke inzichten kan verschaffen hoe de mobiliteit van de inwoners in de provincie vergroot kan worden.

**besluiten:**

1. Voor de in punt 3 omschreven projecten een bedrag beschikbaar te stellen van € 3,15 miljoen met dekking uit de reserve OV.

Haarlem, 23 april 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier

## Advies aan Provinciale Staten

Uw contactpersoon

P. Koekoek  
AD/STG

Doorkiesnummer +31235143001  
koekoekp@noord-holland.nl

|                                   |                        |
|-----------------------------------|------------------------|
| <b>Tbv Statenvergadering d.d</b>  | <b>23-04-2018</b>      |
| <b>Commissie</b>                  | Mobiliteit & Financiën |
| <b>Datum commissievergadering</b> | <b>09-04-2018</b>      |

17 april 2018 1|12

**Onderwerp: Verhogen exploitatiebijdrage OV-concessie**

De commissie adviseert de hierboven genoemde voordracht als bespreekstuk te agenderen voor de PS-vergadering van 23 april 2018. Voor de behandeling van dit punt in de commissie M&F: zie onderstaand het uittreksel van het conceptverslag van de vergadering van de commissie M&F van 9 april 2018.

### 7a. Verhogen exploitatiebijdrage OV-concessie

De voorzitter meldt dat er 22 sprekers zijn

Mevrouw (W.J.C.) **Groentjes** woont zelfstandig in een appartement dicht bij het woonzorgcentrum De Santmark in Castricum. Zij wil wel graag familie en vrienden bezoeken en kunnen ontvangen. Dit wordt onmogelijk als buslijn 164 komt te vervallen. Zonder bus wordt het eenzaam. Het voordeel van de lijn is dat voor de heen- en terugreis de halte zich voor De Santmark bevindt. Ook het winkelcentrum is goed bereikbaar met buslijn 164. Een eventuele belbus c.q. OV-flex is onhaalbaar, aangezien velen niet in het bezit van een computer of smartphone.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) is benieuwd of mevrouw Groentjes iets heeft gehoord over een alternatief.

Mevrouw **Groentjes** heeft niets vernomen over een alternatief.

Mevrouw **Kaamer van Hoegee** (VVD) merkt op dat de belbus gewoon per telefoon kan worden besteld. Wie heeft mevrouw Groentjes verteld dat daarvoor een computer of smartphone nodig zijn?

Mevrouw **Groentjes** wist dat niet. Ze vraagt zich wel af hoelang het dan duurt voor de bus komt.

Mevrouw **Kaamer van Hoegee** (VVD) vertelt dat dit maximaal een half uur duurt.

De heer (Ron) **De Haan** is inwoner van Castricum en tevens raadslid van die gemeente. Inwoners moeten op het bestuur en de politiek kunnen vertrouwen. De volksvertegenwoordigers van alle landelijke politieke partijen in de gemeenteraad hebben protest aangetekend tegen de aangekondigde bezuiniging en het wegvalLEN van buslijn 164. Wat doen de vertegenwoordigers van deze landelijke politieke partijen met dat protest? Het is overigens een goed gebaar dat een deel van de buslijn tijdens spits alsnog rijdt. Gedeputeerde Staten hebben gemeente Castricum als OV-knooppunt aangewezen en als zodanig in de Bereikbaarheidsvisie Kust opgenomen.

Wat vinden Provinciale Staten van deze zienswijze?

De heer **Papineau Salm** (PvdA) vraagt of de heer De Haan op de hoogte is van de exacte invulling door Connexxion van wat er nu gaat gebeuren in Castricum?

De heer **De Haan** geeft aan dat er op lokaal niveau onduidelijkheid is. Voor zover bekend zal er in het weekend geen sprake zijn van enig busverkeer en van maandag tot en met vrijdag rijden er bussen in de ochtend- en avondspits.



Mevrouw (Carolien) **Janssen** verhuisde 6 jaar geleden van Amsterdam naar Castricum. Bij haar sociale huurwoning stopten 2 buslijnen. De strandbus naar Castricum aan Zee stopte om de hoek. Dankzij buslijn 164 was Egmond aan Zee binnen 18 minuten bereikbaar. In Castricum werd goed gezorgd voor de gebruiker van het openbaar vervoer. Nu dreigt de bus uit beeld te raken. Scholieren studenten werknemers toeristen ouderen en mensen zonder rijbewijs zijn daarvan de dupe.

De geboden spitsdienst is ten opzichte van de huidige situatie een grote achteruitgang. Langs de route van buslijn 164 liggen vele voorzieningen. Het gaat om natuur, cultuur en toerisme. Waar blijft het milieubewuste en duurzame beleid? Zijn de natuurliefhebber en de niet-autobezitter nog in beeld?

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) is benieuwd of insprekerster op de hoogte is van mogelijke alternatieven voor de buslijn die gaat verdwijnen.

Mevrouw **Janssen** weet van de spitsbus en een belbus.

De heer (Arjan) **Gelder** is voorzitter van politieke beweging Wil Nu. Hij verwijst naar zijn bijdrage op papier. In Alkmaar zullen mensen vanuit verzorgingshuis De Vleugels langer onderweg zijn en door weer en wind moeten overstappen.

Gedeputeerde Post heeft een dubbele pet op. Zij is verantwoordelijk voor de portefeuille Financiën, maar ook voor die van Mobiliteit. Politiek zou dat niet mogelijk moeten zijn. Het lijkt voor de heer Gelder op een politiek spel dat dit dossier zo wordt benaderd. De overheid ontwikkelt zich op een onaanvaardbare wijze. Er is niet langer sprake van een dienende overheid.

De heer **Tijssens** (D66) vraagt of inspreker zich er van bewust is dat primaat van de financiën voor openbaar vervoer bij Provinciale Staten ligt.

De heer **Gelder** (Wil Nu) ziet alleen dat de PvdA wat kleine dingetjes doet. De rest lijkt het klakkeloos aan te nemen.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) licht toe dat haar fractie slechts één zetel heeft. Zij is altijd, met haar collega's van de SP, bezorgd en verontwaardigd geweest over het schrappen van buslijnen. Zo zijn er nog enkele fracties die niet klakkeloos aannemen wat de coalitie verzint.

Mevrouw De Meij verzoekt inspreker uit te leggen waardoor mensen straks een 1 uur in plaats van 5 minuten onderweg zijn.

De heer **Gelder** legt uit dat lijn 5 verdwijnt. Dan kan men met lijn 1 naar het station, om daar over te stappen. Zonder haltes kan het gebeuren dat men daar een half uur of drie kwartier moet wachten. Mensen zijn in paniek, bijvoorbeeld over het feit dat degenen met een rollator straks moeten overstappen.

Mevrouw **Kaamer van Hoegee** (VVD) vraagt of inspreker zich kan vinden in het voorliggend stuk, waarin de PvdA zo waar nog geld heeft gevonden om de lijnen te kunnen verbeteren.

De heer **Gelder** (Wil Nu) spreekt van een speldenknopje. Er is geld genoeg in de provincie. Dat wordt op verkeerde wijze ingelegd. Er vindt boekhoudfraude plaats.

Mevrouw **Kaamer van Hoegee** (VVD) verzoekt inspreker om zijn woorden terug te nemen.

De heer **Gelder** (Wil Nu) neemt zijn woorden niet terug. Hij weet hoe het spel gespeeld wordt.

De **voorzitter** schorst de vergadering en verzoekt de commissie om het publiek te vragen zich te onthouden van reacties tijdens de inspraak.

### *Schorsing*

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan de volgende insprekers.

Mevrouw (Anke) **Krätzschar** woont in Alkmaar en werkt daar in buurthuis De Alkenhorst. Lijn 5 rijdt door de wijk. Ze heeft een goed beeld van wat er in de wijk speelt. Nu bekend is geworden dat lijn 5 verdwijnt, blijkt dat men erg is geschrokken. De bereikbaarheid van voorzieningen is voor economisch zwakkeren belangrijk om deel te kunnen nemen aan de samenleving. Dat geldt ook voor vele ouderen.

Te denken valt aan het promoten van buslijn 5, in de stijl van NS; leuke acties en aanbiedingen. Wellicht is een keer gratis rijden mogelijk? Connexxion zou dat mogelijk met studenten, creatief kunnen denken. De lijn moet kunnen blijven bestaan.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) vraagt of een alternatief is geboden aan de wijk. Ligt er geen buslijn in de nabijheid? Heeft het buurtbus hierover contact opgenomen met het gemeentebestuur van Alkmaar?

Alternatieven zijn mevrouw **Krätzschmar** niet bekend. Reizigers moeten met rollators of kinderwagens naar station. Het traject naar het ziekenhuis duurt straks heel lang. Bij het station van Alkmaar zijn geen goede bushaltes om te schuilen. Het gemeentebestuur geeft alleen advies. Het buurthuis heeft gereageerd, maar een antwoord is nog niet bekend.

De heer **Bruggeman** (SP) vraagt of inspreker het gevoel heeft dat de gebruikers van buslijn 5 door de provincie afgepoeid zijn, nadat de gemeenteraad van Alkmaar geprotesteerd had en niets hoorde van de provincie.

Mevrouw **Krätzschmar** weet dat gemeenteraadsleden veel vrije tijd steken in het sociale gebeuren. Zij gaat uit van hun goede bedoelingen en ze neemt aan dat zij behoorlijk hun best doen.

Mevrouw (Hilda) **Dijs** veronderstelt dat het schrappen van buslijn 5 in Alkmaar een probleem wordt voor ouderen. Zij moeten straks met lijn 1 naar station. Daar moeten zij overstappen, met hun rollator of rolstoel om bijvoorbeeld verder te reizen naar het ziekenhuis of het centrum. Per augustus/september komen studenten naar de Pabo in Alkmaar. Bij het station is weinig beschutting. Er is geen overdekte wachtruimte. Lijn 10 van Alkmaar naar Oudkarspel is een probleem. De laatste rit is om 18.30 uur en de bus rijdt niet meer in het weekend. De belbus schijnt opgeheven te worden door het wegvallen van subsidie. Voor de Regiotaxi zijn velen nog te goed. Wie bedenkt dit allemaal? Reist diegene zelf met de bus of de trein? Laat jong en oud, met of zonder beperkingen niet stikken.

De heer **Bruggeman** (SP) informeert naar de kosten van de OV-chipkaart. Wat kost het om met de bus mee te mogen?

Mevrouw **Dijs** legt uit dat men met een persoonlijke OV-kaart iets voordeliger uit is. Met een anonieme OV-kaart is het duurder, maar die prijs kent ze niet. Iedereen heeft een OV-kaart moeten aanschaffen. Eigenlijk wordt er weinig voor de reizigers gedaan. Er worden zelfs lijnen geschrapt.

Mevrouw (Lya) **Kat** woont in de wijk De Hoef in Alkmaar. Zij is bestuurslid van Stichting De Zonnebloem. Mevrouw is zelf nog in staat om op de fiets of in auto te stappen. Zij is niet afhankelijk van openbaar vervoer, maar ze komt op voor alle medebewoners van de wijk, waar veel ouderen wonen. Iedereen wil zolang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Veel basisvoorzieningen worden onder de voeten van ouderen weggemaaid. Nu verdwijnt lijn 5 met ingang van juli 2018. Het provinciebestuur wordt gevraagd om mensen zelfstandig vervoer naar voorzieningen en leerlingen van de Pabo goed openbaar vervoer te bieden. Het is schaamteloos dat basisvoorzieningen verdwijnen. Mevrouw Kat kan niet geloven of aanzien dat dit echt gaat gebeuren en dat mensen zo in de steek worden gelaten.

De heer **Leever** (ONH) weet dat in de zaal een deskundige op het gebied van fijnmazig vervoer aanwezig is, de heer Heneweer. Hij adviseert inspreker om contact met hem op te nemen en hem te vragen wat binnen de gemeente mogelijk is. De heer Heneweer heeft goede ideeën.

De heer (Chiel) **Schoon** woont met 14 personen in de zorginstelling Alkerhoef in Alkmaar. Zij reizen bijna allemaal met de bus. Ze zijn geschrokken dat buslijn 5 verdwijnt. Daardoor raken de heer Schoon en zijn huisgenoten veel vrijheid kwijt.

De heer (Rudi) **De Block** uit Amsterdam vertelt dat het openbaar vervoer daar dusdanig geregeld is dat geen eigen vervoer nodig is. Inspreker is een tevreden OV-gebruiker. In vergelijking met het verleden is er enorm verschil tussen wat er nu en toen gepresenteerd wordt aan buslijnen. Een kaalslag is gaande. In de twaalf weken schoolvakantie wordt ingekort op buslijnen en ritten. Buurtwinkels verdwijnen. Over alternatief vervoer zijn veel klachten.

Inspreker wijst op het dubbele isolement. Als een persoon ergens, per openbaar vervoer, niet meer heen kan, dan kan een ander ook niet bij die persoon komen met openbaar vervoer. Openbaar vervoer is voor velen de

laatste strohalm. De economie gaat vooruit. Inspreker zou willen dat, als kers op de taart, de mogelijkheid wordt geboden dat mensen die gepensioneerd zijn een kosteloze dag hebben in het openbaar vervoer.

De heer **Tijssens** (D66) veronderstelt dat de gedachte van flexibilisering van openbaar vervoer inspreker wel aanspreekt, maar dat hij vindt dat er op dit moment kinderziekten in zitten dat hij wil vasthouden aan een vaste lijn. Staat inspreker open voor flexibilisering als dat op een juist niveau gebeurt?

De ervaring van de heer **De Block** is dat wat eenmaal weg is nooit meer terug komt. Dat maakt dat inspreker sceptisch tegenover flexibiliteit staat.

Mevrouw (Babs) **De Wit** woont in het Hoefplan. Zij vindt het erg jammer dat buslijn 5 verdwijnt. Inspreker reisde er verscheidene keren mee naar de stad. Voor veel ouderen in het Hoefplan zou het verdwijnen van deze buslijn op problemen stuiten. Inspreker hoopt dat het besluit herzien wordt, zodat men vanaf 1 juli nog met de bus kan reizen. Hef buslijn 5 niet op.

Mevrouw (S.) **Sarp- Koc** is vrijwilligster in het buurthuis in Alkmaar. Zij vindt het jammer voor gehandicapte en oude mensen dat de bus straks niet meer door de wijk rijdt. Ze is daarover heel verdrietig. Inspreker kan niet ver lopen. Straks kan ze niet langer als vrijwilligster werken. Als bus blijft rijden kan dat wel. Ze verzoekt de buslijn niet te schrappen.

Mevrouw (Marjo) **Husslage** bezit geen auto. Zij is afhankelijk van openbaar vervoer. Een andere keer sprak zij in als raadslid van de SP in Castricum.

In de commissievergadering van 22 januari 2018 deed de PvdA verbetervoorstellen. De voorliggende voordracht zou over extra financiële middelen gaan, die nodig zijn voor de uitvoering van verbetervoorstellen. Het gaat echter zeker niet over verbeteringen en al helemaal niet over extra financiële middelen, zoals het persbericht van de provincie suggereerde. Inkrimpingen en opheffingen leveren jaarlijks vele miljoenen euro's op. Het gaat hier om een doekje voor het bloeden en een sigaar uit eigen doos. In juli 2018 worden 11 buslijnen geheel of gedeeltelijk opgeheven. Velen raken daardoor gedupeerd. Zij zijn het niet eens met deze gang van zaken. Inspreker hoopt dat het provinciebestuur tot bezinning komt en met een reëler voorstel zal komen, dan hetgeen waarover nu moet worden besloten.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) is benieuwd welke bezuinigingen inspreker bedoelt. Bij de aanbesteding van deze concessie is niet bezuinigd.

Mevrouw **Husslage** vertelt dat in voorgaande jaren ook buslijnen zijn komen te vervallen. Wellicht betrof dat een andere concessie, maar het schrappen van buslijnen is een trend aan het worden.

Mevrouw **Kaamer van Hoegge** (VVD) vraagt inspreker hoeveel er volgens haar in de afgelopen tien jaar is bezuinigd.

Mevrouw **Husslage** veronderstelt dat een Statencommissielid dat zou moeten weten.

Mevrouw **Kaamer van Hoegge** (VVD) benadrukt dat er in de afgelopen tien jaar nul euro is bezuinigd. In deze regio is een gemiddeld buskaartje voor 60% gesubsidieerd. Wil inspreker dat de provincie nog gaat subsidiëren op bussen die leeg rondrijden.

Mevrouw **Husslage** zegt dat de bussen niet leeg rondrijden. Een bus was en zou nog steeds een nutsvoorziening moeten zijn.

De heer (Jeroen) **Muntjewerf** verwijst naar voorgaande sprekers en naar de publicatie van de provincie van 29 januari 2018 over hoe het qua infrastructuur zou moeten zijn om een buslijn te behouden. Inspreker heeft als ondersteuner van de organisatie 'Wij staan op' navraag gedaan over in hoeverre rekening gehouden dient te worden bij de concessie met artikel 9 en 12 van het VN-Verdrag voor de rechten van de mens. Op grond van artikel 9 en 12 van de grondwettelijke bepaling staat dat gelijkheid van de rechten van mensen met een beperking. Er mag geen lijnafbreuk plaatsvinden, zonder dat een gelijkwaardig alternatief wordt geboden in het openbaar vervoer. Dat is strafbaar.

In de afgelopen 20 jaar is door gemeenten en provincie geen gezamenlijke aanpak aan infrastructuur is gepleegd. Connexion gebruikt dit nu als argument en komt met ongeldige cijfers. Het laten verslonzen van infrastructuur als het om haltes gaat en het niet plegen van onderhoud doet de reizigers wegtrekken van de locaties.

Mevrouw (Ilse) **Dieben** woont in Julianadorp. Zij spreekt in als ouder van een kind dat het middelbaar onderwijs bezoekt in Schagen. Zij maakt zich veel zorgen over buslijn 152. Scholieren moeten straks lang wachten op de bus. Het college van B en W van Den Helder zei dat er een uitbreiding komt van 6 naar 12 ritten. Het aantal scholieren dat dagelijks naar en van Schagen reist zal verdubbelen. Het onderwijs in Schagen is kwalitatief beter. Daar worden diverse onderwijsrichtingen geboden. Buslijn 152 is dagelijks druk bezet. Als de buslijn vervalt dan betekent dit lange wachttijden voor scholieren. Sociale activiteiten zoals sport komen in het gedrang. Scholieren zullen langer blijven hangen in het centrum van Schagen, of ouders moeten hun kind ophalen in Schagen of Callantsoog.

De voorgestelde wijze veroorzaakt veel commotie. Lijn 152 zou moeten doorrijden naar Julianadorp. Hoe komt men erbij dat buslijn 152 te weinig passagiers kent? Wil het provinciebestuur voldoen aan punt 2 in de voordracht om tegemoet te komen aan reizigers dan moet buslijn 152 blijven rijden, in de ochtenduren tot 10.00 uur en in de middag van 14.00 tot 17.00 uur. Lijn 152 is al eens opgeheven, maar dat werkte niet.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vraagt naar de gevolgen van het wegvallen van de buslijn.

Mevrouw **Dieben** herhaalt dat men langer moet wachten (een half uur tot een uur), of men strandt in Callantsoog. Ouders moeten hun kinderen daar dan ophalen en daarvoor de auto pakken.

De **voorzitter** bedankt alle insprekers voor hun komst en inspraak.

De voorzitter geeft het onderwerp ter bespreking aan de commissie.

*Eerste termijn:*

De heer **Papineau Salm** (PvdA) stelde veel technische vragen, maar kreeg nog niet alle informatie. Hij mist het totaaloverzicht. Kan per lijn worden aangegeven waar en wanneer de bussen rijden? Men heeft nog steeds niet de beschikking over de dienstregeling van vervangende lijnen.

Het traject bevindt zich in de eindfase. Spreker benadrukt dat er niet is bezuinigd op het budget. Bij het maken van een vervoerplan wordt bekeken hoe een dienstregeling functioneert. Connexxion, de provincie en gemeenten kwamen tot een goede invulling. Slechts 1% van de lijnen in de Kop van Noord-Holland verdwijnt.

De heer **Bruggeman** (SP) zegt dat er op dit moment, inclusief de stadslijn, circa 40 buslijnen zijn in de concessie Noord-Holland Noord. Daarvan worden 11 lijnen geheel of gedeeltelijk opgeheven. Hoe komt de heer Papineau Salm tot 1%?

De heer **Papineau Salm** maakte dat op uit een notitie van Gedeputeerde Staten. Het gaat niet alleen over opheffen. Er komen ook belbussen en flexvervoer voor in de plaats.

De PvdA heeft verbetervoorstellen gedaan. Dat is geen schaamlap, maar het zijn concrete verbeteringen ten opzichte van het vervoerplan dat er lag.

Graag verneemt de PvdA nog hoe de scholierenlijn tussen Julianadorp, Callantsoog en Schagen eruit ziet? Voor Castricum geldt hetzelfde. Hoe zit het daar precies?

Kan de buurtbus een rol spelen in Alkmaar? Communiceren is heel belangrijk. Er moet snel bekend worden gemaakt hoe het nu precies zit. Spreker neemt aan dat Connexxion gaat monitoren en ingrijpt als er grote gaten vallen.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) hoorde de heer Papineau Salm zeggen dat er niet bezuinigd is, maar wat hebben insprekers aan die boodschap?

De heer **Papineau Salm** (PvdA) legt uit dat er buslijnen worden geschrapt, maar dat er elders weer lijnen worden toegevoegd. Niet alles kan.

De heer **Ceder** (CU-SGP) spreekt van een mooi plan. De fractie van de CU-SGP maakt zich zorgen over communicatie. Het is lastig dat niet alle informatie voorhanden is. Zou het niet beter zijn om de Statenleden in het vervolg vooraf beter te informeren over specifieke details? De fractie van CU\_SGP spreekt haar complimenten uit richting de PvdA. Zij kan in de verbetervoorstellen meegaan

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) is benieuwd wat de heer Ceder vond van de informatie die insprekers naar voren brachten.

De heer **Ceder** constateert dat er zorgen zijn. Hij weet niet of en waar de provincie tekort schiet. Er is wel enig beeld, maar niet van de details.

De heer **Hietbrink** (GL) zegt dat GL een groot voorstander van goed, fijnmazig en betrouwbaar openbaar vervoer. De fractie pleit daarom al jaren lang voor structureel meer geld voor openbaar vervoer. GL prijst de PvdA voor de inzet om knelpunten, die bij deze concessie zijn gesignaleerd op te lossen. GL constateert een aantal onduidelijkheden. Gedeputeerde Staten worden verzocht voor de Provinciale Statenvergadering meer duidelijkheid te geven over de scholierenlijnen. Wordt er nu voldaan aan vraag vanuit de scholen?

Welke alternatieven zijn er beschikbaar voor de lijnen 164 en 5? Wat betekent het om de lijnen in stand te houden voor een periode van 10 jaar, ook buiten de spitsijd, zodat duidelijk is welke middelen beschikbaar zouden moeten worden gesteld?

De heer **Tijssens** (D66) wijst op de sociale functie van openbaar vervoer. Insprekers lichtten dat toe. Nu ligt een voordracht voor naar aanleiding van het voorstel van de PvdA, waarvoor de fractie een schouderklopje verdient. Er is geen sprake van een bezuiniging, maar wel een knelpunt op het gebied van middelen en openbaar vervoer. Gelukkig is er sprake van flexaanbod. De kinderziekten moeten eruit en de komende jaren moeten daarin grote stappen worden gemaakt. D66 is daarvan een voorstander. Het belang van een compleet plaatje onderschrijft de heer Tijssens, Blijft de bediening van het OV-knooppunt Castricum op niveau?

De heer **Bruggeman** (SP) constateert dat, als het aan het college van Gedeputeerde Staten ligt, er in juli a.s. 11 buslijnen deels of geheel worden opgeheven. Andere lijnen gaan minder frequent rijden. Insprekers gaven aan wat dat voor hen betekent. Connexion voortaan maar eigen vervoer waar bus wordt opgeheven. Er is sprake van afbraak van publieke basisvoorzieningen. Over de tweet van de heer De Graaf merkt de heer Bruggeman het volgende op.

De personen die vandaag inspraken zijn geen SP-leden. Het zijn mensen die erg boos zijn dat hun bus wordt afgepakt.

De heer **Heijnen** (CDA) vraagt de heer Bruggeman om uit te leggen hoe de insprekers naar het provinciehuis kwamen.

De heer **Bruggeman** (SP) vertelt dat de SP een bus regelde voor het vervoer van en naar het Provinciehuis. De SP komt op voor mensen die door onder meer het CDA 'gepakt' worden.

Mevrouw **Kaamer van Hoegee** (VVD) hoorde de heer Bruggeman spreken over boze mensen. Realiseert hij zich wel dat het vandaag niet over de concessie gaat. Realiseert de heer Bruggeman zich dat hij valse verwachtingen heeft gewekt?

De heer **Bruggeman** (SP) zal de vraag later beantwoorden.

Nog steeds is niet duidelijk welke ritten gaan rijden en welke verdwijnen. Er is niet alleen sprake van een communicatieprobleem; mensen wordt niet verteld wat hen in juli te wachten staat. De SP weet het al lang. De heer Bruggeman vindt het merkwaardig dat de PvdA vraagt welke lijnen nu precies worden opgeheven.

Mevrouw **Kaamer van Hoegee** (VVD) vraagt hoe het kan dat de SP precies weet welke lijnen gaan vervallen.

De heer **Bruggeman** (SP) weet aan de hand van reacties van gemeentebesturen. De heer Papineau Salm zat als lid van de coalitie met de ambtenaren van Gedeputeerde Staten rond de tafel gezeten om tot een voorstel te komen. De PvdA is dus wel geïnformeerd.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) weet heel goed welke lijnen gaan verdwijnen. Hij stelde vragen over drie specifieke lijnen en hij vroeg om een exacte dienstregeling.

De heer **Bruggeman** (SP) constateert dat de PvdA weet welke lijnen er verdwijnen, terwijl de heren Ceder (CU-SGP) en Hietbrink (GL) dat niet weten. Er lijkt sprake van een informatieachterstand. Het voorstel van de PvdA is een technocratisch voorstel om de allerergste bezuinigingen ongedaan te maken.

Mevrouw **Kaamer van Hoegee** (VVD) vraagt of de heer Bruggeman met haar van mening is dat er geen bezuinigingen zijn doorgevoerd.

De heer **Bruggeman** (SP) verwijst naar het persbericht van de provincie van 14 maart 2018 waarin stond dat de provincie extra geld vrijmaakt om de komende tien jaar te investeren in het openbaar vervoer in Noord-Holland Noord. Eerst alles wegbezuinigen, dan een paar buslijnen weer terugzetten in de dienstregeling en dat verkopen als investeren? Hoe kijkt de gedeputeerde aan tegen deze leugenachtige propaganda?

De **voorzitter** roept de heer Bruggeman terug en verzoekt hem om zich te houden aan de voordracht.

De heer **Tijssens** (D66) heeft er moeite mee dat de heer Bruggeman verdachtmakingen verspreidt. Hij suggereert dat er een spel wordt gespeeld. De manier waarop de heer Bruggeman dat doet is niet goed voor het imago van dit huis. De heer Tijssens verzoekt de voorzitter daar streng op te handhaven.

De heer **Bruggeman** (SP) herinnert zich dat eerder 15 sprekers exact hebben aangegeven wat er wegbezuinigd wordt in deze concessie. Er worden 11 lijnen opgeheven. In de commissie van 22 januari jl. was de gedeputeerde zeer enthousiast over het 'doekje voor het bloeden' van de PvdA.

De SP heeft met GL, 50PLUS en CU-SGP voorgesteld om per jaar een miljoen euro extra uit te trekken voor bussen, door minder uit te geven aan asfalt voor de duinpolderweg. Deze fracties kregen geen complimenten van de gedeputeerde. De heer Bruggeman stelde technische vragen over de dienstauto's en hij zocht uit wat kan worden bespaard als de gedeputeerden niet meer met dienstauto's rijden. Door alle gedeputeerden een OV-kaart te geven kan per jaar een half miljoen euro worden bespaard. Dat half miljoen kan worden aangewend voor het behoud van de bus. De SP gaat hiervoor een voorstel doen.

De heer Bruggeman weet dat veel Statenleden niet met de bus reizen. Ze laten zich met het plan om een paar ritjes te handhaven een schaamlap voorhangen. Ze kijken naar het plafond als het gaat over de 11 lijnen die straks worden opgeheven, zelfs degenen die altijd de mond vol hebben over duurzaamheid. De SP komt straks opnieuw met voorstellen en financiële dekking om opheffingen van buslijnen in Noord-Holland Noord ongedaan te maken.

De SP komt hier net zo vaak op terug tot de Staten het licht gaan zien en de provincie een fatsoenlijk beleid voor het openbaar vervoer gaat voeren.

De heer **Heijnen** (CDA) dankt de sprekers voor hun inspraak en Gedeputeerde Staten voor de voordracht. Dankzij de uitleg van Connexxion in november in Schagen is voor de heer Heijnen veel duidelijk geworden over het vervoerplan. OV-flex lijkt een goed alternatief voor het vervallen van enkele lijnen. Het is wel noodzakelijk om tijd te besteden aan communicatie en uitleg over wat er in het OV verandert. Goed openbaar vervoer aanbieden voor beperkte middelen zal altijd een uitdaging blijven. Op deze aanbesteding is niet bezuinigd. De inzet van schaarse middelen vraagt altijd om keuzes. In januari is daarover gesproken. Een aantal buslijnen bleek onmisbaar. De PvdA zette één en ander op een rij. De heer Heijnen spreekt daarvoor zijn complimenten uit. Door deze extra inzet kan het aanbod van openbaar vervoer in Noord-Holland op de beste manier en met deze middelen vorm worden gegeven. Het CDA kan instemmen met de voordracht.

De heer **Leever** (ONH) bedankt ook de sprekers en diegenen die de moeite namen om te komen. Openbaar vervoer is essentieel voor de sociale cohesie. Het wordt lastiger om op deze wijze goed openbaar vervoer te bieden. Het programma van eisen was daarvan mede de oorzaak. Dit programma van eisen is door Provinciale Staten zelf op papier gezet. Er is niet bezuinigd. Er gelden zwaarwegendere eisen ten aanzien van duurzaam vervoer. Het grootste deel van het budget gaat op aan elektrisch vervoer. Het verhogen van de exploitatiebijdrage aan de OV-concessie staat ter discussie. Het resultaat van alle discussies was dat het verbetervoorstel de PvdA, dat ook ONH heeft ondertekend, is overgenomen. Een zestal verbeteringen worden opgenomen in de concessie, voorlopig voor een jaar. Wat vindt de burger van deze zes verbeteringen? Na het jaar juli 2018-juli 2019 volgt een evaluatie van de concessie voor de periode van 2019 tot 2020. Dat kan tot gevolg hebben dat een aantal verbeteringen weer wordt afgevoerd. De heer Leever gaat ervan uit dat de commissie Mobiliteit en Financiën tijdig wordt geïnformeerd over de stand van zaken. In hoeverre zijn Gedeputeerde Staten bereid om rekening te houden met de wensen van burgers?

In 2017 kreeg Connexxion de concessie Noord-Holland Noord toegewezen. Daarop kwam direct veel kritiek. Na veel discussie worden er nu zes verbeteringen doorgevoerd, die wellicht volgend jaar weer worden geschrapt. Dit is geen rekening houden met burgers. De verbeteringen zouden niet voor één jaar maar minimaal voor vijf jaar moeten worden vastgelegd. Daarna kan dan een evaluatie worden gehouden, waarbij inwoners worden betrokken,

De heer **Papineau Salm** (PvdA) vraagt of de heer Leever zich realiseert dat het voorstel om 3 miljoen euro extra te investeren voor de komende 10 jaar is. Hoe komt de heer Leever erbij dat het maar voor een jaar is.

De heer **Leever** (ONH) neemt het voor kennisgeving aan.

De heer **Bruggeman** (SP) vraagt waarom de heer Leever spreekt van verbeteringen. Er is toch geen sprake van een verbetering als eerst lijnen worden geschrapt, terwijl daarna een paar ritjes weer worden teruggezet?

De heer **Leever** (ONH) legt uit dat het een toevoeging is aan wat er eerst niet zou zijn.

Op de vraag of de kritiek op deze concessies voorkomen had kunnen worden, antwoordt de heer Leever dat het probleem niet bij Connexion ligt, maar bij het programma van eisen. Een aantal zeer gewenste OV-lijnen moest daardoor worden geschrapt. ONH is van mening dat dit in de toekomst moet worden voorkomen. Het Programma van Eisen moet hiervoor aangepast worden.

De heer **Tijssens** (D66) vraagt de heer Leever hoe de provincie zou moeten omgaan met de communicatie om iedereen in OV-Flex te krijgen.

De heer **Leever** (ONH) is een voorstander van het in stand houden van de sociale cohesie. In het bijzonder voor de inwoners van de buitengebieden is het van groot belang dat ze zich betrokken kunnen blijven voelen bij het sociale gebeuren. OV-Flex levert een probleem op voor mensen met een fysieke beperking. Zij moeten een grotere afstand afleggen tot een halte. De Flex-taxi jaagt mensen op hogere kosten.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) complimenteert de PvdA, die als enige fractie kans zag om, op basis van informatie vanuit gemeenteraden en inwoners, verbetervoorstellen te doen, met zelfs financiële dekking. Het is jammer dat de PvdA als enige fractie wordt genoemd die de afgelopen jaren voorstellen deed voor het behoud van buslijnen, belbussen en pilots. Dergelijke voorstellen van de oppositie werden steeds afgeserveerd. 50PLUS staat achter het sympathieke voorstel van de PvdA. Net als GL wil 50PLUS meer duidelijkheid over wat er nu gebeurt met lijnen. Mevrouw De Meij kan zich niet aan de indruk onttrekken dat een coalitiepartner wel op de hoogte is van alle ins en outs. Bij het aangaan van de coalitie is een potje afgesproken van 3,73 miljoen euro. Het lijkt makkelijker communiceren wanneer men in de coalitie zit. Eerder werd door 50PLUS een voorstel gedaan omdat er 69 miljoen euro was gevonden in de reserves. Ondanks dit sympathieke voorstel van de PvdA zou 50PLUS het op prijs stellen dat er voor de inwoners van de Kop van Noord-Holland nogmaals wordt gezocht naar oplossingen voor het verdwijnen van de buslijnen 164, 5 en 152.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) heeft op eigen initiatief contact gelegd met Connexion en ambtenaren via de reguliere wegen. Hij kreeg eveneens via de regulieren wegen antwoord op zijn vragen.

Allereerst bedankt mevrouw **Visser** (PvdD) alle insprekers voor hun bijdrage. Bij een nieuw voorstel zijn er altijd mensen die erop vooruit gaan en mensen die erop achteruit gaan. Connexion heeft zeker zijn best gedaan om zoveel mogelijk mensen te bedienen met de middelen die Connexion tot beschikking heeft gekregen. Wel moet er zo snel mogelijk duidelijkheid komen over wat er in welke vorm en waar gaat rijden. De PvdD steunt het verbeter voorstel van de PvdA. Het neemt een aantal pijnpunten weg. Dit is op dit moment het hoogst haalbare. Wellicht dat ook de Noordkop Hopper hier nog wat kan opvangen? De uitkomst van het onderzoek naar de diverse kenmerken van vervoersstromen in het concessiegebied kan leiden tot het anders inzetten van middelen. De PvdD ziet graag dat middelen niet alleen anders worden ingezet, maar dat er bij echte pijnpunten ook meer geld kan worden ingezet. Wat de PvdD betreft mag er meer geld naar het openbaar vervoer. De fractie is altijd bereid om te kijken of er extra geld naar openbaar vervoer kan.

Mevrouw **Kaamer van Hoegge** (VVD) constateert dat vandaag niet gaat over het vaststellen van de concessie. De concessie is al vastgesteld. Vandaag gaat het over het verbeter voorstel van de PvdA. De VVD gaat akkoord met dit voorstel. De VVD wil wel dat snel duidelijkheid wordt gegeven over hoe lijnen gaan lopen en waar welke vorm van busvervoer wordt aangeboden, zodat reizigers weten waar ze aan toe zijn.

De heer **Bruggeman** (SP) vraagt of de VVD al wist dat lijn 164 moest worden opgeheven toen de concessie gesloten werd. Had Connexion, binnen de kaders van de concessie lijn 164 evengoed wel kunnen aanbieden?

Mevrouw **Kaamer van Hoegge** (VVD) weet niet of en hoe lijnen gaan lopen. Daarom legt ze haar vraag hier nu neer. De PvdA deed suggesties en wist geld te vinden. De lijnen waarover de PvdA spreekt zijn lijnen die mevrouw Kaamer van Hoegge genoemd hoorde worden tijdens de informatiebijeenkomst in Schagen. Wat wel duidelijk is geworden is dat mensen in staat zijn geweest om zoveel ruis op de lijn te creëren, dat er nu bijvoorbeeld gedacht wordt dat alleen gebruik gemaakt kan worden van de flexdienst als men in het bezit is van een smartphone of een computer. Dat is onjuist.

De heer **Deen** (PVV) spreekt namens zijn fractie dank uit aan insprekers en betrokkenen, die de moeite hebben genomen om naar Haarlem te komen. De PVV houdt zich voor nu bij het agendapunt en de voordracht. De PVV steunt het verhogen van de exploitatiebijdrage met als doel een aantal verbeteringen aan te brengen in het voorliggende vervoerplan. Wellicht zijn wat fine tuning qua lijnen en een overzicht van exacte uitgaven en kosten wenselijk. De PVV is voor bereikbaarheid en mobiliteit, het liefst via asfalt. De PVV steunt het specifieke project 'Pilot deelfietsen' niet. De fractie vindt dat er een te groot bedrag mee is gemoeid. De markt moet dit oppakken en niet de provincie.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vraagt of de PVV bereid is tot meer geld voor openbaar vervoer, als dit aan de orde komt en wanneer duidelijk is wat de alternatieven zijn.

De heer **Deen** (PVV) antwoordt dat de fractie het nu wil houden bij de voorliggende voordracht. Daarmee kan de PVV instemmen.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) is benieuwd waar de heer Deen het onderwerp deelfietsen vandaan haalt. In de voordracht wordt daarvan geen melding gemaakt.

De heer **Tijssens** (D66) constateert dat er in de voordracht wel over de pilot deelfietsen wordt gesproken. Hij citeert de voordracht. De fiets kan een onderdeel van het voor- en natransport verzorgen. Is de PVV daar op tegen?

De heer **Deen** (PVV) legt uit dat de PVV een bedrag van 60.000 euro investering een te groot bedrag. De fractie wil dat idee loskoppelen van deze voordracht.

Gedeputeerde **Post** merkt op richting de heer Deen van de PVV dat de eerste uitgave anderhalf jaar geleden in gang is gezet op voorstel van D66. Provinciale Staten hebben er al over besloten.

Mevrouw De Meij gaf aan dat de heer Papineau Salm eerder over informatie kan beschikken omdat de PvdA een coalitiepartij is. Niets is minder waar. De heer Zoon van de PvdD vroeg om het vervoerplan ter visie te leggen voor Statenleden. Dat is op zijn verzoek gebeurd. Ieder lid van Provinciale Staten had daar kennis van kunnen nemen. De heer Papineau Salm deed dat. Op grond daarvan heeft hij vragen gesteld en een voorstel gemaakt. Dat heeft niets te maken met het feit of men tot een coalitie- of oppositiepartij behoort.

De heer **Bruggeman** (SP) vraagt of het vervoerplan vertrouwelijk ter inzage lag. Kan in het openbaar worden gedeeld welke lijnen worden opgeheven? Gedeputeerde Staten antwoordde eerder dat het niet mogelijk was om een overzicht te presenteren. Hoe verhoudt zich dat met het feit dat de informatie al lang bekend is?

Gedeputeerde **Post** reageerde op een opmerking van mevrouw De Meij dat zaken alleen transparant zijn voor coalitiepartijen. Het was aan alle Statenleden bekend, als ze het hadden willen weten.

Het stuk was vertrouwelijk omdat het nog geen definitief vervoerplan was. Als over een conceptvervoerplan wordt gecommuniceerd en er veranderen nog zaken aan, dan wordt de verwarring alleen maar groter. Alle mensen die hier in februari waren, waren voor een deel op het verkeerde been gezet, doordat er kennelijk door iemand wel is gecommuniceerd over het conceptvervoerplan. Mogelijk zijn er mensen geweest, die meenden, ondanks de vertrouwelijkheid, die vertrouwelijkheid te moeten schenden. Er zijn daarbij verkeerde voorbeelden gebruikt. Wellicht hebben mensen zaken verkeerd voorgesteld, doordat ze verkeerd zijn geïnformeerd. Als informatie die nog niet definitief is openbaar wordt gemaakt, wordt dat als definitief ervaren. Er is paniek ontstaan, die volkomen overbodig is. De gedeputeerde biedt excuses aan hen die hier eerder en wellicht vandaag opnieuw voor niets zijn geweest.

De heer **Tijssens** (D66) vraagt of de gedeputeerde zich nog steeds vrij voelt om een vervoerplan in het vervolg te delen, nu de vertrouwelijkheid mogelijk is geschonden.



Gedeputeerde **Post** vindt het niet prettig dat de vertrouwelijkheid geschonden is. Zij is daarin teleurgesteld. Natuurlijk wordt een vervoerplan een volgende keer op verzoek weer aan Statenleden ter visie gelegd. Als dit weer betekent dat mensen voor niets opgetrommeld worden en op het verkeerde been worden gezet, dan kan met elkaar worden geconcludeerd dat men die vertrouwelijkheid niet aan kan.

De heer **Klein** (CU-SGP) vraagt of er aanleiding is om te denken dat het schenden van de vertrouwelijkheid is gebeurd vanuit de stukken die door de provincie ter inzage zijn gelegd? De heer Klein heeft namelijk begrepen dat die informatie ook naar gemeenten is gegaan.

Gedeputeerde **Post** beantwoordt de vraag bevestigend.

Het college van Gedeputeerde Staten wil het gewenste totaaloverzicht zo spoedig mogelijk verstrekken. De Koninklijke route zou zijn dat Provinciale Staten op 23 april a.s. de voordracht vaststellen. Pas dan is het vervoerplan definitief. In formele zin kunnen op 23 april nog allerlei wijzigingen worden doorgevoerd op de voordracht die er ligt. Zou het vervoerplan vandaag worden gepubliceerd, dan wordt het risico gelopen dat er nog zaken wijzigen op grond van amendementen in Provinciale Staten.

Over de rijtijden van de scholierenlijn zegt de gedeputeerde dat conform het voorstel van de PvdA twee retourritten zijn toegevoegd. Vanuit Den Helder rijdt de bus via Julianadorp naar Schagen met aankomsttijden om 8.39 uur, 9.50 uur, 11.45 uur, 12.45 uur, 15.15 uur, 16.15 en 17.15 uur. Vanuit Schagen, via Julianadorp naar Den Helder zijn de vertrektijden rond 8.00 uur, 11.45 uur, 12.45 uur, 14.20 uur, 15.20 uur en 16.20 uur. Reizigers die buiten die tijden willen reizen kunnen met lijn 30 naar Den Helder Zuid en vandaar met de trein naar Schagen. Eén en ander is in overleg met de scholen tot stand gekomen.

Over de lijn van Castricum naar Alkmaar zegt de gedeputeerde dat Alkmaar buiten de portee valt van wat er vandaag aan de orde is.

Het toekennen van het budget is voor een periode van 10 jaar. Wel wordt er na één jaar geëvalueerd. Stel dat de scholierenlijn elke dag slechts één scholier vervoert, dan kan de gedeputeerde zich voorstellen dat na een jaar een wijziging wordt aangebracht. Dat zal in eerste instantie gebeuren in overleg met de initiatiefnemer van het voorstel en in tweede instantie met deze Statencommissie.

De gedeputeerde was het voor een groot deel eens met de bijdrage van mevrouw Visser van de PvdD, behalve met de laatste opmerking.

Vanuit de ambtelijke organisatie wordt gemeld over Castricum dat lijn 164 een aantal spitsritten terug verzorgt. Dat zijn de drukste momenten. De alternatievenzin OV-Flex, of via lijn 165 kan vanuit Alkmaar ook naar Castricum en vervolgens naar Egmond aan Zee worden gereisd. Deze lijn wordt in zijn frequentie verdubbeld. Daarnaast is er ook nog de mogelijkheid om naar en van Castricum te reizen met de buurtbus via Heiloo.

De heer **Tijssens** (D66) heeft een punt van orde met betrekking tot het vervoerplan. Deze commissie stelt vast of een voorstel rijp is voor besluitvorming. Hij vindt het een hellend vlak om op commissieniveau vast te gaan stellen of Provinciale Staten op 23 april positief zullen besluiten.

Gedeputeerde **Post** suggereert dat bij wijze van spreken morgen helderheid kan worden verschaft over het vervoerplan. Als op 23 april door Provinciale Staten een amendement met betrekking tot het vervoerplan wordt ingediend, dan verschijnen er binnen twee weken tijd 2 publiek-vriendelijke versies. Dat zal tot verwarring leiden. Dat er op 23 april niets gaat veranderen, daar gaat de gedeputeerde niet over. De keuze is aan deze commissie: of morgen publiceren, of de Koninklijke route volgen.

De **voorzitter** verzoekt de commissie om zich uit te spreken over de voordracht.

*Tweede termijn:*

De heer **Papineau Salm** (PvdA) bedankt de gedeputeerde voor haar toelichting gedeputeerde. Er is nu helderheid over de scholierenlijn vanaf Den Helder, via Julianadorp naar Schagen. Hoe kunnen de vragen over de buslijnen in Alkmaar op een andere manier alsnog aan de orde worden gesteld?

Gedeputeerde **Post** legt uit dat lijn 5 niet wordt opgeheven. Nu rijdt de lijn als het ware in een cirkel. Straks rijdt de lijn nog de helft van de cirkel. Op het station kan worden overgestapt en kan men komen waar men

wil komen. De gedeputeerde meent dat een kwartier moet worden gewacht op de bus naar het ziekenhuis. Het grootste deel van de reizigers, die gebruikmaken van lijn 5, gaat naar het station.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) heeft zich gestoord aan de opmerking van de SP over geheime informatie. Net als de heer Bruggeman nam de heer Papineau Salm de op tijdens de informatieavond in Schagen. Er is niets geheimzinnigs aan. De voordracht mag als hamerstuk worden doorgeleid.

De heer **Ceder** (CU-SGP) zegt dat de voordracht als hamerstuk kan worden doorgeleid. De fractie is niet voornemens om het voorstel aan te passen.

De heer **Hietbrink** (GL) vertelt dat zijn fractie graag nog over deze voordracht wil spreken. Wat GL betreft wordt het dus geen hamerstuk. Kunnen de tijdstippen waarop de scholierenlijnen gaan rijden kort op papier worden gezet.

Gedeputeerde **Post** verwijst hiervoor naar de beantwoording van de technische vragen.

De heer **Hietbrink** (GL) ziet dan graag de rijtijden van de buslijnen in Castricum op papier gezet voordat Provinciale Staten vergaderen. Wat betekent het financieel als wordt besloten om de buslijn 164 niet alleen tijdens de spits, maar langer te laten rijden. Dat geldt ook voor lijn 5. Wanneer deze informatie voor de Statenvergadering kan worden geleverd, is er nog de mogelijkheid om daarvoor financiële dekking te zoeken.

De heer **Tijssens** (D66) merkt op dat de voordracht een hamerstuk mag zijn. D66 is voor de voorgestelde verbeteringen. Vanwege de door GL gewenste bespreking van de voordracht, kan de publieksvriendelijke versie van het vervoerplan nog niet worden gepubliceerd.

De heer **Bruggeman** (SP) is verbaasd over de gang van zaken. Eerst merkt de gedeputeerde op dat Alkmaar buiten de portee valt van wat er op de agenda staat. Vervolgens komt er een vraag van de heer Papineau Salm waarop direct een uitgebreid antwoord wordt gegeven.

Het gebeurt heel vaak dat tijdens een politiek proces zaken nog veranderen. Moet voortaan alles geheim worden gehouden tot de Eerste Kamer positief besloten heeft? Aan de gedeputeerde vraagt de heer Bruggeman of er vandaag insprekers waren, die op het verkeerde been zijn gezet.

De heer Bruggeman heeft de gedeputeerde in eerste termijn concreet gevraagd om haar oordeel te geven over het persbericht van de provincie over het voorstel van de PvdA. Wat vindt de gedeputeerde van een dergelijk propagandaverhaal?

De SP komt, hopelijk samen met zoveel mogelijk andere partijen, tijdens de Statenvergadering met een eigen voorstel om het openbaar vervoer daadwerkelijk te redden en niet met een schaamlap zoals de PvdA.

De heer Tijssens (SP) constateert dat de heer Bruggeman feitelijk aan de gedeputeerde vraagt of er verkeerde informatie bij insprekers is beland. Daarmee suggereert hij dat ervan uit de kant van de SP gelekt is.

De heer **Bruggeman** (SP) zou graag willen dat de heer Tijssens zijn ongefundeerde insinuaties voor zich houdt. De heer Tijssens suggereert dat de SP vertrouwelijke informatie gelekt zou hebben. Dat heeft hij dan verkeerd. De heer Bruggeman is opzettelijk en heel bewust niet in het geheime kamertje stukken gaan inzien. Via de SP is niet gelekt.

Gezien alle discussie op dit moment lijkt het de heer **De Graaf** (CDA) verstandig om nog niet te publiceren. Wat de CDA-fractie betreft zou de voordracht een hamerstuk kunnen zijn, maar GL wil de voordracht bespreken.

De heer **Leever** (ONH) wil in de Statenvergadering nog de mogelijkheid hebben om de voordracht tegen het licht te houden. Wat de publicatie betreft sluit de heer Leever zich aan bij de woorden van de heer De Graaf.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) zegt dat de voordracht voor 50PLUS geen hamerstuk mag zijn.

Mevrouw **Visser** (PvdD) meldt dat de voordracht een hamerstuk had mogen zijn. Aangezien dat niet het geval is, vindt de PvdD dat het vervoerplan morgen ook niet gepubliceerd moet worden. 23 april is over 2 weken. Die twee weken kan het ook nog wel wachten.

Mevrouw **Kaamer Hoegge** (VVD) zegt dat de voordracht een hamerstuk had mogen zijn. De VVD is een voorstander van het zo snel mogelijk bekendmaken van het vervoerplan, maar als daarop opnieuw wijzingen volgen dan ontstaat er nog meer ruis. Dat laatste moet worden voorkomen.

De heer Deen (PVV) vindt dat het vervoerplan morgen niet moet worden gepubliceerd.

Gedeputeerde Post zegt toe dat de cijfers volgen, zoals verzocht door de heer Hietbrink. Zij kan niets met het verwijt dat het college van Gedeputeerde Staten propaganda bezigt. Er is niet bezuinigd. Dat is de afgelopen concessies niet gebeurd. Gedeputeerde Post voelt niet de behoefte om op dergelijke insinuaties in te gaan.

De heer **Bruggeman** (SP) kreeg geen antwoord op zijn vraag of er vandaag sprekers waren, die volgens de gedeputeerde op het verkeerde been waren gezet.

Gedeputeerde **Post** antwoordt dat dit zeker het geval was. Zij hoorde termen als boekhoudfraude en ongeoorloofde belangenverstrengeling van de gedeputeerde Mobiliteit en Financiën.

De **voorzitter** sluit de behandeling van dit onderwerp af en schorst de vergadering.

## Technische vragen cie M&F 09-04-2018 (nagekomen)

| nr | Partij en indiener | Punt | Gedeputeerde | Onderwerp  | Vraag   | Antwoord   |
|----|--------------------|------|--------------|------------|---|--|
| 1  | ONH                | 8a   | Post         | Cie Jansen | <p>Het verdeelmodel voor het provinciefonds en dan specifiek voor de berekening van de OEM, voor de provincie Zeeland Komt voor NH zeer ongunstig uit.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Maar waar gaat het hier concreet over?</li> <li>2. Het is en blijft belasting geld van alle Noord Hollanders? (GEEN TECHNISCHE VRAAG)</li> <li>3. Welke eigen middelen brengen voor Zeeland te weinig op en waarom?</li> </ol> | <p>1. De berekening van de OEM is een van de grondslagen om de hoogte van de uitkering uit het provinciefonds aan provincies te bepalen. Op basis van een aanname over de eigen inkomsten (Overige Eigen Middelen) wordt een bedrag in mindering gebracht op de 'basisuitkering' uit het provinciefonds omdat verondersteld wordt dat een provincie dat bedrag kan genereren uit eigen middelen. Concreet gaat het hier om een fictief rendement van 3% voor 35% van de inkomsten uit energiebedrijven. Omdat Zeeland haar aandelen in energiebedrijven echter niet heeft verkocht wordt er voor Zeeland uitgegaan van <u>veronderstelde</u> dividenden op de aandelen. Die veronderstelling is gebaseerd op het uitgekeerde dividend in één peiljaar (2008) maar in dat jaar was het dividend uitzonderlijk hoog; de afgelopen jaren is er überhaupt geen dividend uitgekeerd. Daardoor staan er tegenover de korting uit het provinciefonds geen inkomsten.</p> <p>2. Geen technische vraag.</p> |

## Technische vragen cie M&F 09-04-2018 (nagekomen)

| nr | Partij en indiener | Punt | Gedeputeerde | Onderwerp  | Vraag  | Antwoord   |
|----|--------------------|------|--------------|------------|--|--|
|    |                    |      |              |            |  | 3. De in deze context bedoelde eigen middelen zijn de aandelen PZEM van de provincie Zeeland, waarvoor dividendopbrengsten zijn geraamd op basis van één peiljaar, in dat jaar was het dividend uitzonderlijk hoog (zie ook antwoord 1).   |
| 2  | D66                | 8a   | Post         | Cie Jansen | <p>1. D66 begrijpt de weeffout in het verdeelstelsel van de overige eigen middelen (OEM), maar is er ook een juridische grondslag om tegemoet te moeten komen aan het voorstel van de commissie Jansen?</p> <p>2. Het verdeelstelsel van het provinciefonds is een Rijksverantwoordelijkheid. Waarom neemt het Rijk niet de verantwoordelijkheid voor de weeffout? Wat heeft de door het Rijk bekostigde sanering van het Thermphos terrein te maken met deze weeffout?</p> <p>3. Was de Provincie Noord-Holland direct betrokken bij de onderhandelingen? Zo ja, wat was de argumentatie om tot deze oplossing te komen. Waren er ook alternatieve oplossingen? Zo nee, wat zijn de overwegingen van het college om akkoord te gaan met het onderhandelingsresultaat?</p> <p>4. Is bij de verdeling van de tijdelijke bijdrage op basis van het eigen vermogen van de provincies ook gekeken naar hoeveel van dat eigen vermogen al toegekend is aan investeringsprojecten?</p> | <p>1. De juridische grondslag voor het verstrekken van de bijdrage aan Zeeland wordt gecreëerd door het bedrag op te nemen in de eerstvolgende begrotingswijziging die aan PS wordt voorgelegd. Er is geen juridische verplichting die ons dwingt om de aanbevelingen van de commissie Jansen uit te voeren.</p> <p>2a. De provincies hebben destijds in 2015 bij de vaststelling van de verdeelsystematiek van het provinciefonds ervoor gekozen om akkoord te gaan met het voorstel van het Rijk. Daarmee is het Rijk niet verantwoordelijk te houden voor de wijze waarop de verdeelsleutel uitpakt voor de provincie Zeeland.</p> <p>2b. Het rapport gaat over de financiële problematiek bij de provincie Zeeland, die zich niet beperkt tot de uitkering uit het provinciefonds.</p> <p>3. <i>Ja.</i></p> <p><i>Voor overige geen technische vragen.</i></p> |

## Technische vragen cie M&F 09-04-2018 (nagekomen)

| nr | Partij en indiener | Punt | Gedeputeerde | Onderwerp     | Vraag  | Antwoord   |
|----|--------------------|------|--------------|---------------|--|--|
|    |                    |      |              |               |  | 4. Nee   |
|    | GL                 | 9    |              | OV-concessies | Wat zijn de kosten zijn voor het handhaven van lijn 164 Castricum-Egmond aan Zee en het in stand houden van het rondje lijnen 1/5 in de wijk de Hoef in Alkmaar? | <p><u>Lijn 164</u><br/>De oude dienstregeling van lijn 164 kost €485.000 per jaar voor het rijden op alle dagen van de week. De nu voorgestelde spitslijn kost €175.000 per jaar gedurende de werkdagen. De meerkosten bedragen derhalve €310.000 per jaar. Bedragen zijn indicatief.</p> <p><u>Lijnen 1/5</u><br/>Het herstellen van de combinatie lijnen 1 en 5 (en daarmee de volledige route conform de dienstregeling voor het handhaven van lijn 5) die gezamenlijk een rondje de Hoef ontsluiten met de Noord-West ziekenhuisgroep en het station Alkmaar kost voor 7 dagen in de week €250.000 per jaar. Dit bedrag is indicatief.</p> |

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland  
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt  
Dreef 3, tweede etage  
2012 HR Haarlem

**Gedeputeerde Staten**

**Uw contactpersoon**

dhr G.A.M. Pieters  
BEL/MOB

Telefoonnummer +31235144635

pietersg@noord-holland.nl

**INGEKOMEN 19 MAART 2018**

1 | 1

**Betreft: Investerings in oplossen van knelpunten op het regionaal fietsnetwerk**

**Verzenddatum**

**19 MAART 2018**

Geachte leden,

**Kenmerk**

713772/1022234

Hierbij ontvangt u ter besluitvorming de bijgaande statenvoordracht met het bijbehorende ontwerpbesluit, met bijlagen, over investeringen ten behoeve van het oplossen van knelpunten op het regionaal fietsnetwerk.

**Uw kenmerk**

Naar aanleiding van een onderzoek door de fietsersbond is er een groot aantal knelpunten op het regionaal fietsnetwerk geïnventariseerd. Voor het oplossen van deze knelpunten zijn investeringen op het areaal van de provincie Noord-Holland nodig. Daarnaast zullen gemeenten investeringen moeten doen om de knelpunten op hun areaal aan te pakken. Hiervoor zal de provincie met een subsidieregeling komen.

In de statenvoordracht wordt u het voorstel voorgelegd hiervoor geld beschikbaar te stellen uit de reserve Fietsinfrastructuur.

De provincie is ook bezig met het opstellen van een perspectief fiets voor de lange termijn. Hierin maakt de provincie voor zichzelf helder wat de doelen, verantwoordelijkheden en prioriteiten van de provincie zijn als het gaat om de fiets. Het perspectieffiets is een bouwsteen voor de Omgevingsvisie.

Hoogachtend,  
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,



provinciesecretaris

**R.M. Bergkamp**



voorzitter

**J.W. Remkes**

2 bijlage(n)

- Voordracht
- Ontwerpbesluit

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl

**Provinciale Staten van Noord-Holland**

**Haarlem, 13 maart 2018**

**Onderwerp: investeringen ten behoeve van oplossen fietsknelpunten**

**Kenmerk: 713772**

**Bijlagen: 2**

## **1. Inleiding**

In het Coalitieakkoord 2015-2019 'Ruimte voor de Groei' is opgenomen dat er een inventarisatie van de knelpunten op het fietsnetwerk van Noord-Holland zal worden uitgevoerd. De Fietsersbond heeft in 2016 deze inventarisatie uitgevoerd en in oktober 2016 het rapport opgeleverd. In de Statencommissie Mobiliteit & Financiën van 13 februari 2017 is hier door de Fietsersbond een toelichting op gegeven. Er is toen afgesproken dat er een investeringslijst zou komen om de meest urgente knelpunten uit het regionale fietsnetwerk aan te pakken. Ook is afgesproken dat er gestart zou worden met het oppakken van fietsbeleid.

Op 10 juli 2017 hebben PS motie M31/10-7-2017 aangenomen, waarin GS onder andere worden gevraagd:

- Te onderzoeken hoe een herkenbaar provinciaal hoofdfietsnetwerk vorm kan krijgen waarbij harmonie gezocht wordt met de ontwikkeling van het fietsnetwerk van de Vervoersregio Amsterdam;
- In dit onderzoek specifiek mee te nemen hoe de vermarkting van een hoofdfietsnetwerk kan worden opgepakt;
- Een model te ontwikkelen voor (cofinanciering van) het oplossen van zwakke schakels in gemeentelijke fietspaden in het hoofdfietsnetwerk;
- Voor vaststelling van de begroting 2018 een tussenrapportage te geven over bovenstaande.

Om de rol van de fiets binnen de mobiliteit in goede banen te leiden gaat de provincie integraal fietsbeleid opstellen. Hierin maakt de provincie voor zichzelf helder wat de doelen en verantwoordelijkheden en prioriteiten van de provincie zijn als het gaat om de fiets. Het Fietsbeleid zal bestaan uit een visievormend deel als input voor de Omgevingsvisie (het Perspectief Fiets) en een programmatisch beleidsdeel: het Programma Fiets. Onderdeel van het Programma Fiets is het opstellen van een hoofdfietsnetwerk. Bovendien werken we verder aan oplossingen voor de door de Fietsersbond in 2016 geïnventariseerde knelpunten.

Deze voordracht is het voorstel om de komende twee jaar (tot 2020) te investeren in het oplossen van de meest urgente fietsknelpunten op het provinciaal areaal.



Daarnaast stellen wij voor medio 2018 te komen met een subsidieregeling voor het oplossen van de meest urgente fietsknelpunten op het areaal van gemeenten.

Er is afgesproken dat het ruimtelijke beleid voor de komende jaren opgenomen wordt in de Omgevingsvisie. Dit betekent dat het fietsbeleid hier ook onderdeel van zal uitmaken. Deze voordracht bevat daarom niet het gevraagde fietsbeleid, dit zal onderdeel zijn van de Omgevingsvisie. Het omvat alleen de projecten voor de komende jaren die de knelpunten op het fietsnetwerk oplossen.

## 2. Doelstellingen

De doelstelling is om het fietsnetwerk van Noord-Holland een impuls te geven. We zetten in op initiatieven die snel tot uitvoering kunnen komen. Primair ligt hiervoor de focus op het eigen areaal. Wat er aan financiële middelen over is zetten we in voor het oplossen van knelpunten op het areaal van de gemeenten buiten de Vervoerregio Amsterdam.

Voor de knelpunten op het areaal van de gemeenten zullen we in het tweede kwartaal van 2018 komen met een subsidieregeling. Gemeenten kunnen hiermee subsidie aanvragen voor 50% van de kosten voor het oplossen van de knelpunten.

## 3. Projecten

De inventarisatie van de Fietsersbond heeft geleid tot een lijst van 308 knelpunten. 37 van deze knelpunten liggen op het fietsnetwerk in beheer bij de provincie Noord-Holland. 271 knelpunten liggen op het netwerk in beheer bij de gemeenten. De knelpunten zijn van verschillende aard. De meeste knelpunten hebben betrekking op wegvakken. Het kan gaan om het ontbreken van een fietspad, comfort of breedte van het fietspad of te hoge snelheden van het overige verkeer. Daarnaast hebben de knelpunten betrekking op onveilige kruispunten voor fietsers en ontbrekende schakels (doortrekken - verbinden van fietspaden) in het netwerk.

### **Knelpunten op provinciaal areaal**

Van de 37 knelpunten op eigen areaal zijn er 3 afgevallen omdat de voorgestelde oplossing niet mogelijk is en een andere oplossing ook niet voor de hand ligt. 10 knelpunten zijn al opgenomen in het PMI en zitten in de realisatie fase. Van de overgebleven 24 knelpunten is gekeken naar de projecten die naar verwachting het snelst tot uitvoering kunnen komen en het meest bijdragen aan de fietsveiligheid. Dit heeft geresulteerd in een lijst van 14 projecten. In bijlage 1 is het overzicht van deze projecten opgenomen. De totale kosten voor het oplossen voor deze knelpunten bedragen op basis van de huidige inschatting ongeveer € 16 miljoen. Van de 14 knelpunten zijn er vijf in Zuid-Kennemerland, vier in Noord-Kennemerland, drie in de Gooi- en Vechtstreek, twee in de Noordkop en één in Westfriesland.

De tien overige projecten zijn dermate ingrijpend of ingewikkeld dat de start van de realisatie naar verwachting niet binnen enkele jaren kan plaatsvinden. Dat betekent niet dat ze van onze agenda verdwijnen want deze projecten worden meegenomen in het nog te ontwikkelen Programma Fiets.

### **Knelpunten op gemeentelijk areaal**

Van de 271 knelpunten in beheer bij de gemeenten is gekeken welke de meeste prioriteit hebben om opgelost te worden. Er is hierbij gekeken naar nabijheid van scholen en OV knooppunten. Dit heeft geleid tot een lijst van 50 knelpunten. De lijst van knelpunten op het areaal van de gemeenten is voorgelegd aan de desbetreffende gemeenten met als doel te bepalen of de knelpunten op de lijst ook overeen komen met de prioriteiten van de gemeenten, zodat ze snel aangepakt kunnen worden. Dit heeft uiteindelijk geleid tot de in bijlage 2 bijgevoegde lijst met 39 knelpunten op gemeentelijk areaal. Voor het oplossen van deze knelpunten zal in tweede kwartaal van 2018 een subsidieregeling<sup>1</sup> worden opgesteld. Gemeenten kunnen zich aanmelden voor subsidie als ze een knelpunt uit de lijst gaan oplossen. Bij de gemeenten is geïnventariseerd of er bereidheid is om de komende twee jaar te investeren in deze fietsknelpunten. Die bereidheid is groot, want de gemeenten geven aan voor een groot aantal knelpunten op de lijst subsidie te zullen gaan aanvragen. Het gaat om een bedrag ruim boven de € 14 miljoen aan uitvoeringskosten. Vanzelfsprekend is de aanpak van deze knelpunten wel afhankelijk van politieke besluitvorming binnen de gemeenten. Ook geven de gemeenten aan dat (financiële) ondersteuning bij de voorbereiding van de projecten helpt om de knelpunten voortvarend aan te pakken. In de subsidieregeling zullen wij de mogelijkheid voor subsidiëring van de voorbereidingskosten opnemen. Ook kunnen de gemeenten gebruik maken van het aanbod om de voorbereiding door de Provincie Noord-Holland uit te laten voeren. Hiervoor is er een studiebudget opgenomen. Voorgesteld wordt om voor de komende twee jaar het resterende geld uit de reserve Fietsinfrastructuur, € 7 miljoen, hiervoor beschikbaar te stellen.

## **4. Financiering en communicatie**

De investeringen worden bekostigd uit de reserve Fietsinfrastructuur. Uit deze reserve wordt € 23 miljoen beschikbaar gesteld. Primair wordt het beschikbaar budget van € 23 miljoen ingezet om de knelpunten op het provinciaal areaal op te lossen (€ 16 miljoen). Het resterend budget van € 7 miljoen wordt voor het oplossen van gemeentelijke knelpunten ingezet. Uitgangspunt is dat de uitvoering van de projecten vóór 2020 starten. In bijlage 1 is een overzicht van de provinciale knelpunten opgenomen. In bijlage 2 is een overzicht van de gemeentelijke knelpunten opgenomen.

De kostenberekening voor het oplossen van de knelpunten is gebaseerd op een globale kostenraming o.b.v. kengetallen. In 2018 worden de kostenramingen verder uitgewerkt. In de begroting is hiervoor al een studiebudget van € 100.000 opgenomen. Een risico-inventarisatie is tevens onderdeel van de verdere uitwerking.

---

<sup>1</sup> De subsidieregeling kleine infrastructuur subsidieert ook fietsvoorzieningen op of langs gemeentelijke wegen als deze bijdragen aan de verkeersveiligheid. De subsidieregeling die hier bedoeld is subsidieert alleen het oplossen van de knelpunten uit de lijst op gemeentelijk areaal.

De oplossingsrichtingen voor de knelpunten op het provinciale areaal worden in de reguliere PMI cyclus aan uw Staten voorgelegd. Het betreffen zowel investeringen op huidig areaal alsmede nieuwe investeringen in het geval van ontbrekende schakels. In het geval van dit laatste is er sprake van areaaluitbreiding. Op basis van de huidige inschatting bedragen de investeringen (die leiden tot areaaluitbreiding) € 5 miljoen. De extra beheerlasten van €97.500,- (1,95% van € 5 miljoen) passen binnen de beschikbare budgettaire ruimte voor beheer (PMO).

Voor de subsidieregeling wordt een plafond van € 7 miljoen vastgesteld. Bij de gemeenten is geïnventariseerd of er bereidheid is om de komende twee jaar te investeren in de fietsknelpunten. Gemeenten geven aan voor een groot aantal knelpunten op de lijst subsidie te zullen gaan aanvragen. Het gaat om een bedrag ruim boven de € 14 miljoen. In sommige gevallen is dit afhankelijk van politieke besluitvorming. Ook geven de gemeenten aan dat (financiële) ondersteuning bij de voorbereiding van de projecten helpt om de knelpunten voortvarend aan te pakken. In de subsidieregeling zullen wij de mogelijkheid voor subsidiëring van de voorbereidingskosten opnemen. Zodra het plafond bereikt is sluit de regeling. Wanneer halverwege de looptijd van de subsidieregeling het plafond van € 7 miljoen nog niet bereikt is, wordt de lijst met urgente knelpunten aangevuld met de overige knelpunten. Als het plafond niet bereikt wordt, dan worden de middelen ingezet voor het provinciaal areaal.

Zodra uw Staten een financiële bijdrage toekennen, wordt dit via diverse kanalen gecommuniceerd aan betrokken partijen, inwoners en andere partijen. Ook in de communicatie door ontvangende partijen wordt de rol van de provincie belicht. Bij de verdere voorbereiding zal de omgeving worden betrokken.

## **5. Proces en procedure**

Na behandeling en besluitvorming zal een planning gemaakt worden van de uitvoering van de projecten. De uitvoering van de projecten start zo snel mogelijk echter voor 2020. In Q2 van 2018 zal er een subsidieregeling komen voor het oplossen van de gemeentelijke knelpunten.

Over de voortgang van de provinciale projecten zult u jaarlijks gerapporteerd worden middels het PMI. Wat betreft de gemeentelijke projecten wordt u op de hoogte gehouden na vaststelling van de subsidies door GS.

In 2020 vindt er een evaluatie plaats van de uitgevoerde projecten en met een kosten overzicht.

**6. Voorstel**

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. J.W. Remkes, voorzitter

mw. mr. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

**Ontwerpbesluit**

Nr. 26-2018

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 13 maart 2018;

**overwegende:**

1. Dat de provincie Noord-Holland wil investeren in veilige fietsinfrastructuur.
2. Dat het oplossen van de fietsknelpunten op het regionaal fietsnetwerk een bijdrage levert aan een veilig fietsinfrastructuur.
3. Dat er vrij besteedbare middelen zijn binnen de reserve fietsinfrastructuur van € 23 miljoen.

**besluiten:**

1. Voor het oplossen van de in bijlage 1 omschreven fietsknelpunten op eigen areaal en voor het oplossen van de in bijlage 2 omschreven fietsknelpunten op areaal van de gemeenten € 23 miljoen beschikbaar te stellen uit de reserve fietsinfrastructuur.
2. De projecten voor het oplossen van de fietsknelpunten op eigen areaal toe te voegen aan de PMI.

Haarlem, 23 april 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier

Bijlage 1: knelpunten in beheer bij PNH

| Nr | Knelpuntcode | Knelpuntsoort       | Beschrijving  | Gemeente (- plaats)               |
|----|--------------|---------------------|---|-----------------------------------|
| 1  | ZKL308       | Kruispunt           | Lange wachttijden voor overstekende fietsers, onderdoorgang onder brug door, betere bereikbaarheid station Heemstede-Aerdenhout   | Haarlem                           |
| 2  | NKL4         | Ontbrekende schakel | Tussen Heerhugowaard-Noord en Langedijk-Noord/Noord-Scharwoude en Oudkarspel moeten met name woon-werk fietsers enorm omfietsen   | Heerhugowaard, Broek op Langedijk |
| 3  | NKL2         | Kruispunt           | Bij oversteken drukke N242 bij Smuigelweg moet ook nog eens Smuigelweg overgestoken worden.   | Heerhugowaard                     |
| 4  | NKop52       | kruispunten         | Ontbreken van middengeleiders op drukke kruispunten   | Texel, Den Hoorn                  |
| 5  | ZKL251       | Wegvak              | Te smal 2-richtingen (vrijwillig) fietspad, Fietsstroken op de N206   | Bloemendaal - Vogelenzang         |
| 6  | NKL26        | Kruispunt           | Gevaarlijke oversteek vanwege ontbreken eigen middeneiland  | Bergen - Egmond ad Hoef           |
| 7  | NKL8         | Wegvak              | Onveilige fietsoversteek N244 door ontbreken van middeneiland of rotonde.   | Alkmaar - Zuidschermer            |
| 8  | GeV11        | Wegvak              | Te smal 1rtg-(brom)fietspad, over 1250 meter vlak langs drukke N-weg  | Hilversum                         |
| 9  | Nkop2        | Kruispunt           | Onveilige oversteek vanwege slecht zicht en ontbrekende middeneiland  | Hollands Kroon - Middenmeer       |
| 10 | GeV18        | Kruispunt           | Vanwege geplaatste hekken bij smalle westelijke tweerichtingen oversteek steken fietsers de N527 over via het autogedeelte, wat niet veiliger is dan in de oude situatie. | Hilversum                         |
| 11 | Wfr14        | Kruispunt           | Onveilige solitaire oversteek van N-weg door ontbreken middeneiland   | Medemblik                         |
| 12 | NKL111       | Kruispunt           | VRI-fietsfase te kort en helling bemoeilijkt fietsstart   | Castricum                         |
| 13 | ZKL282       | wegvak              | Fietspadverharding tegels naar asfalt   | Heemstede                         |
| 14 | NKL202       | Ontbrekende schakel | Fietspad langs N197   | Beverwijk                         |

## Bijlage 2 : fietsknelpunten op gemeentelijk areaal

| Nr | Knelpunt code | Type knelpunt       | Omschrijving knelpunt   | gemeente               |
|----|---------------|---------------------|---|------------------------|
| 1  | NKL16         | Kruispunt           | Gevaarlijke VRI-oversteek van 8 rijbanen.   | Alkmaar                |
| 2  | NKL19         | Wegvak              | Deze woonstraten behoren tot de belangrijke school/woon-werkroutes tussen NS-station en Bergermeer/Bergen   | Alkmaar                |
| 3  | Nkop25        | Wegvak              | Te smalle fietsstrook voor gebiedsontsluitingsweg.  | Den Helder             |
| 4  | ZKL254        | Kruispunt           | Onnodige en onveilige fietsoversteken   | Bloemendaal            |
| 5  | ZKL252        | Ontbrekende schakel | ontbrekende schakel tussen Heemstede/Vogelenzang en Zandvoort   | Bloemendaal            |
| 6  | GeV20         | Kruispunt           | Geen eigen fietsoversteken over drukke Brinklaan. Extra gevaarlijk vanwege vrachtverkeer van/naar bedrijventerrein  | Gooise Meren - Bussum  |
| 7  | GeV22         | Kruispunt           | Geen of weinig zicht komende van rotonde met Nieuwe Raadhuisstraat  | Gooise Meren - Bussum  |
| 8  | GeV19         | Kruispunt           | Geen eigen fietsoversteken over drukke Brinklaan.   | Gooise Meren - Naarden |
| 9  | GeV8          | Kruispunt           | Te lange wachttijd en in noordoosthoek te smalle fietsvoorziening (en VRI-paal staat óp het fietspad)   | Gooise Meren - Naarden |
| 10 | ZKL1          | Ontbrekende schakel | Aanleg fietsbrug: >10.000 fietsers Haarlem-Noord ? Station ? Centrum. Ontvlecht bus- ,auto- en fietsstromen. Opgenomen in prioriteit regionaal fietsnetwerk.                  | Haarlem                |
| 11 | ZKL10         | Wegvak              | Drukke fietsroute door centrum; drukke busroute   | Haarlem                |
| 12 | ZKL19         | Wegvak              | Fietsvoorziening ontbreekt  | Haarlem                |
| 13 | ZKL2          | Wegvak              | Aanleg fietsstraat Kennemerstraat: >10.000 fietsers Haarlem-Noord ? Station ? Centrum. Ontvlecht bus- ,auto- en fietsstromen. Opgenomen in prioriteit regionaal fietsnetwerk. | Haarlem                |
| 14 | ZKL21         | Wegvak              | Vanwege te smal profiel zitten fiets- en autoverkeer elkaar in de weg.  | Haarlem                |
| 15 | ZKL22         | Wegvak              | Fietspaden te smal  | Haarlem                |
| 16 | ZKL23         | Wegvak              | Onveilige 50 km. weg vlakbij station vanwege fietsstroken en parkeervakken.   | Haarlem                |
| 17 | ZKL24         | Kruispunt           | Lange wachttijden VRI   | Haarlem                |
| 18 | ZKL263        | Wegvak              | 50km weg zonder fietsvoorziening  | Haarlem                |
| 19 | ZKL278        | Wegvak              | 50km-weg zonder fietsvoorziening  | Haarlem                |
| 20 | ZKL28         | Ontbrekende schakel | Ontbrekende schakel tussen Garenkokerskade en Julianalaan   | Haarlem                |
| 21 | ZKL294        | Wegvak              | Ontbreken van geschikt fietspad voor twee richtingsfietsverkeer   | Haarlem                |
| 22 | ZKL296        | Wegvak              | Paden structuur biedt te weinig capaciteit, mijdingsgedrag verkeerslichten.   | Haarlem                |
| 23 | ZKL297        | Wegvak              | Te smal fietspad voor tweerichtingsverkeer. Veel spookfietsgedrag en misbruik van VRI.  | Haarlem                |
| 24 | ZKL307        | Kruispunt           | Lange wachttijden voor overstekende fietsers  | Haarlem                |

|    |        |                     |   |           |
|----|--------|---------------------|---|-----------|
| 25 | ZKL4   | Wegvak              | Fietsvoorziening ontbreekt. Drukke fietsroute van/naar centrum  | Haarlem   |
| 26 | ZKL5   | Wegvak              | Te smal voor auto en fiets. Ook voetganger heeft geen ruimte.   | Haarlem   |
| 27 | ZKL8   | Wegvak              | Onveilige weg door te smalle fietsstroken naast te smalle parkeerhavens   | Haarlem   |
| 28 | ZKL204 | Kruispunt           | Lange wachttijden bij zeer druk VRI-kruispunt. Belangrijke woon-werk/school en recreatieve verbinding.  | Heemstede |
| 29 | ZKL206 | Wegvak              | Tussen Aerdenhout, Vogelpark en Leidsevaartweg noordzijde twee maal zeer drukke N201 oversteken   | Heemstede |
| 30 | ZKL207 | Wegvak              | Fietsers naar station vermijden lange wachttijden bij kruispunt met Leidsevaartweg door aan zuidzijde fietspad te nemen.  | Heemstede |
| 31 | ZKL208 | Kruispunt           | Schoolroute. Gevaarlijke en complexe oversteek aan oostzijde van zeer drukke N201; complex vanwege ook nog eens in- en uitrijdend autoverkeer van Adriaan Pauwlaan.   | Heemstede |
| 32 | ZKL213 | Wegvak              | Zeer slecht tegelfietspad   | Heemstede |
| 33 | GeV13  | Kruispunt           | Zeer onveilige rotonde fietsoversteken over drukke Diependaalselaan, vooral vanwege 2 uitgaande rijstroken met optrekkend verkeer en daardoor afdekzicht; opstelruimtes zijn veel te krap (bijna 180 graden achterom kijken) en aan westzijde is midden eiland ook nog eens te klein om in twee fasen te kunnen oversteken. | Hilversum |
| 34 | GeV14  | Wegvak              | Smalle, aanliggende tegelfietspaden (matig alternatief voor Diependaalselaan/Oostereind)  | Hilversum |
| 35 | GeV27  | Wegvak              | Voor 50 km. regime te smalle fietsstroken, zeker in combinatie met veel scholieren.   | Hilversum |
| 36 | WFr1   | Wegvak              | Fietsvoorziening ontbreekt  | Hoorn     |
| 37 | WFr11  | Kruispunt           | Lange VRI-wachttijden bij oversteken  | Hoorn     |
| 38 | WFr13  | Kruispunt           | Zeer lange VRI-wachttijden  | Hoorn     |
| 39 | Nkop21 | Ontbrekende schakel | ontbrekende schakel N245-Veilingweg is voor de betreffende gemeentes wel een actuele doelstelling   | Schagen   |
|    |        |                     |   |           |
|    |        |                     |   |           |
|    |        |                     |   |           |



## Advies aan Provinciale Staten

Uw contactpersoon

P. Koekoek  
AD/STG

Doorkiesnummer +31235143001  
koekoekp@noord-holland.nl

|                            |                        |
|----------------------------|------------------------|
| Tbv Statenvergadering d.d. | 23-04-2018             |
| Commissie                  | Mobiliteit & Financiën |
| Datum commissievergadering | 09-04-2018             |

17 april 2018

1|9

Onderwerp: **Investerings ten behoeve van oplossen fietsknelpunten**

De commissie adviseert de hierboven genoemde voordracht als bespreekstuk te agenderen voor de PS-vergadering van 23 april 2018. Voor de behandeling van dit punt in de commissie M&F: zie onderstaand het uittreksel van het conceptverslag van de vergadering van de commissie M&F van 9 april 2018.

### 7b. Investerings ten behoeve van fietsknelpunten

De **voorzitter** geeft het woord aan de heer Dubach die op dit onderwerp wenst in te spreken.

De heer Dubach sprak op 19 februari jl. samen met André Burger, al eerder in over het fietspad langs de Vogelenzangseweg. Wegens verplichtingen elders heeft de heer Burger de zaal inmiddels verlaten. Gedeputeerde Staten hebben een schamele reactie gegeven aan de heer Burger. De heer Dubach vraagt zich af of het kwaliteitsniveau, dat sterk onvoldoende is, wel voldoet aan de minimale eisen van de verkeersveiligheid. Inspreker zal de Wegenverkeerswet en bijbehorende jurisprudentie erop nazien om te weten wat onder kwaliteitsniveau moet worden verstaan.

De toename van het aantal fietsers is groot. De onveiligheid neemt toe. Gedeputeerde Staten heeft geen gevoel voor urgentie en komt met zwakke verweren, in plaats van met oplossingen. De heer Dubach is jurist en zal vanaf heden het aantal (bijna) ongevallen inventariseren. De aansprakelijkheid zal bij Gedeputeerde Staten worden gesteld.

Gedeputeerde Staten maken zich ervan af met een Jantje van Leyden. De heer Dubach verzoekt deze commissie snel met een oplossing te komen voor deze misère.

Mevrouw **Van Duijn** (PvdA) vraagt of de heer Dubach bereid is om mee te denken.

De heer **Dubach** is samen met de heer Burger bereid om praktisch en actief mee te denken over oplossingen, die volgens hen zeker mogelijk zijn.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) begrijpt dat Gedeputeerde Staten bereid zijn om in 2019 te kijken wat er mogelijk is. Waarom zou er veel eerder stap moeten worden gemaakt om het knelpunt daar op te lossen?

De heer **Dubach** maakte met de heer Burger samen een stappenplan. Daarin wordt voorgesteld hoe er gehandeld zou kunnen worden. Beide heren zijn geen deskundigen op het gebied van wegenbouw. De provincie pakte dat niet op in haar reactie. Het stappenplan geeft aan dat er mogelijkheden zijn. Als die mogelijkheden er volgens de provincie niet zijn, dan verzoekt de heer Dubach de provincie om het gesprek aan te gaan met de heren Burger en Dubach.

De heer **De Graaf** (CDA) vraagt of de handreiking die is gedaan om in 2019 zaken op te pakken de enige is, of ziet inspreker meer aanknopingspunten om problemen aan te pakken?

De heer **Dubach** ziet die helaas niet.

De heer **Hoogervorst** (SP) snapt de teleurstelling na het lezen van de brief aan de heer Burger. De fietsstroken langs de N206 staan wel op de prioriteitenlijst om te worden aangepakt. De heer Hoogervorst verzoekt inspreker om de commissie op de hoogte te houden van de gang van zaken omtrent het aanpakken van het knelpunt.

De heer **Dubach** las één en ander in bijlage 1 punt 5. Wat is de inhoud van het voorstel dat Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten zullen doen? Gezien de reactie aan de heer Burger zal voorstel waarschijnlijk teleurstellend zijn.

De heer **Deen** (PVV) verzoekt inspreker om deze commissie op de hoogte te houden. Hij was niet op de hoogte van de toevoeging van deze brief aan de stukken. Het is belangrijk om ervoor te zorgen dat dit knelpunt onder de aandacht blijft.

De voorzitter bedankt de inspreker voor zijn inspraak.

De heer **Roos** (Fietsersbond afdeling Noord-Holland) vertelt dat de Fietsersbond verheugd is dat dit jaar wordt gestart met het oplossen van de geïnventariseerde knelpunten. Voor dit en volgend jaar gaat het om 53 knelpunten. De keuzes voor gemeentelijke projecten zijn gemaakt in overleg met de betreffende gemeenten. De afdelingen van de Fietsersbond participeerden echter niet in dat selectieproces.

In 2015 hebben de afdelingen in de regio Amsterdam die gelegenheid om te participeren wel gehad. Die rol is naar volle tevredenheid van de gemeente en de vervoerregio ingevuld. De provincie had zich op het participatievlak wat moderner mogen opstellen. Alle wegbeheerders en de vele fietsende burgers zijn daar bij gebaat.

De plannen leken zo ambitieus. Er was 23 miljoen euro beschikbaar. De provincie houdt daarvan 16 miljoen euro voor 'zichzelf'. Zo blijft er slechts 7 miljoen euro over voor de 39 eerste prioriteitprojecten en de 241 overige knelpunten in de gemeenten.

De Fietsersbondafdelingen steunen het voorstel van Gedeputeerde Staten om een fietsbeleidsvisie op te stellen. De provincie wil die visie opnemen in de nog op te stellen Omgevingsvisie. De heer Roos vreest dat het nog lang gaat duren, voordat die nota klaar is, met als gevolg mogelijke stagnatie van de nieuw ontwikkelde plannen.

Een Fietsvisie op korte termijn is dringend nodig voor de uitvoering van plannen. De Fietsersbond afdeling Noord-Holland vraagt de provincie nog dit jaar met het Programma Fiets te komen. Dit beleidsdocument vormt het fundament voor het vanaf 2020 verder werken aan het oplossen van de geïnventariseerde knelpunten. De afdeling verzoekt om haar te laten participeren in dat proces. Het knelpuntenoverzicht zou jaarlijks moeten worden geactualiseerd.

De afdeling heeft grote zorg over de onduidelijkheid over de financiële middelen vanaf 2020. De resterende knelpunten moeten immers ook nog aangepakt. Het voor dit jaar en 2019 beschikbare bedrag van 23 miljoen euro vindt de afdeling een zeer bescheiden begin. De provincie wordt opgeroepen om dit jaar te komen met een voorstel voor de periode 2020 - 2030 waar de fietsambitie vanaf spat.

De heer **Klein** (CU-SGP) begreep van de inspreker dat de afdeling niet heeft kunnen participeren. Wat had de afdeling willen doen? De lijst van de Fietsersbond is aan gemeenten voorgelegd, met de vraag of de gemeenten die prioriteiten ook herkenden.

De heer **Roos** (Fietsersbond afdeling Noord-Holland) vertelt dat het hem verraste dat er een selectie van de lijst is gekomen waarbij de Fietsersbond niet betrokken is geweest. Een aantal gemeenten zag hun prioriteiten niet terug in het definitieve overzicht. Wellicht had wat meer coördinatie tot een andere lijst geleid.

De afdeling Fietsersbond Hilversum voelt zich tekort gedaan in projecten die zij wel belangrijk vindt, maar die niet zijn terug te vinden in het overzicht.

De heer **Klein** (CU-SGP) vindt dat inspreker vrij negatief is over het feit dat voorgesteld wordt 16 miljoen euro te besteden aan provinciale fietspaden. Fietspaden zijn toch fietspaden; of deze nu van de provincie of van een gemeente zijn?

De heer **Roos** (Fietsersbond afdeling Noord-Holland) zal dat niet betwisten. Als er 300 projecten zijn moet er een visie zijn om te kunnen beoordelen welke projecten belangrijk zijn en welke minder. Hier ontstaat het gevoel dat de provincie eerst haar eigen projecten doet, ongeacht de vraag of die tot de topprioriteiten behoren. Die prioritering komt wel terug in het Programma Fiets, maar dat is er nog niet. Er wordt in de verkeerde volgorde gewerkt.

Mevrouw **Van Duijn** (PvdA) hoorde inspreker zeggen dat er voor de komende tijd onvoldoende wordt geïnvesteerd. Kan hij een inschatting maken van welk bedrag het zou moeten zijn?

De heer **Roos** (Fietsersbond afdeling Noord-Holland) is geen deskundige op het gebied van budgetteren. Van 300 projecten zijn er 53 gerealiseerd. Als men dat extrapoleert dan komt het uit op misschien wel een bedrag van 100 miljoen euro dat nodig is om alle knelpunten op te lossen.

Gelet op de ontwikkelingen in de komende jaren op het gebied van mobiliteit zal de betekenis van fiets toemen. De investering is meer noodzakelijk dan in de afgelopen jaren.

De heer **Leever** (ONH) is benieuwd welk knelpunt voor de afdeling de meeste prioriteit heeft om in eerste instantie in te investeren.

De heer **Roos** (Fietsersbond afdeling Noord-Holland) legt uit dat de afdeling graag betrokken wil worden om te komen tot een afwegingskader dat nodig is om te beoordelen welk fietsproject prioriteit moet krijgen boven een ander. De middelen zijn schaars, dus zal het belangrijkste eerst moeten worden gedaan. Vanuit de provincie gezien is het vervolgens van belang om de gemeenten te begeleiden en te coachen zodat de projecten ook daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Het is van belang om na te denken over de wijze waarop plannen in de openbare ruimte met stakeholders en gemeenten worden uitgezet. De ervaring leert dat er met bovengemeentelijke projecten weinig gebeurt.

De heer **De Graaf** (CDA) kan zich voorstellen dat inspreker zich zorgen maakt over vertraging als gevolg van het opstellen van de Omgevingsvisie. Het biedt toch mogelijk een kans dat de Nota Fietsperspectief wordt gecombineerd met de Omgevingsvisie?

De heer **Roos** (Fietsersbond afdeling Noord-Holland) denkt hoe meer samenhang hoe beter. Als de gewenste samenhang gerealiseerd wordt op het tijdstip dat de werkzaamheden eigenlijk al plaats moeten vinden. Inspreker heeft liever dat er op korte termijn uitvoering plaatsvindt, dan dat er nog een jaar wordt uitgetrokken om na te denken over de Omgevingsvisie.

De heer **Roos** denkt dat er vanuit de ambtelijke ondersteuning en de Noord-Hollandse afdeling van de Fietsersbond input wordt geleverd. Met elkaar kan dan worden besloten over welke projecten de meeste prioriteit hebben.

De **voorzitter** bedankt beide insprekers. Hij geeft het onderwerp ter bespreking aan de commissie.

*Eerste termijn:*

De heer **Deen** (PVV) vertelt dat de PVV kijkt naar de combinatie fiets en provincie en waar de verantwoordelijkheden liggen. Deze kunnen liggen bij de provincie, gemeenten of bij de markt. Soms moet de markt het oppakken. Denk hierbij aan het beschikbaar stellen van deelfietsen.

De voordracht stelt voor om de komende twee jaar te investeren in de meest urgente knelpunten, zowel op provinciaal als gemeentelijk vlak. Het is positief dat een impuls wordt gegeven aan het fietsnetwerk van Noord-Holland. Gedeputeerde Staten stelt snel tot uitvoering te kunnen komen.

De knelpunten zijn inmiddels op provinciaal als op gemeentelijk niveau bepaald. In het PMI zijn 10 knelpunten opgenomen. Het is jammer dat het fietspad langs de Vogelenzangseweg op de lange baan wordt geschoven.

Gemeenten zijn bereid tot het oplossen van de betreffende 39 knelpunten. Zij kunnen hiervoor subsidie aanvragen. Hoe ver gaat de provincie met deze gemeentelijke subsidies? Wie maakt de keuze over de gemeentelijke projecten waaraan deze subsidies worden toegekend?

De heer **Tijssens** (D66) vraagt of het klopt dat de PVV zich zorgen maakt over het moment dat het bedrag van 7 miljoen euro op is, dat wordt gestopt met het helpen oplossen van gemeentelijke knelpunten.

De heer **Deen** (PVV) zegt dat de PVV steunt dat knelpunten worden aangepakt, maar er moet wel steeds naar de financiën worden gekeken.

Mevrouw **Kirch** (VVD) constateert dat met deze voordracht wordt voorgesteld om een aantal belangrijke knelpunten aan te pakken. Dat is een goede zaak.

Door met een subsidieregeling te komen, zullen gemeenten worden gestimuleerd om knelpunten die binnen het gemeentelijke areaal liggen, op te lossen. Mevrouw Kirch meent dat is gekeken naar de haalbaarheid van

projecten. Daar kwam een bedrag van 14 miljoen euro uit. Via de subsidieregeling zou daarvan 50% kunnen worden bijgedragen.

De heer **Zoon** (PvdD) vraagt of de VVD het nu opeens wenselijk vindt dat de provincie gaat bijdragen aan gemeentelijk beleid. Waarom is de VVD van standpunt veranderd?

Mevrouw **Kirch** (VVD) legt uit dat het om fietsknelpunten gaat, die ook doorgaande routes betreffen. De VVD staat zeer positief tegenover de voordracht.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vertelt dat haar fractie positief tegenover het voorstel staat. Er is een bedrag van 7 miljoen euro beschikbaar aan subsidies voor gemeenten.

Is het de gedeputeerde bekend of die gemeenten het daadwerkelijk gaan oppakken? Wordt anders tot een andere lijst gekomen? De lijst van de gemeenten zou volgens de inspreker anders zijn dan de prioriteitenlijst, zoals die nu voorligt. Gemeenten mogen subsidie aanvragen, maar als ze zelf niets bijdragen dan is het wat 50PLUS betreft einde verhaal.

De heer **De Graaf** (CDA) vraagt waarop mevrouw De Meij haar veronderstelling baseert. Er staat toch een eis van 50% in de subsidieregeling?

Dit was voor mevrouw **De Meij** (50PLUS) niet duidelijk. Daarom vroeg ze of een andere prioriteitenlijst gehanteerd gaat worden, wanneer gemeenten zelf geen bijdrage leveren.

De heer **Leever** (ONH) constateert dat het fietsverkeer in de lift zit. Vooral de elektrische fiets speelt hierin een belangrijke rol. Het wordt steeds drukker op fietspaden en de snelheid neemt toe. De Fietsersbond deed een zeer gedegen onderzoek. Er wordt 23 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het oplossen van knelpunten. Als eerste aanzet wordt daarvan 7 miljoen euro besteed aan gemeentelijke projecten. Welke gemeenten hebben inmiddels subsidie aangevraagd?

De lijst van knelpunten leert de heer **Zoon** (PvdD) dat de fietsinfrastructuur apart moet worden behandeld. Hoe kan worden voorkomen dat er over bijvoorbeeld vier jaar weer een lijst van 400 knelpunten ligt. De PvdD is blij met de subsidieregeling. Een fietspad eindigt immers niet bij een gemeentegrens. De subsidieregeling is wel erg beperkt.

De heer **De Graaf** (CDA) is benieuwd wat de heer Zoon bedoelt met apart behandelen van de fietsplannen in de provincie.

De heer **Zoon** (PvdD) weet dat er wordt nagedacht over het ontwikkelen van een fietsvisie. Gekeken zou kunnen worden naar een soort PMI waarbij de fiets apart wordt gezien. De fietsinfrastructuur moet worden losgemaakt van de provinciale wegen.

De heer **Tijssens** (D66) constateert dat de heer Zoon memoreert aan de verouderde opvattingen over het provinciaal fietspadennet. Inmiddels is er sprake van een evolutie met een provinciaal hoofdfietsnetwerk. Er volgt een fietsplan in de aanloop naar de Omgevingsvisie. Vindt de heer Zoon daarin een antwoord op de vraag die hij stelt? Er komt meer structuur.

De heer **Zoon** (PvdD) constateert dat het een structuur in wording is. Hij hoopt dat het een oplossing zal zijn. De heer Zoon vindt het bedrag van 7 miljoen euro wel erg beperkt, gezien de enorme lijst van knelpunten. Waarom wordt niet meer geld geïnvesteerd? Hoeveel extra geld is nodig?

De heer **De Graaf** (CDA) vertelt dat de CDA-fractie nog geen eendoordeel kan geven over het voorstel, omdat ze de antwoorden op haar technische vragen nog niet heeft kunnen lezen. Het CDA staat achter deze investeringsplannen. Het heeft lang geduurd. De fractie is zeer benieuwd naar het Programma Fiets. Het is jammer dat de subsidieregeling voor de aanpak van gemeentelijke knelpunten nog niet kan worden beoordeeld. Het college van Gedeputeerde Staten wordt gevraagd het percentage niet standaard op 50% te stellen, maar opties open te houden. Laat het percentage afhangen van het provinciaal of gemeentelijk belang.

Mevrouw **Kirch** (VVD) zou het opmerkelijk vinden wanneer verschillende percentages worden gehanteerd in het kader van de subsidieregeling. Het kan toch niet zo zijn dat verschillende vergoedingen worden gegeven?

De heer **De Graaf** (CDA) ziet het niet als discrimineren, maar als nuanceren. De CDA-fractie wil graag een aanscherping door Gedeputeerde Staten om de betrokkenheid van gebruikers beter te borgen bij de verdere implementatie.

De heer **Tijssens** (D66) zegt dat de fractie van D66 blij is met voordracht. Het is belangrijk om met tempo voort te gaan en werk te maken van de fiets. D66 vindt 7 miljoen euro wel een klein bedrag ten opzichte van 16 miljoen euro. Stel dat gemeenten met goede projecten komen en dat snel het moment nadert dat de subsidiekraan moet worden dicht gedraaid. Komen Gedeputeerde Staten dan terug naar Provinciale Staten, zodat zij kunnen meedenken over het beschikbaar stellen van extra middelen om extra te kunnen investeren in het oplossen van fietsknelpunten?

Is de gedeputeerde bereid in te gaan op de bijdrage van de inspreker over het fietspad langs de Vogelenzangseweg? Mogelijk kan onrust worden weggenomen?

Mevrouw **Pels** (GL) is blij dat er geld beschikbaar komt om knelpunten daadwerkelijk te kunnen aanpakken. GL ziet het als een start. Er is veel meer nodig. De fractie is zeer benieuwd naar het Programma Fiets. Is de gedeputeerde bereid om de vragen van de Fietsersbond te beantwoorden? GL veronderstelde namelijk dat het programma in mei zal besproken kon worden en dat niet hoeft te worden gewacht op de Omgevingsvisie. Kan de gedeputeerde aangeven hoe het prioriteringsproces is verlopen? GL ondersteunt de vraag van D66. Wat is het vervolg als het bedrag van 7 miljoen euro op is? Zijn er deze periode nog voldoende middelen beschikbaar om vooral verder te kunnen gaan met de uitvoering van dit beleid?

De heer **Klein** (CU-SGP) vindt het mooi dat er een plan ligt om stevig te financieren in de fietsinfrastructuur. De fractie kan zich heel goed voorstellen dat door de provincie wordt geopteerd om eerst in haar eigen areaal alle knelpunten op te lossen. Het zou een rare vertoning zijn als de provincie gemeenten vraagt knelpunten op te lossen terwijl ze haar eigen knelpunten laat liggen.

De CU-SGP maakt zich wel zorgen over de kans dat gemeenten projecten daadwerkelijk zullen oppakken. In het verleden bleven subsidies vaak onbenut. De heer Klein weet dat gemeenten niet gedwongen kunnen worden. Het is goed dat vanuit de provincie al contact is gezocht over de bereidheid om te investeren. In hoeverre is voor gemeenten de voorwaarde van 50% eigen bijdrage haalbaar?

In het verleden waren er andere barrières die het moeilijk maakten om een subsidieaanvraag te doen. Is nu ook de eis van een minimumbedrag van 20.000 euro aan projectkosten aan de orde?

Waarom is de onderdoorsteek van de N525 bij Laren niet opgenomen in de knelpuntenlijst? De fractie van CU-SGP sluit zich aan bij de vraag van D66 ten aanzien van het opraken van het bedrag van 7 miljoen euro.

De fractie van CU-SGP ziet uit naar de ontwikkeling van het Perspectief Fiets, waarover deze commissie in juli zal praten. Dat maakt het overigens wel lastig om nu te beslissen over de besteding van 23 miljoen euro. Immers nu is nog niet bekend welke ambities voortkomen uit het Perspectief Fiets. Hoeveel geld zal er in juli nog ter beschikking zijn als het Perspectief Fiets zal worden vastgesteld?

Mevrouw **Van Duijn** (PvdA) merkt op dat ook de PvdA erg blij is dat er steeds meer wordt ingezet op fiets. Hoe gaat het proces verder? Hoe wordt omgegaan met nieuwe urgente punten? Welke rol gaat de Perspectiefnota Fiets hierin spelen? Hoe kan het dat het uitkomen van de Perspectiefnota steeds vertraging oploopt? Wat zijn de gevolgen hiervan voor het fietsbeleid?

Nu er op fietsgebied wordt samengewerkt met de vervoersregio is de vraag of het mogelijk is om een knelpuntenoverzicht van deze regio te geven?

Hoe wordt verdergegaan met de uitvoering van alles wat er nu ligt? In hoeverre neemt de provincie de regie? Het gaat immers om een fietsnetwerk over grenzen heen.

De heer **Tijssens** (D66) vraagt of mevrouw Van Duijn het idee van het Provinciaal hoofd fietsnetwerk nu verwacht met het oplossen van knelpunten. Dit betreft namelijk verschillende projecten.

Mevrouw **Van Duijn** (PvdA) antwoordt dat deze uiteindelijk wel samenhangen. Het gaat om het verbinden van het gehele netwerk. Daarbij hoort het oplossen van knelpunten. Overigens is het niet de bedoeling dat het één op het ander moet wachten. Het is belangrijk om voortgang te maken.

Over de N525 vraagt de PvdA zich af waarom de tunnel van de baan is. Wat is het alternatief? Hoe staat het daar nu met de verkeersveiligheid?

Het is jammer dat de verbetermaatregelen voor het fietspad langs de Vogelenzangseweg niet kunnen worden meegenomen.

Er liggen veel kansen voor innovatie op het gebied van verlichting en wegmarkering. De PvdA zal hierover met deskundigen spreken, zodat het debat hierover inhoudelijk kan worden verdiept. De gedeputeerde wordt

gevraagd om deze informatie mee te nemen in het verdere onderzoek naar de verbetering van fietspaden, waaronder dat langs de Vogelenzangseweg.

Wat is de stand van zaken en planning van de hoogwaardige regionale fietsroutes? De route Haarlem-Amsterdam moet snel gefietst kunnen worden. Wat is de actuele rol van de Fietsersbond bij de ontwikkeling en uitvoering van plannen? Is er voldoende geld? Zo nee, wat is de inschatting ten aanzien van ambities en beschikbaar budget voor de komende jaren?

Gedeputeerde **Post** gaat niet nader in op de vragen over de N525. Over de N525 zijn Statenvragen gesteld. Het is een goed gebruik de beantwoording daarvan af te wachten voordat de gedeputeerde nadere informatie verstrekt. De gedeputeerde verwijst naar de beantwoording van Statenvragen.

Gaat de PvdA praten over het verbeteren van projecten die in uitvoering worden genomen? De gedeputeerde heeft dan het gevoel dat de rollen van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten door elkaar heenlopen. Dat past niet bij de kaderstellende en controlerende rol. De gedeputeerde kan zich voorstellen dat Provinciale Staten kaders stelt bij de uitvoering van projecten. Zij kan zich niet voorstellen dat Provinciale Staten met suggesties voor concrete verbeteringen van projecten komen en aan Gedeputeerde Staten vragen om die verbeteringen mee te nemen. Provinciale Staten zitten dan op de stoel van Gedeputeerde Staten.

Mevrouw **Van Duijn** (PvdA) geeft graag suggesties mee.

Gedeputeerde **Post** merkt op dat dit alleen in de kaderstellende rol kan plaatsvinden.

Mevrouw Van Duijn (PvdA) is van mening dat wanneer goede suggesties voor innovatieve oplossingen voor wegmarkering en fietspadverlichting tijdens een informatiebijeenkomst iedereen daarvan kan profiteren.

Gedeputeerde **Post** zou het ingewikkeld vinden wanneer zij hapsnap allerlei verbeteringsuggesties moet gaan meenemen. Zij gaat ervan uit dat die zaken in een kaderstellende nota worden opgenomen.

In de brief aan de inspreker over het fietspad langs de Vogelenzangseweg staat vermeld dat er vandaag of morgen geen plan voor verbetering kan liggen. Daar gaat tijd overheen. Er kan niet zomaar gekapt worden. Bekeken moet worden hoe beschermingsregimes in elkaar steken. Er kan niet zomaar een stuk bos worden omgekapt om daar een fietspad aan te leggen. Het vergt een bredere afweging dan sec de verbetering van een stuk fietspad. Dat wat voor 2019 op de rol staat, is iets waar vandaag de dag mee wordt begonnen. Een jaar voorbereidingstijd is nodig voordat tot uitvoering kan worden overgegaan.

De gedeputeerde was blij om te horen van de heer Klein dat het goed is om het eigen huis eerst op orde te brengen. Er is groot aantal suggesties voor verbetering gedaan. Een groot deel daarvan ligt in het provinciale areaal. De provincie moet niet te boek staan als de spreekwoordelijke loodgieter waarbij het thuis lekt. Dat is de reden dat prioriteit is gegeven aan het eigen areaal.

De opdracht aan Gedeputeerde Staten was om projecten te selecteren die snel uitgevoerd kunnen worden. Als bijvoorbeeld moet worden onteigend dan zal niet snel tot uitvoering kunnen worden overgegaan.

De PVV verzoekt het fietspad langs de Vogelenzangseweg niet op de lange baan te schuiven. Dit gebeurt niet. Het is de tijd die nodig is.

Over gemeentelijke subsidies zegt de gedeputeerde het volgende. Vroeger werd in het kader van BDU subsidies aan gemeenten een eigen bijdrage van 10% werd gevraagd. Wethouders gaven aan dat zij van gekkigheid niet wisten welke projecten hun gemeente moest indienen. De provincie gaf zoveel subsidie. De gedeputeerde heeft nog geen gemeente ontmoet, die bereid was om bij te dragen aan de provinciale infrastructuur. De gedeputeerde kent ook geen gemeente die ooit een verbetering heeft aangebracht op de provinciale infrastructuur. Er zijn wel gemeenten die heel subsidie van de provincie ontvingen. Het omgekeerde is nooit het geval. Waarom zou er meer dan 50% van de provincie naar gemeenten moeten gaan? Eigen verantwoordelijkheid van gemeenten speelt voor de gedeputeerde een belangrijke rol.

De heer Klein (CU-SGP) zegt dat het erom gaat dat projecten daadwerkelijk worden uitgevoerd. Als het dan nodig is om meer subsidie te geven dan 50%, dan kunnen Provinciale Staten dat overwegen. Is het zo dat nu de kans wordt gelopen dat gemeenten projecten niet oppakken, omdat de eigen bijdrage verhoudingsgewijs te hoog is?

Gedeputeerde **Post** citeert uit de voordracht. "Bij gemeenten is geïnventariseerd of er bereid is om de komende twee jaar te investeren in fietsknelpunten. Gemeenten geven aan voor een groot aantal knelpunten subsidie te zullen gaan aanvragen. Het gaat om een bedrag van ruim boven 14 miljoen euro. In sommige

gevallen is dit afhankelijk van positieve besluitvorming.” Net als Provinciale Staten ‘nee’ kunnen zeggen, kunnen gemeenteraden dat ook. Dan komt er geen aanvraag. Ja, dat risico loopt de provincie. Gemeenten zouden het plezierig vinden als de provincie een bijdrage levert aan de voorbereidingskosten. De gedeputeerde is bereid om voorbereidingskosten te subsidiëren, maar als dat ertoe leidt dat er nooit een projectaanvraag dan betekent dat eigenlijk dat er geld over de balk wordt gegooid. De gedeputeerde vindt dat het subsidiëren van voorbereidingskosten moet worden gekoppeld aan de aanvraag van subsidie. Vraagt een gemeente geen subsidie aan, dan ontvangt ze ook een subsidie op de voorbereidingskosten. Het bedrag van 7 miljoen euro is cofinanciering. Het moet niet zo zijn dat de provincie de enige is die zich verantwoordelijk voelt voor de verkeersveiligheid en het oplossen van knelpunten in gemeenten. Nog geen gemeente heeft subsidie aangevraagd. Eerst moeten Provinciale Staten instemmen met de voordracht.

Knelpunten kunnen nooit worden voorkomen Het kan altijd beter. Elke dag worden nieuwe stappen op het gebied van techniek.  
Idealiter zou er een budget moeten zijn om elke dag opnieuw de infrastructuur in de provincie Noord-Holland in zijn totaliteit te verbeteren.  
Met de opmerking dat langzamerhand wordt toegewerkt naar een aparte PMI voor de fiets is de gedeputeerde het niet eens. Een deel van de provinciale knelpunten staan al in de PMI. Dit is een apart investeringsprogramma voor een apart knelpuntenprogramma.

Bekeken is wat past binnen de bestaande regelingen. Wat kan binnen bestaande subsidieregelingen al worden aangepakt? Alles wat niet op eigen areaal ligt, maar bij gemeenten is bekeken hoe dat kan worden geprioriteerd. Daarbij is vooral gekeken naar veilige routes naar scholen en dergelijk en dat wat past binnen het provinciaal beleid, als het gaat om veiligheid, doorstroming en bereikbaarheid. Daarbij geldt ook de bereikbaarheid van OV-knooppunten. Dat zijn de speerpunten die zijn gehanteerd om tot prioritering te komen.

De gedeputeerde was verrast dat de heer Roos van de Fietsersbond aangaf dat hij het merkwaardig vond dat de Fietsersbond niet bij de prioritering betrokken was.

Bij het opstellen van de knelpunten lijst zijn geen beperkingen gesteld. De prioritering had dus al in het initiële rapport van de Fietsersbond aangebracht kunnen worden. Daar heeft de Fietsersbond niet voor gekozen.

Mevrouw **Pels** (GL) vraagt of het mogelijk is om de prioritering alsnog af te stemmen met de Fietsersbond.

Gedeputeerde **Post** antwoordt dat het dan weer een aantal maanden moet wachten voordat prioriteiten zijn gesteld. De provincie keek welke knelpunten er op eigen gebied lagen. Dat zijn de eigen prioriteiten.

Vervolgens is bekeken wat er resteert aan gemeentelijke knelpunten. De prioriteit die Provinciale Staten hebben gesteld zijn belangrijke routes naar openbaar vervoer en naar school.

Als het aantal maatregelen bijvoorbeeld zou worden verdrievoudigd, dan is het voor de organisatie niet meer te behappen. Wat aan geld ter beschikking wordt gesteld, moet op een deugdelijke manier uitgezet kunnen worden. Denk aan het opstellen van een subsidieregeling, het beoordelen van subsidieaanvragen en het controleren op de uitvoering van de subsidieregeling. Een tandje erbij kan niet binnen deze organisatie worden opgevangen.

De heer **Tijssens** (D66) zegt dat in het geval van doorgaande fietsroutes zowel provinciale als gemeentelijke prioritering aan bod komen. De gemeenten Bergen, Alkmaar en Heerhugowaard steken de handen ineen om een doorgaande fietsroute te maken. Dan is het punt bereikt dat nog verder moet worden gegaan op het gebied van prioriteren en de vraag waar en wanneer geld wordt uitgegeven aan het areaal van een ander om provinciale doelen te bereiken.

Gedeputeerde Post hoorde geen vraag en gaat verder met haar termijn.

De heer De Graaf beweert dat de gedeputeerde zou hebben toegezegd dat er niet standaard sprake is van 50% eigen bijdrage. Dat is een misvatting. De gedeputeerde is bereid om te kijken naar voorbereidingskosten. Het kan niet de bedoeling zijn dat per regio moet worden onderhandeld over ieders bijdrage.

De heer **De Graaf** (CDA) geeft aan dat dit is gezegd in de vergadering waarin gedeputeerde Bond gedeputeerde Post verving.

Gedeputeerde Post constateert dat gedeputeerde Bond iets heeft gezegd dat niet mogelijk is. Het kweekt rechtsongelijkheid tussen gemeenten.

Over het borgen van de betrokkenheid van gebruikers zegt de gedeputeerde dat zij er geen probleem mee heeft om, in het kader van de Vogelenzangseweg, om de heren Burger en Dubach te laten meekijken. De provincie luistert vooral naar de verkeerskundigen. Genoemde heren deden de suggestie om stoeprandjes aan beide zijden van het fietspad te leggen. Uit ervaring blijkt dat dit een van meest onveilige maatregelen is, die men kan bedenken. De randen kunnen leiden tot valpartijen. Verkeersveiligheid bovenal maar suggesties kunnen wellicht worden meegenomen. Het moet financieel wel behapbaar blijven.

Een bedrag van 7 miljoen euro is niet genoeg voor het oplossen van alle knelpunten, maar het werk is hiermee te behappen op dit moment.

De heer **Tijssens** (D66) vraagt of Gedeputeerde Staten tijdig bij Provinciale Staten terugkomen als de bodem van de pot met 7 miljoen euro in zicht is.

Gedeputeerde **Post** komt terug naar de Staten als het geld op is. Overigens kan er niet meer worden weggezet dan er op dit moment is. De capaciteit daarvoor ontbreekt.

Mevrouw **Pels** (GL) vraagt hoelang de periode duurt dat het niet te behappen zou zijn.

Gedeputeerde **Post** zegt dat altijd kan worden gesproken over capaciteitsuitbreiding, maar waar moet het geld vandaan worden gehaald. Het lijkt haar verstandig om eerst maar eens te beginnen. Gedeputeerde Staten melden het als het geld geheel besteed is. Dan kan altijd nog verder worden gekeken.

Voor de zomer wordt de concept-Omgevingsvisie aan Provinciale Staten voorgelegd. Dan gaat het concept ter visie, waarna de definitieve Omgevingsvisie eind van het jaar zal worden vastgesteld. Voor die tijd en op korte termijn volgt het Perspectief Fiets. Dit Perspectief doet dienst als bouwsteen voor de Omgevingsvisie. Het minimumsubsidiebedrag bedraagt 5000 euro.

Eerst moet de uitvoeringsregeling Subsidie worden gemaakt, waarna het Perspectief Fiets volgt.

Over nieuwe knelpunten merkt de gedeputeerde op dat een dynamische lijst wordt gehanteerd, waaraan knelpunten kunnen worden toegevoegd en waarvan er worden afgevoerd. De gedeputeerde daagt de Fietzersbond uit om de lijst actueel te houden.

Er volgt geen knelpuntenoverzicht van de Vervoerregio. De gedeputeerde weet niet of de Vervoerregio een lijst hanteert. Er zullen geen maatregelen worden getroffen door de provincie in de Vervoerregio. De Vervoerregio is verantwoordelijk voor hetgeen wat binnen de grenzen van de Vervoerregio ligt en de provincie daarbuiten, tenzij het gaat om provinciale infrastructuur.

Mevrouw **Van Duijn** (PvdA) wil graag nog vragen schriftelijk stellen. Ze heeft nu geen spreektijd meer.

Gedeputeerde **Post** gaat niet over de orde en vervolgt haar beantwoording in eerste termijn.

Zij weet niet wat wordt bedoeld met de vraag over hoogwaardige regionale fietsroutes. De provincie Noord-Holland heeft daarover in het PMI niets staan.

Mevrouw **Pels** komt met een ordevoorstel. Op welke wijze worden de resterende 3 agendapunten behandeld? Om 17.30 uur staat een technische briefing op de planning, waarbij verschillende Statenleden aanwezig horen te zijn.

*Tweede termijn:*

Wat de fracties van PVV, VVD, CDA en GL betreft mag de voordracht als hamerstuk worden doorgeleid. De fracties van CU-SGP en de PvdA willen het voorstel nog bespreken in de fractie.

De heer **Leever** (ONH) vraagt of het mogelijk is om extra geld te genereren vanuit bijvoorbeeld het potje Europa.

De heer **Tijssens** (D66) merkt op dat het in het proces, om te komen tot een Omgevingsvisie, belangrijk is dat in de zomer alle stukken langskomen en dat er voldoende vergader- en reactietijd is. Deze voordracht mag een hamerstuk zijn.

Gedeputeerde **Post** benadrukt dat de subsidieregeling uitvoering betreft. Het stuk komt niet terug in deze commissie.

De **voorzitter** constateert dat de voordracht als bespreekstuk kan worden doorgeleid naar Provinciale Staten.



De voorzitter constateert dat het inmiddels 17.15 uur is. De eindtijd van deze vergadering staat in de agenda op 16.30 uur.

De voorzitter stelt voor om de inspreker bij agendapunt 10a in ieder geval nog aan het woord te laten. De andere agendapunten kunnen worden doorgeschoven naar de uitloopvergadering op donderdag.

De heer **Heijnen** (CDA) stemt in met het voorstel van de voorzitter om de inspreker nog aan het woord te laten en dan de vergadering te schorsen.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) kan donderdag niet aanwezig zijn bij de uitloopvergadering.

De heer **Den Uyl** (PvdA) constateert dat de behandeling van het initiatiefvoorstel voor de tweede maal uitgesteld dreigt te worden. Hij vraagt zijn collega's in deze commissie het fatsoen op te brengen om het initiatiefvoorstel te behandelen en niet nogmaals uit te stellen,

De voorzitter constateert dat de inspreker in ieder geval vandaag het woord wordt gegeven. De vergadering wordt voor enkele minuten geschorst.

---

# FINANCIËLE PROBLEMATIEK PROVINCIE ZEELAND

Advies van de tijdelijke commissie- Jansen

---

Den Haag, december 2017



# Inhoud

|   |    |
|---|----|
| Kern van het advies                                     | 4  |
| Opdracht  | 4  |
| Uitgangspunten  | 4  |
| Advies 4  |    |
| 1. Inleiding  | 6  |
| 1.1. Voorgeschiedenis                                   | 6  |
| 1.2. Uitwerking taakopdracht                            | 8  |
| 1.3. Werkwijze  | 8  |
| 2. Bevindingen  | 10 |
| 2.1. Financiële positie Zeeland                         | 10 |
| 2.2. Economische Structuurversterking                   | 11 |
| 2.3. Sanering terrein Thermphos                         | 12 |
| 2.4. Motorrijtuigenbelasting                            | 13 |
| 2.5. PZEM (voormalig Delta)                             | 14 |
| 2.6. Overige eigen middelen (OEM) in het provinciefonds | 15 |
| 3. Advies   | 18 |
| Bijlage I Bibliografie                                  | 21 |
| Bijlage II Samenstelling van de commissie               | 23 |
| Bijlage III Thermphos                                   | 24 |
| Bijlage IV OEM en PZEM                                  | 27 |

## KERN VAN HET ADVIES

### OPDRACHT

In opdracht van het IPO-bestuur heeft de commissie gezocht naar een realistische oplossing van de financiële problematiek van de provincie Zeeland, bestaande uit drie elementen: een bijdrage vanuit Zeeland, bijdrages vanuit de overige provincies en een bijdrage vanuit het Rijk.

### UITGANGSPUNTEN

Bij haar zoektocht naar oplossingen heeft de commissie de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De duur van de oplossing is tijdelijk, dat wil zeggen drie jaar tot aan de herijking van het provinciefonds (motie Veldman/Fokke).
- De grondslagen van het per 1 januari 2017 met unanieme steun van de provincies ingevoerde verdeelmodel blijven ongewijzigd.
- De tijdelijke oplossing dient gevonden te worden buiten het verdeelmodel en buiten de accessystematiek.

### ADVIES

- Het Rijk heeft zijn bijdrage aan de oplossing van de financiële problematiek van Zeeland geleverd middels een bijdrage van € 27,7 mln. aan de sanering van het voormalige Thermphos terrein.
- De financiële positie van de provincie Zeeland is op zichzelf geen reden om vooruitlopend op de herijking van het provinciefonds over drie jaar nu reeds tot een herverdeling van het provinciefonds te komen.
- Het verdeelstelsel van het provinciefonds bevat een weeffout in de OEM. Uitsluitend bij Zeeland is de waarde van de aandelen gebaseerd op de dividendinkomsten in één peiljaar, het (uitzonderlijk hoge) dividend in 2008. De commissie ziet met name in de unieke positie van Zeeland bij de bepaling van de OEM in het provinciefonds een reden om tijdelijk, dat wil zeggen voor drie jaar extra middelen voor Zeeland beschikbaar te stellen. De commissie stelt voor de OEM voor Zeeland te baseren op het meerjarig gemiddelde van de dividendinkomsten voor de jaren 2013- 2017. Bijgevolg daalt de OEM van Zeeland van € 10 mln. naar € 3,3 mln.
- De provincie Zeeland heeft ruimte voor een zichtbare en herkenbare eigen bijdrage met name door middel van een verhoging van de opcenten MRB. Als de provincie Zeeland € 3,3 mln. voor eigen rekening neemt en dit vertaalt in een verhoging van de opcenten MRB komt dit neer op een verhoging van 8,5%. Het MRB tarief van Zeeland is dan vergelijkbaar met Groningen en Gelderland, maar nog steeds lager dan Drenthe en Zuid- Holland.

- De tijdelijke bijdrage van andere provincies ter aanvulling van de uitkering provinciefonds voor Zeeland bedraagt € 6,7 mln. per jaar voor een periode van drie jaar. De verdeling van de tijdelijke bijdrage over de andere provincies vindt plaats naar rato van eigen vermogens van de provincies.

**TABEL 1: TIJDELIJKE JAARLIJKE BIJDRAGE (IN € MLN.) PER PROVINCIE AAN ZEELAND (TOTAAL € 6,7 MLN)**

| <b>Provincie</b> | <b>Bijdrage (afgerond op 100.00 euro)</b> |
|------------------|---|
| Groningen        | € 0,3                                     |
| Fryslan          | € 0,5                                     |
| Drenthe          | € 0,1                                     |
| Overijssel       | € 0,9                                     |
| Gelderland       | € 1,8                                     |
| Utrecht          | € 0,2                                     |
| Noord-Holland    | € 0,6                                     |
| Zuid-Holland     | € 0,1                                     |
| Noord-Brabant    | € 1,5                                     |
| Limburg          | € 0,8                                     |
| Flevoland        | € 0,0                                     |

- In financieel-administratief opzicht worden de bijdragen aan Zeeland door de andere provincies verrekend buiten het provinciefonds en buiten de fondsbeheerders om, via een interne verrekening tussen de provincies, het IPO en Zeeland. Een dergelijke jaarlijkse constructie is door provincies eerder toegepast voor de compensatie van de provincie Flevoland in 2010 en 2011.

# 1. INLEIDING

## 1.1. VOORGESCHIEDENIS

Eind 2014 heeft het IPO bestuur een externe Commissie Aanpak Verdeelvraagstukken Provinciefonds ingesteld met de opdracht een zwaarwegend advies uit te brengen over een toekomstbestendige verdeling van het provinciefonds dat kan rekenen op een breed bestuurlijk draagvlak bij provincies.

In december 2015 heeft deze commissie verslag uitgebracht van haar bevindingen. In het rapport “Redelijk Verdeeld” beschrijft de commissie een verdeelmodel dat rekening houdt met de uitgangspunten en randvoorwaarden die het bestuur van het IPO aan de commissie heeft meegegeven: een minder complexe en meer transparante verdeling die recht doet aan de eigen politiek- bestuurlijke afwegingen van de provincie als autonome democratische bestuurslaag met een open huishouding en die voldoet aan de randvoorwaarde dat geen herverdeeleffecten optreden.

Op 10 december 2015 heeft het bestuur van het IPO unaniem het advies van de commissie onderschreven. Bij brief van 16 december 2015 heeft de voorzitter van het IPO de Minister van BZK verzocht, namens de twaalf provincies om de aanbevelingen van het rapport integraal over te nemen en om het nieuwe verdeelmodel voor het provinciefonds per 1 januari 2017 te laten ingaan.

De Minister van BZK heeft vervolgens op 7 oktober 2016 bij de Tweede Kamer een wetsvoorstel aanhangig gemaakt dat ertoe strekt de voorstellen van de commissie te verwerken in de Financiële-verhoudingswet.<sup>1</sup>

Bij de behandeling wetsontwerp in de Tweede Kamer op 25 januari 2017 is aandacht gevraagd voor de gevolgen van de voorstellen voor de provincie Zeeland. In de motie Dijkgraaf/Amhaouch wordt “vanuit de constatering dat de provincie Zeeland € 10 mln. tekortkomt door het wegvallen van inkomsten uit het dividend van DELTA, terwijl bij de berekening van de bijdrage uit het provinciefonds aan Zeeland hier wel mee rekening is gehouden aan de regering gevraagd in overleg met het IPO op korte termijn een oplossing te vinden voor de periode dat nog

---

<sup>1</sup> Wijziging van de Financiële-verhoudingswet in verband met een vereenvoudiging van het verdeelmodel van het provinciefonds; Koninklijke boodschap; Koninklijke boodschap, Tweede Kamer 2016- 2017 34 568 nr. 1.

geen actualisatie heeft plaatsgevonden en de Kamer voor 1 mei 2017 te berichten".<sup>2</sup> Deze motie is verworpen.

Wel aangenomen is de motie Veldman/ Fokke waarin de regering wordt gevraagd om binnen twee jaar met een plan van aanpak te komen gericht op het binnen drie jaar herzien van de grondslagen van het provinciefonds.<sup>3</sup> In de toelichting wordt van de zijde van de indieners aangegeven dat de motie ertoe strekt dat de herziening binnen drie jaar een feit is en niet moet worden geïnterpreteerd als "twee plus drie jaar".<sup>4</sup>

Vervolgens is het wetsontwerp op 23 mei 2017 in de Eerste Kamer aan de orde gekomen en zonder stemming aanvaard. Vooruitlopend op de behandeling heeft het IPO bestuur zich bij brief tot de Eerste Kamer gewend.<sup>5</sup> In de brief wordt het belang benadrukt van een spoedige afronding van de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel en wordt herbevestigd dat de twaalf provincies unaniem het met dit wetsvoorstel in te voeren verdeelmodel voor het provinciefonds ondersteunen. Tegelijkertijd wordt in de brief aangegeven dat de provincies zoeken naar een oplossing van de financiële problematiek van de provincie Zeeland. Het IPO ziet hier een gedeelde verantwoordelijkheid van Zeeland, de gezamenlijke provincies en het Rijk. In de brief wordt aangekondigd dat de provincies een team van drie onafhankelijke experts zullen vragen de financiële problematiek van Zeeland in relatie tot de DELTA-dividenduitkering en het provinciefonds, geraamd op € 10 min., te valideren.

---

<sup>2</sup> Wijziging van de Financiële-verhoudingswet in verband met een vereenvoudiging van het verdeelmodel van het provinciefonds; Motie; Motie van de leden Dijkgraaf en Amhaouch over het tekort van de provincie Zeeland, Tweede Kamer 2016-2017, 34 568 nr.7

<sup>3</sup> Wijziging van de Financiële-verhoudingswet in verband met een vereenvoudiging van het verdeelmodel van het provinciefonds; Motie; Motie van de leden Veldman en Fokke over een plan van aanpak voor herziening van de grondslagen van het Provinciefonds, Tweede Kamer 2016-2017, 34 568 nr. 8

<sup>4</sup> Vereenvoudiging verdeelmodel provinciefonds, Handelingen 2016- 2017, vergadering 44, nr. 8, 25 januari 2017

<sup>5</sup> Brief van de voorzitter van het Interprovinciaal Overleg aan de voorzitter en leden van de Commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat /Algemene Zaken en Huis van de Koning (BiZa/AZ) van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, d.d. 15 maart 2017 (kernmerk DIR 07991/2017)



Bij de behandeling in de Eerste Kamer is uitgebreid stilgestaan bij de brief van het IPO bestuur. De minister van BZK heeft bij die gelegenheid aangegeven het rapport van de commissie van onafhankelijke experts af te wachten. Voor wat betreft de bijdrage van de zijde van het Rijk heeft hij verwezen naar de middelen die door het kabinet worden ingezet als follow-up van het advies van de commissie-Balkenende over de economische structuurversterking van Zeeland.

## 1.2. UITWERKING TAAKOPDRACHT

De commissie zoekt naar een *tijdelijke* oplossing van drie jaar voor de problematiek van Zeeland. Belangrijkste overweging daarbij is dat het onderzoek plaatsvindt binnen het bredere kader van de motie Veldman/Fokke die aan de minister van BZK vraagt binnen een termijn van drie jaar de grondslagen van de verdeling te herijken.

De commissie kiest als vertrekpunt het unaniem door de provincies aanvaarde verdeelmodel. In haar onderzoek en zoektocht naar een oplossing laat de commissie de grondslagen van het verdeelmodel intact. De maatstaven en gewichten van het verdeelstelsel liggen vast tot aan de herijking van de verdeling. Dat betekent in concreto voor de Overige Eigen Middelen (OEM) dat de commissie niet tornt aan het fictieve rendement van 3% en aan de mate van verevening (35%). De commissie richt zich bij de validatie van de financiële problematiek van Zeeland met name op de berekeningswijze van de OEM.

Conform de wens van de provincies zoekt de commissie een oplossing buiten de accesssystematiek. Dit betekent dat in financieel-administratief opzicht een eventuele bijdrage van provincies buiten het provinciefonds en buiten de fondsbeheerders om loopt via een interne verrekening tussen de provincies, het IPO en Zeeland. Een dergelijke jaarlijkse constructie is door provincies eerder toegepast voor de compensatie van de provincie Flevoland in 2010 en 2011.

Voor wat betreft de mogelijke bijdrage van de provincie Zeeland aan het oplossen van de problematiek heeft de commissie geen eigen uitgavenanalyses en boekenonderzoek gedaan. De commissie heeft zich voor dit onderdeel van de opdracht gebaseerd op de analyses van de toezichthouder BZK en de vergelijking van de tarieven Motorrijtuigenbelasting (MRB) in de verschillende provincies.

## 1.3. WERKWIJZE

De commissie is met haar werkzaamheden gestart in juni 2017. De commissie heeft in eerste instantie studie gemaakt van de begrotingen en jaarrekeningen van de provincie Zeeland, het dossier structuurversterking Zeeland (rapport Bal-

kenende en beleidsreactie Zeeland), het rapport van de commissie Samsom over Thermphos en de relevante stukken over Delta/Borssele.

Vervolgens heeft de commissie in twee rondes gesprekken gevoerd met het college van Gedeputeerde Staten van Zeeland. In het eerste gesprek met de provincie Zeeland (eind augustus 2017) heeft de commissie een toelichting gegeven op de taakopdracht en is van de zijde van de provincie Zeeland een presentatie gegeven over de financiële problematiek, de deelnemingen van de provincie Zeeland, de financiële betrokkenheid bij Thermphos, de ontwikkeling van de overige eigen middelen en de stand van zaken met betrekking tot het uitvoeringsprogramma commissie -Balkenende.

In het tweede gesprek (1 december 2017) heeft de commissie een toelichting gegeven op haar werkwijze en de contouren van haar advies gepresenteerd.

Voorts zijn door de commissie gesprekken gevoerd met het ministerie van BZK als ambtelijk toezichthouder financiën provincies, met de heer Samsom over zijn werkzaamheden in het kader van de commissie onderzoek sanering Thermphos, een tussentijds overleg met de Bestuurlijke Adviescommissie Financiën en e-Provincies, alsmede met bestuurders van een aantal individuele provincies.

## 2. BEVINDINGEN

### 2.1. FINANCIËLE POSITIE ZEELAND

De financiële positie van de provincie Zeeland wordt door de toezichthouder BZK aan de vooravond van “Thermphos deal” als relatief ongunstig bestempeld.<sup>6</sup> De term “relatief” verwijst daarbij naar een vergelijking met de andere provincies, niet in absolute zin. In vergelijking met veel gemeenten bijvoorbeeld is het beeld van de provincie Zeeland niet sterk afwijkend.

De toezichthouder baseert zijn oordeel op drie indicatoren: schuldquote, weerstandsvermogen<sup>7</sup> en solvabiliteit.<sup>8</sup> De schuldquote bedraagt 120% en de solvabiliteit 29% waarmee de provincie Zeeland zich in de middelste risicocategorie bevindt en vergelijkbaar is met Zuid- Holland. De overige provincies laten een positiever en minder risicovol beeld zien.<sup>9</sup>

De bijdrage van de provincie Zeeland aan de sanering van het voormalige Thermphos terrein heeft een negatief effect op de schuldquote en het weerstandsvermogen. Anderzijds zijn positieve effecten te verwachten van de hogere accessen uit het provinciefonds in de komende vier jaar.

De begroting van de provincie is meerjarig sluitend waarbij aangetekend moet worden dat Zeeland in 2017 en 2018 de reserves moet aanspreken (2017: € 49 mln.; 2018: € 11 mln.). Er is geen sprake van een dreigende artikel 12 achtige situatie waarbij structurele meerjarige tekorten aan de orde zijn. Zeeland heeft in 2016 een zero-based heroverweging uitgevoerd met als resultaat dat in de periode 2017-2020 jaarlijks voor ongeveer € 25 mln. aan bestaande budgetten structureel is ingeleverd (reserveringen voor natuurontwikkelopgave, onderhoud van infrastructuur en vervangingsinvesteringen, cofinanciering Europese fondsen, demografische transitie) ten gunste van kernactiviteiten waaronder de investeringen en ontwikkelingen voor economische structuurversterking. Een aantal taken

---

<sup>6</sup> Saneren doe je Samen, Onderzoek naar de sanering van het voormalige Thermphos-terrein, Den Haag, augustus 2017, Annex C

<sup>7</sup> Het weerstandsvermogen is hier bepaald als de algemene reserve plus de onbenutte belastingcapaciteit gedeeld door de benodigde risicobuffer.

<sup>8</sup> Solvabiliteit is verhouding tussen eigen vermogen en balanstotaal

<sup>9</sup> De gemiddelde schuldquote van de overige provincies bedraagt *minus* 171% en de solvabiliteit 65%.

wordt hiermee (vooralsnog tijdelijk) onder het minimaal noodzakelijke niveau uitgevoerd. In de visie van de provincie Zeeland ontstaan daardoor op termijn risico's bij het behalen van de natuurdoelen en bij het onderhoud en investeringen infrastructuur.

## 2.2. ECONOMISCHE STRUCTUURVERSTERKING

Het kabinet heeft zich naar aanleiding van het rapport van de commissie-Balkenende bereid getoond € 25 miljoen bij te dragen aan de uitvoering van het Investeringsprogramma Zeeland in Stroomversnelling. Met het totale Investeringsprogramma is voor de korte termijn € 63 miljoen gemoeid waarvan de provincie Zeeland € 15,9 miljoen<sup>10</sup> bijdraagt en de rest van de regio € 22 miljoen.<sup>11</sup>

De provincie Zeeland stelt middelen uit de investeringsagenda beschikbaar. De middelen hiervoor heeft de provincie vrij gemaakt via de zero-based heroverweging.

Bij brief van 29 september 2017 heeft de minister van EZ aangegeven hoe in overeenstemming met de provincie Zeeland de rijksbijdrage van € 25 miljoen wordt verdeeld over de projecten, via welk kanaal de financiering door het Rijk verloopt en welke procedure wordt gehanteerd bij onderbesteding van gelden van het Rijk. De middelen zijn specifiek bestemd voor de uitvoering van de zes projecten uit het Investeringsprogramma en zijn geen vrij besteedbare inkomsten voor de provincie<sup>12</sup> (zie Tabel 2).

---

<sup>10</sup> Najaarsnota 2017 provincie Zeeland

<sup>11</sup> Brief van de minister van Economische Zaken aan de Tweede Kamer d.d. 20 juni 2017 (DGBI-DR / 17055075)

<sup>12</sup> Brief van de minister van Economische Zaken aan de Tweede Kamer d.d. 29 september 2017, Investeringsprogramma Zeeland in Stroomversnelling (kenmerk DGBI-DR/17147319)

TABEL 2: OVERZICHT PROJECTEN

| Project               | Rijksbijdrage      | Cofinanciering provincie |
|-----------------------|--------------------|--------------------------|
| Innovatiefinanciering | € 6,5 mln.         | € 5,7 mln.               |
| Aanjaaggelden         | € 3,8 mln.         | € 3,0 mln.               |
| Joint Research Centre | € 6,55 mln         | € 5,0 mln.               |
| Wind op Zee           | € 1,45 mln.        | € 0,4 mln.               |
| Energie uit Water     | € 5,7 mln.         | € -                      |
| SDR                   | € 1,0 mln.         | € 1,8 mln.               |
| <b>Totaal</b>         | <b>€ 25,0 mln.</b> | <b>€ 15,9 mln.</b>       |

De financiering door het Rijk vindt plaats via verschillende kanalen: via een eenmalige decentralisatie-uitkering in het provinciefonds (€ 13,5 mln., decembercirculaire 2017), rechtstreeks aan de subsidie-aanvrager, via participatie in innovatiefondsen ontwikkelingsmaatschappij Impuls Zeeland.

In een nog te vormen Economic Board waarin in ieder geval het Rijk en de provincie Zeeland zitting zullen hebben worden spelregels vastgesteld van het investeringsprogramma en wordt de financiële voortgang gemonitord.

### 2.3. SANERING TERREIN THERMPHOS

Het kabinet heeft op 30 juni jl. 2017 besloten de commissie Onderzoek sanering Thermphos in te stellen. De opdracht aan deze commissie- Samsom was om onafhankelijk onderzoek te doen naar de technische en financiële aspecten rondom de sanering van de failliete fosforfabriek Thermphos in Zeeland en te adviseren over een solide plan van aanpak. De opdracht kwam voort uit herhaalde verzoeken van de provincie Zeeland om hulp bij de sanering.

De commissie heeft op 23 augustus 2017 haar rapport gepresenteerd.<sup>13</sup> Het rapport Samsom beklemtoont het unieke karakter van de casus Thermphos qua complexiteit (veel verantwoordelijke partijen, lacunes in wetgeving) en financiële omvang. Het rapport adviseert de sanering onder gelijke verantwoordelijkheid van Rijk, provincie Zeeland en Zeeland Seaports te laten plaatsvinden en zonder vertraging het vervolgtraject in te zetten. De gezamenlijke verantwoordelijkheid

<sup>13</sup> Saneren doe je Samen, Onderzoek naar de sanering van het voormalige Thermphos-terrein, Den Haag, augustus 2017

komt tot uitdrukking in het voorstel van de commissie- Samsom om de drie partijen in gelijke mate te laten bijdragen aan de resterende opgave van € 83 mln. en ook in gelijke mate bij te dragen aan het restrisico (en delen in gelijke mate eventuele meevallers). Volgens de commissie- Samsom wijzen gesprekken met betrokkenen en onderzoek naar de draagkracht van Zeeland Seaports en de provincie Zeeland uit dat een bijdrage van € 27,7 miljoen zeker niet eenvoudig te dragen is, maar dat het voor beide mogelijk is. Daarbij tekent het rapport aan dat een bijdrage van € 27,7 mln. voor de provincie Zeeland pijnlijke consequenties zal hebben (bijv. belastingverhoging naar niveau Zuid Holland en/of inzet van een deel van de beleidsreserve die was toebedacht aan versterking van de economie) maar wel gedragen kan worden.

In een bestuurlijk overleg op 18 september 2017 tussen de provincie Zeeland, Zeeland Seaports en het Rijk heeft elk van de partijen ingestemd met het gezamenlijke commitment. Tegelijkertijd is door Zeeland de stelling betrokken dat de financiële positie kwetsbaar is. Dekking van de financiële last van € 27,7 mln. over de normale periode van vier jaar zou volgens Zeeland leiden tot verhoging van de motorrijtuigenbelasting of investeringen en uitgaven die cruciaal zijn voor de uitvoering van het provinciale takenpakket en de economische structuur. De provincie Zeeland acht dit onaanvaardbare keuzes.<sup>14</sup> Daarom heeft Zeeland aan het ministerie van Binnenlandse Zaken het verzoek gedaan de last van € 27,7 mln. op te mogen vangen over een termijn van 15 jaar. Dit verzoek is door het ministerie van BZK geaccepteerd.

#### 2.4. MOTORRIJTUIGENBELASTING

Provincies heffen opcenten over de MRB. Het tarief opcenten in Zeeland bedraagt sinds 2016 82,3. Daarmee ligt het tarief van Zeeland bijna 2% punt hoger dan het landelijke gemiddelde (zie tabel 3). Groningen, Gelderland, Drenthe en Zuid-Holland heffen een (aanzienlijk) hogere MRB.

Uit de afwikkeling van de Thermphos deal is duidelijk geworden dat de provincie Zeeland een MRB verhoging bezwaarlijk en politiek onwenselijk vindt. In de gesprekken met de commissie is er vanuit de provincie Zeeland op gewezen dat de lastendruk voor automobilisten in Zeeland hoger is omdat Zeeland als enige provincie tol heft (voor de Westerscheldetunnel). In deze brede benadering zou Zeeland koploper zijn qua mobiliteitskosten.

---

<sup>14</sup> Brief Gedeputeerde Staten Zeeland aan Provinciale Staten d.d.20 september 2017 (kenmerk 17020027)

De commissie stelt hier het volgende tegenover:

- Het is de eigen autonome provinciale afweging geweest om het voorzieningenniveau in de provincie te verhogen door een tunnel aan te leggen. Honorering van de koppeling van MRB en toltarief zou betekenen dat andere provincies moeten gaan bijdragen in de kosten van een voorziening waarvan ze niet profiteren (gebruikers zijn voor 75% afkomstig uit Zeeland) en waarbij ze niet bij de besluitvorming zijn betrokken.
- De Westerscheldetunnel is niet uniek qua tolheffing (vgl. tunnel Dordtse Kil, toekomstige Blankenburgtunnel, tolbrug A-15 Gelderland). De betrokken provincies hebben geen koppeling gelegd met de MRB. Dat geldt ook voor de veerdiensten naar de Wadden. Ook hier is door de provincies (Friesland, Groningen) geen koppeling gelegd met een lagere MRB.

**TABEL 3: OVERZICHT TARIEF OPCENTEN 2012-2017 (BRON: CBS STATLINE)**

| Provincies       | 2012        | 2013        | 2014        | 2015        | 2016        | 2017        |
|------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Groningen        | 83,8        | 85,1        | 87,1        | 88,4        | 88,9        | 88,6        |
| Friesland        | 84,9        | 86,6        | 90,3        | 94,1        | 68,8        | 69,4        |
| Drenthe          | 85,1        | 86,5        | 88,3        | 90,3        | 92,0        | 92,0        |
| Overijssel       | 79,2        | 79,9        | 79,9        | 79,9        | 79,9        | 79,9        |
| Flevoland        | 76,6        | 76,6        | 76,6        | 76,6        | 77,4        | 78,2        |
| Gelderland       | 83,8        | 85,0        | 87,1        | 89,3        | 88,7        | 89,2        |
| Utrecht          | 72,6        | 72,6        | 72,6        | 72,6        | 72,6        | 72,6        |
| Noord-Holland    | 67,9        | 67,9        | 67,9        | 67,9        | 67,9        | 67,9        |
| Zuid-Holland     | 95,0        | 95,0        | 95,0        | 95,0        | 92,0        | 91,4        |
| <b>Zeeland</b>   | <b>78,3</b> | <b>78,3</b> | <b>78,3</b> | <b>78,3</b> | <b>82,3</b> | <b>82,3</b> |
| Noord-Brabant    | 72,9        | 74,2        | 75,8        | 76,1        | 76,1        | 76,1        |
| Limburg          | 78,3        | 79,7        | 76,6        | 77,9        | 77,9        | 77,9        |
| <b>Gemiddeld</b> | <b>79,9</b> | <b>80,6</b> | <b>81,3</b> | <b>82,2</b> | <b>80,4</b> | <b>80,5</b> |

## 2.5. PZEM (VOORMALIG DELTA)

Zeeland heeft een 50% aandeel in PZEM (voorheen Delta N.V.). De overige aandelen zijn in bezit van gemeenten in Zeeland, Zuid-Holland, en Noord-Brabant, en de provincies Zuid-Holland en Noord-Brabant. Het afgelopen jaar heeft het energiebedrijf de winstgevende netwerk- en retail-takken moeten verkopen. Verkoop was noodzakelijk door een combinatie van de gevolgen van de Wet onafhankelijk netwerkbeheer en tegenvallende financiële resultaten door lage energieprijzen. Het overgebleven deel van Delta is verder gegaan onder de naam PZEM en richt zich met name op productie van energie middels aandelen in energiecentrales,

waaronder een 70% aandeel in EPZ (kerncentrale Borsele) en een 50% aandeel in SloeCentrale (gas).

Door lage energieprijzen en subsidiëring van concurrerende energievormen heeft Delta de afgelopen jaren verliezen moeten incasseren. Vooral de aandelen in Borsele waren verliesgevend. PZEM koopt elektriciteit van de kerncentrale tegen een vastgelegde prijs ('tollingsovereenkomst') van € 43 per Megawattuur. De gemiddelde marktprijs in 2016 was €31,50 per MWh. Het tussentijds stilleggen van de kerncentrale is vanuit praktisch en kostentechnisch oogpunt onuitvoerbaar. Verkoop van de kerncentrale is onderhevig aan toestemming van de Minister van Economische Zaken. Een eerder initiatief om de kerncentrale te verkopen liep daar op vast. De opbrengsten van de verkoop van de winstgevende bedrijfstukken (€ 938 miljoen) moet PZEM gebruiken om verliesgevende jaren te overbruggen en om het amortisatiefonds voor de ontmanteling (€ 600 miljoen) te vullen.

## 2.6. OVERIGE EIGEN MIDDELEN (OEM) IN HET PROVINCIEFONDS

De provincie Zeeland stelt dat de berekeningswijze van de vermogenspositie in de verdeelsystematiek van het provinciefonds Zeeland een onterecht nadeel oplevert van € 10 mln. In het provinciefonds wordt via de maatstaf OEM rekening gehouden met de uiteenlopende vermogensposities van de provincies. Vooral die provincies die op het juiste tijdstip hun aandelen in energiebedrijven hebben verkocht beschikken over omvangrijke vermogens. Inkomsten uit vermogen worden voor 35% verevend in de vorm van een aftrekpost in de Algemene Uitkering.

In 2011 is bij de herijking van het provinciefonds de aftrekpost OEM als volgt berekend:

1. Provincies worden verondersteld een rendement van 3% per jaar te behalen over het vermogen uit de verkoop van energiebedrijven. Bij de berekening wordt uitgegaan van de opbrengsten in de periode tot 2016 (aandelen worden in tranches overgedragen in de periode tot 2016).
2. De in 2011 geraamde dividend inkomsten voor 2016 uit *netwerkbedrijven*. Dit betreft een klein deel van de totale overige eigen inkomsten.
3. In afwijking van regel 1 wordt voor de berekening van de OEM in Zeeland gebruik gemaakt van het geraamde dividend uit de aandelen PZEM die Zeeland in bezit had en heeft. Zeeland heeft immers de aandelen in PZEM niet ver-



kocht. De raming van de dividendinkomsten is gebaseerd op één peiljaar, het dividend in 2008 (€ 28,63 miljoen)<sup>15</sup>.

Dit resulteert per provincie in een aftrekpost OEM zoals weergegeven in Tabel 4.

TABEL 4: OEM IN HET PROVINCIEFONDS (IN MILJOENEN EURO'S)

| Provincie            | Verevende inkomsten eigen middelen in het provinciefonds (35% van 3% van het totaal vermogen) |
|----------------------|---|
| Groningen            | € 8.804   |
| Fryslan              | € 15.806  |
| Drenthe              | € 3.364   |
| Overijssel           | € 28.769  |
| Gelderland           | € 57.073  |
| Utrecht              | € 6.787   |
| Noord-Holland        | € 18.257  |
| Zuid-Holland         | € 2.482   |
| Zeeland <sup>1</sup> | € 10.021  |
| Noord-Brabant        | € 46.093  |
| Limburg              | € 23.792  |
| Flevoland            | € 106   |

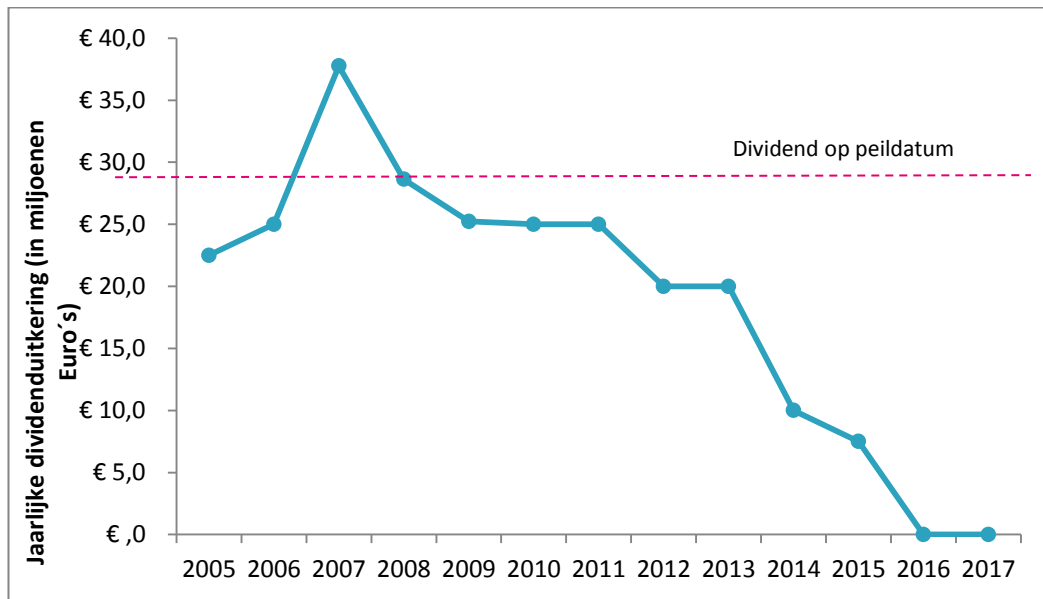
1 Voor Zeeland wordt de waarde van de aandelen in Delta genomen, in plaats van het eigen vermogen.

De minister van BZK heeft ervoor gekozen om de OEM niet jaarlijks te herijken. Herijking zou voor provincies een prikkel zijn om het vermogen snel uit te geven, een lagere OEM te bereiken en zo een hogere uitkering uit het provinciefonds te ontvangen.

Inkomsten uit dividend zijn wezenlijk anders dan vermogen. In de eerste plaats gaat het argument over de prikkelwerking bij dividendinkomsten niet op. Voor Zeeland is er geen hoofdsom die aangebroken kan worden. Daarnaast ligt er in het dividend een grote variatie, die buiten de invloedssfeer ligt van het provinciale beleid. Figuur 1 laat zien dat de dividendinkomsten voor Zeeland sterk fluctueren en sinds 2007 gestaag dalen. In 2013 ontving Zeeland nog dividend in de orde van € 20 miljoen uit de aandelen Delta. Het afgelopen jaar werd er geen dividend uitgekeerd. Dit zal de komende jaren evenmin het geval zijn.

<sup>15</sup> Zeeland heeft deze cijfers bij BZK aangeleverd.

FIGUUR 1: ONTWIKKELING INKOMSTEN DIVIDEND PZEM PROVINCIE ZEELAND, 2005 - 2017



Bron: Provincie Zeeland

### 3. ADVIES

Conform de opdracht van het IPO-bestuur heeft de tijdelijke onafhankelijke commissie gezocht naar een realistische financiële oplossing voor de provincie Zeeland, bestaande uit drie elementen: een bijdrage vanuit Zeeland, bijdrages vanuit de overige provincies en een bijdrage vanuit het Rijk.

De commissie constateert dat het Rijk een bijdrage heeft geleverd middels een bijdrage van € 27,7 mln. aan de sanering van het voormalige Thermphos terrein. De door het Rijk ter beschikking gestelde gelden voor de economische structuurversterking (ad € 25 mln.) laat de commissie hier buiten beschouwing omdat deze gelden reeds waren toegezegd vóór de commissie aan haar opdracht begon.

De commissie oordeelt dat de financiële positie Zeeland op zichzelf geen reden is om vooruitlopend op de herijking van het provinciefonds over drie jaar nu reeds tot een herverdeling van het provinciefonds te komen. De relatief zwakke financiële positie van de provincie Zeeland is ontstaan door dalende dividendinkomsten, de problematiek bij Thermphos en de politieke keuze om de MRB op een niveau te houden dat iets boven het landelijk gemiddelde ligt. De commissie heeft voorts vastgesteld dat er geen sprake is van structureel meerjarige tekorten op de begroting van de Zeeland, mede door een aantal scherpe keuzes als gevolg van de zero-based exercitie.

De commissie constateert een weeffout in de OEM. De raming van de dividendinkomsten (en indirect de waarde van de aandelen) is gebaseerd op één peiljaar, het (uitzonderlijk hoge) dividend in 2008. De sterke fluctuatie in de dividendinkomsten vormt een argument om de inkomsten uit aandelen frequenter bij te stellen dan inkomsten uit vermogen en/of te baseren op een meerjarig gemiddelde. De commissie ziet met name in de unieke positie van Zeeland bij de bepaling van de OEM in het provinciefonds een reden om tijdelijk, dat wil zeggen voor de jaren 2017 t/m 2019 extra middelen voor Zeeland beschikbaar te stellen. Actualisering van de OEM voor Zeeland door de dividendinkomsten op nul te stellen zou neerkomen op een opwaartse bijstelling van de uitkering uit het provinciefonds met € 10 mln. Bij deze berekening is het (bijna) maximale dividend vervangen door het minimale dividend. Zover wil de commissie niet gaan. In plaats daarvan stelt de commissie voor de OEM voor Zeeland te baseren op het meerjarig gemiddelde van de jaren 2013- 2017. Verevening op basis van de gemiddelde dividendontwikkeling over de jaren 2013- 2017 resulteert in een OEM voor Zeeland van € 3,3 mln. (zie Tabel 5). Dit komt neer op een tijdelijke bijdrage van andere provincies ter aanvulling van de uitkering provinciefonds voor Zeeland met € 6,7 mln. per jaar voor een periode van drie jaar.

**TABEL 5: VEREVENING OP BASIS VAN VIERJARIG GEMIDDELDE (IN MLN.EURO)**

|                          | Dividend (in mln. €) |
|--------------------------|----------------------|
| 2013                     | € 20                 |
| 2014                     | € 10                 |
| 2015                     | € 7,5                |
| 2016                     | € 0                  |
| <b>Gemiddelde 4 jaar</b> | <b>€ 9,4</b>         |
| <b>35% verevening</b>    | <b>€ 3,3</b>         |

Hierbij neemt de commissie in overweging dat de provincie Zeeland ruimte voor een zichtbare en herkenbare eigen bijdrage heeft, met name in de belastingcapaciteit (MRB). Daarbij wijst de commissie erop dat de bijdrage aan Zeeland moet worden opgebracht ook door provincies met een hogere MRB. Als de provincie Zeeland € 3,3 mln. voor eigen rekening neemt en dit vertaalt in een verhoging van de opcenten MRB komt dit neer op een verhoging van 8,5%. Het MRB tarief van Zeeland is dan vergelijkbaar met Groningen en Gelderland, maar nog steeds lager dan Drenthe en Zuid- Holland.

De commissie stelt voor om de bijdrage aan Zeeland te verdelen naar rato van de gehanteerde aftrekpost OEM. De onderstaande Tabel 6 toont voor deze verdeel-sleutel de bijdrage per provincie voor één jaar.

**TABEL 6: TIJDELIJKE JAARLIJKE BIJDRAGE (IN € MLN.) PER PROVINCIE AAN ZEELAND**

| Provincie      | OEM in provinciefonds | Percentage van totaal (exclusief Zeeland) | Bijdrage (in miljoenen Euro's) |
|----------------|-----------------------|---|--------------------------------|
| Groningen      | € 8.803.660           | 4,2%                                      | € 0,3                          |
| Fryslan        | € 15.806.425          | 7,5%                                      | € 0,5                          |
| Drenthe        | € 3.364.478           | 1,6%                                      | € 0,1                          |
| Overijssel     | € 28.769.476          | 13,6%                                     | € 0,9                          |
| Gelderland     | € 57.073.141          | 27,0%                                     | € 1,8                          |
| Utrecht        | € 6.786.948           | 3,2%                                      | € 0,2                          |
| Noord-Holland  | € 18.256.839          | 8,6%                                      | € 0,6                          |
| Zuid-Holland   | € 2.481.924           | 1,2%                                      | € 0,1                          |
| Noord- Brabant | € 46.093.443          | 21,8%                                     | € 1,5                          |
| Limburg        | € 23.792.099          | 11,3%                                     | € 0,8                          |
| Flevoland      | € 105.754             | 0,1%                                      | € 0,0                          |

De bijdragen van de provincies zijn bedragen afgerond op 100.000 euro.

De commissie gaat er vanuit dat de compensatie van Zeeland buiten het provinciefonds en buiten de fondsbeheerders om loopt via een interne verrekening tussen de provincies, het IPO en Zeeland. De commissie gaat is er in eerste instantie

vanuit gegaan dat de periode van drie jaar de jaren 2017, 2018 en 2019 omvat, maar kan zich om praktische redenen voorstellen dat de periode van drie jaar start in 2018 en eindigt in 2020.

Indien voor de eerste optie wordt gekozen stelt de commissie voor dat het IPO begin 2018 en 2019 een brief naar alle provincies stuurt met het verzoek om de hierboven genoemde bijdrage over te maken aan de provincie Zeeland. Omdat de besluitvorming over het advies van de commissie in 2018 zal plaatsvinden zal de bijdrage 2017 gelijktijdig met die van 2018 worden gevraagd. Voor het opnemen van deze bijdrage in de begroting van de provincies zou bij de eerste optie onderstaande tekst gebruikt kunnen worden door de provincies:

*In december 2016 is het voorstel voor een nieuw verdeelmodel provinciefonds unaniem aangenomen door de provincies. Daarna is in maart 2017 door het IPO bestuur richting Eerste Kamer aangegeven dat de provincies zoeken naar een oplossing van de financiële problematiek van de provincie Zeeland in relatie tot de DELTA-dividenduitkering en het provinciefonds, geraamd op € 10 mln. Deze tijdelijke oplossing voor de periode 2017-2019 zou gevonden moeten worden bij de provincie Zeeland zelf, het Rijk en de overige provincies.*

*Onder leiding van dhr. Geert Jansen is een commissie ingesteld om dit nader te analyseren. Het eindadvies van de commissie geeft aan dat er inderdaad sprake is van een weeffout in de bepaling van de Overige Eigen Middelen (OEM) van de provincie Zeeland en dat deze bepaald zou moeten worden op € 3,3 mln. De bijdrage van de overige provincies bedraagt daarmee € 6,7 mln. aangezien het Rijk al een bijdrage levert van € 27,7 mln. in de sanering van het voormalige Thermphos terrein. Op (datum) heeft het IPO bestuur met het eindadvies ingestemd. De bijdrage per provincie is verdeeld naar rato van de gehanteerde aftrekpost OEM en bedraagt voor onze provincie (€ xx) per jaar. In 2018 zal de bijdrage 2017 en 2018 worden gegeven in 2019 volgt de laatste bijdrage.*

## BIJLAGE I BIBLIOGRAFIE

Commissie Aanpak Verdeelvraagstukken Provinciefonds (2015) *Redelijk verdeeld*. Den Haag.

Commissie Samsom (2017) *Saneren doe je Samen*. Den Haag.

Commissie Structuurversterking en Werkgelegenheid Zeeland (2016) *Zeeland in stroomversnelling*. Den Haag.

CPB (2015) *Een verkenning naar de ruimtelijk-economische effecten van de Westerscheldetunnel*. Den Haag.

Eerste Kamer (2016-2017) *Memorie van antwoord*. Vergaderjaar 2016-2017. Kamerstuk 34568, nr. B, 4 april 2017. Den Haag.

Gedeputeerde Staten (2017) *Advies Commissie onderzoek sanering Thermphos*. Middelburg.

Havenbedrijf Gent (2016) *Feiten & cijfers jaarverslag 2015*. België: Gent.

IPO (2016) *IPO-reactie op wijziging van de Financiële-verhoudingswet*. Den Haag.

Minister van Economische Zaken (2017) *Investeringsprogramma Zeeland in Stroomversnelling*. Brief van de Minister van Economische zaken aan de Tweede Kamer van 20 juni 2017. Den Haag.

N.V. Westerscheldetunnel (2004 - 2017) *Jaarverslag 2004-2016*. Goes.

Provincie Zeeland (2014-2017) *Jaarstukken 2013-2016*. Middelburg.

Provincie Zeeland (2014-2017) *Begroting 2015-2018*. Middelburg.

Provincie Zeeland (2014-2017) *Voorjaarsnota 2014-2017*. Middelburg.

Provincie Zeeland (2014-2017) *Zomernota 2014-2017*. Middelburg.

Provincie Zeeland (2014-2017) *Najaarsnota 2014-2017*. Middelburg.

Raad voor de financiële verhoudingen (2016) *Advies wijzigingen Fvw in verband met vereenvoudiging verdeelmodel provinciefonds*. Den Haag.

Rijksoverheid (2017) *Rijksbegroting 2018, Provinciefonds*. Kamerstuk: 34775, nr. C. 19 september 2017. Den Haag.

- Rijksoverheid (2017) *Regeerakkoord, Vertrouwen in de toekomst*. Den Haag.
- Rijksoverheid (2017) *Miljoenennota 2018*. Kamerstuk: 34775, nr. 1, 19 september 2017. Den Haag.
- Roland Berger (2016) *Rapport validatie financiële situatie, risico- en scenarioanalyse DELTA en EPZ*. Amsterdam.
- Staatsblad (2017) *Wet van 29 mei 2017 tot wijziging van de Financiële-verhoudingswet in verband met een vereenvoudiging van het verdeelmodel van het provinciefonds* . nr. 238. Den Haag.
- Tweede Kamer (2011-2012) *Liberalisering energiemarkten*. Brief van de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Vergaderjaar 2011-2012. Kamerstuk: 28982, nr. 125. 7 oktober 2011. Den Haag.
- Tweede Kamer (2016-2017) *Koninklijke boodschap*. Vergaderjaar 2016-2017. Kamerstuk: 34568, nr. 1, 5 oktober 2016. Den Haag.
- Tweede Kamer (2016-2017) *Motie van de leden Dijkgraaf en Amhaouch over het tekort van de provincie Zeeland*. Vergaderjaar 2016-2017. Kamerstuk 34568. nr.7, 25 januari 2017. Den Haag.
- Tweede Kamer (2016-2017) *Motie van de leden Veldman en Fokke over een plan van aanpak voor herziening van de grondslagen van het Provinciefonds*. Vergaderjaar 2016-2017. Kamerstuk 34568, nr. 8, 25 januari 2017. Den Haag.
- Tweede Kamer (2016-2017) *Algemene beraadslaging: Vereenvoudiging verdeelmodelprovinciefonds*. Vergaderjaar 2016-2017. Vergadering 44, Kamerstuk 34568, nr. 8, 25 januari 2017. Den Haag.
- Tweede Kamer (2016-2017) *Memorie van toelichting*. Vergaderjaar 2016-2017. Kamerstuk: 34568, nr. 3, 1 februari 2017. Den Haag.
- Tweede Kamer (2016-2017) *Advies afdeling advisering Raad van State en nader Rapport*. Vergaderjaar: 2016-2017. Kamerstuk: 34568, nr. 4, 7 oktober 2016. Den Haag.
- VNG (2017) *Financiële gevolgen regeerakkoord voor gemeenten*. Den Haag.

## BIJLAGE II SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

### VOORZITTER

- mr. G.J. Jansen

### LEDEN

- Prof. dr. M.J. W. van Twist
- Prof. dr. M. A. Allers

### PROCESMATIGE EN INHOUDELIJKE ONDERSTEUNING

- Ingrid Lagerburg (IPO)

### INHOUDELIJKE ONDERSTEUNING

- Johan Vonk (APE Public Economics)
- Peter Wilms (APE Public Economics)



## BIJLAGE III THERMPHOS

### ACHTERGROND

Thermphos is in 2012 failliet gegaan. Nadat een doorstart mislukt is, heeft in 2014 de Provincie en grondeigenaar Zeeland Seaports een deal met de curatoren gesloten: de Provincie ontvangt € 35 mln. uit de boedel voor de sanering van het met fosfor en radioactief materiaal verontreinigde terrein. De kosten voor de sanering waren destijds door onderzoeksbureau ERM op € 76 mln. tot € 96 mln. geschat, en door een expertgroep van EZ, Provincie en Zeeland Seaport op € 70 mln.<sup>16</sup> De Provincie nam de verantwoordelijkheid voor de financiële consequenties. Het college van GS heeft destijds contact gehad met de Europese commissie, het ministerie van I&M, het ministerie van EZ en de TK om hen te bewegen hun verantwoordelijkheid voor de sanering te nemen.<sup>17</sup> Het ministerie van I&M heeft een bijdrage van € 3 mln. geleverd.

De saneringsopdracht werd aan Demolition Services verstrekt met het doel om het Thermphos terrein tot eind 2016 te saneren. Voor begeleiding van en toezicht op de sanering heeft Zeeland Seaports Van Citters Beheer opgericht. Na de sanering zou Zeeland Seaports verantwoordelijk zijn voor een vervolgsanering, waardoor het terrein geschikt wordt gemaakt voor vervolgactiviteiten. De Provincie had hierin geen financiële betrokkenheid meer, behoudens als aandeelhouder van Zeeland Seaports.<sup>18</sup>

Het is de aannemer echter niet gelukt om de saneringswerkzaamheden volgens planning uit te voeren. Van Citters Beheer heeft op 31 maart 2017 een geheim plan van aanpak opgesteld voor de saneringsopgave en de daaraan verbonden kosten. Op basis van dat plan heeft de Provincie in de jaarrekening een (ontoereikende) voorziening van € 4,3 mln. voor de sanering gevormd.<sup>19</sup> Voor het beheer, met name het brandveilig houden van het terrein, werd voor de periode april 2017 tot mei 2018 uitgegaan van circa € 750 duizend per maand.<sup>20</sup>

---

<sup>16</sup> Commissie Samsom: Saneren doe je Samen, augustus 2017.

<sup>17</sup> Beantwoording van de vragen van statenlid Leen Harpe (GroenLinks) aan GS, 8 juli 2014 <https://www.zeeland.nl/digitaalarchief/zee1400555>.

<sup>18</sup> Begroting 2017: Aan de slag met 'Zeeland in stroomversnelling', blz. 30.

<sup>19</sup> Jaarrekening 2016, blz. 162.

<sup>20</sup> Zomernota 2017, blz. 23.

#### ADVIES VAN DE COMMISSIE SAMSOM<sup>21</sup>

Voor de financiering van de sanering zocht de provincie Zeeland naar bijdrages van het Rijk, EU en Zeeland Seaports. De Provincie kon en wilde de kosten niet alleen voor haar rekening nemen. Mede op verzoek van de provincie Zeeland, en op initiatief van de minister van Financiën, heeft het Kabinet besloten om de commissie Samsom in het leven te roepen. De commissie had als taak om onafhankelijk onderzoek te doen naar de technische en financiële aspecten rondom de sanering van het voormalig Thermphos-terrein.

De commissie ging niet op zoek naar de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen. In plaats daarvan is het advies van de commissie vanaf het einde gedacht: er moet een oplossing komen voor de financiering van de nog uitstaande saneringstaken van € 83 mln. en verdere vertraging moet zoveel mogelijk worden beperkt. Een oplossing dient een gezamenlijk belang en daarom hebben volgens de commissie alle partijen een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De commissie heeft vervolgens de draagkracht van de Provincie en Zeeland Seaports onderzocht als de kosten van € 83 mln. in gelijke delen door Provincie, Zeeland Seaports en het Rijk wordt gedragen. Hiervoor is gekeken wat de financiële gevolgen zouden zijn bij een bijdrage van € 20 mln. of € 40 mln.

De conclusie van de commissie is dat de Provincie een bijdrage van € 27,7 mln. zou kunnen leveren, maar dat dit wel tot pijnlijke consequenties zou leiden, zoals een belastingverhoging naar het niveau van Zuid Holland en/of inzet van een deel van de beleidsreserve die was toebedacht aan versterking van de economie. BZK heeft als toezichthouder de financiële gevolgen voor Zeeland bij een bijdrage van € 20 mln. en bij een bijdrage van € 40 mln. onderzocht. In het eerste geval zou door het aangaan van een lening de schuldquote (130%) en het weerstandsvermogen (0,69) in de hoogste risicocategorie terecht komen. In het tweede geval zou naast schuldquote (140%) en weerstandsvermogen (-0,26) ook de solvabiliteit (18%) in de hoogste risicocategorie terecht komen. In beide gevallen kan de schuldquote, het weerstandsvermogen en de solvabiliteit door een verhoging van de MRB of het creëren van ruimte op de begroting verbeterd worden.

Ook voor Zeeland Seaports zou een bijdrage van € 27,7 mln. draagbaar zijn en zou binnen de garantieregeling geleend kunnen worden. Dit heeft echter wel gevolgen voor de vermogenspositie. Rekening houdend met de draagkracht van de provincie en Zeeland Seaport is het advies van de commissie onder meer om de kosten in gelijke mate tussen Rijk, Provincie en Zeeland Seaports te verdelen.

---

<sup>21</sup> Commissie Samsom: Saneren doe je Samen, augustus 2017.

De kosten die aan Zeeland worden toegerekend blijven beperkt tot het directe aandeel van de provincie (€ 27,7 mln.). Het aandeel voor rekening van Zeeland Seaports raakt de provincie in financiële zin niet. De provincie is aandeelhouder van Zeeland Seaports (tezamen met enkele Zeeuwse gemeenten), stelt zich garant en ontvangt geen dividend.

Gedeputeerde Staten van Zeeland heeft in september 2017 ingestemd met de aanbeveling van de commissie Samsom om de verantwoordelijkheid voor een derde van de saneringslasten te nemen, inclusief mogelijke restrisico's en meevalers. De Provincie wil deze last echter niet binnen haar meerjarenbegroting voor vier jaar opvangen omdat dit alleen gerealiseerd kan worden als of de MRB wordt verhoogd of de uitvoering van beleid wordt beperkt. Dit acht de Provincie niet wenselijk. BZK heeft de Provincie bij hoge uitzondering en op nadrukkelijk verzoek van de Provincie toegestaan de dekking in een periode van 15 in plaats van vier jaar te realiseren. Het oprekken van deze periode van vier naar 15 jaar is een keuze van de Provincie <sup>22</sup>.

---

<sup>22</sup> Brief van de GS aan de PS over 'Advies Commissie onderzoek sanering Thermphos' van 19 september 2017.

## BIJLAGE IV OEM EN PZEM

### OEM ZEELAND

Voor de berekening van de OEM in Zeeland wordt gebruik gemaakt van het dividend uit de aandelen PEZM die Zeeland in bezit had en heeft. Zeeland heeft immers de aandelen in PEZM niet verkocht. De dividendinkomsten zijn gebaseerd op één peiljaar, het dividend in 2008 (€ 28,63 miljoen)<sup>23</sup>.

### PZEM (VOORMALIG DELTA)

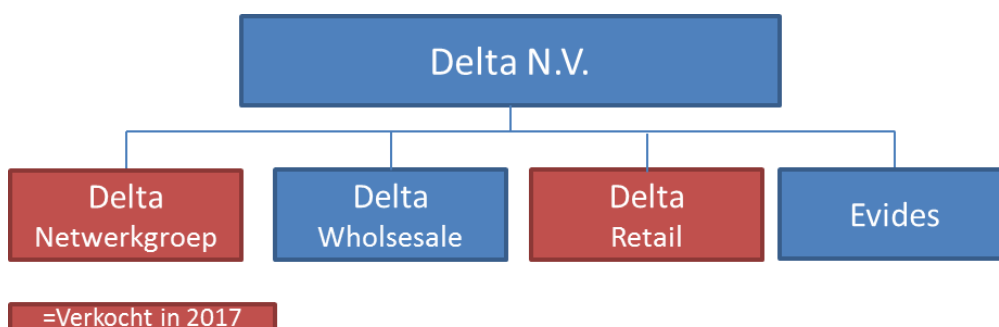
Zeeland heeft een 50% aandeel in PZEM (voorheen Delta N.V.). De overige aandelen zijn in bezit van gemeenten in Zeeland, Zuid-Holland, en Noord-Brabant, en de provincies Zuid-Holland en Noord-Brabant (zie figuur 3). Het afgelopen jaar heeft het bedrijf noodgedwongen twee winstgevende bedrijfstakken moeten verkopen. Verkoop was noodzakelijk door een combinatie van de invoering van de Wet onafhankelijk netwerkbeheer en tegenvallende financiële resultaten door een aanhoudende lage energieprijs. De onderstaande figuur geeft de structuur van Delta weer op 31 december 2016. In rood is aangegeven welke onderdelen in 2017 verkocht zijn. Het overgebleven deel van Delta is verder gegaan onder de naam PZEM. De activiteiten van de verschillende bedrijfstakken worden hieronder kort toegelicht:

- **Delta netwerkgroep (Enduris):** De netwerkgroep is binnen Delta eigenaar en beheerder van gas- en elektriciteitsnetwerken in Zeeland. De groep opereerde onder de naam Enduris, en is in maart 2017 verkocht aan Stedin.
- **Delta wholesale:** De wholesale tak van Delta produceert energie door aandelen in energiecentrales. Hieronder valt een 70% aandeel in EPZ (kerncentrale Borsele) en een 50% aandeel in SloeCentrale (gas).
- **Delta retail (delta Comfort):** De retail tak van Delta levert energie, gas en digitale diensten aan kleinverbruikers (MKB, consumenten). Deze tak is in februari 2017 verkocht aan EQT, en gaat door onder de naam Delta.
- **Evides:** Evides is een waterbedrijf waar Delta een belang in heeft van 50%

---

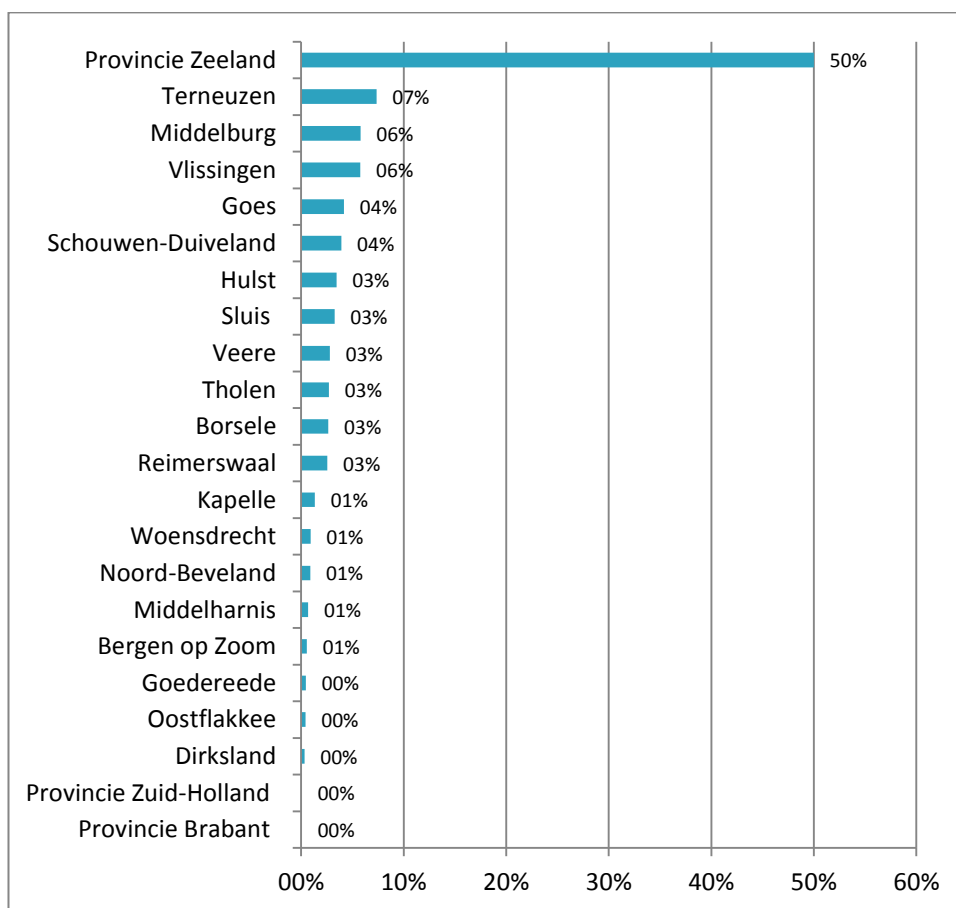
<sup>23</sup> Zeeland heeft deze inschatting bij BZK aangeleverd.

FIGUUR 2: STRUCTUUR DELTA 31 DECEMBER 2016



Bron: Jaarverslag 2016

FIGUUR 3: AANDEELHOUDERS DELTA



Bron: <https://www.delta.nl/over-delta/bestuur/aandeelhouders>

Bovenstaand overzicht is gebaseerd op de situatie voor de herindeling van Goedereede, Dirksland en Oostflakkee tot Goeree Overflakkee

## HERSTRUCTURERING DELTA

De Wet onafhankelijk netwerkbeheer (WON) van 2008 verplicht het splitsen van de levering van energie en het beheer van het energienet in aparte ondernemingen. Delta heeft tot 2015 gestreden tegen gedwongen splitsing, maar kreeg eind 2015 een splitsingsgebod van het ACM. Delta moest voor 1 juli 2017 gesplitst zijn. In 2015 oordeelde de Hoge Raad dat de WON niet strijdig was met EU regelgeving over vrij verkeer van kapitaal.

Door lage energieprijzen en subsidiëring van concurrerende energievormen heeft Delta de afgelopen jaren slechte resultaten geboekt. Vooral de aandelen in Borsele waren verliesgevend. Delta koopt elektriciteit van de kerncentrale tegen een vastgelegde prijs ('tollingsovereenkomst') van €43 per Megawattuur. De gemiddelde marktprijs in 2016 was €31,50 per MWh. Delta verwacht dat de energieprijzen pas tussen 2020 – 2023 weer hoog genoeg zijn om een positief rendement te verkrijgen. Het tussentijds stilleggen van de kerncentrale is vanuit praktisch en kostentechnisch oogpunt onuitvoerbaar. Verkoop van de kerncentrale is onderhevig aan toestemming van de Minister van Economische Zaken. Een eerder initiatief om de kerncentrale te verkopen liep daar op vast.

In mei 2016 hebben de aandeelhouders van Delta in een brief aan het Rijk gevraagd om financiële steun, mede omdat zij het beheer van de kerncentrale zien als een nationaal belang. Op verzoek van het Rijk en de aandeelhouders heeft Roland Berger een analyse gemaakt van de financiële situatie van Delta.<sup>24</sup> Eén van de uitkomsten van het onderzoek was dat Delta na verkoop van twee gezonde bedrijfsonderdelen zou beschikken over voldoende financiële buffers. Hiermee zou de nucleaire veiligheid niet in het geding komen. Op basis hiervan heeft het Rijk besloten geen financiële bijdrage te leveren.

Wel is er eind 2016 een poging gedaan door het Rijk en de aandeelhouders om een nieuw nutsbedrijf op te richten waarin Enduris en het waterleidingbedrijf Evides opgenomen zouden worden. De aankoop moest gefinancierd worden met een eigen bijdrage van de aandeelhouders, en vreemd vermogen, waarvoor het Rijk en de aandeelhouders garant zouden staan. De aandeelhouders zijn niet akkoord

---

<sup>24</sup> Kamp (2016). *Uitkomst van de gesprekken kabinet en de aandeelhouders van DELTA over nieuw op te richten Zeeuws nutsbedrijf*. Kamerbrief - 14 december 2016.

gegaan met dit plan. De reden hiervoor was o.a. dat de aandeelhouders niet beschikten over het benodigde eigen vermogen. Verkenning van verdere opties leverde ook geen resultaat op.<sup>25</sup> Hierdoor moest Enduris op de markt worden verkocht. Op 31 maart is Enduris gekocht door Stedin voor € 450 mln. In 2015 maakte Enduris € 25 mln. winst (op een omzet van € 105 mln.).

In februari 2017 is overeenstemming bereikt over de verkoop van de retail activiteiten van Delta aan EQT (een Zweedse investeringsmaatschappij) voor € 488 mln. Delta retail levert gas, elektriciteit en digitale diensten aan kleinverbruikers. De retailtak gaat onder EQT verder onder de naam Delta.

#### UITSpraak GERECHTSHOF IN AMSTERDAM OVER WON EN KERNCENTRALE

Over de splitsing en de gevolgen voor Delta liep ook een rechtszaak. De aandeelhouders menen dat splitsing door de kerncentrale een onevenredig zware last legt op Delta. In november 2016 besloot het gerechtshof in Amsterdam in een tussenvonnissen dat de WON in beginsel niet strijdig is met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Wel was het volgens de rechtbank mogelijk dat het bezit van een kerncentrale onevenredige zware lasten met zich meebrengt voor Delta. De rechtbank oordeelde dat meer informatie noodzakelijk was om een uitspraak te doen. In juli 2017 oordeelde de rechtbank echter dat Delta niet in aanmerking kwam voor een Rijksbijdrage. Hiervoor werden de volgende argumenten aangebracht:

- In 2011 heeft Delta er zelf voor gekozen om het aandeel in de kerncentrale te vergroten van 50% naar 70%. De splitsing was toen al bekend (en had zelfs al gerealiseerd moeten zijn).
- Delta is in 2011 zelf toegetreden tot het Convenant 'Publieke Belangen Kerncentrale Borssele' waarin belemmeringen voor de verkoop van de kerncentrale worden opgesteld. Een potentiële koper moet beschikken over voldoende expertise en financiële middelen om de kerncentrale op een verantwoorde wijze te exploiteren, gericht op een langdurige exploitatie van de kerncentrale en geen risico vormen voor de nationale veiligheid. Een potentiële koper mag niet gevestigd zijn in landen die zich niet houden aan de internationale afspraken ten aanzien van veiligheid en non-proliferatie. De Minister van Economische Zaken kan zich tegen overdracht van aandelen verzetten als niet aan deze voorwaarden wordt voldaan.

---

<sup>25</sup> Roland Berger (2016). *Rapport validatie financiële situatie, risico- en scenarioanalyse DELTA en EPZ*.

- Delta beschikt na verkoop van twee winstgevende onderdelen over voldoende middelen om voortbestaan te garanderen.
- Het is waarschijnlijk dat het aandeel in EPZ in de toekomst weer winstgevend wordt, afhankelijk van de ontwikkeling van de elektriciteitsprijzen.

#### COMMISSIE BALKENENDE: RIJK MOET VERANTWOORDELIJKHEID NEMEN

In juni 2016 publiceerde de commissie Balkende haar rapport 'Zeeland in stroomversnelling'. De commissie moest advies uitbrengen over de mogelijkheden om de economische structuur en werkgelegenheid in Zeeland te versterken. De commissie oordeelt dat het Rijk een bijdrage moet leveren aan een oplossing voor Delta. De kerncentrale overstijgt in de ogen van de commissie de draagkracht van de regio en zou een rijksverantwoordelijkheid moeten zijn. Een oplossing voor Delta zou een significante bijdragen leveren aan de mogelijkheden om economische structuurversterking ter hand te nemen.<sup>26</sup>

#### UITBREIDING AANDEEL BORSELE

PEZM is voor 70% aandeelhouder in EPZ. EPZ exploiteert de kerncentrale in Borsele. De resterende 30% van de aandelen is in handen van RWE. Voorheen hadden Delta en Essent ieder een aandeel van 50%. Bij de verkoop van Essent aan RWE in 2009 wilde Essent ook het aandeel EPZ verkopen aan RWE voor € 950 mln. Delta verzette zich via juridische procedures tegen deze transactie, gesteund door de provincie Zeeland. De provincie achtte het publieke belang van publiek eigendom van EPZ belangrijk. In de statuten van EPZ is opgenomen dat eigendom van EPZ in publieke handen moet zijn. In een kort geding kreeg DELTA tot aan de Hoge Raad gelijk. Hierna zou een nog jarenlang durende bodemprocedure kunnen volgen waardoor ook de verkoop van Essent aan RWE zou worden geblokkeerd en de aandeelhouders van Essent (decentrale overheden) geen verkoopwinst zouden realiseren. In 2011 is er daarom gezocht naar een minnelijke oplossing om het geschil op te lossen. In dit verband zijn de volgende afspraken gemaakt:

- RWE kocht 30% van EPZ
- Delta kocht een aanvullende 20% van EPZ (totale aandeel 70%)
- De Aandeelhouders van Delta kregen een vergoeding voor frictiekosten van PBE (voor Zeeland € 12,5 mln.)
- RWE zou meedoen in een eventuele tweede kerncentrale.

#### CONVENANT INZAKE PUBLIEKE BELANGEN KERNCENTRALE BORSSELE

---

<sup>26</sup> Commissie Balkenende - Zeeland in stroomversnelling



Naar aanleiding van de discussie rondom de verkoop van het EPZ aandeel aan RWE is er in de Kamer discussie geweest over het waarborgen van het publieke van belang van de kerncentrale. De Minister van EZ heeft daarom met de betrokken partijen een convenant opgesteld dat in werking zou treden als (een deel van) de aandelen in private handen zouden vallen. In het convenant worden afspraken gemaakt om het publieke belang te waarborgen. Een belangrijke bepaling is ook dat de Minister van EZ het recht krijgt om zich te verzetten tegen de verkoop van aandelen.

**Provinciale Staten van Noord-Holland**

**Haarlem, 20 maart 2018**

**Onderwerp: Aanbevelingen commissie Jansen inzake financiële problematiek provincie Zeeland**

**Kenmerk: 1038163**

**Bijlagen:**

**Rapport financiële problematiek provincie Zeeland**

### **1. Inleiding**

In 2017 heeft een tijdelijke commissie onder leiding van de heer G.J. Jansen in opdracht van het IPO onderzoek gedaan naar de financiële problematiek van de provincie Zeeland. De commissie had als opdracht om de problematiek in kaart te brengen en te komen met een realistische oplossing waarin Zeeland, de overige provincies en het Rijk een bijdrage leveren.

Een van de aanleidingen hiervoor is dat in 2016 bij de totstandkoming van het nieuwe verdeelmodel voor het provinciefonds (dat is ingegaan per 1 januari 2017) de provincie Zeeland heeft geconstateerd dat het verdeelmodel, en dan specifiek de grondslag voor de berekening van de Overige Eigen Middelen (OEM), voor de provincie Zeeland zeer ongunstig uitpakt. Teneinde de snelheid in het proces van wetsvaststelling van het nieuwe (huidige) verdeelmodel te houden is in 2016 besloten dat dit geen aanleiding vormde de unanieme opstelling van de provincies ten opzichte van het verdeelmodel te verbreken, mits in de navolgende periode een (tijdelijke) oplossing hiervoor kan worden gevonden.

De commissie heeft haar bevindingen vastgelegd in een rapport dat in januari aan de provinciebesturen is aangeboden en op 25 januari jl. in het IPO-bestuur is besproken. In afwachting van de voorziene herijking van het verdeelmodel van het provinciefonds doet de tijdelijke commissie Jansen voorstellen voor een (tijdelijke) oplossing voor wat in het eindrapport een weeffout in het huidige verdeelmodel wordt genoemd.

Het IPO-bestuur heeft ingestemd met de voorgestelde oplossing van de tijdelijke commissie onder een tweetal voorwaarden. Namelijk dat de provincie Zeeland zelf ook een bijdrage levert en dat de Provinciale Staten van de overige provincies akkoord gaan met deze oplossing. Daarbij is met instemming kennis genomen van het voornemen van het provinciebestuur van Zeeland de motorrijtuigenbelasting te verhogen om zo verantwoordelijkheid te nemen voor haar eigen deel in de oplossing van het probleem.

Ten aanzien van de eerste voorwaarde hebben Gedeputeerde Staten van Zeeland op 1 maart jl. een voorstel aan Provinciale Staten Zeeland gestuurd waarin zij voorstellen de opcenten tijdelijk te verhogen. Dit voorstel wordt naar verwachting op 6 april aanstaande bekrachtigd. Daarmee is aan de eerste voorwaarde die in het IPO is gesteld voldaan.

Ten behoeve van de tweede voorwaarde wordt u via deze voordracht gevraagd om in te stemmen met de aanbevelingen van de tijdelijke commissie Jansen en voor een periode van drie jaar een financiële bijdrage te leveren aan de provincie Zeeland.

De tijdelijke maatregelen zullen van toepassing zijn op de begrotingsjaren 2018, 2019 en 2020. Het IPO-bestuur heeft besloten de wijze waarop de effectuering van deze maatregelen door de afzonderlijke provincies wordt bewerkstelligd aan de financiële autonomie van de afzonderlijke provincies over te laten. Voorwaarde is dat alle provincies hiertoe finaal besluiten. Aan deze voorwaarde wordt door middel van deze voordracht en de voorgestelde besluiten voldaan.

## **2. Doelstellingen en evaluatiecriteria**

De uitgangspunten die de commissie bij haar onderzoek heeft gehanteerd hebben betrekking op het verdeelmodel en zijn:

- de duur van de oplossing is tijdelijk, dat wil zeggen drie jaar tot aan de herijking van het provinciefonds (uitvoering motie Veldman/Fokke).
- de grondslagen van het per 1 januari 2017 met unanieme steun van de provincies ingevoerde verdeelmodel blijven ongewijzigd.
- de tijdelijke oplossing dient gevonden te worden buiten het verdeelmodel en buiten de accessystematiek.

Op hoofdlijnen luidt het advies van de commissie luidt als volgt:

- Het Rijk heeft zijn bijdrage aan de oplossing van de financiële problematiek van Zeeland geleverd middels een bijdrage van € 27,7 mln. aan de sanering van het voormalige Thermphos terrein.
- De financiële positie van de provincie Zeeland is op zichzelf geen reden om vooruitlopend op de herijking van het provinciefonds over drie jaar nu reeds tot een herverdeling van het provinciefonds te komen.
- Het verdeelstelsel van het provinciefonds bevat een weeffout in de OEM. Uitsluitend bij Zeeland is de waarde van de aandelen gebaseerd op de dividendinkomsten in één peiljaar, het (uitzonderlijk hoge) dividend in 2008. De commissie ziet met name in de unieke positie van Zeeland bij de bepaling van de OEM in het provinciefonds een reden om tijdelijk, dat wil zeggen voor drie jaar extra middelen voor Zeeland beschikbaar te stellen. De commissie stelt voor de OEM voor Zeeland te baseren op het meerjarig gemiddelde van de dividendinkomsten voor de jaren 2013- 2017. Bijgevolg daalt de OEM van Zeeland van € 10 mln. naar € 3,3 mln.
- De provincie Zeeland heeft ruimte voor een zichtbare en herkenbare eigen bijdrage met name door middel van een verhoging van de opcenten MRB. Als de provincie Zeeland € 3,3 mln. voor eigen rekening neemt en dit vertaalt in een verhoging van de opcenten MRB komt dit neer op een verhoging van 8,5%. Het MRB tarief van Zeeland is dan vergelijkbaar met Groningen en Gelderland, maar nog steeds lager dan Drenthe en Zuid- Holland.

- De tijdelijke bijdrage van andere provincies ter aanvulling van de uitkering provinciefonds voor Zeeland bedraagt € 6,7 mln. per jaar voor een periode van drie jaar. De verdeling van de tijdelijke bijdrage over de andere provincies vindt plaats naar rato van eigen vermogens van de provincies:

| Provincie     | Bijdrage per jaar (in miljoenen euro's) |
|---------------|---|
| Groningen     | € 0,3                                   |
| Fryslân       | € 0,5                                   |
| Drenthe       | € 0,1                                   |
| Overijssel    | € 0,9                                   |
| Gelderland    | € 1,8                                   |
| Utrecht       | € 0,2                                   |
| Noord-Holland | € 0,6                                   |
| Zuid-Holland  | € 0,1                                   |
| Noord-Brabant | € 1,5                                   |
| Limburg       | € 0,8                                   |
| Flevoland     | € 0,0                                   |

### 3. Financiering, communicatie en (burger)participatie

Het IPO-bestuur is op 25 januari 2018 akkoord gegaan met een tijdelijke bijdrage van jaarlijks € 6,7 miljoen vanuit alle provincies voor de begrotingsjaren 2018, 2019, 2020.

Indien uw staten akkoord gaan met dit besluit betekent dit voor de provincie Noord-Holland een jaarlijkse bijdrage voor deze jaren van € 600.000. Als dekking voor deze jaarlijkse bijdrage wordt voorgesteld deze ten laste te brengen van de algemene reserve.

### 4. Proces en procedure

Indien uw leden van de Provinciale Staten akkoord gaan met het voorgestelde ontwerpbesluit zal voor het begrotingsjaar 2018 een begrotingswijziging voor de jaarlijkse bijdrage van € 600.000 worden verwerkt in de zomernota. Voor de begrotingsjaren 2019 en 2020 zullen de jaarlijkse bijdragen worden verwerkt in de meerjarenbegroting en vormen deze onderdeel van de begrotingen.

Bij de komende actualisatie van het verdeelmodel zal voor de berekening van de Overige Eigen Middelen (OEM) gezocht worden naar grondslag die voor alle provincies aanvaardbaar is.

**5. Voorstel**

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. J.W. Remkes, voorzitter

mw. mr. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

**Ontwerpbesluit**

Nr. 25-2018

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 20 maart 2018;

**besluiten:**

1. In te stemmen met de aanbevelingen van de Commissie G.J. Jansen over de financiële positie van de provincie Zeeland.
2. In de begrotingsjaren 2018, 2019 en 2020 een tijdelijke financiële bijdrage te leveren aan de provincie Zeeland van € 600.000 per jaar.
3. Als voorwaarde aan de bijdrage te verbinden dat de provincie Zeeland elk jaar haar verplichtingen die voortvloeien uit de adviezen van de commissie Jansen nakomt.
4. De jaarlijkse bijdrage van € 600.000 over 2018 als begrotingswijziging in de zomernota 2018 te verwerken met als dekking de algemene reserve.
5. De jaarlijkse bedragen in de meerjarenbegroting voor de jaren 2019 en 2020 te verwerken en daarbij als dekking de algemene reserve te hanteren.

Haarlem, 23 april 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier

| <b>Advies aan Provinciale Staten</b>   |                        |
|--|------------------------|
| <b>Tbv Statenvergadering d.d</b>   | <b>23-04-2018</b>      |
| <b>Commissie</b>   | Mobiliteit & Financiën |
| <b>Datum commissievergadering</b>  | <b>09-04-2018</b>      |
| <b>Onderwerp:                    Aanbevelingen commissie Jansen inzake<br/>financiële problematiek provincie Zeeland</b> |                        |

Uw contactpersoon

P. Koekoek  
AD/STG

Doorkiesnummer +31235143001  
koekoekp@noord-holland.nl

12 april 2018

1|2

De commissie adviseert de hierboven genoemde voordracht als bespreekstuk te agenderen voor de PS-vergadering van 23 april 2018.

Voor de behandeling van dit punt in de commissie M&F: zie onderstaand het uittreksel van de appendix van het conceptverslag van de vergadering van de commissie M&F van 9 april 2018.

## **8 A- agenda Financiën**

### **8.a    Voordracht Aanbevelingen commissie Jansen inzake financiële problematiek provincie Zeeland**

VVD: Ik zou het woord voeren over de aanbevelingen van de commissie Fransen. Daarvan zou ik hebben gezegd dat Zeeland een en ander in principe zelf moet oplossen en dat ik constateer dat Zeeland dat in zekere mate ook doet. Omdat Zeeland toch groot nadeel heeft van ongewoon hoge dividendinkomsten in het peiljaar en het om een relatief kleine bijdrage van ons voor slechts drie jaar gaat kan ik echter leven met de voorgestelde bijdrage. Ik steun derhalve het voorstel van het college.

CU: Met stuk 8a zijn we akkoord.

PVV: De PVV zal TEGEN stemmen. De PVV wil hier graag toch even iets over kwijt in PS, stemverklaring is daarvoor voldoende.

50PLUS: Wij vinden als fractie 50PLUS niet dat andere provincies en dus ook NH niet bij moet springen tav van financiële problematiek Zeeland van 3 x € 600.000. Wij zullen tegen stemmen.

SP: Bij 8.a hebben wij mogelijk nog een bedenking. Als dit zo blijkt te zijn, kunnen we die direct inbrengen in de Statenvergadering. Stemverklaring kan daarbij voldoende zijn. Wanneer een voordracht niet is voorbesproken in een commissie betekent dit ons inziens niet dat het voorstel dan slechts een hamerstuk kan zijn.

ONH: Wat agenda punt 8a betreft graag de tekst opnemen,

Het verdeelmodel voor het provincie fonds en dan specifiek voor de berekening van de OEM, voor de provincie Zeeland Komt voor NH zeer ongunstig uit.

Maar waar gaat het hier concreet over?

Het is en blijft belasting geld van alle Noord Hollanders?

Welke eigen middelen brengen voor Zeeland te weinig op en waarom?

D66: Het onderwerp is voor D66 een gewenst bespreekpunt en kan in die zin worden doorgeleid naar de Staten.



## Technische vragen cie M&F 09-04-2018 (nagekomen)

| nr | Partij en indiener | Punt | Gedeputeerde | Onderwerp  | Vraag   | Antwoord   |
|----|--------------------|------|--------------|------------|---|--|
| 1  | ONH                | 8a   | Post         | Cie Jansen | <p>Het verdeelmodel voor het provinciefonds en dan specifiek voor de berekening van de OEM, voor de provincie Zeeland Komt voor NH zeer ongunstig uit.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Maar waar gaat het hier concreet over?</li> <li>2. Het is en blijft belasting geld van alle Noord Hollanders? (GEEN TECHNISCHE VRAAG)</li> <li>3. Welke eigen middelen brengen voor Zeeland te weinig op en waarom?</li> </ol> | <p>1. De berekening van de OEM is een van de grondslagen om de hoogte van de uitkering uit het provinciefonds aan provincies te bepalen. Op basis van een aanname over de eigen inkomsten (Overige Eigen Middelen) wordt een bedrag in mindering gebracht op de 'basisuitkering' uit het provinciefonds omdat verondersteld wordt dat een provincie dat bedrag kan genereren uit eigen middelen. Concreet gaat het hier om een fictief rendement van 3% voor 35% van de inkomsten uit energiebedrijven. Omdat Zeeland haar aandelen in energiebedrijven echter niet heeft verkocht wordt er voor Zeeland uitgegaan van <u>veronderstelde</u> dividenden op de aandelen. Die veronderstelling is gebaseerd op het uitgekeerde dividend in één peiljaar (2008) maar in dat jaar was het dividend uitzonderlijk hoog; de afgelopen jaren is er überhaupt geen dividend uitgekeerd. Daardoor staan er tegenover de korting uit het provinciefonds geen inkomsten.</p> <p>2. Geen technische vraag.</p> |

## Technische vragen cie M&F 09-04-2018 (nagekomen)

| nr | Partij en indiener | Punt | Gedeputeerde | Onderwerp  | Vraag  | Antwoord   |
|----|--------------------|------|--------------|------------|--|--|
|    |                    |      |              |            |  | 3. De in deze context bedoelde eigen middelen zijn de aandelen PZEM van de provincie Zeeland, waarvoor dividendopbrengsten zijn geraamd op basis van één peiljaar, in dat jaar was het dividend uitzonderlijk hoog (zie ook antwoord 1).   |
| 2  | D66                | 8a   | Post         | Cie Jansen | <p>1. D66 begrijpt de weeffout in het verdeelstelsel van de overige eigen middelen (OEM), maar is er ook een juridische grondslag om tegemoet te moeten komen aan het voorstel van de commissie Jansen?</p> <p>2. Het verdeelstelsel van het provinciefonds is een Rijksverantwoordelijkheid. Waarom neemt het Rijk niet de verantwoordelijkheid voor de weeffout? Wat heeft de door het Rijk bekostigde sanering van het Thermphos terrein te maken met deze weeffout?</p> <p>3. Was de Provincie Noord-Holland direct betrokken bij de onderhandelingen? Zo ja, wat was de argumentatie om tot deze oplossing te komen. Waren er ook alternatieve oplossingen? Zo nee, wat zijn de overwegingen van het college om akkoord te gaan met het onderhandelingsresultaat?</p> <p>4. Is bij de verdeling van de tijdelijke bijdrage op basis van het eigen vermogen van de provincies ook gekeken naar hoeveel van dat eigen vermogen al toegekend is aan investeringsprojecten?</p> | <p>1. De juridische grondslag voor het verstrekken van de bijdrage aan Zeeland wordt gecreëerd door het bedrag op te nemen in de eerstvolgende begrotingswijziging die aan PS wordt voorgelegd. Er is geen juridische verplichting die ons dwingt om de aanbevelingen van de commissie Jansen uit te voeren.</p> <p>2a. De provincies hebben destijds in 2015 bij de vaststelling van de verdeelsystematiek van het provinciefonds ervoor gekozen om akkoord te gaan met het voorstel van het Rijk. Daarmee is het Rijk niet verantwoordelijk te houden voor de wijze waarop de verdeelsleutel uitpakt voor de provincie Zeeland.</p> <p>2b. Het rapport gaat over de financiële problematiek bij de provincie Zeeland, die zich niet beperkt tot de uitkering uit het provinciefonds.</p> <p>3. <i>Ja.</i></p> <p><i>Voor overige geen technische vragen.</i></p> |

## Technische vragen cie M&F 09-04-2018 (nagekomen)

| nr | Partij en indiener | Punt | Gedeputeerde | Onderwerp | Vraag   | Antwoord   |
|----|--------------------|------|--------------|-----------|---|--|
|    |                    |      |              |           |   | 4. Nee   |
|    |                    |      |              |           | <p>Wat zijn de kosten zijn voor het handhaven van lijn 164 Castricum-Egmond aan Zee en het in stand houden van het rondje lijnen 1/5 in de wijk de Hoef in Alkmaar?</p> | <p><u>Lijn 164</u><br/>De oude dienstregeling van lijn 164 kost €485.000 per jaar voor het rijden op alle dagen van de week. De nu voorgestelde spitslijn kost €175.000 per jaar gedurende de werkdagen. De meerkosten bedragen derhalve €310.000 per jaar. Bedragen zijn indicatief.</p> <p><u>Lijnen 1/5</u><br/>Het herstellen van de combinatie lijnen 1 en 5 (en daarmee de volledige route conform de dienstregeling voor het handhaven van lijn 5) die gezamenlijk een rondje de Hoef ontsluiten met de Noord-West ziekenhuisgroep en het station Alkmaar kost voor 7 dagen in de week €250.000 per jaar. Dit bedrag is indicatief.</p> |

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland  
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt  
Dreef 3, tweede etage  
2012 HR Haarlem

INGEKOMEN 23 MAART 2018

Gedeputeerde Staten  
Uw contactpersoon  
Mw. M. Ebrahimi Poer  
BEL/OMB

Telefoonnummer +31631749038  
ebrahimim@noord-holland.nl

1 | 2

**Betreft: Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening 2018**

Verzenddatum

**23 MAART 2018**

Geachte leden,

Hierbij ontvangt u ter besluitvorming de bijgaande statenvoordracht met het bijbehorende ontwerpbesluit, met bijlagen, over de wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) in verband met heroverweging landbouwgebieden, de actualisatie Leidraad Landschap en Cultuurhistorische en andere onderwerpen.

Kenmerk

1023641/1053337

Uw kenmerk

Wij hebben op 20 maart 2018 hierover de volgende besluiten genomen:

1. De Nota van Beantwoording van de wijziging van de PRV vast te stellen;
2. De statenvoordracht inclusief het ontwerpbesluit ter vaststelling van de PRV, de toelichting op de wijziging en de kaarten 4, 5a en 7 vast te stellen;
3. Kennis te nemen van het overzicht met wijzigingen ten opzichte van de huidige verordening, het werkdocument PRV (met wijzigingen bijhouden), de geconsolideerde versie (doorlopende tekst).
4. De indieners van de reacties op de ontwerpwijziging te informeren over de besluitvorming via bijgevoegde brieven;
5. De gedeputeerde Ruimtelijke Ordening te machtigen tot het aanbrengen van redactionele wijzigingen in de stukken ten behoeve van de vaststelling van de PRV door Provinciale Staten;
6. Na de vaststelling van de PRV door Provinciale Staten deze inwerking te laten treden door publicatie in het provinciaal blad per 1 mei 2018.

In onderstaand overzicht staat weergegeven welke stukken zijn bijgevoegd en hoe deze moeten worden gelezen.

| Nr. | Document                                  | Doel   |
|-----|---|--|
| A   | Statenvoordracht inclusief ontwerpbesluit | <b>Ter vaststelling</b>  |
| B   | Nota van Beantwoording (NvB)              | <b>Ter informatie.</b> De NvB is vastgesteld door ons college. Dit is onze reactie |

Postbus 3007  
2001 DA Haarlem  
Telefoon (023) 514 3143  
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33  
2012 DE Haarlem  
www.noord-holland.nl

|   |  |   |
|---|--|---|
|   |  | aan indieners van opmerkingen en geeft een beeld van de aanleiding en overwegingen waarom wij het voorstel wel of niet hebben gewijzigd.  |
| C | Kaarten 4, 5a en 7                               | <b>Ter vaststelling.</b> De link naar de digitale verbeelding van de kaarten (viewer) is te vinden in de toelichting.   |
| D | Werkdocument PRV (met wijzigingen bijhouden)     | <b>Ter informatie bij het voorstel.</b> Dit geeft een integraal overzicht van hoe de totale PRV er volgens het voorstel uit komt te zien en welke wijzigingen zijn voorgesteld. |
| E | Geconsolideerde versie PRV (doorlopende tekst)   | <b>Ter informatie bij het voorstel.</b> Dit geeft een integraal overzicht van hoe de totale PRV er volgens het voorstel uit komt te zien.                                       |
| F | Reacties naar aanleiding van de terinzagelegging | <b>Ter informatie bij het voorstel.</b> Dit zijn de 28 schriftelijke reacties met opmerkingen op de ontwerpwijziging.   |

Wij gaan er vanuit u met deze documenten voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,  
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

  
provinciesecretaris  
**R.M. Bergkamp**

6 bijlagen

  
voorzitter  
**J.W. Remkes**



DEFINITIEVE NOTA VAN BEANTWOORDING

Van de wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) in verband met de heroverweging landbouwgebieden, de actualisatie Leidraad Landschap en Cultuurhistorie en andere onderwerpen.

Samenvatting van de opmerkingen op de ontwerpwijziging van de PRV en beantwoording zoals vastgesteld door Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland op 20 maart 2018.

**Provincie Noord-Holland**

**Postbus 123**

**2000 MD Haarlem**

Hier link aanpassen: [www.noord-holland.nl/structuurvisie](http://www.noord-holland.nl/structuurvisie)

[structuurvisie@noord-holland.nl](mailto:structuurvisie@noord-holland.nl)

Kenmerk 1023641/1053337

## 1. Inleiding

### **Wat is een Nota van beantwoording?**

In de PRV legt de provincie regels vast voor de ruimtelijke plannen van gemeenten. Zij doet dat omdat er provinciale belangen zijn, zoals bijvoorbeeld duurzaam ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit. De regels in de PRV zorgen er voor dat deze belangen in acht worden genomen. Omdat ruimtelijk beleid dynamisch is en constant vernieuwd wordt, wijzigt de provincie de PRV periodiek. Gedeputeerde Staten (GS) doen een wijzigingsvoorstel aan Provinciale Staten (PS) die de bevoegdheid hebben om de wijziging van de PRV vast te stellen.

Onderdeel van de wijzigingsprocedure is dat GS het voorstel aan PS ter inzage leggen. Iedereen kan dan in een periode van minimaal 4 weken een reactie geven. GS stellen daarop hun reactie op en vatten die samen in een Nota van Beantwoording. Deze Nota van Beantwoording heeft als doel om aan PS te laten zien welke reacties zijn binnengekomen en hoe GS daarop reageren. Het geeft aan welke wijzigingen worden doorgevoerd naar aanleiding van de binnengekomen reacties. Daarmee is het een belangrijke onderlegger voor de statenvoordracht, waarin het uiteindelijke besluit tot wijziging van de PRV aan PS wordt voorgelegd.

### **Proces**

De ontwerpwijziging van de PRV in verband met de heroverweging landbouwgebieden, de actualisatie Leidraad Landschap en Cultuurhistorie en andere onderwerpen lag van 8 januari t/m 16 februari 2018 ter inzage. In deze periode hebben 28 partijen ("indieners") een brief met hun reactie gestuurd. In hoofdstuk 2 staat een overzicht van de indieners.

### **Leeswijzer tabel**

In de tabel 2 vindt u een lijst met wijzigingsvoorstellen. In de tabel 3 staan de ingediende opmerkingen per artikel/thema, en daarbinnen per onderwerp, en per indiener samengevat, met de reactie van GS. In de laatste kolom staat vermeld of de opmerking leidt tot een wijziging van het voorstel aan PS.

### **Vervolprocedure**

GS hebben de Statenvoordracht wijziging PRV (Programma PRV2018), inclusief deze Nota van Beantwoording vastgesteld op 20 maart 2018. De Nota van Beantwoording en de Statenvoordracht worden naar verwachting behandeld in de Statencommissie R&W op 16 april 2018 en vaststelling is voorzien in de vergadering van PS op 23 april 2018.

## 2. Overzicht met wijzigingen naar aanleiding van de terinzagelegging

| Voorstel | Onderdeel   | Blz      |
|----------|---|----------|
|          | <b>PRV</b>  |          |
| 1        | <b>Artikel 2; begripsbepaling kantoorlocaties blijft ongewijzigd</b><br>In het ontwerpbesluit werd voorgesteld om de begripsbepaling voor kantoorlocaties aan te passen, door als ondergrens niet 1 hectare als eenheid te gebruiken, maar 2000 M2 Bruto Vloeroppervlak (BVO). Naar aanleiding van opmerkingen van indieners wordt de definitie in de huidige PRV in stand gelaten. De effecten van de voorgestelde nieuwe ondergrens voor gemeenten in Noord-Holland Noord zijn onvoldoende in beeld.  | 7        |
| 2        | <b>Aanpassen toelichting art 5e (Woningen binnen de 20 Ke-contour)</b><br>In de toelichting op het ontwerpbesluit zal nader worden ingegaan op de aanleiding van de wijzigingen in dit artikel.   | 8        |
| 3        | <b>Art. 17 lid 2; schrappen verbod omzetting bedrijfswoning naar burgerwoningen in tuinbouwconcentratiegebied</b><br>Het verbod op de omzetting van een bedrijfswoning naar burgerwoning zal niet gelden in tuinbouwconcentratiegebied. Het verbod dat met deze PRV-wijziging wordt geïntroduceerd in dit artikel zal alleen gelden voor de glastuinbouwconcentratiegebieden.   | 9        |
| 4        | <b>Aanpassen toelichting Art. 17 (Voormalige agrarische bouwpercelen) en 17a (Agrarisch aanverwante bedrijven)</b><br>In de toelichting op de artikelen 17 en 17a wordt een passage opgenomen waarin duidelijk wordt gemaakt dat <i>tijdelijke</i> opslag buiten het bouwvlak ruimtelijk niet relevant is en dus niet strijdig met deze verordening. De afweging of er sprake is van tijdelijkheid is aan de gemeenten.   | 10-11    |
| 5        | <b>De termen ‘ecologische hoofdstructuur’ en ‘ecologische verbindingszone’ vervangen door ‘Natuurnetwerk Nederland’ en ‘Natuurverbinding’</b><br>Enkele indieners hebben ons gewezen dat in het werkdocument dat ter inzage heeft gelegen nog enkele verwijzingen stonden naar de oude termen ‘ecologische hoofdstructuur’ en ‘ecologische verbindingszone’. Deze termen zullen worden vervangen door ‘Natuurnetwerk Nederland’ en ‘Natuurverbinding’ en de betreffende artikelen zijn aan het ontwerpbesluit bij de Statenvoordracht toegevoegd. | 11<br>22 |
| 6        | <b>Aanpassen begrenzing weidevogelleefgebied (kaart 4)</b><br>Naar aanleiding van drie reacties zal de begrenzing van het weidevogelleefgebied zoals opgenomen op kaart 4 bij de PRV worden   | 14-15    |



|    |  |       |
|----|--|-------|
|    | <p>aangepast. Het betreft drie technische wijzigingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. In 2004 zijn tussen de gemeente Heiloo en de Provincie Noord-Holland bestuurlijk afspraken gemaakt over het woningbouwproject Zandzoom. Het gebied is daarop in 2014 begrensd als weidevogelleefgebied. Om gevolg te geven aan de eerdere bestuurlijke afspraken, zal de locatie van het beoogde woningbouwproject uit het weidevogelleefgebied worden gehaald. Deze locatie maakt geen deel uit van het Weidevogelkerngebied zoals opgenomen in het Natuurbeheerplan.</li> <li>2. Perceel Hargerweg 10 in Schoorl: dit perceel is onbedoeld als Weidevogelleefgebied begrensd.</li> <li>3. Overleek 10/11 in Monnickendam: dit perceel is onbedoeld als Weidevogelleefgebied begrensd.</li> </ol> <p>Overigens zijn wij op dit moment bezig met een technische verbetering van de begrenzing van de weidevogelleefgebieden op kaart 4. Dit zal in een volgende wijzigingsronde van kaart 4 in samenhang met het ontwerp-Natuurbeheerplan 2019 worden meegenomen.</p> |       |
| 7  | <p><b>Artikel 26a (Intensieve veehouderij) schrappen verwijzing naar ‘gebied voor grootschalige landbouw’</b><br/>Aangezien in het gewijzigde artikel 26 het onderscheid tussen gebieden voor grootschalige landbouw en gebieden voor gecombineerde landbouw wordt losgelaten, wordt de verwijzing naar gebied voor grootschalige landbouw dat nog in artikel 26a was opgenomen, geschrapt.</p>  | 18    |
| 8  | <p><b>Aanpassen Art. 26c sub 7 Wegbestemmen en beëindigen glastuinbouw na verplaatsing</b><br/>Wij willen met de wijziging van dit artikellid geen belemmering veroorzaken voor verplaatsing naar glastuinbouwconcentratiegebied. Om deze reden zullen wij het betreffende artikellid als volgt wijzigen:<br/>“Indien sprake is van verplaatsing van een glastuinbouwbedrijf naar glastuinbouwconcentratiegebied en er op de bestaande locatie geen sprake is van een opvolgend glastuinbouwbedrijf, dient zeker te worden gesteld dat de kassen worden gesloopt.”</p>   | 23    |
| 9  | <p><b>Aanpassen artikel 27 (Landbouweffecten)</b><br/>Op basis van de opmerkingen wordt de aangescherpte eis om een landbouweffectrapportage LER uit te voeren indien er sprake is van een vermindering van het areaal landbouwgrond van 20 hectare geschrapt. Een LER wordt, zoals in het huidige artikel 27, vereist bij een MER-plichtige activiteit, bij overige ingrepen met een aanzienlijk effect op gronden met een agrarische bestemming, of bij vermindering van het areaal landbouwgrond met minimaal 100 hectare.</p>  | 24-25 |
| 10 | <p><b>Aanpassen verwijzingen in artikel 32 lid 5 en 8 (Windturbines)</b><br/>In de artikelen 32 lid 5 en 8 zullen juiste verwijzingen naar de nieuwe artikelen 15 (Ruimtelijke kwaliteitseis ingeval van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied) en 15a (Ruimtelijke kwaliteitseis voor windturbines).</p>  | 26    |
| 11 | <p><b>Aanpassen data in artikel 46a (Overgangsrecht)</b><br/>Er is in artikel 46a voorzien in overgangsrecht. De data in dit artikel zullen worden aangepast naar 1 mei 2018.</p>  | 28    |

|    |  |   |
|----|--|---|
|    |  |   |
| 12 | <p><b>Ambtelijke aanpassing: Artikel 5d (Transformatie glastuinbouw)</b><br/> Aan de verduidelijking van dit artikel wordt toegevoegd dat glastuinbouw kan worden getransformeerd naar woningbouw, indien de glastuinbouwlocatie grenst aan Bestaand Stedelijk Gebied (BSG).</p> | - |
| 13 | <p><b>Ambtelijke aanpassing kaart 7 (Landbouwclusters)</b><br/> In kaart 7 worden enkele technische aanpassingen gedaan aan de exacte ligging van zaadverdelingsgebieden en -bedrijven. Enkele van de zaadverdelingsbedrijven waren niet exact weergegeven op deze kaart.</p>    | - |

### 3. Lijst van indieners en overzicht vindplaats beantwoording

De volgorde van nummering is bepaald door het moment van ontvangst van de reactie.

| Nr. | Afkorting | Indiener   | Zaak/documentnummer |
|-----|-----------|--|---------------------|
| 1   | JCM       | (Natuurlijk persoon)                                       | 1023641/1053445     |
| 2   | GW        | Gemeente Waterland   | 1023641/1053338     |
| 3   | BSNHVS    | Boerderijenstichting Noord-Holland 'Vrienden van de Stolp' | 1023641/1044917     |
| 4   | GV        | Gemeente Velsen  | 1023641/1042096     |
| 5   | BOW       | Bewoners Oosteinderweg                                     | 1023641/1044410     |
| 6   | RA        | Regio Alkmaar  | 1023641/1053349     |
| 7   | JV        | (Natuurlijk persoon)                                       | 1023641/1053359     |
| 8   | HM        | (Natuurlijk persoon)                                       | 1023641/1053379     |
| 9   | GZ        | Gemeente Zaanstad  | 1023641/1053382     |
| 10  | GA        | Gemeente Aalsmeer  | 1023641/1047915     |
| 11  | GU        | Gemeente Uithoorn  | 1023641/1048206     |
| 12  | GHM       | Gemeente Haarlemmermeer                                    | 1023641/1048705     |
| 13  | DMvN      | Dé molenvereniging van Nederland                           | 1023641/1053388     |
| 14  | SBG       | Stichting Beemstergroen                                    | 1023641/1053402     |
| 15  | WNMvM     | (Natuurlijk persoon)                                       | 1023641/1049900     |
| 16  | GHK       | Gemeente Heemskerk   | 1023641/1049539     |
| 17  | APL       | AD Prins Leliecultures BV                                  | 1023641/1053406     |
| 18  | GEV       | Gemeente Edam-Volendam                                     | 1023641/1053409     |
| 19  | JMvR      | (Natuurlijk persoon)                                       | 1023641/1053413     |
| 20  | LvK       | Land van Kwadijk B.V.                                      | 1023641/1049819     |
| 21  | SDS       | Stichting Dorpsraad Spaarndam                              | 1023641/1049899     |
| 22  | GA        | Gemeente Amsterdam   | 1023641/1049898     |
| 23  | HHNK      | Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier                 | 1023641/1047461     |
| 24  | GAM       | Gemeente Amstelveen  | 1023641/1049551     |
| 25  | LTO       | LTO Noord  | 1023641/1049823     |
| 26  | AV        | (Natuurlijk persoon)                                       | 1023641/1053433     |
| 27  | BW        | B. Werink (namens Natuurlijk persoon)                      | 1023641/1053435     |
| 28  | GM        | Gemeente Medemblik   | 1023641/1049828     |

#### 4. Opmerkingen op ontwerpwijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening en reactie GS

| Nr. | Art./Thema                                   | Code      | Samenvatting opmerking  | Reactie Gedeputeerde Staten  | Wijzigingsvoorstel |
|-----|--|-----------|---|--|--------------------|
| 1   | <b>Kantoorlocatie</b>                        | <b>GA</b> | De omvang van een kantoorlocatie in de begripsomschrijving is aanzienlijk verlaagd. In de toelichting wordt niets hiervan vermeld. Graag verzoek ik u om te onderbouwen wat de aanleiding voor deze wijziging is en wat de effecten hiervan zijn voor gemeenten.  | Wij stelden een wijziging van de begripsbepaling voor om aan te sluiten bij de definitie die ook in PLABEKA-verband wordt gehanteerd. Naar aanleiding van de opmerking van indiener is nogmaals bekeken wat de effecten zijn van de effecten van de verlaging van de omvang van een kantoorlocatie in de PRV. Wij komen tot de conclusie dat de effecten voor voornamelijk de gemeenten in Noord-Holland Noord - bijvoorbeeld de relatie met het verbod op detailhandel op een kantoorlocatie (artikel 5d) - onvoldoende in beeld zijn. Daarom zullen wij de begripsbepaling niet aanpassen en de huidige definitie blijven hanteren.                                      | Zie voorstel 1     |
| 2   | <b>Begripsbepaling Kantoorlocatie</b>        | <b>RA</b> | Indiener verzoekt de provincie met de verordening zo veel mogelijk aan te sluiten op de ambities voor de omgevingsverordening. Er wordt verzocht om de definitie terug te laten vallen op 10.000m <sup>2</sup> .  | Zie antwoord 1.  | Zie voorstel 1     |
| 3   | <b>Definitie Hobbymatige paardenhouderij</b> | <b>GZ</b> | Indiener maakt zich zorgen om hobbymatige paardenhouderij. De maatschappelijke behoefte bij bewoners van de dorpslinten en het buitengebied om aan huis paarden te kunnen houden, is nog altijd groot. Daarom is er vraag naar mogelijkheden voor stalruimte, paardenbakken en in enkele gevallen ook schuilhutten. Het is onze wens om aan deze maatschappelijke behoefte tegemoet te komen, met respect voor de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de genoemde gebieden. We zoeken graag de samenwerking met u op om mogelijkheden voor dergelijke zaken te zoeken. | Noord- Holland hecht een groot belang aan het behoud van de ruimtelijke kwaliteit en de openheid van het landschap. Het toestaan van bebouwing buiten het bouwperceel, zoals schuilstallen, neemt het risico van verrommeling met zich mee en is daarom niet toegestaan. Aangezien het hier om hobbymatige paardenhouderij gaat, is er geen sprake van een economisch belang. Om deze reden wordt het provinciale belang van ruimtelijke kwaliteit voorop gesteld. Bebouwing (al dan niet zijnde gebouwen) ten behoeve van hobbymatige paardenhouderijen wordt hiermee niet onmogelijk gemaakt. Dergelijke bebouwing dient zich echter binnen het bouwperceel te bevinden. | Geen               |

| Nr. | Art./Thema   | Code | Samenvatting opmerking   | Reactie Gedeputeerde Staten  | Wijzigingsvoorstel    |
|-----|--|------|--|--|-----------------------|
| 4   | <b>Art. 5c Kleinschalige ontwikkelingen</b>                    | RA   | Casussen waaruit de belemmering van artikel 5c blijkt: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Heereweg 62, 69 te Bakkum</li> <li>• Startingerweg 34 te Akersloot</li> <li>• Zanderij te Castricum.</li> </ul>  | Artikel 5c ligt nu niet ter wijziging voor. Wij onderzoeken de werking van dit artikel en de noodzaak tot aanpassing. Een eventuele aanpassing zou kunnen worden meegenomen in de volgende PRV-wijziging of de Omgevingsverordening.   | Geen                  |
| 5   | <b>Art. 5c/ Kleinschalige ontwikkelingen</b>                   | JCM  | Indiener verzoekt om ontwikkeling van woningbouw mogelijk te maken op de percelen bij Camperduin (en het dorpje Groet, gemeente Bergen.<br>Bijvoorbeeld door deze op te nemen op de kaart behorende bij artikel 33 en/of artikel 5a bij de vaststelling van de wijziging van de PRV. Op pagina 16 van de toelichting van de ontwerpwijziging meldt u dat een soortgelijke ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt (locatie 't Zand woningbouw) middels het aanpassen van kaart 7, vandaar dat indiener er vanuit gaat dathieraan medewerking wordt verleend. | Zie antwoord 4.  | Geen                  |
| 6   | <b>Art. 5 e Woningen binnen afwegingsgebied LIB 5 Schiphol</b> | GA   | In de toelichting behorend bij artikel 5 e wordt niet ingegaan op de aanleiding van de wijzigingen. Er wordt alleen een generieke toelichting gegeven op dat artikel. Indiener verzoekt om de toelichting hierop aan te passen.  | Bedankt voor uw opmerking. De toelichting wordt op dit punt verduidelijkt.   | Zie voorstel 2, pag.3 |
| 7   | <b>Art. 8 Aardkundig waardevolle gebieden</b>                  | JCM  | Zijn de kaarten waarin de begrenzing van waardevolle gebieden is aangegeven welke ter onderbouwing van kaart 10 (van artikel 8) zou moeten zijn alsnog beschikbaar te stellen/te raadplegen?<br>Op kaart 10 het Hargergat is niet eens opgenomen in de begrenzing terwijl "Aan het gebied is een internationale waardering toegekend" (bijlagenrapport – pagina 102 Actualisatie bodembeschermingsgebieden provincie Noord-Holland, De Straat Milieuadviseurs 11 mei 2004).  | Deze zijn te vinden in de digitale kaart op de provinciale website: <a href="http://maps.noord-holland.nl/aardkundige_monumenten">http://maps.noord-holland.nl/aardkundige_monumenten</a> .<br>De digitale kaart bevat de meest recente begrenzingen. Deze komen niet altijd overeen met de begrenzingen uit het oorspronkelijke rapport. De reden daarvoor is dat (delen van) gebieden soms zijn aangetast en de begrenzing daarom is aangepast.<br>Via deze link is Hargergat te vinden: <a href="https://noord-holland-extern.tercera-ro.nl/MapView/">https://noord-holland-extern.tercera-ro.nl/MapView/</a> | Geen                  |

| Nr. | Art./Thema   | Code       | Samenvatting opmerking  | Reactie Gedeputeerde Staten  | Wijzigingsvoorstel     |
|-----|--|------------|---|--|------------------------|
|     |  |            | Dit geeft rede om de begrenzing van kaart 10 in twijfel te trekken.   |  |                        |
| 8   | <b>Art. 17 lid 2<br/>Verbod omzetting bedrijfswoning naar burgerwoning in tuinbouwconcentratiegebied</b> | <b>GHK</b> | <p>Het bestemmingsplan Heemskerk Buitengebied maakt de omzetting van voormalige bedrijfswoningen naar tuinderswoningen middels een wijzigingsbevoegdheid mogelijk (een omzetting van voormalige bedrijfswoningen naar tuinderswoningen gaat verrommeling tegen en het verdwijnen van de bouwvlakken als gevolg van de omzetting kan leiden tot uitbreiding van tuindersactiviteiten).</p> <p>Ten aanzien van de omzetting wordt opgemerkt dat niet het gehele agrarische perceel, behorende bij het betreffende agrarische bedrijf, kan worden omgezet naar de bestemming overig-Tuinderswoning. In de regels is een maximum-opervlakte van 1000 m<sup>2</sup> per tuinderswoning opgenomen. Een deel van het (voormalige) agrarisch perceel zal dan ook beschikbaar dienen te blijven voor de agrarische activiteiten in het tuindersgebied, wat overige tuinders de mogelijkheid biedt om uit te breiden. Van dit maximum kan worden afgeweken indien dit de landschappelijke inpassing ten goede komt. Door gebruik te maken van de wijzigingsbevoegdheid zullen de agrarische bouwblokken die niet feitelijk als zodanig worden gebruikt op die manier en op verzoek van de eigenaren zelf definitief uit het plan kunnen worden gehaald. Dit biedt meer mogelijkheden voor de actieve tuinders tot uitbreiding. Ook zullen bij de omzetting eisen worden gesteld ten aanzien van de ruimtelijke inpassing door verrommeling tegen te gaan.</p> | <p>Het tuinbouwconcentratiegebied in de gemeente Heemskerk is een gebied met bijzondere geestgronden en bedrijven. Nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven is hier niet toegestaan. Doelstelling van het tuinbouwconcentratiegebied is om in dit gebied schaalvergroting mogelijk te maken voor de bestaande bedrijven. Daarom hebben wij in de ontwerpwijziging, net als in de glastuinbouwconcentratiegebieden, ook in het tuinbouwconcentratiegebied voorgesteld de omzetting van bedrijfswoningen naar burgerwoningen (plattelandswoningen) niet mogelijk te maken i.v.m het behoud en versterken van de agrarische structuur. Wij begrijpen echter dat in de gemeente Heemskerk de omzetting van bedrijfswoning naar 'tuinderswoningen' al veelal gelegaliseerd is en alleen in de linten plaatsvindt waarbij het ook gebruikt wordt om de agrarische bouwpercelen te verkleinen, waardoor ruimte vrij komt voor agrarische activiteiten. Daarnaast worden eisen gesteld ten aanzien van het tegengaan van verrommeling. Tenslotte ligt een groot aantal plattelandswoningen in de linten, waardoor deze woningen de agrarische structuur niet in de weg staan</p> <p>Wij zullen daarom ons voorstel om een verbod op de omzetting van een bedrijfswoning naar een burgerwoning in tuinbouwconcentratiegebied in de PRV op te nemen intrekken.</p> | Zie voorstel 3, pag. 3 |

| Nr. | Art./Thema  | Code                  | Samenvatting opmerking   | Reactie Gedeputeerde Staten  | Wijzigingsvoorstel            |
|-----|---|-----------------------|--|--|-------------------------------|
|     |   |                       | <p>Bedrijfswoningen zijn gelet op de technische mogelijkheden van vandaag de dag niet meer noodzakelijk in het gebied.</p> <p>Waarom in het gebied dan ook tientallen bedrijfswoningen moeten blijven voortbestaan in het Tuinbouwconcentratiegebied terwijl deze (reeds lang) niet meer als zodanig in gebruik is, zoals voorgesteld in de nieuwe PRV, kunnen wij dan ook niet goed volgen.</p>   |  |                               |
| 9   | <p><b>Art. 17 lid 2 onder b</b><br/> <b>Verbod omzetting bedrijfswoning naar burgerwoningen</b></p> | <p><b>RA/ GA</b></p>  | <p>De intentie van de provincie om mogelijke belemmeringen voor agrarische ondernemingen weg te nemen onderschrijven wij. De manier waarop de regeling van artikel 17 is geformuleerd gaat ons inziens echter voorbij aan de praktijk en wetgeving.</p> <p>In de praktijk zal een eenmaal geplaatste woning, zelfs al is het een bedrijfswoning, niet worden gesaneerd, ook niet bij volledige bedrijfsbeëindiging. Dat is kapitaalvernietiging voor de ondernemers. Wat wij wel tegenkomen is dat de (voormalige) bedrijfswoning veelvuldig nog gebruikt wordt door de voormalige agrariër of dat, soms krampachtig, gezocht wordt naar invulling van de bedrijfswoning met een werknemer van het bedrijf. Hierdoor ontstaan wel eens situaties die lastig handhaafbaar zijn.</p> | <p>De fysieke aanwezigheid van burgerwoningen zit een uitbreiding van bijvoorbeeld kassencomplex, aansluitend aan bestaande bouw, in de weg. Een bedrijfswoning is een onderdeel van een glastuinbouwbedrijf en kent geen recht om omgezet te worden naar een burgerwoning en als het bedrijf (of het perceel) stopt mee worden verkocht. Een bedrijfswoning kent daarom ook een lagere marktwaarde dan een burgerwoning. Als een bedrijfswoning wordt omgezet naar burgerwoning, is het zeker dat de woning niet meer vrij zal komen en daar zal blijven staan.</p> <p>In Greenportverband zijn afspraken gemaakt over de Glastuinbouwconcentratiegebieden en de onwenselijkheid van omzetting van voormalige bedrijfswoningen naar burgerwoningen. Het toestaan van nieuwe burgerwoningen in Glastuinbouwconcentratiegebied past niet in ons Glastuinbouwconcentratiebeleid. Wij kiezen er daarom voor aan Provinciale Staten voor te stellen op dit punt via de PRV een duidelijke keuze te maken door opname van een verbod in artikel 17.</p> | <p>Geen</p>                   |
| 10  | <p><b>Art. 17 lid 2 sub b</b></p>   | <p><b>GAM/ GU</b></p> | <p>Om ruimte te houden voor lokaal maatwerk verzoeken wij u artikel 17 lid 2 te laten vervallen bij vaststelling van de verordening.</p>   | <p>Zie antwoord 9.</p>   | <p>Geen</p>                   |
| 11  | <p><b>Art. 17a Tijdelijke opslag</b></p>  | <p><b>RA</b></p>      | <p>Lid 2 onder d: Regio Alkmaar onderschrijft dat tijdelijke buitenopslag moeilijk te definiëren is. Om</p>  | <p>Conform uw suggestie zullen wij in de toelichting een passage opnemen, waarin duidelijk wordt gemaakt dat</p>   | <p>Zie voorstel 4, pag. 3</p> |

| Nr. | Art./Thema   | Code             | Samenvatting opmerking  | Reactie Gedeputeerde Staten  | Wijzigingsvoorstel     |
|-----|--|------------------|---|--|------------------------|
|     | <b>buiten het bouwvlak</b>                                 |                  | die reden wordt voorgesteld niet te omschrijven wat wel mag maar wat niet mag, namelijk permanente buitenopslag. Mocht de provincie deze toevoeging niet in de regel terug laten komen verzoekt Regio Alkmaar hierover een passage op te nemen in de toelichting van de verordening met het doel aan te geven dat tijdelijke opslag buiten bouwvlak niet strijdig is met de verordening.  | tijdelijke opslag ruimtelijk niet relevant is en de afweging over het toestaan van tijdelijke opslag bij de gemeente ligt.   |                        |
| 12  | <b>Art. 17 Tijdelijke opslag buiten het bouwvlak</b>       | <b>GM</b>        | Indiener verzoekt het toestaan van tijdelijke opslag van groenafval van agrarisch aanverwante bedrijven buiten het bouwvlak. Om hieraan tegenmoet te komen is dus zowel een wijziging van art. 17 als art. 17a van de PRV nodig. Voorstel: art. 17 lid 1 c en 17a lid 1 aan te vullen met een sub c: buitenopslag buiten het bouwvlak niet is toegestaan met uitzondering van tijdelijke opslag van groenafval van agrarisch aanverwante bedrijven. | Zie antwoord 11.   | Zie voorstel 4, pag. 3 |
| 13  | <b>Art. 19</b>   | <b>HHN<br/>K</b> | Op de volgende plekken staat nog een verwijzing naar de termen 'ecologische hoofdstructuur' en/of 'ecologische verbindingzone': art. 19 zesde lid, onderdeel a; art. 19 zevende lid onder a, de toelichting op art. 27 eb op kaart 4.   | Bedankt voor uw opmerking. Dit wordt aangepast.  | Zie voorstel 5, pag. 3 |
| 14  | <b>Art. 24 Bufferzones</b>                                 | <b>GW</b>        | Wij verzoeken u om 'De Purmer' onder beschermende regie van de Bufferzone brengen.  | Dit artikel ligt niet ter wijziging voor. In het kader van Omgevingsvisie en Omgevingsverordening wordt onderzocht hoe in de toekomst om te gaan met de begrenzing en de indeling van de beschermingsregimes in het landelijk gebied.  | Geen                   |
| 15  | <b>Art. 25 Begrenzing Weidevogelleefgebieden (kaart 4)</b> | <b>HHN<br/>K</b> | In de weidevogelleefgebieden passen wij het peilbeheer zoveel mogelijk aan op deze functie. Wij zijn goed met de provincie in gesprek over hoe we dit verder kunnen verbeteren. De functie kan niet altijd optimaal gefaciliteerd worden, omdat we ook rekening moeten houden met de belangen van   | In deze PRV-wijziging worden de weidevogelleefgebieden, die niet meer tot de kerngebieden behoren, gehandhaafd op kaart 4. De Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (PARK) heeft GS geadviseerd het beschermingsregime in deze weidevogelleefgebieden te handhaven op basis van hun kwaliteit als open landschap. Een mogelijke heroverweging | Geen                   |



| Nr. | Art./Thema   | Code       | Samenvatting opmerking  | Reactie Gedeputeerde Staten   | Wijzigingsvoorstel |
|-----|--|------------|---|---|--------------------|
|     |  |            | <p>andere aanwezige functie. De aanwijzing tot weidevogelleefgebied geeft ons minder mogelijkheden om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen/belangen vanuit deze andere functies. Omdat de bescherming van open landschap geen eisen stelt aan het peilbeheer vinden we een beperking van het peilbeheer in deze gebieden door de aanwijzing als weidevogelleefgebieden niet wenselijk. Indien sprake is van potentie van deze gebieden als flankerend weidevogelleefgebied willen we in overleg met de provincie bij het vaststellen van het peil rekening houden met deze wens. Wij zien graag dat u de gebieden met bescherming vanwege hun kwaliteit als open landschap op een andere manier gaat beschermen.</p> | <p>met betrekking tot deze gebieden dient plaats te vinden op basis van een samenhangend verhaal over de wijze waarop de provincie om wil gaan met de doorontwikkeling en bescherming van het karakteristieke Noord-Hollandse landschap.</p> <p>Onderdeel van dit proces is het Kwaliteitsbeeld NH 2050 dat in het najaar van 2017 door de PARK aan GS en PS is aangeboden. Het Kwaliteitsbeeld is een advies van de PARK over de manier waarop de kwaliteit van de landschappen in de provincie verder kan worden verbeterd. Dit advies is input voor de Omgevingsvisie. In de Omgevingsvisie zullen beleidskeuzes worden gemaakt over welke landschappen in Noord-Holland vanwege hun cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit te beschermen. Totdat deze beleidskeuzes met het vaststellen van de Omgevingsvisie zijn gemaakt, handhaven wij conform het advies van de PARK ("Verkenning ruimtelijke kwaliteit open weidelandschap Noord-Holland"), het beschermingsregime in de weidevogelleefgebieden die niet meer tot de kerngebieden behoren, op basis van hun kwaliteit als open landschap.</p> <p>Daarnaast zijn wij op dit moment bezig met een technische verbetering van de begrenzing van de weidevogelleefgebieden op kaart 4. Dit zal in een volgende wijzigingsronde van kaart 4 in samenhang met het ontwerp-Natuurbeheerplan 2019 worden meegenomen.</p> <p>Overigens stellen wij de samenwerking met HHNK met betrekking tot peilbeheer zeer op prijs.</p> |                    |
| 16  | <b>Art. 25<br/>Begrenzing<br/>Weidevogel-<br/>leefgebieden</b> | <b>GEV</b> | Wij verzoeken u om de uit de uitgevoerde onderzoeken voortvloeiende consequenties met betrekking tot de gebieden die niet meer voor de aanduiding weidevogelleefgebieden in   | Wij handelen met betrekking tot de begrenzing van de weidevogelleefgebieden volledig open en transparant en herkennen ons dan ook geenszins in uw opinie met betrekking tot de algemene beginselen van behoorlijk   | Geen               |

| Nr. | Art./Thema | Code | Samenvatting opmerking  | Reactie Gedeputeerde Staten  | Wijzigingsvoorstel |
|-----|------------|------|---|--|--------------------|
|     | (kaart 4)  |      | <p>aanmerking komen, in deze wijziging van de PRV te verwerken. Aangezien u ook gebieden toevoegt op basis van uw onderzoek, is het des te meer van belang (gezien de belangen die daarbij een rol spelen) dat andersom ook gebieden uit deze aanduiding/aanwijzing worden verwijderd, als daar geen gronden meer voor bestaan. Wij verzoeken u zich in deze consequent te handelen, ook gelet op de eerder aangevoerde beginselen. Daarnaast is dit ook niet conform de eerder genoemde gewekte verwachtingen c.q. toezeggingen. Ook hiermee handelt u niet conform de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.</p> | <p>bestuur.</p> <p>Zoals al meerdere keren gecommuniceerd, zullen wij bij het opstellen van de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening de diverse regels voor gebiedsbescherming herijken. Wij baseren ons daarbij op de keuzes die met betrekking tot dit onderwerp worden gemaakt in de Omgevingsvisie (zie ook antwoord 15). De weidevogelleefgebieden in de PRV hebben tot dat moment een dubbele doelstelling, zowel landschappelijk als ecologisch. Het vervallen van gebieden kan pas aan de orde zijn, als duidelijk is dat voor het betrokken gebied geen sprake is van een landschappelijk en ecologisch belang. Deze afweging vindt plaats in het kader van de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening. Er is dus geen sprake van een een-op-een koppeling tussen de weidevogelkerngebieden in het natuurbeheerplan (alleen ecologisch, kader voor subsidieverlening) en de weidevogelleefgebieden in de PRV (planologische bescherming landschap en ecologie).</p> <p>Bij de gebieden die nu worden toegevoegd als weidevogelleefgebied is sprake van een ecologisch belang. Om de teruggang van de weidevogelpopulatie van met name de grutto in Noord-Holland tegen te gaan is op basis van onderzoek, monitoring en veldbezoeken de kerngebiedenbenadering ontwikkeld. Er is voor gekozen om de beschikbare financiële middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten. De kerngebiedenbenadering is verwerkt in het Natuurbeheerplan 2016 (NBP). De middelen worden ingezet in de gebieden die het meest kansrijk zijn voor de kritische weidevogels zoals grutto, tureluur, slobeend en gebieden die de beste randvoorwaarden bieden voor een duurzame populatie, zoals bijvoorbeeld openheid, omvang, waterpeil. In kaart 4 wordt circa 1350 ha nieuw weidevogelkerngebied toegevoegd aan de weidevogelleefgebieden. Deze</p> |                    |

| Nr. | Art./Thema   | Code       | Samenvatting opmerking   | Reactie Gedeputeerde Staten   | Wijzigingsvoorstel  |
|-----|--|------------|--|---|---------------------|
|     |  |            |  | aanvullende weidevogelleefgebieden (die voldoen aan het kerngebiedenbeleid) worden nu namelijk nog niet beschermd door de PRV en lopen mogelijk het risico onderdeel te worden van nieuwe (stedelijke) ontwikkelingen.                            |                     |
| 17  | <b>Art. 25<br/>Begrenzing<br/>Weidevogel-<br/>leefgebieden<br/>(kaart 4)</b> | <b>LvK</b> | Indiener verzoekt om kaart 4 bij de ontwerpverordening in overeenstemming te brengen met de kaart behorende bij het Natuurbeheerplan zodat de gronden die in het Natuurbeheerplan niet langer zijn aangewezen als weidevogelleefgebied ook formeel geen deel meer uitmaken van het weidevogelleefgebied in de zin van artikel 25 PRV.  | Zie antwoord 15 en 16.  | Geen                |
| 18  | <b>Art. 25<br/>Begrenzing<br/>Weidevogel-<br/>leefgebieden<br/>(kaart 4)</b> | <b>LTO</b> | De begrenzing van de weidevogelkerngebieden in het Natuurbeheerplan op kaart 4 van de PRV moet worden overgenomen; er kan geen sprake zijn van uitbreiding van het weidevogelkerngebied los van besluitvorming in het Natuurbeheerplan; de weidevogelleefgebieden buiten de begrenzing van het weidevogelkerngebied ontgrensd moeten worden en niet via een onduidelijk landschappelijk construct alsnog gehandhaafd moeten blijven. | Zie antwoord 15 en 16.  | Geen                |
| 19  | <b>Art. 25<br/>Begrenzing<br/>Weidevogel-<br/>leefgebieden<br/>(kaart 4)</b> | <b>GM</b>  | De komende wijziging van de PRV biedt een kans om de kaart voor weidevogelleefgebied aan te passen en daarmee een hogere realiteitswaarde te geven dan wel art. 25 aan te vullen met een zogenaamde 'weidevogelvrije' zone langs wegen en lintbebouwing. Een correctie van de begrenzing is wenselijk daar de aanduiding nu soms ook op wegen en woonbebouwing ligt.   | Wij zijn op dit moment bezig met een technische verbetering van de begrenzing van de weidevogelleefgebieden op kaart 4. Dit zal in een volgende wijzigingsronde van kaart 4 in samenhang met het ontwerp-Natuurbeheerplan 2019 worden meegenomen. | Geen                |
| 20  | <b>Art. 25<br/>Begrenzing<br/>Weidevogel-</b>                                | <b>RA</b>  | Casussen waaruit de belemmering van artikel 25, weidevogelleefgebied, blijkt:<br>1. Belemmering bestemmingsplan  | 1. In 2004 zijn reeds bestuurlijk afspraken gemaakt over dit woningbouwproject. Het gebied is in 2014 begrensd als weidevogelleefgebied. Om gevolg te geven aan de  | Zie wijzigingsvoors |

| Nr. | Art./Thema   | Code      | Samenvatting opmerking   | Reactie Gedeputeerde Staten  | Wijzigingsvoorstel     |
|-----|--|-----------|--|--|------------------------|
|     | <b>leefgebieden (kaart 4)</b>                              |           | <p>/woningbouwproject Zandzoom Heiloo.</p> <p>2. Belemmering bestemmingsplan Aansluiting A9.</p> <p>3. Belemmering realisatie recreatief fietspad van aansluiting A9 ter hoogte van de Lagelaan naar de Noordermolen bij Akersloot.</p> <p>4. Kleinschalige uitbreiding nabij woonwijk de Terp in Uitgeest.</p> <p>Regio Alkmaar denkt graag mee over oplossingen ten aanzien van de regelgeving en/of begrenzing in relatie tot het Weidevogelleefgebied.</p> | <p>eerdere bestuurlijke afspraken, zal de locatie van het beoogde woningbouwproject uit het weidevogelleefgebied worden gehaald. Dit weidevogelleefgebied is overigens geen weidevogelkerngebied in het Natuurbeheerplan.</p> <p>2. Ten behoeve van deze casus wordt in samenhang met het project aansluiting A9 een apart besluit voorbereid voor het college van GS.</p> <p>3. Conform ambtelijke afspraken zal eerst een ecologisch onderzoek worden uitgevoerd om te bepalen onder welke voorwaarden een dergelijk fietspad mogelijk is binnen het criterium 'netto geen verstoring'.</p> <p>4. Dit weidevogelleefgebied behoort tot de weidevogelkerngebieden. Wij zullen de begrenzing op deze locatie niet aanpassen</p> <p>Wij danken de regio Alkmaar voor het aanbod om mee te denken over de weidevogelleefgebied. Wij zijn op dit moment bezig met een technische verbeterslag van de begrenzing van de weidevogelleefgebieden op kaart 4. Dit zal in een volgende wijzigingsronde van kaart 4 in samenhang met het ontwerp-Natuurbeheerplan 2019 worden meegenomen. Input van de Noord-Hollandse gemeenten ten behoeve van de verbetering van de begrenzing van deze kaart wordt zeer op prijs gesteld.</p> | tel 6. Pag. 3          |
| 21  | <b>Art. 25 Begrenzing Weidevogelleefgebieden (kaart 4)</b> | <b>HM</b> | Wij zijn 12 jaar geleden gestart met de verplaatsing van ons melkveebedrijf vanaf de Hargerweg 2 naar de Groeterpolder, Hargerweg 10 in overleg met de Gemeente Bergen en de Provincie. Na alle procedures in deze 12 jaar te hebben doorlopen, hebben we nu alle vergunningen (zie o.a. WABO17/00579, het   | Wij hadden al eerder in beeld dat dit perceel onbedoeld als weidevogelleefgebied is begrensd. Wij danken indiener voor de opmerkzaamheid. Wij zullen de begrenzing aanpassen.  | Zie voorstel 6, pag. 3 |

| Nr. | Art./Thema   | Code       | Samenvatting opmerking  | Reactie Gedeputeerde Staten  | Wijzigingsvoorstel     |
|-----|--|------------|---|--|------------------------|
|     |  |            | oprichten van een melkveebedrijf op het perceel Hargerweg 10 in Schoorl).<br>Ik heb het ontwerp van de Provinciale Verordening (toevoegen weidevogelleefgebied) gelezen. Kan het zo zijn dat je percelen die in eigendom zijn daarvan uitgesloten worden?   |  |                        |
| 22  | <b>Art. 25<br/>Begrenzing<br/>Weidevogel-<br/>leefgebieden<br/>(kaart 4)</b>                                 | <b>JV</b>  | Indiener verzoekt de grens van het weidevogelleefgebied ter hoogte van de percelen (Overleek 10/11 in Monnickendam), 120 meter zuidelijker te leggen.   | Dit gebied is onbedoeld als weidevogelleefgebied opgenomen. Dit zal worden aangepast.  | Zie voorstel 6, pag. 3 |
| 23  | <b>Art. 25<br/>Begrenzing<br/>Weidevogel-<br/>leefgebieden<br/>(kaart 4)</b>                                 | <b>AV</b>  | Een aanzienlijk areaal is aangegeven als weidevogelleefgebied in het nieuwe plan. Ik ga ervan uit dat er geen beperkende maatregelen worden opgelegd aan de huidige bewerkingen en tijdstippen van bemesting en maaisnedes gedurende het jaar. Er wordt een relatie gelegd met de inventarisatie gegevens van vogeltellingen en mijn verzoek is of deze als bijlage kunnen worden meegegeven. | Nee, er worden geen beperkende maatregelen opgelegd.<br><br>Op dit moment wordt er gewerkt aan actuele vogeltellingen. Het (voorlopige) resultaat zal eind 2018 beschikbaar worden gesteld.  | Geen                   |
| 24  | <b>Art. 25<br/>Begrenzing<br/>Weidevogel-<br/>leefgebieden<br/>(kaart 4)</b>                                 | <b>BW</b>  | Het lukt de indiener niet om via de website cq <a href="http://www.ruimtelijkeplannen.nl">www.ruimtelijkeplannen.nl</a> , de juiste kaart te achterhalen (het betreft hier de locatie Rottenwegje 3).   | Dit is al aangepast en op de viewer is het ontwerp plan toegevoegd, zodat de wijzigingen beter en sneller in te zien zijn.   | Geen                   |
| 25  | <b>Art. 26<br/>Loslaten<br/>onderscheid<br/>Gecombineerde<br/>landbouw en<br/>grootschalige<br/>landbouw</b> | <b>JCM</b> | Een van de wijziging die wordt voorgesteld is het laten vervallen van het onderscheid tussen gecombineerde landbouw en grootschalige landbouw. Kaart 6 komt hiermee ook te vervallen, en wordt verwezen naar "landelijk gebied". Waar is deze begrenzing van het "landelijk gebied" in te zien? En betekent dit dat daarmee alle landbouwgronden vallen onder artikel 26?                     | Landelijk gebied betreft de gebieden die geen 'bestaand stedelijk gebied' zijn (BSG, volgens de definitie zoals opgenomen in artikel 2 c.q. Besluit ruimtelijke ordening). Er is geen kaart waarop de begrenzing van het landelijk gebied wordt aangegeven.<br><br>Alle landbouwgronden vallen onder artikel 26. | Geen                   |

| Nr. | Art./Thema   | Code | Samenvatting opmerking  | Reactie Gedeputeerde Staten  | Wijzigingsvoorstel |
|-----|--|------|---|--|--------------------|
|     |  |      |   |  |                    |
| 26  | <b>Art. 26 Loslaten onderscheid gecombineerde landbouw en grootschalige landbouw</b> | GA   | <p>Deze wijzigingen zijn in strijd met andere speerpunten van uw beleid ten aanzien van landschap. Merkwaardig genoeg stelt het in de toelichting genoemde onderzoek naar de mogelijkheden van het schrappen van het onderscheid tussen grootschalige en gecombineerde landbouw wel als voorwaarde voor het opheffen van het onderscheid dat er nadere regels moeten worden gesteld voor de ruimtelijke kwaliteit. Dergelijke nadere regels voor de ruimtelijke kwaliteit worden nu echter slechts gesteld bij schaalvergroting van agrarische bouwpercelen boven de 2 hectare. Onder de 2 hectare wordt geen relatie gelegd met de landschappelijke waarden van de omgeving. Hiermee lijkt u de uitkomst van uw eigen onderzoek te passeren en is de voorgenomen wijziging van de PRV onvoldoende onderbouwd. De schaalvergroting voor de bufferzones rondom Amsterdam en vooral voor Waterland is ongewenst. De meeste boerenerven in Waterland zijn kleiner dan 1,5 hectare; erven van 1 hectare of kleiner komen anno 2018 veel voor en zijn als maatwerk vastgelegd in het vigerende bestemmingsplan.</p> <p>Ik verzoek u om de voorgenomen wijziging van artikel 26 niet toe te passen in bufferzones en weidevogelleefgebieden om het unieke en kwetsbare karakter hiervan te blijven beschermen. Mocht u dit verzoek niet inwilligen, verzoek ik u om in de toelichting nader in te gaan op de landschappelijke gevolgen van deze</p> | <p>In de praktijk blijkt dat een maximale bouwperceelgrootte niet automatisch tot resultaat heeft dat een goede ruimtelijke kwaliteit wordt gewaarborgd. In de huidige situatie komt het voor dat een bedrijf in een gebied voor grootschalige landbouw groeirimte heeft, terwijl dat op die locatie niet wenselijk is vanuit landschappelijke kwaliteit. In gebieden voor gecombineerde landbouw hebben sommige bedrijven de wens tot uitbreiding en worden ze hierin gehinderd door de maximale bouwperceelgrootte, terwijl er in principe geen andere beperkingen zijn.</p> <p>Het loslaten van het onderscheid in gebieden leidt tot een gelijk speelveld onder agrarische ondernemers. Het onderscheid wordt nu soms als willekeurig ervaren.</p> <p>Ook voor buitenplanse schaalvergroting onder de 2 hectare gelden nadere regels voor de ruimtelijke kwaliteit op agrarische erven. Deze nadere regels zijn vastgesteld in de 'structuur agrarische erven', zoals opgenomen in de nieuwe Leidraad Landschap en cultuurhistorie die in april 2018 door het college van GS zal worden vastgesteld. In voorliggende wijziging van de PRV wordt de nieuwe Leidraad verankerd in artikel 15.</p> <p>Het loslaten van het onderscheid heeft naar verwachting geen extra nadelig effect op zaken als milieu en natuurontwikkeling. Door het onderscheid los te laten, valt de bescherming van landschappelijk kwetsbare gebieden of cultuurhistorisch waardevolle gebieden niet weg, omdat deze met de beschermingsregimes in de PRV zijn verankerd. Het huidige beleid voor de geldende landschappelijke regimes, zoals NNN en weidevogelleefgebied, blijven in stand. Overigens wordt met het loslaten van het onderscheid tussen</p> | Geen               |

| Nr. | Art./Thema   | Code       | Samenvatting opmerking   | Reactie Gedeputeerde Staten  | Wijzigingsvoorstel            |
|-----|--|------------|--|--|-------------------------------|
|     |  |            | <p>schaalvergroting alsmede om de samenhang met de regelingen voor bufferzones en weidevogelleefgebieden te verduidelijken. Hiernaast verzoek ik u om te verduidelijken hoe landschappelijke waarden moeten worden betrokken bij uitbreidingen boven 2 hectare. De Leidraad Landschap en Cultuurhistorie geeft immers weinig aanknopingspunten in dit verband.</p>                                     | <p>gecombineerde landbouw en grootschalige landbouw niet getornd aan het beschermingsregime 'Bufferzone', zoals opgenomen in artikel 24.</p> <p>Bedrijven dienen daarnaast te produceren binnen de landelijke wet- en regelgeving op het gebied van milieu. De Programmatische Aanpak Stikstof borgt bijvoorbeeld dat natuurgebieden niet worden geschaad door toename van stikstofuitstoot.</p> <p>Een bedrijf dat uitbreidt, dient te allen tijde te voldoen aan de geldende regels voor milieu en natuur. Indien nodig zal het bedrijf de uitbreiding via vergunningen moeten realiseren. Hierbij wordt direct een toets uitgevoerd op de geldende normen voor milieu.</p> <p>Het is binnen deze kaders aan de gemeenten om per gebied een regionale afweging te maken en regels op te nemen in een bestemmingsplan, indien zij de ruimte die de provincie biedt om landschappelijke of andere maatschappelijke redenen niet te groot achten.</p> |                               |
| 27  | <b>Art. 26a Intensieve veehouderijen</b>                             | <b>JCM</b> | <p>In artikel 26a wordt in lid drie nog gesproken over "grootschalige" landbouw, terwijl deze term m.i. niet meer gewenst is in de PVR. Wellicht kunt u dit alsnog corrigeren.</p>   | <p>Bedankt voor uw opmerking. Dit zal worden aangepast.</p>  | <p>Zie voorstel 7, pag. 4</p> |
| 28  | <b>26.c Verplaatsing of nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven</b> | <b>LTO</b> | <p>Indiener verzoekt deze mogelijkheid ook te bieden in het tuinbouwconcentratiegebied. Het tuinbouwconcentratiegebied beschikt over de randvoorwaarden voor een toekomstbestendig (glas)tuinbouwproductiegebied. Om de dynamiek en levensvatbaarheid van het tuinbouwconcentratiegebied te waarborgen, dient verplaatsing of nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven niet uitgesloten te worden.</p> | <p>Het tuinbouwconcentratiegebied bij Heemskerk betreft een gebied met bijzondere geestgronden en naast grondgebonden tuinbouw bedrijven enkele glastuinbouwbedrijven. In dit gebied is de doelstelling van ons beleid om schaalvergroting mogelijk te maken voor de bestaande bedrijven. Het creëren van de mogelijkheid voor nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven in dit gebied draagt niet bij aan de doelstelling om de bijzondere geestgronden te beschermen en de bestaande bijzonder</p>  | <p>Geen</p>                   |

| Nr. | Art./Thema                       | Code       | Samenvatting opmerking  | Reactie Gedeputeerde Staten   | Wijzigingsvoorstel |
|-----|----------------------------------|------------|---|---|--------------------|
|     |                                  |            | Rekening houdend met de schaal van het tuinbouwconcentratiegebied kan voor de verplaatsing of nieuwvestiging in het tuinbouwconcentratiegebied een koppeling worden gemaakt met een bestaand agrarisch bouwperceel.   | grondgebonden tuinbouwbedrijven de ruimte te geven.   |                    |
| 29  | <b>Art. 26c<br/>Glastuinbouw</b> | <b>BOW</b> | <p>Wij zijn tegen deze plannen omdat zij ingaan tegen het huidige glastuinbouwconcentratiebeleid. Wij ervaren nu al ernstige overlast van o.a. lichthinder en zicht. Niet alle belanghebbende zijn meegenomen in het proces, terwijl ze daar straks wel de overlast van ondervinden. Wij zijn van mening dat er alsnog een officiële informatieavond moet worden georganiseerd voor iedereen in een straal van minimaal 2 km rond Mol Freesia. De uitbreidingsplannen van Mol Freesia zullen grote impact hebben. Namelijk de doorwerking op het welbevinden en de gezondheid van ons, ons woongenot, de waarde van ons huizen en de uitstraling van de streek. De gemeente wil meewerken aan de voorgenomen uitbreiding (tot 8ha glasopstand met daarnaast nog waterberging en 3 ha zonneboilers) van het bedrijf Mol Freesia. RvS bepaalt dat in geval lichthinder bewoners tot minimaal een afstand van 2km belanghebbende zijn.</p> <p>Het provinciaal beleid om glastuinbouw te clusteren is onder meer bedoeld om lichthinder te beperken. Wij hebben daarover op 4 dec 2017 een klacht ingediend. Hoewel de afschermtechnieken de laatste jaren zijn verbeterd, is het overduidelijk dat ook met deze nieuwe technieken er nog steeds zeer veel lichthinder is. Daarnaast zijn de bedrijven in clusters samen sterker om de toekomstige problemen het hoofd te bieden, zoals het al verder</p> | <p>Wij begrijpen uw standpunt. Aan deze tekst is een extra afwijkingsregel (lid 3) toegevoegd. Hierdoor wordt in specifieke gevallen een uitzondering voor uitbreiding van solitaire bedrijven buiten het concentratiegebied mogelijk gemaakt. Uitgangspunt is dat het vigerende provinciale beleid betreffende concentratiegebieden hierbij niet ondermijnd wordt. Daarom is bij het formuleren van de afwijkingsregel zo veel mogelijk bij de twee pijlers van het concentratiebeleid (zijnde behoud van ruimtelijke kwaliteit, voorkomen van verspreidliggend glas en verduurzaming) aangesloten. Er zijn echter uitzonderlijke gevallen waarbij de provincie het, onder randvoorwaarden zoals opgenomen in dit lid, mogelijk maakt dat een gemeente in haar bestemmingsplan ruimte kan geven aan een enkel bestaand solitair bedrijf om toch in het buitengebied uit te breiden.</p> <p>Er zijn namelijk solitaire, moderne glastuinbouwbedrijven die grondgebonden zijn, een andere energiehuishouding hebben en waarvoor verplaatsing financieel niet haalbaar is. Vanwege die specifieke energiehuishouding is het mogelijk om met de nodige aanpassingen op de huidige locatie solitair te verduurzamen. Hierdoor kunnen deze bedrijven ook in de toekomst geheel onafhankelijk worden van de inzet van fossiele brandstoffen. Daarbij kunnen dergelijke bedrijven, wanneer ze grenzen aan een stedelijke gebied, een duurzame relatie met deze bebouwde omgeving (woningbouw of bedrijventerrein) aangaan. Deze ligging tegen de bebouwde omgeving borgt ook dat er geen grote impact op de ruimtelijke kwaliteit optreedt. Deze combinatie van factoren</p> | Geen               |



| Nr. | Art./Thema               | Code | Samenvatting opmerking  | Reactie Gedeputeerde Staten   | Wijzigingsvoorstel |
|-----|--------------------------|------|---|---|--------------------|
|     |                          |      | <p>terugdringen van het gebruik van aardgas. Initiatieven van aardwarmte opwekking en biogasinstallatie zijn al aangelegd of in ontwikkeling.</p> <p>De provincie stelt dat openheid, doorzichten en beleving van (polder) landschappen en de verschillende verkavelingen belangrijke landschappelijke kernkwaliteit vormen. Kleinschalig cultuurlandschap en kwetsbaar gebied moet worden beschermd.</p> <p>Op 16 dec 2014 is door GS de uitvoeringsregeling 'Ruimte voor Ruimte 2015' vastgesteld. De regeling is gericht op een aantoonbare en duurzame verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied. Het gaat daarbij o.a. om landschappelijke niet passende bebouwing of functies. Aan de Wijzend te Nibbixwoud staat op een afstand van ca 600m vanaf het bedrijf Mol Freesia een ander kassenbedrijf. De eigenaar wil gebruik maken van deze regeling. De provincie gaat hiermee akkoord. De motivatie is dat er sprake is van storendheid omdat de bebouwing kassen betreft waarvan de schaal niet past bij het kleinschalige karakter van het dorpslint. Het ruimtebeslag is fors en de kassen doen ernstig afbreuk aan het open karakter van het polderlandschap. Er is hier sprake van ca 12.000m<sup>2</sup> tegen straks 80.000m<sup>2</sup> van Mol Freesia.</p> | <p>maakt dat de provincie deze bedrijven niet op slot wil zetten en ruimte voor maatwerk wenselijk achten.</p> <p>Hierbij herhalen we nogmaals dat een gemeentelijk besluit om een dergelijke uitbreiding daadwerkelijk toe te staan zal moeten voldoen aan alle daarvoor geldende eisen.</p> <p>De provincie Noord-Holland is geen bevoegd gezag betreffende assimilatiebelichting bij kassen. Dit is de gemeente en de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD). Hierbij voert de RUD de VTH-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) namens de gemeente uit.</p> <p>De eisen worden niet door RUD gesteld, maar door de gemeente en het Activiteitenbesluit (Rijksoverheid). De provincie heeft hierin geen rol. De provincie heeft wel een subsidie beschikbaar gesteld aan de Milieufederatie Noord-Holland, onder meer om bedrijven te informeren op dit gebied (Sterren Dichterbij). In het kader van de verdere verduurzaming van de glastuinbouw kunnen nadere afspraken worden gemaakt tussen gemeenten en glastuinbouwbedrijven, eventueel met behulp van de inzet van de Milieufederatie.</p> |                    |
| 30  | Art. 26c<br>Glastuinbouw | GU   | Over deze wijzigingen c.q. inperking heeft vooraf geen enkele afstemming plaatsgevonden in regionaal verband. Dit terwijl juist u aanstuurt op een door de regio gedragen visie op de glastuinbouwsector en bijbehorende aanpak. In dat   | In de door de Greenport partijen samen vastgestelde ruimtelijke Visie is aangegeven dat de toekomst voor de sector en het regionale economische belang ligt in het faciliteren van de gehele keten, en dat daarvoor voldoende geschikt modern teeltareaal beschikbaar moet zijn voor de   | Geen               |

| Nr. | Art./Thema                       | Code | Samenvatting opmerking   | Reactie Gedeputeerde Staten   | Wijzigingsvoorstel |
|-----|----------------------------------|------|--|---|--------------------|
|     |                                  |      | <p>opzicht verbaast de voorgestelde wijziging ons zeer. Wij gaan er nog altijd van uit dat u eerst met ons en andere regiopartners in de Greenport Aalsmeer ordentelijk een discussie voert over knelpunten en mogelijke oplossing. Het kan niet de bedoeling zijn dat u een dergelijke discussie eenzijdig beslecht door een wijziging van de provinciale verordening. Wij verzoeken u om af te zien van deze aanpassing.</p> | <p>primaire productie als onmisbare schakel in de keten. Door de gezamenlijke partijen in de Greenport Aalsmeer is, als het gaat om grote investeringen, prioriteit gelegd bij glastuinbouwconcentratiegebieden (categorie 1 t/m 3 gebieden uit de visie), die de meeste potentie hebben om te verduurzamen en te moderniseren. Dit betekent dat de daarvoor bestemde gebieden exclusief voorbehouden zijn voor de moderne glastuinbouw en met name de sierteelt. Dit geldt onverkort voor de gebieden in categorie 1, 2 en 3. Daar staat het behoud van het areaal voorop. De aanpassingen van de PRV verduidelijken dit zodat er ook geen discussie kan blijven ontstaan over de samen gemaakte en bevestigde afspraken. Deze aanpassing is ook een van de gevraagde acties uit de gezamenlijk vastgestelde uitvoeringsagenda Ruimte van de Greenport Aalsmeer om het provinciaal ruimtelijke beleid te harmoniseren.</p> <p>In de Ruimtelijke Visie is nadrukkelijk gesteld dat het versterken van de hele keten voorwaarde is voor de toekomst van de sierteeltsector. Ook dit is duidelijk vastgesteld in de stuurgroep van de Greenport Aalsmeer. Aangezien er een overaanbod is aan bedrijventerreinen in de regio is ook in de stuurgroep van 8 februari 2018 samen geconstateerd dat agrogerelateerde bedrijven op bedrijventerreinen thuishoren en de glasconcentratiegebieden beschikbaar moeten zijn voor de primaire glastuinbouw. Deze conclusie is onderschreven door de onder de vlag van de Greenport Aalsmeer uitgevoerde ondernemersverkenningen waarbij is geconstateerd dat er zelfs meer ruimte voor primaire glastuinbouw in de kernglastuinbouwgebieden nodig is dan er nu gereserveerd en beschikbaar is. Gezamenlijke majeure duurzame investeringen in de kerngebieden zijn ook gericht op de primaire glastuinbouw en niet op andere bedrijvigheid.</p> |                    |
| 31  | Artikel 26c lid 3 Uitzonderings- | APL  | Indiener verzoekt tot verruiming van artikel 26c lid 3 van de verordening om de eis van  | Wij hechten eraan de uitzonderingsbepaling in dit artikellid te koppelen aan grondgebondenheid, omdat dit in samenhang  | Geen               |

| Nr. | Art./Thema   | Code              | Samenvatting opmerking   | Reactie Gedeputeerde Staten  | Wijzigingsvoorstel |
|-----|--|-------------------|--|--|--------------------|
|     | <b>bepaling glastuinbouw</b>                             |                   | grondgebondenheid uit de bepaling te halen.  | met de andere eisen maakt dat het ondoelmatig is het bedrijf te verplaatsen naar een glastuinbouwconcentratiegebied.   |                    |
| 32  | <b>Art. 26c sub 3 Uitzonderingsbepaling glastuinbouw</b> | <b>GZ/GHM/GAM</b> | Ook voor deze wijziging geldt dat we hierover graag in Greenport verband waren geconsulteerd. Aan het formuleren van voorwaarden voor de uitbereiding van een glastuinbouwbedrijf dat buiten een concentratiegebied is gelegen, moet naar onze mening een duidelijke visie ten grondslag liggen. Een visie die bovenal eerst is afgestemd met de regiopartners uit de Greenport.   | Het concentratiebeleid van de glastuinbouw staat niet ter discussie als het gaat om ruimtelijke kwaliteit en de verdere verduurzaming van de glastuinbouw. De maatregel is ook niet specifiek gekoppeld aan de Greenport Aalsmeer. In het kader van de Omgevingsvisie en -verordening wordt nader naar het huidige glastuinbouwbeleid en de wens om, waar nodig, maatwerk te kunnen leveren, gekeken. Vooruitlopend hierop is dit artikellid als afwijkingsregel opgenomen. Uitgangspunt is dat het vigerende provinciale beleid betreffende concentratiegebieden hierbij niet ondermijnd wordt. Daarom is bij het formuleren van de afwijkingsregel zo veel mogelijk bij de twee pijlers van het concentratiebeleid (zijnde behoud van ruimtelijke kwaliteit en verduurzaming) aangesloten. | Geen               |
| 33  | <b>Art. 26 sub 4 en 5 Glastuinbouw</b>                   | <b>GZ/GAM/GHM</b> | Met de voorliggende wijziging van art. 26c sub 3 van de verordening beperkt u voor glastuintuinbouwconcentratiegebieden de vestiging van bedrijven die gelieerd zijn aan de glastuinbouw. De ruime interpretatie van gelieerde bedrijvigheid leidt volgens u in de praktijk soms tot ongewenste ontwikkelingen. Om die reden geeft u nader invullen aan het begrip "gelieerde zijn aan glastuinbouw"; het gaat om bedrijven met kassen gericht op zaadveredeling, plantenveredeling, scholing en onderzoek. Daarnaast kunnen ingevolge art. 26c, sub 5 in glastuinbouwconcentratiegebieden in plaats van "bedrijven" alleen nog maar "activiteiten" worden toegestaan die aantoonbaar bijdragen aan de verduurzaming van glastuinbouwsector. Over deze wijzigingen c.q. inperking heeft vooraf geen enkele afstemming plaatsgevonden in regionaal (lees: | Zie antwoord 30.   | Geen               |

| Nr. | Art./Thema   | Code                                       | Samenvatting opmerking   | Reactie Gedeputeerde Staten  | Wijzigingsvoorstel            |
|-----|--|--|--|--|-------------------------------|
|     |  |  | <p>Greenport) verband. Dit terwijl juist u aanstuurt op een door de regio gedragen visie op de glastuinbouwsector en bijbehorende aanpak. In dat opzicht verbaast de voorgestelde wijziging ons zeer en vinden wij deze gang van zaken niet passend binnen de wijze waarop wij binnen de Greenport Aalsmeer als gelijkwaardigheid partners met elkaar omgaan. Wij verwachten nog altijd dat u eerst met ons en andere regiopartners in de Greenport Aalsmeer ordentelijk een discussie voert over knelpunten en mogelijke oplossing. Het kan niet de bedoeling zijn dat u een dergelijke discussie beslecht door een wijziging van de provinciale verordening. Wij verzoeken u om af te zien van deze aanpassing.</p>  |  |                               |
| 34  | <p><b>Art. 26c sub 7 Wegbestemmen en beëindigen glastuinbouw na verplaatsing</b></p> | <p><b>GZ/<br/>GU/<br/>GHM<br/>/GAM</b></p> | <p>U veronderstelt dat dit altijd een wenselijke ontwikkeling is dat een gemeente altijd zicht heeft op bedrijfsverplaatsingen en daar een actieve rol in speelt. Het staat bedrijven echter vrij om hun gronden te verkopen aan een ander glastuinbouwbedrijf zonder tussenkomst van een gemeente. Van actief wgbestemmen is in dat geval dan ook geen sprake. Daarnaast kan door dit artikel juist de verplaatsing van succesvolle bedrijven naar de daarvoor bedoelde glastuinbouwconcentratiegebied belemmeren. Juist in onze regio is het immers lang niet altijd mogelijk tot alternatieve bestemmingen te komen. Wegbestemmen kan alleen als er ook een uitvoerbare nieuwe functie voorhanden is. Op deze zekere juridische-planologische procedures en staat het de dynamiek waar wij in het Greenport gebied naar op zoek zijn juist in de weg. Wij</p> | <p>Het provinciale concentratiebeleid is ingezet vanuit zowel de economische meerwaarde als vanuit verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Na verplaatsing van een glastuinbouwbedrijf naar glastuinbouwconcentratiegebied is het vanuit ruimtelijke kwaliteit niet wenselijk dat de betrokken kassen blijven staan, indien de kassen leegstaan of voor een niet-tuinbouw functie worden hergebruikt. Wij willen echter met deze wijziging niet een belemmering veroorzaken voor verplaatsing naar glastuinbouwconcentratiegebied. Om deze reden zullen wij het betreffende artikellid als volgt wijzigen:<br/> “Indien sprake is van verplaatsing van een glastuinbouwbedrijf naar glastuinbouwconcentratiegebied en er op de bestaande locatie geen sprake is van een glastuinbouwbedrijf, dient zeker te worden gesteld dat de kassen worden gesloopt.”</p> | <p>Zie voorstel 8, pag. 4</p> |

| Nr. | Art./Thema  | Code       | Samenvatting opmerking   | Reactie Gedeputeerde Staten   | Wijzigingsvoorstel     |
|-----|---|------------|--|---|------------------------|
|     |   |            | achten deze wijziging van de verordening niet juridisch uitvoerbaar en ook overigens ongewenst en verzoeken u het art. te laten vervallen.   |   |                        |
| 35  | <b>Art. 26 e<br/>Verbrede<br/>landbouw op<br/>agrarische<br/>bouwpercelen</b> | <b>JCM</b> | <p>In de Toelichting op pagina 14 bij “Artikel 26e Verbrede landbouw op agrarische bouwpercelen” staat: zie de toelichting op artikel 17 Voormalige agrarische bouwpercelen. Deze verwijzing kan impliceren dat verbrede landbouw gelijk staat met voormalige agrarische bedrijfsvoering. Dat lijkt mij ook niet de bedoeling van de provincie. Ik verzoek u dit aan te passen.</p> <p>Is het correct dat aan artikel 26e geen kaart en daarmee begrenzing van percelen is gekoppeld? Tussen de artikelen 26a en 26e constateer ik een ongelijkheidsaspect wat betreft buitenopslag, waarmee een oneerlijke situatie ontstaat voor bedrijven waar artikel 26e van toepassing wordt verklaard. Ik verzoek u deze situatie op basis van het gelijkheidsbeginsel aan te passen, en lid 1b uit artikel 26e te verwijderen.</p> | <p>De door indiener genoemde toelichting op pagina 14 betreft de toelichting op de ontwerpwijziging. In deze toelichting wordt dus alleen verduidelijkt wat er wijzigt in artikel 26e. De toevoegingen die met dit ontwerpbesluit worden gedaan aan artikel 26e (‘gebruiksgerichte paardenhouderij’ en een verbod op buitenopslag ‘buiten het bouwvlak’) komen overeen met de toevoegingen aan artikel 17. Daarom wordt verwezen naar de toelichting op de wijziging van artikel 17.</p> <p>Het is correct dat er geen kaart is van de begrenzing van percelen.</p> <p>In de PRV is met betrekking tot buitenopslag buiten het bouwvlak een verschil gemaakt tussen de mogelijkheden voor agrarische bedrijven en niet-agrarische bedrijven. Buitenopslag buiten het bouwvlak in relatie tot niet-agrarisch gebruik is niet toegestaan.</p> | Geen.                  |
| 36  | <b>Art. 27<br/>Landbouw effect<br/>rapportage</b>                             | <b>RA</b>  | <p>Regio Alkmaar is net als de provincie van mening dat het belangrijk is om het areaal landelijk gebied en de impact van ruimtelijke ontwikkelingen op het landelijk gebied te monitoren. Echter, deze afweging maakt reeds onderdeel uit van de integrale belangenafweging die het bevoegd gezag dient te maken alvorens in te stemmen met een ruimtelijke ontwikkeling. De regio verzoekt de provincie aan te geven welk provinciaal belang deze specifieke regels dienen en of de regeling dit in lijn is met de ambities van de provincie ten aanzien van de omgevingsverordening (meer flexibiliteit, vertrouwen, eigen verantwoordelijkheid, etc.). Regio Alkmaar</p>   | <p>Wij hechten aan een goede integrale belangenafweging, waarin ook de agrarische structuur wordt meegewogen. Op basis van de opmerkingen over de aanpassing van artikel 27, zullen wij de grens van 20 hectare schrappen en terugvallen op de oorspronkelijke tekst, waarin de afweging om een LER te maken bij ontwikkelingen onder de 100 ha aan de gemeente wordt gelaten. Daarnaast is een LER verplicht bij MER-plichtige activiteiten. Door de afweging onder de 100 ha aan de gemeenten te laten, sluiten wij aan op de ambities voor de Omgevingsvisie en -omgevingsverordening.</p>   | Zie voorstel 9, pag. 4 |

| Nr. | Art./Thema  | Code | Samenvatting opmerking   | Reactie Gedeputeerde Staten | Wijzigingsvoorstel     |
|-----|-------------|------|--|-----------------------------|------------------------|
|     |             |      | verzoekt de provincie de regeling zo veel mogelijk aan te sluiten op de genoemde ambities voor de omgevingsverordening en te vertrouwen op de integrale belangenafweging van de gemeentebesturen.  |                             |                        |
| 37  | Art. 27 LER | GV   | Wijziging art. 27 LER, vermindering van landbouwgrond van 100 ha naar 20 ha. Uw motivatie achter deze regelwijziging, bij nader inzien blijkt dat 100 ha een te hoge grens is omdat veel functiewijzigingen van een kleinere omvang zijn, vinden wij niet passen bij de gedachte vanuit de Omgevingswet om te regelen op provinciaal niveau wat moet en lokale afwegingsruimte laten bij gemeenten. Ook past het niet binnen de gedachte van deregulering en vereenvoudiging in aanloop naar de Omgevingswet. Wij verzoeken u daarom art. 27 niet te wijzigen.   | Zie antwoord 26.            | Zie voorstel 9 pag. 4  |
| 38  | Art. 27     | GHM  | Bij bestemmingsplannen die in lijn zijn met structuurvisie is het verplicht opstellen van een LER wat ons betreft een herhaling van zetten. Wij kunnen ons hooguit voorstellen dat een LER voor de hand ligt bij een afname van landbouwgrond die niet voorzien was in een provinciale of gemeentelijke Structuurvisie. Ook een actualisatie van een in het verleden reeds uitgevoerde LER kan bij planvorming wenselijk zijn, maar die afweging is aan ons als lokaal bestuurder. Los hiervan zijn wij er op basis van uw toelichting niet van overtuigd dat het hier om een aanpassing van de Provinciale Verordening gaat die niet kan wachten op de Omgevingsvisie. Enerzijds omdat u niet aangeeft dat zich momenteel een probleem voordoet ten aanzien van de provinciale agrarische landbouwstructuur. Anderzijds omdat wij onlangs | Zie antwoord 36.            | Zie voorstel 9, pag. 4 |

| Nr. | Art./Thema                        | Code         | Samenvatting opmerking  | Reactie Gedeputeerde Staten  | Wijzigingsvoorstel             |
|-----|-----------------------------------|--------------|---|--|--------------------------------|
|     |                                   |              | <p>van u een uitnodiging hebben ontvangen om over het onderwerp Landbouw in de Omgevingsverordening het gesprek met elkaar aan te gaan. In dat kader heeft u opgemerkt dat de Omgevingsverordening kansen biedt om dingen anders te pakken, anders en beter te regelen. Kansen om te benoemen welke regels goed werken, het gesprek aan te gaan over de vraag waarom we dingen regelen zoals we ze regelen en te verkennen wat we beter gaan doen. Wij zijn vanzelfsprekend bereid om met u het gesprek hierover aan te gaan, maar verzoeken we wel de resultaten van deze gesprekken leidend te laten zijn voor een eventuele aanpassing van de Verordening.</p> |  |                                |
| 39  | <b>Art. 32 Windturbines</b>       | <b>GW</b>    | <p>De PRV sluit uitbreiding van het aantal windturbines buiten het windgebied Wieringermeer en de herstructureringsgebieden rigoureuus uit. Gemeente Waterland zal niet op voorhand een aanvraag voor een extra, derde windmolen aan de Nes, mede gezien ligging en maatschappelijke inzet van geld dat gerealiseerd wordt met de molens als negatief beoordelen. Een eventuele locatie wordt nader met de provincie afgestemd.</p>   | <p>Een wijziging ten aanzien van artikel 32 PRV ligt nu niet voor. Op dit moment is plaatsing van een extra molen uitgesloten binnen de PRV. Wij voldoen aan onze taakstelling voor wind op land. Het is niet mogelijk om nieuwe projecten in te dienen.</p> | Geen                           |
| 40  | <b>Art. 32 lid 8 Windturbines</b> | <b>HHN K</b> | <p>De wijziging van art. 32 lid 8 onderdeel e lijkt niet te zijn doorgevoerd. Er staat nog een verwijzing naar art. 15 in plaats van 15a.</p>   | <p>Bedankt voor uw reactie. Dit wordt aangepast.</p>   | Wijzigingsvoors tel 10, pag. 4 |
| 41  | <b>Algemeen Correctie</b>         | <b>HHN K</b> | <p>Op de volgende plekken staat nog een verwijzing naar de termen 'ecologische hoofdstructuur' en of ecologische verbindingzone: artikel 19 zesde lid, onderdeel a art. 19 zevende lid onderdeel a de toelichting op art. 27 en op kaart 4.<br/>-In art. 26a derde lid staat nog een verwijzing naar grootschalige landbouw.</p>  | <p>Bedankt voor de opmerking. Dit wordt aangepast.</p>   | Wijzigingsvoors tel 5, pag. 3  |

| Nr. | Art./Thema                            | Code    | Samenvatting opmerking  | Reactie Gedeputeerde Staten   | Wijzigingsvoorstel |
|-----|---------------------------------------|---------|---|---|--------------------|
|     |                                       |         | -De wijziging van art. 32 lid 8 onderdeel e lijkt niet in zijn doorgevoerd. Er staat een verwijzing naar art. 15 ipv 15a.   |   |                    |
| 42  | <b>Algemeen planschade</b>            | RA      | De huidige verordening stelt dat bestemmingsplannen binnen 10 jaar na inwerkingtreding van de verordening of des te eerder bij herziening van een bestemmingsplan in overeenstemming moet zijn gebracht met de verordening. Dit zijn geen rechtstreeks doorwerkende regels maar indirect werkende regels, waardoor de gemeente de planschadedragende partij wordt. Indiener maakt groot bezwaar tegen het opnemen van de voorgestelde wijziging zonder dat voorzien is in een onderzoek naar de financiële gevolgen (en een regeling daarvoor) voor de gemeenten van het zonder planologische voorzienbaarheid implementeren van deze voorgestelde regel. Dit is zeker van toepassing op artikel 17 uit de PRV en geldt wellicht ook voor de andere wijzigingen. Indiener verzoekt om dit nader te onderzoeken. | De PRV richt zich inderdaad op bestemmingsplannen en daaraan gelijkgestelde besluiten (art. 3 PRV). Doorwerking vindt pas plaats als een bestemmingsplan wordt geactualiseerd of indien sprake is van een nieuwe ontwikkeling op een bepaalde locatie. Op grond van artikel 44 PRV is de termijn van 1 jaar op grond van artikel 4.1 lid 2 Wro waarbinnen wijzigingen van de PRV moeten zijn verwerkt in geactualiseerde bestemmingsplannen verruimd naar een periode van 10 jaar. Voor deze termijn is destijds gekozen om de regeldruk te beperken. Deze termijn zal echter ook over het algemeen voorkomen dat nog sprake is van planschade, gelet op voorzienbaarheid.                          | Geen               |
| 43  | <b>Algemeen (Bescherming Stolpen)</b> | BSNH VS | Er wordt in de Leidraad bevestigd dat de stolp iconisch is voor het landschap in NH. De cultuurhistorische waarde van de stolpen is groot en dat vraagt om een beleid dat hergebruik en behoud van stolpen stimuleert. Wij vinden dat de PRV te kort schiet om vanuit stimulerend provinciaal beleid de gemeenten te bewegen tot een verbeterd stolpenbeleid te komen. Wij adviseren GS in de PRV van het behouden, renoveren en herbestemmen van stolpen een duidelijker onderdeel te maken.   | Zoals u weet, zijn er in de PRV regels opgenomen die voor de gemeenten gelden bij het maken van bestemmingsplannen. Doorwerking van de provinciale belangen ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit vindt plaats via de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie, die is gekoppeld aan de PRV. Stolpenstructuren zijn in de Leidraad benoemd, waarbij het behoud van de stolpen in de stolpenstructuren als 'richtinggevend' wordt vastgelegd. Bij ontwikkelingen zal dus rekening gehouden moeten worden met de ambities en ontwikkelprincipes geformuleerd in de Leidraad. Gemeenten zullen dit moeten motiveren in de plantoelichting. Daarnaast is een aantal stolpen beschermd als monument (Rijks- | Geen               |



| Nr. | Art./Thema                     | Code             | Samenvatting opmerking  | Reactie Gedeputeerde Staten   | Wijzigingsvoorstel      |
|-----|--------------------------------|------------------|---|---|-------------------------|
|     |                                |                  |   | <p>Provinciaal en/ of gemeentelijk monument). Deze eigenaren kunnen dus ook beroep doen op daar bij behorende (financiële) regelingen. De provincie adviseert via het Steunpunt Monumenten en Archeologie en via een uitgebreide Handreiking gemeenten om een gedegen stolpenbeleid te formuleren als voorbereiding op de Omgevingswet. De Handreiking biedt ook handvatten om een goed proces in te richten vanaf het moment dat een initiatiefnemer zich bij de gemeente meldt met plannen om iets aan een stolp te veranderen.</p> |                         |
| 44  | <b>Algemeen overgangsrecht</b> | <b>RA</b>        | <p>Er is geen periode van overgangsrecht opgenomen voor de wijzigingen. Dat zou inhouden dat ook lopende zaken tot omzetting naar een burgerwoning of ten aanzien van andere wijzigingen, zo mochten die er zijn, direct onder de nieuwe verordening niet meer mogelijk zijn. Dat is in strijd met het rechtzekerheidsbeginsel.</p> | <p>Bedankt voor de opmerking. Er is in artikel 46a voorzien in overgangsrecht. De data in dit artikel zullen worden aangepast naar 1 mei 2018. Om gebruik te kunnen maken van dit overgangsrecht moet het lopende project op deze datum als ontwerp ter inzage zijn gelegd (bij bestemmingsplannen) of zijn aangevraagd (bij omgevingsvergunningen).</p>  | Zie voorstel 11, pag. 4 |
| 45  | <b>Algemeen</b>                | <b>APL</b>       | <p>Indiener verzoekt tot het verruimen van de afwijkingmogelijkheden van de verordening, naar voorbeeld van de ontwerpverordening Ruimte van de Provincie Zuid-Holland</p>  | <p>Verruiming van de afwijkingmogelijkheden ligt niet ter wijziging voor.<br/>Wij danken de indiener voor het onder de aandacht brengen van deze mogelijkheid om de afwijkingmogelijkheden van de PRV te verruimen. Wij zullen deze mogelijkheid verder onderzoeken in het kader van de Omgevingsverordening.</p>   | Geen                    |
| 46  | <b>Kaart 4</b>                 | <b>JMvR/ SDS</b> | <p>Ik vraag u om bij de besluitvorming over deze PRV de oorspronkelijke bescherming van de oevers van de Mooie Nel te herstellen door de EHS/NNN-grenzen weer over land te laten lopen zoals vóór 2014 het geval was.</p>   | <p>Het water van de Mooie Nel is begrensd als NNN met natuurdoel zoete plas. In 2014 is de hele EHS/NNN kaart op basis van de top10NL kaart (bron: topografische dienst) verbeterd. Voor dit gebied is de EHS/NNN verbeterd door alleen het water te begrenzen en is aan de noordoever van de Mooie Nel hier het strookje land verwijderd. Dit aangezien het natuurdoel zoete plas niet gebaat is bij begrenzing van een smalle strook oever. Overigens is in 2014 aan deze noordoever slechts een gebied van 11 m2 ontgrensd.</p>    | Geen                    |

| Nr. | Art./Thema | Code  | Samenvatting opmerking   | Reactie Gedeputeerde Staten  | Wijzigingsvoorstel |
|-----|------------|-------|--|--|--------------------|
| 47  | Kaart 4    | WNMvM | <p>Bij bestudering van de kaart viel het mij op dat een strook land langs de Mooie Nel, ten westen van molen De Slokop én ten noorden van deze molen en ten westen van de Lageweg niet langer behoort tot de EHS/NNN. Het is van groot belang dat de betreffende strook langs de Mooie Nel niet alleen wordt beschermd op grond van de lokaal aanwezige bufferzone, maar ook op grond van de EHS/NNN. De provincie heeft destijds in het kader van een 'verbeterslag' volgend uit de aanpassingen i.v.m. het Natuurbeheerplan 2015 deze wijziging heeft doorgevoerd.</p> <p>Het is vooralsnog niet duidelijk geworden wat deze verbeteringen zijn geweest, of hier een onderzoek van de natuurwaarden van het betreffende gebied aan vooraf is gegaan en of deze verdwenen zonerings elders is gecompenseerd zoals bij de EHS/NNN een verplichting is. In mijn ogen is er juist sprake van een verslechtering. Als ik het eerste en tweede afbeelding vergelijk en in aanmerking neem dat de EHS vóór 2015 liep over de strook grond waar de villa's gepland stonden, dan kan ik me niet aan de indruk onttrekken dat de provincie destijds de grenzen van de EHS heeft verlegd om de bouw van de villa's alsnog mogelijk te maken. Het door de provincie gehanteerde begrip 'verbeterslag' krijgt zo een wel heel cynische connotatie!</p> <p>Ik vraag u om bij de besluitvorming over deze PRV de oorspronkelijke bescherming van de oevers van de Mooie Nel te herstellen door de EHS-grenzen weer over land te laten lopen zoals vóór 2015 het geval was. Een omissie uit 2015 kan hierdoor ongedaan gemaakt worden.</p> | <p>Zie antwoord 46. Ten overvloede is de EHS/NNN zoals in antwoord 46 beschreven niet ontgrensd om de bouw van villa's mogelijk te maken. Daarnaast ligt dit gebied binnen de begrenzing van het bufferzoneregime.</p> | Geen               |

| Nr. | Art./Thema | Code | Samenvatting opmerking   | Reactie Gedeputeerde Staten  | Wijzigingsvoorstel |
|-----|------------|------|--|--|--------------------|
| 47  | UNESCO     | SBG  | <p>In de daarbij behorende kaarten bij de PRV waarin de wijzigingen wordt voorgesteld is in het UNESCO-gebied de Beemster (geel gemarkeerd) en de UNESCO-aanwijzing van De Stelling van Amsterdam niet doorgevoerd (zwart gemarkeerd). Op de kaart van De Beemster houdt de Stelling van Amsterdam op. Er staat weliswaar een lijn, echter ik ben van mening dat dit niet duidelijk is aangegeven. Op deze wijze is onduidelijk dat een deel van de Stelling van Amsterdam (5 forten) inclusief de schootvelden en kringen op Beemster grondgebied doorloopt. Het is een doorgaand stelsel van liniedijken in een grote ring om Amsterdam. Dit gedeelte kent dus een dubbel UNESCO-gebied en dient een dubbele bescherming.</p> <p>Ik verzoek u namens Beemstergroen het kaartmateriaal van De Beemster te wijzigen inhoudende dat de Stelling van Amsterdam inclusief schootvelden, inundatiegebieden, sluisen voor- en achterkanalen en kringen doorloopt conform Leidraad Landschap en Cultuurhistorie. Ik denk aan een geel/zwarte markering ipv een doorgetrokken streep. Zie ook de artikelen 20 t/m 22, die bedoeld zijn als uitwerking van de verplichting in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) ten aanzien van de UNESCO-werelderfgoederen van uitzonderlijke universele waarden.</p> <p>Daarbij is het eveneens storend dat op de daarbij behorende kaarten bij de PRV de bebouwde kom van Purmerend doorloopt in de Zuidoostbeemster. Het gebied langs de Oostdijk tot Purmerenderweg en Noorderpad van Purmerenderweg tot</p> | <p>Wij begrijpen dat de grootschalige kaarten bij de PRV (pdf-versie of in het gedrukte boekje) niet heel duidelijk zijn voor wat betreft begrenzing. De schaal van deze kaarten is te groot om op detailniveau bijvoorbeeld de dubbele bescherming door de Stelling van Amsterdam en Beemster goed weer te geven. Op onze PRV-viewer is het mogelijk meer in te zoomen op de exacte begrenzing:<br/> <a href="https://noord-holland-extern.tercera-ro.nl/MapView/">https://noord-holland-extern.tercera-ro.nl/MapView/</a></p> <p>We geven in de PRV de begrenzing aan van het Werelderfgoed. Informatie over de attributen, schootscirkels en liniedijken zijn opgenomen in de Leidraad. Dit is geborgd in de PRV omdat in artikel 22 wordt verwezen naar artikel 15. Artikel 15 gaat over de ruimtelijke kwaliteit en is gekoppeld aan de Leidraad.</p> | Geen               |

| Nr. | Art./Thema | Code | Samenvatting opmerking   | Reactie Gedeputeerde Staten   | Wijzigingsvoorstel |
|-----|------------|------|--|---|--------------------|
|     |            |      | <p>Oostdijk in Zuidoostbeemster is onbebouwd op wat lintbebouwing na. Andere lintbebouwing langs wegen van de Zuidoostbeemster of in andere delen van De Beemster zijn eveneens onvermeld op de kaarten van de PRV. De kaart behorend bij Barro houdt de bebouwing van Purmerend buiten Zuidoostbeemster. Ik verzoek u dan ook om de bebouwing van Zuidoostbeemster weg te laten of slechts de bestaande bebouwing van de Zuidoostbeemster kern, liggend tussen de Zuiderweg, de Purmerenderweg, Noorderpad tot Purmerenderweg en de A7, op de kaart aan te geven.</p> | <p>Bebouwing Purmerend-Zuidoostbeemster is opgenomen in de topgrafische ondergrond. De topografische ondergrond op de kaartbeelden hebben geen juridische betekenis, en zijn bedoeld ter orientatie op de kaart. Als u de PRV op viewer op onze website bekijkt en inzoomt, ziet u een meer gedetailleerder beeld.</p> <p><a href="https://noord-holland-extern.tercera-ro.nl/MapView/">https://noord-holland-extern.tercera-ro.nl/MapView/</a></p> |                    |

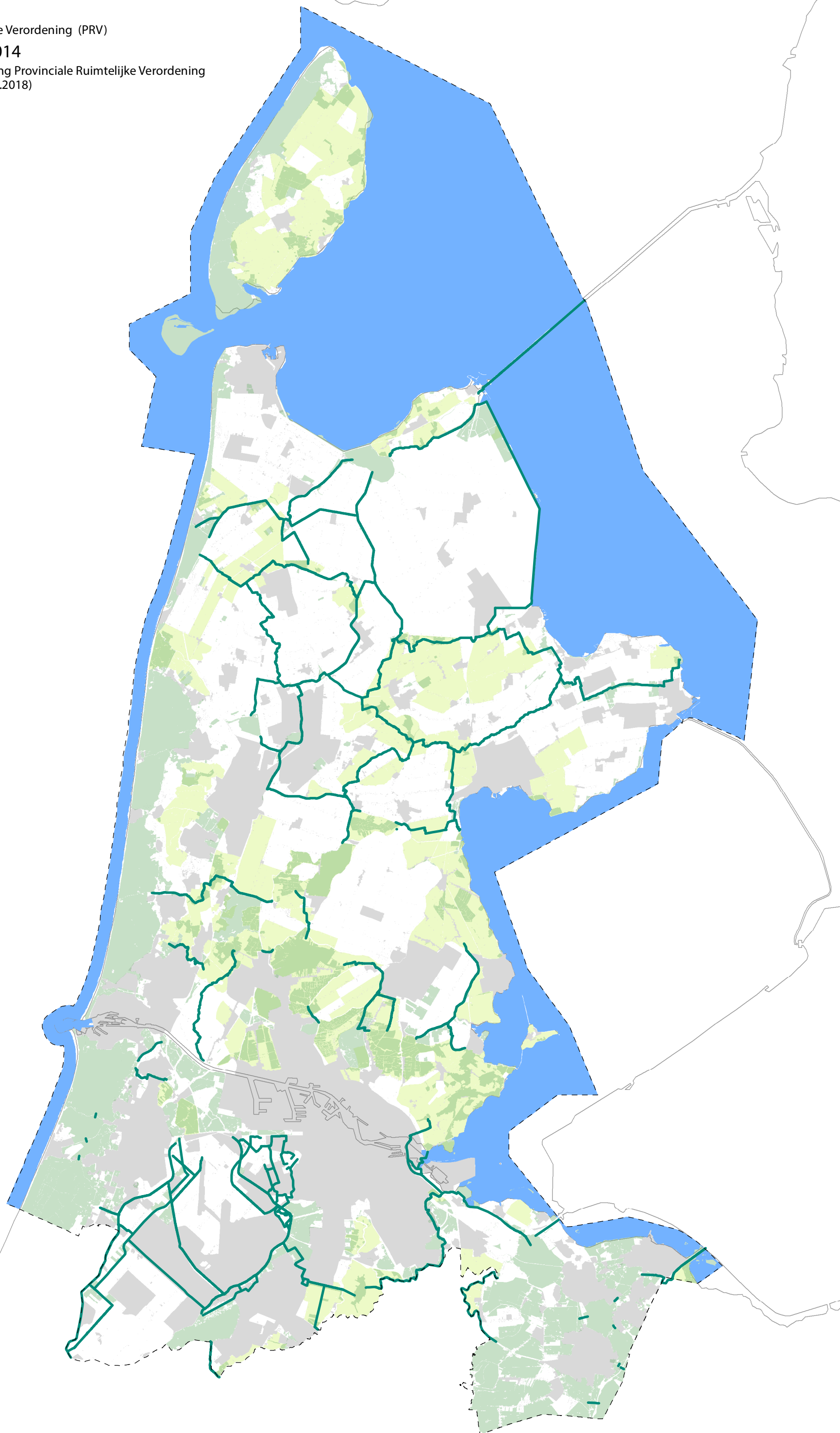
## KAART 4: ECOLOGIE

behorende bij de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV)

vastgesteld door PS 03.02.2014

Behorende bij Statenvoordracht wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening  
'Programma PRV2018' (GS-besluit 20.03.2018)

- Natuurnetwerk Nederland (NNN)
- NNN grote wateren
- Weidevogelleefgebied
- Natuurverbinding




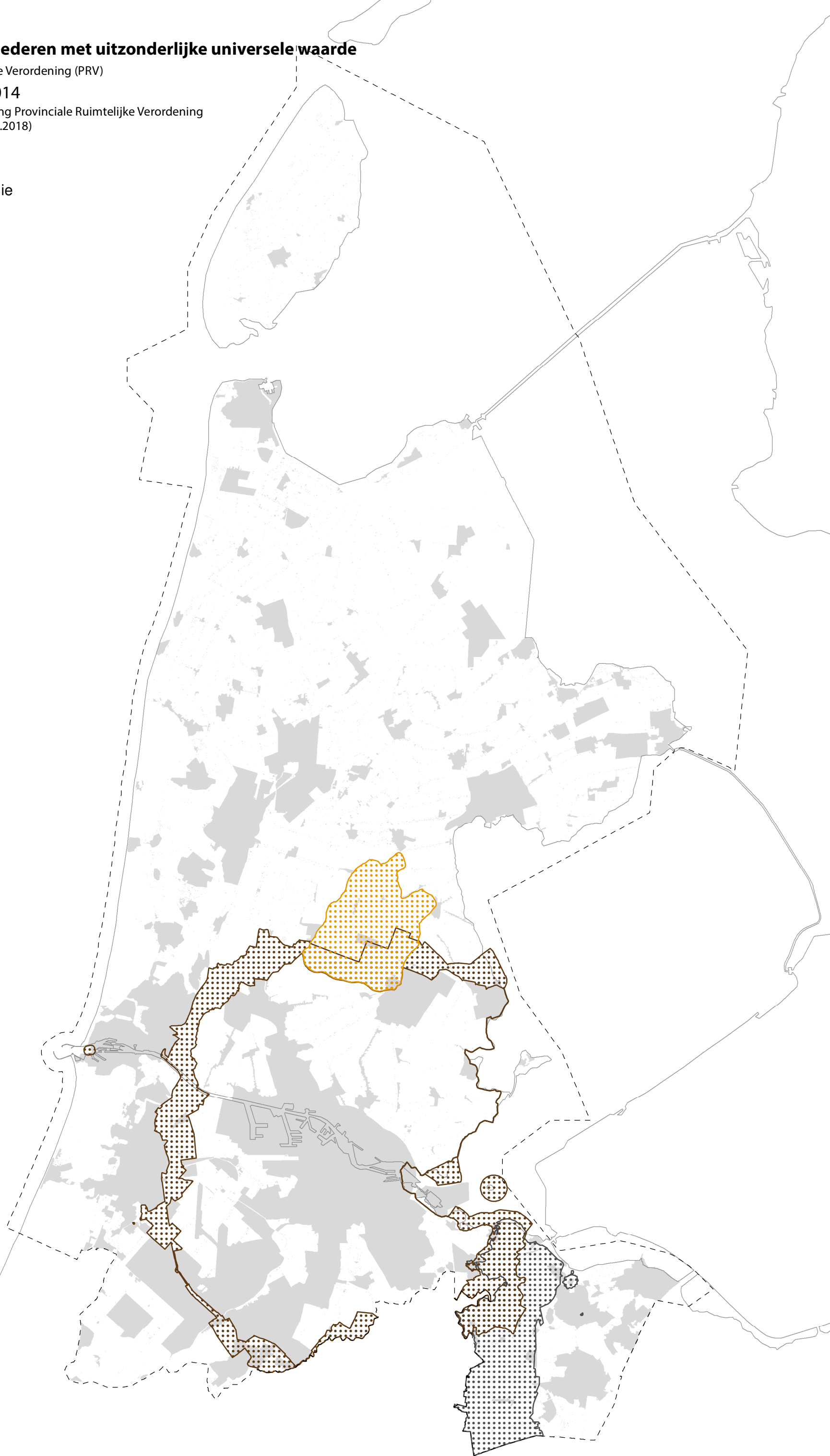
## KAART 5A: UNESCO - erfgoederen met uitzonderlijke universele waarde

behorende bij de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV)

vastgesteld door PS 03.02.2014

Behorende bij Statenvoordracht wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening  
'Programma PRV2018' (GS-besluit 20.03.2018)

-  Beemster
-  Stelling van Amsterdam
-  Nieuwe Hollandse Waterlinie



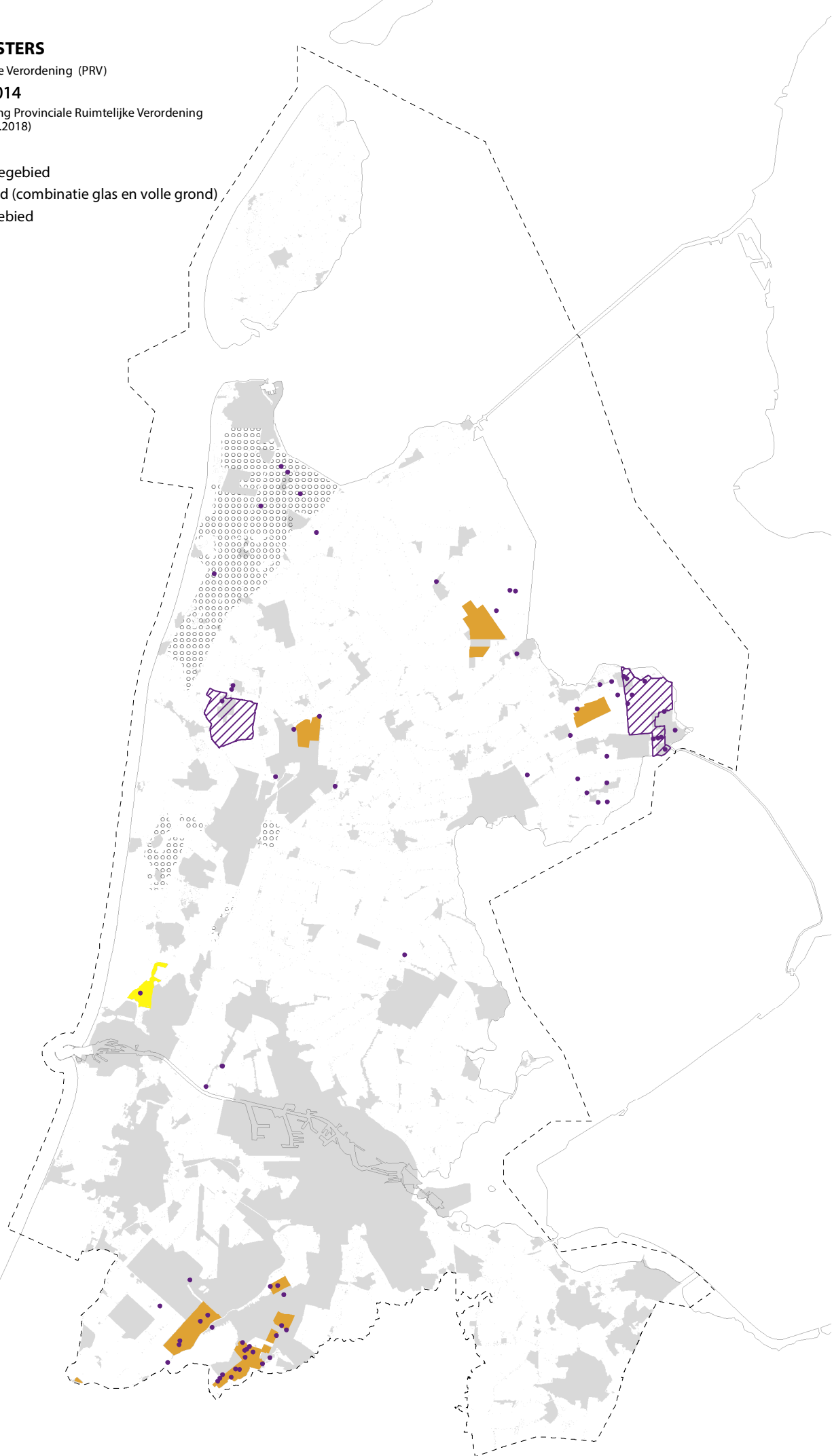
## KAART 7: LANDBOUWCLUSTERS

behorende bij de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV)

vastgesteld door PS 03.02.2014

Behorende bij Statenvoordracht wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening  
'Programma PRV2018' (GS-besluit 20.03.2018)

- Zaadverdelingsbedrijf
- ▨ Zaadverdelingsconcentratiegebied
- Tuinbouwconcentratiegebied (combinatie glas en volle grond)
- Glastuinbouwconcentratiegebied
- Bollenconcentratiegebied



## **Werkdocument Provinciale ruimtelijke verordening Versie A wijzigingen bijhouden**

**Dit is een werkdocument van de wijziging van de Provinciale ruimtelijke verordening zoals deze wordt voorbereid voor vaststelling door PS op 23 april 2018.**

**Het betreft een ambtelijk werkdocument. Het document heeft geen formele status. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend. Er zijn de komende periode tot aan de beoogde vaststelling nog ambtelijk en bestuurlijk-politieke aanpassing mogelijk.**

**Van dit werkdocument bestaan 2 versies.  
Versie A betreft de tekst met 'wijzigingen bijhouden'.  
Versie B betreft de doorlopende tekst.**



## Inhoudsopgave

### 1 Algemeen

|                |   |
|----------------|---|
| <i>Titel 1</i> | <i>Algemene bepalingen</i>                              |
| Artikel 1      | Algemene bepalingen                                     |
| Artikel 2      | Begripsbepalingen                                       |
| Artikel 3      | Toepasselijkheid  |
| <br>           |   |
| <i>Titel 2</i> | <i>Provinciale planologische commissie</i>              |
| Artikel 4      | Instelling en taken provinciale planologische Commissie |

### 2 Regels voor het gehele provinciale grondgebied

|            |  |
|------------|--|
| Artikel 5  | (Vervallen)  |
| Artikel 5a | Nieuwe stedelijke ontwikkeling                               |
| Artikel 5b | Detailhandel   |
| Artikel 5c | Kleinschalige ontwikkelingen                                 |
| Artikel 5d | Transformatie glastuinbouw                                   |
| Artikel 5e | Woningen binnen de 20 Ke-contour                             |
| Artikel 6  | Instelling en taken Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling |
| Artikel 7  | Weidewinkels   |
| Artikel 8  | Aardkundige waardenvolle gebieden                            |
| Artikel 8a | <u>Overstromingsrobuust inrichten Meerlaagse veiligheid</u>  |

### 3 (hoofdstuk vervallen)

|            |             |
|------------|-------------|
| Artikel 9  | (Vervallen) |
| Artikel 10 | (Vervallen) |
| Artikel 11 | (Vervallen) |

### 4 Regels voor het landelijk gebied

|                    |   |
|--------------------|---|
| Artikel 12         | (Vervallen)   |
| Artikel 13         | (Vervallen)   |
| Artikel 13a        | Nieuwe landgoederen   |
| Artikel 14         | (Vervallen)   |
| Artikel 15         | Ruimtelijke kwaliteitseis ingeval van <del>nieuwe ruimtelijke stedelijke</del> ontwikkeling in het landelijk gebied |
| <u>Artikel 15a</u> | <u>Ruimtelijke kwaliteitseis voor windturbines</u>  |
| Artikel 16         | De Ruimte voor Ruimte-regeling  |
| Artikel 17         | Voormalige agrarische bouwpercelen  |
| Artikel 17a        | Agrarisch aanverwante bedrijven   |
| Artikel 18         | Recreatiewoningen   |

### 5 De Groene Ruimte

|                |  |
|----------------|--|
| <i>Titel 1</i> | <i>Natuurnetwerk Nederland en provinciale natuurverbindingen Ecologische Hoofdstructuur</i>                              |
| Artikel 19     | <u>Natuurnetwerk Nederland Ecologische Hoofdstructuur en Natuurverbindingen provinciale Ecologische Verbindingszones</u> |

### *Titel 2 UNESCO-erfgoederen van uitzonderlijke universele waarden*

|            |  |
|------------|--|
| Artikel 20 | UNESCO-erfgoederen van uitzonderlijke universele waarden             |
| Artikel 21 | Kernkwaliteiten uitzonderlijke Universele Waarden UNESCO-erfgoederen |

Artikel 22 Ontwikkelingen binnen UNESCO-erfgoederen  
Artikel 23 (Vervallen)

*Titel 3 Bufferzones*

Artikel 24 Bufferzones

*Titel 4 Weidevogelleefgebieden*

Artikel 25 Weidevogelleefgebieden

*Titel 5 Landbouw*

Artikel 26 Gebied voor grootschalige en gecombineerde landbouw

Artikel 26a Intensieve veehouderijen

Artikel 26b Bollenteelt

Artikel 26c Glastuinbouw

Artikel 26d Zaadveredelingsbedrijven

Artikel 26e Verbrede landbouw op agrarische bouwpercelen

Artikel 27 Landbouw-effectrapportage

Artikel 28 (Vervallen)

**6 De Blauwe Ruimte**

Artikel 29 (Vervallen)

Artikel 29a Buitendijkse gebieden

Artikel 30 Regionale waterkeringen

Artikel 31 Strandzoning

**7 Energie**

Artikel 32 Windturbines

Artikel 32a Opstellingen voor zonne-energie

Artikel 33 Energie en duurzaam bouwen

**8 Hardheidsclausule**

Artikel 34 Ontheffing

Artikel 35 Voorschriften aan ontheffing

Artikel 36 Inhoud aanvragen om ontheffing

Artikel 37 Bij beslissing op aanvraag te betrekken provinciaal beleid

Artikel 38 (Vervallen)

Artikel 39 Weigering ontheffing

Artikel 40 Intrekken ontheffing

Artikel 41 Vervallen ontheffing

Artikel 42 Termijn beslissing op ontheffing

**9 Overgangs- en slotbepalingen**

Artikel 43 Technische correctie van begrenzingen

Artikel 44 Aanpassing termijn bestemmingsplannen

Artikel 45 Buiten toepassing verklaren van bepalingen van de verordening

Artikel 46 Intrekking

Artikel 47 Inwerkingtreding

Artikel 48 Naamgeving PRV

## Bijlagen

### 1 Kernkwaliteiten UNESCO-erfgoederen de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Beemster

Nieuwe Hollandse Waterlinie

Beemster

Stelling van Amsterdam

### 2 Kaarten

Kaart 1 Grondgebied

Kaart 2 (Vervallen)

Kaart 3 (Vervallen)

Kaart 4 Ecologie

Kaart 5a Unesco-erfgoederen met uitzonderlijke universele waarden

Kaart 5b Bufferzone

Kaart 6 Landbouwgebieden (Vervallen)

Kaart 7 Landbouwclusters

Kaart 8 Blauwe ruimte

Kaart 9 Duurzame energie

Kaart 10 Aardkundige waarden

Kaart 11 20 Ke-contour

## Hoofdstuk 1 Algemeen

### Titel 1 Algemene bepalingen en begripsbepalingen

#### Artikel 1 Algemene bepalingen

- 1 Onder bestaande functies en bebouwing worden begrepen:
  - a. functies en bebouwing die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening rechtmatig aanwezig zijn of op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een omgevingsvergunning voor bouwen is verleend of kan worden verleend;
  - b. functies en bebouwing die kunnen worden toegestaan op grond van onherroepelijke besluiten van gedeputeerde staten of provinciale staten op het moment van inwerkingtreding van deze verordening of;
  - c. het vervangen van rechtmatig aanwezig zijnde bebouwing door bebouwing van gelijke aard, omvang en karakter.
- 2 In andere gevallen dan bedoeld in het eerste lid is sprake van nieuwe functies en nieuwe bebouwing, daaronder begrepen uitbreiding van bestaande functies en bestaande bebouwing, tenzij anders is bepaald.

#### Artikel 2 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- afhaalpunt ten behoeve van internethandel: locatie uitsluitend bedoeld voor opslag en distributie van artikelen ten behoeve van aan of verkoop via internet tussen bedrijf en consument, waar geen rechtstreekse verkoop of productadvisering via winkel, showroom of etalage plaatsvindt;
- afhankelijke woonruimte: een bijgebouw dat qua ligging een ruimtelijke eenheid vormt met de woning en waarin een gedeelte van de huishouding uit een oogpunt van mantelzorg gehuisvest is;
- agrarisch aanverwant bedrijf: een bedrijf in landelijk gebied dat hoofdzakelijk is gericht op het leveren van goederen en diensten aan agrarische bedrijven of het leveren van goederen en diensten ten behoeve van aanleg en onderhoud van groene of recreatieve gebieden, en gebruik maakt van werktuigen, apparatuur of agrarisch loonwerk.
- agrarisch bedrijf: een bedrijf gericht op het voortbrengen van producten door het telen van gewassen of het houden van dieren, daaronder begrepen een productiegerichte paardenhouderij, houtteelt, zaadveredeling en de teelt van watergebonden organismen als planten, algen, weekdieren, schelpdieren en vissen;
- agrarisch bouwperceel: een aaneengesloten stuk grond waarop bebouwing met een hoofdgebouw en bijbehorende gebouwen van een agrarisch bedrijf is toegestaan;
- bebouwing: één of meerdere gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde;
- cultuurhistorische waarden: de fysieke overblijfselen van de historie, zowel bovengronds (gebouwde monumenten) en ondergronds (archeologie) als het cultuurlandschap met zijn historische landschapselementen; als verbinding daartussen bebouwingskarakteristiek: de in verschillende tijdsfasen ontstane kenmerkende stedenbouwkundige opbouw en architectonische kenmerken van een gebied;
- bedrijfswoning: een woning die gezien ligging en functie bedoeld is voor de huisvesting van personen wier aanwezigheid gelet op de bestemming van een gebouw of terrein noodzakelijk is;

- bedrijventerrein: een binnen de provincie Noord-Holland gelegen terrein van minimaal 1 ha bruto dat vanwege zijn bestemming bestemd en geschikt is voor gebruik door handel, nijverheid, commerciële en niet-commerciële dienstverlening en industrie. Onder de beschrijving vallen daarmee ook (delen van) bedrijventerreinen die gedeeltelijk, maar niet overwegend, bestemd en geschikt zijn voor kantoorgebouwen. Ook vallen daaronder de zeehaventerreinen welke met laad- en/of loskade langs diep vaarwater toegankelijk zijn voor grote zeeschepen. De volgende terreinen vallen hier niet onder: terrein voor grondstoffenwinning, olie- en gaswinning, terrein voor waterwinning, terrein voor agrarische doeleinden, terrein voor afvalstort;
- bestaand bouwblok: bouwblok vastgelegd in een bestaand bestemmingsplan, zoals dat geldt ten tijde van de inwerkingtreding van de verordening;
- bestaand stedelijk gebied: gebied als bedoeld in artikel 1.1.1 eerste lid onder h, van het Besluit ruimtelijke ordening;
- biomassa-inrichtingen: inrichtingen, gericht op de productie van energie of warmte uit plantaardig of dierlijk (rest)materiaal;
- complex van recreatiewoningen: een terrein of een plaats van enige omvang, al dan niet geheel of gedeeltelijk met gemeenschappelijke voorzieningen ingericht, en blijkens die inrichting bestemd om meerdere recreatiewoningen te plaatsen of geplaatst te houden en bedrijfsmatig te exploiteren;
- cultuurhistorische waarden: de fysieke overblijfselen van de historie, zowel bovengronds (gebouwde monumenten) en ondergronds (archeologie) als het cultuurlandschap met zijn historische landschapselementen als verbinding daartussen;
- de wet: de Wet ruimtelijke ordening;
- ~~gebruiksgerichte paardenhouderij: een voorziening gericht op het houden van paarden waarbij het rijden met of menen van paarden primair gericht is op gebruik door de ruiter, amazone of menner, niet zijnde een manege;:-~~
- ~~gecombineerde landbouw: landbouwfuncties al dan niet in combinatie met landschapsbeheer, waterbeheer, natuur, recreatie, educatie, zorgboerderijen en waarbij het landschap bepalend is voor de ontwikkelingsruimte van agrarische bedrijven;~~
- ~~glastuinbouwbedrijf: een agrarisch bedrijf waarbij de teelt van plantaardige producten gewassen (bloemen, groente of fruit) in een kas (een glazen, staande constructie) plaatsvindt onder gecontroleerde omstandigheden;~~
- grondgebonden agrarische bedrijfsvoering: een agrarische bedrijfsvoering die hoofdzakelijk niet in gebouwen plaatsvindt, waarbij het gebruik van agrarische gronden noodzakelijk is voor het functioneren van het bedrijf;
- ~~grootschalige landbouw: al dan niet grondgebonden landbouwfuncties als bollenteelt, zaadclusters, veeteelt, glastuinbouw die zich kunnen kenmerken door intensieve productiemethoden of grootschalige bebouwing;~~
- intensieve veehouderij: een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf dat zelfstandig of als neventak, geheel of grotendeels in gebouwen, varkens, pluimvee, konijnen, vleeskalveren, pelsdieren of overig kleinvee houdt, met uitzondering van het biologisch houden van dieren conform de Landbouwkwaliteitswet, het kweken van vissen het houden van melkvee en overig rundvee, geiten, schapen of paarden.
- jaarrond reddingsbrigadegebouw: een gebouw ten dienste van de reddingsbrigade dat uitsluitend als zodanig gebruikt mag worden en dat het gehele jaar op het strand mag staan;
- jaarrond sportpaviljoen: een openbaar toegankelijk gebouw voor buitensportactiviteiten en hierbij behorende voorzieningen, waaronder aan de functie ondergeschikte horecavoorzieningen in de vorm van het verstrekken van etenswaren

- of dranken mede zijn begrepen, dat het gehele jaar op het strand mag staan en alleen als zodanig gebruikt mag worden;
- jaarrond strandpaviljoen: een openbaar toegankelijk gebouw met daarbij behorende erven en voorzieningen zoals terrassen, waar als hoofdfunctie bedrijfsmatig etenswaren of dranken voor gebruik ter plaatse worden verstrekt en dat het gehele jaar op het strand mag staan en alleen als zodanig gebruikt mag worden met dien verstande dat ondergeschikte en bijbehorende detailhandel en dienstverlening is toegestaan;
- ~~kantoorlocatie: een binnen de provincie Noord-Holland gelegen terrein van minimaal 1 hectare bruto dat vanwege zijn bestemming bestemd en geschikt is voor gebruik door kantoren en openbaar gebouwen, daaronder niet begrepen een terrein dat in overwegende mate bestemd is voor detailhandel of horeca; een terrein dat vanwege zijn bestemming bestemd en geschikt is voor gebouwen die uitsluitend of hoofdzakelijk een kantoorfunctie hebben, met een totaal bruto vloeroppervlak van minimaal 2.000 m<sup>2</sup>. Hieronder worden niet begrepen kantoorfuncties die behoren bij en ondergeschikt zijn aan een hetzelfde terrein aanwezig bedrijf.~~ een binnen de provincie Noord-Holland gelegen terrein van minimaal 1 hectare bruto dat vanwege zijn bestemming bestemd en geschikt is voor gebruik door kantoren en openbare gebouwen, daaronder niet begrepen een terrein dat in overwegende mate bestemd is voor detailhandel of horeca;
- ~~kas: bouwwerk van hoofdzakelijk glas of ander lichtdoorlatend materiaal, bedoeld voor de teelt van plantaardige producten;~~
- kleinschalige ontwikkeling: nieuwe bebouwing voor stedelijke functies die gelet op de kleinschaligheid en beperkte ruimtelijke gevolgen niet wordt aangemerkt als een stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid onder i, van het Besluit ruimtelijke ordening
- landbouw-effectrapportage: een onderzoek dat inzicht biedt in de directe en indirecte effecten voor de landbouw;
- ~~landelijk gebied: het gebied, niet zijnde bestaand stedelijk gebied, als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid onder h, van het Besluit ruimtelijke ordening;~~
- ~~landschappelijke waarden kwaliteit: de essentiële elementen en kenmerken van landschappen, fysiek van aard zoals beschreven in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie.~~
- ~~manege: een bedrijf gericht op het lesgeven in paardrijden aan derden en daarvoor paarden houdt;~~
- mantelzorg: het bieden van zorg aan eenieder die hulpbehoevend is op het fysieke, psychische of sociale vlak, op vrijwillige basis en buiten organisatorisch verband;
- meetmast: een bouwwerk voorzien van meetapparatuur met bijbehorende infrastructuur ten behoeve van het verrichten onderzoek naar wind en windturbines;
- natuurlijke waarden: de biotische en abiotische waarden van een gebied;
- nieuwe landgoederen: een grotendeels openbaar toegankelijk groengebied met een omvang van minimaal 5 hectare, zo mogelijk ingericht als boscomplex, met daarin één woongebouw "van allure" met een gering aantal wooneenheden of één kantoor;
- ~~ontwikkelingsgeschiedenis: de ruimtelijke transformaties die een gebied in de tijd heeft ondergaan;~~
- opschalen: vervanging van een windturbine door een windturbine met een groter opgesteld vermogen;
- opstelling voor zonne-energie: een samenstel van bouwwerken op het maaiveld, ten behoeve van het opwekken van elektriciteit of warmte door het opvangen van de straling van de zon.

- ~~ordeningsprincipe: de ruimtelijke opbouw c.q. de verkavelings-structuur van het landschap;~~
- permanente bewoning: gebruik van een recreatiewoning als feitelijk hoofdverblijf;
- recreatiewoning: woning ten behoeve van tijdelijk recreatief verblijf;
- productiegerichte paardenhouderij: een agrarisch bedrijf gericht op het houden van paarden, waarbij uitsluitend of in hoofdzaak handelingen aan en met paarden worden verricht die primair gericht zijn op het voortbrengen, africhten, trainen en verhandelen van paarden;
- ~~recreatiewoning: woning ten behoeve van tijdelijk recreatief verblijf;~~
- regionale adviescommissie: adviescommissie ingesteld door gedeputeerde staten die gedeputeerde staten adviseert over aangelegenheden betreffende detailhandel volgens het Reglement Regionale Adviescommissie Detailhandel Noord-Holland;
- ruimte voor ruimteregeling: regeling, gericht op een aantoonbare en duurzame verbetering van de ruimtelijke kwaliteit door de bouw van woningen als compensatie voor de sloop van landschappelijk storende en/of niet-passende bebouwing of functies onder de voorwaarde dat dit leidt tot een vermindering van het bebouwde oppervlak;
- stedelijke functies: functies die verband houden met wonen, bedrijven, voorzieningen, stedelijk water en stedelijk groen;
- stedelijke ontwikkeling: ontwikkeling als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid onder i, van het Besluit ruimtelijke ordening;
- teeltondersteunend glas: kassen glasopstand dienstbaar aan een vollegronds landbouwbedrijf en bestemd voor het broeien of opkweken van plantmateriaal;
- vitale of kwetsbare functies: functies die cruciaal zijn voor de rampenbeheersing bij overstromingen of functies die bij een overstroming ernstige schade met zich mee kunnen brengen voor mens, milieu of economie;-
- volumineuze detailhandel: vormen van detailhandel waarvan de winkelformules een assortiment voeren van overwegend ruimte vergende goederen, waaronder bouwmarkten, tuincentra, woninginrichtingszaken, auto-, boten- en caravanbedrijven mede worden begrepen;
- volwaardig agrarisch bedrijf: een agrarisch bedrijf dat tenminste aan één volledige arbeidskracht een inkomen verschaft;
- ~~zaadveredelingsbedrijf: een bedrijf gericht op het veredelen en de gecertificeerde vermeerdering van gecultiveerd plantaardig uitgangsmateriaal, zoals zaden en stekken;~~
- vrijwaringszone: de ruimte ter weerszijden van en boven een primaire of regionale waterkering die benodigd is voor een toekomstige versterking van de waterkering;
- weidewinkel: een solitaire, los van het bestaand stedelijk gebied gelegen, winkelvestiging of cluster van vestigingen;
- windturbine: een door wind aangedreven bouwwerk met een rotordiameter van ten minste 5 meter of een ashoogte van ten minste 7 meter waarmee energie wordt opgewekt, inclusief de bij dit bouwwerk behorende infrastructurele voorzieningen, met uitzonderingen van traditionele windmolens of replica's hiervan;
- winkelgebied: een geografisch geheel waar relatief veel winkels voorkomen. Dit eventueel in samenhang met andere consumentverzorgende voorzieningen zoals horeca, ambachten en baliefuncties;
- winkelvloeroppervlak: de voor het publiek toegankelijke en zichtbare vloeroppervlakte in het winkelpand, bedoeld voor de verkoop en uitstalling van goederen, waaronder publieksruimte, etalage of vitrine, toonbank en

kassarimte, schappen, paskamers, winkelwagens en pakruimten voor de consument-;

- Zaadveredeling-: activiteiten gericht op het verbeteren van erfelijke eigenschappen van cultuurgewassen;
- zaadveredelingsbedrijf: een bedrijf gericht op het zaadveredelingveredelen en de gecertificeerde vermeerdering van plantaardig uitgangsmateriaal, zoals zaden en stekken.

### **Artikel 3 Toepasselijkheid**

- 1 In deze verordening wordt mede verstaan onder een bestemmingsplan:
  - a. een wijzigings- of uitwerkingsplan als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder a of b, van de wet;
  - b. een beheersverordening, als bedoeld in artikel 3.38 van de wet;
  - c. buitenplanse vrijstellingen ex artikel 19 Wet op de Ruimtelijke Ordening die onder het overgangsrecht vallen en;
  - d. een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht juncto artikel 4 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht, of artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken.
- 2 In deze verordening wordt mede verstaan onder een toelichting op een bestemmingsplan: een toelichting op of een ruimtelijke onderbouwing van een verordening of een besluit als bedoeld in het eerste lid.

## **Titel 2 Provinciale planologische commissie**

### **Artikel 4 Instelling en taken provinciale planologische commissie**

- 1 Er is een provinciale planologische commissie, als bedoeld in artikel 9.1 van de wet, hierna te noemen de commissie.
- 2 De commissie heeft als taak het overleg over en de coördinatie van zaken betreffende provinciaal ruimtelijk beleid, indien dat in een wettelijk voorschrift wordt voorgeschreven of op verzoek van gedeputeerde staten of provinciale staten.
- 3 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels geven omtrent de taak, werkwijze en samenstelling van de commissie.

## **Hoofdstuk 2 Regels voor het gehele provinciale grondgebied**

### **Artikel 5 Vervallen**

### **Artikel 5a Nieuwe stedelijke ontwikkeling**

- 1 Een bestemmingsplan kan uitsluitend voorzien in een nieuwe stedelijke ontwikkeling als deze ontwikkeling in overeenstemming is met de binnen de regio gemaakte schriftelijke afspraken.
- 2 Gedeputeerde staten stellen nadere regels aan de afspraken bedoeld in het eerste lid.

### **Artikel 5b Detailhandel**



Onverminderd artikel 5a voorziet een bestemmingsplan niet in nieuwe detailhandel op bedrijventerreinen en kantoorlocaties met uitzondering van:

- a. een afhaalpunt ten behoeve van internethandel;
- b. detailhandel die in zowel bedrijfseconomisch als ruimtelijk opzicht ondergeschikt is aan de toegelaten bedrijfsuitoefening op grond van het vigerende bestemmingsplan en daarop nauw aansluit;
- c. brand- of explosiegevaarlijke detailhandel of;
- d. volumineuze detailhandel indien deze in winkelgebieden uit een oogpunt van hinder, veiligheid of verkeersaantrekkende werking niet inpasbaar is. Als het totaal winkelvloeroppervlak van deze volumineuze detailhandel meer dan 1500 m<sup>2</sup> bedraagt, geldt dat:
  1. dit aantoonbaar niet leidt tot ruimtelijk relevante leegstand in bestaande winkelgebieden, en;
  2. de regionale adviescommissie hierover een advies heeft uitgebracht.

#### **Artikel 5c Kleinschalige ontwikkeling**

1. Een bestemmingsplan maakt een kleinschalige ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied uitsluitend mogelijk binnen een bestaand bouwblok dat al voorziet in een stedelijke functie. Het aantal woningen mag hierbij niet toenemen
2. In afwijking van het eerste lid is bebouwing buiten het bestaande bouwblok mogelijk, mits het bebouwd oppervlak niet wordt vergroot.
3. In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan voorzien in een kleinschalige ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied indien dit op grond van een ander artikel in deze verordening is toegestaan.

#### **Artikel 5d Transformatie glastuinbouw**

Een bestemmingsplan voorziet alleen in nieuwe bebouwing of functieverandering van een bestaand glastuinbouwbedrijf naar wonen, bedrijvigheid, kantoren of voorzieningen, indien:

- a. toepassing wordt gegeven aan artikel 13a, artikel 16, artikel 17, ~~of artikel 26c~~, of de nieuwe bebouwing of functieverandering past binnen de in artikel 5a bedoelde schriftelijke afspraken en de locatie direct aansluit op bestaand stedelijk gebied en niet is gelegen in glastuinbouwconcentratiegebied of tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan, of;
- b. de nieuwe bebouwing of functieverandering past binnen de door de stuurgroep Greenport Aalsmeer gemaakte schriftelijke afspraken.

#### **Artikel 5e Woningen binnen de 20 Ke-contour**

1. Voor de gronden binnen de 20 Ke-contour, zoals aangegeven op kaart 11 en de digitale verbeelding ervan, kan een bestemmingsplan voorzien in nieuwe woningen, uitsluitend binnen het bestaand stedelijk gebied.
2. In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan buiten bestaand stedelijk gebied voorzien in nieuwe woningen op de gronden binnen de 20 Ke-contour, zoals aangegeven op kaart 11 en de digitale verbeelding ervan:
  - a. die tot stand komen door toepassing van artikel 5c, artikel 13a, artikel 16, artikel 17 of artikel 26, eerste lid, onder c, of;
  - b. waarvoor een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in artikel 8.9 van de Wet Luchtvaart in samenhang met artikel 2.2.1e, vijfde lid, van het Luchthavenindulingsbesluit Schiphol is verleend, of;
  - c. die mogelijk worden gemaakt binnen de verstedelijkingslocaties als bedoeld in artikel 2.2.1e, derde lid, van het Luchthavenindulingsbesluit Schiphol.

2. In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan buiten bestaand stedelijk gebied voorzien in nieuwe woningen op de gronden binnen de 20-Ke-contour, zoals aangegeven op kaart 11 en de digitale verbeelding ervan:

a. die tot stand komen door toepassing van artikel 13a, artikel 16 of artikel 17 of artikel 26 eerste lid onder c, of;

b. waarvoor vóór 1 maart 2017 een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in artikel 8.9 van de Wet Luchtvaart is verleend.

3. Voor zover een bestemmingsplan nieuwe woningen toestaat op de gronden binnen de 20-Ke-contour, wordt in de toelichting van dat plan rekenschap gegeven van het feit dat op de betreffende locatie sprake is van geluid vanwege het luchtverkeer en worden de redenen vermeld die er toe hebben geleid om op de betreffende locatie nieuwe woningen te bestemmen, alsmede de uitkomsten van het onderzoek naar de maatschappelijke haalbaarheid hieromtrent.

3. Voor zover een bestemmingsplan nieuwe woningen toestaat op de gronden binnen de 20 Ke-contour, wordt in de toelichting van het plan rekenschap gegeven van het feit dat op de betreffende locatie is van geluid vanwege het luchtverkeer en worden de redenen vermeld die er toe hebben geleid om de op betreffende locatie nieuwe woningen te bestemmen, alsmede de uitkomsten van het onderzoek naar de maatschappelijke haalbaarheid hieromtrent.

#### **Artikel 6 Instelling en taken Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling**

- 1 Er is een Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO), hierna te noemen de ARO
- 2 De ARO adviseert gedeputeerde staten over aangelegenheden betreffende de ruimtelijke ordening, nieuwe stedelijke ontwikkelingen en ruimtelijke kwaliteit in Noord-Holland.
- 3 De ARO bestaat uit een ambtelijk voorzitter en externe leden met een bijzondere deskundigheid op het terrein van landschapszorg, stedenbouw, cultuurhistorie en met aandacht voor water, natuur, economie en landbouw.
- 4 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels geven omtrent de taak, werkwijze en samenstelling van de adviescommissie.
- 5 Gemeenten kunnen wanneer nut en noodzaak van de betreffende nieuwe stedelijke ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied is aangetoond, in een vroeg stadium over ontwikkelingen op hun grondgebied gedeputeerde staten vragen om een advies van ARO.

#### **Artikel 7 Weidewinkels**

Onverminderd het bepaalde in artikel 26e en, voor zover van toepassing, in afwijking van artikel 5c, voorziet een bestemmingsplan niet in de mogelijkheid tot vestiging van weidewinkels.

#### **Artikel 8 Aardkundige ~~waardenvolle~~ gebieden**

Onverminderd het bepaalde in hoofdstuk 6 van de Provinciale Milieuverordening wordt in de toelichting van een bestemmingsplan ~~wordt~~ aangegeven in hoeverre rekening is gehouden met de in het gebied, zoals aangegeven op kaart 10 en op de digitale verbeelding ervan, voorkomende bijzondere aardkundige waarden zoals beschreven in het bijlage-rapport Actualisatie Intentieprogramma Bodembeschermingsgebieden (vastgesteld door Provinciale Staten d.d. 12 januari 2004, nr. 68).

## **Artikel 8a Overstromingsrobuust inrichten**

### **1.—Meerlaagse veiligheid**

1. De toelichting van een bestemmingsplan dat nieuwbouw ten behoeve van vitale of kwetsbare functies mogelijk maakt of dat herstructurering van of transformatie naar vitale of kwetsbare functies mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met:

- a) de risico's van en bij overstroming, en;
- b) indien het buitendijkse gebieden betreft langs het IJsselmeer, Markermeer, Gooimeer en Eemmeer, toekomstige peilverandering en actuele peilfluctuaties  
~~—Onder vitale of kwetsbare functies als bedoeld in het eerste lid worden verstaan functies die cruciaal zijn voor de rampenbeheersing bij overstromingen of functies die bij een overstroming ernstige schade met zich mee kunnen brengen voor mens, milieu of economie.~~

2. De toelichting van een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid bevat tevens een beschrijving van de maatregelen en voorzieningen die worden getroffen om de in het eerste lid omschreven risico's te voorkomen of te beperken.

De toelichting van een bestemmingsplan bevat een beschrijving van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met:

de risico's van en bij overstroming, en;  
de maatregelen en voorzieningen die worden getroffen om deze risico's te voorkomen of te beperken.

2 — Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen over de inhoud van de beschrijving als bedoeld in het eerste lid.

## **Hoofdstuk 3**

### **Artikel 9**

Vervallen

### **Artikel 10**

Vervallen

### **Artikel 11**

Vervallen

## **Hoofdstuk 4 Regels voor het landelijk gebied**

### **Artikel 12**

Vervallen

### **Artikel 13**

Vervallen

## **Artikel 13a Nieuwe landgoederen**

- 1 Een bestemmingsplan voorziet niet in nieuwe landgoederen, als bedoeld in artikel 2, in het landelijk gebied.
- 2 In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan voorzien in de ontwikkeling van nieuwe landgoederen, indien de nieuwe landgoederen:
  - a. bijdragen aan een substantiële verbetering van de in de directe omgeving daarvan aanwezige kwaliteiten van het landschap, in het landelijk gebied;
  - b. in overeenstemming zijn met de provinciale woonvisie 2010-2020 (vastgesteld bij besluit van 27 september 2010, nr. 62) en de door gedeputeerde staten en de regiogemeenten vastgestelde regionale actieprogramma's;
  - c. in overeenstemming zijn met de door gedeputeerde staten vastgestelde provinciale woningbouwmonitor en provinciale woningbouwprognose;
  - d. niet kunnen worden gerealiseerd door herstructureren, intensiveren, combineren of transformeren binnen bestaand stedelijk gebied en;
  - e. het bepaalde in artikel 15 in acht wordt genomen.
- 3 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen inzake de aard, de omvang en de locatie van nieuwe landgoederen.

#### **Artikel 14** Vervallen

#### **Artikel 15 Ruimtelijke kwaliteitseis ingeval van een nieuwe stedelijke ontwikkeling** ~~ontwikkeling~~ **ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied en voor windturbines**

- 1 Gedeputeerde Staten stellen de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie vast, die de provinciale belangen beschrijft ten aanzien van landschappelijke en cultuurhistorische waarden.
- 2 Een bestemmingsplan kan voorzien in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied, indien gelet op de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie:
  - a. rekening wordt gehouden met:
    - i. de ambities en ontwikkelprincipes van het toepasselijke ensemble en;
    - ii. ~~de ambities en ontwikkelprincipes van de~~ toepasselijke provinciale structuren, en;
  - b. hierbij wordt betrokken:
    - i. de kansen zoals beschreven bij de ambities en ontwikkelprincipes en;
    - ii. ~~de beschrijving van de~~ ontstaansgeschiedenis en de kernwaarden van het toepasselijke ensemble en;
    - iii. ~~de ontstaansgeschiedenis en de kernwaarden van de~~ toepasselijke provinciale structuren;
- 3 De toelichting van een bestemmingsplan bevat een motivering dat voldaan is aan het bepaalde in het tweede lid.
- 4 Gedeputeerde Staten kunnen de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO) om advies vragen over ontwikkelingen die een grote impact kunnen hebben op de landschappelijke en cultuurhistorische waarden of indien wordt afgeweken van de ontwikkelprincipes als bedoeld in het tweede lid onder a.

~~1 — Een bestemmingsplan dat in het landelijk gebied voorziet in een nieuwe stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 5a of een nieuw landgoed als bedoeld in artikel 13a, voldoet aan de uitgangspunten zoals vermeld in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie (PS d.d. 21 juni 2010) ten aanzien van:~~

- de kernkwaliteiten van de verschillende landschapstypen en aardkundige waarden als bedoeld in artikel 8;
- de kernkwaliteiten van de bestaande dorpsstructuur waaraan wordt gebouwd;
- de openheid van het landschap daarbij inbegrepen stilte en duisternis;
- de historische structuurlijnen;
- cultuurhistorische objecten:
- 2 — De toelichting van een bestemmingsplan geeft aan in welke mate ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde functies rekening is gehouden met:
- de ontwikkelingsgeschiedenis van het landschap;
- de ordeningsprincipes van het landschap;
- de bebouwingskarakteristieken (architectuur, stedenbouw, openbare ruimte) ter plaatse;
- de inpassing van de nieuwe functies in de ruimere omgeving (grotere landschapseenheid);
- de bestaande kwaliteiten van het gebied (inclusief de ondergrond) als hiervoor bedoeld en de maatregelen die nodig zijn om negatieve effecten op deze kwaliteiten op te heffen in relatie tot de nieuwe functies.
- 3 — Een bestemmingsplan dat voorziet in bestemmingen en regels die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines binnen de op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven herstructureringsgebieden mogelijk maken voldoet aan de uitgangspunten voor ruimtelijke kwaliteit zoals vermeld in het beleidskader wind op land (PS 15 december 2014).
- 4 — In het kader van de bestemmingsplanprocedure als bedoeld in het eerste lid wordt de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO) om advies gevraagd over plannen met grote impact.
- 5 — Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van de uitgangspunten als bedoeld in het eerste en derde lid teneinde te garanderen dat de ruimtelijke kwaliteit toeneemt.

#### Artikel 15a Ruimtelijke kwaliteitseis voor windturbines

1. Een bestemmingsplan dat voorziet in bestemmingen en regels die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines binnen de op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven herstructureringsgebieden mogelijk maken voldoet aan de uitgangspunten voor ruimtelijke kwaliteit zoals vermeld in het beleidskader wind op land (PS 15 december 2014).
2. Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van bepaalde in het eerste lid.

#### **Artikel 16 Ruimte voor Ruimte**

- 1 In afwijking van het bepaalde in artikel 5c kan een bestemmingsplan voorzien in de mogelijkheid van nieuwe woningen ter compensatie van de sloop van storende agrarische bebouwing in het landelijk gebied als door deze ontwikkeling een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit wordt gerealiseerd.
- 2 Gedeputeerde staten stellen nadere regels omtrent het bepaalde in het eerste lid.

#### **Artikel 17 Voormalige agrarische bouwpercelen**

- 1 In afwijking van het bepaalde in artikel 5c kan een bestemmingsplan voorzien in de mogelijkheid dat de bestaande bebouwing op het voormalig agrarisch bouwperceel, inclusief de agrarische bedrijfswoning(en) en uitgezonderd kassen, wordt gebruikt voor kleinschalige vormen van bijzondere huisvesting, werken, recreatie, gebruiksgerichte paardenhouderij of zorgfuncties indien:
  - a. sprake is van volledige beëindiging van het agrarisch bedrijf;
  - b. deze functie de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omringende agrarische bedrijven en de woonfunctie van omringende woningen niet beperkt;
  - c. ~~buitenopslag in relatie tot niet-agrarisch gebruik~~ buiten het bouwvlak niet is toegestaan;
  - d. deze functie aantoonbaar geen onevenredige verkeersaantrekkende werking heeft en er sprake is van een acceptabele verkeerssituatie;
  - e. benodigde parkeerplaatsen op het eigen bouwperceel worden gerealiseerd;
  - f. in geval van bijzondere huisvesting uitsluitend sprake is van afhankelijke woonruimten of woningen als onderdeel van zorgfuncties, en;
  - g. in geval van recreatiefuncties permanente bewoning wordt verboden.
- 2 Onverminderd het bepaalde in het eerste lid, onder a, kan een bestemmingsplan voorzien in een functiewijziging naar burgerwoning indien:
  - a. de burgerwoning wordt gesitueerd in de voormalige agrarische bedrijfswoning;
  - b. ~~de woning niet is gelegen in glastuinbouwconcentratiegebied of tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale~~ verbeelding ervan, en;
  - ~~a.c.~~ de woning de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omringende agrarische bedrijven niet beperkt.
- 3 Bij een functiewijziging naar burgerwoning als bedoeld in het tweede lid mag een karakteristieke boerderij worden gesplitst, indien geen afbreuk wordt gedaan aan het oorspronkelijke karakter van de bebouwing.
- 4 Artikel 15 is van overeenkomstige toepassing.
- 5 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen over de aard en omvang van de in het eerste en tweede lid genoemde toegelaten niet-agrarische functies.

#### **Artikel 17a Agrarisch aanverwante bedrijven**

- 1 In afwijking van artikel 5a en artikel 5c kan een bestemmingsplan de uitbreiding van een reeds fysiek bestaand agrarisch aanverwant bedrijf mogelijk maken in het landelijk gebied ~~zoals aangeduid op kaart 3 van de verordening en de digitale verbeelding ervan~~, mits:
  - a. de noodzaak tot uitbreiding gemotiveerd is aangetoond, en;
  - b. ~~permanente~~ buitenopslag buiten het bouwvlak wordt verboden.
- 2 In afwijking van artikel 5a en artikel 5c kan een bestemmingsplan een nieuw bouwperceel voor de verplaatsing van een reeds fysiek bestaand agrarisch aanverwant bedrijf mogelijk maken in het landelijk gebied ~~zoals aangeduid op kaart 3 van de verordening~~ mits:
  - a. de noodzaak tot verplaatsing gemotiveerd is aangetoond;

- b. er geen reëel alternatief beschikbaar is op een bedrijventerrein in de regio;
  - c. er geen geschikte vrijkomende agrarische bouwpercelen beschikbaar zijn, en;
  - d. ~~permanente buitenopslag~~ buiten het bouwvlak wordt verboden.
- ~~3~~ Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste en tweede lid voorziet in een bouwperceel van maximaal 1,5 hectare voor zover dat betrekking heeft op een gebied voor gecombineerde landbouw zoals aangegeven op kaart 6 en de digitale verbeelding ervan.
- 3 ~~4~~ Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste en tweede lid voorziet in een bouwperceel van maximaal 2 hectare voor zover dat betrekking heeft op een gebied voor grootschalige landbouw zoals aangegeven op kaart 6 en de digitale verbeelding ervan.
- 54 Op een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste en het tweede lid is artikel 15 van toepassing.

#### **Artikel 18 Recreatiewoningen**

- 1 Een bestemmingsplan voorziet niet in de mogelijkheid van permanente bewoning van recreatiewoningen en stacaravans.
- 2 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een bestaand bedrijfsmatig geëxploiteerd complex van recreatiewoningen stelt regels ter waarborging van een bedrijfsmatige exploitatie van het complex.
- 3 Een bestemmingsplan dat -na toepassing van artikel 5a of artikel 5c- de oprichting van een nieuw complex van recreatiewoningen mogelijk maakt, stelt regels ter waarborging van een bedrijfsmatige exploitatie van het complex en het voorkomen van permanente bewoning van de recreatiewoningen.
- 4 Bestemmingsplannen, waarin bestaande recreatieparken, liggend in of tegen beschermde natuurgebieden, met een zomer- en winterregeling, moeten deze regeling respecteren en handhaven teneinde de natuur in het winterseizoen de mogelijkheid te geven te herstellen.
- 5 Artikel 15 is van overeenkomstige toepassing.

### **Hoofdstuk 5 De groene ruimte**

#### **Titel 1 Natuurnetwerk Nederland Ecologische Hoofdstructuur**

#### **Artikel 19 Natuurnetwerk Nederland en natuurverbindingen Ecologische Hoofdstructuur en provinciale Ecologische Verbindingszones**

- 1 Voor de gronden aangeduid op kaart 4 en op de digitale verbeelding ervan, als Natuurnetwerk Nederland Ecologische Hoofdstructuur en als natuurverbindingen Ecologische Verbindingszone, geldt dat:
  - a. dat een bestemmingsplan de gronden als 'natuur' bestemt, indien de natuurfunctie reeds is gerealiseerd;
  - b. een bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid bevat die bepaalt dat burgemeester en wethouders een bestemming wijzigen in een natuurbestemming vanaf het moment dat:
    - 1° de gronden zijn verworven of ontpacht ten behoeve van het realiseren van de natuurfunctie;
    - 2° een overeenkomst voor functieverandering door middel van particulier

- natuurbeheer is gesloten; of
- 3° gedeputeerde staten besluiten dat zij provinciale staten zullen verzoeken om het besluit tot het verzoek tot onteigening aan de Kroon, als bedoeld in artikel 78 van de Onteigeningswet, te nemen en dat ter voorbereiding van dit besluit van provinciale staten, gedeputeerde staten een kopie van hun besluit hiertoe aan burgemeester en wethouders zenden met het verzoek over te gaan tot vaststelling van het wijzigingsplan;
- c. een bestemmingsplan geen bestemmingen en regels bevat die omzetting naar de natuurfunctie onomkeerbaar belemmeren en de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland de Ecologische Hoofdstructuur en de natuurverbindingen de Ecologische Verbindingszone significant aantasten;
- d. een bestemmingsplan het bepaalde in artikel 15 in acht neemt.
- 2 In aanvulling op het eerste lid beschrijft de toelichting van het bestemmingsplan:
- a. de wezenlijke kenmerken en waarden van het desbetreffende deel van de Ecologische Hoofdstructuur het natuurnetwerk Nederland of de Ecologische Verbindingszonen natuurverbindingen, zoals aangegeven in het Natuurbeheerplan;
- b. hoe de wezenlijke kenmerken en waarden worden beschermd en;
- c. hoe negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden worden voorkomen.
- 3 In afwijking van het eerste en tweede lid kan een bestemmingsplan voorzien in:
- a. nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten voor zover:
- 1° er sprake is van een groot openbaar belang;
- 2° er geen reële andere mogelijkheden zijn en;
- 3° de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd of;
- b. een activiteit of een combinatie van activiteiten die mede tot doel heeft de kwaliteit of kwantiteit van het Natuurnetwerk Nederland de Ecologische Hoofdstructuur of de natuurverbindingen Ecologische Verbindingszone per saldo te verbeteren.
- 4 In aanvulling op het derde lid:
- a. voldoet het bestemmingsplan aan de ruimtelijke kwaliteitseisen als bedoeld in artikel 15 en is een bestemmingsplan in overeenstemming met het gestelde in artikel 5a of artikel 5c;
- b. onderdeel a, kan het bestemmingsplan hier alleen in voorzien indien in het bestemmingsplan wordt opgenomen:
- 1° op welke wijze schade aan het Natuurnetwerk Nederland de Ecologische Hoofdstructuur zoveel mogelijk wordt voorkomen en resterende schade wordt gecompenseerd;
- 2° hoe wordt geborgd dat de maatregelen ten behoeve van de compensatie als bedoeld onder het vierde lid, onderdeel b sub 1 daadwerkelijk wordt uitgevoerd.
- 5 Voor zover het derde lid, onderdeel a, onder 3 van toepassing is, is artikel 25 niet van toepassing.
- 6 Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland de



~~Ecologische Hoofdstructuur of de natuurverbindingen Ecologische Verbindingszone~~ wijzigen:

- a. ten behoeve van een verbetering van de samenhang of de planologische inpassing van ~~de Ecologische Hoofdstructuur~~ het Natuurnetwerk Nederland of de ~~natuurverbindingen Ecologische Verbindingszone~~;
  - b. ten behoeve van een kleinschalige ontwikkeling; of
  - c. ten behoeve van de krachtens het derde lid gestelde regels.
- 7 Een wijziging als bedoeld in het zesde lid is mogelijk voor zover:
- a. de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland ~~de Ecologische Hoofdstructuur~~ en de natuurverbindingen Ecologische Verbindingszone worden behouden, en
  - b. de oppervlakte van het Natuurnetwerk Nederland ~~de Ecologische Hoofdstructuur~~ ten minste gelijk blijft.
- 8 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van:
- a. de wezenlijke kenmerken en waarden als bedoeld in het tweede lid om deze nader te specificeren of aan te vullen in het belang van de instandhouding en verdere ontwikkeling van de natuurdoelen van het Natuurnetwerk Nederland ~~de Ecologische Hoofdstructuur~~ en de natuurverbindingen Ecologische Verbindingszone,
  - b. de wijze waarop compensatie plaatsheeft.

## **Titel 2**

### **UNESCO-werelderfgoederen van uitzonderlijke universele waarden**

#### **Artikel 20 UNESCO-werelderfgoederen van uitzonderlijke universele waarden**

Als erfgoed van uitzonderlijke universele waarden wordt aangewezen:

- a. Stelling van Amsterdam;
- b. Beemster;
- c. Nieuwe Hollandse Waterlinie;
- ~~d. Amsterdamse Grachtengordel.~~

De begrenzing van het Unesco-erfgoed van uitzonderlijke universele waarden is aangegeven op kaart 5a.

#### **Artikel 21 Kernkwaliteiten uitzonderlijke Universele Waarden UNESCO-erfgoederen**

Voor de gronden gelegen binnen de in artikel 20 genoemde erfgoederen van uitzonderlijke universele waarden dienen in het bestemmingsplan regels te worden opgenomen ten behoeve van het behoud of versterking van de kernkwaliteiten van de erfgoederen van de uitzonderlijke universele waarde, zoals omschreven in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie.

#### **Artikel 22 Ontwikkelingen binnen UNESCO-erfgoederen**

- 1 Een bestemmingsplan mag uitsluitend voorzien in nieuwe functies en uitbreiding van de bebouwing van bestaande functies binnen de gebieden als bedoeld in artikel 20 voor zover deze de kernkwaliteiten van de erfgoederen met uitzonderlijke universele waarde behouden of versterken, als bedoeld in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie zoals genoemd in artikel 15 en in bijlage 1 bij deze verordening.
- 2 In aanvulling op het gestelde in het eerste lid bevat het bestemmingsplan geen bestemmingen en regels die voorzien in:

- a. een grootschalige stads- of dorpsontwikkelingslocatie of glastuinbouwlocatie dan wel een grootschalig bedrijventerrein of infrastructuurproject;
  - b. een project dat, of een activiteit die de uitgewerkte Uitzonderlijke Universele waarden van het Unesco-erfgoed van uitzonderlijke universele waarden “De Beemster”, “De Stelling van Amsterdam”, ~~de “Amsterdamse grachtengordel”~~ of de “Nieuwe Hollandse Waterlinie”, aantast of doet verdwijnen.
- 3 Artikel 5a, artikel 5c en artikel 15 zijn van overeenkomstige toepassing.
- 4 In afwijking van het tweede lid, onderdeel a, kan een bestemmingsplan hierin wel voorzien indien:
- a. er sprake is van een groot openbaar belang;
  - b. er voldoende maatregelen worden getroffen om de nadelige effecten van de ontwikkeling op het behoud of de versterking van de uitgewerkte kernkwaliteiten te mitigeren of te compenseren;
  - c. het bestemmingsplan in overeenstemming is met artikel 5a of artikel 5c;
  - d. het bestemmingsplan in overeenstemming is met de kwaliteitseisen zoals opgenomen in artikel 15 van deze verordening en;
  - e. er geen reële andere mogelijkheden zijn.
- 5 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van de wijze waarop compensatie als bedoeld in het vierde lid plaatsheeft.

## Artikel 23

Vervallen

## Titel 3 Bufferzones

### Artikel 24 Bufferzones

1. Voor de gebieden die vallen binnen de begrenzing bufferzones op kaart 5b en op de digitale verbeelding ervan, maakt een bestemmingsplan nieuwe bebouwing niet mogelijk voor:
  - a. wonen;
  - b. detailhandel, bedrijven, dienstverlening en kantoren, anders dan dienstbaar aan dagrecreatie, voor natuurbeheer, waterbeheer, veiligheid, hulpdiensten of voor de levering van gas, water of elektriciteit;
  - c. complexen van recreatiewoningen;
  - d. grootschalige hotels;
  - e. bezoekersintensieve overdekte dagrecreatie, en;
  - f. bezoekersintensieve openlucht dagrecreatie.
2. In de gebieden als bedoeld in het eerste lid maakt een bestemmingsplan de bedrijfsmatige opslag van volumineuze goederen in de openlucht anders dan ten behoeve van agrarische bedrijvigheid op een oppervlakte van meer dan 500 m<sup>2</sup> en anders dan die opslag die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening bij een geldend bestemmingsplan is toegelaten, niet mogelijk.
3. In afwijking van het eerste lid is nieuwe bebouwing voor een restaurant, café, kleinschalig hotel, kampeerbedrijf of zorgboerderij wel toegestaan.
4. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid wordt in het bestemmingsplan en de toelichting daarop aangegeven op welke wijze:
  - a. de open en groene ruimte wordt beschermd;
  - b. de ruimtelijke kwaliteit wordt beschermd;

- c. de dagrecreatieve functie wordt versterkt, en;
  - d. rekening wordt gehouden met de specifieke kernkwaliteiten van de verschillende voormalige Nationale Landschappen; waarbij de ontwikkelingen zijn afgestemd op het aangrenzend stedelijk gebied en de ruimtelijke kwaliteitseisen zoals bedoeld in artikel 15 in acht zijn genomen.
- 5 In afwijking van het eerste tot en met het vierde lid kan een bestemmingsplan voorzien in:
- a. woningbouw die tot stand komt door toepassing van de Ruimte voor Ruimte-regeling als bedoeld in artikel 16;
  - b. nieuwe bebouwing die gekoppeld is aan een substantiële verbetering van in de betreffende bufferzone aanwezige kwaliteiten van natuur, water of landschap of de recreatieve mogelijkheden (rood voor groen), voor zover in een provinciale of intergemeentelijke structuurvisie aanwijzingen zijn gegeven voor de locaties;
  - c. bezoekersintensieve overdekte dagrecreatie en voor bezoekersintensieve openlucht dagrecreatie voor zover in een provinciale of intergemeentelijke structuurvisie aanwijzingen zijn gegeven voor de locaties;
  - d. een niet-agrarische nevenactiviteit ter ondersteuning van de bedrijfsvoering van een bedrijf voor grondgebonden landbouw, tuinbouw of veeteelt, of;
  - e. woningbouw overeenkomstig de afspraken tussen Rijk en provincie met betrekking tot de "pilot Waterland".
- 6 In afwijking van het eerste en tweede lid kan een bestemmingsplan wel in de in die leden genoemde ontwikkelingen voorzien, indien:
- a. er sprake is van een groot openbaar belang;
  - b. er geen reële andere mogelijkheden zijn en;
  - c. de negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd.
- 7 Artikel 15 is van overeenkomstige toepassing op het vijfde en zesde lid.
- 8 Voor initiatieven die gelegen zijn in de bufferzone Amstelscheg gelden de karakteristieken en de ontwerpprincipes inzake de samenhang, de ruimtelijke kwaliteit en de identiteit van het landschap, zoals beschreven in het door gedeputeerde staten (nr 2011-66880) vastgestelde rapport 'Gebiedsperspectief en Beeldkwaliteit Amstelscheg'.
- 9 Ten aanzien van het zesde lid, onderdeel c, worden maatregelen ter vergroting van de ruimtelijke kwaliteit of ter versterking van de dagrecreatieve functie getroffen.
- 10 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van de wijze waarop compensatie plaatsheeft, teneinde te garanderen dat de ruimtelijke kwaliteit toeneemt en de dagrecreatieve waarde wordt versterkt.

#### **Titel 4 Weidevogelleefgebieden**

##### **Artikel 25 Weidevogelleefgebieden**

- 1 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op weidevogelleefgebieden, zoals op kaart 4 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven, voorziet niet in:

- a. de mogelijkheid van nieuwe bebouwing, anders dan binnen een bestaand bouwblok of een uitbreiding daarvan;
  - b. de mogelijkheid van aanleg van nieuwe weginfrastructuur;
  - c. de mogelijkheid van aanleg van bossen of boomgaarden;
  - d. de mogelijkheid versturende activiteiten, buiten de huidige agrarische activiteiten, te verrichten die het weidevogelleefgebied verstoren, en;
  - e. de mogelijkheid werken uit te voeren die realisatie van nieuwe peilverlagingen mogelijk maken.
- 2 In een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid wordt de aanleg van hoog opgaande beplantingen of laanbeplanting afhankelijk gesteld van een aanlegvergunning, als bedoeld in artikel 3.3. sub a. van de Wet ruimtelijke ordening.
- 3 In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan wel voorzien in de in dat lid omschreven ontwikkelingen indien dit geschiedt ten behoeve van:
- a. een ingreep waarvoor geen aanvaardbaar alternatief aanwezig is en waarmee bovendien een groot openbaar belang wordt gediend;
  - b. woningbouw indien er sprake is van de toepassing van de regeling Ruimte voor Ruimte als bedoeld in artikel 16 en waarbij de natuurdoelen leidend zijn;
  - c. woningbouw die bijdraagt aan een substantiële verbetering van in de directe omgeving daarvan aanwezige natuurkwaliteiten van het landschap of;
  - d. een ingreep die netto geen verstoring van het weidevogelleefgebied geeft.
- 4 In aanvulling op het derde lid kan het bestemmingsplan hier alleen in voorzien indien in het bestemmingsplan wordt opgenomen:
- a. op welke wijze schade aan een weidevogelleefgebied zoveel mogelijk wordt voorkomen en resterende schade wordt gecompenseerd;
  - b. hoe wordt geborgd dat de maatregelen ten behoeve van de compensatie als bedoeld onder a daadwerkelijk worden uitgevoerd;
  - c. op welke wijze aan het gestelde in artikel 5a of artikel 5c wordt voldaan en;
  - d. op welke wijze aan de ruimtelijke kwaliteitseisen als bedoeld in artikel 15 is voldaan.
- 5 Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van de weidevogelleefgebieden wijzigen:
- a. naar aanleiding van recente tellingen van het aantal broedparen;
  - b. ten behoeve van een kleinschalige ontwikkeling of;
  - c. ten behoeve van de krachtens het derde lid gestelde regels.
- 6 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van de wijze waarop compensatie plaatsheeft, als bedoeld in het vierde lid onderdelen a en b.

## **Titel 5 Landbouw**

### **Artikel 26 ~~Gebieden voor grootschalige en gecombineerde landbouw~~ Agrarische bedrijven in landelijk gebied**

- 1 Voor een bestemmingsplan dat betrekking heeft op ~~landbouwgebieden landelijk gebied, zoals aangegeven op kaart 6 en op de digitale verbeelding ervan,~~ geldt het volgende:
- a. agrarische bebouwing wordt geconcentreerd binnen het bouwperceel;

- b. in afwijking van onderdeel a geldt dat buiten het bouwperceel gaas- en boogkassen kunnen worden toegestaan mits deze na het groeiseizoen worden verwijderd;
  - c. ten behoeve van een volwaardig agrarisch bedrijf is maximaal één agrarische bedrijfswoning toegestaan. Het bestemmingsplan kan met een omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 3.6 van de wet, één extra bedrijfswoning mogelijk maken mits dit noodzakelijk is voor het toezicht op de bedrijfsvoering en de betreffende gronden niet zijn gelegen in een glastuinbouwconcentratiegebied of een tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan;
  - d. in gebied voor gecombineerde landbouw, zoals aangegeven op kaart 6 en op de digitale verbeelding ervan, heeft een agrarisch bouwperceel een omvang van maximaal 1,5 hectare;
  - e. in afwijking van onderdeel d kan een agrarisch bouwperceel in gebied voor gecombineerde landbouw een omvang hebben van maximaal 2 hectare, mits wordt gemotiveerd dat de uitbreiding noodzakelijk is voor het primaire productieproces;
  - f. d. in gebied voor grootschalige landbouw, zoals aangegeven op kaart 6 en op de digitale verbeelding ervan, heeft een agrarisch bouwperceel heeft een omvang van maximaal 2 hectare;
  - g. e. in afwijking van onderdeel d f kan een agrarisch bouwperceel in een gebied voor grootschalige landbouw een omvang van meer dan 2 hectare hebben, mits wordt gemotiveerd dat de uitbreiding noodzakelijk is voor het primaire productieproces en de uitbreiding geen afbreuk doet aan de landschappelijke waarden van de betreffende omgeving.
  - h. f. in de huisvesting van tijdelijke werknemers kan worden voorzien, indien:
    - 1° de huisvestingsvoorziening wordt gesitueerd binnen het agrarisch bouwperceel;
    - 2° de huisvesting plaatsvindt ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering, en;
    - 3° het een ondergeschikte functie ten opzichte van een volwaardig agrarisch bedrijf betreft.
- 2 Artikel 15 is van toepassing op een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat voor "een nieuwe stedelijke ontwikkeling" wordt gelezen: "agrarische bebouwing of agrarische bouwpercelen als bedoeld in artikel 26".
- ~~Voor zover agrarische bedrijven, als bedoeld in dit artikel, conform kaart 4 en de digitale verbeelding ervan, liggen in de Ecologische Hoofdstructuur of een weidevogelleefgebied, is het bepaalde in artikel 19 en 25 van overeenkomstige toepassing.~~
- 3 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van de motivering als bedoeld het bepaalde in het eerste lid, onderdelen e en f.
  - 4 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op veenpolderlandschappen bevat geen regels die voorzien in het scheuren van grasland.

#### **Artikel 26a Intensieve veehouderijen**

- 1 Een bestemmingsplan bevat geen bestemmingen of regels die voorzien in:
  - a. nieuwvestiging van intensieve veehouderijen, al dan niet als neventak;
  - b. de herontwikkeling van een bestaand agrarisch bedrijf naar, al dan niet als neventak, intensieve veehouderij.

2 Verplaatsing van op 30 november 2011 bestaande intensieve veehouderijen in Noord-Holland wordt niet beschouwd als nieuwvestiging als bedoeld in het eerste lid onder a.

3 Voor zover een bestemmingsplan bestemmingen of regels bevat voor bestaande intensieve veehouderijen, al dan niet als neventak, geldt dat bij uitbreiding ten hoogste één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren. Verplaatsing van een bestaande intensieve veehouderij in Noord-Holland, als bedoeld in het tweede lid, is alleen toegestaan naar een gebied voor grootschalige landbouw.

4 Voor zover een bestemmingsplan bestemmingen of regels bevat voor bestaande intensieve veehouderijen, al dan niet als neventak, geldt dat: uitbreidingsmogelijkheden uitsluitend mogen worden opgenomen als aan de wettelijke milieu- en dierenwelzijnseisen is voldaan, zodat het bedrijf op de huidige locatie op duurzame wijze wordt ontwikkeld. Als de uitbreiding op de huidige locatie niet mogelijk is, kan het bedrijf zich verplaatsen naar gebied voor grootschalige landbouw;

bij uitbreiding ten hoogste één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren.

#### **Artikel 26b Bollenteelt**

1 Een bestemmingsplan bevat uitsluitend bestemmingen of regels die voorzien in nieuwe bollenteeltbedrijven voor permanente bollenteelt, de uitbreiding van een bestaand bollenteeltbedrijf alsmede het mogelijk maken van grondbewerkingen als bezanden, omzetten en opspuiten ten behoeve van permanente bollenteelt, indien de betrokken gronden zijn gelegen in ~~in~~ bollenconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan.

2 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op bollenconcentratiegebied maakt de vestiging van een nieuw bollenteeltbedrijf voor permanente bollenteelt of de uitbreiding van een bestaand bollenteeltbedrijf in dit gebied niet onmogelijk.

3 Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van bollenconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de verbeelding ervan, wijzigen.

#### **Artikel 26c Glastuinbouw**

1 Nieuwvestiging of verplaatsing van glastuinbouwbedrijven is alleen mogelijk in glastuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan.

2 Uitbreiding van bestaande glastuinbouwbedrijven waardoor de totale omvang van het agrarisch bouwperceel meer dan 2 ha gaat bedragen is alleen mogelijk in glastuinbouwconcentratiegebied of tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan.

3 In afwijking van het tweede lid kan een bestemmingsplan voorzien in de uitbreiding van een glastuinbouwbedrijf tot een totale omvang van meer dan 2 ha, mits het bedrijf grenst aan bestaand stedelijk gebied, niet grenst aan andere glastuinbouwbedrijven, sprake is van grondgebonden teelt en de uitbreiding leidt tot een verbeterde duurzame bedrijfsvoering, waarbij het bedrijf een aantoonbare duurzame synergie heeft met de aangrenzende stedelijke functies.

4 In afwijking van artikel 5c, kan een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een glastuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan, bestemmingen of regels bevatten voor bedrijven

~~die zijn gelieerd aan glastuinbouw met kassen gericht op zaadveredeling plantenveredeling, scholing en onderzoek.~~

- 45 In afwijking van artikel 5c, kan een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een glastuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan, bestemmingen of regels bevatten die ~~bedrijven~~ activiteiten mogelijk maken die niet zijn gelieerd aan glastuinbouw mits deze ~~bedrijven activiteiten~~ aantoonbaar bijdragen aan de verduurzaming van de aanwezige glastuinbouwbedrijven.
- 56 In afwijking van artikel 26, eerste lid, ~~onderdelen d en f de~~, geldt geen maximale omvang voor een agrarisch bouwperceel van een glastuinbouwbedrijf in een glastuinbouwconcentratiegebied of tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan.
- 67 Indien sprake is van verplaatsing van een glastuinbouwbedrijf naar het glastuinbouwconcentratiegebied en er op de bestaande locatie geen sprake is van een opvolgend glastuinbouwbedrijf, dient zeker te worden gesteld dat de kassen worden gesloopt; dit bedrijf op de bestaande locatie wordt wegbestemd en beëindigd gesaneerd.
- 78 Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van het glastuinbouwconcentratiegebied en tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de verbeelding ervan, wijzigen.

#### **Artikel 26d Zaadveredelingsbedrijven**

- 1 Een bestemmingsplan bevat uitsluitend bestemmingen of regels die voorzien in nieuwe zaadverdelingsbedrijven in zaadverdelingsconcentratiegebied, zoals aangeduid op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan.
- 2 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op zaadverdelingsconcentratiegebied maakt de vestiging van een nieuw zaadverdelingsbedrijf in dit gebied niet onmogelijk.
- 3 Een bestemmingsplan voorziet alleen in de uitbreiding van de op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven bestaande zaadverdelingsbedrijven.
- 4 In afwijking van artikel 26, eerste lid, onder de, geldt voor een agrarisch bouwperceel van een zaadverdelingsbedrijf geen maximale omvang.
- 5 Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van zaadverdelingsconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de verbeelding ervan, wijzigen.

#### **Artikel 26e Verbrede landbouw op agrarische bouwpercelen**

- 1 Een bestemmingsplan voorziet slechts in de mogelijkheid dat bestaande agrarische gebouwen op het bouwperceel, inclusief de agrarische bedrijfswoning(en) en uitgezonderd kassen, als nevenfunctie worden gebruikt voor kleinschalige vormen van bijzondere huisvesting, werken, recreatie, gebruiksgerichte paardenhouderij, onzelfstandige detailhandel en zorgfuncties indien:
- a. deze functie de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven en de woonfunctie van omliggende woningen niet beperkt;

- b. buitenopslag in relatie tot niet-agrarisch gebruik niet is toegestaan buiten het bouwvlak;
  - c. deze functie aantoonbaar geen onevenredige verkeersaantrekkende werking heeft en er sprake is van een acceptabele verkeerssituatie;
  - d. benodigde parkeerplaatsen op het eigen bouwperceel worden gerealiseerd;
  - e. in geval van bijzondere huisvesting uitsluitend sprake is van afhankelijke woonruimten of woningen als onderdeel van zorgfuncties;
  - f. in geval van recreatiefuncties permanente bewoning wordt verboden.
- 2 Nieuwbouw ten behoeve van de nevenfuncties als bedoeld in het eerste lid is toegestaan binnen het agrarisch bouwperceel, indien de bestaande bebouwing daarvoor ontoereikend of ongeschikt is.
- 3 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen over de aard en omvang van de in het eerste lid genoemde toegelaten niet-agrarische functies.

#### **Artikel 27 Landbouweffecten-Effect Rapportage**

- 1 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op landelijk gebied gaat vergezeld van een landbouw effect rapportage, indien sprake is van; ~~gelegen in het gebied als bedoeld in artikel 26 eerste lid gaat vergezeld van een landbouw effect rapportage, indien er bij die bestemmingsplannen sprake is van:~~
- a. een MER-plichtige activiteit als bedoeld in het Besluit MER, of
  - a.b. overige ingrepen die een aanzienlijk effect hebben op gronden met een agrarische bestemming ofen;
  - b.c. een vermindering van het areaal landbouwgrond met minimaal 100 20 100 ha.
- 2 De toelichting van een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid bevat de resultaten van de landbouw effect rapportage en bevat de motivering hoe rekening is gehouden met deze resultaten in de belangenafweging.
- 3 De toelichting van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op ~~gelegen in het landelijk gebied, waarop het eerste lid niet van toepassing is, maar dat een functiewijziging bevat van een agrarische functie naar een niet-agrarische functie die leidt tot een vermindering van het areaal landbouwgrond met minder dan 20 ha~~ bevat een motivering hoe rekening is gehouden met de effecten op de agrarische structuur van het betreffende gebied.
- 4 Het bepaalde in de voorafgaande leden is niet van toepassing op de gronden aangeduid op kaart 4 en op de digitale verbeelding ervan als Natuurnetwerk Nederland of als natuurverbinding.
- 35 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van de toelichting van bestemmingsplannen of de ruimtelijke onderbouwing van projectprocedures met betrekking tot de inhoud van een landbouw-effectrapportage als bedoeld in het eerste lid.

#### **Artikel 28** Vervallen

### **Hoofdstuk 6 De blauwe ruimte**

#### **Artikel 29** Vervallen



## **Artikel 29a Buitendijkse gebieden**

### **Vervallen**

1 — Een bestemmingsplan kan voorzien in nieuwe bebouwing en functies in de buitendijkse gebieden langs het IJsselmeer, Markermeer, Gooimeer en Eemmeer; indien de toelichting een beschrijving bevat van de wijze waarop rekening is gehouden met actuele peilfluctuaties en voorzienbare peilveranderingen.

2 — De artikelen 5a, 5c en 15 zijn van overeenkomstige toepassing.

## **Artikel 30 Regionale waterkeringen**

1. Voor zover een bestemmingsplan mede betrekking heeft op regionale waterkeringen, zoals aangegeven op kaart 8 en de digitale verbeelding ervan, voorziet het bestemmingsplan in bescherming van de waterkerende functie door op deze functie toegesneden bestemmingen en regels en voorziet het bestemmingsplan tevens in een vrijwaringzone aan weerszijden van de waterkeringen opdat reconstructies van de waterkeringen niet onmogelijk worden gemaakt. Deze lokaal benodigde vrijwaringzones worden overgenomen van de hoogheemraadschappen.
2. Afwijken van de vrijwaringzone, als bedoeld in het eerste lid, is mogelijk indien hierover blijktens de toelichting bij het bestemmingsplan overeenstemming is bereikt tussen betrokken gemeenten, waterbeheerder en provincie.

## **Artikel 31 Strandzoning**

1. Een bestemmingsplan voorziet niet in bestemmingen en regels die nieuwe jaarrond aanwezige gebouwen mogelijk maken in de kustzone zoals aangeduid op kaart 8 en op de digitale verbeelding ervan.
2. Van het bepaalde in het eerste lid zijn uitgezonderd jaarrond strandpaviljoens, jaarrond sportpaviljoens, jaarrond reddingsbrigadegebouwen in de als strandzoning aangeduide gebieden op kaart 8 en op de digitale verbeelding daarvan.

## **Hoofdstuk 7 Energie**

### **Artikel 32 Windturbines**

1. Een bestemmingsplan voorziet niet in bestemmingen en regels die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk maken.
2. Zolang een bestemmingsplan niet voldoet aan het bepaalde in het eerste lid is het verboden om een of meer windturbines te bouwen of op te schalen tenzij sprake is van:
  - a. vervanging van een of meer met vergunning gebouwde windturbines waarbij geen sprake is van verwijdering als bedoeld in het vierde lid, onderdeel a:
    - 1° buiten het op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven windgebied Wieringermeer;
    - 2° door eenzelfde aantal of minder windturbines met eenzelfde, vergelijkbare of geringere ashoogte, rotordiameter en verschijningsvormen;
    - 3° op gronden waarop op het tijdstip van het van kracht worden van deze bepaling de bouw van een of meer windturbines volgens een bestemmingsplan is toegestaan of;
  - b. het bouwen of opschalen van een of meer windturbines:
    - 1° binnen het op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven windgebied Wieringermeer;

- 2° op gronden waarop op het tijdstip van het van kracht worden van deze bepaling de bouw van een of meer windturbines volgens een bestemmingsplan is toegestaan en;
- 3° voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden als bedoeld in het derde lid, onderdelen a. tot en met f.
3. In afwijking van het eerste lid mag een bestemmingsplan binnen het op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven windgebied Wieringermeer bestemmingen en regels bevatten die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk maken voor zover in het bestemmingsplan ten minste regels worden opgenomen met de volgende strekking:
- de ashoogte van een windturbine bedraagt minimaal 100 en ten hoogste 120 meter;
  - binnen een lijn of cluster van windturbines anders dan een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel d draaien de rotorbladen in eenzelfde richting;
  - binnen een lijn of cluster van windturbines anders dan een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel d hebben windturbines eenzelfde verschijningsvorm;
  - binnen een lijn of cluster die is aangewezen als testlocatie voor prototypewindturbines bedraagt de rotordiameter ten hoogste 175 meter;
  - binnen een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel d bedraagt de ashoogte ten hoogste 150 meter en;
  - binnen een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel d dan wel binnen een straal van 500 meter van een prototype windturbine als bedoeld in onderdeel d mag een meetmast worden opgericht met een hoogte van ten hoogste 150 meter.
4. Binnen de op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven herstructureringsgebieden mag met behulp van een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2° of 3° of tweede lid van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van een bestemmingsplan of beheersverordening wordt afgeweken het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk worden gemaakt, waarbij:
- het bouwen of opschalen van één windturbine niet eerder geschiedt dan na verwijdering van ten minste twee andere windturbines op grondgebied van de provincie;
  - de windturbines in een lijnopstelling worden geplaatst van minimaal zes windturbines;
  - de rotorbladen van de windturbines binnen een lijnopstelling dezelfde draairichting hebben;
  - de windturbines binnen een lijnopstelling eenzelfde verschijningsvorm hebben;
  - de ashoogte van de windturbines maximaal 120 meter bedraagt;
  - de rotordiameter voor windturbines met een ashoogte vanaf 80 meter gelijk is aan de ashoogte met een maximale afwijking van tien procent en de rotordiameter voor windturbines met een ashoogte tot 80 meter gelijk is aan de ashoogte met een maximale afwijking van twintig procent, met dien verstande dat voor windturbines met een ashoogte tot 80 meter de afstand tussen het laagste punt van de tip van het rotorblad en maaiveld minimaal 28 meter bedraagt;
  - de windturbines op minimaal 600 meter afstand worden geplaatst van gevoelige bestemmingen en in geval van bijzondere lokale omstandigheden normen als bedoeld in artikel 3.14a, derde lid, van het

- Activiteitenbesluit milieubeheer worden vastgesteld conform de daarvoor gestelde voorschriften in de Provinciale Milieuverordening Noord-Holland;
- h. een windturbine niet is gelegen in een weidevogelleefgebied, het Natuurnetwerk Nederland de Ecologische Hoofdstructuur of een natuurverbinding ecologische verbindingszone;
  - i. een windturbine niet is gelegen in een aardkundig monument, een UNESCO-erfgoed van uitzonderlijke universele waarden of een voormalig Nationaal Landschap en;
  - j. de omgevingsvergunning niet tot gevolg heeft dat in totaal meer dan 685,5 Megawatt windenergie op grondgebied van de provincie ruimtelijk wordt mogelijk gemaakt.
5. Op het bepaalde in het tweede tot en met het vierde lid is artikel 15 en artikel 15a, ~~eerste tot en met het vierde lid~~, van overeenkomstige toepassing.
  6. In afwijking van het vierde lid, onderdeel a, kunnen te verwijderen windturbines gedurende maximaal vijf jaar gelijktijdig met de nieuwe dan wel opgeschaalde windturbines in werking blijven, indien dat vanwege economische uitvoerbaarheid van de onder het vierde lid, onderdeel b, genoemde lijnopstelling noodzakelijk is en met betrekking tot de te verwijderen windturbines een intrekingsbesluit als bedoeld in artikel 2.33 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt overgelegd. De periode van vijf jaar wordt gerekend vanaf het moment dat wordt gestart met de bouw dan wel opschaling van de windturbines.
  7. Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van het bepaalde in het eerste tot en met het zesde lid.
  8. Het bepaalde in het eerste tot en met het zevende lid is niet van toepassing op een bestemmingsplan dat voorziet in het bouwen of opschalen van windturbines indien aangetoond kan worden dat:
    - a. voor 11 april 2011 een vergunningsaanvraag voor het bouwen of opschalen van een of meer windturbines of een verzoek tot het wijzigen van een bestemmingsplan of het vaststellen van een inpassingsplan voor het bouwen of opschalen van een of meer windturbines is ingediend bij het bevoegd gezag;
    - b. een windturbine niet is gelegen in een weidevogelleefgebied, het Natuurnetwerk Nederland de Ecologische Hoofdstructuur of een natuurverbinding ecologische verbindingszone;
    - c. een windturbine niet is gelegen in een aardkundig monument, een UNESCO-erfgoed van uitzonderlijke universele waarden of een voormalig Nationaal Landschap;
    - d. de afstand tussen een windturbine en een gevoelige bestemming minimaal vier maal de ashoogte en minimaal 300 meter bedraagt en;
    - e. de bepalingen van artikel 15 en artikel 15a in acht zijn genomen.

#### **Artikel 32a Opstellingen voor zonne-energie**

- 1 In het landelijk gebied kan de oprichting van een of meer opstellingen voor zonne-energie uitsluitend mogelijk worden gemaakt met behulp van een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2° of 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van een bestemmingsplan of beheersverordening wordt afgeweken.
- 2 Het is niet toegestaan om de oprichting van een of meer opstellingen voor zonne-energie als bedoeld in het eerste lid mogelijk te maken in het landelijk gebied op gronden die zijn aangemerkt als:

- a ~~Natuurnetwerk Nederland Ecologische Hoofdstructuur en natuurverbinding Ecologische Verbindingszone~~, als bedoeld in artikel 19;
  - b erfgoed van uitzonderlijke universele waarden de Stelling van Amsterdam, als bedoeld in artikel 20, aanhef en onder a;
  - c bufferzones, als bedoeld in artikel 24, of;
  - d weidevogelleefgebieden, als bedoeld in artikel 25.
- 3 Aan de omgevingsvergunning als bedoeld in het eerste lid worden in ieder geval de volgende voorwaarden verbonden:
- a de omgevingsvergunning geldt voor een bepaalde termijn, die maximaal 25 jaar bedraagt;
  - b na het verstrijken van die bepaalde termijn wordt de vóór de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand hersteld en wordt de opstelling voor zonne-energie verwijderd, en;
  - c voor het gestelde onder b wordt financiële zekerheid gesteld.
- 4 In afwijking van het eerste tot en met derde lid kan een bestemmingsplan voorzien in bestemmingen en regels die het oprichten van een of meer opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied mogelijk maken op gronden met nutsvoorzieningen, niet zijnde leidingtracés voor gas, water of elektriciteit, of infrastructuur voor weg, spoor, water en vliegverkeer, indien de reeds bestaande functie tevens wordt gehandhaafd.
- 5 Op het bepaalde in het eerste en het vierde lid is artikel 15a van overeenkomstige toepassing.
- 6 Gedeputeerde Staten stellen in ieder geval nadere regels over de locatie, omvang en inpassing van een opstelling voor zonne-energie als bedoeld in het eerste lid. Voor het overige kunnen gedeputeerde staten nadere regels stellen.

### **Artikel 33 Energie en duurzaam bouwen**

- 1 Bestemmingsplannen voor woningbouw, renovatie, (herstructurering) bedrijventerreinen, kantoorlocaties en glastuinbouw dienen te beschrijven op welke wijze invulling wordt gegeven aan energiebesparing en inzet van duurzame energiebesparing en inzet van duurzame energie, waaronder mede wordt verstaan het gebruik van restwarmte, Warmte Koude Opslag en aardwarmte, zonne-energie, biomassa.
- 2 Een nieuwe stedelijke ontwikkeling dient aan eisen van duurzaam bouwen te voldoen.

### **Hoofdstuk 8 Hardheidsclausule**

#### **Artikel 34 Ontheffing**

Gedeputeerde staten kunnen op aanvraag van burgemeester en wethouders een ontheffing als bedoeld in artikel 4.1 a van de wet verlenen van artikel 5 tot en met artikel 33 van deze verordening voor zover de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de met die regels te dienen provinciale belangen. In voorkomende gevallen worden provinciale staten vooraf geïnformeerd over het voornemen van gedeputeerde staten om ontheffing te verlenen.

#### **Artikel 35 Voorschriften aan ontheffing**

Gedeputeerde staten kunnen aan de ontheffing als bedoeld in artikel 34 voorschrijven

verbinden indien de betrokken provinciale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken.

#### **Artikel 36 Inhoud aanvragen om ontheffing**

Een aanvraag om een ontheffing bevat in ieder geval:

- a. een beschrijving van de redenen waarom de ontheffing wordt gevraagd;
- b. een beschrijving van de mogelijke gevolgen van de ontheffing voor het belang dat beschermd wordt door de bepaling waarvan ontheffing wordt gevraagd;
- c. een of meer kaarten op een zodanige schaal of de digitale verbeelding ervan dat een duidelijk beeld wordt verkregen van de plaats waarop de ontheffing betrekking heeft.

#### **Artikel 37 Bij beslissing op aanvraag te betrekken provinciaal beleid**

Gedeputeerde staten houden bij de beslissing op de aanvraag om ontheffing ten minste rekening met de geldende Provinciale Structuurvisie, respectievelijk de door gedeputeerde staten vastgestelde uitwerkingen daarvan.

#### **Artikel 38**

Vervallen

#### **Artikel 39 Weigering ontheffing**

Gedeputeerde staten verlenen geen ontheffing indien door het stellen van beperkingen of voorschriften niet voldoende kan worden tegemoetgekomen aan de belangen die de bepaling waarvan ontheffing is aangevraagd, beoogt te beschermen.

#### **Artikel 40 Intrekken ontheffing**

Gedeputeerde staten kunnen - anders dan op aanvraag - een ontheffing geheel of gedeeltelijk intrekken indien:

- a. de ontheffing is gebaseerd op onjuiste of onvolledige gegevens;
- b. door de aanvrager wordt gehandeld in strijd met of in afwijking van de bij de ontheffing gegeven voorschriften;

#### **Artikel 41 Vervallen ontheffing**

Een verleende ontheffing vervalt indien niet binnen twee jaar na het verlenen van de ontheffing een bestemmingsplan is vastgesteld met gebruikmaking van de ontheffing.

#### **Artikel 42 Termijn beslissing op ontheffing**

- 1 Gedeputeerde staten beslissen binnen 12 weken nadat de aanvraag om ontheffing is ontvangen op het verzoek om ontheffing.
- 2 Indien gedeputeerde staten niet binnen de in het eerste lid genoemde termijn kunnen beslissen, delen zij dit aan de aanvrager van de ontheffing mede onder vermelding van de termijn waarbinnen de beslissing wel tegemoet kan worden gezien.

### **Hoofdstuk 9 Overgangs- en slotbepalingen**

#### **Artikel 43 Technische correctie van begrenzings**

Gedeputeerde staten zijn bevoegd kennelijke onjuistheden in de begrenzing van

gebieden in de bij deze verordening behorende kaarten of op de digitale verbeelding ervan te wijzigen.

#### **Artikel 44 Aanpassing termijn bestemmingsplannen**

- 1 Een bestemmingsplan anders dan een bestemmingsplan als bedoeld in het tweede lid, is uiterlijk tien jaar na het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening, of zoveel eerder als het bestemmingsplan ingevolge artikel 3.1, tweede lid, van de wet is aangepast, in overeenstemming met deze verordening vastgesteld.
- 2 Gedeputeerde staten nemen geen verzoek tot ontheffing in overweging dat gebaseerd is op een verouderd bestemmingsplan. Indien provinciale belangen beschermd dienen te worden, die niet in het verouderde bestemmingsplan zijn geborgd, neemt de provincie indien nodig de verantwoordelijkheid van gemeenten over door middel van een inpassingsplan.

#### **Artikel 45**

Vervallen

#### **Artikel 46 Intrekking**

De Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie wordt ingetrokken.

#### **Artikel 46a Overgangsrecht**

- 1 De verordening zoals die gold vóór 1 maart 2017 blijft van toepassing ten aanzien van een bestemmingsplan, een wijzigingsplan of een uitwerkingsplan waarvan het ontwerp voor dit tijdstip ter inzage is gelegd, met dien verstande dat het besluit omtrent vaststelling binnen 2 jaar na dit tijdstip wordt genomen.
- 2 De verordening zoals die gold vóór 1 maart 2017 blijft van toepassing ten aanzien van een omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 3, waarvan de aanvraag vóór dit tijdstip is ingediend, met dien verstande dat de vergunning binnen 2 jaar na dit tijdstip wordt verleend.

#### **Artikel 47 Inwerkingtreding**

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin het wordt geplaatst.

#### **Artikel 48 Naamgeving PRV**

Deze verordening wordt aangehaald als: Provinciale Ruimtelijke Verordening.

## Bijlage 1 Kernkwaliteiten UNESCO-erfgoederen

Hieronder zijn de kernkwaliteiten van de werelderfgoederen opgesomd. De uitwerking van de kernkwaliteiten is opgenomen in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie. Deze tabel dient in samenhang te worden gelezen met de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie.

|                                    |   |
|------------------------------------|---|
| -                                  | <u>kernkwaliteiten</u>  |
| <u>Nieuwe Hollandse Waterlinie</u> | 1. Het unieke, in samenhang met het landschap ontworpen negentiende en twintigste-eeuwse hydrologische en militairverdedigingssysteem, bestaande uit:               |
| -                                  | <u>– inundatiegebieden;</u>   |
| -                                  | <u>– zone met verdedigingswerken als forten, batterijen, lunetten, betonnen mitrailleurkazematten en groepsschuilplaatsen in hun samenhang met de omgeving;</u>     |
| -                                  | <u>– voormalige schootsvelden (visueel open) en verboden kringen (merendeels onbebouwd gebied) rondom de forten;</u>  |
| -                                  | <u>– waterwerken als waterlichamen, sluizen, inlaten, duikers, en dijken functionerend in samenhang met verdedigingswerken en inundatiegebieden;</u>                |
| -                                  | <u>– overige elementen als beschutte wegen, (resten van) loopgraven en tankgrachten;</u>  |
| -                                  | <u>– de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten;</u>  |
| -                                  | <u>– de historische vestingstructuur van de vestingsteden Muiden, Weesp, Naarden, Nieuwersluis, Gorinchem en Woudrichem;</u>  |
| -                                  | <u>2. Grote openheid;</u>   |
| -                                  | <u>3. Groen en overwegend rustig karakter.</u>  |
| -                                  | -   |
| <u>Werelderfgoed De Beemster</u>   | 1. Het unieke, samenhangende en goed bewaard gebleven, vroeg zeventiende-eeuwse (landschaps)architectonische geheel van de droogmakerij De Beemster, bestaande uit: |

|  |  |
|--|--|
| -  | <u>kernkwaliteiten</u>   |
| -  | <u>– het vierkante gridpatroon van wegen en waterlopen en rechthoekige percelen;</u>   |
| -  | <u>– de ringdijk en ringvaart (continuïteit en eenheid in vormgeving);</u>   |
| -  | <u>– het centraal gelegen dorp (Middenbeemster) op een assenkruis van wegen;</u>   |
| -  | <u>– bebouwing langs de wegen;</u>   |
| -  | <u>– de relatief hooggelegen wegen met laanbeplanting;</u>   |
| -  | <u>– de monumentale en typerende (stolp)boerderijen en restanten van buitens;</u>  |
| -  | <u>– de oude negentiende-eeuwse gemalen en molengangen;</u>  |
| -  | <u>– de structuur en het karakter van het (beschermd) dorpsgezicht van Middenbeemster;</u>   |
| -  | <u>2. Grote openheid;</u>  |
| -  | <u>3. Voor zover het werelderfgoed De Beemster samenvalt met het werelderfgoed De Stelling van Amsterdam, zijn de uitgewerkte universele waarden van het werelderfgoed De Stelling van Amsterdam tevens van toepassing op het werelderfgoed De Beemster.</u> |
| -  | -  |
| <u>Werelderfgoed De Stelling van Amsterdam</u> | <u>1. Het unieke, samenhangende en goed bewaard gebleven, laatnegentiende-eeuwse en vroegtwintigste-eeuwse hydrologische en militair-landschappelijke geheel, bestaande uit:</u>   |
| -  | <u>– een doorgaand stelsel van linedijken in een grote ring om Amsterdam;</u>  |
| -  | <u>– sluisen en voor- en achterkanalen;</u>  |
| -  | <u>– de forten, liggend op regelmatige afstand, voornamelijk langs dijken;</u>   |
| -  | <u>– inundatiegebieden;</u>  |



|   |   |
|---|---|
| - | <u>kernkwaliteiten</u>  |
| - | <u>– voormalige schootsvelden (visueel open) en verboden kringen (merendeels onbebouwd gebied);</u> |
| - | <u>– de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten;</u>          |
| - | <u>2. Relatief grote openheid;</u>  |
| - | <u>3. Groene en relatief stille ring rond Amsterdam.</u>  |

**Bijlage 2: kaarten behorende bij PRV**

**Kaart 1: Grondgebied**

**Kaart 2: (vervallen)**

**Kaart 3: (vervallen)**

**Kaart 4: Ecologie**

**Kaart 5a: UNESCO-erfgoederen met uitzonderlijke universele waarde**

**Kaart 5b: Bufferzones**

**Kaart 6: Landbouwgebieden(vervallen)**

**Kaart 7: Landbouwclusters**

**Kaart 8: Blauwe ruimte**

**Kaart 9: Duurzame energie**

**Kaart 10: Aardkundige waarden**

## **Werkdocument Provinciale ruimtelijke verordening Versie B doorlopende tekst**

**Dit is een werkdocument van de wijziging van de Provinciale ruimtelijke verordening zoals deze wordt voorbereid voor vaststelling door PS op 23 april 2018.**

**Het betreft een ambtelijk werkdocument. Het document heeft geen formele status. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend. Er zijn de komende periode tot aan de beoogde vaststelling nog ambtelijk en bestuurlijk-politieke aanpassing mogelijk.**

**Van dit werkdocument bestaan 2 versies.  
Versie A betreft de tekst met 'wijzigingen bijhouden'.  
Versie B betreft de doorlopende tekst.**

## Inhoudsopgave

### 1 Algemeen

|                |   |
|----------------|---|
| <i>Titel 1</i> | <i>Algemene bepalingen</i>                              |
| Artikel 1      | Algemene bepalingen                                     |
| Artikel 2      | Begripsbepalingen                                       |
| Artikel 3      | Toepasselijkheid  |
| <br>           |   |
| <i>Titel 2</i> | <i>Provinciale planologische commissie</i>              |
| Artikel 4      | Instelling en taken provinciale planologische Commissie |

### 2 Regels voor het gehele provinciale grondgebied

|            |  |
|------------|--|
| Artikel 5  | (Vervallen)  |
| Artikel 5a | Nieuwe stedelijke ontwikkeling                               |
| Artikel 5b | Detailhandel   |
| Artikel 5c | Kleinschalige ontwikkelingen                                 |
| Artikel 5d | Transformatie glastuinbouw                                   |
| Artikel 5e | Woningen binnen de 20 Ke-contour                             |
| Artikel 6  | Instelling en taken Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling |
| Artikel 7  | Weidewinkels   |
| Artikel 8  | Aardkundige waarden  |
| Artikel 8a | Overstromingsrobuust inrichten                               |

### 3 (hoofdstuk vervallen)

|            |             |
|------------|-------------|
| Artikel 9  | (Vervallen) |
| Artikel 10 | (Vervallen) |
| Artikel 11 | (Vervallen) |

### 4 Regels voor het landelijk gebied

|             |  |
|-------------|--|
| Artikel 12  | (Vervallen)  |
| Artikel 13  | (Vervallen)  |
| Artikel 13a | Nieuwe landgoederen  |
| Artikel 14  | (Vervallen)  |
| Artikel 15  | Ruimtelijke kwaliteitseis ingeval van ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied |
| Artikel 15a | Ruimtelijke kwaliteitseis voor windturbines  |
| Artikel 16  | De Ruimte voor Ruimte-regeling   |
| Artikel 17  | Voormalige agrarische bouwpercelen   |
| Artikel 17a | Agrarisch aanverwante bedrijven  |
| Artikel 18  | Recreatiewoningen  |

### 5 De Groene Ruimte

|                |  |
|----------------|--|
| <i>Titel 1</i> | <i>Natuurnetwerk Nederland en provinciale natuurverbindingen</i> |
| Artikel 19     | Natuurnetwerk Nederland en Natuurverbindingen                    |

#### *Titel 2 UNESCO-erfgoederen van uitzonderlijke universele waarden*

|            |  |
|------------|--|
| Artikel 20 | UNESCO-erfgoederen van uitzonderlijke universele waarden             |
| Artikel 21 | Kernkwaliteiten uitzonderlijke Universele Waarden UNESCO-erfgoederen |
| Artikel 22 | Ontwikkelingen binnen UNESCO-erfgoederen                             |
| Artikel 23 | (Vervallen)  |

### *Titel 3 Bufferzones*

Artikel 24 Bufferzones

### *Titel 4 Weidevogelleefgebieden*

Artikel 25 Weidevogelleefgebieden

### *Titel 5 Landbouw*

Artikel 26 Gebied voor grootschalige en gecombineerde landbouw

Artikel 26a Intensieve veehouderijen

Artikel 26b Bollenteelt

Artikel 26c Glastuinbouw

Artikel 26d Zaadveredelingsbedrijven

Artikel 26e Verbrede landbouw op agrarische bouwpercelen

Artikel 27 Landbouw-effectrapportage

Artikel 28 (Vervallen)

### **6 De Blauwe Ruimte**

Artikel 29 (Vervallen)

Artikel 29a Buitendijkse gebieden

Artikel 30 Regionale waterkeringen

Artikel 31 Strandzoning

### **7 Energie**

Artikel 32 Windturbines

Artikel 32a Opstellingen voor zonne-energie

Artikel 33 Energie en duurzaam bouwen

### **8 Hardheidsclausule**

Artikel 34 Ontheffing

Artikel 35 Voorschriften aan ontheffing

Artikel 36 Inhoud aanvragen om ontheffing

Artikel 37 Bij beslissing op aanvraag te betrekken provinciaal beleid

Artikel 38 (Vervallen)

Artikel 39 Weigering ontheffing

Artikel 40 Intrekken ontheffing

Artikel 41 Vervallen ontheffing

Artikel 42 Termijn beslissing op ontheffing

### **9 Overgangs- en slotbepalingen**

Artikel 43 Technische correctie van begrenzingen

Artikel 44 Aanpassing termijn bestemmingsplannen

Artikel 45 Buiten toepassing verklaren van bepalingen van de verordening

Artikel 46 Intrekking

Artikel 47 Inwerkingtreding

Artikel 48 Naamgeving PRV

### **Bijlagen**

## **1 Kernkwaliteiten UNESCO-erfgoederen**

### **2 Kaarten**

Kaart 1 Grondgebied

Kaart 2 (Vervallen)

Kaart 3 (Vervallen)

Kaart 4 Ecologie

Kaart 5a Unesco-erfgoederen met uitzonderlijke universele waarden

Kaart 5b Bufferzone

Kaart 6 (Vervallen)Kaart 7 Landbouwclusters

Kaart 8 Blauwe ruimte

Kaart 9 Duurzame energie

Kaart 10 Aardkundige waarden

Kaart 11 20 Ke-contour

## Hoofdstuk 1 Algemeen

### Titel 1 Algemene bepalingen en begripsbepalingen

#### Artikel 1 Algemene bepalingen

- 1 Onder bestaande functies en bebouwing worden begrepen:
  - a. functies en bebouwing die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening rechtmatig aanwezig zijn of op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een omgevingsvergunning voor bouwen is verleend of kan worden verleend;
  - b. functies en bebouwing die kunnen worden toegestaan op grond van onherroepelijke besluiten van gedeputeerde staten of provinciale staten op het moment van inwerkingtreding van deze verordening of;
  - c. het vervangen van rechtmatig aanwezig zijnde bebouwing door bebouwing van gelijke aard, omvang en karakter.
- 2 In andere gevallen dan bedoeld in het eerste lid is sprake van nieuwe functies en nieuwe bebouwing, daaronder begrepen uitbreiding van bestaande functies en bestaande bebouwing, tenzij anders is bepaald.

#### Artikel 2 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- afhaalpunt ten behoeve van internethandel: locatie uitsluitend bedoeld voor opslag en distributie van artikelen ten behoeve van aan of verkoop via internet tussen bedrijf en consument, waar geen rechtstreekse verkoop of productadvisering via winkel, showroom of etalage plaatsvindt;
- afhankelijke woonruimte: een bijgebouw dat qua ligging een ruimtelijke eenheid vormt met de woning en waarin een gedeelte van de huishouding uit een oogpunt van mantelzorg gehuisvest is;
- agrarisch aanverwant bedrijf: een bedrijf in landelijk gebied dat hoofdzakelijk is gericht op het leveren van goederen en diensten aan agrarische bedrijven of het leveren van goederen en diensten ten behoeve van aanleg en onderhoud van groene of recreatieve gebieden, en gebruik maakt van werktuigen, apparatuur of agrarisch loonwerk.
- agrarisch bedrijf: een bedrijf gericht op het voortbrengen van producten door het telen van gewassen of het houden van dieren, daaronder begrepen een productiegerichte paardenhouderij, houtteelt, zaadveredeling en de teelt van watergebonden organismen als planten, algen, weekdieren, schelpdieren en vissen;
- agrarisch bouwperceel: een aaneengesloten stuk grond waarop bebouwing met een hoofdgebouw en bijbehorende gebouwen van een agrarisch bedrijf is toegestaan;
- bebouwing: één of meerdere gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde;
- cultuurhistorische waarden: de fysieke overblijfselen van de historie, zowel bovengronds (gebouwde monumenten) en ondergronds (archeologie) als het cultuurlandschap met zijn historische landschapselementen; ;
- bedrijfswoning: een woning die gezien ligging en functie bedoeld is voor de huisvesting van personen wier aanwezigheid gelet op de bestemming van een gebouw of terrein noodzakelijk is;
- bedrijventerrein: een binnen de provincie Noord-Holland gelegen terrein van minimaal 1 ha bruto dat vanwege zijn bestemming bestemd en geschikt is voor gebruik door handel, nijverheid, commerciële en niet-commerciële dienstverlening en industrie. Onder de beschrijving vallen daarmee ook (delen

- van) bedrijventerreinen die gedeeltelijk, maar niet overwegend, bestemd en geschikt zijn voor kantoorgebouwen. Ook vallen daaronder de zeehaventerreinen welke met laad- en/of loskade langs diep vaarwater toegankelijk zijn voor grote zeeschepen. De volgende terreinen vallen hier niet onder: terrein voor grondstoffenwinning, olie- en gaswinning, terrein voor waterwinning, terrein voor agrarische doeleinden, terrein voor afvalstort;
- bestaand bouwblok: bouwblok vastgelegd in een bestaand bestemmingsplan, zoals dat geldt ten tijde van de inwerkingtreding van de verordening;
  - bestaand stedelijk gebied: gebied als bedoeld in artikel 1.1.1 eerste lid onder h, van het Besluit ruimtelijke ordening;
  - biomassa-inrichtingen: inrichtingen, gericht op de productie van energie of warmte uit plantaardig of dierlijk (rest)materiaal;
  - complex van recreatiewoningen: een terrein of een plaats van enige omvang, al dan niet geheel of gedeeltelijk met gemeenschappelijke voorzieningen ingericht, en blijkens die inrichting bestemd om meerdere recreatiewoningen te plaatsen of geplaatst te houden en bedrijfsmatig te exploiteren;
  - cultuurhistorische waarden: de fysieke overblijfselen van de historie, zowel bovengronds (gebouwde monumenten) en ondergronds (archeologie) als het cultuurlandschap met zijn historische landschapselementen als verbinding daartussen;
  - de wet: de Wet ruimtelijke ordening;
  - gebruiksgerichte paardenhouderij: een voorziening gericht op het houden van paarden waarbij het rijden met of menen van paarden primair gericht is op gebruik door de ruiter, amazone of menner, niet zijnde een manege;
  - glastuinbouwbedrijf: een agrarisch bedrijf waarbij de teelt van plantaardige producten in een kas plaatsvindt onder gecontroleerde omstandigheden;
  - grondgebonden agrarische bedrijfsvoering: een agrarische bedrijfsvoering die hoofdzakelijk niet in gebouwen plaatsvindt, waarbij het gebruik van agrarische gronden noodzakelijk is voor het functioneren van het bedrijf;
  - intensieve veehouderij: een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf dat zelfstandig of als neventak, geheel of grotendeels in gebouwen, varkens, pluimvee, konijnen, vleeskalveren, pelsdieren of overig kleinvee houdt, met uitzondering van het biologisch houden van dieren conform de Landbouwkwaliteitswet, het kweken van vissen het houden van melkvee en overig rundvee, geiten, schapen of paarden.
  - jaarrond reddingsbrigadegebouw: een gebouw ten dienste van de reddingsbrigade dat uitsluitend als zodanig gebruikt mag worden en dat het gehele jaar op het strand mag staan;
  - jaarrond sportpaviljoen: een openbaar toegankelijk gebouw voor buitensportactiviteiten en hierbij behorende voorzieningen, waaronder aan de functie ondergeschikte horecavoorzieningen in de vorm van het verstrekken van etenswaren of dranken mede zijn begrepen, dat het gehele jaar op het strand mag staan en alleen als zodanig gebruikt mag worden;
  - jaarrond strandpaviljoen: een openbaar toegankelijk gebouw met daarbij behorende erven en voorzieningen zoals terrassen, waar als hoofdfunctie bedrijfsmatig etenswaren of dranken voor gebruik ter plaatse worden verstrekt en dat het gehele jaar op het strand mag staan en alleen als zodanig gebruikt mag worden met dien verstande dat ondergeschikte en bijbehorende detailhandel en dienstverlening is toegestaan;
  - kantoorlocatie: een binnen de provincie Noord-Holland gelegen terrein van minimaal 1 hectare bruto dat vanwege zijn bestemming bestemd en geschikt is voor gebruik door kantoren en openbaar gebouwen, daaronder niet begrepen een terrein dat in overwegende mate bestemd is voor detailhandel of horeca; . kas:

- bouwwerk van hoofdzakelijk glas of ander lichtdoorlatend materiaal, bedoeld voor de teelt van plantaardige producten;
- kleinschalige ontwikkeling: nieuwe bebouwing voor stedelijke functies die gelet op de kleinschaligheid en beperkte ruimtelijke gevolgen niet wordt aangemerkt als een stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid onder i, van het Besluit ruimtelijke ordening
  - landbouw-effectrapportage: een onderzoek dat inzicht biedt in de directe en indirecte effecten voor de landbouw;
  - landelijk gebied: het gebied, niet zijnde bestaand stedelijk gebied, als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid onder h, van het Besluit ruimtelijke ordening;
  - landschappelijke waarden : de essentiële elementen en kenmerken van landschappen, fysiek van aard zoals beschreven in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie.manege: een bedrijf gericht op het lesgeven in paardrijden aan derden en daarvoor paarden houdt;
  - mantelzorg: het bieden van zorg aan eenieder die hulpbehoevend is op het fysieke, psychische of sociale vlak, op vrijwillige basis en buiten organisatorisch verband;
  - meetmast: een bouwwerk voorzien van meetapparatuur met bijbehorende infrastructuur ten behoeve van het verrichten onderzoek naar wind en windturbines;
  - natuurlijke waarden: de biotische en abiotische waarden van een gebied;
  - nieuwe landgoederen: een grotendeels openbaar toegankelijk groengebied met een omvang van minimaal 5 hectare, zo mogelijk ingericht als boscomplex, met daarin één woongebouw “van allure” met een gering aantal wooneenheden of één kantoor;
  - 
  - opschalen: vervanging van een windturbine door een windturbine met een groter opgesteld vermogen;
  - opstelling voor zonne-energie: een samenstel van bouwwerken op het maaiveld, ten behoeve van het opwekken van elektriciteit of warmte door het opvangen van de straling van de zon.
  - 
  - permanente bewoning: gebruik van een recreatiewoning als feitelijk hoofdverblijf;
  - recreatiewoning: woning ten behoeve van tijdelijk recreatief verblijf;
  - productiegerichte paardenhouderij: een agrarisch bedrijf gericht op het houden van paarden, waarbij uitsluitend of in hoofdzaak handelingen aan en met paarden worden verricht die primair gericht zijn op het voortbrengen, africhten, trainen en verhandelen van paarden;
  - regionale adviescommissie: adviescommissie ingesteld door gedeputeerde staten die gedeputeerde staten adviseert over aangelegenheden betreffende detailhandel volgens het Reglement Regionale Adviescommissie Detailhandel Noord-Holland;
  - ruimte voor ruimteregeling: regeling, gericht op een aantoonbare en duurzame verbetering van de ruimtelijke kwaliteit door de bouw van woningen als compensatie voor de sloop van landschappelijk storende en/of niet-passende bebouwing of functies onder de voorwaarde dat dit leidt tot een vermindering van het bebouwde oppervlak;
  - stedelijke functies: functies die verband houden met wonen, bedrijven, voorzieningen, stedelijk water en stedelijk groen;
  - stedelijke ontwikkeling: ontwikkeling als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid onder i, van het Besluit ruimtelijke ordening;



- teeltondersteunend glas: kassen dienstbaar aan een vollegronds landbouwbedrijf en bestemd voor het broeien of opkweken van plantmateriaal;
- vitale of kwetsbare functies: functies die cruciaal zijn voor de rampenbeheersing bij overstromingen of functies die bij een overstroming ernstige schade met zich mee kunnen brengen voor mens, milieu of economie;
- volumineuze detailhandel: vormen van detailhandel waarvan de winkelformules een assortiment voeren van overwegend ruimte vergende goederen, waaronder bouwmarkten, tuincentra, woninginrichtingszaken, auto-, boten- en caravanbedrijven mede worden begrepen;
- volwaardig agrarisch bedrijf: een agrarisch bedrijf dat tenminste aan één volledige arbeidskracht een inkomen verschaft;
- vrijwaringszone: de ruimte ter weerszijden van en boven een primaire of regionale waterkering die benodigd is voor een toekomstige versterking van de waterkering;
- weidewinkel: een solitaire, los van het bestaand stedelijk gebied gelegen, winkelvestiging of cluster van vestigingen;
- windturbine: een door wind aangedreven bouwwerk met een rotordiameter van ten minste 5 meter of een ashoogte van ten minste 7 meter waarmee energie wordt opgewekt, inclusief de bij dit bouwwerk behorende infrastructurele voorzieningen, met uitzonderingen van traditionele windmolens of replica's hiervan;
- winkelgebied: een geografisch geheel waar relatief veel winkels voorkomen. Dit eventueel in samenhang met andere consumentverzorgende voorzieningen zoals horeca, ambachten en baliefuncties;
- winkelvloeroppervlak: de voor het publiek toegankelijke en zichtbare vloeroppervlakte in het winkelpand, bedoeld voor de verkoop en uitstalling van goederen, waaronder publieksruimte, etalage of vitrine, toonbank en kassarimte, schappen, paskamers, winkelwagens en pakruimten voor de consument;
  - Zaadveredeling-: activiteiten gericht op het verbeteren van erfelijke eigenschappen van cultuurgewassen;
  - zaadveredelingsbedrijf: een bedrijf gericht op zaadveredeling en de gecertificeerde vermeerdering van plantaardig uitgangsmateriaal, zoals zaden en stekken.

### **Artikel 3 Toepasselijkheid**

- 1 In deze verordening wordt mede verstaan onder een bestemmingsplan:
  - a. een wijzigings- of uitwerkingsplan als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder a of b, van de wet;
  - b. een beheersverordening, als bedoeld in artikel 3.38 van de wet;
  - c. buitenplanse vrijstellingen ex artikel 19 Wet op de Ruimtelijke Ordening die onder het overgangsrecht vallen en;
  - d. een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht juncto artikel 4 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht, of artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken.
- 2 In deze verordening wordt mede verstaan onder een toelichting op een bestemmingsplan: een toelichting op of een ruimtelijke onderbouwing van een verordening of een besluit als bedoeld in het eerste lid.

## **Titel 2 Provinciale planologische commissie**

### **Artikel 4 Instelling en taken provinciale planologische commissie**

- 1 Er is een provinciale planologische commissie, als bedoeld in artikel 9.1 van de wet, hierna te noemen de commissie.
- 2 De commissie heeft als taak het overleg over en de coördinatie van zaken betreffende provinciaal ruimtelijk beleid, indien dat in een wettelijk voorschrift wordt voorgeschreven of op verzoek van gedeputeerde staten of provinciale staten.
- 3 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels geven omtrent de taak, werkwijze en samenstelling van de commissie.

## **Hoofdstuk 2 Regels voor het gehele provinciale grondgebied**

### **Artikel 5**

Vervallen

### **Artikel 5a Nieuwe stedelijke ontwikkeling**

- 1 Een bestemmingsplan kan uitsluitend voorzien in een nieuwe stedelijke ontwikkeling als deze ontwikkeling in overeenstemming is met de binnen de regio gemaakte schriftelijke afspraken.
- 2 Gedeputeerde staten stellen nadere regels aan de afspraken bedoeld in het eerste lid.

### **Artikel 5b Detailhandel**

Onverminderd artikel 5a voorziet een bestemmingsplan niet in nieuwe detailhandel op bedrijventerreinen en kantoorlocaties met uitzondering van:

- a. een afhaalpunt ten behoeve van internethandel;
- b. detailhandel die in zowel bedrijfseconomisch als ruimtelijk opzicht ondergeschikt is aan de toegelaten bedrijfsuitoefening op grond van het vigerende bestemmingsplan en daarop nauw aansluit;
- c. brand- of explosiegevaarlijke detailhandel of;
- d. volumineuze detailhandel indien deze in winkelgebieden uit een oogpunt van hinder, veiligheid of verkeersaantrekkende werking niet inpasbaar is. Als het totaal winkelvloeroppervlak van deze volumineuze detailhandel meer dan 1500 m<sup>2</sup> bedraagt, geldt dat:
  1. dit aantoonbaar niet leidt tot ruimtelijk relevante leegstand in bestaande winkelgebieden, en;
  2. de regionale adviescommissie hierover een advies heeft uitgebracht.

### **Artikel 5c Kleinschalige ontwikkeling**

1. Een bestemmingsplan maakt een kleinschalige ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied uitsluitend mogelijk binnen een bestaand bouwblok dat al voorziet in een stedelijke functie. Het aantal woningen mag hierbij niet toenemen
2. In afwijking van het eerste lid is bebouwing buiten het bestaande bouwblok mogelijk, mits het bebouwd oppervlak niet wordt vergroot.
3. In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan voorzien in een kleinschalige ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied indien dit op grond van een ander artikel in deze verordening is toegestaan.

### **Artikel 5d Transformatie glastuinbouw**

Een bestemmingsplan voorziet alleen in nieuwe bebouwing of functieverandering van een bestaand glastuinbouwbedrijf naar wonen, bedrijvigheid, kantoren of voorzieningen, indien:

- a. toepassing wordt gegeven aan artikel 13a, artikel 16, artikel 17, artikel 26c de nieuwe bebouwing of functieverandering past binnen de in artikel 5a bedoelde schriftelijke afspraken en de locatie direct aansluit op bestaand stedelijk gebied en niet is gelegen in glastuinbouwconcentratiegebied of tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan, of;
- b. de nieuwe bebouwing of functieverandering past binnen de door de stuurgroep Greenport Aalsmeer gemaakte schriftelijke afspraken.

### **Artikel 5e Woningen binnen de 20 Ke-contour**

1. Voor de gronden binnen de 20 Ke-contour, zoals aangegeven op kaart 11 en de digitale verbeelding ervan, kan een bestemmingsplan voorzien in nieuwe woningen, uitsluitend binnen het bestaand stedelijk gebied.
2. In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan buiten bestaand stedelijk gebied voorzien in nieuwe woningen op de gronden binnen de 20 Ke-contour, zoals aangegeven op kaart 11 en de digitale verbeelding ervan:
  - a. die tot stand komen door toepassing van artikel 5c, artikel 13a, artikel 16, artikel 17 of artikel 26, eerste lid, onder c, of;
  - b. waarvoor een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in artikel 8.9 van de Wet Luchtvaart in samenhang met artikel 2.2.1e, vijfde lid, van het Luchthavenindelingbesluit Schiphol is verleend, of;
  - c. die mogelijk worden gemaakt binnen de verstedelijkingslocaties als bedoeld in artikel 2.2.1e, derde lid, van het Luchthavenindelingbesluit Schiphol.
3. Voor zover een bestemmingsplan nieuwe woningen toestaat op de gronden binnen de 20 Ke-contour, wordt in de toelichting van het plan rekenschap gegeven van het feit dat op de betreffende locatie is van geluid vanwege het luchtverkeer en worden de redenen vermeld die er toe hebben geleid om de op betreffende locatie nieuwe woningen te bestemmen, alsmede de uitkomsten van het onderzoek naar de maatschappelijke haalbaarheid hieromtrent.

### **Artikel 6 Instelling en taken Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling**

- 1 Er is een Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO), hierna te noemen de ARO
- 2 De ARO adviseert gedeputeerde staten over aangelegenheden betreffende de ruimtelijke ordening, nieuwe stedelijke ontwikkelingen en ruimtelijke kwaliteit in Noord-Holland.
- 3 De ARO bestaat uit een ambtelijk voorzitter en externe leden met een bijzondere deskundigheid op het terrein van landschapszorg, stedenbouw, cultuurhistorie en met aandacht voor water, natuur, economie en landbouw.
- 4 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels geven omtrent de taak, werkwijze en samenstelling van de adviescommissie.
- 5 Gemeenten kunnen wanneer nut en noodzaak van de betreffende nieuwe stedelijke ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied is aangetoond, in een vroeg stadium over ontwikkelingen op hun grondgebied gedeputeerde staten vragen om een advies van ARO.

### **Artikel 7 Weidewinkels**

Onverminderd het bepaalde in artikel 26e en, voor zover van toepassing, in afwijking van artikel 5c, voorziet een bestemmingsplan niet in de mogelijkheid tot vestiging van weidewinkels.

#### **Artikel 8 Aardkundige waarden**

Onverminderd het bepaalde in hoofdstuk 6 van de Provinciale Milieuverordening wordt in de toelichting van een bestemmingsplan aangegeven in hoeverre rekening is gehouden met de in het gebied, zoals aangegeven op kaart 10 en op de digitale verbeelding ervan, voorkomende bijzondere aardkundige waarden zoals beschreven in het bijlage-rapport Actualisatie Intentieprogramma Bodembeschermingsgebieden (vastgesteld door Provinciale Staten d.d. 12 januari 2004, nr. 68).

#### **Artikel 8a Overstromingsrobuust inrichten**

1. De toelichting van een bestemmingsplan dat nieuwbouw ten behoeve van vitale of kwetsbare functies mogelijk maakt of dat herstructurering van of transformatie naar vitale of kwetsbare functies mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met:
  - a) de risico's van en bij overstroming, en;
  - b) indien het buitendijkse gebieden betreft langs het IJsselmeer, Markermeer, Gooimeer en Eemmeer, toekomstige peilverandering en actuele peilfluctuaties
2. De toelichting van een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid bevat tevens een beschrijving van de maatregelen en voorzieningen die worden getroffen om de in het eerste lid omschreven risico's te voorkomen of te beperken.

### **Hoofdstuk 3**

#### **Artikel 9**

Vervallen

#### **Artikel 10**

Vervallen

#### **Artikel 11**

Vervallen

### **Hoofdstuk 4 Regels voor het landelijk gebied**

#### **Artikel 12**

Vervallen

#### **Artikel 13**

Vervallen

#### **Artikel 13a Nieuwe landgoederen**

- 1 Een bestemmingsplan voorziet niet in nieuwe landgoederen, als bedoeld in artikel 2, in het landelijk gebied.
- 2 In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan voorzien in de ontwikkeling van nieuwe landgoederen, indien de nieuwe landgoederen:
  - a. bijdragen aan een substantiële verbetering van de in de directe omgeving daarvan aanwezige kwaliteiten van het landschap, in het landelijk gebied;
  - b. in overeenstemming zijn met de provinciale woonvisie 2010-2020 (vastgesteld bij besluit van 27 september 2010, nr. 62) en de door gedeputeerde staten en de regiogemeenten vastgestelde regionale actieprogramma's;
  - c. in overeenstemming zijn met de door gedeputeerde staten vastgestelde provinciale woningbouwmonitor en provinciale woningbouwprognose;
  - d. niet kunnen worden gerealiseerd door herstructureren, intensiveren, combineren of transformeren binnen bestaand stedelijk gebied en;
  - e. het bepaalde in artikel 15 in acht wordt genomen.
- 3 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen inzake de aard, de omvang en de locatie van nieuwe landgoederen.

#### **Artikel 14**

Vervallen

#### **Artikel 15 Ruimtelijke kwaliteitseis ingeval van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied**

- 1 Gedeputeerde Staten stellen de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie vast, die de provinciale belangen beschrijft ten aanzien van landschappelijke en cultuurhistorische waarden.
- 2 Een bestemmingsplan kan voorzien in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied, indien gelet op de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie:
  - a. rekening wordt gehouden met:
    - i. de ambities en ontwikkelprincipes van het toepasselijke ensemble en;
    - ii. de ambities en ontwikkelprincipes van de toepasselijke provinciale structuren, en;
  - b. hierbij wordt betrokken:
    - i. de kansen zoals beschreven bij de ambities en ontwikkelprincipes en;
    - ii. de ontstaansgeschiedenis en de kernwaarden van het toepasselijke ensemble en;
    - iii. de ontstaansgeschiedenis en de kernwaarden van de toepasselijke provinciale structuren;
- 3 De toelichting van een bestemmingsplan bevat een motivering dat voldaan is aan het bepaalde in het tweede lid.
- 4 Gedeputeerde Staten kunnen de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO) om advies vragen over ontwikkelingen die een grote impact kunnen hebben op de landschappelijke en cultuurhistorische waarden of indien wordt afgeweken van de ontwikkelprincipes als bedoeld in het tweede lid onder a.

### **Artikel 15a Ruimtelijke kwaliteitseis voor windturbines**

1. Een bestemmingsplan dat voorziet in bestemmingen en regels die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines binnen de op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven herstructureringsgebieden mogelijk maken voldoet aan de uitgangspunten voor ruimtelijke kwaliteit zoals vermeld in het beleidskader wind op land (PS 15 december 2014).
2. Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van bepaalde in het eerste lid.

### **Artikel 16 Ruimte voor Ruimte**

- 1 In afwijking van het bepaalde in artikel 5c kan een bestemmingsplan voorzien in de mogelijkheid van nieuwe woningen ter compensatie van de sloop van storende agrarische bebouwing in het landelijk gebied als door deze ontwikkeling een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit wordt gerealiseerd.
- 2 Gedeputeerde staten stellen nadere regels omtrent het bepaalde in het eerste lid.

### **Artikel 17 Voormalige agrarische bouwpercelen**

- 1 In afwijking van het bepaalde in artikel 5c kan een bestemmingsplan voorzien in de mogelijkheid dat de bestaande bebouwing op het voormalig agrarisch bouwperceel, inclusief de agrarische bedrijfswoning(en) en uitgezonderd kassen, wordt gebruikt voor kleinschalige vormen van bijzondere huisvesting, werken, recreatie, gebruiksgerichte paardenhouderij of zorgfuncties indien:
  - a. sprake is van volledige beëindiging van het agrarisch bedrijf;
  - b. deze functie de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven en de woonfunctie van omliggende woningen niet beperkt;
  - c. buitenopslag buiten het bouwvlak niet is toegestaan;
  - d. deze functie aantoonbaar geen onevenredige verkeersaantrekkende werking heeft en er sprake is van een acceptabele verkeerssituatie;
  - e. benodigde parkeerplaatsen op het eigen bouwperceel worden gerealiseerd;
  - f. in geval van bijzondere huisvesting uitsluitend sprake is van afhankelijke woonruimten of woningen als onderdeel van zorgfuncties, en;
  - g. in geval van recreatiefuncties permanente bewoning wordt verboden.
- 2 Onverminderd het bepaalde in het eerste lid, onder a, kan een bestemmingsplan voorzien in een functiewijziging naar burgerwoning indien:
  - a. de burgerwoning wordt gesitueerd in de voormalige agrarische bedrijfswoning;
  - b. de woning niet is gelegen in glastuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan, en;
  - c. de woning de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven niet beperkt.
- 3 Bij een functiewijziging naar burgerwoning als bedoeld in het tweede lid mag een karakteristieke boerderij worden gesplitst, indien geen afbreuk wordt gedaan aan het oorspronkelijke karakter van de bebouwing.

- 4 Artikel 15 is van overeenkomstige toepassing.
- 5 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen over de aard en omvang van de in het eerste en tweede lid genoemde toegelaten niet-agrarische functies.

#### **Artikel 17a Agrarisch aanverwante bedrijven**

- 1 In afwijking van artikel 5a en artikel 5c kan een bestemmingsplan de uitbreiding van een reeds fysiek bestaand agrarisch aanverwant bedrijf mogelijk maken in het landelijk gebied , mits:
  - a. de noodzaak tot uitbreiding gemotiveerd is aangetoond, en;
  - b. buitenopslag buiten het bouwvlak wordt verboden.
- 2 In afwijking van artikel 5a en artikel 5c kan een bestemmingsplan een nieuw bouwperceel voor de verplaatsing van een reeds fysiek bestaand agrarisch aanverwant bedrijf mogelijk maken in het landelijk gebied mits:
  - a. de noodzaak tot verplaatsing gemotiveerd is aangetoond;
  - b. er geen reëel alternatief beschikbaar is op een bedrijventerrein in de regio;
  - c. er geen geschikte vrijkomende agrarische bouwpercelen beschikbaar zijn, en;
  - d. buitenopslag buiten het bouwvlak wordt verboden.
- 3 Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste en tweede lid voorziet in een bouwperceel van maximaal 2 hectare
- 4 Op een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste en het tweede lid is artikel 15 van toepassing.

#### **Artikel 18 Recreatiewoningen**

- 1 Een bestemmingsplan voorziet niet in de mogelijkheid van permanente bewoning van recreatiewoningen en stacaravans.
- 2 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een bestaand bedrijfsmatig geëxploiteerd complex van recreatiewoningen stelt regels ter waarborging van een bedrijfsmatige exploitatie van het complex.
- 3 Een bestemmingsplan dat –na toepassing van artikel 5a of artikel 5c– de oprichting van een nieuw complex van recreatiewoningen mogelijk maakt, stelt regels ter waarborging van een bedrijfsmatige exploitatie van het complex en het voorkomen van permanente bewoning van de recreatiewoningen.
- 4 Bestemmingsplannen, waarin bestaande recreatieparken, liggend in of tegen beschermde natuurgebieden, met een zomer- en winterregeling, moeten deze regeling respecteren en handhaven teneinde de natuur in het winterseizoen de mogelijkheid te geven te herstellen.
- 5 Artikel 15 is van overeenkomstige toepassing.

### **Hoofdstuk 5 De groene ruimte**

#### **Titel 1 Natuurnetwerk Nederland**

#### **Artikel 19 Natuurnetwerk Nederland en natuurverbindingen**

- 1 Voor de gronden aangeduid op kaart 4 en op de digitale verbeelding ervan, als Natuurnetwerk Nederland en als natuurverbindingen , geldt dat:

- a. dat een bestemmingsplan de gronden als 'natuur' bestemt, indien de natuurfunctie reeds is gerealiseerd;
  - b. een bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid bevat die bepaalt dat burgemeester en wethouders een bestemming wijzigen in een natuurbestemming vanaf het moment dat:
    - 1° de gronden zijn verworven of ontpacht ten behoeve van het realiseren van de natuurfunctie;
    - 2° een overeenkomst voor functieverandering door middel van particulier natuurbeheer is gesloten; of
    - 3° gedeputeerde staten besluiten dat zij provinciale staten zullen verzoeken om het besluit tot het verzoek tot onteigening aan de Kroon, als bedoeld in artikel 78 van de Onteigeningswet, te nemen en dat ter voorbereiding van dit besluit van provinciale staten, gedeputeerde staten een kopie van hun besluit hiertoe aan burgemeester en wethouders zenden met het verzoek over te gaan tot vaststelling van het wijzigingsplan;
  - c. een bestemmingsplan geen bestemmingen en regels bevat die omzetting naar de natuurfunctie onomkeerbaar belemmeren en de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland en de natuurverbindingen significant aantasten;
  - d. een bestemmingsplan het bepaalde in artikel 15 in acht neemt.
- 2 In aanvulling op het eerste lid beschrijft de toelichting van het bestemmingsplan:
- a. de wezenlijke kenmerken en waarden van het desbetreffende deel van het natuurnetwerk Nederland of de natuurverbindingen, zoals aangegeven in het Natuurbeheerplan;
  - b. hoe de wezenlijke kenmerken en waarden worden beschermd en;
  - c. hoe negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden worden voorkomen.
- 3 In afwijking van het eerste en tweede lid kan een bestemmingsplan voorzien in:
- a. nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten voor zover:
    - 1° er sprake is van een groot openbaar belang;
    - 2° er geen reële andere mogelijkheden zijn en;
    - 3° de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd of;
  - b. een activiteit of een combinatie van activiteiten die mede tot doel heeft de kwaliteit of kwantiteit van het Natuurnetwerk Nederland of de natuurverbindingen per saldo te verbeteren.
- 4 In aanvulling op het derde lid:
- a. voldoet het bestemmingsplan aan de ruimtelijke kwaliteitseisen als bedoeld in artikel 15 en is een bestemmingsplan in overeenstemming met het gestelde in artikel 5a of artikel 5c;
  - b. onderdeel a, kan het bestemmingsplan hier alleen in voorzien indien in het bestemmingsplan wordt opgenomen:
    - 1° op welke wijze schade aan het Natuurnetwerk Nederland zoveel mogelijk wordt voorkomen en resterende schade wordt gecompenseerd;
    - 2° hoe wordt geborgd dat de maatregelen ten behoeve van de compensatie als bedoeld onder het vierde lid, onderdeel b sub 1 daadwerkelijk wordt uitgevoerd.



- 5 Voor zover het derde lid, onderdeel a, onder 3 van toepassing is, is artikel 25 niet van toepassing.
- 6 Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland of de natuurverbindingen wijzigen:
  - a. ten behoeve van een verbetering van de samenhang of de planologische inpassing van het Natuurnetwerk Nederland of de natuurverbindingen;
  - b. ten behoeve van een kleinschalige ontwikkeling; of
  - c. ten behoeve van de krachtens het derde lid gestelde regels.
- 7 Een wijziging als bedoeld in het zesde lid is mogelijk voor zover:
  - a. de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland en de natuurverbindingen worden behouden, en
  - b. de oppervlakte van het Natuurnetwerk Nederland ten minste gelijk blijft.
- 8 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van:
  - a. de wezenlijke kenmerken en waarden als bedoeld in het tweede lid om deze nader te specificeren of aan te vullen in het belang van de instandhouding en verdere ontwikkeling van de natuurdoelen van het Natuurnetwerk Nederland en de natuurverbindingen ,
  - b. de wijze waarop compensatie plaatsheeft.

## **Titel 2**

### **UNESCO-werelderfgoederen van uitzonderlijke universele waarden**

#### **Artikel 20 UNESCO-werelderfgoederen van uitzonderlijke universele waarden**

Als erfgoed van uitzonderlijke universele waarden wordt aangewezen:

- a. Stelling van Amsterdam;
- b. Beemster;
- c. Nieuwe Hollandse Waterlinie;

De begrenzing van het Unesco-erfgoed van uitzonderlijke universele waarden is aangegeven op kaart 5a.

#### **Artikel 21 Kernkwaliteiten uitzonderlijke Universele Waarden UNESCO-erfgoederen**

Voor de gronden gelegen binnen de in artikel 20 genoemde erfgoederen van uitzonderlijke universele waarden dienen in het bestemmingsplan regels te worden opgenomen ten behoeve van het behoud of versterking van de kernkwaliteiten van de erfgoederen van de uitzonderlijke universele waarde, zoals omschreven in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie.

#### **Artikel 22 Ontwikkelingen binnen UNESCO-erfgoederen**

- 1 Een bestemmingsplan mag uitsluitend voorzien in nieuwe functies en uitbreiding van de bebouwing van bestaande functies binnen de gebieden als bedoeld in artikel 20 voor zover deze de kernkwaliteiten van de erfgoederen met uitzonderlijke universele waarde behouden of versterken, als bedoeld in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie zoals genoemd in artikel 15 en in bijlage 1 bij deze verordening.
- 2 In aanvulling op het gestelde in het eerste lid bevat het bestemmingsplan geen bestemmingen en regels die voorzien in:
  - a. een grootschalige stads- of dorpsontwikkelingslocatie of glastuinbouwlocatie dan wel een grootschalig bedrijventerrein of infrastructuurproject;

- b. een project dat, of een activiteit die de uitgewerkte Uitzonderlijke Universele waarden van het Unesco-erfgoed van uitzonderlijke universele waarden “De Beemster”, “De Stelling van Amsterdam” of de “Nieuwe Hollandse Waterlinie”, aantast of doet verdwijnen.
- 3 Artikel 5a, artikel 5c en artikel 15 zijn van overeenkomstige toepassing.
- 4 In afwijking van het tweede lid, onderdeel a, kan een bestemmingsplan hierin wel voorzien indien:
- a. er sprake is van een groot openbaar belang;
  - b. er voldoende maatregelen worden getroffen om de nadelige effecten van de ontwikkeling op het behoud of de versterking van de uitgewerkte kernkwaliteiten te mitigeren of te compenseren;
  - c. het bestemmingsplan in overeenstemming is met artikel 5a of artikel 5c;
  - d. het bestemmingsplan in overeenstemming is met de kwaliteitseisen zoals opgenomen in artikel 15 van deze verordening en;
  - e. er geen reële andere mogelijkheden zijn.
- 5 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van de wijze waarop compensatie als bedoeld in het vierde lid plaatsheeft.

### **Artikel 23**

Vervallen

## **Titel 3 Bufferzones**

### **Artikel 24 Bufferzones**

1. Voor de gebieden die vallen binnen de begrenzing bufferzones op kaart 5b en op de digitale verbeelding ervan, maakt een bestemmingsplan nieuwe bebouwing niet mogelijk voor:
  - a. wonen;
  - b. detailhandel, bedrijven, dienstverlening en kantoren, anders dan dienstbaar aan dagrecreatie, voor natuurbeheer, waterbeheer, veiligheid, hulpdiensten of voor de levering van gas, water of elektriciteit;
  - c. complexen van recreatiewoningen;
  - d. grootschalige hotels;
  - e. bezoekersintensieve overdekte dagrecreatie, en;
  - f. bezoekersintensieve openlucht dagrecreatie.
2. In de gebieden als bedoeld in het eerste lid maakt een bestemmingsplan de bedrijfsmatige opslag van volumineuze goederen in de openlucht anders dan ten behoeve van agrarische bedrijvigheid op een oppervlakte van meer dan 500 m<sup>2</sup> en anders dan die opslag die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening bij een geldend bestemmingsplan is toegelaten, niet mogelijk.
3. In afwijking van het eerste lid is nieuwe bebouwing voor een restaurant, café, kleinschalig hotel, kampeerbedrijf of zorgboerderij wel toegestaan.
4. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid wordt in het bestemmingsplan en de toelichting daarop aangegeven op welke wijze:
  - a. de open en groene ruimte wordt beschermd;
  - b. de ruimtelijke kwaliteit wordt beschermd;
  - c. de dagrecreatieve functie wordt versterkt, en;
  - d. rekening wordt gehouden met de specifieke kernkwaliteiten van de verschillende voormalige Nationale Landschappen;

waarbij de ontwikkelingen zijn afgestemd op het aangrenzend stedelijk gebied en de ruimtelijke kwaliteitseisen zoals bedoeld in artikel 15 in acht zijn genomen.

- 5 In afwijking van het eerste tot en met het vierde lid kan een bestemmingsplan voorzien in:
- a. woningbouw die tot stand komt door toepassing van de Ruimte voor Ruimte-regeling als bedoeld in artikel 16;
  - b. nieuwe bebouwing die gekoppeld is aan een substantiële verbetering van in de betreffende bufferzone aanwezige kwaliteiten van natuur, water of landschap of de recreatieve mogelijkheden (rood voor groen), voor zover in een provinciale of intergemeentelijke structuurvisie aanwijzingen zijn gegeven voor de locaties;
  - c. bezoekersintensieve overdekte dagrecreatie en voor bezoekersintensieve openlucht dagrecreatie voor zover in een provinciale of intergemeentelijke structuurvisie aanwijzingen zijn gegeven voor de locaties;
  - d. een niet-agrarische nevenactiviteit ter ondersteuning van de bedrijfsvoering van een bedrijf voor grondgebonden landbouw, tuinbouw of veeteelt, of;
  - e. woningbouw overeenkomstig de afspraken tussen Rijk en provincie met betrekking tot de "pilot Waterland".
- 6 In afwijking van het eerste en tweede lid kan een bestemmingsplan wel in de in die leden genoemde ontwikkelingen voorzien, indien:
- a. er sprake is van een groot openbaar belang;
  - b. er geen reële andere mogelijkheden zijn en;
  - c. de negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd.
- 7 Artikel 15 is van overeenkomstige toepassing op het vijfde en zesde lid.
- 8 Voor initiatieven die gelegen zijn in de bufferzone Amstelscheg gelden de karakteristieken en de ontwerpprincipes inzake de samenhang, de ruimtelijke kwaliteit en de identiteit van het landschap, zoals beschreven in het door gedeputeerde staten (nr 2011-66880) vastgestelde rapport 'Gebiedsperspectief en Beeldkwaliteit Amstelscheg'.
- 9 Ten aanzien van het zesde lid, onderdeel c, worden maatregelen ter vergroting van de ruimtelijke kwaliteit of ter versterking van de dagrecreatieve functie getroffen.
- 10 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van de wijze waarop compensatie plaatsheeft, teneinde te garanderen dat de ruimtelijke kwaliteit toeneemt en de dagrecreatieve waarde wordt versterkt.

#### **Titel 4 Weidevogelleefgebieden**

##### **Artikel 25 Weidevogelleefgebieden**

- 1 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op weidevogelleefgebieden, zoals op kaart 4 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven, voorziet niet in:
- a. de mogelijkheid van nieuwe bebouwing, anders dan binnen een bestaand bouwblok of een uitbreiding daarvan;
  - b. de mogelijkheid van aanleg van nieuwe weginfrastructuur;
  - c. de mogelijkheid van aanleg van bossen of boomgaarden;

- d. de mogelijkheid versturende activiteiten, buiten de huidige agrarische activiteiten, te verrichten die het weidevogelleefgebied verstoren, en;
  - e. de mogelijkheid werken uit te voeren die realisatie van nieuwe peilverlagingen mogelijk maken.
- 2 In een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid wordt de aanleg van hoog opgaande beplantingen of laanbeplanting afhankelijk gesteld van een aanlegvergunning, als bedoeld in artikel 3.3. sub a. van de Wet ruimtelijke ordening.
- 3 In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan wel voorzien in de in dat lid omschreven ontwikkelingen indien dit geschiedt ten behoeve van:
- a. een ingreep waarvoor geen aanvaardbaar alternatief aanwezig is en waarmee bovendien een groot openbaar belang wordt gediend;
  - b. woningbouw indien er sprake is van de toepassing van de regeling Ruimte voor Ruimte als bedoeld in artikel 16 en waarbij de natuurdoelen leidend zijn;
  - c. woningbouw die bijdraagt aan een substantiële verbetering van in de directe omgeving daarvan aanwezige natuurkwaliteiten van het landschap of;
  - d. een ingreep die netto geen verstoring van het weidevogelleefgebied geeft.
- 4 In aanvulling op het derde lid kan het bestemmingsplan hier alleen in voorzien indien in het bestemmingsplan wordt opgenomen:
- a. op welke wijze schade aan een weidevogelleefgebied zoveel mogelijk wordt voorkomen en resterende schade wordt gecompenseerd;
  - b. hoe wordt geborgd dat de maatregelen ten behoeve van de compensatie als bedoeld onder a daadwerkelijk worden uitgevoerd;
  - c. op welke wijze aan het gestelde in artikel 5a of artikel 5c wordt voldaan en;
  - d. op welke wijze aan de ruimtelijke kwaliteitseisen als bedoeld in artikel 15 is voldaan.
- 5 Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van de weidevogelleefgebieden wijzigen:
- a. naar aanleiding van recente tellingen van het aantal broedparen;
  - b. ten behoeve van een kleinschalige ontwikkeling of;
  - c. ten behoeve van de krachtens het derde lid gestelde regels.
- 6 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van de wijze waarop compensatie plaatsheeft, als bedoeld in het vierde lid onderdelen a en b.

## **Titel 5 Landbouw**

### **Artikel 26 Agrarische bedrijven in landelijk gebied**

- 1 Voor een bestemmingsplan dat betrekking heeft op landelijk gebied, geldt het volgende:
- a. agrarische bebouwing wordt geconcentreerd binnen het bouwperceel;
  - b. in afwijking van onderdeel a geldt dat buiten het bouwperceel gaas- en boogkassen kunnen worden toegestaan mits deze na het groeiseizoen worden verwijderd;
  - c. ten behoeve van een volwaardig agrarisch bedrijf is maximaal één agrarische bedrijfswoning toegestaan. Het bestemmingsplan kan met een omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 3.6 van de wet, één extra bedrijfswoning mogelijk maken mits dit noodzakelijk is voor het toezicht

- op de bedrijfsvoering en de betreffende gronden niet zijn gelegen in een glastuinbouwconcentratiegebied of een tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan;
- d. een agrarisch bouwperceel heeft een omvang van maximaal 2 hectare;
  - e. in afwijking van onderdeel d kan een agrarisch bouwperceel een omvang van meer dan 2 hectare hebben, mits de uitbreiding noodzakelijk is voor het primaire productieproces en de uitbreiding geen afbreuk doet aan de landschappelijke waarden van de betreffende omgeving.
  - f. in de huisvesting van tijdelijke werknemers kan worden voorzien, indien:
    - 1° de huisvestingsvoorziening wordt gesitueerd binnen het agrarisch bouwperceel;
    - 2° de huisvesting plaatsvindt ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering, en;
    - 3° het een ondergeschikte functie ten opzichte van een volwaardig agrarisch bedrijf betreft.
- 2 Artikel 15 is van toepassing op een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid.
- 3 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien het bepaalde in het eerste lid, onderdelen e en f.
- 4 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op veenpolderlandschappen bevat geen regels die voorzien in het scheuren van grasland.

#### **Artikel 26a Intensieve veehouderijen**

- 1 Een bestemmingsplan bevat geen bestemmingen of regels die voorzien in:
  - a. nieuwvestiging van intensieve veehouderijen, al dan niet als neventak;
  - b. de herontwikkeling van een bestaand agrarisch bedrijf naar, al dan niet als neventak, intensieve veehouderij.
- 2 Verplaatsing van op 30 november 2011 bestaande intensieve veehouderijen in Noord-Holland wordt niet beschouwd als nieuwvestiging als bedoeld in het eerste lid onder a.
- 3 Voor zover een bestemmingsplan bestemmingen of regels bevat voor bestaande intensieve veehouderijen, al dan niet als neventak, geldt dat bij uitbreiding ten hoogste één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren.
- 4

#### **Artikel 26b Bollenteelt**

- 1 Een bestemmingsplan bevat uitsluitend bestemmingen of regels die voorzien in het mogelijk maken van grondbewerkingen als bezanden, omzetten en opspuiten ten behoeve van permanente bollenteelt, indien de betrokken gronden zijn gelegen in bollenconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan.
- 2 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op bollenconcentratiegebied maakt de vestiging van een nieuw bollenteeltbedrijf voor permanente bollenteelt of de uitbreiding van een bestaand bollenteeltbedrijf in dit gebied niet onmogelijk.
- 3 Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van bollenconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de verbeelding ervan, wijzigen.

#### **Artikel 26c Glastuinbouw**

- 1 Nieuwvestiging of verplaatsing van glastuinbouwbedrijven is alleen mogelijk in glastuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan.
- 2 Uitbreiding van bestaande glastuinbouwbedrijven waardoor de totale omvang van het agrarisch bouwperceel meer dan 2 ha gaat bedragen is alleen mogelijk in glastuinbouwconcentratiegebied of tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan.
- 3 In afwijking van het tweede lid kan een bestemmingsplan voorzien in de uitbreiding van een glastuinbouwbedrijf tot een totale omvang van meer dan 2 ha, mits het bedrijf grenst aan bestaand stedelijk gebied, niet grenst aan andere glastuinbouwbedrijven, sprake is van grondgebonden teelt en de uitbreiding leidt tot een verbeterde duurzame bedrijfsvoering, waarbij het bedrijf een aantoonbare duurzame synergie heeft met de aangrenzende stedelijke functies.
- 4 In afwijking van artikel 5c, kan een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een glastuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan, bestemmingen of regels bevatten voor bedrijven met kassen gericht op zaadveredeling plantenveredeling, scholing en onderzoek.
- 5 In afwijking van artikel 5c, kan een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een glastuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan, bestemmingen of regels bevatten die activiteiten mogelijk maken die niet zijn gelieerd aan glastuinbouw mits deze activiteiten aantoonbaar bijdragen aan de verduurzaming van de aanwezige glastuinbouwbedrijven.
- 6 In afwijking van artikel 26, eerste lid, onder d, geldt geen maximale omvang voor een agrarisch bouwperceel van een glastuinbouwbedrijf in een glastuinbouwconcentratiegebied of tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan.
- 7 Indien sprake is van verplaatsing van een glastuinbouwbedrijf naar het glastuinbouwconcentratiegebied en er op de bestaande locatie geen sprake is van een opvolgend glastuinbouwbedrijf, dient zeker te worden gesteld dat de kassen worden gesloopt;
- 8 Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van het glastuinbouwconcentratiegebied en tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de verbeelding ervan, wijzigen.

#### **Artikel 26d Zaadveredelingsbedrijven**

- 1 Een bestemmingsplan bevat uitsluitend bestemmingen of regels die voorzien in nieuwe zaadveredelingsbedrijven in zaadveredelingsconcentratiegebied, zoals aangeduid op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan.
- 2 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op zaadveredelingsconcentratiegebied maakt de vestiging van een nieuw zaadveredelingsbedrijf in dit gebied niet onmogelijk.
- 3 Een bestemmingsplan voorziet alleen in de uitbreiding van de op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven bestaande zaadveredelingsbedrijven.
- 4 In afwijking van artikel 26, eerste lid, onder d, geldt voor een agrarisch bouwperceel van een zaadveredelingsbedrijf geen maximale omvang.

- 5 Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van zaadveredelingsconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de verbeelding ervan, wijzigen.

#### **Artikel 26e Verbrede landbouw op agrarische bouwpercelen**

- 1 Een bestemmingsplan voorziet slechts in de mogelijkheid dat bestaande agrarische gebouwen op het bouwperceel, inclusief de agrarische bedrijfswoning(en) en uitgezonderd kassen, als nevenfunctie worden gebruikt voor kleinschalige vormen van bijzondere huisvesting, werken, recreatie, gebruiksgerichte paardenhouderij, onzelfstandige detailhandel en zorgfuncties indien:
  - a. deze functie de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omringende agrarische bedrijven en de woonfunctie van omringende woningen niet beperkt;
  - b. buitenopslag in relatie tot niet-agrarisch gebruik niet is toegestaan buiten het bouwvlak;
  - c. deze functie aantoonbaar geen onevenredige verkeersaantrekkende werking heeft en er sprake is van een acceptabele verkeerssituatie;
  - d. benodigde parkeerplaatsen op het eigen bouwperceel worden gerealiseerd;
  - e. in geval van bijzondere huisvesting uitsluitend sprake is van afhankelijke woonruimten of woningen als onderdeel van zorgfuncties;
  - f. in geval van recreatiefuncties permanente bewoning wordt verboden.
- 2 Nieuwbouw ten behoeve van de nevenfuncties als bedoeld in het eerste lid is toegestaan binnen het agrarisch bouwperceel, indien de bestaande bebouwing daarvoor ontoereikend of ongeschikt is.
- 3 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen over de aard en omvang van de in het eerste lid genoemde toegelaten niet-agrarische functies.

#### **Artikel 27 Landbouweffecten**

- 1 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op landelijk gebied gaat vergezeld van een landbouw effect rapportage, indien sprake is van:
  - a. een MER-plichtige activiteit als bedoeld in het Besluit MER,
  - b. overige ingrepen die een aanzienlijk effect hebben op gronden met een agrarische bestemming of;
  - c. een vermindering van het areaal landbouwgrond met minimaal 100 ha.
- 2 De toelichting van een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid bevat de resultaten van de landbouw effect rapportage en bevat de motivering hoe rekening is gehouden met deze resultaten in de belangenafweging.
- 3 De toelichting van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op landelijk gebied, waarop het eerste lid niet van toepassing is, maar dat een functiewijziging bevat van een agrarische functie naar een niet-agrarische functie bevat een motivering hoe rekening is gehouden met de effecten op de agrarische structuur van het betreffende gebied.
- 4 Het bepaalde in de voorafgaande leden is niet van toepassing op de gronden aangeduid op kaart 4 en op de digitale verbeelding ervan als Natuurnetwerk Nederland of als natuurverbinding.
- 5 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van de inhoud van een landbouw-effectrapportage als bedoeld in het eerste lid.

## **Artikel 28**

Vervallen

## **Hoofdstuk 6 De blauwe ruimte**

## **Artikel 29**

Vervallen

## **Artikel 29a**

Vervallen

## **Artikel 30 Regionale waterkeringen**

1. Voor zover een bestemmingsplan mede betrekking heeft op regionale waterkeringen, zoals aangegeven op kaart 8 en de digitale verbeelding ervan, voorziet het bestemmingsplan in bescherming van de waterkerende functie door op deze functie toegesneden bestemmingen en regels en voorziet het bestemmingsplan tevens in een vrijwaringzone aan weerszijden van de waterkeringen opdat reconstructies van de waterkeringen niet onmogelijk worden gemaakt. Deze lokaal benodigde vrijwaringzones worden overgenomen van de hoogheemraadschappen.
2. Afwijken van de vrijwaringzone, als bedoeld in het eerste lid, is mogelijk indien hierover blijkens de toelichting bij het bestemmingsplan overeenstemming is bereikt tussen betrokken gemeenten, waterbeheerder en provincie.

## **Artikel 31 Strandzoning**

1. Een bestemmingsplan voorziet niet in bestemmingen en regels die nieuwe jaarrond aanwezige gebouwen mogelijk maken in de kustzone zoals aangeduid op kaart 8 en op de digitale verbeelding ervan.
2. Van het bepaalde in het eerste lid zijn uitgezonderd jaarrond strandpaviljoens, jaarrond sportpaviljoens, jaarrond reddingsbrigadegebouwen in de als strandzoning aangeduide gebieden op kaart 8 en op de digitale verbeelding daarvan.

## **Hoofdstuk 7 Energie**

## **Artikel 32 Windturbines**

1. Een bestemmingsplan voorziet niet in bestemmingen en regels die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk maken.
2. Zolang een bestemmingsplan niet voldoet aan het bepaalde in het eerste lid is het verboden om een of meer windturbines te bouwen of op te schalen tenzij sprake is van:
  - a. vervanging van een of meer met vergunning gebouwde windturbines waarbij geen sprake is van verwijdering als bedoeld in het vierde lid, onderdeel a:
    - 1° buiten het op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven windgebied Wieringermeer;
    - 2° door eenzelfde aantal of minder windturbines met eenzelfde, vergelijkbare of geringere ashoogte, rotordiameter en verschijningsvorm en;
    - 3° op gronden waarop op het tijdstip van het van kracht worden van deze bepaling de bouw van een of meer windturbines volgens een bestemmingsplan is toegestaan of;



- b. het bouwen of opschalen van een of meer windturbines:
  - 1° binnen het op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven windgebied Wieringermeer;
  - 2° op gronden waarop op het tijdstip van het van kracht worden van deze bepaling de bouw van een of meer windturbines volgens een bestemmingsplan is toegestaan en;
  - 3° voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden als bedoeld in het derde lid, onderdelen a. tot en met f.
- 3. In afwijking van het eerste lid mag een bestemmingsplan binnen het op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven windgebied Wieringermeer bestemmingen en regels bevatten die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk maken voor zover in het bestemmingsplan ten minste regels worden opgenomen met de volgende strekking:
  - a. de ashoogte van een windturbine bedraagt minimaal 100 en ten hoogste 120 meter;
  - b. binnen een lijn of cluster van windturbines anders dan een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel d draaien de rotorbladen in eenzelfde richting;
  - c. binnen een lijn of cluster van windturbines anders dan een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel d hebben windturbines eenzelfde verschijningsvorm;
  - d. binnen een lijn of cluster die is aangewezen als testlocatie voor prototypewindturbines bedraagt de rotordiameter ten hoogste 175 meter;
  - e. binnen een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel d bedraagt de ashoogte ten hoogste 150 meter en;
  - f. binnen een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel d dan wel binnen een straal van 500 meter van een prototype windturbine als bedoeld in onderdeel d mag een meetmast worden opgericht met een hoogte van ten hoogste 150 meter.
- 4. Binnen de op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven herstructureringsgebieden mag met behulp van een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2° of 3° of tweede lid van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van een bestemmingsplan of beheersverordening wordt afgeweken het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk worden gemaakt, waarbij:
  - a. het bouwen of opschalen van één windturbine niet eerder geschiedt dan na verwijdering van ten minste twee andere windturbines op grondgebied van de provincie;
  - b. de windturbines in een lijnopstelling worden geplaatst van minimaal zes windturbines;
  - c. de rotorbladen van de windturbines binnen een lijnopstelling dezelfde draairichting hebben;
  - d. de windturbines binnen een lijnopstelling eenzelfde verschijningsvorm hebben;
  - e. de ashoogte van de windturbines maximaal 120 meter bedraagt;
  - f. de rotordiameter voor windturbines met een ashoogte vanaf 80 meter gelijk is aan de ashoogte met een maximale afwijking van tien procent en de rotordiameter voor windturbines met een ashoogte tot 80 meter gelijk is aan de ashoogte met een maximale afwijking van twintig procent, met dien verstande dat voor windturbines met een ashoogte tot 80 meter de afstand tussen het laagste punt van de tip van het rotorblad en maaiveld minimaal 28 meter bedraagt;

- g. de windturbines op minimaal 600 meter afstand worden geplaatst van gevoelige bestemmingen en in geval van bijzondere lokale omstandigheden normen als bedoeld in artikel 3.14a, derde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer worden vastgesteld conform de daarvoor gestelde voorschriften in de Provinciale Milieuverordening Noord-Holland;
  - h. een windturbine niet is gelegen in een weidevogelleefgebied, het Natuurnetwerk Nederland of een natuurverbinding
  - i. een windturbine niet is gelegen in een aardkundig monument, een UNESCO-erfgoed van uitzonderlijke universele waarden of een voormalig Nationaal Landschap en;
  - j. de omgevingsvergunning niet tot gevolg heeft dat in totaal meer dan 685,5 Megawatt windenergie op grondgebied van de provincie ruimtelijk wordt mogelijk gemaakt.
5. Op het bepaalde in het tweede tot en met het vierde lid is artikel 15 en artikel 15a van overeenkomstige toepassing.
  6. In afwijking van het vierde lid, onderdeel a, kunnen te verwijderen windturbines gedurende maximaal vijf jaar gelijktijdig met de nieuwe dan wel opgeschaalde windturbines in werking blijven, indien dat vanwege economische uitvoerbaarheid van de onder het vierde lid, onderdeel b, genoemde lijnopstelling noodzakelijk is en met betrekking tot de te verwijderen windturbines een intrekingsbesluit als bedoeld in artikel 2.33 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt overgelegd. De periode van vijf jaar wordt gerekend vanaf het moment dat wordt gestart met de bouw dan wel opschaling van de windturbines.
  7. Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van het bepaalde in het eerste tot en met het zesde lid.
  8. Het bepaalde in het eerste tot en met het zevende lid is niet van toepassing op een bestemmingsplan dat voorziet in het bouwen of opschalen van windturbines indien aangetoond kan worden dat:
    - a. voor 11 april 2011 een vergunningsaanvraag voor het bouwen of opschalen van een of meer windturbines of een verzoek tot het wijzigen van een bestemmingsplan of het vaststellen van een inpassingsplan voor het bouwen of opschalen van een of meer windturbines is ingediend bij het bevoegd gezag;
    - b. een windturbine niet is gelegen in een weidevogelleefgebied, het Natuurnetwerk Nederland of een natuurverbinding ;
    - c. een windturbine niet is gelegen in een aardkundig monument, een UNESCO-erfgoed van uitzonderlijke universele waarden of een voormalig Nationaal Landschap;
    - d. de afstand tussen een windturbine en een gevoelige bestemming minimaal vier maal de ashoogte en minimaal 300 meter bedraagt en;
    - e. de bepalingen van artikel 15 en artikel 15a in acht zijn genomen.

#### **Artikel 32a Opstellingen voor zonne-energie**

- 1 In het landelijk gebied kan de oprichting van een of meer opstellingen voor zonne-energie uitsluitend mogelijk worden gemaakt met behulp van een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2° of 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van een bestemmingsplan of beheersverordening wordt afgeweken.
- 2 Het is niet toegestaan om de oprichting van een of meer opstellingen voor zonne-energie als bedoeld in het eerste lid mogelijk te maken in het landelijk gebied op gronden die zijn aangemerkt als:

- a Natuurnetwerk Nederland en natuurverbinding, als bedoeld in artikel 19;
  - b erfgoed van uitzonderlijke universele waarden de Stelling van Amsterdam, als bedoeld in artikel 20, aanhef en onder a;
  - c bufferzones, als bedoeld in artikel 24, of;
  - d weidevogelleefgebieden, als bedoeld in artikel 25.
- 3 Aan de omgevingsvergunning als bedoeld in het eerste lid worden in ieder geval de volgende voorwaarden verbonden:
- a de omgevingsvergunning geldt voor een bepaalde termijn, die maximaal 25 jaar bedraagt;
  - b na het verstrijken van die bepaalde termijn wordt de vóór de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand hersteld en wordt de opstelling voor zonne-energie verwijderd, en;
  - c voor het gestelde onder b wordt financiële zekerheid gesteld.
- 4 In afwijking van het eerste tot en met derde lid kan een bestemmingsplan voorzien in bestemmingen en regels die het oprichten van een of meer opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied mogelijk maken op gronden met nutsvoorzieningen, niet zijnde leidingtracés voor gas, water of elektriciteit, of infrastructuur voor weg, spoor, water en vliegverkeer, indien de reeds bestaande functie tevens wordt gehandhaafd.
- 5 Op het bepaalde in het eerste en het vierde lid is artikel 15a van overeenkomstige toepassing.
- 6 Gedeputeerde Staten stellen in ieder geval nadere regels over de locatie, omvang en inpassing van een opstelling voor zonne-energie als bedoeld in het eerste lid. Voor het overige kunnen gedeputeerde staten nadere regels stellen.

### **Artikel 33 Energie en duurzaam bouwen**

- 1 Bestemmingsplannen voor woningbouw, renovatie, (herstructurering) bedrijventerreinen, kantoorlocaties en glastuinbouw dienen te beschrijven op welke wijze invulling wordt gegeven aan energiebesparing en inzet van duurzame energiebesparing en inzet van duurzame energie, waaronder mede wordt verstaan het gebruik van restwarmte, Warmte Koude Opslag en aardwarmte, zonne-energie, biomassa.
- 2 Een nieuwe stedelijke ontwikkeling dient aan eisen van duurzaam bouwen te voldoen.

## **Hoofdstuk 8 Hardheidsclausule**

### **Artikel 34 Ontheffing**

Gedeputeerde staten kunnen op aanvraag van burgemeester en wethouders een ontheffing als bedoeld in artikel 4.1a van de wet verlenen van artikel 5 tot en met artikel 33 van deze verordening voor zover de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de met die regels te dienen provinciale belangen. In voorkomende gevallen worden provinciale staten vooraf geïnformeerd over het voornemen van gedeputeerde staten om ontheffing te verlenen.

### **Artikel 35 Voorschriften aan ontheffing**

Gedeputeerde staten kunnen aan de ontheffing als bedoeld in artikel 34 voorschriften

verbinden indien de betrokken provinciale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken.

#### **Artikel 36 Inhoud aanvragen om ontheffing**

Een aanvraag om een ontheffing bevat in ieder geval:

- a. een beschrijving van de redenen waarom de ontheffing wordt gevraagd;
- b. een beschrijving van de mogelijke gevolgen van de ontheffing voor het belang dat beschermd wordt door de bepaling waarvan ontheffing wordt gevraagd;
- c. een of meer kaarten op een zodanige schaal of de digitale verbeelding ervan dat een duidelijk beeld wordt verkregen van de plaats waarop de ontheffing betrekking heeft.

#### **Artikel 37 Bij beslissing op aanvraag te betrekken provinciaal beleid**

Gedeputeerde staten houden bij de beslissing op de aanvraag om ontheffing ten minste rekening met de geldende Provinciale Structuurvisie, respectievelijk de door gedeputeerde staten vastgestelde uitwerkingen daarvan.

#### **Artikel 38**

Vervallen

#### **Artikel 39 Weigering ontheffing**

Gedeputeerde staten verlenen geen ontheffing indien door het stellen van beperkingen of voorschriften niet voldoende kan worden tegemoetgekomen aan de belangen die de bepaling waarvan ontheffing is aangevraagd, beoogt te beschermen.

#### **Artikel 40 Intrekken ontheffing**

Gedeputeerde staten kunnen - anders dan op aanvraag - een ontheffing geheel of gedeeltelijk intrekken indien:

- a. de ontheffing is gebaseerd op onjuiste of onvolledige gegevens;
- b. door de aanvrager wordt gehandeld in strijd met of in afwijking van de bij de ontheffing gegeven voorschriften;

#### **Artikel 41 Vervallen ontheffing**

Een verleende ontheffing vervalt indien niet binnen twee jaar na het verlenen van de ontheffing een bestemmingsplan is vastgesteld met gebruikmaking van de ontheffing.

#### **Artikel 42 Termijn beslissing op ontheffing**

- 1 Gedeputeerde staten beslissen binnen 12 weken nadat de aanvraag om ontheffing is ontvangen op het verzoek om ontheffing.
- 2 Indien gedeputeerde staten niet binnen de in het eerste lid genoemde termijn kunnen beslissen, delen zij dit aan de aanvrager van de ontheffing mede onder vermelding van de termijn waarbinnen de beslissing wel tegemoet kan worden gezien.

### **Hoofdstuk 9 Overgangs- en slotbepalingen**

#### **Artikel 43 Technische correctie van begrenzingen**

Gedeputeerde staten zijn bevoegd kennelijke onjuistheden in de begrenzing van gebieden in de bij deze verordening behorende kaarten of op de digitale verbeelding ervan te wijzigen.

#### **Artikel 44 Aanpassing termijn bestemmingsplannen**

- 1 Een bestemmingsplan anders dan een bestemmingsplan als bedoeld in het tweede lid, is uiterlijk tien jaar na het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening, of zoveel eerder als het bestemmingsplan ingevolge artikel 3.1, tweede lid, van de wet is aangepast, in overeenstemming met deze verordening vastgesteld.
- 2 Gedeputeerde staten nemen geen verzoek tot ontheffing in overweging dat gebaseerd is op een verouderd bestemmingsplan. Indien provinciale belangen beschermd dienen te worden, die niet in het verouderde bestemmingsplan zijn geborgd, neemt de provincie indien nodig de verantwoordelijkheid van gemeenten over door middel van een inpassingsplan.

#### **Artikel 45**

Vervallen

#### **Artikel 46 Intrekking**

De Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie wordt ingetrokken.

#### **Artikel 46a Overgangsrecht**

- 1 De verordening zoals die gold vóór 1 maart 2017 blijft van toepassing ten aanzien van een bestemmingsplan, een wijzigingsplan of een uitwerkingsplan waarvan het ontwerp voor dit tijdstip ter inzage is gelegd, met dien verstande dat het besluit omtrent vaststelling binnen 2 jaar na dit tijdstip wordt genomen.
- 2 De verordening zoals die gold vóór 1 maart 2017 blijft van toepassing ten aanzien van een omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 3, waarvan de aanvraag vóór dit tijdstip is ingediend, met dien verstande dat de vergunning binnen 2 jaar na dit tijdstip wordt verleend.

#### **Artikel 47 Inwerkingtreding**

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin het wordt geplaatst.

#### **Artikel 48 Naamgeving PRV**

Deze verordening wordt aangehaald als: Provinciale Ruimtelijke Verordening.

## Bijlage 1 Kernkwaliteiten UNESCO-erfgoederen

Hieronder zijn de kernkwaliteiten van de werelderfgoederen opgesomd. De uitwerking van de kernkwaliteiten is opgenomen in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie. Deze tabel dient in samenhang te worden gelezen met de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie.

|                             | kernkwaliteiten   |
|-----------------------------|---|
| Nieuwe Hollandse Waterlinie | 1. Het unieke, in samenhang met het landschap ontworpen negentiende en twintigste-eeuwse hydrologische en militairverdedigingssysteem, bestaande uit:               |
|                             | – inundatiegebieden;  |
|                             | – zone met verdedigingswerken als forten, batterijen, lunetten betonnen mitrailleurkazematten en groepsschuilplaatsen in hun samenhang met de omgeving;             |
|                             | – voormalige schootsvelden (visueel open) en verboden kringen (merendeels onbebouwd gebied) rondom de forten;   |
|                             | – waterwerken als waterlichamen, sluizen, inlaten, duikers, en dijken functionerend in samenhang met verdedigingswerken en inundatiegebieden;                       |
|                             | – overige elementen als beschutte wegen, (resten van) loopgraven en tankgrachten;   |
|                             | – de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten;   |
|                             | – de historische vestingstructuur van de vestingsteden Muiden, Weesp, Naarden, Nieuwersluis, Gorinchem en Woudrichem;   |
|                             | 2. Grote openheid;  |
|                             | 3. Groen en overwegend rustig karakter.   |
|                             |   |
| Werelderfgoed De Beemster   | 1. Het unieke, samenhangende en goed bewaard gebleven, vroeg zeventiende-eeuwse (landschaps)architectonische geheel van de droogmakerij De Beemster, bestaande uit: |

|   |   |
|---|---|
|   | kernkwaliteiten   |
|   | – het vierkante gridpatroon van wegen en waterlopen en rechthoekige percelen;   |
|   | – de ringdijk en ringvaart (continuïteit en eenheid in vormgeving);   |
|   | – het centraal gelegen dorp (Middenbeemster) op een assenkruis van wegen;   |
|   | – bebouwing langs de wegen;   |
|   | – de relatief hooggelegen wegen met laanbeplanting;   |
|   | – de monumentale en typerende (stolp)boerderijen en restanten van buitens;  |
|   | – de oude negentiende-eeuwse gemalen en molengangen;  |
|   | – de structuur en het karakter van het (beschermde) dorpsgezicht van Middenbeemster;  |
|   | 2. Grote openheid;  |
|   | 3. Voor zover het werelderfgoed De Beemster samenvalt met het werelderfgoed De Stelling van Amsterdam, zijn de uitgewerkte universele waarden van het werelderfgoed De Stelling van Amsterdam tevens van toepassing op het werelderfgoed De Beemster. |
|   |   |
| Werelderfgoed De Stelling van Amsterdam | 1. Het unieke, samenhangende en goed bewaard gebleven, laatnegentiende-eeuwse en vroegtwintigste-eeuwse hydrologische en militair-landschappelijke geheel, bestaande uit:   |
|   | – een doorgaand stelsel van liniedijken in een grote ring om Amsterdam;   |
|   | – sluisen en voor- en achterkanalen;  |
|   | – de forten, liggend op regelmatige afstand, voornamelijk langs dijken;   |
|   | – inundatiegebieden;  |

|  |  |
|--|--|
|  | kernkwaliteiten  |
|  | – voormalige schootsvelden (visueel open) en verboden kringen (merendeels onbebouwd gebied); |
|  | – de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten;          |
|  | 2. Relatief grote openheid;  |
|  | 3. Groene en relatief stille ring rond Amsterdam.  |

#### **Bijlage 2: kaarten behorende bij PRV**

**Kaart 1: Grondgebied**

**Kaart 2: (vervallen)**

**Kaart 3: (vervallen)**

**Kaart 4: Ecologie**

**Kaart 5a: UNESCO-erfgoederen met uitzonderlijke universele waarde**

**Kaart 5b: Bufferzones**

**Kaart 6: (vervallen)**

**Kaart 7: Landbouwclusters**

**Kaart 8: Blauwe ruimte**

**Kaart 9: Duurzame energie**

**Kaart 10: Aardkundige waarden**



| Nr. | Afkorting | Indiener   | Zaak/documentnummer |
|-----|-----------|--|---------------------|
| 1   | JCM       | (Natuurlijk persoon)                                       | 1023641/1053445     |
| 2   | GW        | Gemeente Waterland   | 1023641/1053338     |
| 3   | BSNHVS    | Boerderijenstichting Noord-Holland 'Vrienden van de Stolp' | 1023641/1044917     |
| 4   | GV        | Gemeente Velsen  | 1023641/1042096     |
| 5   | BOW       | Bewoners Oosteinderweg                                     | 1023641/1044410     |
| 6   | RA        | Regio Alkmaar  | 1023641/1053349     |
| 7   | JV        | (Natuurlijk persoon)                                       | 1023641/1053359     |
| 8   | HM        | (Natuurlijk persoon)                                       | 1023641/1053379     |
| 9   | GZ        | Gemeente Zaanstad  | 1023641/1053382     |
| 10  | GA        | Gemeente Aalsmeer  | 1023641/1047915     |
| 11  | GU        | Gemeente Uithoorn  | 1023641/1048206     |
| 12  | GHM       | Gemeente Haarlemmermeer                                    | 1023641/1048705     |
| 13  | DMvN      | Dé molenvereniging van Nederland                           | 1023641/1053388     |
| 14  | SBG       | Stichting Beemstergroen                                    | 1023641/1053402     |
| 15  | WNMvM     | (Natuurlijk persoon)                                       | 1023641/1049900     |
| 16  | GHK       | Gemeente Heemskerk   | 1023641/1049539     |
| 17  | APL       | AD Prins Leliecultures BV                                  | 1023641/1053406     |
| 18  | GEV       | Gemeente Edam-Volendam                                     | 1023641/1053409     |
| 19  | JMvR      | (Natuurlijk persoon)                                       | 1023641/1053413     |
| 20  | LvK       | Land van Kwadijk B.V.                                      | 1023641/1049819     |
| 21  | SDS       | Stichting Dorpsraad Spaarndam                              | 1023641/1049899     |
| 22  | GA        | Gemeente Amsterdam   | 1023641/1049898     |
| 23  | HHNK      | Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier                 | 1023641/1047461     |
| 24  | GAM       | Gemeente Amstelveen  | 1023641/1049551     |
| 25  | LTO       | LTO Noord  | 1023641/1049823     |
| 26  | AV        | (Natuurlijk persoon)                                       | 1023641/1053433     |
| 27  | BW        | B. Werink (namens Natuurlijk persoon)                      | 1023641/1053435     |
| 28  | GM        | Gemeente Medemblik   | 1023641/1049828     |

Aan:  
Provinciale Staten van Noord-Holland

Onderwerp: Opmerkingen op Ontwerpwijziging PRV nummer 1024366, 1035707

Camperduin, 30 januari 2018

Geachte Provinciale Staten,

Gaarne maak ik gebruik van de mogelijkheid opmerkingen in te dienen met betrekking tot de ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PVR). Ik verzoek u mijn zienswijze vertrouwelijk te behandelen.

### **Gecombineerde landbouw en grootschalige landbouw**

Een van de wijziging die wordt voorgesteld is het laten vervallen van het onderscheid tussen *gecombineerde landbouw* en *grootschalige landbouw*, zie de Toelichting bij het ontwerpbesluit op pagina 13. Ik ben verheugd dat het regime voor gecombineerde landbouw komt te vervallen, en gelijk wordt getrokken met grootschalige landbouw.

Kaart 6 komt hiermee ook te vervallen, en wordt verwezen naar "landelijk gebied". Waar is deze begrenzing van het "landelijk gebied" in te zien? En betekent dit dat daarmee alle landbouwgronden vallen onder artikel 26?

Verder staat in de Toelichting op pagina 14 bij "Artikel 26e Verbrede landbouw op agrarische bouwpercelen": Zie de toelichting op artikel 17 Voormalige agrarische bouwpercelen.

Ik vind deze verwijzing nogal ongelukkig aangezien het kan impliceren dat verbrede landbouw gelijk staat met voormalige agrarische bedrijfsvoering. Dat lijkt mij ook niet de bedoeling van de provincie, ik wil u verzoeken dit aan te passen.

Is het correct dat aan artikel 26e geen kaart en daarmee begrenzing van percelen is gekoppeld?

Tussen de artikelen 26a en 26e constateer ik een ongelijkheidsaspect wat betreft buitenopslag, waarmee mijn inziens een oneerlijke situatie ontstaat voor bedrijven waar artikel 26e van toepassing wordt verklaard. Ik verzoek u deze situatie op basis van het gelijkheidsbeginsel aan te passen, en lid 1b uit artikel 26e te verwijderen.

In artikel 26a wordt in lid drie nog gesproken over "grootschalige" landbouw, terwijl deze term m.i. niet meer gewenst is in de PVR. Wellicht kunt u dit alsnog corrigeren.

### **Aardkundig waardevolle gebieden**

Wetende dat de ontwerpwijziging geen wijzigingen op dit onderwerp qua artikelen en kaart betreft, wil ik u wel het volgende meegeven ter overweging om ambtshalve of op dit verzoek aan te passen in de PRV zodat deze de correcte onderbouwing en zorgvuldige afweging heeft.

In de viewer van de vigerende PVR wordt bij *Artikel 8 Aardkundig waardevolle gebieden* het volgende vermeld: "In de toelichting van een bestemmingsplan wordt aangegeven in hoeverre rekening is gehouden met de in het gebied, zoals aangegeven op kaart 10 en op de digitale verbeelding ervan, voorkomende bijzondere aardkundige waarden zoals beschreven in het bijlage-rapport Actualisatie Intentieprogramma Bodembeschermingsgebieden (vastgesteld door Provinciale Staten d.d. 12 januari 2004, nr. 68)." Zie ook onderstaande printscreen van de viewer.



Hieronder een printscreen verder ingezoomd voor Camperduin met 3 aandachtspunten.



Bij de onderbouwing van de begrenzing van de aardkundig waardevolle gebieden wordt verwezen naar het rapport Actualisatie Intentieprogramma Bodembeschermingsgebieden en bijbehorend bijlagenrapport.

In beide documenten (welke overigens dateren van 2004!!!) zie ik geen kaarten waarin de begrenzing van waardevolle gebieden is aangegeven welke ter onderbouwing van kaart 10 (van artikel 8) zou moeten zijn. Zijn deze kaarten alsnog beschikbaar te stellen/te raadplegen?

Wel zit er in de bijlagenrapport een gebiedsbeschrijving opgenomen, waarvan nr. 37 *Hargergat, Hargen, duinen Bergen – Schoorl* en nr. 47 *A Verenigde Harger- en Pettemerpolder –Groeterpolder, Groet – Schoorl* van belang zijn.

Wat mij hierbij opvalt is dat op kaart 10 het Hargergat (zie 1 in bovenstaande prinscreen) niet eens is opgenomen in de begrenzing terwijl "Aan het gebied is een internationale waardering toegekend" (bijlagenrapport - pagina 102 Actualisatie bodembeschermingsgebieden provincie Noord-Holland, De Straat Milieu-adviseurs 11 mei 2004).

Dit geeft rede om de begrenzing van kaart 10 in twijfel te trekken.

Uit de gebiedsbeschrijving van nr. 47 A (of B zoals staat op pagina 125 van bijlagenrapport - Actualisatie bodembeschermingsgebieden provincie Noord-Holland, De Straat Milieu-adviseurs 11 mei 2004) kan ik geen exacte begrenzing herleiden. Graag ontvang ik deze begrenzing om te bepalen of deze correct is overgenomen op kaart 10. Met name punten 2 en 3 in bovenstaande prinscreen zijn van belang gelet op eigendomssituatie en ontwikkelingsmogelijkheden.

### **Kleinschalige woningbouw**

Verder wens ik hierbij u het volgende mee te geven. De afgelopen jaren zijn er in het buurtschap Camperduin en het dorpje Groet, weinig tot geen nieuwe woningen bij gekomen of zijn er concrete plannen van de gemeente Bergen om hier aan mee te helpen of zelf te faciliteren. In het dorp Schoorl en vooral Bergen en de Egmondse is hier wel aandacht voor vanuit de gemeente en ondersteund door de provincie.

Voor de leefbaarheid van Camperduin en Groet zie ik hier een risico gelet op trends als vergrijzing, het voorzieningenniveau als winkels, onderwijs en cultureel- en verenigingsleven als ook het "structureel onttrekken van reguliere woningen (met de bestemming wonen) aan de woningvoorraad" zoals de gemeente Bergen recent ook heeft geconstateerd. Uiteraard betreft dit laatste formeel een handhavingstraject echter is het hierbij altijd de vraag of dit voldoende daadkrachtig en effectief zal zijn.

Over woningbouw en de toekomstige behoefte is momenteel veel discussie en wil ik wijzen op een betoog van de heer Friso de Zeeuw (o.a. tot oktober 2017 praktijkhoogleraar Gebiedsontwikkeling TU Delft) waarin hij bepleit dat "Hypes, hobby's en onkunde zitten de woningbouwplanning in de weg. We verwaarlozen de Nederlandse planningstraditie" en dat "Met nuchter vakmanschap kunnen we de Nederlandse traditie van sublieme ruimtelijke planning en organisatiekunde weer oppakken en de woningopgave ook benutten om ons land mooier en duurzamer te maken. Maar als we zo door blijven klooiën, gaat dat niet lukken." <https://www.volkskrant.nl/opinie/ziekelijke-innovatiedrang-remt-de-woningbouw~a4555823/>

Hij schrijft het volgende: "*Bouwen buiten het bestaand stedelijk gebied ('in de wei') gaat ten koste van de natuur', luidt een veelgehoorde stelling bij onder meer provinciale besturen. Onjuist. De productielandbouw heeft alle biodiversiteit uit grote delen van het landelijk gebied verdrongen. Een goede landschappelijke inpassing van het woonplan kan juist biodiversiteit en ruimtelijke kwaliteit toevoegen. Een uitdaging voor landschapsarchitecten en stedenbouwkundigen.*"

Daartoe pleit ik er voor om ook in Camperduin een kleinschalige ontwikkellocatie ( 5 a 6 wooneenheden) mee te nemen of mogelijk te maken voor woningbouw. Qua schaal is het uiteraard wenselijk dit in een bijbehorende samenhang te zien met het huidige woningbestand. Momenteel is bij mijn weten het beleid vanuit de provincie om geen woningbouw toe te staan buiten bestaand (stedelijk) gebied. Deze begrenzing betreft het landelijk gebied/weidegebied zoals dat zo heet en betreft dus percelen welke voornamelijk een agrarische bestemming/gebruik hebben. Ook andere beleidskaders en verordeningen zorgen voor dilemma's bij veranderingen in de fysieke ruimte bij Camperduin, zoals het NatuurNetwerkNederland (NNN) en 2 Natura2000-gebieden (zowel de begrenzing zelf als daarbuiten). Gelet daarop zijn voor zowel op locatie 2 als 3 mogelijkheden aangezien beiden buiten de begrenzing van NNN- en Natura2000-gebieden vallen.

Voor locatie 2 op de printscreen wil ik het volgende ter nadere overweging meegeven, mede ingegeven dat de meeste percelen hier ook in eigendom zijn, zie gele kleuring hieronder.



De percelen zijn agrarisch de laatste jaren steeds minder interessant geworden:

- Beheer en onderhoud is intensief; aan weerszijde hekwerken staan van particulieren.
- Particulieren verzorgen/onderhouden naastgelegen perceel slecht wat zorgt voor ingroei van onkruid als distels, brandnetels en bramen.
- Op omliggende woonpercelen staan veel bomen die door schaduwwerking zorgen voor minder groei van het grasgewas en daardoor ruimte creëert voor ingroei van onkruid (met name aan zuidzijde van de percelen).

De percelen worden nog gebruikt voor beweiding door paarden, echter is dit niet meer gewenst doordat omwonende o.a. honden hebben die reageren op de paarden. De paarden hebben hier beperkte uitwijkmogelijkheden wat stress veroorzaakt bij de paarden. Ook zien we in de praktijk dat de acceptatie van agrarisch gebruik direct naast particuliere woningen steeds minder is. Van het zogeheten weidegebied is in de praktijk dus maar weinig sprake en met de nodige uitdagingen.

Daarbij is ook nog van belang om te melden dat de gemeente Bergen eerder ook plannen voor woningbouwontwikkeling op het linker omkleurde perceel had. Daarvoor heeft de gemeente zelfs de Wet Voorkeursrecht Gemeente ingezet en onderhavig perceel aangekocht. Echter is door de crisis en gewijzigde inzichten (al is de gemeente hier nooit helder over geweest) dit plan niet verder uitgewerkt. In principe wil ik dat alsnog doen, met medewerking van de gemeente en provincie uiteraard. Vandaar ook bovenstaand pleidooi maar ik sta uiteraard open voor andere suggesties om het woningbestand uit te breiden in Camperduin en daarmee de leefbaarheid in Camperduin en Groet mede te waarborgen.

Kleinschalige woningbouw sluit ook aan bij de deelambities van de Definitieve Koers NH2050:

- stad, land, infrastructuurklimaatbestendig inrichten
- woningbouwbehoefte wordt vooral in en aansluitend op verstedelijkte gebieden gepland

Ik verzoek u om bovenstaande mee te nemen en ontwikkeling van woningbouw mogelijk te maken op de percelen bij locatie 2 (beide omkleurde percelen). Bijvoorbeeld door deze op te nemen op de kaart behorende bij artikel 33 en/of artikel 5a bij de vaststelling van de wijziging van de PRV. Op pagina 16 van de toelichting van de ontwerpwijziging meldt u dat een soortgelijke ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt (locatie 't Zand woningbouw) middels het aanpassen van kaart 7, vandaar dat ik er vanuit ga dat u hieraan medewerking verleent.

Indien er vragen zijn over mijn opmerkingen en verzoek kunt u uiteraard altijd contact opnemen. Ik zie met vertrouwen uw reactie tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Datum : 30 januari 2018  
Kenmerk :  
Dossiernr. : D16.0000819/003  
Behandeld door : J. v. Ruler/A. Mobron  
Doorkiesnummer : (0299) 658 541/512  
Bijlagen :  
Uw brief van : --  
Uw kenmerk : --  
In uw antwoord graag datum en kenmerk vermelden.

Provinciale Staten van Noord-Holland  
t.a.v. M. Ebrahimi Poer  
Postbus 3007  
2001 DA HAARLEM

  
U18.00554  
Registratiedatum  
31/01/2018

Onderwerp: Opmerkingen ontwerpwijziging PRV, nr. 1023041-1024300.

Geachte Statenleden

De ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (verder PRV) ligt ter inzage voor opmerkingen. De inhoud van het ontwerpbesluit heeft ons doen besluiten om de hierna volgende opmerkingen te maken.

#### De Purmer

Met verwijzing naar brief van de gemeente Waterland d.d. 8 april 2015 en de zienswijze van de gemeente Waterland d.d. 8 juli 2016 op de vorige wijziging van de PRV alsmede de beantwoording van die zienswijze (Statenvoordracht Wijziging Provinciale Verordening, uw kenmerk 800345-87060, nr. 96), merken wij op dat er in de voorliggende stukken geen wijziging van de Bufferzone m.b.t. de Purmer is voorzien. De openheid van de voormalige droogmakerij De Purmer is een essentiële landschappelijke en cultuurhistorische waarde. Wij verzoeken u daarom nogmaals om De Purmer onder het beschermde regime van de Bufferzone te brengen.

#### Windenergie

De PRV sluit de uitbreiding van het aantal windturbines buiten het windgebied Wieringermeer en de herstructureringsgebieden rigoureus uit. In het Coalitieakkoord 2014-2018 van de gemeente Waterland is opgenomen dat een aanvraag voor een extra, derde windmolen aan de Nes, mede gezien ligging en maatschappelijke inzet van geld dat gerealiseerd wordt met de molens, door het huidige Waterlandse bestuur niet op voorhand als negatief zal worden beoordeeld. Als een eventuele locatie bekend is, zullen wij hierover nader met u afstemmen.

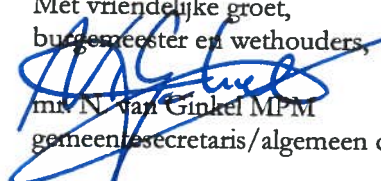
#### Vragen

Heeft u nog vragen, neemt u dan contact op met mevr. J. van Ruler of mevr. A. Mobron van de afdeling VROM via telefoonnummer (0299) 658 541 / 512.

#### Tot slot

Wij complimenten u met de kwaliteit en de -ambtelijke- voorbereiding van deze ontwerpwijziging en wensen u veel succes toe bij de verdere procedure.

Met vriendelijke groet,  
burgemeester en wethouders,

  
mr. N. van Ginke MPM  
gemeentesecretaris/algemeen directeur

  
drs. L. Bromet  
locoburgemeester



# BOERDERIJENSTICHTING NOORD-HOLLAND

## VRIENDEN VAN DE STOLP

Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen/ 072-5816888/ info@boerderijenstichting.nl/ bank NL69INGB0000338181/ www.boerderijenstichting.nl

ons nummer: 017/HdV/EV

datum: 05 februari 2018

INGEKOMEN - 6 FEB. 2018

Aan het college van Gedeputeerde Staten  
Postbus 3007  
2001DA HAARLEM

betr.:

Zienswijze ontwerpwijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening in verband met de heroverweging landbouwgebieden, de actualisatie Leidraad landschap en cultuurhistorie en andere aanpassingen.

*Documentnummer 1023641/1024366*

Geacht college,

De Boerderijenstichting Noord-Holland 'Vrienden van de Stolp' reageert graag met een zienswijze omdat in de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) in dit document de juridische vertaling wordt geborgd van de in 2017 geactualiseerde Leidraad landschap en cultuurhistorie. De Boerderijenstichting was ingenomen met uitgebreide aandacht binnen de Leidraad voor het provinciale belang van behoud en herbestemming van stolpen. Er wordt in de Leidraad landschap en cultuurhistorie (Leidraad) bevestigd dat de stolp iconisch is voor het landschap in Noord-Holland. Meer dan in de voorgaande Leidraad is de relatie gelegd tussen landschap en situering van stolpen. Daar waar de stolpen dominerend zijn in het landschap en de structuren van de historische geografie versterken is sprake van zgn. stolpenlinten of -gebieden. De cultuurhistorische waarde van de stolpen is groot en dat vraagt om een beleid dat hergebruik en behoud van stolpen stimuleert. Daar er de afgelopen decennia veel stolpen verdwenen zijn en er gemiddeld slechts 10 % van het areaal beschermd is, is er duidelijk behoefte aan een steviger beleid dat eigenaren en kopers van stolpen stimuleert te investeren in de renovatie van stolpen en daarmee het behoud van cultuurhistorie. De aandacht die daarvoor in de Leidraad is gevraagd moet vertaald worden in gemeentelijk beleid gericht op het voorkomen van sloop, maar ook vooral het faciliteren en stimuleren van herbestemmingen. Dat vraagt om een goede combinatie van erfgoed beleid en planologisch beleid in de bestemmingsplannen.

De Leidraad Landschap en Cultuurhistorie is een van de provinciale instrumenten om te kunnen sturen op Ruimtelijke kwaliteit, een provinciaal hoofdbelang zoals benoemd in de Structuurvisie 2040 waaronder de stolp als icoon van het Noord-Hollandse landschap. De PRV moet minimale garanties bieden dat het provinciale beleid ten aanzien van historische en ruimtelijke kwaliteit uitgewerkt wordt in de ruimtelijke plannen van gemeenten. Wij vinden dat de PRV er in te kort schiet om vanuit stimulerend provinciaal beleid de gemeente te bewegen tot een verbeterd stolpenbeleid te komen. De juridische vertaling van het beleid in de Leidraad kan volgens de Boerderijenstichting directiever, scherper en vooral meer voorwaardenscheppend.

Wij zouden graag zien dat in de PRV gesteld wordt dat de stolp, als kenmerkend bouwwerk voor Noord-Holland, in een bestemmingsplan of een omgevingsplan een basisbescherming verleend wordt. Dat betekent meer regels in de categorie 'in acht nemen'. Alle stolpen van ouder dan 1950 verdienen bescherming; dat kan door de aanwijzing als monument, maar de minimale bescherming die de PRV zou dienen voor te schrijven zou een planologische aanduiding of een specifieke dubbelbestemming als stolp moeten zijn. De aanduiding als 'stolp' zou moeten betekenen dat sloop alleen is toegestaan met een omgevingsvergunning als er geen aantoonbare mogelijkheden voor herstel zijn dan wel in redelijkheid niet geëist kunnen worden. Die minimale bescherming zou in de PRV moeten worden geregeld. De gemeente kan dit dan in het omgevingsplan verder ordenen in de aanwijzing als beeldbepalend pand dan wel als gemeentelijk monument.

Daarnaast vraagt de benoeming in de Leidraad van een stolpengebied of een stolpenlint om planologische maatregelen. Dat kan vanuit de PRV plaatsvinden in de categorie 'rekening houden met' door voor te schrijven



dat van deze gebieden planologisch beleid verwacht wordt waarbij de dominante van de stolp in het ruimtelijke beeld wordt gehandhaafd. De gemeente kan dan hier alleen op gemotiveerde gronden van afwijken, maar de manier waarop is dan aan de gemeente. Bij stolpenlinten kan gedacht worden aan de aanwijzing als beschermd gemeentelijk gezicht met minimaal de vaststelling van specifieke bouwregels voor stolpen en andere bebouwing in het betreffende gebied waarbij de stolp dominantier moet blijven voor wat betreft de nokhoogte. Dat betekent voor andere bebouwing dan stolpen in dat gebied standaard een goothoogte van één bouwlaag met kap en dat alleen de stolp een groter bouwvlak en nokhoogte zou mogen hebben. Dat is vooral van belang bij landelijke linten buiten bebouwd stedelijk gebied. Gelet op de ruimtelijke kwaliteit van het landschap in de stolpengebieden zou bij nieuwe ontwikkelingen ook de zichtbare erfinrichting deel moeten uitmaken van de vergunningaanvraag. Gemeenten zouden kunnen stimuleren door een ervenconsulent in te schakelen. Uiteraard van dat laatste is slechts in categorie 3 'betrekken bij' voor te schrijven in de PRV.

Onder het moto 'voor wat hoort wat' is het vanuit de PRV wenselijk dat er ruimere afwijkingmogelijkheden worden geven voor herbestemming indien een stolp daardoor gerestaureerd of gerenoveerd zou kunnen worden. Daarbij zou gedacht kunnen worden aan het faciliteren van meervoudige bewoning dan wel kleine bedrijfsvestigingen op voormalige boerenerven. Dat is mogelijk door een grote stolp te splitsen in meer woningen maar ook door een bijgebouw in te richten als woning dan wel het mogen slopen van bijgebouwen en het terugbouwen van een extra nieuwe woning op het erf. Het moet dan wel duidelijk zijn dat er een voorwaardelijk verband is met de renovatie en de herbestemming van de stolp. Dergelijke voorwaardelijke uitbreiding van de woningvoorraad zou niet in mindering op de overeengekomen woningcontingent van de betreffende gemeente moeten gaan. Dit beleid moet uiteraard aansluiten bij het beleid ten aanzien van vrijkomende agrarische verbouwing en de ruimte voor ruimte-regeling waarbij het renoveren van een stolp ruimere afwijkingmogelijkheden toestaat. Bij ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied speelt de Provincie en adviesorgaan ARO een belangrijke rol om de stolp in het buitengebied door stimulerend beleid te behouden en te renoveren. In de PRV zou het renoveren en herbestemming van stolpen duidelijker tot uiting moeten komen of als een mogelijkheid om af te wijken van de vigerende planologische voorwaarden.

Wij adviseren als Boerderijenstichting aan Gedeputeerde Staten in de PRV van het behouden, renoveren en herbestemmen van stolpen een duidelijker en directiever onderdeel te maken. Door meer richting te geven aan wenselijk gemeentelijk stolpenbeleid wordt ook meer eenheid gestimuleerd tussen het stolpenbeleid van de betrokken gemeenten. Dat geeft eigenaren en kopers die willen investeren in de restauratie van stolpen meer waardering en zekerheid.

Met vriendelijke groet,

p/o



E. Vermeer  
voorzitter Boerderijenstichting 'Vrienden van de Stolp'

NB.

De Boerderijenstichting Noord-Holland is betrokken bij een in opdracht van de Provincie uit te voeren onderzoek naar nieuw gemeentelijk stolpenbeleid. Een model voor stolpen beleid zal gemakkelijker geïmplementeerd worden indien door de PRV een aantal basisregels voor stolpenbeleid wordt voorgeschreven.



ZONDER STOLPEN ZOU NOORD-HOLLAND NOORD-HOLLAND NIET MEER ZIJN





Aan het College  
van gedeputeerde Staten  
Postbus 3007  
2001 DA HAARLEM



INGEKOMEN 29 JAN. 2018

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland  
Postbus 3007  
2001 DA HAARLEM

Economische Zaken, Wonen  
en Ruimtelijk Beleid

Gemeente Velsen  
Dudokplein 1  
1971 EN IJMUIDEN  
T 14 0255  
F 0255 567 760  
www.velsen.nl  
E info@velsen.nl  
Correspondentieadres  
Postbus 465  
1970 AL IJmuiden



| Uw kenmerk | Zaaknummer | Voor informatie             | Bijlagen | Datum           |
|------------|------------|-----------------------------|----------|-----------------|
|            | 1095-2018  | T 14 0255<br>H. Kloosterman |          | 24 januari 2018 |

**Onderwerp:**

Geacht college ,

Hierbij willen wij onze opmerkingen met betrekking tot de ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) d.d. 19 december 2017 kenbaar maken.

*Artikel 27 PRV*

Op basis van de voorgestelde wijziging van artikel 27 is een landbouweffectrapportage verplicht indien een bestemmingsplan een vermindering van landbouwgrond teweeg brengt van meer dan 20 hectare (was 100 ha). De toelichting geeft een onderbouwing voor het verlagen van de grens: omdat het belang van het behoud van de landbouw momenteel niet voldoende is geborgd in de PRV en omdat veel functiewijzigingen van een kleinere omvang zijn. Daarnaast wordt nu voorgesteld om in artikel 27 te bepalen dat de toelichting van een bestemmingsplan gelegen in het landelijk gebied, die een functiewijziging bevat naar een niet-agrarische functie die leidt tot een vermindering van het areaal landbouwgrond met minder dan 20 ha, een motivering bevat hoe rekening is gehouden met de effecten op de agrarische structuur van het betreffende gebied.

*Ontwikkellocatie Grote Buitendijk/Hofgeest*

Deze wijziging kan van belang zijn voor de ontwikkellocatie Grote Buitendijk/Hofgeest. Hoewel kleiner dan 20 ha, is wel een extra motivatie nodig wat de gevolgen voor de agrarische structuur zijn. In het kader van de ontwikkeling van het gebied Grote Buitendijk/Hofgeest te Velsersbroek hebben wij in 2012 en in 2015 een prealabele vraag gesteld over de mogelijkheid tot uitruil van de begrenzing van het bestaande bebouwd gebied. In april 2013 (kenmerk 150213/165237) en november 2015 (kenmerk 657189/664699) heeft u aangegeven in te stemmen met het Ontwikkelingsplan Grote Buitendijk-Hofgeest en de verstedelijking buiten bestaand bebouwd gebied die dat met zich mee brengt.



Uw motivatie achter deze regelwijziging (*“Bij nader inzien blijkt dat 100 ha een te hoge grens is, omdat veel functiewijzigingen van een kleinere omvang zijn.”*) vinden wij niet passen bij de gedachte vanuit de Omgevingswet om te regelen op provinciaal niveau wat moet en lokale afwegingsruimte te laten bij gemeenten. Ook past het niet binnen de gedachte van deregulering en vereenvoudiging in aanloop naar de Omgevingswet.

Wij verzoeken u daarom ook om artikel 27 niet te wijzigen. Daarnaast vertrouwen wij er op dat dat de wijziging van de PRV geen gevolgen heeft voor uw positieve grondhouding inzake het Ontwikkelingsplan Grote Buitendijk-Hofgeest.

Hoogachtend,  
Burgemeester en wethouders van Velsen  
namens dezen,  
Economische Zaken, Wonen en Ruimtelijk beleid

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'B. Kramer', is written over a rectangular stamp area.

B. Kramer  
Afdelingsmanager

1  
Van 546/2.

Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland

INGEKOMEN - 2 FEB. 2018

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Afzenders: B&W

1

Betreft: reactie op de "ontwerpwijziging PRV 2018" en het verzoek tot vasthouden aan het huidige PRV, provinciale glastuinbouwconcentratiegebied.

Wognum, 1 februari 2018

Geachte statenleden,

De Commissaris van de Koning, dhr. J Remkes, zegt in het Noord Hollands Dagblad van 7 december 2017 dat de Provincie een betrouwbaar bestuur wil zijn. Wij vragen u ons af of dit alleen geldt voor (glastuinbouw)bedrijven en gemeenten of ook voor burgers?

Zoals in uw brief d.d. 24 okt. 2017 is aangegeven hebben wij als omwonenden weerstand tegen de uitbreidingsplannen van Mol Freesia. Dat hebben wij nog steeds. Wij zijn tegen deze plannen omdat zij ingaan tegen het huidige glastuinbouwconcentratiebeleid. Wij ervaren nu al ernstige overlast van onder andere lichthinder en zicht. Zie bijgesloten foto's. En wij zijn niet de enige in West-Friesland. Zie kranten bericht van 7 dec. 2017. Naast de Wieringermeer, Andijk en Heerhugowaard wilt u nu ook voor Nibbixwoud/ Wognum de mogelijkheid scheppen om een grote bron van lichthinder te laten plaats. Dit mag u niet laten gebeuren.

U geeft in een mail d.d. 5 januari 2018 aan dat er al enige tijd constructief overleg plaatsvindt tussen de provincie en het college van B&W van Medemblik (college). Echter geen van alle belanghebbenden is vooraf geïnformeerd door het college van de uitbreidingsplannen van Mol Freesia. Belanghebbenden zijn niet meegenomen in het proces. Terwijl zij daar straks wel de overlast van ondervinden.

De Raad van State (RVS) hanteert voor lichthinder minimaal een straal van 2 km. Het college hanteert daarnaast bij iedere ontwikkeling van grote impact dat alle belanghebbenden worden uitgenodigd voor een officiële informatieavond alvorens plannen überhaupt tot ontwikkeling te brengen. Deze heeft niet plaatsgevonden. Wij vinden dit verwijtbaar. Wij zijn dan ook van mening dat er alsnog een officiële informatieavond (raadpleging) moet worden georganiseerd voor iedereen in een straal van minimaal 2km rond Mol Freesia, om van deze plannen op de hoogte gebracht te worden.

De plannen waren in 2006 gebaseerd op het feit dat de gemeente grond wilde kopen langs de Spoorstraat te Wognum in het verlengde van Overspoor fase1, maar niet rond kon komen met de gemeente. Het college heeft uiteindelijk de aankoop. Vervolgens kwam de gemeente in Nibbixwoud terecht, en kwam de deal met Mol Freesia tot stand. Dit is hier zowel door de gemeente als door de provincie sluipenderwijs een precedent geschapen, zonder de gevolgen goed te hebben onderzocht qua lichthinder etc.. Vervolgens dringt de provincie aan op voldoende voorraad industriegronden binnen de gemeenten. Het college kocht daarop een drietal kavels fruitgaarden. Nog voordat het bestemmingplan in procedure ging, trok de provincie er zelf de stekker uit. Het college achterlatend met nutteloze gronden.

Dat Mol Freesia de gronden graag over wil nemen lost voor de gemeente een --mede door de provincie gecreëerd-- probleem op. Dat er een groot verlies is neemt het college voor lief. Het heeft er erg de schijn van dat de provincie het college om financiële redenen en het blokkeren van het bestemming nu te wille wil zijn. Als omwonende voelen wij ons daarbij genegeerd en in de steek gelaten. De uitbreidingsplannen van Mol Freesia zullen grote impact hebben. Namelijk de

doorwerking op het welbevinden en de gezondheid van ons, ons woongenot, de waarde van onze huizen en de uitstraling van de streek.

Net als in Groningen geeft u eigenlijk aan, bewoners zoek het maar uit met de NAM. De gevolgen zijn niet de zorg van de provincie. De economische belangen van Mol Freesia, de gemeente en de provincie gaan voor.

**Officiële informatie avond 2006**

U geeft in uw mail tevens aan dat wij voor lichthinder en een groene buffer er met de initiatienemers uit moeten zien te komen. Wij hebben daar geen vertrouwen in, zoals mag blijken uit onderstaande.

In 2006 heeft voor alleen de bewoners van de Wijzend een officiële informatie avond plaats gevonden. Daaruit kunnen we de volgende conclusie trekken. Het college en de ondernemers maken alleen maar loze beloften en bij commentaar verwijzen zij naar elkaar. Het maakt daarbij niet uit of het om lichthinder of groen gaat. Dit was bij Loos het transportbedrijf ook al het geval.

Betrouwbaar college en ondernemers volgens informatieavond 2016, zie bijgevoegd verslag. Gearceerd komt uit het verslag.

1. *De provincie wil onder bepaalde voorwaarden meewerken. Wat waren de voorwaarden, waar staan deze genoteerd/gerealiseerd?*
2. *In de regionale bedrijventerreinen visie is ruimte voor lokale bedrijvigheid. In de vorm van glastuinbouw? en volgens welke artikelen van welke bestemmingplannen?*
3. *Relevante opmerkingen welke worden gesteld deze avond kunnen nog verwerkt worden in de plannen. Er waren genoeg relevante opmerkingen, maar deze zijn nergens gerealiseerd of terug te vinden.*
4. *Expansie is nodig (ook toen al) er moet meer inkomen komen. Hier draait het uiteindelijk allemaal om. Er moet gewoon meer winst gemaakt worden.*
5. *Op de schetsplannen worden aan de noord en oostzijde worden de kassen in een forse opgaande groenstructuur volledig ingepakt. Tussen het bedrijventerrein en de woningen komt een robuuste groene buffer met water. Aan de zuidzijde zijn 4 fruitgaarden met windsingels van populieren tot 25 m1 hoog aanwezig. Alleen achter de twee nieuwe woningen van de families Mol staan struiken. Achter de woningen van de burens aan de westkant staat niets. Aan de oostzijde staat één vergeten boom. In 2006 is de links middelste fruittuin gerooid. In 2011 volgde de rechts middelste fruitgaard. In 2013 volgde de populieren haag. Dus van de forse opgaande groenstructuur is vrijwel niets gerealiseerd en wat er al tientallen jaren was, is geruimd. De groene buffer aan de noord en zuidzijde op het bedrijventerrein moet ook nog worden geplant. Daarnaast zijn in 2017, bij ook een bedrijf van Mol Freesia aan de Ganker 4 in Benningbroek, alle groene boomsingels gerooid aan twee zijden van het complex. Daarnaast staat in de ruimtelijke onderbouwing van Rho adviseurs het volgende "het plangebied is vanaf de Oosteinderweg zeer beperkt zichtbaar". Vervolgens laat men een foto zien van een fruitgaard (nr 1 en 4) die, bij gebrek aan opvolging en economisch verjaard, binnen 5 tot 10 jaar gerooid zal worden en ontstaat er een gigantisch leeg vak. Wie betaald, bepaald wat er geschreven wordt. Over de uitzichten van alle bewoners wordt niet gerept.*
6. *Van een goede ruimtelijke ordening is hier absoluut geen sprake zie onder andere de laatste alinea.*
7. *De hoogte van de kassen wordt 6m1. De werkelijke hoogte is 8 m1 geworden.*
8. *Er is blijkaar een beeldkwaliteit plan. Dit is bij niemand bekend.*
9. *In het oude bestemmingplan mocht het gebied helemaal volgebouwd worden met glas. Wij willen graag de oude bestemmingplan regels daar op willen nalezen voor hoeveel ha dit dan wel was.*
10. *Verloren gaan van open gebied wordt gecompenseerd met groen inrichting. Hiervan is niets gerealiseerd.*
11. *De groenvoorziening bij Loos was een verantwoordelijkheid van Loos zelf. De gemeente heeft totaal niet geregisseerd en gecontroleerd noch gehandhaafd.*

12. *Vwb lichthinder moet Mol zich houden aan de wet.* Er is sprake van ernstige lichthinder, de wet is dus niet streng genoeg.
13. *De hoogte van de bebouwing op het bedrijfsterrein moet lager worden aan de randen.* Er is geen verschil, overal max. 10 m1.
14. *De gemeente geeft aan geen lichtoverlast te willen zoals bij Heerhugowaard.* Er is geen verschil met Heerhugowaard, Wieringermeer of Andijk. Er is ernstige lichtoverlast.
15. *De provincie geeft aan dat het bedrijf met max 2 ha mag groeien, dus naar 4 ha.* Nu mogen ze weer verdubbelen naar 8 ha. Hoeveel de volgende ronde?
16. *Bij Loos zijn allerlei toezeggingen gedaan in de vorm van aarden wal met groen.* Ook hier is niets van terecht gekomen.
17. *Voor de kas zou een open groene weide blijven.* Hier staan nu twee grote woningen.

#### **Aanleiding**

Aanleiding voor onze zorgen is het verzoek van de gemeente Medemblik aan de provincie om mee te werken aan het aanpassen van de provinciale regels zodat het bestemmingplan "Buitengebied" kan worden aangepast. De gemeente wil namelijk meewerken aan de voorgenomen uitbreiding van het bedrijf Mol Freesia, gevestigd op het Overspoor nummer 80 te Nibbixwoud. Thans groot ca 4ha glasopstand, met daarnaast nog ca 7.000m<sup>2</sup> waterberging. Mol Freesia wil uitbreiden tot 8 ha glasopstand met daarnaast nog waterberging en 3 ha zonneboilers.

#### **Uitspraken RVS**

Uit jurisprudentie van de Raad van State blijkt dat in geval van lichthinder bewoners tot minimaal een afstand van 2 km belanghebbenden zijn. Wij verwijzen daarvoor graag naar ECLI:NL:RVS:2016:3100 en ECLI:NL:RVS:2016:737, ECLI:NL:RVS:2017:2271. (gevolgen van enige betekenis, factoren afstand, zicht, planologische uitstraling en milieugevolgen)

#### **Strijdigheid met Provinciale regelgeving**

De provincie heeft in de structuurvisie en de verordening een aantal clustergebieden voor de landbouw aangewezen. Het Grootslag en Agriport A7 zijn aangewezen als glastuinbouwconcentratiegebieden. In de het door de provincie aangewezen concentratiegebied is uitbreiding boven de 2 ha en nieuwvestiging mogelijk. Voor onder andere het uitplaatsen van groeiende glastuinbouwbedrijven heeft de provincie een subsidie beschikbaar gesteld, namelijk het "POP 3 Verplaatsing glastuinbouwbedrijven".

In het voorgenomen bestemmingsplan wordt nog geschreven over "een besloten landschap met boomgaarden aan de zuidzijde van Overspoor – hetgeen zorgt voor een beperkte zichtbaarheid". Helaas zijn deze boomgaarden, veelal om economische redenen, al grotendeels verdwenen. Vanaf de Oosteinderweg zijn de bedrijven gevestigd op bedrijventerrein Overspoor goed zichtbaar. Dit doet niet alleen afbreuk aan het dorpsaanzicht en ons woongenot. Het vermindert ook de aantrekkelijkheid van onze omgeving voor toeristen die de stoomtram gebruiken (die pal langs Overspoor voert) en de waarde van onze woningen.

Mol Freesia is sinds ca 2005 gegroeid van een paar duizend m<sup>2</sup> naar 40.000m<sup>2</sup>. Zij wil bij de grootste van Nederland horen en daartoe is groei naar minimaal 80.000m<sup>2</sup> noodzakelijk. Het grootste deel van de productie is bestemd voor de Europese markt. Er is sprake van een zeer ambitieus en zeer snelgroeiend bedrijf. Wellicht zal in de toekomst blijken dat verdere groei noodzakelijk is. Wat dan? Ook geeft zij aan dat het hiervoor noodzakelijk is om zonneboilers ter grootte van ca 16.500 m<sup>2</sup> nodig is. Zonde, op een afstand van een tiental kilometers liggen de aardwarmte putten al gereed op het Agriport A7 en Het Grootslag.

Op 22 november 2017 lezen wij op de website van de provincie 'Provincie draagt bij aan verplaatsing kassen'. De provincie Noord-Holland heeft € 9,3 miljoen beschikbaar om mee te betalen aan de verhuizing van bedrijven die zich bezighouden met glastuinbouw.

#### **Noodzaak van clustering i.v.m. lichthinder en samenwerking bedrijven**

Het provinciaal beleid om glastuinbouw te clusteren is onder meer bedoeld om lichthinder te beperken. Die overlast ervaren wij dagelijks. Wij hebben daarover op 4 december 2017 een klacht ingediend. Hoewel de afschermtchnieken de laatste jaren zijn verbeterd, is het overduidelijk dat ook met deze nieuwe technieken er nog steeds zeer veel lichthinder is. Ook hierom is het zaak deze bedrijven bij elkaar te blijven clusteren. Daarnaast zijn de bedrijven in clusters samen sterker om de toekomstige problemen het hoofd te bieden, zoals het al verder terugdringen van het gebruik van aardgas. Initiatieven van aardwarmte opwekking en biogasinstallaties zijn al aangelegd of in ontwikkeling.

#### Handhaving

De Regionale Uitvoeringsdienst Noord Holland Noord (RUD) constateert tot dusver weinig overtredingen. Daarbij lijkt ons relevant dat de RUD alleen mag controleren en handhaven op het Activiteiten Besluit Milieubeheer en in die zin geen relatie heeft met het bestemmingplan. Als een gemeente strengere eisen wil regelen, dan kan dat volgens ons alleen via een Maatwerkbesluit op het Activiteiten Besluit Milieubeheer, waar de RUD dan weer wel op kan controleren en handhaven. Wij constateren dat bewoners de weg niet weten naar de RUD en dat dit eraan bijdraagt dat het probleem van lichthinder chronisch wordt onderschat.

#### Ruimtelijke kwaliteit in gevaar

De provincie stelt dat openheid, doorzichten en beleving van (polder)landschappen en de verschillende verkavelingen belangrijke landschappelijke kernkwaliteiten vormen. Kleinschalig cultuurlandschap en kwetsbaar gebied moet worden beschermd.

Op 16 december 2014 is door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland de uitvoeringsregeling "Ruimte voor Ruimte 2015" vastgesteld. De regeling is gericht op een aantoonbare en duurzame verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied. Het gaat daarbij onder andere om landschappelijke niet passende bebouwing of functies. Aan de Wijzend te Nibbixwoud staat op een afstand van ca 600m1vanaf het bedrijf Mol Freesia een ander kassenbedrijf. De eigenaar wil gebruik maken van de uitvoeringsregeling "Ruimte voor Ruimte 2015". De provincie gaat hiermee akkoord. De motivatie is dat er sprake is van storendheid omdat de bebouwing kassen betreft waarvan de schaal niet past bij het kleinschalige karakter van het dorpslint. Het ruimtebeslag is fors en de kassen doen ernstig afbreuk aan het open karakter van het polderlandschap. Er is hier sprake van ca 12.000m2 tegen straks 80.000m2 van Mol Freesia.

Hoogachtend,

Bijlage 1: namens de bewo...

Bijlage 2: voorbeeld robuuste groene buffer gemeente Opmeer en foto schuurkaswand Heerhugowaard

Bijlage 3: kranten artikel Hollands Kroon met kranten foto's lichthinder

Bijlage 4: foto's kassen Wieringenmeer

Bijlage 5: foto's lichthinder Wognum/Nibbixwoud

Bijlage 6: notulen informatieavond Overspoor-Oost, d.d. 8 november 2006

Bijlage 7: luchtfoto, 4 fruitgaarden die een natuurlijke groene buffer vormden tussen d...

Bijlage 8: luchtfoto uit 2016, Ganker 4 Benningbroek. In 2017 zijn alle bomen rondom gerooid

Verplichte gegevens in te vullen:

Naam ondertekenaar: ..

Handtekening ondertekenaar: ....

Adres ondertekenaar:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'H. van A', written over a faint, illegible background.



Verplichte gegevens in te vullen:

Naam ondertekenaar: .....

Handtekening ondertekenaar: .....

Adres ondertekenaar: .....

*Handwritten signature and notes*

(mirrored text)

Verplichte gegevens in te vullen:

Naam ondertekenaar: [Handwritten Name]

Handtekening ondertekenaar: [Handwritten Signature]

Adres ondertekenaar [Faint Handwritten Address]

Verplichte gegevens in te vullen:

Naam ondertekenaar: *[faint handwritten name]*

Handtekening ondertekenaar: *[Handwritten signature]*

Adres ondertekenaar: *[faint handwritten address]*

*[Handwritten note]* 1

Verplichte gegevens in te vullen:

Naam ondertekenaar: \_\_\_\_\_



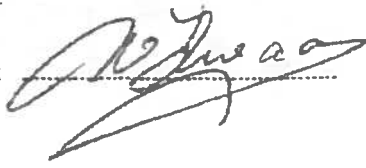
Handtekening ondertekenaar: \_\_\_\_\_

Adres ondertekenaar: \_\_\_\_\_

Ik vind het jammer dat er zoveel grond (agraris)ch  
g voor wegen en nu ook voor zonnepanelen gaat  
Er zijn genoeg daten waar panelen op kunnen  
Zeker niet tegen zonnepanelen maar niet op  
agrarische grond  
We zijn nu nummer 2 op de wereld wat  
agrarische producten betreft dat moet zeker  
zo blijven.

Verplichte gegevens in te vullen:

Naam ondertekenaar: .....

Handtekening ondertekenaar: 

Adres ondertekenaar

Verplichte gegevens in te vullen:

Naam ondertekenaar: J. P. OSL

Handtekening ondertekenaar: 

Adres ondertekenaar: O. ...

Verplichte gegevens in te vullen:

Naam ondertekenaar: ....

Handtekening ondertekenaar:  .....

Adres ondertekenaar: .....

Verplichte gegevens in te vullen:

Naam ondertekenaar: .....


Handtekening ondertekenaar:  .....

Adres ondertekenaar: .....



Verplichte gegevens in te vullen:

Naam ondertekenaar: \_\_\_\_\_

Handtekening ondertekenaar:  \_\_\_\_\_

Adres ondertekenaar: \_\_\_\_\_

Verplichte gegevens in te vullen:

Naam ondertekenaar: \_\_\_\_\_

Handtekening ondertekenaar:  \_\_\_\_\_

Adres ondertekenaar: Dosseindarweg \_\_\_\_\_

Verplichte gegevens in te vullen:

Naam ondertekenaar: A. Zwaan

Handtekening ondertekenaar: A. Zwaan

Adres ondertekenaar: Oosteinderweg huisnummer 30, te Wognum

Verplichte gegevens in te vullen:

Naam ondertekenaar: ...

Handtekening ondertekenaar: 

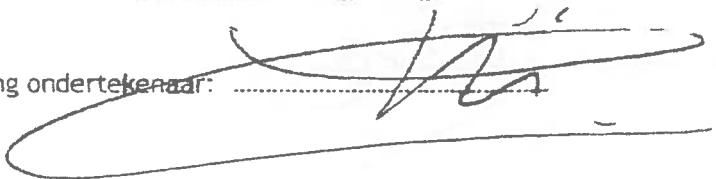
Adres ondertekenaar: ... te Weert ...

Verplichte gegevens in te vullen:

Naam ondertekenaar: .....

*Bosman*

Handtekening ondertekenaar: .....

A large, stylized handwritten signature in black ink, written over a dotted line. The signature is highly cursive and appears to be the same name as in the header.

Adres ondertekenaar: ^

Verplichte gegevens in te vullen:

Naam ondertekenaar: .....

Handtekening ondertekenaar:  .....

Adres ondertekenaar: 0

Bijlage 2.

Opmeer

Aardenwal met begroeiing tussen de A.C. de Graafweg en de Waterhoen

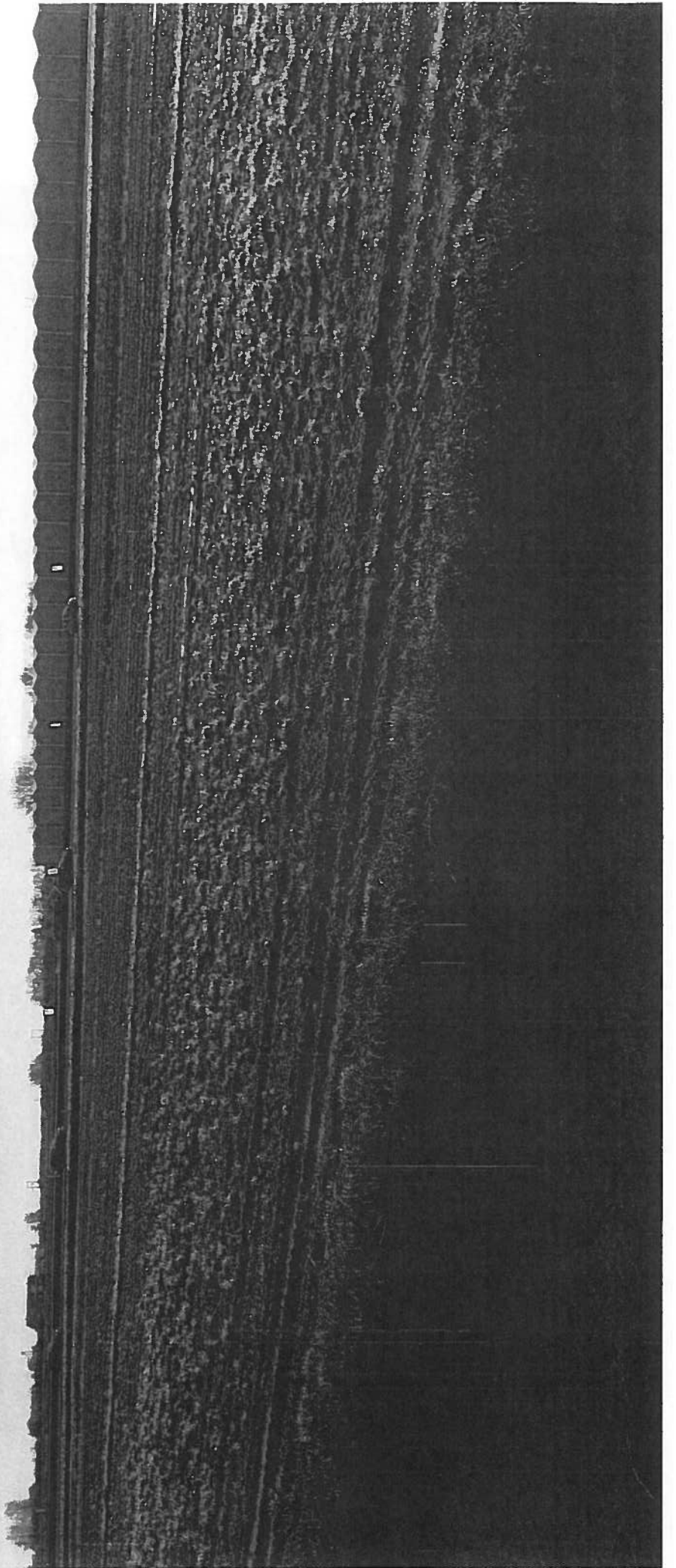
Robuuste groene buffer van ca 200 m1 lang en 20 m1 diep. Hoogte tot 8/9 m1 hoog

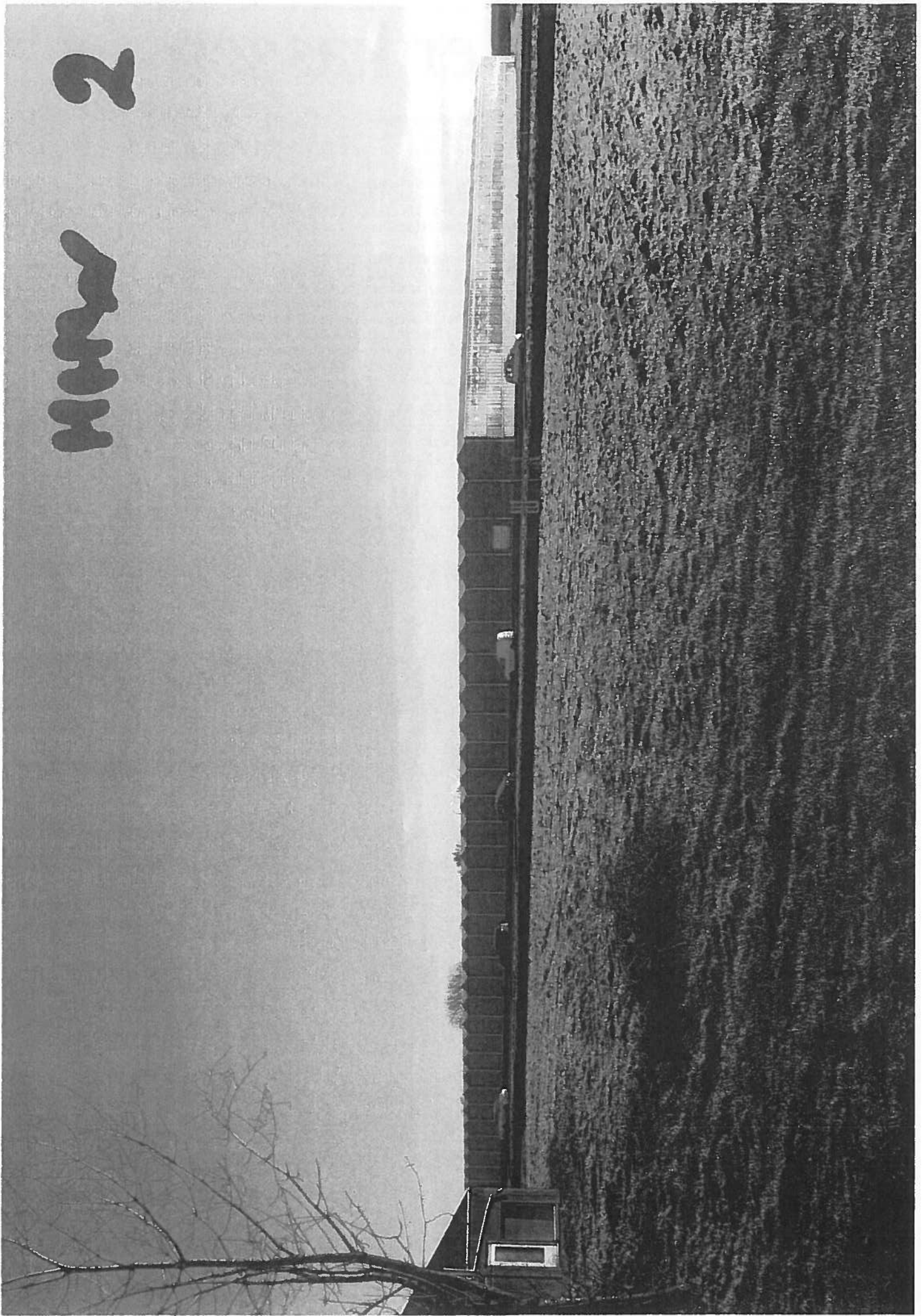






2 1944





HWY 2

# Lichthinder kassen

24

Coen van de Luytgaarden/Martijn  
Gijsbertsen

**Medemblik \*** Omwonenden van bedrijventerrein Agriport A7 ondervinden last van lichtvervuiling. Groeilampen uit grootschalige glastuinbouwbedrijven (tomaten en paprika's) veroorzaken een oranje gloed in het wolkendek die van grote afstand valt waar te nemen. Ook het Amerikaanse softwarebedrijf Microsoft, dat hier data-opslag bouwt, zou aan de lichtvervuiling bijdragen.

## Afspraken

Bij de PvdA-fractie in de gemeente Hollands Kroon, waar Agriport A7 onder valt, zijn klachten binnengekomen vanuit omliggende plaatsen waaronder dorpen uit de gemeente Medemblik. Er zijn vragen gesteld aan het college van Hollands Kroon.

„Bij vochtige weersomstandigheden zoals nu, is het licht tot in Schagen waar te nemen”, aldus PvdA-raadslid Sylvia Buczynski. Zij wil weten welke afspraken er zijn gemaakt over lichtuitstoot. Ook wil zijn weten of Hollands Kroon eventueel maatregelen wil nemen het licht in te dammen.

PvdA-raadslid in Medemblik Bert de Jong herkent het probleem. „Dat is echt giga. Als ik van een raadsvergadering in Wognum terugkeer, zie ik die enorme gloed aan het wolkendek van verre. In het verleden is er al eerder over geklaagd en vorig jaar leek het wel minder te worden, maar nu is het alsof alle schuiven weer zijn opengegaan. Het is echt een heel indringende gloed. In Opperdoes en Twisk hoor ik er geluiden over in de trant van 'de kerstboom staat weer aan hoor'. We moeten dit echt niet onderschatten.” De Jong is

7-12-2017  
**Lampen Agriport  
storen bewoners  
van Medemblik**

blij dat de PvdA-fractie in Hollands Kroon de kwestie aankaart. „Daar valt Agriport onder. Het probleem is van Hollands Kroon, maar wij ondervinden de gevolgen.”

Volgens directeur Jack Kranenburg van Agriport proberen tuinders de overlast tot een minimum te beperken. „Er hangen gordijnen om de kas aan de bovenkant zo goed mogelijk af te schermen, maar 's nachts moet die vochtige lucht weg kunnen en dan maken ze kiertjes waardoor ook het licht ontsnapt.”

3



NUMMER 25  
DE WED. M. VAN DER  
AD. WOLFFSTRAAT 11  
LEFFESERVEIS 089 42 0111

2 5



In tegenstelling tot de afgelopen dagen zien we vandaag de zonnepalen schijnen. Een enkele bui is in onze regio nog wel mogelijk, maar het droge weer overheerst. Morgen valt wel weer vaker een bui.

WEERBAGINA  
19



DAGBLAD VOOR WEST-FRIESLAND



# Noordhollands Dagblad

WWW.NHD.NL

REDACTIE WEF@NHD.NL

VRIJDAG 15 DECEMBER 2017

Waar komt die  
gloed bij  
Medemblik  
vandaan?



## De nacht kleurt oranje

→Regionaal 8

Het is 's nachts 'Oranje Soeven' in dorpen als Opperdoek, zoals deze foto van George van Kluften laat zien. Tomatenteleers op Agriport A7 hebben iets uit te leggen - en doen dat ook.

## Weer hommeles belastingen

Van onze vertegenwoordigers

**Den Haag 9** Het is weer hommeles bij de Belastingdienst, nu door de komende 1e. Dit 2018 voor een tegenvallet van 450 miljoen euro voor 2017, die pas in 2018 wordt weggepoest. Nabestaanden zitten langer in onzekerheid over de ontwikkeling van hun erfenis.  
De Tweede Kamer is ontstemd over de computerproblemen, die ervoor zorgen dat aangiften van erfenis niet automatisch knippen worden

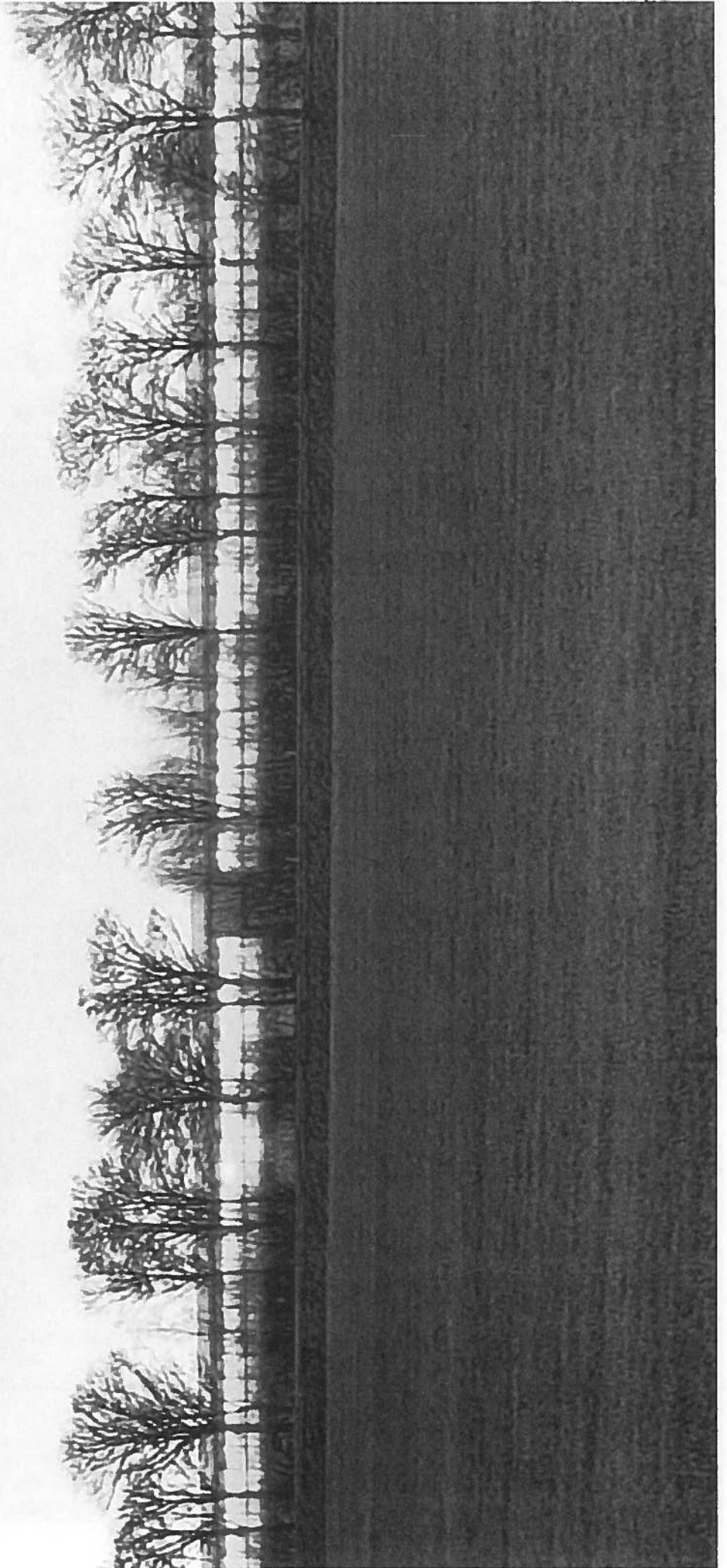
deno die Belastingdienst vonden de parlementaire her oibesrijp dink dat de soort problemen ook alomte zot laat aan het Buis Kout. Eerder mltre de dienst in opspakeloor een rsmncligenorganisatie ontsoen ritate, veekte dure verrekregeling. De fiscaal heeft maanden 'lopen te joolen', aldus GDA'er Pieter Gm-nigt. Volgens hem is er aan de top van de Belastingdienst blijkbaar niet geleerd. Steven van Weyenberg, D66-parlementair van Spio, sprakte over het lande...

dieclare hebben vestonen. Het scheldde om hier dit jaar bijna een half miljard euro. Hier gele wordt de komende jaren al nog meer en leidt niet tot een gain de begroting, vertoek de Soel.  
Aanslagen worden nu met de hand gedaan, wat tot vertoedingen leidt. Over erfbelasting die te late wordt opgelegd, wordt daarom ook geen rente berekend.

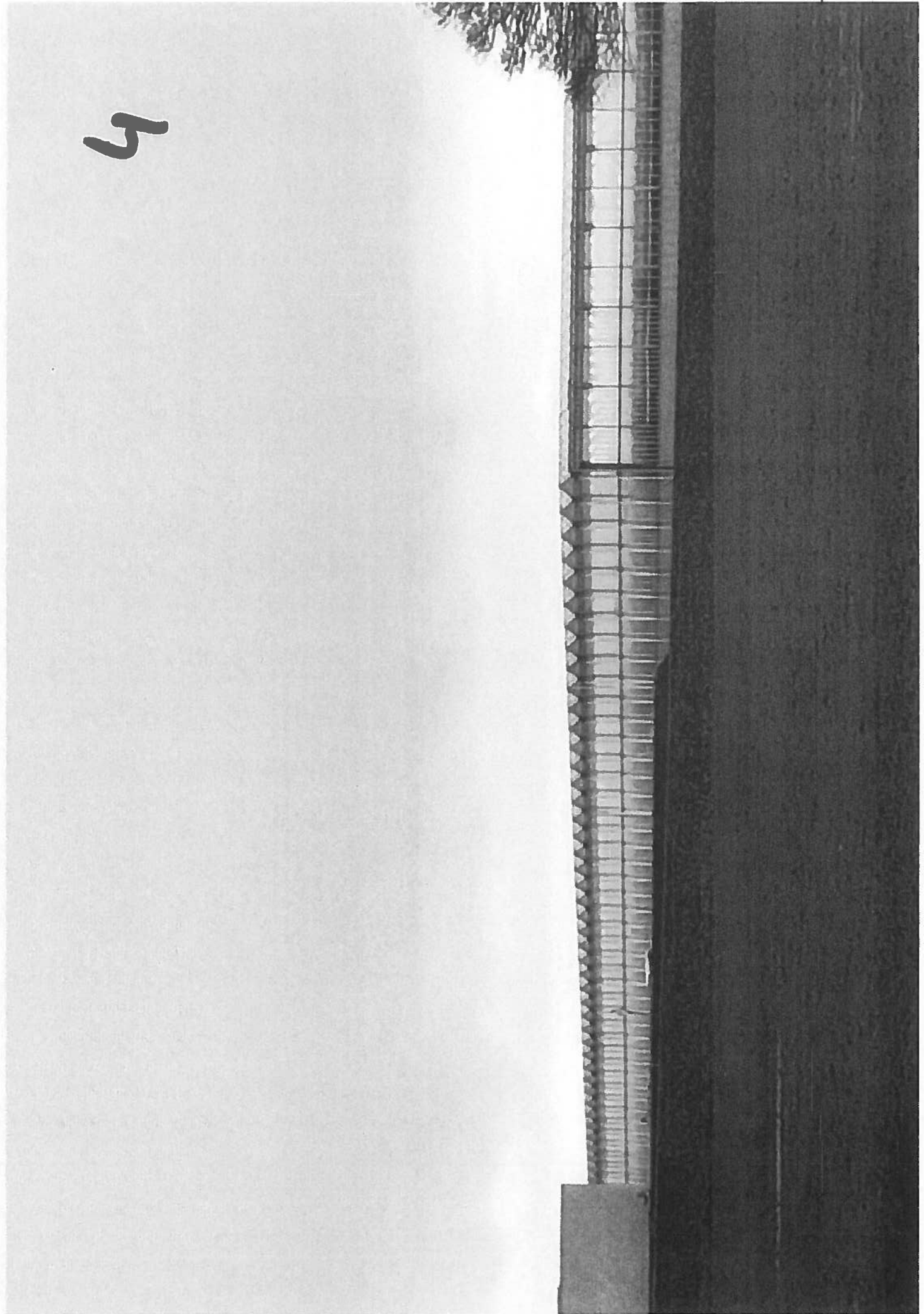
**DEEN**  
Whisky

William Lawson  
whisky 1 liter of  
Dewar's White  
Label 70 cl.\*  
Net  
op=op

4

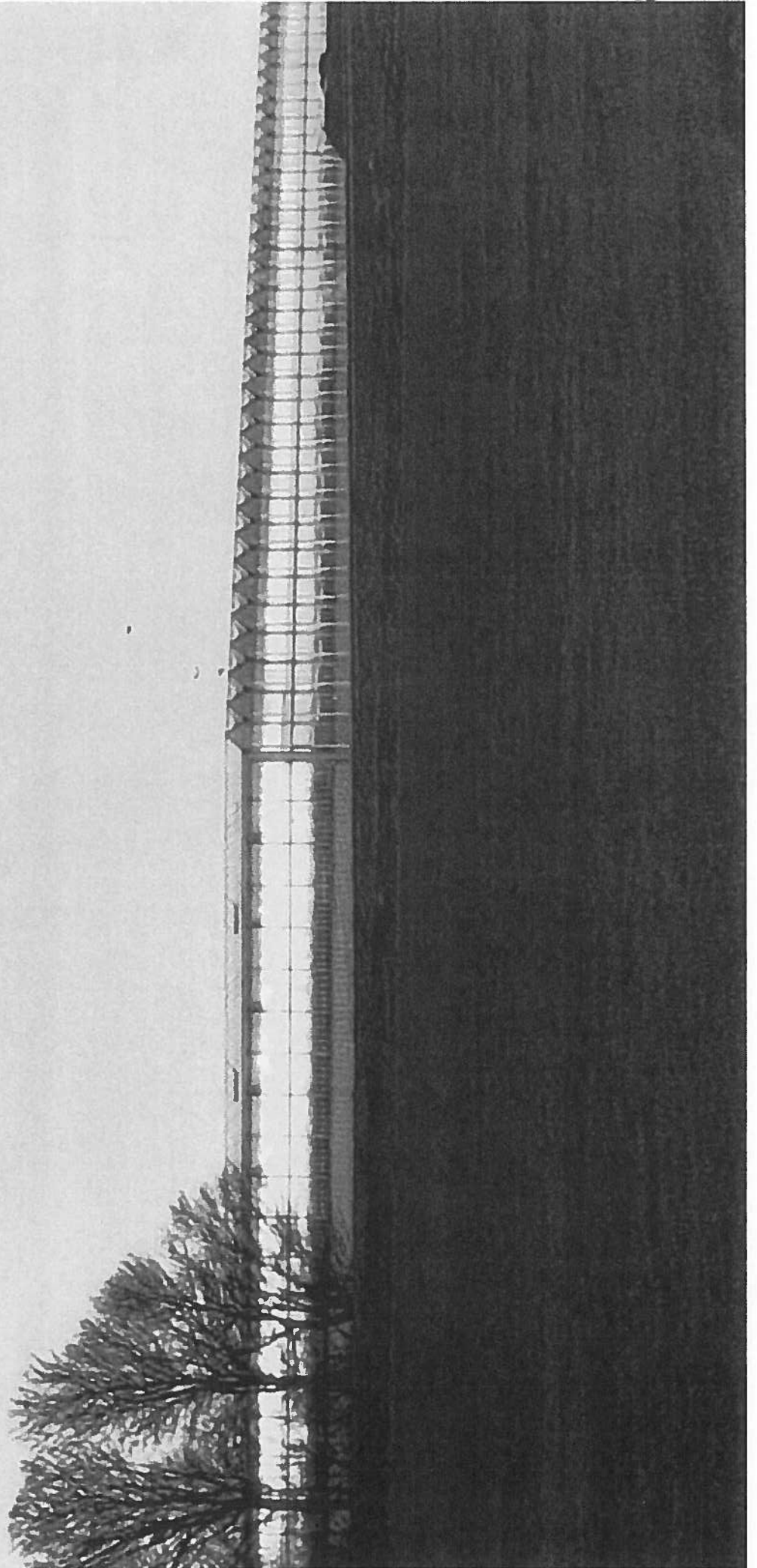


4



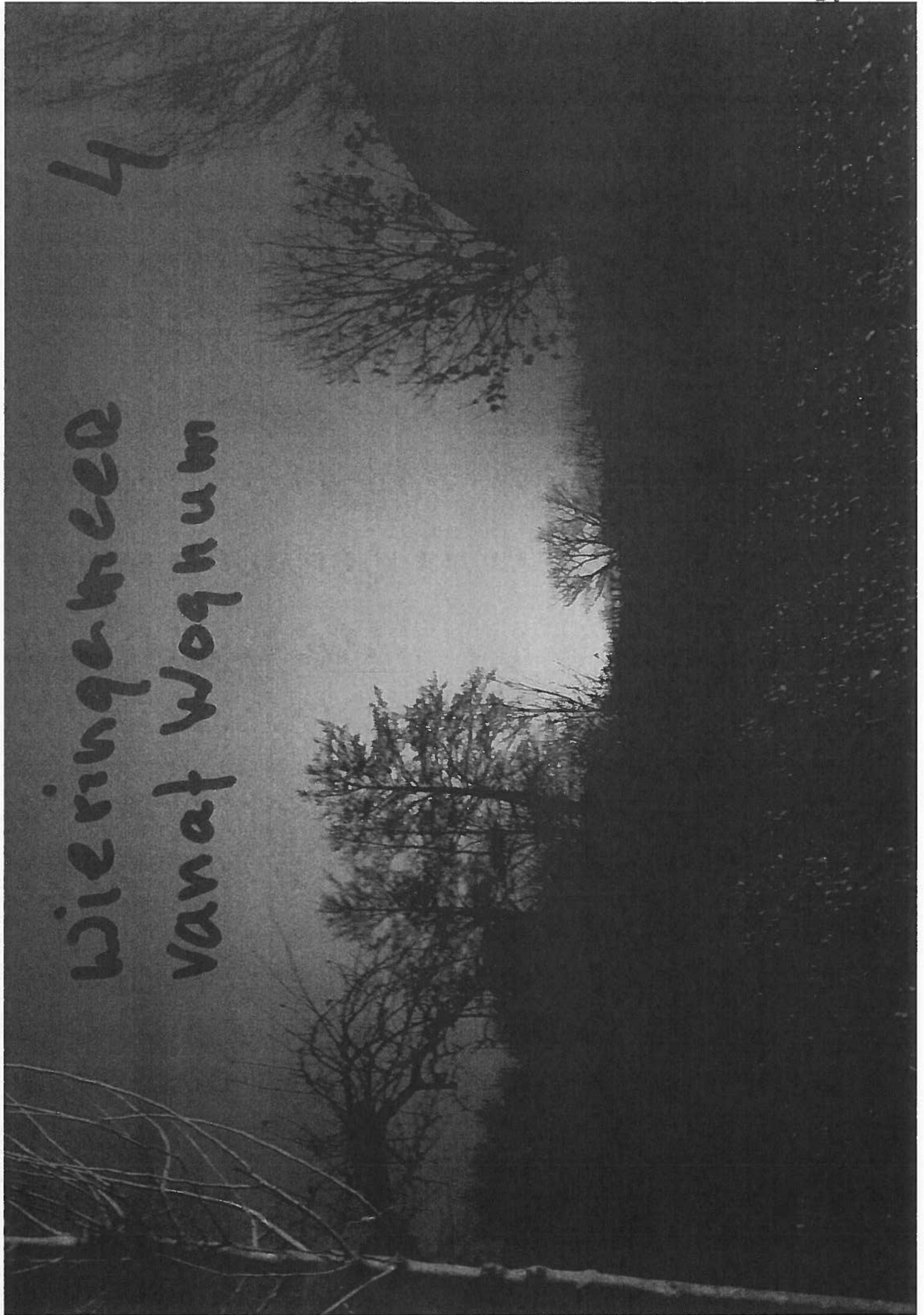


4



Wieringermeed  
vanaf Wognum

4





Andijk vanaf  
Wogrum

vanaf Nibbixwoud

5



# Vanaf Nibbixwoud

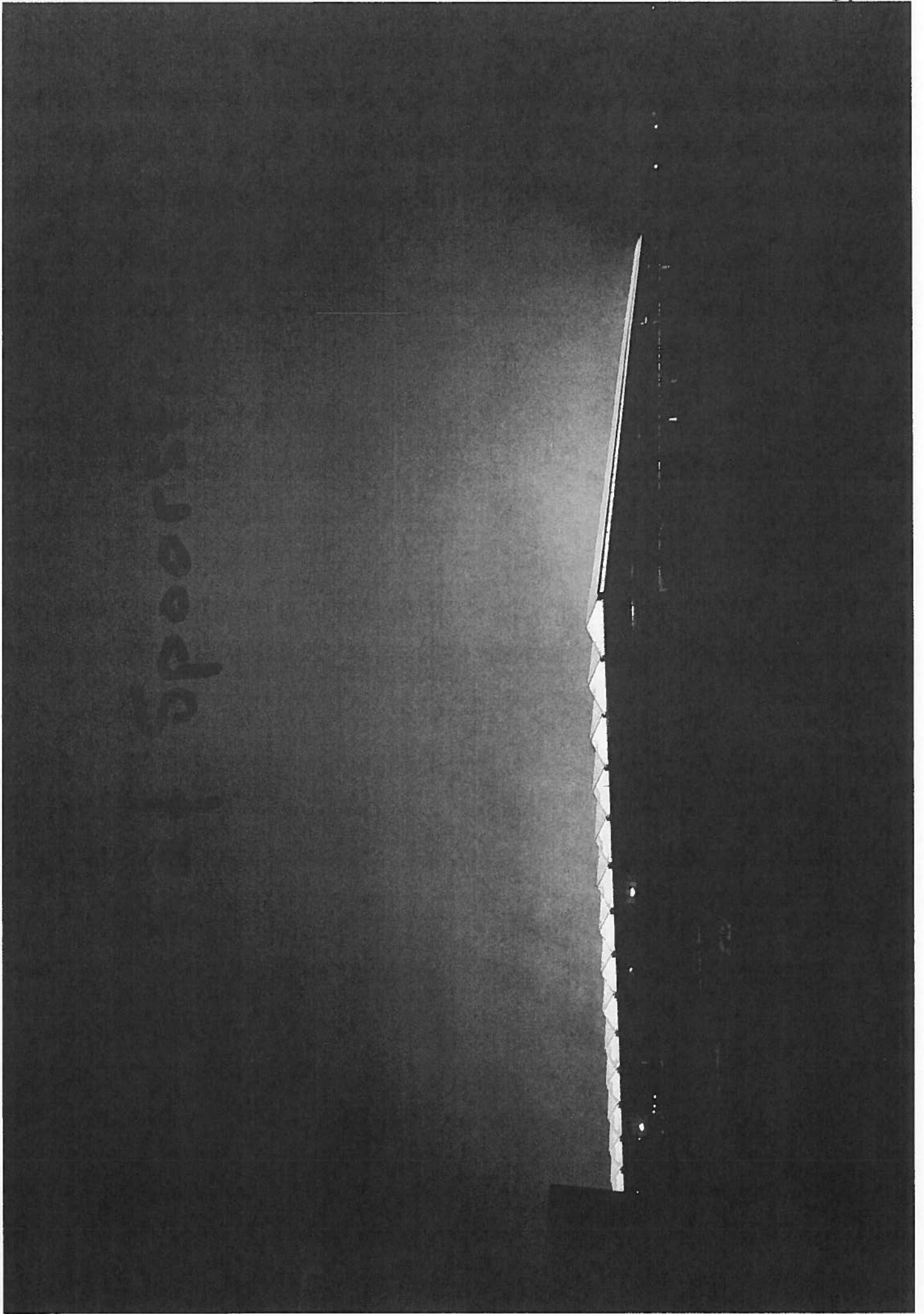
5



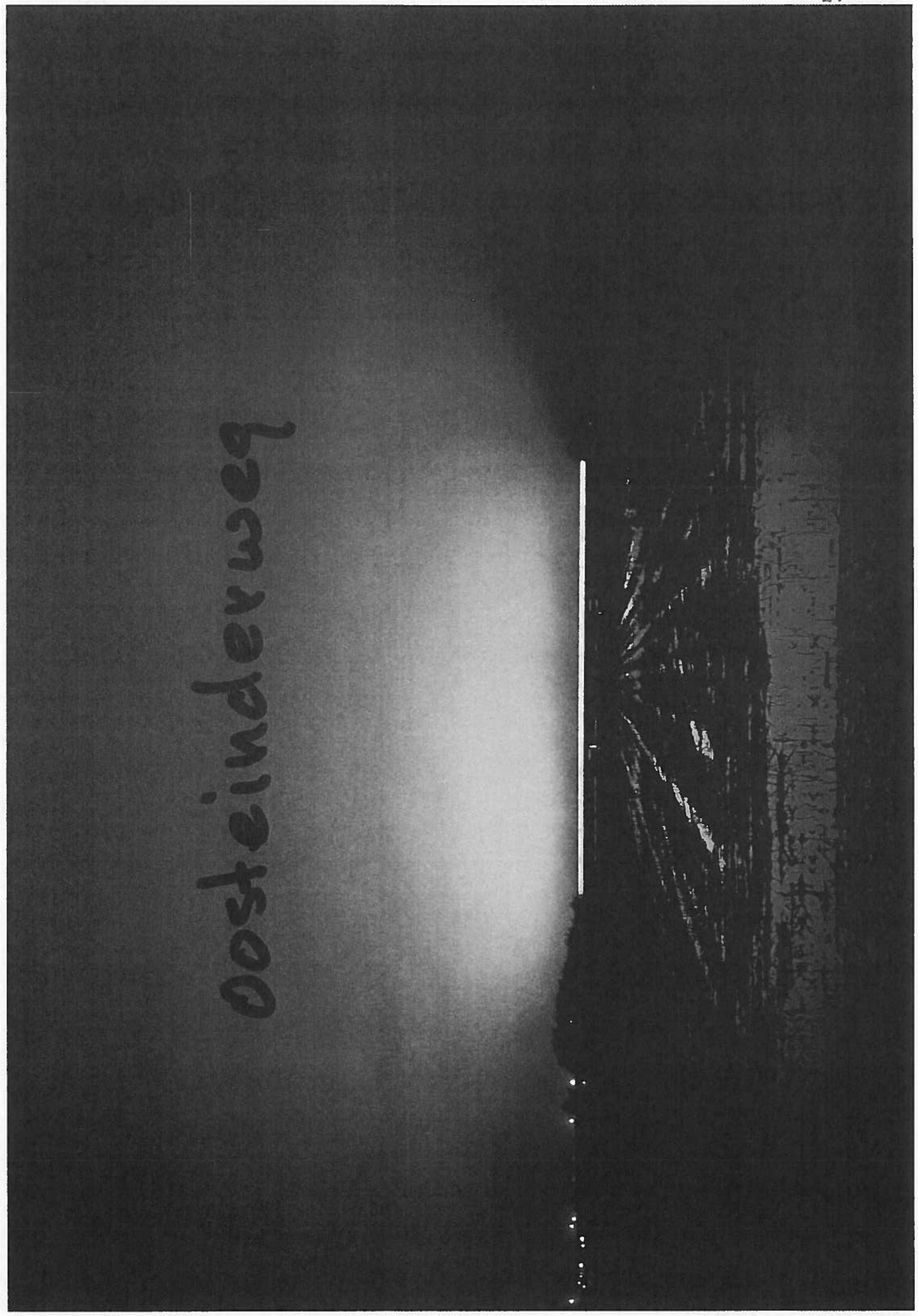


Vanaf Oostenderweg 5



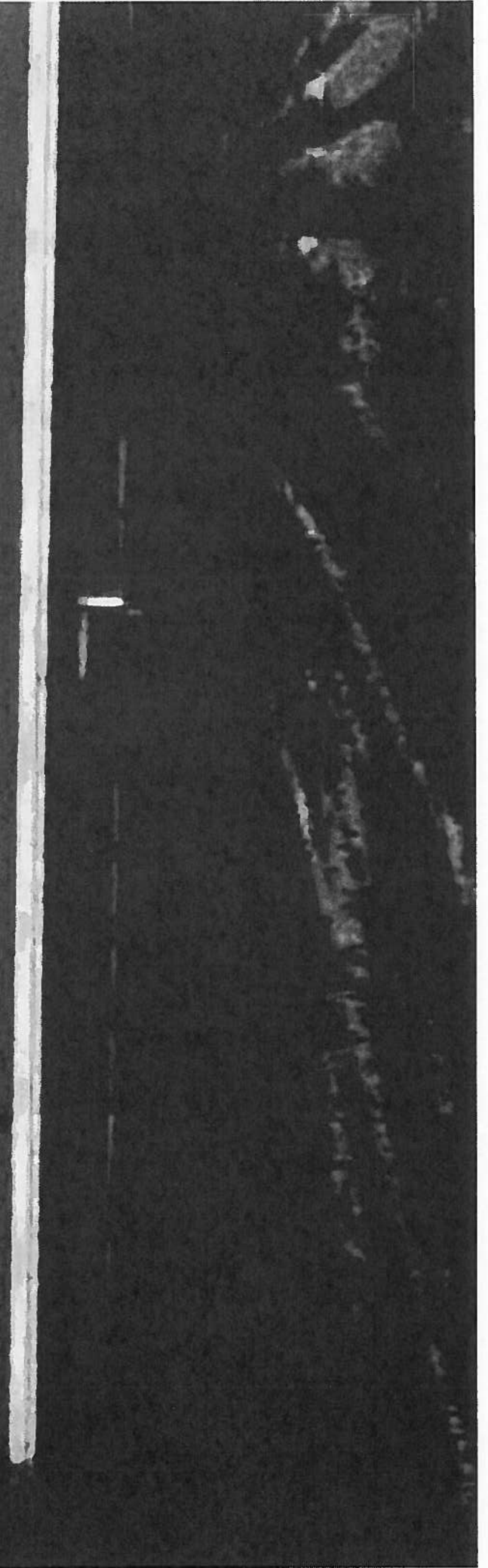


Oosteinderweg





5  
Strook kap oostinderweg



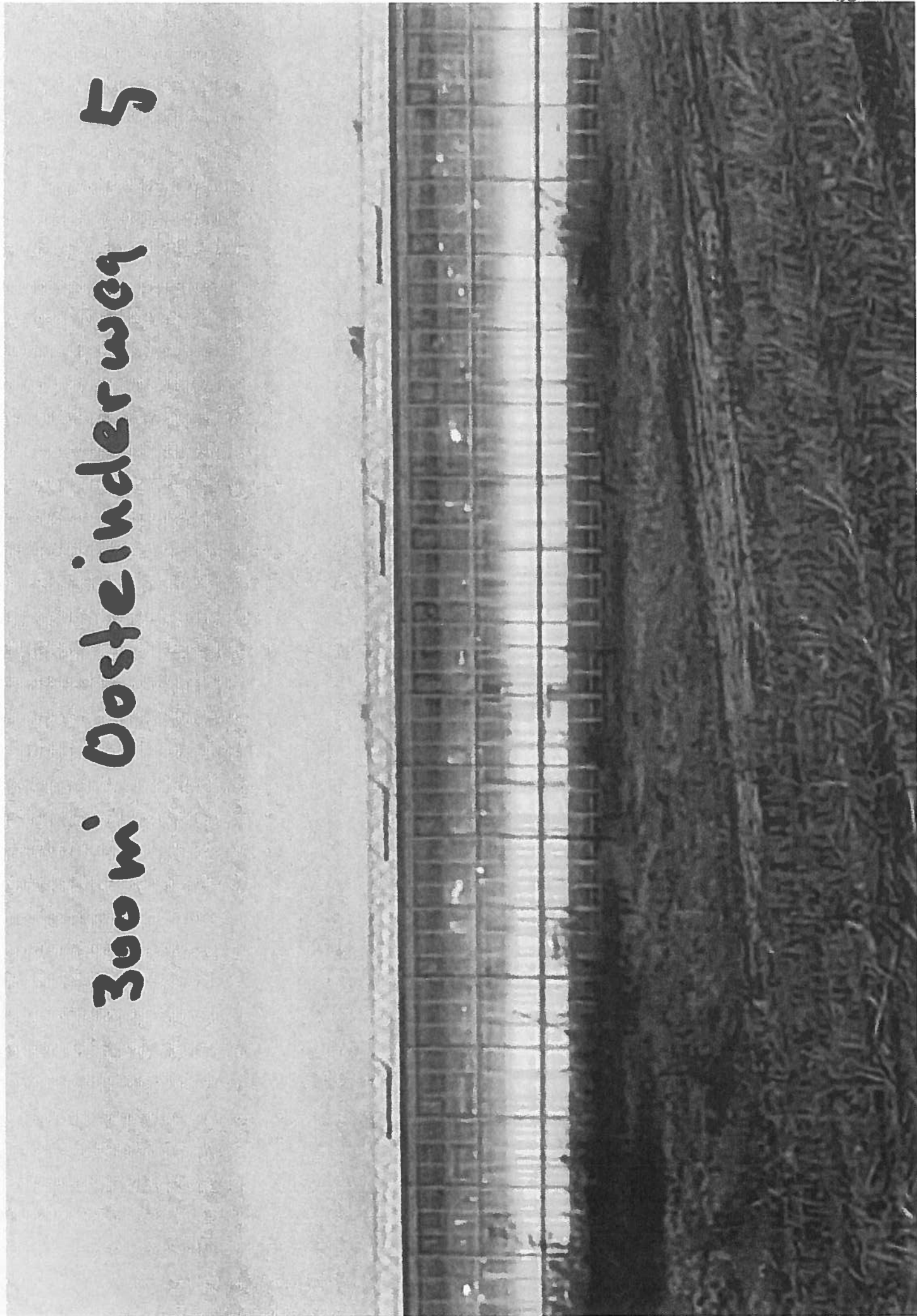
boom! Oosteinderweg

5





300 m Dosteinderweg 5



5

Wijzend Hilbixwood



Raadhuisplein 1. 1687 NG WOGNUM  
Telefoon 0229-577800

Informatie avond Overspoor-Oost  
Openbaar

datum: 8 november 2006

Tijd: 19.30 uur

Aanwezig: A. Schouten (voorzitter, wethouder)  
J. van Schuppen (BRO)  
P. Zuidhof (BRO)  
M. Mol (firma Mol-Meissen)  
J. Mol (firma Mol-Meissen)  
P. Meester (gemeente)  
H. Frowijn (sectorhoofd grondgebiedzaken)

Inhoud bespreking  
Plannen Overspoor Oost incl. verplaatsing van het bedrijf Mol-Meissen

### 1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom

### 2. Inleiding door de voorzitter

De voorzitter geeft aan dat de gemeente een paar jaar terug heeft bekeken of het bedrijventerrein Overspoor Oost uitgebreid kon worden. Dat is toen niets geworden, maar er is in de raad wel een discussie op gang gekomen over het verkrijgen van extra bedrijventerrein voor startende ondernemers en bedrijven die in de dorpen uit hun jasje groeien.

Daarbij is het oog gevallen op het bedrijf van de firma Mol. Deze firma kreeg in het nieuwe bestemmingsplan de gelegenheid om met 2 x 2 ha glas uit te breiden. Als dat op hun huidige stuk grond zou gebeuren zou Overspoor Oost min of meer afgesloten worden.

Er zijn in overleg met de firma Mol plannen uitgewerkt, die voorgelegd zijn aan de provincie.

1 De provincie wil onder bepaalde voorwaarde meewerken aan de uitwerking daarvan. Het gebied tussen de Wijzend, de Dorpsstraat en de Oosteinderweg is als zoekgebied aangewezen.

2 Dit betekent dat er in de regionale bedrijventerrein visie ruimte is voor lokale bedrijvigheid.

3 Vanavond zal er uitleg gegeven worden over de totstandkoming van de plannen en de plannen zoals die er nu uitzien. Vanavond is een informatieavond, van waaruit relevante opmerkingen nog verwerkt kunnen worden in de plannen. De procedure start nog niet op dit moment.

Het plan zal na deze informatieavond met evt. aanpassingen die hieruit naar voren komen, behandeld worden in de commissie ruimtelijke ordening. Als de commissie akkoord gaat komt het stuk in de raad, waarna het de procedure in zal gaan.

### 3. Inleiding door de firma Mol

De heren Mol telen samen met hun moeder fresia's op de Ganker in Benningbroek en de Wijzend in Nibbixwoud. De heer Mol geeft uitleg over de teelt. Er wordt het jaar rond geplant, geoogst en geroid. Het oogsten neemt ong.  $\frac{3}{4}$  van de tijd in beslag, omdat het handwerk is en het afhankelijk van het weer is. Dit betekent dat arbeid flexibel ingezet moet kunnen worden. De firma Mol heeft dan ook, naast een aantal fulltime medewerkers, veel parttime medewerkers in dienst.

4 In 1973 zijn vader en moeder Mol met het bedrijf in Nibbixwoud gestart. Door de verkaveling is het bedrijf in Benningbroek terechtgekomen. In 1989 is volledig overgeschakeld op de teelt van fresia's. Expansie was nodig, omdat er meer inkomen moest komen. In 2000 is daarom het bedrijf van dhr. Zelm aangekocht. Dhr. M. Mol teelt nu fresia's in Benningbroek en J. Mol in Nibbixwoud. De (energie)kosten zijn inmiddels hard gestegen, waardoor het noodzakelijk is om te kijken hoe verdergegaan kan worden. Er is een plan gemaakt, waarbij verschillende opties zijn bekeken. De optie waarbij de twee bedrijven worden samengevoegd en onder één dak verdergaan springt daar qua toekomstperspectief uit. Het werken op één locatie levert energie- en arbeidsbesparing op. Er zijn daarom gesprekken gevoerd met de gemeente Wognum, die het bedrijventerrein Overspoor wil uitbreiden. De oplossing is gevonden in het ong. 100 meter verplaatsen van het bedrijf van Mol-Meissen op Overspoor. Het positieve gevolg daarvan is dat het bedrijf de ideale maten voor de fresia teelt krijgt. De bedoeling is dat het bedrijf ontsloten wordt via het bedrijventerrein. Daarbij kan het bedrijf blijven door produceren op de oude kavel tot het nieuwe bedrijf op de nieuwe kavel klaar is. De firma Mol-Meissen kan de producten dan gewoon blijven leveren aan de klanten. BRO

5 heeft hiervoor een tekening gemaakt, die hierna gepresenteerd wordt.

#### 6 4. Inleiding BRO

Dhr. Van Schuppen toont de inrichtingsschets zoals die er nu ligt.

Aan de orde komen: het projectgebied, het project, de planprocedure, de uitgangspunten en het inrichtingsconcept.

##### *Projectgebied*

Wordt a.d.h.v. foto's getoond en mondeling toegelicht.

##### *Het project*

Uitbreiding van Overspoor in oostelijke richting, bouw 3 woningen (één bedrijfswoning, één woning tussen de nummers 47 en 49 en één woning westelijk van nummer 49), verplaatsing kassen Mol-Meissen in oostelijke richting.

##### *De planprocedure*

Vrijstelling van het bestemmingsplan is nodig (art. 19 procedure), inrichtingsconcept, beschrijving van het plan, onderzoek haalbaarheid. De planprocedure staat nog aan het begin. Er wordt nu aan gewerkt.

##### *De uitgangspunten*

Aandacht voor ontwikkelingsgeschiedenis, aansluiting bij de ordeningsprincipes van het landschap, aansluiting bij de bebouwingskarakteristiek, inpassing van het projectgebied in de ruimere omgeving, aandacht voor de bestaande kwaliteiten van het gebied.

De genoemde uitgangspunten stelt de provincie als voorwaarden.

- Ontwikkelingsgeschiedenis

De Wijzend, functiemenging, zonering wonen en werken.

- Landschap

Compartimentering (bestaand, nieuw, ontwikkeling kassen), watergangen, doorzichten, noord-zuid verkaveling.

- Bebouwingskarakteristiek en bestaande kwaliteiten

Deze onderwerpen worden a.d.h.v. foto's met een mondelinge toelichting behandeld.

- Inrichtingsconcept

Hoofdkeuzen: het lint van de Wijzend in haar waarde laten, doorzichten instandhouden en versterken, zuidelijke watergang als uiterste grens.

De oude versus de nieuwe situatie wordt a.d.h.v. tekeningen getoond.

- Inrichtingsvoorstel

Wordt a.d.h.v. foto's met een mondelinge toelichting behandeld.

### 5. Vragenronde

Dhr. M. Spruit vraagt wat de hoogte van de kassen wordt.

7 Dhr. Mol antwoordt dat de kassen ong. 6 meter hoog zullen worden.

Dhr. M. Spruit vraagt zich af of er dan nog sprake is van doorkijk en doorzicht. Dhr. Spruit heeft gekozen voor een woning aan de Wijzend, omdat hij ruimtelijk wilde wonen. Als het industriegebied en het kassenbedrijf gaan uitbreiden waar blijft het ruimtelijke zicht dan?

8 De voorzitter wijst erop dat in dit gebied ook de fa. Loos zit. Het gebied ligt vlakbij de snelweg, waardoor de plek in beeld komt als het om uitbreiding van bedrijven-terreinen gaat i.v.m. de aan- en afvoer van goederen. Er zit daardoor meer druk op het gebied, ook vanuit de provincie. Het gebied is dan ook als zoekgebied aangemerkt. Daardoor zijn in principe ontwikkelingen in dit gebied mogelijk. De gemeente heeft aangegeven liever zelf de regie te willen voeren. Er moet wel aan de eisen voldaan worden van het beeldkwaliteitsplan. In het oude bestemmingsplan mocht het gebied tussen de Wijzend en de Oosteinderweg helemaal volgebouwd worden met glas. In het nieuwe bestemmingsplan is nog 2 x 2 ha glas toegestaan. Het gaat er nu alleen om dat het kassenbedrijf wil opschuiven. Het bedrijventerrein zal verder van de huizen vandaan komen dan de plek waarop de huidige kassen staan.

9 Dhr. M. Spruit vraagt hoe hoog het groen wordt.

De voorzitter antwoordt dat dit mede afhangt van wat hierover vanavond gezegd wordt.

10 Dhr. Schuppen geeft aan dat een deel van het open gebied verloren gaat doordat de kas verplaatst wordt, maar er is bij de invulling van het gebied zoveel mogelijk rekeninggehouden met de verkaveling. Geprobeerd is het verloren gaan van een deel van het open gebied zoveel mogelijk te compenseren met een groen inrichting.

Vanuit het publiek komt de vraag of het net zo zal gaan als met de groensingels bij Loos, waarbij de bewoners nog steeds tegen de gebouwen aankijken.

11 De voorzitter zegt dat deze klacht is doorgegeven aan dhr. Loos. De beplanting die Loos heeft aangebracht, is mede ontstaan door wensen van de omliggende agrariërs, maar hiermee maak je ook bij de politiek geen vrienden. Er staan bomen die langzaam groeien, terwijl het de bedoeling was dat er snelgroeiërs neergezet zouden worden.

Dhr. Meintjes vraagt of het plan gebaseerd is op actuele kaarten. Op de kaart staat bij Wijzend 35 nog bebouwing (de voormalige autosloperij), terwijl die er nu niet meer te vinden is.

Dhr. Frowijn zegt dat de kaart is afgeleid van een grootschalige basiskaart, waarop een aantal gegevens staat die bijgewerkt moeten worden. Bepaalde bebouwing staat nu nog qua structuur op de kaart, maar zal op de definitieve kaart niet meer te vinden zijn.

12 Dhr. IJntema heeft de bijgewerkte kaarten wel in huis. De gemeente wil het zo duister houden als mogelijk is. Wat gebeurt er met het braakliggende stuk van de autosloperij? De heren Schouten en Rood zijn eigenaar van deze grond, maar zij zijn vanavond niet aanwezig. Hoe zal de lichthinder van de kassen beperkt worden? Dhr. IJntema vindt de informatie summier.

De voorzitter zegt dat het niet de bedoeling van de avond is dat het duister gehouden wordt. De gemeente wil de omwonenden zo vroeg mogelijk informeren. De firma Mol-Meissen zal zich m.b.t. de lichthinder aan voorwaarden moeten houden. De gemeente wil transparant zijn.

Dhr. Mol antwoordt dat er wettelijke eisen zijn m.b.t. de lichthinder. De firma Mol-Meissen zal zich hieraan houden. Naast de zijkanten zal ook de bovenkant worden afgeschermd.

Wettelijk is aangegeven dat de lichthinder vanaf de bovenkant tot 85% moet worden beperkt.

De voorzitter merkt op dat de heren Rood en Schouten zijn geïnformeerd over deze avond. De grond van de autosloperij heeft een agrarische bestemming. De gemeente zal daaraan vasthouden. Er is onderzoek gedaan naar de verontreiniging van het terrein. Als dhr. Rood zijn bedrijf zou willen opschuiven, dan zou de gemeente er evt. voor openstaan op te kijken of er gecompenseerd kan worden, maar dit zal niet in die mate gebeuren die nu wordt gevraagd.

Dhr. IJntema wijst erop dat de gemeente aan eerdere plannen van de heren Rood en Schouten niet wilde meewerken. Is de gemeente niet bang dat er tegenwerking komt vanuit hun kant?



De voorzitter antwoordt dat de heren Rood en Schouten dan met relevante bezwaren moeten komen.

Dhr. Meester merkt op dat met dhr. Rood onderzocht wordt of hij een mogelijkheid ziet om de oude OBD boerderij uit Wognum over te nemen en die eventueel op die plek te plaatsen. Er zal dan geen grootschalige ontwikkeling komen, zoals men die eerder voor ogen had.

Vanuit het publiek komt de vraag hoever de bebouwing van het industrieterrein van de weg afkomt en hoe hoog de bedrijvengebouwen mogen worden.

De voorzitter antwoordt dat de bebouwing op dit moment in de proefverkaveling staat.

Dhr. Frowijn geeft aan dat de breedte van het water nog niet bepaald is. Hierover moet nog overleg gevoerd worden met het Hoogheemraadschap. De breedte van het water is nu

Dhr. Van Schuppen antwoordt met betrekking tot de hoogte dat er in grote lijnen aangesloten zal worden bij de bestaande hoogte van de gebouwen op het bedrijventerrein. Er wordt ook gekozen voor vergelijkbare bedrijvigheid. Op het gebied van welstand en beeldkwaliteit wil de gemeente meer kwaliteit terugbrengen in het gebied. Dit komt terug in de verdere uitwerking.

Vanuit het publiek wordt gevraagd of de twee woningen die aan de Wijzend komen voor de vrije verkoop zijn.

De voorzitter zegt dat dit vrije sectorwoningen worden. De familie Mol heeft aangegeven interesse te hebben voor één van deze woningen. De woning tegenover nr. 49 zal verloot worden.

Vanuit het publiek wordt gevraagd of de bestaande schuur en woning van M. Mol blijven.

Dhr. Mol zegt dat die woning blijft staan. De schuur tussen de grote schuur en de woning blijft ook staan. De grote schuur wordt gesloopt. Dat gedeelte wordt dan tuin. De stenen schuur zal mettertijd ook gesloopt worden.

Mevr. Van Zelm vraagt of er een woning komt tussen het huis van dhr. Mol en haar huis.

Dhr. Frowijn wijst de plekken waar nieuwe woningen aan op de kaart. Er komt een nieuwe woning tussen de nummers 47 en 49 en na nummer 49. De bedrijfswoning komt bij de kassen.

De voorzitter zegt dat de nieuwe woning niet op het erf van mevr. Van Zelm komt te staan.

Mevr. Borger wijst op de drukte met vrachtwagens op de Wijzend. Langs de weg lopen is levensgevaarlijk. Zij is bang dat het steeds drukker gaat worden op de Wijzend, omdat de vrachtwagens niet alleen van en naar Overspoor komen niet alleen van en naar de A7 gaan, maar ook voor een deel over de Wijzend. Er is geen voetpad. Het vrachtverkeer wordt langer, groter en zwaarder. Verder staat er een grote loods, waarvan men in de zomer de koelmotoren hoort. Dhr. R. Spruit teelt witlof, die ook met vrachtwagens wordt afgevoerd. Mevr. Borger wil vrij wonen, maar komt nu in plaats daarvan tussen dit soort zaken te wonen.

De voorzitter zegt dat het bij de firma Spruit om een agrarisch bedrijf gaat. Op het platteland moet ook dynamiek zitten. De firma Spruit werkt met een milieuvergunning. Het bedrijf is getoetst en moet voldoen aan de eisen. Hierin is ook een geluidzonering opgenomen. De gemeente heeft hierover geen klachten ontvangen.

Mevr. Borger vindt de verkeersbewegingen van de vrachtwagens tot circa 22.00 uur acceptabel, maar als het 01.00 uur wordt, ligt ze te trillen in het huis.

De voorzitter geeft aan dat de firma Mol-Meissen de mogelijkheid heeft om vanaf de Wijzend 4 hectare glas te gaan bouwen. De wethouder zou liever zien dat dit via Overspoor gaat. Als er klachten komen over het vrachtverkeer dan zal de gemeente daar naar kijken.

Mevr. Borger zegt dat er nog een andere weg komt in het plan.

De voorzitter antwoordt dat er in het plan een calamiteitenplan moet zitten voor de brandweer. Voor die weg komt er een paal met een sleutel, zodat deze weg niet gebruikt kan worden voor de ontsluiting van Overspoor.

Dhr. Frowijn merkt op dat deze weg volledig op het terrein van de firma Mol-Meissen ligt. De firma wil daar ook geen verkeer (incl. voetgangers en fietsers). Het terrein wordt 's avonds

afgesloten, zodat er geen enkel verkeer kan plaatsvinden. De ontsluiting van het bedrijf zelf gaat via de andere weg naar de A7. De noodontsluiting is er alleen voor calamiteiten. De gemeente had een andere noodontsluitingsweg in gedachte, maar in dat geval hadden (brom)fietsers en voetgangers wel gebruik kunnen gaan maken van deze weg. De firma Mol-Meissen heeft zich bereid verklaard deze ruimte af te staan om een noodontsluiting aan te leggen.

Mw. Singer vraagt op welke wijze er wordt gerooid. Als dit machinaal gebeurt, hoeveel geluidsoverlast brengt dit dan met zich mee?

Dhr. Mol antwoordt dat rooien en planten machinaal gebeurt, maar dat dit met elektrische machines gebeurt die minder geluid maken dan een föhn. De grondbewerking wordt met een trekker gedaan, waar de omgeving weinig hinder van zal ondervinden.

Dhr. Huisman woont aan het begin van Overspoor. Hoe zit het met de aan- en afvoer. 's Avonds laat en 's nachts zullen er vrachtwagens rijden. Het is een smalle weg, waar kuilen in zitten. Er zou een asfaltweg moeten komen, omdat de bewoners nu in hun bed liggen te trillen als er een vrachtwagen langs komt.

Mw. Singer zegt dat dit ook voor de Wijzend geldt.

De voorzitter merkt op dat er problemen ontstaan als de wegen niet in goede staat zijn.

Dhr. Mol heeft drie afzetpunten en daarom drie vrachtwagens. Nu gaan er drie bloemenkarren mee, maar dit zullen er waarschijnlijk 4 of 5 worden. Dit zal niet meer verkeersbewegingen met zich meebrengen, omdat de karren in de bestaande drie wagens kunnen. Alleen de weg ernaar toe zal anders worden. De auto's gaan nu bij het bedrijf vandaan via de A7 naar Aalsmeer, daarbij komen zij ook langs woningen. I.p.v. langs de voorkant, zullen de wagens nu langs de zijkant van die woningen komen.

Dhr. Huisman doelt meer op het onderhoud van de weg.

De voorzitter zegt toe dat hij dit als aandachtspunt zal meenemen en er naar zal kijken.

Dhr. Huisman merkt op dat de weg breder zou moeten worden. Er mogen geen vrachtwagens parkeren, maar dat gebeurt nu wel.

De voorzitter denkt dat er harder gereden zal gaan worden als de weg verbreed wordt. Hij zal de mogelijkheden bekijken.

Dhr. Bremmer vraagt of er nog zoveel lokale ondernemers zijn die op 'n bedrijventerrein willen zitten. Of komt er weer een Loos of Scheringa? Voor wie is dit terrein? Is het voor de gemeente Medemblik van de toekomst?

De voorzitter antwoordt dat het terrein bedoeld is voor plaatselijke ondernemers. Medemblik heeft nog voldoende terrein beschikbaar. Wognum heeft geen terrein meer beschikbaar en wil bedrijven de mogelijkheid bieden in de eigen gemeente. Er zijn bedrijven die uit hun jasje groeien. Gekeken wordt nu of deze bedrijven naar Overspoor kunnen. Het is niet de bedoeling dat het terrein in één keer wordt volgebouwd. De raad wilde een alternatief hebben om naar te verwijzen. De provincie houdt de richtlijnen in de gaten: 70% van het personeel of 70% van de omzet moet uit de gemeente komen. Het is echt bedoeld voor plaatselijke ondernemers.

Dhr. Frowijn wijst erop dat het de bedoeling is dat het bedrijf Mol-Meissen op de huidige plek blijft produceren totdat het nieuwe pand klaar is. Daardoor is de gemeente ook gedwongen het terrein gefaseerd te gaan ontwikkelen. Het exploitatieplan is ook over meerdere jaren uitgesmeerd. Dit betekent dat er per jaar 3.000 à 4.000 m<sup>2</sup> uitgegeven wordt.

Dhr. Frowijn denkt dat het ook bij dit gemiddelde per jaar zal blijven.

Dhr. De Jong vraagt welke hoogte van bestaande gebouwen wordt aangehouden. Hoort Loos daar ook bij? Dat gebouw is 11 meter hoog.

De voorzitter zegt dat het niet de bedoeling is dat de hoogte van het gebouw van Loos hierbij betrokken wordt. Verder wordt aan de bouwkundige meegegeven dat er aan de zijkanten van het plan lager begonnen moet worden. Vooral op de eerste meters vanaf de woningen moet rustig aan gedaan worden.

Dhr. Hes vraagt waarom de grond van Kok niet in beeld komt.

De voorzitter antwoordt dat Kok zijn gronden liever nog niet wil verkopen. Het terrein ten oosten van de spoorlijn zou volgens de raad gereserveerd kunnen worden voor de toekomst. De gemeente heeft aangegeven interesse te hebben in dit stuk grond, maar heeft voor de komende jaren voldoende aan het plan dat vanavond wordt besproken. De monumentale spoorlijn loopt van Hoorn naar Medemblik. De stoomtram heeft gevraagd dit terrein zoveel mogelijk open te houden, omdat er verder ook al veel bedrijventerreinen langs de route liggen. Het is echter een zoekgebied, waardoor er druk op zal blijven bestaan.

Dhr. Hes vraagt hoelang de procedure zal duren, voordat er gestart wordt met het project.

Dhr. Meester geeft aan dat het vanavond om een informatieavond gaat. De bedoeling is dat de resultaten van vanavond incl. het verslag in de commissie grondgebied zaken van 27 november a.s. aan de orde komt. Als de commissie tot een unanieme uitspraak komt zal medewerking verleend gaan worden. De resultaten van lopende onderzoeken zullen hierin ook meegenomen worden. Als dit afgerond is en de onderbouwing is klaar, kan bekeken worden of het plan met niets in strijd is. Als de politiek hierin meegaat, is de verwachting dat begin 2007 met de procedure gestart kan worden.

De voorzitter wijst erop dat de procedure enige tijd in beslag zal nemen. Bekeken wordt of de ontwikkeling van het bedrijventerrein en het verplaatsen van de kassen losgeknipt kunnen worden van elkaar. Voor de firma Mol-Meissen is het van belang dat zij zo spoedig mogelijk aan de gang kunnen gaan.

Dhr. Hes vraagt waaraan moet worden voldaan als het gaat om groensingels en luchtvervuiling. Wat is het beleid van de gemeente als er niet aan de regels wordt voldaan?

De voorzitter antwoordt dat er dan kan worden gekozen voor het opleggen van een geldboete of het zelf uitvoeren van maatregelen voor rekening van de eigenaar van het bedrijf en als het langer duurt, kan overgegaan worden tot bedrijfssluiting. Dit soort punten zijn echter nog nooit aan de orde geweest bij het kassenbedrijf.

Dhr. Hes wijst erop dat er 's avonds bijna in daglicht gereden wordt als men naar Heerhugowaard rijdt langs de kassen.

De voorzitter heeft het kassenbedrijf aangegeven dat de gemeente dit hier niet wil.

Vanuit het publiek wordt opgemerkt dat de 15% lichtuitstoot boven, die overblijft, nog veel is. Dat geeft overlast. Bestaan er ideeën om dit licht af te schermen?

Dhr. Mol geeft aan dat er op dit moment in de huidige kassen geen verlichting is. In de nieuwe kassen zal wel met verlichting gewerkt gaan worden. M.i.v. 1 januari 2008 wordt de wet aangepast en moet de lichtuitstoot voor 95% worden afgeschermd. De firma Mol-Meissen zal zich aan de wet houden.

Vanuit het publiek wordt gevraagd of de noodontsluitingsweg anders gebruik zou kunnen gaan worden als er een ander bedrijfsvoering komt. Is dit gebonden aan regels?

Dhr. Frowijn antwoordt dat in het contract staat dat de weg afgesloten zal worden. Het wordt een noodontsluiting. De weg mag niet als ontsluitingsweg voor het bedrijf gebruikt worden.

Dhr. Mol wil geen mensen langs de kassen hebben, omdat glas kwetsbaar is.

De voorzitter zegt dat de regel voor de noodontsluitingsweg niet zal veranderen.

Dhr. Mol zal in de nieuwe situatie de geluidsproducerende installaties zover mogelijk van de woningen vandaan zetten.

Mw. Singer vraagt over wat voor struiken of bomen er wordt gedacht m.b.t. de groenvoorziening. Van iepen hebben de bewoners veel last gehad.

Dhr. Mol denkt niet aan iepen. De beplantingsoort zal in overleg met de omwonenden bepaald worden. Daar moet nog naar gekeken worden.

Mw. Hoogland denkt dat er rekening mee gehouden moet worden met soortgelijke beplanting als bij Loos. Dat type bomen groeit langzaam, maar brengt geen schade aan gewassen.



De voorzitter zegt toe dat hiernaar gekeken zal worden. Hij begrijpt dat er gezocht moet worden naar groenblijvers die snel groeien, die geen schade toebrengen aan gewassen en die geen overlast geven voor de omgeving.

Dhr. M. Spruit vraagt waarom niet geprobeerd is dit plan in het Stivasgebied te realiseren. Voor de omgeving zou het een stuk rustiger zijn als het hele project daarheen gaat.

Dhr. Mol antwoordt dat zijn bedrijf gebonden is aan de grondsoort. De grondsoort in het Stivasgebied is niet geschikt voor de fresiateelt. Verder komen bijna alle medewerkers uit Nibbixwoud en Wognum. Die zouden bijna allemaal weggaan als het bedrijf verhuist naar het Stivasgebied. Het duurt ongeveer een half jaar om het oogsten van fresia's te leren.

De voorzitter zegt dat er door de gemeente ook over gesproken is. Het is belangrijk dat er in deze buurt werk blijft voor dit soort parttimers.

Dhr. M. Spruit vraagt of het CDA stimuleert dat kleine projecten groot worden, zodat er meer glastuinbouw komt.

De voorzitter heeft bij de provincie aangegeven dat het jammer zou zijn als de glastuinbouw helemaal verloren zou gaan in dit gebied, omdat de gemeente het landelijk gebied dynamisch wil houden. Als de bedrijven naar Agriport of Stivas gaan, zal er werkgelegenheid verloren gaan voor dit gebied. De provincie heeft aangegeven dat bestaande bedrijven mogen

15

uitbreiden met 2 ha glas. Voor nieuwe bedrijven zal de norm anders liggen. Dhr. Huisman vraagt of de tekening blijft zoals die nu is of gaat het net als met Loos? De tekening van Loos is in de loop van het proces behoorlijk veranderd. In eerste instantie was in die tekeningen aangegeven dat er geluidswanden met beplanting zouden komen, maar die zijn er niet.

De voorzitter zegt dat Loos moest voldoen aan bepaalde eisen zoals de geluidswal en de isolatie binnen in het pand.

16

Dhr. Huisman zegt dat de geluidswal met beplanting er zou komen om het gebouw aan het zicht te onttrekken. Dit is anders uitgekomen.

Dhr. Meester merkt op dat er bij Loos nooit gesproken is over een geluidswal, maar dat het ging om een dijk. Die verhoging is er ook gekomen, waarbij wel de vraag gesteld kan worden hoe hoog deze is uitpakkt.

Dhr. Huisman geeft aan dat er geen verhoging is gekomen.

Dhr. Meester zegt dat het de bedoeling was dat daar een haag met dichte begroeiing zou komen. Er is gekozen, mede in overleg met omliggende agrariërs, voor een beplanting die in de praktijk niet goed uitpakt. Dit is een signaal om in deze situatie hier beter op te letten.

De voorzitter vindt dat de informatie zo duidelijk mogelijk moet zijn. De voorlopige verkaveling is gemaakt. De contouren staan vast, maar daar kan nog in veranderd worden als er vanavond andere ideeën komen. BRO gaat dit nu uitwerken op bestemmingsplanniveau. Als de procedure begint, zullen de tekeningen met de exacte afmetingen bij de stukken zitten. Er kan dan ingesproken worden.

Dhr. Van Schuppen zegt dat vanavond de opzet in grote lijnen is besproken. Er kan bijvoorbeeld nog gesproken worden over de richting van de groen lijnen en er wordt nog overleg gevoerd met het hoogheemraadschap over de hoeveelheid water die in het plan moet worden gebracht. In grote lijnen is het plan echter zoals het vanavond gepresenteerd is.

Dhr. Bakkum denkt dat het goed zou zijn de nieuw aan te leggen weg op Overspoor-Oost-Oost, ter hoogte van zijn bedrijf, te verleggen richting het zuiden, waardoor het verkeer afgeremd wordt. Het gaat hier om de insteek naar het nieuwe plan.

De voorzitter zal deze suggestie meenemen.

Dhr. Frowijn zal de opmerking aan de verkeersdeskundige voorleggen, omdat dit ook zou kunnen leiden tot ongewenst verkeersgedrag (dode hoeken/draaicirkels etc.).

Dhr. Sjerps zegt dat er nu overal vrij uitzicht is en dat er doorzichten zouden blijven. Er worden nu drie woningen bij gebouwd. Is dit om de kas te spekken of mag iedereen aan de Wijzend een woning bouwen?

De voorzitter antwoordt dat niet iedereen aan de Wijzend een woning mag bouwen. Dit project is een vrij kostbare aangelegenheid, zeker omdat het met de lintbebouwing mee gaat. Het bouwen van deze huizen heeft ook te maken met de haalbaarheid en de exploitatie van dit plan.

Mevr. Van Zelm vraagt wat er gebeurt met het stuk land bij haar erfgrans. Dhr. M. Mol heeft zijn bedrijf staan tot aan de bebouwing. Daar zit straks een gat. Voor wie wordt die grond?

Dhr. Mol wil dit stuk bij zijn tuin hebben als hij de kavel daar kan krijgen.

Dhr. Frowijn geeft aan dat er achter nummer 47 een stuk grond ligt, waarop o.a. de schuur van de firma Mol staat. Deze wordt in het bestemmingsplan ingebracht, omdat dan de mogelijkheid opengehouden wordt om de waterpartij rechtdoor te laten lopen als het waterschap dat eist. Als de grond niet benut wordt zal deze bij de kavel gevoegd worden die tussen de nummers 47 en 49 komt.

De voorzitter merkt op dat er een stuk grond over zal blijven dat van de firma Mol-Meissen is. Dit stuk grond zal ook van de firma Mol-Meissen blijven.

Mevr. Van Zelm wijst erop dat de stenen schuur nu in de hoek staat. Zij zou met het stuk grond dat daar vrijkomt een vierkante tuin kunnen krijgen. Als er nu een woning komt, krijgt zij een huis in haar achtertuin.

Dhr. Mol geeft aan dat dat stuk dan tuin zou worden. Hij vindt dat mevr. Van Zelm en hij dan samen moeten kijken wat hiermee gedaan kan worden.

Vanuit het publiek komt vraagt wat het stuk groen is dat voor de kas staat ingetekend.

De voorzitter zegt dat dit weiland is dat open zal blijven.

## 6. Sluiting

De voorzitter merkt op dat de tekeningen verder verfijnd zullen worden en ter sprake zullen komen in de commissie ruimtelijke ordening van 27 november a.s. De tekeningen zullen ter inzage liggen. De vergadering is openbaar en er kan ingesproken worden. De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en aandacht en sluit de vergadering om 21.00 uur.

1

2

3

4

5

gerealiseerd 1 jaar  
buiten het bouwvlak

BABBING

KASSENCOMPLEX

ENTREE

BEDRIJVENTERREIN  
OVERBOD

WEIDE

WEIDE

WALZEN

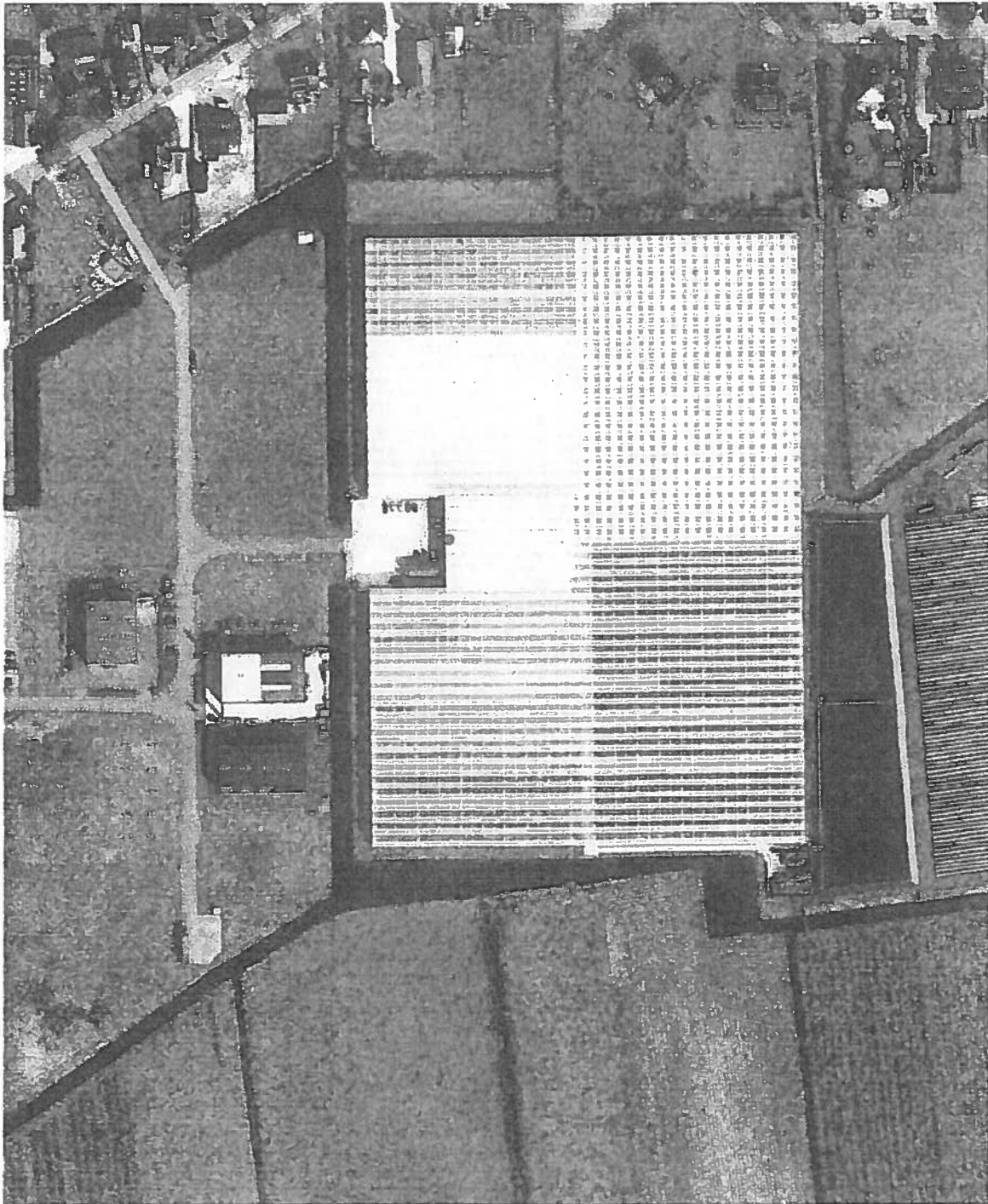
WALZEN

**LEGENDA**

|  |                             |
|--|-----------------------------|
|  | Bestaande bedrijfsbebouwing |
|  | Nieuwe bedrijfsbebouwing    |
|  | Bestaande inbebouwing       |
|  | Nieuwe woonbebouwing        |
|  | Fosse groene afschaling     |
|  | Haag als erfafscheiding     |
|  | Walgangen                   |
|  | Hoofdonstelling             |
|  | Noodontlasting              |

0 25 50 75 100m

2017



↑ 4

↑ 3  
2006

↑ 2  
2011

↑ 1  
foto Oosteindee-  
weg.

fruitgaard 1+2 behoren tot dezelfde eigenaar.  
Rho

54  
bii hoge coniferen  
↓ geroid



2017 Rondom alle bomen geroid.



Provincie Noord-Holland

02 FEB. 2018

ONTVANGEN

Datum: 2-2-18

Tijd 15.32

Hardij verkiarik rehedder ontvanger:

Briefpakket | of anders:

Brief

Van Dnr. | Mevr.:

Wit

Firma

Afzender

Parasman

Bestemd voor:

Naam ontvanger PNH

WUO

Parraaf:

M

INTERNE DOORGELEIDING

Gedeld om

uur

Afgeteld om 15.40 uur

Door:

Handwritten signature

Parraaf:

TAV Gedeputeerde Staten, Provincie NH

Postbus 3007

2001 DA Haarlem,

Rechte "Ontwerp bijziging PRV 2018"

Afz.



Provinciale Staten van Noord-Holland  
T.a.v. mevrouw M. Ebrahimi Poer  
Verzonden via mail: ebrahimim@noord-holland.nl

Contactpersoon: L. Aarts  
Doorkiesnummer: 0622044143  
E-mail: [l.aarts@heerhugowaard.nl](mailto:l.aarts@heerhugowaard.nl)  
Onderwerp: Zienswijze op Provinciale Ruimtelijke Verordening 2018 Referentie:  
Ontwerpwijziging PRV nummer 1024366 , 1035707.

Geachte Statenleden,

Hierbij sturen wij u de zienswijze van de gezamenlijke gemeentebesturen van Regio Alkmaar op de bekendmaking ontwerpwijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening die van vrijdag 19 januari tot en met vrijdag 16 februari 2018 bij u ter inzage ligt.

Allereerst zijn wij verheugd over de manier waarop de gemeenten tijdens het ambtelijke traject geïnformeerd en betrokken zijn geweest bij deze totstandkoming van de PRV. Ook uw aanbod dat wij actief betrokken zullen worden bij het maken van de Provinciale Omgevingsverordening nemen wij graag aan.

Voorafgaand aan het besluit van Gedeputeerde Staten over de PRV-actualisatie is er een ambtelijke consultatieronde geweest en hebben wij onze reacties in kunnen dienen. Wij vinden het opmerkelijk dat er zo weinig gedaan is met de consultatiereacties. Deze zijn breed ingediend door de gemeenten. Het voelt als een teleurstelling en niet passend bij de intentie om samen te werken aan de PRV. De gemeenten vertegenwoordigen met name de praktijk van de toepassing van de PRV. Als met dat signaal door de provincie niets wordt gedaan, maken we ons in toenemende mate zorgen.

Deze teleurstelling is daarbij vergroot omdat ten tijde van de vorige wijziging van de PRV n.a.v. onze regionale zienswijze een bestuurlijk overleg geweest is met de gedeputeerde. Dit overleg was zodanig constructief, dat wij onze zienswijze hebben ingetrokken. Inmiddels hebben we in de regio een behoorlijk aantal gevallen waarin de PRV erg belemmerend werkt. Het betreft hierbij ook gevallen waarbij de provincie positief tegenover een initiatief staat. Bovengenoemde heeft als logisch gevolg dat de provincie dit aan zal moeten passen in haar eigen regelgeving, waaronder de PRV, opdat deze belemmeringen weggenomen worden.

De belemmerende werking van de PRV vormde de aanleiding om, voorafgaand aan het einde van deze zienswijzentermijn, een bestuurlijk overleg met gedeputeerde Geldhof aan te gaan. Dat overleg heeft 14 februari jongstleden plaatsgevonden met een bestuurlijke afvaardiging van de BUCH.

Wij hebben dat overleg als constructief ervaren en zijn content met de toezegging van gedeputeerde Geldhof om artikel 5c nader te bekijken en te onderzoeken of kleinschalige stedelijke ontwikkelingen, zoals enkele woningen, mogelijk gemaakt kunnen worden als daar een substantiële natuur-/landschapsontwikkeling tegenover staat. Dit zonder de deur open te zetten

voor woningbouw buiten BSG. We zien uw voorstel tot aanpassing van artikel 5c tegemoet, maar handhaven tot die tijd onze zienswijze tegen dit artikel.

## **Reactie Regio Alkmaar ontwerpwijzigingen Provinciale Ruimtelijke Verordening**

### Algemeen: Overgangsrecht

---

Er is geen periode van overgangsrecht opgenomen voor de opgenomen wijzigingen. Dat zou inhouden dat ook lopende zaken tot omzetting naar een burgerwoning of ten aanzien van andere wijzigingen, zo mochten die er zijn, direct onder de nieuwe verordening niet meer mogelijk zijn. Dat is in strijd met het rechtzekerheidsbeginsel.

### Algemeen: Planschade

---

Daarnaast stelt de huidige verordening dat bestemmingsplannen binnen 10 jaar na inwerkingtreding van de verordening of des te eerder bij herziening van een bestemmingsplan in overeenstemming moet zijn gebracht met de verordening. Dit zijn geen rechtstreeks doorwerkende regels maar indirect werkende regels, waardoor de gemeente de planschadedragende partij wordt. Wij maken groot bezwaar tegen het opnemen van de voorgestelde wijziging zonder dat voorzien is in een onderzoek naar de financiële gevolgen, en een regeling daarvoor, voor de gemeenten van het zonder planologische voorzienbaarheid implementeren van deze voorgestelde regel. Dit is zeker van toepassing op artikel 17 uit de PRV en geldt wellicht ook voor de andere wijzigingen. Wij vragen u dit nader te onderzoeken.

### Casussen waaruit de belemmering van artikel 5c blijkt:

---

#### **Heereweg 62 te Bakkum**

De bouw van 2 woningen in ruil voor natuur. Dit plan grenst aan vergelijkbaar plan waar provincie twee jaar geleden al mee akkoord is gegaan. Juist de investering in natuur en landschap was voor de provincie destijds de reden mee te willen werken aan dit plan. Aan dit nieuwe aangrenzende plan wil de provincie door een aangepaste PRV niet mee werken. Er is sprake van een kleinschalige stedelijke ontwikkeling buiten Bestaand Stedelijk Gebied (BSG). Op basis van artikel 5a van de PRV worden buiten BSG geen nieuwe kleinschalige stedelijke ontwikkelingen toegestaan. Dat er wordt geïnvesteerd in natuur en landschap doet daar niets aan af. Ambtelijk is door de provincie aangegeven dat ze wel mee zouden willen werken, maar dat de PRV dat onmogelijk maakt. Een aanpassing van artikel 5c, met daarin bijvoorbeeld een ontheffingsmogelijkheid voor plannen die voorzien in investeringen in natuur en landschap, is niet voorhanden.

#### **Startingerweg 34 te Akersloot**

Het betreft een agrarisch bedrijf dat grenst aan woonbebouwing. Het bedrijf wil verplaatsen, maar mag van de provincie zijn verplaatsingskosten niet compenseren door woningen te bouwen. Alleen de te slopen opstallen mogen door compensatiewoningen gecompenseerd worden. Dit staat in de provinciale 'ruimte voor ruimte' regeling van de provincie die zijn basis vindt in de PRV. Hierdoor is de verplaatsing van het bedrijf niet haalbaar, terwijl een verplaatsing vanuit een goede ruimtelijke ordening wel wenselijk is.



### **Heerweg 69 (achter) te Bakkum**

Bouw van 1 woning in ruil voor één hectare natuur en de sloop van een oude schuur. De ecologen van de provincie waren direct erg enthousiast en zagen de enorme potentie van het project om twee natuurgebieden, het Noord-Hollands duinreservaat en De Schoonwatervalei, met elkaar te verbinden. Het plan was in strijd met artikel 5c van de PRV. Zie ook de toelichting bij Heerweg 62. Provincie heeft wel 'meegewerkt' door geen bezwaar te maken. Was er door een andere partij beroep aangetekend, dan was het plan gestrand vanwege strijd met de PRV. Er is geen beroep ingesteld en het bestemmingsplan inmiddels onherroepelijk.

### **Zanderij te Castricum**

Het bouwen (van bijvoorbeeld woningen) om grootschalige natuurontwikkeling te kunnen bekostigen. Vergelijkbaar met Heerweg 62, alleen in dit geval gaat het wellicht om meer woningen en grotere investeringen in natuur. Namelijk het omzetten van tuinbouwgronden in natuur (duinlandschap).

Casussen waaruit de belemmering van artikel 25, weidevogelleefgebied, blijkt:

---

### **Belemmering bestemmingsplan / woningbouwproject Zandzoom Heiloo**

Op de verbeelding van de ontwerp-wijziging in samenhang met artikel 25 is voor dit gebied nog steeds de aanwijzing van een weidevogelleefgebied van kracht. Dit komt niet overeen met de afspraken, die met de provincie zijn gemaakt.

Met de provincie en de buurgemeenten Alkmaar en Castricum zijn door middel van overeenkomsten afspraken gemaakt over gebiedsontwikkelingsproject van het Zandzoomgebied waaronder een woningbouwtaakstelling. Eerst was dit de Overeenkomst 'Wonen in het Groen' gevolgd door een door de gemeenteraad in 2005 vastgesteld bestemmingsplan Zandzoom. Naderhand heeft 'Wonen in het Groen' in maart 2014 plaatsgemaakt voor een soortgelijke Overeenkomst Nieuwe Strandwal (ONS).

Opmerkelijk daarbij is dat het bij de overeenkomst betrokken gebied Zandzoom in de thans ter inzage gelegde ontwerp-wijziging van de PRV ten onrechte nog steeds is aangewezen als weidevogelleefgebied. Daarover is al intensief contact geweest met de provincie.

In het belang van onze voorbereidingen om te komen tot een nieuw bestemmingsplan Zandzoom had het, gelet op de in het verleden met de provincie gemaakte afspraken, in de rede gelegen, dat in de thans voorliggende ontwerp-wijziging het weidevogelleefgebied voor dit gebied zou zijn geschrapt. Dat is helaas niet gebeurd.

Daarom wordt dringend verzocht het bovengenoemde alsnog te regelen in de besluitvorming over de definitieve wijziging.

### **Belemmering bestemmingsplan Aansluiting A9**

Op de verbeelding van de ontwerp-wijziging in samenhang met artikel 25 is voor het tracé van de oostelijke parallelweg tussen het halve klaverblad ter hoogte van de Lagelaan en de Kanaalweg en het oostelijke halve klaverblad zelf nog steeds de aanduiding 'weidevogelleefgebied' van kracht. Dit komt niet overeen met het vastgestelde bestemmingsplan 'Aansluiting A9'. Dat plan moet het gezamenlijke project van de provincie Noord-Holland en de gemeenten Alkmaar, Castricum en Heiloo voor een directe aansluiting op de A9 van Heiloo en Limmen en het bedrijventerrein Boekelermeer planologisch mogelijk maken. Om discussie over het gebruik in de toekomst te voorkomen zou het beter zijn wanneer provinciale staten de aanduiding 'weidevogelleefgebied' schrappen voor het hele tracé van de oostelijke parallelweg en de gronden tussen de oostelijke parallelweg en de A9 en het halve klaverblad ter hoogte van de Lagelaan.

### **Belemmering realisatie recreatief fietspad van aansluiting A9 ter hoogte van de Lagelaan naar de Noordermolen bij Akersloot**

Met de provincie en de buurgemeenten Alkmaar en Castricum zijn door middel van overeenkomsten afspraken gemaakt over gebiedsontwikkelingsproject van het Zandzoomgebied

waaronder een woningbouwtaakstelling, groenprojecten en recreatieve voorzieningen. Aanvankelijk was dit de Overeenkomst 'Wonen in het Groen'. Naderhand heeft 'Wonen in het Groen' in maart 2014 plaatsgemaakt voor een soortgelijke Overeenkomst Nieuwe Strandwal (ONS). Onder de deelprogramma's staat ook 'Groen' met als doel: versterking van de ruimtelijke kwaliteit door de realisatie van projecten op het gebied van landschap, natuur en recreatie. In dit kader is een wandel- en fietspad geprojecteerd door het 'weidevogelleefgebied'. In artikel 25 van de PRV is echter gesteld dat geen nieuwe weginfrastructuur mogelijk is tenzij er een groot maatschappelijk belang wordt gediend (art. 25 lid 3 onder a). In geval van een recreatief wandel- en fietspad is dat niet of nauwelijks aan te tonen.

Wij pleiten er voor om artikel 25 te wijzigen in die zin dat recreatieve wandel- en fietspaden in dergelijke beschermde gebieden kunnen worden gerealiseerd.

#### **Kleinschalige uitbreiding nabij woonwijk de Terp in Uitgeest:**

Om de groei van de Metropoolregio Amsterdam en door de goede bereikbaarheid met de Metropoolregio Amsterdam als de IJmond op te vangen, is er in Uitgeest een aanzienlijke woningopgave van 800 woningen opgelegd.

Er zijn op dit moment echter weinig inbreilocaties binnen gemeente Uitgeest, omdat het stedelijk gebied aanzienlijk volgebouwd is en er ook nog voor de leefbaarheid, duurzaamheid en klimaatadaptatie structureel groen moet overblijven.

Om het dorpse karakter te behouden, wil de gemeente niet al het overgebleven groen, opofferen, maar zal zorgvuldig gekeken moeten worden waar nog inbreiding plaats kan vinden. Bebouwing van het sportpark dat gelegen is aan de Provincialeweg N203 en nabij het OV knooppunt van Uitgeest is nog niet aan de orde omdat hier onlangs nog flink in is geïnvesteerd.

U begrijpt dat de bovenstaande woningaantallen niet allemaal binnen het huidige bestaand stedelijk gebied kunnen plaatsvinden.

Gemeente Uitgeest heeft twee kleine uitbreidingsplannen buiten het bestaand stedelijk gebied: Een van de locaties is het gebied rondom woonwijk De Terp. Door hier te bouwen kan een geluidsbuffer ontstaan voor de geluidsoverlast van de A9 voor het achter gelegen gebied, hetgeen ook het woon-en leefklimaat van Uitgeest ten goede komt (speerpunt in toekomstige omgevingsvisie voor Uitgeest). Tevens kan de rand van dorp ruimtelijk beter worden ingepast. Deze locatie valt volledig binnen het knooppuntenbeleid van de provincie (en de rijksoverheid). In Maak Plaats! zijn een aantal uitgangspunten met elkaar afgesproken, zoals het Bestaand Stedelijk Gebied en het OV knooppuntengebied op elkaar afstemmen en minimaal 50% van de nieuwe woningen rondom de OV-knooppunten realiseren.

Deze locatie is gelegen binnen de cirkel van 1200 meter rondom het OV-knooppunt in Uitgeest. Echter in de reactie van de Provincie op onze ontwerp Omgevingsvisie Uitgeest 2030 is aangegeven dat het in strijd is met het weidevogelleefgebied, dat door de provincie is vastgesteld. Door de tegenstrijdigheid van het provinciaal beleid scheidt dit onduidelijkheid richting partijen, terwijl het verplaatsen van een stukje weidevogellandschap ook nog een mogelijkheid is. Zo kan voldaan worden aan zowel gemeentelijke, provinciale als rijks belangen. In dat geval wordt natuur behouden, maar kan er ook gebouwd worden voor lokale behoefte en kan er versnelling van de woningbouw plaatsvinden.

#### Artikel 2 Begripsbepalingen:

- **Definitie: Kantoorlocatie:** *een terrein dat vanwege zijn bestemming bestemd en geschikt is voor gebouwen die uitsluitend of hoofdzakelijk een kantoorfunctie hebben, met een totaal bruto vloeroppervlak van minimaal 2.000 m<sup>2</sup>. Hieronder worden niet begrepen kantoorfuncties die behoren bij en ondergeschikt zijn aan een hetzelfde terrein aanwezig bedrijf. Een binnen de provincie Noord-Holland gelegen terrein van minimaal 1 hectare bruto dat vanwege zijn bestemming bestemd en geschikt is voor gebruik door kantoren en openbare gebouwen, daaronder niet begrepen een terrein dat in overwegende mate bestemd is voor detailhandel of horeca;*

Regio Alkmaar ziet geen bezwaar in het uitdrukken van kantorenlocaties in vierkante meters noch in het monitoren van ontwikkelingen.

De regio vraagt zich af of de eerdere regeling heeft geresulteerd in probleemsituaties, of de regeling in lijn is met de ambities van de provincie ten aanzien van de omgevingsverordening (meer flexibiliteit, vertrouwen, eigen verantwoordelijkheid, etc.)

Regio Alkmaar verzoekt de provincie met de verordening zo veel mogelijk aan te sluiten op de ambities voor de omgevingsverordening. Gemeente Alkmaar vraagt om de definitie terug te laten vallen op 10.000m<sup>2</sup>.

#### Artikel 17 Voormalige agrarische bouwpercelen

---

**Lid 2 onder c:** *de woning de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omringende agrarische bedrijven niet beperkt.*

De intentie van de provincie om mogelijke belemmeringen voor agrarische ondernemingen weg te nemen onderschrijven wij. De manier echter waarop de regeling van artikel 17 is geformuleerd gaat ons inziens echter voorbij aan de praktijk en wetgeving.

##### Praktijk (bestemmingsplan Buitengebied Heerhugowaard)

In de praktijk zal een eenmaal geplaatste woning, zelfs al is het een bedrijfswoning, niet worden gesaneerd, ook niet bij volledige bedrijfsbeëindiging. Dat is kapitaalvernietiging voor de ondernemers. Wat wij wel tegenkomen is dat de (voormalige) bedrijfswoning veelvuldig nog gebruikt wordt door de voormalige agrariër of dat, soms krampachtig, gezocht wordt naar invulling van de bedrijfswoning met een werknemer van het bedrijf. Hierdoor ontstaan wel eens situaties die lastig handhaafbaar zijn.

Daarom heeft bijvoorbeeld gemeente Heerhugowaard in haar bestemmingsplan Buitengebied de mogelijkheid opgenomen om een plattelandswoning mogelijk te maken via een wijzigingsbevoegdheid. Dit bestemmingsplan is nog maar zeer recent onherroepelijk geworden, in september 2017. Tegen andere onderdelen van dit bestemmingsplan is een reactieve aanwijzing ingediend door de provincie. Echter niet tegen dit onderdeel.

##### Wetgeving

Als wordt gekeken naar de gevolgen van het hebben van een burgerwoning dan wel een bedrijfswoning op een naastliggend bedrijf, kan worden geconcludeerd dat dit geen enkel verschil kent. Enkel ten opzichte van het eigen bedrijf kent een woning geen milieutechnische bescherming. Voor een naastliggend bedrijf echter maakt de planologische status van de woning niet uit (bedrijfswoning of burgerwoning). Dit is als zodanig geregeld in bijvoorbeeld de Handreiking Industrielawaai en Vergunningverlening, het Activiteitenbesluit en de Wet Geluidhinder waarin zowel een burger- als een bedrijfswoning een(-zelfde) gevoelig object zijn. Het gestelde onder lid c dat een woning de omliggende bedrijven niet mag beperken is dan ook overbodig. Dit gebeurt namelijk al op grond van genoemde wetgeving.

#### Artikel 17a Agrarisch aanverwante bedrijven

---

**Lid 2 onder d:** *~~permanente~~ buitenopslag buiten het bouwvlak wordt verboden.*

Regio Alkmaar onderschrijft dat tijdelijke buitenopslag moeilijk te definiëren is. Om die reden wordt voorgesteld niet te omschrijven wat wel mag maar wat niet mag, namelijk permanente buitenopslag. Mocht de provincie deze toevoeging niet in de regel terug laten komen verzoekt Regio Alkmaar hierover een passage op te nemen in de toelichting van de verordening met het doel aan te geven dat tijdelijke opslag buiten bouwvlak niet strijdig is met de verordening.

#### Artikel 25 Weidevogelleefgebied

---

**Dit artikel wordt niet gewijzigd, maar opvallende opmerking door gemeente Medemblik:**

Gemeente Medemblik: Voorstel is om een bepaling aan dit artikel toe te voegen: vanuit het midden van een weg geldt aan weerszijden een 100 meter vrije zone, waarop de aanduiding "weidevogelgebied" niet van toepassing is. Dit voorkomt dat deze regelgeving niet de verbouw of elk initiatief in de dorpslinten frustreert. Een zone van 100 meter sluit aan bij de diepte van de agrarische bouwvlakken aan het lint. Voordeel is dat de kaart niet hoeft te worden aangepast. Met deze aanvulling wordt ons inziens recht gedaan aan de situatie in de praktijk en wordt onnodige administratieve belasting tussen provincie en gemeente voorkomen.

*Reactie Provincie op ambtelijke consultatie: Het voorstel om in alle gevallen een 100 meter vrije zone te hanteren aan weerszijden van wegen in weidevogelleefgebied, dus ook buiten de dorpslinten is vanuit ecologisch perspectief te verstrekkend. Aan uw oproep om tav dit onderwerp onnodige administratieve belasting tussen provincie en gemeente te voorkomen willen wij vervolg geven. Mogelijk kan dit door correcties van de begrenzingen van kaart 4 mee te nemen in de volgende PRVwijziging in het kader van het project 'NNN/recreatieschappen in balans' (zie opmerking 56). Wellicht zijn er ook andere oplossingen denkbaar, waarover wij graag ambtelijk met u in gesprek gaan.*

Regio Alkmaar denkt graag mee over oplossingen ten aanzien van de regelgeving en/of begrenzing in relatie tot het Weidevogelleefgebied.

#### Artikel 27 Landbouweffecten

---

Lid 1 onder b: een vermindering van het areaal landbouwgrond met minimaal ~~400~~ 20 hectare.

Regio Alkmaar is net als de provincie van mening dat het belangrijk is om het areaal landelijk gebied en de impact van ruimtelijke ontwikkelingen op het landelijk gebied te monitoren. Echter, deze afweging maakt reeds onderdeel uit van de integrale belangenafweging die het bevoegd gezag dient te maken alvorens in te stemmen met een ruimtelijke ontwikkeling. De regio verzoekt de provincie aan te geven welk provinciaal belang deze specifieke regels dienen en of de regeling dit in lijn is met de ambities van de provincie ten aanzien van de omgevingsverordening (meer flexibiliteit, vertrouwen, eigen verantwoordelijkheid, etc.). Regio Alkmaar verzoekt de provincie de regeling zo veel mogelijk aan te sluiten op de genoemde ambities voor de omgevingsverordening en te vertrouwen op de integrale belangenafweging van de gemeentebesturen.

Daar waar onze eerdere reactie door de provincie niet is overgenomen dienen wij deze nogmaals als zienswijze in. Zie hiervoor het document 'Ambtelijke reactie Provincie Noord-Holland op opmerkingen gemeente Conceptwijziging PRV 2018' opgesteld door de provincie.

Vanuit de regio gaat het met name over de volgende punten, hierbij is de nummering van de 'Ambtelijke reactie Provincie Noord-Holland op opmerkingen gemeente Conceptwijziging PRV 2018' aangehouden:

**(11) Art. 2 Definitie d: agrarisch bedrijf:** *agrarisch bedrijf: een bedrijf gericht op het voortbrengen van producten door het telen van gewassen of het houden van dieren, daaronder begrepen een productiegerichte paardenhouderij, houtteelt, zaadveredeling en de teelt van watergebonden organismen als planten, algen, weekdieren, schelpdieren en vissen;*

**Antwoord provincie:** De door de regio genoemde ketenintegratie wordt door de PRV niet uitgesloten. De in de opmerking genoemde activiteiten zoals het bewerken, verwerken en bewaren is onderdeel van het primaire productieproces.

Wanneer de provincie de definitie niet wenst aan te passen, dan graag een duidelijke toelichting op artikel 2 onder d (definitie agrarisch bedrijf).

**(12) Art. 2 Definitie p: gebruiksgericte paardenhouderij:** Is dit hobbymatig of bedrijfsmatig?

De vraag van de regio of gebruiksgericte paardenhouderij hobbymatig of bedrijfsmatig is, is niet beantwoord.

**(21) Art. 3 lid 1 onder d:** *een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht juncto artikel 4 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht, of artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken.*

**Antwoord provincie:** Dit artikel wijzigt niet in de conceptwijziging die ter consultatie voorligt.

Dit onderdeel is niet gewijzigd, maar graag de 'kruimel' uit deze bepaling halen: Bor bijlage II artikel 4.

Gezien de deregulering en in de geest van de Omgevingswet krijgen de lagere overheden meer beleidsvrijheid. Het nog steeds verplicht toetsen van kruimelafwijkingen (artikel 4 bijlage II Bor) aan de PRV staat hier haaks op.

**(22) Artikel 5c lid 1 Lid 1:** *Een bestemmingsplan maakt een **kleinschalige ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied** uitsluitend mogelijk binnen een bestaand bouwblok dat al voorziet in een **stedelijke functie**. Het aantal woningen mag hierbij niet toenemen:*

**Antwoord provincie:** Dit artikel wijzigt niet in de conceptwijziging die ter consultatie voorligt.

Dit artikel maakt kleinschalige stedelijke ontwikkelingen buiten BSG per definitie onmogelijk. Dit staat ook goede plannen in de weg. Zie de aangedragen casussen in deze zienswijze.

**(47) Artikel 17 Lid 2 onder b,**  
**(48) Artikel 17 Lid 2 onder b en c, (49) Artikel 17 Lid 2 onder c.**

**Antwoord provincie:**

De omzetting van een bedrijfswoning naar een burgerwoning kan de ruimtelijke mogelijkheden tot schaalvergroting en concentratie in glastuinbouwconcentratiegebied en tuinbouwconcentratiegebied in de weg zitten. De fysieke aanwezigheid van burgerwoningen zit een uitbreiding van bijvoorbeeld kassencomplex, aansluitend aan bestaande bouw, in de weg. Bedrijfswoningen zijn minder belemmerend voor schaalvergroting en concentratie. Een bedrijfswoning is niet meer 'nodig' als het bedrijf stopt. Dan is de kans groter dat de bedrijfswoning vrij komt als het bedrijf (of het perceel) wordt verkocht. Als de bedrijfswoning wordt omgezet naar burgerwoning, is het zeker dat de woning niet meer vrij zal komen en daar zal blijven staan.

De eerdere zienswijze is niet overgenomen.  
Zie de nadere onderbouwing op pagina 5 m.b.t. artikel 17 in deze zienswijze.

**(112) Artikel 27:** *De toelichting van een bestemmingsplan gelegen in het landelijk gebied, dat een functiewijziging bevat naar een niet-agrarische functie die leidt tot een vermindering van het areaal landbouwgrond met minder dan 20 ha bevat een motivering hoe rekening is gehouden met de effecten op de agrarische structuur van het betreffende gebied.*

**Antwoord provincie:** Ook niet-agrarische ontwikkelingen kleiner dan 20 ha in een gebied (bijvoorbeeld kleinschalige woningbouw of omzetten van landbouwgrond naar zonneakkers) kunnen effect hebben op de agrarische structuur. Daarom wordt gevraagd de effecten voor op de agrarische structuur in het gebied mee te wegen.

Regio Alkmaar sluit in deze zienswijze aan bij de ingediende zienswijze door gemeente Koggenland:  
Het is aanvaardbaar dat de grens van 100 ha wordt teruggebracht naar 20 ha voor LER. Het is niet aanvaardbaar dat ook bij kleinere ontwikkelingen wordt verlangd dat de effecten op de agrarische structuur moeten worden onderzocht. Een verplichting van opname van het effect in de plantoelichting betekent impliciet toch een onderzoek. Voor dergelijke kleinere ontwikkelingen is dit niet te rechtvaardigen. Het betekent een onnodige verzwarende van de onderzoekslasten voor initiatiefnemers. Staat haaks op het terugdringen van regelkosten voor de burgers en bedrijfsleven.

Daarnaast handhaaft regio Alkmaar haar eerder ingediende zienswijze:  
Dan moet je bij elke functiewijziging een rapport maken ongeacht de oppervlakte? Gaat wel heel erg ver. Je moet toch ook al voldoen aan het vereiste van een goede ruimtelijke ordening, de ladder en artikel 15?

**(116) Artikel 34:** *Gedeputeerde staten kunnen op aanvraag van burgemeester en wethouders een ontheffing als bedoeld in artikel 4.1a van de wet verlenen van artikel 5 tot en met artikel 33 van deze verordening voor zover de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de met die regels te dienen provinciale belangen. In voorkomende gevallen worden provinciale staten vooraf geïnformeerd over het voornemen van gedeputeerde staten om ontheffing te verlenen.*

**Antwoord provincie:** Dit artikel wijzigt niet in de conceptwijziging die ter consultatie voorligt.

Regio Alkmaar handhaaft haar eerder ingediende zienswijze:  
Langs provinciale staten is een zware procedure voor een hardheidsclausule. Graag zien wij dit aangepast.

**(128) Algemeen:**

Regio Alkmaar handhaaft de eerder door haar ingediende zienswijze, de provincie heeft hier niet inhoudelijk op gereageerd:

De wijziging van de Provinciaal Ruimtelijke Verordening zou zich beperken tot de hoogst noodzakelijke aanpassingen die niet kunnen wachten tot de Omgevingsvisie. Je kunt je afvragen of dat hier het geval is.

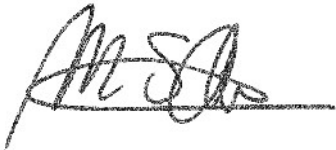
In de PRV wordt het nu zo geregeld dat GS snel de grenzen van weidevogelleefgebieden, bollenconcentratiegebieden, etc. aan kunnen passen. Daar ligt een directe koppeling met de bestemmingsplannen. Helaas zijn onze bestemmingsplanprocedures minder snel. Bovendien: waarom dubbel regelen?

Ten eerste past het niet in de Omgevingswetgedachte om zaken op twee plekken te regelen.

Ten tweede: waarom zou dat met gebiedsaanduidingen moeten?

Wellicht is het een idee om in toekomstige bestemmingsplannen/omgevingsplannen een dynamische verwijzing op te nemen naar de PRV. Vergelijkbaar met de regeling voor parkeren, die nu in veel bestemmingsplannen wordt opgenomen. Bijkomend voordeel is dat ervaring leert dat mensen beroep indienen op de gebiedsaanduidingen in het bestemmingsplan, terwijl dit voortvloeit uit hogere regelgeving en dus kansloos is.

Hoogachtend,



V.C.M. Stam – de Nijs  
Voorzitter Portefeuillehoudersoverleg RO Regio Alkmaar

**Van:** F  
**Verzonden:**  
**Aan:**  
**Onderwerp:** Tw. Ontwerpwijziging PRV nummer 1024366 , 1035707'.

Ha surush  
Zie onderstaand

Verzonden vanaf mijn Samsung-apparaat  
----- Oorspronkelijk bericht -----

Aan: **Surush VIA, onr. 8**  
**Onderwerp: Ontwerpwijziging**

Ontwerpwijziging PRV nummer 1024366 , 1035707'.

Goede middag meneer

---

Zoals zojuist telefonisch besproken, zend ik u hierbij ons situatie toe.

Wij zijn al agrarisch aanverwant bedrijf gevestigd op de

De gemeente vind het wenselijk als wij de woning van **1531** weg bouwen langs de weg, onder de noemer van eerstelijnsbebouwing.

Recentelijk is dan ook het agrarisch perceel westelijk van ons bedrijf aangekocht om dit middels een bestemmingsplan wijziging mogelijk te maken.

Graag wil ik u via deze weg dan ook verzoeken de grens van het weidevogel leefgebied ter hoogte van onze percelen, 120 meter zuidelijker te leggen. Om zo het traject m.b.t. bestemmingsplan/ omgevingsvergunningen niet complexer te maken dan deze door de gemeente waterland word gesteld.

*Ter infomatie:*

Al enkele jaren hebben wij "op slot" gezeten doordat de gemeente schermde dat agrarisch aanverwante bedrijven in het buitengebied niet meer wenselijk waren volgens de Provincie. Dit heeft de provincie de afgelopen jaren bijgesteld.

De gemeente waterland praat al sinds 1990 over het stichten van een bedrijventerrein, maar in de huidige plannen in geen ruimten voor ons soort agrarisch aanverwante bedrijven.



# Ruimtelijkeplannen.nl

Home Een plan bekijken ▾

Bestemmingsplannen | **Structuurvisies** | Algemene regels overheden |

**Ondergrond** **Kaartfilter** **Transparantie**

| Locatie | Naam | ID | Criteria |
|---------|------|----|----------|
|---------|------|----|----------|

**Zoek op locatie**

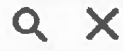
Adres

Wissen X

---

**Planfilter**

Plaatsnaam, adres of perceel..



Met vriendelijke groet,

*[Faint, illegible text, likely a signature or address block]*



# de struunhoeve

LOON- EN MAAIBEDRIJF

"Loon- en Maaibedrijf de Struunhoeve BV is gecertificeerd op niveau 3 van de Co2 prestatie ladder, meer informatie hierover vind u op onze website:

<http://www.destruunhoeve.nl/co2.php>



Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

---

**Van:**  
**Verzonden:**  
**Aan:**  
**Onderwerp:**

RE: Ontwerp Provinciale Verordening, toevoeging weidevogelleefgebied,  
~~16-2-18~~ ter inzage, NL.IMRO.9927.PRVPNHA20171219

Geachte mevrouw

Ik heb advies gevraagd aan onze begeleider van onze bedrijfsverplaatsing. Kunt u mij anders alvast de beperkingen doormailen die gelden voor weidevogelleefgebied voor de melkveehouder?  
En kan het zo zijn dat je percelen die in eigendom zijn daarvan uitgesloten worden?  
En wat voor effect heeft het indienen van een zienswijze?

Met vriendelijke groet,

~~\_\_\_\_\_~~

~~\_\_\_\_\_~~

---

**Van:**  
**Verzonden: d**  
**Aan:**  
**Onderwerp:** RE: Ontwerp Provinciale verordening, toevoeging weidevogelleefgebied,  
ter inzage, NL.IMRO.9927.PRVPNHA20171219

Geachte famili

Bedankt voor uw e-mail.

€ .grensd als weidevogelleefgebied (zie hieronder, een Prt. Scr. van het perceel).

Weet u nog wie destijds uw contactpersoon bij de provincie was? Dan kan ik het intern voor u navragen, hoe het zit.



Met vriendelijke groet,

*beleidsadviseur Omgevingsbeleid*

Houtplein 33 2012 DE Haarlem  
[ebrahimim@noord-holland.nl](mailto:ebrahimim@noord-holland.nl)

[www.noord-holland.nl](http://www.noord-holland.nl)



Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.  
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

**Van**

**Verzonden:** woensdag 31 januari 2018 09:34

**Aan:** br

**Onderwerp:** FW: Ontwerp Provinciale Verordening, toevoeging weidevogelleefgebied, ter inzage, NL.IMRO.9927.PRVNHA20171219

Betreft : Ontwerp Provinciale Verordening, toevoeging weidevogelleefgebied  
2-18 ter inzage

NL.IMRO.9927.PRVPNHA20171219

Ons kenmerk : WABO17/00579

Geachte mevrouw

Ik heb u net telefonisch gesproken. Hierbij stuur ik u mijn gegevens.

Wij zijn 12 jaar geleden gestart met de verplaatsing van ons melkveebedrijf vanaf de Groeterpolder, overleg met de Gemeente Bergen en de Provincie. Na alle procedures in deze 12 jaar te hebben doorlopen hebben we nu alle vergunningen (zie o.a. WABO17/00579, het oprichten van een melkveebedrijf op het perceel).

Ik heb het ontwerp van de Provinciale Verordening (toevoegen weidevogelleefgebied) gelezen en aangezien dit ons nieuwe op te richten bedrijf zou gaan betreffen wil ik heel graag met u overleggen.

Met vriendelijke groet,  
Dorine

---

Deze e-mail is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Iedere wijziging, vermenigvuldiging, verspreiding of ander gebruik van de informatie in dit bericht door andere personen dan de beoogde ontvanger is verboden. Als u bij vergissing dit bericht heeft ontvangen, stel dan de afzender hiervan op de hoogte en verwijder dit bericht van uw computer. De afzender van dit bericht aanvaardt geen aansprakelijkheid voor onjuiste of onvolledige overdracht van de informatie in dit bericht.

Provinciale Staten van Noord-Holland,  
t.a.v. M. Ebrahimi Poer  
Postbus 3007  
2001 DA Haarlem

Stadhuisplein 100  
1506 MZ Zaandam  
Postbus 2000  
1500 GA Zaandam

Telefoon 14 075  
[www.zaanstad.nl](http://www.zaanstad.nl)

DATUM 12 februari 2018  
ONS KENMERK  
DOORKIESNUMMER (075) 6552012  
ONDERWERP zienswijze Zaanstad op wijzigingen PRV 2018

Geachte heer/ mevrouw,

Op 19 januari heeft de provincie Noord Holland de gewijzigde PRV 2018 ter inzage gelegd. Naar aanleiding daarvan brengen we het volgende onder uw aandacht.

Zaanstad heeft kennis genomen van de wijzigingen met betrekking tot gebruiksgerichte en productiegerichte paardenhouderij. We constateren dat deze vormen van paardenhouderij mogelijk worden gemaakt op bestaande en voormalige agrarische bedrijven. We vermoeden dat de mogelijkheden voor bedrijfsmatige paardenhouderij hiermee voldoende zijn.

Wij maken ons daarentegen zorgen om *hobbymatige* paardenhouderij. De maatschappelijke behoefte bij bewoners van de dorpslinten en het buitengebied om aan huis paarden te kunnen houden, is nog altijd groot. Daarom is er vraag naar mogelijkheden voor stalruimte, paardenbakken en in enkele gevallen ook schuilhutten. Het is onze wens om aan deze maatschappelijke behoefte tegemoet te komen, met respect voor de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de genoemde gebieden.

Binnen de huidige PRV en de voorgestelde wijzigingen, zien we hiervoor weinig mogelijkheden. We zoeken graag de samenwerking met u op om mogelijkheden voor dergelijke zaken te zoeken. We zien daarvoor kansen in het proces van opstellen van de provinciale Omgevingsvisie 2050 en in het bijzonder de daaraan gekoppelde Omgevingsverordening.

Namens het college van Burgemeester en Wethouders,

Hoogachtend,



R. Schmidt  
Sectorhoofd Kennis en Expertise  
Gemeente Zaanstad





## Gemeente Aalsmeer

### Verbinding en Regie

Provincie Noord-Holland  
Postbus 3007  
2001 DA Haarlem

**Uw contact** E. van der Klis  
**T** (020) 540 41 46  
**F** (0297) 38 76 76  
e.van.der.klis@amstelveen.nl

Postbus 253, 1430 AG Aalsmeer  
*Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum  
van deze brief*

**INGEKOMEN 14 FEB. 2018**

**Datum** 13 februari 2018  
**Ons kenmerk** Z-2018/008329; D-2018/044133

**Betreft** Reactie op wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening

Geacht bestuur,

Op 16 januari 2018 heeft u als Gedeputeerde Staten van Noord-Holland een gecorrigeerde ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) in verband met de heroverweging landbouwgebieden, de actualisatie Leidraad Landschap en Cultuurhistorie en andere aanpassingen vastgesteld. De correctie betreft het toevoegen van een nieuw derde lid in artikel 26c (Glastuinbouw). Voor het overige is de ontwerpwijziging gelijk aan de versie die eerder op 19 december 2017, na een ambtelijke consultatieronde, door u is vastgesteld.

De ontwerpwijziging ligt gedurende de periode van 16 januari 2018 t/m 16 februari 2018 ter inzage met de mogelijkheid voor het indienen van een zienswijze. Wij zijn verheugd dat u onze voorstellen voor een aanpassing van artikel 5 e (woningbouw in de 20 Ke-contour) heeft overgenomen, zodanig dat u het beleid voor de mogelijkheid van kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied binnen deze contour gelijk heeft getrokken met dat voor het landelijke gebied buiten die contour en ook de mogelijkheid openhoudt, dat buiten bestaand stedelijk gebied nieuwe woningbouwlocaties kunnen worden ontwikkeld, indien daarvoor van het Rijk een verklaring van geen bezwaar ex artikel 8.9 Wet luchtvaart is afgegeven. Voor ons geeft de ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) daarom alleen nog aanleiding tot het maken van een aantal opmerkingen in relatie tot de regels voor glastuinbouw. Deze opmerkingen hebben wij overigens als Greenport gemeenten onderling afgestemd.

#### *Artikel 26c, sub 4 (en 5)*

Met de voorliggende wijziging van artikel 26c, sub 3 van de verordening beperkt u voor glastuinbouwconcentratiegebieden de vestiging van bedrijven die gelieerd zijn aan de glastuinbouw. De ruime interpretatie van gelieerde bedrijvigheid leidt volgens u in de praktijk soms tot ongewenste ontwikkelingen. Om die reden geeft u nader invulling aan het begrip "gelieerd zijn aan glastuinbouw"; het gaat om bedrijven met kassen gericht op zaadveredeling, plantenveredeling, scholing en onderzoek. Daarnaast kunnen ingevolge artikel 26c, sub 5 in glastuinbouwconcentratiegebieden in plaats van "bedrijven", alleen nog maar "activiteiten" worden toegestaan die aantoonbaar bijdragen aan de verduurzaming van de glastuinbouwsector.



Over deze wijzigingen c.q. inperking heeft vooraf geen enkele afstemming plaatsgevonden in regionaal (lees: Greenport) verband. Dit, terwijl juist u aanstuurt op een door de regio gedragen visie op de glastuinbouwsector en bijbehorende aanpak. In dat opzicht verbaast de voorgestelde wijziging ons zeer en vinden wij deze gang van zaken niet passend binnen de wijze waarop wij binnen de Greenport Aalsmeer als gelijkwaardige partners met elkaar omgaan. Wij verwachten nog altijd dat u eerst met ons en andere regiopartners in de Greenport Aalsmeer ordentelijk een discussie voert over knelpunten en mogelijke oplossingen. Het kan niet de bedoeling zijn dat u een dergelijke discussie eenzijdig beslecht door een wijziging van de provinciale verordening.

Wij verzoeken u dan ook af te zien van bovengenoemde aanpassing van de verordening en binnen de Greenport eerst met ons hierover in gesprek te gaan.

#### *Artikel 26c sub 3*

Op basis van het voorgestelde artikel 26c sub 3 kan een glastuinbouwbedrijf gelegen buiten een glastuinbouwconcentratiegebied uitbreiden tot een totale omvang van meer dan 2 hectare, mits (...) "de uitbreiding leidt tot een verbeterde duurzame bedrijfsvoering, waarbij het bedrijf een aantoonbare duurzame synergie heeft met de aangrenzende stedelijke functies." Ook voor deze wijziging geldt dat wij hierover graag in Greenport verband waren geconsulteerd. Aan het formuleren van voorwaarden voor de uitbreiding van een glastuinbouwbedrijf dat buiten een concentratiegebied is gelegen, moet naar onze mening een duidelijke visie ten grondslag liggen. Een visie die bovenal eerst is afgestemd met de regiopartners uit de Greenport.

Wij verzoeken u daarom ook van deze wijziging af te zien en de voorgestelde aanpassing te betrekken bij de bredere discussie over een visie op glastuinbouw en bijbehorende functies.

#### *Artikel 26c sub 7*

Met de voorgestelde wijziging in artikel 26c sub 7 beoogt u zeker te stellen, dat indien sprake is van verplaatsing van een glastuinbouwbedrijf naar een glastuinbouwconcentratiegebied, het betreffende bedrijf op de bestaande locatie wordt wegbestemd en beëindigd. U veronderstelt dat dit altijd een wenselijke ontwikkeling is, en ook, dat een gemeente altijd zicht heeft op bedrijfsverplaatsingen en daar een actieve rol in speelt. Het staat bedrijven echter vrij om hun gronden te verkopen aan een ander glastuinbouwbedrijf zonder tussenkomst van een gemeente. Van actief wegbestemmen is in dat geval dan ook geen sprake. Daarnaast kan door dit artikel juist de verplaatsing van succesvolle bedrijven naar de daarvoor bedoelde glastuinbouwconcentratiegebieden belemmeren. Juist in onze regio is het immers lang niet altijd mogelijk tot alternatieve bestemmingen te komen. Wegbestemmen kan alleen als er ook een uitvoerbare nieuwe functie voorhanden is. Op deze manier maakt de PRV de gewenste verplaatsing van bedrijven afhankelijk van andere, onzekere juridisch-planologische procedures en staat het de dynamiek waar wij in het Greenport gebied naar op zoek zijn juist in de weg.

Wij achten deze wijziging van de verordening niet juridisch uitvoerbaar en ook overigens ongewenst, en verzoeken u het artikel te laten vervallen.

#### *Artikel 17*

De met artikel 17, lid 2, sub b voorgestelde wijziging houdt voor glastuinbouwconcentratiegebied of tuinbouwconcentratiegebied een verbod in op het omzetten van een bedrijfswooning naar een burgerwooning. Volgens de toelichting zou een burgerwooning een belemmering kunnen zijn voor toekomstige ontwikkelingen. Daarmee veronderstelt u dat nieuwe burgerwoningen altijd voor belemmeringen zorgen voor de uitoefening van glastuinbouw in het gebied. In concrete gevallen hoeft dat helemaal niet het geval te zijn. Het derde sublid vraagt al om een toets van eventuele belemmeringen door de beoogde nieuwe burgerwooning. Daarnaast gaat u voorbij aan het feit dat ook een bedrijfswooning, net zoals een bur-

gerwoning, een belemmering kan zijn voor het functioneren van een ander bedrijf. Wij zien de ratio van dit generieke verbod dan ook niet in.

Om ruimte te houden voor lokaal maatwerk verzoeken wij u artikel 17 lid 2 te laten vervallen bij vaststelling van de verordening.

Voor het overige geeft het ontwerpbesluit tot wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening ons geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van de gemeente Aalsmeer,

de secretaris,

de burgemeester,



mr. F.L. Romkema



J.J. Nobel



contactpersoon A.Stevens  
onderwerp Reactie op wijziging PRV 2018  
zaaknummer 2018-007257  
datum 13 februari 2018  
bijlage(n)

Provinciale Staten van Noord Holland  
Postbus 3007  
2001 DA Haarlem

INGEKOMEN 14 FEB. 2018

Geachte bestuur,

Op 16 januari 2018 heeft u als Gedeputeerde Staten van Noord-Holland een gecorrigeerde ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) in verband met de heroverweging landbouwgebieden, de actualisatie Leidraad Landschap en Cultuurhistorie en andere aanpassingen vastgesteld. De correctie betreft het toevoegen van een nieuw derde lid in artikel 26c (Glastuinbouw). Voor het overige is de ontwerpwijziging gelijk aan de versie die eerder op 19 december 2017 door u is vastgesteld.

Bestuursdienst  
Gemeente Uithoorn  
Laan van Meerwijk 16  
1423 AJ Uithoorn  
Postadres  
Postbus 8  
1420 AA Uithoorn  
Telefoon  
(0297) 513 111  
Fax  
(0297) 513 222  
[www.uithoorn.nl](http://www.uithoorn.nl)  
[gemeente@uithoorn.nl](mailto:gemeente@uithoorn.nl)  
[@Gem\\_Uithoorn](https://twitter.com/Gem_Uithoorn)

In de voorgestelde wijziging op de PRV komen onder meer de volgende onderwerpen terug:

- Beleidswijziging thema landbouw: opheffen onderscheid tussen gebieden voor grootschalige en gecombineerde landbouw;
- Aanvulling begripsbepalingen landbouw
- Opnemen geactualiseerde Leidraad Landschap en Cultuurhistorisch
- Overstromingsrobuust inrichten
- Toevoegen nieuwe weidevogelleefgebieden

De ontwerpwijziging ligt gedurende de periode van 16 januari 2018 t/m 16 februari 2018 terinzage. Gedurende de periode van terinzagelegging kunnen opmerkingen over deze ontwerpwijziging worden ingediend. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Uithoorn wilt gebruik maken van deze mogelijkheid ten aanzien van het onderwerp glastuinbouwconcentratiegebieden. De gemeente Uithoorn maakt onderdeel uit van de Greenport. De aangepaste regeling voor glastuinbouwconcentratiegebieden is besproken in Greenport verband. Onderstaande opmerking is een gezamenlijk gedragen opmerking van de verschillende Greenport gemeente, zoals Amstelveen, Aalsmeer en Haarlemmermeer.

### **Glastuinbouwconcentratiegebied**

U beperkt, op basis van de voorliggende wijziging van artikel 26c van de verordening, in glastuinbouwconcentratiegebieden de vestiging van bedrijven die gelieerd zijn aan de glastuinbouw. De ruime interpretatie van gelieerde bedrijvigheid leidt volgens u in de praktijk soms tot ongewenste ontwikkelingen. Om die reden geeft u nader invulling aan het begrip "gelieerd zijn aan glastuinbouw"; het gaat om bedrijven met kassen gericht op zaadveredeling, plantenveredeling, scholing en onderzoek. Daarnaast kunnen wat u betreft in glastuinbouwconcentratiegebieden in plaats van "bedrijven", alleen nog maar "activiteiten" worden toegestaan die aantoonbaar bijdragen aan de verduurzaming van de glastuinbouwsector.

Over deze wijzigingen c.q. inperking heeft vooraf geen enkele afstemming plaatsgevonden in regionaal verband. Dit, terwijl juist u aanstuurt op een door de regio gedragen visie op de glastuinbouwsector en bijbehorende aanpak. In dat opzicht verbaast de voorgestelde wijziging ons zeer.

Wij gaan er nog altijd van uit dat u eerst met ons en andere regiopartners in de Greenport Aalsmeer ordentelijk een discussie voert over knelpunten en mogelijke oplossingen. Het

kan niet de bedoeling zijn dat u een dergelijke discussie eenzijdig beslecht door een wijziging van de provinciale verordening.

Wij verzoeken u dan ook af te zien van bovengenoemde aanpassing van de verordening en eerst met ons hierover in gesprek te gaan.

Datzelfde geldt voor artikel 26c sub 3. Op basis van dat artikel kan een glastuinbouwbedrijf gelegen buiten een glastuinbouwconcentratiegebied uitbreiden tot een totale omvang van meer dan 2 hectare, mits (...) "de uitbreiding leidt tot een verbeterde duurzame bedrijfsvoering, waarbij het bedrijf een aantoonbare duurzame synergie heeft met de aangrenzende stedelijke functies."

Aan het formuleren van voorwaarden voor de uitbreiding van een glastuinbouwbedrijf dat buiten een concentratiegebied is gelegen, moet naar onze mening een duidelijke visie ten grondslag liggen. Een visie die bovenal eerst is afgestemd met de regiopartners uit de Greenport.

In artikel 26c sub 7 stelt u verder dat indien sprake is van verplaatsing van een glastuinbouwbedrijf naar een glastuinbouwconcentratiegebied, zeker gesteld dient te worden dat het betreffende bedrijf op de bestaande locatie wordt wegbestemd en beëindigd.

U veronderstelt dat dit altijd een wenselijke ontwikkeling is, dat een gemeente ook altijd zicht heeft op bedrijfsverplaatsingen en daar een actieve rol in speelt. Het staat bedrijven echter vrij om hun gronden te verkopen aan een ander glastuinbouwbedrijf zonder tussenkomst van een gemeente. Van actief wegbestemmen is in dat geval dan ook geen sprake. Op dit punt is de verordening niet zondermeer juridisch uitvoerbaar en dient het artikellid wat ons betreft te vervallen.

Op basis van artikel 17 lid 2 is in glastuinbouwconcentratiegebieden is het omzetten van een bedrijfswoning naar een burgerwoning niet toegestaan. Een burgerwoning zou naar uw mening een belemmering kunnen zijn voor toekomstige ontwikkelingen.

Daarmee veronderstelt u dat nieuwe burgerwoningen altijd voor belemmeringen zorgen voor bestaande bedrijven, terwijl dat in concrete gevallen niet het geval hoeft te zijn.

Daarnaast gaat u voorbij aan het feit dat ook een bedrijfswoning, net zoals een burgerwoning, een belemmering kan zijn voor het functioneren van een ander bedrijf.

Om ruimte te houden voor lokaal maatwerk verzoeken wij u artikel 17 lid 2 te laten vervallen bij vaststelling van de verordening.

Hoogachtend,  
burgemeester en wethouders van Uithoorn,  
namens dezen,  
Afdelingshoofd Wonen en Werken



(mevr. drs. M.C. Wegewijs)





gemeente  
**Haarlemmermeer**

INGEKOMEN 15 FEB. 2018

Provinciale Staten van Noord-Holland  
t.a.v. M. Ebrahimi Poer  
Postbus 3007  
2001 DA HAARLEM

Postbus 250  
2139 AG Hoofddorp

Bezoekadres:  
Raadhuisplein 1  
Hoofddorp  
Telefoon 0900 1852  
Telefax 023 56395 50

|                |   |
|----------------|---|
| Cluster        | Ruimte, Economie en Duurzaamheid              |
| Contactpersoon | mevrouw A. Breuer - Linschooten               |
| Telefoon       | 0900 1852                                     |
| Uw brief       | -   |
| Ons kenmerk    | X2018.58391                                   |
| Bijlage(n)     | Geen  |
| Onderwerp      | Ontwerpwijziging PRV nummer 1024366, 1035707. |

Hoofddorp,

14 FEB. 2018

Geachte leden van de Provinciale Staten,

In reactie op de ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) die momenteel ter inzage ligt merken wij het volgende op.

In de toelichting op de ontwerpwijziging geeft u aan dat de provincie momenteel werkt aan de totstandkoming van de provinciale Omgevingsvisie. Ook een Omgevingsverordening wordt de komende tijd in samenspraak met partners opgesteld. Vooruitlopend op de totstandkoming van deze producten vindt u het van belang dat de huidige Provinciale Ruimtelijke Verordening actueel en kloppend blijft. Wel zal de actualisering van de PRV zich volgens uw eigen toelichting beperken tot de hoogst noodzakelijke aanpassingen die niet kunnen wachten op de Omgevingsvisie.

Deze toelichting gelezen hebbend geven de onderwerpen 'landbouw' en 'glastuinbouwconcentratiegebieden' ons aanleiding tot het geven van de volgende reactie.

#### *Landbouw*

U stelt voor een Landbouweffectrapportage (LER) verplicht te stellen bij bestemmingsplannen voor landelijk gebied waarbij sprake is van een vermindering van areaal landbouwgrond met minimaal 20 hectare. Voorheen werd een ondergrens gehanteerd van 100 hectare. Bestemmingsplannen voor gebieden die vallen onder de Ecologische Hoofdstructuur worden hiervan uitgezonderd omdat "de afweging tussen landbouw en natuur eerder al heeft plaatsgevonden". Functiewijzigingen onder de 100 hectare kunnen volgens u een grote impact hebben op de agrarische structuur.

Naar onze mening heeft voor alle keuzes die zijn gemaakt in de Provinciale Structuurvisie een belangenafweging plaatsgevonden en is de Structuurvisie uiteindelijk op een democratische wijze tot stand gekomen. Ook de gemeente heeft bij het opstellen van de gemeentelijke Structuurvisie belangen reeds tegen elkaar afgewogen, daarbij betrokken de uitkomsten van een Milieueffectrapportage (MER) en LER. Bij bestemmingsplannen die in lijn zijn met structuurvisies is het verplicht opstellen van een LER wat ons betreft een herhaling van zetten. Wij kunnen ons hooguit voorstellen dat een LER voor de hand ligt bij een afname van landbouwgrond die niet voorzien was in een provinciale of gemeentelijke Structuurvisie. Ook een actualisatie van een in het verleden reeds uitgevoerde LER kan bij planvorming wenselijk zijn, maar die afweging is aan ons als lokaal bestuur.

Los hiervan zijn wij er op basis van uw toelichting niet van overtuigd dat het hier om een aanpassing van de Provinciale Verordening gaat die niet kan wachten op de Omgevingsvisie. Enerzijds omdat u niet aangeeft dat zich momenteel een probleem voordoet ten aanzien van de provinciale agrarische landbouwstructuur.

Anderzijds omdat wij onlangs van u een uitnodiging hebben ontvangen om over het onderwerp "Landbouw in de Omgevingsverordening" het gesprek met elkaar aan te gaan. In dat kader heeft u opgemerkt dat de Omgevingsverordening kansen biedt om dingen anders aan te pakken, anders en beter te regelen. Kansen om te benoemen welke regels goed werken, het gesprek aan te gaan over de vraag waarom we dingen regelen zoals we ze regelen en te verkennen wat we beter gaan doen.

Wij zijn vanzelfsprekend bereid om met u het gesprek hierover aan te gaan, maar verzoeken u wel de resultaten van deze gesprekken leidend te laten zijn voor een eventuele aanpassing van de Verordening. Voor de nu voorgestelde wijziging is naar onze mening geen enkele aanleiding.

#### *Glastuinbouwconcentratiegebied*

U beperkt, op basis van de voorliggende wijziging van artikel 26c van de verordening, in glastuinbouwconcentratiegebieden de vestiging van bedrijven die gelieerd zijn aan de glastuinbouw. De ruime interpretatie van gelieerde bedrijvigheid leidt volgens u in de praktijk soms tot ongewenste ontwikkelingen. Om die reden geeft u nader invulling aan het begrip "gelieerd zijn aan glastuinbouw"; het gaat om bedrijven met kassen gericht op zaadveredeling, plantenveredeling, scholing en onderzoek. Daarnaast kunnen wat u betreft in glastuinbouwconcentratiegebieden in plaats van "bedrijven", alleen nog maar "activiteiten" worden toegestaan die aantoonbaar bijdragen aan de verduurzaming van de glastuinbouwsector.

Samen met onze regiogemeenten Uithoorn, Aalsmeer en Amstelveen constateren wij dat over deze wijzigingen vooraf geen enkele afstemming heeft plaatsgevonden in regionaal verband. Dit, terwijl juist u aanstuurt op een door de regio gedragen visie op de glastuinbouwsector en bijbehorende aanpak. In dat opzicht verbaast de voorgestelde wijziging ons zeer.

Wij gaan er nog altijd van uit dat u eerst met ons en andere regiopartners in de Greenport Aalsmeer een discussie voert over knelpunten en mogelijke oplossingen. Het kan niet de



bedoeling zijn dat u een dergelijke discussie eenzijdig beslecht door een wijziging van de provinciale verordening.

Wij verzoeken u dan ook af te zien van bovengenoemde aanpassing van de verordening en eerst met ons hierover in gesprek te gaan.

Datzelfde geldt voor artikel 26c sub 3. Op basis van dat artikel kan een glastuinbouwbedrijf gelegen buiten een glastuinbouwconcentratiegebied uitbreiden tot een totale omvang van meer dan 2 hectare, mits (...) "de uitbreiding leidt tot een verbeterde duurzame bedrijfsvoering, waarbij het bedrijf een aantoonbare duurzame synergie heeft met de aangrenzende stedelijke functies."

Aan het formuleren van voorwaarden voor de uitbreiding van een glastuinbouwbedrijf dat buiten een concentratiegebied is gelegen, moet naar onze mening een duidelijke visie ten grondslag liggen. Een visie die bovenal eerst is afgestemd met de regiopartners uit de Greenport.

In artikel 26c sub 7 stelt u verder dat indien sprake is van verplaatsing van een glastuinbouwbedrijf naar een glastuinbouwconcentratiegebied, zeker gesteld dient te worden dat het betreffende bedrijf op de bestaande locatie wordt wegbestemd en beëindigd.

U veronderstelt dat dit altijd een wenselijke ontwikkeling is, dat een gemeente ook altijd zicht heeft op bedrijfsverplaatsingen en daar een actieve rol in speelt. Het staat bedrijven echter vrij om hun gronden te verkopen aan een ander glastuinbouwbedrijf zonder tussenkomst van een gemeente. Van actief wegbestemmen is in dat geval dan ook geen sprake. Op dit punt is de verordening niet zonder meer juridisch uitvoerbaar en moet het artikellid wat ons betreft komen te vervallen.

Op basis van artikel 17 lid 2 is in glastuinbouwconcentratiegebieden het omzetten van een bedrijfswoning naar een burgerwoning niet toegestaan. Een burgerwoning zou naar uw mening een belemmering kunnen zijn voor toekomstige ontwikkelingen.

Daarmee veronderstelt u dat nieuwe burgerwoningen altijd voor belemmeringen zorgen voor bestaande bedrijven, terwijl dat in concrete gevallen niet het geval hoeft te zijn. Daarnaast gaat u voorbij aan het feit dat ook een bedrijfswoning, net zoals een burgerwoning, een belemmering kan zijn voor het functioneren van een ander bedrijf. Om ruimte te houden voor lokaal maatwerk verzoeken wij u artikel 17 lid 2 te laten vervallen bij vaststelling van de verordening.

Overigens valt, blijkens de betreffende kaart behorend bij de verordening, onder glastuinbouwconcentratiegebied de gehele woonkern Rijsenhout. Dat zou betekenen dat binnen deze bestaande woonkern bedrijfswoningen niet omgezet zouden kunnen worden naar een burgerwoning. Wij verzoeken u de kaart Glastuinbouwconcentratiegebied aan te passen en alleen die gronden als glastuinbouwconcentratiegebied aan te geven die in en rond Rijsenhout daadwerkelijk een bestemming glastuinbouw hebben.

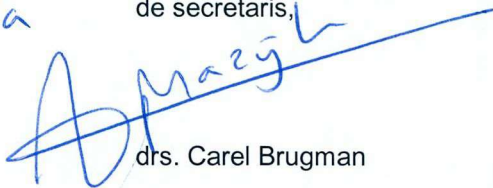
Voor het overige geeft het ontwerpbesluit tot wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening ons geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,  
de secretaris,

b/a

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'C. Brugman', written over a horizontal line.

drs. Carel Brugman

de burgemeester,

b/a.

A large, stylized handwritten signature in blue ink, written over a horizontal line.

Onno Hoes



Provinciale Staten van Noord-Holland  
t.a.v. M. Ebrahimi Poer  
Postbus 3007  
2001 DA Haarlem

Uw brief: -  
Uw kenmerk: -  
Behandeld door: MR  
Ons kenmerk: 20180215

Betreft: Reactie op ontwerpwijziging PRV nummer 1024366, 1035707

Amsterdam, 15 februari 2018

Geachte leden van de Provinciale Staten,

Hierbij sturen wij u een reactie op de nu voorliggende ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening.

Bij bestudering van het kaartmateriaal blijkt dat een strook land langs de Mooie Nel, ten westen van molen De Slokop aan de Lagedijk 13 te Spaarndam, niet langer behoort tot de EHS/NNN. Dit vinden wij hoogst opmerkelijk, omdat op 17 september 2014 j.l. de Raad van State ons beroepschrift tegen de bouw van acht 'watervilla's' langs de Mooie Nel op specifiek deze locatie heeft toegewezen. Nu lijkt de provincie alsnog de deur op een kier te zetten voor de projectontwikkelaar die SpaarneBuiten ontwikkelt. Wij vragen ons af wat de achterliggende gronden zijn voor deze wijziging en zijn van mening dat daarmee natuurwaarden en de belangen van de molen worden geschaad. Die laatste is afhankelijk van een vrije windvang.

Hopelijk kan de situatie hersteld worden zoals deze in 2014 was.

Met vriendelijke groet,



Nicole Bakker,  
directeur

## Ebrahimi Poer, mw. M. (Surush)

---

**Van:** Beemster Groen <beemstergroen@gmail.com>  
**Verzonden:** donderdag 15 februari 2018 18:24  
**Aan:** Ebrahimi Poer, mw. M. (Surush)  
**CC:** Frank Beekers; Rineke Neppelenbroek; Michael Bosman; Yuri | Glazing Vision Espana; Evelien De Vries  
**Onderwerp:** 'Ontwerpwijziging PRV nummer 1024366 , 1035707'.  
**Bijlagen:** 20180123 kaartje 5 bijlage bij update PRV.docx; 2011-11- kaartje 7 Barro.doc; 2017 Oostdijk en Zuidersloot foto's.pdf

Betreft: Ontwerpwijziging PRV nummer 1024366 , 1035707'.

Geachte heer M. Ebrahimi Poer,

Naar aanleiding van de Ontwerpwijziging PRV deel ik u namens Beemstergroen het volgende mede.

In de daarbij behorende kaarten bij de PRV waarin de wijzigingen wordt voorgesteld is in het UNESCO-gebied de Beemster (geel gemarkeerd) en de UNESCO-aanwijzing van De Stelling van Amsterdam niet doorgevoerd (zwart gemarkeerd). Op de kaart van De Beemster houdt de Stelling van Amsterdam op. Er staat weliswaar een lijn, echter ik ben van mening dat dit niet duidelijk is aangegeven. Op deze wijze is onduidelijk dat een deel van de Stelling van Amsterdam (5 fortten) inclusief de schootsvelden en kringen op Beemster grondgebied doorloopt. Het is een doorgaand stelsel van linedijken in een grote ring om Amsterdam. Dit gedeelte kent dus een dubbel UNESCO-gebied en dient een dubbele bescherming.

Ik verzoek u namens Beemstergroen het kaartmateriaal van De Beemster te wijzigen inhoudende dat de Stelling van Amsterdam inclusief schootvelden, inundatiegebieden, sluizen voor- en achterkanalen en kringen doorloopt conform Leidraad Landschap en Cultuurhistorie. Ik denk aan een geel/zwarte markering ipv een doorgetrokken streep. Zie ook de artikelen 20 t/m 22, die bedoeld zijn als uitwerking van de verplichting in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) ten aanzien van de UNESCO-werelderfgoederen van uitzonderlijke universele waarden.

Daarbij is het eveneens storend dat op de daarbij behorende kaarten bij de PRV de bebouwde kom van Purmerend doorloopt in de Zuidoostbeemster. Het gebied langs de Oostdijk tot Purmerenderweg en Noorderpad van Purmerenderweg tot Oostdijk in Zuidoostbeemster is onbebouwd op wat lintbebouwing na (zie foto's in bijlage). Andere lintbebouwing langs wegen van de Zuidoostbeemster of in andere delen van De Beemster zijn eveneens onvermeld op de kaarten van de PRV.

De kaart behorend bij Barro houdt de bebouwing van Purmerend buiten Zuidoostbeemster. Ik verzoek u dan ook om de bebouwing van Zuidoostbeemster weg te laten of slechts de bestaande bebouwing van de Zuidoostbeemster kern, liggend tussen de Zuiderweg, de Purmerenderweg, Noorderpad tot Purmerenderweg en de A7, op de kaart aan te geven.

Bij voorbaat mijn dank.

Vriendelijke groeten,

Evelien de Vries, voorzitter



Provinciale Staten van Noord-Holland

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Spaarndam, 15 februari 2018

Kenmerk: PRV-nummer 1024366 , 1035707

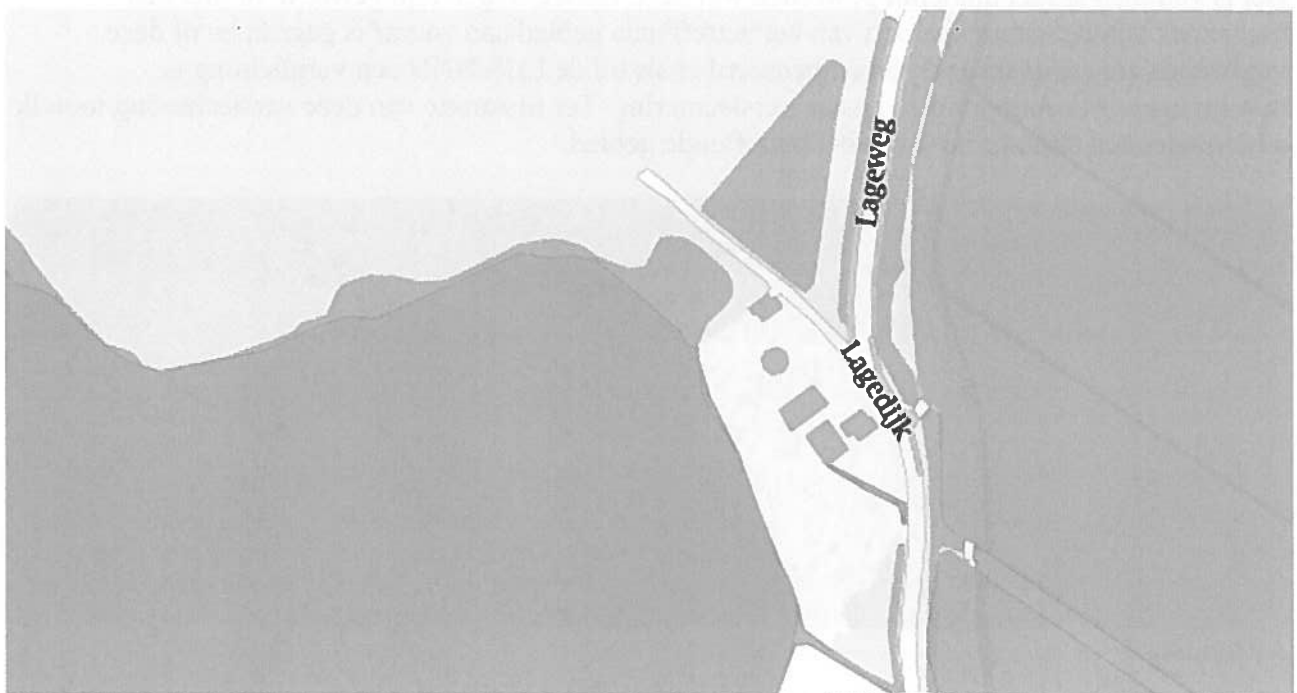
Betreft: Ontwerpwijziging PRV

Geachte leden van Provinciale Staten,

Hierbij wil ik mijn reactie geven op de ter inzage liggende ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening.

Mijn reactie gaat over de zonering van de EHS/NNN rond de molen De Slokop aan de Mooie Nel.

Bij bestudering van de bijbehorende kaart het viel mij op dat een strook land langs de Mooie Nel, ten westen van molen De Slokop én ten noorden van deze molen en ten westen van de Lageweg niet langer behoort tot de EHS/NNN. (zie afbeelding 1 hieronder)



Afbeelding 1

De kaart laat nu alleen een aantal zeer kleine wijzigingen zien, die in het niet vallen bij de zonering die hier in mei 2011 nog van kracht was en voor de Raad van State in een uitspraak van 17 september 2014 mede reden was de bouw van acht watervilla's langs de Mooie Nel ten westen van molen De Slokop te verhinderen.

De tweede foto, afbeelding 4, laat het westelijk deel van deze strook zien toen het industriegebied nog bestond en afbeelding 5 geeft een impressie van dit veenweidegebied.



Afbeelding 4

De groenstrook werd van het industriegebied afgescheiden door een dichte bosschage, waardoor de recreatieve beleving werd verstrekt.

In de kom van de Mooie Nel voor molen De Slokop kan men 's-zomers dan ook veel waterrecreanten vinden, die hier vaak voor anker liggen vanwege de luwte en rust, maar ook een geschikt zeilgebied is als de wind uit de goede hoek waait.

Maar ook voor de wandelaar en fietser geeft deze zone unieke mogelijkheden. De kijklijnen versterken hier het contact met het water wat op andere plaatsen door de aanwezigheid van bosschages niet mogelijk is.

Dit laten verstoren door acht waterwoningen van 11 meter hoog zou een onherstelbare aantasting betekenen van de recreatieve- en natuurbelangen. Slecht enkele vermogenden zouden hier voordeel van hebben ten koste van vele recreanten en natuurliefhebbers.



Afbeelding 6

Samenvattend vraag ik u om bij de besluitvorming over deze PRV de oorspronkelijke bescherming van de oevers van de Mooie Nel te herstellen door de EHS-grenzen weer over land te laten lopen zoals vóór 2015 het geval was. Een omissie uit 2015 kan hierdoor ongedaan gemaakt worden.

Met vriendelijke groet,



datum: 15 februari 2018  
onderwerp: Zienswijze Provinciale Ruimtelijke  
Verordening  
onze referentie: Z/2018/259514 UD/2018/179437  
voor informatie: mr. M.S. de Jonge  
direct nummer: 0251 256 982  
aantal pagina's: 2

Provinciale Staten van Noord-Holland  
Postbus 3007  
2001 DA HAARLEM

Geachte Provinciale Staten,

In de ambtelijke consultatieronde heeft de gemeente Heemskerk op 3 november 2017 een reactie gegeven op de conceptwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). Naar aanleiding van de ambtelijke reacties is er een memorie van antwoord opgesteld welke hebben geleid tot enkele aanpassingen op het concept, waarna de ontwerpwijziging PRV 2018 ter inzage is gelegd.

Tegen de ontwerpwijziging dienen wij de volgende zienswijze in.

Heemskerk is in de PRV aangewezen als zgn. Tuinbouwconcentratiegebied. In artikel 17 lid 2 sub b PRV wordt bepaald dat een omzetting van agrarische bedrijfswoningen naar burgerwoningen in een tuinbouwconcentratiegebied niet is toegestaan.

Het bestemmingsplan Heemskerk Buitengebied is in 2015 door de raad van Heemskerk vastgesteld. In dit plan is bewust een wijzigingsbevoegdheid opgenomen waarmee bedrijfswoningen gemakkelijker kunnen worden omgezet naar burgerwoonhuizen. Dit ook gelet op het feit dat de bestaande tuinbouwbedrijven zich met name richten op schaalvergroting en er, uitgaande van 158 agrarische bouwblokken, 158 beschikbare bedrijfswoningen zijn waarvan er (in 2013) circa 50 in het gebied daadwerkelijk als bedrijfswoning worden gebruikt. Met name oud-tuinders hebben hun gronden aan zittende tuinders verkocht en hebben de woning in eigendom gehouden.

In voorbereiding op het bestemmingsplan is met de provincie als overlegpartner uitvoerig overleg geweest over de insteek van het bestemmingsplan. Reacties over het beperken van omzetting bedrijfswoningen naar burgerwoningen is nimmer aan de orde geweest.

Het antwoord op de reactie uit de ambtelijke consultatieronde is innerlijk tegenstrijdig. Enerzijds wordt er voor schaalvergroting gepleit door aan te geven dat een omzetting de ruimtelijke mogelijkheden in de weg zitten. Anderzijds wordt gepleit voor vestiging van kleinere bedrijven die gebruik kunnen maken van vrijkomende bedrijfswoningen.

Een omzetting van voormalige bedrijfswoningen naar tuinderswoningen gaat verrommeling tegen en het verdwijnen van de bouwvlakken als gevolg van de omzetting kan leiden tot uitbreiding van tuindersactiviteiten. Het bestemmingsplan Heemskerk Buitengebied biedt dan ook de ruimtelijke grondslag om een dergelijke omzetting te realiseren middels een wijzigingsbevoegdheid. Ten aanzien van de omzetting wordt opgemerkt dat niet het gehele agrarische perceel, behorende bij het betreffende agrarische bedrijf, kan worden omgezet naar de bestemming overig-Tuinderswoning. In de regels is een maximum-oppervlakte van 1000 m<sup>2</sup> per tuinderswoning opgenomen. Een deel van



het (voormalige) agrarisch perceel zal dan ook beschikbaar dienen te blijven voor de agrarische activiteiten in het tuindersgebied, wat overige tuinders de mogelijkheid biedt om uit te breiden. Van dit maximum kan worden afgeweken indien dit de landschappelijke inpassing ten goede komt. Door gebruik te maken van de wijzigingsbevoegdheid zullen de agrarische bouwblokken die niet feitelijk als zodanig worden gebruikt op die manier en op verzoek van de eigenaren zelf definitief uit het plan kunnen worden gehaald. Dit biedt meer mogelijkheden voor de actieve tuinders tot uitbreiding. Ook zullen bij de omzetting eisen worden gesteld ten aanzien van de ruimtelijke inpassing door verrommeling tegen te gaan.

Met deze regeling is tegemoet gekomen aan de wens van oud-tuinders om in een burgerwoonhuis te kunnen blijven wonen in het gebied en dus om een einde te maken aan de illegale bewoning door oud-tuinders.

Bedrijfswoningen zijn gelet op de technische mogelijkheden van vandaag de dag niet meer noodzakelijk in het gebied. Waarom in het gebied dan ook tientallen bedrijfswoningen moeten blijven voortbestaan in het Tuinbouwconcentratiegebied terwijl deze (reeds lang) niet meer als zodanig in gebruik is, zoals voorgesteld in de nieuwe PRV, kunnen wij dan ook niet goed volgen.

Overigens zitten om deze agrarische bedrijfswoningen ook nog (grote) agrarische bouwblokken die niet meer als zodanig worden gebruikt. Deze agrarische bouwblokken tellen mee, ook al worden ze niet als zodanig gebruikt, in de m.e.r. berekeningen. Door omzetting verdwijnen deze bouwblokken uit het gebied, waardoor zittende tuinders minder belemmerd worden in hun uitbreidingsmogelijkheden die toch al beperkt zijn nu ons tuindergebied pal grenst aan het Natura 2000 gebied.

In verband met de ligging van ons tuinbouwconcentratiegebied naast het Natura 2000 gebied dient deze belemmerende factor in de PRV mee te moeten wegen. De wet Natuurbescherming schrijft in artikel 2.7 lid 1 juncto artikel 2.8 voor dat hiervoor een Passende Beoordeling dient te worden gemaakt. Voor de PRV is deze passende beoordeling niet gemaakt.

Een onderscheid in de regels die gelden voor glastuinbouwconcentratiegebieden en tuinbouwconcentratiegebieden is niet duidelijk. In antwoord op de reactie uit de ambtelijke consultatieronde wordt aangegeven, dat - in tegenstelling tot het glastuinbouwconcentratiegebied - nieuwvestiging niet is toegestaan in het tuinbouwconcentratiegebied. Artikel 26c lid 1 PRV, die *Glastuinbouw* wordt genoemd, bepaalt echter dat nieuwvestiging of verplaatsing van glastuinbouwbedrijven alleen mogelijk is in glastuinbouwconcentratiegebied of tuinbouwconcentratiegebied. Het blijft ons daarom nog niet duidelijk wanneer welke regels wel of niet van toepassing zijn op ons Tuinbouwconcentratiegebied.

Wij gaan ervan uit, dat de zienswijze aanleiding geeft tot aanpassing van de ontwerpwijzigingen.

Hoogachtend,  
burgemeester en wethouders van Heemskerk,

  
secretaris

  
burgemeester





**& RESULTAAT**

Oostwijk 5  
5406 XT Uden

Postbus 511  
5400 AM Uden

T 0413 33 68 00  
F 0317 49 14 75

info@dlvadvis.nl  
[www.dlvadvies.nl](http://www.dlvadvies.nl)

Aad Prins Leliecultures B.V.  
Molenvaart 226  
1764 AW BREEZAND

Onderwerp  
Opmerkingen ontwerpwijziging  
Provinciale Ruimtelijke Verordening

Ons kenmerk  
003-B170450

Bijlagen

Contact  
[L.zuurbier@dlvadvis.nl](mailto:L.zuurbier@dlvadvis.nl)  
06 30 03 69 94

Datum  
16-02-2018

Geacht college van Gedeputeerde Staten,

Op 16 januari 2018 heeft u een gecorrigeerde ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) in verband met de heroverweging landbouwgebieden, de actualisatie Leidraad Landschap en Cultuurhistorie en andere aanpassingen vastgesteld. De correctie betreft het toevoegen van een nieuw derde lid in artikel 26c (Glastuinbouw). Middels deze brief wil ik namens mijn cliënte, Aad Prins Leliecultures B.V. (hierna: Prins), opmerkingen indienen op de concept verordening.

### **Definitie glastuinbouwbedrijf**

Artikel 26c lid 3 van de verordening komt als volgt te luiden:

*In afwijking van het tweede lid kan een bestemmingsplan voorzien in de uitbreiding van een glastuinbouwbedrijf tot een totale omvang van meer dan 2 ha, mits het bedrijf grenst aan bestaand stedelijk gebied, niet grenst aan andere glastuinbouwbedrijven, sprake is van grondgebonden teelt en de uitbreiding leidt tot een verbeterde duurzame bedrijfsvoering, waarbij het bedrijf een aantoonbare duurzame synergie heeft met de aangrenzende stedelijke functies.*

Allereerst wil Prins benadrukken dat hij blij is dat er weer enige ruimte ontstaat voor de uitbreiding van bestaande glastuinbouw. In de huidige verordening zijn de regels te krap waardoor uitbreiding van bestaande bedrijven op bestaande locaties bijna onmogelijk dan wel zeer moeilijk is geworden. Dit in combinatie met bijvoorbeeld regeling voor Ruimte voor Ruimte, waardoor er glastuinbouwkassen verdwijnen, maakt het voor sommige bedrijven moeilijk om uitbreidingen of noodzakelijke vernieuwingen te realiseren.

### **Grondgebonden teelt**

In niet alle gevallen is duidelijk of er sprake is van grondgebonden teelt bij een bedrijf. Naar de mening van Prins is deze eis te streng. Zelfs als er sprake mocht zijn van grondgebonden teelt dan nog kan het zinvol zijn om dit de huidige locatie uitbreidingen te realiseren. Grondgebondenheid is een begrip dat weinig toegevoegde waarde heeft bij een besluit of er uitbreiding kan worden gerealiseerd. Cultuurhistorische, historische, omgevingsfactoren en/of landschappelijke inpasbaarheid is van groter belang in een beslissing om uitbreiding te realiseren. Prins is dan ook van mening dat een verbeterde duurzame bedrijfsvoering de leidraad moeten zijn of een locatie kan worden uitgebreid.



**&RESULTAAT**

**Aantoonbare duurzame synergie heeft met de aangrenzende stedelijke functies.**

De toelichting is niet verhelderend op dit punt. Wat wordt hier mee bedoeld?

**Toevoegen artikel voor afwijkingsmogelijkheden.**

In de huidige verordening is weinig ruimte voor afwijkingsmogelijkheden van de verordening. Prins is van mening dat die ruimte er wel zou moeten zijn. De nieuwe provinciale verordening in Zuid-Holland biedt bijvoorbeeld wel een dergelijke maatwerkoplossing. De regel uit die verordening biedt het volgende

Artikel 3.3

Lid 2 Afwijkingsmogelijkheid voor maatwerk

Een bestemmingsplan kan voorzien in een bestemming waarbij in relatief beperkte mate wordt afgeweken van de regels in deze verordening, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de doelstelling van de desbetreffende regels.

In de toelichting van de verordening ruimte 2018 die onlangs ter inzage heeft gelegen wordt de volgende toelichting bij de bepaling gegeven:

Afwijkingsmogelijkheid voor maatwerk

*Een gemeente kan gebruik maken van de mogelijkheid om in relatief beperkte mate af te wijken van de regels in deze verordening, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de doelstelling van de desbetreffende bepaling.*

*Deze afwijkingsmogelijkheid biedt gemeenten enige nadere afwegingsruimte, omdat het in concrete gevallen onredelijk kan zijn functies geheel op slot te zetten of verplaatsing van functies of gebouwen onmogelijk te maken. Een beperkte uitbreiding van bestaande bebouwing en bestaand gebruik van gronden die niet in overeenstemming zijn met deze verordening kan bijvoorbeeld een reden zijn om deze afwijkingsmogelijkheid te hanteren.*

*De gemeente moet het gebruik van deze afwijkingsmogelijkheid voldoende motiveren en de provincie vertrouwt erop dat de toepassing geschiedt in goed overleg.*

**Samenvattend**

1. Prins verzoekt tot verruiming van artikel 26c lid 3 van de verordening om de eis van grondgebondenheid uit de bepaling te halen.
2. Prins verzoekt tot het verruimen van de afwijkingsmogelijkheden van de verordening.

Met vriendelijke groet,

Namens Aad Prins Leliecultures B.V.,

L. Zuurbier  
Projectleider Ruimtelijke Ordening



Gemeente  
EDAM  
VOLENDAM

Geachte leden van Provinciale Staten,

Hierbij dienen wij een zienswijze in met betrekking tot de ontwerpwijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) die tot en met vrijdag 16 februari 2018 ter inzage is gelegd. De zienswijze betreft de wijziging van kaart 4 (weidevogelleefgebieden).

Reeds bij mail van 23 november 2017 (15.22 uur) is er een ambtelijke reactie toegezonden aan de heer N. Haran met betrekking tot uw voornemen om de PRV te wijzigen. Kortheidshalve verwijzen wij u naar de inhoud van deze reactie die bij u aanwezig is en verzoeken u deze eerder ingebrachte reactie per email in het kader van deze zienswijze als ingelast te beschouwen. Zoals in de eerdere mail staat verwoord, wijzen wij u er nogmaals op dat er toezeggingen zijn gedaan dat de aanduiding "Weidevogelgebied" van een aantal gebieden er af gehaald zou worden.

In deze zienswijze beargumenteren wij nogmaals waarom de Lange Weeren als ook andere locaties als genoemd in de mail niet meer als weidevogelleefgebied aangewezen dienen te worden in de PRV. Hieronder zijn de overwegingen opgesomd:

- Uit het rapport van juli 2014 "kernegebieden weidevogels Noord-Holland" stond al vast dat de Lange Weeren niet als kerngebied dan wel als weidevogelleefgebied zou worden aangeduid.
- In het Natuurbeheerplan 2016 is onder andere aangekondigd dat een herijking van de begrenzing van weidevogelleefgebieden zou plaats vinden, waarbij een aantal gebieden als zodanig zouden komen te vervallen. Reden hiervoor was onder meer dat deze gebieden niet meer aan de gestelde criteria voldeden. Bij de vaststelling van dat Natuurbeheerplan en de daarop volgende wijziging van de PRV (vorige wijziging dus) is de aanpassing met betrekking tot de begrenzing van weidevogelleefgebieden niet verwerkt. Als reden hiervoor werd opgegeven dat het onderzoek hiernaar dat door de PARK J. Hoekstra werd uitgevoerd, nog niet afgerond was.
- Op de provinciale website is eerder aangekondigd — naar aanleiding van besluit van G.S. d.d. 18 april 2017 — dat in 2018 een laatste aanpassing van de PRV zal worden doorgevoerd (derhalve onderhavige ter inzage gelegde wijziging PRV). Een van de onderwerpen die daarbij werd aangekondigd, betrof de toevoeging van nieuwe weidevogelkernegebieden conform de begrenzing van het Natuurbeheerplan 2016. Thans blijkt dat volgens dit Natuurbeheerplan 2016, wel gebieden worden toegevoegd in deze wijziging van de PRV, maar dat wederom niet de gebieden die in het Natuurbeheerplan 2016 als weidevogelleefgebied behoren te vervallen, in deze wijziging van de PRV zijn verwerkt.
- Voor de gemeente Edam-Volendam zijn voornamelijk het gebied Lange Weeren (het gebiedsdeel waar de derde ontsluitingsweg van onze gemeente komt, maakt daar tevens onderdeel van uit alsmede het als parkeren in gebruik zijnde gebied langs de Singelweg te Edam), het gebied tussen de N244 en Kwadijk en het gebied ten noorden van de kern Middellie van belang. De eerste twee gebieden verliezen volgens de conclusies van het onderzoek de aanduiding 'weidevogelleefgebied'. Zoals aangegeven staan deze nog steeds als zodanig aangeduid in deze wijziging van de PRV. Dit vormt een obstakel voor plannen die in de gebieden in voorbereiding zijn. Dit zijn geen nieuwe plannen, maar plannen die al jaren geleden in de tussen het provincie- en gemeentebestuur gemaakte afspraken zijn vastgelegd. Zoals bekend maakt o.a. de Lange Weeren onderdeel uit van het Bestuursakkoord Pilot Waterland. Het is essentieel dat de PRV op dit punt wordt aangepast.

- Genoemde gebieden komen sinds het Natuurbeheerplan 2016 niet meer in aanmerking voor subsidie voor agrarisch natuurbeheer. Ze worden dus nog steeds ruimtelijk beschermd via de PRV, maar op basis van een niet meer actueel regime. De PARK heeft Gedeputeerde Staten geadviseerd om het beschermingsregime van deze gebieden toch op basis van hun kwaliteit



Cenente  
EDAM  
VOLENDAM

als open landschap voorlopig te handhaven en tegelijkertijd de ruimtelijke kwaliteit van het Noord-Hollands landschap nader te onderzoeken. Dit vervolgonderzoek (Kwaliteitsbeeld Landschap NH 2050) wordt een bouwsteen voor de Omgevingsvisie. Nu dit onderzoek is afgerond, staat een aanpassing c.q. het laten vervallen van de weidevogelleefgebieden in deze nieuwe wijziging van de PRV dus niet meer in de weg.

- Voor wat betreft het gebied ten noorden van Middellie bevreemdt het ons dat dit gebied de aanduiding van weidevogelgebied zou behouden. Uit de onderzoeken die ten behoeve van plannen in dit gebied zijn uitgevoerd, blijkt dat in dit gebied niet of nauwelijks weidevogels voorkomen. Bovendien zijn in dit gebied overeenkomsten inzake subsidie voor weidevogelbeheer al jaren geleden stopgezet. Er is dus voldoende aanleiding om ook hier de status van weidevogelleefgebied te heroverwegen. Een aanvullend onderzoek is naar wij van de grondeigenaar hebben begrepen in voorbereiding. Dit zal een onderdeel vormen van zijn zienswijze.

Wij zijn verheugd dat de begrenzing van het weidevogelleefgebied in het Natuurbeheerplan 2016 is aangepast, zodanig dat dit conform onze plannen (zoals gesteld de Lange Weeren, deel van derde ontsluitingsweg, deelgebied Kwadijk en gebied ten noorden van Middellie) buiten dat gebied zijn komen te liggen. Uitgevoerde ecologische onderzoeken bevestigen dit.

Echter voor (toekomstige) bestemmingsplannen is kaart 4 behorende bij de PRV waarop het weidevogelleefgebied is aangeduid, bepalend. Dit terwijl uit toelichting bij de ontwerpwijziging blijkt dat de weidevogelleefgebieden niet meer tot de kerngebieden horen. De grond voor het handhaven van die bescherming is niet gelegen in de bescherming van het weidegebied als zodanig - immers die noodzaak is er op grond van het gewijzigde Natuurbeheerplan niet meer - maar in de bescherming van de kwaliteit (van de openheid) van het landschap.

Het strikte beschermingsregime dat feitelijk geldt voor weidevogelleefgebied wordt voortgezet, terwijl daarvoor geen ecologische grond meer is. Dit terwijl artikel 15 PRV (algemene) ruimtelijke kwaliteitseisen bevat voor ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied. Die bepaling is juist specifiek opgesteld voor de bescherming van landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten en waarden.

Dit is des te ingrijpender, omdat het regime dat geldt en dus blijft gelden voor het "weidevogelleefgebied" (artikel 25 PRV) zeer strikt is en veel strikter wordt toegepast dan het regime van artikel 15 PRV. Uitzondering op het verbod om in een bestemmingsplan bebouwing mogelijk te maken in weidevogelleefgebied is alleen mogelijk, indien er geen aanvaardbaar alternatief is en er sprake is van een groot openbaar belang. Daarbij moet er nog sprake zijn van (financiële) compensatie van het weidevogelleefgebied. Dit terwijl daar juist geen reden meer voor is op basis van uw eigen Natuurbeheerplan c.q. onderzoeken (geen kerngebied meer). Los van het gegeven dat er sprake is van misbruik van bevoegdheid op onjuiste gronden, stelt u zich bovendien op het standpunt (gelet op uw eigen zienswijzen in het kader van een aantal ontwerpbestemmingsplannen) dat woningbouw niet valt onder groot openbaar belang.

Een dergelijk strikt regime laat zich enkel en alleen rechtvaardigen door het speciale beschermingsniveau dat geldt voor weidevogels. Nu dat echter niet het doel (en de grond) is van artikel 25 na de aanpassing van de begrenzing van het weidevogelleefgebied volgens het geactualiseerde Natuurbeheerplan, is er geen rechtvaardiging voor de toepassing van dit zeer strikte regime op ruimtelijke ontwikkelingen in eerdergenoemde gebieden. Die ontwikkelingen blijven dus

vrijwel niet mogelijk, terwijl artikel 15 ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied de minder vergaande eis stelt dat "rekening wordt gehouden" met de in dat artikel genoemde belangen, e.e.a. overeenkomstig de eisen die de Wro/Bro daarover overigens stelt. Mits goed wordt gemotiveerd en onderzocht, is afwijken daarbij dus mogelijk. En dat geldt echter niet voor ontwikkelingen in op kaart 4 aangewezen weidevogelleefgebied, terwijl er al geen sprake meer is van ecologische belangen die deze strikte bescherming rechtvaardigen.



Gemeente  
EDAM  
VOLENDAM

Handhaving van het strikte beschermingsregime van het weidevogelleefgebied voor gebieden die niet langer als zodanig te kwalificeren zijn, is naar de algemene beginselen van behoorlijk bestuur te achten als misbruik van uw bevoegdheid. Dit verbod (van détournement de pouvoir) vloeit voort uit het legaliteitsbeginsel en is vastgelegd in artikel 3:3 Awb. Dit verbod ziet er op toe dat een bestuursorgaan haar bestuursbevoegdheden niet gebruikt voor een ander doel dan waarvoor ze gegeven zijn. Deze beginselen zijn dus zondermeer van toepassing op algemene besluiten als de PRV.

Wij willen u er bovendien op wijzen dat het Barro (Besluit algemene regels ruimtelijke ordening) niet verplicht tot het in de PRV opnemen van een dergelijk strikt beschermingsregime voor gebieden die geen onderdeel uitmaken van de EHS (nu Natuurnetwerk Nederland genoemd). Het van de adctoets uit de Habitatrichtlijn (thans overgenomen in de Wet natuurbescherming) afgeleide strikte regime dat is opgenomen in artikel 2.10 lid 4 Barro is slechts voorgeschreven voor EHS-gebieden.

Wij verzoeken u dan ook om de uit de uitgevoerde onderzoeken voortvloeiende consequenties met betrekking tot de gebieden die niet meer voor de aanduiding weidevogelleefgebieden in aanmerking komen, in deze wijziging van de PRV te verwerken. Aangezien u ook gebieden toevoegt op basis van uw onderzoek, is het des te meer van belang (gezien de belangen die daarbij een rol spelen) dat andersom ook gebieden uit deze aanduiding/aanwijzing worden verwijderd, als daar geen gronden meer voor bestaan. Wij verzoeken u zich in deze consequent te handelen, ook gelet op de eerder aangevoerde beginselen. Daarnaast is dit ook niet conform de eerder genoemde gewekte verwachtingen c.q. toezeggingen. Ook hiermee handelt u niet conform de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Hoogachtend,  
Burgemeester en wethouders van Edam-V  
Namens dezen,

S.A. Steur,

Burgemeester en wethou Edam-V lendam

Hoofd van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

Provinciale Staten van Noord-Holland

Postbus 3007  
2001 DA Haarlem

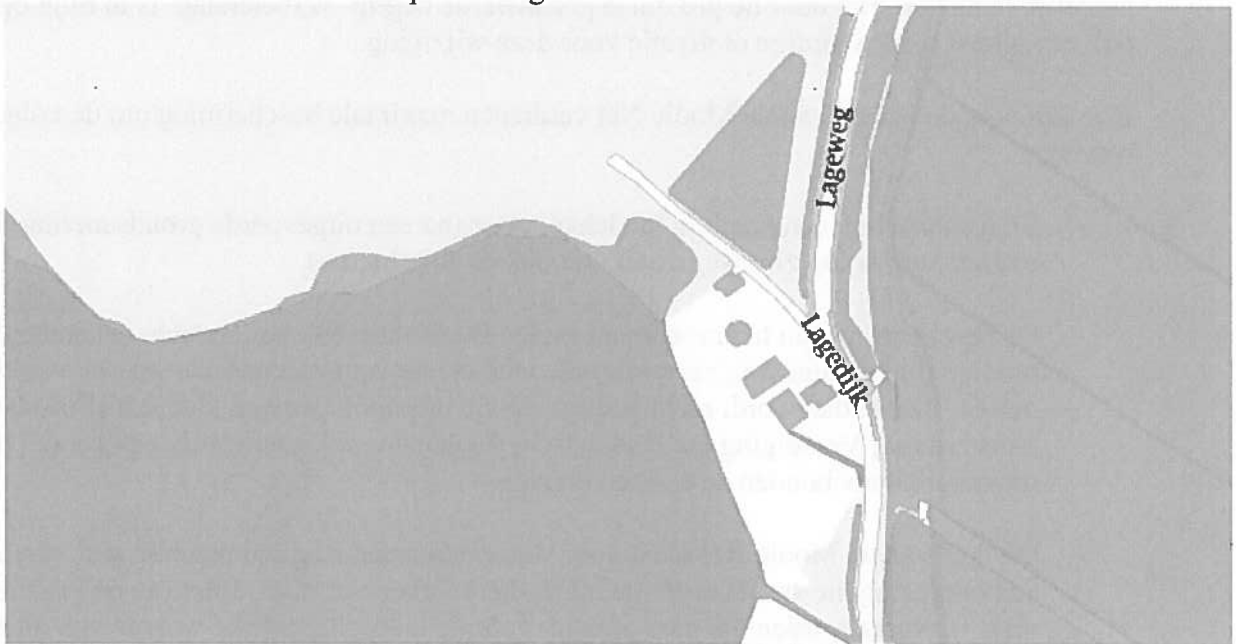
Betreft: Ontwerpwijziging PRV nummer 1024366 , 1035707

16 februari 2018

Geachte leden van Provinciale Staten,

Hierbij wil ik mijn reactie geven op de ter inzage liggende ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening.

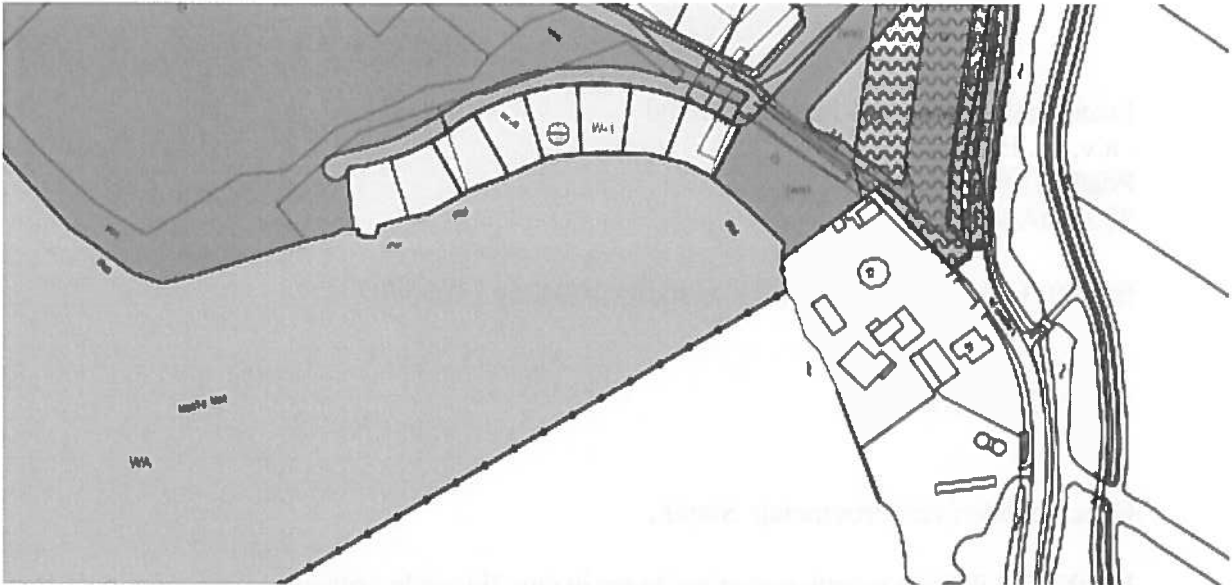
Bij bestudering van de bijbehorende kaart viel mij op dat een strook land langs de Mooie Nel, ten westen van molen De Slokop niet langer behoort tot de EHS/NNN.



Navraag leerde mij dat deze wijziging al vóór 2014 heeft plaatsgevonden. De provincie heeft mij uitgelegd dat de provincie destijds in het kader van een 'verbeterslag' deze wijziging heeft doorgevoerd. Ik ben nog in afwachting van een antwoord op mijn vraag wat er langs de Mooie Nel dan 'verbeterd' is. In mijn ogen is er juist sprake van een verslechtering.

In een uitspraak van 17 september 2014 heeft de Raad van State de bouw van acht 'watervilla's' langs de Mooie Nel ten westen van molen De Slokop verhinderd. Om herhaling van een dergelijk voornemen te voorkomen, is het van groot belang dat de betreffende strook

langs de Mooie Nel niet alleen wordt beschermd op grond van de beschermde bufferzone, maar ook op grond van de SHS/NNN. Hieronder ziet u hoe deze acht villa's waren ingetekend.



Als ik beide plaatjes vergelijk en in aanmerking neem dat de EHS vóór 2014 liep over de strook grond waar de villa's gepland stonden, dan kan ik me niet aan de indruk onttrekken dat de provincie destijds de grenzen van de EHS heeft verlegd om de bouw van de villa's alsnog mogelijk te maken. Het door de provincie gehanteerde begrip 'verbeterslag' is in mijn ogen dan ook een uiterst merkwaardige motivatie voor deze wijziging.

Hoe dan ook, de oevers van de Mooie Nel verdienen maximale bescherming om de volgende redenen:

- Er is sprake van een prachtig landschap, waar (na een uitgevoerde grondsanering) de natuur weer volop zijn weg vindt (zie ook de foto hierna).
- De bescherming van het monument molen De Slokop ook zou moeten betekenen dat de onmiddellijke omgeving geen afbreuk doet aan de landschappelijke waarde van deze molen. Alleen dan wordt recht gedaan aan de inspanningen van eigenaar (Stadsherstel Amsterdam), Vereniging De Hollandsche Molen en molenaar (ondergetekende) om dit monument te behouden en te laten draaien.
- Dit deel van de Mooie Nel biedt voor waterrecreanten nog een prachtig stuk natuur, in een omgeving die steeds meer stedelijke kenmerken vertoont. Juist van de provincie mag verwacht worden dat men opkomt voor de landschappelijke waarde van dit gebied en zo een noodzakelijk tegenwicht tegen lokale (economische) belangen.





Samenvattend vraag ik u om bij de besluitvorming over deze PRV de oorspronkelijke bescherming van de oevers van de Mooie Nel te herstellen door de EHS/NNN-grenzen weer over land te laten lopen zoals vóór 2014 het geval was.

Met vriendelijke groet,



## AANGETEKEND

Tevens per e-mail: ebrahimim@noord-holland.nl

Provinciale Staten van Noord-Holland

T.a.v. M. Ebrahimi Poer

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Alkmaar, 14 februari 2018

Onze ref. • 18.008  
Behandeld door .. M.S. Dekker MBA  
Betreft : Reactie ontwerpwijziging PRV nr. 1024366, 1035707  
Geachte leden van Provinciale Staten,

Namens Land van Kwadijk B.V. (hierna: LvK) dien ik hierbij een zienswijze in met betrekking tot de ontwerpwijziging PRV die van 8 januari t/m 5 februari 2018 ter inzage is gelegd. De zienswijze betreft uitsluitend de wijziging van kaart 4 (weidevogelleefgebieden).

LvK is voornemens in Kwadijk een woningbouwplan te realiseren. Het ontwerpbestemmingsplan om dat mogelijk te maken is reeds door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld. Hoewel over het plan ook met uw provincie veelvuldig overleg heeft plaatsgevonden, heeft het college van gedeputeerde staten toch een zienswijze ingediend met betrekking tot het ontwerpbestemmingsplan welke onder meer betrekking heeft op de ligging van het plangebied in het weidevogelleefgebied. LvK was daarom verheugd dat de begrenzing van het weidevogelleefgebied in het Natuurbeheerplan is aangepast zodanig dat de beoogde woningbouwlocatie buiten dat gebied is komen te liggen. Dat strookt overigens ook met de bevindingen van de eigen ecooloog die heeft vastgesteld dat het betreffende gebied niet wordt gebruikt door weidevogels en geen functie meer heeft voor de weidevogels.

Echter: het Natuurbeheerplan heeft voor het bestemmingsplan geen status. Bepalend is kaart 4 behorende bij de PRV waarop het weidevogelleefgebied is aangeduid. Die kaart wordt echter bij de voorliggende wijziging van de PRV (nog) niet aangepast.

Uit de toelichting bij de ontwerpwijziging blijkt dat de weidevogelleefgebieden die niet meer tot de kerngebieden horen, op advies van de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (PARK), (toch) worden gehandhaafd op kaart 4. De grond voor het handhaven van die bescherming is niet gelegen in de bescherming van het weidevogelgebied als zodanig, want die noodzaak is er blijkens het gewijzigde Natuurbeheerplan niet meer, maar in de bescherming van de kwaliteit van de openheid van het landschap.

Dat betekent dat hoewel de begrenzing van het weidevogelleefgebied in het Natuurbeheerplan is aangepast, dat niet wordt verwerkt op de kaart behorende bij de PRV en dat daarmee het strikte beschermingsregime dat geldt voor weidevogelleefgebied wordt voortgezet, terwijl daarvoor geen ecologische grond meer is. Dit terwijl artikel 15 PRV (algemene) ruimtelijke kwaliteitseisen bevat voor ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied. Die bepaling is specifiek geschreven voor de bescherming van landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

Dit klemt temeer omdat het regime dat geldt (en dus blijft gelden) voor het "weidevogelleefgebied" (artikel 25 PRV) zeer strikt is en veel strikter dan het regime van artikel 15 PRV. Uitzondering op het verbod om in een bestemmingsplan bebouwing mogelijk te maken in weidevogelleefgebied is alleen mogelijk indien er geen aanvaardbaar alternatief is en er sprake is van een groot openbaar belang.

## ErfGoed

LANDELIJK BOUWEN

Kennemerstraatweg 13  
1814GA Alkmaar 1  
072 51 15373  
info@erf-goed.nl  
www.erf-goed.nl

Uw provincie stelt zich blijkens de hiewoor genoemde zienswijze met betrekking tot het ontwerpbestemmingsplan Kwadijk op het standpunt dat woningbouw daar niet onder valt. De toelichting bij de PRV laat dit overigens nog open door aan te geven dat de veiligheid, drinkwatervoorziening, de plaatsing van installaties voor de opwekking van elektriciteit met behulp van windenergie of voor installaties voor de winning, opslag of transport van olie en aardgas in ieder geval (maar dus niet uitsluitend) aangemerkt worden als dwingende redenen van groot openbaar belang. Uit het feit dat hier wordt gesproken over "dwingende reden van groot openbaar belang" kan worden afgeleid dat hiermee is aangesloten bij het regime uit de natuurbeschermingswetgeving. Dat betekent dat ook de daarop betrekking hebbende jurisprudentie van overeenkomstige toepassing is (zie hierna).

Een dergelijk strikt regime laat zich enkel rechtvaardigen door het speciale beschermingsniveau dat geldt voor weidevogels. Nu dat echter niet het oogmerk is van artikel 25 na de aanpassing van de begrenzing van het weidevogelleefgebied volgens het gewijzigde Natuurbeheerplan, is er geen rechtvaardiging voor de toepassing van dit zeer strikte regime op ruimtelijke ontwikkelingen in dat gebied.


Die ontwikkelingen blijven aldus vrijwel onmogelijk, terwijl artikel 15 ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied de minder vergaande eis stelt dat "rekening wordt gehouden" met de in dat artikel genoemde belangen. Afwijken is aldus, mits goed gemotiveerd, mogelijk. Dat geldt echter niet voor ontwikkelingen in op kaart 4 aangewezen weidevogelleefgebied, ook al is geen sprake meer van ecologische belangen die deze strikte bescherming rechtvaardigen, Handhaving van het strikte beschermingsregime van het weidevogelleefgebied voor gebieden die niet langer als zodanig kwalificeren is naar de mening van LvK dan ook misbruik van bevoegdheid en dus in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur die ook gelden voor algemene besluiten als de PRV.

Volledigheidshalve wijst LvK erop dat het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) niet verplicht tot het in de PRV opnemen van een dergelijk strikt beschermingsregime voor gebieden die geen onderdeel uitmaken van de EHS (thans: Natuurnetwerk Nederland (NNN)). Het van de adc-toets uit de Habitatrichtlijn (overgenomen in de Wet natuurbescherming) afgeleide strikte regime dat is opgenomen in artikel 2.10 lid 4 Barro is slechts voorgeschreven voor EHS-gebieden.

LvK is voorts van mening dat er in het licht van de jurisprudentie met betrekking tot de adc-toets geen grond is om woningbouw niet aan te merken als groot openbaar belang op basis waarvan kan worden afgeweken van het verbod om te bouwen in aangewezen weidevogelleefgebied. In onder meer de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 11 januari 2000 (ECLI:NL:RVS:2000:AN6394 inzake woningbouw in het IJmeer in Amsterdam) is woningbouw aangemerkt als een dwingende reden van groot openbaar belang. In de toelichting bij het bestemmingsplan voor Kwadijk is onderbouwd dat de daarin voorziene woningbouw voorziet in een behoefte en past in de regionale woningbouwafspraken.

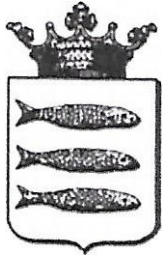
Gezien het bovenstaande verzoekt LvK u om kaart 4 bij de ontwerpverordening in overeenstemming te brengen met de kaart behorende bij het Natuurbeheerplan zodat de gronden die in het Natuurbeheerplan niet langer zijn aangewezen als weidevogelleefgebied ook formeel geen deel meer uitmaken van het weidevogelleefgebied in de zin van artikel 25 PRV.

Met vriendelijke groet,



M.S. Dekker MBA  
Land van Kwadijk BV

Rabobank NL05 RABO 0166 1496 16  
KvK Alkmaar 5411 1471  
BTW NL 8511.67.664B01  
[www.eif-goed.eu](http://www.eif-goed.eu)



## DORPSRAAD SPAARNDAM

GEKOZEN VERTEGENWOORDIGING VAN DE SPAARNDAMSE BEVOLKING

Stichting Dorpsraad Spaarndam

Ringweg 36  
2064 KK Spaarndam

Spaarndam, 15-02-2018

Aan:

Provinciale Staten van Noord-Holland  
t.a.v. M. Ebrahimi Poer  
Postbus 3007  
2001 DA Haarlem

Betreft:

Zienswijze Ontwerpwijziging PRV nummer 1024366 , 1035707

Geachte leden van Provinciale Staten,

De ter inzage liggende ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening geeft de Dorpsraad Spaarndam aanleiding tot de volgende reactie

### Oevers van de Mooie Nel

Het is ons opgevallen dat de oevers van de Mooie Nel niet langer overal vallen onder de beschermende werking van de EHS/NNN. Inmiddels heeft de provincie ons geïnformeerd dat deze wijziging al eerder heeft plaatsgevonden, maar dat de onderbouwing hiervan ontbreekt evenals de duiding waar en wanneer de compensatie van de aantasting van dit gebied heeft plaatsgevonden en welke natuuronderzoeken hieraan ten grondslag liggen. Volgens de ambtenaar zou het gaan om een verbetering van de EHS/NNN. In dat geval moet er sprake zijn van een vergissing. Immers, juist de oevers met de rietkragen en de aanliggende veengronden vormen een belangrijke schakel in de natuurwaarden van dit gebied.

Juist vanwege de oprukkende verstedelijking is het van belang dat de provincie ervoor zorg draagt dat de oevers van de Mooie Nel als natuurgebied aangemerkt blijven. Daarmee wordt bevorderd dat de landschappelijke en recreatieve waarde van dit deel van de Mooie Nel in de Groene long van de Randstad, behouden blijft en kan bovendien de molenbiotop van de molen De Slokop naar behoren worden beschermd.

De druk om te bouwen aan de oevers van de Mooie Nel is groot en de Groene Buffer biedt onvoldoende handvaten om de natuur hier afdoende te beschermen.

Zo wordt onder meer aan de rand van Spaarndam een woonwijk, SpaarneBuiten, gerealiseerd en in de plannen van deze woonwijk was ook de bouw van een achttal 'waterwoningen' langs de Mooie Nel voorzien.

De Raad van State heeft in een uitspraak van 17 september 2014 bepaald dat deze woningen niet gebouwd mochten worden in dit gebied.

Het onttrekken van de betreffende strook grond aan de EHS/NNN zou de projectontwikkelaar kunnen aanmoedigen om opnieuw te pogen de waterwoningen vergund te krijgen. Echter, de omvang van de woningbouw voor deze nieuwbouwwijk overstijgt de woningopgave in dit gebied nu al aanzienlijk.

Door nu dit natuurgebied uit de EHS/NNN te halen biedt u ruimte voor een onnodige aantasting van een waardevol natuurgebied in de Randstad.

Het simpelweg schrappen van deze gronden in de EHS/NNN, zondermeer moet dan ook op een vergissing berusten.

De Dorpsraad Spaarndam vraagt u dan ook om de nieuwe PRV te benutten om de vergissing te herstellen en de oevers van de Mooie Nel wederom op te nemen in de EHS/NNN, zoals dat vóór 2014 het geval was.

Met vriendelijke groet, en  
Graag bereid tot nadere informatie,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J. de Jongh', written over a horizontal line.

Jolijt de Jongh,  
Voorzitter Dorpsraad Spaarndam,  
06-113 888 98

Gemeente

Bezoekadres  
Weesperplein 8

Amsterdam

1018 XA Amsterdam

Postbus 2758  
1000 CT  
Amsterdam . Telefoon  
14 020 amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 275811000 CT Amsterdam

Provinciale Staten van Noord-Holland

t.a.v. dhr/ mevr. M. Ebrahimi Poer Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Datum 15 februari 2018  
Ons kenmerk RI</MvN14022018  
Uw kenmerk

Behandeld door Réka Kovács en Marja van Nieuwkoop, Ruimte en Duurzaamheid,  
[r.kovacs@amsterdam.nl](mailto:r.kovacs@amsterdam.nl), [m.van.nieuwkoop@amsterdam.nl](mailto:m.van.nieuwkoop@amsterdam.nl)

Kopie aan

Bijlage(n)

Onderwerp Ontwerpwijziging PRV nummer 1024366,  
1035707

Geachte heer / mevrouw Ebrahimi,

Met aandacht heb ik de ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) gelezen. Ten eerste wil ik u graag complimenteren met de wijzigingen die de landschappelijke kwaliteit versterken. Zo zie ik de verbreding van de toepassing van de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie als een positieve ontwikkeling. Op andere punten vind ik echter dat het behoud van de landschappelijke kwaliteit juist wordt verzwakt. Dit is met name het geval bij het voorgenomen schrappen van het onderscheid tussen grootschalige en gecombineerde landbouw. Graag wil ik daarom uw aandacht te vestigen op de specifieke positie die de standsrandpolder Waterland en de overige bufferzones rondom Amsterdam vragen.

De groene gebieden rondom Amsterdam zijn door u aangewezen als bufferzones. Om de kernkwaliteiten van deze gebieden (open en groene ruimte) te beschermen wordt nieuwe bebouwing in de PRV slechts onder strenge voorwaarden toegestaan.

Waterland, de uitgestrekte polder ten noordoosten van Amsterdam, is hiernaast ook aangewezen als weidevogelleefgebied. Ook hier is nieuwe bebouwing slechts onder strenge voorwaarden toegestaan omwille van de weidevogelpopulaties. Het gebied kent hoge natuurwaarden en wordt zeer gewaardeerd door recreanten. De aantrekkingskracht van

Waterland wordt bepaald door het cultuurhistorische karakter: veenweiden met historische dorpen en vaak nog oorspronkelijke verkavelingspatronen en historische waterlopen.

Gemeente Amsterdam

Datum 15 februari 2018

Kenmerk RK/MvN14022018

Pagina 2 van 3

De bescherming van deze gebieden (die ik volledig onderschrijf) komt echter onder druk te staan door de voorgenomen wijziging van artikel 26 PRV. Hiermee wordt immers een schaalvergroting van agrarische bouwpercelen tot 2 hectare zonder meer toegestaan.

Hiermee lijkt deze wijziging in strijd te zijn met andere speerpunten van uw beleid ten aanzien van landschap. In ieder geval wordt er onvoldoende relatie gelegd met de hierboven genoemde uitgangspunten. Zo wordt bijvoorbeeld in de toelichting op de voorgenomen wijziging van artikel 26 niet ingegaan op de gevolgen van de wijziging op het landschap. Merkwaardig genoeg stelt het in de toelichting genoemde onderzoek naar de mogelijkheden van het schrappen van het onderscheid tussen grootschalige en gecombineerde landbouw wel als voorwaarde voor het opheffen van het onderscheid dat er nadere regels moeten worden gesteld voor de ruimtelijke kwaliteit. Dergelijke nadere regels voor de ruimtelijke kwaliteit worden nu echter slechts gesteld bij schaalvergroting van agrarische bouwpercelen boven de 2 hectare. Onder de 2 hectare wordt geen relatie gelegd met de landschappelijke waarden van de omgeving. Hiermee lijkt u de uitkomst van uw eigen onderzoek te passeren en is de voorgenomen wijziging van de PRV onvoldoende onderbouwd.

Graag wil ik benadrukken dat de schaalvergroting voor de bufferzones rondom Amsterdam en vooral voor Waterland ongewenst is. De meeste boerenerven in Waterland zijn kleiner dan 1,5 hectare; erven van 1 hectare of kleiner komen anno 2018 veel voor en zijn als maatwerk vastgelegd in het vigerende bestemmingsplan. Agrarische bouwpercelen met een omvang van 2 hectare of groter passen niet zonder meer in dit landschap. Door de toename van de gebouwen op die grotere erven, zelfs als deze landschappelijk goed zijn ingepast, verliest het landschap openheid. Het volume aan bebouwing neemt immers toe. Hiermee komen de kernkwaliteiten van het gebied onder druk te staan, namelijk de openheid en kleinschaligheid van het landschap (verkaveling; afwisseling van weide, riet en water) als van de recreatieve en culturele voorzieningen erin. In Waterland vindt Amsterdam het daarom nodig om naast kwaliteit te sturen op het totale volume van bebouwing met het oog op behoud van de openheid van het landschap.

Recent is gebleken dat een meerderheid in onze gemeenteraad kritisch staat ten opzichte van schaalvergroting en intensivering van de landbouw in Waterland. Ik doel op het besluit dat 14 februari 2018 is genomen door de gemeenteraad van Amsterdam over het initiatiefvoorstel Buffelmozzarella en andere streekproducten 'van GroenLinks. Men wenst een actief beleid te voeren om de inklinking van het veen/bodemdalings een halt toe te roepen, onder andere door ruimte te bieden voor experimenten met natte teelten. Het beleidskader Waterland en het vigerende bestemmingsplan zet daarnaast reeds een ander spoor in door schaalvergroting beperkt te houden en kleinschaliger landbouw te stimuleren door het toestaan van een breed palet aan nevenfuncties. Dat past op deze locatie in de nabijheid van de stad en is bovendien recreatief aantrekkelijk. Het voorstel om grootschaligere bedrijven ruimte te geven in dit veenweidegebied grenzend aan de stad lijkt een stap terug in de zoektocht naar een duurzame toekomstvisie op dit gebied.

De stad stimuleert waar mogelijk de verdere verduurzaming van de landbouw in Waterland. Het gaat daarbij om zaken als dierenwelzijn, het zo veel mogelijk sluiten van stofkringlopen, energie-

Gemeente Amsterdam

Datum 15 februari 2018

Kenmerk RK/MvN14022018

Pagina 3 van 3

efficiency en het opwekken van duurzame energie, het voorkomen en verduurzamen van noodzakelijke transportbeweging en het stimuleren van afzet in de directe nabijheid. Wat dit laatste betreft: hierdoor komen de klant in de stad en de producent op het land dicht bij elkaar te staan. Door voor de stad voedsel te produceren neemt het belang van het ommeland voor die stad toe en wordt het vervoer van voedsel naar de afnemers tot een minimum beperkt.

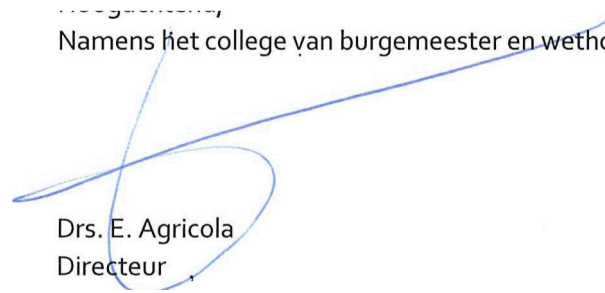
---

Gelet hierop verzoek ik u om de voorgenomen wijziging van artikel 26 niet toe te passen in bufferzones en weidevogelleefgebieden om het unieke en kwetsbare karakter hiervan te blijven beschermen. Mocht u dit verzoek niet inwilligen, verzoek ik u om in de toelichting nader in te gaan op de landschappelijke gevolgen van deze schaalvergroting alsmede om de samenhang met de regelingen voor bufferzones en weidevogelleefgebieden te verduidelijken. Hiernaast verzoek ik u om te verduidelijken hoe landschappelijke waarden moeten worden betrokken bij uitbreidingen boven 2 hectare. De Leidraad Landschap en Cultuurhistorie geeft immers weinig aanknopingspunten in dit verband.

Tot slot wil ik graag uw aandacht vragen voor de volgende opmerkingen.

- o De omvang van een kantoorlocatie in de begripsomschrijving is aanzienlijk verlaagd. In de toelichting van de wijzigingen wordt in dit verband niets vermeld. Graag verzoek ik u om te onderbouwen wat de aanleiding voor deze wijziging is en wat de effecten hiervan zijn voor gemeenten.
- o In de toelichting behorend bij artikel 5e wordt niet ingegaan op de aanleiding van de wijzigingen; er wordt alleen een generieke toelichting gegeven op dat artikel. Graag verzoek ik u om de toelichting hierop aan te passen.

Namens het college van burgemeester en wetho



Drs. E. Agricola  
Directeur

Hoogachtend,  
ouders van Amsterdam,  
Ruimte en Duurzaamheid



INGEKOMEN 13 FEB. 2018



hoogheemraadschap  
**Hollands  
Noorderkwartier**

Provinciale Staten van Noord-Holland  
Mevrouw M. Ebrahimi Poer  
Postbus 3007  
2001 DA HAARLEM

Datum  
6 februari 2018

Uw kenmerk  
1024366, 1035707

Contactpersoon  
A.A. Beems-Kuin

Onderwerp  
Ontwerpwijziging Provinciale  
Ruimtelijke Verordening

Registratienummer  
18.0010150

Doorkiesnummer  
072-582 7209

Dossiernummer  
-

Geachte mevrouw Ebrahimi Poer,

Via uw website hebben wij vernomen dat u een ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) ter inzage heeft gelegd. De voor ons relevante voorgenomen wijzigingen zijn grotendeels vooraf met ons afgestemd.

Onze reactie gaat over de handhaving van weidevogelleefgebieden die niet meer tot de kerngebieden horen op kaart 4. In de toelichting op de PRV geeft u aan deze weidevogelleefgebieden te willen blijven beschermen op basis van hun kwaliteit als open landschap. Uit de toelichting maken wij op dat u de mogelijkheid onderzoekt om deze gebieden in de toekomst op andere wijze te kunnen beschermen.

In weidevogelleefgebieden passen wij het (peil)beheer zoveel mogelijk aan op deze functie. We zijn goed met de provincie in gesprek over hoe wij dit verder kunnen verbeteren. De functie kan niet altijd optimaal gefaciliteerd worden, omdat we ook rekening moeten houden met de belangen van andere aanwezige functies. De aanwijzing tot weidevogelleefgebieden geeft ons minder mogelijkheden om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen/belangen vanuit deze andere functies. Omdat de bescherming van open landschap geen eisen stelt aan het peilbeheer vinden we een beperking van het peilbeheer in deze gebieden door de aanwijzing als weidevogelleefgebied niet wenselijk. Indien sprake is van potentie van deze gebieden als flankerend weidevogelgebied willen we in overleg met de provincie bij het vaststellen van het peil rekening houden met deze wens. Wij zien graag dat u de gebieden met bescherming vanwege hun kwaliteit als open landschap op een andere manier gaat beschermen. Totdat u over een instrument hiervoor beschikt vragen wij u om te zorgen voor een tussenoplossing.

Tijdens het lezen van de PRV vielen ons nog enkele zaken op die wellicht om uw aandacht vragen:

- Op de volgende plekken staat nog een verwijzing naar de termen 'ecologische hoofdstructuur' en/of 'ecologische verbindingzone': artikel 19 zesde lid, onderdeel a; artikel 19 zevende lid, onderdeel a, de toelichting op artikel 27 en op kaart 4.
- In artikel 26a derde lid staat nog een verwijzing naar 'grootschalige landbouw'.

Hoogheemraadschap  
Hollands Noorderkwartier  
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard  
Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard

T 072-582 8282  
F 072-582 7010  
post@hhnk.nl  
www.hhnk.nl

NL66 NWAB 0636 7537 78  
KvK 37161516



Datum  
6 februari 2018

- De wijziging van artikel 32 achtste lid, onderdeel e lijkt niet te zijn doorgevoerd. Er staat nog een verwijzing naar artikel 15, in plaats van 15a.

Met vriendelijke groet,

namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Keijsper', is written over a horizontal line.

M.P.J. Keijsper  
Hoofd afdeling Watersystemen

Verbinding en Regie

Uw contact E. van der Klis  
T (020) 540 41 46  
F (020) 540 45 59  
e.van.der.klis@amstelveen.nl

Provincie Noord-Holland

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Datum 13 februari 2018 Ons  
kenmerk Z-2018/008335

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen  
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum  
van deze brief

Betreft Reactie op ontwerpwijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening

Geacht bestuur,

Op 16 januari 2018 heeft u als Gedeputeerde Staten van Noord-Holland een gecorrigeerde ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) in verband met de heroverweging landbouwgebieden, de actualisatie Leidraad Landschap en Cultuurhistorie en andere aanpassingen vastgesteld. De correctie betreft het toevoegen van een nieuw derde Ijd in artikel 26c (Glastuinbouw). Voor het overige is de ontwerpwijziging gelijk aan de versie die eerder op 19 december 2017, na een ambtelijke consultatieronde, door u is vastgesteld.

De ontwerpwijziging ligt gedurende de periode van 16 januari 2018 t/m 16 februari 2018 ter inzage met de mogelijkheid voor het indienen van een zienswijze. Wij zijn verheugd dat u onze voorstellen voor een aanpassing van artikel 5 e (woningbouw in de 20 Ke-contour) heeft overgenomen, zodanig dat u het beleid voor de mogelijkheid van kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied binnen deze contour gelijk heeft getrokken met dat voor het landelijke gebied buiten die contour en ook de mogelijkheid openhoudt, dat buiten bestaand stedelijk gebied nieuwe woningbouwlocaties kunnen worden ontwikkeld, indien daarvoor van het Rijk een verklaring van geen bezwaar ex artikel 8.9 Wet luchtvaart is afgegeven. Voor ons geeft de ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) daarom alleen nog aanleiding tot het maken van een aantal opmerkingen in relatie tot de regels voor glastuinbouw. Deze opmerkingen hebben wij overigens als Greenport gemeenten onderling afgestemd.

Artikel 26c, sub 4 (en 5)

Met de voorliggende wijziging van artikel 26c, sub 3 van de verordening beperkt u voor glastuinbouwconcentratiegebieden de vestiging van bedrijven die gelieerd zijn aan de glastuinbouw. De ruime interpretatie van gelieerde bedrijvigheid leidt volgens u in de praktijk soms tot ongewenste ontwikkelingen. Om die reden geeft u nader invulling aan het begrip "gelieerd zijn aan glastuinbouw"; het gaat om bedrijven met kassen gericht op zaadveredeling, plantenveredeling, scholing en onderzoek. Daarnaast kunnen ingevolge artikel 26c, sub 5 in glastuinbouwconcentratiegebieden in plaats van "bedrijven", alleen nog maar "activiteiten" worden toegestaan die aantoonbaar bijdragen aan de verduurzaming van de glastuinbouwsector.

---

Raadhuis Laan Nieuwer Amstel 1  
1182 JR Amstelveen Lijn 165, halte Raadhuis T (020) 540 49 11  
www.amstelveen.nl  
IBAN NL22 BNGH 0285 0003 14

Route per bus (overdag ma t/m vrij)  
Lijn 186, halte Dorpsstraat + 5 min.  
Plan uw reis via [www.92920v.nl](http://www.92920v.nl)  
IOO/FOOO/ICT [conceptreactie  
ontwerpwijziging Provinciale

Datum 13 februari 2018



Over deze wijzigingen c.q. inperking heeft vooraf geen enkele afstemming plaatsgevonden in regionaal (lees: Greenport) verband. Dit, terwijl juist u aanstuurt op een door de regio gedragen visie op de glastuinbouwsector en bijbehorende aanpak. In dat opzicht verbaast de voorgestelde wijziging ons zeer en vinden wij deze gang van zaken niet passend binnen de wijze waarop wij binnen de Greenport Aalsmeer als gelijkwaardige partners met elkaar omgaan. Wij verwachten nog altijd dat u eerst met ons en andere regiopartners in de Greenport Aalsmeer ordentelijk een discussie voert over knelpunten en mogelijke oplossingen. Het kan niet de bedoeling zijn dat u een dergelijke discussie eenzijdig beslecht door een wijziging van de provinciale verordening.

Wij verzoeken u dan ook af te zien van bovengenoemde aanpassing van de verordening en binnen de Greenport eerst met ons hierover in gesprek te gaan.

#### Artikel 26c sub 3

Op basis van het voorgestelde artikel 26c sub 3 kan een glastuinbouwbedrijf gelegen buiten een glastuinbouwconcentratiegebied uitbreiden tot een totale omvang van meer dan 2 hectare, mits (...) "de uitbreiding leidt tot een verbeterde duurzame bedrijfsvoering, waar .bij het bedrijf een aantoonbare duurzame synergie heeft met de aangrenzende stedelijke functies." Ook voor deze wijziging geldt dat wij hierover graag in Greenport verband waren geconsulteerd. Aan het formuleren van voorwaarden voor de uitbreiding van een glastuinbouwbedrijf dat buiten een concentratiegebied is gelegen, moet naar onze mening een duidelijke visie ten grondslag liggen. Een visie die bovenal eerst is afgestemd met de regiopartners uit de Greenport.

Wij verzoeken u daarom ook van deze wijziging af te zien en de voorgestelde aanpassing te betrekken bij de bredere discussie over een visie op glastuinbouw en bijbehorende functies.

#### Artikel 26c sub 7

Met de voorgestelde wijziging in artikel 26c sub 7 beoogt u zeker te stellen, dat indien sprake is van verplaatsing van een glastuinbouwbedrijf naar een glastuinbouwconcentratiegebied, het betreffende bedrijf op de bestaande locatie wordt wegbestemd en beëindigd. U veronderstelt dat dit altijd een wenselijke ontwikkeling is, en ook, dat een gemeente altijd zicht heeft op bedrijfsverplaatsingen en daar een actieve rol in speelt. Het staat bedrijven echter vrij om hun gronden te verkopen aan een ander glastuinbouwbedrijf zonder tussenkomst van een gemeente. Van actief wegbestemmen is in dat geval dan ook geen sprake. Daarnaast kan door dit artikel juist de verplaatsing van succesvolle bedrijven naar de daarvoor bedoelde glastuinbouwconcentratiegebieden belemmeren. Juist in onze regio is het immers lang niet altijd mogelijk tot alternatieve bestemmingen te komen. Wegbestemmen kan alleen als er ook een uitvoerbare nieuwe functie voorhanden is. Op deze manier maakt de PRV de gewenste verplaatsing van bedrijven afhankelijk van andere, onzekere juridisch-planologische procedures en staat het de dynamiek waar wij in het Greenport gebied naar op zoek zijn juist in de weg.

Wij achten deze wijziging van de verordening niet juridisch uitvoerbaar en ook overigens ongewenst, en verzoeken u het artikel te laten vervallen.

#### Artikel 17

De met artikel 17, lid 2, sub b voorgestelde wijziging houdt voor glastuinbouwconcentratiegebied of tuinbouwconcentratiegebied een verbod in op het omzetten van een bedrijfswoning naar een burgerwoning. Volgens de toelichting zou een burgerwoning een belemmering kunnen zijn voor toekomstige ontwikkelingen. Daarmee veronderstelt u dat nieuwe burgerwoningen altijd voor belemmeringen zorgen voor de uitoefening van glastuinbouw in het gebied. In concrete gevallen hoeft dat helemaal niet het geval te zijn. Het derde sublid vraagt al om een toets van eventuele belemmeringen door de beoogde nieuwe burgerwoning. Daarnaast gaat u voorbij aan het feit dat ook een bedrijfswoning, net zoals een burDatum 13 februari 2018 Pagina 3 van 3

gerwoning, een belemmering kan zijn voor het functioneren van een ander bedrijf. Wij zien de ratio van dit generieke verbod dan ook niet in.

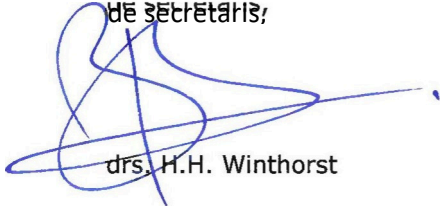


Om ruimte te houden voor lokaal maatwerk verzoeken wij u artikel 17 lid 2 te laten vervallen bij vaststelling van de verordening.

Voor het overige geeft het ontwerpbesluit tot wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening ons geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Hoogachtend, burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen, de buremeester,

de ~~secretaris~~,



drs. H.H. Winthorst



H.B. Eenhoorn

drs. .B.



Datum 13 februari 2018

Bijlage:

- Ter informatie: recent (geanonimiseerd) verzoek voor omzetting bedrijfswoning naar burgerwoning





D-2018/030767, Z-2018/005758

|                 |              |  |  |
|-----------------|--------------|--|--|
| ONTVANGST       | 51 JAN. 2018 |  |  |
| BEH / ADV DOOR  | SO           |  |  |
| TKN / KOPIE AAN | RSW          |  |  |

Geachte Heer Burgemeester.

Ik schrijf deze brief omdat ik als slachtoffer van het beleid van uw Gemeente graag de menselijke kant wil belichten van het strak vasthouden aan de term bedrijfswoning die allang geen bedrijfswoning meer is.


Mijn echtgenoot is overleden het bedrijf verkocht. Ik ben nu 72 jaar oud en woon in een veel te groot huis met grote tuin.

Ik wil graag verder met mijn Leven in een omgeving waarin ik me veilig voel. Door U beleid wordt mijn Levensvreugde ontnomen en ik kan mij niet voorstellen dat dit U bedoeling is.

Door kleiner te gaan wonen zou mijn Leven een stuk aangenamez worden. Ik hoop dat bovenstaande voor de Gemeente aanleiding is het bestemmingsplan te wijzigen van bedrijfswoning naar burgerwoning.

Ik hoor graag zo spoedig mogelijk van burgemeester en wethouders van de Gemeente Amstelveen, zodat aan de voor mij onbegrijpelijke situatie een eind komt.

Het kan toch niet zo zijn dat ik als weduwe van 72 jaar het slachtoffer blijf van uw starre regelgeving.

Met vriendelijke groeten: . Legmeerzijk

Provinciale Staten van Noord-Holland  
Mevr. M. Ebrahimi Poer  
Postbus 3007  
2001 DA HAARLEM

Telefoonnummer: 088 - 888 66 66      Datum: 15 februari 2018      Referentie: NH/AM/MvD/18.008  
Faxnummer: 088 - 888 66 60

Betreft:                    **Ontwerpwijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening (1024366 – 1035707)**

Geachte leden van Provinciale Staten, geachte mevrouw Ebrahimi Poer,

LTO Noord heeft met belangstelling kennisgenomen van de ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) in verband met de herijking van de landbouwparagrafen, de actualisatie van de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie alsmede het toevoegen van weidevogelkerngebieden. De ontwerpwijziging geeft ons aanleiding tot het kenbaar maken van de volgende opmerkingen.

De herijking van de landbouwparagrafen en in concreto het opheffen van het onderscheid tussen de gebieden voor 'gecombineerde landbouw' en 'grootschalige landbouw', kan grotendeels op onze goedkeuring rekenen. We zijn bijzonder tevreden dat deze toezegging uit het coalitieakkoord middels de voorliggende wijziging van de PRV wordt geëffectueerd. Het opheffen van het genoemde onderscheid tussen 'gecombineerde landbouw' en 'grootschalige landbouw' plaatst de relatie tussen landbouw en landschap in het juiste perspectief: de sector ontwikkelt en het landschap ontwikkelt mee. Hierdoor is het voor Noord-Holland kenmerkende agrarische productielandschap ontstaan.

De nieuwvestiging of verplaatsing van glastuinbouwbedrijven is op grond van artikel 26.c 'Glastuinbouw' van de PRV alleen mogelijk in het glastuinbouwconcentratiegebied. Wij verzoeken u deze mogelijkheid ook te bieden in het tuinbouwconcentratiegebied. Het tuinbouwconcentratiegebied beschikt over de randvoorwaarden voor een toekomstbestendig (glas)tuinbouwproductiegebied. Om de dynamiek en levensvatbaarheid van het tuinbouwconcentratiegebied te waarborgen, dient verplaatsing of nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven niet uitgesloten te worden. Rekening houdend met de schaal van het tuinbouwconcentratiegebied kan voor de verplaatsing of nieuwvestiging in het tuinbouwconcentratiegebied een koppeling wordt gemaakt met een bestaand agrarisch bouwperceel.

Eveneens zijn wij content met de, op basis van voortschrijdend inzicht, voorgestelde aanpassing van de criteria voor het opstellen van een Landbouw Effect Rapportage (LER). Met de keuze voor de 20 ha-grens wordt voorkomen dat een cumulatie van relatief kleinschalige functiewijzigingen in het landelijk gebied uiteindelijk een groot effect heeft op de (ruimtelijke) ontwikkeling van de agrarische bedrijven. Het hanteren van een 'ondergrens' van 20 ha voor beoogde functiewijzigingen in het landelijk gebied sluit derhalve goed aan bij de (ruimtelijke) praktijk en geeft de zekerheid dat de belangen van de agrarische bedrijven als ook de agrarische structuur voldoende geborgd zijn.



De voorgestelde aanpassing van Kaart 4 'Ecologie', in concreto het toevoegen van ca. 1.350 ha nieuw weidevogelkerngebied aan het bestaande areaal weidevogelleefgebieden, roept bij ons vragen op. Om de beschikbare financiële middelen voor weidevogelbeheer zo efficiënt mogelijk in te zetten heeft de provincie enkele jaren geleden gekozen voor het aanwijzen van 'weidevogelkerngebieden'. LTO Noord heeft deze beleidswijziging destijds kritisch benaderd. Als gevolg van de keuze voor de weidevogelkerngebieden is een vergoeding voor weidevogelbeheer in vele waardevolle weidevogelgebieden niet meer mogelijk. Ondanks dat zijn de weidevogelkerngebieden uiteindelijk door de provincie in het Natuurbeheerplan vastgelegd. Alleen binnen deze kerngebieden kunnen agrarische ondernemers een vergoeding voor weidevogelbeheer ontvangen. Met de keuze voor de kerngebiedenbenadering is de totale omvang van het weidevogelgebied aanzienlijk verkleind. Een uitbreiding van het weidevogelkerngebied met ca. 1.350 ha roept bij ons, in relatie tot de provinciale keuze om 'meer te doen in minder gebieden', vraagtekens op. LTO Noord gaat ervan uit dat de begrenzing van de 'weidevogelkerngebieden', zoals die is opgenomen in het Natuurbeheerplan, één op één vertaald is op kaart 4 'Ecologie' van de PRV. Een eenduidig provinciaal beleid is van groot belang.

Met inachtneming van het bovenstaande is het opnemen van een goede weergave van de begrenzing van de weidevogelkerngebieden op kaart 4 van belang. LTO Noord wil nogmaals benadrukken dat de begrenzing van het weidevogelkerngebied in het Natuurbeheerplan het uitgangspunt moet zijn. Als dit laatste niet het geval is dan kunnen wij met een uitbreiding van het weidevogelkerngebied, zonder dat daar een vergoeding voor weidevogelbeheer tegenover staat niet instemmen. Ook mag de uitbreiding geen (ruimtelijke) consequenties hebben voor de ontwikkeling van de agrarische bedrijven.

De weidevogelleefgebieden vinden hun oorsprong in de 'Weidevogelvisie Noord-Holland 2010-2021' die Gedeputeerde Staten in maart 2009 hebben vastgesteld. Met de weidevogelvisie wilde de provincie het weidevogelbeheer in Noord-Holland een stimulans geven door gebieden (weidevogelleefgebieden) aan te wijzen waarbinnen op basis van vrijwilligheid agrarisch weidevogelbeheer kon worden toegepast. Met de keuze om het weidevogelbeheer vanuit het oogpunt van efficiëntie te concentreren in de weidevogelkerngebieden verliezen veel weidevogelleefgebieden hun 'functie'. Het 'functieverlies' maakt een (ruimtelijke) bescherming via de PRV niet langer noodzakelijk. Om die reden is LTO Noord van mening dat de weidevogelleefgebieden buiten de begrenzing van de weidevogelkerngebieden ontgrensd moeten worden.

Het advies van de PARK om (het beschermingsregime van) de weidevogelleefgebieden buiten de begrenzing van het weidevogelkerngebied te handhaven 'op basis van hun kwaliteit als open landschap' is een gekunstelde constructie zonder goede (ruimtelijke) onderbouwing. Het is ook een denkfout om te veronderstellen dat er een causaal verband bestaat tussen weidevogelleefgebieden en landschappelijke kwaliteit. Voor goede weidevogelgebieden zijn veel meer factoren van belang dan de kwaliteit van het landschap. Het provinciaal belang voor het realiseren van 'voldoende ruimte voor de landbouw' moet in dit geval zwaarder wegen dan een niet nader gemotiveerd advies van de PARK om de weidevogelleefgebieden zonder functie, en zonder financiële impuls, te handhaven. Te meer omdat deze gebieden door hun verspreide ligging en het geldende beschermingsregime van negatieve invloed zijn op de agrarische bedrijfsontwikkeling.

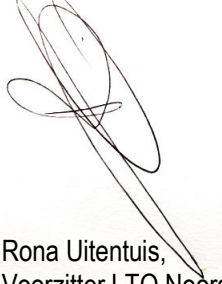
Resumerend is LTO Noord van mening dat:

- Het opheffen van het onderscheid tussen de gebieden voor 'gecombineerde landbouw' en 'grootschalige landbouw' kan op onze goedkeuring rekenen.
- De voorgestelde aanpassing van de criteria voor het opstellen van een Landbouw Effect Rapportage (LER) aansluit bij de (ruimtelijke) praktijk en de zekerheid geeft dat de belangen van de agrarische bedrijven als ook de agrarische structuur geborgd zijn.
- De begrenzing van de weidevogelkerngebieden in het Natuurbeheerplan op kaart 4 'Ecologie' van de PRV moet worden overgenomen.

- Er geen sprake kan zijn van uitbreiding van het weidevogelkerngebied los van besluitvorming in het Natuurbeheerplan.
- De weidevogelleefgebieden buiten de begrenzing van het weidevogelkerngebied ontgrend moeten worden en niet via een ondeugdelijk landschappelijk construct alsnog gehandhaafd moeten blijven.

Wij zijn altijd bereid om deze reactie mondeling toe te lichten.

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Rona Uitentuis', written over a light grey rectangular background.

Rona Uitentuis,  
Voorzitter LTO Noord provincie Noord-Holland

---

**Van:** Nieuwsredactie  
**Verzonden:** maandag 19 februari 2018 11:37  
**Aan:**  
**Onderwerp:** FW: Nieuwe reactie op website

Voor jouw info

Groet,

---

**Van**  
**Verzonden:** maandag 19 februari 2018 10:59  
**Aan:** Nieuwsredactie <nieuwsredactie@noord-holland.nl>  
**Onderwerp:** Re: Nieuwe reactie op website

Beste Mevrouw  
Dank u wel  
Ik zocht namelijk naar de link waar ik inspraak kon doen

Met vriendelijke groet

Sent from my iPhone

On Feb 19, 2018, at 10:37, Nieuwsredactie <[nieuwsredactie@noord-holland.nl](mailto:nieuwsredactie@noord-holland.nl)> wrote:

Beste hee

U heeft vandaag een reactie op onze website gezet over de tervisielegging van de Provinciale Verordening. Uw reactie is doorgezet naar de behandelend ambtenaar met e-mailadres: [ebrahimim@noord-holland.nl](mailto:ebrahimim@noord-holland.nl)

Via dit adres ontvangt u een reactie.

Uw reactie heb ik om privacy redenen van de website verwijderd aangezien hierin uw e-mailadres vermeld staat.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Vriendelijke groet,

*Nieuwsredacteur – Communicatie*

T (023) 514 3506  
M 06 3169 0618  
Houtplein 33 2012 DE Haarlem

[www.noord-holland.nl](http://www.noord-holland.nl)  
[kerkvlietv@noord-holland.nl](mailto:kerkvlietv@noord-holland.nl)  
<image001.jpg>

**Van:** [nieuwsredactie@noord-holland.nl](mailto:nieuwsredactie@noord-holland.nl) [mailto:[nieuwsredactie@noord-holland.nl](mailto:nieuwsredactie@noord-holland.nl)]

**Verzonden:** zondag 18 februari 2018 21:03

**Aan:** Nieuwsredactie <[nieuwsredactie@noord-holland.nl](mailto:nieuwsredactie@noord-holland.nl)>

**Onderwerp:** Nieuwe reactie op website

Er is een nieuw bericht geplaatst door:

Geachte Commissie Naar aanleiding van het ter visie leggen van ontwerpwijziging van de Provinciale Verordening zou ik graag de volgende zienswijzen willen inbrengen omtrent weidevogel leefgebied Een aanzienlijk areaal is aangegeven als weidevogelleefgebied in het nieuwe plan. Ik ga ervan uit dat er geen beperkende maatregelen worden opgelegd aan de huidige bewerkingen en tijdstippen van bemesting en maaisnedes gedurende het jaar Er wordt een relatie gelegd met de inventarisatie gegevens van vogeltellingen en mijn verzoek is of deze als bijlage kunnen worden meegegeven.

[Ga naar het bericht](#)

---

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.  
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

# KALBFLEISCH ADVOCATEN

Mr. B.K.M. Fritz  
Mr. B.J. Sol  
Mr. B. Wernik  
Mw.Mr. R. Bleijendaal  
Mw.Mr. M. Stam  
Mw. Mr. E.B.R van Griethuysen

**Per email: [janssensw@noord-holland.nl](mailto:janssensw@noord-holland.nl)**  
Provincie Noord-Holland  
Gedeputeerde Staten, Sector Groen  
T.a.v. mr. W.J. Ates-Janssens  
Postbus 3007  
2001 DA HAARLEM

Gedempte Oude Gracht 60  
2011 GT Haarlem  
**Postbus 408**  
**2000 AK Haarlem**  
Telefoon 023-5325177  
Telefax 023-5318441  
[bwernik@kalbfleisch.nl](mailto:bwernik@kalbfleisch.nl)  
[www.kalbfleisch.nl](http://www.kalbfleisch.nl)

BW/D3330

Haarlem, 2 februari 2018

**Inzake: Van Loenen / Provincie Nrd-Holland - natuurbeheerplan**

Geachte mevrouw Ates-Janssens,

Hierdoor deel ik u mede dat zich tot mij heeft gewend de heer G.P.L. van Loenen, vertegenwoordiger van de erven/eigenaren en mede-eigenaar van het perceel met bijbehorende gebouwen gelegen te 2065 AG Haarlemmerliede en Spaarnwoude aan het Rottenwegje 3.

In aansluiting op mijn brief van 12 oktober 2017, alsmede in reactie op uw e-mail van 30 oktober 2017, doe ik u hierbij een zienswijze toekomen ten aanzien van het besluit van Gedeputeerde Staten van 19 december 2017 inzake het in ontwerp vaststellen van de wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening.

Onderhavige zienswijze wordt ingediend tot behoud van alle rechten, in die zin dat op dit moment nog niet goed is na te gaan of de wijziging, zoals door u aangegeven in uw e-mail van 30 oktober 2017 daadwerkelijk is verwerkt in de kaart.

Het lukt mij niet om via de website cq [www.ruimtelijkeplannen.nl](http://www.ruimtelijkeplannen.nl), de juiste kaart te achterhalen.

Om die reden zal ik daadwerkelijk gebruik maken van het inzagerecht op 5 februari as ten kantore van de provincie, gevestigd te 2012 CH Haarlem aan de Kleine Houtweg 18.

In het vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

B. Wernik

INGEKOMEN 16 FEB. 2018

Provincie Noord-Holland  
Ruimtelijke Inrichting  
E Abrahimim  
Postbus 3007  
2001 DA HAARLEM

Uw kenmerk  
Uw brief van  
Zaaknummer Z-18-016333  
Documentnummer DOC-18-049777  
Bijlage(n) 0  
Telefoonnummer 0229 856000  
Verzonden

14 FEB 2018

Behandelend ambtenaar dhr. P.T.A. Meester  
Onderwerp Ontwerpwijziging PRV nummer 1024366 , 1035707

Geacht college,

Wij hebben met belangstelling kennis genomen van de ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, zoals die vanaf 19 januari tot en met 16 februari ter inzage ligt. Daarbij is voor een deel tegemoet gekomen aan de opmerkingen die de gemeente Medemblik in een ambtelijke consultatieronde naar voren heeft gebracht. Daarvoor zeggen wij u dank.

De ontwerpwijziging geeft op twee punten nog aanleiding voor een reactie.

1. Opslag aanverwante agrarische bedrijven (art. 17a PRV).

In de ambtelijke consultatieronde is van gemeentewege verwezen naar artikel 17 van de PRV. Van provinciale zijde is aangegeven dat dit artikel niet gaat over agrarisch "aanverwante" bedrijven.

Dit is op zich een juiste constatering, maar om de bestemming te wijzigen van "agrarisch bedrijf" naar "agrarisch aanverwant bedrijf" ontstond er strijd (zie onderstaande toelichting) met artikel 17, dat bepaalt dat buitenopslag - in relatie tot niet-agrarisch gebruik - niet is toegestaan. Onze zienswijze ziet juist op het toestaan van tijdelijke opslag van groenafval van agrarisch aanverwante bedrijven buiten het bouwvlak. Om hieraan tegemoet te komen is dus zowel een wijziging van artikel 17 als 17a van de PRV nodig. Hieronder lichten wij onze zienswijze toe.

Artikel 17 en 17a PRV

Artikel 17 kwam bij de gemeente Medemblik ter sprake bij het verlenen van een omgevingsvergunning (kruimelgeval) voor het realiseren van een boomverzorgingsbedrijf in vrijkomende agrarische bebouwing aan de Westerstraat 18 te Sijbekarspel.





Afgaande op de definitie uit artikel 2 is het bedrijf op basis van de Provinciale Ruimtelijke Verordening een 'agrarisch aanverwant bedrijf'. Het bedrijf levert namelijk goederen en diensten ten behoeve van de aanleg en het onderhoud van groene of recreatieve gebieden.

De vestiging van het bedrijf in de vrijgekomen agrarische bebouwing acht het college Ruimtelijk inpasbaar. Het bedrijf werkt op locatie in de groene of recreatieve gebieden. Daar wordt het groen (takken, boomstammen) versnipperd en direct afgevoerd naar een erkende inzamelaar. Soms is dat om logistieke redenen niet mogelijk. Dan neemt het bedrijf het groen mee naar de bedrijfslocatie en slaat het daar op. Er worden geen versnipperwerkzaamheden uitgevoerd op de locatie aan de Westerstraat. In het geval van Westerstraat 18 betreft het de tijdelijke opslag buiten het bouwvlak op een plaats/verharding waar voorheen de agrarische opslag was (mest, kuilgras). Gelet op de artikelen 17 en 17a van de PRV waren we echter genoodzaakt de omgevingsvergunning te herroepen wegens buitenopslag buiten het bouwvlak.

De beperking in artikel 17 lid 1 c en 17a lid 1 onder b dat buitenopslag alleen in het bouwvlak mag, vinden wij daarom onevenredig ten opzichte van boomverzorgingsbedrijven, hoveniers of bedrijven met vergelijkbare opslag. Het gaat om opslag dat te vergelijken is met de opslag van het voormalige agrarische bedrijf dat niet storend in het open landschap aanwezig is.

Wij stellen u voor artikel 17 lid 1 c en 17a lid 1 aan te vullen met een sub c: 'buitenopslag buiten het bouwvlak niet is toegestaan met uitzondering van tijdelijke opslag van groenafval van agrarisch aanverwante bedrijven'.

## 2. Aanvulling op Artikel 25 PRV of wijziging kaart 4

In de ambtelijke consultatieronde is gewezen op het corrigeren van de begrenzing van de weidevogelgebieden, daar de aanduiding nu ook op wegen en woonbebouwing ligt. Een voorstel onzerzijds was en is een aanvullende bepaling op te nemen in de PRV dat aan weerszijden van wegen/lintbebouwing een weidevogelvrije zone geldt van bijvoorbeeld 100 meter, een en ander conform de toegestane diepte van agrarische bouwvlakken.

In een ambtelijke reactie hierop is aangegeven dat dit voorstel vanuit ecologisch perspectief te verstrekkend is. Daarbij is wel aangegeven dat er bereidheid is aan onze oproep gevolg te geven door correcties van de begrenzingen van kaart 4 mogelijk in een volgende PRV-wijziging - in het kader van het project "NHN/recreatieschappen in balans" - mee te nemen.

Uiteraard is het goed te weten dat het onderwerp uw aandacht heeft. De ambtelijke reactie stelt ons echter nog niet gerust, omdat hieruit wel een inspanning volgt van uw kant, maar onzeker is wanneer en in welke vorm het tot een kaartcorrectie komt. Wij menen dat - waar het de wegen en lintbebouwing betreft - overduidelijk sprake is van een foutieve aanduiding, waardoor de kaart of het artikel in de verordening zo snel mogelijk moet worden aangepast. Deze opvatting wordt breed gedeeld door de andere gemeenten in de regio West-Friesland.

De komende wijziging van de PRV biedt ons inziens een kans om de kaart voor weidevogelgebieden aan te passen en daarmee een hogere realiteitswaarde te geven dan wel artikel 25 aan te vullen met een zogenaamde "weidevogelvrije" zone langs wegen en lintbebouwing.



Wij zien met belangstelling uw reactie tegemoet.

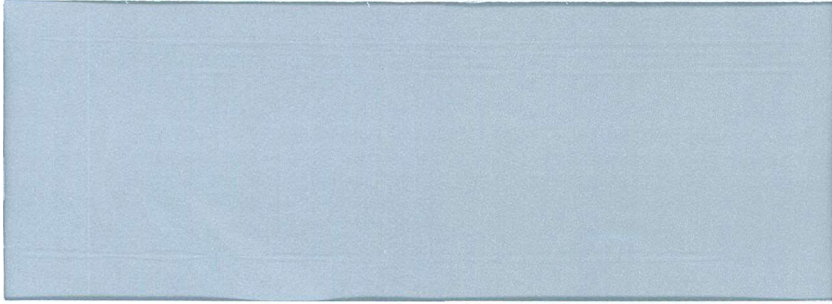
Met vriendelijke groet,  
namens burgemeester en wethouders,

Mandy Postma *da.*   
afdelingshoofd Ruimtelijke Ontwikkeling

Postbus 45, 1687 ZG Wognum



Business Post Hoorn  
Port betaald





# Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland  
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt  
Dreef 3, tweede etage  
2012 HR Haarlem

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

S. Ruijs

BEL/OMB

Doorkiesnummer +31235143775

ruijs@noord-holland.nl

**INGEKOMEN 27 MAART 2018**

1 | 3

**Betreft: Beantwoording openstaande vragen uit de vergadering van de commissie Ruimte en Wonen van 12 maart 2018**

Verzenddatum

**27 MAART 2018**

Geachte leden,

Kenmerk

1023641/ 1059970

Tijdens de vergadering van de Statencommissie R&W van 12 maart 2018 is tijdens de behandeling van agendapunt 7a (Gecorrigeerd ontwerpbesluit tot wijziging van de PRV 'Programma PRV2018') toegezegd schriftelijk terug te komen op de door de fractie van de SP gestelde vragen bij haar verzoek dit agendapunt op de B-agenda te plaatsen. Deze vragen hebben betrekking op het ontwerpbesluit van ons college tot wijziging van artikel 26c van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (glastuinbouw).

Uw kenmerk

### *Vraag 1*

PS, maar ook GS, willen verrommeling van het landschap tegengaan. Tevens willen PS en GS dat er niet teveel gebouwd wordt buiten BSG. GS maakte al een uitzondering voor zonneparken, nu wordt weer een uitzondering gemaakt voor grote kassen. Wordt hiermee niet veel van de door PS vastgestelde PRV afgeweken?

### *Antwoord 1*

Van afwijking van de PRV is geen sprake. Uw Staten zijn bevoegd de Provinciale Ruimtelijke verordening (PRV) vast te stellen en te wijzigen. Zoals ook blijkt uit de brief aan PS, is door de SP genoemd punt opgenomen in de ontwerpwijziging PRV 2018. Ons college heeft op 20 maart 2018 de nota van beantwoording en de Statenvoordracht wijziging PRV 2018 vastgesteld. In april kunnen de commissie en PS zich uitspreken over dit wijzigingsvoorstel en de andere wijzigingsvoorstellen die in de voordracht en bijbehorend ontwerpbesluit zijn opgenomen.

In het wijzigingsvoorstel met betrekking tot glastuinbouw wordt onder voorwaarden uitbreiding van kassen buiten glastuinbouw-concentratiegebied toegestaan. De voorwaarden zien op goede

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

Haarlem [2012 DE]

[www.noord-holland.nl](http://www.noord-holland.nl)

ruimtelijke inpassing en duurzame bedrijfsvoering in synergie met functies in de omgeving. Daarnaast moet het gaan om een solitair glastuinbouwbedrijf, zodat clustering buiten glastuinbouwconcentratiegebied wordt voorkomen. Van verrommeling is dus geen sprake.

Deze uitzonderingsbepaling biedt meer flexibiliteit en mogelijkheden voor maatwerk, zonder afbreuk te doen aan de doelstellingen van het glastuinbouwconcentratiebeleid. Het bieden van flexibiliteit en mogelijkheden voor maatwerk is een van de doelstellingen die uw Staten hebben meegegeven in de Koers van de Omgevingsvisie NH2050.

#### *Vraag 2*

In de antwoorden op de technische vragen van de SP staat dat er slechts één aanvraag voor de bouw van een dergelijke kas is ingediend. Maar blijkbaar hebben meer glastuinbouwbedrijven de wens om grote kassen buiten de glastuinbouwconcentratiegebieden te bouwen. Hoeveel aanvragen zijn er inmiddels ingediend? Hoeveel grote kassen zijn er inmiddels vergund? Hoeveel aanvragen worden er nog verwacht?

#### *Antwoord 2*

Met deze uitzonderingsbepaling (die nog door PS moet worden bekrachtigd) bieden we gemeenten meer ruimte voor maatwerk, zonder afbreuk te doen aan de doelstellingen van het glastuinbouwconcentratiebeleid. Het is vervolgens aan gemeenten om te beoordelen of eventuele aanvragen voldoen. Omdat PS de maatwerkbepaling nog niet hebben vastgesteld, zijn er op basis hiervan nog geen grotere kassen bestemd. Op dit moment is in ieder geval één casus in de gemeente Medemblik bekend. Wij kunnen geen voorspelling doen van het aantal aanvragen. De verwachting is echter wel dat dit, vanwege de gestelde voorwaarden, een beperkt aantal zal betreffen.

#### *Vraag 3*

Worden de ontwerpen voor deze kassen aan de commissie ARO voorgelegd? Wat is het oordeel van de ARO over de bouw van dit soort kassen buiten het glastuinbouwconcentratiegebied?



### Antwoord 3

Eventuele planwijzigingen voor grotere kassen moeten altijd voldoen aan de ruimtelijke kwaliteitseisen, zoals vastgelegd in artikel 15 PRV en de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie. GS kunnen de ARO om advies vragen over dit soort ruimtelijke ontwikkelingen. Het oordeel van de ARO hangt af van de specifieke ontwikkeling.

Hoogachtend,  
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris  
**R.M. Bergkamp**

voorzitter  
**J.W. Remkes**

Deze beslissing is namens Gedeputeerde Staten genomen door het lid van het college dat met dit onderwerp is belast.

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 20 maart 2018

Onderwerp: Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening

Kenmerk: 1023641

Bijlagen:

- A. Ontwerpbesluit inclusief toelichting
- B. Nota van Beantwoording
- C. Kaarten: 4, 5a en 7
- D. Werkdocument PRV (met wijzigingen bijhouden)
- E. Geconsolideerde PRV (doorlopende tekst)
- F. Reacties naar aanleiding van de terinzagelegging

## 1. Inleiding

Wij stellen voor om de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) voor een aantal onderwerpen te wijzigen. Het gaat om wijzigingen in verband met onder meer:

- Opheffing van het onderscheid tussen gebieden voor grootschalige en gecombineerde landbouw;
- Actualisatie van de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie;
- Toevoeging van nieuwe weidevogelleefgebieden.

De ontwerpwijziging PRV is op 19 december 2017 door GS vastgesteld. Op 16 januari 2018 hebben wij een gecorrigeerde ontwerpwijziging vastgesteld. Uw Staten zijn per brief geïnformeerd over de ontwerpwijziging en de correctie (kenmerk 1023641-1024366; 1023641/1035707). Vervolgens heeft de gecorrigeerde ontwerpwijziging van 19 januari tot en met 16 februari 2018 ter inzage gelegen. Naar aanleiding hiervan hebben we 28 schriftelijke reacties met opmerkingen ontvangen. Op basis van de gemaakte opmerkingen hebben wij een Nota van beantwoording opgesteld, die als bijlage B aan deze voordracht is toegevoegd. Uiteindelijk heeft de terinzagelegging en het daarop volgende overleg met indieners van een reactie geleid tot 11 wijzigingen (waarvan 8 in de formulering van de PRV-artikelen zelf) in ons voorstel ten opzichte van de ontwerpwijziging PRV. Deze Nota van Beantwoording is daarmee een belangrijke onderlegger voor de statenvoordracht. Het maakt transparant welke reacties op de ontwerpwijziging zijn binnen gekomen en hoe wij daar vervolgens op gereageerd hebben. Tevens hebben wij de complete schriftelijke reacties van de 28 indieners als bijlage bij deze Statenvoordracht gevoegd (bijlage F).

Met deze Statenvoordracht en het bijbehorende ontwerpbesluit doen wij Provinciale Staten een voorstel om de PRV te wijzigen. Daarbij hoort ook de wijziging van de kaarten 4 en 5a en 7

(bijlage C). Vanuit de kaderstellende rol, op basis van de Wet ruimtelijke ordening, dienen PS deze PRV-wijziging vast te stellen. In het ontwerpbesluit (bijlage A) zijn alle wijzigingen ten opzichte van de huidige versie van de PRV weergegeven. In de toelichting op het ontwerpbesluit wordt een toelichting gegeven op de wijzigingen die wij voorstellen. In de bijlagen D en E is te zien hoe de wijzigingen passen in de integrale tekst van de PRV: in een werkdocument met 'wijzigingen bijhouden' (D) zodat te traceren valt waar in de PRV wat precies verandert en in een zogeheten geconsolideerde versie met doorlopende tekst (E).

## **2. Doelstellingen en beoogde effecten**

De PRV wordt regelmatig aangepast vanwege nieuw rijks- of provinciaal beleid met ruimtelijke gevolgen. Dat is belangrijk, omdat de PRV een toetsingskader is voor ruimtelijke plannen van gemeenten. Tot de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening moet de PRV actueel, eenduidig en kloppend zijn. We proberen bij het wijzigen van de PRV overigens al zoveel mogelijk rekening te houden met de nog door Provinciale Staten vast te stellen Omgevingsvisie en Omgevingsverordening.

Hieronder vindt u een overzicht van de wijzigingen in deze ronde. Zie de toelichting op het ontwerpbesluit voor een uitgebreide toelichting op de wijzigingen.

### **Landbouw**

#### **Artikel 26 Gebieden voor grootschalige en gecombineerde landbouw: opheffen onderscheid grootschalige en gecombineerde landbouw**

In het coalitieakkoord "Ruimte voor Groei" is opgenomen dat onderzocht wordt of het huidige onderscheid tussen grootschalige landbouw en gecombineerde landbouw (artikel 26) kan worden opgeheven. Op basis van dit onderzoek heeft ons college op 4 april 2017 (kenmerk 769314/776830) besloten dat het onderscheid inderdaad kan komen te vervallen, mits er nadere regels voor de ruimtelijke kwaliteit van schaalvergroting op agrarische bouwpercelen worden gesteld. Deze regels zijn opgenomen in de nieuwe Leidraad Landschap en Cultuurhistorie, die op begin april door ons college zal worden vastgesteld.

Door het opheffen van het regime voor gecombineerde landbouw komt ook kaart 6 (landbouwgebieden), waarop de gebieden voor grootschalige en gecombineerde landbouw geografisch worden aangeduid, te vervallen. Hierdoor komt ook de term 'landbouwgebied' te vervallen. De wijzigingen zijn terug te vinden in artikel 26 (Agrarische bedrijven in het landelijk gebied) en artikel 2 (begripsbepalingen).

#### **Artikel 17 Voormalige agrarische bouwpercelen**

In dit artikel wordt aangevuld dat het omzetten van een bedrijfswoning naar een burgerwoning niet is toegestaan in glastuinbouwconcentratiegebied. De fysieke aanwezigheid van burgerwoningen zit een uitbreiding van bijvoorbeeld kassencomplex, aansluitend aan bestaande bouw, in de weg. Het toestaan van nieuwe burgerwoningen in Glastuinbouwconcentratiegebied past niet in ons Glastuinbouwconcentratiebeleid.

#### **Artikel 26a Intensieve veehouderijen**

In het huidige artikel 26a is vastgelegd wat wel en niet wordt toegestaan met betrekking tot de intensieve veehouderij. In dit artikel staat ook omschreven dat uitbreiding slechts mag

plaatsvinden als er voldaan is aan de wettelijke milieu- en dierenwelzijnseisen (lid 4a). Het toezicht op het voldoen aan de eisen op het gebied van milieu en dierenwelzijn is niet de bevoegdheid van de provincie. Deze aspecten, gericht op een duurzaam ruimtegebruik, lopen niet via het ruimtelijk spoor. De toetsing hiervan is aan de gemeenten (milieu) en Rijk (dierenwelzijn). Europa of het Rijk zijn de bevoegde instanties om hierover regels vast te leggen en te handhaven. Voorgesteld wordt lid 4 sub a van artikel 26a te schrappen.

#### Artikel 27 Landbouw Effect Rapportage (LER)

In dit artikel wordt verduidelijkt dat een LER in ieder geval verplicht is bij ontwikkelingen die MER-plichtig zijn of leiden tot een areaalvermindering van landbouwgrond met minimaal 100 ha. Daarnaast is een LER verplicht bij ingrepen die een aanzienlijk effect hebben op gronden met een agrarische bestemming. Het is in eerste instantie aan de gemeenten als bevoegd gezag om te beoordelen of hiervan sprake is.

Daarnaast wordt voor overige plannen die het buitengebied betreffen die leiden tot niet-agrarische ontwikkelingen (bijvoorbeeld kleinschalige woningbouw of omzetten van landbouwgrond naar zonneakkers) verplicht gesteld om in de toelichting aandacht te besteden aan effecten voor de landbouw inzake de agrarische structuur in het gebied. De gebieden die betrekking hebben op artikel 19 PRV en bijbehorende kaart 4, ecologie (begrenzing Natuurnetwerk Nederland) zullen van dit artikel worden uitgezonderd. Hiervoor heeft de afweging tussen landbouw en natuur immers eerder al plaatsgevonden, waarbij is besloten dat de (potentiële) natuurfunctie prevaleert boven het landbouwbelang.

#### Gedeputeerde Staten de bevoegdheid te geven om de begrenzing van de bollen- en zaadveredelingsconcentratie-gebieden te wijzigen

Vanwege het continue regionale proces van modernisering in de glastuinbouw, waardoor de begrenzing van gebieden regelmatig aangepast dient te worden, hebben GS het mandaat om de grenzen van de gebieden te wijzigen. Hierdoor loopt het proces van modernisering van de gebieden geen vertraging op. Ook voor de overige concentratiegebieden, de zaadverdeling- en de bollenconcentratiegebieden, kan een aanpassing van de begrenzing regelmatig aan de orde zijn, zoals de hierboven omschreven wijziging van bollenconcentratiegebied naar woningbouw.

Voorstel: ook voor de andere concentratiegebieden GS bevoegdheid te geven de contouren aan te passen, op basis van regionale afspraken. Dit wordt verwerkt in de artikelen 26b en 26d.

#### Landbouw: overige onderdelen

- Toevoegen enkele nieuwe begripsbepalingen in artikel 2 (onder andere paardenhouderij)
- Verduidelijken verbod op opslag buiten het bouwvlak in de artikelen 17 (Voormalige agrarische bouwpercelen) en 17a (Agrarisch aanverwante bedrijven)
- Artikel 26c glastuinbouwconcentratiegebied op enkele punten verduidelijken
- Verduidelijkingen en wijzigingen in kaart 7 Landbouwclusters



## **Ruimtelijke kwaliteit**

### **Artikel 15, actualisatie Leidraad Landschap en Cultuurhistorie**

De Leidraad Landschap en Cultuurhistorie (LL&C) beschrijft hoe een ontwikkeling in het landelijk gebied met ruimtelijk kwaliteit kan plaatsvinden. Het gaat daarbij niet om de vraag of een ontwikkeling mogelijk is; daarvoor gelden de regels voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen in de PRV. De Leidraad is geactualiseerd om het document actueler, concreter en gebruiksvriendelijker (via een web-applicatie) te maken. Doelstelling van de actualisatie was betere doorwerking van ruimtelijke kwaliteit in plannen en bewerkstelligen dat ontwikkelingen de ruimtelijke kwaliteit versterken. Het geeft op gebiedsniveau duidelijk aan wat de provincie belangrijk vindt en wat de ontwikkelprincipes zijn. Zo is er duidelijkheid in een vroegtijdig stadium van het planproces. De geactualiseerde Leidraad is in concept behandeld in uw commissie R&W op 1 februari 2018 en zal begin april 2018 door ons college worden vastgesteld.

De Leidraad wordt via onder andere artikel 15 aan de PRV gekoppeld. Artikel 15 wordt aangepast aan de inhoud van de nieuwe Leidraad. Daarnaast wordt het bestaande artikellid (15 lid 4) dat betrekking heeft op windturbines ondergebracht in een apart artikel 15a: Ruimtelijke kwaliteitseis voor windturbines

## **Natuur**

### **Kaart 4: toevoeging nieuwe weidevogelleefgebieden**

Om de teruggang van de weidevogelpopulatie van met name de grutto in Noord-Holland tegen te gaan is op basis van onderzoek, monitoring en veldbezoeken de kerngebiedenbenadering ontwikkeld. Er is voor gekozen om de beschikbare financiële middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten. De kerngebiedenbenadering is verwerkt in het Natuurbeheerplan 2016 (NBP). De middelen worden ingezet in de gebieden die het meest kansrijk zijn voor de kritische weidevogels zoals grutto, tureluur, slobend en gebieden die de beste randvoorwaarden bieden voor een duurzame populatie, zoals bijvoorbeeld openheid, omvang, waterpeil. In kaart 4 wordt circa 1350 ha nieuw weidevogelkerngebied toegevoegd aan de weidevogelleefgebieden. Deze aanvullende weidevogelleefgebieden (die voldoen aan het kerngebiedenbeleid) worden nu namelijk nog niet beschermd door de PRV en lopen mogelijk het risico onderdeel te worden van nieuwe (stedelijke) ontwikkelingen.

In deze wijziging worden de weidevogelleefgebieden die niet meer tot de kerngebieden horen gehandhaafd op kaart 4. De Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (PARK) heeft GS geadviseerd het beschermingsregime in deze weidevogelleefgebieden te handhaven op basis van hun kwaliteit als open landschap. Een mogelijke heroverweging met betrekking tot deze gebieden dient plaats te vinden op basis van een samenhangend verhaal over de wijze waarop de provincie om wil gaan met de doorontwikkeling en bescherming van het karakteristieke Noord-Hollandse landschap.

Onderdeel van dit proces is het Kwaliteitsbeeld NH 2050 dat in het najaar van 2017 door de PARK aan GS en PS is gepresenteerd. Het Kwaliteitsbeeld is een advies van de PARK over de manier waarop de kwaliteit van de landschappen in de provincie verder kan worden verbeterd. Dit advies is input voor de Omgevingsvisie. In de Omgevingsvisie zullen beleidskeuzes worden

gemaakt over welke landschappen in Noord-Holland vanwege hun cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit te beschermen. Totdat deze beleidskeuzes met het vaststellen van de Omgevingsvisie zijn gemaakt, handhaven wij conform het advies van de PARK ('Verkenning ruimtelijke kwaliteit open weidelandschap Noord-Holland'), het beschermingsregime in de weidevogelleefgebieden die niet meer tot de kerngebieden behoren, op basis van hun kwaliteit als open landschap.

Parallel zijn overigens bezig met een technische verbetering van de begrenzing van de weidevogelleefgebieden op kaart 4. De verbetering omvat het identificeren van gebieden die onbedoeld als weidevogelleefgebied zijn begrensd, zoals bouwpercelen, wegen en woningen. Dit zal in een volgende wijzigingsronde van kaart 4 in samenhang met het ontwerp-Natuurbeheerplan 2019 worden meegenomen, naar verwachting start dit proces in april 2018.

Vooruitlopend hierop hebben we naar aanleiding van drie reacties technische wijzigingen in de weidevogelleefgebieden doorgevoerd. Zie hiervoor de Nota van Beantwoording, pagina 14-15.

#### Aanpassingen artikel 19 EHS naar NNN

In dit artikel is de terminologie van titel 2.10 van het Barro verwerkt. 'Ecologische Hoofdstructuur (EHS)' is vervangen door 'Natuurnetwerk Nederland (NNN)'. 'Ecologische Verbindingszone' is vervangen door 'natuurverbindingen'.

#### Overige

#### Verwijzing in artikel 8 aardkundig waardevolle gebieden naar de aardkundige monumenten in hoofdstuk 6 Provinciale Milieuverordening (PMV)

De aardkundig waardevolle gebieden worden beschermd via artikel 8 PRV en de aardkundige monumenten via hoofdstuk 6 PMV. In artikel 8 PRV is een verwijzing naar de PMV toegevoegd.

#### Buitendijkse gebieden en waterrobuust inrichten

Integratie van artikel 8a Meerlaagse veiligheid en artikel 29 Buitendijkse gebieden, gericht op bescherming van vitale en kwetsbare infrastructuur.

#### Herbegrenzing Stelling van Amsterdam

Kleine aanpassingen van de begrenzing conform het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro).

#### Uitwerking kernkwaliteiten Beemster

Het Rijk verplicht de provincie om de kernkwaliteiten van UNESCO-erfgoed Beemster in de PRV te beschrijven en beschermen. Dat gebeurt nu in een verbeterde bijlage 1 PRV.

#### Aanpassing artikel 5e Woningen in de 20 Ke-contour aan het nieuwe Luchthavenindelingsbesluit (LIB).

Betreft een aanpassing van de toelichting op artikel 5e in verband met het Luchthavenindelingsbesluit (LIB), zoals vastgesteld door het Rijk.

### **3. Proces en procedure**

Bij de totstandkoming van deze wijzigingsvoorstellen heeft op basis van conceptteksten in oktober 2017 een ambtelijke consultatieronde plaatsgevonden. Gemeenten en andere belanghebbenden zoals de LTO en de Waterschappen hebben op de conceptwijziging gereageerd. Op basis van deze ambtelijke reacties hebben wij reeds aanpassingen gedaan in de ontwerpwijziging die ter inzage heeft gelegen.

Na vaststelling van deze PRV-wijziging zullen we deze publiceren in het Provinciaal blad op 1 mei 2018 en in werking laten.

Wij zullen de PRV zowel in gedrukte vorm als in digitale vorm op onze website beschikbaar stellen.

### **4. Voorstel**

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit (bijlage B).

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. J.W. Remkes, voorzitter

mw. Mr. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

## BESLUIT tot wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening

**Besluit van Provinciale Staten van Noord-Holland tot wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening in verband met de heroverweging landbouwgebieden, de actualisatie Leidraad cultuurhistorie en landschap en andere aanpassingen.**

**Provinciale Staten van Noord-Holland;**

Gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland van 20 maart 2018 met kenmerk 1023641;

Gelet op artikel 4.1 van de Wet ruimtelijke ordening;

**Besluiten:**

### Artikel I

De Provinciale Ruimtelijke Verordening wordt als volgt gewijzigd:

**A**

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder verlettering van de overige onderdelen vervallen de volgende onderdelen:

- g. bebouwingskarakteristiek
- p. gecombineerde landbouw
- s. grootschalige landbouw
- gg. ontwikkelingsgeschiedenis
- jj. ordeningsprincipe

2. Onder verlettering van de overige onderdelen worden de volgende nieuwe onderdelen ingevoegd, luidende:

- p. *gebruiksgerichte paardenhouderij*: een voorziening gericht op het houden van paarden waarbij het rijden met of mennen van paarden primair gericht is op gebruik door de ruiter, amazone of menner, niet zijnde een manege;
- x. *kas*: bouwwerk van hoofdzakelijk glas of ander lichtdoorlatend materiaal, bedoeld voor de teelt van plantaardige producten;
- cc. *manege*: een bedrijf gericht op het lesgeven in paardrijden aan derden en daarvoor paarden houdt;
- ll. *productiegerichte paardenhouderij*: een agrarisch bedrijf gericht op het houden van paarden, waarbij uitsluitend of in hoofdzaak handelingen aan en met paarden worden verricht die primair gericht zijn op het voortbrengen, africhten, trainen en verhandelen van paarden;
- rr. *vitale of kwetsbare functies*: functies die cruciaal zijn voor de rampenbeheersing bij overstromingen of functies die bij een overstroming ernstige schade met zich mee kunnen brengen voor mens, milieu of economie;

aaa. *zaadveredeling*: activiteiten gericht op het verbeteren van erfelijke eigenschappen van cultuurgewassen;

bbb. *zaadveredelingsbedrijf*: een bedrijf gericht op zaadveredeling en de gecertificeerde vermeerdering van plantaardig uitgangsmateriaal, zoals zaden en stekken.

3. Onderdeel d komt te luiden:

d. *agrarisch bedrijf*: een bedrijf gericht op het voortbrengen van producten door het telen van gewassen of het houden van dieren, daaronder begrepen een productiegerichte paardenhouderij, houtteelt, zaadveredeling en de teelt van watergebonden organismen als planten, algen, weekdieren, schelpdieren en vissen;

4. Onderdeel g komt te luiden:

g. *cultuurhistorische waarden*: de fysieke overblijfselen van de historie, zowel bovengronds (gebouwde monumenten) en ondergronds (archeologie) als het cultuurlandschap met zijn historische landschapselementen;

5. Onderdeel q komt te luiden:

q. *glastuinbouwbedrijf*: een agrarisch bedrijf waarbij de teelt van plantaardige producten in een kas plaatsvindt onder gecontroleerde omstandigheden

6. Onderdeel bb komt te luiden:

bb. *landschappelijke waarden*: de essentiële elementen en kenmerken van landschappen, fysiek van aard zoals beschreven in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie;

7. Onderdeel qq komt te luiden:

rr. *teeltondersteunend glas*: kassen dienstbaar aan een vollegronds landbouwbedrijf en bestemd voor het broeien of opkweken van plantmateriaal;

## B

Artikel 5d, onderdeel a, wordt als volgt gewijzigd:

Onderdeel a komt te luiden:

a. toepassing wordt gegeven aan artikel 13a, artikel 16, artikel 17, of artikel 26c, of de nieuwe bebouwing of functieverandering past binnen de in artikel 5a bedoelde schriftelijke afspraken en de locatie direct aansluit op bestaand stedelijk gebied en niet is gelegen in glastuinbouwconcentratiegebied of tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan, of;

## C

Artikel 5e, tweede lid, wordt als volgt gewijzigd:

Het tweede lid komt te luiden:

2. In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan buiten bestaand stedelijk gebied voorzien in nieuwe woningen op de gronden binnen de 20 Ke-contour, zoals aangegeven op kaart 11 en de digitale verbeelding ervan:
  - a. die tot stand komen door toepassing van artikel 5c, artikel 13a, artikel 16, artikel 17 of artikel 26, eerste lid, onder c, of;
  - b. waarvoor een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in artikel 8.9 van de Wet Luchtvaart in samenhang met artikel 2.2.1e, vijfde lid, van het Luchthavenindelingbesluit Schiphol is verleend, of;
  - c. die mogelijk worden gemaakt binnen de verstedelijkingslocaties als bedoeld in artikel 2.2.1e, derde lid, van het Luchthavenindelingbesluit Schiphol.

## D

Artikel 8 komt te luiden:

### Artikel 8 Aardkundige waarden

Onverminderd het bepaalde in hoofdstuk 6 van de Provinciale Milieuverordening wordt in de toelichting van een bestemmingsplan aangegeven in hoeverre rekening is gehouden met de in het gebied, zoals aangegeven op kaart 10 en op de digitale verbeelding ervan, voorkomende bijzondere aardkundige waarden zoals beschreven in het bijlage-rapport Actualisatie Intentieprogramma Bodembeschermingsgebieden (vastgesteld door Provinciale Staten d.d. 12 januari 2004, nr. 68).

## E

Artikel 8a komt te luiden:

### Artikel 8a Overstromingsrobuust inrichten

1. De toelichting van een bestemmingsplan dat nieuwbouw ten behoeve van vitale of kwetsbare functies mogelijk maakt of dat herstructurering van of transformatie naar vitale of kwetsbare functies mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met:
  - a. de risico's van en bij overstroming, en;
  - b. indien het buitendijkse gebieden betreft langs het IJsselmeer, Markermeer, Gooimeer en Eemmeer, toekomstige peilverandering en actuele peilfluctuaties.
2. De toelichting van een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid bevat tevens een beschrijving van de maatregelen en voorzieningen die worden getroffen om de in het eerste lid omschreven risico's te voorkomen of te beperken.

## F

Artikel 15 komt te luiden:

### Artikel 15 Ruimtelijke kwaliteitseis ingeval van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied

1. Gedeputeerde Staten stellen de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie vast, die de provinciale belangen beschrijft ten aanzien van landschappelijke en cultuurhistorische waarden.
2. Een bestemmingsplan kan voorzien in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied, indien gelet op de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie:
  - a. rekening wordt gehouden met:

- i. de ambities en ontwikkelprincipes van het toepasselijke ensemble, en;
  - ii. de ambities en ontwikkelprincipes van de toepasselijke provinciale structuren, en;
- b. hierbij worden betrokken:
  - i. de kansen zoals beschreven bij de ambities en ontwikkelprincipes;
  - ii. de ontstaansgeschiedenis en de kernwaarden van het toepasselijke ensemble, en;
  - iii. de ontstaansgeschiedenis en de kernwaarden van de toepasselijke provinciale structuren.
- 3. De toelichting van een bestemmingsplan bevat een motivering dat voldaan is aan het bepaalde in het tweede lid.
- 4. Gedeputeerde Staten kunnen de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO) om advies vragen over ontwikkelingen die een grote impact kunnen hebben op de landschappelijke en cultuurhistorische waarden of indien wordt afgeweken van de ontwikkelprincipes als bedoeld in het tweede lid onder a.

## G

Na artikel 15 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

### **Artikel 15a Ruimtelijke kwaliteitseis voor windturbines**

- 1. Een bestemmingsplan dat voorziet in bestemmingen en regels die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines binnen de op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven herstructureringsgebieden mogelijk maken voldoet aan de uitgangspunten voor ruimtelijke kwaliteit zoals vermeld in het beleidskader wind op land (PS 15 december 2014).
- 2. Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van het bepaalde in het eerste lid.

## H

Artikel 17 wordt als volgt gewijzigd:

1. De aanhef van het eerste lid komt te luiden:

- 1. In afwijking van het bepaalde in artikel 5c kan een bestemmingsplan voorzien in de mogelijkheid dat de bestaande bebouwing op het voormalig agrarisch bouwperceel, inclusief de agrarische bedrijfswoning(en) en uitgezonderd kassen, wordt gebruikt voor kleinschalige vormen van bijzondere huisvesting, werken, recreatie, gebruiksgerichte paardenhouderij of zorgfuncties indien:

2. Onderdeel c van het eerste lid komt te luiden:

- c. buitenopslag buiten het bouwvlak niet is toegestaan;

3. Het tweede lid komt te luiden:

- 2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid, onder a, kan een bestemmingsplan voorzien in een functiewijziging naar burgerwoning indien:
  - a. de burgerwoning wordt gesitueerd in de voormalige agrarische bedrijfswoning, en;

- b. de woning niet is gelegen in glastuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan, en;
- c. de woning de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven niet beperkt.

## I

Artikel 17a komt te luiden:

### Artikel 17a Agrarisch aanverwante bedrijven

1. In afwijking van artikel 5a en artikel 5c kan een bestemmingsplan de uitbreiding van een reeds fysiek bestaand agrarisch aanverwant bedrijf mogelijk maken in het landelijk gebied, mits:
  - a. de noodzaak tot uitbreiding gemotiveerd is aangetoond, en;
  - b. buitenopslag buiten het bouwvlak wordt verboden.
2. In afwijking van artikel 5a en artikel 5c kan een bestemmingsplan een nieuw bouwperceel voor de verplaatsing van een reeds fysiek bestaand agrarisch aanverwant bedrijf mogelijk maken in het landelijk gebied, mits:
  - a. de noodzaak tot verplaatsing gemotiveerd is aangetoond;
  - b. er geen reëel alternatief beschikbaar is op een bedrijventerrein in de regio;
  - c. er geen geschikte vrijkomende agrarische bouwpercelen beschikbaar zijn, en;
  - d. buitenopslag buiten het bouwvlak wordt verboden.
3. Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste en tweede lid voorziet in een bouwperceel van maximaal 2 hectare.
4. Op een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste en het tweede lid is artikel 15 van toepassing.

## J

Het opschrift van titel 1 van hoofdstuk 5 De groene ruimte komt te luiden: Natuurnetwerk Nederland.

## K

Artikel 19 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift komt te luiden: Natuurnetwerk Nederland en natuurverbindingen.
2. De zinsnede “ *de Ecologische Hoofdstructuur*” wordt steeds vervangen door: het Natuurnetwerk Nederland.
3. De zinsnede “ *Ecologische Verbindingszone*” wordt steeds vervangen door: natuurverbindingen.

## L

Artikel 20 wordt als volgt gewijzigd:

Onder vervanging van de puntkomma aan het slot van onderdeel c door een punt vervalt onderdeel d.



**M**

Artikel 22 wordt als volgt gewijzigd:

In het tweede lid, onderdeel b vervalt de zinsnede ‘de “Amsterdamse grachtengordel”’.

**N**

Artikel 26 komt te luiden:

**Artikel 26 Agrarische bedrijven in landelijk gebied**

1. Voor een bestemmingsplan dat betrekking heeft op landelijk gebied, geldt het volgende:
  - a. agrarische bebouwing wordt geconcentreerd binnen het bouwperceel;
  - b. in afwijking van onderdeel a geldt dat buiten het bouwperceel gaas- en boogkassen kunnen worden toegestaan, mits deze na het groeiseizoen worden verwijderd;
  - c. ten behoeve van een volwaardig agrarisch bedrijf is maximaal één agrarische bedrijfswoning toegestaan. Het bestemmingsplan kan met een omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 3.6 van de wet, één extra bedrijfswoning mogelijk maken mits dit noodzakelijk is voor het toezicht op de bedrijfsvoering en de betreffende gronden niet zijn gelegen in een glastuinbouwconcentratiegebied of een tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan;
  - d. een agrarisch bouwperceel heeft een omvang van maximaal 2 hectare;
  - e. in afwijking van onderdeel d kan een agrarisch bouwperceel een omvang van meer dan 2 hectare hebben, mits de uitbreiding noodzakelijk is voor het primaire productieproces en de uitbreiding geen afbreuk doet aan de landschappelijke waarden van de betreffende omgeving.
  - f. in de huisvesting van tijdelijke werknemers kan worden voorzien, indien:
    - 1° de huisvestingsvoorziening wordt gesitueerd binnen het agrarisch bouwperceel;
    - 2° de huisvesting plaatsvindt ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering, en;
    - 3° het een ondergeschikte functie ten opzichte van een volwaardig agrarisch bedrijf betreft.
2. Artikel 15 is van toepassing op een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid.
3. Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien het bepaalde in het eerste lid, onderdelen e en f.
4. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op veenpolderlandschappen bevat geen regels die voorzien in het scheuren van grasland.

**O**

Artikel 26a wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder vernummering van het navolgende lid komt het derde lid te vervallen.
2. Het derde lid komt te luiden:
3. Voor zover een bestemmingsplan bestemmingen of regels bevat voor bestaande intensieve veehouderijen, al dan niet als neventak, geldt dat bij uitbreiding ten hoogste één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren.

**P**

Artikel 26b wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Een bestemmingsplan bevat uitsluitend bestemmingen of regels die voorzien in het mogelijk maken van groundbewerkingen als bezanden, omzetten en opspuiten ten behoeve van permanente bollenteelt, indien de betrokken gronden zijn gelegen in bollenconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan.

2. Na het tweede lid wordt een nieuw lid ingevoegd luidende:

3. Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van het bollenconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de verbeelding ervan, wijzigen.

**Q**

Artikel 26c wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid wordt na ‘glastuinbouwbedrijven’ ingevoegd: waardoor de totale omvang van het agrarisch bouwperceel meer dan 2 ha gaat bedragen
2. Onder vernummering van de navolgende leden wordt een nieuw derde lid ingevoegd, luidende:
  3. In afwijking van het tweede lid kan een bestemmingsplan voorzien in de uitbreiding van een glastuinbouwbedrijf tot een totale omvang van meer dan 2 ha, mits het bedrijf grenst aan bestaand stedelijk gebied, niet grenst aan andere glastuinbouwbedrijven, sprake is van grondgebonden teelt en de uitbreiding leidt tot een verbeterde duurzame bedrijfsvoering, waarbij het bedrijf een aantoonbare duurzame synergie heeft met de aangrenzende stedelijke functies.
3. In het vierde lid wordt de zinsnede “die zijn gelieerd aan glastuinbouw” vervangen door: met kassen gericht op zaadveredeling, plantenveredeling, scholing en onderzoek
4. In het vijfde lid wordt “bedrijven” steeds vervangend door: activiteiten
5. In het zesde lid wordt “onderdelen d en f” vervangen door: onderdeel d
6. Het zevende lid wordt vervangen door:
  - “7. Indien sprake is van verplaatsing van een glastuinbouwbedrijf naar glastuinbouwconcentratiegebied en er op de bestaande locatie geen sprake is van een opvolgend glastuinbouwbedrijf, dient zeker te worden gesteld dat de kassen worden gesloopt.”
7. In het achtste lid wordt na “glastuinbouwconcentratiegebied” ingevoegd: en tuinbouwconcentratiegebied.

**R**

Artikel 26d wordt als volgt gewijzigd:

1. In het vierde lid wordt “artikel 26, eerste lid” vervangen door: artikel 26, eerste lid, onder d.
2. Na het vierde lid wordt een nieuw lid ingevoegd luidende:
  5. Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van zaadveredelingsconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de verbeelding ervan, wijzigen.

**S**

Artikel 26e wordt als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef van het eerste lid wordt na “recreatie” ingevoegd: ,gebruiksgerichte paardenhouderij.
2. In onderdeel b van het eerste lid wordt na “toegestaan” ingevoegd: buiten het bouwvlak.

**T**

Artikel 27 komt te luiden:

**Artikel 27 Landbouweffecten**

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op landelijk gebied gaat vergezeld van een landbouw effect rapportage, indien sprake is van:
  - a. een MER-plichtige activiteit als bedoeld in het Besluit MER;
  - b. overige ingrepen die een aanzienlijk effect hebben op gronden met een agrarische bestemming, of;
  - c. een vermindering van het areaal landbouwgrond met minimaal 100 ha.
2. De toelichting van een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid bevat de resultaten van de landbouw effect rapportage en bevat de motivering hoe rekening is gehouden met deze resultaten in de belangenafweging.
3. De toelichting van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op landelijk gebied, waarop het eerste lid niet van toepassing is, maar dat een functiewijziging bevat van een agrarische functie naar een niet-agrarische functie bevat een motivering hoe rekening is gehouden met de effecten op de agrarische structuur van het betreffende gebied.
4. Het bepaalde in de voorafgaande leden is niet van toepassing op de gronden aangeduid op kaart 4 en op de digitale verbeelding ervan als Natuurnetwerk Nederland of als natuurverbinding.
5. Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van de inhoud van een landbouw-effectrapportage als bedoeld in het eerste lid.

**U**

Artikel 29a vervalt.

**V**

Artikel 32 wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 32 wordt “de Ecologische Hoofdstructuur” steeds vervangen door: het Natuurnetwerk Nederland.
2. In artikel 32 wordt “ecologische verbindingszone” steeds vervangen door: natuurverbinding.
3. In het vijfde lid wordt “artikel 15, eerste tot en met vierde lid” vervangen door: artikel 15 en artikel 15a.
4. In het achtste lid, onderdeel e wordt “artikel 15” vervangen door: artikel 15 en artikel 15a.

**W**

Artikel 32a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid, wordt “Ecologische Hoofdstructuur” vervangen door: “Natuurnetwerk Nederland”.
2. In het tweede lid, wordt “Ecologische Verbindingszone” vervangen door: “natuurverbinding”.

**X**

Artikel 46a wordt als volgt gewijzigd:

In het eerste en tweede lid wordt “1 maart 2017” vervangen door: “1 mei 2018”.

**Artikel II**

Bijlage 1 Kernkwaliteiten erfgoederen De Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Beemster wordt vervangen door bijgaande bijlage 1 Kernkwaliteiten UNESCO-erfgoederen.

**Artikel III****A**

In bijlage 2 wordt kaart 4: Ecologie en de digitale verbeelding ervan vervangen door bijgaande kaart 4: Ecologie en de digitale verbeelding ervan.

**B**

In bijlage 2 wordt kaart 5A: UNESCO-erfgoederen met uitzonderlijke universele waarde en de digitale verbeelding ervan vervangen door bijgaande kaart 5A: UNESCO-erfgoederen met uitzonderlijke universele waarde en de digitale verbeelding ervan.

**C**

In bijlage 2 vervalt kaart 6: Landbouwgebieden en de digitale verbeelding ervan.

**D**

In bijlage 2 wordt kaart 7: Landbouwclusters en de digitale verbeelding ervan vervangen door bijgaande kaart 7: Landbouwclusters en de digitale verbeelding ervan.

**Artikel IV**

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciale blad waarin het wordt geplaatst.

Haarlem, 23 april 2018

Provinciale Staten van Noord-Holland,

, voorzitter

, griffier

## Toelichting

### Algemene toelichting

Hieronder volgt een toelichting op de ontwerpwijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) 2018.

In de Structuurvisie Noord-Holland 2040 staat dat de provincie inspeelt op de ruimtelijke vraagstukken door mee te veranderen waar nodig en door bestaande kwaliteiten verder te ontwikkelen. Noord-Holland moet aantrekkelijk blijven in wat het is: een diverse, internationaal concurrerende regio, in contact met het water en uitgaande van de kracht van het landschap. Deze visie is verder uitgewerkt langs drie provinciale hoofdbelangen: klimaatbestendigheid, ruimtelijke kwaliteit en duurzaam ruimtegebruik. In de PRV heeft de provincie regels gesteld om deze belangen juridisch te borgen. Gemeenten moeten bij het maken van ruimtelijke plannen deze regels in acht nemen. De PRV is daarmee een kaderstellend instrument van de provincie voor gemeenten.

De PRV is geen statisch document. Beleid van Rijk en provincie kan veranderen om in te kunnen spelen op ontwikkelingen met ruimtelijke impact. Met het wijzigende beleid moet de PRV mee veranderen. De meest recente wijziging van de PRV is door Provinciale Staten op 12 december 2016 vastgesteld en is op 1 maart 2017 in werking getreden. Deze wijzigingen hadden betrekking op de Ladder voor Duurzame Verstedelijking, het beleid Wonen-Vliegen, jaarrond strandbebouwing en aardkundige monumenten.

Nieuwe wijzigingen zijn wenselijk en noodzakelijk, om de PRV actueel, correct en eenduidig te houden. In november 2015 hebben Gedeputeerde Staten (GS) besloten de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) te wijzigen in 2016 en 2017. In april 2017 zijn Provinciale Staten (PS) geïnformeerd dat de vaststelling van de ronde in 2017 niet haalbaar is gebleken, omdat de afstemming van enkele cruciale onderwerpen meer tijd vergt. De ontwerpwijziging 2018 betreft het actualiseren van de PRV naar aanleiding van een beleidswijziging op het thema landbouw (opheffen onderscheid tussen gebieden voor grootschalige en gecombineerde landbouw), het verankeren van de geactualiseerde Leidraad Landschap en Cultuurhistorie in de PRV en het toevoegen van nieuwe weidevogelkernegebieden. Daarnaast worden er een aantal begripsbepalingen toegevoegd, worden de regels voor glastuinbouwconcentratiegebieden aangepast en worden de artikelen gericht op waterrobuust inrichten verduidelijkt en samengevoegd. Tenslotte vinden er enkele technische correcties plaats, zoals de naamswijziging van Ecologische Hoofdstructuur (EHS) naar Natuurnetwerk Nederland (NNN).

### Relatie met Omgevingsvisie en -verordening

De Omgevingswet integreert een groot deel van de wetgeving op het gebied van ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Eén van de kerninstrumenten van de Omgevingswet is de Omgevingsvisie. De huidige wettelijk verplichte provinciale plannen (Structuurvisie, het Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan, het Milieubeleidsplan en de Watervisie) komen te vervallen en gaan op in één integrale omgevingsvisie voor de fysieke leefomgeving met onderliggende programma's. Op dit moment is de totstandkoming van de provinciale Omgevingsvisie volop aan de gang. De planning is gericht op vaststelling van de Omgevingsvisie door PS in november 2018. De Omgevingsverordening, die de komende tijd in samenhang met de Omgevingsvisie en in samenspraak met onze partners wordt opgesteld, zorgt waar nodig voor juridische

doorwerking van de visie. Vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet, die onlangs is uitgesteld, worden na vaststelling van de Omgevingsvisie voorstellen gedaan aan Provinciale Staten met betrekking tot de overgangperiode tot aan de invoering van de Omgevingswet. Uitgangspunt daarbij is toe werken naar een eerste integrale Omgevingsverordening, gebaseerd op de huidige wetgeving, die na vaststelling van de Omgevingsvisie in procedure zal worden gebracht.

Vooruitlopend op bovenstaande transitie richting Omgevingsverordening vinden GS het belangrijk dat de PRV actueel en kloppend is. Daarom wordt de PRV nog gewijzigd, ook al wordt er tegelijkertijd gewerkt aan de Omgevingsvisie en -verordening. In de Startnotitie Omgevingsvisie Noord-Holland 2050 is wel vastgelegd dat de actualisering van de PRV zich beperkt tot de hoogst noodzakelijke aanpassingen die niet kunnen wachten tot de omgevingsvisie. Onderwerpen en inzichten die niet noodzakelijkerwijs in deze actualisering meegenomen hoeven te worden, krijgen een plek in het proces naar de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening.

### **Artikelsgewijze toelichting**

#### **Artikel 5d Transformatie glastuinbouw**

Dit artikel biedt de mogelijkheid om onder voorwaarden glastuinbouw te transformeren naar wonen. Met deze wijziging worden glastuinbouwconcentratiegebieden uitgesloten van deze mogelijkheid. Voor deze glastuinbouwconcentratiegebieden is het beleid immers gericht op continuering van de glastuinbouw. Daarnaast wordt artikel 5a (nieuwe stedelijke ontwikkeling in overeenstemming met regionale afspraken) toegevoegd aan dit artikel, omdat gelet op de grootte van bestaande glastuinbouwbedrijven het kan voorkomen dat een transformatie ook qua omvang leidt tot een nieuwe stedelijke ontwikkeling.

#### **Artikel 5e Woningen binnen de 20 Ke-contour**

In dit artikel wordt bepaald dat binnen de 20 Ke-contour enkel binnen bestaand stedelijk gebied nieuwe woningen mogelijk mogen worden gemaakt. Met het bestaand stedelijk gebied wordt bedoeld het bestaand stedelijk gebied als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, aanhef en onder h, van het Besluit ruimtelijke ordening. Een uitzondering op deze regel geldt voor woningbouw die tot stand komt met toepassing van de Ruimte voor Ruimte-regeling als bedoeld in artikel 16. Het is vanwege haar doelstelling, het mogelijk maken van het opruimen van storende bebouwing van agrarische bedrijven in ruil voor het bouwen van één of meer compensatiewoningen in het buitengebied, wenselijk dat dit instrument ook binnen de 20 Ke-contour kan blijven functioneren. Tweede categorie uitzonderingen zijn functiewijzigingen naar wonen op Voormalig Agrarisch Bouwpercelen als bedoeld in artikel 17. Ook deze specifieke categorie huisvesting, waarbij moet worden gedacht aan afhankelijke woonruimte ten behoeve van mantelzorg of andere specifieke doelgroepen, dient te blijven functioneren binnen de 20 Ke-contour. Ook woningen die mogelijk zijn op grond van de regeling voor nieuwe landgoederen (13a) en de regeling voor bedrijfswoningen (artikel 26 eerste lid onder c) zijn binnen de 20 Ke-contour mogelijk. Naar aanleiding van de inwerkingtreding van het Luchthavenindelingsbesluit Schiphol dat op 1 januari 2018 in werking is getreden zijn daaraan toegevoegd woningen die mogelijk zijn op grond van de regeling voor kleinschalige ontwikkelingen (artikel 5c). Ook die woningen kunnen dus mogelijk worden gemaakt binnen de 20 Ke-contour. Gelet op artikel 2.2.1 e, vijfde lid, van het Luchthavenindelingsbesluit Schiphol is de in onderdeel b genoemde datum van 1 maart 2017 ten aanzien van verleende verklaringen van geen bezwaar (vvgb) ex artikel 8.9 van de Wet luchtvaart vervallen. In het algemeen geldt nu dus dat woningbouwontwikkelingen waarvoor een vvgb is verleend, worden gerespecteerd. Toegevoegd is voorts de uitzonderingscategorie voor woningbouwontwikkelingen binnen de

verstedelijgingslocaties als bedoeld in artikel 2.2.1e, derde lid, Luchthavenindelingbesluit Schiphol (tweede lid, onderdeel c). Ook deze ontwikkelingen kunnen mogelijk worden gemaakt binnen de 20 Ke-contour. Voor Noord-Holland gaat het daarbij om de locatie Hoofddorp Zuidrand.

In het derde lid wordt voorgeschreven dat er bij plannen voor nieuwe woningen binnen de 20 Ke-contour altijd een integrale ruimtelijke afweging dient plaats te vinden waarbij luchtvaartgeluid expliciet wordt afgewogen in het bestemmingsplan. Met artikel 5d wordt bewerkstelligd dat bij de juridisch-planologische besluitvorming tot toevoeging van woningen voor zover gelegen binnen de 20 Ke-contour, het bevoegd gezag zich nadrukkelijk rekenschap geeft van de geluidsaspecten die samenhangen met deze ligging. Daar de provincie het wenselijk acht vast te leggen op wijze zij haar toezichhoudende bevoegdheden ten aanzien van dit artikel toepast, is de [beleidsregel 'wonen en vliegen 20 Ke-contour Schiphol'](#) vastgesteld. De beleidsregel sluit aan op de binnen de BRS (Bestuurlijke Regie Schiphol) overeengekomen aanpak, waarvan is afgesproken dat ook de 20 Ke-gemeenten deze aanpak zullen verankeren in een door de Raad vast te stellen algemene regel.

Dit artikel moet worden gelezen in samenhang met het Luchthavenindelingbesluit Schiphol (LIB), dat de ruimtelijke regels op rijksniveau bevat in verband met luchthaven Schiphol. Artikel 2.2.1d van het LIB bepaalt dat binnen de 20 Ke-contour (daar: 'Afwegingsgebied geluid en externe veiligheid LIB 5 Schiphol') geen nieuwe woningbouwlocaties zijn toegestaan buiten bestaand stedelijk gebied. Deze regel is er op gericht om enerzijds buitenstedelijk voldoende ruimte te laten voor de ontwikkeling van Schiphol en anderzijds binnenstedelijk (woningbouw)ontwikkelingen mogelijk te maken. Dit sluit aan bij het gehanteerde principe om zo min mogelijk over dichtbebouwd stedelijk gebied te vliegen. Het rijkskader laat de provincie afwegingsruimte om beperkt één of enkele woningen in het buitengebied toe te staan. Dit artikel geeft daaraan invulling. Het rijk blijft, zoals ook geregeld in lid 1 sub b en c, bevoegd als het gaat om een uitbreiding of ontheffing van het 20 Ke-beleid inzake woningbouwlocaties buiten BSG, zoals de verstedelijgingslocaties als bedoeld in artikel 2.2.1e lid 3 en de Verklaring van Geen Bezwaar op grond van artikel 2.2.1e lid 5 LIB.

Voor een aantal aspecten van het thema 'Wonen-Vliegen' die in het kader van het SMASH-traject met het Rijk zijn gemaakt geldt dat zij niet in deze ruimtelijke verordening geregeld kunnen worden. Het gaat dan om een vroegtijdige en juiste informatievoorziening aan potentiële en nieuwe bewoners, middels toezicht op- en het actief bijdragen aan deze informatie, al dan niet in combinatie met kettingbedingen. Dit in het kader van het dragen van volle verantwoordelijkheid voor de gemeentelijke besluitvorming, ook met oog op mogelijke klachten in de toekomst.

#### **Artikel 8 Aardkundige waarden**

Het beleid voor aardkundige waarden kent twee, deels geografisch overlappende, kwalificaties van gebieden: aardkundig waardevolle gebieden en aardkundige monumenten. Het beleid voor aardkundige waarden is deels in het milieu- en deels in het ruimtelijke ordeningsrecht verankerd. De aardkundige monumenten worden beschermd via hoofdstuk 6 van de Provinciale Milieuverordening (PMV); aardkundig waardevol gebieden via artikel 8 in de PRV.

Om de bescherming van de aardkundige monumenten via de PMV beter voor het voetlicht te krijgen, wordt artikel 8 in de PRV aangevuld met een verwijzing naar de PMV. Daarnaast worden de aardkundig waardevolle gebieden en monumenten beschreven in de nieuwe Leidraad Landschap en Cultuurhistorie, hetgeen ook bijdraagt aan meer aandacht voor het in stand houden van deze gebieden bij nieuwe ontwikkelingen.



### Artikel 8a Overstromingsrobuust inrichten

Artikel 8a is aangepast. Voorheen werd in dit artikel aan gemeenten gevraagd om voor alle type ontwikkelingen in bestemmingsplannen inzicht te geven in de risico's van en bij overstroming en de maatregelen en voorzieningen die worden getroffen om deze risico's te voorkomen of te beperken.

Het nieuwe artikel 8a is specifiek geformuleerd: het richt zich alleen op vitale en kwetsbare functies, omdat de maatschappelijke gevolgen van een overstroming op deze functies, erg groot kunnen zijn en gevolgen kunnen hebben voor het gebied dat overstroomt maar ook ver daarbuiten. Voor overige ruimtelijke projecten of plannen (niet-vitale of niet-kwetsbare functies), zowel binnendijks als buitendijks, heeft de gemeente een eigen verantwoordelijkheid.

De motivering wordt niet alleen gevraagd bij bestemmingsplannen die nieuwbouw ten behoeve van vitale of kwetsbare functies mogelijk maken, maar ook bij bestemmingsplannen die herstructurering van of transformatie naar vitale of kwetsbare functies mogelijk maken, zoals de wijziging van de functie van een bestaand gebouw naar een vitale of kwetsbare functie.

Het Rijk definieert vitale of kwetsbare functies als 'functies die cruciaal zijn voor de rampenbeheersing bij overstromingen of functies die bij een overstroming ernstige schade met zich mee kunnen brengen voor mens, milieu of economie'.

De vitale en kwetsbare functies kennen tal van onderlinge relaties (ketenafhankelijkheid) en bepalen bij overstromingen samen de robuustheid van een gebied. Om deze redenen is het belangrijk dat bij nieuwe vitale en kwetsbare functies het overstromingsrisico wordt meegewogen bij locatiekeuze en inrichting.

Ter verduidelijking van de vitale of kwetsbare functies worden hieronder enkele voorbeelden genoemd, waarbij de functies zijn ingedeeld in gebruikscategorieën. Deze opsomming is niet uitputtend, maar ter indicatie:

- Categorie energie: elektriciteitscentrales, zonne-akkers, windturbines, het regionale distributienet en opslag van aardgas, tankstations;
- Categorie telecom, ICT en transport: internet en telecom netwerk, wegen, spoorwegen, stations, busbanen;
- Categorie waterketen: gemalen, pompen, sluizen, rioolwaterzuiveringsinstallaties;
- Categorie gezondheid: ziekenhuizen, zorginstellingen, huisartsenposten, EHBO's, ambulanceposten;
- Categorie bedrijven: brzo-bedrijven, vuilverbrandingsinstallaties;
- Categorie openbare orde en veiligheid: crisiscentra, brandweerkazernes, penitentiaire inrichtingen;
- Categorie niet-zelfredzame groepen: dierentuinen, verpleegtehuizen, scholen, kinderdagverblijven, AZC's, wooncomplexen voor niet-zelfredzamen;
- Categorie cultuur: archieven, musea, depots, theaters, monumenten.

De provincie heeft een handreiking Overstromingsrobuust inrichten opgesteld die door gemeenten kan worden benut om invulling te geven aan dit artikel. Tevens is deze handreiking voor gemeenten bruikbaar voor ruimtelijke ontwikkelingen niet vallende onder de categorie 'vitaal en kwetsbaar' en waarvoor gemeenten een eigen verantwoordelijkheid hebben (in navolging van de deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie).

### **Artikel 15 Ruimtelijke kwaliteitseis ingeval van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied**

De Leidraad Landschap en Cultuurhistorie (Leidraad) is een van de provinciale instrumenten om te kunnen sturen op Ruimtelijke kwaliteit, een provinciaal hoofdbelang zoals benoemd in de Structuurvisie 2040. De Leidraad wordt vastgesteld door Gedeputeerde Staten en beschrijft de provinciale belangen ten aanzien van landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Dit artikel regelt de juridische doorwerking van de Leidraad.

Dit artikel is van toepassing op alle ‘nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen’ in het landelijk gebied. Daarmee is de toepassing verbreed ten opzichte van de voorgaande versie van dit artikel, waarbij dit artikel van toepassing was op ‘nieuwe stedelijke ontwikkeling’. De nieuwe term dekt beter de lading van de ruimtelijke ingrepen die van invloed zijn op de ruimtelijke kwaliteit. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied gaat het om bijvoorbeeld nieuwe bebouwing, agrarische bedrijven, natuurontwikkeling, infrastructuur of vormen van energieopwekking.

Voor de mate van doorwerking van de Leidraad is gebruik gemaakt van de systematiek zoals deze ook onder de Omgevingswet zal gelden. In de Omgevingswet wordt een driedeling gehanteerd van doorwerking van regels:

1. “in acht nemen” Dit betreft harde, absolute doorwerking. Afwijken is niet mogelijk
2. “rekening houden met” Dit is een verzwaarde status van het betreffende aspect. Afwijken is mogelijk, maar moet goed worden gemotiveerd.
3. “betrekken bij”. Dit betekent dat aan het aspect aandacht moet worden besteed, maar dat het aspect geen bijzondere of verzwaarde status heeft in de belangenafweging.

De Leidraad bevat geen normstellende elementen die in acht moeten worden genomen. Voorzover ten aanzien van landschap en cultuurhistorie sprake is van harde doorwerking, is dit op andere plekken in de PRV geregeld, in het bijzonder in artikel 19 tot en met 25 PRV. Artikel 15 regelt dat de ambities en ontwikkelprincipes, zoals die zijn beschreven voor de verschillende ‘ensembles en structuren’ in de Leidraad, richtinggevend zijn (‘rekening houden met’). Hier kan slechts gemotiveerd van worden afgeweken. De ontwikkelprincipes die als ‘kans’ gemarkeerd staan, zijn inspirerend (‘betrekken bij’). Ditzelfde geldt voor de analyse en ontstaansgeschiedenis. Er moet aandacht aan worden besteed, maar het aspect heeft geen bijzondere, verzwaarde status. Ditzelfde geldt voor de analyse en ontstaansgeschiedenis.

Bij de beoordeling van bestemmingsplannen die ten behoeve van het wettelijk vooroverleg aan GS worden aangeboden, besluiten GS of zij een advies vragen aan de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO). Bij deze overweging speelt de impact op het landschap en de mate waarin wordt afgeweken van de richtinggevende onderdelen van de Leidraad een belangrijke rol. Bij grote, ingrijpende of anderszins belangrijke plannen met impact op het landschap zullen GS de ARO om advies vragen. Daarnaast kunnen gemeenten in een eerder stadium dan het wettelijke vooroverleg aan GS verzoeken om hun ruimtelijke plannen voor te leggen aan de ARO voor een advies op de ruimtelijke kwaliteit van de ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt.

### **Artikel 15a Ruimtelijke kwaliteitseis voor windturbines**

De inhoud van dit artikel stond in de vorige versie van de PRV in artikel 15, derde lid. Dit betreft een aanvullend toetsingskader ruimtelijke kwaliteit specifiek voor windturbines binnen de op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven herstructureringsgebieden. Dit toetsingskader is opgenomen in het beleidskader wind op land.

Artikel 15 is in verband met de verankering van de nieuwe Leidraad Landschap en Cultuurhistorie inhoudelijk gewijzigd. Met de verplaatsing van het oude artikel 15, derde lid,

naar een afzonderlijk artikel 15a is niet beoogd om deze specifieke regeling voor windturbines inhoudelijk te wijzigen.

#### **Artikel 17 Voormalige agrarische bouwpercelen**

Aan de mogelijke functies op voormalige agrarische bedrijfspercelen wordt de functie gebruiksgericte paardenhouderij toegevoegd. Dit begrip is gedefinieerd in de begripsbepalingen (artikel 2), waarbij gebruik is gemaakt van de VNG handreiking paardenhouderijen in het omgevingsrecht.

In dit artikel (eerste lid, onderdeel c) wordt expliciet bepaald dat buitenopslag in relatie tot niet-agrarisch gebruik is verboden buiten het bouwvlak. Deze buitenopslag dient binnen het bouwvlak te worden opgelost. Regeling van buitenopslag is overigens alleen ruimtelijk relevant voorzover deze voor een langere periode plaatsvindt. Tijdelijke opslag van maximaal een paar dagen tot een paar weken is mogelijk als normaal onderdeel van de planologisch toegestane functie en zonder dat daarbij sprake is van permanente voorzieningen of onomkeerbare gevolgen zal over het algemeen geen ruimtelijke impact hebben. De beoordeling of er (nog) sprake is van dergelijke tijdelijke opslag zonder ruimtelijke impact is aan de gemeenten. Toezicht hierop is een gemeentelijke bevoegdheid.

Daarnaast worden de regels ten aanzien van omzetting van een bedrijfswoning naar een burgerwoning nader ingevuld. Zo is bepaald dat het omzetten van een bedrijfswoning naar een burgerwoning niet is toegestaan in glastuinbouwconcentratiegebied (tweede lid, onderdeel b). Onderliggende reden voor deze wijziging is dat het gebied bestemd is voor grootschalige glastuinbouw en de burgerwoning de toekomstige ontwikkelingen zou kunnen belemmeren. Tevens is bepaald dat de omzetting naar burgerwoning de bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden van omringende agrarische bedrijven niet mag beperken (tweede lid, onderdeel c).

#### **Artikel 17a Agrarisch aanverwante bedrijven**

Dit artikel wordt aangepast naar aanleiding van het loslaten van het onderscheid tussen gebieden voor grootschalige landbouw en gebieden voor gecombineerde landbouw. Daarnaast wordt buitenopslag buiten het bouwvlak verboden om redenen van ruimtelijke kwaliteit.

#### **Artikel 19 Natuurnetwerk Nederland en natuurverbindingen**

In dit artikel is de terminologie van titel 2.10 van het Barro verwerkt. 'Ecologische Hoofdstructuur (EHS)' is vervangen door 'Natuurnetwerk Nederland (NNN)'. 'Ecologische Verbindingszone' is vervangen door 'natuurverbindingen'.

#### **Artikel 20 UNESCO-werelderfgoederen van uitzonderlijke universele waarden en artikel 22 Ontwikkelingen binnen UNESCO-erfgoederen**

De artikelen 20 t/m 22 zijn bedoeld als uitwerking van de verplichting in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) ten aanzien van de UNESCO-werelderfgoederen van uitzonderlijke universele waarden. Ook de Amsterdamse Grachtengordel is een dergelijk UNESCO-werelderfgoed, maar in het Barro is niet de verplichting opgenomen om deze in de provinciale ruimtelijke verordening op te nemen. De bescherming van de Amsterdamse Grachtengordel is namelijk al geregeld op basis van de Erfgoedwet en de Monumentenwet. Het ook regelen in de PRV is daarmee juridisch overbodig.

#### **Artikel 26 Agrarische bedrijven in landelijk gebied**

In het coalitieakkoord "Ruimte voor Groei" is opgenomen dat onderzocht wordt of het huidige onderscheid tussen grootschalige landbouw en gecombineerde landbouw (artikel 26) kan

worden opgeheven. Dit onderzoek is uitgevoerd en de conclusie is dat het onderscheid inderdaad kan komen te vervallen, mits er nadere regels worden gesteld voor de ruimtelijke kwaliteit van schaalvergroting op agrarische bouwpercelen. In het nieuwe artikel 26 is het regime voor gecombineerde landbouw opgeheven en wordt het regime voor grootschalige landbouw toegepast op de hele provincie.

Om de ruimtelijke kwaliteit te borgen wordt in lid 2 verwezen naar de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie, waar in de structuur 'agrarische erven' nadere regels zijn opgenomen voor uitbreiding van agrarische bouwpercelen.

Door het opheffen van het regime voor gecombineerde landbouw komt ook kaart 6 (landbouwgebieden), waarop de gebieden voor grootschalige en gecombineerde landbouw geografisch worden aangeduid, te vervallen. Hierdoor komt ook de term 'landbouwgebied' te vervallen.

#### **Artikel 26a Intensieve veehouderijen**

In artikel 26a is vastgelegd wat wel en niet wordt toegestaan met betrekking tot de intensieve veehouderij. In dit artikel is het lid dat regelde dat uitbreiding slechts mag plaatsvinden als er voldaan is aan de wettelijke milieu- en dierenwelzijnseisen komen te vervallen. Het toezicht op het voldoen aan de eisen op het gebied van milieu en dierenwelzijn is niet de bevoegdheid van de provincie. Deze aspecten, gericht op een duurzaam ruimtegebruik, lopen niet via het ruimtelijk spoor. De toetsing hiervan is aan de gemeenten (milieu) en Rijk (dierenwelzijn). Europa of het Rijk zijn de bevoegde instanties om hierover regels vast te leggen en te handhaven.

#### **Artikel 26b Bollenteelt**

Van belang is dat het bewerken van de grond, zoals opspuiten, bezanden en omzetten van permanente bollenteelt niet overal wordt toegestaan en enkel in het concentratiegebied plaatsvindt vanwege het milieueffect op de bodem. Artikel 26b wordt hierop toegespitst en stelt geen eisen meer ten aanzien van nieuwvestiging van bollenbedrijven. In de praktijk kunnen bollenbedrijven namelijk ook buiten bollenconcentratiegebied gesitueerd zijn, vanwege de reizende bollenkraam. Dit houdt in dat een bollenkweker jaarlijks wisselende percelen van bijvoorbeeld akkerbouwers huurt om de bollen af te broeien voor de tulpenhandel. Dit resulteert in een vruchtwisseling op de gronden, maar behoeft geen specifieke grondbewerking. De vestiging en uitbreiding van dergelijke bedrijven zou daarom ook op andere plaatsen in de provincie mogelijk moeten zijn.

Daarnaast wordt geregeld dat Gedeputeerde Staten, gehoord hebbende de betreffende commissie van Provinciale Staten, de begrenzing van het bollenconcentratiegebied kunnen wijzigen.

#### **Artikel 26c Glastuinbouw**

In artikel 26c wordt verduidelijkt dat glastuinbouwbedrijven buiten glastuinbouwconcentratiegebieden onder dezelfde regels vallen als overige agrarische bedrijven. Glastuinbouwbedrijven die boven de 2 ha willen uitbreiden, dienen te verplaatsen naar een glastuinbouwconcentratiegebied. Op deze hoofdregel, die volgt uit het glastuinbouwconcentratiebeleid wordt voor specifieke gevallen een uitzondering gemaakt in lid 3. Deze uitzondering maakt uitbreiding van solitaire bedrijven buiten het concentratiegebied mogelijk boven de genoemde 2 ha, indien cumulatief wordt voldaan aan een aantal voorwaarden. Indien aan deze voorwaarden is voldaan, is er sprake van enerzijds locatie-specifieke omstandigheden die aanleiding geven om op de bestaande locatie uit te breiden

(grondgebonden teelt, synergie met aangrenzende stedelijke functies) èn wordt anderzijds zo veel mogelijk voldaan aan de achterliggende belangen achter het concentratiebeleid. Dit betreft het behoud van de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied (ligging aansluitend aan bestaand stedelijk gebied, niet grenzend aan andere glastuinbouwbedrijven) en verduurzaming (uitbreiding leidt tot verbeterde duurzame bedrijfsvoering, aantoonbare duurzame synergie met aangrenzende stedelijke functies).

Daarnaast wordt verduidelijkt dat het omzetten van een bedrijfswoning naar een burgerwoning niet is toegestaan in glastuinbouwconcentratiegebied. Ook een tweede bedrijfswoning wordt uitgesloten. Onderliggende reden voor deze wijziging is dat het gebied bestemd is voor grootschalige glastuinbouw en de burgerwoning de toekomstige ontwikkelingen zou kunnen belemmeren.

Bedrijvigheid gelieerd aan de glastuinbouw wordt niet onmogelijk gemaakt. Vanwege de ruime interpretatie van gelieerde bedrijvigheid leidt dit in de praktijk soms tot ongewenste bedrijvigheid. Er wordt nader ingevuld waaraan 'gelieerde bedrijvigheid' dient te voldoen.

#### **Artikel 26d Zaadveredelingsbedrijven**

In lid 5 wordt geregeld dat Gedeputeerde Staten, gehoord hebbende de betreffende commissie van Provinciale Staten, de begrenzing van het zaadveredelingsconcentratiegebied kunnen wijzigen.

#### **Artikel 26e Verbrede landbouw op agrarische bouwpercelen**

Zie de toelichting op artikel 17 Voormalige agrarische bouwpercelen.

#### **Artikel 27 Landbouweffecten**

Met dit artikel wordt behoud van agrarisch areaal momenteel geborgd in de PRV. Daarmee wordt beoogd landbouw mee te wegen als belang bij nieuwe ontwikkelingen. Een functiewijziging kan leiden tot een onevenredig nadeel voor de land- en tuinbouw in het gebied en kan het duurzaam economisch functioneren van de landbouw belemmeren. Ook kunnen aanvullende activiteiten in het totale agrarische gebied invloed hebben op de agrarische sector. Om de landbouwbelangen evenredig mee te nemen, achten wij een LER van belang. In artikel 27 wordt een Landbouweffectrapportage (LER) verplicht gesteld. De formulering in het eerste lid (oud) bleek te leiden tot onduidelijkheden. Het nieuwe artikellid is tekstueel aangepast, zonder inhoudelijk te willen wijzigen. Hierbij is verduidelijkt dat een LER in ieder geval verplicht is bij ontwikkelingen die MER-plichtig zijn of leiden tot een areaalvermindering van landbouwgrond met minimaal 100 ha. Daarnaast is een LER verplichting bij ingrepen die een aanzienlijk effect hebben op gronde met een agrarische bestemming. Het is in eerste instantie aan de gemeenten als bevoegd gezag om te beoordelen of hiervan sprake is. Uiteraard kan dit in het overleg met de provincie aan de orde worden gesteld.

Een LER kan bestaan uit een nulmeting van de situatie (zoals plangebied, gebiedstypering, aantal en type bedrijven, grondgebruik, verkavelingssituatie), een weergave van de directe effecten van de planwijziging (zoals gevolgen voor het aantal bedrijven en omvang van het landbouwareaal, werkgelegenheid, economische gevolgen, milieugevolgen) en indirecte effecten (zoals gevolgen voor de overblijvende bedrijven als het gaat om economische situatie, omvang areaal, logistiek, ontwikkelperspectief, effecten op milieu en natuur).

Daarnaast wordt voor overige plannen die het buitengebied betreffen en die leiden tot niet-agrarische ontwikkelingen (bijvoorbeeld kleinschalige woningbouw of omzetten van landbouwgrond naar zonneakkers) verplicht gesteld om in de toelichting aandacht te besteden

aan effecten voor de landbouw inzake de agrarische structuur in het gebied. De gebieden die betrekking hebben op artikel 19 PRV en bijbehorende kaart 4, ecologie (begrenzing Natuurnetwerk Nederland) zullen van dit artikel worden uitgezonderd. Hiervoor heeft de afweging tussen landbouw en natuur immers eerder al plaatsgevonden, waarbij is besloten dat de (potentiële) natuurfunctie prevaleert boven het landbouwbelang.

#### **Artikel 29a**

Artikel 29a is vervallen omdat de regeling voor buitendijkse gebieden is opgenomen in het nieuwe artikel 8a (eerste lid, aanhef en onder b). De motiveringsverplichting geldt niet meer voor alle nieuwe bebouwing en functies, maar alleen voor kwetsbare of vitale functies. Alleen wanneer het gaat om buitendijkse gebieden langs het IJsselmeer, Markermeer, Gooimeer en Eemmeer moet de toelichting van het bestemmingsplan ook een beschrijving bevatten van de wijze waarop rekening is gehouden met actuele peilfluctuaties en voorzienbare peilveranderingen.

#### **Artikel 32**

Zie de toelichting op artikel 19.

#### **Artikel 32a**

Zie de toelichting op artikel 19.

#### **Artikel 46a**

Dit artikel regelt dat voor lopende plan- en projectprocedures de verordening zoals deze luidde voor 1 mei 2018 van toepassing blijft. Deze wijziging van de verordening treedt namelijk op deze datum in werking.

#### **Wijziging kaart 4**

Om de teruggang van de weidevogelpopulatie van met name de grutto in Noord-Holland tegen te gaan is op basis van onderzoek, monitoring en veldbezoeken de kerngebiedenbenadering ontwikkeld. Er is voor gekozen om de beschikbare financiële middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten. De kerngebiedenbenadering is verwerkt in het Natuurbeheerplan 2016 (NBP). De middelen worden ingezet in de gebieden die het meest kansrijk zijn voor de kritische weidevogels zoals grutto, tureluur, slobeend en gebieden die de beste randvoorwaarden bieden voor een duurzame populatie, zoals bijvoorbeeld openheid, omvang, waterpeil. In kaart 4 wordt circa 1350 ha nieuw weidevogelkerngebied toegevoegd aan de weidevogelleefgebieden. Deze aanvullende weidevogelleefgebieden (die voldoen aan het kerngebiedenbeleid) worden nu namelijk nog niet beschermd door de PRV en lopen mogelijk het risico onderdeel te worden van nieuwe (stedelijke) ontwikkelingen.

In deze wijziging worden de weidevogelleefgebieden die niet meer tot de kerngebieden horen gehandhaafd op kaart 4. De Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (PARK) heeft GS geadviseerd het beschermingsregime in deze weidevogelleefgebieden te handhaven op basis van hun kwaliteit als open landschap. Een mogelijke heroverweging met betrekking tot deze gebieden dient plaats te vinden op basis van een samenhangend verhaal over de wijze waarop de provincie om wil gaan met de doorontwikkeling en bescherming van het karakteristieke Noord-Hollandse landschap.

Onderdeel van dit proces is het Kwaliteitsbeeld NH 2050 dat in het najaar van 2017 door de PARK aan GS en PS is gepresenteerd. Het Kwaliteitsbeeld is een advies van de PARK over de manier waarop de kwaliteit van de landschappen in de provincie verder kan worden verbeterd.

Dit advies is input voor de Omgevingsvisie. In de Omgevingsvisie zullen beleidskeuzes worden gemaakt over welke landschappen in Noord-Holland vanwege hun cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit te beschermen. Totdat deze beleidskeuzes met het vaststellen van de Omgevingsvisie zijn gemaakt, handhaven wij conform het advies van de PARK ('Verkenning ruimtelijke kwaliteit open weidelandschap Noord-Holland'), het beschermingsregime in de weidevogelleefgebieden die niet meer tot de kerngebieden behoren, op basis van hun kwaliteit als open landschap.

Parallel wordt gewerkt aan een technische verbetering van de begrenzing van de weidevogelleefgebieden op kaart 4. De verbetering omvat het identificeren van gebieden die onbedoeld als weidevogelleefgebied zijn begrensd, zoals bouwpercelen, wegen en woningen. Dit zal in een volgende wijzigingsronde van kaart 4 in samenhang met het ontwerp-Natuurbeheerplan 2019 worden meegenomen, naar verwachting start dit proces in april 2018.

Vooruitlopend hierop zijn naar aanleiding van drie reacties op de terinzagelegging technische wijzigingen op de begrenzing van de weidevogelleefgebieden doorgevoerd.

#### **Wijziging kaart 5A**

In kaart 5A worden enkele kleine wijzigingen van de begrenzing van de Stelling van Amsterdam verwerkt. Deze wijzigingen zijn eerder al goedgekeurd door UNESCO. Het betreffen aanpassingen in Zuidoost Beemster en Haarlemmermeer, conform de begrenzing zoals opgenomen in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro).

#### **Vervallen kaart 6**

In verband met de wijziging van artikel 26 vervalt kaart 6: Landbouwgebieden.

#### **Wijziging kaart 7**

De gemeente Schagen is voornemens om op de locatie 't Zand woningbouw te plegen. Momenteel is deze locatie gelegen in een bollenconcentratiegebied (artikel 26b) en mag er niet worden voorzien in bestemmingen die de vestiging van bedrijven en de bollenteelt onmogelijk maken. In kaart 7 wordt genoemde locatie ontgrensd als bollenconcentratiegebied om woningbouw mogelijk te maken. Deze locatie wordt geheel ontsloten door stedelijk gebied en is daardoor minder geschikt voor bollenteelt. Het ligt tussen de huidige kern en het in ontwikkeling zijnde bedrijventerrein Kolksluis in. Daarnaast zijn er enkele technische aanpassingen gedaan aan de exacte ligging van zaadverdelingsgebieden en -bedrijven. Enkele van de zaadverdelingsbedrijven waren niet exact weergegeven op deze kaart.

## Advies aan Provinciale Staten

|  |                      |
|--|----------------------|
| <b>Tbv Statenvergadering d.d.</b>                                    | <b>23-04-2018</b>    |
| <b>Commissie</b>   | Ruimte & Wonen       |
| <b>Datum commissievergadering</b>                                    | <b>16 april 2018</b> |
| <b>Onderwerp: 5a. Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening)</b> |                      |

Uw contactpersoon

M. Admiraal  
AD/STG

Doorkiesnummer 023 514 3323  
admiraalm@noord-holland.nl

18 april 2018

1|12

De commissie adviseert de **5a. Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening** als bespreekstuk te agenderen voor de PS vergadering van 23 april 2018.

Voor de behandeling van dit punt in de PS vergadering, zie hieronder het uittreksel uit het conceptverslag van de vergadering van de commissie Ruimte & Wonen van 16 april 2018.

### 5a. Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening

De commissie wordt gevraagd Provinciale Staten te adviseren over de voordracht. De voordracht wordt behandeld in de vergadering van Provinciale Staten van 23 april 2018. Alle technische vragen zijn beantwoord.

Er hebben zich zeven sprekers aangemeld.

De heer **Ophoff** (InVeniam BV) (zie ook: schriftelijke inspraakreactie) vertelt dat InVeniam, namens eigenaar Kloosterhoff B.V., initiatiefnemer is van de ontwikkeling van de gronden ten noorden van Middelie. De provincie Noord-Holland zag al tijdig de negatieve ontwikkeling voor de kleine kernen en stelde beleid vast met als doel het versterken van de leefbaarheid, bouwen voor de eigen bewoners, tegengaan van leegloop en de realisering van betaalbare woningen voor jongeren en starters. In opdracht van de provincie en gemeente Edam-Volendam is een beeldkwaliteitplan opgesteld. In nauw overleg met de provincie zijn daarin voor de kleine kernen specifieke locaties opgenomen voor kleinschalige woningbouw. Met het vastgestelde beeldkwaliteitplan is de betreffende locatie in Middelie aangewezen als de uitbreidingslocatie voor een kleinschalig plan.

In december 2015 is een anterieure overeenkomst getekend met de gemeente. In 2016 is voorontwerp bestemmingsplan 'Bufferwoningen Middelie 2016' opgesteld. Alle benodigde onderzoeken zijn uitgevoerd, zoals het aantonen van nut en noodzaak. In februari 2016 gaf de provincie goedkeuring aan het onderzoek en daarmee vastgesteld dat nut en noodzaak van het bouwen buiten de kern voldoende is aangetoond. Het voornoemde voorontwerp bestemmingsplan lag vanaf 31 maart 2017 ter inzage. Echter, de provincie Noord-Holland diende een zienswijze in inzake de ligging van het plan in het weidevogelleefgebied en daarmee in strijd is met de PRV. Vol ongeloof is deze reactie van provincie door de initiatiefnemer ontvangen. Deze negatieve, strikte houding van de provincie valt niet te plaatsen, omdat de provincie vanaf het begin intensief betrokken is geweest en goedkeuring heeft gegeven aan het bufferwoningbeleid en het vastgestelde beeldkwaliteitplan. Er is altijd met de provincie gesproken over compensatie, financieel of in de polder. Het is onbegrijpelijk dat halverwege het proces het beleid opeens gewijzigd wordt. Door dit beleid kunnen alle plannen niet doorgaan en zitten de kleine kernen, waaronder Middelie, op slot. Het betekent dat niet meer gebouwd mag worden buiten bestaand stedelijk gebied. Ondanks de grote behoefte aan nieuwe plannen en woningen valt volgens de uitleg van de provincie woningbouw niet onder groot algemeen belang. De kern van het betreffende weidevogelleefgebied is een open landschap met de aanwezigheid van opgaande begroeiing en gunstige omgevingscondities. De gronden rondom de onderhavige locatie kenmerken zich door kleine eilanden met opgaande begroeiing, bomen en zelfs bebouwing. De naastgelegen ijsbaan, welke



ook een evenemententerrein is, wordt intensief gebruikt. Dit verklaart ook dat uit het Flora & Faunaonderzoek niets is gekomen.

De gedeputeerde van de provincie Noord-Holland liet een artikel plaatsen in het Financieel Dagblad van 29 september 2017, met daarin locaties waar in principe direct gestart kan worden met bouwen. De betreffende locatie in Middellie is hierin specifiek opgenomen.

De heer Ophoff verzoekt de commissie Ruimte en Wonen nogmaals te kijken naar de begrenzing binnen de gemeente Edam-Volendam en dan specifiek van de kern Middellie, deze aan te passen en op te nemen in deze herziening van de PRV, zodat woningbouw mogelijk is en hiermee uitvoering gegeven kan worden aan provinciaal beleid.

De heer **Kaptheijns** (PVV) vraagt naar het specifieke verschil tussen de manier van kijken nu en voorheen naar bouwen in weidevogelleefgebied.

De PVV heeft begrepen dat voor Waterland Wonen 10.000 euro per woning moet worden afgedragen door initiatiefnemers. Kan het project hierdoor in gevaar komen? Welke oplossing ziet inspreker?

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) stelde een schriftelijke vraag waarin zij Gedeputeerde Staten vroeg naar het verschil tussen het toestaan van bouwen in het groen bij Heiloo en dit plan voor Middellie niet toestaan en pertinent blijven afwijzen. Vindt inspreker dat er sprake is van een bestuurlijke overeenkomst in het kader van Waterland Wonen?

Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt inspreker of hij weet hoeveel zienswijze zijn ingediend na de ter inzage legging van het bestemmingsplan? Wie diende naast de provincie zienswijzen in?

Inspreker beweert dat weidevogels niet voorkomen op de beoogde bouwlocatie. Waarom wordt de locatie dan een weidevogelleefgebied genoemd?

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) verzoekt inspreker het genoemde compenseren nader toe te lichten.

De heer **Slettenhaar** (VVD) schrok van het verhaal van inspreker. Initiatiefnemer zat jarenlang met de provincie aan tafel. Afspraken zijn vastgesteld. Dan wordt er opeens een zienswijze ingediend door de provincie. Dat lijkt bestuurlijk zo onbehoorlijk dat het een fout lijkt te zijn. Is daarover gecommuniceerd? Wat kan er gebeurd zijn tussen februari 2016 en heden, dat dusdanig ingrijpend is, wat een compleet andere koers kan rechtvaardigen?

Mevrouw **Strens** (D66) vraagt of initiatiefnemer bekend was met het feit dat in het beeldkwaliteitplan is vastgesteld dat de locatie ook is aangewezen als weidevogelleefgebied.

De heer **Klein** (CU-SGP) is benieuwd of in de communicatie tussen initiatiefnemer en de provincie het weidevogelleefgebied ter sprake is gekomen? Zo ja, op welke manier?

De heer **Kramer** (GL) hoorde inspreker refereren aan een besluit tot goedkeuring. Wat houdt het besluit in? Staat op schrift wat is goedgekeurd?

De heer **Ophoff** ((InVeniam BV) vertelt dat in 2008 is gestart. Het beleid is in 2015 vastgesteld. Het beleid van de provincie was toen: Ja, mits. Dat betekent in de basis dat er sprake is van een positieve grondhouding. Nu is het beleid van de provincie: Nee, tenzij. Dat is geen positieve grondhouding. Het tenzij wordt niet ingevuld door de provincie. Doordat nu stringent beleid wordt gevoerd, dan gelden binnen de PRV vele randvoorwaarden om het tenzij te kunnen invullen. Voor deze case valt dat niet in te vullen. Dat was wel mogelijk toen met het traject werd aangevangen.

Op basis van het beeldkwaliteitplan was al duidelijk dat het project in dat gebied viel. Er waren twee mogelijkheden: de linten verdichten en nieuwe linten ontwikkelen of denken in clusters. Door gemeente en provincie is besloten om te gaan denken in clusters. Als besloten zou worden tot het verlengen van linten, dan kan niet betaalbaar worden gebouwd. Dan kan niet worden gebouwd voor starters, terwijl er een enorme behoefte is aan betaalbare starterswoningen.

De bijdrage van 10.000 euro per woning had specifiek betrekking op de pilot Waterlands Wonen.

De vraag over het verschil tussen bouwen in het groen van Heiloo of in Middellie kan inspreker niet beantwoorden.

De initiatiefnemer tekende een overeenkomst met de gemeente om een aantal activiteiten te ontplooiën. De gemeente was in overleg met de provincie en gaf feedback. Met de provincie kon niet inhoudelijk worden gesproken over maatwerkoplossingen. Met uitzondering van de anterieure overeenkomst met de gemeente is

er geen overeenkomst met de provincie. De ARO heeft het beeldkwaliteitplan goedgekeurd, waarin de locatie is opgenomen, die in het weidevogelleefgebied ligt. Er is geen goedkeuringsbesluit van de provincie. Er zijn veel zienswijzen ingediend. De gemeente beantwoordde deze voor zover mogelijk. Dat gaf de gemeente voldoende vertrouwen om het plan doorgang te laten vinden, met uitzondering van de zienswijze van de provincie; een heet hangijzer in dezen.

Het was altijd bekend dat er sprake was van een weidevogelgebied. De initiatiefnemer heeft altijd de insteek gehad om te compenseren c.q. een bijdrage te leveren voor een oplossing op een andere locatie, of door de inrichting van landschappen waardoor de weidevogels kunnen worden opgevangen. De subsidie voor het beheer van het weidevogelleefgebied is voor deze locatie al jaren geleden stopgezet.

De heer Ophoff hoopt dat er door de provincie een fout is gemaakt.

De heer **Derks** (Ijsclub Middellie) spreekt namens de ijsclub en namens zichzelf.

Allereerst licht hij de zienswijze van de ijsclub toe. Schaatsen op natuurijs is op de Werelderfgoedlijst van Unesco. Ijsclub Middellie is opgericht in 1880 en daarmee één van de oudste ijsclubs van Noord-Holland. Het is een leugen dat InVeniam het ijsclubterrein een evenemententerrein noemt. Buiten het schaatsseizoen vindt daar eenmaal per jaar een activiteit plaats, ver na het broedseizoen. Vanaf eind maart is het terrein gedurende enkele weken een vogelpoel. Het ijsbaanterrein is een drasplas en een buffer voor weidevogels. Als het wordt bebouwd dan valt de buffer weg.

De ijsclub wil één van de oudste schaatstochten van Noord-Holland, de NH 04, de Zeevangstocht, graag behouden. Het plan heeft een negatieve invloed op het voortbestaan van deze officiële schaatstocht. Een brug over de sloot naar de polder sluit de tocht af van de polder en kan een negatieve invloed hebben op de ijsvorming. NS hebben speciale spoorbruggen neergelegd, zodat de schaatsters er onderdoor kunnen schaatsen. Nu zou een brug worden aangelegd voor een bouwproject? Natuurijsmeesters stellen dat een buffer van 20 meter nodig is. De ijsclub levert een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van Middellie. De ijsclub hoopt dat de provincie vasthoudt aan haar eigen, eerder ingenomen standpunt.

Namens de familie Derks complimenteert de heer Derks voor het door de provincie genomen besluit. De heer Derks geeft lezingen over energie en duurzaamheid. Hij zou graag een lezing houden in een Statencommissie.

Inspreker verwijst naar zijn zienswijze en bezwaar tegen het plan dat er ligt voor Middellie. Het bezwaar richt zich op duurzaamheid en consequent beleid van de overheid, belangenverstremming en persoonlijke belangen van de projectontwikkelaar en de leugens die in de brief van de projectontwikkelaar staan. In 2017 is in Middellie een drasplas aangelegd met subsidie van de overheid. Deze drasplas ligt op nog geen 100 meter afstand van de beoogde planlocatie. Het zou vreemd zijn als daarnaast huizen worden gebouwd.

De heer **Klein** (CU-SGP) is niet op de hoogte van de ligging van de brug. Wordt het onmogelijk om de schaatssport uit te oefenen als de bufferwoningen daar worden gerealiseerd?

De heer **Derks** (Ijsclub Middellie) legt uit dat er 20 meter ruimte moet zijn tussen het ijs en woningen. De brug zou moeten komen tussen de doorgang naar de polder.

De heer **Polak** (gemeente Uithoorn) zit hier niet als wethouder van gemeente Uithoorn, maar als bestuurlijk trekker binnen het thema Ruimte van Greenport Aalsmeer. Greenport Aalsmeer werkt aan de modernisering van glastuinbouw en transformatie van gebieden waar glastuinbouw primair kansrijk is. Dit gebeurt met de provincies Noord- en Zuid-Holland, zes gemeenten en het georganiseerde bedrijfsleven.

Greenport Aalsmeer heeft haar verwondering aan Gedeputeerde Staten overgebracht middels een zienswijze. Er heeft namelijk op geen enkele wijze afstemming plaatsgevonden over de PRV binnen Greenport Aalsmeer. Dit terwijl de samenwerkende partijen elkaar regelmatig treffen. Waar wordt afgeweken van de eerder vastgestelde Ruimtelijke visie worden zaken geagendeerd ter besluitvorming door de stuurgroep van Greenport Aalsmeer.

De provincie Noord-Holland heeft deze samenwerkingsafspraken niet gevolgd. De voorgestelde wijziging verbaast de stuurgroep dan ook zeer.

Namens alle betrokken gemeenten brengt de heer Polak de volgende boodschap aan deze commissie over. Provinciale Staten worden verzocht om af te zien van de aanpassing van de verordening als het gaat om de artikelen 17 lid 2 en artikel 26. Zij worden verzocht Gedeputeerde Staten te vragen over deze wijziging eerst met Greenport Aalsmeer in gesprek te gaan en pas na afstemming wijzigingen voor te stellen.

In het najaar van 2018 worden afspraken gemaakt over de omgang met de verschillende categorieën als glastuinbouwgebied mogelijk wordt gemaakt. In deze wijziging worden al mogelijkheden afgesneden.

De heer **Slettenhaar** (VVD) vraagt of het klopt dat het maatwerkoverleg bemoeilijkt wordt.

Gedeputeerde Bond zit in de stuurgroep. Is er directe communicatie met de gedeputeerde die over de PRV gaat, of loopt dat via gedeputeerde Bond?

Mevrouw **De Groot** (SP) begrijpt dat artikel 26 betrekking heeft op solitaire kassen buiten het glastuinbouwconcentratiegebied? De SP stelde de schriftelijke vraag waarom nu een andere regeling wordt voorgesteld. Wat bedoelt inspreker precies?

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) is benieuwd wat nu het daadwerkelijke probleem is.

De heer **Leever** (ONH) vraagt of dezelfde klacht door Greenport Aalsmeer ook bij provincie Zuid-Holland is gedeponeerd.

De heer **Polak** (gemeente Uithoorn) legt uit dat de gezamenlijke aanpak door de voorgestelde wijziging in het gedrang komt. De wijzigingen gaan vooral over wat er mag binnen het kernglastuinbouwgebied. Die mogelijkheden worden nu aangescherpt.

De heer Bond zit in de stuurgroep. Vandaar dat de wijzigingen als een verrassing kwamen. De heer Polak had daarover contact met de heer Bond. Hij gaf aan dat de procedure bij een andere gedeputeerde ligt. Daarom is een zienswijze ingediend.

Met Zuid-Holland is contact. Gedeputeerde Bom zit namens provincie Zuid-Holland in de stuurgroep. Provincie Zuid-Holland heeft geen wijziging in haar PRV voorgesteld

De heer **Elzakalai** (gemeente Haarlemmermeer) vult de inbreng door de heer Polak aan. Gedeputeerde Staten deden een voorstel voor de PRV. In de toelichting wordt aangegeven dat de provincie werkt aan een Omgevingsvisie. Daar waar hoogst noodzakelijke aanpassingen niet zouden kunnen wachten op de Omgevingsvisie, wordt een actualisatie voorgesteld. Om die noodzakelijkheid gaat het. Gedeputeerde Staten van Noord-Holland zijn van mening dat de ruime interpretatie van bedrijvigheid gelieerd aan glastuinbouw in de praktijk soms leidt tot ongewenste ontwikkelingen. De provincie definieert het begrip 'gelieerd aan glastuinbouw' als volgt. Het gaat om zaadveredeling, plantenveredeling, scholing en onderzoek. Volgens Gedeputeerde Staten kunnen alleen activiteiten worden toegestaan die een aantoonbare bijdrage leveren aan een verduurzaming van de glastuinbouwsector. Waar is de limitatieve opsomming op gebaseerd? Er zijn aan glastuinbouw gelieerde bedrijfstakken denkbaar waarvan de heer Elzakalai zich afvraagt waarom deze zouden leiden tot ongewenste ontwikkelingen. In het gehele gebied is het streven om de gehele keten te faciliteren. Dat wordt onmogelijk gemaakt met de actualisatie van deze PRV.

Als tuinders aangeven meer ruimte nodig te hebben voor hun primaire productie betekent dat niet automatisch dat de tuinder wil dan wel kan verplaatsen naar nieuwe gebieden, waar bijvoorbeeld de prijzen hoger liggen. Als regiopartners moet op dit specifieke punt gezamenlijkheid worden betracht door er op zorgvuldige wijze invulling aan te geven, zeker als het gaat om de primaire bedrijvigheid. Daarvoor wordt een visie ontwikkeld, die dit jaar gereed zal zijn.

Wat is de noodzaak om nu te actualiseren in de PRV, terwijl in greenportverband wordt nagedacht over het definiëren van glastuinbouw binnen bedrijvigheid. De heer Elzakalai ziet die noodzaak niet.

De gemeente Haarlemmermeer heeft de indruk dat een deel van haar zienswijze niet door Gedeputeerde Staten van een reactie is voorzien. In haar zienswijze heeft gemeente Haarlemmermeer opgemerkt dat de kaart waarop het glastuinbouwconcentratiegebied is aangegeven ook de gehele woonkern Rijsenhout omvat. Dat zou betekenen dat binnen deze bestaande woonkern bedrijfswoningen niet zouden kunnen worden omgezet naar burgerwoningen.

Gedeputeerde Staten worden verzocht de kaart gewijzigd vast te stellen en alleen die gronden op te nemen die daadwerkelijk als glastuinbouwconcentratiegebied zijn aangegeven rond Rijsenhout en die dan ook daadwerkelijk een glastuinbouwbestemming hebben.

De heer **Slettenhaar** (VVD) vraagt naar de gevolgen voor bedrijvigheid in het gebied van de limitatieve opsomming en beperkingen.

Is over de mogelijke omissie ten aanzien van Rijsenhout door gemeente Aalsmeer ambtelijk dan wel bestuurlijk contact gezocht met de provincie?

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) verzoekt om een toelichting van de opmerking van inspreker dat het omzetten van een bedrijfswoning naar een burgerwoning geen relatie zou hebben met de PRV.

De heer **Kramer** (GL) vraagt of het gehele Greenport-overleg werd verrast door de aangekondigde wijzigingen?

De heer **Elzakalai** (gemeente Haarlemmermeer) spreekt in namens de andere Greenport Aalsmeer-gemeenten. Het is een gedeelde visie dat de aangekondigde wijziging nogal onverwacht overkwam. De partners inclusief de provincie moeten het met elkaar doen. De provincie speelt een dubbele rol als partner in de greenport en als hoeder van de ruimtelijke ordening. Het gevoel is dat de wijziging, te kort door de bocht en zomaar door de afdeling Ruimte op de greenport is gestort, zonder dat er afstemming plaatsvond. Aan de gedeputeerde is door de overige partners aangegeven dat zij verrast zijn door de wijze waarop dit tot stand is gekomen.

In de zienswijze is aangegeven dat geheel Rijsenhout is voorzien van een glastuinbouwconcentratiegebied. Dat is niet juist. Rijsenhout is ook een woonkern met lintbebouwing. Het vermoeden is dat het gebied in de snelheid geheel is ingetekend.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland stellen terecht dat geen nieuw beleid gemaakt zou moeten worden, vooruitlopende op de Omgevingsvisie. Echter dat wat niet zou kunnen wachten, moet van nieuw beleid worden voorzien. Actualisatie met betrekking tot glastuinbouwgebied is niet iets dat niet kan wachten tot de Omgevingsvisie. De heer Elzakalai snapt de noodzaak niet van het nu wijzigen van de PRV.

Over de limitatieve opsomming zegt inspreker het volgende. Het is bijzonder dat vanuit de provincie wordt nagedacht over wat aan glastuinbouw gelieerde bedrijvigheid zou zijn. Wat gezamenlijk wordt nagestreefd is dat de glastuinbouwketen wordt gefaciliteerd. Later daarover komt de greenport met een gezamenlijke visie. Namens Greenport Aalsmeer roept inspreker op om eerst die visie vast te stellen en die inhoud mee te nemen in de Omgevingsvisie.

Mevrouw **Riemersma** spreekt in op persoonlijke titel. Zij woont in de Gruttostraat in Middellie. Zij spreekt ook namens een actiecomité, dat wordt gevormd door inwoners die tegen de nieuwe woonwijk zijn.

Weidevogels bedanken de provincie voor de ingezette koers. De provincie besloot niet te wachten tot alle groen is verdwenen door activiteiten van projectontwikkelaars en durfde daadwerkelijk stelling te nemen. Het mooie lintdorp Middellie moet een lintdorp blijven. Zeker twee/derde van de dorpsgenoten is het volmondig eens met de beslissing van de provincie. In de regio zijn voldoende mogelijkheden voor woningbouw.

In de richting van de projectontwikkelaar merkt inspreker op dat de subsidie voor het in stand houden van het weidevogelleefgebied is niet door de overheid gestopt maar op verzoek van de grondeigenares. De ontsluiting van de nieuwe woonwijk betreft smalle landweggetjes. Deze zijn ontoereikend voor het verkeer dat na uitbreiding sterk zal toenemen.

Het dorp bloeit als nooit tevoren. Nieuwbouw versterkt niet de leefbaarheid. Het leidt ook niet tot extra voorzieningen in Middellie, zoals openbaar vervoer, winkels en zorginstellingen. Er zijn voldoende inbreidlocaties aan te wijzen. De projectontwikkelaar heeft zich alleen georiënteerd op de kern. Een lintdorp heeft geen kern. Bouwen op de beoogde plek betekent dat er enorme puist aan het lint ontstaat. Lintdorpen zijn van cultuurhistorische waarde en moeten beschermd worden.

Op de door de projectontwikkelaar georganiseerde informatieavond kwam slechts een handjevol jeugdigen uit Middellie af. Belangstellenden zijn nog geen kopers.

Een beperkt deel van de aangeboden woningen is geschikt voor starters. Het gaat om prijzen vanaf 198.000 euro. De overige woningen zijn villa's in het dure segment.

De ijsbaan wordt door de projectontwikkelaar onterecht betiteld als een evenemententerrein.

De gemeente Edam-Volendam zou de provincie moeten steunen in het behouden en uitbreiden van weidevogelleefgebieden.

De heer **Voskuil** (PvdA) is benieuwd namens hoeveel bewoners inspreker spreekt.

Mevrouw **Riemersma** meent dat Middellie circa 700 inwoners heeft bestaande uit 280 huishoudens. Daarvan staan er 230 huishoudens achter deze inspraak en schreven een zienswijze.

Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt of er weidevogels verblijven op het ijsbaanterrein, dat nu weer een plasdrasgebied wordt.

Mevrouw **Riemersma** antwoordt dat het ijsbaanterrein nu al een plasdras is.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vraagt of inspreker uit de media heeft vernomen dat er een enorm tekort aan woningen is binnen het gebied rondom Amsterdam.

Mevrouw **Riemersma** weet dat dit probleem speelt rondom Amsterdam. Middellie is gelegen in een weidevogelleefgebied.

Mevrouw **Osborne-van Loon** spreekt op persoonlijke titel. Zij is direct omwonende van het voorgestelde project. Zij spreekt haar grote zorg uit over de vervolgstappen. Zodra een eerste stap tot bebouwing is gezet, is de kans groot dat een volgend bouwplan op de proppen komt. Immers de weg ligt er dan al. De ontsluitingsweg zou uitmonden naast een school. Dit levert een levensgevaarlijke situatie op voor schoolgaande kinderen. Als er eenmaal gebouwd wordt, verliest Middelie zes hectare aan weidevogelleefgebied. Mevrouw Osborne-van Loon vraagt om het behoud deze mooie waardevolle plek, niet alleen voor de weidevogels, maar ook voor de veiligheid van de kinderen.

De heer **Voskuil** (PvdA) vraagt waarop inspreker het risico van volgende bouwplannen baseert.

Mevrouw **Osborne-van Loon** legt uit dat achter de ijsbaan een terrein is voorzien waarop de bufferwoningen kunnen worden gebouwd. Daarnaast ligt nog 2 hectare land waarop een weg komt. Naast de weg blijft braakliggend land over. Er is grote kans dat dan wordt voorgesteld om daarop nog wat woningen te bouwen. De projectontwikkelaar schijnt de aanleg van de weg te financieren. Als er meer gebouwd kan worden kunnen de kosten van de weg worden terugverdiend.

De heer **Breunissen** (Stichting Behoud Waterland) is secretaris van de stichting. SBW zet zich in voor het behoud van natuur en landschap en leefbaarheid in de regio Waterland. In zijn inspraak gaat hij nader in op vier onderwerpen.

De provincie stelt voor om overal in de provincie de regels voor grootschalige landbouw te laten gelden. Hierdoor worden megastallen, van twee hectare groot, mogelijk. In 2010 is de Provinciale Structuurvisie tot 2040 vastgesteld. Daarin werd besloten het mooie, kleinschalige landschap in het zuiden van de provincie te koesteren. Het landschap bepaalt waar en welke ruimte wordt geboden aan bedrijfsontwikkeling. Om die reden werden daar megastallen niet toegestaan. Die visie wordt nu bij het oud vuil gezet. Waarom willen Gedeputeerde Staten megastallen in Waterland mogelijk maken? SBW roept de Statenleden op om dit te voorkomen.

In het kader van de bescherming van de Ruimtelijke kwaliteit wordt artikel 15 wordt afgezwakt. Deze afzwakking lijkt SBW ongewenst.

De SBW steunt het voorstel van Gedeputeerde Staten om de weidevogelleefgebieden, die bij de vaststelling van het nieuwe Natuurbeheerplan niet zijn aangewezen als kerngebied, voorlopig te handhaven. In de discussie rondom de Omgevingsvisie kan over hun toekomstige status beslist worden.

Gedeputeerde Staten kunnen niet instemmen met het ontwerp bestemmingsplan dat de bouw van 36 woningen in open weiland in Middelie mogelijk maakt, omdat dit weidevogelleefgebied is. De SBW is het met Gedeputeerde Staten eens. SBW roept de Statenleden op geen gehoor te geven aan het pleidooi van projectontwikkelaars en anderen die van de beschermende status van de mogelijke bouwlocatie af willen. Het gebied vervult een belangrijke rol voor de weidevogels en maakt deel uit van een waardevol open weidelandschap.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) heeft een opmerking over de genoemde 2 hectare voor megastallen. Ze werkte lange tijd in Waterland en hoorde daar van boeren dat ze beschikken over versnipperde stukjes land.

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) vraagt over 2 hectare voor megastallen of inspreker zich realiseert dat die 2 hectare niet alleen bedoeld is voor stalbouw, maar dat het gehele bedrijf daarop gevestigd moet worden. Dat staat omschreven in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie.

De heer **Breunissen** (Stichting Behoud Waterland) zegt dat het gaat om bebouwing. Nu is het maximum in Waterland 1,5 hectare. Nu al zijn gigantische bouwblokken mogelijk in dat relatief kleinschalige landschap. Als dat 2 hectare of meer mag zijn, dan houdt inspreker zijn hart vast.

Het land kan versnipperd zijn. Het is handig en praktisch voor de boer als dat bij elkaar komt te liggen. Inspreker doelde op het gebied waar gebouwd mag worden.

De **voorzitter** bedankt alle sprekers.

#### Eerste termijn:

Mevrouw **Strens** (D66) constateert dat de wijziging van de PRV drie hoofdthema's omvat. Het handhaven van het weidevogelleefgebied en dat verhaal te betrekken bij de Omgevingsvisie is het advies D66 onderschrijft die lijn van harte. Het is van belang dat goed wordt gekeken naar de ruimtelijke kwaliteit en juiste omgang met het waardevolle open landschap. Bij het opnemen hiervan in de Omgevingsvisie moet het kwaliteitsbeeld

rondom 2050 van de PARK worden betrokken. Ook moet de mogelijkheid worden verkend van het aanwijzen van provinciale landschappen.

De Leidraad wordt van kracht. D66 is er blij mee. D66 deed de suggestie om de buitenplaatsen rondom Amsterdam, 'de groene longen' toe te voegen als ruimtelijke structuurdrager. Is die suggestie door Gedeputeerde Staten overgenomen in de op 10 april vastgestelde Leidraad? De lijn die wordt gevolgd, overeenkomstig de Omgevingswet, is een goede en biedt voldoende waarborging voor de wijze van ontwikkelen.

De beleidswijziging op het thema landbouw, dus het gelijk trekken van grootschalige aan gecombineerde landbouw blijft lastig. Groot kan juist ervoor zorgen dat men economisch de mogelijkheid krijgt om duurzaamheidsmaatregelen te treffen. Hoe wordt omgegaan met de vrijkomende agrarische bebouwing? Zij meent dat er een verkenning wordt gedaan naar alternatieve invullingen van die bebouwing.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) hoort mevrouw Strens zeggen dat extra eisen moeten worden gesteld als tot schaalvergroting wordt overgegaan. Daarover is gedebatteerd in het kader van de Koers. Vindt zij het niet vreemd dat nu opeens wordt besloten om de PRV op dit punt aan te passen zonder die eisen? Hoe wil D66 voorkomen dat onduurzame schaalvergroting plaatsvindt?

Mevrouw **Strens** (D66) heeft het idee dat voldoende waarborgen in de PRV worden meegenomen. Het is aan gemeenten om aan dat soort onderdelen aanvullende eisen te stellen.

Aan het eind van het jaar wordt de Omgevingsvisie vastgesteld. Tegelijkertijd geldt dan nog de huidige PRV. Er wordt nagedacht over de invulling van de overgangperiode. D66 lijkt het van belang om daarover snel met elkaar het gesprek te voeren. Voorkomen moet worden dat dadelijk ambities worden vastgesteld in de visie die de huidige ruimtelijke verordening nog onmogelijk maken. De overgangperiode mag niet te lang duren.

De heer **Voskuil** (PvdA) sluit zich aan bij het betoog van D66 over de weidevogelleefgebieden.

Spreker is verrast door de inbreng van de insprekers over de glastuinbouwgebieden en dat de afstemming in greenportverband nog geen weg hebben gevonden in de wijzigen. Waarom moet dit nu en kan het niet als de gezamenlijke visie bekend is.

Buiten de glastuinbouwconcentratie gebieden wordt het mogelijk om complexen van meer dan 2 ha te realiseren. PvdA vindt dat geen wenselijke ontwikkeling. Er zit een gedachte achter de concentratiegebieden. De PvdA verzoekt deze uitzondering nog tegen het licht te houden.

Met betrekking tot intensieve landbouw wordt verwezen naar de Leidraad landschap en cultuurhistorie. Daarin wordt de omgang met megastallen omschreven. Het probleem dat de PvdA daarmee heeft is dat de Leidraad wordt vastgesteld door het college. Waar blijft dan de rol van Provinciale Staten? Mogelijk kan de Leidraad nog eens terugkomen in deze commissie?

Mevrouw **Strens** (D66) herinnert zich dat twee of drie commissievergaderingen geleden over de Leidraad is gesproken.

De heer **Voskuil** (PvdA) meent dat de Leidraad inmiddels weer is gewijzigd.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) verduidelijkt dat de Leidraad omschrijft hoe het ruimtelijk in elkaar steekt. De Leidraad gaat over de vraag hoe groot die megastal mag zijn. Vindt de PvdA het niet prematuur om nu de PRV te wijzigen op dit punt, zonder dat er aanvullende eisen worden opgenomen?

De heer **Voskuil** (PvdA) zegt dat de PvdA zich dat ook afvraagt.

De heer **Klein** (CU-SGP) maakt een compliment voor de duidelijkheid van de stukken. Er ligt een heldere nota van beantwoording met een duidelijk overzicht van wat er gewijzigd is na de inspraakreacties. Veel inspraak leidde tot wijzigingen. De heer Klein vraagt de gedeputeerde te reageren op de vraag over aan glastuinbouw gerelateerde bedrijvigheid. Hoe kan het dat hier wethouders inspreken over een fout in de kaart? Dat zou toch niet moeten gebeuren?

Een van de wijzigingen betreft de opheffing van het verschil tussen grootschalige en kleinschalige landbouw. De heer Klein ziet geen goede motivatie waarom dat zou moeten gebeuren. Wat is de reden van het willen opheffen van dat verschil? Welk effect valt te verwachten van het opheffen van het verschil?

De CU-SGP ondersteunt de keuze om de weidevogelleefgebieden nog in stand te laten. Er wordt een zorgvuldige procedure gevolgd.

Over de wijziging van artikel 26a (intensieve veehouderij) merkt spreker het volgende op. Uitbreiding mag plaatsvinden als voldaan is aan wettelijke, milieu- en dierenwelzijneisen. Nu moet het uit de PRV. Op welke wijze vindt dat voldoende borging plaats? Als het nooit via het ruimtelijk spoor liep, waarom stond het dan

wel in de PRV? Op welke manier wordt gezorgd dat dit relevante beleid ergens gefundeerd wordt, wanneer het uit de PRV wordt geschrappt?

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) vreest dat door opheffen van het verschil tussen grootschalige en gecombineerde landbouw, in de gehele provincie landbouwbedrijven op twee hectare of zelfs groter, ontstaan. In het geval van veeteelt wordt vanaf 1,5 hectare grootte gesproken van megastallen. Ook wordt voorgesteld om de phrase over milieu- en dierenwelzijneisen te schrappen uit de PRV. Er zijn dus geen extra eisen om de, ook door D66 en PvdA zo gewenste, duurzaamheideisen aan schaalvergroting te verbinden. Dit komt op een vreemd moment, net nadat de Koers Noord-Holland 2050 is vastgesteld en hebben besloten om die schaalvergroting in de landbouw minder prominent te maken en afhankelijk te maken van harde eisen op het gebied van biodiversiteit en dierenwelzijn. Als de wijziging van de PRV op dit punt zou worden vastgesteld dan gaat dat tegen de Koers in.

De PvdD stelt voor om dit punt uit de voordracht te halen en hierover niet te besluiten in Provinciale Staten van 23 april 2018. Bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie kan hierover het gesprek worden aangegaan. Het onderwerp is te omstrepen en te belangrijk om nu op de valreep in de wijziging op de PRV te vervatten. Hetzelfde geldt voor het onderdeel glastuinbouwgebied. Ook dit onderdeel van de voordracht is niet rijp voor beraadslaging. Betrokken partijen zijn onvoldoende geïnformeerd. Zij hebben onvoldoende de mogelijkheid gehad om daarover hun zegje te doen. De PvdD deelt de opvatting dat er geen noodzaak bestaat om het uitgangspunt, dat er geen nieuw beleid wordt gemaakt vooruitlopend op de Omgevingsvisie, nu terzijde te schuiven.

De heer **Kramer** (GL) zegt dat één op de Omgevingswet anticiperende wijzigingen de accentuering van waarden in de PRV betreft. Diverse regelende bepalingen die daar nu aan refereren verdwijnen uit de tekst. Die belangrijke waarden komen in de herziene Leidraad te staan, die door Gedeputeerde Staten wordt vastgesteld. Provinciale Staten stellen de Ruimtelijke Verordening vast met een bijlage. Die bijlage kan tussentijds worden gewijzigd door Gedeputeerde Staten; wat inmiddels ook is gebeurd. Deze rare gang van zaken moet worden rechtgetrokken. Er zal op zijn minst instemming met de wijziging van de Leidraad moeten zijn door Provinciale Staten.

Het laten vervallen van het onderscheid tussen grootschalige en gecombineerde landbouw is een vorm van deregulering, die meer ruimte geeft aan bedrijfsontwikkeling in het landelijk gebied. Hetzelfde geldt voor de mogelijkheid van glastuinbouw buiten de BSG en buiten de concentratiegebieden. Meer grootschalige landbouw en meer solitaire kassencomplexen staan haaks op het staande beleid en leiden direct en indirect tot aantasting van het landelijke gebied. GL onderschrijft het voorstel van de PvdD. Dit moet niet nu worden besloten, maar in het kader van de Omgevingsvisie.

Glastuinbouw brengt doorgaans lichthinder met zich mee. Gedeputeerde Staten beschouwen het toezicht hierop als een verantwoordelijkheid van de gemeenten die de desbetreffende Omgevingsdienst kunnen inschakelen. Dat mag waar zijn, maar is het niet de verantwoordelijkheid van de provincie, als ruimtelijk ordenaar voor het landelijk gebied, om glastuinbouw te concentreren op een plek waar bewoners er het minste last van hebben? Verlichte kassen grenzend aan het stedelijk gebied roept dat niet op voorhand reuring op?

GL steunt de oproep van de SBW om niet mee te gaan, nu niet en straks niet, met de huidige woningbouwplannen in Middellie. Die passen niet in de lintbebouwing en het waardevolle open weidelandschap.

Mevrouw **De Meij** (50Plus) vertelt dat 50PLUS zich ernstige zorgen maakt over woningbouwprojecten binnen de provincie Noord-Holland. Er wordt gewerkt aan versnelling van projecten, maar het gaat nog jaren duren. Tot 2025 staan er 25.000 woningen op de rol, waarvan 20.000 woningen nog 'zacht' zijn. Tussentijds is de woningnood zeer nijpend aan het worden, Mevrouw De Meij hoort daar niemand over. Deze coalitie wil geen enkele woning buiten BSG toestaan. Dan komt het niet tot een verdere oplossing. De landelijke trend gaat richting kleinschalig bouwen in het groen rondom de steden. Dat valt volgens 50PLUS niet te vermijden. Op kaart 4 worden weidevogelleefgebieden, die niet meer tot de kerngebieden horen, gehandhaafd. PARK adviseerde Gedeputeerde Staten het beschermingsregime te handhaven op basis van de kwaliteit van het open landschap. In de stukken ontbreekt een beleidsregel van Gedeputeerde Staten hieromtrent, waarom het open landschap zo bijzonder is dat het moet worden gewaarborgd. Gedeputeerde Staten hebben aangegeven te willen wachten op de Omgevingsvisie. Dan wordt bekeken waarom het landschap zo belangrijk is. Mevrouw De Meij vindt dit de omgekeerde wereld. Tot die tijd blijven alle woningbouwplannen op slot. 50PLUS heeft in de afgelopen jaren over verschillende bouwplannen vragen gesteld. Vervolgens hebben de betrokken gemeenten nooit meer iets van Gedeputeerde Staten vernomen. Dit is een kwalijke zaak.

Mevrouw **De Groot** (SP) vindt het merkwaardig dat mevrouw De Meij beweert dat er binnenstedelijk geen ruimte is. Ze verwijst naar de enorme woningbouwontwikkeling rondom Amsterdam en ook in Zaanstad. Er kan toch nog veel binnenstedelijk worden gebouwd. Het is dan ook een goed idee om het groene open landschap groen te houden.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) kiest voor en/en, zowel binnenstedelijk als kleinschalig buiten BSG. Het binnenstedelijk bouwen zit op enig moment ook aan zijn tax, onder meer op gebied van infrastructuur en de omgeving. Mevrouw is het met de inspreker eens dat niet moet worden gewacht tot de Omgevingsvisie er is. Het is vreemd dat een besluit wordt genomen over grootschalige landbouw zonder dat er ruimtelijke eisen zijn opgenomen.

De fractie van 50PLUS ziet graag dat de coalitie nadenkt over het kleinschalig bouwen buiten bestaand stedelijk gebied (BSG). Als Gedeputeerde Staten kaart 4 inzake weidevogelleefgebieden niet aanpassen, dan kan de fractie van 50PLUS niet instemmen met de voorgestelde wijzigingen van de PRV.

Mevrouw **De Groot** (SP) kan zich geheel scharen achter het standpunt van de PvdD en GL als het gaat over het opheffen van het verschil tussen grootschalige en gecombineerde landbouw.

Net als de PvdA vindt de SP het niet wenselijk dat er kassen: buiten het glastuinbouwconcentratiegebied gebouwd kunnen worden. Men wordt buiten concentratiegebied opeens geconfronteerd met een groot glazen gebouw. Dat is geen leuk aanzicht.

Spreekster vindt het goed dat weidevogelleefgebieden nu weidevogelkerngebieden worden. Het is vooral van belang om die gebieden in stand te houden omdat ze bijdragen aan het groene open landschap. De gebieden moeten niet worden aangetast door woningbouw. Daar waar het helemaal verrommeld is, wil mevrouw De Groot daar nog wel nader over denken.

De bufferwoningen in Middellie zouden er niet moeten komen. Er is genoeg ruimte om woningen te bouwen binnen bestaand stedelijk gebied.

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) vertelt dat haar fractie positief is over de aanpassing van de PRV van twee soorten landbouwgebieden naar één soort. Voor nieuwe stallen gelden wettelijke eisen voor duurzaamheid en dierenwelzijn. Die eisen worden elk jaar strenger. Nieuwe stallen zullen altijd aan betere voorwaarden voldoen. Het CDA mist de actualisatie van de Leidraad landschap en cultuurhistorie.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) vertelt dat gedeputeerde Bond tijdens het debat over de Koers heeft aangegeven dat in de verordening als harde eis wordt gesteld dat biodiversiteit moet toenemen, als er sprake is van schaalvergroting. Wat vindt het CDA ervan dat die harde eis niet is terug te vinden in de PRV?

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) legt uit dat het hier gaat om ruimtelijke ordening. Op een ander terrein wordt gewerkt aan het vergroten van biodiversiteit. Zij zou het hier niet aan willen koppelen. Mevrouw Koning kan zich de toezegging van gedeputeerde Bond herinneren.

Kan een aangepaste versie van de Leidraad landschap en cultuurhistorie voor de Statenvergadering van 23 april a.s. aan de Statenleden worden toegestuurd?

Naar de mening van het CDA zijn de wijzigingen over de 20KE contour Schiphol goed verwerkt in de PRV. Het CDA is zeer verbaasd dat er geen overleg is geweest met gemeenten, de glastuinbouwsector en Greenport Aalsmeer over deze PRV. Kunnen de wijzigingen van artikel 17 lid 2 en artikel 26 nog worden besproken met de glastuinbouwsector. Kan de aanpassing met betrekking tot Rijsenhout worden doorgevoerd voor de Statenvergadering van 23 april a.s. ?

Ten aanzien van de weidevogelleefgebieden zou het CDA meer flexibiliteit willen zien. Als de provincie in het voortraject van woningbouwplannen meewerkt en adviseert en plannen toestaat, kan het niet zo zijn dat, naar aanleiding van de aanwijzing van weidevogelkerngebieden, de woningbouw plotseling wordt tegengehouden. Weidevogels verplaatsen zich dus een weidevogelgebied kan zich ook verplaatsen. Het is voor de vitaliteit van kleine kernen en de benodigde woningvoorraad noodzakelijk dat op kleine schaal uitbreidingsmogelijkheden zijn, ook buiten bsg. Hoe staat het met het 1350 hectare nieuwe weidevogelleefgebied? Zijn in dat gebied vergoedingen beschikbaar? Waarom wordt het weidevogelgebied eerst ingekrompen en nu weer uitgebreid? Wat is de filosofie daarachter? Het is niet terecht dat op de voormalige weidevogelleefgebieden, die zijn afgefallen, het regime blijft gelden. Het CDA verzoekt Gedeputeerde Staten om dit aan te passen en het regime te verwijderen.

In artikel 26.4 staat dat in het veenpolderlandschap het gras niet gescheurd mag worden. Dit mag wel bij herinzaadbaar gras of voor aanpassing naar alternatieve teelt zoals de teelt van lisdodde. Scheuren kan echt nodig zijn om bodemdaling tegen te gaan. Wat is de reactie van de gedeputeerde hierop?



Artikel 26 b en d: bevatten de tekst dat Gedeputeerde Staten de grenzen van bollenconcentratiegebied en zaadveredelingsgebied kan wijzigen na een oordeel van de commissie. Dit stond niet in de voorgaande versie van de PRV. Betekent dit dat de wijziging van het bollenconcentratiegebied bij Egmond alsnog aan Provinciale Staten moet worden voorgelegd? Wat is de achterliggende gedachte van deze toevoeging bij 26b en 26d?

De **voorzitter** constateert dat het veel technische vragen zijn. Het was beter geweest als het CDA deze vragen schriftelijk had gesteld.

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) vraagt over artikel 27.4, het omzetten van landbouwgrond naar natuur waarom geen Landbouw Effect Rapportage nodig zou zijn. Dat is een vreemde gang van zaken.

De heer **Kramer** (GL) begrijpt uit de woorden van mevrouw Koning dat het CDA de ontwikkeling van woningen bij Middellie wel ziet zitten. Vindt het CDA dat er wel moet worden gekeken naar de karakteristieken van lintdorpen?

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) zegt dat het erom gaat dat de provincie eerst meepraatte, samenwerkte en toestemde en nu opeens de woningbouw tegenhoudt

De heer **Slettenhaar** (VVD) stelt dat juiste versie van de Leidraad bekend moet zijn en moet worden gedeeld. Wat de VVD betreft kan de uitbreiding van het weidevogelkerngebied, los van het Natuurbeheerplan Weidevogelleefgebieden, plaatsvinden. Het weidevogelleefgebied zal wel begrensd moeten worden nu ze geen deel meer uitmaakt van het natuurbeheerplan.

De VVD zou nu geen zaken willen vaststellen die bij de Omgevingsvisie aan de orde moeten worden gesteld. In de geest van de Omgevingsvisie moet goed worden geluisterd naar de omgeving.

Spreker ontvangt graag een toelichting over hoe het nu precies is verlopen in Middellie. Het beginsel van vertrouwen, en dat men op afspraken kan vertrouwen, vindt de VVD belangrijk.

Naar aanleiding van de inbreng van insprekers uit de regio Amstelland zal een pas op de plaats moeten worden gemaakt. Eén en ander moet goed worden besproken voordat daarover besluiten worden genomen.

Mevrouw **Strens** (D66) hoorde spreker zeggen dat het belangrijk is dat in de geest van de Omgevingswet wordt gewerkt en dat goed moet worden geluisterd naar de omgeving. Tegelijkertijd hoort ze de heer Slettenhaar zeggen dat de gebieden, die geen weidevogelkerngebied zijn, moeten worden geschrapt. Een aantal insprekers zei dat de gebieden wel degelijk van belang zijn voor de weidevogels, maar ook voor de openheid en ruimtelijke kwaliteit. Waarom moeten die gebieden dan nu toch worden geschrapt?

De heer **Slettenhaar** (VVD) zou nu geen zaken willen veranderen, die ook goed bij de Omgevingsvisie kunnen worden meegenomen. Het gaat erom dat actief informatie wordt opgehaald bij de omgeving. Dat blijkt niet te zijn gebeurd. Daar waar het niet is gebeurd, moet in ieder geval een pas op de plaats worden gemaakt. De VVD vindt dat er meer mogelijk moet zijn als het gaat om bouwen.

De heer **Voskuil** (PvdA) vraagt of hij dit moet verstaan als een oproep van de VVD om dit stuk niet vast te stellen?

De heer **Slettenhaar** (VVD) zou de punten ten aanzien van glastuinbouw niet willen vaststellen. In het kader van de samenwerking met de regio Amstelland zou een pas op de plaats moeten worden gemaakt. Het gaat te ver om de vaststelling van de complete wijziging aan te houden.

Zaken die aan de voorkant worden beloofd, daarop moet worden voortgeborduurd op het moment dat de situatie verandert. Er moet dan wel een goed verhaal bij komen, want situaties kunnen veranderen.

Gedeputeerde **Tekin** zal de technische vragen niet beantwoorden. De gedeputeerde vervangt de gedeputeerden Bond en Geldhof.

Als er sprake is van een omissie in de kaart dan wordt die kaart gewijzigd. Provinciale Staten horen dat dan snel.

Het inhoudelijke punt waar beide wethouders aandacht voor vroegen, neemt de gedeputeerde mee naar het college van Gedeputeerde Staten. Iedere dinsdag komt het college in vergadering bijeen. De gedeputeerde is zelf verantwoordelijk voor de portefeuille natuur. In de voorgestelde wijzigingen zitten ook natuurelementen. Die zijn vorig jaar na de zomer langsgekomen. Een PRV wijzigen gaat niet van de één op andere dag. Op alles wat is gezegd over de glastuinbouw volgt uiterlijk woensdagmiddag een brief van het college van Gedeputeerde Staten.

In Heiloo lag er een bestuurlijk akkoord. In Middelie heeft er nooit een bestuurlijk akkoord gelegen, voor zover de gedeputeerde weet. De ARO adviseert Gedeputeerde Staten. Zij kunnen daar mee doen wat ze willen. Sommige fracties zijn het niet eens met het voorstel ten aanzien van het weidevogelleefgebied. De PARK heeft geadviseerd, en Gedeputeerde Staten hebben dat advies overgenomen, om het onderwerp in de volle breedte te bespreken in de discussie rondom de Omgevingsvisie en de verordening. Tot die tijd is 'Nee' ook een antwoord. Mocht er daarna iets veranderen, dan zijn Gedeputeerde Staten aan zet om te kijken of er mogelijkheden zijn.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vraagt of de gedeputeerde met haar van mening is dat Gedeputeerde Staten tussentijds een beleidskeuze moeten maken en moeten aangeven waarom ze vinden dat de voormalige vogelleefgebieden alle open landschap moeten blijven.

Gedeputeerde **Tekin** herhaalt dat 'nee' ook een antwoord is. De mensen krijgen nu het meest actuele antwoord. De afweging wordt straks in de volle breedte gemaakt. Er wordt niet een onderdeel uitgehaald, omdat daar plannen van enkele jaren liggen.

De heer **Klein** (CU-SGP) is verbaasd dat er blijkbaar verschillende informatie rond zingt bij de provincie. Hoe kan het dat vanuit dezelfde provincie aan de ene kant trots wordt gezegd dat er nergens een probleem is, omdat er niet wordt gebouwd en dat aan de andere kant middels een inspraakreactie wordt aangegeven dat het niet kan omdat het een weidevogelleefgebied is.

Gedeputeerde **Tekin** vertelt dat gegevens worden overgenomen van de kaarten die de provincie van de gemeenten krijgt, De provincie tekent niet zelf de kaarten in. Gedeputeerde Geldhof sprak met deze commissie over de Leidraad, die op dat moment voorlag. Zij nam opmerkingen daarin mee. De Leidraad komt spoedig naar de Statenleden toe. De PRV is in feite een juridische verankering. Herkennen Provinciale Staten in de volle breedte zaken niet dan hebben de Statenleden het recht om hun vinger op te steken. Landbouw was in de commissie NLM aan de orde. De verduurzaming is nadrukkelijker opgenomen in het grond- en pachtbeleid. Woensdag bezoekt de gedeputeerde enkele natuurboeren die een pilot van SWB uitvoeren. De gedeputeerde vroeg de natuurboeren eerder wat zij van de provincie willen. Allen willen ze meer grond om de natuurinclusieve landbouw rendabel te maken en verduurzaming mogelijk te maken. Schaalvergroting heeft een relatie met verduurzaming.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) benadrukt dat gedeputeerde Bond heeft toegezegd dat de toename van biodiversiteit een harde eis wordt in de verordening als het gaat om schaalvergroting. Die eis ziet spreekster niet terug in de PRV.

Gedeputeerde **Tekin** weet niet of de eis hier thuis hoort of bij de Omgevingsvisie. Hij kan zich voorstellen dat Provinciale Staten dat in de Omgevingsvisie willen regelen. De afspraak die is gemaakt is dat de weidevogelkerngebieden worden verankerd. Daarom is een toename zichtbaar. Die kerngebieden moeten beschermd worden. De kernkwaliteit van open landschap wordt met deze PRV wijziging geregeld. De vraag over de lisdodde begrijpt de gedeputeerde niet.

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) leest in de PRV dat grasland niet gescheurd mag worden. Wil men lisdodde aanplanten dan moet eerst het gras worden weggehaald.

Gedeputeerde **Tekin** heeft het antwoord niet paraat op deze technische vraag. Het antwoord volgt woensdag 18 april met de brief die volgt aan de Statenleden. Over bouwen buiten BSG en in weidevogelleefgebieden gaan de gedeputeerde en mevrouw De Meij het niet eens worden. Die discussie is geparkeerd en wordt later nog gevoerd.

Over intensieve veehouderij en de verzochte aanpassing van het artikel zegt de gedeputeerde dat gemeenten en NVWA over de invulling van schaalvergroting van bedrijven. De provincie gaat er niet over. Om die reden wordt dat onderdeel uit de PRV geschrapt.

De heer **Voskuil** (PvdA) is verbaasd dat het juist bij de glastuinbouw duurzaamheid wel weer een element wordt om buiten concentratiegebieden de bouw van kassen mogelijk te maken.

Gedeputeerde **Tekin** verwijst opnieuw naar de brief die aanstaande woensdag volgt.

De **voorzitter** concludeert dat de voordracht als bespreekstuk kan worden doorgeleid naar Provinciale Staten. Er zijn veel technische vragen en diverse zaken, zoals de Leidraad en de aangepaste kaart inzake de glastuinbouw, die nog moeten worden aangeleverd. Uiterlijk woensdagavond wordt alle informatie aan de Statenleden toegezonden.



# Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland  
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt  
Dreef 3, tweede etage  
2012 HR Haarlem

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

S. Ruijs

BEL/OMB

Doorkiesnummer +31235143775

ruijss@noord-holland.nl

**INGEKOMEN 18 APR. 2018**

1 | 4

**Betreft: Beantwoording openstaande vragen uit de vergadering van de commissie Ruimte en Wonen van 16 april 2018**

Verzenddatum

**18 APR. 2018**

Geachte leden,

Kenmerk

1023641/1069752

Tijdens de vergadering van de Statencommissie R&W van 16 april 2018 is tijdens de behandeling van agendapunt 4a (Wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening) toegezegd schriftelijk terug te komen op een aantal vragen zoals gesteld in de commissie.

Uw kenmerk

*Wijziging regels Glastuinbouw (artikelen 17 en 26c)*

Voorafgaand aan de behandeling waren er inspraakreacties van de wethouders Polak (Uithoorn) en Elzakalai (Haarlemmermeer). Zij spraken in namens de gemeenten in de Stuurgroep Greenport Aalsmeer. Kern van de inspraakreacties van beide wethouders was dat de wijzigingen met betrekking tot glastuinbouwconcentratiegebieden (in artikel 17 en 26c PRV) niet zijn afgestemd in de Stuurgroep Greenport Aalsmeer.

In zijn algemeenheid merken wij op dat dit wijzigingsvoorstel van de PRV tot stand is gekomen in afstemming met belanghebbenden. In oktober 2017 heeft een ambtelijke consultatieronde plaatsgevonden. Gemeenten (ook de gemeenten in de Stuurgroep Greenport Aalsmeer) en andere belanghebbenden zoals de LTO en de Waterschappen hebben op de conceptwijziging gereageerd.

Over de voorgestelde wijzigingen van de PRV-regels op het thema Landbouw heeft afstemming plaatsgevonden op een aantal momenten. Op 19 december 2016 organiseerde de provincie Noord-Holland een brede bijeenkomst, waarvoor ambtenaren en bestuurders van de gemeenten waren uitgenodigd. Op 3 april 2017 zijn de onderwerpen aan de orde geweest tijdens een bestuurlijk overleg met de wethouders uit de regio Amstelland-Meerlanden. De gedeputeerden RO en Landbouw waren hierbij aanwezig.

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

Haarlem [2012 DE]

[www.noord-holland.nl](http://www.noord-holland.nl)

Tenslotte heeft de gedeputeerde Landbouw de wijzigingen aan de orde gesteld in de Stuurgroep Greenport Aalsmeer van 8 februari 2018.

De voorgestelde wijzigingen met betrekking tot de regels over glastuinbouw hebben betrekking op alle glastuinbouwgebieden in heel Noord-Holland. Met de wijzigingen worden de regels in de PRV in lijn gebracht met de Ruimtelijke Visie van de Greenports, waaronder de Ruimtelijke Visie van de Greenport Aalsmeer. Vanaf 2014 is de Ruimtelijke Visie en het Uitvoeringsprogramma voortdurend onderwerp van gesprek geweest in de Stuurgroep Greenport Aalsmeer. De Ruimtelijke Visie van de Greenport Aalsmeer is begin 2015 vastgesteld door deelnemende partijen in de Stuurgroep. Het bijbehorende Uitvoeringsprogramma is begin 2016 vastgesteld. De voorgestelde wijzigingen van de PRV zijn in lijn met de Ruimtelijke Visie en het Uitvoeringsprogramma.

In het Uitvoeringsprogramma Ruimtelijke Visie van de Greenport Aalsmeer is nadrukkelijk gesteld dat het versterken van de hele keten voorwaarde is voor de toekomst van de sierteeltsector. Dit betekent dat de daarvoor bestemde gebieden exclusief voorbehouden zijn voor de moderne glastuinbouw en met name de sierteelt<sup>1</sup>. Het verbod op het omzetten van een bedrijfswoning naar een burgerwoning, een regel waartegen de insprekers zich uitspraken, past binnen dit uitgangspunt.

Daarnaast is in de Uitvoeringsagenda een passage opgenomen, waarin wordt aangegeven dat 'tuinbouw gelieerde bedrijvigheid als onderzoek, plantenveredeling en onderwijs met glasopstanden, ook goed passen in dit soort [glastuinbouw] gebieden.'<sup>2</sup> De voorgestelde limitatieve opsomming in artikel 26c lid 4, ook een regel waartegen insprekers aageerden, komt exact overeen met deze formulering.

Inhoudelijk zijn de wijzigingsvoorstellen overigens in lijn met de doelstellingen die over glastuinbouw zijn opgenomen in het Strategisch Beleidskader Economie Provincie Noord-Holland (door uw Staten vastgesteld op 23 mei 2016): verduurzaming en ruimtelijke kwaliteit. In glastuinbouwconcentratiegebieden moet ruimte worden geboden voor glastuinbouwbedrijven, die daar gezamenlijk investeringen kunnen doen in verduurzaming.

Tenslotte heeft LTO Noord Glaskracht te kennen gegeven dat de belangen van de glastuinbouw goed worden gediend met de voorgestelde wijzigingen. Om deze reden heeft de LTO op dit punt geen zienswijze ingediend.

---

<sup>1</sup> 2016: 'Uitvoeringsagenda Ruimtelijke Visie Greenport Aalsmeer', p. 19

<sup>2</sup> p. 26

## *Kaartwijziging begrenzing Glastuinbouwconcentratiegebied Haarlemmermeer*

Wethouder Elzakalai haalde tijdens zijn inspraakreactie nog de zienswijze van de gemeente Haarlemmermeer aan. Hierin werd opgemerkt dat op kaart 7 bij de verordening het glastuinbouwconcentratiegebied over de gehele woonkern Rijsenhout is gelegen. Ons college heeft per abuis deze reactie van de gemeente Haarlemmermeer over het hoofd gezien. Daarom is hier geen aandacht aan besteed in de Nota van Beantwoording.

Wij zullen kaart 7 in lijn brengen met de Ruimtelijke Visie van de Greenport Aalsmeer en de woonkern van Rijsenhout ontgrenzen. Deze kaartwijziging zullen wij combineren met een aantal andere verzoeken met betrekking tot de begrenzing van Glastuinbouwconcentratiegebied. Ons college is bevoegd te besluiten over wijzigingen van de begrenzing van glastuinbouwconcentratiegebied, gehoord hebbende de desbetreffende commissie van uw Staten.

## *Verduurzaming in relatie tot schaalvergroting in de landbouw*

Enkele leden van de commissie R&W brachten een toezegging van de gedeputeerde Landbouw in herinnering over het opnemen van regels in de PRV over verduurzaming bij schaalvergroting in de Landbouw. Voorzover ons bekend is er geen toezegging van de gedeputeerde Landbouw op dit punt. In het verslag van de commissie NLM van 15 mei 2017 geeft de gedeputeerde Landbouw aan dat de inzet van ons college is gericht op verduurzaming, omdat bedrijven ruimte nodig hebben om te verduurzamen en om aan de landelijke en Europese regels rond landbouw, milieu en verduurzaming dienen te voldoen. De heer Bond geeft op dit punt aan dat 'Noord-Holland zich aan bestaande regels houdt en daar geen extra provinciale regels bovenop legt'.

Een uitzondering hierop betreft het wijzigingsvoorstel om uitbreiden van kassen buiten glastuinbouwconcentratiegebied onder voorwaarden toe te staan (zie artikel 26c lid 3 in het ontwerpbesluit). In dit wijzigingsvoorstel zijn wel regels opgenomen over verduurzaming. De voorwaarden zien op goede ruimtelijke inpassing en duurzame bedrijfsvoering in synergie met functies in de omgeving. Daarnaast moet het gaan om een solitair glastuinbouwbedrijf, zodat clustering buiten glastuinbouwconcentratiegebied wordt voorkomen. Hiermee wordt ruimte voor maatwerk geboden zonder afbreuk te doen aan de doelstellingen van glastuinbouwconcentratie: verduurzaming en ruimtelijke kwaliteit.

## *Verbod op scheuren grasland (artikel 26)*

De CDA-fractie bracht aan de orde dat het verbod op het scheuren van grasland (artikel 26) ervoor zorgt ervoor dat nieuwe teeltvormen als

Lisdodde niet mogelijk zijn door het verbod op het scheuren van grasland in Veenweidegebieden.

Het verbod op het scheuren van grasland heeft als doel het tegengaan van bodemdaling, het tegengaan van emissies en een toename van de biodiversiteit. Eventuele aanpassingen in provinciale regelgeving worden meegenomen in het proces van de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening, waarin in samenhang zal worden besloten over de wijze waarop de bodemdaling in veenweidegebieden zal worden tegengegaan.

Hoogachtend,  
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

  
**R.M. Bergkamp**  
provinciesecretaris

  
voorzitter **J.W. Remkes**

Deze beslissing is namens Gedeputeerde Staten genomen door het lid van het college dat met dit onderwerp is belast.

## Technische vragen CDA PRV (voor de PS vergadering van 23 april 2018)

**Vraag:** *Artikel 26 b en d. bevatten nu de tekst dat GS grenzen van bollenconcentratiegebied en zaadveredelingsgebied kan wijzigen na horen commissie. Dit stond niet in voorgaande versie PRV. Betekend dat dat de wijziging van het bollenconcentratiegebied bij Egmond naar PS had moeten? Gaat u dat verzoek alsnog naar PS sturen? Wat is eigenlijk de achterliggende gedachten van deze toevoeging bij 26 b en d lid 5?*

**Antwoord:** Dit is niet aan de orde omdat de begrenzing niet is aangepast. Bij het bestemmingsplan “Voetbalcomplex Egmond aan den Hoef” worden er sportvelden die reeds in het bollenconcentratiegebied lagen verplaatst naar een andere locatie die ook binnen het bollenconcentratiegebied ligt. Het aantal ha bollenconcentratiegebied blijft gelijk en de begrenzing is niet aangepast.

De achterliggende gedachte van deze voorgestelde toevoeging (artikel 26b lid 3 en artikel 26d lid 5) is dat GS reeds bevoegd zijn voor de wijziging van de begrenzing van glastuinbouwconcentratiegebied. Met de voorliggende wijziging wordt deze bevoegdheid ook geregeld voor de bollenconcentratie- en zaadveredelingsconcentratiegebieden.

**Vraag:** *In artikel 26d staat vermeld dat buiten het zaadveredelingsconcentratiegebied niet gestart mag worden met zaadveredeling? Wat zou daartegen zijn?*

**Antwoord:** Dit artikel ligt niet ter wijziging voor. In de PRV staan regels over de concentratie van zaadveredelingsbedrijven vanwege ruimtelijke kwaliteit. Door het aanwijzen van zaadveredelingsconcentratiegebieden willen we voorkomen dat grote agrarische bouwvlakken, die nodig zijn voor zaadveredeling, verspreid komen te liggen over de provincie.

**Vraag:** *Artikel 27-4 Het omzetten van landbouwgrond naar natuur heeft heel veel effect op landbouw en op omliggende landbouwbedrijven. We moeten het opstellen van een landbouweffectrapportage bij dat soort omzetting niet uitsluiten. Dat is verkeerde gang van zaken en doet geen recht aan bestaande functies. Wilt u dat ook aanpassen?*

**Antwoord:** Het voorstel in de voorliggende PRV wijziging is om NNN-gebieden uit te zonderen van de vereisten in artikel 27 (LER). Bij de aanwijzing van de NNN-gebieden heeft de afweging tussen landbouw en natuur immers al plaatsgevonden, waarbij is besloten dat de (potentiële) natuurfunctie prevaleert boven het landbouwbelang.



## Vraag D66 inzake Middellie (voor de PS vergadering van 23 april 2018)

**Vraag:** *Het plan voor de uitbreiding in Middellie - vlak bij de IJbaan is aan de orde geweest in de laatste commissie. Er is uitvoerig door voor en tegenstander ingesproken. En bij de PRV behandeling is er op ingegaan door verschillende partijen. De provincie werd van zwalkend beleid beschuldigd. Eerst medewerken en goedkeuring aan onderzoeken. ARO behandeling positief etc. Nu bij het bestemmingsplan is het ineens weidevogelgebied volgens de inspreker. Ook is er onduidelijkheid of dit project dat in de bufferzone ligt onderdeel uit maakt van Waterlands-Wonen ( en dus indien er gebouwd gaat worden 10.000 p/won afgedragen zou moeten worden aan het groenfonds. De inspreker - projectontwikkelaar - is daar onduidelijk over. Er is gevraagd met name door VVD, maar ook CDA om de procesgang en status te verduidelijken.*

### Antwoord

Wij hebben de gemeente in 2014 een formele vooroverlegreactie gegeven. Daarin is expliciet aangegeven dat het plan Middellie (en overigens ook Kwadijk) in landelijk gebied is gelegen waar beschermingsregimes gelden. In deze brief is tevens expliciet aangegeven dat de oude regeling, zoals die stond in de Streekplanuitwerking "Waterlands wonen" uit 2006, zonder overgangsrecht is vervallen met het in 2010 vaststellen van de Structuurvisie Noord-Holland 2040. De realisatie van woningen in dit gebied kan uitsluitend indien aan de gestelde regels uit de PRV kan worden voldaan. Daarvan is geen sprake. In 2017 is het bestemmingsplan Bufferwoningen Middellie, ondanks de formele vooroverlegreactie van de provincie, door de gemeente ter inzage gelegd. Tegen het plan hebben wij daarom in april 2017 een zienswijze ingediend vanwege de strijdigheid met de PRV voor wat betreft het weidevogelleefgebied.

De beoogde locatie van Middellie ligt in het gebied dat in de PRV is aangeduid als weidevogelleefgebied. Ingevolge de PRV is een dergelijke ontwikkeling binnen weidevogelleefgebied niet mogelijk. Ingrepen in weidevogelleefgebied zijn alleen mogelijk als blijkt dat er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. Dat is hier niet het geval.

In de streekplanuitwerking "Waterlands wonen" uit 2006 stond een regeling die zogenaamde 'bufferwoningen' mogelijk maakte. Met deze regeling werd het mogelijk gemaakt om in de regio Waterland een bepaald aantal woningen te kunnen bouwen buiten bestaand stedelijk gebied mits binnen de geldende regels. Er is in dat kader door de gemeente gewerkt aan een beeldkwaliteitsplan voor Middellie. Tevens heeft toen de ARO (Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit) naar de plannen gekeken voor wat betreft ruimtelijke kwaliteit. Er is toen echter geen definitief plan voorgelegd noch zijn daarover afspraken gemaakt met of besluiten genomen door de provincie.

Tot slot, de streekplanuitwerking "Waterlands wonen" is niet hetzelfde als de pilot Waterland. Er is verder ook geen relatie met de pilot Waterland, die onder voorwaarden 100 losse woningen in de bufferzone mogelijk maakt en als zodanig is verankerd in de PRV. De beoogde locatie Middellie is niet in de bufferzone gelegen. De gemeente heeft de locatie ook nooit opgevoerd in het kader van de pilot.

A 20-A / 23-4-2018 → Verwerpen  
punt 12

A 20-B / 23-4-2018 → aangenomen  
punt 12



### Amendement PRV: waarden Landschap en Cultuurhistorie (15.2 en 3)

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 23 april 2018, ter behandeling van de Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening, voordracht 2018 | 23

#### besluiten:

In het voorliggende (ontwerp)besluit de volgende wijzigingen aan te brengen:

A 20A  
ver-  
werpen

1. De aanhef van artikel 15, tweede lid, luidende "Een bestemmingsplan kan voorzien in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied, indien gelet op de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie:" wordt gewijzigd in:

"Een bestemmingsplan kan voorzien in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied als deze in overeenstemming is met de waarden zoals vastgelegd in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie en indien, gelet op deze leidraad:"

A 20B  
aan-  
genomen

2. Artikel 15, derde lid, luidende "De toelichting van een bestemmingsplan bevat een motivering dat voldaan is aan het bepaalde in het tweede lid." wordt gewijzigd in:

"De toelichting van een bestemmingsplan bevat een motivering waaruit moet blijken dat voldaan is aan het bepaalde in het tweede lid."

#### Toelichting

In de geldende PRV moet een bestemmingsplan dat voorziet in een nieuwe stedelijke ontwikkeling in landelijk gebied voldoen aan uitgangspunten t.a.v. de kernkwaliteiten van landschapstypen, dorpsstructuren en aardkundige waarden, alsmede t.a.v. het open landschap (stilte en duisternis inbegrepen), de historische structuurlijnen en de cultuurhistorische objecten. GS stelt voor deze in acht te nemen bepalingen te laten vervallen en te vervangen door een verwijzing naar de ambities en ontwikkelprincipes in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie waar gemeenten rekening mee moeten houden. De voorgestelde wijziging van artikel 15 leidt er toe dat 1) PS geen zeggenschap meer heeft over de provinciale waarden en belangen die in het geding zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied en 2) de provincie expliciete handvatten ontbeert om die waarden en belangen veilig te stellen. Volgens GS is dat ook niet nodig; daar zorgen de gemeenten zelf wel voor.

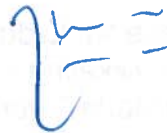
PS is wettelijk bevoegd om bij verordening kaders te stellen en zal minimaal moeten aangeven aan welke (ruimtelijke) landschappelijke en cultuurhistorische waarden niet getornd mag worden. De voorgestelde wijziging is om die reden ondoordacht en bo-

vendien strijdig met de sturingsfilosofie: 'lokaal wat kan, regionaal wat moet'<sup>1</sup>) Als je niet benoemt wat 'moet' dan kom je er als provincie niet meer aan te pas.

Het is een (niet te delegeren) verantwoordelijkheid van de provincie om waarden van het landelijk gebied te verankeren en er op toe te zien dat deze worden gerespecteerd.

Dit amendement ziet erop dat een bestemmingsplan in overeenstemming moet zijn met de provinciale waarden, vastgelegd in de (door PS vast te stellen) Leidraad, zodat het provinciaal bestuur greep blijft houden op de landschappelijke en cultuurhistorische waarden die zij wil koesteren en zo nodig verdedigen.

Fred Kramer (GroenLinks)  
Marnix Bruggeman(SP)



---

<sup>1</sup> Dit principe zou eigenlijk moeten luiden: 'Lokaal of regionaal wat kan en provinciaal wat moet'



# Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland  
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt

Dreef 3, tweede etage  
2012 HR HAARLEM

**INGEKOMEN 2 2 FEB. 2018**

**Gedeputeerde Staten**

**Uw contactpersoon**

mw P.A.J.M. Kreuwel

CZ/JZ

Telefoonnummer +31235144622

kreuwelp@noord-holland.nl

1 | 10

**Verzenddatum**

**2 2 FEB. 2018**

**Kenmerk**

1000711/1045338

**Uw kenmerk**

## **Betreft: Advies over nieuwe referendumverordening**

Geachte leden,

Ter uitvoering van uw besluit d.d. 6 februari 2017 om te komen tot een nieuwe referendumverordening zenden wij u hierbij het advies over een nieuwe referendumverordening toe. Als u een referendumverordening wilt vaststellen is ons advies om deze te laten luiden conform dit ontwerp. Met dit advies laten wij ons niet uit over de wenselijkheid van een dergelijke verordening.

### **Inleiding**

De provincie Noord-Holland heeft sinds 1995 een Referendumverordening die, op een enkele technische aanpassing na in 2007, sindsdien niet gewijzigd is. De verordening heeft nooit tot een referendum geleid. Een aantal initiatieven om op basis van deze verordening een referendum te houden, is in een vroegtijdig stadium gestrand. Echter kon er wel worden geconstateerd dat de huidige verordening praktisch onuitvoerbaar zou zijn. Het presidium van provinciale staten heeft daarom in 2015 besloten om een statenwerkgroep in te stellen, bestaande uit vertegenwoordigers van meerdere fracties, om te adviseren over de hoofdlijnen van een eventuele nieuwe referendumverordening en over de vraag hoe er omgegaan moet worden met de huidige verordening.

Op 6 februari 2017 hebben provinciale staten in navolging van het advies van deze statenwerkgroep aan gedeputeerde staten gevraagd een nieuwe referendumverordening op te stellen die de huidige verordening vervangt en waarbij rekening wordt gehouden met de volgende randvoorwaarden:

- De verordening moet een raadgevend, correctief referendum mogelijk maken.

Postbus 3007  
2001 DA Haarlem  
Telefoon (023) 514 3143  
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33  
2012 DE Haarlem  
www.noord-holland.nl  
Kvk nummer 34362354  
Btw nummer NL.0010.03.124.B.08

- Het gaat om het wel of niet volledig instemmen met een besluit en niet om onderdelen van een besluit.
- Het is wenselijk om de Wet raadgevend referendum en de uitkomsten van de evaluatie van het landelijk referendum over het Associatieverdrag met de Oekraïne bij de totstandkoming van een verordening te betrekken.
- De van een referendum uit te sluiten besluiten dienen limitatief in de verordening te worden opgenomen.
- De verordening moet ruimte bieden voor een digitale wijze van indienen van eventuele kennisgevingen en ondersteuningsverklaringen.
- Bij het vaststellen van de drempels gaat de voorkeur er naar uit dat ondersteuningsverklaringen uit de eerste ronde meetellen bij de tweede ronde.
- De drempels moeten het niet te gemakkelijk maar ook niet onmogelijk maken om een referendum aan te vragen.
- Er moet een drempel komen voor de geldigheid van de uitkomst om te voorkomen dat een kleine groep kiezers een te grote invloed heeft op de uitkomst van het referendum.
- Het is wenselijk om een onafhankelijke referendumcommissie in te stellen die toezicht houdt op organisatie en uitvoering en die waar nodig uitvoerende werkzaamheden verricht.
- Het is wenselijk dat er een draaiboek wordt gemaakt.
- Het is wenselijk om de gemeenten in Noord-Holland te betrekken bij de totstandkoming.
- Een referendum dient los van reguliere verkiezingen te kunnen worden georganiseerd.
- Na een referendum dient geëvalueerd te worden.

Een ambtelijke projectgroep is met deze opdracht aan de slag gegaan. Er zijn gesprekken gevoerd met de opsteller van de Utrechtse referendumverordening die nauw aansluit bij de Wet raadgevend referendum en qua procedure goed in elkaar steekt, met de gemeenten waar de hoofdstembureaus<sup>1</sup> gevestigd zijn, met het Ministerie van BZK over digitaal stemmen en met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Tevens zijn er vragenlijsten rondgestuurd naar alle Noord-Hollandse gemeenten om de nodige informatie over kosten en impact voor gemeenten te verzamelen om te komen tot een goed resultaat. Verder zijn de digitale mogelijkheden onderzocht. Bij het opstellen van dit advies over een nieuwe referendumverordening is zoveel mogelijk rekening gehouden met bovengenoemde randvoorwaarden. Hieronder wordt per randvoorwaarde aangegeven hoe deze is verwerkt in de ontwerpverordening. De keuzes die gemaakt zijn binnen deze randvoorwaarden zijn nader onderbouwd.

---

<sup>1</sup> Elke kieskring heeft een hoofdstembureau dat belast is met de totaaltelling van de stemmen die bij de stembureaus zijn uitgebracht.



## Toelichting op de randvoorwaarden

### *Raadgevend, correctief referendum*

De verordening maakt een raadgevend, correctief referendum mogelijk. Het initiatief voor een referendum ligt niet bij provinciale staten, maar bij de burger. Het referendum gaat over reeds genomen besluiten en niet over voorgenomen besluiten, zodat niet de indruk wordt gewekt dat provinciale staten geen verantwoordelijkheid durven of willen nemen voor moeilijke beslissingen en deze aan de burger overlaten. Ook de huidige verordening bevat regels over een raadgevend correctief referendum. Bij de totstandkoming van de ontwerpverordening is de focus gelegd op verbetering en uitvoerbaarheid.

De uitslag van het referendum kan vanwege de Grondwet niet als bindend worden beschouwd. De uitslag moet worden beschouwd als een advies dat dwingt tot een heroverweging, maar niet tot het overnemen van de uitslag.

De keuze voor een raadgevend correctief referendum heeft consequenties voor een aantal andere keuzes, zoals het handhaven van de kennisgeving voorafgaand aan de ondersteuningsverklaringen. Deze keuzes worden in de volgende paragrafen nader toegelicht.

### *Het volledige besluit*

De ontwerpverordening maakt het mogelijk dat een referendum wordt gehouden over een besluit van provinciale staten. Het gaat daarbij niet om onderdelen van een besluit, maar om het volledige besluit. Het is niet wenselijk om ook onderdelen van een besluit referendabel te laten zijn. In dat geval zou na een geldige kennisgeving al de vraag rijzen of de inwerkingtreding van de overige onderdelen van het besluit ook zou moeten worden opgeschort. Een geldig raadgevend advies over een onderdeel van een besluit zou voorts moeten leiden tot een onderzoek naar de gevolgen van aanpassing of intrekking van dat onderdeel voor de overige onderdelen van het besluit.

### *Voorwerp van het referendum*

In artikel 5 van de ontwerpverordening is een opsomming opgenomen van besluiten van provinciale staten die niet aan een referendum onderworpen kunnen worden. De categorieën komen in belangrijke mate overeen met die uit de huidige verordening. In de ontwerpverordening zijn twee wijzigingen ten opzichte van de huidige verordening opgenomen:

a. Gehandhaafd is de categorie van besluiten waarvan de inwerkingtreding of uitvoering niet kan worden uitgesteld vanwege de ermee gemoeide spoedeisende provinciale belangen. Geadviseerd wordt om deze bepaling uit te breiden met 'dringende provinciale belangen'. Het is moeilijk te voorspellen welke onderwerpen in de toekomst zullen spelen in Noord-Holland en het is goed denkbaar dat een besluit zodanig van (provinciaal) belang is dat een referendum niet wenselijk is. Een referendum is een kostbare tijdrovende aangelegenheid die tot een ernstige vertraging in het besluitvormingsproces kan leiden. Hieronder komen we daar uitgebreider op terug. In de referendumverordening van

de provincie Utrecht is eenzelfde bepaling opgenomen.

De beslissing in een concrete situatie of met een besluit zodanig dringende provinciale belangen zijn gemoeid dat een referendum daarover niet wenselijk is, is in de ontwerpverordening bij provinciale staten zelf gelegd.

b. Toegevoegd zijn de besluiten betreffende een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.26 van de Wet ruimtelijke ordening.<sup>2</sup> De reden van het opnemen van deze uitsluitingsgrond is er in gelegen dat dergelijke plannen al een zeer lange doorlooptijd kennen met voldoende mogelijkheden tot inspraak en de mogelijkheid tot rechtelijke toetsing (beroepsprocedure).

Ook omdat het vaststellen van een provinciaal inpassingsplan (PIP) op veel weerstand uit de lokale omgeving kan stuiten, is het wenselijk om deze restrictie op te nemen. Dit ter voorkoming van een 'kaping' van het referendum op lokaal niveau. Een PIP kan lokaal van invloed zijn, maar dient altijd een provinciaal belang.

#### *Handhaven kennisgeving (drie fasen in de referendumprocedure)*

In de ontwerpverordening wordt het 'drie-fasen-systeem' uit de huidige verordening gehandhaafd. Het indienen van het inleidende verzoek wordt voorafgegaan door een kennisgeving aan provinciale staten. Het aantal van 500 handtekeningen voor de kennisgeving is eveneens gehandhaafd. Gezien de korte termijn om de benodigde handtekeningen te verzamelen, wordt de drempel van 500 handtekeningen voor de kennisgeving voldoende hoog geacht. Na een geldige kennisgeving volgt opschorting van de inwerkingtreding van het besluit.

Het handhaven van de kennisgeving in de referendumprocedure is voortgekomen uit de keuze van provinciale staten voor een correctief referendum. Het referendum moet gaan om een besluit dat reeds genomen is. Burgers moeten echter een reële mogelijkheid hebben om de nodige handtekeningen te verzamelen. Een referendum heeft verder alleen zin als de inwerkingtreding van het desbetreffende besluit wordt opgeschort, omdat anders onomkeerbare gevolgen zouden kunnen ontstaan. Het schrappen van de kennisgeving maakt beide onmogelijk, tenzij de inwerkingtreding van 'referendabele' besluiten standaard met ten minste een maand zou worden opgeschort in afwachting van een eventueel inleidend verzoek tot het houden van een referendum. Dit wordt onwenselijk geacht omdat er in de praktijk naar verwachting niet of nauwelijks gebruik gemaakt zal worden van dit instrument en omdat een dergelijke opschorting het vaststellen en implementeren van provinciaal beleid en provinciale regelgeving structureel zal vertragen.

#### *Digitale mogelijkheden*

De digitale mogelijkheden betreffende het indienen van een kennisgeving, het indienen van een verzoek tot het houden van een

---

<sup>2</sup> De huidige verordening bevat een achterhaalde verwijzing naar artikel 39 van de vervallen Wet op de Ruimtelijke Ordening. Het ging daarbij om de planologische kernbeslissingen met concrete beleidsbeslissingen die geen ruimte boden voor afwijking.



referendum, en het indienen van ondersteuningsverklaringen zijn onderzocht.

Het blijkt onevenredig kostbaar te zijn om zelf ICT faciliteiten te ontwikkelen, gelet op de verwachting dat er niet of nauwelijks gebruik gemaakt zal worden van het instrument en gelet op het feit dat een digitale faciliteit de papieren aanlevering niet kan vervangen. Het feit dat er burgers zijn zonder digitale toegang of vaardigheden of burgers die niet digitaal een verzoek willen indienen, vereist dat fysieke mogelijkheden operationeel moeten blijven. Het realiseren van ICT faciliteiten biedt dus slechts een aanvulling op een bestaand proces met veel bijkomende kosten en werkzaamheden.

In de ontwerpverordening wordt evenwel ruimte geboden voor digitale ontwikkelingen, al dan niet op eigen initiatief van de provincie. In artikel 3 wordt bepaald dat gedeputeerde staten kunnen bepalen dat verzoeken tot het houden van een referendum op elektronische wijze kunnen worden ingediend, indien verzekerd is dat die wijze van indiening van verzoeken geen afbreuk doet aan de vereisten van toezicht en betrouwbaarheid. Dat laatste betekent dat er een voldoende mate van zekerheid dient te bestaan dat het bericht ook daadwerkelijk afkomstig is van degene die als afmelder bekend staat. Een elektronische handtekening kan hiervoor voldoende waarborg bieden. Over het wel of niet toestaan van een digitale aanlevering kan ad hoc worden besloten in het geval dat er een referenduminitiatief plaatsvindt. Omtrent de kwestie van het digitaal stemmen heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken aangegeven dat dit voor Nederland vooralsnog niet aan de orde is. De digitale mogelijkheden ten aanzien van het stemmen zelf zijn daarom niet onderzocht.

#### *Drempels voor verzoeken*

In de ontwerpverordening is gekozen voor vaste drempels. Het in percentages uitdrukken van de inleidende en definitieve drempel zou betekenen dat bij elk verzoek het volledige aantal kiesgerechtigden opnieuw bepaald zou moeten worden, met bijkomende werkzaamheden en kosten tot gevolg.

In de Wet raadgevend referendum is voor een landelijk referendum een drempel van 10.000 voor het inleidende verzoek en een drempel van 300.000 voor het definitieve verzoek opgenomen. Hiermee is destijds het advies van de Commissie Biesheuvel gevolgd om de drempels zodanig in te richten dat een referenduminitiatief niet onmogelijk wordt, maar wel (aldus deze commissie) 'een forse klus'.<sup>3</sup>

In de ontwerpverordening zijn de drempels uit de huidige provinciale referendumverordening vooralsnog intact gelaten, waarbij zij opgemerkt dat iedere drempel arbitrair is. Voor een inleidend verzoek zijn 10.000 handtekeningen nodig, voor een definitief verzoek zijn 45.000 geldige handtekeningen nodig. De relatief hoge inleidende drempel (10.000) komt voort uit de wens om in een vroeg stadium duidelijk te krijgen of een besluit echt controversieel is of niet. Het kan

<sup>3</sup> Staatscommissie Biesheuvel 1985. Zie hiervoor ook de verwijzing in *Kamerstukken II* 2005-2006, 30372 nr. 9, inhoudende het Voorstel van wet van de leden Dubbelboer, Duyvendak en Van der Ham, houdende regels inzake het raadgevend referendum (Wet raadgevend referendum).



onnodig lange opschorting van besluiten voorkomen. De drempel van 45.000 is, in verhouding tot het aantal kiesgerechtigden, (relatief) lager dan de drempel die wordt toegepast in de Wet raadgevend referendum. De gekozen drempels worden passend geacht vanwege de aard van de besluiten die provinciale staten gewoonlijk nemen: het zijn complexe besluiten die vaak een raakvlak hebben met of direct samenhangen met andere besluiten (al dan niet van andere overheden) en die de gehele provincie raken. De gevolgen van het terugdraaien ervan kunnen zeer groot zijn. Verder brengt een referendum enorme administratieve lasten en kosten met zich mee. Het moet zeker zijn dat een groot aantal burgers met een dergelijk besluit problemen heeft. De drempel van 45.000 is, zeker met het oog op eventuele digitale mogelijkheden, niet onmogelijk te halen, maar voorkomt wel 'kaping' van het referendum door een groep inwoners (bijvoorbeeld in het kader van een lokaal belang).

Er is voor gekozen om de handtekeningen uit eerdere rondes niet te laten meetellen bij latere rondes. De dubbelingen zouden er immers uitgehaald moeten worden. De verwachting is dat als er echt sprake is van controversie, burgers wel de moeite nemen om hun handtekening te plaatsen, zeker als dat op digitale wijze kan.

Eens per vier jaar zou er een evaluatie van de drempels kunnen plaatsvinden, zoals ook na een gehouden referendum. Een dergelijke evaluatietermijn is wenselijk met oog op de huidige digitale mogelijkheden en ontwikkelingen.

#### *Drempel uitkomst*

In de ontwerpverordening is een drempel opgenomen voor de geldigheid van de uitkomst. Er is gekozen voor een meerderheidsquorum dat gekoppeld is aan het aantal voor- en tegenstemmen. De uitslag geldt als een geldige raadgevende uitspraak indien een meerderheid zich daarvoor uitspreekt en deze meerderheid tenminste 30 procent bedraagt van het totale aantal kiesgerechtigden voor het referendum. Hiermee wordt aangesloten bij de aanbeveling uit het Evaluatierapport inzake het Oekraïne-referendum. Een dergelijke drempel gaat strategisch stemmen tegen. Er wordt niet gekeken naar de opkomst maar naar de daadwerkelijke steun voor een initiatief.

#### *Financiële gevolgen*

In de verordening wordt voor allerlei activiteiten de medewerking gevorderd van de gemeenten. Uit artikel 146 van de Provinciewet volgt dat provinciale staten in hun verordeningen medewerking tot de uitvoering daarvan van de gemeentebesturen kunnen vorderen. De kosten, verbonden aan deze medewerking, worden voor zover zij ten laste van de betrokken gemeenten blijven, door de provincie aan hen vergoed.

Als een referendum wordt georganiseerd op basis van deze verordening zullen gemeenten daar veel werk aan hebben en zullen zij kosten maken. Het gaat daarbij met name om kosten van de stemprocedure, zoals de kosten van verzending van de oproepingskaarten en stembiljetten, huur van stemlokalen en meubilair, presentiegelden voor stembureauleden, stembussen en ambtelijke kosten. Er is geen ervaring

met een provinciaal referendum, maar om een inschatting van de kosten te kunnen geven is er gekeken naar de uitkomsten van de evaluatie van het landelijk referendum over het Associatieverdrag met Oekraïne. In aanvulling hierop is een vragenlijst aan gemeenten verzonden, waarin zij zijn verzocht om inzicht te geven in onder andere de te verwachten (extra) kosten bij een dergelijk referendum. Uit het Evaluatierapport, in combinatie met de door gemeenten verstrekte informatie, volgt dat de te verwachten kosten die gemeenten zullen moeten maken bij schatting ten minste 5 tot 5,4 miljoen euro per referendum zullen bedragen. Bij een gecombineerde verkiezing zou het bedrag iets lager kunnen zijn, in verband met efficiëntievoordelen bij verzending van oproepingskaarten en stembiljetten en bij de bemensing van stembureaus. Aan een gecombineerde verkiezing zijn wel nadelen verbonden. Niet alle stemlokalen zijn bijvoorbeeld geschikt voor dubbele bezetting. Eventuele drukte bij het stembureau heeft mogelijk gevolgen voor de opkomst. Het is politiek onwenselijk dat een provinciaal referendum van invloed is op een verkiezingsopkomst. Drukke bij het stembureau brengt daarbij ook meer werkdruk mee voor de stembureauleden. Daarbij kan er verwarring bij de kiezer ontstaan, hetgeen voor meer fouten kan zorgen, waaruit weer meer telwerk en een latere uitslag kunnen voortvloeien.

Daarnaast zal de provincie zelf kosten maken, die worden ingeschat op zo'n € 500.000,00 (voorlichting en communicatie, vacatiegelden en reis- en verblijfkosten referendumcommissie, ambtelijke inzet/inhuur). In de verordening is niets bepaald over het verstrekken van subsidie aan voorstanders, tegenstanders en neutrale partijen. Het verstrekken van subsidie kan een nuttig effect hebben op het voeren van een debat over het onderwerp van een referendum. Hierover merken wij op dat er in het kader van de Algemene subsidieverordening Noord-Holland 2011 een uitvoeringsregeling vastgesteld kan worden zodra er een referendum georganiseerd gaat worden. Mocht zich de situatie voordoen, dan kunnen gedeputeerde staten al dan niet op verzoek van provinciale staten bezien of het wenselijk is om een uitvoeringsregeling vast te stellen op basis waarvan subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten van voor- en tegenstanders van het besluit. Het ligt niet in de rede om subsidie te verstrekken aan initiatiefnemers in de fase van het inleidend en definitief verzoek om een referendum te houden.

### *Draaiboek Provincie*

Uit de gesprekken met de gemeenten en de reacties op de vragenlijsten blijkt dat de gemeenten draaiboeken hebben voor verkiezingen die goed bruikbaar zijn voor een provinciaal referendum. Daar wordt in voorkomend geval bij aangesloten. De ontwerpverordening is zodanig gedetailleerd en uitvoerend van aard dat een intern provinciaal draaiboek op voorhand niet nodig lijkt. Indien gewenst kan in een later stadium alsnog op ambtelijk niveau een interne instructie worden opgesteld.

### *Communicatie over referendumverordening*

In de ontwerpverordening is een minimumverplichting tot het geven van voorlichting opgenomen voor gemeenten. Deze minimumverplichting

houdt in dat de gemeenten gehouden zijn de tekst van een aan een referendum onderworpen besluit, gedurende vier weken voorafgaande aan de stemming voor een ieder gratis ter gemeentesecretarie beschikbaar te hebben. Het gaat hier uitsluitend om de tekst van het besluit, zonder nadere toelichting. Aangezien deze tekst veelal niet het meest geschikte middel is om op beknopte en overzichtelijke wijze informatie te verschaffen over de strekking van het besluit, is in de ontwerpverordening niet voorzien in huis-aan-huisverspreiding. Aansluiting is gezocht bij de Wet raadgevend referendum. Tevens is een verplichting opgenomen voor de referendumcommissie om informatie te verstrekken over een aan een referendum onderworpen besluit. De referendumcommissie heeft de vrijheid om zelf te bepalen op welke wijze deze informatieplichting het beste kan worden ingevuld. Hierbij wordt gedacht aan informatieverspreiding via internet en/of verspreiding van folders bij gemeenten

#### *Samenstelling en taken referendumcommissie*

Een onderwerp dat aan een referenduminitiatief wordt onderworpen ligt meestal politiek gevoelig. Daarom is het raadzaam om een onafhankelijke referendumcommissie te benoemen. De referendumcommissie heeft tot taak om als neutrale partij toe te zien op de organisatie en de uitvoering van het referendum. In de ontwerpverordening wordt uitgegaan van een ad hoc commissie, die pas wordt ingesteld nadat een geldige kennisgeving is gedaan. Een permanente referendumcommissie zou hoofdzakelijk een slapend bestaan leiden. Ad hoc kunnen deskundigen worden aangetrokken (bijv. leden van andere vergelijkbare commissies).

De referendumcommissie bestaat in de ontwerpverordening uit vijf personen, een voorzitter en vier leden. De commissieleden worden benoemd door gedeputeerde staten. De onafhankelijke referendumcommissie wordt ingesteld, zodra provinciale staten de beslissing nemen dat de ingediende kennisgeving is toegelaten. Leden van provinciale staten van Noord-Holland en personen werkzaam onder de verantwoordelijkheid van het provinciaal bestuur van Noord-Holland zijn uitgesloten van lidmaatschap van de commissie. In de ontwerpverordening zijn de taken van de referendumcommissie zo nauwkeurig mogelijk omschreven. De referendumcommissie stelt niet alleen de uitslag van de stemming vast, maar neemt ook kennis van en beslissingen over geschillen in verband met de stemming of de vaststelling van de uitslag.

#### *Participatie gemeenten Noord-Holland*

Provinciale staten hebben de uitdrukkelijke wens mee gegeven dat de Noord-Hollandse gemeenten worden betrokken bij de totstandkoming van deze verordening. Dit heeft ertoe geleid dat gesprekken zijn gevoerd met gemeenten waar hoofdstembureaus zijn gevestigd (Amsterdam, Haarlem). Verder zijn alle gemeenten van Noord-Holland schriftelijk geïnformeerd over het eerder genomen besluit van provinciale staten om te komen tot een nieuwe referendumverordening. Ook is aan alle gemeenten een vragenlijst toegestuurd, waar 54% van de



gemeenten op heeft gereageerd. De hierbij verkregen gegevens zijn meegenomen bij het schrijven van dit advies.

Uit de reacties is gebleken dat 35% van de reagerende gemeenten interesse heeft in een informatiebijeenkomst, mits deze plaatsvindt nadat de nieuwe verordening is vastgesteld door provinciale staten. Als provinciale staten een nieuwe referendumverordening vaststellen is het wenselijk om gemeenten hierover actief te informeren, bijvoorbeeld via een informatiebijeenkomst.

### *Een referendum dient los van reguliere verkiezingen georganiseerd te kunnen worden.*

In de ontwerpverordening is bepaald dat binnen een week nadat het besluit van de referendumcommissie om een referendum te houden onherroepelijk is geworden, de referendumcommissie de dag van de stemming vaststelt, na overleg met gedeputeerde staten. Als dag van de stemming wordt een woensdag aangewezen binnen een termijn die aanvangt op de vijftachtigste dag en eindigt zes maanden na de dagtekening van het besluit. Het referendum kan los van de reguliere verkiezingen worden georganiseerd. Er is door gemeenten geen voorkeur uitgesproken voor een losse, dan wel gecombineerde organisatie van stemming.

Indien binnen genoemde termijn een of meer stemmingen voor een verkiezing van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Provinciale Staten, de gemeenteraden of het Europese Parlement plaatsvinden, of een ander referendum op basis van deze verordening, kan als dag van de stemming voor het referendum worden aangewezen de dag van die stemming, onderscheidenlijk één van die stemmingen.

### *Evaluatie*

In de ontwerpverordening is bepaald dat gedeputeerde staten binnen zes maanden na afloop van de periode waarin een eerste referendum is gehouden, aan provinciale staten een verslag zenden over de doeltreffendheid en de effecten van deze verordening in de praktijk.

### *Overig*

Als provinciale staten een referendumverordening vaststellen dient het Reglement van Orde behorende bij de Referendumverordening voor de provincie Noord-Holland door gedeputeerde staten te worden ingetrokken.

### **Ten slotte**

Het organiseren van een provinciaal referendum is een zeer kostbare aangelegenheid. Bovendien is er de vraag of een raadgevend referendum ertoe zal leiden dat de betrokkenheid van kiezers in het proces van beleid maken wordt vergroot.

Zoals bekend heeft de Wet raadgevend referendum de kiezer en de Nederlandse politiek niet gebracht wat ervan werd verwacht. Een

bindend referendum is voorlopig uit zicht.<sup>4</sup> Er ligt nu een voorstel tot intrekking van de Wet raadgevend referendum bij de Tweede Kamer.

Verder zijn er andere mogelijkheden om burgers te betrekken bij beleidsvorming en wetgeving en kennis op te halen dan het raadgevend referendum. De provincie maakt gebruik van diverse vormen van burgerparticipatie waarbij aan burgers gevraagd wordt mee te denken of initiatieven voor te dragen.

Ten slotte merken wij op dat er vóór de zomer van 2018 een actieplan wordt verwacht ter versterking van de lokale democratie. Dit heeft de Minister van Binnenlandse Zaken bekend gemaakt tijdens het debat over de begroting van 2018. Er zijn drie speerpunten voor dit actieplan:

1. Het versterken van lokale bestuurders en volksvertegenwoordigers;
2. Het versterken van de verbinding tussen bestuur en burgers en
3. Het versterken van de weerbare lokale democratie.

De focus van het actieplan ligt bij de lokale democratie en ook de provincies en waterschappen worden, via de koepels Interprovinciaal Overleg en de Unie van Waterschappen, betrokken bij het actieplan.

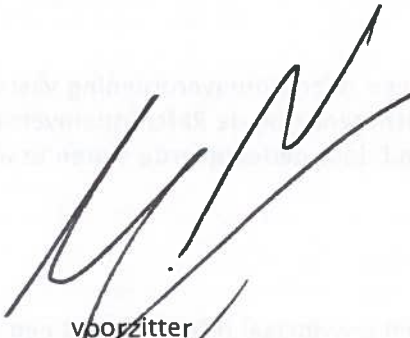
Het verdient aanbeveling om deze omstandigheden te betrekken bij de besluitvorming over een nieuwe referendumverordening. Daarnaast verdient het aanbeveling de huidige verordening wegens onuitvoerbaarheid in te trekken.

Met dit advies beschouwen wij de opdracht gegeven op 6 februari 2017 als afgehandeld.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

  
provinciesecretaris  
**R.M. Bergkamp**

  
voorzitter  
**J.W. Remkes**

<sup>4</sup> Er is geen politieke meerderheid voor een bindend referendum. Een daartoe strekkend initiatiefvoorstel (Van Raak) is op 23 november 2017 door de Tweede Kamer verworpen, Kamerstukken 34 724; handelingen II 2017/2018, nr. 26, item 15, p.1.



**Provinciale Staten van Noord-Holland**

**Haarlem, 26 maart 2018**

**Onderwerp: Vaststellen Referendumverordening Noord-Holland 2018**

**Kenmerk: 1067227**

**Bijlagen:**

- A: Ontwerp-besluit 24-A tot vaststelling van de Referendumverordening Noord-Holland 2018;
- B: Ontwerp-besluit 24-B tot intrekking van de Referendumverordening voor de provincie Noord-Holland;
- C: Brief van Gedeputeerde Staten van 22 februari 2018, kenmerk 1000711/1045338, inzake advies over nieuwe referendumverordening

**1. Inleiding**

De Referendumverordening voor de provincie Noord-Holland en het daarop gebaseerde Reglement van Orde dateren uit 1995 en 1996.

In 1997 is zij aangepast na een eerste evaluatie. Sindsdien is zij, op een enkele technische aanpassing na in 2007, niet gewijzigd.

De verordening heeft nog nooit tot een referendum geleid. Een initiatief van de PVV eind 2014 om de besluitvorming over Wind op Land aan een referendum te onderwerpen, strandde in een vroegtijdig stadium.

Dit referendum-initiatief heeft er echter wel toe geleid dat de verordening toen weer eens kritisch tegen het licht is gehouden. Daarbij is geconstateerd dat deze praktisch onuitvoerbaar is. Ook heeft het initiatief de vraag opgeroepen of er eigenlijk wel onderwerpen op provinciaal niveau zijn die zich lenen voor een referendum.

Het presidium van provinciale staten heeft daarom in 2015 besloten om een statenwerkgroep in te stellen, bestaande uit vertegenwoordigers van meerdere fracties, om te adviseren over of er voldoende draagvlak is voor een nieuwe referendumverordening en zo ja, hoe deze er dan op hoofdlijnen uit moet komen te zien en hoe omgegaan moet worden met de huidige verordening.

De werkgroep, waarin alle fracties waren vertegenwoordigd, heeft in meerderheid aan het Presidium geadviseerd om aan Gedeputeerde Staten opdracht te geven om -met inachtneming van de door de werkgroep opgestelde uitgangspunten- een nieuwe verordening op te stellen (VVD, CDA en CU/SGP hebben aangegeven een Referendumverordening niet het juiste middel te vinden om burgers bij de besluitvorming te betrekken).

Het Presidium heeft in december 2016 dit advies overgenomen en op 6 februari 2017 hebben Provinciale Staten in navolging hiervan aan Gedeputeerde Staten gevraagd een nieuwe referendumverordening op te stellen die de huidige verordening vervangt en waarbij rekening wordt gehouden met de volgende randvoorwaarden:

- De verordening moet een raadgevend, correctief referendum mogelijk maken.
- Het gaat om het wel of niet volledig instemmen met een besluit en niet om onderdelen van een besluit.
- Het is wenselijk om de Wet raadgevend referendum en de uitkomsten van de evaluatie van het landelijk referendum over het Associatieverdrag met de Oekraïne bij de totstandkoming van een verordening te betrekken.
- De van een referendum uit te sluiten besluiten dienen limitatief in de verordening te worden opgenomen.
- De verordening moet ruimte bieden voor een digitale wijze van indienen van eventuele kennisgevingen en ondersteuningsverklaringen.
- Bij het vaststellen van de drempels gaat de voorkeur er naar uit dat ondersteuningsverklaringen uit de eerste ronde meetellen bij de tweede ronde.
- De drempels moeten het niet te gemakkelijk maar ook niet onmogelijk maken om een referendum aan te vragen.
- Er moet een drempel komen voor de geldigheid van de uitkomst om te voorkomen dat een kleine groep kiezers een te grote invloed heeft op de uitkomst van het referendum.
- Het is wenselijk om een onafhankelijke referendumcommissie in te stellen die toezicht houdt op organisatie en uitvoering en die waar nodig uitvoerende werkzaamheden verricht.
- Het is wenselijk dat er een draaiboek wordt gemaakt.
- Het is wenselijk om de gemeenten in Noord-Holland te betrekken bij de totstandkoming.
- Een referendum dient los van reguliere verkiezingen te kunnen worden georganiseerd.
- Na een referendum dient geëvalueerd te worden.

Ter uitvoering van dit besluit hebben Gedeputeerde Staten bij brief van 22 februari 2018, kenmerk 1000711/1045338, advies (bijlage C) aan uw Staten uitgebracht over een nieuwe referendumverordening.

Zij adviseren om -indien u een nieuwe Referendumverordening wilt vaststellen- deze te laten luiden conform het ontwerp (bijlage A) dat nu ter besluitvorming voorligt. Met dit advies laten Gedeputeerde Staten zich niet uit over de wenselijkheid van een dergelijke verordening.

Tenslotte adviseren Gedeputeerde Staten de vigerende Referendumverordening voor de provincie Noord-Holland wegens onuitvoerbaarheid in te trekken indien uw Staten geen nieuwe referendumverordening vaststellen.

## 2. Toelichting

Gedeputeerde Staten geven in hun advies een toelichting op hoe zij met de randvoorwaarden die uw Staten gesteld hebben, zijn omgegaan in het voorgelegde ontwerp-besluit voor een nieuwe referendumverordening waarbij de vigerende referendumverordening wordt vervangen (bijlage A).

Kortheidshalve wordt in deze voordracht volstaan met een verwijzing naar de onder "Toelichting op de randvoorwaarden" gegeven toelichting in het advies van Gedeputeerde Staten.

Met het oog op het advies van Gedeputeerde Staten om de vigerende Referendumverordening voor de provincie Noord-Holland wegens onuitvoerbaarheid in te trekken indien uw Staten geen nieuwe referendumverordening vaststellen, is een afzonderlijk intrekingsbesluit (bijlage B) bijgevoegd.

Een uitvoeringsregeling die is vastgesteld door Gedeputeerde Staten (het Reglement van Orde behorend bij de referendumverordening voor de provincie Noord-Holland) vervalt door de intrekking van de vigerende Referendumverordening van rechtswege.

Het Presidium legt gelezen het advies van Gedeputeerde Staten aan uw Staten een keuze voor tussen het in stand houden van de referendummogelijkheid (conform ontwerpbesluit A) en het niet langer in stand houden van de referendummogelijkheid (conform ontwerpbesluit B).

### **3. Proces en procedure**

Na het vaststellen van de referendumverordening of het intrekingsbesluit plaatsen Gedeputeerde Staten de bekendmaking in het provinciaal blad. Het besluit treedt dan in werking met ingang van de eerste dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin het besluit geplaatst is.

### **4. Voorstel**

Wij stellen u voor een keuze te maken tussen de volgende opties:

- A. De mogelijkheid van een referendum in stand te houden en daarvoor de Referendumverordening Noord-Holland 2018 vast te stellen onder intrekking van de Referendumverordening voor de provincie Noord-Holland conform het in bijlage A opgenomen ontwerpbesluit;
- B. Niet langer de mogelijkheid van een referendum in stand te houden en daarvoor de Referendumverordening voor de provincie Noord-Holland in te trekken conform het in bijlage B opgenomen ontwerpbesluit.

Het Presidium,

J.W. Remkes, voorzitter

J.R. Loggen, griffier



## Bijlage A

### **Ontwerp-besluit van Provinciale Staten van Noord-Holland tot vaststelling van de Referendumverordening Noord-Holland 2018.**

#### **Besluit nr. 2018-24A**

Provinciale Staten van Noord-Holland;

Gelezen het advies van Gedeputeerde Staten van 22 februari 2018, kenmerk 1000711/1045338;

Overwegende dat het gewenst is dat onder intrekking van de vigerende Referendumverordening voor de provincie Noord-Holland regels worden vastgesteld over een raadgevend referendum;

Gelet op artikel 145 en 146 van de Provinciewet;

Besluiten vast te stellen:

#### **Referendumverordening Noord-Holland 2018**

##### HOOFDSTUK 1 Algemene bepalingen

###### **Artikel 1**

Deze verordening verstaat onder:

- a. referendum: raadgevend correctief referendum over een besluit van Provinciale Staten;
- b. referendumcommissie: een referendumcommissie, als bedoeld in artikel 11.

###### **Artikel 2**

In de in deze verordening omschreven gevallen wordt een referendum gehouden, indien na een kennisgeving van ten minste vijfhonderd kiesgerechtigden en een inleidend verzoek van ten minste tienduizend kiesgerechtigden, ten minste vijfenveertigduizend kiesgerechtigden daartoe bij een definitief verzoek, de wens kenbaar hebben gemaakt.

###### **Artikel 3**

Gedeputeerde Staten kunnen bepalen dat verzoeken tot het houden van een referendum op elektronische wijze kunnen worden ingediend indien verzekerd is dat die wijze van indiening van verzoeken geen afbreuk doet aan de vereisten van toezicht en betrouwbaarheid.

###### **Artikel 4**

De uitslag van een referendum geldt als een geldige raadgevende uitspraak, indien een meerderheid zich daarvoor uitspreekt en deze meerderheid tenminste dertig procent bedraagt van het totale aantal kiesgerechtigden voor dit referendum.

## HOOFDSTUK 2 Voorwerp van het referendum

### Artikel 5

1. Onderwerp van een referendum kunnen alleen besluiten van Provinciale Staten zijn.
2. Geen referendum kan worden gehouden over een besluit:
  - a. over individuele kwesties, zoals benoemingen, ontslagen, schorsingen, kwijtscheldingen en schenkingen;
  - b. over de hoogte van geldelijke voorzieningen voor ambtsdragers, gewezen ambtsdragers en hun nabestaanden;
  - c. over de vaststelling, wijziging of intrekking van de arbeidsvoorwaardenregeling en daaruit voortvloeiende besluiten met betrekking tot de griffier en de medewerkers van de griffie;
  - d. over de organisatie van de provincie;
  - e. over de vaststelling van de provinciale begroting en de rekening;
  - f. over de vaststelling van provinciale tarieven en belastingen;
  - g. over het voor kennisgeving aannemen van nota's en rapporten;
  - h. in het kader van deze verordening;
  - i. ter uitvoering van een besluit van een hoger bestuursorgaan of de wetgever;
  - j. dat naar het oordeel van Provinciale Staten zijn grondslag vindt in een eerder genomen besluit waarover een referendum is gehouden of kon worden gehouden;
  - k. dat strekt tot uitvoering van verdragen of besluiten van volkenrechtelijke organisaties;
  - l. dat uitsluitend strekt tot uitvoering van een wet of besluit voor zover die wet of dat besluit uitsluitend strekt tot uitvoering van verdragen of besluiten van volkenrechtelijke organisaties;
  - m. betreffende een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.26 van de Wet ruimtelijke ordening;
  - n. waarvan de inwerkingtreding of uitvoering niet kan worden uitgesteld vanwege de ermee gemoede spoedeisende of dringende provinciale belangen.
3. Evenmin kan een referendum worden gehouden over besluiten waarbij het belang van een referendum niet opweegt tegen de verantwoordelijkheid van Provinciale Staten voor kwetsbare groepen in de samenleving.

## HOOFDSTUK 3 De kiesgerechtigdheid

### Artikel 6

1. Kiesgerechtigd voor het referendum zijn diegenen die kiesgerechtigd zijn voor de verkiezing van de leden van Provinciale Staten.
2. Voor de beoordeling of aan de vereisten voor het kiesrecht is voldaan, is de toestand op de vierenvestigste dag voor de dag van stemming bepalend. Het vereiste van het hebben bereikt van de achttienjarige leeftijd wordt beoordeeld naar de toestand op de dag van de stemming.

### Artikel 7

Artikel B 6 van de Kieswet is van overeenkomstige toepassing.

**Artikel 8**

De registratie van de kiesgerechtigdheid van de ingezetenen van de gemeente voor de verkiezingen van Provinciale Staten, geldt tevens als registratie van de kiesgerechtigdheid voor een referendum.

**HOOFDSTUK 3 Kennisgeving van een referendumverzoek en inwerkingtreding besluit****Artikel 9**

1. Een inleidend en definitief verzoek om een referendum te houden over een door Provinciale Staten genomen besluit, wordt voorafgegaan door een kennisgeving aan Provinciale Staten.
2. Een kennisgeving tot het houden van een referendum wordt gedaan door ten minste 500 kiesgerechtigden en wordt gevormd door het totale aantal geldige verzoeken tot het houden van een referendum.

**Artikel 10**

1. Een kennisgeving dient ten minste drie werkdagen vóór de behandeling van het besluit in een vergadering van Provinciale Staten door de voorzitter van die vergadering te zijn ontvangen.
2. Een kennisgeving is voorzien van een dagtekening en vermeldt om welk besluit het gaat.
3. Een kennisgeving wordt ingediend door het plaatsen van de voornaam, de achternaam, het adres, de geboortedatum, de geboorteplaats en de handtekening op een lijst of een fotokopie daarvan.
4. Op de lijst kunnen verzoeken van één of meerdere kiesgerechtigden staan.
5. De lijst wordt kosteloos beschikbaar gesteld door de griffie en is voorzien van een benaming van het besluit waarop de kennisgeving betrekking heeft. Gedeputeerde Staten stellen het model voor de lijst vast.
6. Een verzoeker mag niet meer dan één verzoek tot het houden van een referendum over hetzelfde besluit indienen.
7. Een ingediend verzoek kan niet worden ingetrokken.

**Artikel 11**

1. In een vergadering als bedoeld in artikel 10, eerste lid, waarin een kennisgeving is geagendeerd, beslissen Provinciale Staten of gelet op artikel 5 over het desbetreffende besluit een referendum kan worden gehouden en of de kennisgeving voldoet aan artikelen 9 en 10.
2. Als Provinciale Staten de beslissing nemen dat de kennisgeving is toegelaten, vervalt hetgeen in het besluit is geregeld omtrent de inwerkingtreding van rechtswege.
3. Indien de inwerkingtreding van een besluit waarover een referendum kan worden gehouden, geen uitstel kan lijden, kunnen Provinciale Staten de inwerkingtreding in afwijking van het vorige lid bepalen, onverminderd de mogelijkheid over het besluit een referendum te houden.
4. De beslissing van Provinciale Staten wordt zo spoedig mogelijk bekend gemaakt door kennisgeving van de beslissing op de voor de provincie Noord-Holland gebruikelijke wijze.

5. Indien na een besluit als bedoeld in artikel 16 of artikel 26 onherroepelijk is vastgesteld dat geen referendum zal worden gehouden of dat een referendum niet heeft geleid tot een raadgevende uitspraak tot afwijzing, wordt de inwerkingtreding van het besluit opnieuw geregeld.

#### HOOFDSTUK 4 Referendumcommissie

##### **Artikel 12**

1. Na een beslissing als bedoeld in artikel 11, tweede lid, stellen Gedeputeerde Staten een referendumcommissie in.
2. De referendumcommissie bestaat uit een voorzitter en vier andere leden.
3. Leden van Provinciale Staten van Noord-Holland en personen werkzaam onder de verantwoordelijkheid van het provinciaal bestuur van Noord-Holland zijn uitgesloten van lidmaatschap van de commissie.
4. De leden worden benoemd voor de duur van het referendum en kunnen worden herbenoemd.

##### **Artikel 13**

1. Een referendumcommissie heeft een secretaris.
2. Aan de secretaris kunnen andere medewerkers worden toegevoegd.
3. De secretaris en de andere medewerkers zijn geen lid van de referendumcommissie.
4. Gedeputeerde staten benoemen de secretaris en de medewerkers voor de duur van het referendum.

#### HOOFDSTUK 5 Inleidend verzoek tot het houden van een referendum

##### **Artikel 14**

Het inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt gedaan door ten minste 10.000 kiesgerechtigden en wordt gevormd door het totale aantal geldige verzoeken tot het houden van een referendum.

##### **Artikel 15**

1. Een kiesgerechtigde kan een verzoek om een referendum te houden bij de voorzitter van de referendumcommissie indienen. Het verzoek dient binnen een termijn van vier weken na het tijdstip van bekendmaking van de beslissing als bedoeld in artikel 11, tweede lid, door de voorzitter te zijn ontvangen.
2. Voor de beoordeling of aan de vereisten voor het kiesrecht is voldaan, is bepalend of dit op enig tijdstip binnen de in het eerste lid bedoelde termijn het geval was.
3. Een verzoek is voorzien van een dagtekening en vermeldt om welk besluit het gaat.
4. Een verzoek wordt ingediend door het plaatsen van de voornaam, de achternaam, het adres, de geboortedatum, de geboorteplaats en de handtekening op een lijst of een fotokopie daarvan.
5. Op de lijst kunnen verzoeken van één of meerdere kiesgerechtigden staan.
6. De lijst wordt kosteloos beschikbaar gesteld door de griffie en is voorzien van een benaming van het besluit waarop de kennisgeving betrekking heeft. Gedeputeerde Staten stellen het model voor de lijst vast.

7. Een door de voorzitter van de referendumcommissie aan te wijzen persoon tekent bij ontvangst van een lijst hierop de datum van ontvangst aan.
8. Een verzoeker mag niet meer dan één verzoek tot het houden van een referendum over hetzelfde besluit indienen.
9. Een ingediend verzoek kan niet worden ingetrokken.

#### **Artikel 16**

1. De referendumcommissie besluit, uiterlijk binnen twee weken na afloop van de termijn bedoeld in artikel 15, eerste lid, of een inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt toegelaten.
2. De voorzitter van de referendumcommissie besluit slechts dat het inleidend verzoek niet wordt toegelaten, indien het aantal ingediende verzoeken minder bedraagt dan tienduizend, dan wel, indien toepassing is gegeven aan artikel 17, tweede lid, het aantal geldige verzoeken minder bedraagt dan tienduizend.

#### **Artikel 17**

1. De voorzitter van de referendumcommissie stelt het aantal ingediende verzoeken vast.
2. Indien er tienduizend of meer verzoeken zijn ingediend, stelt de voorzitter tevens vast:
  - a. het aantal geldige verzoeken;
  - b. het aantal ongeldige verzoeken.
3. Ongeldig zijn de verzoeken die:
  - a. zijn ingediend op een lijst die door de voorzitter van de referendumcommissie is ontvangen voordat de termijn, bedoeld in artikel 15, eerste lid, is begonnen;
  - b. zijn ingediend op een lijst die door de voorzitter van de referendumcommissie is ontvangen nadat de termijn, bedoeld in artikel 15, eerste lid, is verstreken;
  - c. niet zijn ingediend op een lijst, bedoeld in artikel 15, vierde lid;
  - d. niet alle gegevens bevatten die op grond van artikel 15, derde en vierde lid, op het formulier moeten worden geplaatst;
  - e. de gegevens bevatten van een persoon die niet kiesgerechtigd is;
  - f. onjuiste gegevens bevatten;
  - g. afkomstig zijn van personen die meer dan één verzoek tot het houden van een referendum over hetzelfde besluit hebben ingediend.

#### **Artikel 18**

1. De controle van de verzoeken die niet reeds op grond van artikel 17, derde lid, onder a tot en met c ongeldig zijn verklaard, kan geschieden door middel van een steekproef.
2. Gedeputeerde staten stellen regels vast betreffende de wijze waarop de steekproef wordt uitgevoerd. Deze regels hebben ten minste betrekking op de omvang van de steekproef, de kenmerken op basis waarvan de selectie voor de steekproef wordt bepaald en de vaststelling van het totaal aantal geldige verzoeken op basis van de uitkomst van de steekproef.

#### **Artikel 19**

1. Indien de voorzitter van de referendumcommissie besluit een verzoek ongeldig te verklaren, wordt dit met een vermelding van de reden op het formulier aangetekend.
2. De voorzitter van de referendumcommissie legt een kopie van het formulier waarop één of meer verzoeken ongeldig zijn verklaard gedurende twee weken na de dag waarop hij het besluit, bedoeld in artikel 16, heeft genomen voor een ieder ter inzage.

**Artikel 20**

1. Nadat de werkzaamheden, bedoeld in de artikelen 17 tot en met 19 zijn beëindigd, worden de formulieren in een pak gedaan. Het pak wordt verzegeld.
2. Op het pak wordt vermeld:
  - a. het aantal ingediende verzoeken;
  - b. het aantal geldige en ongeldige verzoeken;
  - c. een aanduiding van het besluit waarop de verzoeken betrekking hebben.

**Artikel 21**

1. Nadat alle werkzaamheden zijn beëindigd, wordt door de referendumcommissie daarvan direct proces-verbaal opgemaakt.
2. Het proces-verbaal wordt spoedig daarna gezonden aan de voorzitter van Provinciale Staten.
3. Gedeputeerde staten stellen voor het proces-verbaal een model vast.

**Artikel 22**

1. De voorzitter van de referendumcommissie maakt het besluit inzake de toelating of afwijzing van het inleidende verzoek zo spoedig mogelijk bekend door kennisgeving van het besluit op de voor de provincie Noord-Holland gebruikelijke wijze. Een afschrift van het proces-verbaal wordt voor een ieder ter inzage gelegd.
2. De voorzitter doet van het besluit inzake de toelating of afwijzing van het inleidend verzoek mededeling aan de voorzitter van Provinciale Staten en aan Gedeputeerde Staten.

**Artikel 23**

1. De voorzitter van de referendumcommissie draagt er zorg voor dat het verzegelde pak, bedoeld in artikel 20, wordt vernietigd drie maanden nadat onherroepelijk is vastgesteld dat geen referendum zal worden gehouden of, indien de officier van justitie of de rechter-commissaris in het kader van een strafrechtelijk onderzoek een verzoek heeft gedaan tot overdracht van het verzegelde pak, nadat dit onderzoek is afgerond, of, indien strafvervolging is ingesteld of grond van deze verordening, nadat er een onherroepelijke rechterlijke uitspraak is. Van deze vernietiging wordt proces-verbaal opgemaakt.
2. De voorzitter is, nadat onherroepelijk is vastgesteld dat geen referendum zal worden gehouden, bevoegd het verzegelde pak, bedoeld in artikel 20, ten dienste van een onderzoek naar enig strafbaar feit over te dragen aan de officier van justitie.

**HOOFDSTUK 6 Het definitieve verzoek tot het houden van een referendum****Artikel 24**

Het definitieve verzoek tot het houden van een referendum wordt gevormd door het totale aantal geldige verklaringen ter ondersteuning van het inleidend verzoek.

**Artikel 25**

1. Binnen zes weken na de bekendmaking van het besluit van de referendumcommissie dat het inleidend verzoek is toegelaten, dan wel van de uitspraak van de Afdeling

bestuursrechtspraak van de Raad van State dat een beroep tegen het besluit van de referendumcommissie dat het inleidend verzoek niet wordt toegelaten gegrond wordt verklaard, kan iedere kiesgerechtigde bij de voorzitter van de referendumcommissie een verklaring tot ondersteuning van het inleidend verzoek afleggen. De verklaring tot ondersteuning dient binnen de termijn van zes weken door de voorzitter te zijn ontvangen.

2. Op een definitief verzoek is artikel 15, tweede tot en met negende lid, van overeenkomstige toepassing.

#### **Artikel 26**

1. De referendumcommissie besluit binnen twee weken na afloop van de termijn, bedoeld in artikel 25, eerste lid, of het definitieve verzoek tot het houden van een referendum wordt toegelaten.
2. De referendumcommissie besluit slechts dat het definitieve verzoek niet wordt toegelaten, indien het aantal afgelegde ondersteuningsverklaringen minder bedraagt dan vijfenveertigduizend, dan wel, indien toepassing is gegeven aan artikel 27, tweede lid, het aantal geldige ondersteuningsverklaringen minder bedraagt dan vijfenveertigduizend.

#### **Artikel 27**

1. De referendumcommissie stelt, indien er ondersteuningsverklaringen zijn afgelegd, het aantal afgelegde ondersteuningsverklaringen vast.
2. Indien er vijfenveertigduizend of meer ondersteuningsverklaringen zijn afgelegd, stelt de referendumcommissie tevens vast:
  - a. het aantal geldige ondersteuningsverklaringen,
  - b. het aantal ongeldige ondersteuningsverklaringen.
3. Ongeldig zijn de ondersteuningsverklaringen die:
  - a. zijn ingediend op een lijst die door de voorzitter van het centraal stembureau is ontvangen voordat de termijn, bedoeld in artikel 25, eerste lid, is aangevallen;
  - b. zijn ingediend op een lijst die door de voorzitter van het centraal stembureau is ontvangen nadat de termijn, bedoeld in artikel 25, eerste lid, is verstreken;
  - c. niet zijn ingediend op een lijst als bedoeld in artikel 15, vierde lid;
  - d. niet alle gegevens bevatten die op grond van artikel 15, derde en vierde lid, op de lijst moeten worden geplaatst;
  - e. de gegevens bevatten van een persoon die niet kiesgerechtigd is;
  - f. onjuiste gegevens bevatten;
  - g. afkomstig zijn van personen die meer dan één verzoek tot het houden van een referendum over hetzelfde besluit hebben ingediend.

#### **Artikel 28**

1. De controle van de ondersteuningsverklaringen die niet reeds op grond van artikel 27, derde lid, onder a tot en met c, ongeldig zijn verklaard, kan geschieden door middel van een steekproef.
2. Gedeputeerde Staten stellen regels over de wijze waarop de steekproef wordt uitgevoerd. Deze regels hebben in ieder geval betrekking op de omvang van de steekproef, de kenmerken op basis waarvan de selectie voor de steekproef wordt bepaald en de vaststelling van het totaal aantal geldige ondersteuningsverklaringen op basis van de uitkomst van de steekproef.

**Artikel 29**

1. De referendumcommissie houdt op de tweede dag na afloop van de termijn van twee weken, bedoeld in artikel 26, eerste lid, om tien uur een openbare zitting.
2. Dag en uur van de zitting van de referendumcommissie worden door de voorzitter tijdig bekendgemaakt. De wijze van bekendmaking geschiedt op de voor de provincie gebruikelijke wijze.
3. De voorzitter is belast met de handhaving van de orde tijdens de zitting.
4. Door de aanwezige kiesgerechtigden kunnen mondeling bezwaren worden ingebracht.

**Artikel 30**

Op de zitting maakt de voorzitter van de referendumcommissie aan de aanwezige kiezers bekend:

- a. het aantal afgelegde ondersteuningsverklaringen;
- b. het aantal geldige en ongeldige ondersteuningsverklaringen, indien artikel 27, tweede lid, is toegepast;
- c. het besluit, bedoeld in artikel 26, eerste lid.

**Artikel 31**

1. Bij twijfel over de geldigheid van de verklaring en bij ongeldigheid van de verklaring maakt de voorzitter de redenen hiervoor, alsmede de beslissing daaromtrent, onmiddellijk bekend.
2. Indien een van de aanwezige kiezers dit verlangt, wordt de betreffende lijst getoond.
3. Indien wordt besloten een verklaring ongeldig te verklaren, wordt dit met opgave van redenen op de lijst aangetekend.
4. De voorzitter van de referendumcommissie legt een kopie van een lijst waarop één of meer ondersteuningsverklaringen ongeldig zijn verklaard gedurende twee weken na de dag van de openbare zitting, bedoeld in artikel 29, eerste lid, voor een ieder ter inzage.

**Artikel 32**

Het besluit tot toelating van een definitief verzoek houdt tevens de vaststelling in dat een referendum zal worden gehouden.

**Artikel 33**

1. Nadat de werkzaamheden, bedoeld in artikel 30 en 31, eerste tot en met derde lid, zijn beëindigd, worden de formulieren in een pak gedaan. Het pak wordt verzegeld.
2. Op het pak wordt vermeld:
  - a. het aantal afgelegde ondersteuningsverklaringen;
  - b. het aantal geldige en ongeldige ondersteuningsverklaringen indien artikel 27, tweede lid, is toegepast;
  - c. een aanduiding van het besluit waarop de ondersteuningsverklaringen betrekking hebben.

**Artikel 34**

1. Nadat alle werkzaamheden zijn beëindigd, wordt daarvan direct proces-verbaal opgemaakt.



2. Het proces-verbaal wordt door de voorzitter van de referendumcommissie ondertekend.
3. Gedeputeerde Staten stellen voor het proces-verbaal een model vast.

#### **Artikel 35**

1. De voorzitter van de referendumcommissie maakt het besluit inzake de toelating of afwijzing van het definitieve verzoek zo spoedig mogelijk openbaar door mededeling van het besluit op de voor de provincie Noord-Holland gebruikelijke wijze.
2. De voorzitter doet van het besluit inzake de toelating of afwijzing van het definitieve verzoek mededeling aan de voorzitter van Provinciale Staten en aan Gedeputeerde Staten.

#### **Artikel 36**

1. De voorzitter van de referendumcommissie draagt er zorg voor dat het verzegelde pak, bedoeld in artikel 33, wordt vernietigd drie maanden nadat onherroepelijk is vastgesteld dat geen referendum zal worden gehouden of, indien de officier van justitie of de rechter-commissaris in het kader van een strafrechtelijk onderzoek een verzoek heeft gedaan tot overdracht van het verzegelde pak, nadat dit onderzoek is afgerond, of, indien strafvervolging is ingesteld of grond van deze verordening, nadat er een onherroepelijke rechterlijke uitspraak is. Van deze vernietiging wordt proces-verbaal opgemaakt.
2. De voorzitter is, nadat onherroepelijk is vastgesteld dat geen referendum zal worden gehouden, bevoegd het verzegelde pak, bedoeld in artikel 33, ten dienste van een onderzoek naar enig strafbaar feit over te dragen aan de officier van justitie.

### **HOOFDSTUK 7 Stembureaus**

#### **Artikel 37**

1. Burgemeester en wethouders stellen één of meer stembureaus in de gemeente in.
2. Elk stembureau bestaat uit tenminste drie leden, van wie er één voorzitter is. In het geval er een combinatie van stemmingen plaatsvindt, kan het aantal leden worden gewijzigd.
3. Burgemeester en wethouders benoemen tijdig voordat de stemming voor een referendum wordt gehouden de leden van elk stembureau en een voldoende aantal plaatsvervangende leden.

### **HOOFDSTUK 8 De stemming**

#### **Artikel 38**

1. Binnen een week nadat het besluit van de referendumcommissie dat een referendum zal worden gehouden, onherroepelijk is geworden, stelt de referendumcommissie, na overleg met Gedeputeerde Staten, de dag van de stemming vast. De bekendmaking van het besluit geschiedt op de voor de provincie Noord-Holland gebruikelijke wijze.
2. Als dag van de stemming wordt een woensdag aangewezen binnen een termijn die aanvangt op de vijftachtigste dag en eindigt zes maanden na de dagtekening van het besluit.

3. Voor de berekening van de termijn van zes maanden wordt de periode van 1 juli tot en met 31 augustus niet meegeteld.

#### **Artikel 39**

1. Indien binnen de in artikel 38, tweede lid, bedoelde termijn een of meer stemmingen voor een verkiezing van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Provinciale Staten, de gemeenteraden of het Europese Parlement plaatsvinden, of een ander referendum op basis van deze verordening, kan als dag van de stemming voor het referendum worden aangewezen de dag van die stemming, onderscheidenlijk één van die stemmingen.
2. Bij toepassing van het eerste lid zijn de krachtens artikel J 6 van de Kieswet bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gegeven voorschriften voor combinatie van stemmingen van overeenkomstige toepassing.

#### **Artikel 40**

1. De tekst van een aan een referendum onderworpen besluit is gedurende vier weken voorafgaande aan de stemming kosteloos op het gemeentehuis van elke gemeente in Noord-Holland verkrijgbaar. De burgemeester brengt dit ter openbare kennis.
2. De referendumcommissie verschaft informatie over een aan een referendum onderworpen besluit.

#### **Artikel 41**

1. Provinciale Staten stellen op voorstel van de referendumcommissie de vraagstelling voor het referendum vast.
2. Op het bij de stemming te gebruiken stembiljet wordt de vraag vermeld of de kiezer voor of tegen het aan het referendum onderworpen besluit is, tenzij Provinciale Staten anders besluiten. Op de achterzijde wordt de handtekening van de voorzitter van Provinciale Staten afgedrukt.

#### **Artikel 42**

Ten aanzien van de stemming zijn de artikelen J 1, tweede tot en met vijfde lid, J 4 tot en met J 8, J 10, J 11, eerste en tweede lid, J 12 tot en met J 19, J 21 tot en met J 31 en J 35 tot en met J 38 van de Kieswet van toepassing, met dien verstande dat:

- a. in de artikelen J 5 en J 7 in plaats van «dag van de kandidaatstelling» wordt gelezen: vierenveertigste dag voor de dag van de stemming;
- b. in artikel J 11, eerste lid, in plaats van «het orgaan waarvoor de verkiezing wordt gehouden» wordt gelezen: het referendum;
- c. in plaats van «de verkiezing» wordt gelezen: het referendum;
- d. in artikel J 26, eerste lid, in plaats van «de kandidaat van zijn keuze» wordt gelezen: zijn keuze inzake het besluit.

#### **Artikel 43**

1. Met toepassing van hoofdstuk K van de Kieswet kan gestemd worden in een andere gemeente in de provincie Noord-Holland met een kiezerspas.
2. Bij de toepassing van hoofdstuk K van de Kieswet wordt het volgende in acht genomen:
  - a. in artikel K 1 blijft de zinsnede «binnen het gebied van het orgaan waarvoor de verkiezing wordt gehouden,» buiten toepassing;

- b. in de artikelen K 3, eerste en tweede lid, en K 8, tweede lid, wordt in plaats van «dag van de kandidaatstelling» gelezen: vierenveertigste dag voor de dag van de stemming.

#### **Artikel 44**

1. Met toepassing van hoofdstuk L van de Kieswet kan bij volmacht worden gestemd.
2. Bij de toepassing van hoofdstuk L van de Kieswet wordt in de artikelen L 7, L 8, eerste en tweede lid, en L 11, eerste lid, in plaats van «dag van de kandidaatstelling» gelezen: vierenveertigste dag voor de dag van stemming.

### **HOOFDSTUK 9 De stemopneming door het stembureau**

#### **Artikel 45**

1. Onmiddellijk nadat de stemming is geëindigd, vindt de stemopneming plaats.
2. De artikelen N 1 tot en met N 5 van de Kieswet zijn van toepassing, met dien verstande dat in artikel N 5 de woorden «en voegen deze lijstgewijze bijeen» buiten toepassing blijven.

#### **Artikel 46**

1. Het stembureau stelt vast:
  - a. het aantal stemmen dat voor het aan het referendum onderworpen besluit is uitgebracht;
  - b. het aantal stemmen dat tegen het aan het referendum onderworpen besluit is uitgebracht;
  - c. het aantal stemmen dat blanco is uitgebracht;
  - d. de som van de onder a, b en c bedoelde aantallen stemmen, zijnde het aantal geldig uitgebrachte stemmen;
  - e. het aantal ongeldige stemmen.
2. De artikelen N 6 en N 7 van de Kieswet zijn van toepassing, met dien verstande dat:
  - a. in artikel N 6, derde lid, in plaats van «op kandidaten» gelezen wordt: voor en tegen het aan het referendum onderworpen besluit;
  - b. in artikel N 7, derde lid, in plaats van «op welke kandidaat hij zijn stem uitbrengt» gelezen wordt: welke keuze hij doet.

#### **Artikel 47**

1. Direct nadat de stemmen zijn opgenomen, maakt de voorzitter van het stembureau de in artikel 46 bedoelde aantallen stemmen bekend. Door de aanwezige kiezers kunnen mondeling bezwaren worden ingebracht.
2. Artikel N 9, tweede, derde en vierde lid, van de Kieswet is van toepassing, met dien verstande dat in artikel N 9, derde lid, in plaats van «lijstgewijs gerangschikt» gelezen wordt: verdeeld in stemmen voor en stemmen tegen het besluit.

#### **Artikel 48**

De artikelen N 10 en N 11, eerste lid, van de Kieswet zijn van toepassing.

**Artikel 49**

1. Nadat de burgemeester van alle in zijn gemeente gevestigde stembureaus het proces-verbaal van de stemming en de stemopneming heeft ontvangen, stelt hij voor zijn gemeente de totalen van de in artikel 46 bedoelde aantallen stemmen, het aantal stemmen dat bij volmacht is uitgebracht en het verschil tussen het aantal kiezers dat tot de stemming is toegelaten en het aantal stemmen dat is geteld vast. Voor zover mogelijk geeft de burgemeester een verklaring voor het in de vorige volzin bedoelde verschil. Tevens stelt hij op basis van de registratie als bedoeld in artikel 8 het aantal kiesgerechtigden in de gemeente vast.
2. Voor de in het eerste lid bedoelde vaststelling wordt gebruik gemaakt van een door Gedeputeerde Staten vastgesteld model-formulier.

**Artikel 50**

De burgemeester draagt er zorg voor dat de processen-verbaal, met daarbij gevoegd de opgaven van de door hem vastgestelde aantallen stemmen onverwijld worden overgebracht naar de voorzitter van de referendumcommissie. Tevens legt hij een afschrift van deze stukken onverwijld voor een ieder ter inzage op het gemeentehuis totdat de uitslag van het referendum is vastgesteld.

**Artikel 51**

De artikelen N 12, tweede, derde en vierde lid, en N 13 tot en met N 21 van de Kieswet zijn van toepassing, met dien verstande dat:

- a. in artikel N 12, derde lid, in plaats van «nadat over de toelating van de gekozenen is beslist» gelezen wordt: nadat de uitslag van het referendum is vastgesteld;
- b. in artikel N 12, derde lid, in plaats van «in de Kieswet, op grond van de artikelen 125 tot en met 129 van het Wetboek van Strafrecht of de artikelen 131 tot en met 135 van het Wetboek van Strafrecht BES» gelezen wordt: in deze verordening;
- c. in artikel N 13 in plaats van «Nadat is beslist over de toelating van de gekozenen» gelezen wordt «Nadat de uitslag van het referendum is vastgesteld» en in plaats van «de afschriften, bedoeld in artikel N 12, eerste lid» gelezen wordt: de afschriften, bedoeld in artikel 50.

**HOOFDSTUK 10 De vaststelling van de uitslag van het referendum****Artikel 52**

Nadat de afschriften van de processen-verbaal van alle burgemeesters van de gemeenten in de provincie Noord-Holland zijn ontvangen, gaat de referendumcommissie over tot het verrichten van de werkzaamheden ter vaststelling en bekendmaking van de opkomst en de uitslag van het referendum.

**Artikel 53**

1. De referendumcommissie onderzoekt de geldigheid van de stemming en de juistheid van de vaststelling van de uitkomsten van de stemming door de stembureaus en beslist over de geschillen die te dien aanzien rijzen. Het neemt daartoe kennis van de processen-verbaal van de stembureaus en de door de burgemeesters van de gemeenten vastgestelde aantallen als genoemd in artikel 46.

2. Ten behoeve van het onderzoek, bedoeld in het eerste lid, kan de referendumcommissie tot een nieuwe opneming van stembiljetten, zowel uit alle als uit een of meer stembureaus besluiten. De burgemeester die de desbetreffende stembiljetten onder zich heeft, doet deze op verzoek van de referendumcommissie onverwijld naar dat orgaan overbrengen. Na ontvangst van de stembiljetten, gaat de referendumcommissie onmiddellijk tot de opneming over. Het is bevoegd daartoe de verzegelde pakken te openen en de inhoud te vergelijken met de processen-verbaal van de stembureaus. Bij deze opneming is hoofdstuk N, paragraaf 1, van de Kieswet van overeenkomstige toepassing.
3. Ten behoeve van het onderzoek, bedoeld in het eerste lid, is de referendumcommissie tevens bevoegd de verzegelde pakken, bedoeld in artikel N 2 van de Kieswet, te openen. De burgemeester die de desbetreffende pakken onder zich heeft, doet deze op verzoek van de referendumcommissie onverwijld naar dat orgaan overbrengen. Na beëindiging van het onderzoek worden de bescheiden uit de geopende pakken opnieuw ingepakt en verzegeld op de in artikel N 2 van de Kieswet voorgeschreven wijze.

#### **Artikel 54**

De uitslag van het referendum wordt, onverminderd het bepaalde in artikel 4, berekend op basis van de gewone meerderheid van het totaal aantal uitgebrachte stemmen.

#### **Artikel 55**

1. Indien de referendumcommissie besluit dat het referendum ongeldig is wegens de ongeldigheid van de stemming in één of meer stembureaus, geeft de voorzitter daarvan onverwijld kennis aan Gedeputeerde Staten.
2. Uiterlijk op de dertigste dag nadat deze kennisgeving is ontvangen, vindt in de in het eerste lid bedoelde stembureaus een nieuwe stemming plaats en wordt de uitslag van het referendum opnieuw vastgesteld. De dag van de stemming wordt door Gedeputeerde Staten vastgesteld.
3. Artikel V 7 van de Kieswet is van toepassing.

#### **Artikel 56**

De referendumcommissie stelt vast:

- a. het totale aantal stemmen dat voor het aan het referendum onderworpen besluit is uitgebracht;
- b. het totale aantal stemmen dat tegen het aan het referendum onderworpen besluit is uitgebracht;
- c. de som van de onder a, b en c bedoelde aantallen stemmen, zijnde het totale aantal geldig uitgebrachte stemmen;
- d. het totale aantal ongeldige stemmen;
- e. het totale aantal kiesgerechtigden.

#### **Artikel 57**

De referendumcommissie stelt de opkomst vast door de som van het totale aantal geldige en het totale aantal ongeldige stemmen te delen door het totale aantal kiesgerechtigden.

**Artikel 58**

De referendumcommissie stelt vervolgens vast hoeveel procent van de kiezers die een geldige stem hebben uitgebracht zich voor, en hoeveel procent van de kiezers die een geldige stem hebben uitgebracht zich tegen het aan het referendum onderworpen besluit hebben uitgesproken.

**Artikel 59**

1. De voorzitter van de referendumcommissie maakt de opkomst en de voorlopige uitslag van het referendum zo spoedig mogelijk bekend. De bekendmaking geschiedt in een openbare zitting van de referendumcommissie.
2. Dag en uur van de zitting worden door de voorzitter tijdig bekend gemaakt. De wijze van bekendmaking wordt geregeld op de voor de provincie Noord-Holland gebruikelijke wijze.
3. De aanwezige kiezers kunnen mondeling bezwaren inbrengen.
4. De voorzitter is belast met de handhaving van de orde tijdens de zitting.

**Artikel 60**

1. Nadat alle werkzaamheden zijn beëindigd, wordt daarvan direct proces-verbaal opgemaakt. In dit proces-verbaal worden de opkomst en de voorlopige uitslag van het referendum, alle ingebrachte bezwaren, alsmede de gerezen geschillen en de beslissingen die te dien aanzien zijn genomen, vermeld.
2. Het proces-verbaal wordt door de voorzitter van de referendumcommissie getekend.
3. Gedeputeerde Staten stellen voor het proces-verbaal een model vast.

**Artikel 61**

1. De voorzitter van de referendumcommissie doet een afschrift van het proces-verbaal spoedig toekomen aan de voorzitter van Provinciale Staten.
2. Provinciale Staten stellen vervolgens in hun eerstvolgende vergadering de uitslag van het referendum vast, op basis van het proces-verbaal van de referendumcommissie.

**Artikel 62**

Provinciale Staten maken de opkomst en de uitslag van het referendum zo spoedig mogelijk bekend op de bij de provincie gebruikelijke wijze.

**Artikel 63**

1. De voorzitter van de referendumcommissie draagt zorg voor de bewaring van de verzegelde pakken met stembiljetten die op grond van artikel 53, tweede lid, naar de referendumcommissie zijn overgebracht.
2. Hij vernietigt deze pakken, alsmede de processen-verbaal van de stembureaus en de opgaven, bedoeld in artikel 50, nadat de uitslag van het referendum onherroepelijk is vastgesteld. Van deze vernietiging wordt proces-verbaal opgemaakt.

**Artikel 64**

Indien onherroepelijk is vastgesteld dat een referendum heeft geleid tot een raadgevende uitspraak tot afwijzing, wordt door Gedeputeerde Staten zo spoedig mogelijk bij Provinciale Staten een voorstel voor een besluit ingediend dat uitsluitend strekt tot intrekking van het besluit of tot regeling van de inwerkingtreding van het besluit.

## HOOFDSTUK 11 Strafbepalingen

### Artikel 65

Met een hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie wordt gestraft degene die:

- a. meer dan één verzoek indient of meer dan één ondersteuningsverklaring aflegt voor het houden van een referendum over hetzelfde besluit;
- b. stembiljetten, volmachtbewijzen of stempassen namaakt of vervalst met het oogmerk deze als echt en onvervalst te gebruiken of door anderen te doen gebruiken;
- c. stembiljetten, volmachtbewijzen of stempassen die hij zelf heeft nagemaakt of vervalst of waarvan de valsheid of vervalsing hem, toen hij deze ontving, bekend was, opzettelijk als echt en onvervalst gebruikt of door anderen doet gebruiken, dan wel deze met het oogmerk om deze als echt en onvervalst te gebruiken of door anderen te doen gebruiken, in voorraad heeft met het met het oogmerk deze wederrechtelijk te gebruiken of door anderen te doen gebruiken;
- d. als gemachtigde stemt voor een persoon, wetende dat deze is overleden;
- e. bij een verkiezing door gift of belofte een kiezer omkoopt om volmacht te geven tot het uitbrengen zijn stem;
- f. stelselmatig personen aanspreekt of anderszins persoonlijk benadert ten einde hen te bewegen het formulier op hun oproepingskaart, bestemd voor het stemmen bij volmacht, te ondertekenen en deze kaart af te geven.

## HOOFDSTUK 12 Slot- en overgangsbepalingen

### Artikel 66

1. Wanneer bij of krachtens deze verordening voorgeschreven verrichtingen op een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag zouden vallen, treedt de eerstvolgende dag, geen zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag zijnde, daarvoor in de plaats.
2. Voor zover de bepaling van de tijd voor die verrichtingen aan het openbaar gezag is opgedragen, worden daarvoor geen zaterdagen, zondagen of algemeen erkende feestdagen aangewezen.
3. Onder algemeen erkende feestdagen worden verstaan de in artikel 3 van de Algemene termijnenwet als zodanig genoemde en de bij of krachtens dat artikel daarmee gelijkgestelde dagen.

### Artikel 67

Gedeputeerde Staten zenden binnen zes maanden na afloop van de periode waarin een eerste referendum is gehouden, aan Provinciale Staten een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze verordening in de praktijk.

### Artikel 68

De bepalingen van de Kieswet en het Kiesbesluit zijn op de gang van zaken bij het referendum van overeenkomstige toepassing voor zover deze verordening daar niet zelf in heeft voorzien.

**Artikel 69**

De Referendumverordening voor de provincie Noord-Holland wordt ingetrokken.

**Artikel 70**

Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin zij wordt geplaatst.

**Artikel 71**

Deze verordening wordt aangehaald als: Referendumverordening Noord-Holland 2018.

Haarlem, 23 april 2018

Provinciale Staten van Noord-Holland,

, voorzitter

, statengriffier



**Bijlage B****Ontwerp-besluit van Provinciale Staten van Noord-Holland tot intrekking van de Referendumverordening voor de provincie Noord-Holland.****Besluit nr. 2018-24B**

Provinciale Staten van Noord-Holland;

Gelezen het advies van Gedeputeerde Staten van 22 februari 2018, kenmerk 1000711/1045338;

Overwegende:

- dat het gewenst is de vigerende Referendumverordening voor de provincie Noord-Holland in te trekken wegens onuitvoerbaarheid;
- dat door deze intrekking het bij besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland van 16 juli 1996 vastgestelde Reglement van Orde behorend bij de referendumverordening voor de provincie Noord-Holland (Provinciaal blad 1996, 36) van rechtswege vervalt;

Gelet op artikel 145 van de Provinciewet;

Besluiten:

**ARTIKEL I**

De Referendumverordening voor de provincie Noord-Holland wordt ingetrokken.

**ARTIKEL II**

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin het wordt geplaatst.

Haarlem, 23 april 2018

Provinciale Staten van Noord-Holland,

, voorzitter.

, statengriffier.

## Advies aan Provinciale Staten

T.b.v. Statenvergadering d.d. 23 april 2018  
Commissie Economie, Energie en Bestuur  
Datum commissievergadering 9 april 2018

Onderwerp: Voordracht 24: vaststellen Referendumverordening Noord-Holland 2018 en intrekken oude referendumverordening.

Uw contactpersoon  
M.C.A. de Zwart  
AD/STG

Doorkiesnummer 023-514 3756  
zwartm@noord-holland.nl

16 april 2018

1|5

De commissie Economie, Energie en Bestuur adviseert om de Statenvoordracht te agenderen voor de PS-vergadering van 23 april 2018. Een meerderheid van de commissie is voor het vaststellen van de verordening (VVD, CDA, CU-SGP en Ouderenpartij NH zijn tegen).

Voor de discussie/vragen in de commissie: zie uittreksel uit het conceptverslag commissie EEB 9 april 2018 hieronder.

8. A-Agenda Energie, Duurzaamheid, Circulaire Economie, Bestuur, Culturele Infrastructuur, Inkoop (algemeen) en Archieven (Van der Hoek)
- 8.a. Bestuur: Voordracht nieuwe referendumverordening Noord-Holland 2018/intrekken oude Referendumverordening

De heer **Van der Sluijs** (PVV) vraagt zich af wat D66 zal doen, voor of tegen stemmen? De discussie in Den Haag is bij iedereen bekend. Het referendum heeft niet gebracht wat ervan verwacht werd en daarom wordt het raadgevend referendum wellicht afgeschaft door de nieuwe coalitie. Medio mei zal hierover duidelijkheid ontstaan. Het wordt op prijs gesteld dat vrijwel alle adviezen van de werkgroep en PS in de voordracht zijn overgenomen. De PVV vindt het jammer dat de eerste 500 stemmen na de eerste fase worden weggegooid, want in de oude verordening was nog sprake van cumulatie van stemmen. Het is daarom moeilijk controleerbaar of ondertekenaars vaker dan een keer hebben getekend. De nieuwe verordening geeft conform de opdracht van PS ruimte voor digitale aanlevering en daardoor wordt de controle eenvoudiger. De PVV is benieuwd hoe de andere partijen hierover denken. De PVV is er voorstander van om referenda te koppelen aan bestaande verkiezingen vanwege een hogere efficiency en lagere kosten.

De heer **Van Liere** (PvdD) concludeert dat een verzoek voor een referendum dus verplicht digitaal aangeleverd moet worden.

De heer **Van der Sluijs** (PVV) wil digitale aanlevering niet verplichten, maar het heeft wel de voorkeur. De digitale aanlevering is in de werkgroep uitgebreid besproken maar de optie om na elke fase de stemmen weg te gooien, is nooit aan de orde geweest. Dat stond ook niet vermeld in het voorstel van de werkgroep aan PS, daartoe hebben GS besloten. Het wordt erkend dat de kosten hoger zijn, maar het is voor een goed doel. In de verordening staat vermeld dat een kennisgeving voor een te houden referendum ten minste drie werkdagen voor de behandeling van het besluit in PS bij de voorzitter ingediend moet worden. Dit is onlogisch, want het is

dan nog niet bekend of men het eens is met het nog te nemen besluit. Kan de gedeputeerde uitleggen wat bedoeld wordt met de opmerking dat een referendum het besluitvormingsproces ernstig kan vertragen en waarom wordt voorgesteld de bepaling uit te breiden met 'dringende provinciale belangen'? Deze vraag wordt ingetrokken aangezien er in de technische beantwoording op gereageerd is.

De heer **Buijtenorp** (D66): "Dank u voorzitter, ja, deze maand kunnen we het onmogelijke referendum mogelijk maken. Onze fractie heeft zich in de werkgroep hard gemaakt voor de voorliggende voordracht voor een correctief referendum achteraf, in plaats van raadplegend vooraf. Voor het vooraf betrekken van de burger bestaan veel goedkopere en efficiëntere manieren van burgerparticipatie die we zoals bekend van harte steunen. De verbeterde referendumverordening zien we als een belangrijke aanvulling daarop. Dus niet het avondmaal overslaan omdat je al ontbeten hebt. Wat betreft de verbeteringen zijn we blij dat een flink aantal voorstellen is overgenomen, waarvan we het meerderheidsquorum een hele belangrijke vinden omdat dat het geheel transparanter maakt, en strategisch stemmen overbodig maakt. Er bestond destijds in de Staten grote twijfel over de operationele haalbaarheid bij de gemeenten. Daarom hebben we mede op basis van de ervaring in de provincie Utrecht er op aangedrongen de gemeenten in het proces heel intensief te betrekken. Dat heeft GS gedaan, daar zijn we heel blij mee. En we realiseren ons dat dit ook voor de ambtenaren heel veel werk is geweest, dus ook dank aan de ambtelijke ondersteuning daarbij.

Met circa 5 miljoen euro, dat bedrag hebben we ook al eerder genoemd, is een raadgevend referendum een prijzig instrument. Het dient daarom naar de mening van onze fractie ook echt als een noodrem gebruikt te worden en niet als een soort rellerige handrem die het proces voortdurend vertraagt. Daarom steunen we de voorgestelde drempels ook en hechten er grote waarde aan dat we met elkaar hebben afgesproken dat we periodiek evalueren of die drempels nog juist zijn. Al is het maar om te letten op de bevolkingsgroei, digitale ontwikkelingen en dergelijke. In onze visie leveren we dus een hele goede noodrem af met een mechanisme erin waarmee je het periodiek kunt nakijken. Tot slot, zoals we ook al in de werkgroep hebben aangegeven, is D66 voor het bindend correctief referendum. Maar het is duidelijk nu dat nu in de Staten een stap te ver is, zeker met de sterke twijfel die er in deze Staten leeft of het überhaupt mogelijk is het referendum operationeel te maken. Daarom geloven we er voor Noord-Holland in dat de tweetrapsraket de beste oplossing is. Laten we nu eerst maar eens zien dat het referendum ook echt kan werken, correctief op door de Staten genomen besluiten. En daarna gaan we graag nog een keer het gesprek aan of het ook bindend kan zijn. Maar laten we eerst maar eens zien dat het werkt. Dat is ons standpunt. Dank u."

De heer **Van Liere** (PvdD) is voorstander van het raadgevend referendum. Deze verordening waarvoor voldoende draagvlak is, wordt ondersteund. De PvdD is geen voorstander van het vernietigen van handtekeningen na de eerste fase, maar het door de gemeenten handmatig controleren van dubbele handtekeningen op een totaal van 10 tot 40.000 is ondoenlijk. Daarom is het beter om mensen drie keer te laten ondertekenen. Bij de verplichting van digitale aanlevering wordt een grote groep mensen uitgesloten aan deelname en dat moet voorkomen worden.

Mevrouw **Lagerveld** (VVD) is geen voorstander van de verordening en ondersteunt de vertegenwoordigende democratie. Bovendien kunnen complexe en politiek gevoelige besluiten vaak niet met een simpel ja of nee beantwoord worden. De burger heeft er niets aan en zal snel teleurgesteld raken wanneer adviezen niet overgenomen worden. Mocht de mogelijkheid

van een referendum toch in stand blijven, dan wordt gepleit voor een evaluatie na een bepaalde periode, ook met het oog op de hoge kosten.

De heer **Klein** (CU/SGP) sluit zich aan bij de VVD ten aanzien van de vertegenwoordigende democratie. Het idee van een referendum is mooi maar een simpel antwoord met ja of nee doet de complexe onderwerpen vaak te kort. Er ligt een technisch zorgvuldig voorstel voor en in de verordening is een aantal verbeteringen voorgesteld, niettemin zal de CU/SGP tegen stemmen. Voorgesteld wordt om de resultaten af te wachten van het actieplan Versterking lokale democratie alvorens deze verordening aan te nemen.

Mevrouw **De Meij** (50plus) is voorstander van referenda – en dan bij voorkeur verbindend – en ondersteunt het voorstel voor een raadgevend referendum. Gezien de steeds lagere opkomst bij verkiezingen en steeds lagere aantallen leden van politieke partijen is geen sprake meer van een democratische vertegenwoordiging van alle groepen. Het is jammer dat sommige partijen van mening zijn dat alleen volksvertegenwoordigers kunnen besluiten over complexe vraagstukken.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) is voorstander van het intrekken van de bestaande verordening maar is tegen het vaststellen van een nieuwe verordening want de provincie biedt diverse vormen van burgerparticipatie aan en daarop moet het accent liggen.

Mevrouw **Pels** (GL) vraagt of ONH van mening is dat elke burger is vertegenwoordigd in een gemiddeld participatietraject.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) meent dat dit vrijwel nooit het geval is. De vraag of het in overwegende mate zo is, kan ter discussie gesteld worden.

De heer **Van der Sluijs** (PVV) constateerde in de werkgroep een positieve houding van ONH. Waarom is ONH plotseling van mening veranderd?

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) heeft na een grondige analyse een standpunt ingenomen, dat is de conclusie van het proces.

Mevrouw **De Meij** (50plus) constateert dat er meerdere partijen aan de werkgroep hebben deelgenomen die geen voorstander waren van referenda, maar toch actief wilden meedenken. Zij verbaast zich ook over het gewijzigde standpunt van ONH.

Mevrouw **Keur** (CDA) was een van deze partijen want het CDA is nooit voorstander geweest van referenda. Een parlementaire democratie voldoet als systeem, maar dat neemt niet weg dat burgerparticipatie van groot belang is. Een referendum is daarvoor echter niet het juiste middel. De keuze valt op optie b uit de voordracht.

Mevrouw **Boelhouwer** (SP) is voorstander van een referendum, besluit a, die kan fungeren als een soort noodrem bij grote projecten. Een referendum kan een belangrijk middel zijn bij grote thema's die niet in de partijprogramma's voorzien zijn maar wel aan de orde gesteld worden in de coalitieperiode.

Mevrouw **Pels** (GL) geeft complimenten voor het door GS aanbieden van een aantal opties zodat PS een keuze kunnen maken. Dit is een prima werkwijze die bij alle voorstellen toegepast moet worden. Een referendum is niet bedoeld voor burgerparticipatie. Bij een referendum besluiten burgers om aan de noodrem te trekken en bij participatie bepalen PS waar een mening over gevraagd wordt. Een referendum is dus geen instrument

voor PS om de burgers bij hun besluiten te betrekken. Waarom zijn bij een inpassingsplan spoedeisende of dringende provinciale belangen niet referendabel en hoe wordt spoedeisend gedefinieerd? Referenda kunnen samenvallen met verkiezingen, daarom worden de bezwaren van GS niet ondersteund. Ook het aanpassen van een besluit op onderdelen zou mogelijk moeten zijn om voor te leggen in een referendum. Het is belangrijk om naar de subsidiëring van voorlichtingsactiviteiten pro en contra te kijken, want dat is nu niet geregeld.

Mevrouw **Van Rooij** (PvdA) is voorstander van het raadgevend referendum. De PvdA is absoluut voorstander van het altijd organiseren van referenda gelijktijdig met verkiezingen om extra kosten te voorkomen.

Gedeputeerde **Van der Hoek** merkt op dat het college nergens vermeldt in het advies dat het referendum moet samenvallen met andere verkiezingen, dat hangt van de situatie af. In verband met termijnen is het mogelijk dat een referendum moet worden gehouden in een periode waarin er geen verkiezingen zijn. De genoemde consequenties in het advies zijn door de geraadpleegde gemeenten aangegeven.

Mevrouw **Van Rooij** (PvdA) wil absoluut uitsluiten dat een referendum los van reguliere verkiezingen wordt georganiseerd. Bovendien is er bijna elk jaar wel een verkiezing.

Gedeputeerde **Van der Hoek** antwoordt dat dan de consequentie kan zijn dat er een jaar met een besluit gewacht moet worden en het is de vraag of dit voor de burger acceptabel is.

De heer **Van der Sluijs** (PVV) is er voorstander van om referenda gezamenlijk met verkiezingen te organiseren. Vanaf 1997 is het nog nooit voorgekomen dat er enkel een referendum is georganiseerd, los van reguliere verkiezingen. Wanneer uit een evaluatie blijkt dat er elk jaar een referendum georganiseerd wordt, dan kan dit besluit heroverwogen worden.

Gedeputeerde **Van der Hoek** meldt dat spoedeisendheid vereist kan worden door landelijke of gemeentelijke regelgeving waar bepaalde termijnen mee samenhangen. In de technische vragen is antwoord gegeven op de vraag over het aanpassen van een besluit op onderdelen. PS dienen te besluiten over het subsidiëren van pro en contra-activiteiten. Volledig digitaal is onmogelijk vanwege de ontbrekende technische voorzieningen, er zal dus altijd papier nodig zijn.

De heer **Van der Sluijs** (PVV) constateert dat GeenPeil alle stemmen digitaal krijgt aangeleverd. De techniek bestaat dus wel.

Gedeputeerde **Van der Hoek** bedoelt met zijn opmerking dat technisch nog niet aan alle voorwaarden rondom veiligheid en gegevensbescherming voldaan kan worden. Drie dagen voor behandeling was ook een voorwaarde in de oude verordening. Dan is bekend waarover besloten gaat worden en daaraan voorafgaand kunnen standpunten van partijen worden opgehaald, hetgeen voor de burger een goede indicatie is van de richting die ingezet gaat worden. Het alternatief zou zijn dat na een besluit een maand wachttijd in acht moet worden genomen omdat binnen die termijn een referendum kan worden aangevraagd. Dat leidt tot de noodzaak dat bij ieder besluit PS zich moeten uitspreken over de vraag of het onderwerp wel of niet referendabel is en dat zou zeer belemmerend werken bij de uitvoering van besluiten. 'Dringend' moet gelezen worden als 'zwaarwegend'. GS hebben enkel een advies opgesteld en geen keuze

voorgelegd voor a of b. Deze keuze is door het presidium en de griffie geformuleerd.

De heer **Van Liere** (PvdD) kan zich niet herinneren dat dit in het presidium is vastgesteld, maar neemt kennis van de opmerking.

#### *Tweede termijn*

Mevrouw **Van Rooij** (PvdA) constateert dat het Rijk met een plan komt voor versterking van de lokale democratie. Wat verwachten GS daarvan?

De heer **Buijtendorp** (D66): "Ja voorzitter, een fundamenteel punt nog over het combineren met de verkiezingen, dat is voor ons een hele belangrijke. Want je moet niet de situatie krijgen dat je krijgt 'ja er is een referendum, tenzij er toevallig geen verkiezingen zijn'. Dus we vinden het praktisch dat als er verkiezingen zijn dat je het daarbij kan combineren. Maar we steunen het voorstel zoals het er nu ligt dat er óók een referendum kan zijn als er toevallig geen verkiezingen zijn. Dat zou het instrument afzwakken. Dat punt wilde ik nog even maken."

De heer **Van der Sluijs** (PVV) stelt voor om als werkgroep weer bij elkaar te komen wanneer de PvdA in de toekomst kiest voor een bindend referendum.

Mevrouw **Lagerveld** (VVD) vraagt hoe partijen denken over het opnemen van een evaluatiemoment.

De heer **Van Liere** (PvdD) vindt het niet zinvol om nu al een datum te bepalen voor een evaluatie van een referendum. Na elk referendum kan een evaluatie gehouden worden, tenzij er heel veel referenda georganiseerd gaan worden. Het voorstel van de VVD wordt niet ondersteund.

Mevrouw **Van Rooij** (PvdA) stelt voor het eerste evaluatiemoment na het eerste referendum te plannen.

De **voorzitter** adviseert dit voorstel in de PS-vergadering te amenderen omdat dit niet is opgenomen in het voorstel.

Gedeputeerde **Van der Hoek** meldt dat het Rijk streeft naar versterking van het lokale bestuur en volksvertegenwoordigers, de verbinding tussen burgers en bestuur en het versterken van de lokale democratie, maar hij wacht het voorstel af. Volgens de huidige Grondwet is een bindend referendum nog niet mogelijk. In het voorstel staat vermeld dat een evaluatie plaatsvindt binnen zes maanden nadat een referendum heeft plaatsgevonden.

A 25/23-4-2018



**Amendement Referendumverordening NH 2018: (geen) uitzondering PIP**  
Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 23 april 2018, ter behandeling van Referendumverordening Noord-Holland 2018, besluit 2018 | 24A

**besluiten:**

In artikel 5, tweede lid, het onderdeel m, luidende "betreffende een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.26 van de Wet ruimtelijke ordening", te schrappen.

Toelichting:

GS adviseren PS om het provinciaal inpassingsplan (PIP) uit te zonderen van de mogelijkheid van een referendum. Ter onderbouwing wijst GS erop 'dat dergelijke plannen al een zeer lange doorlooptijd kennen met voldoende mogelijkheden tot inspraak en de mogelijkheid tot rechtelijke toetsing (beroepsprocedure)' en dat zo'n plan 'op veel weerstand uit de lokale omgeving kan stuiten'.

Deze overwegingen overtuigen niet. Inspraak en juridische mogelijkheden doen niets af aan het belang van een correctief referendum. En maatschappelijk weerstand is de reden bij uitstek waarom burgers zich tegen een bepaald besluit verzetten en een referendum aanhangig maken. Dat pleit er voor om het PIP juist niet uit te sluiten van het referendum. Er is ook géén provincie met een referendumverordening die het PIP heeft uitgesloten!

Verder wordt door GS aangevoerd dat 'een PIP meestal gericht is op lokale initiatieven waarbij lokale belangen zijn betrokken' en dat 'kaping van het referendum op lokaal niveau' moet worden voorkomen. Van lokale belangen kan natuurlijk altijd sprake zijn, maar als het *overwegend* om lokale belangen gaat dan is de kans op 'lokale kaping' verwaarloosbaar, gezien de strenge vereisten in de verordening.

Mochten PS in een specifiek geval van mening zijn dat er dwingende, zwaarwegende belangen van de provincie in het geding zijn dan kunnen zij altijd nog aan de noodrem trekken, door gebruikmaking van artikel 5, tweede lid, onderdeel n.

*Conclusie:* generieke uitsluiting van het PIP is niet gewenst en niet nodig.

Fred Kramer (GroenLinks)

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Fred Kramer', written over a large, stylized blue scribble or signature mark.

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 23 april 2018

Onderwerp: benoemen lid commissie Coördinatie Overleg Europa

Kenmerk: 1066361

**Bijlage:**

- ontwerpbesluit

## 1. Inleiding

Het Coördinatie Overleg Europa (COE) is in 2015 ingesteld door Provinciale Staten. Met enige regelmaat zijn nieuwe leden benoemd, als vervangers van voormalige leden (waaronder in PS van 26 maart jl., toen mevrouw Pels als vervanger van dhr. Van Berkum werd benoemd)<sup>1</sup>.

Vanwege het opzeggen van het COE-lidmaatschap door de heer D.G. Heijnen per medio november 2017 ontstond een vacature voor het COE. Mevrouw Koning-Hoeve is door de CDA-fractie destijds al als vervanger van dhr. Heijnen voorgedragen. Abusievelijk is de voordracht met haar benoeming echter tot op heden niet voorgelegd aan PS.

## 2. Voorstel

Het presidium van 23 april 2018 stelt voor .... te benoemen als lid van de commissie Coördinatie Overleg Europa.

Het Presidium,

J.W. Remkes, voorzitter

J.R. Loggen, griffier

---

<sup>1</sup> Momenteel kent het COE als leden dhr. J.P.M. van Straaten (voorzitter), mw. E.A.S. Rommel (plv. voorzitter), dhr. D.J. van der Sluijs, dhr. J.J.A.M. van Hooff, mw. C.W.M. van Rooij, dhr. H.W. Struben, de heer J.H. Leever, dhr. A.E. Tijssens en mevrouw Z. Pels.



**Ontwerpbesluit**

Nr. 22-2018

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gehoord de voordracht van het presidium van 23 april 2018:

**besluiten:**

.....te benoemen als lid van de commissie  
Coördinatie Overleg Europa.

Haarlem, 23 april 2018

Provinciale Staten van Noord-Holland,

, voorzitter

, statengriffier

## **Mondelinge vragen fractie PvdA inzake broedkolonie grote sterns in het natuurgebiedje Wagejot Texel**

*(Wordt behandeld bij het Vragenuur PS 23-04-2017, conform besluit Presidium.)*

Het is mij bekend dat overeenkomstig artikel 48 actualiteiten vrijdag voorafgaand aan de vergadering van PS schriftelijk voor 12.00 uur ingediend moeten worden. Er speelt nu een actualiteit die de PvdA fractie zondagmorgen 22 april in het radio programma Vroege Vogels duidelijk is geworden. Ik heb nu de vraag voor of het wellicht mogelijk is deze actualiteit wel te behandelen in de PS vergadering van 23 april. Zo niet dan hoor ik graag hoe GS zo snel mogelijk op de beschreven situatie kan reageren. De situatie vraagt m.i. om snel handelen.

### **De actualiteit**

In het radioprogramma Vroege Vogels van zondagmorgen van 22 april was de heer Marnix Leopold aan het woord. Hij is vogelaar op Texel. Hij maakt zich nu aan het begin het broedseizoen ernstig zorgen over broedkolonie van grote sterns in het natuurgebiedje Wagejot. Dit ligt achter de dijk aan de waddenkant. Deze dijk wordt op dit moment versterkt. Er zijn werkzaamheden met draglines, vrachtwagens. De heer Leopold ziet dat de komst van de sterns ernstig stagneert. Vorig jaar waren er 4400 paren nu zijn er het slechts 200 terwijl het er in deze fase al 2000 hadden moeten zijn. Volgens hem komen de sterns niet vanwege de activiteiten. Bij de gemeente Texel heeft hij uitgezocht dat de provincie enkele jaren geleden keurig de vergunning voor de werkzaamheden heeft verleend, maar toen broedde de kolonie sterns daar nog niet. De gemeente wil de werkzaamheden wel stilleggen of naar een ander deel van het traject verplaatsen. Maar zo'n besluit moet worden genomen door het bevoegd gezag en dat is onze provincie. Het verzoek om in actie te komen is afgelopen woensdag bij de provincie neergelegd, maar er is nog geen besluit genomen. Ik ben het met de heer Leopold eens dat er haast is geboden.

### **Mijn vragen bij deze actualiteit zijn:**

1. Is GS op de hoogte van deze situatie?
2. Zo ja, wanneer denkt GS een besluit te nemen waarbij de beschermde sterns de ruimte krijgen om in het natuurgebiedje Wagejot te broeden?

Nico Papineau Salm, PvdA statenlid